Bigu a tipan: I mahusay a baheta para ta panahun tam

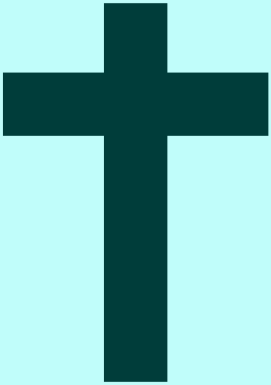

New Testament in Agta, Casiguran Dumagat

Bigu a tipan: I mahusay a baheta para ta panahun tam

New Testament in Agta, Casiguran Dumagat

copyright © 1979 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Casiguran Dumagat Agta (Agta, Casiguran Dumagat)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1979, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Agta, Casiguran Dumagat

© 1979, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
b43dfa9a-c520-5c01-b2d7-a8bd603586eb

Contents

Mateo 1
Marcos 69
Lukas 112
Juan 190
Tu Gimet 246
Taga Roma . . . 315
1 Korinto 346
2 Korinto 375
Galasia 393
Taga Epeso . . . 404
Taga Pilipos . . . 414
Taga Kolosas . . 421
1 Tesalonika . . . 428
2 Tesalonika . . . 435
1 Timoteo 439
2 Timoteo 449
Tito 455
Pilimon 459
Hebreo 461
Santiago 484
1 Pedro 492
2 Pedro 501
1 Juan 506
2 Juan 514
3 Juan 515
Hudas 517
Pahayag 520

I Mahusay a Baheta tungkul ni Jesu Cristo a nisulat ni Mateo

Tu Lista Du Apo-apo Ni Jesus

1 Saye i listaa du apo-apo ni
Jesu Cristo a gébwat ta lahi ni
Dabid, a lahi be ni Abraham.
2 Ti Abraham i ama ni Isak;
ti Isak i ama ni Hakob, a siya
man dén i ama de Huda a
pépétwadi.
3 Ti Huda i ama ni Pares
sakay ni Sara (ti Tamar i ina
de). Ti Pares i ama ni Esrom,
éy ti Esrom éy ama ni Aram.
4 Ti Aram i ama ni Ami-
nadab; ti Aminadab i ama
ni Nason; ti Nason i ama ni
Salmon;
5 Ti Salmon i ama ni Boos
(ti Rakab i ina na). Ti Boos i
ama ni Obed (ti Rut i ina na).
Ti Obed i ama ni Hese,
6 at ti Hese i ama ni Hari
Dabid.
Sakay ti Dabid i ama ni
Solomon (tu ina na éy tu dati
a asawa ni Urias).
7 Ti Solomon i ama ni
Roboam; ti Roboam i ama ni
Abias, at ti Abias i ama ni Asa.
8 Nadid, ti Asa i ama ni Hos-
apat; éy ti Hosapat i ama ni
Horam, a siya i ama ni Osias.
9 Ti Osias éy siya i ama ni
Hotam, a ama man dén siya
ni Akas; at ti Akas i ama ni
Esekias.
10 Ti Esekias i ama ni Man-
ases; ti Manases i ama ni
Amos, a siya i ama ni Hoseas.
11 Ti Hoseas i ama de Heko-
nias a pépétwadi. Nadid, saya
tu panahun a nipéngiagton du
Judeo ta Babilonia.
12 Nadid, to kéagton de ta
Babilonia, éy naging anak ni
Hekonias ti Salatiel. Sakay ti
Salatiel i ama ni Sorobabel.
13 Ti Sorobabel i ama ni
Abiud, a siya i ama man dén
ni Eliakim; at ti Eliakim i ama
ni Asor.
14 Ti Asor i ama ni Sadok; ti
Sadok i ama ni Akim; ti Akim
i ama ni Eliud.
15 Ti Eliud i ama ni Eleasar;
ti Eleasar i ama ni Matan, a
siya i ama ni Hakob.
16 Sakay ti Hakob i ama
ni Hose a asawa ni Maria.
Ey siya i ina ni Jesus a
ngéngahinan de a Cristo.
17 Samakatuwid, éy sapulu
éy ta épat a salin a lahi sa-
pul ni Abraham a hanggan ni
Dabid. Sakay sapulu be éy ta
épat a salin sapul ni Dabid a
hanggan ta panahun a niag-
ton side ta Babilonia. Sakay
sapulu be éy ta épat a salin sa-
pul to kéagton de ta Babilonia
a hanggan ni Cristo.

To Nipéngienak Ni Jesus

18 Nadid, kona se i
pinéngienaka ni Jesu Cristo. Ti
Maria a ina na, sakay ti Hose,
éy nagkasundu dén side a
magasawa. Pero bagu side
nagagum, éy méngilog dén ti
Maria. (Saya i gimet na Banal
a Espiritu.)
19 Ey ti Hose a maging
asawa na, pékabaheta na a
méngilog dén siya, éy talaga
na siya a hiwalayan, pero
lihim san, monda éwan
masanike ti Maria ta harap

na banuwan. Mahusay tu
ugali ni Hose.
20 Nadid, pégisip-isip na
pabi ta éya, éy nipatagenép
diya i esa a anghel, a kinagi
na kan diya, a “Hose, diyan
ka méganteng. Tulosén mo
san a asawan ti Maria,
dahilan i ilog naa éy gimet ina
na Banal a Espiritu.
21 Magenak siya ta lélake.
Ey ta pégenak na,” kagi na, “éy
ngahinan mo siya ni Jesus, da
siya ngani i méngiligtasa du
sakup na a tolay ta kasalanan
de.”
22 Nadid, nanyari ya de
Maria, a monda matupad tu
nipekagi na Panginoon to pu-
rupeta to araw. I kinagi naa,
éy
23 “Mangilog i esa a
madiket, a tulos magenak
siya ta lélake; Sakay ngahinan
de siya a Manwel.” (I kahulu-
gen na éya, éy “Kaguman tam
i Diyos.”)
24 Nadid, kélukag ni Hose, éy
sinunud na tu utus diya no
anghel, a pinakasalan na ti
Maria.
25 Pero éwan na siya in-
adenean a hanggan éwan
linumwas tu anak. Ey to
kéenak na, éy nginahinan na
ta Jesus.

2

Kébisita Du Matalinung

1 Nadid, nienak ti Jesus
ta Betlehem ta Hudea to
panahun ni Hari Herod.
Ey to nikeenak na dén, éy
dinumemét ta Jerusalem
i sénganya a Matalinung
a lélake, a gébwat side ta
sikatan.
2 Nagpakipakelagip side a
kinagi de, a “Ahe tu nienak a
hari kan na Judeo? Da neta
me ta sikatan a linumitaw tu
biton a ṭanda no nikeenak na.
Kanya inumange kame se a
sumamba kame diya.”
3 Nadid ti Hari Herod,
pékabaheta na ta éya, éy
naligalig siya, éy kona be du
tolay ta Jerusalem.
4 Kanya pinapisan na
du mataas a padi sakay
du maistu ta rilihiyon, a
nipakelagip na dide éng ahe
kan ienak tu tiniyak dén na
Diyos a tagapagligtas.
5 Ey kinagi de diya, a “Ienak
kan siya ta Betlehem ta
Hudea; tukoy me ya, da saye
tu nisulat du purupeta:

> 6 ‘Sikam a taga Betlehem,
> lalo a tanyag i banuwan
> moya kesira du iba a
> banuwan ta Hudea, da
> ienak sina i esa a lélake a
> mataas, a siya i mamahala
> du étanan a sakup ko a tolay
> a Israel.’ ”

7 Nadid, pékabati ni Hari
Herod ta éya, éy nipauwet
na ta lihim du Matalinung,
a monda ipakelagip na dide
éng nikésiya linumitaw to
biton dide.
8 Sakay tulos pinéglakad
na side ta Betlehem, a
pinagbilinan na side a ki-
nagi na, a “Ikad moy dén
ahayukén moy tu anak. Ey
péketa moy diya,” kagi na,
“éy ikagi moy diyakén, a
monda makaangeék be sa a
sumamba diya.”

9 Nadid, pékabati de to bilin
no hari, éy néglakad dén side.
Ey tu biton a neta de a linu-
mitaw to éya éy neta de man
dén. Tulos inunonod de a
hanggan hinumintu to némo
no édsean no anak.
10 Ey mésahat du Matalin-
ung to péketa de to biton.
11 Ey késdép de to bile,
éy neta de de Maria a
patena, éy linumuhud side a
sinumamba to anak. Sakay
inukad de tu kébil de, a inat-
dinan de tu anak ta kaluub-
-gintu, sakay kamangyan,
sakay pulurida i niatéd dia.
12 Ey nadid, to késoli du
Matalinung ta banwan de, éy
dinumiman side ta iba dén
a dilan, da pinégkagian dén
side na Diyos to tagenép de a
diyan side magsoli ni Herod.

Kéginan De a Tamo Ta Egipto

13 Nadid, to kéhektat dén du
Matalinung, éy nipatagenép
ni Hose i esa a anghel a gébwat
ta Panginoon. Kinagi na kan
diya, a "Umikat ka dén, Hose,
a kébilén mo agad di patenaa
ta Egipto. Sakay diyan kam
sa huméhektat hanggan éwan
ko kagin diko, da ahayukén ni
Herod i anaka a bunon na."
14 Nadid, pékabati ni Hose ta
éya, éy inumikat siya agad, éy
to kélép be san a éya éy ginu-
minan dén side a mététena, a
inumange side ta Egipto.
15 Ey édsa sa side a négiyan
a hanggan to nikate ni Hari
Herod.

Nanyari ya a monda matu-
pad tu nipekagi na Pangi-
noon to purupeta to araw,
a "Utusan ko tu anak ko, a
paluwasén ta Egipto."

Ipabunu Ni Herod Du Anak a Lélake

16 Nadid ti Herod,
pékapospos na a linoko siya du
Matalinung, éy méiyamut siya
a tahod. Kanya nipabunu na
du étanan a anak a lélake ta
Betlehem, sakay ta palebut
na Betlehem. Nipabunu na
du étanan a anak a mabulol, a
hanggan du te idad ta éduwa
a taon. Da éduwa dén a taon i
nakalipasa sapul to nipaketa
de to biton a tanda. I isipa ni
Herod éy ipabunu na maka ti
Jesus a anak.
17 Kona sa éy natupad
ngani dén tu kinagi ni Puru-
peta Heremias to araw, a
18 "Mabati ta banuwan na
Rama i mégsésangitén
a mégsésangitén. Du
apo ni Rakel a bébe, éy
pégsangitan de du anak
de. Sala de a wile-
wilen side, da pate dén
du anak de."

Késoli De a Gébwat Ta Egipto

19 Nadid, to nikate ni
Herod, éy nipatagenép tu
anghel ni Hose, a kinagi na
kan, a
20 "Hose, umégkat ka dén,
a sumoli kam dén a mététena
ta banuwan na Israel, da mi-
nate dén tu hari a gustu na a
ipabuno tu anak moy."
21 Nadid, pékabati ni Hose
ta éya, éy inumégkat dén siya,
a tulos nagsoli dén side a
mététena ta Israel.
22 Pero pékabaheta ni Hose a
ti Arkelao i hari dén ta Hudea,
a siya i kapalit no ama na

a Herod, éy méganteng siya
a umange sa. Ey huway
siya a pinégkagian na Diyos to
tagenép na, kanya inumange
side ta Galilea.
23 Ey mégiyan sa side ta
banuwan na Nasaret. Ey
dahil ta éya, éy natupad tu
nihula du purupeta to araw,
a kinagi de a taga Nasaret kan
tu tiniyak na Diyos a maghari
ta mundua.

3

Tu Pégtoldu Ni Juan a Mégbinyag

1 Nadid, ta panahun a
éya, éy dinumemét ti Juan a
Mégbinyag ta ilang a lugar ta
Hudea, a nagsapul sa siya a
mégtoldu.
2 "Magsisi kam a ibutan
moy du kasalanan moy," kagi
na, "da adene dén a maghari i
Diyos."
3 Ti Juan i pinégkagiana ni
Purupeta Isayas to nipégkagi
na to araw, a
"Te magpahayag ta ilang a
lugar, a i kagi naa
du tolay éy dapat
maghanda side ta
kédemét na Panginoon,
a husayén de be i
péglakaden na."
4 Nadid, tu badu ni Juan,
éy ginamet ta buk na hayup.
Sakay tu sinturon na éy katat.
I kékanén naa éy pésah sakay
pitukan.
5 Ey inumange diya du
tolay a taga Jerusalem, sakay
du taga Hudea, sakay dudu
mégiyan ta magdibilew ta
Hordan.
6 Ey nipagtapat de i étanan
a kasalanan de, a tulos
bininyagen side ni Juan ta
dinuma na Hordan.
7 Pero péketa ni Juan ta
meadu a Pariseo sakay
Saduseo a inumange diya a
ipabinyag, éy kinagi na dide,
a "Sikam éy magkadukés kam
a tolay. Anya i kailangan
moya ta éye? Akala moy wade
a makaginan kam ta parusa
na Diyos?
8 Baguén moy pa," kagi na,
"i ugali moya, a patunayan
moy a nagsisi kam dén a ta-
laga.
9 Diyan kam umasa a
agawén kam na Diyos da apo
kam ni Abraham, da éwan ya
tu kabuluhan ta Diyos. Da
maski di bituae," kagi na, "éy
maari na Diyos a gemtén a
maging apo ni Abraham.
10 "Tandaan moy," kagi
ni Juan, "mara i parusa
na Diyos, éy wasay. Ey
mehanda dén nadid tu wasay
a pagpukan du kayo. Eng
mara, sikam éy kayo kam.
Ey du étanan a kayo a éwan
magbunga ta mahusay a
bunga, éy pukanén, sakay
ibut ta apoy.
11 Sakén éy binyagen ta
kam ta dinom a monda
matukuyan kam a pinag-
sisian moy dén i kasalanan
moy. Pero te ménegipo
diyakén a dumemét. Eng
iparehoék moy diya, éy
éwanék tu pasa, da mataas
siya diyakén. Siya éy binya-
gen na kam ta Banal a
Espiritu, sakay ta apoy.

12 Mara," kagi ni Juan, "i
pamuhubaan naa ta tolay, éy
bilao. Mara te kébil siya a bi-
lao, monda tapan na tu béges
na. Ey tu mahusay a béges,
éy iedton na ta bile na, éy tu
lupés, éy itutod na ta apoy a
éwan maadép."

Binyagen Ti Jesus

13 Nadid, dinumemét ti
Jesus a gébwat ta Galilea,
a inumange siya ni Juan a
ipabinyag.
14 Ey sésawayén siya ni Juan,
a kinagi na, a "Mésanikeék
a sakén i magbinyaga diko.
Sakén i kailangana a binya-
gen mo!"
15 Pero, "Ewan," kagi ni Je-
sus. "Saye i dapat a gemtén
ta a monda matupad i kalu-
uben na Diyos." Ey nadid,
to pégkagi ni Jesus ta éya, éy
pinumayag ti Juan.
16 Ey to nipangbinyag na
dén ni Jesus, éy inumahawas
siya to dinom. Ey minapilak i
langet, a tulos neta na i Espir-
itu na Diyos a dinumibi a ko-
man i dagalan, éy inumapon
diya.
17 Ey négkagi nadid i boses
ta langet, a "Sé' ina i anak ko
a mahal, éy mésayaék diya."

4

Tu Péngtokso Ni Satanas Ni Jesus

1 Nadid, tu Banal a Espiritu,
éy niange na ti Jesus ta ilang a
lugar, a monda tokson siya ni
Satanas.
2 Ey nagkulasiyon sa ti Je-
sus ta épatapulu a aldew. Ey
mégalép siya.
3 Ey inumange diya ti Sa-
tanas, a kinagi na, a "Eng
anak ka na Diyos a talaga, éy
gamitén mo i kapangyarian
mua a paging tinapayén mo
di bitoae."
4 Ey mégidel ti Jesus, a ki-
nagi na, a "I kagia ta kasu-
latan na Diyos, éy éwan san
kanén i ikabuhay mia, éng
'wan salita be na Diyos i ik-
abuhaya na tolay."
5 Nadid, niange siya ni Sa-
tanas ta paluku no Templo ta
Jerusalem.
6 "Eng siko i anak na Diyos,"
kagi na, "éy tumépduk ka dén.
Ewan ka maanya, da i ka-
gia ta kasulatan na Diyos,
éy utusan kan na Diyos du
anghel na a mangalaga diko.
Sakay agawén de ka kan,"
kagi ni Satanas, "monda éwan
ka mebagsak ta bito."
7 Ey mégidel man dén ti Je-
sus, a kinagi na, a "I kagi a iba
ta kasulatan, éy 'Ewan maari
a puhubaan na tolay i Diyos,
éng aguman na.' "
8 Nadid, huway a ni-
ange siya ni Satanas ta
melélangkaw a buked, a
nipatan-aw na diya i étanan
a banubanuwan ta mundua,
sakay tu kayamanan de.
9 Sakay kinagi na ni Jesus,
a "Iatéd ko diko i étanan a
éya, éng dumapa ka san a
sumamba diyakén."
10 Pero kinagi ni Jesus, a
"Umadeyo ka dén, Satanas.
Da utus be na kasulatan na
Diyos, éy 'Panginoon mo a
Diyos, éy siya san i sam-
baan mua; éy siya be san i
péniwalaan mua.' "

11 Nadid, gininanan siya ni
Satanas. Ey dinumemét sa du
anghel diya, a inaguman de
siya.

Mégsapul Ti Jesus a Mégtoldu

12 Nadid, pékabaheta ni Je-
sus a nipihesu dén ti Juan, éy
nagsoli siya ta Galilea.
13 Ewan dén siya négiyan ta
Nasaret, éng 'wan ta Kaper-
naum dén. I éya a banuwan
éy édse ta digdig na diget,
ta pag-itan na Sabulon éy ta
Neptali.
14 Nanyari ya a monda
matupad tu nihula ni Puru-
peta Isayas:
15 "Du taga Sabulon sakay du
taga Neptali, éy side du
édse ta adene na diget,
to dibilew na Hordan.
Sakay du éwan Judeo a
mégiyan ta Galilea.
16 Side i mégiyan ta
kedikléman. Pero meta de
i ngéngahinan de a Demlag.
Side a mégiyan ta kedikléman
a méganteng side ta ka-
matayan. Ipaliwanag dide
na Demlag, da mégiyan dide
i Panginoon."
17 Sapul ta éya a oras, éy
négtétolduén ti Jesus, a kinagi
na, a "Magsisi kam a ibutan
moy du kasalanan moy, da
adene dén a maghari i Diyos."

Péngakit Ni Jesus Du Epat a Méngikan

18 To péglakad ni Jesus ta
digdig na diget na Galilea,
éy neta na i éduwa a lélake
a ménggila. Patwadi side ti
Simon, éy ti Andres. (Tu
palayaw ni Simon éy ti Pe-
dro.)
19 Kinagi na dide, a "Ku-
muyoyog kam diyakén a
maging alagad ko. Sapul
nadid, éy éwan kam dén
mangalap ta ikan," kagi na,
"éng 'wan i alapén moya éy
tolay a para diyakén."
20 Ey pékabati du éduwa ta
éya, éy basta gininanan de tu
gila de, a kinumuyog side ni
Jesus.
21 Tulos side a néglakad, éy
neta de de Santiago éy ti Juan,
a patwadi, a anak side ni
Sebedeo. Kaguman de tama
de to abeng, a mégayoma side
to rambat de. Ey dinulawan
side ni Jesus,
22 éy agad de gininanan tu
abeng, sakay tama de, a kinu-
muyog be side ni Jesus.

Mégpahusay Ti Jesus

23 Nadid, méglebut ti Jesus
ta étanan a Galilea, a mégtoldu
siya du tolay du kapilya de,
sakay mégpahayag siya ta
Mahusay a Baheta tungkul
ta péghari na Diyos. Sakay
pinahusay na be du tolay ta
étanan a sakisaket de.
24 Tulos tanyag siya ta
étanan a Siria. Kanya ni-
ange de diya i étanan a te
saket, sakay du te hirap,
sakay du hinayup, sakay du
mégkaramre, sakay du pile. Ey
pinahusay na side a étanan.
25 Ey tinétagubet siya na
meaadu a tolay a gébwat ta
Galilea, sakay ta Dekapolis,
sakay ta Jerusalem, sakay
ta Hudea; sakay tolay be
a gébwat ta dibilewa na
Hordan.

5

Tu Pégtoldu Ni Jesus To Buked

1 Nadid, péketa ni Jesus du meaadu a tolay, éy nanohobuk siya to buked. Sakay inumeknud sa siya a magtoldu; éy inumadene diya dudu alagad na.

2 Saye i péngtoldu naa dide:

Du Masuwerte

3 "Masuwerte du mababa, a Diyos san i asaan dia, da masakup side na kaharian na.
4 Masuwerte du mélungkut, da pakasayaén side na Diyos.
5 Masuwerte du magkabait, da atdinan side na Diyos to nipangako na.
6 Masuwerte du pumilit a gumamet ta kaluuben na Diyos, da iatéd dide na Diyos i gustu de.
7 Masuwerte du mekagbi, da kagbian be side na Diyos.
8 Masuwerte du méniwala ta Diyos ta matapat, da meta de i Diyos.
9 Masuwerte du mégpayo du méglébug, da side i bilang tunay a anak na Diyos.
10 Masuwerte du lélokon na tolay dahil to péniwala de ta Diyos, da masakup side na kaharian na Diyos.

11 "Masuwerte kam dahil ta péngahew dikam du tolay," kagi ni Jesus, "sakay ta péngloko de dikam, sakay ta péngupos de dikam a mebuli. O, bagay lélokon de kam da sikam i sakup ko, éy masuwerte kam.

12 Bagay kona sa, éy dapat masaya kam, da dikél i gantimpala moy ta langet. Da tandaan moy, kona be sa i péngloko de du purupeta a neditol dikam."

Asen Ey Ta Simbu

13 "Sikam a alagad ko, mara sikam i asen ta mundua," kagi ni Jesus, "da sikam i magpahusay du tolay ta mundua. Pero éng maibut tu asen, a tumablal dén tu sida, éy pakodyan moy a mamasoli to asen na? Ewan dén nadid tu pasa. Kanya ibut san dén a tulos yudakén na tolay.

14 "Sikam i demlag a magpaliwanag ta tolay ta mundua," kagi ni Jesus. "Ewan meliso i banuwan a édse ta buked.

15 Mara, éwan tu mégtab ta simbu a taklében na ta pégtakalan. Engʼwan, iedton na ta lamesa, monda matanglawan du édse ta bile.

16 Nadid, kona be sa i mahusay a gimet moy; diyan moy iliso. Ipeta moy du tolay i mahusay a ugali moy, monda purién de Tama moy ta langet.

Tungkul Ta Utus Ni Moises

17 "Diyan moy isipén a inumangeék se a monda paibut ko tu utus ni Moises, sakay tu pégtoldu du purupeta," kagi ni Jesus. "Ewan! Ewanék se kanya inumange éy paibut ko, éngʼwan para ipaliwanag ko ya, sakay ganapén ko.

18 Da tandaan moy ye: éwan maibut i maski isesa a utus ta libru na Diyos, hanggan éwan maibut i langet éy ta mundua.

19 Kanya i sindu manglabag ta maski isesa a utus a éye,

a itoldu na i kona sa ta tolay, éy siya i mababaa ta kaharian na Diyos. Pero tu manugsug ta utus a éye, a itoldu na i kona sa ta tolay, éy siya i mataasa ta kaharian na Diyos.
20 Da tandaan moy ye: i pégsunud moya ta Diyos, éng koman san i pégsunud du maistu ta rilihiyon sakay du Pariseyo, éy éwan kam makasdép ta kaharian na Diyos."

Tu Pégtoldu Na Tungkul Ta Kéiyamut

21 "Tukoy moy dén i dati a utus," kagi ni Jesus, "a 'Diyan ka mémuno, sakay sindu makabuno éy hukumén na huwes.'
22 Pero nadid i kagin kua dikam, éy tu maiyamut ta kapareho na, éy hukumén siya. Tu mangdusta ta kapareho na, éy bistaan siya. Sakay tu mégkagi ta kapareho na a 'Luku-luku ka,' éy meange ta apoy ta impiyerno.
23 "Kanya éng mégatang ka ta Diyos, sakay maala-ala mo a te kasalahan ka to kaguman mo,
24 éy ginanan mo pa tu iatang mo ta harap no Templo, sakay ange ka pa mékipagkasundu diya. Ey nadid, magsoli ka a tulos magatang ka ta Diyos.
25 "Eng te méngiabla diko ta huwes," kagi ni Jesus, "éy mékipéguhon ka diya hanggan éwan kam pabi humarap ta huwes. Dahilan éng dumemét i oras na asuntu moy, éy iatéd na ka ta huwes, a tulos iatéd de ka ta pulis, a tulos mepihesu ka dén.
26 Eng kona sa, éy éwan ka makaluwas hanggan éwan mo mabayaden i étanan a kasalanan mo."

I Pégtoldu a Tungkul Ta Péngibébi

27 "Tukoy moy dén tu dati a utus," kagi ni Jesus, "a diyan ka kan méngibébi.
28 Pero nadid i kagin kua dikam, éy maski lumameng i lélake to bébe, a éwan tama i isip naa diya, éy te kasalanan siya, da méngibébi dén siya diya ta isip na.
29 Kanya nadid," kagi na, "éng na mata mo i mangatéd diko ta ipagkasala mo, éy lékwabén mo sakay ibut mo! Da maigi pa éy maibutan ka ta esa a kasangkapan na bégi mua kesira ta buu ka a ibut ta impiyerno.
30 Eng na kamét mo be sana i mangatéd diko ta ipagkasala mo, éy kétulén mo sakay ibut mo! Maigi pa, éy maibutan ka ta esa a kasangkapan na bégi mua kesira ta buu ka a ibut ta impiyerno."

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Péghiwalay Na Pasawa

31 "I kagi be ya no utus a iba, éy bagay hiwalayan kan na lélake tu asawa na, éy dapat a atdinan siya ta katibayan ta péghiwalay.
32 Pero sakén," kagi ni Jesus, "i kagin kua dikam, éy bagay hiwalayan no lélake tu asawa na a éwan be néngilélake,

sakay paasawa siya a huway,
i lélake a éya éy te kasalanan,
da nisonson na tu asawa
na a méngilélake. Sakay
éng te mangasawa to bébe
a hiniwalayan éy méngibébi
be.”

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Pénumpa

33 “Nabati moy be dén tu
dati a utus, a diyan ka kan
suméside to pinanumpaan
mo a pangako, éng 'wan
tupadén mo tu sinumpaan
mo ta Panginoon.
34 Pero iba i kagin kua
dikam,” kagi ni Jesus, “éy
diyan kam suméside éng
mangako kam. Diyan moy
kékagin a sistigu moy i langet,
da saya i édsean na Diyos.
35 Sakay diyan moy kékagin
a sistigu mo i luta, da Diyos i
tagapamahala ta éya. Sakay
diyan moy be kékagin a sis-
tigu mo i Jerusalem, da saya
i banuwan na Mataas a Hari.
36 Sakay diyan mo isumpa
a ‘Ikate ko,’ da besa a siko i
mamahala ta buhay mua.
37 Maigi pa, i kagi mo san
dén éy ‘O,’ o dikaya ‘Ewan’. Da
éng méngisumpa ka éy gébwat
ya ni Satanas.”

Tungkul Ta Kéganti Ta Kalbug Mo

38 “Tukoy moy dén tu dati
a utus,” kagi ni Jesus, “a ‘Tu
mangbuhék ta mata mua, éy
buhékén mo kan be, sakay
tu manuntuk ta ngipén mua,
éy suntukén mo kan be ta
ngipén naa.’
39 Pero nadid éy iba i utus
kua dikam: a diyan kam
lumaban ta mangloko dikam.
Eng te mangsapuk diko ta
padingel mua, éy iadene mo
pa i lipat.
40 Eng te méngiabla diko
a monda maalap na i badu
mua, éy iatéd mo be diya tu
diyaket mo.
41 Mara, éng ipépilit diko no
sundalu a ipakébil tu karga
na ta esa a kilumetru, éy
hustuén mo dén a éduwa a
kilumetru.
42 Mangatéd ka ta mékeged
diko, sakay diyan mo
péngawanan tu mékedem
diko.”

Mahalén Moy Tu Kalbug Moy

43 “Tukoy moy dén tu dati
a utus, a ‘Mahalén mo kan tu
kadimoy mo, sakay kaiyamu-
tan mo tu kalbug mo.’
44 Pero iba i utus kua
dikam,” kagi ni Jesus. “I utus
kua, éy mahalén moy be tu
kalbug moy, sakay ipanalan-
gin moy du mangloko dikam.
45 Eng pakunan moy sa, éy
umaheg kam dén Nama moy
a Diyos. Da entan moy, éwan
patanglawén na Diyos tu bi-
lag du mahusay san a to-
lay, éng'wan pati du medukés
a tolay. Ey kona be sa tu
uden, paudinan na be du
makasalanan a tolay.
46 Mara du mahal dikam,
éng side san i mahalén moya,
éy anya pa i gantimpala
a uhayén moy? Maski du
méngdédaya a tolay, éy kona
sa i ugali de.
47 Sakay éng du kakaguman
moy san i bébatién moya, éy
anya i mégimet moya kesira

du iba a tolay? Maski du éwan
mékidiyos a tolay, éy kona sa i
ugali de.
48 Kanya sikam éy dapat
mahusay kam, a kona Nama
moy ta langet.”

6

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Péglimos

1 “Mangilag kam a diyan
moy san gemtén i mahusay
ta harap na tolay a monda
purién de kam. Eng kona sa
i gemtén moya,” kagi ni Je-
sus, “éy éwan kam tu maalap
a gantimpala moy a gébwat
Nama moy a Diyos.
2 “Kanya éng maglimos ka,
éy diyan mo dén ipeta ta tolay
a iba. Saya i ugalia du palalo
a tolay bagay manglimos side
ta kapilya sakay ta karsada.
Gustu de a meta na tolay tu
péglimos de, monda purién de
side. Ey tandaan moy ye:
purién side na tolay a talaga,
pero sé' san ya i gantimpala
de. Ewan side tu gantimpala
a gébwat ta Diyos.
3 Kanya sikam,” kagi ni Je-
sus, “éng manglimos kam, éy
diyan moy dén ikagi ta maski
ti ésiya,
4 monda melihim i péglimos
moya. Ey gantian kam Nama
moy ta langet to ginimet moy
a lihim, da meta na.”

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Panalangin

5 “Bagay manalangin kam,”
kagi ni Jesus, “éy diyan
kam uméaheg du palalo.
Mégwari-wari side a mékidiyos,
a manalangin side ta harap
du tolay ta kapilya sakay ta
karsada, monda mabati du
tolay i panalangin de. Ey
purién side na tolay a talaga.
Pero sé' san ya i gantimpala a
maalap de.
6 Kanya sikam, éng man-
alangin kam, éy somdép kam
ta lubuk na bile moy, sakay
iseradu moy tu pintuan.
Sakay manalangin ka sa a
isesa Nama mo, éy siya éy
gantian na ka a talaga, da
meta na i étanan a gimet mo
a lihim.
7 “Eng manalangin kam, éy
diyan moy pakadun tu kagi
moy, a kona ta panalangin du
éwan mékidiyos a tolay. Side,
i akala dia, éy baten side na
Diyos dahil ta kaatakdug na
panalangin de.
8 Diyan kam uméaheg dide,
da tukoy dén Nama moy a
Diyos i kailangan moy bagu
moy ikagi diya.
9 Nadid, kona se i panalan-
gin moya:
‘Améng a Diyos ta langet,
Purién maka dén na
tolay i ngahen mua.
10 Siko maka
dén i maghari ta mundua.
Sundin maka dén na
tolay ta mundua i
kaluuben mo a kona
ta langet.
11 Atdinan mo kame ta kanén
me nadid a aldew;
12 Sakay patawadén mo kame
ta kasalanan me; éy sikame
éy patawadén me be du te
kasalanan dikame.
13 Sakay diyan mo kame
iharap ta mahigpit a ma-
muhuba dikame, éng 'wan
iadeyo mo kame ta medukés.’

14 Dahilan," kagi ni Je-
sus, "éng patawadén moy
i te kasalanan dikam, éy
patawadén kam be Nama
moy ta langet.
15 Pero éng éwan moy
patawadén du te kasalanan
dikam, éy éwan kam be
patawadén Nama moy."

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Pégkulasiyon

16 "Bagay magkulasiyon
kam, éy diyan kam
malungkut tu mudet, a kona
du palalo a tolay," kagi ni
Jesus. "Side, éy éwan side
mégayus, sakay légian de tu
mata de, monda meta du
tolay a mégkulasiyon side. Ey
purién side na tolay a talaga.
Pero sé' san ya i gantimpala a
maalap de.
17 Kanya sikam, bagay
magkulasiyon kam, éy
magayus kam san, sakay
magidemos kam,
18 monda éwan mapospu-
san na tolay a mégkulasiyon
kam. Basta Tama moy san
i nakapospusa ta gimet moy;
éy gantian na kam, da meta
na i étanan a gimet moy a li-
him."

Tu Kayamanan Ta Langet

19 "Diyan kam magimbak
ta kayamanan moy ta mund-
uae," kagi ni Jesus. "Da
kutamén ya a talaga, sakay
pikasén, sakay takawén.
20 Maigi pa, éy gemtén moy
i kaluuben na Diyos. Saya
i mégeimbak moya ta kaya-
manan moy ta langet. Ey
éwan ya mebut, da éwan sa
tu kutam, sakay pikas, sakay
éwan sa tu mégtako.
21 Dahilan éng ahe i édsean
na kayamanan na tolay, éy
siya be san ya i alélahanén
naa.
22 "Na mata mua," kagi ni
Jesus, "éy saya i pinakang-
simbu na bégi mua. Kanya
éng medemlag i mata mua,
éy mademlagen be i étanan a
bégi mo.
23 Pero éng mediklém i
mata mua, éy mediklém
be i étanan a bégi mo.
Samakatuwid, éng éwan mo
tukoy i tama, éy mediklém i
isip mua."

Diyos O Kayamanan

24 "Ewan maari," kagi ni
Jesus, "tu isesa a utusan a
makasunud ta éduwa a amo
na. Dahilan, éng éduwa i amo
naa, éy mahal na san tu esa,
sakay kaiyamutan na tu esa.
Maniwala siya to amo na a
esa, sakay lukoén na tu esa.
Ey nadid, kona sa dikam--
éwan kam maari a méniwala ta
Diyos, éng kuhata san i gustu
moya.
25 "Kanya i pégtoldu kua
dikam," kagi na, "éy diyan
kam métageg ta buhay moy,
éng anya i kanén moy éy ta
badu moy. Da tandaan moy,
éng nilalang kam na Diyos, éy
bakit isipén moy a éwan na
kam atdinan ta kanén moy éy
ta badu moy?
26 Entan moy di manuka.
Ewan side méghasik; éwan
side mégladey; éwan side tu
budega. Pero atdinan side
Nama moy ta kanén de. Ey

sikam, éwan kam beman higit
a mahalaga ta manok?
27 Ataay," kagi ni Jesus,
"éng dumemét i oras a ikate
mo, maari ka beman a
magpaatakdug ta buhay mo
ta maski esa a oras, éng
mabalisa ka?
28 "Bakit métageg kam ta
badu moy? Isipén moy éng
kodya i kébékyaga na bulak-
lak. Ewan side mégtarabaho,
éwan side mégimet ta badu.
29 Pero i mégebadu dia,
éy memahal pa to badu no
mayaman a hari to araw, a ti
Hari Solomon.
30 Ey nadid," kagi ni Jesus,
"éng bihisan na Diyos i bulak-
lak ta kona sa, maski sandali
san i buhay de, éy anya, éwan
na kam pabaduan? Bakit
kétihék i péniwala moya diya?
31 Kanya diyan kam mabal-
isa éng ahe i paketan moya ta
kanén moy sakay ta inumén
moy, sakay ta badu moy.
32 Saya i ugalia du iba a
tolay a éwan mékidiyos. Pero
Tama moy ta langet, éy tukoy
na dén i kailangan moya.
33 Kanya sikam, éy pilitén
moy a maghari i Diyos dikam,
sakay gemtén moy san i kalu-
uben na, éy iatéd na dikam i
étanan a kailangan moy.
34 Sakay diyan kam
métageg ta dumemét dikam
ta esa a aldew. Bagu moy
isipén éng dumemét dén.
Tama dén tu péngisip moy
ta kabuhayan moy nadid a
aldew."

7

Tu Pégpintas Ta Iba

1 "Diyan kam mégpintas ta
kapareho moy, monda éwan
kam pintasan na Diyos," kagi
ni Jesus.
2 "Da pintasan kam na
Diyos ayun ta pégpintas moy
to kapareho moy. Tu gemtén
moy ta iba, éy siya be ya i
gemténa dikam na Diyos.
3 Mara, bakit pépintasan mo
tu kaguman mo a te buhék
tu mata, éy siko éwan mo
mapansing tu adigi ta mata
mua?
4 Kodya i pégkagi mua to
kaguman mo, a 'Kadon, ibu-
tan ko i buhék mua,' pero te
adigi ka san tu mata?
5 Mégkukunwari ka bale
a éwan ka tu kasalanan!
Ibutan mo pa tu adigi ta
mata mua, monda maketa
ka ta mahusay a maibutan tu
buhék to mata no kaguman
mo.
6 "Mara," kagi ni Jesus,
"diyan moy iatéd ta aso i ma-
halaga a bagay, da péngigewat
mo, éy basta kagitén na ka a
talaga. Ey kona be sa i kagi
na Diyos, éng ipahayag mo
ta medukés a tolay, éy basta
habuhabukan na ka san, da
éwan na be tukoy i kabuluhan
na éya diya."

Tungkul Ta Panalangin

7 "Eng mékeged kam ta
Diyos, éy atdinan na kam.
Eng mégahayok kam, éy pake-
tan na kam. Eng tumuktuk
kam ta pintuan na Diyos, éy
bukasan na kam.
8 Dahilan maski ti ésiya i
magagida ta Diyos, éy atdi-
nan na. Sakay tu mégahayok,

éy paketan na. Sakay tu mégtuktuk, éy bukasan siya.
9 Anya," kagi ni Jesus, "éng
magaged du anak moy ta
tinapay, éy anya i iatéd moya,
bito?
10 O éng magaged dikam ta
ikan, éy anya i iatéd moya,
ulag?
11 Nadid, entan moy; maski
makasalanan kam a tolay, éy
atdinan moy du anak moy ta
mahusay. Ey Tama moy ta
langet, éwan na beman iatéd i
mahusay ta mékeged diya?
12 "Gustu moy a aguman
kam na tolay, tama? Pero
i utus kua dikam, éy sikam
i mangaguma dide. Saya i
kahulugina no kautusan ni
Moises, sakay tu pégtoldu du
purupeta.
13 "Somdép kam ta mepiit a
pintuan ta langet. Da melawa
i pintuan ta impiyerno, a
éwan mehirap a dimanén a
tamo ta éya. Kanya meadu i
umangea ta éya.
14 Pero tu pintuan ta langet,
éy mepiit, sakay mehirap i di-
manén a tamo ta éya. Kanya
kétihék san i maketaa ta éya."

Tu Bunga Na Kayo

15 "Mangilag kam du
mebuli a purupeta," kagi ni
Jesus. "Umange side dikam
a koman side i mebait, pero
metapang side, a lokon de
kam a talaga.
16 Kanya subukan moy du
mégtoldu ta kagi na Diyos,
monda mapospusan moy éng
mebuli side, bagay meta moy
tu ugali de. Mara entan moy,
mapitas beman i mahusay a
bunga ta medukés a kayo?
Ewan,
17 da i bunga na medukés a
kayo, éy medukés be. Ey kona
be sa i tolay, éng medukés
siya, éy medukés be i ugali na.
18 Ewan makapagbunga tu
mahusay a kayo ta medukés a
bunga," kagi ni Jesus. "Sakay
éwan makapagbunga tu
medukés a kayo ta mahusay
a bunga.
19 Ey tu bawat kayo a éwan
mégbunga ta mahusay, éy
pukanén sakay ibut ta apoy.
20 Kona sa, éy mapospu-
san moy be du mebuli a pu-
rupeta, bagay meta moy tu
bunga de.
21 "Te meadu a méngdulaw
diyakén a Panginoon. Pero
éwan side a étanan i makasdép
ta kaharian na Diyos. Basta
du sumésunud Nama ko ta
langet i makasdépa.
22 Kédemét na aldew
na péghukum, éy meadu i
mégkagi diyakén, a 'Pangi-
noon, tanggapén mo kame,
da nagtoldu kame ta ngahen
mua, sakay pinaibut me du
dimonyo, sakay ginimet me
i makataka-taka dahil ta
péniwala me diko.'
23 Pero i sengbet kua
dide, éy 'Ewan, éwan ta kam
minatenggi. Umadeyo kam
dén, sikam a mégimet ta
medukés.' "

Tu Eduwa a Mégbile

24 "Maski ti ésiya i mégbati
ta kagi kua, éng sundin na, éy
ikahalimbawa na éy tu lélake
a matalinung a nagpataknég
ta bile na to bito.

25 Maski naguden ta
mebakség, sakay binu-
mihéng, sakay binagyo, éy
éwan natumba, da te taknég
to bito.
26 Pero," kagi ni Jesus, "du
makabati ta kagi kua, sakay
éwan na sundin, éy ikahalim-
bawa na éy tu lélake a luku-
luku a nagbile san to baybay.
27 Ey naguden ta mebakség,
sakay binumihéng, tulos bi-
nagyo, éy basta minatumba,
a tulos minawasak a tahod."
28 Nadid, kétapos dén ni
Jesus a mégtoldu ta éya, éy
mégpégtaka a tahod du tolay
to pégtoldu na,
29 da éwan siya mégtoldu a
kona du maistu na rilihiyon
de, éng'wan neta de a te ka-
pangyarian siya ta pégtoldu
na.

8

Pinahusay Na Tu Te Ketong

1 Nadid, namulnok ti Jesus
to buked, éy tinagubet siya na
meadu a tolay.
2 Ey inumadene diya i lélake
a te saket a ketong. Linu-
muhud siya ta harap ni Jesus,
a kinagi na, a "Panginoon,
éng maari, éy pahusayénék
pad."
3 Ey ti Jesus, éy kembilan
na siya, a kinagi na, a "Maari,
maghusay ka dén." Ey to
pégkagi na ta éya, éy bigla a
naibut tu ladu na.
4 Ey kinagi ni Jesus, a
"Diyan mo kékagin i éye
ta maski ti ésiya, éng 'wan
umange ka pa pumeta ta
padi, a mahusay ka dén.
Sakay atdinan mo tu padi,"
kagi ni Jesus, "ta péngiatang
na diko, a kona to niutus ni
Moises. Saya i pagpatunay
mua ta tolay a mahusay ka
dén."

Tu Sundalu a Umasa Ni Jesus

5 Nadid, késdép ni Jesus ta
Kapernaum, éy inumadene
diya i esa a kapitan na sun-
dalu a taga Roma, a mékiohon
diya.
6 Kinagi na diya, a "Pangi-
noon, tu utusan ko éy te
karamre, a te datay san dén ta
bile, a masiyadu a méghirap."
7 Ey kagi ni Jesus, a
"Umangeék sina a pahusayén
ko siya."
8 Pero kinagi no kapitan,
a "Mésanikeék diko a umange
ka ta bile me, da mataas ka
diyakén. Basta kagi mo san
dén, Panginoon, éy maghusay
tu utusan ko.
9 Maski sakén," kagi no
kapitan, "éy te mégutus be
diyakén a heneral; sakay
sakén, mégutusék be du
sundalu ko, éy sundin de san.
Ey kona be sa du katulung ko.
Kanya éng magutus ka san,
Panginoon, éy maghusay siya
a talaga."
10 Nadid, pékabati ni Jesus
ta éya, éy nagtaka siya, a ki-
nagi na du umunonod diya, a
"Sapul to éya, éy éwan ko pabi
neta i maski isesa a Judeo a
méniwala diyakén a kona ta
kapitanae.
11 Tandaan moy ye," kagi
ni Jesus, "meadu i éwan Judeo
a magébwat ta sikatan sakay
ta sahéman, a dumulug side

ta kaharian ta langet. Ey
négdipon side de Abraham,
sakay ti Isak, sakay ti Hakob.
12 Pero meadu dikam a
Judeo, i ibut ta kedikléman
ta luwas na kaharian. Ey
édsa side a mégsésangitén a
mégéadiyoyén ta hirap de."
13 Ey nadid, kinagi ni Jesus
to kapitan, a "Ikad mo dén.
Manyari ina ayun to péniwala
mo." Ey tu utusan no kapitan,
naghusay dén to oras a éya.

Meadu a Pinahusay Ti Jesus

14 Nadid, késdép ni Jesus to
bile ni Pedro, éy neta na tu
manugeng na, a te katidug
siya, a mahigpit a mepalang.
15 Tulos kembilan ni Jesus
tu kamét na, éy minaibut tu
palang na, a tulos inumégkat
a nagasikaso diya.
16 To kélép a éya, éy niange
du tolay ni Jesus i meadu a
hinayup a tolay. Ey esa san
a kagi na, éy pinaibut na dide
du medukés a espiritu. Sakay
pinahusay na be du étanan a
méladu.
17 Ey saya i nipangtupada
to hula ni Purupeta Isayas to
araw, a "Alapén ni Cristo i
étanan a saket tam, sakay ibu-
tan na i étanan a hirap tam."
18 Nadid, péketa ni Jesus ta
meaadu a tolay a dumédulug
diya, éy inutusan na du kak-
aguman na a maghanda a
umahabes ta dibilew.
19 Péghanda de pabi, éy
inadenean siya no esa a
maistu ta rilihiyon, a kinagi
na, a "Maistu, kumuyugék
diko maski ahe i angayan
mo."
20 Ey kinagi diya ni Jesus, a
"Isipén mo pa, da entan mo,
maski aso, éy te pégiyanan.
Sakay du manok éy te lobun
a pégiyanan de. Pero sakén a
lélake a gébwat ta langet, éy
éwanék tu katidugen."
21 Sakay kinagi be diya no
alagad na a esa, a "Pangi-
noon, kumuyogék diko; pero
pabayanék pad pa, monda
angen ko pa ielbéng tama ko."
22 "Ewan," kagi ni Je-
sus. "Kumuyog ka dén
nadid. Pabayan mo du
éwan méniwala ta Diyos a
méngielbéng to ama mo."

Pinahintu Ni Jesus Tu Unos

23 Nadid, sinumakay ti Je-
sus to abeng, a kaguman na
du alagad na.
24 Mamaya-maya, inabut
side ta ditaw na mesibét a
unos, a hanggan da talaga
side a matabwan. Ey tidug
san ti Jesus.
25 Kanya linukag siya du
alagad na, a kinagi de, a
"Panginoon, tulungan mo
kame! Omléd kitam dén!"
26 Ey ti Jesus, kéégkat na,
éy kinagi na dide, a "Bakit
méganteng kam? Kétihék
bale pabi i péniwala moya
diyakén." Tulos sinaway na
tu pahés sakay tu diget, a
agad tinumahimik dén.
27 Ey nagtaka du alagad, a
kinagi de, a "Anya wade i
lélakeae? Maski pahés éy ta
diget, éy méniwala side diya!"

Pinahusay Na Tu Eduwa a Hinayup

28 Nadid, kédemét de Jesus
ta banuwan na tolay a

Gadareno ta dibilew, éy
sinambat side na éduwa a
lélake a hinayup, a gébwat side
to kapusanto. Metapang side,
kanya éwan tu mangahas a
dumédiman ta éya.
29 Agad side a dinumulaw,
a "Anya i pékialam mua
dikame, siko a Anak na
Diyos? Inumange ka se
a pahirapan mo kame?
Maski éwan me pabi oras a
maghirap?"
30 Nadid, te meadu sa a
babuy to tapat de, a alagaan
du tolay.
31 Ey du dimonyo a édse to
éduwa a lélake, éy pinékiohon
de ni Jesus, a "Eng ibutan mo
kame, éy pasdépén mo kame
pad ta bégi di babuy yae."
32 "Nay, ikad moy dén sa,"
kagi ni Jesus. Kanya inu-
mibut side to éduwa, a tu-
los sinomdép side du babuy.
Ey bigla a minagpaginan du
babuy a bulnok, a sinumegbu
to diget, a tulos de a minal-
imés.
33 Nadid, du mégbantay du
babuy, éy ginuminan side. Ey
kédemét de to banuwan de, éy
nibaheta de i étanan a nan-
yari; pati tu nanyari to éduwa
a hinayup.
34 Kanya inumange sa du
étanan a tolay ta banuwan,
monda meta de ti Jesus. Ey
péketa de diya, éy nipékiohon
de diya a humektat siya to
lugar de.

9

Pinahusay Ni Jesus Tu Lumpu

1 Nadid, sinumakay de Je-
sus to abeng de, a inuma-
habes man dén side, a tulos
nagsoli side to banuwan de.
2 Ey du tolay sa, kembil de
diya i esa a lumpu. Siya
éy te katidug san to kama
na. Ey ti Jesus, péketa na a
méniwala side diya, éy kinagi
na to lumpu, a "Patibayén mo
i isip mua, Anéng. Pinatawad
ka dén ta kasalanan mo."
3 Nadid, du maistu sa ta rili-
hiyon, pékabati de to kinagi ni
Jesus, éy mégisip side a, "Anya
i lélake a éye; isip na Diyos
siya?"
4 Pero ti Jesus, tukoy na dén
i isip dia, a kinagi na dide,
a "Bakit mégisip kam ta kona
sina a medukés?
5 Tama," kagi na, "maari i
maski ti ésiya a mégwari-wari a
magpatawad ta kasalanan na
tolay. Pero ti ésiya i maaria a
makapagpalakad ta lumpu a
tolay?
6 Nadid," kagi na, "sakén i
lélake a gébwat ta langet; éy
patunayan ko dikam a te ka-
pangyarianék a magpatawad
ta kasalanan, a péglakadén ko
i lumpuae." Nadid, kinagi
ni Jesus to lumpu, a "Nay,
umégkat ka dén, a alapén mo
dén i kama mua, a ikad mo
dén ta bile moy."
7 Nadid, pékabati no lumpu
ta éya, éy inumégkat ngani
dén, sakay nagsoli ta bile na.
8 Ey du tolay sa, péketa de
ta éya, éy méganteng side, a
pinuri de i Diyos da nangatéd
ta tolay ta kona sa a kapang-
yarian.

Kumuyog Ti Mateo

9 Nadid, to kéhektat ni Jesus ta éya, éy neta na i esa a lélake a ti Mateo i ngahen na. Te eknud siya to pégsingihan ta buwes. Ey kinagi ni Jesus diya, a "Kumuyog ka diyakén a maging alagad ko." Ey tinumaknég ti Mateo, a inumunonod diya.

10 Nadid, to péngan ni Jesus to bile ni Mateo, éy inumange be sa a nékidipon dide i meadu a makasalanan a tolay, sakay du mégpabuwes. (Side i méngdaya ta tolay.) Ey édsa be sa du alagad ni Jesus.

11 Ey du Pariseyo, péketa de, éy kinagi de du alagad ni Jesus, a "Bakit mékidipon tu maistu moy du makasalanan a tolay?"

12 Ey ti Jesus, pékabati na dide, éy kinagi na, a "Bakit? Du mahusay éy éwan side tu kailangan ta magamot, éng 'wan du te saket.

13 Ikad moy dén," kagi na, "sakay isipén moy i kahulugen na éye; da kagi na Diyos, a bakén a regalo moy i gustu naa, éng 'wan tu kagbi moy ta tolay. Da sakén, éy éwanék se inumange a monda tumulung du mahusay a tolay. Eng'wan, du makasalanan i tulungan kua."

Tungkul Ta Pégkulasiyon

14 Nadid, du alagad ni Juan a Mégbinyag, éy inumange side ni Jesus, a kinagi de diya, a "Sikame, éy medalas kame a mégkulasiyon. Ey kona be sa du Pariseyo. Pero du alagad mo, éy bakit éwan side mégkulasiyon?"

15 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ataay, maari beman a mégsisi i tolay éng kaguman de pabi i ikasal? Bagay éwan dén sa tu kadimoy de a ikasal, éy saya i oras de a magsisi a magkulasiyon.

16 "Ewan tu nagtagpi ta bigu a resato to dati dén a badu," kagi ni Jesus. "Da éng kona sa, éy péknetén no bigu tu dati, éy lalo dén a melawa tu ébut no badu.

17 Ewan be tu méngiasék ta bigu a alak ta dati a pégaskanan. Bagay kona sa i ginamet, éy pomtak tu pégaskanan, da dati, a tulos mebulak tu alak. Sakay mawasak be dén tu pégaskanan. Maigi pa éy iasék i bigu a alak ta bigu be a pégaskanan. Eng kona sa éy pareho side a male."

Tu Anak a Minate, Sakay Tu

Bébe a Minangkébil Ni Jesus

18 Nadid, to pégkagi pabi ni Jesus du Pariseyo, éy dinumemét sa i esa a mataas a Judeo. Linumuhud siya ta harapa ni Jesus, a kinagi na, a "Minate dén tu anak ko. Kita pad dén a itupu pad i kamét mua diya, monda mabuhay siya."

19 Ey kinumuyog ti Jesus diya. Pati du alagad na.

20-21 To péglakad de, éy kaununod na i esa a bébe a labindalawa dén a taon a mégdédigién. Kinagi na dén to isip na, a "Eng makbilan ko san i damit naa, éy

maghusayék dén.” Kanya
inumadene siya to adég ni
Jesus, sakay kembilan na tu
ontok san no badu na.
22 Ey sinumuleg ti Jesus, éy
péketa na diya, éy kinagi na,
a “Anéng, diyan ka méganteng.
Pinahusay ka dén na péniwala
mo diyakén.” Ey to éya be san,
éy naghusay tu bébe.

23 Nadid, kédemét de to bile
no mataas a Judeo, éy neta
de du mégtogtog ta mosiko,
sakay du meadu a tolay a
mepehéng.
24 Ey kinagi ni Jesus dide,
a “Lumwas kam dén! Ewan
minate i anaka; natidug san.”
Ey pinégngihitan de ti Jesus.
25 Pero nadid, to kéluwas du
tolay, éy sinomdép ti Jesus,
éy kembilan na tu kamét no
anak, éy inumégkat.
26 Ey kinumalat ta étanan a
banuwan ta éya i nanyaria.

27 Nadid, kéhektat ni Jesus
ta éya, éy tinagubet siya
na éduwa a lélake a buhék.
Mégdulaw side a kinagi de, a
“Apo ni Dabid, kagbian mo
kame!”

28 Ey késdép ni Jesus to bile,
éy inumadene diya du buhék.
Ey kinagi ni Jesus dide, a
“Méniwala kam a magimet ko
ye?” “O, Panginoon,” kagi de.

29 Ey nadid, kembilan na i
mata dia, a kinagi na, a “Man-
yari dikam ayun ta péniwala
moy.”
30 Ey naketa dén side. Ey
pinagbilinan side ni Jesus ta
mahigpit, a “Diyan moy ye
iyébaheta ta maski ti ésiya.”

31 Pero kéhektat de, éy
nibébaheta de ta étanan i
tungkul ni Jesus.

Pinahusay Ni Jesus Tu Bulol

32 Nadid, to kéhektat du
buhék a pinahusay na, éy
niange de ni Jesus i esa a
bulol a hinayup.
33 Ey to pémaibut na to di-
monyo, éy négkagi dén tu bu-
lol. Ey nagtaka du tolay, a
kinagi de, a “Sapul to éya, éy
éwan tu mineta a kona se ta
Israelae.”
34 Pero du Pariseyo, kinagi
de, a “Ti Satanas a mayor du
dimonyo i nangatéda diya ta
kapangyarian na a mégpaibut
du dimonyo.”
35 Nadid, linebut ni Jesus i
étanan a banubanuwan ta éya,
a nagtoldu siya du kapilya.
Nipahayag na i Mahusay a
Baheta tungkul ta péghari na
Diyos, sakay pinahusay na du
tolay ta étanan a sakisaket de.
36 Ey péketa na du meaadu
a tolay, éy kinagbian na side,
da mehirap i buhay de, a éwan
tu méngtulung dide. Koman
side i tupa a éwan tu mégpastor
dide.
37 Kanya kinagi na du ala-
gad na, a “Meadu i gapasén,
pero kulang i magapas.
38 Ipanalangin moy to te
koo ta kapahayan, a paange
na i meadu a magapas ta ka-
pahayan na.”

10

Du Labindalawa a Apostol

1 Nadid, pinauwet ni Jesus
du labindalawa a alagad na,

sakay inatdinan na side ta ka-
pangyarian de a magpaibut
ta medukés a espiritu, sakay
magpahusay ta étanan a te
saket.
2 Saye i ngahina du
labindalawa a apostol:
purumeru ti Simon a
pinalayawan de a Pedro,
sakay ti Andres a wadi na.
Sakay ti Santiago éy ti Juan,
a anak side ni Sebedeo.
3 Sakay ti Pelip éy ti Bar-
tolome; ti Tomas éy ti Mateo
(siya tu mégpabuwes). Ti San-
tiago a anak ni Alpeo, éy ti
Tadeo;
4 pati ti Simon a taga
Kanan, éy ti Hudas Iskarote,
a néngitokyon ni Jesus.

*Tu Utus Ni Jesus Du Apos-
tol*

5 Pinéglakad ni Jesus diden
ya, a pinagbilinan na side,
a "Diyan kam uméange ta
banuwan du éwan Judeo,
maski ta banuwan na Samar-
itano.
6 Eng'wan, itoldu moy san
du kapareho tam a Judeo, a
lahi ni Israel. Mara side ya du
nebut a tupa ni Israel.
7 Ipahayag moy dide," kagi
na, "a adene dén a maghari i
Diyos.
8 Sakay pahusayén moy du
te saket, sakay buhayén moy
du pate. Pahusayén moy
du te ketong, sakay paibutén
moy du dimonyo. Ey tan-
daan moy, da inatdinan kam
na Diyos ta éwan tu bayad, éy
kona kam be sa a mangatéd
kam be ta éwan tu bayad.
9 "Ta péglakad moy," kagi ni
Jesus, "éy diyan kam mégkébil
ta kuhata,
10 sakay diyan kam be
mégkébil ta suput, sakay ta
pégbaraduan moy. Diyan mo
be kébilén i reserba a sinelas,
maski sahukod. Da dapat
aguman kam du tolduan
moy.
11 "Maski ahe a banuwan
i demtan moy," kagi na, "éy
ahayukén moy i mahusay a
tolay a tulusan moy, sakay
tumulos kam sa a hanggan
éwan kam maglakad.
12 Késdép moy ta tulusan
moy a bile, éy batién moy du
édsa sa, a kagi moy, a 'Demtan
kam maka na kapayapaan.'
13 Nadid, éng mahusay du
tolay ta éya a bile, a tang-
gapén de kam, éy kagbian
side na Diyos a talaga. Pero
éng éwan side mahusay, éy
bawen moy tu nipangbati
moy dide.
14 Eng du tolay ta banuwan,
éy éwan de kam tanggapén,
éy humektat kam sa, a ihal-
imbawa moy dide a ipagpag
moy ta tikéd moya tu alik-
abuk.
15 Kédemét na aldew na
péghukum," kagi ni Jesus, "éy
lalo a mehirap i mabati du
tolay ta éya a banuwan kesira
to nabati du taga Sodoma,
sakay du taga Gomora to
araw."

Tu Hirap a Dumemét

16 "Tandaan moy," kagi ni
Jesus, "péglakadén ta kam du
medukés a tolay. Mara, ko-
man kam i tupa a méglakad
ta lubuk du metapang a aso.

Mangilag kam dide, pero da-
pat mebait kam be dide.
17 Mangilag kam, da te to-
lay a méngitokyon dikam ta
gubiyerno. Sakay balbalén
de kam ta kapilya de.
18 Dahil diyakén, éy iharap
de kam ta gubernador sakay
hari. Saya i oras moy a
pégpatunay moy diyakén dide,
sakay pati du éwan Judeo éy
patunayan moy.
19 Bagay bistaan de kam,"
kagi na, "éy diyan kam
métageg éng anya i katuwiran
moya dide. Da kédemét na
oras, éy iatéd san dikam i
katuwiran moya dide.
20 Da éwan sikam i mégkagia,
éng 'wan i Espiritu Nama
moy i magpakagia dikam ta
katuwiran moy.
21 "Kédemét na éya a hirap,
éy itokyon na tolay du top de
a ipabuno. Ey kona be sa
i gemténa na lélake to anak
de. Sakay du anak éy labanan
de dema de, a ipabuno de be
side.
22 Sakay kaiyamutan kam
na étanan, da méniwala kam
diyakén. Pero tu maniwala
diyakén a matapat a hang-
gan éwan siya mate, éy siya i
meligtasa.
23 Bagay lélokon de kam to
banuwan a édsean moy," kagi
ni Jesus, "éy guminan kam
ta banuwan a esa. Tandaan
moy, éwan moy pabi maabut
i étanan a banuwan na Israel,
éy dumeméték dén. Ey sakén
i lélake a gébwat ta langet.
24 "Ewan mataas tu alagad
to maistu na; éwan be mataas
tu utusan to amo na.
25 Kanya sikam a alagad
ko, éy gemtén de dikam tu
kona to gégemtén de diyakén
a amo moy. Eng ngahinanék
de a Satanas, éy lalo dén
a medukés i pégpintas de
dikam."

I Dapat a Antingan Moy

26 "Kanya diyan kam
méganteng ta tolay," kagi ni
Jesus. "Da maski anya i
gemtén de nadid ta lihim éy
lumitaw ta esa a panahun.
Maski anya i nipamen de
nadid, éy mehayag ta esa a
panahun.
27 Tu kinagi ko dikam na-
did ta lihim, éy ihuway moy a
ipahayag ta étanan.
28 Diyan moy antingan du
mamuno ta bégi moy, da
éwan be side makabuno ta
kaliduwa moy. I dapat moy
a antingan éy Diyos, da siya
i magpakatea ta tolay. Sakay
siya i méngibuta ta kaliduwa
ta impiyerno.
29 "Mara," kagi ni Jesus,
"makabugtong kam ta éduwa
a dignés ta esa san a senti-
mos. Ey maski mura side,
éy éwan side mate éng éwan
kaluuben Nama mo.
30 Ey sikam, mahigit pa sa
i péngalaga na dikam. Maski
na buk moya, éy nabilang na
a étanan.
31 Kanya, diyan kam
méganteng: mahalaga kam
diya kesira du meadu a
dignés.
32 "Maski ti ésiya i
méngipagtapat du tolay, a
méniwala siya diyakén, éy
ipagtapat ko be Nama ko ta
langet.

33 Pero maski ti ésiya i tumanggia diyakén ta harap na tolay, éy itanggi ko be Nama ko ta langet.”

Ewan Magpayapa Ti Jesus Ta Tolay

34 “Diyan moy isipén a kanyaék se inumange éy magpayapa ta mundua. Da éwanék se inumange a magpayapa ta mundua, éng'wan dahil diyakén, éy maglaban i tolay ta mundua.
35 Dahil diyakén, éy maglébug du patena; sakay maglébug du magmanugeng.
36 Sakay tu kalbug na tolay éy du mététena na.
37 “Tu magmahal ta ama na éy ta ina na ta higit pa diyakén, éy éwan siya maari a ipasakup diyakén. Sakay tu magmahal ta anak na ta higit pa diyakén, éy éwan be siya maari a ipasakup diyakén.
38 Sakay éwan maari a ipasakup diyakén i tolay, éng éwan siya kumuyog diyakén a pabayan na i buhay na, maski bunon siya.
39 Dahilan, tu maghangad a meligtas i buhay na, éy mebut a talaga. Pero tu mégpabaya ta buhay na alang-alang diyakén, éy siya i mabuhaya a éwan tu katapusan.”

I Gantimpala

40 “Maski ti ésiya i tumanggapa dikam,” kagi ni Jesus, “éy bilang tinanggapék na be. Sakay tu tumanggap diyakén, éy bilang tinanggap na be tu nagpaange se diyakén.
41 Sakay tu tumanggap ta purupeta da utusan siya na Diyos, éy atdinan siya na Diyos ta kabahagi na gantimpala na éya a purupeta. Sakay tu tumanggap to mahusay a tolay a mékidiyos, dahil to pékidiyos na, éy atdinan siya na Diyos ta kabahagi na gantimpala na éya a tolay.
42 Sakay maski ti ésiya i mangatéda ta maski esa a baso a dinom ta esa diden ye a mababa, da siya i alagad ko, éy atdinan be siya na Diyos ta gantimpala na.”

11

Du Alagad Ni Juan

1 Nadid, kétapos ni Jesus a nagbilin du labindalawa a alagad na, éy hinumektat sa siya, da umange siya a magtoldu du banubanuwan ta palebut ta éya.
2 Ey ti Juan a Mégbinyag, to édse na ta pihesu, éy nabaheta na tu gégemtén ni Cristo. Kanya pinéglakad ni Juan du alagad na,
3 a ange de pakelagip diya éng siya ngani dén i nipangakua na Diyos a umange se a tagapagligtas de, o maguhay pa side ta esa?
4 Ey to pégpakelagip de ni Jesus ta éya, éy kinagi na dide, a “Magsoli kam ni Juan, a ikagi moy diya i mineta moy ta éye,
5 a naketa dén du buhék, nakapaglakad du lumpu, naghusay dén du te ketong, nakabati dén du tuléng, sakay nabuhay dén du pate. Sakay ikagi moy be ni Juan, a

tinétolduan ko du pobre ta
Mahusay a Baheta.
6 Sakay kagi moy be diya
a masuwerte du tolay a éwan
mégidel diyakén.”
7 Nadid, to kéhektat dén du
alagad ni Juan, éy négkagi ti
Jesus du tolay sa ta tungkul
ni Juan. “To kéluwas moy ni
Juan ta ilang a lugar,” kagi
na, “éy bakit inumange kam
diya? Gustu moy wade meta i
lélake a mehina a koman san i
lamon a sésébyugén na pahés?
8 O siguru gustu moy meta
i lélake a te badu ta kamaha-
lan? Pero éwan, da du te badu
ta kamahalan éy mégiyan side
ta bile na hari.
9 I gustu moy ngani sa a
meta moy éy purupeta! O,
tama ya. Ey maigi ngani ti
Juan du iba a purupeta.
10 Da ti Juan i nihulaa to
kasulatan, to pégkagi na, a

‘Tandaan moy. Siya i
pinakangbégi ko.
Pégdetulén ko siya diko,
monda paghandaén
na du tolay ta demtan
mo.’

11 Tandaan moy,” kagi ni Je-
sus, “du étanan a tolay ta
mundua, éy éwan tu mataas
ni Juan a Mégbinyag. Pero i
mababaa a tolay ta kaharian
na Diyos, éy mataas side diya.
12 Sapul to pégtoldu ni Juan
a Mégbinyag, a hanggan na-
did, éy pumépilit du tolay
a ipasakup ta kaharian na
Diyos. Ey du metapang, éy
pilitén de a somdép.
13 Dahilan, du étanan a puru-
peta, sakay tu utus ni Moises,
éy nagpahayag side tungkul
ta péghari na Diyos, a hang-
gan to panahun ni Juan.
14 Ey nadid, éng gustu moy
a maniwala, éy siya ngani
dén ina ti Elias a kagi de a
dumemét. Da nihula de a
magsoli siya.
15 Eng makabati kam, éy
baten moy ya.
16 “Pakodyan ko a
méngihalimbawa di tolaya
nadid?” kagi ni Jesus.
“Mara, kapareho side na
anak a te eknud ta plasa, a
mégpépintasén side ta kaéyag
de.
17 Mara kagi de dide, a
‘Tinogtogen me kam, pero
éwan kam nagsayaw. Ey to
pégsanget me, éy éwan kam
nalungkut dikame.’
18 Ey kona be sa di tolaya,”
kagi ni Jesus, “da ugali ni
Juan, éy nagkulasiyon, a éwan
méginom ta alak, éy pinin-
tasan de a hinayup.
19 Pero sakén, éy mahusayék
a méngan éy ta méginom,
éy pintasanék de be, a kagi
de a medémoték a méngan
éy ta méginom. Sakay pin-
tasanék de be a mékiagumék
du mégpabuwes sakay du
makasalanan. Pero pabayan
moy ya. Tukoy moy éng tama
i gimet ko bagay meta moy tu
bunga ko, éng mahusay.”

Du Banuwan a Ewan Méniwala

20 Nadid, pinagsisian ni
Jesus du banubanuwan, da
ginimet na dén dide i meadu
a makataka-taka, pero éwan
side nagsisi to kasalanan de.
21 “Kakakagbi kam,” kagi
na, “sikam a taga Korasin!

Kakakagbi kam, sikam a taga
Betsayda! Da ginimet ko
dén ta harap moy i meadu a
makataka-taka, éy éwan kam
nagsisi. Pero du tolay ta
Tiro sakay ta Sidon to araw,
éng neta de maka to araw tu
mineta moy, éy talaga nag-
sisi side. Nagbadu maka dén
side ta kostal, sakay mégiknud
ta abu, monda magpatunay
side a nagsisi side a talaga.
22 Kanya ta péghukum na
Diyos, éy masiyadu a mehi-
rap i sapitén moy kesira ta
sinapit du taga Tiro éy ta
Sidon.
23 Sakay sikam a taga
Kapernaum," kagi ni Jesus, "i
pégpalalo moya éy makaabut
kam ta langet, pero i abutén
moy sana éy impiyerno! Pero
éng mineta maka du taga
Sodoma to araw i mineta
moya a makataka-taka, éy
éwan side nibagsak na Diyos,
da talaga a nagsisi side.
24 Kanya tandaan moy,
ta péghukum na Diyos, éy
masiyadu a mehirap i sapitén
moy kesira ta sinapit na
Sodoma!"

Umadene Kam Diyakén a Umimang

25 Nadid, nanalangin
ti Jesus, a kinagi na,
a "Mégpasalamaték diko,
Améng. Siko i Panginoon
ta langet éy ta mundua.
Salamat, Améng, da éwan
mo nipékipospos tu kalu-
uben mo du matalinung a
mataas a tolay; éng 'wan i
néngipaliwanagen mua éy du
mababa.
26 O ngani, Améng, da kona
sa i gustu mua."
27 Nadid, kinagi na du ala-
gad na, a "Tama ko a Diyos, éy
inatdinanék na ta étanan. Ey
éwan tu makatukoy diyakén,
éng éwan Tama ko san. Ey
éwan be tu nakatukoy Nama
ko, éng éwan sakén san a anak
na, sakay du nagpahayagen
ko tungkul diya.
28 "Umadene kam diyakén,
sikam a étanan a pagel dahil
ta medégi a kébil moy, sakay
paimangén ta kam.
29 Sundin moy san i
utus kua, sakay magadal
kam diyakén. Da sakén
éy mebaiték a mababa, éy
paimangén ko i buhay moya.
30 Ey melagin i utus kua,
sakay éwan medégi i pakébil
kua dikam."

12

Tu Pégpasuway De Tungkul Ta Pangilin

1 To esa a aldew a pangilin,
éy dinumiman de Jesus to ka-
pahayan. Ey nagalép du ala-
gad na; kanya nagkétoh side
ta tégesa a ohay, a kékéselén
de.
2 Ey péketa dide du
Pariseyo, éy kinagi de, a
"Entan mo i gimet di alagad
mua! Bawal ina éng pangilin,
da tarabaho ina!"
3 "Ewan," kagi ni Jesus.
"Bakit, éwan moy wade
nabasa tu ginimet ni Dabid
to araw, to pégalép de sakay
du kaguman na?
4 Basta sinomdép siya to
bile na Diyos. Ey tu te déton sa
a tinapay a para ta Diyos, éy

kinan na; sakay pinakan na
be du kaguman na. Ey bawal
kan ya ta utus," kagi ni Jesus,
"da du padi san i maari kana
a méngan ta éya.
5 Bakit, éwan moy wade
be nabasa tu utus ni Moi-
ses, a mégtarabaho du padi ta
tuwing pangilin, da gemtén
de i tungkulin de ta lubuk no
Templo. Ey maski bawal kan
ya, éy éwan side tu kasalanan.
6 Ey sakén éy laloék a
mahigpit kesira to Templo.
7 "Ewan moy maka pinin-
tasan du éwan tu kasalanan
éng tukoy moy maka dén i
kahulugen na kagi a éye na
Diyos, a 'Bakén a regalo moy
i gustu kua, éng 'wan kagbi
moy ta tolay.'
8 Da sakén i lélake a gébwat
ta langet," kagi ni Jesus. "Ey
sakén i mégkagia éng anya
i tama a gimet ta aldew a
pangilin."

Tu Lélake a Pile Tu Kamét

9 Nadid, hinumektat sa ti
Jesus, a inumange to kapilya
de a esa.
10 Ey te lélake sa a pile tu
kamét. Ey te tolay be sa a
iba, a gustu de a iabla ti Jesus
a manglabag ta utus. Kanya
pinuhubaan de siya a kinagi
de, a "Anya wade, labag ta
utus éng magamot ta tolay ta
pangilin, o éwan?"
11 Ey kinagi ni Jesus dide, a
"Eng mara sikam, éng melok-
bung tu tupa moy ta ébut, éy
anya, éwan moy beman ia-
hawas bagay pangilin!
12 Ey higit pa a mahalaga i
tolay kesira ta tupa. Kanya
éwan bawal ta utus tam éng
aguman tam i te hirap ta
pangilin."
13 Nadid, kinagi ni Jesus to
pile tu kamét, a "Iolnat mo i
kamét mua." Ey to péngiolnat
na, éy naghusay dén a ka-
pareho no kamét na a esa.
14 Ey linumwas sa du
Pariseyo, a néguhon side éng
kodya i pamuno dia ni Jesus.

Tu Dati a Hula Tungkul Ni Jesus

15 Nadid, pékatukoy ni Jesus
ta hangad de, éy hinumektat
sa siya. Ey meadu i tinu-
magubet diya. Ey pinahusay
na du étanan a te ladu,
16 a pinagbilinan na side a
diyan de iyébaheta i tungkul
diya.
17 Saya i pangtupada to ni-
hula ni Purupeta Isayas to
araw, a
18 "Siya ya i utusan ko a
pinili ko," kagi na
Diyos. "Siya i mahal
ko a késayaan ko. Iatéd
ko diya i Espiritu ko,
sakay ipahayag na i
katutuhanan ta tolay.
19 Ewan siya makipaglébug,
éwan siya mepehéng, éwan
siya mégdulaw ta karsada ta
banuwan;
20 éwan na paghirapén
du mehina a tolay, éwan
na édépén i simbu a
mégkulidépdép. Pumilit siya
a hanggan éwan manalo i
katutuhanan;
21 Siya i asaan na étanan a to-
lay."

Nagpatunay Ti Jesus a Ewan Gébwat I Kapangyarian Na Ni Satanas

22 Nadid, niange de ni Je-
sus i esa a lélake a buhék
sakay bulol pa siya, da hi-
nayup. Ey pinahusay na;
tulos nakapégkagi dén sakay
naketa dén.
23 Ey nagtaka du étanan a
tolay, a kinagi de a "Sé' wade
ye i apoa ni Dabid a nihula
de?"
24 Pero du Pariseyo,
pékabati de ta éya, éy kinagi
de, a "Kanya makapégpaibut
siya du dimonyo éy inatdinan
siya ni Satanas ta kapang-
yarian na. Ti Satanas a
mayor du dimonyo."
25 Pero tukoy ni Jesus i
isip de, a kinagi na dide,
a "Eng mara, maski ahe a
banuwan, éng néglébug side,
éy bumagsak a talaga. Sakay
maski ahe a bile, éng néglébug
side, éy éwan male i buhay de.
26 Ey nadid sakén, bakit
kagi moy a inatdinanék kan
ni Satanas ta kapangyarian
na a magpaibut du katulung
na a dimonyo? Lélbugén be-
man ni Satanas i sarili na?
Eng kona sa," kagi ni Jesus,
"éy bumagsak siya a talaga.
27 Bakit kagi moy a gébwat
ni Satanas i kapangyarian ko
a mangpaibut ta dimonyo?
Ey anya du tolay moy? Eng
ibutan de i dimonyo, éwan
beman gébwat ta Diyos i ka-
pangyarian de? Kanya side i
mégpatunaya a kakabulyan tu
péngupos moy diyakén!
28 Pero éng Espiritu na
Diyos i nangatéda diyakén
ta kapangyarian ko a mag-
paibut du dimonyo, éy saya i
katunayana a dumemét dén
dikam i péghari na Diyos ta
tolay.
29 "Da éwan tu makapag-
paibut du kasakupan ni Sa-
tanas, éng'wan na pa matalo
ti Satanas. Pero éng natalo na
dén siya, éy maari na dén a
alapén i kasakupan na.
30 "Tu éwan kampi diyakén,"
kagi ni Jesus, "éy kontara
diyakén. Ey tu éwan tumu-
lung diyakén a méngidulug ta
tolay, éy nangangahulugen
éy paadeyoén na du tolay
diyakén.
31-32 Kanya tandaan moy,
pagpasensiyaan i tolay ta
maski anya a kasalanan
de, sakay ta péngupos de ta
tolay. Maski ta péngupos de
diyakén a nagébwat ta langet,
éy pagpasensiyaan side na
Diyos. Pero tu mangupos
ta Banal a Espiritu, éy saya
i éwana pagpasensiyaan
na Diyos, maski nadid, a
hanggan nikésiya."

Tu Halimbawa To Kayo

33 "Tu mahusay a kayo,
éy mégbunga ta mahusay a
bunga. Ey tu medukés a
kayo," kagi na, "éy mégbunga
ta medukés a bunga. Da
matenggi mo tu kayo bagay
meta mo i bunga naa.
34 Ey kona be sa dikam,
sikam a magkadukés a to-
lay! Pakodya moy a mégkagi
ta mahusay, bagay medukés
kam? Da i kagi moya, éy siya
be san i édse ta isip moya.
35 Dahilan i mahusay a to-
lay, éy gemtén de i mahusay.
Ey du medukés a tolay, éy
gemtén de i medukés.

36 “Ey tandaan moy,” kagi ni Jesus, “kédemét na péghukum, éy panagutan na tolay i bawat kinagi de a medukés.
37 Makay parusaan kam dahil to kinagi moy, o makay meligtas kam.”

Ti Jesus Ey Kapareho Ni Honas

38 Nadid, du maistu ta rilihiyon, sakay du Pariseyo, éy inumange side ni Jesus, a kinagi de diya, a “Maistu, ipeta mo dikame i tanda a makataka-taka.”
39 “Diden ye a lahi a Judeo éy magkadukés,” kagi ni Jesus. “Pinabayan moy dén i Diyos. Piliténék moy a ipeta ko dikam i tanda, pero éwanék tu ipeta dikam a tanda, éng 'wan tu nanyari san ni Purupeta Honas to araw.
40 Eng kodya ti Honas a ételo a aldew to tiyan no dikél a ikan, éy konaék be sa, sakén a lélake a gébwat ta langet, a ételoék be a aldew ta disalad na luta.
41 “Kédemét na péghukum na Diyos,” kagi ni Jesus, “éy tumaknég du taga Ninibe a iabla de kam a lahi a Judeo, da nagsisi side to pégtoldu ni Honas dide. Ey nadid éy te mataas ni Honas ta éye a mégtoldu dikam, éy éwan kam mégsisi.
42 Pati tu hari a bébe a taga Kabagatan to araw, éy tumaknég be siya ta péghukum a mangiabla dikam. Da siya éy inumange se a gébwat ta adeyo, monda baten na i memahal a pégtoldu ni Solomon. Ey nadid te mataas ni Solomon ta éye a mégtoldu dikam, éy éwan moy bébaten.”

Halimbawa a Tungkul Ta Ewan

Méniwala Ta Diyos Ta Hustu

43 “Bagay umibut tu medukés a espiritu ta bégi na tolay,” kagi ni Jesus, “éy méglebut ta ilang a lugar a mégahayok ta imangan na. Nadid, éng éwan tu meeta,
44 éy kagi na, a ‘Magsoliék to kinagébwatan ko a négiyanan ko.’ Ey kédemét na éy dinemtan na a éwan tu lasén, sakay melinis a mahusay dén.
45 Kanya inakit na i pitu a iba a espiritu a medukés pa diya, éy sinomdép side a négiyan sa side. Kanya lalo a medukés to neditol i kalagayan na éya a tolay. Ey nadid, éy kona be sa i manyaria dikam a medukés a lahi a éye!”

I Tunay a Top Ni Jesus

46 Nadid, to pégtoldu pabi ni Jesus, éy dinumemét sa dena na sakay du tétotop na. Méguhay side ta luwas, a gustu de mékiohon diya.
47 Te négkagi diya, a “Kéye ta luwas dena mo éy du tétotop mo, a gustu de ka a uhunén.”
48 Pero kinagi ni Jesus, a “Ti ésiya i ina kua sakay ta tétotop kua?”
49 Ey nitoldu na du alagad na, a kinagi na, a “Side ye di ina kua, sakay top ko,
50 dahilan, du mangtupad ta utus Nama ko ta langet, éy

side di ina kua éy ta tétotop ko."

13

Tu Halimbawa Tungkul To Mégsabug

1 Nadid, to éya a mismo a aldew, éy linumwas ti Jesus to bile, a inumange siya a mégiknud to digdig no diget.

2 Ey meaadu i dinumuluga diya, a hanggan da sinumakay ti Jesus to abeng, a négiknud sa a mégtoldu du tolay. Ey side éy te taknég san to baybay.

3 Ey tinolduan na side ta halimbawa a kona se:

"Eng mara," kagi na, "éy te esa kan a lélake a mégsabug to binhi na.

4 Ey to pégsabug na éy te sénganya wade a butil a minepégsek to dilan. Ey kinan na manok.

5 Ey te sénganya wade be a nepégsek to bito-bito. Ey agad kan side a nagtubu, da melapis i luta ta éya.

6 Pero minalanés side, da mepasi i bilag, éy éwan kan masiyadu i gimot de.

7 Ey te sénganya wade be a nepégsek to kalamonan, éy nailongan na lamon.

8 Ey tu iba a binhi, éy nesabug kan dén ta mahusay a luta. Ey nagohay side. Te tégsésandaan, te tégéném a pulu, te tégétélo a pulu a butil i bawat ohay.

9 Ey nadid," kagi ni Jesus, "éng makabati kam, éy baten moy ya."

I Layunin Na Halimbawa

10 Nadid du alagad ni Jesus, nipakelagip de diya éng bakit purus a halimbawa i gamitén naa, bagay mégtoldu siya du tolay.

11 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ipeta san dikam na Diyos i kahulugen na lihim tungkul ta péghari na ta tolay. Pero du iba a tolay, éy éwan.

12 Dahilan side a mégéisipén ta itoldu kua, éy dagdagen na Diyos i isip de, monda mapospusan de ta mahusay. Pero du metamad a mégisip ta itoldu kua, éy bawasan na Diyos tu isip de a hanggan éwan side tu mapospusan.

13 Kanya halimbawa i gemtén ko, bagay mégtolduék dide; da maski metaék de, a mégbati side diyakén, éy éwan de mapospusan.

14 Natupad ngani dén dide tu nihula ni Isayas, to pégkagi na ta kagi na Diyos, a

'Mégbati kam a mégbati, éy éwan moy be mapospusan; lumameng kam a lumameng, éy éwan kam be maketa ta katutuhanan.

15 Da mehina i isipa di tolay a éye; Mehirap a makabati i talinga dia, nikihép de i mata dia. Dahilan, sala de a meta, sala de a makabati, sala de a mapospusan. Da sala de a magsoli diyakén,' kagi na Diyos, 'monda pahusayén ko side.'

16 Pero sikam a alagad ko," kagi ni Jesus, "éy masuwerte kam, da maketa kam, sakay makabati kam ta katutuhanan.

17 Tandaan moy, meadu i pu-
rupeta sakay mahusay a to-
lay a gustu de meta i meeta
moya, pero éwan de neta.
Sakay gustu de a mabati i
mébati moya, pero éwan de
nabate."

Ipaliwanag Na I Halim-
bawa Tungkul To Pégsabug

18 "Baten moy i kahulu-
gen na halimbawa tungkul ta
mégsabug," kagi na.
19 "Mara du mégbati ta
kagi a tungkul ta péghari
na Diyos, sakay éwan de
napospusan, éy kapareho
side no binhi a nepégsek
to dilan. Ey dumemét ti
Satanas, a inagew na ta isip
de tu kagi a nabati de.
20 Ey tu nepégsek to bito-
bito, mara saya i makabatia
ta kagi na Diyos, a masaya
side a tanggapén de agad.
21 Pero éwan side makata-
gal, da kapareho side no
binhi a éwan nakagimot.
Méniwala side ta sandali,
pero kédemét na paghirap
de, dahil ta péniwala de, éy
ginanan de tu tinanggap de.
22 Ey tu nepégsek to kalam-
onan, mara saya i makabatia
ta kagi na Diyos, pero éwan
magbunga tu kagi na Diyos
ta isip dia, da kapareho side
no binhi a nailongan. Mara i
nakailonga dide éy tu pégisip
de ta kabuhayan de sakay ta
kayamanan de.
23 Ey tu binhi a nesabug
ta mahusay a luta," kagi ni
Jesus, "mara saya i makaba-
tia ta kagi na Diyos, a ma-
pospusan de. Ey magbunga
i kagi na Diyos ta isip de ta
tégsésandaan, éy ta tégéném a
pulu, éy ta tégételo a pulu."

Tu Halimbawa Tungkul Ta
Lamon To Kapahayan

24 Nadid, kinagi na dide i
esa man dén a halimbawa:
"I pégharia na Diyos," kagi
na, "éy kapareho no lélake a
naghasik ta mahusay a binhi
to uma na.
25 Ey to esa kan a kélép,
a tidug san side, éy dinu-
memét tu kalbug na, a tu-
los na nihasik to kapahayan
i medukés a lamon. Sakay
minéglakad.
26 Nadid, to pégtubu no pa-
hay, a nagohay dén, éy mi-
nagtubu be kan tu lamon a
magkadukés.
27 Ey du utusan no lélake,
éy inange de kan a kinagi
de diya, a 'Ewan beman
mahusay a binhi tu nihasik
mo to uma mo? Bakit
melamon nadid?'
28 Ey kinagi kan no lélake, a
'Saya i gimita no esa a kalbug
tam.' 'Ey anya,' kagi de kan,
'gustu mo bagutén me diden
ya?'
29 'Diyan moy,' kagi na
kan. 'Makay pati pahay éy
mabagut moy.
30 Basta pabayan moy dén
a mégtubu a kapareho na pa-
hay, a hanggan ta pégladéy.
Ey ta pégladéy,' kagi na, 'éy
utusan ko san du magladéy,
a bagutén de pa du lamon,
sakay bédbéden de a monda
ipatutod ko. Sakay tu pahay
éy ipalunpun de ta kamalig
ko.' "

Tu Halimbawa No Bukél Na Mustasa

31 Nadid, kinagi na dide i esa man dén a halimbawa: “I péghari na Diyos,” kagi na, “éy kapareho na éye: Te esa kan wade a lélake a nagmula ta isesa a bukél na mustasa to uma na.

32 Kakétihékan ya ta maski anya a bukél, pero éng magtubu dén éy kadikélan ya ta étanan a kayo, a hanggan makapaglobun du manok ta tingi-tingi na.”

33 Nadid, kinagi na dide i esa man dén a halimbawa: “I péghari na Diyos,” kagi na, “éy kapareho no pégpaalsa a ihalu no bébe to étélo a takal a arina, éy umalsa tu étanan a linamas.”

34 Nadid, i étanan a kinagi ni Jesus a éya du tolay, éy purus a halimbawa. Ewan tu kinagi dide a éwan halimbawa.

35 Saya i pangtupada to nihula no purupeta to araw, a

> “Halimbawa kan i gamitén ni Cristo, bagay magtoldu siya dide. Ipaliwanag na dide i bagay a éwan tu nakapospos sapul to nipanglalang ta mundua.”

Ipaliwanag Na I Halimbawa

Tungkul To Lamon To Kapahayan

36 Nadid, gininanan ni Jesus du tolay, a sinomdép to bile. Ey nipakelagip diya du alagad na éng anya i kahulugina no halimbawa tungkul to lamon to kapahayan.

37 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Tu méghasik ta mahusay a binhi éy sakén a lélake a gébwat ta langet.

38 Tu uma éy na mundua. I mahusay a binhi éy du tolay a pégharian na Diyos, sakay du magkadukés a lamon éy du tolay a pégharian ni Satanas.

39 Ey tu kalbug de a naghasik to lamon, éy ti Satanas ngani dén. I panahun a pégladéy éy saya i katapusan na mundua. Sakay du anghel i magladéya.

40 Eng kodya i pémuhuna to lamon a tutudén, éy kona be sa i pamuhuna na anghel du tolay ta katapusan na mundua.

41 Ey sakén i lélake a gébwat ta langet. Ey utusan ko du anghel ko a angen de puhunén du étanan a tolay ta kaharian ko a nangatéd ta pagkasala, sakay puhunén de be du étanan a mégimet ta medukés.

42 Sakay tulos ibatikal de ta dikél a apoy. Ey édsa sa side a mégsésangitén a mégéadiyoyén ta hirap de.

43 Ey nadid magdemlag a koman i bilag du mahusay a tolay, ta kaharian Nama de. Nadid,” kagi ni Jesus, “éng makabati kam, éy baten moy ya.”

Iba a Halimbawa

44 “I péghari na Diyos,” kagi na, “éy koman i kayamanan a te liso to uma. Mineta ya no esa a tolay, éy tinapohan na a huway, a mépagés siya a tahod. Nadid, minéglakad siya a nibugtong na i étanan

a ari-arian na, sakay binugtong na i uma a éya.

45 “Kona be sa, i péghari na Diyos éy koman i esa a lélake a mégnigosiyo ta memahal a perlas.

46 Nadid, naketa dén siya ta esa a perlas a mahalaga, éy minéglakad sakay nibugtong na i étanan a ari-arian na, sakay binugtong na tu perlas.

47 “Kona be sa,” kagi ni Jesus, “i péghari na Diyos éy kapareho be na esa a dikél a rambat a nibatikal to diget, sakay nakaalap ta meadu a sari-sari a ikan.

48 Ey nadid, da minaputat dén éy hinela de to baybay, sakay négiknud sa du tolay a monda bukod-bukudén de du ikan. Du mahusay a ikan, éy niasék de to pégdétonan de, pero du medukés éy nibut de dén.

49 Nadid,” kagi na, “kona be sa i manyaria ta katapusan na mundua! Dumemét du anghel a ibukod de du medukés to mahusay.

50 Sakay ibatikal de du medukés ta dikél a apoy. Ey édsa sa side a mégsésangitén a mégéadiyoyén ta hirap de.

51 “Ey anya, napospusan moy dén i étanan a éya,” kagi ni Jesus du alagad na. Ey “O,” kagi de.

52 “Kanya ngani i bawat makapospos ta kagi na Diyos,” kagi ni Jesus, “éng ipasakup be siya ta péghari na Diyos diya, éy koman siya tu lélake a makaalap to bodega na ta bigu sakay ta dati be.”

Ewan De Tinanggap Ti Jesus Ta Nasaret

53 Nadid, to nipégkagi dén ni Jesus diden ya a halimbawa, éy hinumektat sa siya,

54 a nagsoli to sarili na a banuwan. Ey kédemét na sa, éy nagtoldu siya du tolay to kapilya de. Ey nagtaka du nakabati diya. I kinagi dia, éy “Ahe i nangalapana na éya a lélake ta karunungan naa? Kodya i pékagimet naa ta makataka-taka?

55 Ewan beman saye tu anak no karpentero tam?” kagi de. “Ti ésiya pa ina, éng éwan anak san ni Maria? I top na a lélake éy de Santiago, ti Hose, ti Simon, sakay ti Hudas.

56 Sakay du tétotop na a bébe, éy mégiyan pabi se side,” kagi de. “Bakit mégpataas siya?”

57 Kona sa tu kinagi du tolay to banwan ni Jesus. Kanya éwan side naniwala diya ta éya.

Ey kinagi ni Jesus tungkul ta éya, a “I purupeta éy iyégalang ta maski ahe. Pero ta sarili na a banuwan, sakay sarili na a bile, éy éwan siya iyégalang.”

58 Ey nadid, éwan minagimet ti Jesus ta éya ta meadu a makataka-taka, da éwan side méniwala diya.

14

Tu Kamatayan Ni Juan a Mégbinyag

1 Nadid, to panahun a éya, éy nabaheta ni Mayor a Herod i tungkul ni Jesus.

2 To pékabaheta na, éy kinagi
na du utusan na, a "Siya ti
Juan a Mégbinyag a nabuhay
a huway. Kanya makagimet
siya ta makataka-taka."

3-4 Kanya binuno ti Juan,
éy pinintasan na ti Mayor
a Herod, a kinékagi na ni
Herod, a "Ewan maari a
mékiagum ka ni Herodias, da
asawa ina ni wadi mo." (Ti
Herodias éy asawa ni Pelip
a wadi ni Herod). Kanya
nipadikép ni Herod ti Juan,
a nipihesu.

5 Gustu na be ipabunu ti
Juan, pero méganteng siya du
Judeo, da kagi de a purupeta
ti Juan.

6 Nadid, kédemét no ka-
panganakan ni Herod, éy
nagsayaw to harap du bisita
na tu anak ni Herodias a
madiket. Ey ti Mayor a
Herod, éy mésahat siya to
madiket.

7 Kanya nipangako na a
iatéd na diya i maski anya a
agidén na.

8 Ey nadid, tu nibilin
diya nena na, éy kinagi no
madiket a, "Gustu ko éy iatéd
mo diyakén nadid i penggan
a te déton sa tu ulo ni Juan a
Mégbinyag!"

9 Nadid masiyadu a nag-
sisi ti Herod, pero éwan siya
nakaidel, dahil to nipangako
na ta harap du bisita na.
Kanya niutus na du sundalu
a iatéd de to madiket.

10 Ey nipaputol na ti Juan to
pihesuan.

11 Ey niedton de tu ulo na to
penggan, sakay niatéd de be
to madiket. Sakay nitulos na
dén nena na.

12 Ey du alagad ni Juan,
éy inumange sa side a nan-
galap to bangkay na, a tulos
de nielbéng. Ey to péngielbéng
de, éy inange de nibaheta ni
Jesus.

Tu Pémakan Na Ta Lima a Libu

13 To pékabati ni Jesus ta éya,
éy sinumakay siya to abeng a
inumange siya to esa a lugar
a éwan tu tolay. Pero du to-
lay, pékabaheta de a hinumek-
tat dén siya, éy tinumagubet
side, a namaybay side a linu-
mekaw.

14 Ey to képundu ni Jesus to
baybay, éy neta na i meaadu
a tolay, éy kinagbian na side.
Sakay pinahusay na du te
saket dide.

15 Nadid, to giapon dén, éy
kinagi du alagad ni Jesus,
a "Maistu, apon dén, sakay
édse kitam ta ilang a lugare.
Péglakadén mo dén di tolayae
du bariyo-bariyo ta éye,
monda makabugtong side ta
kanén de."

16 "Diyan moy side
péglakadén," kagi ni Jesus,
"sikam i mangatéda dide ta
kanén de."

17 "Ey pakodyan tam," kagi
de, "lima san a momon i bilon
tama a tinapay, sakay éduwa a
pindang?"

18 "Dah, iatéd moy se," kagi
na.

19 Nadid, pinaeknud na du
tolay to kalamonan, sakay
inalap na tu lima a tinapay,
sakay tu éduwa a pindang. Ey
tinumangad siya ta langet
a nagpasalamat ta Diyos.

Sakay pinuseng-puseng na
tu tinapay, a niutus na du
alagad na a nihayin de du
tolay.
20 Ey minéngan side a
étanan a minabsog side. Ey
hinempésan du alagad tu
sobha, éy naputat pa tu
sapulu éy ta éduwa a gatang!
21 Ey lima a libu a lélake i
minéngana ta éya; bukod san
du bébe éy ta anak.

Méglakad Ti Jesus Ta Dibo Na Diget

22 Nadid, pinasakay ni Je-
sus du alagad na to abeng, a
pinégdetol na side ta dibilew.
Ey siya, éy pinasoli na du to-
lay ta bile de.
23 Ey to kéhektat de, éy
nanohobuk ti Jesus to buked,
a monda manalangin. Ey
kédemét no kélép, éy édsa sa
siya a isesa.
24 Du alagad, éy kéya dén
side ta ditaw, a sésalpukén
side na tagmék, da songsong
tu abeng.
25 Nadid, to tamo a amu-
laldew, éy tinumagubet dide
ti Jesus, a méglakad ta dibo na
diget.
26 Ey du alagad, péketa de
diya a méglakad ta dibo na
digita, éy inumanteng side a
tahod, a kinumélanget side, a
kinagi de a "Bélet."
27 Pero kinagi dide ni Jesus,
a "Diyan kam méganteng, a
sakén ye."
28 Nadid, kinagi ni Pedro,
"Eng siko ngani ina, Pangi-
noon, éy paangenék pad sina
ta dibo na digita."
29 Ey "Kadon," kagi ni Jesus.
Kanya inumogsad ti Pedro to
abeng, a méglakad ta dibo na
digita a inumadene ni Jesus.
30 Pero to pékapansing na
to pahés, éy inumanteng
siya, a nagsapul a inomléd.
"Agawénék mo, Panginoon,"
kagi na.
31 Nadid, agad siya ginewat
ni Jesus. Sakay kinagi na,
a "Bakit mégalanganin ka,
Pedro? Kétihék bale san i
péniwala mo diyakén."
32 Ey nadid, késakay de
to abeng, éy hinumintu tu
pahés.
33 Ey du alagad, sinu-
mamba side diya, a kinagi de,
a "Tunay ka ngani a anak na
Diyos!"
34 Nadid, to kéahabes de,
éy pinumundu side ta Gene-
saret.
35 Ey du tolay ta éya,
pékatenggi de ni Jesus, éy
nibaheta de agad du étanan a
bariyo ta éya, monda niange
de diya i étanan a te ladu.
36 Ey nékiohon side diya éng
maari, éy kébilan du te ladu i
ontok san na badu na. Ey du
étanan a nangkébil to badu na,
éy naghusay.

15

Tu Pégtoldu Du Ninunu

1 Nadid éy te inumange
ni Jesus a Pariseyo, sakay
maistu na rilihiyon, a gébwat
side ta Jerusalem. Kinagi de
diya, a
2 "Bakit du alagad mo, éy
lélabagén de tu pégtoldu a ni-
pamana dikitam du ninunu
tam? Da éng méngan side,

éy éwan de ugisan i kamét de
a kona ta ugali na rilihiyon
tam."
3 "Ey sikam," kagi ni Jesus,
"bakit lélabagén moy i utus na
Diyos a monda sugsugén moy
tu ugali na rilihiyon moy?
4 Da kagi na utus na Diyos,
éy 'Igalang mo tama mo éy
tena mo, sakay tu mégkagi ta
medukés ta ama na éy ta ina
na, éy dapat ipabuno siya.'
5 Pero sikam, éy iyétoldu
moy a maski te hirap tu ama
no lélake, éy ta ina na, éy éwan
siya tu kailangan a tumulung
dide, da iatéd na ta Diyos
i metulung na maka dide a
kuhata.
6 Kanya pébayan moy tu
utus na Diyos, alang-alang ta
mana moy a pégtoldu.
7 Sikam a mégkukunwari
a éwan kam tu kasalanan!"
kagi ni Jesus. "Tama bale
i nihulaa ni Isayas tungkul
dikam:
8 'Diden ya a tolay,' kagi na
Diyos, 'éy igalangék de ta labi
dia; pero ta isip dia éy éwan.
9 Ewan tu pasa tu pégsamba
de diyakén, da kagi de éy
gébwat ta Diyos tu pégtoldu de,
pero éwan.' "

Anya I Mégpadukésa Ta Tolay

10 Nadid, pinaadene ni Jesus du tolay diya, sakay kinagi na dide, a "Mégbati kam a isipén moy i kagin kuae:
11 Ewan tu isubu na tolay
i makapagpadukésa diya ta
mata na Diyos; éng 'wan tu
bumébéswal ta labi na tolay,
éy saya i magpadukésa diya."
12 Nadid, kétapos na éya, éy
inumadene du alagad ni Jesus, a kinagi de diya, a "Napospusan mo a mégdamdam
du Pariseyo to kinagi mo?"
13-14 "Pabayan moy side,"
kagi ni Jesus. "Bagutén Nama
ko i bawat halaman a éwan na
nimula. Palagi side a mégakay
ta tolay, pero buhék be side.
Bagay buhék i magakay ta
buhék be, éy pareho side a
matépduk ta ébut."
15 Ey kinagi ni Pedro, a
"Ipaliwanag mo dikame i
kahulugina no nihalimbawa
mo."
16 "Ataay," kagi ni Jesus,
"éwan moy bale be napospusan?
17 Ewan moy tukoy i isubu
moy éy tumulos san ta tiyan,
sakay iyétay moy?
18 Pero tu bumébéswal ta
labi, éy kagi ya a gébwat ta isip
na tolay. Saya i magpadukésa
ta tolay, da méngatéd dide ta
kasalanan de.
19 Dahilan, ta isip na tolay i kégébwatan na medukés.
Da mégisip side ta pémuno,
péngibébi, péngilélake, pégtako,
mégbuli-buli, sakay péngupos.
20 Diden ya i magpadukésa
ta tolay. Pero tu méngan a
éwan maguges ta kamét, éwan
ya kasalanan."

Tu Péniwala No Bébe a Ewan Judeo

21 Nadid, hinumektat sa
ti Jesus a inumange ta dumanég a se na Tiro sakay ta
Sidon.
22 Te bébe sa a taga
Kananea a inumadene
ni Jesus a kinékagi na ta

medegsén, a “Panginoon, Apo
ni Dabid! Kagbianék mo! Tu
anak ko a bébe, éy binang-aw
na dimonyo, sakay masiyadu
siya a méghirap.”
23 Pero ti Jesus, éy éwan
sinumengbet diya. Sakay
kinagi diya du alagad na,
a “Péglakadén mo dén siya!
Mepehéng siya a umunonod
dikitam.”
24 Ey kinagi ni Jesus, éy “Du
Judeo san i niutusa diyakén
Nama ko; du tupa ni Israel a
netawtaw.”
25 Pero nadid, inumadene
tu bébe a linumuhud ta harap
ni Jesus, a kinagi na, a “Tu-
lunganék pad, Panginoon.”
26 “Ewan maari a alapén ko
tu kanén na anak,” kagi ni
Jesus, “a monda ipakan ko du
aso.”
27 “Tahod ngani, Pangi-
noon,” kagi no bébe, “pero
du aso éy méngan be side ta
mumo a métépduk to lamesa
no amo de.”
28 Kanya nadid, éy kinagi
ni Jesus diya, a “Dikél i
péniwala mo! Pumayagék ta
nipékiohon mua.” Ey to éya
be san a oras éy naghusay tu
anak na.

Pinahusay Ni Jesus I Meadu

29 Nadid, hinumektat sa
ti Jesus a inumange siya
ta diget na Galilea. Ey
sinumangkay siya to buked
ta éya, a négiknud sa siya.
30 Ey dinumemét diya i
meaadu a tolay, a te kébil side
ta pile, sakay buhék, sakay
lumpu, sakay bulol, sakay
meadu pa a iba. Niedton de
du te ladu ta harapa ni Jesus,
éy pinahusay na side.
31 Ey dudu tolay sa, éy
nagtaka side to péketa de a
mégkagi dén du bulol, sakay
méképéglakad dén du lumpu,
sakay méketa dén du buhék.
Ey nagpuri side ta Diyos.

Tu Pémakan Na Ta Epat a Libu

32 Nadid, dinulawan ni Je-
sus du alagad na, a kinagi na
dide, a “Kagbian ko di tolay
a éye. Etélo dén a aldew a
kaguman ko side éy éwan dén
side tu makan. Sala ko side a
péglakadén a mégalép; makay
kapuyén side ta dilana.”
33 Ey kinagi du alagad na,
a “Ahe i pangalapan tama ta
ipakan tam dide ta ilanga a
lugare?”
34 “Ey sénganya,” kagi na, “i
bilon moya sina a tinapay?”
“Pitu a momon,” kagi de,
“sakay sénganya a kékétihék
a ikan.”
35 Nadid, pinaeknud na
dudu tolay to luta.
36 Sakay inalap na tu pitu
a tinapay sakay du ikan.
Nadid, to pégpasalamat na ta
Diyos, éy pinuseng-puseng
na ya, sakay niatéd na du
alagad na, a tulos nihayin de
du tolay.
37 Ey minéngan side a étanan
a minabsog side. Nadid,
hinempésan du alagad tu
sobha, éy naputat pa tu pitu a
gatang.
38 Epat a libu a lélake i
minéngana ta éya; bukod pa
du bébe éy ta anak.

39 Nadid, pinéglakad ni
Jesus dudu tolay, sakay
sinumakay siya to abeng, a
naglakad ta Magadan.

16

Pilitén De Ti Jesus Ta Tanda

1 Nadid, inumange ni Jesus
i sénganya a Pariseyo, sakay
du Saduseyo. Puhubaan de
siya a pilitén de a ipeta na
dide i tanda a makataka-taka
ta langet.
2 Ey kinagi ni Jesus dide,
a "Mépospusan moy i tanda
na panahun, da éng apon
dén éy kagi moy a mahusay
i panahun ta gabia, da
medemlag i langet.
3 Ey ta gagabi éy kékagin
moy a maguden, da
mediklém i langet. Nabasa
moy bale i tanda ta langet,
pero éwan moy tukoy du
tanda a mégpatunay diyakén!
4 Diden ye a lahi a Judeo éy
magkadukés," kagi ni Jesus.
"Pinabayan moy dén i Diyos.
Piliténék moy a ipéta ko
dikam i tanda, pero éwanék tu
ipeta dikam a tanda, éng'wan
tu nanyari san ni Purupeta
Honas to araw." Nadid, to
pégkagi ni Jesus ta éya dide,
éy gininanan na side.

Tu Pégpaalsa Du Pariseyo

5 Nadid, kédemét de ta di-
bilew, éy naleksapan bale du
alagad a nagkébil ta bilon de a
tinapay.
6 Ey kinagi ni Jesus
dide, a "Mangilag kam ta
pégpaalsa du Pariseyo sakay
du Saduseyo."
7 Ey du alagad, pékabati de
ta éya, éy mégpéguhon side
éng anya i kahulugen na éya.
"Kodya éwan kitam tu kébil a
tinapay," kagi de. "Kanya na
wade kinagi i éya."
8 Ey tukoy ni Jesus tu uhon
de, kanya kinagi na dide,
a "Bakit péguhunan moy a
éwan kam tu bilon a tina-
pay? Masiyadu a kétihék tu
péniwala moy!
9 Ewan moy beman tukoy a
éwan tinapay i pégkagian kua?
Bakit, éwan moy natandaan
tu pémuseng-puseng ko to lima
a tinapay a para ta lima a
libu? Sénganya a gatang i
sobha a nihempés moy?
10 Sakay tu pitu a tinapay
para ta épat a libu, éy sénganya
a gatang i sobha a nihempés
moy?
11 Bakit, éwan moy napos-
pusan a bakén a tinapay i
pégkagian kua? Eng'wan, i
pégkagian kua a talaga éy
mangilag kam ta pégpaalsa
du Pariseyo, sakay du
Saduseyo."
12 Nadid, to pégkagi ni Je-
sus ta éya, éy napospusan
de dén a bakén a tinapay i
pangilagen dia, éng 'wan tu
pégtoldu du Pariseyo sakay
du Saduseyo.

Tu Kinagi Ni Pedro Tungkul Ni Jesus

13 Nadid, to kédemét de Je-
sus ta Sesarea-Pilipo, éy ki-
nagi na du alagad na, a "Ti
ésiyaék kan ayun ta kagi na
tolay? Ti ésiya kan i lélake a
gébwat ta langet?"

14 Ey kinagi du alagad na, a
“I kagi kana na iba éy ti Juan
ka kan a Mégbinyag. Kagi man
dén na iba a ti Elias ka kan.
Ey te iba be a mégkagi a ti
Heremias ka, o purupeta ka
kan a esa.”
15 “Ey sikam,” kagi ni Je-
sus, “anya i isip moya? Ti
ésiyaék?”
16 Ey kinagi ni Simon Pe-
dro, a “Siko i Cristo a tiniyak
na Diyos a tagapagligtas ta
mundua! Siko i anak na tu-
nay a Diyos.”
17 “Masuwerte ka, Simon,”
kagi ni Jesus, “da éwan tolay i
néngipaliwanag ta éya diko, éng
'wan Tama ko ta langet.
18 Ey tandaan mo, i
pégngahen kua diko éy Pedro
(kahulugen ni Pedro ta kagi
na Judeo éy bito). Ey ta dibo
na bitoae, éy pataknégén ko
i simbaan ko, du sakup ko a
tolay; éy éwan side madaig na
kapangyarian ni Satanas.
19 Iatéd ko diko a siko i
tagapamahala du pégharian
na Diyos a tolay. Tu ipag-
bawal mo ta mundua éy
ipagbawal be ta langet,
sakay tu pakultaden mo ta
mundua, éy pakultaden be
ya ta langet.”
20 Nadid, to pégkagi na ta
éya ni Pedro, éy nibilin na du
alagad na ta mahigpit a diyan
de kékagin ta maski ti ésiya a
siya i Cristo a tiniyak na Diyos
a tagapagligtas.

Hinulaan Ni Jesus Tu Ikate Na

21 Nadid, sapul ta éya a oras,
éy nipagtapat dén ni Jesus
du alagad na a kailangan a
umange siya ta Jerusalem, a
magtiis sa ta meadu, a pahi-
rapan siya du te tungkulin a
Judeo. “Ipabunoék de,” kagi
na. “Sakay ta ikatélo a aldew
éy mabuhayék.”
22 Ey ti Pedro, pékabati na
ta éya, éy nikabukod na ti Je-
sus, a pinégkagian na siya, a
“Panginoon,” kagi na, “diyan
ka mégkagi ta kona sa. Ewan
ka mate ta kona sa.”
23 Pero hinumarap ti Jesus
diya a kinagi na, a “Umadeyo
ka dén, Satanas! Sésawayénék
mo. Ewan ka mégisip ta kalu-
uben na Diyos, éng 'wan ta
kaluuben na tolay.”

24 Nadid, kinagi ni Jesus du
alagad na, a “Eng ti ésiya i te
gustu a ipasakup diyakén, éy
kailangan éy pabayan na pa
i sarili na, sakay kumuyoyog
diyakén, a maski bunon siya
na tolay.
25 Dahilan tu maghangad
a meligtas tu buhay na,
éy mebut a talaga. Pero
tu mégpabaya ta buhay na
alang-alang diyakén, éy
siya i mabuhaya a éwan tu
katapusan.
26 Anya i pékinabanga na
esa a tolay éng siya i maya-
mana ta étanan, éng éwan na
makamtan i buhay a éwan
tu katapusan? Anya beman
i bayada na tolay a mate a
monda magsoli tu buhay na?
27 Da sakén i lélake a gébwat
ta langet. Ey magsoliék se
a talaga a kébil ko i kapang-
yarian Nama ko, sakay kagu-
man ko du anghel ko. Ey
kédemét ko, éy gantian ko du

étanan a tolay ayun to ginimet de.
28 Ey tandaan moy ye," kagi na. "Te sénganya se dikam a éwan mate hanggan éwanék de meta a magsoli se a maghari. Sakén a lélake a gébwat ta langet."

17

Nabagu Tu Idsura Ni Jesus

1 Nadid, kélipas na éném a aldew, éy kinuyog ni Jesus de Pedro, sakay de Santiago a patwade (ti Juan i wadi na). Nanohobuk side to melangkaw a buked.
2 Ey to édsa de sa, éy neta de a nabagu tu idsura ni Jesus. I mata naa éy nagdemlag a koman i bilag, sakay linumatak i badu naa a medemlag be dén.
3 Ey du étélo a alagad, éy neta de nadid ti Moises sakay ti Elias, a kauhon ni Jesus.
4 Ey ti Pedro, kinagi na ni Jesus, a "Panginoon, maigi pa éy édse kitam san dén. Eng gustu mo, éy pagbile me kam ta étélo a kékétihék a bile; esa diko, esa ni Moises, sakay esa ni Elias."
5 Nadid, mégkagi pabi ti Pedro, éy tinaklében side no medemlag a kuném. Ey kinagi no boses to kuném, a "Sé' ina i mahal kua a anak, a kasahatan ko a tahod. Baten moy siya."
6 Ey du étélo a alagad, pékabati de ta éya, éy inumanteng side a tulos side minedapa.
7 Pero inadenean side ni Jesus a kembilan na side, a kinagi na, a "Tumaknég kam dén, a diyan kam méganteng."
8 Ey to kéadngas de, éy éwan side tu mineta, éng'wan basta ti Jesus.
9 Nadid, namulnok side to buked, éy kinagi ni Jesus dide, a "Diyan moy kékagin ta maski ti ésiya i mineta moya, hanggan éwanék mabuhay a huway, sakén a lélake a gébwat ta langet."
10 Ey kinagi du alagad diya, a "Bakit du maistu ta rilihiyon, éy kékagin de a meditol kan se ti Elias a umange, bagu tu tagapagligtas ta mundua?"
11 "Tahod ngani," kagi ni Jesus, "umange pa se ti Elias a talaga, a monda paghandaén na i étanan.
12 Pero tandaan moy, inumange dén se ti Elias, pero éwan siya natenggi na tolay. Basta linoko de siya ayun to gustu de. Kona be sa sakén, pahirapanék de be. Sakén a lélake a gébwat ta langet."
13 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya, éy napospusan dén du alagad a ti Juan bale a Mégbinyag i pinégkagian naa.

Pinahusay Na Tu Anak a Hinayup

14 Nadid, késoli de to meadu a tolay, éy inumadene diya i esa a lélake, a linumuhud ta harapa ni Jesus, a kinagi na, a
15 "Panginoon, kagbian mo tu anak ko. Basta manghimatay siya, a masiyadu i hirap naa éng sumingga, da medalas siya a metumba ta apoy, o dikaya ta dinom.

16 Ey niange ko dén siya du
alagad mo," kagi na, "pero
éwan de napahusay."
17 Ey kinagi ni Jesus, a
"Medukés a lahi di tolaya ta
éye, da éwan kam méniwala!
Pakodyan ko se a magtiis
dikam? Nay, iange moy se tu
anak."
18 Nadid, to péngkébil de
to anak diya, éy pinégkagian
ni Jesus tu dimonyo, éy inu-
mibut dén siya to anak, sakay
tu anak éy naghusay agad.
19 Kétapos na éya, éy nipake-
lagip du alagad ni Jesus ta
lihim, éng bakit éwan de na-
paibut tu dimonyo.
20 Ey kinagi ni Jesus, éy
"Da kétihék pabi i péniwala
moya. Da tandaan moy, tu
péniwala moy ta Diyos, maski
koman san i kadikél na bukél
na mustasa, éy makagimet
kam ta maski anya. Maski
kagi moy ta bukida inaeh, a
'Umadeyo ka,' éy umadeyo
ina a talaga.
21 Pero i kona sa a dimonyo,
éy éwan moy mapaibut éng
'wan kam pa manalangin,
sakay magkulasiyon."
22 Nadid, kédulug du alagad
ta Galilea, éy kinagi ni Je-
sus dide, a "Sakén a lélake a
gébwat ta langet, éy itokyonék
de,
23 sakay bunonék de. Pero
mabuhayék a huway ta
ikatélo a aldew." Ey du
alagad, pékabati de ta éya, éy
mélungkut side.

Péngatéd Ta Buwes Para Ta Templo

24 Nadid, kédemét de ta
Kapernaum, éy du mégsingeh
ta buwes para ta Templo, éy
kinagi de ni Pedro, a "Anya,
méngatéd tu maistu moy ta
buwes para ta Templo?"
25 Ey "O," kagi ni Pedro,
"méngatéd siya." Nadid,
kédemét ni Pedro to bile, éy
kinagi agad ni Jesus diya,
a "Anya i isip mua, Simon?
Ta munduae, éy ti ésiya i
méngatéda ta buwes ta hari,
du sarili na a top, o du éwan
na kaguman?"
26 "Du éwan na kaguman,"
kagi ni Pedro. Ey kinagi ni
Jesus, a "Nadid, éng kona sa,
du top na hari, éy éwan side
tu kailangan a mangatéd.
Ey sikitam, da top kitam na
Diyos, éy éwan kitam be tu
kailangan a mangatéd ta para
ta bile na a Templo.
27 Pero maski kona sa,"
kagi ni Jesus, "éy maigi pa
éy mangatéd kitam, monda
éwan side mégingél dikitam.
Kanya umange ka nadid ta
diget, Pedro, a manogbek. Ey
tu purumeru a ikan a maalap
mo, éy patuyabén mo tu labi
na, éy meta mo sa i plata.
Alapén mo a tulos ibayad mo
ta buwes tam."

18

Ti Esiya I Mataasa?

1 Ta éya a oras, éy kinagi
du alagad ni Jesus, a "Ti ésiya
i mataasa ta kaharian na
Diyos ta langet?"
2 Ey ti Jesus, dinulawan
na tu esa a anak, sakay
pinataknég na ta harap dia.

3 “Tandaan moy ye,” kagi
na. “Eng éwan kam mag-
bagu, a magpababa a kona
ta anakae, éy éwan kam
makasdép ta kaharian na
Diyos.
4 Da maski ti ésiya i magpak-
ababa a kona ta anakae, éy
siya i mataasa ta kaharian na
Diyos.
5 Sakay maski ti ésiya i tu-
manggap ta esa a kona se
a anak, dahil ta péniwala na
diyakén, éy bilang sakén dén i
tinanggap naa.”

Maghirap Du Nangatéd Ta Pagkasala

6 “Maigi pa ta esa a tolay,
éy kalukalan ta bito i leg naa,
sakay ietbung ta ditaw, ke-
sira ta makapangatéd siya ta
ipagkasala na mababa a tolay
a méniwala diyakén.
7 Mehirap a talaga i kala-
gayan na tolay ta mundua,
dahilan éy te méngatéd dide
ta ipagkasala de. Ewan
maibut maski nikésiya i tolay
a méngatéd ta kasalanan.
Pero makaanteng i kesapitan
na kona sa a tolay!
8 “Eng na kamét mua, o
dikaya na tikéd mua i man-
gatéd diko ta ipagkasala mo,”
kagi ni Jesus, “éy kétulén mo
sakay ibut mo! Maigi pa éy
umange ka ta langet a putéd,
kesira ta éduwa i kamét mo éy
ibut ka pa ta apoy a éwan tu
kéédép.
9 Sakay éng na mata mua i
mangatéd diko ta ipagkasala
mo, éy lugitén mo sakay ibut
mo! Maigi pa éy umange ka
ta langet a buhék, kesira ta
éduwa i mata mua éy ibut ka
ta apoy ta impiyerno.”

Tu Halimbawa No Minebut a Tupa

10 “Mangilag kam,” kagi ni
Jesus, “a diyan moy apién i
maski ti ésiya a anak. Da
tandaan moy, du anghel a
mégalaga dide éy palagi side a
kaharap Nama ko.”
11 (Da inumange se i lélake
a gébwat ta langet a monda
iligtas na du tolay a mebut.)
12 “Anya i isip moya a
gemtén na esa a tolay a te
alila ta sandaan a tupa éng
mebut i esa dide? Ginanan
na a talaga du siyam a pulu
éy ta siyam to pégpastoran na
dide, a monda ahayukén na
tu nebut.
13 Ey nadid, pag mineta na
ya éy masahat siya diya a ta-
laga, kesira du nabuhay na a
tupa a éwan minebut.
14 Nadid, kona man sa, éy
éwan kaluuben Nama moy ta
langet a mapahamak i maski
esa diden ye a mababa a to-
lay.”

Eng Te Kasalanan I Esa a Top Mo Ta Péniwala

15 “Eng magkasala diko i
esa a top mo, éy gombék ka
diya sakay méguhon kam a
éduwa ta éwan tu makabati
dikam. Eng méniwala siya
diko, éy magsuyuan kam a
huway a kona to dati.
16 Nadid, éng éwan siya
méniwala diko, éy mangalap
ka ta manga éduwa a kagu-
man mo, a monda sistiguan
de éng anya i péguhunan
moya.

17 Nadid, éng éwan be siya méniwala dide, éy kagin moy
ya du kakaguman moy ta
simbaan. Sakay éng éwan pa
siya méniwala du kakaguman
moy ta simbaan, éy ibilang
moy siya a medukés, a adeyo
dén ta Diyos.
18 "Tandaan moy ye: tu
ipagbawal moy ta mundua
éy ipagbawal be ta langet,
sakay tu pakultaden moy ta
mundua, éy pakultaden be ya
ta langet.
19 "Ey tandaan moy ye,
éng te éduwa dikam ta éye
ta munduae a magkaisa
a manalangin, éy talaga a
pagkaluuben kam Nama ko
ta langet.
20 Dahilan maski ta ahe,
éng te éduwa o dikaya étélo a
magkapisan dahil ta péniwala
de diyakén, éy édsaék be sa
dide."

Tu Halimbawa Tungkul To
Utusan a Ewan Mégpatawad

21 Nadid, inumadene ti Pe-
dro ni Jesus, a kinagi na, a
"Panginoon, sénganya a be-
ses a patawadén ko tu kagu-
man ko a sosoli a magkasala
diyakén? Maski pitu a beses,
patawadén ko pa?"
22 "Maski higit pa ta éya
i kasalanan na diko, éy
patawadén mo pa," kagi ni
Jesus. "Maski pitu a pulu a
beses, éy patawadén mo pa
siya.
23 Dahilan i pégharia na
Diyos éy kapareho na éye:
Mara te hari kan a kinagi na
a pagbayadén na du utusan
na, da te utang side diya.
24 Ey tu neditol a nipauwet
na, éy tu te utang a meaadu a
libu-libu a pisu.
25 Anya da éwan siya tu
ibayad, éy inutusan kan no
amo na, a ibugtong de siya,
pati tu asawa na, sakay du
anak na, sakay étanan a ari-
arian na, monda makabayad.
26 Nadid tu utusan, éy
linumuhud kan siya to harap
no amo na, a nékikakagbi.
'Pakultadenék mo ta esa a
panahun,' kagi na kan, 'éy
bayaden ko i étanan a utang
ko diko.'
27 Nadid, kinagbian kan
siya no amo na; kanya
pinatawad na to étanan a
utang na, sakay pinéglakad na
siya.
28 "Pero nadid, kéhektat sa
no utusan, éy neta na kan tu
kaguman na a te utang be
diya ta sandaan san a pisu.
Ey kembilan na siya agad a
sinakal, a kinagi na kan, a
'Nay, magbayad ka dén to
utang mo diyakén.'
29 Ey tu sinakal na, éy linu-
muhud diya a tinumawad
diya. 'Pakultadenék mo pa,'
kagi na, 'éy bayaden ta ka.'
30 Pero tu utusan, éy éwan
kan siya pinumayag; éng'wan
nipepihesu na hanggan éwan
siya makabayad.
31 "Ey du kakaguman de a
utusan, péketa de ta nanyari
a éya, éy mégisip-isip kan side,
a tulos inumange side to amo
de a niabla de i étanan a nan-
yari.
32 Ey pékabaheta no amo de,
éy nipauwet na kan tu utusan
na. 'Siko, napakasiyadu ka

a dukés!' kagi na kan. 'Isip
ko pinatawad ta ka ta étanan
a utang mo, da nékikakagbi ka
diyakén.
33 Kinagbian ta ka, pero
siko éy éwan mo kagbian tu
kaguman mo!'
34 Ey nadid, dahil ta iya-
mut no amo na, éy nipepih-
esu na kan siya hanggan éwan
na mabayaden tu utang na a
étanan.
35 "Ey nadid," kagi ni Jesus,
"kona be sa i gemténa dikam
Nama ko ta langet, éng éwan
moy patawadén du kaguman
moy."

Tu Pégtoldu Ni Jesus Tungkul
Ta Méghiwalay a Pasawa

19

1 Nadid, kétapos ni Jesus
a mégtoldu, éy hinumektat
siya ta Galilea, a tulos na ta
Hudea, ta dibilewa na Hor-
dan.
2 Meadu a tolay i tinumagu-
bet diya ta éya, éy pinahusay
na sa side.
3 Te Pariseyo a inumadene
diya ta éya, a talaga de siya
a pagkamalién ta kagi na. I
kinagi dia, éy "Maari wade a
hiwalayan na lélake i asawa
na ta maski anya a dahilan?"
4 Ey kinagi ni Jesus, a
"Ewan moy wade pabi
nabasa to kasulatan, to
pénglalang na Diyos, éy
ginimet na i lélake éy ta bébe.
5 Sakay kinagi be na Diyos,
éy 'Dahilan ta éya, éy ginanan
no lélake dena na éy tama na,
monda mékiagum to asawa
na; éy maging isesa side.'
6 Kanya éwan dén side
éduwa," kagi ni Jesus, "éng
'wan esa san dén side. Kanya
i pinagagum na Diyos, éy
diyan péghiwalayén na tolay."
7 "Nadid, éng kona sa," kagi
du Pariseyo, "éy bakit niutus
ni Moises a atdinan kan na
lélake tu asawa na ta kasula-
tan ta péghiwalay, bagu na siya
hiwalayan?"
8 "Dahil ta kaktog na isip
moya," kagi ni Jesus, "kanya
kam pinakultaden ni Moises
a hiwalayan moy i asawa
moya. Pero éwan sa kona to
sapul.
9 Ey tandaan moy ye, maski
ti ésiya a lélake, éng humi-
walay ta asawa na, sakay
éwan na be siya nipéngilélake,
éng mangasawa siya ta iba, éy
méngibébi dén siya a talaga ta
mata na Diyos."
10 "Eng kona sa," kagi du
alagad, "éy maigi pa éy diyan
dén mangasawa."
11 Ey kinagi ni Jesus, a
"Ewan maari a tupadén na
lélake i éya, éng éwan du
pinagkaluuben san na Diyos.
12 Dahilan éy te iba-iba a
lélake a éwan makaasawa:
i sénganya éy dahilan ta
katétubu de a kalagayan de;
kanya nagkakuna sa du iba
éy dahilan ta gimet na iba
a tolay dide. Sakay te lélake
be a éwan makaasawa dahil
ta tarabaho de ta Diyos. Eng
maari, éy tanggapén moy dén
i pégtoldu ko a éye."

Kinagbian Ni Jesus Du Kékétihék a Anak
13 Te nagkébil du anak de
ni Jesus, a monda itupu na i

kamét na dide a ipanalangin
na side. Ey pinégkagian side
du alagad.
14 Pero kinagi ni Jesus, a
“Pabayan moy di anaka a
umadene diyakén. Diyan
moy side sésawayén. Dahilan
éy méghari i Diyos ta kona
sina.”
15 Ey tulos nitupu na dide
i kamét naa bagu siya hinu-
mektat.

Tu Lélake a Mayaman

16 Te esa a lélake a inu-
mange ni Jesus, a kinagi na
diya, a “Maistu, anya wade
i mahusay a gemtén ko, a
monda magkamitek ta buhay
a éwan tu katapusan?”
17 Ey kinagi ni Jesus, a
“Bakit pakelagipanék mo éng
anya i mahusaya? Isesa san
i mahusaya. Eng gustu mo
a magkamit ta buhay a éwan
tu katapusan, éy sundin mo i
utus na Diyos.”
18 “Ahe a utus,” kagi na. Ey
kagi ni Jesus, a “Diyan ka ma-
muno, diyan ka méngibébi,
diyan ka mégtako, diyan ka
mégbuli-buli,
19 sakay igalang mo tama
mo éy ta ina mo, sakay ma-
halén mo i kapareho mo a ka-
paris ta pégmahal mo ta bégi
mua.”
20 “Sinunud ko dén ina a
étanan,” kagi no lélake, “anya
pa i dapat ko a gemtén?”
21 Ey kinagi ni Jesus diya,
“Eng gustu mo a maging
mahusay ka, éy ange mo
ibugtong tu ari-arian mo.
Sakay tu kabugtungan na,
éy iatéd mo du mahirap.
Eng pakunan mo sa, éy te
kayamanan ka dén ta langet.
Ey nadid, sumoli ka se a
kumuyoyog ka diyakén.”
22 Nadid, pékabati no lélake
ta éya, éy nalungkut dén
siya, a hinumektat dén, da
napakayaman siya.
23 Ey kinagi ni Jesus du ala-
gad na, a “Mehirap a talaga a
makasdép i mayaman ta ka-
harian na Diyos.
24 Makasdép beman i
kabayo ta ébut na digum?
Mas lalo a mehirap a
makasdép i mayaman ta
kaharian na Diyos.”
25 Nadid, pékabati du ala-
gad ta éya, éy nagtaka side
a tahod, a kinagi de, a “Eng
kona sa, éy ti ésiya i makalig-
tasa?”
26 Ey tinitigen side ni Jesus,
a kinagi na, a “Tama ngani;
éwan maari i tolay a mangilig-
tas ta bégi na. Pero magimet
na Diyos i maski anya.”
27 Nadid, kinagi ni Pedro,
a “Entan mo, Panginoon.
Sikame, éy gininanan me dén
i étanan, a kinumuyog kame
diko. Anya i gantimpala
mia?”
28 “Tandaan moy ye,” kagi
ni Jesus; “sakén i lélake
a gébwat ta langet. Pag
maghariék ta bigu a mundu,
éy sikam a alagad ko a
labindalawa, éy maghari
kam be du labindalawa a
lahi na Judeo, du apo-apo ni
Israel.
29 Sakay i maski ti ésiya a
magtiis a guminan ta bile na
éy ta tétotop na éy ta ina na éy
ta ama na, éy ta anak na éy ta
luta na alang-alang diyakén,

éy atdinan siya na Diyos ta
dubli-dubli a gantimpala na
nadid, sakay atdinan na be
siya ta buhay a éwan tu kata-
pusan.
30 Pero meadu du mataas
nadid, éy side i mababaa;
sakay du mababa nadid, éy
side i mataasa ta éya."

20

Du Mégtarabaho Ta Luta No Lélake

1 Nadid, kinagi ni Jesus, a
"I paghari na Diyos éy ka-
pareho na éye: Mara te lélake
a linumuwas to amulaldew, a
mangenta ta magtarabaho to
luta na.
2 Du neditol a inalap na, éy
nagkasundu side a mamisu
i upa de ta maghapun. Ey
pinaange na side to luta na.
3 Mamaya-maya, éy
linumwas siya a huway to
alas nuwebe i bilag, éy neta
na du tolay a te taknég san to
palengke.
4 Ey kinagi na dide, a 'Mag-
tarabaho kam be dén ta luta
ko, éy upaan ta kam ta gustu
moy.' Ey tulos side a nag-
tarabaho.
5 Mamaya-maya, linumwas
man dén siya to alas dose i
bilag, sakay to alas tres, éy
kona be sa i ginamet naa.
6 Nadid, to manga alas
singku dén, éy linumwas man
dén siya a huway, éy naketa
man dén siya ta éwan tu
tarabaho. Ey kinagi na dide,
a 'Bakit tu kataknég moy san
se nadid a maghapun?'
7 'Ey éwan kame tu
tarabaho,' kagi de. 'Ey sigi,'
kagi no lélake, 'magtarabaho
kam dén diyakén ta luta ko
yae.'
8 "Nadid, késibig de to apon,
éy kinagi no lélake to porman,
a 'Nay, dulawan mo dén du
mégtarabaho, sakay atdinan
mo side ta upa de. Bayaden
mo pa du ménegipo bagu du
neditol.'
9 Nadid, du nagsapul a nag-
tarabaho to alas singku, éy
upaan na side ta mamisu.
10 Kanya du neditol,
pégsingeh de éy akala de éy
upaan side ta mahigit pa du
ménegipo. Pero mamisu bale
be san i upa dia.
11 Ey to pénanggap de, éy
naglekramo side to te koo to
luta.
12 'Bakit,' kagi de, 'esa
oras san du ménegipo a
mégtarabaho, pero sikame, éy
nagtiis kame ta pasi no bilag
to maghapun. Bakit pareho
kame san tu upa?'
13 Ey kinagi no lélake dide,
a 'Anya, kadimoy, dinaya ta
kam? Isip ko nagkasundu
kitam ta upa a mamisu ta
maghapun?
14 Alapén moy dén i upa
moya, sakay méglakad kam
dén. Eng gustu ko upaan ko
du ménegipo ta kapareho na
upa moya,
15 éy éwan ko beman
magimet i gustu ko ta sarili ko
a kuhata? Ataay, managhili
kam beman da gustu ko
mangatéd ta mahusay?'
16 "Kanya," kagi ni Je-
sus, "du ménegipo nadid a
méniwala, éy side i mégdetol
ta esa a panahun. Sakay

du neditol nadid, éy side i ménegipua ta éya.”

Hinulaan Man Dén Ni Jesus a Bunuén Siya

17 Nadid, to péglakad de Jesus ta Jerusalem, éy nibukod
na du labindalawa a alagad
na, a kinagi na dide, a
18 “Entan moy, umange
kitam nadid ta Jerusalem.
Sakén i lélake a gébwat ta
langet. Ey ta éya éy itokyonék
de du mataas a padi sakay du
maistu ta rilihiyon. Ey side i
magpabunua diyakén.
19 Ey itugénék de di dayuan
yae a éwan Judeo. Ey side
éy tétoksonék de sakay bal-
balénék de, sakay ipakoék
de ta kudos. Ey ta ikatélo
a aldew, éy mabuhayék a
huway.”

Tu Ina De Santiago Ey Nékiohon Ni Jesus

20 Nadid, éy inumadene ni
Jesus tu asawa ni Sebedeo,
a kaguman na du anak na
a éduwa. Ey linumuhud siya
diya a nékiohon diya.
21 “Anya i gustu mua?” kagi
ni Jesus. Ey kinagi no bébe, a
“Maano, atdinan mo i éduwa
a éye a anak ko ta katungku-
lan de a side i bisi mo, a side
i kaguman mo éng maghari
ka.”
22 “Ewan moy tukoy i
pékiohon moya,” kagi ni Jesus.
“Kaya moy wade a matiis i
hirapa a tiisén ko?” “O,” kagi
de, “kaya me.”
23 “I hirap a tiisén ko éy
matiis moy ngani be,” kagi
ni Jesus, “péro éwan sakén i
bahala éng ti ésiya i bisi ko,
a kaguman ko a maghari. I
éya a kinagi moy éy para du
pinaghandaan Nama ko.”
24 Nadid, to pékabati ta éya
du sapulu a iba a alagad, éy
nagingél side du patwadi.
25 Kanya pinaadene side ni
Jesus a étanan, a kinagi na
dide, a “Tukoy moy dén du
mataas a tolay, éy mégéutusén
side du mababa.
26-27 Pero diyan sa kona i
ugali moya. Eng'wan, éng ti
ésiya dikam i gustu a mataas,
éy dapat a maging utusan
siya.
28 Kona sa sakén a lélake a
gébwat ta langet,” kagi ni Je-
sus. “Ewanék se inumange
a monda utusan ko i tolay,
éng'wan sakén i utusan na to-
lay. Sakay inumangeék be se
a monda iatéd ko i buhay ko a
monda matubus ko i meadu a
tolay.”

Ginamot Na Du Eduwa a Buhék

29 Nadid, to kéhektat de
ta Heriko, éy meadu i inu-
munonoda ni Jesus.
30 Ey nadid éy te éduwa a
buhék a te eknud to digdig
no dilan. Ey pékabati de a
sumalegéd dén ti Jesus, éy
dinumulaw side a kinagi de,
a “Panginoon, Apo ni Dabid,
kagbian mo kame pad!”
31 Ey du tolay sa, sinaway
de side a diyan side tu
pehéng. Pero lalo pa side
a dinumulaw, a kinagi de,
a “Panginoon, kagbian mo
kame!”
32 Nadid, pékabati dide ni
Jesus, éy dinulawan na side
a kinagi na dide, a “Anya

i gustu moya a gemtén ko
dikam?”
33 Ey kinagi de, a “Pangi-
noon, pabulagén mo kame
pad.”
34 Ey ti Jesus, éy kinagbian
na side, a kembilan na i mata
dia. Ey agad side naketa, tu-
los kinumuyog side diya.

21

Dumemét De Jesus Ta Jerusalem

1 Nadid, dinumemét dén
side ta Betpage, sakay ta
Buked na Olibo, a adene
dén side ta Jerusalem. Ey
pinégdetol ni Jesus i éduwa a
alagad na.
2 “Ikad moy dén ta bariyua
ta dibilew yae,” kagi na, “éy
meta moy sa agad i kabayo
a te egut, a te anak. Ukadén
moy a iange moy se diyakén.
3 Eng te magpakelagip
dikam, éy kagi moy a kailan-
gan na Panginoon, éy iatéd na
agad dikam.”
4 Nadid, éy nanyari ya a
monda matupad tu nihula no
purupeta to araw, a kinagi
na, a
5 “Kagi moy du tolay ta
Jerusalem, a ‘Entan
moy, dumemét dikam
tu hari moy. Mebait
siya, sakay te sakay ta
bul-o a kabayo.’ ”
6 Nadid, inumange sa du
alagad a ginimet de tu utus ni
Jesus.
7 Tulos nitugén de ni Jesus
tu kabayo sakay tu anak na,
sakay sinapinan de side to
damit de. Sakay sinumakay ti
Jesus.
8 Ey meadu a tolay i
naglatag ta damit de to
kamino a dimanén ni Jesus.
Du iba éy nagkétol ta sanga-
sanga, a nilatag de be to di-
manén na. (Saya i pénggalang
dia ta hari.)
9 Nagpagdulaw du tolay a
mégdetol sakay du ménegipo,
a kinagi de, a “Mabuhay i
apuae ni Dabid a maghari.
Basbasan maka na Diyos i
lélakeae a pinaange na se!
Purien be siya ta langet!”
10 Nadid, késdép ni Jesus ta
Jerusalem, éy nagulo i buu
a banuwan. “Ti ésiya wade
ina?” kagi de.
11 Ey meadu a négkagi a “Ti
Jesus ina, a purupeta siya a
taga Nasaret, ta Galilea.”

Somdép Ti Jesus To Templo

12 Nadid, sinomdép ti Jesus
to Templo, a pinaibut na
sa du mamugtong sakay
du mégpabugtong. Sakay
pinégpasakéb na du lamesa
du mégpalit ta kuhata, sakay
du pégeknuden du mégtinda ta
palapati.
13 I kinagi naa éy “Isip ko
nabasa ta libru na Diyos a
i bile na Diyos éy dulawén
de a bile a panalanginan.
Ey bakit nadid, dahil dikam,
kanya dulawén de a bile na
mégdaya!”
14 Du buhék sakay du pile,
éy inumange side ni Jesus
to Templo, éy pinahusay na
side.
15 Ey du mataas a padi
sakay du maistu ta rilihiyon,
péketa de ta memahal a
ginimet na, éy mégingél side.

Sakay mégingél be side du
anak a mégpégdulaw ta lubuk
no Templo, a “Mabuhay i
apua ni Dabid a maghari!”
16 “Entan mo,” kagi de ni Je-
sus, “éwan mo mébati i kékagin
di anaka? Mégkamali side!”
“Nabati ko,” kagi ni Jesus.
“Ataay, éwan moy bale pabi
nabasa i kona sa a kagi ta
libru na Diyos, a ‘Tinolduan
mo kan du anak a monda
purién de ka ta mahusay’?”
17 Ey nadid, to pégkagi ni
Jesus ta éya, éy hinumektat
siya a linumwas ta banuwan,
a inumange ta Betania. Ey
minatidug sa siya.

Du Judeo Ey Koman I Kamahalan
a Kayo a Ewan Mégbunga

18 Nadid, to gagabi dén, éy
nagsoli ti Jesus ta banuwan.
Habang méglakad siya éy
mégalép dén.
19 Ey péketa na to kayo a
igos to digdig no dilan, éy in-
adenean na. Pero éwan siya
tu mineta a bunga na. Kanya
kinagi na to kayo, a “Ewan
ka dén magbunga a hang-
gan, maski nikésiya!” Ey agad
nalanés tu don na.
20 Péketa du alagad ta éya, éy
nagtaka side. “Bakit nalanés
agad i kayo a éye,” kagi de.
21 Ey kinagi ni Jesus
dide, a “Tandaan moy, éng
méniwala kam, a éwan kam
mégalanganin, éy magimet
moy be i ginamet ko a éye
ta kayoae. Ey éwan san ina.
Maski kagi moy ta buked
a éye, a ‘Umibut ka sina a
bumatikal ka ta diget ya,’ éy
manyari ya a talaga.
22 Sakay maski anya i
agidén moya ta panalangin,
éy maalap moy, éng méniwala
kam diyakén.”

Mékipégpasuway Side Ni Jesus

23 Nadid, sinomdép dén
ti Jesus to Templo. Ey to
pégtoldu na sa, éy inumadene
sa diya du mataas a padi
sakay du matétanda. Ki-
nagi de diya, a “Anya i
katungkulan mua a magimet
ta kona sina a gimet mo?
Ti ésiya i néngatéda diko ta
katungkulan mua a ina?”
24 Ey kinagi ni Jesus, a
“Pakelagipan ta kam be.
Nadid, éng sengbeténék moy,
éy kagin ko be dikam éng
anya i katungkulan ko a
mégimet ta éye a gimet ko.
25 Ahe gébwat na katungku-
lana ni Juan a kanya nag-
binyag siya--Diyos wade, o ta
tolay?”
Nadid, méguhon-uhon side,
éng anya i sengbet dia ni Je-
sus. “Eng kagin tam a gébwat
ta Diyos tu katungkulan ni
Juan,” kagi de, “éy pégkagian
na kitam a talaga éng bakit
éwan kitam naniwala ni Juan.
26 Pero éng kagin tam a to-
lay san i nagutusa ni Juan,
éy makay paginglan kitam di
tolay a éye, da isip de a puru-
peta ti Juan a gébwat ta Diyos
tu katungkulan na.”
27 Kanya kinagi de ni Jesus,
a “Ewan me tukoy.” Ey
“Maari,” kagi ni Jesus, “da
éwanék moy sinengbet, éy

éwan ta kam be sengbitén éng anya i katungkulan ko a mégimet ta ginimet ko."

Du Judeo Ey Koman I Anak a
Masuwayin Nama Na a Diyos

28 "Anya i isip moya ta éye?" kagi ni Jesus. "Eng mara, te lélake a te anak ta éduwa a lélake be. Inutusan na tu panganay a pinagtarabaho to luta na."
29 Ey kinagi no anak, a "Mégtamadék, Améng." Pero mamaya-maya éy nagbagu tu isip na, a tulos nagtarabaho.
30 Nadid, inutusan be no lélake tu anak na a esa. Ey inumo siya nama na, pero éwan be siya tinumulos.
31 "Nadid," kagi ni Jesus, "ti ésiya diden ya a éduwa i sinumunuda to kaluuben nama na?" "Ey tu panganay," kagi du tolay. "Tama," kagi ni Jesus. "Ey tandaan moy ye. Du medukés a tolay, maski du pampam a bébe, éy meditol side a masakup ta paghari na Diyos, kesira dikam a Judeo.
32 Da inumange dikam ti Juan, a nagtoldu dikam ta tama a ugali, éy éwan kam diya naniwala. Pero pinaniwalaan siya du medukés a tolay, sakay du pampam. Ey maski neta moy dén ya, éy éwan kam pabi nagsisi sakay naniwala diya."

Nihalimbawa Na Tu Ginamet
Du Judeo Du Purupeta

33 "Baten moy i esa pa a halimbawa," kagi ni Jesus. "Eng mara, te esa a lakay a nagmula ta ubas to uma na. Sakay kinudal na. Sakay nagkotkot siya ta pégégikan na ta ubas. Sakay nagbile siya ta pégbantayan na. Sakay nientarega na tu uma na du kahati na, sakay inumange siya ta iba a lugar.
34 "Nadid, kédemét na panahun na pégpitas ta ubas, éy pinaange sa no lakay du utusan na, a monda alapén de tu kabahagi na to bunga no ubas.
35 Pero du kahati na, péketa de du utusan no amo de, éy binalbal de tu esa, sakay binunu de tu esa, sakay binatibatikal de tu esa.
36 Ey tu lakay, éy pinaange na man dén sa du iba a utusan, a meadu pa kesira du négdetol. Pero kona be sa i ginimita du kahati na dide.
37 Tu katapusan a pégutus na, éy tu anak na dén a lélake. 'Igalang de tu anak ko a talaga,' kagi na.
38 "Pero du kahati na, péketa de to anak na, éy kinagi de a 'Siya i magmanaa; bunon tam dén, monda koo tam dén i lutaae a mana na.'
39 Kanya kembilan de siya a niluwas de to uma, sakay binunu de!
40 "Nadid," kagi ni Jesus, "anya i isip moya to lakay a te uma? Ta késoli na, éy anya wade i gemtén na du kahati na?"
41 Ey kinagi du mégbati ni Jesus, a "Bunuén na a talaga diden ya a medukés a tolay, sakay ientarega na tu uma na ta iba a kahati na, du mangatéd diya ta kabahagi na éng

panahun dén na pégpitas ta
ubas."
42 "Ey nadid," kagi ni Jesus,
"éwan moy bale pabi nabasa i
éya a kagi ta kasulatan?
'Tu bito kan a inidelan du
mégbile, da isip de a
éwan tu pasa, éy siya
bale i mahalagaa a
bito a panuluk na
bile. Saya i ginimet
na Diyos, a saya i
pagtakaan tama!'
43 Kanya nadid," kagi ni Jesus
du tolay sa, "éy besa dén
sikam a Judeo i paghariana
na Diyos, éng 'wan iba a
banuwan a sumunud diya ta
mahusay.
44 Maski ti ésiya i mebagsaka
ta éya a bito, éy mate siya.
Sakay i bagsakana na éya a
bito éy mahémsit."
45 Nadid, du mataas a padi
sakay du Pariseyo, pékabati
de du halimbawa ni Jesus, éy
naisip de a side du tauhan a
medukés i pinégkagian naa.
46 Kanya talaga de a dekpén
ti Jesus; pero inumanteng
side du tolay, da tukoy dén du
tolay a purupeta siya.

Du Judeo Ey Koman I Kinombida
a Mégidel a Dumulug

22

1 Nadid, huway ti Jesus a
négkagi dide ta halimbawa.
Kinagi na, a
2 "I pagharia na Diyos éy
kapareho na éye: Eng mara
te hari a naghanda ta anyaya;
mara éy kasal ya na anak na a
lélake.
3 Ey inutusan na du utusan
na a angen de uwitén du ki-
nombida na. Pero pénguwet
de dide, éy mégidel side a du-
mulug.
4 Kanya tu hari, éy nagutus
siya du utusan na a iba, a
pinagbilinan na side, a 'Kagi
moy du kinombida ko a hi-
nanda ko dén i pagkasalan.
Kagi moy dide a binunu ko
dén du baka ko, sakay du
pinatabi ko a bul-o. Sakay
kagi moy dide a nahanda dén
i étanan, a paangen moy se
side ta pégkasalanae.'
5 "Pero éwan naniwala du
kinombida. Basta inumange
san side ta gustu de. Tu esa
éy inumange san to uma na;
tu esa man éy inumange to
pégtindaan na.
6 Sakay du iba éy dinuklos
de du utusan no hari, a linoko
de side, sakay binuno de side.
7 "Nadid tu hari, éy
mégingél siya a tahod. Ey
pinaange na sa du sundalu
na, sakay pinabunu na diden
ya a tolay, sakay nipatutod na
tu banuwan de.
8 Nadid, kinagi na du utu-
san na, a 'Nakahanda dén i
pagkasalan, pero éwan dén se
maari a umange du kinom-
bida ko.
9 Kanya nadid, éy umange
kam dén du kamino a meadu
a tolay, sakay akitén moy
du étanan a meta moy a
makipagkasal ta éye.'
10 Nadid, inumange dén
du utusan du kamino, sakay
pinadulug de i étanan a
meta de, pati du medukés,
sakay du mahusay. Kanya

naputat ta kombidadu tu bile
a pégkasalan.
11 “Nadid, késdép no hari a
monda entan na du tolay sa,
éy mineta na sa i esa a éwan tu
badu a pékipagkasal.
12 ‘Kadimoy,’ kagi na, ‘bakit
sinomdép ka se a éwan tu
badu a pékipagkasal?’ Ey éwan
nakasengbet tu tolay.
13 Kanya nadid, kinagi no
hari du utusan na, a ‘Gapusén
moy i kamét naa sakay na
tikéd naa, sakay ibut moy siya
ta kedikléman ta luwas. Ey
ta éya, éy mégsésangitén siya a
mégéadiyoyén ta hirap na.’
14 Ey tandaan moy,” kagi
ni Jesus, “meadu i inakit na
Diyos ta kaharian na, pero
kétihék san i napili.”

Tungkul Ta Pégbayad Ta Buwes

15 Nadid, néguhunan du
Pariseyo éng pakodyan de a
pagkamalién ti Jesus ta kagi
na.
16 Kanya pinaange de diya
du alagad de, a kaguman be
i sénganya a alagad ni Herod.
“Maistu,” kagi de, “tukoy me
a matapat ka, a iyétoldu mo ta
mahusay i gustu na Diyos a
gemtén na tolay. Sakay éwan
mo ugali a manuyu ta mataas
a tolay, da éwan ka kumampi
ta mataas a tolay.
17 Nadid,” kagi de, “anya i
isip mua? Labag wada ta utus
tam éng bumuwes kitam ta
hari ta Roma, o éwan?”.
18 Nadid, tukoy dén ni
Jesus a pépuhubaan de san
siya. Kanya kinagi na dide,
a “Sikam a mégkukunwari a
éwan tu kasalanan! Bakit
gustu moy a magkamaliék?
19 Dah, ipeta moy diyakén i
kuhata moy a pagbuwes.” To
pégkagi na ta éya, éy niatéd de
diya i esa a plata.
20 “Ké' ni ésiya i éye a le-
trato?” kagi ni Jesus, “sakay
ké' ni ésiya a ngahen i nakasu-
latae?”
21 “Ey tu hari ta Roma,”
kagi de. “Tama,” kagi ni Je-
sus. “Nadid, tu koo na hari
ta Roma, éy iatéd moy diya.
Pero tu para ta Diyos, éy iatéd
moy ta Diyos.”
22 Nadid, du Judeo sa,
pékabati de ta éya a mahusay
a sengbet ni Jesus, éy nagtaka
side. Ey hinumektat sa side
diya.

Tungkul Ta Huway a Kébuhay

23 Nadid, ta éya a mismo
a aldew, éy inumange ni
Jesus i sénganya a Saduseyo.
(I Saduseyo, éy éwan side
méniwala a mabuhay i tolay
a huway.)
24 “Maistu,” kagi de, “ni-
toldu ni Moises i kona se: Eng
mate kan tu lélake a éwan pabi
tu anak, éy tu wadi na éy da-
pat asawan na tu kayong na
a bilo, monda magenak siya,
para te anak tu aka na a mi-
nate.
25 Nadid, Maistu,” kagi de,
“éy te pitu a pépétwadi a lélake
to éya dikame. Ey nangasawa
tu panganay. Ey minate siya
a éwan pabi tu anak. Kanya
inasawa be no wadi na tu
kayong na a bilo.

26 Ey kona be sa i nan-
yaria to ikaduwa, hanggan to
ikatélo, a hanggan to ikapitu.
27 Kéte de a étanan, éy mi-
nate be tu bébe.
28 “Ey nadid, Maistu,” kagi
du Saduseyo, “saye i gustu
mia a mapospusan: Nitoldu
mo a te buhay kan i tolay a
huway. Eng talaga a kona sa,
éy ti ésiya dide a pitu i maging
asawa na ta kébuhay du tolay
a huway, da inasawa de siya
a étanan?”
29 Ey kinagi ni Jesus dide, a
“Mali kam a tahod, da éwan
moy tukoy i kasulatan na
Diyos, sakay éwan moy tukoy
i kapangyarian na Diyos.
30 Dahilan ta kébuhay na
tolay a huway éy éwan dén
maari a mangasawa side, da
kapareho dén side du anghel
ta langet.
31 Ey sikam a Saduseyo,”
kagi ni Jesus, “éy bakit isip
moy a éwan mabuhay i tolay
a huway? Ewan moy wade
pabi nabasa tu kasulatan na
Diyos? Kinagi sa na Diyos, a
32 ‘Sakén i Diyos a
péniwalaan ni Abraham,
sakay ni Isak, sakay ni
Hakob.’ Kahulugina na éya,
éy méniwala side nadid ta
Diyos, maski minate side
to araw, da buhay dén side
nadid ta langet.”
33 Nadid du tolay sa,
pékabati de ta éya a nitoldu ni
Jesus, éy nagtaka side diya.

Tu Mahalaga a Utus

34 Nadid du Pariseyo,
pékabaheta de a natalo ni
Jesus du Saduseyo, éy nag-
miting side.
35 I esa dide, a maistu ta rili-
hiyon, éy pinakelagipan na ti
Jesus, a monda pagkamalién
na maka siya.
36 “Maistu,” kagi na, “ahe i
mahalagaa a utus ta kasula-
tan na Diyos?”
37 Ey kinagi ni Jesus, a “Ma-
halén mo i Panginoon mo a
Diyos ta mahigpit, a isipén
mo siya a palagi.
38 Saya i mahalagaa a utus.
39 Sakay tu ikaduwa a ka-
pareho na éy kagi na a ‘Ma-
halén mo tu kapareho mo a
kona ta pégmahal mo ta bégi
mo.’
40 Diden ya a éduwa a utus,”
kagi ni Jesus, “éng sundin
moy side, éy natupad moy
dén du étanan a utus ni Moi-
ses, sakay du étanan a pégtoldu
du purupeta.”
41 Nadid, to pégmiting pabi
du Pariseyo, éy kinagi ni Je-
sus dide, a
42 “Anya i isip moya
tungkul ta tiniyak na Diyos
a tagapagligtas? Ti ésiya
i ninuno naa?” “Ti Hari
Dabid,” kagi de.
43 “Eng kona sa,” kagi ni
Jesus, “éy bakit dinulaw siya
ni Dabid a amo na? Ey tu
nagpakagi ni Dabid ta éya éy
tu Banal a Espiritu. Da kinagi
ni Dabid, a
44 ‘Kinagi na Diyos to amo
ko, a “Mégiknud ka ta tagirilan
kuae a hanggan mapasuku
ko diko du kalaban mo.” ’
45 Nadid ti Dabid, éy din-
ulaw na a amo na tu taga-
pagligtas. Eng kona sa, éy

bakit kékagi moy a ninuno
siya ni Dabid?”
46 To pégkagi ni Jesus ta éya,
éy éwan tu nakasengbet dia.
Ey éwan dén tu nangahas a
nagpakelagip diya a huway.

23

Kagi Ni Jesus a Medukés Du Maistu Ta Rilihiyon

1 Nadid, kinagi ni Jesus du
tolay sa, sakay du alagad na,
a
2 “Du maistu ta rilihiyon
sakay du Pariseyo, éy tukoy
tam a side i tagapagpali-
wanag ta kautusan ni Moises.
3 Kanya dapat sundin moy
i pégtoldu de,” kagi na, “pero
diyan moy ahigén i gimet dia,
da éwan de gégemtén i iyétoldu
de.
4 Dagdagen de i mehirap a
utus ta rilihiyon de, a pilitén
de du tolay a manugsug; pero
éwan de side tulungan.
5 Sakay gemtén de i
mahusay ta harap na tolay,
monda purién de side. Kanya
niegut de tu kasulatan na
Diyos ta bégi dia, sakay
mégbihis side ta memahal!
6 Gustu de be a mégiknud
ta pégiknuden na mataas a
tolay ta anyayaan, sakay ta
kapilya.
7 Sakay gustu de a salod-
uan side du tolay ta plasa na
banuwan. Sakay gustu de a
dulawén side a maistu.
8 “Pero sikam,” kagi ni Je-
sus, “éy diyan kam pédulaw
a maistu, da isesa i Maistu
moy. Sakay sikam a étanan éy
minégtop kam.
9 Sakay diyan moy
dédulawén a améng i maski ti
ésiya a tolay ta mundua, da
isesa i Ama moy, éy siya tu
Ama moy ta langet.
10 Sakay diyan kam be
pédulaw a amo, da isesa i
Amo moy, tu pinili na Diyos a
maghari.
11 Sakay i mataas dikam éy
siya i dapat utusan moy.
12 Dahilan du pumilit a
magmataas, éy pakasaniken
side na Diyos. Pero du
magpababa, éy pataasén side
na Diyos.”

Pinintasan Ni Jesus Du Maistu Ta Rilihiyon

13 “Kagbi kam, sikam a
maistu ta rilihiyon, sakay
sikam a Pariseyo. Mégwari-
wari kam a éwan kam tu
kasalanan!” kagi ni Jesus.
“Harangan moy du tolay
monda éwan side mapaghar-
ian na Diyos. Idel moy dén a
pasakup ta péghari na Diyos,
sakay harangan moy be du
iba a gustu a pasakup!
15 “Kagbi kam, sikam a
maistu ta rilihiyon, sakay
sikam a Pariseyo. Mégwari-
wari kam a éwan kam tu
kasalanan! Lélakadén moy
i digita, sakay abutén moy
i maski adeyo a lugar, a
monda makaakit kam ta
maski isesa a tolay a pasakup
ta rilihiyon moy. Sakay éng
maakit moy dén i tolay, éy
lalo a mahigpit i parusa na ta
impiyerno, da pasakup dén
dikam.
16 “Kagbi kam, sikam a
mégakay ta tolay, pero buhék
kam be!” kagi ni Jesus. “I

pégtoldu moya, éng isumpa na
tolay ta Templo, éy éwan kan
tu kailangan a mangtupad to
pangako na. Pero éng isumpa
na ta gintu ta Templo, éy kagi
moy a dapat tupadén na i
sumpa na.
17 Mali kam! Sikam a buhék
a luku-luku! Ahe i lalo a ma-
halaga, tu gintu o tu Templo a
mégpabanal to gintu?
18 Sakay kagi moy be,
a éng isumpa na tolay to
pégatangan, éy éwan kan siya
tu kailangan a mangtupad to
pangako na. Pero éng isumpa
na to te déton sa a regalo, éy
kagi moy a dapat tupadén na
tu sumpa na.
19 Buhék kam a mégkamali!
Ahe i lalo a mahalaga, tu
regalo, o tu pégatangan a
mégpabanal to regalo?
20 Kanya ngani, éng isumpa
na tolay to pégatangan, éy
bilang isumpa na be dén i
étanan a te déton sa.
21 Sakay tu isumpa ta Tem-
plo, éy bilang isumpa na be
dén ta Diyos a mégiyan sa.
22 Sakay tu isumpa ta
langet, éy bilang isumpa na
be dén ta Diyos, sakay pati ta
pégiyanan na Diyos.
23 "Kagbi kam, sikam a
maistu ta rilihiyon, sakay
sikam a Pariseyo," kagi ni
Jesus. "Mégwari-wari kam a
éwan kam tu kasalanan! Iatéd
moy ta Diyos i ikasapulu na
kabuhayan moy, a hanggan
ta atong moy a éwan tu
halaga. Pero kinaleksapan
moy i lalo a mahalaga a utus,
ta pégimet ta mahusay, sakay
ta péngagbi ta tolay, sakay ta
matapat a ugali. Mangatéd
kam ta Diyos. Pero gemtén
moy be i mahalaga a utus.
24 "Sikam a mégakay ta
tolay, pero buhék kam be!
Sundin moy i éwan mahalaga
a utus, pero du mahalaga
a utus na Diyos, éy pébayan
moy!
25 "Kagbi kam, sikam a
maistu ta rilihiyon, sakay
sikam a Pariseyo," kagi ni
Jesus. "Mégwari-wari kam
a éwan kam tu kasalanan!
Ugisan moy du tasa moy
sakay du penggan moy, pero i
ihayin moy sa éy medukés, da
inalap moy to péngdaya moy,
sakay to kedémot moy.
26 Buhék kam a Pariseyo!
Pahusayén moy pa i ihayin
moya ta penggan moy,
monda melinis be du peng-
gan.
27 "Kagbi kam, sikam
a maistu ta rilihiyon,
sakay sikam a Pariseyo.
Mégkukunwari kam a éwan
kam tu kasalanan! Kapareho
kam na melatak a pantiyung,
a kamahalan i luwas na, pero
i disalad na éy putat ta buyok
sakay tulang na pate.
28 Ey kona be sa dikam!
Ta péketa dikam na tolay,
éy memahal kam, pero
i katutuhanana éy putat
kam ta kakabulyan sakay
kasalanan."

Hinulaan Ni Jesus Tu Parusa De

29 "Kagbi kam, sikam a
maistu ta rilihiyon, sakay
sikam a Pariseyo," kagi ni
Jesus. "Mégkukunwari kam
a éwan kam tu kasalanan!

Ginimet moy du pantiyung
du purupeta to araw, sakay
pinahusay moy du pantiyung
du mahusay a tolay.
30 I kékagin moya, éy 'Eng
sikame maka i buhaya to
panahun pa du apo tam
éy éwan me ipabuno du
purupeta.'
31 Aminén moy bale a
sikam i apoa du nagpabuno
du purupeta!
32 Sigi! Tapusén moy i sina-
pulan du apo moy!
33 Sikam a magkadukés
a tolay! Pakodyan moy
a makaiwas ta hukum ta
impiyerno?
34 Kanya ngani éy paangen
ko dikam i magtoldu ta kagi
na Diyos, sakay du maka-
pospos ta Diyos. Pero bunuén
moy i sénganya dide. Sakay
du agum éy ipako moy ta ku-
dos. Du iba éy yabatén moy
ta kapilya moy. Sakay du iba
éy lélokon moy side maski ahe
angayan de.
35 Ey dahil ta éya, i étanan a
parusa a para du nagbuno ta
tolay éy meange dikam. Sa-
pul to nipamuno to éwan tu
kasalanan a ti Abel, a hang-
gan to nipamuno ni Sakarias,
a anak ni Barakias. Binuno
moy ti Sakarias to sélat no
lamesa a pégatangan sakay to
Templo.
36 O, dumemét ina a talaga.
I parusa dahil ta étanan a éya,
éy meange du tolay ta éye."

Tu Pégmahal Ni Jesus Ta Jerusalem

37 "Ayhay, sikam a taga
Jerusalem. Kagbi kam,"
kagi ni Jesus. "Palagi kam
a mémuno du purupeta!
Palagi moy a batibatikalén
du paangen dikam na Diyos!
Ayhay, meadu a beses éy
gustu ko maka a mégalaga
dikam ta kapareho na manok
éng léképan na du anak na,
pero idel moy!
38 Kanya nadid éy pabayan
ta kam dén.
39 Ey tandaan moy," kagi ni
Jesus, "éwanék moy dén meta
a huway, a hanggan éwan
dumemét i oras a kagin moy,
a 'Basbasan maka na Diyos tu
lélake a pinaange na se.' "

24

Tungkul Ta Dumemét a Hirap

1 Nadid, kéhektat de Jesus
to Templo, éy nitoldu diya
du alagad na tu Templo, a
memahal.
2 "O," kagi ni Jesus, "pero i
Templo a ina a te itan moy, éy
tandaan moy ye: dumemét i
oras a éwan sina tu mabuhay
a bito a te tupo ta kapareho
na a bito ta dingding naa.
Matibatibag side a étanan!"
3 Nadid, inumeknud ti Je-
sus ta buked na Olibo; éy du
alagad na, éy nipakelagip de
diya ta lihim, a "Nikésiya i
deméta na éya a kinagi mo,
Panginoon? Anya wade i tan-
daa na huway a késoli mo
se, sakay ta katapusan na
mundua?"
4 "Mangilag kam," kagi ni
Jesus, "monda éwan de kam
pagkamalién.
5 Dahilan éy meadu a
umange se a mégkagi a side

i Cristo a tiniyak na Diyos a
tagapagligtas ta mundua. Ey
meadu side a pagkamalién a
tolay.
6 Makabaheta kam ta
meadu a gera, pero ta
pékabaheta moy, éy diyan kam
métageg. Dumemét a talaga i
meadu a gera, pero éwan ya
tanda na katapusan.
7 Dahilan éy maglaban-
laban du banubanuwan.
Sakay dumemét i meadu a
alép, sakay te lindul ta iba-iba
a lugar.
8 I étanan a éya éy sapul pabi
na hirap a dumemét.
9 "Kédemét na panahun a
éya," kagi ni Jesus, "éy itokyon
de kam, monda pahirapan de
kam sakay bunuén. Sakay
kaiyamutan kam na étanan
a tolay, da méniwala kam
diyakén.
10 Kédemét na éya éy umibut
i meadu ta péniwala de
diyakén. Sakay maiyamut
side ta kakaguman de, a
itokyon de be du kakaguman
de.
11 Dumemét be i meadu a
kakabulyan a purupeta a ka-
gin de a gébwat side ta Diyos,
a tulos de a pagkamalién i
meadu.
12 Lumalo a lumalo i
medukés a ugali ta mundua,
a hanggan éwan mahalén na
tolay i kapareho na.
13 Pero du matapat a
méniwala diyakén a hanggan
ta katapusan, éy meligtas
side.
14 Sakay ipahayag de ta buu
a mundu i Mahusay a Ba-
heta tungkul ta péghari na
Diyos, monda mapospusan
na étanan a banuwan. Ey
nadid éy dumemét i katapu-
san."

Tu Kontara Ta Diyos a Mangsida

15 "Nadid," kagi ni Jesus,
"dumemét i oras a meta moy
ta Templo tu kontara ta Diyos
a mangsida, a kona to kinagi
ni Purupeta Danyel. (Sikam a
magbasa ta éye, éy isipén moy
ye.) Péketa moy ta éya, éy
16 du édse ta Hudea, éy da-
pat guminan side ta buked.
17 Sakay du édse ta luwas
no bile de, éy diyan dén
side suméśdép a mangalap ta
kasangkapan de.
18 Sakay du édse ta uma éy
diyan dén umuli a mangalap
ta badu de.
19 Kakakagbi du mabuk-
tet sakay du te mabulol ta
panahun a éya!
20 Ipanalangin moy a éwan
metaun i kéginan moy ta
taglamig, o dikaya ta aldew
na pangilin.
21 Dahilan ta panahun a
éya," kagi ni Jesus, "éy du
étanan a tolay éy magdanas
side ta dikél a kahirapan.
Ewan pabi nakekenaman na
tolay i kona sa a hirap sa-
pul to péglalang ta mundua a
hanggan nadid. Pero éwan tu
kéhuway i kona sa a panahun.
22 Pero paseplutén san na
Diyos i éya a panahun, da éng
éwan na paseplutén éy éwan
tu mabuhay a tolay. Kanya
paseplutén na, éy alang-alang
du pinili na a tolay a sakup
na.
23 "Nadid," kagi ni Jesus du
alagad na, "éng te mégkagi

dikam, a ‘Kéye dén se tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas,’ o te mégkagi a ‘Kéye na dén sina,’ éy diyan kam méniwala.
24 Da te lumitaw ngani a kakabulyan a tolay, a kagi de a side i tiniyak na Diyos a tagapagligtas, sakay kagi du iba, a purupeta side a gébwat ta Diyos. Sakay ipeta de be i makataka-taka a tanda, monda lukoén de, éng maari, du méniwala be ta Diyos.
25 Ey tandaan moy ina, da kinagi ko dén ya dikam bagu dumemét.
26 “Kanya éng kagin dikam na tolay, a ‘Edsa ta éya a ilang tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas,’ éy diyan kam sa uméange. Sakay éng te mégkagi a ‘Edse dén siya ta lubuk na bileae,’ éy diyan kam be méniwala.
27 Dahilan,” kagi ni Jesus, “i demét ko a se éy koman i kilat a bigla a mademlagen i kabuuana na langet. Sakén i lélake a gebwat ta langet.
28 Eng ahe i édseana na pate, éy sé' man dén ya i dulugéna du wakwak.”

I Kédemét Na Lélake a Gébwat Ta Langet

29 “Nadid, kétapos na kahirapan a éya,” kagi ni Jesus, “éy dumiklém i bilag sakay ta bulan, sakay matékneg du biton a gébwat ta langet, da mayégyég side.
30 Ey nadid, éy pumeta ta langet i tanda na kédemét ko, sakén a lélake a gébwat ta langet. Tulos magsanget i étanan a tolay ta mundua. Nadid, metaék de ta kuném a dumibi ta lutaa a maghari, a kébil ko i kapangyarian ko.
31 Nadid, magténog ta medegsén i tambuli, a tulos ko paangen du anghel ko ta maski ahe ta mundua, sakay ta langet, a monda tipunén de du étanan a sakup ko a tolay.”

Tu Pégtoldu a Gébwat Ta Kayo a Igos

32 “Isipén moy i kahulugina na halimbawaae na kayo a igos,” kagi ni Jesus. “Bagay mégogbus i tingi-tingi na, éy tukoy moy a adene dén i késinag.
33 Nadid, kona be sa, bagay meta moy i étanan a éya a nihula ko, éy tukoy moy dén a adene dén i kédemét ko--a mégsapul dén.
34 Tandaan moy, manyari pa i étanan a éya bagu mate i étanan a tolay a buhay nadid.
35 Maibut i langet éy ta luta, pero i kagi ko éy éwan maibut.”

Ewan Tu Makapospos Ta Oras a Eya

36 “Pero éwan tu nakapospos ta oras na kédemét na éya,” kagi ni Jesus. “Maski du anghel ta langet, maski sakén a anak na Diyos--basta Tama ko san i nakapospusa ta éya.
37-38 Sakén i lélake a gébwat ta langet. I kédemét ko éy kapareho na kédemét no bihéng to panahun ni Noe. I tolay to éya éy basta méngan side sakay méginom side, sakay mégasawa side, hanggan to oras a késakay de Noe to barko.

39 Sakay dinumemét tu
bihéng a éwan de tukoy.
Ey basta meanod side a
étanan. Ey nadid, kona be
sa i manyaria ta kédemét ko,
sakén a gébwat ta langet.
40 Ta panahun a éya," kagi
na, "éy te éduwa a lélake a
mégtarabaho ta uma; maalap
tu esa, éy tu esa éy mawahak.
41 Sakay te éduwa a bébe a
mégkaguman side a mégiling,
éy maalap tu esa, éy tu esa éy
mawahak.
42 Kanya sikam, éy ban-
tayan moy, da éwan moy
tukoy éng nikésiya i deméta
na Panginoon moy.
43 Ey tandaan moy ye," kagi
ni Jesus, "éng mara tu lélake,
éng napospusan na maka i
kédeméta a kélép no nagtako
to bile na, éy binantayan na
maka, monda éwan maka
nakasdép tu nagtako.
44 Kanya sikam, éy dapat
nakahanda kam a palagi, da
éwan moy be tukoy i oras a
kédemét ko; sakén a lélake a
gébwat ta langet."

Tu Matapat a Utusan

45 "Ti ésiya wade i mata-
pat a utusan a matalinung?"
kagi ni Jesus. "Mara siya tu
pinamahalaa no amo na du
iba a utusan na, a siya i ba-
hala a manggastos dide.
46 Masuwerte i éya a utu-
san, éng demtan siya no amo
na a mégtarabaho ta kona sa.
47 Ey ientarega diya no amo
na i étanan a ari-arian na.
48 Pero éng medukés i éya a
utusan, a maisipan na a male
pabi bagu magsoli tu amo na,
49 sakay tulos na a lukoén
du kaguman na a utu-
san, sakay méngan sakay
mékipéginom du méglalasing,
50 éy demtan siya no amo
na ta oras a éwan na tukoy.
51 Ey parusaan na siya ta
mahigpit, sakay iagum na
siya ta édsean du mégpalalo
a mégkagi a éwan side tu
kasalanan. Saya i lugara
a mégsésangitén i tolay, a
mégéadiyoyén side ta hirap
de."

25

Tu Halimbawa Tungkul Ta Sapulu a Madiket

1 "Saya i kaparehua na
késdép ta kaharian na Diyos,"
kagi ni Jesus. "Mara te sapulu
a madiket a linumuwas
a sambatén de tu lélake a
kasalén. Bawat esa dide éy
te kébil a simbu.
2 Tu lima dide éy éwan side
nakahanda, da éwan side nag-
isip. Sakay tu lima éy matali-
nung.
3-4 Du matalinung, éy
nagkébil side ta simbu, sakay
nagpataan side ta langis. Ey
du éwan nakahanda, éy te
simbu be side, pero éwan side
nagpataan ta langis de.
5 Nale i kédeméta no
kasalén. Kanya nagtongka du
madiket, a nakatidug side a
étanan.
6 "Nadid, to hatinggabi dén,
éy te nagdulaw, a 'Dumemét
dén tu kasalén! Nay! Ange
moy dén sambatén!'
7 Agad inumikat du sapulu
a madiket, sakay hinusay de
du simbu de.

8 Ey du éwan nakahanda, éy
kinagi de du matalinung, a
‘Atdinan moy kame ta kétihék
a langis. Mégédép-édép dén di
simbu miae.’
9 ‘Makay éwan ye hustu
dikitam a étanan,’ kagi du
matalinung. ‘Maigi pa éy
umange kam ta tindaan
a mamugtong ta para koo
moy.’
10 Kanya minaglakad du
lima a madiket a éwan naka-
handa. Ey habang mamug-
tong side éy dinumemét dén
tu kasalén. Ey du lima a
nakahanda éy kaguman na a
sinomdép to pégkasalan, sakay
sineraduan de tu pintuan.

11 “Mamaya-maya, éy dinu-
memét dén du lima a madiket
a éwan nakahanda. ‘Pangi-
noon,’ kagi de, ‘bukasan mo
kame.’
12 Pero i sengbet sana dide
no kasalén, éy ‘Ewan, da éwan
ta kam tukoy.’
13 Kanya bantayan moy,”
kagi ni Jesus, “da éwan moy
tukoy i oras a kédemét ko.”

Tu Halimbawa Tungkul Du Utusan
a Pégentaregaan Ta Kuhata

14 “I paghari na Diyos éy
kapareho na éye,” kagi ni Je-
sus. “Eng mara, te lélake a
méglakad, a dinulawan na pa
du utusan na, a pégentaregaan
na side ta ari-arian na.
15 Inatdinan na ta kuhata i
bawat esa dide, hanggan ta
kaya de a pagnigosiyo. Inat-
dinan na i esa ta lima a libu
a pisu; i esa man éy éduwa a
libu; sakay tu esa pa éy san-
libu. Ey nadid, hinumektat
siya.
16 “Nadid, tu tinumang-
gap ta lima a libu a pisu,
éy nagtinda-tinda siya, éy
nakatubu siya ta lima pa a
libu.
17 Ey kona be sa tu tinu-
manggap ta éduwa a libu, éy
nakatubu be ta éduwa pa a
libu.
18 Pero tu tinumanggap ta
sanlibu, éy nagkotkot siya
ta lutaa sakay niliso na tu
kuhata no amo na.
19 “Nale a panahun, éy sinu-
moli tu amo du étélo a utusan,
éy pinagbayad na side.
20 Kéadene no tinumanggap
ta lima a libu, éy kinagi na,
a ‘Amo, saye tu lima a libu
a pisu a niatéd mo diyakén.
Sakay sé' be ye i lima a libu a
tubu no tinda ko.’
21 Ey kinagi no amo na,
a ‘Mahusay tu ginamet mo.
Mahusay ka a utusan a mat-
apat. Nadid, da nagtapat
ka ta kétihék a éye a halaga,
éy pamahalaén ta ka ta dikél
a halaga. Somdép ka se, a
mékihati ka ta kasayaan kua.’
22 “Nadid, inumadene be
tu tinumanggap ta éduwa a
libu a pisu, a kinagi na, a
‘Amo, saye tu nientarega mo
diyakén a éduwa a libu. Sakay
sé' be ye i éduwa a libu a tubu
no tinda ko.’
23 Ey kinagi no amo na,
a ‘Mahusay tu ginamet mo.
Mahusay ka a utusan a mat-
apat. Nadid, da nagtapat
ka ta kétihék a éye a halaga,
éy pamahalaén ta ka ta dikél

a halaga. Somdép ka se, a mékihati ka ta kasayaan kua.'
24 "Nadid, inumadene be
tu tinumanggap ta sanlibu
a monda mangatuwiran.
'Amo,' kagi na, 'tukoy ko a
meingél ka a lélake, a alapén
mo tu éwan mo koo.
25 Nagantengék diko, kanya
nikotkot ko ta luta tu kuhata
mo. Sé' dén ye tu kuhata mo a
sanlibu; isoli ko dén diko.'
26 'Medukés ka a utusan!'
kagi no amo na. 'Akala mo
bale dén a alapén ko tu éwan
ko koo?
27 Eng kona sa, éy bakit
éwan mo san nihulug ta
bangko, monda te naalapék
maka nadid a tubu na?'
28 Nadid, kinagi na du iba
sa, a 'Nay, alapén moy diya
i sanlibu a pisu, sakay iatéd
moy to te sapulu a libu.
29 Dahilan, tu tolay
a pégkatiwalaan ko to
nientarega ko diya, éy dagda-
gen ko pa siya. Pero tu éwan
ko pégkatiwalaan, éy alapén ko
be tu kétihék a nientarega ko
diya.
30 Ey nadid, i utusan kuae
a éwan tu pasa, éy ibut moy
dén ta kedikléman ta luwas.
Saya i pégsangitana du tolay a
mégéadiyoyén ta hirap de.' "

Tu Péghukum

31 "Nadid," kagi ni Jesus,
"kédemét ko se a maghari,
éy kaguman ko du étanan
a anghel, sakay maghariék,
da sakén i lélake a gébwat ta
langet.
32 Ta panahun a éya, éy
matipun ta harapan kua i
étanan a tolay. Ey pabukudén
ko du mahusay a kona ta
gimet na mégalila ta tupa éy ta
kambing.
33 Du tupa éy iedton na ta
dumanég ta kawanan na; du
kambing éy dumanég ta kaw-
ihe na.
34 Nadid, ta péghari ko,"
kagi ni Jesus, "éy kagin ko du
édse ta dumanég ta kawanan
ko, a 'Kamon se, sikam a
kinagbian Nama ko. Somdép
kam dén a mégiyan kam ta
kaharian a nihanda dikam
sapul pa to pénglalang ta
mundua.
35 Da sakén,' kagi ko, 'to
pégalép ko éy pinakanék
moy. Pati to pégeplék ko
éy pinenomék moy; sakay
maski éwanék moy natenggi,
éy pinatulosék moy.
36 To éwanék tu badu, éy
pinabaduanék moy; to kéladu
ko, éy dinalawék moy; sakay
to képihesu ko éy dinalawék
moy be.'
37 "Nadid, éng mégkagiék
ta éya, éy sumengbet du
mahusay a tolay, a kagi
de a, 'Panginoon, nikésiya i
nipagalép mua a pinamakan
me diko? Sakay ta ahe ka
nageplék a pinenom me ka?
38 Nikésiya i nipamatulos
mia diko sakay pinabaduan
me ka?
39 Sakay nikésiya me ka
mineta a minaladu, sakay
nikésiya me ka mineta ta
pihesuan, a dinalaw me ka?'
40 "Nadid, pégkagi du
mahusay ta éya, éy kagin
ko dide, a 'Tandaan moy,
to pénggimet moy ta éya a
tulung du top ko a mahirap,

éy bilang sakén dén ya i
tinulungan moya.’
41 “Ey nadid, éy kagi ko
man dén du dumanég ta kaw-
ihe kua, a ‘Umadeyo kam
diyakén, sikam a nisumpa na
Diyos! Sikam éy meange kam
ta apoy a éwan maadép, a
handa dén a para ni Satanas
sakay du utusan na.
42 Da sakén,’ kagi ko, ‘to
pégalép ko éy éwanék moy
pinakan. To pégeplék ko éy
éwanék moy pinenom.
43 To kébisita ko dikam, éy
éwanék moy pinatulos, da
éwanék moy natenggi. Sakay
to éwanék tu badu, éy éwanék
moy pinabaduan. Sakay to
kéladu ko sakay to képihesu ko
éy éwanék moy dinalaw.’
44 “Nadid, éng mégkagiék ta
éya dide, éy kagin de, a ‘Pangi-
noon, nikésiya i nipaketa mia
diko a nagalép, sakay nage-
plék, sakay naladu, sakay ta
pihesuan, sakay ta éwan tu
badu, a éwan me ka tinulun-
gan? Nikésiya i éwan mia diko
nipamatulos?’ ”
45 “Ey pégkagi de ta éya
diyakén, éy kagin ko dide, a
‘Tandaan moy, to niidel moy
a tumulung du mahirap, éy
bilang sakén dén ya i inidelan
moya.’
46 Nadid, diden ya a tolay,”
kagi ni Jesus, “éy itugén side
ta pégparusaan a éwan tu kata-
pusan. Pero du mahusay, éy
atdinan side ta buhay a éwan
tu katapusan.”

26

Bantaén De a Bunon Ti Jesus

1 Nadid, kétapos ni Jesus a
mégtoldu ta éya, éy kinagi na
du alagad na, a
2 “Tukoy moy dén a éduwa a
aldew san dén éy Piyesta dén
na Ala-ala. Ey sakén a gébwat
ta langet, éy itokyonék de, a
ipakoék de ta kudos.”
3 Nadid, du mataas a padi,
sakay du matétanda, éy nag-
miting side to bile no mataas
a padi, a ti Kaipas.
4 Naguhunan de a ipadikép
ti Jesus ta lihim, sakay
ipabunu de.
5 “Pero éwan nadid a
piyesta,” kagi de, “makay
maligalig di tolaya.”

Tu Nangbulak Ta Pabango Ni Jesus

6 Nadid, édsa ti Jesus ta Be-
tania, to bile ni Simon a te
ketong to araw.
7 Ale na a méngan sa, éy inu-
madene diya i esa a bébe a te
kébil a boti a putat ta mema-
hal a pabango; sakay nibulak
na ta uloa ni Jesus.
8 Ey du alagad, péketa de ta
éya, éy nagingél side. “Bakit,”
kagi de, “kakenga dén ina!
9 Nibugtong mo maka ina
ta mahal, sakay niatéd mo du
mahirap i kabugtungan naa.”
10 Tukoy dén ni Jesus tu ki-
nagi de, kanya kinagi na, a
“Bakit péginglan moy i bébea?
Mahusay i gimet na diyakén.
11 Palagi a kaguman moy
du mahirap,” kagi na, “pero
sakén éy éwanék male a kagu-
man moy. Makatulung kam

dide ta maski nikésiya, pero
sakén éy éwan.
12 Mahusay da binulakan
na i bégi kua ta pabangoae.
Iduwel na dén ya diyakén, da
ielbéngék dén.
13 Tandaan moy, maski
ta ahe i pagtolduan dia ta
Mahusay a Baheta, éy ipaala-
ala de be i ginimita na éye a
bébe diyakén."

Sinundu Ni Hudas Du Kal-
aban Ni Jesus

14 Nadid, tu esa du
labindalawa, a ngéngahinan
de a Hudas Iskarote, éy
nékipéguhon siya du mataas
a padi,
15 a kinagi na dide, a
"Sénganya i iatéd moya
diyakén éng itokyon ko dikam
ti Jesus?" Ey nagkasundu
side a inatdinan de siya ta
étélo a pulu a kuhata a plata.
16 Ey sapul ta éya, éy
mégisip dén ti Hudas ta oras a
péngitokyon na ni Jesus dide.

Tu Péngapon De Jesus To
Piyesta

17 Nadid, kédemét na oras
no piyesta a péngan de ta
melapis a tinapay, éy kinagi
du alagad ni Jesus, a "Ahe i
paghandaan me ta péngapon
tam nadid a Piyesta na Ala-
ala?"
18 Ey kinagi ni Jesus dide,
a "Umuli kam ta banuwan, a
kagi moy to lélake ta éya, a
'Dumemét dén i takda a oras
no Maistu me.' Kagi moy diya
a méngapon kitam ta bile na
nadid a Piyesta na Ala-ala."
19 Nadid, sinunud du ala-
gad tu nibilin ni Jesus, sakay
nihanda de tu péngapon de
para ta Piyesta na Ala-ala.
20 Nadid, to kélép a éya, éy
néngan sa de Jesus, a kagu-
man na du labindalawa a ala-
gad na.
21 Hanggan méngan side, éy
kinagi ni Jesus, a "Tandaan
moy, esa dikam i méngitokyon
diyakén."
22 Ey du alagad, pékabati de
ta éya, éy nalungkut side, a
kinagi na bawat esa dide, a
"Sakén wade, Panginoon."
23 "Tu kasabay ko a
néngisawsaw ta tinapay ta
sabawae," kagi na, "éy siya
i méngitokyona diyakén.
24 Kailangan a mateék
ayun to nisulat du purupeta
to araw, pero kagbi tu
méngitokyon diyakén! Maigi
pa éy éwan dén nienak."
25 Nadid, kinagi ni Hudas, a
"Maistu, sakén wade?" "Siko
ngani dén," kagi ni Jesus.
26 Nadid, to péngan de, éy
inalap ni Jesus tu kanén de a
tinapay, éy to pégpasalamat na
ta Diyos, éy pinuseng-puseng
na a nitagtag na du alagad na.
"Kanén moy dén ye," kagi na,
"a saye i bégi kua."
27 Nadid, inalap na tu tasa
a te lasén a alak. Ey to
pégpasalamat na dén, éy nige-
wat na dide, a kinagi na, a
"Inumén moy dén ye, sikam a
étanan.
28 Da saye i digi kua, a
saye i tanda na pangako na
Diyos. Ey mebulak alang-
alang ta meadu a tolay. Saye
i pégpatawad ta kasalanan na
tolay.

29 Ey tandaan moy," kagi ni
Jesus, "éwanék dén uminom ta
alak, éng éwan magpisan ki-
tam a uminom ta bigu a alak
ta kaharian Nama ko."
30 Nadid, to pégkanta de ta
kanta ta Diyos, éy naglakad
dén side ta buked na Olibo.

*Hinulaan Ni Jesus a Tang-
gian Siya Ni Pedro*

31 Nadid, kinagi ni Jesus du
alagad na, a "Nadid a kélép
éy ginananék moy a étanan, da
nisulat du purupeta to araw,
a 'Ta ipagpabuno na Diyos to
Pastor, éy matibuhahak du
tupa.'
32 Pero kébuhay ko a
huway," kagi ni Jesus, "éy
mégditulék dikam ta Galilea."
33 Nadid, kinagi ni Pedro,
a "Sakén, Panginoon, éy éwan
ta ka ginanan, maski ginanan
ka du iba."
34 "Ewan, Pedro," kagi ni
Jesus, "da tandaan mo, na-
did a kélép, bagu magtarakot
tu tandang, éy itanggiék mo
ta pentélo a éwanék mo kagu-
man."
35 Ey "Ewan," kagi ni Pedro,
"maski mateék a kaguman
mo éy éwan ta ka itanggi!" Ey
kona be sa i kinagia du étanan
a alagad.

*Nanalangin Ti Jesus Ta
Getsemani*

36 Nadid, kinuyog ni Je-
sus du alagad na ta Getse-
mani. Ey kinagi na dide, a
"Mégiknud kam pa se, a man-
alanginék ta dumanég a sae."
37 Ey kinuyog na ti Pedro
sakay du éduwa a anak ni
Sebedeo. Ey nalungkut ti Je-
sus a métageg.
38 Ey kinagi na dide, a
"Métagegék tu isip, a komanék
i mate. Maguhay kam se a
mékipagpuyat kam diyakén."
39 Nadid, kéadeyo na ta
kétihék, éy dinumapa a
ménalangin. "Améng," kagi
na, "éng maari éy iadeyo
mo diyakén i paghirap ko.
Pero éwan na kaluuben kua
i masunud, éng 'wan na
kaluuben mo i masunud."
40 Nadid, késoli na éy
dinemtan na a tidug du étélo
a alagad. Ey kinagi na ni
Pedro, a "Talaga bale a éwan
kam makapagpuyat a maski
esa a oras a kaguman ko?
41 Magpuyat kam sakay
manalangin kam, monda
éwan kam madaig na mang-
puhuba dikam. Méniwala
kam diyakén ta isip moya,
pero i bégi moya éy mehina."
42 Nadid, huway siya a inu-
madeyo dide a ménalangin.
"Améng," kagi na, "éng éwan
maibut i paghirap kua, éy
manyari maka dén i kalu-
uben mo."
43 Nadid, késoli na a huway,
éy dinemtan na man dén side
a tidug, da mégtongka side a
tahod.
44 Kanya pinabayan na
side to ikatélo, a soli na a
ménalangin, a ménalangin siya
ta kona to kinagi na to ditol.
45 Nadid, nagsoli man dén
siya du alagad a kinagi na
dide, a "Tidug kam bale pabi?
Entan moy, dumemét dén i
oras a péngitokyon de diyakén
du makasalanan a tolay.

46 Nay, umikat kam dén a
kitam dén. Dumemét dén i
méngitokyon diyakén."

To Péngdikép De Ni Jesus

47 Mégkagi pabi ti Jesus éy
dinumemét dén ti Hudas, tu
esa du labindalawa. Te kagu-
man siya a meadu a tolay a
gébwat side du mataas a padi
sakay du matétanda. Sakay
te kébil side a sondang éy ta
gahoti.
48 Bagu pa side dinumemét
ta éya, éy kinagi dén ni Hu-
das dide, a atdinan na side ta
tanda, monda matukoy de ti
Jesus. "Tu ahoben ko," kagi
na, "éy siya i dekpén moya."
49 Kanya nadid, éy inu-
madene ti Hudas ni Jesus,
a binati na siya, a tulos na
inahoben.
50 Ey kinagi ni Jesus diya, a
"Bakit, Kadimoy, magenya ka
se?" Ey to pégkagi na ta éya, éy
dinikép de siya.
51 Nadid, tu kaguman ni Je-
sus a esa, éy binagut na tu
sondang na, a tinegpas na tu
utusan no mataas a padi, a
minahipas i talinga naa.
52 Pero kinagi ni Jesus diya,
a "Ikaluban mo i sondang
mua! I lumaban ta sondang,
éy sondang be i katayan naa.
53 Ewan moy beman tukoy,
a mékiohonék san Nama ko, éy
paangen na se agad i mahigit
pa ta labindalawa a batalyon
na anghel?
54 Pero éng kona sa éy
éwan matupad i kasulatan na
Diyos tungkul ta hirap ko."
55 Nadid, kinagi ni Jesus du
tolay sa a nanikép diya, a
"Bakit te armas kam a son-
dang éy ta kayo a panikép
diyakén? Ataay, tulisanék be-
man a metapang? Aldew-
aldew éy mégtolduék ta Tem-
plo. Bakit éwanék moy sa
dinikép?
56 Pero manyari ye a
monda matupad tu nihula
du purupeta ta kasulatan na
Diyos." Ey to pégkagi ni Jesus
ta éya, éy gininanan siya du
alagad na.

Nitugén De Ti Jesus Du Te Tungkulin a Judeo

57 Nadid, du nangdikép ni
Jesus, éy nitugén de siya to
bile ni Kaipas, a mataas a
padi. Mégmiting sa nadid du
maistu ta rilihiyon sakay du
matétanda.
58 Tinumagubet dide ti
Pedro, pero adeyo san.
Kédemét ni Pedro to bile no
mataas a padi, éy sinomdép
siya to karsada no bile, sakay
négeknud sa a kaguman du
guwardia, monda meta na
éng anya i manyaria.
59 Nadid, du mataas a
padi sakay du te tungkulin a
Judeo, éy mégahayok pabi side
ta magsistigu ta kakabulyan
a kontara ni Jesus, monda
te katuwiran side a ipabuno
siya.
60 Pero éwan side tu meeta,
maski meadu a kaharap
a mégkagi ta kakabulyan
tungkul diya. I katapusana,
éy te éduwa a hinumarap,
61 a kinagi de, a "Kagi na
ina a lélake a maari na kan a
hukatén i Templo ni Diyos,
sakay huwayén na kan a

pataknégén ta étélo san a
aldew.”
62 Nadid, tinumaknég tu
mataas a padi, a kinagi na ni
Jesus, a “Ewan ka beman tu
isengbet di mégpehaya diko?”
63 Pero éwan négkagi ti Je-
sus. Kanya kinagi no mataas
a padi, a “Ta ngahen na tunay
a Diyos, i utus kua diko éy
isumpa mo dikame éng siko a
talaga i anaka na Diyos. Ik-
agi mo dén éng siko i Cristo a
tiniyak na Diyos a tagapaglig-
tas ta tolay ta mundua.”
64 Ey kinagi ni Jesus, a
“O, kona to kinagi mo. Ey
tandaan moy ye, sapul nadid
éy metaék moy a mégiknud
a magdatig kame ta Diyos,
a kagumanék na a maghari.
Sakén i lélake a gébwat ta
langet. Sakay metaék moy a
dumemét a te sakay ta kuném
ta langet.”
65 Nadid, to pékabati no padi
ta éya, éy pinéknet na tu badu
na a sarili, a kinagi na, a
“Méglapastangan siya ta Diyos!
Mégwari-wari siya a anak na
Diyos! Bakit kailangan tam
pa a mégbati du magsistigu
diya ta kasalanan na? Da
nabati tam dén nadid i
pégkagi na a kontara ta Diyos!
66 Anya i isip moya?” kagi
na. “Ey dapat mate siya,” kagi
de.
67 Nadid, linoktaben de
tu mata ni Jesus, sakay
sinésuntuk de. Sinapuk siya
du iba, a kinagi de, a
68 “Nay, Cristo, tukuyan mo
éng ti ésiya i nanuntuka diko!”

Nitanggi Ni Pedro Ti Jesus

69 Nadid ti Pedro, éy te
eknud pabi to karsada no
bile. Ey inadenean siya no
esa a bataan, a kinagi na diya,
a “Siko bale i kagumana ni
Jesus a taga Galilea!”
70 Pero nitanggi ni Pedro ta
harapan du étanan sa. “Ewan
ko tukoy tu kagi mo,” kagi na.
71 Nadid, kéange ni Pedro to
kudal to karsada, éy neta siya
no esa pa a bataan, a tulos ki-
nagi na du édsa sa, a “Siya ina
i kagumana ni Jesus a taga
Nasaret.”
72 Pero nitanggi ni Pedro
a huway, a nisumpa na, a
“Ewan ko natenggi i éya a
lélake.”
73 Mamaya-maya, éy inu-
madene ni Pedro du édsa sa, a
kinagi de, a “Kaguman na ka
ngani a esa. Napospusan me
ta pégkagi mua!”
74 “Bakén a sakén,” kagi
ni Pedro, “isumpa ko!
Parusaanék na Diyos éng
magbuli-buliék! Ewan ko
tukoy i éya a lélake!” Ey
nadid, bigla a nagtarakot tu
tandang.
75 Ey naala-ala nadid ni
Pedro tu kinagi ni Jesus
diya, a “Bagu magtarakot i
tandang, éy itanggiék mo ta
pentélo.” Ey to pékaala-ala
na ta éya, éy linumuwas siya
sakay nagsanget ta mahigpit.

27

*Nitugén De Ti Jesus Ni Pi-
lato*

1 Nadid, to gagabi dén,
du mataas a padi sakay du
matétanda éy néguhunan de

éng pakodyan de a ipabuno
ti Jesus.
2 Ey nipagapus de siya
sakay nitugén de ni Guber-
nador Pilato.

To Nikate Ni Hudas

3 Nadid, ti Hudas a
néngitokyon diya, pékabati na
a bunon de ti Jesus, éy nagsisi
siya, sakay nisoli na du padi
tu kuhata a étélo a pulu a
plata.
4 "Nagkasalaék," kagi na,
"da nitokyon ko i lélake a éwan
tu kasalanan." "Ey anya i
pékialam mia diko?" kagi du
padi. "Bahala ka sina!"
5 Nadid, nibatikal ni Hudas
tu kuhata to lubuk no Tem-
plo; sakay hinumektat sa siya
a tulos na a nagusot.
6 Ey du padi, éy inalap de
tu kuhata, a kinagi de, a
"Pagenyaan tam i kuhatae?
Labag ta utus a iedton tam
ta pégabuluyan ta Templo, da
kabayaden ye na buhay na
tolay."
7 Ey nagkasundu side
a ibugtong de to luta no
mégimet ta binga, monda
gemtén de a péglébngan na
dayuan.
8 Kanya i luta a éya éy
dédulawén de a "Luta na Dige"
a hanggan nadid.
9 Nadid, to nipamugtong de
ta éya, éy natupad dén tu ni-
hula ni Purupeta Heremias to
araw. I nisulat naa, éy "In-
alap de tu kuhata a étélo a
pulu a plata (da sé' san ya i ni-
halaga de ta buhay ni Cristo),
10 sakay nibugtong de to
luta no mégimet ta binga, a
kona to niutus diyakén na
Panginoon."

Péngbista Ni Pilato Ni Jesus

11 Nadid, niharap de ti Je-
sus to gubernador. Ey kinagi
na diya, a "Siko wade beman
i haria na Judeo?" "O," kagi ni
Jesus, "kona to kinagi mo."
12 Nadid, to péngpehay diya
du mataas a padi sakay du
matétanda, éy éwan siya sinu-
mengbet.
13 Kanya kinagi ni Pilato
diya, a "Bakit éwan ka
sumengbet? Ewan mo mébati
i iyépehay dia diko?"
14 Pero éwan sinumengbet
ti Jesus, maski esa a kagi.
Kanya nagtaka a tahod tu gu-
bernador.

Gustu De a Bunon Ti Jesus

15 Nadid, tuwing piyesta, éy
ugali na gubernador a mag-
paluwas ta isesa a pihesu,
maski ti ésiya i gustu du tolay.
16 Ey ta éya a panahun éy
te esa sa a tanyag a pihesu a
ngéngahinan de a ti Barabas.
17 Kanya nadid, to kédulug
du tolay sa, éy kinagi ni Pilato
dide, a "Ti ésiya i gustu moya
a paluwasén ko, ti Barabas o
ti Jesus a ngéngahinan moy a
Cristo?"
18 Tukoy dén ni Pilato a
nitugén de ti Jesus diya da
ménaghili side diya.
19 Sakay pati, to pégeknud
ni Pilato to hukuman, éy
kinagi diya no utusan, a
"Nipekagi diyakén no asawa
mo, a diyan ka kan mékialam
ta lélake a ina a éwan tu
kasalanan, da nagtagenép

kan siya ta medukés to kélép
se tungkul diya."
20 Nadid, du mataas a
padi sakay du matétanda, éy
pinégkagian de dén du tolay,
a i agidén dia ni Pilato éy
ti Barabas i paluwasén na,
sakay ti Jesus i pabuno dia.
21 Kanya to pégpakelagip
dide no gubernador éng ti
ésiya i gustu dia a paluwasén
na, éy ti Barabas i nisengbet
dia.
22 "Eng kona sa," kagi ni
Pilato, "éy anya i gemtén kua
ni Jesus a ngéngahinan moy a
Cristo?" "Ipako mo siya ta
kudos," kagi de.
23 "Bakit," kagi ni Pilato,
"anya i kasalanan na?" Pero
lalo de san a nidulaw, a
"Ipako mo siya ta kudos!"
24 Nadid, pékaisip ni Pilato a
éwan siya tu mégimet, sakay
adene be dén du tolay a
magligalig, éy nagpaalap siya
ta dinom sakay inugisan na i
kamét naa ta harap du tolay.
(Saya i nihalimbawa naa dide
a éwan siya tu kasalanan.)
"Ewanék tu kapanagutan ta
ikatea na éye a lélake," kagi na
"Sikam i bahala."
25 Ey kinagi du tolay, a
"Panagutan me i ikate na;
sikame sakay du anak me!"
26 Ey nadid, pinaluwas ni
Pilato ti Barabas, sakay nipa-
balbal na ti Jesus, a tulos ni-
atéd na dide monda ipako de
ta kudos.

Lélokon De Ti Jesus

27 Nadid du sundalu, éy ni-
ange de ti Jesus ta lubuk no
bile no gubernador, sakay
dinumulug sa diya du étanan
a sundalu.
28 Sakay inibutan de tu
badu na, sakay sinolotan de
siya ta badu a medideg, da
saya i kolor na damit na hari.
29 Sakay nagkawekaw side
ta lanot a meset, a nisoklop
de to ulo na, a kurona na kan.
Ey pinakbilan de siya ta kayo
a baston na kan. Ey tinokso
de siya a linumuhud side
diya, a kinagi de, a "Mabuhay
i hariae na Judeo!"
30 a tulos de siya a
linéloktaben, sakay pinépakol-
pakol de siya.
31 Ey kétapos de a nangloko
diya, éy inibutan de tu badu
na a medideg, sakay pinabad-
uan de man dén to sarili na
a damit. Sakay pinaluwas de
siya a ipako ta kudos.

Nipako De Siya To Kudos

32 Nadid, to péglakad de, éy
mineta de tu lélake a ti Simon
i ngahen na, a taga Sirene. Ey
pinilit de siya a minangbékle
to kudos ni Jesus.
33 Ey kédemét de to lugar a
ngéngahinan de a Golgota (a i
kahulugen na éy Bungu),
34 éy inatdinan de ti Jesus
ta alak a te halu a gamot a
meapsot, pero to pékakenam
na éy éwan na ininom.
35 Nadid, to péngipako de
dén to kudos, éy nagpal-
abunutan side a hinati-hati
de tu damit na.
36 Sakay négiknud sa side a
bantayan de.
37 Sakay niekpét de tu sulat
to kudos ta uluan naa, a ikagi
no sulat tu niabla de diya. I

kagi naa éy "SIYA YE TI JESUS,
A HARI NA JUDEO."
38 Ey nipako de be sa i éduwa
a tulisan a kasabay ni Jesus,
a nitolnék de side ta magtem-
bang a tagirilan ni Jesus.
39 Nadid, du sumésalegéd
sa, éy dinédusta de ti Jesus,
40 a kinagi de, a "Siko bale
i manghukata ta Templo,
sakay ipataknég mo a huway
ta étélo san a aldew! Bakit
éwan mo iligtas i bégi mua?
Eng siko i anak na Diyos éy
umogsad ka dén ta kudusa!"
41 Sakay du te tungkulin a
Judeo, éy dinédusta de be siya,
a kinagi de, a
42 "Entan moy, niligtas na
kan du iba. Pero i bégi naa
éy éwan na meligtas. Hari
kan siya na Israel. Nadid, éng
umogsad san siya ta kudusa,
éy maniwala kitam diya!
43 Umasa siya ta Diyos,"
kagi de, "a kagi na a anak na
kan siya. Nadid, éng gustu
siya na Diyos, éy bakit éwan
na siya iligtas?"
44 Sakay pati du éduwa a
tulisan a kasabay na a ni-
pako, éy dinédusta de be siya.

Pate Dén Ti Jesus

45 Nadid, sapul to tanghali,
éy nagdiklém a hanggan to
alas tres.
46 Ey to manga alas tres
dén, éy kinagi ni Jesus ta
medegsén, a "Eli, Eli, lema
sabaktani?" a i kahulugen
na, éy "Diyos ko! Diyos ko!
Bakit pinabayanék mo?"
47 Ey du sénganya a te
taknég sa, éy nabati de siya,
a akala de éy dédulawan na ti
Purupeta Eliyas.
48 Ey agad minaginan i esa
dide a nangalap ta damit,
sakay nibisa na to tuba, sakay
niedton na ta ontok no kayo,
a nipasépsép na ni Jesus.
49 Pero kinagi du iba sa,
a "Diyan ka pa! Entan tam
pa éng dumemét ti Eliyas a
méngiligtas diya."
50 Ey nadid, dinumulaw ti
Jesus a huway, a tulos na dén
a nahéngsétan.
51 Nadid, tu kortina a dikél
ta lubuk no Templo, éy bigla
a minapéknet sapul ta ontok
a hanggan ta sidung. Sakay
naglindul, sakay pinomtak
du dadéngli.
52 Nabukasan be i meadu
a lébéng, a tulos nabuhay i
meadu a tolay a minaniwala
ta Diyos.
53 Linumuwas side to
lébéng de, sakay to kébuhay
dén ni Jesus, éy sinomdép
side ta Jerusalem, éy meadu i
minaketaa dide.
54 Nadid, tu kapitan sakay
du sundalu a kaguman na a
nagbantay ni Jesus, pékabati
de to lindul, sakay ta étanan
a nanyari, éy néganteng side a
tahod, a kinagi de, a "Tunay
bale ye a anak na Diyos!"
55 Edsa be sa i meadu a
bébe a mégtan-aw. Sapul pa ta
Galilea éy kinumuyoyog dén
side ni Jesus, a side i katulung
naa.
56 Kabilang dide éy ti Maria
Magdalena, sakay ti Maria a
ina ni Santiago sakay ti Hose,
sakay tu asawa ni Sebedeo.

To Péngielbéng Ni Jesus

57 Nadid, to giapon dén, éy
dinumemét sa i esa a maya-
man a lakay a taga Arimatea.
I ngahen na éy ti Hose. Ey
alagad be siya ni Jesus.
58 Inumange siya ni Pilato
a inaged na tu bangkay ni Je-
sus. Ey niutus ni Pilato a iatéd
de diya.
59 Ey inalap ni Hose tu
bangkay, sakay sinaputan na
to bigu a manta,
60 sakay nielbéng na to sar-
ili na a péglébngan, a éwan
pabi nale a nipaébut to pader.
Ey nadid, nigulung de tu dikél
a bito a nitakléb de to pintuan
no lébéng, sakay néglakad.
61 Ey ti Maria Magdalena
sakay tu esa pa a Maria, éy
édsa sa side a te eknud to
tapat no lébéng.

Du Mégbantay To Lébéng

62 Nadid, to gagabi dén a
sabadu, du mataas a padi
sakay du Pariseyo, éy inu-
mange side ni Pilato.
63 "Gubernador," kagi de,
"natandaan me tu kinagi
na éya a mebuli a lélake to
kébuhay na pabi, a mabuhay
kan siya a huway makalipas
i étélo a aldew.
64 Kanya maari éy ipaban-
tay mo pad i lébéng naa, a
hanggan ta ikatélo a aldew.
Makay umange sa du alagad
na a takawén de tu bangkay
na, sakay kagin de du to-
lay a nabuhay dén a huway.
Eng magkona sa side, éy mas
mahigpit i ménegipo a kakab-
ulyan kesira to neditol."
65 Pékabati ni Pilato ta éya,
éy kinagi na dide, a "Maari,
mangalap kam ta sundalu,
sakay pabantay moy dide ta
mahusay."
66 Kanya nadid, inu-
mange side to lébéng, sakay
dinétonan de ta tanda tu
takléb na a bito, sakay
pinabantay de tu lébéng,
monda masiguru de a éwan tu
mékialam to bangkay ni Jesus.

28

Nabuhay Ti Jesus

1 Nadid, kélipas no pangilin,
a simba dén a amulaldew,
éy inumange ti Maria Mag-
dalena to lébéng, sakay tu esa
a Maria.
2 Ey kédemét de sa, éy bigla
a linumindul ta mesibét, a tu-
los dinumibi i esa a anghel
a gébwat ta langet. Siya éy
nigulung na tu bito a takléb
no lébéng, sakay inumeknud
sa siya.
3 Tu idsura na éy koman
i kilat a makadile, sakay tu
badu na éy melélatak a tahod.
4 Ey du sundalu a
mégbantay sa, namégpég side
ta anteng de to anghel, a tulos
natumba side a koman side i
pate.
5 Nadid, kinagi no anghel
to éduwa a bébe, a "Diyan
kam méganteng. Tukoy ko a
ahayukén moy ti Jesus, siya a
nipako de.
6 Pero éwan se siya," kagi
na, "da nabuhay dén a kona
to kinagi na. Kamon se, entan
moy i lébéng naa.
7 Sakay méglakad kam dén
a kagin moy du alagad na
a nabuhay dén a huway, a
mégdetol dén siya dide ta

Galilea. Meta moy siya ta éya.
Tandaan moy i kinagi kua
dikam.”
8 Nadid, pékabati du bébe
ta éya a kagi no anghel, éy
agad side hinumektat to
lébéng. Sakay naginan side
a nibaheta de du alagad i
nanyaria. Ey méganteng side
a mésahat.
9 To péginan de, éy sinam-
bat side ni Jesus, a binati
na side. Ey inumadene side
a kinébkében de i tikéd naa,
sakay sinumamba side diya.
10 Ey kinagi ni Jesus dide, a
“Diyan kam méganteng. An-
gen moy kagin du top ko a
umange side ta Galilea, éy
metaék de sa.”

Tu Baheta Du Nagbantay To Lébéng

11 Nadid, péglakad pabi
du bébe, éy inumange ta
banuwan du sundalu a
nagbantay to lébéng, sakay
nibaheta de du padi i nan-
yaria.
12 Ey néguhon side du
matétanda. Sakay inatdinan
de du nagbantay ta kuhata,
13 a kinagi de dide, a “Basta
ibaheta moy du tolay a inu-
mange sa du alagad na, a
tinako de tu bangkay na to
kétidug moy.
14 Diyan kam méganteng,”
kagi de. “Eng mabaheta ni
Gubernador a natidug kam
kan, éy sikame i bahala a
mégkagi diya, monda éwan na
kam parusaan.”
15 Kanya du nagbantay,
éy tinanggap de tu kuhata,
sakay ginamet de tu nibilin
de dide. Ey hanggan nadid éy
saya i péniwalaa du Judeo.

Pinumeta Ti Jesus Du Alagad Na

16 Nadid, du sapulu éy ta
esa a alagad, éy inumange
side ta Galilea, a hanggan to
buked a nibilin dide ni Jesus.
17 Ey to péketa de sa diya, éy
sinumamba side diya; pero
i sénganya dide éy nagalan-
ganin side.
18 Ey kinagi ni Jesus dide,
a “Niatéd diyakén Nama ko
i étanan a kapangyarian ta
langet éy ta mundua.
19 Kanya umange kam
ta maski ahe ta mundua,
a gemtén moy a maging
alagad ko i tolay ta étanan
a banubanuwan. Binyagen
moy side ta ngahen Nama
tam, sakay sakén a anak na,
sakay ta Banal a Espiritu.
20 Itoldu moy dide i étanan a
niutus ko dikam. Ey tandaan
moy, sakén i kaguman moy a
palagi, hanggan ta katapusan
na mundua.”

I Mahusay a Baheta tungkul ni Jesu Cristo a nisulat ni Marcos

1 Saye i Mahusay a Baheta a
tungkul ni Jesu Cristo, a anak
na Diyos.
2 To pégtoldu ni Juan a
Mégbinyag, éy saya i sapul na
éya a baheta a kinumalat. Ti
Juan i nangtupada to dati a
kagi na Diyos to anak na, a
nisulat ni Isayas. "Tandaan
moy," kagi na Diyos to anak
na, "te lélake a pégdetulén ko
diko, monda paghandaén na
du tolay ta demtan mo."
3 Ti Juan i pinégkagiana ni
Purupeta Isayas to nipégkagi
na, a "Te magpahayag ta ilang
a lugar, a i kagi naa du to-
lay éy dapat maghanda side
ta kédemét na Panginoon, a
husayén de be i péglakaden
na."
4 Nadid, dinumemét ti Juan
ta ilang a lugar, a mégtoldu
siya du tolay a dapat magsisi
side ta kasalanan de, a tulos
ipabinyag side, monda pag-
pasensiyaan side na Diyos ta
kasalanan de.
5 Ey du étanan a tolay ta
Hudea sakay ta Jerusalem,
éy inumange side ni Juan.
Ey nipagtapat de i étanan
a kasalanan de, a tulos
bininyagen side ni Juan ta
dinuma na Hordan.
6 Nadid, i badua ni Juan,
éy ginamet ta buk na hayup.
Sakay tu sinturon na éy katat.
I kékanén na éy pésah sakay
pitukan.
7 To pégtoldu na du to-
lay, éy kinagi na, a "Te
lélake a ménegipo diyakén a
dumemét. Eng iparehoék
moy diya," kagi na, "éy
éwanék tu pasa, da mataas
siya diyakén.
8 Sakén éy binyagen ta kam
ta dinom. Pero siya éy binya-
gen na kam ta Banal a Espir-
itu."

Bininyagen Ni Juan Ti Jesus

9 Nadid, to panahun a
éya, éy dinumemét ti Jesus
a gébwat ta Nasaret, Galilea;
éy bininyagen siya ni Juan ta
dinom ta Hordan.
10 Ey to kéahawas ni Jesus to
dinom, éy neta na a minapi-
lak i langet, a tulos dinumibi
diya i Espiritu na Diyos a ko-
man i dagalan.
11 Ey tulos négkagi nadid
i boses ta langet, a "Siko i
anak ko a mahal, éy mésayaék
diko."
12 Nadid, tu Espiritu, éy ni-
ange na ti Jesus ta ilang a lu-
gar.
13 Ey édsa sa siya ta épat a
pulu a aldew, a tétokson siya
ni Satanas ta éya. Ey te hayup
be sa a mealiyas. Ey inagu-
man siya du anghel ta éya.

Inakit Ni Jesus Du Alagad Na

14 Nadid, to péngipihesu de
ni Juan, éy nagsoli ti Jesus
ta Galilea. Ey nagpahayag
siya ta Mahusay a Baheta na
Diyos ta éya.
15 "Oras dén na Diyos a
maghari," kagi na. "Magsisi

kam dén, a ibutan moy du
kasalanan moy, sakay mani-
wala kam ta Mahusay a Ba-
heta.”
16 Nadid, to péglakad ni Je-
sus to digdig na diget na
Galilea, éy neta na de Simon a
patwadi ti Andres, a ménggila
side.
17 Ey kinagi na dide, a
“Kumuyoyog kam diyakén
a maging alagad ko. Sapul
nadid, éy éwan kam dén
mangalap ta ikan, éng éwan
i alapén moya éy tolay a para
diyakén.”
18 Ey pékabati du éduwa ta
éya, éy basta gininanan de tu
gila de, a kinumuyog side ni
Jesus.
19 Ey to pémaybay de man
dén ta kétihék, éy neta de de
Santiago éy ti Juan a patwadi,
a anak side ni Sebedeo. Te
eknud side to abeng de, a
mégayoma side to rambat de.
20 Ey dinulawan side ni Je-
sus; éy agad gininanan de
tama de to abeng, sakay du
iba sa a mégtarabaho, a kinu-
muyog be side ni Jesus.

Tu Lélake a Hinayup

21 Nadid, inumange side ta
Kapernaum. Ey to aldew a
pangilin, éy inumange ti Je-
sus to kapilya de ta éya. Ey
nagtoldu siya du tolay sa.
22 Ey du tolay, éy
mégpégtaka side a tahod to
pégtoldu na, da éwan siya
mégtoldu a kona du maistu
ta rilihiyon de, éng'wan neta
de a te kapangyarian siya ta
pégtoldu na.
23 Nadid, sinomdép to
kapilya i esa a lélake a
hinayup. Dinumulaw siya a
négkagi, a
24 “Jesus, siko a taga
Nasaret, anya i pékialam
mua dikame? Bunuén mo
kame wade a manga hayup?
Natenggi ta ka a siko i tiniyak
na Diyos a tagapagligtas!”
25 Ey ti Jesus, éy sinaway
na tu hayup, a kinagi na, a
“Tama dén! Umibut ka dén ta
ina a lélake!”
26 Nadid tu medukés a
hayup, pékabati na ta éya, éy
pinagkaramre na tu lélake.
Ey nagkélanget siya, a tulos
inumibut dén to lélake.
27 Ey du tolay sa, éy
mégpégtaka side, a kinagi de,
a “Anya wade i lélakeae? Iba
i pégtoldu naa. Utus na san,
éy sumunud du medukés a
hayup diya!”
28 Ey dahil ta éya, éy naba-
heta agad du étanan a tolay ta
éya a lugar i tungkul ni Jesus.
29 Nadid, hinumektat ti Je-
sus to kapilya, a inumange
siya to bile de Simon a pat-
wadi, a kaguman na be ti San-
tiago sakay ti Juan.
30 Ey tu manugeng ni Si-
mon éy te katidug sa siya, a
mepalang siya to ladu na. Ey
kinagi de ni Jesus a méladu
siya.
31 Ey kembilan ni Jesus
tu kamét na a pinaégkat, éy
naibut tu palang na, a tulos
nagasikaso siya dide.
32 Nadid, to kélép a éya, a
giapon dén, éy niange de ni
Jesus i étanan a te ladu, sakay
du hinayup.

33 Ey du étanan a tolay ta
éya a banuwan, éy dinumu-
lug side ta harap na éya a bile.
34 Ey pinahusay ni Jesus
i meadu a te ladu, sakay
pinaibut na i meadu a di-
monyo. Ey sinaway na du di-
monyo a mégkagi, da tukoy de
siya, a siya i gébwata ta Diyos.
35 Nadid, to gagabi pabi a
tahod, a mediklém pabi, éy
inumikat ti Jesus a linumwas
to bile. Ey inumadeyo siya
dudu bile sa, a monda man-
alangin.
36 Pero de Simon éy tinu-
magubet side diya, a ina-
hayok de siya.
37 Ey péketa de diya éy ki-
nagi de, a "Maistu, éahayukén
ka man dén du tolay a étanan."
38 Pero kinagi ni Jesus dide,
a "Kitam dén. Umange kitam
du iba a bariyo. Kanyaék se
inumange éy magpahayagék
be du tolay ta iba-iba a
bariyo."
39 Kanya naglebut ti Jesus
ta étanan a Galilea, a nagtoldu
siya du tolay du kapilya de,
sakay pinaibut na i meadu a
dimonyo.

Ginamot Ni Jesus Tu Te Saket a Ketong

40 Nadid, te esa a lélake
a te saket a ketong a inu-
madene ni Jesus. Linu-
muhud siya diya a mékiohon.
"Eng maari," kagi na, "éy
pahusayénék pad."
41 Ey ti Jesus, éy kinagbian
na siya, éy kembilan na, a ki-
nagi na, a "Maari, maghusay
ka dén."
42 Ey to pégkagi na ta éya, éy
bigla a naibut tu ladu na, a
mahusay dén siya.
43 Ey pinéglakad siya ni
Jesus, a kinagi na diya ta
mahigpit,
44 a "Diyan mo kékagin i
éye ta maski ti ésiya; éng'wan
umange ka pa pumeta ta
padi, a mahusay ka dén. Da
mahusay ka dén," kagi na,
"éy atdinan mo tu padi ta
péngiatang na diko, a kona
to niutus ni Moises. Saya i
pagpatunay mua ta tolay a
mahusay ka dén."
45 Pero tu lélake, to péglakad
na dén, éy basta binébahetaan
na i bawat meta na ta
nanyaria diya, hanggan éwan
nabaheta na étanan a tolay ta
éya a lugar. Kanya ti Jesus
éy éwan dén siya maari a
pumeta ta tolay maski ta ahe
a banuwan. Basta tumétulos
siya ta adeyo ta banuwan.
Pero maski adeyo siya, éy
palagi a dumédulug diya i
meadu a tolay.

2

Pinahusay Ni Jesus Tu Lumpu

1 To esa man dén a aldew,
éy nagsoli ti Jesus ta Kaper-
naum. Ey nabaheta du tolay
a kaya man dén siya to bile
na.
2 Ey dinumulug i meaadu
a tolay to bile, a hanggan
da mepiit side. Maski ta
harap no bile, éy mepiit. Ey
mégtoldu ti Jesus dide.
3 Nadid, te épat a tolay a
dinumemét sa, a te kébil side
a lélake a lumpu.

4 Pero éwan side makaadene
ni Jesus, dahil ta meaadu a
tolay. Kanya binutbut de to
atép to némo ni Jesus, sakay
nitostos de tu ayod a édsean
no lumpu.
5 Ey ti Jesus, péketa na
a méniwala side diya, éy
kinagi na to lumpu, a
"Anéng, pinatawad ka dén ta
kasalanan mo."
6 Nadid, du maistu sa ta rili-
hiyon, pékabati de to kinagi ni
Jesus, éy mégisip side, a
7 "Bakit mégkagi siya ta
kona sa? Isip na wade a
Diyos siya! Diyos san i maka-
pagpatawad ta kasalanan na
tolay."
8 Ey ti Jesus, éy tukoy na dén
i édse ta isip dia. Ey kinagi na
dide, a "Bakit mégisip kam ta
kona sina?
9 Tama," kagi na, "a maari
i maski ti ésiya a mégwari-wari
a mégpatawad ta kasalanan na
lumpuae. Pero ti ésiya i maari
a makapagpalakad ta lumpu
a tolay?
10 Nadid," kagi na, "éy
sakén i lélake a gébwat ta
langet. Ey patunayan ko
dikam a te kapangyarianék
a magpatawad ta kasalanan,
a péglakadén ko i lumpuae."
Nadid, kinagi ni Jesus to
lumpu, a
11 "Nay, umégkat ka dén, a
alapén mo dén i ayod mua, a
ikad mo dén ta bile moy."
12 Nadid, pékabati no lumpu
ta éya, éy inumégkat dén siya,
a inalap na tu ayod na, sakay
linumuwas siya to bile. Ey du
tolay sa, péketa de ta éya, éy
mégtaka side a tahod, sakay
pinuri de i Diyos. Sakay ki-
nagi de a "Nadid kitam san
naketa ta kona sa!"

Ti Lebi a Mégpabuwes

13 Nadid, nagsoli man dén
ti Jesus ta sabeng ta Galilea.
Ey dinumulug diya i meadu a
tolay, éy nagtoldu siya dide.
14 Ey to péglakad na, éy neta
na i esa a lélake a mégpabuwes,
a te eknud to pégsingihan ta
buwes. Ti Lebi i ngahen naa,
a anak ni Alpeyo. Ey kinagi
ni Jesus diya, a "Kumuyog ka
diyakén a maging alagad ko."
Ey tinumaknég ti Lebi, a inu-
munonod siya ni Jesus.
15 Nadid, to péngan ni Jesus
to bile ni Lebi, éy nékidipon be
sa i meadu a medukés a tolay
sakay du mégpabuwes. (Side
i méngdaya ta tolay.) Dahilan
éy te meadu a kuméku yoyog ni
Jesus.
16 Ey du maistu sa ta
rilihiyon na Pariseyo, péketa
de a mékidipon ti Jesus du
medukés a tolay, éy kinagi
de du alagad ni Jesus, a
"Bakit mékidipon siya du
makasalanan a tolay?"
17 Ey ti Jesus, pékabati na
dide, éy kinagi na dide, a
"Bakit? Du mahusay éy éwan
side tu kailangan ta maga-
mot, éng 'wan du te saket.
Ey sakén éy éwanék se inu-
mange a monda tumulung du
mahusay a tolay. Eng'wan,
du makasalanan i tulungan
kua."

Tungkul Ta Pégkulasiyon

18 Nadid, du Pariseyo sakay
tu alagad ni Juan, éy ugali
de a mégkulasiyon, ayun

to rilihiyon de. Kanya te
iba a tolay a nagpakelagip
ni Jesus éng bakit éwan be
mégkulasiyon du alagad na.
“Eng mégkulasiyon du alagad
du Pariseyo, sakay du alagad
ni Juan a mégbinyag,” kagi de,
“éy bakit éwan mégkulasiyon
du alagad mo?”
19 Ey kinagi ni Jesus dide,
a “Ataay, maari beman
a mégkulasiyon i tolay éng
kaguman de pabi i ikasal?
Ewan! Eng kaguman de
pabi siya, éy éwan pabi side
mégkulasiyon, da mésaya side.
20 Bagay éwan dén sa tu
kadimoy de a ikasal, éy saya
i oras de a magkulasiyon.
21 “Ewan tu nagtagpi ta
bigu a resato to dati dén a
badu,” kagi ni Jesus. “Da éng
kona sa, éy péknetén no bigu
tu dati, éy lalo dén a melawa
tu ébut no badu.
22 Ewan be tu méngiasék
ta bigu a alak ta dati a
pégaskanan. Bagay kona sa
i ginamet, éy pomtak tu
pégaskanan, da dati, a tulos
mebut tu alak. Sakay pati tu
pégaskanan, éy sayang be dén.
Maigi pa éy iasék i bigu a alak
ta bigu be a pégaskanan.”

Tungkul Ta Pangilin a Aldew

23 Nadid, to esa a aldew a
pangilin, éy dinumiman de
Jesus to kapahayan. Ey to
péglakad de, éy nagkétoh du
alagad na ta tégesa a ohay, a
kékéselén de.
24 Ey du Pariseyo, éy kinagi
de ni Jesus, a “Entan mo du
alagad mo! Bakit gemtén de
i bawal ta pangilin? Bilang
tarabaho ina!”
25 “Ewan,” kagi ni Jesus.
“Bakit, éwan moy wade
nabasa tu ginimet ni Dabid
to araw, to pégalép de sakay
du kaguman na?
26 Basta sinomdép siya to
bile na Diyos. Ey tu te déton sa
a tinapay a para ta Diyos, éy
kinan na; sakay pinakan na
be du kaguman na. Ey bawal
kan ya ta utus, da du padi
san i maari kana a méngan ta
éya. Nanyari ya to panahun
ni Abiyatar, to panahun a
padi siya a mataas.
27 Tandaan moy,” kagi ni
Jesus, “lalo a importante i
tolay kesira ta pangilin a
aldew. Kanya san ginimet
na Diyos i pangilin éy
monda makaimang i tolay ta
tarabaho de.
28 Ey sakén a lélake a gébwat
ta langet, éy sakén i mégkagia
éng anya i tama a gimet ta
aldew a pangilin.”

3

Tu Lélake a Pile Tu Kamét

1-2 Nadid, éy inumange ti
Jesus to kapilya de a esa. Ey
te lélake sa a pile tu kamét. Ey
du Judeo sa, éy sinubukan de
siya, éng gamutén na tu lélake
ta pangilin, monda maka éy
iabla de siya a manglabag ta
utus.
3 Ey ti Jesus, éy kinagi na to
pile tu kamét, a “Kadon se.”
4 Ey kinagi na du mégsubuk
diya, a “Anya, bawal beman
ta utus tam éng aguman tam
i te hirap ta pangilin? Isip ko

bawal san éng pahirapan tam
i tolay?”

Ey du mégsubuk diya, éy
éwan side sinumengbet diya.
5 Ey ti Jesus éy lélamengén
na side, a mégingél siya dide.
Ey mélungkut be siya dide,
da mekétog side tu isip. Ey
kinagi na nadid to pile tu
kamét, a “Iolnat mo i kamét
mua.” Ey to péngiolnat na éy
naghusay dén.
6 Ey du Pariseyo sa a nag-
subuk diya, éy linumwas sa
side; sakay néguhunan de éng
kodya i pamunu dia ni Jesus.
Ey kaguman de be du tolay ni
Herod.

Du Meadu a Tolay Ta Sabeng Ta Galilea

7 Nadid, pékatukoy ni Jesus
ta hangad dia, éy hinumektat
sa siya a inumange ta sabeng.
Ey kaguman na du alagad
na. Ey meadu i tinumagubet
diya, a gébwat side ta Galilea,
sakay ta Hudea,
8 sakay ta Jersualem, sakay
ta Idumea, sakay ta dumanég
a sa na Hordan, sakay ta Tiro,
sakay ta Sidon. Kanya dinu-
mulug diya diden ya a tolay,
éy dahilan éy nabaheta de i
ginimet naa.
9-10 Ginamot na i meaadu
a tolay a te sakisaket. Kanya
du te ladu, éy pumépilit side
a umadene diya, monda
makakbil side diya. Kanya
ti Jesus éy nipedahik na
tu abeng a sinakayan na.
Dinumitaw siya ta kétihék,
monda éwan siya séséldités na
tolay.
11 Sakay du hinayup a to-
lay, bagay meta de ti Jesus
éy basta minatumba side ta
harap na, a dinumulaw side,
a i kinagi dia, éy “Siko i anaka
na Diyos.”
12 Ey ti Jesus éy pinégkagian
na side ta mahigpit, a diyan
de iyébaheta i tungkul diya.

Pinili Ni Jesus Du Alagad Na a Labindalawa

13 Nadid, pénohobuk ni Je-
sus to esa a buked, éy pin-
auwet na du tolay a gustu
na a maging alagad na. Ey
kédemét de diya,
14 éy pinili na i labindalawa,
a side i kaguman na. I
pégdulaw naa dide éy apostol.
Side i utusan na a uméange
ta iba-iba a lugar, a magpa-
hayag ta Diyos.
15 Ey inatdinan na side
ta kapangyarian de a mag-
paibut ta dimonyo.
16 Du labindalawa a apos-
tol a pinili na éy ti Simon, a
pinalayawan na a Pedro;
17 sakay ti Santiago éy ti
Juan, a anak side ni Sebedeo.
(Pinalayawan side ni Jesus, a
Boanerges, a i kahulugen na
éy koman i kéduh.)
18 Du iba a apostol éy ti
Andres, sakay ti Pelip, sakay
ti Bartolome, sakay ti Mateo,
sakay ti Tomas, sakay ti San-
tiago a anak ni Alpeo, sakay ti
Tadeo, sakay ti Simon a taga
Kanan,
19 sakay ti Hudas Iskarote,
a néngitokyon ni Jesus.

Nagpatunay Ti Jesus a Ewan Gébwat

I Kapangyarian Na Ni Satanas

20 Nadid, nagsoli ti Jesus to bile na. Ey dinumulug man dén diya i meaadu a tolay. Ewan side maari a méngan, dahil ta kakadu na tolay.

21 Ey du tétotop ni Jesus, pékabati de a te meaadu a dumédulug diya, éy inumange side diya a uwitén, da isip de éng luku-luku dén siya.

22 Pero du maistu ta rilihiyon ta éya, a gébwat ta Jerusalem, éy kinagi de, a "Kanya makapégpaibut siya du dimonyo éy inatdinan siya ni Satanas ta kapangyarian na. Ti Satanas a mayor du dimonyo."

23 Kanya kinagi ni Jesus dide i halimbawa. "Pakodyan a lébugén ni Satanas i sarili na?" kagi na.

24 "Eng mara, maski ahe a banuwan, éng néglébug side éy masida side a talaga.

25 Sakay maski ahe a bile, éng néglébug side, éy éwan male i buhay dia.

26 Ey nadid sakén, bakit kagi moy a inatdinanék kan ni Satanas ta kapangyarian na a magpaibut du katulung na a dimonyo? Eng lébugén ni Satanas i sarili na, éy bumagsak siya a talaga. Ewan male i buhay na.

27 "Ewan tu makapagpaibut du kasakupan ni Satanas, éng 'wan na pa matalo ti Satanas. Pero éng matalo na dén siya, éy maari na dén a alapén i kasakupan na.

28 "Tandaan moy," kagi ni Jesus, "pagpasensiyaan na Diyos i tolay ta maski anya a kasalanan de, sakay ta péngupos de ta tolay.

29 Pero tu mangupos ta Banal a Espiritu, éy saya i éwana pagpasensiyaan, maski nadid, a hanggan nikésiya. I kona sa éy te kasalanan a pirmi, a éwan maibut."

30 Kinagi ni Jesus i éya da nangupos side diya, a te medukés kan siya a espiritu.

I Tunay a Top Ni Jesus

31 Nadid, éy dinumemét sa tu ina ni Jesus, sakay du tétotop na. Naguhay side ta luwas no bile, a nipauwet de siya.

32 Ey du meadu a tolay a te eknud ta palebut ni Jesus to lubuk, éy kinagi di diya, a "Kéye dén ta luwas dena mo, éy du tétotop mo, a nipauwet de ka."

33 Ey kinagi ni Jesus, a "Ti ésiya i ina kua sakay ta tétotop kua?"

34 Ey kélameng ni Jesus du tolay ta palebut na, éy kinagi na, a "Side ye di ina kua, sakay top ko!

35 I maski ti ésiya a mangtupad ta utus Nama ko, éy side ya di ina kua éy ta tétotop ko."

4

Tu Halimbawa Tungkul to Mégsabug

1 Nadid, inumange man dén ti Jesus to digdig no diget. Ey meaadu i dinumuluga diya, a hanggan da sinumakay ti Jesus to abeng,

sakay dinumitaw ta kétihék,
sakay inumeknud sa siya a
mégtoldu du tolay. Ey side éy
édse side to baybay, a mégbati.
2 Ey tinolduan na side ta
meadu a halimbawa.
3 "Baten moy," kagi na. "Te
esa kan a lélake a mégsabug to
binhi na.
4 Ey to pégsabug na éy
te sénganya wade a butil a
minepégsek to dilan. Ey
kinan na manok.
5 Ey te sénganya wade be a
nepégsek to bito-bito. Ey agad
kan side nagtubu, da melapis
i luta ta éya.
6 Pero minalanés side, da
mepasi i bilag, éy éwan kan
masiyadu i gimot de.
7 Ey te sénganya wade be
a nepégsek to kalamonan, éy
éwan kan be nagbunga, da
nailongan na lamon.
8 Ey tu iba a binhi, éy
nesabug kan dén ta mahusay
a luta. Ey tinumubu i éya, a
nagohay ta tégtételo a pulu a
butil, sakay ta tégénem a pulu,
sakay ta tégsésandaan a butil i
bawat ohay.
9 Ey nadid," kagi ni Jesus,
"éng makabati kam, éy baten
moy ya."

I Layunin Na Halimbawa

10 Nadid, to kéhektat dén du
meadu a tolay, éy du alagad
na éy nipakelagip de ni Jesus
ayun to nihalimbawa na du
tolay.
11 Ey kinagi ni Jesus dide, a
"Ipeta san dikam na Diyos i
kahulugen na lihim tungkul
ta péghari na ta tolay. Pero du
tolay a éwan sakup na kahar-
ian na Diyos, éy halimbawa
san i kékagin kua dide,
12 monda maski metaék de,
sakay mégbati side diyakén,
éy éwan de mapospusan. Da
sala de a magsoli ta Diyos,
a monda pagpasensiyaan na
side."

Ipaliwanag Na I Halim-
bawa

Tungkul To Pégsabug

13 "Bakit," kagi ni Je-
sus, "éwan moy beman
mépospusan i kahulugen na
éya a halimbawa? Eng kona
sa, éy kodya i pékapospos
moya du iba a halimbawa?
14 Mara, tu nisabug no
lélake éy éwan binhi, éng'wan
kagi na Diyos.
15 I sénganya a tolay éy
koman side tu binhi a
minepégsek to dilan, to
pégsabug no lélake ta kagi na
Diyos. Eng makabati side, éy
dinumemét agad ti Satanas
dide, a inagaw na tu kagi a
nabati de.
16 I iba a tolay éy koman
side tu binhi a nepégsek to
bito-bito. Side, éng mabati
de i kagi na Diyos, éy masaya
side, a tanggapén de agad.
17 Pero éwan side makata-
gal, da kapareho side no
binhi a éwan nakagimot.
Méniwala side ta sandali.
Pero kédemét na paghirap de
dahil ta péniwala de, éy basta
ginanan de tu tinanggap de.
18 I iba a tolay éy koman
side tu binhi a nepégsek to
kalamonan. Makabati side ta
kagi na Diyos;

19 pero éwan magbunga tu
kagi na Diyos ta isip dia,
da kapareho side no binhi
a nailongan. Mara i nangi-
longa dide éy tu pégisip de ta
kabuhayan de sakay ta kaya-
manan de, sakay ta pénggustu
dia ta sari-sari. Kanya éwan
side mégbunga.
20 Pero i iba a tolay, éy
koman side tu binhi a mi-
nesabug ta mahusay a luta.
Eng makabati side ta kagi na
Diyos, éy tanggapén de. Ey
magbunga side ta tégétélo a
pulu, sakay ta tégénném a pulu,
sakay ta tégsésandaan."

Tu Halimbawa to Simbu

21 "Anya wade," kagi ni Je-
sus, "taben na tolay i simbu,
a monda tulos taklében de ta
pégtakalan? O isahok de be-
man ta kama? Ewan, da ied-
ton de ta lamesa.
22 Ey maski anya a meliso
nadid, éy mademlagen ta esa
a panahun. Sakay maski
anya i ilihim na tolay nadid,
éy mehayag ta esa a panahun.
23 Nadid," kagi ni Jesus,
"éng makabati kam, éy baten
moy ya.
24 "Nadid," kagi na, "isipén
moy tu kagi ko dikam. Da
pintasan kam na Diyos ayun
ta pégpintas moy ta kapareho
moy. Sakay lalo a mahigpit i
pégpintas na Diyos dikam.
25 Dahilan side a mégéisipén
ta itoldu kua, éy dagdagen
na Diyos i isip dia, monda
mapospusan de ta mahusay.
Pero du metamad a mégisip
ta itoldu kua, éy bawasan na
Diyos tu isip de a hanggan
éwan side tu mapospusan."

Tu Halimbawa No Lélake a Naghasik

26 Nadid, kinagi ni Jesus,
a "I péghari na Diyos éy ka-
pareho no lélake a naghasik ta
binhi to luta na.
27 Ey tidug siya ta kélép-
kélép; umikat siya ta aldew-
aldew. Ey tulos san a
tumétubu tu nihasik na. Pero
éwan mépospusan no lélake éng
anya i mégpatubua to nihasik
na.
28 Basta luta san i
mégpatubua. Tulos a nagtaga-
tod. Tulos a nagbuktet. Tulos
a mégwasawas.
29 Ey bagay nalutu dén
tu pahay, éy tulos mégladey
dén tu lélake, da oras dén a
mégladey."

Tu Halimbawa No Bukél Na Mustasa

30 "Nadid," kagi ni Jesus,
"anya wade i kapareho na
péghari na Diyos? Anya wade
i halimbawaa na éya?
31 I kaparehua na éya éy
tu isesa a bukél na mustasa
a nimula no lélake to luta.
Kakétihékan ya ta maski anya
a bukél ta mundua. Pero éng
imula mo,
32 éy kadikélan ya ta étanan
a kayo, a huméhabéng ta
meadu, a hanggan makapa-
globun du manok ta lédum
naa."
33 Kona sa i pégtoldu ni Je-
sus du tolay, a gamitén na i
meadu a halimbawa, ayun ta
kaya de a mapospusan.
34 Ewan siya tu kinagi dide
a éwan halimbawa. Pero éng
bukod de Jesus, a du alagad
na san i kaguman naa, éy ni-
paliwanag na dide i étanan a

kahulugen no kinagi na du
tolay.

Pinahintu Ni Jesus Tu Unos

35 Nadid, giapon dén na éya
a aldew, éy kinagi ni Jesus
du alagad na, a "Umahabes
kitam dén ta dibilew."
36 Ey sinumakay dén side to
abeng a te sakay dén ti Jesus,
sakay gininanan de dén du
tolay. Ey te iba be sa a abeng,
a inumunonod dide.
37 Mamaya-maya, éy
inabut side na mesibét a
unos, a tulos sésalpukén na
tagmék tu abeng, a hanggan
da talaga a matabwan dén tu
abeng.
38 Ey ti Jesus éy tidug pabi
siya to dipos, a te punganan
siya. Ey linukag siya du
alagad na, a kinagi de, a
"Maistu, diyan mo kame
pébayan! Omléd kitam dén!"
39 Ey ti Jesus éy inumégkat
siya, a tulos sinaway na
tu pahés, sakay kinagi na
to pahés, a "Tama dén,
tumahimik ka dén." Ey
hinumintu dén tu pahés,
sakay tinumahimik dén tu
diget.
40 Ey kinagi na du alagad
na, a "Bakit inumanteng
kam? Ewan kam wade pabi
méniwala diyakén?"
41 Ey nagtaka du alagad, a
kinagi de, a "Anya wade i
lélakeae? Maski pahés éy ta
diget, éy méniwala side diya!"

5

Ginamot Ni Jesus Tu Lélake a Hinayup

1 Nadid, dinumemét de Je-
sus ta banuwan na tolay a
Gadareno ta dibilew.
2 Ey to kéahawas de to
abeng, éy sinambat side no
esa a lélake a hinayup, a
gébwat to kapusanto.
3 Siya éy nale a négiyan
to kapusanto. Ey éwan dén
tu maari a méngiegut diya.
Maski kadena éy éwan maari,
4 da ginapus de dén siya
ta meadu a beses ta kadena
sakay bangkiling. Pero
tu kadena éy binabégsot
na, sakay tu bangkiling éy
tinétéltég na san. Ey éwan tu
tolay a makagipos diya.
5 Aldo éy ta kélép éy basta
méglélebutén siya to lébélbéng
sakay du bukibuked, a
mégkékélesén siya, sakay
tinétalinguan na i bégi naa ta
bito.
6 Nadid, pékatan-aw na ni
Jesus, éy naginan siya a linu-
muhud diya,
7 sakay dinumulaw ta
mebagség, a kinagi na,
a "Anya i pékialam mua
diyakén, Jesus? Siko i anak
na mataas a Diyos! Diyanék
pad péparusaan!"
8 Kinagi na dén i éya, da
inutusan dén ni Jesus tu
medukés a espiritu a umibut
dén to lélake.
9 Ey kinagi ni Jesus diya, a
"Ti ésiya i ngahen mua?" "Ti
keaduan," kagi na, "i ngahen
kua; da meadu kame."
10 Ey dinumaying siya ni Je-
sus, a "Diyan pad iyébut didi
hayupa ta adeyo."
11 Nadid, te meadu sa a
babuy a mégkan ta disat no

buked ta éya.
12 Ey du dimonyo a édse to
lélake, éy pinékiohon de ni Je-
sus, a “Iagton mo kame san
ta bégi didi babuy yae, a
pasdépén mo kame dide.”
13 Ey pinumayag dén ti Je-
sus. Kanya du dimonyo éy
inumibut side to lélake, a tu-
los sinomdép side du babuy.
Ey bigla a minagpaginan du
babuy a bulnok, a sinumegbu
side a étanan to diget, a tulos
de a minalimés. Manga éduwa
side a libu a babuy.
14 Nadid, du mégbantay du
babuy, éy ginuminan dén
side. Ey nibébaheta de du
étanan to banuwan de. Ey
du tolay, éy inumange side
ni Jesus, monda meta de éng
anya i nanyaria.
15 Ey kédemét de ni Jesus, éy
neta de tu lélake a hinayup, a
te eknud dén siya, a mahusay
dén. Sakay te badu dén siya.
Ey inumanteng du tolay.
16 Ey du tolay a minaketa
ta éya a nanyari, éy nibaheta
de du iba i tungkul to lélake,
sakay du babuy.
17 Ey nipékiohon de ni Jesus
a humektat siya to lugar de.
18 Nadid, pékasakay ni Jesus
to abeng de, éy tu lélake a
ginamot na, éy nékiohon siya
ni Jesus éng maari siya a ku-
muyog.
19 Pero sinaway ni Jesus.
“Sumoli ka san nadid ta bile
moy,” kagi na, “sakay ikagi
mo dide i ginimet na Diyos
diko, éng kodya i nipangagbi
naa diko.”
20 Kanya tu lélake, éy nag-
soli siya, a inumange siya ta
Dekapolis, sakay nibaheta na
du tolay éng anya i ginimita
ni Jesus diya. Ey mégtaka du
étanan a nakabati.

Tu Anak a Minate, Sakay Tu Bébe a Minangkébil Ni Jesus

21 Nadid, to kéahabes de Je-
sus to kinagébwatan de, éy
sinambat man dén siya na
meadu a tolay to édse na pabi
ta sabeng.
22 Ey inumadene diya i esa
a Judeo, a ti Hayro i ngahen
naa. Siya tu tagapamahala to
kapilya ta éya. Ey péketa na
ni Jesus éy dinumapa siya ta
harap na,
23 a dinumaying diya.
“Adene a mate tu anak ko,”
kagi na. “Umange ka pad
a itupu mo i kamét mua
diya, monda maghusay siya,
monda éwan siya mate.”
24 Ey kinumuyog ti Jesus
diya. Ey te meaadu be a tolay
a kinumuyog be, a hanggan
da mepiit side ta palebut ni
Jesus.
25 To péglakad de éy
kaunonod ni Jesus i esa a bébe
a te saket. Labindalawa dén
a taon siya a mégdédigién.
26 Nagpagamot siya ta
meadu a doktor, a hanggan
da ginasta na dén tu kuhata
na a étanan. Pero éwan siya
nagamot, éng 'wan lumélalo
san tu saket na.
27-28 To pékabaheta na ni Je-
sus, éy kinagi na to isip na,
a “Eng makbilan ko san i
damit naa, éy maghusayék
dén.” Kanya inumadene siya
to adég ni Jesus,

29 sakay kembilan na tu
badu na, éy basta naghusay
siya agad. Ey nabati na a
nagamot dén i bégi naa.
30 Pero ti Jesus, agad na
naramdaman a te nagkébil
diya, a tulos nagamot. Kanya
sinumuleg siya, sakay kinagi
na du tolay, a "Ti ésiya i mi-
nangkébila ta badu kuae?"
31 Ey du alagad na, éy
kinagi de diya, a "Bakit,
Maistu, ipakelagip mo ya?
Meséldit-séldit kitam didi
tolayae! Meadu i méngkébil
diko!"
32 Ey linameng ni Jesus du
tolay, éng ti ésiya i nangkébil
diya.
33 Ey tu bébe, pékabati na
a naghusay dén siya, éy inu-
manteng siya a tahod. Tu-
los tinumokém siya to tikéd ni
Jesus, sakay kinagi na diya i
buu a katutuhanan.
34 "Anéng," kagi ni Je-
sus, "diyan ka méganteng.
Pinahusay ka dén na péniwala
mo diyakén. Ikad mo dén.
Mahusay ka dén."
35 Nadid, mégkagi pabi ti Je-
sus to bébe, éy te dinumemét
a gébwat to bile no mataas a
Judeo, a kinagi de diya, a "Mi-
nate dén tu anak mo. Diyan
mo dén abalaén i maistua."
36 Pero ti Jesus, pékabati
na to kinagi de to mataas a
Judeo, éy kinagi na diya, a
"Diyan ka méganteng. Umasa
ka san diyakén"
37 Ey sinaway ni Jesus du
iba a kumuyog dide. Basta
ti Pedro san i kaguman na,
sakay de Santiago a patwadi,
sakay tu mataas a Judeo.
38 Nadid, kédemét de to bile
no mataas a Judeo, éy neta ni
Jesus a méligalig du tolay sa, a
mégpégsanget side.
39 Ey sinomdép siya,
a kinagi na dide, a
"Bakit méligalig kam a
mégpégsanget? Ewan minate
i anaka. Natidug san siya."
40 Ey du tolay sa, éy
pinégngihitan de san ti Jesus.
Ey ti Jesus, éy pinaluwas na
side to bile. Basta i kaguman
na sana to lubuk éy tu ina no
anak, sakay tu ama na, sakay
tu alagad na a étélo. Sakay
sinomdép side to kuwarto no
anak,
41 sakay kembilan ni Jesus
tu kamét na, sakay kinagi na
diya, a "Anéng, umégkat ka
dén."
42 Ey tu anak, éy inumégkat
siya agad, sakay tulos siya a
méglakad. I idad na sana éy sa-
pulu éy ta éduwa a taon. Ey du
tolay sa, éy mégpégtaka side a
tahod.
43 Ey nibilin dide ni Je-
sus ta mahigpit, a diyan de
iyébaheta ta maski ti ésiya i
nanyaria. Sakay inutusan na
be side a mégpakan to anak.

6

*Ewan De Tinanggap Ti Je-
sus Ta Nasaret*

1 Nadid, hinumektat sa ti
Jesus, a nagsoli siya to sar-
ili na a banuwan. Ey kinu-
muyog du alagad na.
2 Ey to pangilin a aldew,
éy nagtoldu siya du tolay to
kapilya sa. Ey du meadu
a nakabati diya, éy nagtaka
side. "Ahe i nangalapana na

éya a lélake ta éya a pégtoldu na?" kagi de. "Ahe i gébwat na karunungan naa? Kodya i pékagimet naa ta makatakataka?
3 Ewan beman saye tu anak no karpintero tam?" kagi de. "Ti ésiya pa ina," kagi de, "éng éwan anak san ni Maria? Sakay i top na éy de Santiago, ti Jose, ti Hudas, sakay ti Simon. Sakay du tétotop na a bébe, éy mégiyan pabi se side dikitam." Kanya éwan side naniwala diya ta Nasaret.
4 Ey kinagi ni Jesus dide, a "I purupeta éy iyégalang ta maski ahe. Pero ta sarili na a banuwan, sakay ta sarili na a bile, éy éwan siya iyégalang."
5 Ey nadid, éy éwan minagimet ti Jesus ta éya ta makataka-taka a gimet, da éwan side méniwala diya. Basta nitupu na i kamét na ta séngaséngaya a tolay a te ladu, a pinahusay na side.
6 Ey mégtaka siya, da éwan side naniwala diya.

Tu Utus Ni Jesus Du Alagad Na

Nadid, linebut ni Jesus du bariyo-bariyo ta éya, a nagtoldu siya du tolay.
7 Ey nipauwet na du alagad na a labindalawa, sakay pinéglakad na side ta tégdéduwa, a monda mégtoldu side. Sakay inatdinan na side ta kapangyarian a monda maari side a mégpaibut du medukés a espiritu.
8 Pinagbilinan na side, a "Diyan kam mégkébil ta bilon moy," kagi na. "Maski suput, maski kuhata," kagi na, "éy diyan moy kébilén.
9 Basta sahukod i kébilén moya, sakay magsinelas kam. Sakay diyan moy kébilén i pégpalitan moy a badu.
10 Sakay ta késdép moy ta tulusan moy a bile," kagi na, "éy tumulos kam sa a hanggan éwan kam maglakad.
11 Eng du tolay ta esa a banuwan, éy éwan de kam tanggapén, o éng sala de a bébaten tu ipahayag moy, éy basta humektat kam sa, a ihalimbawa moy dide a ipagpag moy ta tikéd moya tu alikabuk. Saya i tanda moya dide a te kasalanan side."
12 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya du alagad na, éy hinumektat side, a nagtoldu side du tolay a dapat de a ibutan tu ugali de a makasalanan.
13 Sakay pinaibut de i meadu a dimonyo; sakay i meadu a tolay a te ladu, éy nikulo de dide i langis, éy naghusay side.

Tu Kamatayan Ni Juan a Mégbinyag

14 Nadid, ti Hari Herod éy nabaheta na i nanyaria, da tanyag dén ti Jesus. Te séngaya a tolay a kagi de a siya éy ti Juan a Mégbinyag, a minabuhay dén. Kanya makagimet kan siya ta makatakataka, kagi de.
15 I iba éy akala de éy ti Elias siya. Sakay kagi du iba éy purupeta kan siya, a kona du purupeta na Diyos to araw.
16 Pero ti Hari Herod, pékabaheta na ta gégemtén

ni Jesus, éy kinagi na, a
"Talaga a siya dén ya ti Juan,
a pinaputol ko. Minabuhay
man dén siya!"
17-18 Kanya binuno ti Juan,
éy pinintasan na ti Herod, a
kinékagi na ni Herod, a "Ewan
maari a mékiagum ka ni Hero-
dias, da asawa ina ni wadi
mo." (Ti Herodias éy asawa ni
Pelip a wadi ni Herod. Pero
inagew siya ni Herod.) Kanya
nipadikép ni Herod ti Juan, a
nipihesu.
19 Sakay ti Herodias a bébe,
éy méiyamut siya ni Juan.
Gustu na siya a ipabuno, pero
éwan na kaya,
20 da sinaway siya ni
Hari Herod. Ti Herod éy
méganteng siya ni Juan, da
tukoy na a mahusay siya a
lélake, a éutusan na Diyos.
Sakay pati, éng mébati na ti
Juan a mégkagi, éy mégtaka
siya. Kanya gustu na be a
mabati.
21 Nadid, dinumemét dén
tu pagkékataon ni Herodias.
Kédemét no kapanganakan ni
Herod, éy naganyaya siya, éy
édsa be sa du te tungkulin a
tolay ta banuwan.
22 Ey tu anak ni Herodias a
madiket, éy nagsayaw siya to
harap du lélake. Ey mésahat
de Herod to pégsayaw na.
Kanya kinagi ni Hari Herod
diya a iatéd na diya i maski
anya a gustu na.
23 Nipangako na diya, a ki-
nagi na, a "Kagi mo san éng
anya i gustu mua, éy iatéd ko
dén diko. Maski hanggan ta
kalahati na kayamanan ko,"
kagi na.
24 Ey tu madiket, pékabati
na ta éya, éy inumange siya
nagpakelagip to ina na éng
anya maka i agidén naa.
"Agidén mo tu ulo ni Juan a
Mégbinyag," kagi nena na.
25 Ey tu madiket, nagsoli
siya agad to hari, a kinagi
na, a "I gustu kua, éy iatéd
mo diyakén nadid i penggan
a te déton sa tu ulo ni Juan a
Mégbinyag!"
26 Nadid, pékabati no hari
ta éya, éy masiyadu dén siya
a nagsisi. Pero éwan siya
makaidel, dahil to nipangako
na ta harap du bisita na.
27 Kanya inutusan na agad
tu sundalu a umange man-
galap to ulo ni Juan. Ey tu
sundalu, éy inange na pinu-
tulan ti Juan.
28 Sakay niedton na tu ulo
na to penggan, sakay niatéd
na to madiket. Sakay siya éy
nitulos na dén nena na.
29 Ey du alagad ni Juan,
pékabaheta de, éy inumange
sa side mangalap to bangkay
na, a tulos de nielbéng to pan-
tiyung.

Tu Pémakan Ni Jesus Ta Lima a Libu

30 Nadid, du apostol, éy
sinumoli side ni Jesus, a ki-
nagi de diya i ginamet de,
sakay tu nitoldu de du tolay.
31 Ey te meaadu nadid a
tolay a uméange ni Jesus a
aldew-aldew, a hanggan éwan
be maari de Jesus a méngan.
Kanya kinagi ni Jesus du
alagad na, a "Kitam dén
mabukod ta adeyo, monda

éwan kitam maabala, monda
makaimang kam."
32 Tulos sinumakay side to
abeng a inumange side to esa
a lugar a éwan tu tolay.
33 Pero du meadu a tolay,
pékatan-aw de dide a hinu-
mektat, éy tinumagubet side,
da tukoy de a de Jesus side.
Ey naginan side a namaybay
a linumekaw, éy neditol side
a dinumemét to punduan de
Jesus.
34 Ey nadid, to képundu ni
Jesus to baybay, éy neta na i
meadu a tolay. Ey kinagbian
na side, da koman side i tupa
a éwan tu pastor a mégalaga
dide. Tulos nagtoldu siya
dide.
35 Nadid, to giapon dén,
éy kinagi du alagad diya, a
"Maistu, apon dén, sakay édse
kitam ta ilang a lugarae.
36 Péglakadén mo dén di
tolayae du bariyo-bariyo
ta palebut ta éye, monda
makabugtong side ta kanén
de."
37 "Ewan," kagi ni Jesus.
"Sikam éy pékanén moy side."
"Ey pakodyan me?" kagi
de. "Pamugtungén mo kame
beman ta éduwa a datos a
kuhata a tinapay a ipakan
tam dide?"
38 "Ey sénganya," kagi na, "i
bilon moya sina a tinapay?
Angen moy entan." Ey péketa
du alagad, éy kinagi de, a "Te
lima kitam a momon a tina-
pay, sakay éduwa a pindang."
39-40 Nadid, pinaeknud
ni Jesus du tolay to kala-
monan ta éya, ta puktu-
puktu a téglélimapulu éy ta
tégsésandaan.
41 Sakay inalap na tu lima
a tinapay, sakay tu éduwa
a pindang. Ey tinumangad
siya ta langet a nagpasalamat
ta Diyos. Sakay pinuseng-
puseng na tu tinapay, a niu-
tus na du alagad na a ihayin
de du tolay. Ey kona be sa tu
pindang.
42 Ey néngan side a étanan, a
minabsog side.
43 Ey hinempésan du alagad
tu sobha, éy naputat pa tu sa-
pulu éy ta éduwa a gatang!
44 Ey du minéngan ta éya a
tinapay éy lima a libu a lélake.

Méglakad Ti Jesus Ta Dibo Na Diget

45 Nadid, pinasakay ni Je-
sus du alagad na to abeng, a
pinégdetol na side ta dibilew
ta Betsayda. Ey siya, éy pina-
soli na du tolay ta bile de.
46 Ey to kéhektat de, éy
nanohobuk ti Jesus to buked,
a monda manalangin.
47 Kédemét no kélép, éy édsa
du alagad ta ditaw, éy édse ti
Jesus to luta.
48 Ey neta na a mehirap
i pégaud dia, da sinongsong
side no pahés. Nadid, to tamo
a amulaldew, éy tinumagu-
bet ti Jesus dide, a méglakad
ta dibo na diget. Talaga a
lampasan na side,
49 éy neta de siya a méglakad
ta dibo no diget, tulos ki-
nomhad side, da akala de éng
bélet,
50 éy méganteng side a
étanan diya.

Pero kinagi ni Jesus dide,
a "Diyan kam méganteng.
Sakén ye."
51 Ey sinumakay siya to
abeng, a tulos hinumintu dén
tu pahés. Ey mégtaka du ala-
gad,
52 da maski tu ginamet ni
Jesus a tinapay, éy éwan de
pabi napospusan éng ti ésiya
siya. Ewan side méatutu.
53 Nadid, to kéahabes de,
éy pinumundu side ta Gene-
saret.
54 Ey to kéahawas de, éy du
tolay sa, éy natenggi de a de
Jesus side.
55 Ey naginan side agad du
bawat bariyo ta éya, sakay ni-
ange de diya dudu kabébayan
de a te ladu. Hinamaka de
side to nakabahetaan de ni
Jesus a lugar.
56 Kanya ti Jesus, maski ahe
i demtan naa a banuwan, éy
du tolay sa, éy pakatidugén de
du kakaguman de a te ladu to
dimanan na. Ey nékiohon side
diya, éng maari, éy kébilan du
te ladu i ontok san no badu
na. Ey du étanan a nangkébil
to badu na, éy naghusay side.

7

Tu Pégtoldu Du Ninunu

1 Nadid, du Pariseyo sakay
i sénganya du maistu ta rili-
hiyon a gébwat ta Jerusalem,
éy dinumulug side ni Jesus.
2 Ey neta de du alagad ni
Jesus, a éwan de inugisan i
kamét dia bagu méngan, ayun
ta rilihiyon na Pariseyo.
3 Da ugali a dati na
Judeo, éy maguges side bagu
méngan, ayun ta ugali a
nipamana dide du ninunu
de.
4 Sakay utus be no rilihiyon
de, éy éwan de maari a kanén
i bébugtungén dia, éng éwan de
pa wahasikan ta dinom. Ey
te meadu pabi side a sunudén
a ugali a iba, éng kodya i
péguges ta iba a kasangkapan
de.
5 Kanya du Pariseyo, éy
kinagi de ni Jesus, a "Bakit
du alagad mo, éy éwan de
sésundin tu pégtoldu a nipa-
mana dikitam du ninunu
tam? Da éng méngan side, éy
éwan de ugisan i kamét dia
a kona ta ugali na rilihiyon
tama?"
6 "Sikam a mégkukunwari
a éwan kam tu kasalanan!"
kagi ni Jesus. "Tama bale
i nihulaa ni Isayas tungkul
dikam: 'Diden ya a tolay,'
kagi na Diyos, 'éy igalangék
de ta labi dia; pero ta isip dia
éy éwan.
7 Ewan tu pasa tu pégsamba
de diyakén, da kagi de éy
gébwat ta Diyos tu pégtoldu de,
pero éwan.'
8 "Bakit," kagi ni Jesus, "éy
sugsugén moy tu ugali du nin-
unu moy, pero i utus na Diyos
éy pébayan moy.
9 Bihasa kam," kagi na, "a
méngibut ta utus na Diyos, a
monda ahigén moy tu ugali
du ninunu moy.
10 Da utus na Diyos a esa,
éy 'Igalang mo tama mo éy
tena mo, sakay tu mégkagi ta
medukés ta ama na éy ta ina
na, éy dapat ipabuno siya.'
11-12 Pero sikam," kagi ni Je-
sus, "éy iyétoldu moy a maski

te hirap tu ama no lélake, éy ta
ina na, éy éwan siya tu kailan-
gan a tumulung dide, da iatéd
na ta Diyos i metulung na
maka dide a kuhata.
13 Kanya pébayan moy tu
utus na Diyos alang-alang ta
mana moy a pégtoldu. Ey te
meadu kam be a iba a ugali a
medukés."

*I Bagay a Mégpadukés Ta To-
lay*

14 Nadid, pinaadene man
dén ni Jesus du tolay diya,
sakay kinagi na dide, a
"Baten moy i kagin kuae, a
isipén moy ye:
15 Ewan tu isubu na tolay
i makapagpadukésa diya ta
mata na Diyos; éng'wan tu
bumébéswal ta labi na tolay,
éy saya i magpadukésa diya.
16 Eng makabati kam, éy
baten moy ya!"
17 Nadid, to kéhektat ni Je-
sus du tolay, a sinomdép to
bile éy nipakelagip diya du
alagad na i kahulugen no ni-
halimbawa na du tolay.
18 "Ewan moy be napospu-
san?" kagi ni Jesus. "Ewan
moy tukoy tu isubu na tolay,
éy éwan ya mégpadukés diya,
19 da éwan uméange ta isip
na, éng'wan tumulos ta tiyan
na san, tulos iyétay na." (Saya
i nipabatia ni Jesus a maari
a méngan ta maski anya a
kalase a kanén.)
20 "Pero tu bumébéswal ta
labi na tolay," kagi na, "éy
saya i magpadukésa ta tolay.
21 Dahilan, ta isip na to-
lay, éy saya i kégébwatan na
mégpadukés dide. Da mégisip
side ta medukés, péngibébi,
pégtako, pémuno,
22 péngilélake, pénaghili,
sakay méngloko side ta tolay,
sakay bastos side, méngupos
side, mégpalalo side, sakay iba
a gimet de a medukés.
23 Gébwat diden ya ta isip na
tolay," kagi ni Jesus. "Saya i
mégpadukésa ta tolay."

*Tu Péniwala No Bébe a Ewan
Judeo*

24 Nadid, hinumektat ti Je-
sus ta éya, a inumange ta Tiro
sakay ta Sidon. Ta éya éy
sinomdép siya to esa a bile ta
lihim, monda éwan mapospu-
san na tolay i tinulusan naa.
Pero éwan siya makaiwas du
tolay.
25 Te bébe sa a te anak a hi-
nayup no medukés a espiritu.
Siya, pékabaheta na ni Jesus,
éy inumange siya diya agad,
sakay dinumapa siya to tikéd
na.
26 Nadid, i éya a bébe éy
éwan Judeo, da taga Siria siya.
Dinumaying siya ni Jesus, a
ibutan na tu dimonyo to anak
na.
27 Pero kinagi ni Jesus, a
"Dapat pékanén ko pa du
anak. Ewan maari a alapén
ko tu kanén na anak," kagi
na, "a monda ipakan ko du
aso."
28 Nadid tu bébe, tukoy na
a i kahulugina no kinagi ni
Jesus, éy dapat tulungan na
pa du Judeo, bagu du éwan
Judeo. Kanya kinagi na, a
"Tahod ngani, Panginoon.
Pero maski du aso éy méngan
be side ta mumo a métépduk
to lamesa no amo de."

29 “Tama tu kagi mo,” kagi
ni Jesus. “Ikad mo dén sumoli
ta bile moy. Naibut dén tu
dimonyo to anak mo.”
30 Pékabati no bébe ta éya,
éy hinumektat dén siya. Ey
kédemét na to bile, éy dinem-
tan na tu anak na a te katidug
san to kama, a naibut ngani
dén tu dimonyo diya.

Ginamot Ni Jesus Tu Tuléng

31 Nadid, hinumektat de Je-
sus ta Tiro. Ey tinumulos side
ta Sidon, a hanggan ta sabeng
ta Galilea sakay ta Dekapolis.
32 Ta éya, éy te tolay a
niange de diya i esa a lélake
a tuléng, a utal pa, a nékiohon
side ni Jesus, a itupu na
i kamét na diya, monda
maghusay.
33 Ey nikabukod siya ni
Jesus ta adeyo du tolay sa,
sakay sinoldut na to toldu
na tu talinga na, sakay
pinugetan na be ta laway na
tu dila na.
34 Sakay tinumangad ti Je-
sus ta langet, a inumangés
ta dikél, sakay kinagi na to
lélake, a “Mabukasan i talinga
mua.”
35 To pégkagi ni Jesus ta
éya, éy basta makabati dén
tu lélake, sakay makakagi dén
siya ta mahusay.
36 Ey kinagi ni Jesus dide a
étanan, a diyan de iyébaheta ta
maski ti ésiya i nanyaria. Pero
maski nibilin na dide i kona
sa, éy lalo de san a nibaheta.
37 Ey du nakabati, éy nag-
taka side a tahod. “Mema-
hal i gimet na éya a lélake,”
kagi de. “Maski du tuléng éy
pékabaten na side, sakay du
bulol éy pégkagién na side ta
mahusay.”

8

Tu Pémakan Ni Jesus Ta Epat a Libu

1 To esa man dén a aldew,
éy te meaadu man dén a to-
lay a dinumulug ni Jesus. Ey
éwan side tu kanén. Ey dinu-
lawan ni Jesus du alagad na,
a kinagi na dide, a
2 “Kagbian ko di tolay a éye.
Etélo dén a aldew a kaguman
ko éy éwan dén side tu makan.
3 Eng péglakadén ko side ta
bile de a mégalép, éy kapuyén
side a talaga ta dilan. Ey
te sénganya dide a gébwat ta
adeyo.”
4 Ey kinagi du alagad, a
“Ahe i pangalapan tama ta
ipakan tam dide ta ilanga a
lugare?”
5 “Ey sénganya i bilon moya
a tinapay?” kagi ni Jesus. Ey
“Pitu a momon,” kagi de.
6 Nadid, pinaeknud ni Jesus
du tolay to luta. Sakay inalap
na tu pitu a tinapay. Ey to
pégpasalamat na ta Diyos, éy
pinuseng-puseng na, sakay
niatéd na du alagad na, a
monda ihayin de du tolay. Ey
nihayin de dén dide.
7 Ey te kétihék be side a
ikan. Ey nagpasalamat be ti
Jesus ta Diyos a para dide,
sakay nipehayin na be dide
du tolay.
8 Ey néngan side a étanan,
a minabsog side. Ey
hinempésan de tu sobha, éy
naputat pa tu pitu a gatang.

9 Te manga épat a libu a
lélake a minéngan ta éya. Ey
nadid éy pinéglakad ni Jesus
du tolay.
10 Sakay tulos sinumakay
de Jesus to abeng, a inu-
mange side ta Dalmanuta.

Pilitén De Ti Jesus Ta Tanda

11 Nadid, inumange ni Je-
sus i sénganya a Pariseyo, a
mékipégsuway side diya. Pili-
tén de siya a ipeta na dide
i tanda a makataka-taka ta
langet, monda puhubaan de
siya.
12 Ey naghimutuk ti Jesus
tu isip, a kinagi na dide, a
"Bakit piliténék di lahi a éye a
Judeo, a ipeta ko dide i tanda?
Talaga a éwan tu ipeta dide a
tanda."
13 Ey to pégkagi ni Jesus
ta éya, éy gininanan na side.
Sinumakay man dén de Jesus
to abeng de, a tamo side ta
dibilew.

Tu Pégpaalsa Du Pariseyo Sakay Ni Herod

14 Nadid, kinaleksapan de
a magkébil ta bilon de a tina-
pay. Basta isesa san i kébil dia
to abeng.
15 Ey kinagi ni Jesus du ala-
gad na, a "Mangilag kam ta
pégpaalsa du Pariseyo, sakay
ni Herod."
16 Ey du alagad, éy
mégpéguhon side éng anya i
kahulugen na éya. "Kodya
éwan kitam tu kébil a tina-
pay," kagi de. "Kanya na
wade kinagi i éya."
17 Tukoy ni Jesus tu uhon
de, kanya kinagi na dide,
a "Bakit péguhunan moy a
éwan kam tu bilon a tina-
pay? Masiyadu a kétihék tu
péniwala moy! Bakit mehina
pabi i isip moya?
18 Te mata kam," kagi
na, "pero éwan kam wade
maketa. Te talinga kam, pero
éwan kam wade makabate.
Ewan moy beman tukoy a
éwan tinapay i pégkagian kua?
Bakit, éwan moy natandaan
19 tu pémuseng-puseng ko to
lima a tinapay a para ta lima
a libu? Sénganya a gatang i
sobha a nihempés moy?" Ey
"Labindalawa," kagi de.
20 "Sakay tu pitu a tinapay
a para ta épat a libu," kagi na,
"éy sénganya a gatang i sobha
a nihempés moy?" "Ey pitu,"
kagi de.
21 "Ey éwan moy bale
mépospusan tu kinagi ko?"
kagi na.

Naghusay Tu Lélake a Buhék

22 Nadid, kédemét de ta Bet-
sayda, éy du tolay sa, éy ni-
ange de ni Jesus i esa a lélake
a buhék, a mékiohon side diya
a kébilan na siya.
23 Ey ti Jesus, éy kinabitan
na tu buhék, a linumuwas
side to bariyo. Nadid, linok-
taben na tu mata no buhék,
sakay nitupu na tu kamét na
diya, sakay kinagi na diya, a
"Anya, maketa ka dén?"
24 Ey tu lélake, to péglameng-
lameng na, éy kinagi na, a
"Maketaék dén ta tolay, pero
mediklém, a koman side i
kayo a méglakad."
25 Ey nadid, nitupu man
dén ni Jesus i kamét naa diya.
Ey nadid, péglameng na man

dén, éy naketa dén siya ta
mahusay.
26 Ey pinaglakad siya ni Je-
sus to bile na, a nibilin na
diya, a “Diyan ka sumésoli ta
bariyuae.”

Tu Kinagi Ni Pedro Tungkul Ni Jesus

27 Nadid, inumange de
Jesus du bariyo-bariyo ta
Sesarea-Pilipo. Ey to péglakad
de, éy kinagi ni Jesus du
alagad na, a “Ti ésiyaék kan
ayun ta kagi na tolay?”
28 Ey kinagi du alagad, a “I
kagi kana na iba éy ti Juan ka
kan a Mégbinyag. Kagi man
dén na iba a ti Elias ka kan. Ey
te iba be a mégkagi a purupeta
ka kan a esa.”
29 “Ey sikam,” kagi ni Je-
sus, “anya i isip moya? Ti
ésiyaék?” Ey kinagi ni Pe-
dro, a “Siko i Cristo a tiniyak
na Diyos a tagapagligtas ta
mundua!”
30 Ey nibilin dide ni Jesus,
a diyan de kékagin ta maski ti
ésiya a siya i Cristo.

Hinulaan Ni Jesus Tu Ikate Na

31 Nadid, éy nipagtapat ni
Jesus du alagad na a siya
tu lélake a gébwat ta langet;
éy dapat magtiis siya ta
meadu, sakay idelan siya
du te tungkulin a Judeo.
“Sakay ipabunuék de,” kagi
na. “Sakay ta ikatélo a aldew
éy mabuhayék.”
32 Nipaliwanag ya ni Jesus
dide ta mahusay, monda
mapospusan de. Ey ti
Pedro, pékabati na ta éya,
éy nikabukod na ti Jesus, a
pinégkagian na siya.
33 Pero ti Jesus, késuleg
na, a neta na du alagad na,
éy pinaginglan na ti Pedro.
“Umadeyo ka dén, Satanas,”
kagi na. “Ewan ka mégisip ta
kaluuben na Diyos, éng ̓wan
ta kaluuben na tolay.”

34 Nadid, pinauwet ni Je-
sus du tolay, sakay du alagad
na. “Eng ti ésiya i te gustu
a ipasakup diyakén,” kagi na,
“éy kailangan éy pabayan na
pa i sarili na, sakay kumuy-
oyog diyakén, a maski bunon
siya na tolay.
35 Dahilan tu maghangad
a meligtas tu buhay na,
éy mebut a talaga. Pero
tu mégpabaya ta buhay na
alang-alang diyakén, sakay
ta mahusay a baheta, éy
siya i mabuhaya a éwan tu
katapusan.
36 Anya beman i pakina-
banga na esa a tolay éng siya
i mayamana ta étanan, éng
éwan na makamtan i buhay a
éwan tu katapusan?
37 Anya beman i bayada na
tolay a mate a monda magsoli
tu buhay na?
38 I maski ti ésiya a
mégpabaya diyakén nadid a
panahun a medukés, sakay
tu mégpabaya ta pégtoldu
kua,” kagi ni Jesus, “éy sakén
éy pabayan ko be side ta
késoli ko se a kaguman ko
du anghel ko, a te kébilék
ta kapangyarian Nama ko.
Da sakén i lélake a gébwat ta
langet.

9

1 “Natandaan moy,” kagi ni
Jesus. “Te sénganya se dikam
a éwan mate hanggan éwan
de meta i pégsapul na Diyos a
maghari ta tolay.”

Nabagu Tu Idsura Ni Jesus

2 Nadid, kélipas na éném a
aldew, éy kinuyog ni Jesus
de Pedro, sakay ti Santiago
sakay ti Juan; éy nanohobuk
side to melangkaw a buked.
Ey to édsa de sa, éy neta de a
nabagu tu idsura ni Jesus.
3 I badu naa éy linumatak
a hanggan méngislap dén.
Ewan tu makapagpalatak ta
damit a kona ta éya.
4 Ey du étélo a alagad, éy
neta de nadid ti Elias sakay ti
Moises, a kauhon ni Jesus.
5 Ey ti Pedro, éy kinagi na ni
Jesus, a “Panginoon, maigi pa
éy édse kitam san dén. Pagbile
me kam ta étélo a kékétihék a
bile; esa diko, esa ni Moises,
sakay esa ni Elias.”
6 Talaga a éwan napospu-
san ni Pedro i kékagin naa, da
méganteng side a tahod.
7 Nadid éy tinaklében side
no kuném. Ey kinagi no boses
to kuném, a “Sé' ina i mahal
kua a anak. Baten moy siya.”
8 Ey kélameng du alagad, éy
éwan dén side tu mineta, éng
'wan ti Jesus san dén.
9 Nadid, namulnok side
to buked, éy kinagi ni Jesus
dide, a “Diyan moy kékagin ta
maski ti ésiya i mineta moya,
hanggan éwanék mabuhay a
huway, sakén a lélake a gébwat
ta langet.”
10 Ey sinunud de tu kinagi
na, pero mégpéguhon side éng
bakit kagi ni Jesus a mabuhay
siya a huway.
11 Ey kinagi de ni Jesus, a
“Bakit du maistu ta rilihiyon,
éy kékagin de a meditol kan
se ti Elias a umange, bagu tu
tagapagligtas ta mundua?”
12 “Tutuhanan ya,” kagi ni
Jesus, “umange pa se ti Elias a
talaga, a monda paghandaén
na i étanan. Ey sikam,” kagi
na, “bakit wade nabasa to ka-
sulatan, a tu lélake a gébwat
ta langet, éy maghirap kan
siya ta meadu, a apién siya na
tolay?
13 Ey tandaan moy, inu-
mange dén se ti Elias. Pero
linoko de siya, ayun to gustu
de. Ey tinupad dén ya to
nabasa ta tungkul diya.” (Ki-
nagi ni Jesus tungkul ni Juan
a Mégbinyag.)

Pinahusay Na Tu Anak a Hinayup

14 Nadid, késoli de Jesus du
iba a alagad a nawahak, éy
neta de a te meadu sa a tolay.
Ey du maistu ta rilihiyon, éy
mékipégpasuway side du ala-
gad.
15 Ey du tolay, péketa de ni
Jesus, éy nagtaka side. Ey
naginan side diya a binumate
diya.
16 Ey kinagi ni Jesus
du alagad na, a “Anya i
pégpasuwayan moya?”
17 Ey kinagi no esa a lélake
ta éya, a “Maistu, niange ko
dén i anak ko yae diko, da
te medukés a espiritu diya a
mégpabulol diya.

18 Bagay atagén siya no espiritu, éy basta palugmukén
na siya, tulos mégbugak i labi
naa, sakay mégngilét-ngilét
siya, sakay mégkaramre. Ey
nékiohonék dén du alagad
mo, Maistu, a ibutan de tu
espiritu, éy éwan de kaya."
19 Ey kinagi ni Jesus dide,
a "Ayhay i lahi di tolayae,
da éwan kam méniwala!
Pakodyan ko se a magtiis
dikam? Nay, iange moy se tu
anak."
20 Nadid, péngiange de to
anak diya, éy neta no espiritu
ti Jesus, a tulos pinagkaramre
na to anak, tulos nalugmuk
siya, sakay nagbileg-bileg
siya, a nagbugak i labi naa.
21 Ey kinagi ni Jesus to ama
na, a "Nagsénganya beman
dén ye diya?" "Ey sapul to
kéanak na," kagi na.
22 "Ey tu espiritu éy
medalas a patumbaén na siya
ta apoy, o dikaya ta dinom,
a talaga na siya a bunon.
Kagbian mo kame, Maistu,"
kagi no ama na, "a tulungan
mo kame, éng maari."
23 "Bakit kagi mo, 'Eng
maari,' " kagi ni Jesus. "Eng
méniwala ka ta Diyos, éy
makagimet ka ta maski
anya."
24 "Ey méniwalaék," kagi no
ama no anak. "Patibayén pad
i péniwala ko, monda hustu
dén!"
25 Nadid, péketa ni Jesus ta
mas meadu a tolay a méginan
a tamo diya, éy pinégkagian na
tu medukés a espiritu. "Siko
a espiritu a mégpabulol sakay
mégpatuléng, umibut ka dén
ta bégi na anaka ina, sakay
diyan ka dén sumésoli diya a
huway!"
26 Nadid, pégkagi ni Jesus
ta éya, éy nagkéles tu espiritu,
sakay pinagkaramre na
tu anak ta mahigpit, sakay inumibut
siya diya. Ey tu anak,
éy koman dén i bangkay i idsura
naa, a akala du tolay a
minate dén.
27 Pero kembilan ni Jesus tu
kamét na a inégkat, éy tinumaknég
siya.
28 Ey to késdép de Jesus to
bile, éy kinagi diya du alagad
na, a "Bakit éwan kame
maari a magpaibut to espiritu
ta anak yae?"
29 Ey kagi ni Jesus, a "I kona
sa a hayup éy éwan moy mapaibut
éng éwan kam pa manalangin."
30 Nadid, hinumektat sa
side, a inumange side ta lihim
ta Galilea, da sala ni Jesus a
mépospusan du tolay éng ahe i
angayan naa,
31 da tétolduan na du alagad
na san. I kinagi naa
dide, éy "Sakén a lélake a
gébwat ta langet, éy itokyonék
de, sakay bunonék de.
Pero ta ikatélo a aldew éy
mabuhayék a huway."
32 Ey du alagad, pékabati de
ta éya, éy éwan de napospusan
i kahulugen naa. Ey mésanike
side a mégpakelagip diya ta
kahulugen naa.

Ti Esiya I Mataasa?

33 Nadid, to édse de to bile ta
Kapernaum, éy nipakelagip
ni Jesus dide éng anya i
pégpasuwayan dia to dilan.

34 Pero mésanike side a
suméengbet, da nagpasuway
side éng ti ésiya i mataasa
dide.
35 Kanya inumeknud ti
Jesus, sakay kinagi na du
labindalawa a alagad na,
a “Maski ti ésiya i te gustu
a mataas du kaguman na,
éy dapat maging mababa
siya du kaguman na. Dapat
maging katulung siya du
kaguman na. Saya i ibilanga
na Diyos a mataas.”
36 Nadid, to pégkagi na
ta éya, éy inalap na tu esa
a anak, a pinataknég na
ta harap dia. Nadid, to
péngkélkél na diya éy kinagi
na dide, a
37 “Maski ti ésiya i tumang-
gap ta esa a kona se a anak,
dahil ta péniwala na diyakén,
éy bilang sakén dén i tinang-
gap naa. Sakay tu tumang-
gap diyakén, éy bilang tinang-
gap na be tu nagpaange se
diyakén.”
38 Nadid, ti Juan, éy kinagi
na ni Jesus, a “Maistu, neta
me i esa a lélake a nagpaibut
du dimonyo a gégamitén na i
ngahen mua, éy sinaway me
siya, da éwan sakup na gu-
rupu tam.”
39 “Ewan,” kagi ni Jesus.
“Diyan moy sésawayén i kona
sa a tolay. Dahilan i maski
ti ésiya a gemtén i memahal a
gimet ta pamag-itan na nga-
hen kua, éy éwan siya agad
mangupos diyakén.
40 Dahilan,” kagi na, “tu
éwan kontara dikitam éy
kampi siya dikitam.
41 Ey tandaan moy, maski
ti ésiya a mangatéd dikam ta
maski esa a baso a dinom,
da sakup kam ni Cristo, éy
atdinan be siya na Diyos ta
gantimpala na.”

Maghirap Du Méngatéd Ta Ipagkasala

42 “Maigi pa ta esa a tolay,
éy kalukalan ta bito i leg naa,
sakay ietbung ta diget, ke-
sira ta makapangatéd siya ta
ipagkasala na mababa a tolay
a méniwala diyakén.
43 Kanya,” kagi ni Jesus,
“éng na kamét mua i man-
gatéd diko ta ipagkasala mo,
éy kétulén mo dén! Maigi
pa éy umange ka ta langet
a putéd, kesira ta éduwa tu
kamét éy umange ka ta apoy
a éwan tu kéédép.
45 Sakay na tikéd mua,
éng siya i mangatéd diko ta
ipagkasala mo,” kagi na, “éy
kétulén mo dén. Maigi pa éy
umange ka ta langet a putéd
tu tikéd, kesira ta éduwa tu
tikéd mo éy ibut ka ta apoy.
47 Sakay éng na mata mua i
mangatéd diko ta ipagkasala
mo, éy lugitén mo! Maigi pa
éy umange ka ta kaharian na
Diyos a buhék, kesira ta éduwa
i mata mua éy ibut ka ta apoy
na impiyerno.
48 Ta éya éy éwan mate i
éhés, sakay tu apoy éy éwan
maadéadép.
49 “Dahilan,” kagi ni Jesus,
“i étanan a tolay, éy asinan
side ta apoy.
50 Mahusay i asen. Pero éng
maibut tu asen, a tumablal
dén tu sida, éy pakodyan moy
a mamasoli to asen na? Ey

kona be sa dikam, a dapat
mahusay kam a koman i
asen. Sakay négkasuyuan
kam."

Tu Pégtoldu Ni Jesus Tungkul
Ta Méghiwalay a Pasawa

10

1 Nadid, hinumektat sa de
Jesus, a tinumulos side ta
Hudea, ta dibilewa na Hor-
dan. Ey dinumulug man dén
diya i meaadu a tolay. Ey
tinolduan na side, ayun to
ugali na.
2 Ey te Pariseyo a inumange
diya ta éya, a talaga de siya
a pagkamalién ta kagi na. I
kinagi dia, éy "Maari wade a
hiwalayan na lélake i asawa
na?"
3 Ey kinagi ni Jesus dide,
a "Anya tu nisulat ni Moises
tungkul ta éya?"
4 "Pinakultaden kitam
ni Moises," kagi de, "a
hiwalayan tam tu asawa
tam, éng atdinan tam side ta
kasulatan ta péghiwalay."
5 "Dahil ta kaktog na isip
moya," kagi ni Jesus, "éy nisu-
lat ni Moises i éya.
6 Pero to pénglalang na
Diyos ta mundua, éy ginimet
na i lélake éy ta bébe.
7 Sakay kinagi be na Diyos,
a 'Dahilan ta éya éy ginanan
no lélake dena na éy tama na,
monda mékiagum to asawa
na;
8 éy maging isesa side.'
Kanya éwan dén side éduwa,"
kagi ni Jesus, "éng 'wan esa
san dén side.
9 Kanya i pinagagum na
Diyos, éy diyan péghiwalayén
na tolay."
10 Nadid, késoli de Jesus to
bile de, éy nipakelagip diya
du alagad na i tungkul ta éya.
11 Ey kinagi ni Jesus dide, a
"Maski ti ésiya a lélake a hu-
miwalay ta asawa na, sakay
mangasawa siya ta iba, éy
méngibébi siya ta mata na
Diyos.
12 Ey kona be sa tu bébe
a humiwalay ta asawa na,"
kagi na, "éng mangasawa siya
ta iba a lélake, éy méngilélake
siya ta mata na Diyos."

Kinagbian Ni Jesus Du Kékétihék a Anak

13 Nadid, te nagkébil du
anak de ni Jesus, a monda
kébilan na side a ipanalangin
na side. Pero pinégkagian side
du alagad.
14 Ey péketa ni Jesus ta éya,
éy mégingél siya, sakay kinagi
na du alagad na, a "Pabayan
moy di anaka a umadene
diyakén. Diyan moy side
sésawayén, dahilan éy méghari
i Diyos ta kona sina.
15 Tandaan moy, éng éwan
kam umasa ta Diyos a ka-
pareho na kéasa na anak
to ina na, éy éwan kam
makasdép ta kaharian na."
16 Ey to pégkagi ni Jesus ta
éya, éy inalap na du anak a
kinélkél; sakay nitupu na i
kamét naa dide, a nipanalan-
gin na side.

Tu Lélake a Mayaman

17 Nadid, to kéhektat sa de
Jesus, éy te lélake a méginan a
sambat diya. Ey kéabut na ni

Jesus, éy linumuhud siya diya
a kinagi na diya, a “Mahusay
ka a maistu; kagin pad éng
anya wade i gemtén kua a
monda makaalapék ta buhay
a éwan tu katapusan.”
18 “Bakit dédulawénék mo a
mahusayék?” kagi ni Jesus.
“Ewan tu mahusay éng éwan
Diyos.
19 Tukoy mo dén i kautusan
na Diyos: diyan ka mamuno,
diyan ka méngibébi, diyan ka
mégtako, diyan ka mégbuli-
buli, diyan ka méngdaya, sakay
igalang mo tama mo éy ta ina
mo. Basta sundin mo san di-
den ya a utus.”
20 “Maistu,” kagi na, “sin-
unud ko dén ina side a étanan
sapul to kéanak ko.”
21 Nadid ti Jesus, éy te itan
na tu lélake, a mahal na siya.
“Te esa pa a bagay a ku-
lang diko,” kagi na. “Angen
mo ibugtong tu ari-arian mo.
Sakay tu kabugtungan na éy
iatéd mo du mahirap. Eng
pakunan mo sa, éy te kaya-
manan ka dén ta langet. Ey
nadid éy sumoli ka se a ku-
muyoyog ka diyakén.”
22 Nadid, pékabati no lélake
ta éya, éy nalungkut dén siya.
Ey hinumektat san dén siya,
da napakayaman siya.
23 Ey kinagi ni Jesus du ala-
gad na, a “Mehirap a talaga
a makasdép du mayaman ta
kaharian na Diyos.”
24 Ey mégtaka du alagad na
ta éya a kinagi na. Ey ki-
nagi ni Jesus, a “Tahod ngani.
Maniwala kam a mehirap a
talaga a somdép ta kaharian
na Diyos.
25 Makasdép beman i
kabayo ta ébut na digum?
Mas lalo a mehirap a
makasdép i mayaman ta
kaharian na Diyos.”
26 Nadid, lalo a nagtaka du
alagad ta éya, a kinagi de,
a “Eng kona sa, éy ti ésiya i
makaligtasa?”
27 Ey te itan side ni Jesus,
a kinagi na, a “Tama ngani;
éwan maari i tolay a mangilig-
tas ta bégi na. Pero magimet
na Diyos i maski anya.”
28 Nadid, kinagi ni Pedro,
a “Entan mo, Panginoon.
Sikame, éy gininanan me dén
i étanan, a kinumuyog kame
diko.”
29 “O,” kagi ni Jesus. “Sakay
tandaan moy: i maski ti ésiya
a magtiis a guminan ta bile
na éy ta tétotop na éy ta ina
na éy ta ama na, éy ta anak
na éy ta luta na alang-alang
diyakén, sakay ta Mahusay a
Baheta,
30 éy atdinan siya na Diyos
ta dubli-dubli a gantimpala
na nadid a panahun. Da
atdinan na Diyos i kona sa ta
meaadu pa a bili-bile, sakay
tétotop na, sakay éena na,
sakay éanak na, sakay luta
na. Pero demtan de be i
kahirapan. Ey ta panahun
a dumemét, éy makamtan
na be i buhay a éwan tu
katapusan.
31 Pero meadu du mataas
nadid,” kagi ni Jesus, “éy side
i mababaa ta éya. Sakay du
mababa nadid, éy side du
mataas ta éya.”

Hinulaan Man Dén Ni Jesus

a Bunon Siya

32 Nadid, méglakad side
a tamo ta Jerusalem, éy
neditol ti Jesus du alagad
na to dilan. Ey méganteng
side. Ey méganteng be du
tolay a umunonod dide, da
te meadu a kontara ni Jesus
ta Jerusalem. Ey nadid éy
nibukod na du labindalawa
a alagad na, sakay kinagi na
dide i manyaria diya.
33 "Entan moy," kagi na.
"Kédemét tam ta Jerusalem,
éy itokyonék de du mataas
a padi ta éya, sakay du
maistu ta rilihiyon. Ey side
i magpabuno diyakén, sakén
a lélake a gébwat ta langet.
34 Itugénék de di dayuan
yae a éwan Judeo. Ey side
éy tétoksonék de sakay lok-
tabenék de, sakay balbalénék
de, sakay bunonék de. Ey
kélipas na étélo a aldew, éy
mabuhayék a huway."

Tu Pékiohon De Santiago a Patwade

35 Nadid ti Santiago sakay
ti Juan, a anak ni Zebedeo,
éy nékiohon side ni Jesus.
"Maistu," kagi de, "éng maari,
éy te kagin kame diko."
36 "Ey anya i gustu moya?"
kagi ni Jesus.
37 "Ey atdinan mo kame
pad," kagi de, "ta katungku-
lan me a sikame i bisi mo,
a sikame i kaguman mo éng
maghari ka."
38 "Ewan moy tukoy i
pékiohon moya," kagi ni
Jesus. "Kaya moy wade be
a matiis i hirap a tétiisén ko?
Mabinyagenék ta hirap. Kaya
moy wade be a mabinyagen
ta éya?"
39 Ey "O," kagi de, "kaya
me."
"I hirap a tiisén ko éy matiis
moy ngani be," kagi na,
"sakay mabinyagen kam be
ta pangbinyagen diyakén.
40 Pero éwan sakén i ba-
hala éng ti ésiya i bisi ko, a
kaguman ko a maghari. I
éya a kinagi moy éy para du
pinaghandaan Nama ko."
41 Nadid, pékabati ta éya du
sapulu a iba a alagad, éy nag-
ingél side de Santiago.
42 Kanya pinaadene side
ni Jesus a étanan, a kinagi
na, a "Tukoy moy dén a du
tagapamahala du tolay éy
mégéutusén side du mababa.
43-44 Pero diyan sa kona i
ugali moya. Eng'wan, éng ti
ésiya dikam i gustu a mataas,
éy dapat a maging utusan
siya.
45 Kona sa sakén a lélake
a gébwat ta langet. Ewanék
se inumange a monda utu-
san ko i tolay, éng'wan sakén
i utusan na tolay. Sakay
inumangeék be se a monda
iatéd ko i buhay ko a monda
matubus ko i meadu a tolay."

Ti Bartimeo a Buhék

46 Nadid, éy inumange de
Jesus ta Heriko. Ey to kéhektat
na ta éya, a kaguman na du
alagad na, sakay du meadu a
iba a tolay, éy te esa a lélake
a buhék a te eknud to digdig
no dilan, a mékilimos. Ti Bar-
timeo i ngahen naa, a anak ni
Timeo.
47 Ey siya, pékabaheta na a
sumalegéd dén ti Jesus a taga

Nasaret, éy dinumulaw siya
a kinagi na, a “Jesus, Apo ni
Dabid, kagbianék pad!”
48 Ey du tolay sa, éy sin-
away de siya a diyan siya tu
pehéng. Pero lalo pa siya a
dinumulaw. “Apo ni Dabid,”
kagi na, “kagbianék mo!”
49 Nadid, pékabati ni Jesus
diya, éy hinumintu siya, a
kinagi na, a “Iange moy se
siya.” Kanya dinulawan
de tu buhék, a “Nay,” kagi
de, “diyan ka méganteng.
Umégkat ka dén; péuwet na
ka.”
50 Ey tu buhék éy linu-
muksu siya a tinumaknég,
sakay inibutan na tu ulés na,
sakay inumange siya ni Jesus.
51 Ey kinagi ni Jesus diya, a
“Anya i gustu mua a gemtén
ko diko?” “Maistu,” kagi na,
“Gustu ko maketaék.”
52 Ey “O,” kagi ni Jesus,
“ikad mo dén. Dahil ta
péniwala mua, éy mahusay ka
dén.” Ey to pégkagi ni Jesus
ta éya, éy naketa siya agad.
Ey tulos inumunonod siya ni
Jesus to dilan.

11

Dumemét Ti Jesus Ta Jerusalem

1 Nadid, dinumemét dén
side ta Betpage sakay ta
Betania, sakay ta buked na
Olibo, a adene dén side ta
Jerusalem. Ey pinégdetol ni
Jesus i éduwa a alagad na.
2 “Ikad moy dén ta bariyua
ta dibilew yae,” kagi na, “ey
meta moy sa agad i bul-o a
kabayo a éwan pabi tinold-
uan, a te egut. Ukadén moy a
iange moy se.
3 Eng te magpakelagip
dikam éng bakit ukadén moy,
éy kagi moy a kailangan na
Panginoon; sakay kagi moy a
isoli tam agad.”
4 Nadid, inumange sa du
alagad a éduwa, éy neta de i
bul-o a kabayo a te egut dén
to pintuan no bile. Ey to
péngukad de,
5 éy nipakelagip dide du to-
lay sa éng bakit éukadén de.
6 Ey kinagi de dide tu ni-
bilin ni Jesus. Ey pinakul-
taden de side.
7 Ey nitugén de tu kabayo
ni Jesus, sakay sinapinan de
siya to damit de, sakay tulos
sinumakay ti Jesus.
8 Ey meadu a tolay i
naglatag ta damit de to
kamino a dimanén ni Jesus.
Du iba a tolay éy nagkétol
side ta meadu a mehabéng
a sanga-sanga, a nilatag de
be to dimanén na. (Saya i
pénggalang dia ta hari.)
9 Ey du tolay a mégdetol
diya, sakay du ménegipo, éy
nagpagdulaw side, a kinagi
de, a “Mabuhay! Basbasén
maka na Diyos i lélakeae a
pinaange na se!
10 Basbasén maka na Diyos
i kaharian napo tam a Dabid
a dumemét! Purién be i Diyos
ta langet!”
11 Nadid, késdép ni Jesus ta
Jerusalem, éy tinumulos siya
to Templo. Ey to péngenta na
ta éya, éy linumuwas siya a
sinumoli ta Betania, da apon

dén. Ey kaguman na du alagad na.

Du Judeo Ey Koman I Kamahalan
a Kayo a Ewan Mégbunga

12 Nadid, to gagabi, éy nagsoli de Jesus ta Jerusalem a gébwat ta Betania. Ey mégalép ti Jesus.
13 Ey pékatan-aw na to kayo a igos a mehabéng tu don, éy inumadene siya diya, monda meta na éng te bunga dén. Pero péketa na, éy don san dén i édsea diya, da éwan pabi panahun a mégbunga.
14 Kanya kinagi na to kayo, a "Ewan dén tu méngan ta bunga a gébwat diko, a hanggan!" Ey nabati du alagad na tu kinagi na.

Ti Jesus To Templo

15 Nadid, kédemét de ta Jerusalem éy sinomdép ti Jesus to Templo. Ey pinaibut na sa du mamugtong sakay du mégpabugtong. Sakay pinégpasakéb na du lamesa du mégpalit ta kuhata, sakay du pégeknuden du mégtinda ta palapati.
16 Sakay sinaway na du te kébil a dumiman to Templo.
17 Sakay tinolduan na du tolay, a kinagi na, a "Isip ko nabasa ta libru na Diyos a i bile na Diyos éy dulawén de a bile a panalanginan a para du étanan a tolay ta mundua. Ey bakit nadid, dahil dikam, kanya dulawén de a bile na mégdaya!"
18 Ey du mataas a padi sakay du maistu ta rilihiyon, éy nabati de tu kinagi na. Kanya nagahayok side ta pagkékataon de a magpabuno ni Jesus. Méganteng side diya, da mégtaka du tolay ta pégtoldu naa.
19 Ey ta éya a giapon éy hinumektat de Jesus ta banuwan.
20 Nadid, to kagagabian na, a méglakad de Jesus to dilan, éy natan-aw de tu kayo a igos, éy nalanés dén a hanggan to gimot na.
21 Ey naala-ala ni Pedro tu kinagi ni Jesus to kayo. Ey kinagi na diya, a "Entan mo, Maistu; tu kayo a igos a nisumpa mo, éy minalanés dén!"
22 "Tandaan moy," kagi ni Jesus du alagad na, "éng méniwala kam ta Diyos,
23 éy maari moy a utusan i buked yae a umibut sina a bumatikal ta diget. Eng éwan kam mégalanganin, sakay maniwala kam a manyari tu utus moy, éy manyari a talaga.
24 Kanya maski anya i ipanalangin moya, éy maniwala kam a alapén moy, éy alapén moy a talaga i maski anya a agidén moy.
25 Pero éng ménalangin kam, éng te tolay a te kasalanan dikam, éy pagpasensiyaan moy pa, monda Tama moy ta langet, éy pagpasensiyaan na kam be ta kasalanan moy.
26 Eng éwan moy patawadén i iba a tolay, éy éwan kam be patawadén Nama moy ta kasalanan moy."

Te Mékipégpasuway Ni Jesus

27 Nadid, sinomdép man dén de Jesus ta Jerusalem. Ey to péglakad ni Jesus to Templo, éy inumadene diya du te tungkulin a Judeo.

28 Ey kinagi de diya, a "Anya i katungkulan mua a mégimet ta kona sina a gimet mo? Ti ésiya i nangatéda diko ta katungkulan mua a ina?"

29 Ey kinagi ni Jesus, a "Pakelagipan ta kam be. Eng sengbiténék moy, éy kagin ko be dikam éng anya i katungkulan ko a mégimet ta éye a gimet ko.

30 Ahe gébwat na katungkulana ni Juan a kanya nagbinyag siya--Diyos wade, o ta tolay?"

31 Nadid, du te tungkulin, éy méguhon-uhon side, éng anya i sengbet dia ni Jesus. "Eng kagin tam a gébwat ta Diyos i katungkulan ni Juan," kagi de, "éy pégkagian na kitam a talaga éng bakit éwan kitam naniwala ni Juan.

32 Pero éng kagin tam a tolay san i nagutusa ni Juan, éy makay magingél dikitam didi tolay a éye." Négkagi du te tungkulin ta kona sa da méganteng side du tolay, da kagi du tolay a purupeta ti Juan a gébwat ta Diyos i katungkulan naa.

33 Kanya kinagi de ni Jesus, a "Ewan me tukoy." Ey "Maari," kagi ni Jesus, "da éwanék moy sinengbet, éy éwan ta kam be sengbitén éng anya i katungkulan ko a mégimet ta ginimet kua."

Nihalimbawa Na Tu Ginamet
Du Judeo Du Purupeta

12

1 Nadid, négkagi ti Jesus du tolay ta halimbawa a kagi. "Eng mara," kagi na, "éy te esa a lakay a nagmula ta ubas to uma na. Sakay kinudal na. Sakay nagkotkot siya ta ébut a pégégikan na ta ubas. Sakay nagbile siya ta pégbantayan na. Sakay nientarega na tu uma na du kahati na, sakay inumange siya ta iba a lugar.

2 "Nadid, kédemét na panahun na pégpitas ta ubas, éy pinaange sa no lakay tu utusan na, a monda alapén na tu kabahagi na to bunga no ubas.

3 Ey du kahati na, péketa de to utusan no amo de, éy binalbal de siya, sakay pinéglakad de siya a éwan tu kébil.

4 Kanya tu lakay, éy pinaange na sa tu utusan na a esa. Pero du kahati na, éy linoko de be siya, a tinalengwan de tu ulo na.

5 Ey pinaange man dén no lakay i esa pa a utusan na. Pero binunu de siya. Ey kona be sa tu ginimet de du iba a utusan no amo de a lakay. I sénganya éy binalbal de, sakay i iba éy binunu de.

6 "Nadid, te minabuhay pabi tu lakay a isesa san dén a utusan; éy siya éy tu anak na a mahal na. Kanya i katapusana, éy pinaange na tu anak na to uma na. 'Talaga a igalang de tu anak ko,' kagi na.

7 “Pero du kahati na, péketa
de to anak na, éy kinagi de
a ‘Siya i magmanaa; bunon
tam dén, monda koo tam dén
i lutaae a mana na.’
8 Tulos dinikép de siya
sakay binunu de. Sakay nibut
de tu bangkay na to digdig no
uma.
9 “Ey nadid,” kagi ni Jesus,
“anya i isip moya to lakay a
te uma? Umange sa siya a
talaga a bunon na diden ya a
tolay, sakay ientarega na tu
uma na ta iba a tolay!
10 Ey nadid,” kagi ni Jesus,
“anya i kahulugina na éya a
halimbawa? Bakit, éwan moy
bale pabi nabasa i éye a kagi
ta kasulatan?
‘Tu bito kan a inidelan du
mégbile, da isip de a
éwan tu pasa, éy siya
bale i mahalagaa a bito
a panuluk na bile.
11 Saya i ginimet na Diyos, a
saya i pagtakaan tama!’ ”
12 Nadid, du te tungkulin
a Judeo, pékabati de ta éya,
éy naisip de a side du ka-
hati a pinégkagian ni Jesus
to halimbawa. Kanya gustu
de a dekpén ti Jesus. Pero
inumanteng side du tolay.
Kanya pinabayan de san siya,
a hinumektat side ta éya.

Tungkul Ta Pégbayad Ta Buwes

13 Nadid, du te tungkulin
a Judeo, éy pinaange de ni
Jesus i sénganya a Pariseyo,
sakay i sénganya a alagad ni
Herod, monda puhubaan
de siya, éng pagkamalién de
maka siya ta kagi na.
14 “Maistu,” kagi de, “tukoy
me a matapat ka, a iyétoldu
mo ta mahusay i gustu na
Diyos a gemtén na tolay.
Sakay éwan mo ugali a
manuyu ta mataas a tolay, da
éwan ka kumampi ta mataas a
tolay. Nadid,” kagi de, “anya
i isip mua? Labag wade ta
utus tam éng bumuwes kitam
ta hari ta Roma, o éwan?”
15 Nadid, tukoy dén ni
Jesus a pépuhubaan de san
siya. Kanya kinagi na dide,
a “Bakit gustu moy a magka-
maliék? Dah, atdinanék
moy ta esa a kuhata moy a
pagbuwes.”
16 Nadid, to péngipeta de
diya ta esa a plata, éy kinagi
na dide, a “Ké' ni ésiya i éye
a letrato, sakay ké' ni ésiya a
ngahen i nakasulatae?” “Ey
tu hari ta Roma,” kagi de.
17 “Ey tama,” kagi ni Je-
sus. “Ey nadid, tu koo na
hari ta Roma, éy iatéd moy
diya. Pero tu para ta Diyos,
éy iatéd moy ta Diyos.” Nadid,
du Judeo sa, pékabati de ta éya
a mahusay a sengbet ni Jesus,
éy nagtaka side diya.

Tungkul Ta Huway a Kébuhay

18 Nadid, éy inumange ni
Jesus i sénganya a Saduseyo.
(I Saduseyo, éy éwan side
méniwala a mabuhay i tolay
a huway.)
19 “Maistu,” kagi de, “nisu-
lat ni Moises i kona se: Eng
mate kan tu lélake a te asawa,
éy éwan pabi side tu anak, éy
tu wadi na, éy dapat asawan
na kan tu kayong na a bilo,

monda magenak siya, para te
anak tu aka na a minate.
20 Nadid, Maistu,” kagi de,
“éy te pitu a pépétwadi a lélake
to éya. Ey nangasawa tu pan-
ganay. Ey minate siya a éwan
pabi tu anak.
21 Kanya inasawa be no
wadi na tu kayong na a bilo.
Ey minate be siya a éwan pabi
tu anak. Ey kona be sa tu
ikatélo.
22 Ey kona be sa a hanggan
to ikapitu. Ey minate side a
étanan a éwan pabi tu anak. Ey
i katapusana éy minate be tu
bébe.
23 “Ey nadid, Maistu,” kagi
du Saduseyo, “saye i gustu
mia a mapospusan: Nitoldu
mo a te buhay kan i tolay a
huway. Eng talaga a kona sa,
éy ti ésiya dide a pitu i maging
asawa na ta kébuhay du tolay
a huway, da inasawa de siya
a étanan?”
24 Ey kinagi ni Jesus dide, a
“Mali kam a tahod, da éwan
moy tukoy i kasulatan na
Diyos, sakay éwan moy tukoy
i kapangyarian na Diyos.
25 Dahilan ta kébuhay na
tolay a huway, éy éwan dén
maari a mangasawa side, da
kapareho dén side du anghel
ta langet.
26 Ey sikam a Saduseyo,”
kagi ni Jesus, “éy bakit isip
moy a éwan mabuhay i to-
lay a huway? Ewan moy
wade pabi nabasa tu kasula-
tan ni Moises, to kéharap na
to kayo a mégdingat? Kinagi
na Diyos ni Moises, a ‘Sakén
i Diyos a péniwalaan ni Abra-
ham, sakay ni Isak, sakay ni
Hakob.’
27 Kahulugina na éya, éy
méniwala side nadid ta Diyos,
maski minate side to araw,
da buhay dén side nadid ta
langet. Kanya mali kam!”
kagi ni Jesus.

Tu Mahalaga a Utus

28 Nadid, i esa a maistu
ta rilihiyon, éy neta na a
mékipégpasuway side ni Jesus.
Sakay neta na a mahusay tu
sengbet ni Jesus dide. Kanya
kinagi na diya, a “Maistu, ahe
i mahalagaa a utus ta kasula-
tan na Diyos?”
29 Ey kinagi ni Jesus, a
“Saye i mahalaga a utus:
‘Tandaan moy, sikam a
Israel; i Panginoon tam a
Diyos, éy siya san i Panginoon
ta étanan.
30 Dapat mahalén mo i
Panginoon mo a Diyos ta
mahigpit, a isipén mo siya a
palagi.’ Saya i mahalagaa a
utus.
31 Sakay tu ikaduwa a utus
a kapareho na éy kagi na, a
‘Mahalén mo tu kapareho mo
a kona ta pégmahal mo ta bégi
mo.’ Ewan tu iba a utus a mas
mahalaga diden ya a éduwa,”
kagi ni Jesus.
32 Nadid, tu maistu ta rili-
hiyon, éy kinagi na ni Jesus,
a “Tama ngani, Maistu, tu
kagi mo, a i Panginoon tam a
Diyos, éy siya san i Panginoon
ta étanan, da éwan tu iba a
Diyos.
33 Sakay tama be tu kinagi
mo, Maistu, a dapat mahalén
na tolay i Diyos ta mahigpit, a
isipén na siya a palagi. Sakay

tama be tu kinagi mo, a dapat mahalén tam tu kapareho tam a kona ta pégmahal tam ta bégi tam. Diden ya a éduwa a utus," kagi no maistu, "éy mas mahalaga a sundin tam ya kesira ta pégatang tam ta hayup a para ta Diyos, sakay ta iba a péngatéd tam ta Diyos."

34 Nadid, neta ni Jesus a mahusay i sengbita no maistu ta rilihiyon. Ey kinagi na diya, a "Adene ka bale dén a ipasakup ta Diyos."

Ey kétapus na éya, éy éwan tu nangahas a nagpakelagip ni Jesus a huway.

Tu Pégpakelagip Ni Jesus
Tungkul Ta Tagapagligtas

35 Nadid, to pégtoldu ni Jesus to Templo, éy te nipakelagip siya du tolay. "Du maistu ta rilihiyon," kagi na, "éy bakit kagi de a tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas éy ninuno siya ni Hari Dabid?

36 Pero dinulaw siya ni Dabid a amo na! Ey tu nagpakagi ni Dabid ta éya éy tu Banal a Espiritu. Da kinagi ni Dabid, a 'Kinagi na Diyos to amo ko, a "Mégiknud ka ta tagirilan kuae a hanggan mapasuku ko diko du kalaban mo." '

37 Nadid ti Dabid, éy dinulaw na a amo na tu tagapagligtas. Eng kona sa, éy bakit kagi du maistu moy a ninuno siya ni Dabid?"

Nadid du tolay, éy gustu de a bébaten ti Jesus.

38 Ey to pégtoldu na, éy kinagi na dide, a "Mangilag kam du maistu ta rilihiyon. Gustu de a mégbihis ta memahal a badu, monda meta du tolay a mataas side. Sakay gustu de a saloduan side du tolay ta plasa na banuwan.

39 Sakay gustu de be a umeknud ta pégiknuden na mataas a tolay ta anyayaan, sakay ta kapilya.

40 Sakay ugali de be a ménalangin ta atakdug, monda isip du tolay a banal side. Pero éng te bébe a bilo, éy agiwén de san tu luta na. Kanya parusaan side na Diyos ta lalo a mahigpit!"

Tu Niatéd No Bilo Ta Diyos

41 Nadid, to édsa ni Jesus to Templo, éy inumeknud siya to tapat no kahon a pégabuluyan. Ey te itan na du tolay a nitékneg de i kuhata to kahon. Neta na i meadu a mayaman a tolay a nitékneg de sa i meadu a kuhata.

42 Ey nadid, éy neta na be i esa a bilo a bébe a pobri, éy nitékneg na sa i éduwa san a sentimos.

43 Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a "Entan moy i bilo yae. Tu nitékneg na sina to kahon a para ta Diyos, éy bilang mahigit pa to niabuluy du étanan a iba a tolay.

44 Dahilan du iba, éy niabuluy de ta Diyos tu sobha de san. Pero siya, maski pobri siya, éy niatéd na dén i étanan a kuhata na. Ewan siya tu buhay a pamugtong ta kabuhayan na."

13

Tungkul Ta Hirap a Dumemét

1 Nadid, kéhektat de Jesus
to Templo, éy kinagi diya no
alagad na a esa, a "Entan mo,
Maistu, memahal a tahod i
pader na Templuae. Sakay
kamahalan i bile naa!"
2 Ey "O," kagi ni Jesus.
"Pero i Templo a ina a te itan
moy, éy dumemét i oras a
éwan sina tu mabuhay a bito a
te tupo ta kapareho na a bito
ta dingding naa. Matibatibag
side a étanan!"
3 Nadid, te eknud de Jesus
ta buked na Olibo to tapat no
Templo. Ey de Pedro, sakay ti
Santiago sakay ti Juan sakay
ti Andres, éy négkagi side ni
Jesus ta lihim.
4 "Maistu," kagi de,
"nikésiya i deméta na éya a ki-
nagi mo? Anya wade i tandaa
a monda mapospusan me a
dumemét dén i éya a hirap?"
5 "Mangilag kam," kagi
ni Jesus, "monda éwan kam
pagkamalién na tolay.
6 Da te meadu a talaga a
umange se a mégkagi a side
i Cristo a tiniyak na Diyos a
tagapagligtas ta mundua. Ey
pagkamalién de i meadu a to-
lay.
7 Eng makabaheta kam ta
meadu a gera, éy diyan kam
métageg. Dumemét a talaga i
meadu a gera, pero éwan ya
tanda na katapusan.
8 Dahilan éy maglaban-
laban du banubanuwan.
Sakay te meadu a lindul
ta iba-iba a lugar, sakay
dumemét i meadu a alép. I
étanan a éya éy sapul pabi na
hirap a dumemét.
9 "Pero sikam, éy mangi-
lag kam. Da kédemét na
éya a panahun éy itokyon
de kam, sakay méngidimanda
side dikam, sakay balbalén
de kam ta kapilya de. Sakay
tumaknég kam ta harap na
gubernador sakay hari, da
méniwala kam diyakén. Saya
i oras moy a pégpatunay moy
diyakén dide.
10 Dapat mepahayag ta
étanan a tolay ta mundua i
Mahusay a Baheta.
11 Eng dekpén de kam,
sakay bistaan de kam," kagi
ni Jesus, "éy diyan kam
métageg éng anya i katuwiran
moya dide. Eng dumemét
i éya a oras, éy basta kagi
moy san i iatéd na Diyos a
katuwiran moy. Da éwan
sikam i mégkagia, éng 'wan i
Banal a Espiritu i magpaka-
gia dikam ta katuwiran moy.
12 "Ta éya a panahun," kagi
ni Jesus, "éy itokyon na to-
lay du top de a ipabuno. Ey
kona be sa i gemténa du lélake
ta anak de. Sakay du anak
éy labanan de be dema de, a
ipabuno de be side.
13 Sakay kaiyamutan kam
na étanan, da méniwala kam
diyakén. Pero du maniwala
diyakén a matapat a hang-
gan ta katapusan, éy meligtas
side."

Tu Kontara Ta Diyos a Mangsida

14 "Nadid," kagi ni Jesus,
"dumemét i oras a meta moy
ta Templo tu kontara ta Diyos

a mangsida. (Sikam a mag-
basa ta éye, éy isipén moy ye.)
Péketa moy ta éya, du édse
ta Hudea, éy dapat guminan
side ta buked.
15 Sakay du édse ta luwas
no bile de, éy diyan dén
side suméśdép a mangalap ta
kasangkapan de.
16 Sakay du édse ta uma éy
diyan dén umuli a mangalap
ta badu de.
17 Kakakagbi du mabuk-
tet sakay du te mabulol ta
panahun a éya!
18 Ipanalangin moy a éwan
metaun i éya a kahirapan ta
taglamig.
19 Dahilan ta panahun a
éya," kagi ni Jesus, "éy mag-
danas i étanan a tolay ta dikél
a kahirapan. Ewan pabi
nakekenaman na tolay i kona
sa a hirap sapul to péglalang
na Diyos ta mundua, a hang-
gan nadid. Pero éwan tu
kéhuway i kona sa a panahun.
20 Ey paseplutén san na
Panginoon i éya a panahun,
da éng éwan na paseplutén
éy éwan tu mabuhay a tolay.
Kanya paseplutén na, éy
alang-alang du pinili na a
tolay a sakup na.
21 "Nadid," kagi ni Jesus,
"éng te mégkagi dikam, a 'Kéye
dén se tu tiniyak na Diyos a
tagapagligtas,' o te mégkagi, a
'Kéye na dén sina,' éy diyan
kam méniwala.
22 Da te lumitaw ngani a
kakabulyan a tolay, a kagi de
a side i tiniyak na Diyos a
tagapagligtas, sakay kagi du
iba, a purupeta side a gébwat
ta Diyos. Sakay ipeta de
be i makataka-taka a tanda,
monda lukoén de, éng maari,
du méniwala ta Diyos.
23 Mangilag kam, da ki-
nagi ko dén ya dikam bagu
dumemét."

I Kédemét Na Lélake a Gébwat Ta Langet

24 "Nadid, ta éya a panahun,
kétapus na éya a kahirapan,"
kagi ni Jesus, "éy dumiklém i
bilag sakay ta bulan,
25 sakay matékneg i biton a
gébwat ta langet, da mayégyég
side.
26 Nadid, sakén a lélake a
gébwat ta langet, éy metaék de
ta kuném a dumibi ta lutaa a
maghari, a kébil ko i kapang-
yarian ko.
27 Tulos paangen ko du
anghel ko ta maski ahe
ta mundua, a hanggan ta
langet, monda tipunén de du
étanan a sakup ko a tolay."

Tu Pégtoldu a Gébwat Ta Kayo a Igos

28 "Isipén moy i kahulugina
na halimbawaae na kayo a
igos," kagi ni Jesus. "Bagay
mégogbus i tingi-tingi na, éy
tukoy moy a adene dén i
késinag.
29 Nadid, kona be sa, bagay
meta moy i étanan a éya a ni-
hula ko, éy tukoy moy dén
a adene dén i kédemét ko--a
mégsapul dén.
30 Tandaan moy, manyari
pa i étanan a éya bagu mate i
étanan a tolay a buhay nadid.
31 Maibut i langet éy ta lu-
taa, pero i kagi ko éy éwan
maibut."

Ewan Tu Makapospos Ta Oras a Eya

32 "Pero éwan tu nakapospos ta oras na kédemét na éya. Maski du anghel ta langet, maski sakén a anak na Diyos--basta Tama ko san i nakapospusa ta éya.

33 Kanya sikam, éy bantayan moy, da éwan moy tukoy éng nikésiya i deméta na éya.

34 "I kédemét ko, éy kona se," kagi ni Jesus. "Eng mara, te lélake a méglakad ta adeyo. Ey ta péglakad na, éy atdinan na pa i bawat esa a tauhan na ta tungkulin de a tarabaho de. Sakay ibilin na to mégbantay a dapat magbantay siya ta mahigpit.

35 Kanya sikam," kagi ni Jesus du alagad na, "éy bantayan moy, da éwan moy tukoy éng nikésiya i demét kua--éng giapon, éng kélép, éng amulaldew, o éng gagabi.

36-37 Mangilag kam, makay bigla i demét kua, a makay demtan ta kam a tidug. Saye i bilin kua du étanan a tolay: bantayan moy!"

14

Bantaén De a Bunon Ti Jesus

1 Nadid, éduwa a aldew bagu Piyesta na Ala-ala, sakay piyesta a péngan de ta melapis a tinapay. Ey du mataas a padi, sakay du maistu ta rilihiyon éy néguhunan de a ipadikép ti Jesus ta lihim, sakay ipabunu de.

2 "Pero éwan nadid a piyesta," kagi de; "makay maligalig du tolay."

Tu Nangbulak Ta Pabango Ni Jesus

3 Nadid, édsa ti Jesus ta Betania, to bile ni Simon a te ketong to araw. Ale na a méngan sa, éy inumange sa i esa a bébe a te kébil a boti a putat ta pabango a memahal. Siya éy binukasan na tu boti, sakay nibulak na to ulo ni Jesus.

4 Ey du sénganya a tolay sa, péketa de ta éya, éy nagingél side. "Bakit," kagi de, "sayang dén i pabangua!

5 Nibugtong mo maka ina ta mahigit pa ta étélo a datos a kuhata, sakay niatéd mo du mahirap i kabugtungan naa." Kona sa i pégpintas dia to bébe.

6 Pero kinagi ni Jesus dide, a "Pabayan moy siya. Bakit péginglan moy siya? Mahusay i gimet na diyakén.

7 Palagi a kaguman moy du mahirap," kagi ni Jesus, "maski nikésiya éy makatulung kam dide. pero sakén éy éwan, da éwanék male a kaguman moy.

8 Gemtén na dén i kaya na a para diyakén. Nibulak na dén ya diyakén da iduwel na diyakén, da ielbéngék dén.

9 Ey tandaan moy, maski ta ahe i pégtolduan dia ta Mahusay a Baheta, éy ipaalaala de be i ginimita na éye a bébe diyakén."

Nékipagkasundu Ni Hudas Du Kalaban Ni Jesus

10 Nadid ti Hudas Iskarote, a esa du labindalawa a

alagad, éy inumange siya
du mataas a padi, a monda
itokyon na ti Jesus dide.
11 Ey du padi, pékabati de to
kagi na, éy mésahat side. Ey
kinagi de diya a atdinan de
siya ta kuhata. Ey sapul ta
éya, éy mégisip dén ti Hudas ta
oras a péngitokyon na ni Jesus
dide.

Tu Péngapon De Jesus To Piyesta

12 Nadid, kédemét na oras
no piyesta a péngan de ta
melapis a tinapay, éy saya i
oras de a mégbuno ta tupa. Ey
du alagad ni Jesus, éy kinagi
de diya, a "Ahe i paghandaan
me ta péngapon tam nadid a
Piyesta na Ala-ala?"
13 Ey inutusan na i éduwa a
alagad na, a kinagi na dide, a
"Umuli kam ta banuwan. Ey
ta éya éy kasambat moy i esa a
lélake a te kébil a dinom. Basta
kumuyog kam diya
14 ta bile de. Sakay kagi
moy to te bile ta éya, a 'Tu
Maistu me éy gustu na a ma-
pospusan éng ahe i kuwarto
a péngaponan me ta Piyesta na
Ala-ala.'
15 Eng kagin moy diya i éya,"
kagi ni Jesus, "éy ipeta na
dikam tu kuwarto ta ontok
a nakahanda dén. Ey saya
i paghandaan moya ta pan-
gapon tam."
16 Nadid, to pégkagi dén ni
Jesus ta éya, éy inumuli dén tu
éduwa ta banuwan. Ey nan-
yari tu étanan a kinagi ni Jesus
dide. Ey naghanda sa side ta
péngapon de a para ta Piyesta
na Ala-ala.
17 Nadid, to kélép a éya,
éy dinumemét sa ti Jesus, a
kaguman na du alagad na a
labindalawa.
18 Ey to péngan de, éy kinagi
ni Jesus, a "Tandaan moy, esa
dikam i méngitokyon diyakén.
I esa dikam a mékidipon ta éye
nadid."
19 Ey du alagad, pékabati de
ta éya, éy nalungkut side, a
kinagi na bawat esa dide, a
"Besa a sakén!"
20 Ey kinagi ni Jesus, a
"Ewan tu iba, éng'wan i esa
dikam a labindalawa. Tu
kasabay ko a néngisawsaw ta
tinapay ta sabawae," kagi
na, "éy siya i méngitokyona
diyakén.
21 Kailangan a mateék
ayun to nisulat du purupeta
to araw, pero kagbi tu
méngitokyon diyakén! Maigi
pa éy éwan dén nienak."

Tu Katapusan a Péngapon

22 Nadid, to péngan de, éy
inalap ni Jesus tu kanén de a
tinapay, éy to pégpasalamat na
ta Diyos, éy pinuseng-puseng
na a nitagtag na du alagad na.
"Kanén moy dén ye," kagi na,
"a saye i bégi kua."
23 Nadid, inalap na tu tasa
a te lasén a alak. Ey to
pégpasalamat na dén, éy nige-
wat na dide, éy ininom de a
étanan.
24 Ey kinagi na dide, a "Saye
i dige kua, a saye i tanda na
pangako na Diyos. Ey mebu-
lak alang-alang ta meadu a
tolay.
25 Ey tandaan moy, éwanék
dén uminom ta alak, éng

éwanék uminom ta bigu a
alak ta kaharian na Diyos.”
26 Nadid, to pégkanta de ta
kanta ta Diyos, éy naglakad
dén side ta buked na Olibo.

Hinulaan Ni Jesus a Tanggian
Siya Ni Pedro

27 Nadid, kinagi ni Jesus
du alagad na, a “Talaga a
ginananék moy a étanan, da
nisulat du purupeta to araw,
a ‘Ta ipagpabuno na Diyos to
Pastor, éy matibuhahak du
tupa.’
28 Pero ta kébuhay ko a
huway,” kagi ni Jesus, “éy
meditulék dikam ta Galilea.”
29 Nadid, kinagi ni Pedro, a
“Sakén, éy éwan ta ka ginanan,
maski ginanan ka du iba.”
30 “Ewan, Pedro,” kagi ni Je-
sus, “da tandaan mo, nadid a
kélép, bagu magtarakot i tan-
dang ta pénduwa, éy itanggiék
mo ta péntélo a éwanék mo
kaguman.”
31 “Ewan,” kagi ni Pedro,
“maski mateék a kaguman
mo éy éwan ta ka itanggi!” Ey
kona be sa i kinagia du étanan
a alagad.

Nanalangin Ti Jesus Ta Getsemani

32 Nadid, éy inumange de
Jesus ta Getsemani. Ey ki-
nagi ni Jesus du alagad na,
a “Mégiknud kam pa se, a
umangeék sinae a manalan-
gin.”
33 I kaguman na sana éy de
Pedro san, sakay ti Santiago
sakay ti Juan. Ey métegeg ti
Jesus.
34 Ey kinagi na dide, a
“Métagigék tu isip, a komanék
i mate. Maguhay kam se a
mékipagpuyat kam.”

35 Nadid, kéadeyo na ta
kétihék, éy dinumapa siya a
nanalangin a éng maari éy
malipas san diya i hirap na
a dumemét.
36 “Améng,” kagi na, “maari
ka a magimet ta maski anya.
Iadeyo mo pad diyakén i
paghirap ko. Pero éwan na
kaluuben kua i masunuda,
éng ˈwan na kaluuben mo i
masunud.”

37 Nadid, késoli na éy
dinemtan na a tidug du étélo
a alagad. Ey kinagi na ni
Pedro, a “Simon, tidug kam
bale! Ewan kam beman
makapagpuyat a maski esa
a oras a kaguman ko?
38 Magpuyat kam sakay
manalangin kam, monda
éwan kam madaig na mang-
puhuba dikam. Méniwala
kam diyakén ta isip moya,
pero i bégi moya éy mehina.”

39 Nadid, huway siya a inu-
madeyo dide a manalangin a
huway ta pareho san a kagi.
40 Sakay sinumoli siya dide
a huway, a dinemtan na man
dén side a tidug, da mégtongka
side a tahod. Ey éwan side tu
kagi diya, da mésanike side.

41 Huway man dén siya a
manalangin, éy késoli na dide
ta pentélo, éy kinagi na dide, a
“Tidug kam bale pabi! Tama
dén. Dumemét dén i oras
a péngitokyon de diyakén du
makasalanan a tolay.

42 Nay, umikat kam dén a
kitam dén. Dumemét dén tu
méngitokyon diyakén."

To Péngdikép De Ni Jesus

43 Nadid, to pégkagi pabi
ni Jesus, éy dinumemét
dén ti Hudas, tu esa du
labindalawa. Te kaguman
siya a meadu a tolay a gébwat
side du te tungkulin a Judeo.
Ey te kébil side a sondang éy
ta gahoti.
44 Bagu pa side dinumemét
ta éya, éy kinagi dén ni Hu-
das dide a atdinan na side ta
tanda, monda matukoy de ti
Jesus. "Tu ahoben ko," kagi
na, "éy siya i dekpén moya, a
iange moy du amo moy."
45 Kanya nadid, éy inu-
madene ti Hudas ni Jesus,
a binati na siya, a tulos na
inahoben.
46 Ey du kaguman ni Hu-
das, éy tulos dinikép de ti Je-
sus.
47 Ey tu kaguman ni Jesus a
esa, éy binagut na tu sondang
na, a tinegpas na tu utusan no
mataas a padi, a minahipas i
talinga naa.
48 Nadid, kinagi ni Jesus du
tolay sa a nanikép diya, a
"Bakit te armas kam a son-
dang éy ta kayo a panikép
diyakén? Ataay, tulisan ék
beman a metapang?
49 Aldew-aldew éy
mégtolduék ta Templo. Bakit
éwanék moy sa dinikép? Pero
sigi kam dén, monda matu-
pad tu nihula du purupeta ta
kasulatan na Diyos."
50 Ey to pégkagi ni Jesus ta
éya, éy gininanan siya du ala-
gad na.
51 Nadid, to péngiange de ni
Jesus ta banuwan, éy te esa
a lélake a nangtonod-tonod
dide, a te alikébkéb san a
damit. Ey neta de siya, a ta-
laga de siya a dekpén.
52 Pero to péngkébil de diya,
éy pinabayan na tu damit na,
a ginuminan dén a uba.

Ti Jesus Ta Harap Du
Te Tungkulin a Judeo

53 Nadid, éy nitugén de ti
Jesus to bile no mataas a padi.
Ey napisan dén sa du étanan a
te tungkulin a Judeo.
54 Ey tinumagubet dide
ti Pedro ta éya. Ey tulos
sinomdép be siya to karsada
no bile. Sakay inumeknud
sa siya a kaguman na du
guwardia, a nékipagdengdeng
siya to apoy de.
55 Nadid, du mataas a
padi sakay du te tungkulin a
Judeo, éy mégahayok pabi side
ta magsistigu ta kakabulyan
a kontara ni Jesus, monda
te katuwiran side a ipabuno
siya. Pero éwan side tu meeta,
56 da maski meadu a ka-
harap a mégkagi ta kakab-
ulyan tungkul diya, éy éwan
paripareho i abla dia.
57 Tinumaknég i sénganya
dide, a kinagi de, a
58 "Nabati me i ina a
lélake a négkagi a maari na
kan a hukatén i Templo na
Diyos a ginimet na tolay,
sakay huwayén na kan a
pataknégén ta étélo san
a aldew; sakay éwan kan
tulungan na tolay."
59 Pero pati tu abla de éy
éwan paripareho.

60 Nadid, tinumaknég tu
mataas a padi, a kinagi na ni
Jesus, a “Ewan ka beman tu
isengbet di mégpehaya diko?”
61 Pero te ginék san ti Je-
sus, a éwan siya sinumeng-
bet diya. Ey kinagi diya no
mataas a padi a huway, a
“Anya, kagi mo dén éng siko a
talaga i anak na Diyos. Ikagi
mo éng siko i Cristo a tiniyak
na Diyos a tagapagligtas ta to-
lay ta mundua.”
62 Ey “O,” kagi ni Jesus,
“sakén ngani dén ya. Ey
sikam éy metaék moy a
mégiknud a magdatig kame
ta Diyos, a kagumanék na
a maghari. Sakén i lélake
a gébwat ta langet. Sakay
metaék moy a dumemét a
édseék ta kuném ta langet.”
63-64 Nadid, pékabati no padi
ta éya, éy pinéknet na tu badu
na a sarili, a kinagi na, a
“Méglapastangan siya ta Diyos!
Mégwari-wari siya a anak na
Diyos! Bakit kailangan tam
pa a mégbati du magsistigu
diya ta kasalanan na? Da
nabati tam dén nadid i
pégkagi na a kontara ta Diyos!
Anya i isip moya?” kagi na.
Ey du mégbati to kagi no padi,
éy kagi de a étanan a dapat
mate siya.
65 Nadid, i sénganya dide,
éy linoktaben de tu mata ni
Jesus. Sakay tinaklében de
tu mata na to damit, sakay
sinésuntuk de siya, a kinagi
de diya, a “Nay, tukuyan mo
éng ti ésiya i nanuntuka diko!”
Sakay du guwardia ta éya, éy
sinésapuk de siya.

Nitanggi Ni Pedro Ti Jesus

66 Nadid, édse pabi ti Pedro
to karsada no bile. Ey tu esa a
bataan no padi,
67 péketa na ni Pedro a
mégdengdeng, éy te itan na
siya, sakay kinagi na, a “Siko
bale i kagumana ni Jesus a
taga Nasaret!”
68 Pero nitanggi ni Pedro.
“Ewan ko tukoy tu kagi mo,”
kagi na. Ey minabukod dén
ti Pedro to kudal to karsada,
tulos nagtarakot i tandang.
69 Mamaya-maya éy neta
man dén siya no bataan, tulos
kinagi na du édsa sa, a “Siya
ngani i kaguman na a esa.”
70 Pero nitanggi man dén ni
Pedro.
Mamaya-maya man dén, éy
du tolay sa éy kinagi de ni
Pedro, a “Diyan ka sumuway.
Siko i kaguman na a esa, da
taga Galilea ka be.”
71 “Bakén a sakén,” kagi
ni Pedro, “isumpa ko!
Parusaanék na Diyos éng
mégbuli-buliék! Ewan ko
tukoy i éya a lélake a kékagin
moy!”
72 Nadid, to pégkagi ni Pe-
dro ta éya, éy bigla a nag-
tarakot tu tandang ta pen-
duwa. Ey naala-ala ni Pe-
dro tu kinagi ni Jesus diya,
a “Bagu magtarakot tu tan-
dang ta penduwa, éy itang-
giék mo ta pentélo.” Ey to
pékaala-ala na ta éya, éy tulos
minagsanget siya ta mahig-
pit.

15

Ti Jesus Ta Harap Ni Pilato

1 Nadid, to gagabi dén, éy
nagmiting du te tungkulin a
Judeo, sakay néguhunan de
éng pakodyan de ti Jesus. Ey
nipagapus de siya sakay ni-
ange de ni Gubernador Pi-
lato.
2 Ey kinagi ni Pilato diya, a
"Siko bale i haria na Judeo?"
Ey "O," kagi ni Jesus, "kona to
kinagi mo."
3 Ey nadid, da pinehayan
siya du mataas a padi ta
meadu a kasalanan,
4 éy kinagi ni Pilato diya, a
"Meadu i iyépehay dia diko!
Anya i katuwiran mua?"
5 Pero éwan sinumengbet ti
Jesus. Ey nagtaka ti Pilato.

Gustu De a Bunon Ti Jesus

6 Nadid, tuwing piyesta, éy
ugali ni Pilato a magpaluwas
ta isesa a pihesu, maski ti
ésiya i gustu du tolay.
7 Ey nadid éy édsa dén to
pégpihesuan i esa a lélake a
nakabuno, a ti Barabas i nga-
hen naa. Siya éy kaguman na
du iba a tolay to péngligalig de
ta banuwan.
8 Nadid, dinumulug du to-
lay ni Pilato, a mékiohon side
diya a dapat paluwasén na i
esa a pihesu.
9 Ey kinagi ni Pilato, a
"Gustu moy a paluwasén ko
dikam tu hari na Judeo?"
10 Tukoy dén ni Pilato a du
padi éy nitugén de ti Jesus
diya da ménaghili side diya.
11 Nadid, du mataas a padi,
éy pinégkagian de dén du to-
lay, a i pékiohon dia ni Pilato
éy paluwasén na ti Barabas
kesira ni Jesus. Ey to pékiohon
de ni Pilato ta éya,
12 Ey kinagi na dide, a "Eng
kona sa, éy anya i gemtén kua
to lélake a ngéngahinan moy a
hari na Judeo?"
13 "Ipako mo siya ta kudos,"
kagi de.
14 "Ey bakit," kagi ni Pilato;
"anya i kasalanan naa?" Pero
du tolay, éy lalo de san a nidu-
law, a "Ipako mo siya ta ku-
dos!"
15 Nadid ti Pilato, éy gustu
na a mékisuyu siya du to-
lay. Kanya pinaluwas na ti
Barabas dide. Sakay nipabal-
bal na ti Jesus, a tulos niatéd
na du sundalu, monda ipako
de ta kudos.

Lélokon De Ti Jesus

16 Nadid du sundalu, éy ni-
ange de ti Jesus ta lubuk no
bile no gubernador, sakay
pinadulug de sa du étanan a
sundalu.
17 Sakay sinolotan de ti Je-
sus ta badu a medideg, da
saya i kolor na damit na hari.
Sakay nagkawekaw side ta
lanot a meset, a nisoklop de
to ulo na, a kurona na kan.
18 Sakay sinumalodu side
diya, a kinagi de, a "Mabuhay
i hari na Judeo!"
19 Sakay pinépakol-pakol de
siya, sakay linéloktaben de
siya, sakay linumuhud side
diya.
20 Ey nadid, kétapus de a
nangloko diya, éy inibutan de
tu badu na a medideg, sakay
pinabaduan de man dén to
sarili na a damit. Sakay

pinaluwas de siya a ipako ta kudos.

Nipako De Siya Ta Kudos

21 Nadid, to péglakad de, éy nasambat de i esa a lélake a somdép ta banuwan; éy pinilit siya du sundalu a minangbékle to kudos ni Jesus. I ngahen no lélake éy ti Simon a taga Sirene. Siya tu ama ni Alehandro sakay ti Rupus.

22 Ey niange de ti Jesus to lugar a ngéngahinan de a Golgota (a i kahulugen na éy Bungu).

23 Ta éya éy inatdinan de ti Jesus ta alak a te halu a gamot. Pero inidelan na.

24 Ey nipako de siya to kudos. Sakay nagpalabunutan side a hinati-hati de tu damit na, éng ti ésiya i makaalapa ta bawat piraso.

25 To péngipako de diya, éy alas nuwebe dén na gagabi.

26 Sakay te sulat to kudos a te kagi to abla de diya. I kagi naa éy "TU HARI NA JUDEO."

27 Ey nipako de be sa i éduwa a tulisan a kasabay ni Jesus, a nitolnék de side ta magtembang a tagirilan ni Jesus.

29 Nadid, du suméssalegéd sa, éy dinédusta de ti Jesus, a kinagi de, a "Hala! Siko bale i manghukata ta Templo, sakay ipataknég mo a huway ta ételo san a aldew! Bakit éwan mo iligtas nadid i bégi mua.

30 Nay, umogsad ka dén ta kudusa!"

31 Ey kona be sa du mataas a padi, éy pinintasan de be siya, a kinagi de, a "Entan moy, niligtas na kan du iba. Pero i bégi naa éy éwan na meligtas.

32 Eng Cristo siya, a hari na Judeo, éy bakit éwan siya umogsad ta kudusa, monda meta tam a maniwala kitam diya?" Sakay pati du éduwa a kasabay na a nipako, éy dinédusta de be siya.

Tu Kamatayan Ni Jesus

33 Nadid, kédemét na tanghali, éy nagdiklém a hanggan to alas tres.

34 Ey to alas tres dén, ey kinagi ni Jesus ta medegsén, a "Eloi, Eloi, lema sabaktani," a i kahulugen naa, éy "Diyos ko! Diyos ko! Bakit pinabayanék mo?"

35 Ey du sénganya a te taknég sa, éy akala de a dédulawan na ti Purupeta Eliyas.

36 Ey minaginan i esa dide a nangalap ta damit, sakay nibisa na to tuba, sakay niedton na ta ontok no kayo, sakay nipasépsép na ni Jesus. Sakay kinagi na, a "Entan tam pa éng dumemét ti Eliyas a méngiogsad diya ta kudusa."

37 Nadid, éy dinumulaw ti Jesus, a tulos nabégsot i angés naa.

38 Ey nadid, tu kortina a dikél ta lubuk no Templo, éy bigla a minapéknet sapul ta ontok a hanggan ta sidung.

39 Sakay tu kapitan du sundalu, éy te taknég san siya ta harap no kudos. Ey péketa na éng kodya a minate ti Jesus, éy kinagi na, a "Tunay bale ye a anak na Diyos!"

40 Nadid, éy édsa be sa i sénganya a bébe a mégtan-aw.

Kabilang dide éy ti Maria
Magdalena, sakay ti Maria
a ina no kétihék a Santiago,
sakay ni Hose, sakay ni Sa-
lome.
41 Side du kakaguman ni Je-
sus to édse na pabi ta Galilea,
a side i katulung naa. Sakay
te meadu be a iba a bébe ta
éya, a kinumuyog ni Jesus ta
Jerusalem.

Tu Péngielbéng Ni Jesus

42 Nadid, i éya a aldew
éy disperas. Ta gabia éy
pangilin na Judeo. Ey to
giapon,
43 éy dinumemét sa ti Hose
a taga Arimatea. Siya éy
sakup du konsiyal na Judeo, a
iyégalang siya du tolay. Sakay
inumasa be siya ta kédemét
na Diyos a maghari. Ey na-
did éy éwan siya mésanike a
umange ni Pilato a mékiohon
diya éng makaalap siya to
bangkay ni Jesus.
44 Ey pékabati ni Pilato ta
éya, éy isip na a makay buhay
pabi ti Jesus. Kanya pin-
auwet na tu kapitan du sun-
dalu, a nipakelagip na diya
éng talaga a minate dén ti Je-
sus.
45 Ey to pékabaheta na
to kapitan a minate ngani
dén, éy pinakultaden na ti
Hose a umange mangalap to
bangkay na.
46 Ey namugtong pa ti Hose
to manta a damit a pagsapot.
Sakay pineogsad na dén tu
bangkay to kudos, sakay
sinaputan na to manta, sakay
nielbéng na siya to kuweba a
ginimet de to pader. Sakay
nigulung de tu bito a nitakléb
de to pintuan no lébéng.
47 Ey ti Maria Magdalena
sakay ti Maria a ina ni Hose,
éy neta de tu néngielbéngan
dia.

16

To Kébuhay Ni Jesus

1 Nadid, kélipas no pangilin,
ti Maria Magdalena, sakay
ti Maria a ina de Santiago,
sakay ti Salome, éy namug-
tong side ta don a mesépot, a
monda ipahid de to bangkay
ni Jesus.
2 Ey nadid, to simba dén
a amulaldew, éy inumange
side to lébéng.
3 Habang méglakad side éy
péguhunan de, a "Ti ésiya wade
i maakit tama a méngigulung
to bito a takléb no pintuan?"
kagi de,
4 "da medégi." Ey kédemét
de sa, éy neta de a negulung
dén tu bito.
5 Tulos sinomdép side to
lébéng. Ey neta de sa i esa
a lélake a te eknud sa, a
melélatak i badu naa. Ey
méganteng side.
6 "Diyan kam méganteng,"
kagi no lélake. "Tukoy ko
a ahayukén moy ti Jesus a
taga Nasaret, siya a nipako
de. Pero éwan se siya, da
nabuhay dén! Entan moy i
lébéng naa, a éwan se siya.
7 Nadid," kagi na, "éy ange
moy pégkagian du alagad na,
sakay ti Pedro be, a nabuhay
dén siya, a magdetol siya
dikam ta Galilea. Ey meta

moy siya ta éya, a kona to kinagi na dikam."

8 Ey du bébe, pékabati de ta éya, éy ginuminan side a linumuwas to lébéng, da méganteng side a tahod. Ey éwan side négkagi ta maski ti ésiya to mineta de, dahil to anteng de.

Pinumeta Ti Jesus Du Alagad Na

9 Nadid, to kébuhay ni Jesus to simba a gagabi, éy pinumeta pa siya ni Maria Magdalena. Siya tu bébe a inibutan ni Jesus ta pitu a dimonyo.

10 Sakay siya, éy inumange négkagi ta éya du iba a alagad ni Jesus. Dinemtan na side a mégsanget.

11 Ey pékabati de to kagi no bébe, a neta na ti Jesus a buhay dén, éy éwan side naniwala diya.

12 Ey kétapos na éya, éy pinumeta man dén ti Jesus ta éduwa a alagad na a iba to péglakad de to dilan. Ey iba dén i idsura naa.

13 Ey side, éy nagsoli side a négkagi du iba. Pero éwan be side naniwala dide.

14 Katapusana, éy pinumeta ti Jesus du sapulu éy ta esa a alagad na to péngan de. Ey pinégkagian na side, da éwan side naniwala diya, sakay éwan side naniwala du nagbaheta dide a buhay dén siya.

15 Sakay kinagi na dide, a "Umange kam ta maski ahe ta mundua, sakay magpahayag kam ta Mahusay a Baheta ta étanan a tolay.

16 I maski ti ésiya a maniwala, a tulos ipabinyag, éy meligtas side. Sakay du éwan maniwala, éy hukumén side na Diyos.

17 "Ey saye du tanda a édse du méniwala diyakén," kagi ni Jesus; "makapagpaibut side du dimonyo ta pamag-itan na ngahen kua. Sakay mégkagi side ta iba-iba a kagi a éwan mapospusan na tolay.

18 Sakay éng kébilan de i ulag, o éng inumén de i lasun, éy éwan side maanya. Sakay éng itupu de tu kamét de du te ladu, éy maghusay side."

19 Nadid, to pégkagi ni Jesus dide, éy inumontok siya ta langet, a kaguman na dén sa i Diyos a méghari.

20 Ey du alagad éy inumange dén side ta iba-iba a banubanuwan, a nagpahayag ta kagi na Diyos. Ey inaguman side na Panginoon. Nagpatunay siya du tolay a katutuhanan tu nipahayag de, da inatdinan na side ta tanda a makapangyarian.

I Mahusay a Baheta tungkul ni Jesu Cristo a nisulat ni Lukas

1 Mahal ko a Teopilo: Meadu dén i tolay a néngisulat
tungkul to ginimet ni Jesus, to pégiyan na dikitam ta
mundua.
2 I nisulat dia éy tu nibaheta du kakaguman ni Jesus
dikitam. Side du minaketa to ginamet ni Jesus, a tulos néngipahayag side ta éya a Mahusay a Baheta.

3 Kanya nadid, Apo Teopilo, éy inisip ko a mahusay éng
isulat ko nadid diko i tama a baheta tungkul ta éya, da
sakén éy inadal ko i éya sapul to sapul na.
4 Kanya isulat ko nadid i éye diko, monda mapospusan
mo ta mahusay i buu a katutuhanan tungkul to nabaheta
mo dén a ginimet ni Jesus.

Nihula No Anghel a Ienak Ti Juan

5 Nadid, to panahun ni Hari Herod ta Israel, éy te esa a
padi, a ti Sakarias i ngahen naa. Sakup siya du padi a
ngéngahinan de a Abias. Tu asawa na éy ti Elisabet, a lahi
be siya du padi, da apo be siya ni Padi Aron to araw.
6 Mahusay a ugali ta mata na Diyos diden ya a pasawa, a
sésundin de ta mahusay i utus na Diyos.
7 Pero éwan side tu anak, da baug dén ti Elisabet, sakay
matanda dén side a pasawa.

8 Nadid, to esa a aldew, éy te nanyari ni Sakarias. Ta
éya a aldew, éy édse dén siya ta Templo, a ginamet na i
tarabaho na padi, da kalewas siya no kagurupu na a tagapanalangin ta éya.
9 Ey nadid, ayun ta ugali du padi, éy nagpalabunutan side
éng ti ésiya dide i somdépa ta Templo a mégsuub ta
Diyos. Ey ta éya a aldew, éy ti Sakarias i nakabunuta.
Kanya siya dén i sinomdépa.
10 Ey du iba a tolay, éy nawahak side ta luwas, a
nanalangin side ale ni Sakarias a mégsuub ta lubuk.

11 Nadid, mégsuub pabi ti Sakarias, éy pinumeta diya i
esa a anghel a gébwat ta Diyos, a te taknég siya ta giled no
lamesa a pégsuuben.
12 To péketa ni Sakarias to anghel, éy inumanteng siya.
13 Pero kinagi diya no anghel, a "Diyan ka méganteng, Sakarias. Nabati
dén na Diyos tu panalangin mo diya. Mangilog a talaga
tu asawa mo, a magenak siya ta lélake. Ey ta kéenak
na, Sakarias," kagi na, "éy ngahinan mo siya ni Juan.
14 Siya i kasahatan moya, sakay te meadu be a iba a
tolay a masaya diya!
15 Siya i maging memahal a lélake ta mata na Diyos," kagi
no anghel. "Ey kailangan éwan siya maginom ta maski
anya a kélasing. Ey sapul ta

kéenak na, éy édse diya i Banal
a Espiritu.
16 Siya éy pasolen na i
meadu a Judeo ta Panginoon
de a Diyos.
17 Utusan siya na Diyos,
Sakarias," kagi na, "a te ka-
pangyarian siya a kapareho
ni Purupeta Elias to araw.
Pagkasunduén na du patena,
sakay pagbaguén na i isip du
masuwayin, monda umaheg
side du tolay a mahusay.
Mégdetol siya ni Cristo, a
paghandaén na du tolay ta
demtan na."
18 "Pakodyan ko a ma-
pospusan éng katutuhanan
i éya a kinagi mo," kagi ni
Sakarias, "da lakayék dén,
sakay bakés be dén tu asawa
ko?"
19 "Ti Gabrielék," kagi no
anghel. "Kagumanék na
Diyos, a siya i nagpaangea se
diyakén a mégkagi diko ta éya
a mahusay a kagi.
20 Pero siko, Sakarias, da
éwan ka méniwala diyakén,
a matupad a talaga i éya a
kinagi ko, éy maging bulol
ka dén nadid, a hanggan ta
kédemét na éya a nipangako
ko diko, a magenak tu asawa
mo."
21 Nadid, habang édse ti
Sakarias to lubuk no Tem-
plo, éy mégéuhayén du tolay ta
luwas, éng bakit minale siya.
22 Mamaya-maya, kéluwas
na, éy éwan siya makakagi.
Basta lingguwahe san i kagi
naa dide. Kanya tukoy du
tolay a te nipeta i Diyos diya
to lubuk.
23 Nadid, kétapos no
panahun ni Sakarias a
mégtarabaho to Templo, éy
nagsoli dén siya to bile de.
24 Ey ta éya éy nangilog dén
ti Elisabet a asawa na. Lima
a bulan a éwan siya linumwas
to bile.
25 "Kinagbianék dén na
Diyos," kagi na, "a inibutan
na dén tu sanike ko, da
mabuktiték dén."

Nihula No Anghel a Ienak Ti Jesus

26 Nadid, to ikaéném dén
a bulan no buktet ni Elisa-
bet, éy i Diyos éy pinaange
na ti Anghel Gabriel ta Bariyo
Nasaret ta Galilea.
27 Pinaange na siya ta esa a
madiket ta éya a i ngahen naa
éy ti Maria. I éya a madiket,
éy éwan pabi inadenean na
lélake. Pero sinakad dén no
lélake, a ti Hose i ngahen na, a
apo siya ni Hari Dabid.
28 Ey tu anghel, éy inu-
mange siya ni Maria, a kinagi
na diya, a "Maria, édse diko i
Diyos, a kagbian na ka."
29 Ey ti Maria, pékabati na
to kagi no anghel, éy métageg
siya, a mégéisipén siya éng
anya wade i kahulugina na
éya a kinagi na.
30 Ey kinagi no anghel
diya, a "Diyan ka méganteng,
Maria, da mahal ka na Diyos.
31 Gemtén na Diyos a
mangilog ka, a tulos mage-
nak ka ta lélake. Ey ta kéenak
na, Maria," kagi na, "éy
ngahinan mo siya ni Jesus.
32 Siya éy maging mataas,
a dulawén de siya a anak na

mataas a Diyos. Ey i Panginoon Diyos," kagi no anghel, "éy gemtén na a maging hari siya, a kona to apo na a Hari Dabid to araw.
33 Sakay maghari siya du Judeo a éwan tu hanggan. Ey éwan tu katapusan i péghari naa!"
34 "Ey pakodya ye," kagi ni Maria, "da éwanék pabi tu asawa?"
35 "Umange diko i Banal a Espiritu," kagi no anghel, "sakay umédse diko i kapangyarian na Diyos. Kanya tu ienak mo, éy dulawén de a banal a anak na Diyos.
36 Ey entan mo ti dada mo a Elisabet, Maria. Kagi de a baug kan siya. Pero nadid, maski bakés dén siya, éy mabuktet dén siya.
37 Da makagimet i Diyos ta maski anya."
38 "Ey maari," kagi ni Maria, "da utusanék na Panginoon, éy tanggapén ko i kaluuben na diyakén." Nadid, pégkagi ni Maria ta éya, éy gininanan siya no anghel.

Bumisita Ti Maria To Dada Na

39 Nadid, ta éya a panahun, éy inumange ti Maria to esa a banuwan ta buked ta Hudea,
40 a bumisita siya to dada na a Elisabet. Ey kédemét na to bile de, éy sinomdép siya a binati na tu dada na.
41 Ey ti Elisabet, pékabati na to boses ni Maria, éy bigla a linuminés tu anak na ta tiyan na, éy tulos inumasék i Banal a Espiritu ni Elisabet.
42 Tulos kinagi na ni Maria ta medegsén, a "Masuwerte ka, Anéng, ta maski ti ésiya a bébe, da tu anak mo, éy siya i mahaléna na Diyos!
43 Salamat ta Diyos," kagi ni Elisabet, "da bumisita dén diyakén tu ina na Panginoon ko!
44 Da entan mo, Maria," kagi na, "to pékabati ko diko, éy linuminés tu anak ko ta tiyan kua, dahil ta kasahatan naa.
45 Masuwerte ka dén, Anéng, da naniwala ka dén to kinagi diko na Panginoon!"

Purién Ni Maria I Diyos

46 Nadid, kinagi ni Maria i kona se: "Purién ko i Diyos ta isip kua!
47 Mésayaék, da Diyos i tagapagligtas kua.
48 Sakén i utusan na a mababa, éy pinansingék dén na Diyos. Sapul nadid, éy dédulawénék na tolay a masuwerteék,
49 dahil ta memahal a gimet na mataas a Diyos diyakén. Siya i banal.
50 Kékagbian na du umanteng diya, ta maski nikésiya a panahun.
51 Sakay gemtén na i kapangyarian na a ibutan na du palalo a tolay, a patahantaén na i gayak dia.
52 Pinababa na dén du mataas, sakay pinataas na dén du mababa.
53 Du mégalép éy atdinan na side ta kanén de, sakay du mayaman éy paibutén na side a éwan side tu kébil a kanén.

54-55 “Nadid, éy inaguman
na Diyos i katulung na a Is-
rael. Ewan na naleksapan tu
pangako na du apo-apo tam,
a mangagbi dikitam. Kinag-
bian na ti Abraham. Sakay
kagbian na be sikitam a apo-
apo na, a éwan tu katapusan.”

Saya i katapusana no ki-
nagi ni Maria.

56 Ey kétapos na éya, éy tinu-
mulos ti Maria to bile no dada
na ta manga étélo a bulan,
bagu nagsoli siya to bile na.

Nienak Ti Juan a Mégbinyag

57 Nadid, kédemét na oras,
éy nagenak ti Elisabet ta
lélake.

58 Ey du tétotop na sakay
du karatig na, pékabaheta de a
nagenak dén, éy mésaya side
diya, da kinagbian dén siya
na Diyos.

59 Ey nadid, to ikawalu dén
a aldew a idad no anak, éy
dinumulug side to bile de
Elisabet, a monda bugitén de
tu anak, sakay ngahinan de.
Talaga de a ngahinan siya ni
Sakarias, da saya tu ngahen
no ama na.

60 Pero “Ewan,” kagi no ina
na. “Maigi pa éy ngahinan
tam siya ni Juan.”

61 “Ey bakit,” kagi de.
“Ewan ka tu top a maski isesa
a te ngahen ta kona sa!”

62 Tulos nisenyas de ni
Sakarias éng anya i gustu na
a ngahen no anak na.

63 Ey nihalimbawa ni
Sakarias dide a atdinan de
siya ta panulatan na. Ey to
péngiatéd de diya, éy nisulat
na i ngahen a Juan. Ey péketa
du tolay ta éya, éy nagtaka
side.

64 Nadid, bigla a nakapégkagi
agad ti Sakarias, a tulos
nagpasalamat siya ta Diyos.

65 Ey inumanteng dén du
karatig na, éng anya i kahu-
lugen na éya. Ey i éya a nan-
yari, éy nabahibaheta dén
ta lebuta na éya a lugar ta
Hudea.

66 Ey du étanan a nakaba-
heta, éy mégéisipén side ta éya
a anak, éng maging anya siya.
Da neta du tolay a édse diya i
kapangyarian na Diyos.

Tu Pénghula Ni Sakarias

67 Nadid, ti Sakarias a ama
no anak, éy édse diya i Banal
a Espiritu, éy naghula siya.

68 “Salamat ta Panginoon,”
kagi na. “Siya i Diyos a
péniwalaan du tolay a Israel!
Da inumange se siya a
méngiligtas du tolay na.

69 Paangen na dén se i taga-
pagligtas dikitam, a lahi siya
no katulung na a Dabid.

70 “Ey nadid,” kagi ni
Sakarias, “saye tu kinagi na
Diyos to araw, to nipahula na
du mahusay a purupeta na:

71 I nipangako na Diyos, éy
agawén na kitam du kalaban
tam, a iligtas na kitam du
méiyamut dikitam.

72 Nangako siya a kéagbian
na du apo-apo tam, a éwan na
kaleksapan tu nipangako na
dide to araw.

73 Nipangako na be to apo
tam a Abraham,

74 a agawén na kitam du
kalaban tam, a monda éwan
kitam méganteng a méniwala
ta utus na.

75 Ibilang na kitam a tolay
na, sakay ibilang na kitam a
éwan tu kasalanan, monda
makaadene kitam diya a
palagi."
76 Nadid, pinégkagian ni
Sakarias tu anak na, a saye tu
kinagi na: "Siko a anak ko,"
kagi na, "éy ngahinan de ka a
purupeta na mataas a Diyos.
Siko, Duduy, éy meditol ka
ni Cristo a magtoldu, a siko
i magpahanda du tolay ta
demtan na.
77 Siko i magbahetaa du to-
lay, a iligtas side na Pangi-
noon, a pagpasensiyaan na
side ta kasalanan de.
78 I Diyos a péniwalaan tam,
éy mebait siya, a kagbian na
i tolay. I kédemét na a gébwat
ta langet éy koman i sikat na
bilag.
79 Matalo na i diklém, da
tanglawan na du mégiyan
ta diklém a mamakate dide,
a monda igiya na side a
mékiagum ta Diyos." Saya tu
kinagi ni Sakarias.
80 Nadid, tu anak de
Sakarias, éy ti Juan i ngahen
naa. Ey dinumikél siya ta
mahusay, a natutu be siya
tu isip. Ey tu diniklan na éy
ta melawa a ilang a lugar.
Saya i pégiyanan na a hanggan
éwan dinumemét tu oras na a
umange nagpahayag du tolay
a Israel.

2

Nienak Ti Jesus

1 Nadid, ta éya a panahun,
éy nagpasensos ti Hari Agosto
ta tolay. I utus na, éy kailan-
gan a magpalista i étanan a
tolay ta sarili de a banuwan.
2 Saya tu purumeru a
sensos, to panahun pabi ni
Kirinio a gubernador ta Siria.
3 Kailangan a umange i
étanan a tolay ta sarili de a
banuwan a magpalista.
4 Kanya ti Hose a katipan
ni Maria, éy gininanan na i
Bariyo Nasaret ta Galilea, a
inumange siya ta Betlehem
ta Hudea. Kailangan siya
a magpalista ta éya, da taga
Betlehem tu apo na a Dabid to
araw, éy ti Hose éy lahi siya ni
Dabid.
5 Ey kaguman na sa ti Maria
a katipan na. Ey siya éy
mabuktet dén.
6 Ey nadid, to édsa de pabi
sa, éy dinumemét dén i oras
ni Maria a magenak.
7 Ey kéenak no anak na
a panganay a lélake, éy
binalutan na ta damit, sakay
pinatidug na to pénganan
du baka, da éwan dén side
meubus to bile a tétulusan.

Tu Mineta Du Mégpastor

8 Nadid, ta éya a kélép, éy te
sénganya a lélake ta adene ta
Betlehem, a mégpastor side du
tupa de.
9 Ey bigla a pinumeta dide
i esa a anghel a gébwat ta
Panginoon, a tulos dinumem-
lag ta palebut dia i demlag na
Diyos. Ey méganteng side a
tahod.
10 Ey kinagi no anghel dide,
a "Diyan kam méganteng. Te
ibahetaék dikam a memahal
a baheta. I éye a baheta éy

kasahatan na meaadu a tolay.
11 To mamaya se," kagi na,
"éy nienak dén ta Betlehem tu
Panginoon moy a tagapagligtas moy, a ti Cristo.
12 Ey saye i tanda naa
dikam," kagi no anghel, "éy
meta moy sa tu anak a te
balut ta damit, a te katidug
to pénganan na baka."
13 Nadid, to pégkagi no
anghel ta éya, éy bigla a
inumagum diya i meaadu
a tahod a anghel a iba, a
mégpégkanta side ta puri ta
Diyos.
14 "Salamat ta Diyos ta
langet," kagi de, "da du
mahalén na a tolay ta
mundua, éy dumemét dide
i kapayapaan!"
15 Nadid, kéhektat dén du
anghel a nagsoli ta langet, éy
kinagi du mégpastor, a "Kitam
dén ta Betlehem a entan tam
éng anya i nanyaria, a nibaheta dikitam na Panginoon."
16 Kanya inumange sa side
agad, éy dinemtan de de
Hose, a nagenak dén ti Maria,
a te katidug tu anak na to
pénganan na baka.
17 Ey du mégpastor, éy nibaheta de du tolay sa tu kinagi
no anghel dide a tungkul to
anak.
18 Ey du étanan a nakabati,
éy nagtaka side.
19 Ey ti Maria, éy inisip na
san i étanan na éya, a éwan na
kaleksapan i éya.
20 Ey du mégpastor, éy nagsoli dén side, a pépurién de i
Diyos dahil to mineta de, da
kona bale to kinagi dide no
anghel.
21 Ey nadid, to ikawalu dén
a aldew no idad no anak, éy
binugit de siya. Ey nginahinan de siya ni Jesus, da saya
tu kinagi no anghel ni Maria
bagu siya nangilog.

Niange De Ti Jesus To Templo

22 Nadid, dinumemét dén
i oras a péngtupad de Maria
ta utus ni Moises ta tungkul
ta pégenak na bébe. Kanya
kembil de tu anak de ta
Jerusalem, monda ipalagay
de siya a iatéd ta Diyos tu
buhay na.
23 Saye i utus a esa ta kasulatan na Diyos, a "Tu panganay kan a anak, éng lélake,
éy koo na Diyos."
24 Ey inumange be sa side,
monda iatang de i éduwa a
palapati, o dikaya éduwa a dagalan, ayun ta utus na Diyos.
25 Nadid, te lakay a mégiyan
ta Jerusalem, a ti Simeon i
ngahen na. Mahusay siya a
lakay a mékidiyos. Ey umasa
siya a umasa, a agawén na
Diyos du Israel ta kahirapan
de. Ey édse diya ta mahusay i
Banal a Espiritu.
26 Ey nipaliwanag diya na
Banal a Espiritu a éwan siya
mate hanggan éwan na meta
tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas.
27 Ey nadid, ta éya a aldew,
éy pinéglakad siya na Espiritu na Diyos, a pinasdép na
siya to Templo. Ey mamayamaya, éy neta na a sinomdép
de Maria a métatena, a talaga

de a tupadén tu kailangan de
a para to anak de, ayun to
utus ni Moises.
28 Ey ti Simeon, éy inalap
na tu anak a kinélkél, a tulos
nagpasalamat siya ta Diyos.
29 "Anin, Panginoon," kagi
na, "maski mate ék dén nadid,
da tinupad mo dén tu nipan-
gako mo diyakén,
30 a nipeta mo dén diyakén
tu pinaange mo se a taga-
pagligtas ta tolay.
31 Siya ye i nihanda mua
a tagapagligtas, a patanyagén
mo ta buu a tolay.
32 Siya ye i magpaliwanaga
du éwan Judeo a tolay ta plano
mua. Dahil diya," kagi ni
Simeon, "éy tumanyag du to-
lay mo a Israel."
33 Nadid, du ina no anak,
pékabati de ta éya a kagi ni
Simeon, éy nagtaka side.
34 Ey tu lakay a Simeon,
éy binasbasan na side a
métatena, sakay kinagi na ni
Maria, a "I anak moyae, éy
siya i pinilia na Diyos. Dahil
diya éy mapahamak i meadu
a tolay ta Israel. Sakay pati
éy dahil diya éy te meadu
be a meligtas. Siya i tandaa
na Diyos. Ey te meadu a
manglabag diya.
35 Dahil diya," kagi ni
Simeon, "éy mehayag i isip
na meadu a tolay. Sakay
siko, Maria, éy dumemét diko
i dikél a kalungkutan mo,
dahil ta gemtén de ta anak
mua."
36-37 Nadid, te purupeta a
bakés a édsa be to Templo. Tu
ngahen na éy ti Ana, a anak
ni Panuel, a sakup siya na
lahi ni Aser. Matanda dén
siya a bakés, a walu a pulu a
taon i idad na. Nale dén siya
a nabilo. Pitu san a taon a
nékiagum siya to asawa na, éy
minate dén tu asawa na. I éya
a bakés, éy éwan na géginanan
tu Templo. Aldo éy ta kélép
éy édsa sa siya a suméssamba
ta Diyos. Sakay pamensan-
mensan siya a mégkulasiyon,
sakay ménalangin.
38 Nadid, to pégkagi dén ni
Simeon de Maria, éy dinu-
memét tu bakés dide, a tulos
nagpasalamat siya ta Diyos,
sakay tulos nipahayag na tu
anak du étanan a uméasa ta
kédemét na méngiligtas du Is-
rael.
39 Nadid, de Maria a pa-
sawa, pékatupad de to kautu-
san ni Moises, éy nagsoli dén
side ta Galilea, a hanggan to
banuwan de a Nasaret.
40 Ey tu anak de a ti Jesus,
éy dinumikél siya a mesibét
dén i bégi naa. Ey matalinung
siya. Ey inaguman siya na
Diyos ta mahusay.

*Nawahak Ti Jesus To Tem-
plo*

41 Nadid, taon-taon,
tuwing Piyesta na Ala-ala,
éy uméange du magulang
ni Jesus ta Jerusalem a
mamiyesta.
42 Ey ti Jesus, to labindalawa
dén a taon tu idad na, éy
kinumuyog siya dide.
43 Ey kétapos no piyesta,
éy nagsoli dén side, pero
kineginanan de ti Jesus ta
Jerusalem. Du magulang
na éy éwan de napansing a
nawahak siya,

44 éng 'wan akala de éy
kaguman de dén to gu-
rupu de. Naghapun side a
naglakad bagu de napans-
ing a éwan siya kaguman.
Nipépakelagip de siya du
kakaguman de.
45 Ey nadid, da éwan de
neta, éy nagsoli side ta
Jerusalem a mégahayok side
diya.
46 Etélo side a aldew a naga-
hayok diya, bagu de mineta
to Templo. Dinemtan de siya
a kaguman na du matétanda a
maistu na Judeo. Mégbati siya
dide, sakay mégpakelagip.
47 Ey du étanan sa a naka-
bati diya, éy nagtaka side, da
neta de a matalinung i seng-
bet naa du maistu.
48 Ey du magulang na,
péketa de ta éya, éy nagtaka be
side diya. Ey kinagi no ina na
diya, a "Anin, Duduy, bakit
beman kona sina i ginimet
mo dikame? Nale kame dén
tama mo a mégéahayukén
diko."
49 "Bakit ahayukénék
moy?" kagi ni Jesus. "Ewan
moy beman tukoy a dapat
édseék ta bileae Nama ko?"
50 Ey éwan napospusan
dena na i kahulugina no
kinagi na.
51 Ey kétapos na éya, éy kinu-
muyog ti Jesus dide, a nag-
soli dén side ta Nasaret. Ey
siya, éy sinunud na dena na
ta mahusay. Ey tu ina na, éy
alélahanén na i étanan a nan-
yari.
52 Ey ti Jesus, éy dinumikél
siya ta mahusay, a natutu be
siya tu isip. Ey lalo a kinasa-
hatan siya na Diyos, sakay du
tolay, éy mésahat be side diya.

3

Nagsapul Ti Juan a Mégtoldu

1-2 Nadid, to ikasapulu dén
éy ta lima a taon ni Tiberio
a naghari, éy inutusan na
Diyos ti Juan a magsapul siya
a mégtoldu. Tu Juan a anak ni
Sakarias. Mégiyan pabi nadid
ti Juan ta melawa a ilang a lu-
gar. Nanyari ye to panahun
pabi ni Ponsio Pilato a guber-
nador ta Hudea. Ti Herod éy
mayor ta Galilea. Tu wadi
na a Pelip éy mayor ta Iturea
sakay ta Trakonite. Sakay ti
Lisanis éy mayor ta Abilinia.
Sakay ti Anas éy ti Kaipas, éy
side i mataas a padi.
3 Ey ti Juan, tulos na-
glebut siya du iba-iba a
banubanuwan ta Hordan, a
nagtoldu siya du tolay, a da-
pat magsisi side ta kasalanan
de, a tulos ipabinyag side,
monda pagpasensiyaan side
na Diyos ta kasalanan de.
4 I éya a gimet ni Juan, éy
saya i kinagia ni Purupeta
Isayas to nipégkagi na, a
"Te magpahayag ta ilang
a lugar, a i kagi na
du tolay éy dapat
maghanda side ta
kédemét na Panginoon,
a husayén de be tu
péglakaden na.
5 Du étanan a lébak a édse to
dilan na, éy tapuhan. Du
étanan a buked, éy pantayén.
Du kiwél-kiwél a kamino, éy

padiretyuén. Ey du mebito a
dilan, éy patagén.
6 Monda du étanan a
tolay ta mundua, éy mapos-
pusan de a agawén na
Diyos du tolay na!"
7 Nadid, to pégtoldu ni Juan,
éy dinumulug diya i meaadu
a tolay a ipabinyag. Ey kinagi
ni Juan dide, a "Sikam éy
magkadukés kam a tolay.
Anya i kailangan moya ta
éye? Akala moy wade a
makaginan kam ta parusa na
Diyos?
8 Baguén moy pa," kagi na,
"i ugali moya, a patunayan
moy a nagsisi kam dén a ta-
laga. Diyan kam umasa a
agawén kam na Diyos da apo
kam ni Abraham, da éwan ya
tu kabuluhan ta Diyos. Da
maski di bituae," kagi na, "éy
maari na Diyos a gemtén a
maging apo ni Abraham!
9 Ey tandaan moy," kagi
ni Juan, "mara i parusa na
Diyos, éy wasay. Ey mehanda
dén nadid tu wasay a pag-
pukan du kayo. Eng mara,
sikam éy kayo kam. Ey du
étanan a kayo a éwan mag-
bunga ta mahusay a bunga,
éy pukanén, sakay ibut ta
apoy."
10 Ey du tolay, pékabati de ta
éya a kagi ni Juan, éy kinagi
de diya, a "Magenya kame,
monda éwan kame parusaan
na Diyos?"
11 Ey kinagi ni Juan dide, a
"Eng te éduwa ka a badu, éy
iatéd mo i esa ta éwan tu badu.
Ey kona be sa du te kanén."
12 Nadid, te sénganya a
mégpabuwes a inumange ni
Juan a ipabinyag. Ey kinagi
de be diya, éng anya i dapat
gemtén de.
13 Ey kinagi ni Juan dide,
a "Diyan kam mégsingeh ta
higit pa ta utus dikam na gu-
biyerno."
14 Ey te sundalu be sa. Ey
kinagi de ni Juan, "Ey sikame,
anya i dapat gemtén me?"
"Ey diyan kam mangalap
ta sapilitan, sakay diyan
kam mégpehay ta éwan katu-
tuhanan, sakay diyan kam
méglekramo ta suweldu moy."
15 Nadid, dahil to pégtoldu
ni Juan, éy nagsapul du tolay
a uméasa diya, a akala de a
makay ti Juan wade dén tu
tiniyak na Diyos a tagapaglig-
tas dide.
16 Ey, "Ewan," kagi ni Juan.
"Besa a sakén i tagapaglig-
tasa na Judeo. Sakén éy
binyagen ta kam ta dinom.
Pero te ménegipo diyakén a
dumemét. Eng iparehoék
moy diya, éy éwanék tu pasa,
da mataas siya diyakén. Siya
éy binyagen na kam ta Banal
a Espiritu, sakay ta apoy.
17 Mara," kagi ni Juan, "i
pamuhubaan naa ta tolay, éy
bilao. Mara te kébil siya a bi-
lao, monda tapan na tu béges
na. Ey tu mahusay a béges,
éy iedton na ta bile na. Ey tu
lupés, éy itutod na ta apoy a
éwan maadép."
18 Nadid, kona sa éy meadu
i nitoldu ni Juan du tolay.
Hinahatulan na side, sakay
pinahayagen na side ta
Mahusay a Baheta.

19-20 Pero ti Mayor a Herod,
éy nipihesu na ti Juan. Kanya
nipihesu na siya, éy dahilan
éy pinégkagian siya ni Juan,
da inagew na ti Herodias a
asawa no wadi na. Sakay
pinégkagian na be siya to
kasalanan na a iba. Ey tu
kasalanan ni Herod a dikél,
éy tu néngipihesu na ni Juan.

Binyagen Ti Jesus

21 Nadid, to kétapos ni Juan
a nagbinyag ta meadu a tolay,
éy bininyagen na be ti Jesus.
Ey to nipagpabinyag ni Jesus,
a manalangin pabi siya, éy
minapilak i langet,
22 a tulos dinumibi diya i
Banal a Espiritu, a te bégi a
koman i dagalan. Ey négkagi
nadid i boses ta langet, a
"Siko i anak kua a mahal, éy
mésayaék diko."

Tu Lista Du Apo-apo Ni Jesus

23 Nadid ti Jesus, to pégsapul
na a mégtoldu, éy manga étélo
a pulu a taon i idad na. Ayun
ta isip na tolay, éy anak kan
siya ni Hose, a anak ni Eli,
24 a anak ni Matat. I éya a
Matat éy anak ni Lebi, a anak
ni Melki. Ey ti Melki man dén
éy anak ni Hana, a anak ni
Hose.
25 Ti Hose éy anak ni Mata-
tias, a anak ni Amos. I éya
a Amos éy anak ni Nahum, a
anak ni Esli. Ti Esli éy anak
man dén ni Nage,
26 a anak ni Maat, a anak ni
Matatias. Ti Matatias éy anak
ni Semey, a anak ni Hose. Ti
Hose éy anak ni Huda,
27 a anak ni Hoana. Ey ti
Hoana éy anak man dén ni
Resa, a anak ni Sorobabel, a
anak ni Salatiel, a anak man
dén ni Neri.
28 Ti Neri éy anak ni Melki,
a anak ni Adi. Ti Adi éy
anak ni Kosam, a anak ni
Elmodam, a anak ni Eri.
29 Ti Eri man dén éy anak
ni Hosue, a anak ni Elieser,
a anak ni Horim, a anak ni
Matat. Ti Matat éy anak ni
Lebi,
30 a anak ni Simeon, a anak
ni Huda. Ey i éya a Huda éy
anak man dén ni Hose. Ey
ti Hose éy anak ni Honan, a
anak ni Eliakim,
31 a anak ni Melea. I éya
a Melea éy anak ni Mainan,
a anak ni Matata, a anak ni
Natan, a anak ni Dabid.
32 Ti Dabid éy anak ni Hese,
a anak ni Obed; éy ti Obed
éy anak man dén ni Boos. Ey
ti Boos éy anak ni Salmon, a
anak ni Nason,
33 a anak ni Aminadab, a
anak ni Admin. Ti Admin éy
anak man dén ni Arni, a anak
ni Esrom, a anak man dén ni
Pares. I éya a Pares éy anak ni
Huda,
34 a anak ni Hakob. Ti
Hakob éy anak ni Isaak, a
anak man dén ni Abraham.
I éya a Abraham éy anak ni
Tare, a anak ni Nakor.
35 Ti Nakor éy anak ni
Serug, a anak ni Ragaw, a
anak man dén ni Peleg; éy
ti Peleg éy anak ni Heber, a
anak ni Sala.
36 Ti Sala éy anak ni Kainan,
a anak ni Arpasad, a anak
man dén ni Sem. Ti Sem

éy anak ni Noe, a anak ni
Lamek,
37 a anak ni Matusalem, a
anak ni Enok. Ti Enok éy
anak ni Hared, a anak ni Ma-
halalel, a anak ni Kainan.
38 Ti Kainan éy anak ni
Enos, a anak man dén ni Set.
Ey ti Set éy anak ni Adan, a
anak na Diyos.

4

Tu Pangtokso Ni Satanas Ni Jesus

1 Nadid, nagsoli dén ti Jesus
a gébwat ta Hordan. Ey édse
diya ta mahusay i Banal a Es-
piritu. Ey tu Espiritu, éy ni-
ange na siya ta ilang a lugar,
para ta épat a pulu a aldew.
2 Ey ta éya, éy tinétokso siya
ni Satanas. Ey ta lubuk na
éya a panahun, éy éwan siya
néngan. Ey to katapusan, éy
mégalép dén siya.
3 Ey kinagi ni Satanas diya,
a "Eng anak ka na Diyos a ta-
laga, éy gamitén mo i kapang-
yarian mua a paging tina-
payén mo di bitoae."
4 Ey mégidel ti Jesus, a ki-
nagi na, a "I kagia ta kasu-
latan na Diyos, éy éwan san
kanén i ikabuhay mia, éng
'wan salita be na Diyos i ik-
abuhaya na tolay."
5 Nadid ti Satanas, éy
niange na ti Jesus ta
melangkaw, sakay ni-
patanaw na diya i étanan a
banubanuwan ta mundua ta
esa san a minutus.
6-7 "Sakén i te kooa diden ya
a étanan," kagi ni Satanas. "Ey
maari ko a iatéd i éya ta maski
ti ésiya a gustu ko. Nadid,
éng sumamba ka diyakén, éy
iatéd ko diko i étanan a kaya-
manan na éya, a siko i te ka-
pangyariana dide."
8 Ey ti Jesus, éy mégidel man
dén siya, a kinagi na ni Sa-
tanas, a "I utus na kasulatan
na Diyos, éy Panginoon mo a
Diyos, éy siya san i sambaan
mua, sakay siya be kan san i
péniwalaan mua."
9 Nadid, éy niange na ti
Jesus ta paluku no Templo
ta Jerusalem. "Eng siko i
anak na Diyos," kagi na, "éy
tumépduk ka dén. Ewan ka
maanya,
10 da i kagia ta kasulatan
na Diyos, éy utusan kan na
Diyos du anghel na a man-
galaga diko.
11 Sakay agawén de ka
kan," kagi ni Satanas,
"monda éwan ka mebagsak
ta bito."
12 Ey mégidel man dén ti Je-
sus, a kinagi na, a "Te kagi
a iba, a éwan kan maari a
puhubaan na tolay i Diyos,
éng aguman na."
13 Ey nadid, kétapos ni Sa-
tanas a nangtokso ni Jesus, éy
gininanan na siya, a naguhay
siya ta esa a pagkékataon.

Mégsapul Ti Jesus a Mégtoldu

14 Nadid, éy nagsoli dén ti
Jesus ta Galilea. Ey édse diya
i kapangyarian na Banal a
Espiritu. Ey du tolay sa, éy
nabahibaheta de siya.
15 Ey nagtoldu siya du to-
lay du kapilya de, éy pinépuri
siya du étanan a tolay.
16 Nadid éy inumange
dén ti Jesus to diniklan

na a banuwan a Nasaret.
Ey to pangilin a aldew, éy
inumange siya to kapilya
de, a kona ta ugali na. Ey
tinumaknég siya to miting de,
a mégbasa ta kasulatan.
17 Ey nigewat de diya tu
libru a nisulat ni Purupeta
Isayas. Ey binuklat na, éy
saye tu binasa na:
18 "Edse diyakén i Espiritu na
Panginoon, da piniliék
na a magpahayag du
mahirap ta Mahusay
a Baheta. Inutusanék
na a magpahayag du
pihesu, a agawén side,
sakay du buhék, éy
makabulag side, sakay
du mahirap, éy ilibri
side.
19 Inutusanék na a magpa-
hayagék ta kédemét na Pangi-
noon a mangiligtas dide."
20 Nadid, pékabasa dén ni Je-
sus ta éya, éy tiniklup na
tu libru, sakay nisoli na to
lélake, sakay inumeknud siya
a mégtoldu. Ey te itan siya du
étanan a tolay to kapilya, éng
anya i kagi naa.
21 "I éya a hula a binasa ko
dikam," kagi na, "éy natupad
dén nadid a aldew ta harap
moya."
22 Ey du tolay, pékabati de
ta éya, éy kagi de a mahusay
siya a lélake. Ey nagtaka side
to kinagi na a memahal. Ey
kagi du iba, a "Ewan beman
siya tu anak ni Hose?"
23 Ey kinagi ni Jesus dide,
a "Siguradu éy kagi moy
diyakén i halimbawa, a 'Nay,
éng doktor ka, éy pahusayén
mo pa i sarili mua.' O kagi
moy siguru diyakén, a 'Bakit
éwan mo gemtén ta éye tu
nabaheta me a ginimet mo
kan ta Kapernaum?'
24 Talaga," kagi ni Jesus,
"éwan tanggapén na tolay i
purupeta, éng gébwat siya ta
banuwan de.
25 "Tandaan moy," kagi
na; "to panahun ni Purupeta
Elias, éy éwan naguden ta
étélo éy ta kalahati a taon,
a hanggan mégalép i tolay.
Ey te meadu a bébe a bilo
ta Israel ta éya a panahun, a
naghirap.
26 Pero entan moy," kagi ni
Jesus, "i Diyos éy éwan na inu-
tusan ti Elias a mangtulung ta
maski isesa dide. Eng'wan, i
tinulungan na sana éy tu bilo
ta Sidon a taga Sarepta. Ey
siya éy éwan bale Judeo!
27 "Sakay to panahun ni Pu-
rupeta Eliseo, éy te meadu
a te saket a ketong," kagi ni
Jesus. "Pero éwan ginamot
ni Eliseo i maski isesa dide.
Eng'wan, basta ti Naaman
san a taga Siria i ginamot naa.
Ey siya éy éwan be Judeo!"
28 Nadid, to pégkagi ni Jesus
ta éya du tolay to kapilya, éy
naiyamut side diya.
29 Ey kembilan de ti Jesus a
inibutan de siya to banuwan
de. Niange de siya to taytay
no buked ta éya, a talaga de
siya a itogpal to buked.
30 Pero ti Jesus, éy basta
nagsoli siya a naglakad to
lubuk de, a hinumektat siya
dide.

Tu Lélake a Hinayup

31 Nadid, éy inumange ti Jesus ta Kapernaum ta Galilea.
Ey tuwing pangilin, éy nagtoldu siya du tolay ta éya.
32 Ey du tolay, éy mégpégtaka side a tahod
to pégtoldu na, da neta de
a te kapangyarian siya ta
pégtoldu na.
33 Ey nadid éy te esa a
lélake to kapilya ta éya a hinayup, a te medukés a espiritu diya. Ey dinumulaw siya
ta medegsén, a kinagi na, a
34 "Jesus, siko a taga
Nasaret, anya i pékialam
mua dikame? Bunon mo
kame wade a manga hayup?
Natenggi ta ka a siko i tiniyak
na Diyos a tagapagligtas!"
35 Ey ti Jesus, éy sinaway
na tu hayup, a kinagi na, a
"Tama dén! Umibut ka dén ta
ina a lélake!" Ey tu dimonyo,
pékabati na ta éya, éy pinalugmuk na tu lélake, a tulos inumibut dén siya to lélake, a
éwan na siya pinasakitan.
36 Ey du tolay sa, éy
mégpégtaka side, a kinagi
de, a "Anya wade i kagi
na lélakeae? Te kapangyarian siya, a iutus na san
du medukés a espiritu, éy
umibut side ta tolay!"
37 Ey kétapos na éya, éy
nabaheta du étanan a tolay ta
éya i tungkul ni Jesus.

Ginamot Ni Jesus I Meadu

38 Nadid, hinumektat ti Jesus to kapilya, a inumange
siya to bile ni Simon. Ey
tu manugeng ni Simon éy
méladu siya, a mepalang. Ey
kinagi de ni Jesus a te ladu
siya.
39 Ey inumange ti Jesus
diya, a pinégkagian na tu
palang na. Ey naibut tu
palang na, a tulos inumégkat
siya a nagasikaso siya dide.
40 Nadid, to giapon dén, éy
du tolay sa a te kaguman a
te ladu, éy niange de side
ni Jesus. Ey ti Jesus, éy nitupo na tu kamét na dide, éy
pinahusay na side a étanan.
41 Sakay te meadu be a tolay a minaibut dide du dimonyo. Ey medegsén tu kinagi de ni Jesus, a "Siko i
anaka na Diyos!" kagi de.
Pero pinégkagian side ni Jesus,
a sinaway na side a mégkagi,
da tukoy de a siya i Cristo a
tiniyak na Diyos a tagapagligtas.
42 Nadid, to gagabi dén, éy
hinumektat sa ti Jesus, a inumange siya ta adeyo du tolay.
Pero du tolay, éy inahayok de
siya. Ey péketa de diya, éy
talaga de siya a sawayén a
maglakad.
43 Pero "Ewan maari," kagi
na, "da te kailanganék a
mégpahayag be du tolay ta ibaiba a banuwan. Kanyaék se
pinaange na Diyos, éy monda
ipahayag ko i Mahusay a
Baheta tungkul ta péghari na
Diyos."
44 Kanya tulos nagpahayag
ti Jesus ta meadu a kapilya ta
palebut na Hudea.

5

Inakit Ni Jesus Du Alagad Na

1 To esa a aldew, éy édsa
ti Jesus to digdig no diget ta
Genesaret. Ey te meaadu
a tolay a dumédulug diya,
a pépilitén de a umadene
diya, da gustu de a mégbati ta
pégtoldu na ta kagi na Diyos.
2 Ey ti Jesus éy neta na i
éduwa a abeng a te pundu dén
to baybay. Ey du te koo dide,
éy inugisan de du panti de.
3 Ey nadid, da pépiitén du
tolay ti Jesus, éy sinumakay
siya to abeng a esa, a koo
ni Simon, sakay kinagi na
diya, a itulak na tu abeng,
a dumitaw ta kétihék. Ey to
kéditaw de, éy inumeknud sa
ti Jesus, a tulos nagtoldu siya
du tolay.
4 Ey nadid, kétapos ni Jesus
a nagtoldu, éy kinagi na ni
Simon, a "Nay, Iditaw moy
pa i abinga ta bétong yae,
sakay itékneg moy sa i pantia,
monda makaalap kam."
5 Ey "Maistu," kagi ni
Simon, "nagdamag kame to
kélép se a nagpanti, éy éwan
kame tu nalap. Pero éng siko
i te utusa, éy puhubaan me
man dén."
6 Nadid, to péngitékneg de to
panti de, éy meaadu bale side
a naalap, a hanggan da talaga
a mapéknet tu panti.
7 Ey pinayapayan de du
kaguman de to iba a abeng, a
aguman de side. Ey pinutat
de du éduwa a abeng ta ikan,
a hanggan da talaga a omléd
side.
8-10 Ey de Simon Pedro,
éy nagtaka side a tahod to
dinikép de a ikan. I kakagu-
man ni Simon éy de Santiago
sakay ti Juan, a patwade
side a anak ni Sebedeo.
Ey ti Simon, péketa na ta
nanyaria, éy linumuhud
siya ni Jesus, a kinagi na, a
"Diyan ka umadene diyakén,
Panginoon, da meaduék
a kasalanan!" Ey kinagi
ni Jesus diya, a "Diyan ka
méganteng; sapul nadid éy
éwan ka dén mangalap ta
ikan, éng 'wan tolay a para
diyakén."
11 Ey nadid, to péngidahik
de to abeng de to baybay, éy
basta gininanan de i étanan,
sakay kinumuyog side ni Je-
sus.

Pinahusay Na Tu Te Ketong

12 To esa a aldew, éy édse ti
Jesus to esa a banuwan. Ey te
lélake ta éya a putat i bégi na ta
saket a ketong. Ey siya, péketa
na ni Jesus, éy dinumapa
siya, a nékiohon siya ni Je-
sus. "Panginoon," kagi na,
"éng maari, éy pahusayénék
pad."
13 Ey ti Jesus, éy kembilan
na siya, a kinagi na, a "Maari,
maghusay ka dén." Ey to
pégkagi na ta éya, éy bigla a
naibut tu ladu na.
14 Ey kinagi ni Jesus diya,
a "Diyan mo kékagin i éye
ta maski ti ésiya, éng 'wan
umange ka pa pumeta to
padi, a mahusay ka dén.
Sakay atdinan mo tu padi,"
kagi na, "ta péngiatang na
diko, a kona to niutus ni
Moises, a saya i pagpatunay
mua ta tolay a mahusay ka
dén."

15 Pero nadid, lalo a nabaheta du tolay i tungkul ta
kapangyarian ni Jesus, a
tulos meaadu pa i tolay a
duméduluǵ diya, a monda
mégbati side diya, sakay
gustu de a magamot side ta
ladu de.
16 Kanya ti Jesus éy palagi
siya a uméange ta ilang a lu-
gar, monda makaadeyo siya
dide a manalangin.

Pinahusay Ni Jesus Tu Lumpu

17 To esa a aldew, éy
mégtoldu ti Jesus. Ey te eknud
sa i sénganya a Pariseyo
sakay maistu ta rilihiyon.
Ey side éy gébwat ta iba-
iba a banuwan ta Galilea,
sakay ta Hudea, sakay ta
Jerusalem. Ey édse nadid
ni Jesus i kapangyarian na
Diyos a magamot ta tolay.
18 Ey du iba a tolay sa, éy
kembil de ni Jesus i esa a
lélake a lumpu, a te katidug
siya to kama na. Talaga de
siya a iesdép to bile a égsean ni
Jesus.
19 Pero éwan de kaya, da
mepiit tu bile da meadu a to-
lay. Kanya nisangkay de tu
lumpu to atép no bile, sakay
binutbut de tu atép, sakay ni-
tostos de tu kama a édsean no
lumpu, a hanggan ta harapa
ni Jesus to lubuk.
20 Ey ti Jesus, péketa na
a méniwala side diya, éy ki-
nagi na to lumpu, a "Kadi-
moy, pinatawad ka dén ta
kasalanan mo."
21 Ey du maistu ta rilihiyon,
sakay du Pariseyo, pékabati
de ta éya, éy kinagi de ta
lihim, a "Ti ésiya i lélakeae,
a mégwari-wari a Diyos siya?
Diyos san i makapagpatawad
ta kasalanan na tolay."
22 Ey ti Jesus, éy tukoy na
dén i isip dia, a tulos kinagi na
dide, a "Bakit mégisip kam ta
kona sina?
23 Tama," kagi na, "maari i
maski ti ésiya a mégwari-wari a
magpatawad ta kasalanan na
tolay. Pero ti ésiya i maaria a
makapagpalakad ta lumpu a
tolay?
24 Nadid," kagi na, "éy
sakén i lélake a gébwat ta
langet. Ey patunayan ko
dikam a te kapangyarianék
a magpatawad ta kasalanan,
a péglakadén ko i lumpuae."
Nadid, kinagi ni Jesus to
lélake a lumpu, a "Nay,
umégkat ka dén, a alapén mo
dén i kama mua, a ikad mo
dén ta bile moy."
25 Ey nadid, pégkagi ni Jesus
ta éya, éy basta inumégkat
agad tu lumpu ta harap
du tolay, sakay inalap na
tu katidugen na, sakay
nagsoli siya to bile na, a
mégpépasalamatén dén siya ta
Diyos.
26 Ey dudu tolay sa, éy
mégpégtaka side a tahod a
tahod. Ey pinépuri de i Diyos,
a kinagi de, a "Makataka-taka
a gimet i mineta tama nadid
ta éye!"

Ti Lebi a Mégpabuwes

27 Nadid, kétapos na éya, éy
neta ni Jesus i esa a lélake a
mégpabuwes, a ti Lebi i nga-
hen na, a te eknud siya to

pégsingihan ta buwes. Ey ki-
nagi ni Jesus diya, a “Ku-
muyog ka diyakén a maging
alagad ko.”
28 Ey ti Lebi, éy basta
tinumaknég siya, sakay pin-
abayan na san tu tarabaho
na, sakay inumunonod dén
siya ni Jesus.
29 Nadid, da gustu ni Lebi
ti Jesus, éy nipaghanda na
siya ta dikél a anyaya to bile
na. Ey to péngan de, éy
nékidipon be sa i meadu a
iba a mégpabuwes, sakay iba a
medukés a tolay,
30 Ey du Pariseyo, sakay du
kaguman de a maistu ta ril-
ihiyon, péketa de dide, éy ki-
nagi de du alagad ni Jesus,
a “Bakit mékidipon kam du
makasalanan a tolay?”
31 Ey ti Jesus, pékabati na
dide, éy kinagi na, a “Bakit?
Du mahusay éy éwan side tu
kailangan ta magamot, éng
'wan du te ladu.
32 Ey sakén éy éwanék se
inumange a monda tumu-
lungék du mahusay a tolay,
éng 'wan du makasalanan i
tulungan kua.”

Tungkul Ta Pégkulasiyon

33 Nadid du tolay, éy
kinagi de ni Jesus, a “Du
alagad ni Juan, éy palagi
side a mégkulasiyon, sakay
ménalangin. Ey kona be sa du
alagad du Pariseyo,” kagi de.
“Ey bakit du alagad mo, éy
éwan? Basta méngan side.”
34 Ey kinagi ni Jesus dide, a
“Ataay, pilitén moy beman a
mégkulasiyon i tolay éng kagu-
man de pabi i ikasal? Ewan!
35 Bagay éwan dén sa tu
kadimoy de a ikasal, éy saya
i oras de a magkulasiyon.”
36 Ey tulos kinagi ni Je-
sus dide i esa pa a halim-
bawa. “Ewan tu mangpéknet
ta badu a bigu,” kagi na, “a
itagpi ta badu a dati. Da éng
kona sa, éy sayang tu badu
a bigu, sakay pati tu bigu éy
éwan kapareho no dati.
37 Ey éwan be tu méngiasék
ta bigu a alak ta dati a
pégaskanan. Da éng kona sa
i ginamet de, éy pomtak tu
pégaskanan, da dati, a tulos
mebut tu alak. Ey sayang be
dén tu pégaskanan.
38 Maigi pa, éy dapat iasék
i bigu a alak ta bigu be a
pégasakanan!
39 Sakay pati, éng mara ini-
nom mo dén i dati a alak, éy
sala mo a kenaman i bigu, da
lalo a mehasa tu dati a alak.”

6

Tungkul Ta Pangilin

1 Nadid, to esa a aldew a
pangilin, éy dinumiman de
Jesus to kapahayan. Ey to
péglakad de, éy nagkétoh du
alagad na ta tégesa a ohay, a
kékéselén de, a kanén de.
2 Ey du Pariseyo, éy kinagi
de, a “Bakit, gemtén moy i
bawal ta pangilin? Bilang
tarabaho ina!”
3 Ey kinagi ni Jesus dide,
a “Ewan! Bakit, éwan moy
wade nabasa tu ginimet ni
Dabid to araw, to pégalép de
sakay du kaguman na?
4 Basta sinomdép siya to
bile na Diyos. Ey tu te déton sa
a tinapay a para ta Diyos, éy

inalap na a kinan na; sakay
pinakan na be du kaguman
na. Ey bawal kan ya ta utus,
da du padi san i maari kana a
méngan ta éya.
5 Ey sakén a lélake a gébwat
ta langet," kagi ni Jesus, "éy
sakén i mégkagia éng anya
i tama a gimet ta aldew a
pangilin."

Tu Lélake a Pile Tu Kamét

6 Nadid, to pangilin a
esa, éy sinomdép ti Jesus to
kapilya a magtoldu. Ey te
lélake sa a pile tu kamét.
7 Ey du te tungkulin a
Judeo, éy sinubukan de ti
Jesus, éng gamutén na tu
lélake ta pangilin, monda
maka éy iabla de siya a
manglabag ta utus.
8 Pero tukoy ni Jesus tu
isip de. Ey kinagi na to pile
tu kamét, a "Kadon se. Tu-
maknég ka se." Ey tu lélake, éy
tinumaknég siya to harap de.
9 Ey kinagi ni Jesus du
mégsubuk diya, a "Anya,
bawal beman ta utus tam
éng aguman tam i te hirap ta
pangilin? Isip ko bawal san
éng pahirapan tam i tolay?"
10 Ey ti Jesus éy lélamangén
na side, sakay kinagi na to
lélake a pile, a "Iolnat mo i
kamét mua." Ey to péngiolnat
na, éy naghusay dén.
11 Ey du nagsubuk diya, éy
méiyamut side a tahod diya.
Ey négpéguhon side éng anyan
de siya.

Pinili Na Du Labindalawa a Apostol Na

12 Nadid, ta éya a panahun,
éy inumange ti Jesus to buked
a manalangin. Ey nagdamag
siya a nanalangin ta Diyos.
13 Ey to gagabi dén, éy pin-
auwet na du alagad na, sakay
pinili na i labindalawa dide, a
side i ngéngahinan na a apos-
tol.
14 I ngahen dia éy ti Simon,
a pinalayawan na a Pedro,
sakay ti Andres a wadi na,
sakay ti Santiago éy ti Juan,
sakay ti Pelip, sakay ti Bar-
tolome,
15 sakay ti Mateo éy ti
Tomas, sakay ti Santiago a
anak ni Alpeo, sakay ti Simon
a metapang,
16 sakay ti Hudas a anak
ni Santiago, sakay ti Hudas
Iskarote a néngitokyon ni Je-
sus.

Mégtoldu Man Dén Ti Jesus

17 Nadid, késoli de Jesus
a gébwat to buked, éy hinu-
mintu side to dénak, a kagu-
man na i meadu a alagad
na. Ey dinumulug sa diya i
meaadu a tolay a gébwat ta
Hudea, sakay ta Jerusalem
sakay ta Tiro éy ta Sidon.
18 Inumange sa side a
mégbati diya, sakay monda
pahusayén na side ta sak-
isaket dia. Ey inumange be
sa i meadu a hinayup, éy
naghusay be side.
19 Ey meadu a tolay a
puméepilit a mangkapot diya,
da te kapangyarian siya ta
bégi naa a mégpahusay ta te
ladu. Ey naghusay side a
étanan.
20 Ey tinolduan ni Jesus du
alagad na, a kinagi na dide, a
"Masuwerte kam a mababa,

da masakup kam na kaharian na Diyos.
21 Masuwerte kam, sikam a mégalép,
da atdinan kam na Diyos ta gustu moy.
Masuwerte kam, sikam a mégsanget nadid, da pakasayaén kam na Diyos.
22 “Masuwerte kam éng méiyamut dikam i tolay, o éng idelan de kam, o éng ahewén di kam, o éng kagi de a medukés kam da sakup kam na lélake a gébwat ta langet.
23 Eng dumemét dikam i kona sa, éy dapat masaya kam, da saya i tandaa a dikél i gantimpala moya ta langet. Da kona be sa i péngloko de du purupeta to araw.
24 “Pero sikam a mayaman nadid,
éy kagbi kam,
da malipas dén i buhay moya a malaya!
25 Sakay sikam a te meadu a kanén nadid,
éy kagbi kam be,
da dumemét dikam i alép!
Sakay sikam a masaya nadid,
éy kagbi kam be,
da dumemét dikam i pégsanget moy!
26 “Sakay sikam a iba, éy kagbi kam be,” kagi ni Jesus, “éng purién kam na tolay, da kona be sa i ginamet du tolay to araw du mégbuli-buli a purupeta.”

Mahalén Moy Du Kalbug Moy

27 “Nadid,” kagi ni Jesus, “saye i utus kua dikam: mahalén moy du kalbug moy. Sakay du méiyamut dikam, éy gemtén moy dide i mahusay.
28 Sakay du mégdusta dikam, éy kagi moy dide i mahusay a kagi. Sakay ipanalangin moy du mangloko dikam.
29 Eng te mangsapuk diko ta padingel mua, éy iadene mo pa i lipat. Sakay éng te mangalap ta diyaket mua, éy iatéd mo be diya tu badu mo.
30 Mangatéd ka ta mékeged diko, sakay éng te mangalap ta koo mo, éy diyan mo dén ipeesoli.
31 Gustu moy a aguman kam na tolay. Pero i utus kua dikam, éy sikam i mangaguma dide.
32 “Mara du mahal dikam, éng side san i mahalén moya, éy anya, purién kam beman na Diyos? Da maski du makasalanan a tolay, éy mahalén de du mégmahal be dide.
33 O éng tulungan moy san du mégtulung be dikam, éy purién kam beman na Diyos? Da maski du makasalanan a tolay, éy kona be sa i ugali dia.
34 O éng i potangan moy sana éy du makabayad dikam, éy bakit umasa kam a purién kam na Diyos? Da maski du makasalanan a tolay, éy mégpotang side, monda patubuan de tu nipotang de.
35 “Kanya sikam,” kagi ni Jesus, “I maigia éy mahalén moy du kalaban moy, sakay

gemtén moy dide i mahusay.
Sakay magpotang kam, a
diyan kam umasa a bayaden
de dikam. Eng kona sa i
gimet moya, éy maging anak
kam dén na mataas a Diyos,
sakay gumanti siya dikam ta
mahusay. Dahilan i Diyos, éy
kagbian na be du medukés a
tolay.
36 Kanya sikam éy dapat
mangagbi kam, a kona Nama
moy ta langet."

Tu Pégpintas Ta Iba

37 "Diyan kam mégpintas
ta kapareho moy, monda
éwan kam pintasan na Diyos."
kagi ni Jesus. "Sakay diyan
moy sisién i iba a tolay, éy
éwan kam sisién na Diyos.
Eng'wan, pagpasensiyaan
moy san du iba, éy pagpasen-
siyaan kam be na Diyos.
38 Mangatéd kam ta iba a
tolay, éy mangatéd be i Diyos
dikam. Eng kona sa i ugali
moya, éy atdinan kam na
Diyos ta meadu, a higit pa
ta kaya moy a kébilén. Tu
takalan moy a gamitén moy
éng méngatéd kam ta iba, éy
siya be ya i takalan a gamitén
na Diyos bagay méngatéd siya
dikam."
39 Nadid, kinagi ni Jesus
du tolay i iba a halimbawa.
"Ewan maari i buhék a
mégakay ta buhék be," kagi
na. "Da éng kona sa, éy sabay
side a matépduk ta ébut.
40 Ewan mataas tu alagad
to maistu na. Pero éng
nakaadal dén siya ta hustu,
éy makaaheg siya to maistu
na.
41 "Bakit pépintasan mo tu
kaguman mo a te buhék tu
mata, éy siko éy éwan mo
mapansing tu adigi ta mata
mua?
42 Kodya i pégkagi mua
to kaguman mo, a 'Kadon,
Wadeng, ibutan ko i buhék
mua,' pero éwan mo meta
a te adigi ka san tu mata?
Mégwari-wari ka bale a éwan
ka tu kasalanan! Ibutan
mo pa tu adigi ta mata
mua, monda maketa ka ta
mahusay a maibutan mo tu
buhék to mata no kaguman
mo."

Tu Bunga Na Kayo

43 "I mahusay a kayo," kagi
ni Jesus, "éy éwan mégbunga
ta medukés a bunga. Sakay
i medukés a kayo éy éwan
mégbunga ta mahusay a
bunga.
44 Kanya i maski anya
a kayo, éy tukoy mo éng
mahusay, o éng 'wan, bagay
meta mo i bunga naa. Tan-
daan moy, éwan mapitas i
mahusay a bunga ta medukés
a kayo.
45 Ey kona be sa i tolay,"
kagi ni Jesus; "du mahusay
a tolay, éy gemtén de i
mahusay. Sakay du medukés
a tolay, éy medukés be i gimet
dia. Dahilan i ugali na tolay,
éy gemtén de i édse ta isip
dia."

Tu Eduwa a Mégbile

46 "Bakit ngéngahinanék
moy a Panginoon moy, pero
éwan moy sésundin i utus kua
dikam?" kagi ni Jesus.

47 "I maski ti ésiya a umange
diyakén, sakay bébaten na i
kagi kua, a tulos sundin na,
48 éy ikahalimbawa naa éy
tu lélake a mégbile ta mati-
bay a bile. Siya i mégkotkot
ta medisalad a pundasiyon, a
itupu na tu bile na ta bito. I
éya a bile, maski binihéng, éy
éwan natumba, da matibay.
49 Pero tu mégbati ta kagi
kua a éwan na sundin, éy ika-
halimbawa naa éy tu lélake a
mégbile ta bile a éwan tu pun-
dasiyon. Eng bihéngén i éya
a bile, éy bumagsak agad, a
tulos mawasawasak dén."

7

Pinahusay Ni Jesus Tu Utusan No Sundalu

1 Nadid, kétapos ni Jesus a
mégtoldu ta éya, éy inumange
siya ta Kapernaum.
2 Ey te kapitan a sundalu ta
éya a taga Roma. Siya éy te
utusan a mahal na, a te ladu,
a adene dén a mate.
3 Kanya tu kapitan,
pékabaheta na ni Jesus, éy
nibilin na ta sénganya a
matétanda a Judeo, a pékiohon
de ni Jesus a angen na
pahusayén tu utusan.
4 Ey du matétanda, nékiohon
side ni Jesus ta mahigpit. "Da-
pat tulungan mo i éya a kapi-
tan," kagi de,
5 "da mahal na kitam a
Judeo, sakay siya i nagpa-
tolnéka ta kapilya mia ta éye."
6 Kanya kinumuyog ti Jesus
dide. Ey to kétamo de pabi to
bile no kapitan, éy pinasam-
bat no kapitan du kadimoy
na ni Jesus, a kinagi de ni Je-
sus, a "Panginoon, i gustua no
kapitan me, éy diyan ka kan
tumulos ta bile na; mésanike
siya diko, da mataas ka diya.
7-8 Kanya éwan siya i
nangangea diko, Panginoon,
éy mésanike siya. I kinagia
dikame no kapitan me," kagi
de, "éy maski siya kan, éy te
mégutus be diya a heneral,
sakay siya éy mégutus kan be
siya du sundalu na. Maski
anya i utus na kana du
sundalu na, éy gemtén de.
Ey kona be sa tu katulung
na, kagi na. Kanya siko,
Panginoon," kagi de, "éng
mégkagi ka san a maghusay
tu utusan, éy maisip dén no
kapitan me a maghusay siya
a talaga, maski adeyo ka."
9 Nadid, pékabati ni Jesus
ta éya, éy nagtaka siya. Ey
sinumuleg siya a kinagi na
du umunonod diya, a "Sa-
pul to éya, éy éwan ko pabi
neta i maski isesa a Judeo a
méniwala diyakén a kona ta
éya a kapitan!"
10 Ey nadid, to késoli dén du
kadimoy no kapitan to bile
de, éy dinemtan de dén tu
utusan na a mahusay dén.

Pinabuhay Na Tu Anak No Bilo

11 Nadid, kétapos na éya, éy
inumange de Jesus ta Nain.
Ey kaguman na du alagad na,
sakay i meadu pa a tolay.
12 Ey to kéadene de to
banuwan, éy nasambat de i
meaadu a tolay a lumuwas, a
te usung side ta pate, a tamo
side ta péglébngan. Ey tu lélake

a minate a kébilén de, éy siya
tu anak no bilo a bébe a isesa.
13 Ey tu Panginoon, péketa
na to bilo éy kinagbian na
siya a tahod, a kinagi na diya,
a "Diyan ka mégsanget."
14 Ey kembilan ni Jesus tu
kabaong. Ey du te usung
diya, éy nihintu de. Ey kinagi
ni Jesus to bangkay, a "Anéng,
umégkat ka dén."
15 Ey tulos inumeknud
to lélake, a tulos na dén a
minégkagi. Ey ti Jesus, éy
niange na dén siya to ina na.
16 Ey du tolay sa, éy inu-
manteng dén side a étanan. Ey
pinuri de dén i Diyos, a ki-
nagi de, a "Dinumemét bale
dén i mataas a purupeta diki-
tam!" Sakay kinagi du iba, a
"Dinumemét bale dén i Diyos
a mangagaw siya du tolay
na!"
17 Ey i éya a gimet ni Jesus
éy nabaheta dén ta étanan a
banubanuwan ta éya.

Du Alagad Ni Juan

18 Ey du alagad ni Juan,
éy nakabaheta be side ta
gégemtén ni Jesus, tulos
nibaheta de siya ni Juan to
pégpihesuan.
19 Ey ti Juan, éy pinaange
na i éduwa a alagad na ni Je-
sus. "Ipakelagip moy diya,"
kagi ni Juan, "éng siya ngani
dén i nipangakua na Diyos
a umange se a tagapagligtas
tam, o maguhay kitam pa ta
esa?"
20-21 Ey du alagad ni
Juan, kédemét de ni Jesus,
éy dinemtan de siya a
mégpahusay du meadu a te
saket, sakay du hinayup.
Sakay mineta de be siya
a nagpahusay ta meadu a
buhék. Ey kinagi de ni Jesus,
a "Ti Juan a Mégbinyag, éy
pinaange na kame se diko.
I gustu na a mapospusan."
kagi de, "éng siko kan a talaga
tu nipangako na Diyos a
umange se a tagapagligtas
me, o maguhay kame pa ta
esa?"
22 Ey kinagi ni Jesus dide, a
"Basta kagi moy san ni Juan i
mineta moya ta éye, a méketa
dén du buhék, sakay du
lumpu éy mékapaglakad dén
side. Sakay kagi moy be diya
a naghusay dén du te saket
a ketong, sakay mékabati dén
du tuléng. Sakay nabuhay a
huway du pate. Sakay kagi
moy be ni Juan a tinétolduan
ko du mahirap a tolay ta
Mahusay a Baheta.
23 Ey masuwerte a talaga,"
kagi ni Jesus, "du éwan
mégidel diyakén."
24 Nadid, to kéhektat dén du
alagad ni Juan, éy négkagi ti
Jesus du tolay sa ta tungkul
diya. "To kéluwas moy ni
Juan ta ilang a lugar," kagi
na, "éy bakit kam inumange
diya? Gustu moy wade meta
tu lélake a mehina a koman
san i lamon a sésébyugén na
pahés?
25 O siguru gustu moy meta
tu lélake a te badu ta kama-
halan? Pero éwan, da du
te badu ta kamahalan, éy
mégiyan side ta bile no hari.
26 I inange moy ngani sa a
meta moy éy purupeta! O,
tama ya. Ey maigi ngani ti

Juan du iba a purupeta.
27 Da ti Juan i nihulaa to
kasulatan, to pégkagi na, a
‘Tandaan moy,’ kagi
na Diyos; ‘siya i
pinakangbégi ko.
Pégdetulén ko siya diko,
monda paghandaén na
du tolay ta demtan ko.’
28 Tandaan moy,” kagi ni Jesus, “du étanan a tolay ta mundua éy éwan tu mataas ni Juan. Pero i mababaa a tolay ta kaharian na Diyos, éy mataas side diya.

29 “Ey du étanan a tolay a nakabati ni Juan, sakay pati du medukés a tolay, éy nipasakup dén side ta Diyos, a nipabinyag side ni Juan.

30 Pero du Pariseyo, sakay du maistu ta rilihiyon, éy inidelan de i kaluuben na Diyos dide, a sala de a ipabinyag ni Juan.

31 “Pakodyan ko a méngihalimbawa di tolaya nadid?” kagi ni Jesus.

32 “Mara, kapareho side na anak a te eknud ta plasa, a mégpépintasén side ta kaéyag de. Mara kagi de dide, a ‘Tinogtogen me kam, pero éwan kam nagsayaw. Ey to pégsanget me, éy éwan kam nalungkut dikame.’

33 Ey kona be sa di tolaya,” kagi ni Jesus, “da ugali ni Juan, éy nagkulasiyon, a éwan méginom ta alak, éy pinintasan de a hinayup.

34 Pero sakén, éy mahusayék a méngan éy ta méginom, éy pintasanék de be, a kagi de a medémoték a méngan éy ta méginom. Sakay pintasanék de be a mékiagumék du makasalanan a tolay, sakay du mégpabuwes.

35 Pero pabayan moy ya. Tukoy moy éng tama i gimet ko bagay meta moy du bunga ko, éng mahusay.”

Tu Medukés a Bébe a Nagsisi

36 Nadid i esa a Pariseyo, éy inakit na ti Jesus a méngan to bile na. Ey inumange sa ti Jesus a méngan.

37 Ey nadid, te bébe ta éya a banuwan a medukés i ugali naa. Ey pékabaheta na a méngan ti Jesus to bile no Pariseyo, éy binugtong na i esa a boti a te lasén a pabango,

38 sakay inumange siya to bile. Ey sinuménsén siya to adég ni Jesus, a mégsanget siya. Tulos binisa na tu tikéd ni Jesus to léwa na, sakay pinahiden na to buk na, sakay inahoben na tu tikéd na, sakay nibulak na tu pabango.

39 Ey tu Pariseyo, péketa na ta éya, éy kinagi na ta isip na, a “Eng tunay a purupeta ti Jesus, éy tukoy na a medukés i éya a bébe, a sawayén na siya a mangkébil diya.”

40 Ey nadid, kinagi ni Jesus to Pariseyo, a “Simon, te istoriaék diko.”

“Ey anya, Maistu?” kagi no Pariseyo.

41 “Eng mara,” kagi ni Jesus, “éy te lélake a nagpotang ta éduwa a tolay. I utang no esa éy lima kan a datos a kuhata.

Ey tu utang no esa man éy
limapulu san a kuhata.
42 Ey nadid, da pareho side
a éwan nakabayad to lélake,
éy pinagpasensiyaan na side
a éduwa, a pinabayan na san
dén tu utang de diya. Ey
nadid, Simon," kagi ni Jesus,
"anya i isip mua? Ti ésiya dide
a éduwa i magmahala to lélake
a nagpotang?"

43 "Ey siguru," kagi ni Si-
mon, "éy tu te utang ta dikél,
da pinagpasensiyaan siya no
lélake ta mahigit pa to esa."

"Ey tama ka," kagi ni Jesus.
44 Ey nadid, péngsuleg ni
Jesus to bébe, éy kinagi na
to Pariseyo, a "Entan mo i
bébeae, Simon. Siya i kahu-
lugina na éya a halimbawa.
Da to késdép ko ta bile moyae,
éy éwanék mo inatdinan ta di-
nom a pagugisan ko ta tikéd
kua. Pero siya, éy inugisan na
ta léwa na, a pinahiden na ta
buk na.
45 Ey to késdép ko se, Simon,
éy éwanék mo inahoben. Pero
siya, sapul to késdép ko, éy
éwan tu tahan ta pégéahob na
ta tikéd kuae.
46 Ewan mo pinahiden i ulo
kua ta maski mura a langis.
Pero siya, éy nipahid na i
memahal a pabango ta tikéd
kua.
47 Ey nadid, Simon," kagi
ni Jesus, "i dikél a pégmahal
na a nipeta na diyakén,
éy saya i katunayana a
pinagpasensiyaan dén siya ta
kasalanan na a meadu. Pero
tu te kétihék san a kasalanan,
éng pagpasensiyaan ko, éy
kétihék be i pégmahal na
diyakén."
48 Nadid, kinagi ni Jesus to
bébe, a "Pagpasensiyaan ka
dén na Diyos ta kasalanan
mo."
49 Ey du iba a tolay a
méngan ta éya, pékabati de ta
éya, éy kinagi de ta isip dia, a
"Anya i lélakeae? Bakit isip na
a siya i maaria a mangibut ta
kasalanan na tolay ta Diyos?"
50 Ey kinagi ni Jesus to bébe,
a "Neligtas ka dén dahil ta
péniwala mo diyakén. Ikad
mo dén, a diyan ka métageg."

8

Du Bébe a Mégserbisiyu Ni Jesus

1 Nadid, kétapos na éya,
éy tinumulos ti Jesus du
banubanuwan, a nagpa-
hayag siya ta Mahusay a
Baheta tungkul ta péghari na
Diyos. Ey kaguman na du
labindalawa a alagad na.
2 Ey kaguman na be
i séngaséngaya a bébe a
pinahusay ni Jesus ta saket.
Sakay du iba a bébe a
pinahusay na a hinayup. I
esa dide éy ti Maria Mag-
dalena, a inibutan ni Jesus ta
pitu a dimonyo.
3 Sakay tu esa man dén éy
ti Juana a asawa ni Kusa. (Ti
Kusa éy mataas a katulung ni
Hari Herod.) Sakay kaguman
de be ti Susana, sakay meadu
be a iba a bébe. Side a bébe, éy
ginégastos de tu ari-arian de
ta péngtulung de de Jesus.

Tu Halimbawa Tungkul to Mégsabug

4 Nadid, te meaadu a tahod
a tolay a dinumulug ni Je-
sus, a gébwat ta iba-iba a
banuwan. Ey kinagi ni Jesus
dide i halimbawa a éye.
5 "Eng mara," kagi na, "éy
te esa kan a lélake a mégsabug
to binhi na. Ey to pégsabug
na éy te sénganya wade a bu-
til a minepégsek to dilan, a
kineyudak na tolay, sakay ki-
nan na manok.
6 Ey te sénganya wade be
a nepégsek to bito-bito; éy to
kétubu na ta kétihék, éy mi-
nalanés, da memade san tu
mebito a luta.
7 Ey te sénganya wade be
a nepégsek to kalamonan, éy
nailongan na lamon.
8 Ey tu iba a binhi, éy
nesabug kan dén ta mahusay
a luta. Ey tinumubu ina. I
bawat butil éy nagohay ta
tégsésandaan. Ey nadid," kagi
ni Jesus, "éng makabati kam,
éy baten moy ya."

I Layunin Na Halimbawa

9 Nadid, du alagad ni Je-
sus, éy nipakelagip de diya
éng anya i kahulugen na éya a
halimbawa.
10 Ey kinagi ni Jesus, a
"Ipeta san dikam na Diyos i
kahulugen na lihim a tungkul
ta péghari na ta tolay. Pero
du iba a tolay, éy halimbawa
san i iyétoldu kua dide, da
maski metaék de, a sakay
mégbati side diyakén, éy éwan
de mapospusan."

*Tu Kahulugen No Halim-
bawa Tungkul To Pégsabug*

11 "Nadid, saye i kahulu-
gen no halimbawa tungkul
ta mégsabug," kagi ni Jesus.
"Mara tu binhi, éy saya tu
kagi na Diyos.
12 Ey tu dilan a nepégsikan
na sénganya a butil, éy saya
du tolay a makabati ta kagi
na Diyos. Pero dumemét ti
Satanas dide, a agewén na ta
isip de tu kagi a nabati de,
monda éwan side méniwala a
tulos meligtas side.
13 Ey tu mebito a luta a
nepégsikan na iba a butil, éy
saya du tolay a makabati ta
kagi na Diyos, a tanggapén
de, a tulos masaya side. Pero
éwan side makatagal, da éwan
makagimot tu binhi ta isip
dia. Méniwala side ta san-
dali san, pero pabayan de éng
dumemét dide i kahirapan
de.
14 Ey tu kalamonan a
nepégsikan na iba a butil, éy
saya du tolay a makabati
ta kagi na Diyos, pero éwan
mégbunga tu kagi na Diyos ta
isip dia, da i nakailonga dide
éy tu pégisip de ta kabuhayan
de, sakay ta kayamanan de,
sakay ta kasayaan de.
15 Ey tu mahusay a luta a
minesabugen na iba a butil,
éy saya du tolay a makabati
ta kagi na Diyos, a tulos tang-
gapén de ta isip de, a sésundin
de a hanggan magbunga ta
mahusay."

Tu Halimbawa To Simbu

16 "Anya wade," kagi ni
Jesus; "taben moy i simbu,
a tulos taklében moy ta
pégtakalan? O isahok moy
ta kama? Ewan, da iedton
moy ta lamesa, monda

matanglawan du somdép ta
bile.
17 Ey maski anya a meliso
nadid, éy mademlagen ta esa
a panahun. Sakay maski
anya i ilihim na tolay nadid,
éy mehayag ta esa a panahun.
18 "Nadid," kagi ni Jesus, "éy
isipén moy tu kagi ko dikam.
Dahilan du mégéisipén ta
itoldu kua, éy dagdagen na
Diyos i isip dia. Pero du
metamad a mégisip ta itoldu
kua, éy bawasan na Diyos
i akala de a édse to isip
de a hanggan éwan side tu
mapospusan."

I Tunay a Top Ni Jesus

19 Nadid, éy dinumemét
sa tu ina ni Jesus sakay
du top na. Pero éwan side
nakaadene diya, dahil ta
meaadu a tolay.
20 Ey kinagi du tolay diya, a
"Kéye dén ta luwas dena mo
éy du tétotop mo, a gustu de ka
meta."
21 Ey kinagi ni Jesus du to-
lay sa, a "Du mégbati ta kagi
na Diyos, a sakay sundin de,
éy side i ina kua éy ta tétotop
ko."

Pinahintu Ni Jesus Tu Unos

22 To esa a aldew, éy
sinumakay de Jesus to abeng,
sakay kinagi na du alagad na,
a "Umahabes kitam dén ta
dibilew."
23 Ey to péglakad de, éy
nekatidug ti Jesus. Ey
inabut side na mesibét a
unos, a hanggan da talaga
a matabuwan tu abeng, a
adene dén side a mabagbag.
24 Kanya linukag siya du
alagad na, a kinagi de, a
"Maistu, omléd kitam dén!"
Ey ti Jesus, kéikat na éy sin-
away na tu pahés sakay tu
dikél a tagmék, éy hinumintu
side, a tulos a naglantap dén
tu diget.
25 Ey kinagi na du alagad
na, a "Bakit, éwan kam bale
pabi méniwala diyakén?"
Ey du alagad, éy nagtaka
side, a inumanteng dén side,
a kinagi de, a "Anya wade
i lélakeae? Sawayén na san
i pahés éy ta tagmék, éy
méniwala side diya!"

Pinahusay Ni Jesus Tu Lélake a Hinayup

26 Nadid éy inumange
side ta banuwan na tolay a
Gadereno, a édse ta dibilew
na Galilea.
27 Ey to kéahawas ni Jesus,
éy sinambat siya no esa a
lélake a taga éya, a hinayup.
Nale siya a uba, sakay éwan
siya mégiyan to bile, éng'wan
mégiyan dén siya to kapu-
santo.
28-29 Meadu dén a beses
éy bébang-awén siya no di-
monyo. Sakay pati éy dinikép
siya du tolay, a ginapus de
tu kamét na sakay na tikéd
na ta kadena. Pero basta
binabégsot na tu kadena,
sakay tulos pinaginan siya no
dimonyo ta ilang a lugar.
Nadid, péketa na ni Je-
sus, éy kinumélanget siya a
linumugmuk to harap na, a
kinagi na diya ta medegsén,
a "Anya i pékialam mua
diyakén, Jesus? Siko i anak
na mataas a Diyos! Diyanék

pad parusaan!” Kinagi dén
no hinayup i éya, da inutusan
dén ni Jesus tu medukés a
espiritu a umibut dén diya.
30 Ey kinagi ni Jesus diya
nadid, a “ti ésiya i ngahen
mua?” Ey “ti keaduan,” kagi
na, “i ngahen kua.” Kanya
kinagi na i éya, éy te meadu a
dimonyo a mégiyan diya.
31-32 Nadid, éy te meadu sa
a babuy a mégkan to disat no
buked ta éya. Ey du dimonyo
a édse to lélake, éy dinumay-
ing side ni Jesus, a diyan na
side iébut ta pégparusaan a lu-
gar ta Dinatagen, éng ˈwan,
pakultaden na side a umag-
ton ta bégi du babuy. Ey
pinaagton sa side ni Jesus.
33 Kanya du dimonyo, éy in-
umibut side to lélake, a tulos
sinomdép side du babuy. Ey
du étanan a babuy, éy nagpag-
inan side a bulnok, a sinu-
megbu side to diget, a tulos de
a minalimés.
34 Ey nadid, du mégbantay
du babuy, péketa de ta éya,
éy ginuminan side. Ey
nibébaheta de du étanan to
banuwan de.
35 Ey du tolay, éy inumange
side ni Jesus, monda meta
de éng anya i nanyaria. Ey
kédemét de ni Jesus, éy neta
de sa tu lélake a hinayup, a
éwan dén tu dimonyo diya, a
te eknud san siya to harap ni
Jesus, a mahusay dén. Sakay
te badu dén siya. Ey du tolay
éy inumanteng side.
36 Ey du tolay sa a minaketa
to nanyari, éy nibaheta de du
iba éng kodya a naghusay tu
lélake a hinayup.
37 Ey du tolay a Gadareno,
éy nipékiohon de ni Jesus a
humektat siya to lugar de,
da méganteng side a tahod.
Kanya sinumakay man dén
de Jesus to abeng de, sakay
hinumektat dén side.
38 Ey tu lélake a ginamot ni
Jesus, éy gustu na a kumuyog.
39 Pero kinagi ni Jesus
diya, a “Sumoli ka san nadid
ta bile moy, sakay ikagi
mo dide i ginimet na Diyos
diko.” Kanya tu lélake, éy
nagsoli siya to banuwan na, a
nibaheta na du étanan a tolay
sa tu ginimet ni Jesus diya.

Tu Anak a Minate, Sakay Tu Bébe
a Minangkébil Ni Jesus

40 Nadid, késoli de Jesus to
kinagébwatan de to dibilew,
éy tinanggap siya du tolay, da
nale side a naguhay diya.
41 Ey inumadene diya i esa
a lélake, a ti Hayro i nga-
hen na, a tagapamahala to
kapilya ta éya. Ey dinumapa
siya to harap ni Jesus, a dinu-
maying diya a umange to bile
na,
42 da tu anak na a isesa, a
dalagita, éy adene a mate.

Ey to péglakad ni Jesus to
bile na, éy meaadu a tolay
a kinumuyog, a hanggan
da mepiit dén tu dilan a
péglakaden na.
43 Ey to péglakad de éy kau-
nunod ni Jesus i esa a bébe a
te saket. Labindalawa dén a
taon siya a mégdédigién. In-
ubus na dén tu kabuhayan na
ta pégpagamot na, pero éwan
tu makagamot diya.

44 Ey nadid, éy inumadene
siya to adég ni Jesus, sakay
kembilan na tu ontok san no
badu na. Ey basta naghusay
siya agad.
45 Ey ti Jesus, éy kinagi
na, a "Ti ésiya i nangkébila
diyakén?" Ey to éwan tu
nangamin, éy kinagi ni Pe-
dro, a "Bakit, Maistu, ipake-
lagip mo ya? Meséldit-séldit
kitam didi tolayae! Meadu i
méngkébil diko!"
46 Ey "Ewan," kagi ni
Jesus; "naramdaman ko
a te nangkébil diyakén, a
naghusay ta pamag-itan na
kapangyarian kua."
47 Ey tu bébe, péketa na a
éwan bale nelihim tu ginimet
na, éy namégpég siya to an-
teng na, a tulos tinumokém
to tikéd ni Jesus. Sakay ki-
nagi na ta harap du tolay sa
éng bakit na kembilan ti Je-
sus, sakay éng kodya siya a
naghusay agad.
48 Ey kinagi ni Jesus diya,
a "Anéng, pinahusay ka dén
na péniwala mo diyakén. Ikad
mo dén."
49 Nadid, mégkagi pabi ti
Jesus to bébe, éy te lélake a
dinumemét a gébwat to bile
no tagapamahala to kapilya,
a kinagi na diya, a "Minate
dén tu anak mo. Diyan mo
dén abalaén i maistua."
50 Pero ti Jesus, pékabati na
to kinagi na, éy kinagi na
to tagapamahala, a "Diyan
ka méganteng. Umasa ka
san diyakén, éy maghusay tu
anak mo."
51 Ey nadid, kédemét de
to bile, éy sinaway ni Jesus
du iba a somdép. Basta i
pinasdép na sana éy de Pedro,
sakay ti Juan, sakay ti San-
tiago, sakay tu magulang no
anak.
52 Ey to késdép de, éy
mégsésangitén dén du tolay
to lubuk, dahil to anak.
"Diyan kam mégsanget," kagi
ni Jesus. "Ewan minate i
anaka. Natidug san siya."
53 Ey du tolay sa, éy
pinégngihitan de san ti Jesus,
da tukoy de a nate dén tu
anak.
54 Pero ti Jesus, éy kembilan
na tu kamét na, sakay kinagi
na diya, a "Anéng, umégkat ka
dén!"
55 Ey minabuhay dén tu
anak, a inumégkat siya agad.
Ey inutusan side ni Jesus a
magpakan diya.
56 Ey tu magulang na, éy
mégtaka side a tahod. Ey ni-
bilin dide ni Jesus a diyan de
iyébaheta ta maski ti ésiya i
nanyaria.

9

*Inutusan Ni Jesus Du Ala-
gad Na*

1 Nadid, nipauwet ni Jesus
du labindalawa a alagad na,
sakay inatdinan na side ta ka-
pangyarian a monda maari
side a mégpaibut du dimonyo,
sakay mégpahusay du te saket.
2 Tulos pinéglakad na side
a mégpahayag ta tungkul ta
péghari na Diyos ta tolay.
Sakay inutusan na side a
mégpahusay du te ladu.
3 "Diyan moy kébilén i bilon
moya," kagi na. "Maski
sahukod, maski suput, maski

kanén moy, maski kuhata,
maski pégbaraduan moy, éy
diyan moy kébilén.
4 Sakay éng somdép kam ta
tulusan moy a bile," kagi na,
"éy tumulos kam sa a hang-
gan éwan kam maglakad.
5 Sakay du tolay na esa a
banuwan, éng éwan de kam
tanggapén, éy ta kéhektat
moy ta éya, éy ihalimbawa
moy dide a ipagpag moy
ta tikéd moya tu alikabuk.
Saya i tanda moya dide a te
kasalanan side."
6 Nadid, to pégkagi ni Jesus
ta éya du alagad na, éy
hinumektat side a inumange
side ta meadu a bariyo-
bariyo. Nagpahayag side
ta Mahusay a Baheta, sakay
pinahusay de be i meadu a
tolay a te ladu.

Nagulo Tu Isip Ni Herod

7 Nadid, ti Mayor a Herod,
éy nabaheta na i étanan a
gégemtén ni Jesus. Ey nag-
ulo dén siya tu isip, da kagi
na sénganya a tolay a ti Jesus
éy ti Juan kan a Mégbinyag, a
minabuhay kan dén.
8 Sakay i iba éy akala de
éy ti Elias siya, a nagsoli kan
dén a gébwat ta langet. Sakay
kagi du iba, a ti Jesus kan i
esa du purupeta to araw, a
minabuhay dén.
9 Pero, "Ewan," kagi ni
Herod, "da pinaputol ko
dén ti Juan. Pero ti ésiya
wade," kagi na, "i éya a lélake
a mébaheta ko?" Kanya ti
Herod, éy pilitén na a meta
ti Jesus.

Tu Pémakan Ni Jesus Ta Lima a Libu

10 Nadid, du apostol, éy
nagsoli dén side ni Jesus, a ki-
nagi de diya i ginimet de. Ey
inakit side ni Jesus, a umange
side to esa a lugar a éwan tu
tolay, ta Betsayda.
11 Pero du meadu a tolay,
pékabaheta de to inangayan
de, éy tinumagubet side.
Ey pékaabut de de Jesus, éy
tinanggap na side, sakay
nagtoldu siya dide ta tungkul
ta péghari na Diyos ta tolay.
Sakay pinahusay na be du te
ladu.
12 Nadid, to giapon dén,
éy du alagad éy kinagi de ni
Jesus, a "Maistu, péglakadén
mo dén di tolayae, monda
umange side du bariyo-
bariyo ta palebut ta éye,
a matidug sa side, sakay
monda maketa sa side ta
kanén de. Da édse kitam,
Maistu, ta ilang a lugare,"
kagi de.
13 Pero kinagi ni Jesus
dide, a "Sikam éy pékanén
moy side." "Ey pakodyan
tam," kagi de, "i bilon tama
éy lima san a momon a
tinapay, sakay éduwa a pin-
dang. Ataay," kagi de, "gustu
mo umuli kame beman a
mamugtong ta kanén a para
didi meaadua a tolaye!"
14 (Te manga lima a libu a
lélake ta éya.)

Ey kinagi ni Jesus du ala-
gad na, a "Pégiknuden moy
du tolay ta puktu-puktu a
téglélimapulu."
15 Ey kona ngani dén sa i
ginimet dia.

16 Ey inalap ni Jesus tu lima
a tinapay, sakay tu éduwa a
pindang, sakay tinumangad
siya ta langet a nagpasalamat
ta Diyos; sakay pinuseng-
puseng na tu tinapay sakay
tu ikan, sakay niutus na du
alagad na a nihayin de du
tolay.
17 Ey néngan side a étanan,
a minabsog side. Ey
hinempésan du alagad tu
sobha, éy naputat pa tu
sapulu éy ta éduwa a gatang!

Tu Kinagi Ni Pedro Tungkul Ni Jesus

18 To esa a aldew, éy
nanalangin ti Jesus a isesa,
éy inumadene diya du alagad
na. Ey kinagi na dide, a "Ti
ésiyaék kan ayun ta kagi na
tolay?"
19 Ey kinagi du alagad, a "I
kagi kana na iba éy ti Juan ka
kan a Mégbinyag. Kagi man
dén na iba a ti Elias ka kan. Ey
te iba be a mégkagi a purupeta
ka kan a nabuhay a huway."
20 "Ey sikam," kagi ni Je-
sus, "anya i isip moya? Ti
ésiyaék?" Ey kinagi ni Pe-
dro, a "Siko i Cristo a tiniyak
na Diyos a tagapagligtas ta
mundua!"
21 Ey nibilin dide ni Jesus,
a diyan de kékagin ta maski ti
ésiya a siya i Cristo.

Hinulaan Ni Jesus Tu Ikate Na

22 Ey nipagtapat ni Jesus
du alagad na a siya tu lélake
a gébwat ta langet; éy dapat
magtiis siya ta meadu, sakay
idelan siya du te tungkulin a
Judeo. "Sakay ipabunoék de,"
kagi na. "Sakay ta ikatélo a
aldew éy mabuhayék."
23 Sakay kinagi ni Jesus du
étanan sa, a "Eng ti ésiya i te
gustu a ipasakup diyakén, éy
kailangan éy pabayan na a
aldew-aldew i sarili na, sakay
kumuyoyog diyakén, a maski
bunon siya na tolay.
24 Dahilan tu maghangad
a meligtas tu buhay na,
éy mebut a talaga. Pero
tu mégpabaya ta buhay na
alang-alang diyakén, éy
siya i mabuhaya a éwan tu
katapusan.
25 Anya i pékinabanga na
esa a tolay éng siya i maya-
mana ta étanan, éng éwan na
makamtan i buhay a éwan tu
katapusan?
26 I maski ti ésiya a
mégpabaya diyakén nadid,
sakay tu mégpabaya ta
pégtoldu kua," kagi ni Jesus,
"éy sakén éy pabayan ko be
side ta késoli ko se a kaguman
ko du anghel ko, a te kébilék
ta kapangyarian Nama ko.
Da sakén i lélake a gébwat ta
langet.
27 Ey tandaan moy ye," kagi
na. "Te sénganya se dikam a
éwan mate hanggan éwan de
meta i pégsapul na Diyos a
maghari ta tolay."

Nabagu Tu Idsura Ni Jesus

28 Nadid, kélipas na manga
walu a aldew, éy kinuyog ni
Jesus de Pedro, sakay ti Juan,
sakay ti Santiago. Ey inu-
mange side to melangkaw a
buked, a manalangin.
29 Ey to pénalangin na,
éy nabagu dén tu mata

na. Sakay tu badu na, éy
linumatak a dinumemlag
dén.
30 Ey bigla a te éduwa a lélake
ta éya, a kauhon ni Jesus. Ti
Moises side, sakay ti Elias,
31 a medemlag be side.
Pinéguhunan de i adene dén
a ikate ni Jesus ta Jerusalem.
32 Nadid de Pedro, éy tidug
dén side, pero bigla side a
nalukag, a neta de ti Jesus a
nangislap, sakay tu éduwa a
kaguman na a te taknég sa.
33 Ey nadid, to péglakad du
éduwa, éy kinagi ni Pedro ni
Jesus, a "Maistu, maigi pa éy
édse kitam san dén. Pagbile
me kam ta étélo a kékétihék a
bile; esa diko, esa ni Moises,
sakay esa ni Elias." (Talaga a
éwan napospusan ni Pedro i
kékagin naa.)
34 Nadid, mégkagi pabi ti
Pedro, éy tinaklében side no
kuném. Ey inumanteng du
alagad, da kinumulabut dide
tu kuném.
35 Ey kinagi no boses to
kuném, a "Sé' ina i anak kua
a pinili ko. Baten moy siya."
36 Ey to pékabati de ta éya,
éy éwan dén tu éduwa a lélake
a nékiohon ni Jesus. Ey éwan
pabi kinagi du alagad tu
mineta de ta maski ti ésiya,
éng'wan lalo de a nilihim.

Pinahusay Ni Jesus Tu Anak a Hinayup

37 Nadid, to kagagabian, a
késoli de a gébwat to buked,
éy nasambat de i meaadu a
tolay.
38 Ey kinagi no esa a lélake
dide, a "Maistu, entan pad i
anak kuae a isesa!
39 Hinayup siya. Basta
éatagén siya no espiritu,
a tulos mégkélanget siya,
sakay pégkaramrién na siya
a hanggan mégbugak i labi
naa. Palagi a pésakitan na
siya, Maistu, sakay éwan na
siya pébayan.
40 Ey nékiohonék dén du ala-
gad mo, Maistu, a ibutan
de tu espiritu, pero éwan de
kaya."
41 Ey kinagi ni Jesus, a
"Medukés a lahi di tolaya ta
éye, da éwan kam méniwala!
Pakodyan ko se a mégtiis
dikam, a ménatili dikam?
Nay," kagi na to lélake, "iange
mo se tu anak mo."
42 Nadid, to péngiadene de
to anak, éy bigla a pinalug-
muk siya no dimonyo, tu-
los pinagkaramre na siya.
Pero pinégkagian ni Jesus tu
medukés a espiritu, sakay
pinahusay na tu anak, sakay
nisoli na siya nama na.
43 Ey du étanan a tolay sa,
éy nagtaka side ta dikél a ka-
pangyarian na Diyos.

Nadid, mégtaka pabi dudu
tolay ta étanan a ginégimet ni
Jesus, éy kinagi na du alagad
na,
44 a "Tandaan moy i kagi
ko a éye dikam: Sakén i lélake
a gébwat ta langet. Ey itoky-
onék de a talaga."
45 Pero du alagad, éy éwan
de napospusan i éya a kinagi
ni Jesus dide. Da niliso dide
na Diyos i kahulugen na. Ey
nasanike side a nagpakelagip

diya éng anya i kahulugen na éya a kagi.

Ti Esiya I Mataasa?

46 Nadid, négpasuway du
alagad éng ti ésiya dide i
mataasa.
47 Ey ti Jesus, éy tukoy na
dén i isip dia. Kanya in-
alap na tu esa a anak, sakay
pinataknég na siya to giled
na,
48 sakay kinagi na dide, a
"Maski ti ésiya i tumanggap
ta kona se a anak dahil ta
péniwala na diyakén, éy bilang
sakén dén i tanggapén naa.
Sakay tu tumanggap diyakén,
éy bilang tanggapén na be tu
nagpaange se diyakén. Dahi-
lan," kagi na, "tu mababa
dikam, éy siya i mataasa ta
mata na Diyos."
49 Nadid, kinagi ni Juan, a
"Maistu, neta me i esa a lélake
a nagpaibut du dimonyo a
gégamitén na i ngahen mua,
éy sinaway me siya, da éwan
sakup na gurupu tam."
50 "Ewan," kagi ni Jesus,
"diyan moy sésawayén i kona
sa a tolay. Dahilan," kagi na,
"tu éwan kontara dikam, éy
kampi siya dikam."

Inidelan Du Samaritano Ti Jesus

51 Nadid, te sénganya san
dén a panahun, éy umontok
dén ti Jesus ta langet. Ey
naisip na dén a umange siya
ta Jerusalem.
52 Ey inutusan na i sénganya
a neditol diya. Ey mineditol
side, a sinomdép side to esa a
banuwan ta Samaria, monda
ipaghanda de ta tulusan na.
53 Pero du tolay a Samari-
tano ta éya, éy éwan de siya
tanggapén, da tukoy de a tu-
mulos siya ta Jerusalem.
54 Ey ti Santiago éy ti Juan,
péketa de ta éya, éy kinagi de,
a "Anya, Panginoon, gustu
mo wade éy magpadibe kame
ta apoy a gébwat ta langet,
monda mapuksa side?"
55 Pero pinaginglan side ni
Jesus.
56 Ey tinumulos san side ta
iba a banuwan.

Du Talaga a Kumuyoyog Ni Jesus

57 Nadid, to péglakad de, éy
te esa a lélake a kinagi na
ni Jesus, a "Kumuyugék diko
maski ahe i angayan mo."
58 Ey kinagi ni Jesus diya, a
"Isipén mo pa, da entan mo,
maski aso, éy te pégiyanan.
Sakay du manok éy te lobun
a pégiyanan de. Pero sakén a
lélake a gébwat ta langet, éy
éwanék tu katidugen."
59 Ey kinagi ni Jesus to
lélake a esa, a "Kumuyog ka
diyakén a maging alagad ko."
Pero kinagi no lélake, a "O,
Panginoon, pero pabayanék
pad pa, monda angen ko pa
ielbéng tama ko."
60 "Ewan," kagi ni Je-
sus. "Pabayan mo du
éwan méniwala ta Diyos a
méngielbéng to ama mo.
Pero siko, éy umange ka
magpahayag ta tungkul ta
kédemét na Diyos a maghari."
61 Ey kinagi diya no esa
a lélake, a "Sakén, éy ku-
muyoyogék diko, Panginoon.
Pero pakultadenék mo pa a

ange magpaalam to pamiliya
ko.”
62 Ey kinagi ni Jesus diya, a
“Tu alagad ko a mégéabalaén
ta ipatarabaho ko diya, éy
éwan siya maari a ipasakup ta
kaharian na Diyos.”

10

Pinéglakad Na Du Alagad
Na a Magtoldu

1 Nadid, kétapos na éya, éy
pinili ni Jesus i pitu a pulu
a kakaguman na, a inutusan
na side a péglakadén na side ta
tégdéduwa, a magdetol diya ta
bawat angayan na a bariyo-
bariyo.
2 “Meadu i gapasén,” kagi
na, “pero kulang i magapas.
Kanya ipanalangin moy to te
koo ta kapahayan, a paange
na i meadu a magapas ta ka-
pahayan na.
3 Ikad moy dén,” kagi
na. “Péglakadén ta kam du
medukés a tolay. Mara,
koman kam i tupa a méglakad
ta lubuk du metapang a aso.
4 Diyan moy kébilén i
kuhata, o maski suput, o re-
serba a sinelas. Sakay diyan
kam magabala a mégéuhunén
du kasambat moy ta dilan.
5 Sakay éng somdép kam ta
tulusan moy a bile, éy batién
moy du édsa sa, a kagi moy,
a ‘Demtan kam maka na ka-
payapaan.’
6 Ey nadid, éng mahusay
du mégiyan sa, a tanggapén
de kam, éy kagbian side na
Diyos a talaga. Pero éng éwan
side mahusay, éy bawen moy
tu nipangbati moy dide.
7 Ey diyan kam uméagton ta
iba-iba a bile, éng'wan tumu-
los kam ta isesa san a bile.
Sakay diyan kam mésanike a
méngan ta ihayin de dikam,
da dapat aguman kam du
tolduan moy.
8 “Bagay dumemét kam ta
esa a banuwan, éng tang-
gapén de kam, éy méngan
kam ta ihayin de dikam.
9 Sakay pahusayén moy du
te ladu ta éya a banuwan,
sakay ibaheta moy dide,”
kagi ni Jesus, “a adene dén
a dumemét i péghari na Diyos
dide.
10 Pero éng dumemét kam
ta banuwan, éng éwan de
kam tanggapén, éy kagin moy
dide, a
11 ‘Pagpagen me i alikabuk
na banuwan moya ta tikéd
mia, a saya i tanda me
dikam,’ kagi moy, ‘a te
kasalanan kam ta Diyos.’
Sakay kagi moy be dide, a
‘Talaga a dumemét dikam i
Diyos a maghari, éy inidelan
moy dén!’
12 Katutuhanan a kédemét
na péghukum na Diyos, éy lalo
a mehirap i sapitén du to-
lay na éya a banuwan, kesira
to sinapit du taga Sodoma to
araw!”

Du Banuwan a Ewan
Méniwala

13 Nadid, pégisip ni Jesus
du mégidel diya a banuwan,
éy kinagi na, a “Kakakagbi
kam, sikam a taga Korasin!
Kakakagbi kam, sikam a taga
Betsayda! Da ginimet ko
dén ta harap moy i meadu a
makataka-taka, éy éwan kam

nagsisi. Pero du tolay ta
Tiro sakay ta Sidon to araw,
éng neta de maka to araw tu
mineta moy, éy talaga a nag-
sisi side. Nagbadu maka dén
side ta kostal, sakay mégiknud
side ta abu, monda magpatu-
nay side a nagsisi a talaga.
14 Kanya ta péghukum na
Diyos," kagi ni Jesus, "éy
masiyadu a mehirap i sapitén
moy kesira ta sinapit du taga
Tiro éy ta Sidon.
15 Sakay sikam a taga
Kapernaum," kagi na, "i
pégpalalo moy éy makaabut
kam ta langet, pero i abutén
moy sana éy impiyerno!"
16 Nadid, kinagi ni Jesus du
alagad na, a "maski ti ésiya
i mégbati dikam a mégtoldu,
éy bilang mégbati be side
diyakén. Sakay du mégidel
dikam, éy bilang idelanék de
be dén. Sakay du mégidel
diyakén, éy bilang idelan
de be dén tu Ama ko a
nagpaange se diyakén."

Tungkul Ta Késoli Du Alagad

17 Nadid, to késoli du pitu
a pulu a alagad, éy mésahat
side. "Panginoon," kagi
de, "maski du dimonyo,
éy médaig me side bagay
dinulaw me i ngahen mua a
mégpaibut dide!"
18 Ey "O," kagi ni Jesus.
"Ey sakén éy mineta ko ti Sa-
tanas a linumugmuk. Ey tu
kélugmuk na éy mebakség a
koman i kilat.
19 Ey tandaan moy,"
kagi na, "éy niatéd ko dén
dikam i kapangyarian a
monda maski yudakén moy
i medukés a ulag, o maski
kumékontara kam ni Satanas,
éy éwan kam maanya.
20 Pero maski madaig du
medukés a espiritu dikam, éy
diyan kam masahat ta éya.
Eng'wan, i kasahatan moya
éy da nilista dén na Diyos tu
ngahen moy ta langet."

21 Nadid, ta éya a oras,
éy tu Banal a Espiritu, éy
pinasahat na ti Jesus. Tulos
kinagi ni Jesus ta Diyos,
a "Mégpasalamaték diko,
Améng. Siko i Panginoon
ta langet éy ta mundua.
Salamat, Améng, da éwan
mo nipékipospos tu kalu-
uben mo du matalinung a
mataas a tolay; éng 'wan i
néngipaliwanagen mua éy du
mababa. O ngani, Améng, da
kona sa i gustu mua.

22 "Tama ko a Diyos," kagi
ni Jesus, "éy inatdinanék
na ta étanan. Ey éwan tu
makatukoy diyakén, éng'wan
Tama ko san. Ey éwan be tu
nakatukoy Nama ko, éng éwan
sakén san a anak na, sakay du
nagpahayagen ko ta tungkul
diya."

23 Nadid, kinagi ni Jesus du
alagad na ta lihim, a "Masuw-
erte kam a talaga, da meeta
moy dén tu gimet ko!
24 Da tandaan moy, meadu
i purupeta to araw, sakay
hari, a gustu de a meta i
meeta moya, pero éwan de
neta. Sakay gustu de a ma-
bati i mébati moya, pero éwan
de nabate."

Tu Istoria No Mebait a Samaritano

25 Nadid, te esa a maistu
ta rilihiyon na Judeo,
a inumange ni Jesus a
mégpakelagip diya, a monda
pagkamalién na maka siya.
“Maistu,” kagi na, “anya
wade i gemtén kua, a monda
makaabuték ta buhay a éwan
tu katapusan?”

26 “Ey anya i bébasaén mua
ta libru na Diyos tungkul ta
éya?” kagi ni Jesus.

27 Ey kinagi no maistu ta
rilihiyon, a “I kagia na Diyos
to libru na, éy ‘Dapat mahalén
mo i Panginoon mo a Diyos
ta mahigpit, a isipén mo siya
a palagi.’ Sakay i utus a esa,
éy ‘Dapat mahalén mo tu ka-
pareho mo a kona ta pégmahal
mo ta bégi mo.’ ”

28 Ey “O,” kagi ni Jesus,
“tama tu sengbet mo. Sundin
mo ina, éy makaabut ka ta
buhay a éwan tu katapusan.”

29 Nadid tu maistu, éy gustu
na a maganap tu kagi na ni
Jesus, monda isip du tolay a
matalinung siya. Kanya ki-
nagi na ni Jesus, a “Ti ésiya
wade i kapareho ko a dapat
mahalén ko?”

30 Ey saye tu nisengbet ni
Jesus diya a istoria: “Mara,”
kagi na, “éy te esa kan a
lélake a Judeo a inumange
ta Heriko, a gébwat ta
Jerusalem. Ey to péglakad na,
éy sinanéb siya na tulisan.
Dinoklos de siya, sakay
inalap de tu badu na. Sakay
binélbég de a hanggan kétihék
a mate, sakay gininanan de.

31 “Mamaya-maya, éy te
sinumalegéd a padi a Judeo.
Ey péketa no padi to te tayang
a lélake, éy linumekaw siya a
sinalinan na san.

32 Ey mamaya-maya man
dén, éy te sumalegéd be a esa
a katulung ta Templo, a Judeo
be siya. Ey péketa na to te
tayang a lélake, éy sinalinan
na be san.

33 Nadid, mamaya-maya
man dén, éy te sumalegéd
man dén a éwan Judeo.
Samaritano siya. Ey péketa
na to lélake, éy kinagbian na
siya.

34 Inumadene kan siya, a
ginamot na tu talitalingo na,
sakay binédbéden na ta damit.
Nadid, éy nisakay na siya to
kabayo na, a niange na to bile
a paupaan, sakay inalagaan
na sa siya.

35 “To kagabian na, éy inu-
paan na tu te koo to bile, a
kinagi na diya, a ‘Alagaan mo
siya. Ey éng mahigit pa ta éye
i gastos mo diya, éy dagdagen
ko san ta késoli ko,’ kagi na.

36 “Ey nadid,” kagi ni Jesus
to maistu, “anya i isip mua?
Ti ésiya diden ya a étélo a sinu-
malegéd i nagpatunaya a ma-
halén na tu kapareho na?”

37 “Ey siguru tu éwan
Judeo a Samaritano,” kagi no
maistu, “da kinagbian na tu
te tayang a Judeo.”

“Ey anya pa,” kagi ni Jesus.
“Ey nadid, éy dapat kona be
sa i ahigén mua.”

Tinumulos Ti Jesus To Bile De Marta

38 Nadid, to péglakad de Je-
sus, éy inumange side to esa
a bariyo. Ey te bébe sa a ti
Marta i ngahen naa. Ey siya,
éy pinatulos na de Jesus to
bile na.
39 Ey to péghanda ni Marta
to pénganan de, éy ti Maria a
wadi na, éy basta te eknud
san to giled ni Jesus, a mégbati
to pégtoldu na.
40 Ey ti Marta, éy métahanta,
da meadu i handaén na.
Kanya kinagi na ni Jesus,
a "Panginoon, entan mo i
wadi kuae, pinabayanék na
dén a méghanda ta étanan a
tarabaho ko. Utusan mo siya
beman a tulunganék na."
41 Pero kinagi ni Jesus diya,
a "Marta, bakit méligalig ka ta
sari-sari?
42 Te isesa san a mahalaga a
kailangan; éy saya i gimita na
wadi muae. Ey éwan maari a
sawayén ta siya."

11

Tu Pégtoldu Na Tungkul Ta Panalangin

1 To esa a aldew, éy
nanalangin ti Jesus. Ey
to kétapos na, éy kinagi
diya no alagad na a esa,
a "Panginoon, tolduan mo
kame a manalangin, a kona
to pégtoldu ni Juan du alagad
na to araw."
2 Ey saye tu nitoldu ni Je-
sus dide. "Kona se i dapat
panalangin moy," kagi na.
" 'Améng,' kagi moy, 'Purién
maka dén na tolay i
ngahen mua. Siko
maka dén i maghari ta
mundua.
3 Atdinan mo kame ta kanén
me nadid a aldew.
4 Sakay patawadén mo kame
ta kasalanan me; éy sikame,
Améng, éy patawadén me
be du te kasalanan dikame.
Sakay diyan mo kame iharap
ta mahigpit a mamuhuba
dikame.' "
5 Nadid, nitoldu pa dide ni
Jesus i tungkul ta panalangin,
a kinagi na, a "Anya wade
éng te bigla a dumemét ta
kélép ta bile moy, éng éwan
ka tu ipakan dide? Anya
wade, éng umange ka ta bile
no karatig mo, a dulawan mo,
a 'Kadimoy, padimanék pad
ta ipakan ko du bisita ko,
6 da te dinumemét dén ta
bile ko, éy éwanék tu ipakan
dide.'
7 Ey anya wade éng
sumengbet diko tu karatig
mo, a 'Ta gabia dén! Ewanék
makapangatéd diko nadid,
da tidug kame dén a métatena,
a metamadék dén a umégkat.
Ey seradu pati be dén tu
pintuan me.'
8 "Entan moy," kagi ni Je-
sus, "metamad tu karatig mo
a mangatéd diko ta agidén
mo, maski kadimoy mo. Pero
éng pilitén mo siya a pilitén,
éy umégkat siya a talaga a
méngatéd diko ta maski anya
a gustu mo.
9 Kanya sikam," kagi ni
Jesus, "éy kona be sa i
panalangin moya ta Diyos.
Eng mékeged kam ta Diyos,
éy atdinan na kam. Eng
mégahayok kam, éy paketan
na kam. Eng tumuktuk
kam ta pintuan na Diyos, éy

bukasan na kam.
10 Dahilan maski ti ésiya i
magagida ta Diyos, éy atdi-
nan na. Sakay tu mégahayok,
éy paketan na. Sakay tu
mégtuktuk, éy bukasan siya.
11 Anya," kagi ni Jesus, "éng
magaged du anak moy ta
ikan, éy anya i iatéd moya,
ulag?
12 O éng magaged dikam ta
bunay, éy anya i iatéd moya,
kahame?
13 Nadid entan moy; maski
makasalanan kam a tolay, éy
atdinan moy du anak moy ta
mahusay. Ey Tama moy ta
langet, éwan na beman iatéd
i Banal a Espiritu ta magaged
diya?"

Nagpatunay Ti Jesus a Ewan Gébwat
I Kapangyarian Na Ni Sa-
tanas
14 Nadid, pinaibut ni Jesus
tu dimonyo to lélake a bu-
lol. Ey to pékaibut na dén, éy
nakapégkagi dén tu lélake. Ey
nagtaka du tolay.
15 Pero du iba sa a tolay, éy
inupos de ti Jesus, a kinagi
de, a "Kanya makapégpaibut
siya du dimonyo, éy inatdi-
nan siya ni Satanas ta ka-
pangyarian na. Ti Satanas a
mayor du dimonyo."
16 Ey te iba be sa a tolay,
a pinuhubaan de ti Jesus, a
kinagi de diya, a "Ipeta mo
dikame i tanda a makatakata
ka a gébwat ta Diyos."
(Gustu de san a meta éng te
kapangyarian siya a talaga a
gébwat ta Diyos.)
17 Pero tukoy ni Jesus i
isip de, a kinagi na dide,
a "Eng mara, maski ahe a
banuwan, éng néglébug side,
éy bumagsak a talaga. Sakay
maski ahe a bile, éng néglébug
side, éy éwan be male i buhay
de.
18 Ey nadid sakén; bakit
kagi moy a inatdinanék ni Sa-
tanas ta kapangyarian na a
magpaibut du katulung na a
dimonyo? Lélbugén beman ni
Satanas i sarili na? Eng kona
sa, éy bumagsak siya a talaga.
19 Bakit kagi moy a gébwat
ni Satanas i kapangyarian ko
a mangpaibut ta dimonyo?
Ey anya du tolay moy? Eng
ibutan de i dimonyo, éwan
beman gébwat ta Diyos i ka-
pangyarian de? Kanya side i
mégpatunaya a kakabulyan tu
péngupos moy diyakén!
20 Pero éng ibutan ko du di-
monyo ta pamag-itan na ka-
pangyarian na Diyos, éy saya
i katunayana a dumemét dén
dikam i péghari na Diyos ta
tolay.
21 "Eng mara," kagi ni Je-
sus, "te mesibét a lélake a te
armas, a mégbantay ta bile na,
éy mahusay san tu kasangka-
pan na.
22 Pero éng te lélake a lalo
a mesibét diya, a duklusén
na siya, éy madaig tu lélake a
mégbantay. Sakay tu dumuk-
los, éy alapén na tu armas na
sakay tu kasangkapan na. Ey
ti Satanas, éy siya i dédukluséen
kua.
23 "Ey tu éwan kampi
diyakén," kagi ni Jesus, "éy
kontara diyakén. Ey tu
éwan tumulung diyakén a

méngidulug ta tolay, éy nangangahulugen a paadeyuén na du tolay diyakén.”

Halimbawa a Tungkul Ta Ewan

Méniwala Ta Diyos Ta Hustu

24 “Bagay umibut tu medukés a espiritu ta bégi na tolay,” kagi ni Jesus, “éy méglebut ta ilang a lugar a mégahayok ta imangan na. Nadid, éng éwan tu meeta, éy kagi na, a ‘Magsoliék to kinagébwatan ko a négiyanan ko.’
25 Ey kédemét na, éy dinemtan na a éwan tu lasén, sakay melinis a mahusay dén.
26 Kanya inakit na i pitu a iba a espiritu a mas medukés pa diya, sakay sinomdép side a négiyan sa side. Kanya lalo a medukés to neditol i kalagayan na éya a tolay.”
27 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya, éy kinagi no bébe a esa ta lubuk du meadu a tolay, a “Masuwerte ngani dén tu ina mo!”
28 Ey, “O,” kagi ni Jesus, “pero lalo a masuwerte du makabati ta kagi na Diyos, éng tulos de a sugsugén!”

Ti Jesus Ey Kapareho Ni Honas

29 Nadid, to kédulug du tolay ni Jesus, éy kinagi na dide, a “Diden ye a lahi a Judeo, éy magkadukés side! Piliténék moy a ipeta ko dikam i tanda, pero éwanék tu ipeta dikam a tanda, éng'wan tu nanyari ni Honas to araw.
30 Dahilan tu nanyari ni Honas, éy saya i katunayana du tolay ta Ninibe a pinaange siya na Diyos dide. Ey kona be sa sakén. Te manyari be diyakén a kona ni Honas; éy saya i tandaa dikam a pinaangeék se na Diyos.
31 “Kédemét na péghukum na Diyos,” kagi ni Jesus, “éy tu hari a bébe a taga Kabagatan to araw, éy tumaknég siya a méngiabla dikam. Da siya, éy inumange se a gébwat ta adeyo, monda baten na i memahal a pégtoldu ni Solomon. Ey nadid éy te mataas ni Solomon ta éye a mégtoldu dikam, éy éwan moy bébaten.
32 Sakay pati du tolay a taga Ninibe, éy tumaknég be side ta péghukum, a iabla de dikam a lahi a Judeo, da nagsisi side to pégtoldu ni Honas dide. Ey nadid éy te mataas ni Honas ta éye a mégtoldu dikam; éy éwan kam mégsisi!”

Tu Pinakang-simbu Na Bégi

33 “Ewan tu mégtab ta simbu,” kagi ni Jesus, “a tulos iliso na ta ébut, o taklében na ta pégtakalan. Eng'wan, yedton na ta lamesa, monda matanglawan du somdép ta bile.
34 Ey tu mata mo,” kagi na, “éy saya i pinakang-simbu na bégi mua. Kanya éng medemlag i mata mua, éy mademlagen be i étanan a bégi mo. Pero éng mediklém i mata mua, éy mediklém be i bégi mua.
35 Samakatuwid, éng éwan mo tukoy i tama, éy mediklém i isip mua.

36 Kanya éng maketa tu isip
mo ta mahusay, éy éwan ka
tu mali tu isip. Basta tu isip
mo éy medemlag a kona ta
demlag na simbu."

Pinaginglan Ni Jesus Du Mataas a Judeo

37 Nadid, to kétapos ni Jesus
a mégtoldu, éy inakit siya no
esa a Pariseyo a méngan to
bile de. Ey to pégeknud de a
méngan,
38 éy mégtaka tu Pariseyo,
da napansing na a éwan bale
naguges ti Jesus.
39 Kanya kinagi ni Jesus
diya, a "Bakit sikam a
Pariseyo," kagi na, "éy ugali
moy a palagi a mégugues du
tasa moy sakay du penggan
moy, monda melinis? Pero tu
ugali moy a medukés, éy éwan
moy malinisan!
40 Ayhay," kagi ni Jesus,
"sikam a mégkamali ta dikél!
Ginamet na Diyos a talaga i
meta na tolay. Pero ginamet
na be i éwan meta na tolay.
Kanya tukoy na i édse ta isip
moya, da ginamet na be ya.
41 Eng gustu moy a ibilang
kam na Diyos a melinis kam,
éy mangatéd kam du mahi-
rap a tolay.
42 "Kagbi kam, sikam a
Pariseyo!" kagi na. "Iatéd
moy ta Diyos i ikasapulu na
kabuhayan moy, a hanggan
ta atong moy a éwan tu
halaga. Pero pinabayan moy
dén tu lalo a mahalaga a
kailangan, da dayaén moy tu
kapareho moy, sakay éwan
moy mahal i Diyos. Maari,
mangatéd kam ta Diyos. Pero
gemtén moy be i mahalaga a
kailangan.
43 "Kagbi kam, sikam a
Pariseyo!" kagi ni Jesus.
"Gustu moy a mégiknud ta
pégiknuden na mataas a tolay
ta kapilya moy. Sakay gustu
moy a saloduan kam na tolay
ta plasa na banuwan.
44 Kagbi kam, da kapareho
kam na lébéng a éwan meta
na tolay, a tulos yudakén de,
a tulos meahes tu buyok ta
tikéd dia!"
45 Nadid, i esa a maistu na
rilihiyon, éy kinagi na ni Je-
sus, a "Maistu, éng mégkagi ka
ta kona sina, éy pintasan mo
kame be!"
46 "Ey o ngani," kagi ni Je-
sus. "Pati sikam a maistu ta
rilihiyon, éy kagbi kam be!
Da dagdagen moy i mehirap
a utus ta rilihiyon moy, a pil-
itén moy du tolay a sugsugén
de. Pero éwan moy side tulun-
gan ta maski kétihék.
47 Kagbi kam! Ginimet moy
du pantiyung du purupeta to
araw. Pero du apo-apo moy
to araw, éy side ngani dén ya
di namunua dide!
48 Meramay kam a talaga
du kasalanan de to araw. Da
side éy binunu de du puru-
peta, éy sikam, éy ginimet
moy du pantiyung de!
49 Kanya kinagi dén na
Diyos a paangen na dikam i
magtoldu ta kagi na Diyos,
sakay apostol. Pero bunon
moy i sénganya dide. Sakay
du iba éy lélokon moy side.
50 "Kanya sikam a lahi
nadid," kagi ni Jesus, "éy
parusaan kam na Diyos,

dahil du purupeta a binunu
du apo-apo moy to araw;
51 sapul to nipamuno de ni
Abel a hanggan to nipamuno
de ni Sakarias. Ey ahe i pina-
munuan de ni Sakarias éng
éwan to sélat no Templo sakay
to lamesa a pégatangan. O
ngani, parusaan na Diyos a
talaga didi tolay a éye nadid,
dahil ta éya a kasalanan a
ginimet de du purupeta!
52 "Kagbi kam a talaga,
sikam a maistu ta rilihiyon,"
kagi na Jesus, "da niliso moy
du tolay i katutuhanan a
tungkul ta Diyos. Idel moy
dén a ipasakup ta péghari na
Diyos, sakay harangan moy
be du iba a gustu a pasakup!"
53 Nadid, to kétapos ni Jesus
a négtoldu du tolay ta éya,
éy hinumektat siya ta éya
a lugar. Ey du Pariseyo
sakay du maistu ta rilihiyon,
éy pépintasan de siya ta
mahigpit. Sakay sigi san side
a mékipégpasuway diya, da
méiyamut side diya.
54 Gustu de a pagkamalién
de siya, monda te katuwiran
side a mangidimanda diya.

12

Mangilag Kam Ta Pégtoldu Du Pariseyo

1 Nadid, samantala a
mégtoldu pabi ti Jesus, éy
dinumulug diya a dinumulug
i meaadu a libu a tolay, a
hanggan éwan side nagsadét-
sadét a tahod. Ey kinagi
ni Jesus du alagad na, a
"Mangilag kam ta pégpaalsa
du Pariseyo, a samakatuwid
éy mangilag kam ta pégwari-
wari de a banal side a tolay.
2 Ey tandaan moy, maski
anya i gemtén na tolay na-
did ta lihim, éy lumitaw ta
esa a panahun. Sakay maski
anya i nipamen de nadid, éy
mehayag ta esa a panahun.
3 Ey maski anya i uhon
moya ta lihim nadid, éy
mepahayag ta étanan ta esa
a panahun. Sakay maski
anya i anasatén moy nadid
ta lubuk na bile moy, éy te
mangidulaw ta éya a kagi ta
plasa na banuwan.
4 "Tandaan moy ye, a
kékadimoy ko," kagi ni Jesus,
"diyan moy antingan du
mamuno ta bégi moy, da éwan
side makabuno ta kaliduwa
moy.
5 Eng'wan, i dapat moy a
antingan éy Diyos, da siya i
magpakatea ta tolay. Sakay
pati éy siya i te kapangyarian
a méngibut ta kaliduwa moy
ta impiyerno. Kanya siya
ngani i dapat a antingan moy
a talaga!
6 "Mara," kagi ni Jesus,
"makabugtong kam ta lima
a dignés ta éduwa san a
sentimos. Ey maski mura
side, éy éwan kaleksapan na
Diyos i maski esa dide.
7 Ey bakit méganteng kam
a makay kaleksapan kam na
Diyos? Mahalaga kam diya
kesira ta meadu a dignés.
Maski na buk moya, éy nabi-
lang na a étanan!"
8 "Tandaan moy," kagi
ni Jesus; "maski ti ésiya i
méngipagtapat du tolay, a

méniwala siya diyakén, éy ipagtapat ko be siya du anghel na Diyos. Ey sakén i lélake a gébwat ta langet.

9 Pero maski ti ésiya i tumanggia diyakén ta harap na tolay, éy itanggi ko be siya du anghel na Diyos.

10 "Maski ti ésiya i mangupos diyakén a nagébwat ta langet, éy pagpasensiyaan side na Diyos. Pero tu mangupos ta Banal a Espiritu, éy saya i éwana pagpasensiyaan na Diyos.

11 "Nadid," kagi ni Jesus, "bagay iharap de kam du tagapamahala ta kapilya de, o éng mangidimanda side dikam ta gubernador, éy diyan kam métageg éng anya i katuwiran moya dide.

12 Da tu Banal a Espiritu i magpakagia dikam ta katuwiran moy dide."

Tu Halimbawa No Mayaman a Lélake

13 Nadid, te esa a lélake du tolay sa, a kinagi na ni Jesus, a "Maistu, pégkagian mo teka ko, monda hatianék na to nipamana dikame no ama me."

14 "Ey anya," kagi ni Jesus diya, "pakodyan ko a maghati to nipamana dikam no ama moy? Ewan ko tungkulin a méghati ta luta."

15 Ey nadid, tulos kinagi ni Jesus du tolay sa, a "Mangilag kam, a diyan kam medémot ta sari-sari. Dahilan maski du mayaman a tolay, éy éwan side dagdagen no yaman de tu buhay.

16 Mara," kagi na, "éy te lélake kan a mayaman, a te luta ta meadu a pahay.

17 Ey kinagi na kan, a 'Magenyaék, da éwanék dén tu pagdétonan ta étanan a pahay ko, da meadu dén.

18 Ay,' kagi na, 'saye i gemtén kua: hukatén ko du bodega ko a dati, a bilayan ko ta dédekél pa sa a bigu, monda hustu i pagdétonan ko ta pahay ko, sakay ta ari-arian ko.'

19 Nadid, éy kagi kan no lélake, a 'Ah, masuwerteék, da hustu dén i gastos ko a hanggan ta maski sangan a taon. Melagen i buhay ko nadid,' kagi na, 'a i tarabaho ko nadid éy basta méngan, sakay maginom, sakay magsayaék.' "

20 "Pero éwan," kagi ni Jesus; "da kinagi na Diyos diya, a 'Luku-luku ka tu isip, da nadid dén a kélép éy mate ka dén. Ey nadid,' kagi na Diyos, 'koo mo pabi beman i étanan ya a niimbak mo a ari-arian mo?'

21 "Ey nadid," kagi ni Jesus, "kona sa i manyaria du mégpayaman. Medémot side ta kuhata, pero éwan de isipén i Diyos."

Umasa Kam Ta Diyos

22 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a "Kanya diyan kam métageg ta buhay moy, éng anya i kanén moy éy ta badu moy.

23 Da tandaan moy, éng nilalang kam na Diyos, éy bakit isipén moy a éwan na kam

atdinan ta kanén moy éy ta
badu moy?
24 Entan moy di manuka;
éwan side méghasik; éwan
side mégladey; éwan side tu
bodega. Pero atdinan side
na Diyos ta kanén de! Ey
sikam, éwan kam beman higit
a mahalaga ta manok?
25 Ataay," kagi ni Jesus, "éng
dumemét i oras a ikate mo,
éy maari ka beman a mag-
paatakdug ta buhay mo ta
maski esa a oras, éng mabal-
isa ka?
26 "Ey nadid, éng éwan moy
kaya a paatakdugén tu buhay
moy, éy bakit métageg kam pa
ta kanén éy ta badu?
27 Isipén moy éng kodya i
kébékyaga na bulaklak. Ewan
side mégtarabaho, éwan side
mégimet ta badu. Pero i
mégebadu dia, éy memahal pa
to badu no mayaman a hari
to araw, a ti Hari Solomon.
28 Ey nadid," kagi ni Jesus,
"éng bihisan na Diyos du
bulaklak ta kona sa, maski
sandali san i buhay de, éy
anya, éwan na kam pabad-
uan? Bakit kétihék pa i
péniwala moya diya?
29 Kanya sikam, éy diyan
kam mégisip a mégisip éng ahe
i paketan moya ta kanén moy
sakay ta inumén moy; diyan
kam mabalisa ta éya.
30 Saya i ugalia du iba a
tolay a éwan mékidiyos. Pero
Tama moy, éy tukoy na dén i
kailangan moya.
31 Kanya sikam," kagi ni Je-
sus, "éy pilitén moy a maghari
i Diyos dikam, sakay gemtén
moy san i kaluuben na, éy
iatéd na dikam i kailangan
moya."

Tu Kayamanan Ta Langet

32 "Sikam a alagad ko, éy
diyan kam méganteng, maski
kétihék kam san a gurupu, da
i gustua Nama ko, éy sakupén
na kam ta kaharian na.
33 Ibugtong moy tu ari-
arian moy, sakay iatéd moy
du mahirap tu kabugtungan
na. Eng kona kam sa, éy
ibilang dén a te kayamanan
kam dén ta langet. Ey éwan
mebut tu kayamanan moy ta
langet, da éwan tu mégtako
ta éya, sakay éwan be sa tu
kutam.
34 Dahilan éng ahe i édsean
na kayamanan na tolay, éy
siya be san ya i alélahanén
na."

Utusan a Makahanda

35-36 "Maghanda kam dén,"
kagi ni Jesus, "ta koman i
péghanda na utusan no maya-
man a lélake. Mara du utusan
a mahusay, éng maguhay side
to amo de, éy maghanda side,
sakay taben de be du simbu
de. Ey nadid, éng dumemét tu
amo de a gébwat ta kasalan, éy
handa dén side a magbukas
diya, a tanggapén de siya.
37 Masuwerte dén diden ya
a utusan, éng demtan side no
amo de a nakahanda dén. I
gimita no amo de a talaga, éy
pégiknudén na du utusan na, a
tulos na side a pékanén.
38 O ngani," kagi ni Jesus,
"masuwerte a talaga diden
ya a utusan, éng dumemét
dide tu amo de ta hatinggabi,

o ta amulaldew, éng demtan na side a nakahanda dén diya.

39 “Ey baten moy be i halimbawa a éye,” kagi ni Jesus. “Mara, tu te koo to bile, éng napospusan na maka i kédeméta no nagtako to bile na, éy binantayan na maka, monda éwan maka nakasdép tu nagtako.

40 Kanya sikam, éy dapat nakahanda kam a palagi, da éwan moy be tukoy i oras a kédemét ko; sakén a lélake a gébwat ta langet.”

Tu Matapat a Utusan

41 Nadid, kinagi ni Pedro, a “Anya, Panginoon, i éya a nihalimbawa mo dikame, éy para dikame san a alagad mo, o pati be du étanan a tolay?”

42 “I éya a nihalimbawa ko,” kagi ni Jesus, “éy tungkul ta maski ti ésiya a matalinung a utusan a makasunud to amo na ta mahusay. Mara siya tu pinamahalaa no amo na du iba a utusan na, a siya i bahala a manggastos dide.

43 Masuwerte i éya a utusan, éng demtan siya no amo na a mégtarabaho ta kona sa.

44 Ey ientarega diya no amo na i étanan a ari-arian na.

45 Pero i éya a utusan, éng maisipan na a male pabi bagu magsoli tu amo na, sakay tulos na a lokoén du kaguman na a utusan; sakay éng méngan siya éy ta méglasing,

46 éy demtan siya no amo na ta oras a éwan na tukoy. Ey parusaan na siya ta mahigpit, sakay iagum na siya ta édsean du tolay a éwan méniwala.

47 “Kanya tandaan moy ye,” kagi ni Jesus; “tu utusan a nakatukoy ta kaluuben no amo na, sakay éwan na sugsugén, éy dikél i parusa na a talaga.

48 Pero tu utusan a magkamali da éwan na tukoy i kaluuben no amo na, éy kétihék san i parusa na. Kanya,” kagi ni Jesus, “tu péngientaregaan ta meadu, éy siya i pag-asa du tolay. Ey tu péngientaregaan ta meaadu a tahod, éy lalo a dikél i pag-asaa diya du tolay.”

Pégkahiwahiwalay Du Sabile

49 Nadid, kinagi man dén ni Jesus du alagad na, a “I kédemét ko ta munduae, éy koman i lélake a umange a magtutod to sikaw na, da maski ahe i demtan na kagi kua, éy te maligalig. Ey sakén, maski sala ko a te maligalig, éy gustu ko a kumalat tu kagi ko ta mundua a koman i apoy!

50 Te dumemét diyakén a paghirap ko. Kanya métagegék a hanggan éwan ya malipas.

51 Bakit, isip moy inumangeék se ta mundua, a magpayapa ta tolay? Ewan! Ewanék se inumange a magpayapa ta tolay, éng'wan dahil diyakén éy maglaban i tolay ta mundua.

52 Sapul nadid,” kagi ni Jesus, “éng mara, ta esa a bile, éy éwan side isesa tu isip. Mara éng lima side, éy tu étélo

éy méniwala diyakén, éy tu éduwa éy éwan.
53 Mara tu patena, éy éwan
isesa tu isip de. Sakay tu mag-
manugeng, éy éwan be isesa
tu isip de."

Pékapospos Ta Kapanahunan

54 Nadid, kinagi ni Jesus
du tolay, a "Napospusan
moy i tanda na panahun, da
éng meta moy a mediklém
ta sahéman, éy kagi moy a
maguden. Ey mamaya éy
maguden a talaga.
55 Sakay éng meta moy a
salatan dén, éy kagi moy a
dumemét dén i tékisinag. Ey
mamaya éy tékisinag ngani
dén.
56 Ayhay, sikam a mégwari-
wari a éwan kam tu kasalanan!
Tukoy moy bale a mébasa
i tanda ta langet, pero
éwan moy tukoy du tanda a
mégpatunay diyakén!
57 Bakit éwan moy maari a
mapospusan tu tama a gimet
moy?
58 "Mara," kagi ni Jesus,
"éng te méngiabla diko ta
huwes, éy mékipéguhon ka
diya éng anya i pagkasun-
duan moya, bagu na ka
iharap to huwes. Dahilan éng
dumemét i oras na asuntu
moy, éy iatéd na ka ta huwes,
a tulos iatéd de ka ta pulis, a
tulos mepihesu ka dén.
59 Ey nadid, éng kona sa, éy
éwan ka makaluwas hanggan
éwan mo mabayaden i étanan
a kasalanan mo."

13

Magsisi o Mapahamak

1 Nadid, te tolay a dinu-
memét ni Jesus, a nibaheta
de diya tu ginamet ni Gu-
bernador Pilato, a binuno na
kan du sénganya a Judeo a
taga Galilea, to pégatang de ta
Diyos.
2 Ey pékabaheta ni Jesus ta
éya, éy kinagi na du tolay sa,
a "Anya i isip moya? Akala
moy wade a lalo a medukés
i kasalanan diden ya a mi-
nate kesira du iba a taga
Galilea? Akala moy wade
a kanya nipabunu side na
Diyos éy medukés side?
3 Ewan! Da maski sikam,
éng éwan kam magsisi, a ibu-
tan moy du gimet moy a
medukés, éy kona be sina i
manyaria dikam, a pabunu
kam be na Diyos!
4 Ey anya i isip moya," kagi
na, "du sapulu éy ta walu
a tolay a minate ta Siloam?
To kétumba no melangkaw a
bile dide, siguru i isip moya,
éy pinakate side na Diyos
da te kasalanan side a mas
medukés ta iba a tolay ta
Jerusalem?
5 Pero éwan! Da maski
sikam, éng éwan kam magsisi,
a ibutan moy du gimet moy
a medukés, éy kona be sina
i manyaria dikam, a pakaten
kam na Diyos ta medukés."

Nihalimbawa Ni Jesus a Tisén Pa
Na Diyos Du Tolay a Medukés

6 Nadid, kinagi ni Jesus
dide i halimbawa a éye:
"Te lélake kan," kagi na, "a
nagmula to kayo a igos to
luta na. Ey to esa kan wade
a aldew, éy inange na pitasén

tu bunga na; éy entan na, éy
éwan bale dén tu bunga.
7 Ey kinagi na kan to
mégbantay to luta na, a 'Entan
mo, étélo dén a taon i kayoae a
éwan nagbunga. Pukanén mo
dén, monda éwan na abalaén
i lutaa.'
8 Ey 'Diyan mo san,' kagi
kan no mégbantay. 'Sakén,
éy lamonan ko san, sakay
détonan ko ta pégpatabe i pale-
but naa.
9 Ey nadid,' kagi na 'éng
éwan magbunga ta esa a taon,
éy papukan mo dén.' "

Tu Bébe a Kébung

10 To esa a aldew a pangilin,
éy mégtoldu ti Jesus to kapilya
a esa.
11 Ey te bébe sa a hinayup,
a kébung siya. Sapulu éy ta
walu a taon a pinagkébung
siya no hayup. Ey éwan siya
makaolnat.
12 Ey ti Jesus, péketa na diya,
éy kinagi na diya, a "Bakés,
maibut dén diko tu pile mo!"
13 Tulos nitupu ni Jesus tu
kamét na diya, éy nakaolnat
dén siya agad, a tulos pinuri
na dén i Diyos.
14 Pero tu tagapamahala
to kapilya, éy naiyamut
siya, da pinahusay ni Jesus
to pangilin. Kanya kinagi
na du tolay sa, a "Te éném
kitam a aldew a maari kitam
a mégtarabaho. Diden ya
a aldew éy maari kam a
pagamot. Pero ta pangilin,
éy bawal dén ya."
15 Pero kinagi ni Jesus to
tagapamahala, a "Sikam a
mégwari-wari a tolay kam na
Diyos! Bakit! Eng te baka
kam, o kabayo, éwan moy be-
man ukadén ta pangilin, a
iange moy penumén?
16 Pero i bakésae, maski apo
siya ni Abraham, a kapareho
tam, éy éwanék bale maari
nadid a pangilin a magligtas
diya to dati a gimet ni Satanas
diya! Bakit! Kagbian moy
du kabayo moy; pero du ka-
pareho moy a tolay, éy éwan
moy kagbian!"
17 Nadid, pégkagi ni Jesus ta
éya, éy nasanike dén du kala-
ban na. Pero du iba a tolay,
éy masaya side to meadu a
gimet na a memahal.

Nihalimbawa Na Eng Kodya I

Pagkadua Du Tolay Na Diyos

18 Nadid, kinagi ni Jesus
dide, a "Anya wade i kapare-
hua na kédemét se na Diyos a
maghari?
19 I kaparehua na éya éy
tu isesa a bukél na mustasa
a nimula no lélake to uma
na. Ey tinumubu dén ya a
hanggan naging kayo dén, a
hanggan makapaglobun du
manok ta sanga-sanga na."
20 Nadid kinagi man dén
ni Jesus, a "Pakodyan ko a
mangihalimbawa ta péghari
na Diyos ta tolay?
21 Mara," kagi na, "i kapare-
hua na éya, éy tu pégpaalsa a
ihalu no bébe to étélo a takal
a arina, éy umalsa tu étanan a
linamas."

Bihira San Du Makasdép Ta Langet

22 Nadid to kétamo ni Jesus
ta Jerusalem, éy tinumulos
pa siya du iba-iba a bariyo,

sakay du iba-iba a banuwan,
a négtoldu sa siya du tolay.
23 Ey kinagi diya no esa
a lélake, a “Anya wade,
Panginoon, kétihék wade san
i meligtas na Diyos a tolay?”
Ey kinagi ni Jesus dide, a
24 “Tu pintuan a sésdépan
ta langet, éy mepiit. Kanya
pumilit kam a somdép. Te
meadu a talaga a magpuhuba
a somdép, éy éwan side maari;
25 dahilan mara, tu te bile,
kédemét na oras, éy seraduan
na tu pintuan na. Ey na-
did, éng umange kam nadid
to pintuan a tumuktuk, éy
éwan na kam bukasan. Eng
dulawan moy, a ‘Panginoon,
bukasan mo kame,’ éy i seng-
bet na sana dikam, éy ‘Ewan,
da éwan ta kam natenggi.’
26 Nadid,” kagi ni Jesus,
“éng kagi moy diya, a ‘Ewan,
Panginoon, natenggi mo
kame, da négdipon kitam a
minéngan; sakay tinolduan
mo kame pati ta banuwan
me!’
27 Pero i sengbet na sana
dikam, éy ‘Ewan, éwan ta kam
natenggi. Umadeyo kam dén,
sikam a mégimet ta medukés.’
28 “Nadid,” kagi ni Jesus,
“kédemét na éya a oras, éy
meta moy sa depu moy a
Abraham ta kaharian na
Diyos. Sakay meta moy be sa
ti Isak, sakay ti Hakob, sakay
du purupeta. Pero sikam éy
ibut de kam dén. Ey ta péketa
moy ta éya, éy mégsésangitén
kam a mégéadiyoyén ta hirap
moy.
29 Kédemét na éya a oras,
éy dumulug sa i meadu a to-
lay, a gébwat side ta étanan a
banubanuwan ta munduae.
Pati éwan Judeo a tolay. Ey
méngan side ta paanyaya na
Diyos ta kaharian na.
30 Ey tandaan moy ye,” kagi
ni Jesus; “du mababa a tolay
nadid, éy side i mataasa ta
éya. Sakay du mataas ta éye
nadid, éy side di mababaa ta
éya.”

Pégsangitan Ni Jesus I Jerusalem

31 Nadid, ta éya a panahun,
éy te sénganya a Pariseyo a
dinumemét ni Jesus, a kinagi
de diya, a “Ginanan mo dén
i lugar a éye, da ti Mayor
a Herod, éy gustu na ka a
ipabuno.”
32 Ey kinagi ni Jesus dide, a
“Ikad moy sa a mégkagi ta éya
a mayor a medukés éng anya
i gemtén kua. Kagi moy diya
a pahusayén ko du méladu,
sakay du hinayup a tolay na-
did a panahun. Ey ta esa a
aldew, éy tapusén ko dén tu
gimet ko.
33 Ey maglakadék agad ta
Jerusalem, da éwan maari
a mate tu purupeta ta iba
a banuwan, éng éwan ta
Jerusalem.
34 “Ayhay, sikam a taga
Jerusalem. Kagbi kam,”
kagi ni Jesus. “Palagi kam
a mémuno du purupeta!
Palagi moy a batibatikalén
du paangen dikam na Diyos!
Ayhay, meadu a beses éy
gustu ko maka a mégalaga
dikam ta kapareho na manok
éng léképan na du anak na,
pero idel moy!

35 Kanya nadid, éy pin-
abayan ta kam dén. Ey
tandaan moy," kagi na,
"éwanék moy dén meta a
hanggan éwan dumemét i
oras a kagin moy, a 'Basbasan
maka na Diyos tu lélake a
pinaange na se.' " Saya tu
kinagi ni Jesus tungkul du
Judeo ta Jerusalem.

14

Pinahusay Na Tu Lélake a Te Ladu

1 Nadid, to pangilin a esa,
éy néngan ti Jesus to bile no
mataas a Pariseyo. Ey du to-
lay sa, éy te itan de ti Jesus,
éng anya i gemtén na.
2 Ey nadid, éy te lélake sa a
inumadene ni Jesus, a te beri-
beri.
3 Ey ti Jesus, éy nipakelagip
na du Pariseyo sa éng labag ta
batas a magamot ta tolay ta
pangilin.
4 Pero éwan side sinumeng-
bet ni Jesus. Ey ti Jesus, tulos
na pinahusay tu lélake, sakay
pinéglakad na siya.
5 Ey kinagi ni Jesus du tolay
sa, a "Bakit, éwan kam beman
mégtarabaho ta pangilin?
Anya éng melokbung tu anak
mo, o dikaya tu kabayo mo
ta ébut--éwan moy beman
agawén éng pangilin?"
6 Ey to pégkagi ni Jesus ta
éya, éy éwan side tu katuwiran
diya.

Diyan Moy Ipalalo I Bégi Moya

7 Nadid, to pégiknud de
a méngan to anyaya no
Pariseyo, éy neta ni Jesus du
kombidadu a pumilit side a
mégiknud du bangko a para
koo du mataas. Kanya kinagi
na dide ta halimbawa.
8 "Mara," kagi na, "éng
akitén de ka ta kasalan, éy
diyan ka pumilit a umeknud
ta lamesa a para koo du
mataas. Makay te mataas
diko ta éya.
9 Eng kona sa, tu nag-
paanyaya, makay kagi na
diko, a 'Diyan ka sina, da
pégiknuden ina na iba a
lélake.' Tulos masanike ka ta
dikél, da paeknudén na ka ta
lamesa ta sidung san.
10 Eng'wan," kagi ni Je-
sus, "i maigi pa a gemtén
mo, éy umange ka san dén
a umeknud ta bangko ta
sidung. Ey nadid, péketa diko
no nagpaanyaya, éy kagi na,
a 'Diyan ka sina ta sidung,
Kadimoy. Sumangkay ka
se a mégiknud ta lamesa du
mataas.' Eng kona sa," kagi
ni Jesus, "éy purién ka du iba
a méngan ta éya.
11 Dahilan du pumilit a
magmataas, éy pakasaniken
side na Diyos. Pero du
magpababa, éy pataasén side
na Diyos."
12 Nadid, kinagi ni Jesus
to Pariseyo a nagpaanyaya
to pinéngan de, a "Bagay
magpaanyaya ka, éy diyan
mo akitén du kékadimoy mo,
sakay du tétotop mo, sakay du
mayaman a kabébayan mo, da
side éy maari a gumanti diko,
a akitén de ka be a méngan
ta bile de. Ey sé' san ya i
gantimpala mua.

13 Eng'wan, i maigia éy akitén mo san du mahirap a tolay, sakay du pile, sakay du lumpu, sakay du buhék.

14 Eng kona sa i gimet mo," kagi ni Jesus, "éy i gantimpala mua éy gébwat ta Diyos, da kinagbian mo dén du éwan maari a gumanti diko. Kédemét na oras a pabuhayén na Diyos du tolay, éy saya i oras a gantian na ka."

Nihalimbawa Na Tu Pégimet
Na Diyos Ta Anyaya Na

15 Nadid, pékabati no esa sa a lélake to kinagi ni Jesus, éy kinagi na, a "Masuwerte ngani dén du méngan ta paanyaya na Diyos ta kaharian na!"

16 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Mara te lélake kan a naghanda ta dikél a anyaya, a kinombida na du meaadu a tolay.

17 Ey kédemét na aldew na anyaya, éy inutusan na tu utusan na, a kagi na kan diya, a 'Angen mo uwitén du kinombida ko, da nahanda dén tu anyaya ko dide.'

18 Pero to pénguwet no utusan du kinombida no amo na, éy nagparaan side a étanan. I katuwiran kan no esa, éy 'Magpasensiya ka, da te angayanék, a bisitaén ko tu binugtong ko a luta ko.'

19 I katuwiran no esa man, éy 'Magpasensiya ka pa diyakén, da angen ko pa bisitaén du sapulu a baka a binugtong ko.'

20 Sakay i katuwiran kan no esa, éy 'Ewanék maari, da biguék pabi a kinasal.'

21 "Nadid, sinumoli kan dén tu utusan, a kinagi na to amo na i nanyaria. Ey tu amo na, pékabaheta na ta éya, éy mégingél. Ey kinagi na to utusan na, a 'Nay, soli ka dén agad a maglebut ka ta banuwanae. Bawat meta mo a pobre a tolay,' kagi na, 'éy akitén mo. Sakay akitén mo be du pile, sakay du buhék, sakay du lumpu.'

22 Mamaya-maya, soli man dén tu utusan, a kinagi na to amo na, a 'Nasunud ko dén tu utus mo, pero kulang pabi i tolay ta paanyaya mo.'

23 Kanya tu mégpaanyaya, éy kinagi na diya, a 'Nay, soli ka man dén nadid a humanggan ka ta pégiyanan du pobre a tolay, sakay du tolay ta adeyo, a hanggan ta buked. Ey pilitén mo a akitén i maski ti ésiya a meta mo ta éya. Gustu ko a maputat i bile kuae,' kagi na.

24 'Pero du kinombida ko dén a dati,' kagi na kan, 'éy éwan de dén makenaman tu nihanda ko ta éye.' "

Ewan Melagin a Maging Alagad Ni Jesus

25 Nadid, to pégdema ni Jesus, éy meaadu a tahod a tolay i kinumuyuga diya. Ey kinagi na dide, a

26 "Eng ti ésiya i te gustu a ipasakup diyakén a maging alagad ko, éy éwan siya maari éng éwanék na mahalén ta higit pa ta pégmahal na dena na éy tama na éy ta asawa na,

éy ta anak na, éy ta top na.
Sakay éng mahalén na pati i
sarili na ta higit pa diyakén,
éy éwan be siya maari a mag-
ing alagad ko.
27 Sakay éwan be maari
a maging alagad ko i tolay
éng éwan siya kumuyoyog
diyakén, a pabayan na i
buhay na, maski bunon siya.
28 “Mara,” kagi na, “éng
te esa dikam a maghanda
a magimet ta melangkaw a
bile, éy éwan na pa beman
isipén i halaga no bile, éng
hustu dén tu kuhata na a
mangtapos to bile?
29 Dahilan, mara, éng éwan
na pa isipén tu halaga no
bile, éy makay maubus tu
kuhata na bagu matapos.
Eng kona sa, éy pintasan siya
du kabébayan na,
30 a kagi de, mara, a ‘Entan
mo, mégpabile siya, pero éwan
na kaya a tapusén.’ ”
31 “Halimbawa man dén,”
kagi ni Jesus, “éng mara, te
hari a te sapulu a libu a
sundalu, éng magayak siya a
lumaban ta hari a esa a te
duwapulu a libu a sundalu,
éy éwan na beman isipén pa
éng kodya i panalu naa ta hari
a esa?
32 Ey nadid, éng éwan na
meta i panalu naa, éy utusan
na agad tu katulung na a
ange sambatén tu hari a
esa, a monda mékikasundu
siya diya, monda éwan side
maglaban.
33 Ey kona be sa maka
dikam,” kagi ni Jesus, “a
isipén moy pa. Da maski ti
ésiya dikam, éng éwan moy pa
pabayan i étanan a mahalén
moy, éy éwan kam maari a
maging alagad ko.
34 “Mara i asen,” kagi ni Je-
sus, “éy mahusay ya. Pero éng
maibut tu asen, a tumablal
dén tu sida, éy pakodyan moy
a mamasoli to asen na?
35 Ewan dén nadid tu pasa i
éya a asen. Basta ibut dén na
tolay. Eng makabati kam, éy
baten moy ya!”

Nihalimbawa Ni Jesus Eng Kodya
Na Diyos I Tolay a Minebut

15

1 Nadid, du makasalan a to-
lay, sakay du mégpabuwes, éy
duméduluig side ni Jesus, da
gustu de a mébati i kagi naa.
2 Ey du te tungkulin a
Judeo, péketa de ta éya,
éy éupusén de ti Jesus.
“Bakit tanggapén na du
makasalanan a tolay, a
mékidipon siya dide,” kagi de.
3 “Ey ti Jesus, pékatukoy na
to péngupos de diya, éy kinagi
na dide i halimbawa a éye:
4 Eng mara,” kagi na, “te
esa dikam a te sandaan a
tupa, éng mebut tu esa dide,
éy anya wade i gemtén na?
Siguradu éy pabayan na du
siyam a pulu éy ta siyam a
tupa na to pégpastoran de,
a monda ahayukén na tu
nebut, a hanggan éwan na
meta.
5 Ey nadid pag mineta na
ya, éy masaya dén tu lélake,
6 a kébil na dén tu tupa to
bile. Ey kédemét na to bile, éy
akitén na du karatig na, a kagi
na dide, a ‘Mékipagsaya kam

diyakén, da mineta ko dén tu
tupa ko a minebut!'
7 "Ey nadid," kagi ni Jesus,
"i kahulugina na éya a halim-
bawa, éy mésahat a tahod du
édse ta langet, bagay meta de
i maski isesa a tolay a mégsisi
a mangibut to kasalanan na.
Mésahat side a talaga ta éya a
isesa a tolay kesira du meadu
a tolay a éwan tu kasalanan.
8 "Sakay baten moy i hal-
imbawa a éye," kagi ni Jesus.
"Eng mara, te bébe a te sapulu
a plata a kuhata. Eng mebut
tu esa, éy anya i gemtén na?
Taben na agad tu simbu na a
tulos na walisan tu bile na, a
éahayukén na a hanggan éwan
na meta.
9 Ey nadid, ta péketa na,
éy akitén na du karatig na, a
kinagi na dide, a 'Mékipagsaya
kam diyakén, da mineta
ko dén tu plata ko a esa a
minebut!'
10 "Ey nadid," kagi ni Jesus,
"éy kona be sa i gimita du
anghel ta langet, a mésahat be
side bagay meta de i maski
isesa a makasalanan a to-
lay a mégsisi, a mangibut to
kasalanan na."

Nihalimbawa Na I Tolay a Umadeyo Ta Diyos

11 Nadid, kinagi ni Jesus du
tolay, a "Te lakay kan a te
éduwa a anak a lélake.
12 Tu dipos, éy kinagi na
kan nama na, a 'Améng, atd-
inanék mo nadid ta mana ko
a kabahagi ko.' Ey inoan siya
no ama na, a hinati na tu ari-
arian na du éduwa a anak na.
13 "Nadid, kélipas na
sénganya a aldew, éy nibug-
tong kan no dipos tu mana
na, sakay hinumektat dén
a inumange ta adeyo a
banuwan. Ey kédemét na
ta éya, éy basta inubus na
kan a inubus tu kuhata na ta
nipagsunud na ta kalayaan
na.
14 Nadid, kéubus kan wade
no kuhata na, éy dinumemét
kan sa i dikél a alép, a hang-
gan da naghirap dén tu dipos.
15 Kanya nagpaupa kan
siya to esa a lélake ta éya.
Ey tu lélake, éy pinaange na
kan siya to uma na, a monda
bantayan na sa du babuy na.
16 Ey to pégbantay kan no
dipos du babuy, éy gustu na
maka a méngan ta kanén du
babuy, da éwan tu mémakan
diya.
17 "Nadid, éy kinaisipan
na kan wade, a kinagi na, a
'Bakit wade mégéeknudénék
san se a hanggan mateék
ta alép, éy du tarabahador
nama ko, éy meadu i kanén
dia!
18 Ikad ko dén,' kagi na
kan, 'ta bile nama ko, a ka-
gin ko diya, a "Améng, te
kasalananék diko, sakay ta
Diyos."
19 Sakay kagin ko be nama
ko, a "Ewanék mo maari,
Améng, a ibilang a anak
mo. Ibilangék mo san dén a
magpaupa diko." '
20 "Nadid, pékaisip kan no
dipos ta kagi na nama na, éy
nagsoli dén. Ey to kéadene na
kan pabi to bile nama na, éy
tinan-aw siya nama na. Ey

pékatan-aw na kan diya, éy kinagbian na, a basta naginan dén a sinumambat diya. Ey to péngsambat na wade diya, éy tulos na kan kinébkében, a inahob-ahoben.
21 Ey tu anak na, éy kinagi na kan diya, a ‘Améng, te kasalananék diko sakay ta Diyos. Ewanék maari a ibilang mo a anak mo.’
22 Pero tu ama na, basta pinabayan na kan san tu kinagi na, a dinulawan na agad du utusan na, a kinagi na kan dide, a ‘Nay, baduan moy siya ta memahal a badu, sakay sapatusan moy siya, sakay atdinan moy ta sangkalan na.’
23 Sakay inutusan na be side, a ‘Nay, ange moy bunuén tu pinatabi ko a baka, sakay lutuén moy. Maghanda kitam ta kasayaan tam a anyaya.
24 Entan moy,’ kagi na kan, ‘i anak kuae; akala tam éy pate dén, éy entan moy, buhay bale san. Akala tam,’ kagi na kan, ‘éy nebut dén, pero entan moy, nagsoli dén.’ Nadid, to pégkagi no ama na ta éya, éy tulos dén side a nagkasayaan.
25 “Nadid, tu anak na a esa a panganay, éy éwan na kan tukoy i nanyari a éya, da édsa kan siya to uma na. Mamaya-maya, késoli na kan wade, éy nabati na i togtog na kasayaan to lubuk no bile de.
26 Nadid, to pékabati na kan ta éya, éy pinakelagipan na tu utusan sa a esa éng anya i kasayaan dia.
27 Ey kinagi kan no utusan, a ‘Dinumemét dén tu wadi mo. Ey binunu dén nama mo tu pinatabi na a baka. Naganyaya dén siya,’ kagi na kan, ‘da nagsoli dén tu wadi mo a mahusay san.’
28 “Nadid, pékabaheta no panganay ta éya, éy sinompél kan wade i isip naa, a nagingél dén siya. Ey mégidel siya a somdép. Ey nadid, linumuwas kan tama na a pasdépén na siya.
29 Ey kinagi kan no panganay diya, a ‘Méghinanakiték diko, Améng. Bakit, sapul to kéanak ko, éy mégtétarabahoénék san diko, a sésundin ko a palagi i utus mo. Pero hanggan nadid éy éwanék mo pabi inatdinan ta maski kambing, a monda maganyayaék be du kakadimoy ko.
30 Pero ti wadi ko, éy inobus na dén tu kuhata mo dahilan du pampam. Ey nadid, késoli na diko, éy tu pinatabi mo a baka éy binunu mo a para diya.’
31 “ ‘Pero éwan,’ kagi kan no ama na, ‘diyan ka méghinanakit, Anéng, diyakén; da palagi ka a kaguman ko, sakay pati éy siko i te kooa ta étanan a ari-arian ko.
32 Bakit,’ kagi na kan, ‘éwan maari a magkasayaan kitam, da nagsoli dén ti wadi mo a minebut? Akala tam éy pate dén, éy nadid éy buhay bale san.’ Ewan dén,” kagi ni Jesus; “saya i katapusana na lagip.”

16

Tu Lagip No Matalinung a

Akontan

1 Nadid, kinagi man dén ni
Jesus du alagad na i halim-
bawa. “Te esa kan wade a
lélake a mayaman,” kagi na.
“I éya a mayaman, éy te esa
siya a akontan a nagentare-
gaan na ta ari-arian na. Pero
nadid kan wade, éy nabaheta
no mayaman a nékialaman no
akontan tu kayamanan na.
2 Kanya nipauwet na kan
siya, a kinagi na diya, a
‘Bakit pinékialaman mo kan
tu nientarega ko diko! Nay,
sulitan mo dén tu nientarega
ko diko, a paibutén ta ka a
talaga.’
3 “Nadid, inisip kan no
akontan, a ‘Magenyaék, da
paibuténék wade no amo
ko a talaga? Ahe wade i
pangalapan ko ta kabuhayan
ko, da éwanék makatarabaho
ta medége, sakay mésanikeék
be a mékilimos.
4 Ah, tukoy ko,’ kagi na kan,
‘i gimet ko, a monda tang-
gapénék du tolay ta bile de
éng éwanék tu tarabaho.’
5 Nadid, saye tu gimet kan
wade no akontan: nipauwet
na kan du te utang to amo
na, a monda bawasan na tu
utang de. Saya i pénuyu naa
dide. Mara i kinagi na kan to
esa, éy ‘Sénganya i utang mo to
amo ko?’
6 ‘Ey sandaan a tapayan a
langis.’ Ey ‘Nay,’ kagi na kan,
‘saye tu lista na utang mua;
palitan mo a monda lima-
pulu san dén.’
7 Sakay i kinagi na kana
to esa, éy ‘Sénganya i utang
mua?’ ‘Ey sandaan a kaban a
pahay.’ Ey ‘Nay,’ kagi na kan,
‘saye tu lista no utang mo.
Bawasan mo, monda walu a
pulu san dén tu utang mo.’
8 “Ey nadid,” kagi ni Jesus,
“anya kan wade i gemtén no
mayaman, éng meta na tu
paraan no ménglélоko a akon-
tan na? Ey purién na siya,
a ‘Memahal,’ kagi na kan, ‘i
paraan no akontan ko, da
naghanda siya a para ta esa a
panahun.’ Entan moy,” kagi
ni Jesus, “du tolay ta mundua
a éwan mékidiyos, éy lalo side
a matalinung a magparaan
kesira du tolay a sakup na
Diyos.
9 Kanya,” kagi ni Jesus,
“i hatul kua dikam, éy
gamitén moy tu kuhata moy
a tumulung du mahirap a
tolay, monda éng mate kam,
éy tanggapén kam na Diyos ta
langet.
10 “Tandaan moy ye,”
kagi ni Jesus, “tu matapat
ta kétihék a tarabaho na,
éy matapat be siya éng te
mangatéd diya ta dikél a
tarabaho na. Pero tu éwan
matapat ta kétihék a tarabaho
na, éy éwan matapat éng te
mangatéd diya ta dikél a
tarabaho na.
11 Nadid, éng mara,” kagi
ni Jesus, “éwan kam matapat
ta kuhata na munduae,
éy anya, isip moy beman
ientarega dikam na Diyos
tu kayamanan na ta langet?
Ewan!
12 Sakay éng mara, éwan
kam matapat ta koo na iba, éy
éwan be dén diko tu magkati-
wala a mangatéd diko ta koo

mo a sarili.

13 “Ewan maari,” kagi ni
Jesus, “tu isesa a utusan a
makasunud ta éduwa a amo
na. Dahilan, éng éduwa i amo
naa, éy mahal na san tu esa,
sakay kaiyamutan na tu esa.
Maniwala siya to amo na a
esa, sakay lukoén na tu esa.
Ey nadid, kona sa dikam--
éwan kam maari a méniwala ta
Diyos, éng kuhata san i gustu
moya.”

14 Nadid, du Pariseyo a édsa
sa a nakabati ta éya, éy ina-
hew de ti Jesus, da side i te
gustua ta kuhata.

15 Ey kinagi ni Jesus dide,
a “Sikam ngani du mégpalalo
ta tolay a banal kam! Pero
tukoy na Diyos i isip moya, a
medukés! Ey tandaan moy,
i mahalagaa ta tolay, éy saya
i kéiyamutan na Diyos.” Saya
tu kinagi ni Jesus tungkul du
medémot ta kuhata.

16 “Tandaan moy,” kagi
ni Jesus, “tu utus ni Moises,
sakay du sulat du purupeta
na Diyos, éy saya i nagtoldua
dikam a hanggan éwan
dinumemét tu panahun ni
Juan a Mégbinyag. Pero nadid,
sapul diya, i mahalagaa,
éy tu Mahusay a Baheta a
tungkul ta kédemét na Diyos
a maghari. Saya i importante
a pahayag dikam nadid. Ey
meadu a tahod i pumilit a
ipasakup ta kaharian na.

17 Pero diyan moy isipén
a éwan dén tu pasa nadid tu
utus na Diyos a nisulat ni
Moises. Eng'wan, melagin pa
i langet éy ta luta a mebut,
kesira ta isesa a utus ta libru
na Diyos.

18 “I maski ti ésiya a lélake,”
kagi ni Jesus, “éng humiwalay
ta asawa na, sakay manga-
sawa siya ta iba, éy méngibébi
dén siya a talaga ta mata
na Diyos. Sakay tu lélake a
mangasawa ta bébe a hinu-
miwalay dén to asawa na a
lélake, éy ibilang ya na Diyos
a méngagew.”

*Ti Lasaro Sakay Tu Maya-
man*

19 Nadid, kinagi ni Jesus,
éy “Te esa kan wade a lélake
a mayaman. Basta i ugali
na, éy mégbébihisén kan ta
memémahal a badu, sakay
pati i kanén naa, éy memahal
a kalase.

20 Nadid, te esa kan wade
be a lélake a mahirap, a ti
Lasaro kan i ngahen na. Ey
te ladu siya, a nagtalitalingo i
bégi naa. Ey aldew-aldew, éy
mégkatidug kan san to harap
no bile no mayaman.

21 I gustu na kan sana,
éy méngan siya ta mumo a
gébwat to lamesa no maya-
man. At sakay pati, du aso
ta éya, éy dédildilan de tu néna
to talitalingo na.

22 “Nadid kan wade éy mi-
nate ti Lasaro a mahirap.
Ey kembil siya du anghel ta
édsean napo na a Abraham ta
langet. Ey kétapos na éya, éy
minate kan be tu mayaman, a
nielbéng de.

23 Ey édsa dén siya nadid ta
impiyerno, a mégtiis dén siya
ta mahigpit.

“Nadid, to kétangad na
kan wade, éy natanaw na

ta adeyo ti Abraham, a
kaguman na ti Lasaro.
24 Ey pékatan-aw na kan
dide, éy kinagi na kan
ta medegsén, a ‘Boboy,
Abraham, kagbianék pad.
Péngiangen pad se ti Lasaro
ta dinom a maski iléblèb na
san i toldu naa a ipatuhog na
ta labi kua. Entan mo,’ kagi
na kan, ‘Boboy, mégtiisék ta
mahigpit ta apoyae.’
25 “ ‘Ey éwan maari, Anéng,’
kagi kan ni Abraham. ‘Tan-
daan mo, to buhay ka pabi,
éy melagin i buhay mua, éy ti
Lasaro éy mehirap i buhay na
to araw. Pero nadid,’ kagi na
kan, ‘masaya dén siya ta éye,
éy siko, mégtiis ka dén ta ina.
26 Ey entan mo,’ kagi kan
ni Abraham, ‘maski gustu di
tolayae a umahabes dikam,
éy éwan maari, da melawa
i béngawa ta pag-itan tamae.
Pati di tolaya ina, éy éwan side
makaahabes dikame.’
27 “ ‘Nadid,’ kagi kan no
mayaman, ‘paangen pad,
Boboy, ti Lasaro du tétotop ko
a buhay pabi ta mundua,
28 monda papangilagén
na side. Entan mo, Boboy,
éném kame a pépétwadi; éng
éwan na side papangilagén,
éy makay tumagubet be side
diyakén ta éye a pégparusaan a
lugar.’
29 “ ‘Ey éwan,’ kagi kan ni
Abraham. ‘I pangilagen de
san dénа sa, éy tu nipesu-
lat na Diyos ni Moises, sakay
tu nipesulat na du purupeta.
Eng mabati de i éya, éy mangi-
lag side a talaga.’
30 “ ‘Ey éwan wade maari,
Boboy,’ kagi kan no maya-
man, ‘da éwan de ya baten.
Pero éng te dumemét dide a
gébwat ta pate,’ kagi na kan,
‘éy magsisi side a talaga a
baguén de tu ugali de.’
31 “ ‘Ey éwan,’ kagi kan ni
Abraham. ‘Eng éwan de baten
tu utus ni Moises sakay du
purupeta, éy éwan de be
baten maski te magpailag
dide a gébwat ta pate.’ ”

17

Maghirap Du Nangatéd Ta Pagkasala

1 Nadid, kinagi ni Jesus
du alagad na, a “Ewan mai-
wasan na tolay i méngatéd ta
pagkasala de. Pero makaan-
teng i kesapitan na tolay a
méngatéd ta ipagkasala!
2 Maigi pa ta kona sa a to-
lay, éy kalukalan ta bito i leg
na, sakay ietbung ta diget, ke-
sira ta makapangatéd siya ta
ipagkasala na mababa a to-
lay.
3 Tandaan moy ya,” kagi ni
Jesus, “a mangilag kam dén!”

“Eng magkasala tu kagu-
man mo, éy pégkagian mo.
Ey éng magsisi siya, éy pag-
pasensiyaan mo.
4 Eng mara, maski pitu a be-
ses a magkasala diko tu kagu-
man mo ta esa a aldew, éng
makapitu be siya a beses a
kékagin na diko a mégsisi dén
siya, éy pagpasensiyaan mo
dén siya.”

5 Nadid du apostol, éy ki-
nagi de ni Jesus, a “Pangi-
noon, dagdagen mo pad i
péniwala mia diko.”
6 Ey kinagi ni Jesus dide,
a “Mara tu péniwala moy
diyakén, éng koman san i
kadikél na bukél na mustasa,
éy maski utusan moy i kayoae
a mabuwal, a tulos mebut ta
diget, éy maniwala diko tu
kayo.”

Utusan Kam San Na Diyos

7 “Eng mara,” kagi ni Je-
sus, “te utusan a gébwat ta
pégaraduan na, éy anya i kagin
no amo na diya? Paeknudén
na siya beman a maguhay ta
kanén?
8 Ewan! Eng'wan, i kailan-
gana no utusan, éy paglutu
na pa tu amo na ta kanén na,
sakay ipaghayin na siya. Ey
kétapos na éya, éy maari dén
tu utusan a méngan.
9 Ey anya,” kagi ni Jesus,
“tu amo na, purién na siya
beman to ginimet na? Ewan,
da ugali san ya na utusan.
10 Ey kona be sa dikam.
Eng tapusén moy tu tarabaho
moy ta Diyos, éy dapat kagi
moy, a ‘Mababa kitam san a
utusan, a i ginimet tam, éy
kailangan tam san.’ ”

Pinahusay Na Du Te Saket a Ketong

11 Nadid, to kéange de Jesus
ta Jerusalem, éy dinumaman
side ta pag-itan na Samaria
éy ta Galilea.
12 Ey to késdép ni Jesus to
bariyo a esa, éy kasambat na
i sapulu a lélake a te saket a
ketong. Te taknég side ta adi-
adeyo ni Jesus,
13 sakay kinagi de diya ta
medegsén, a “Jesus, Pangi-
noon, kagbian mo kame.”
14 Ey ti Jesus, péketa na
dide, éy kinagi na dide, a
“Umange kam pumeta du
padi, a mahusay kam dén.”
Ey nadid, to péglakad du sa-
pulu, éy bigla a mahusay dén
side.
15 Ey tu esa dide, péketa na a
mahusay dén, éy soli dén siya
ni Jesus, a mégpuri dén siya ta
Diyos ta medegsén.
16 Ey dinumapa siya to
harap ni Jesus, a nagpasala-
mat siya diya. Ey taga
Samaria i éya a lélake. Ewan
siya Judeo.
17 Ey kinagi ni Jesus,
a “Akala ko éy sapulu i
naghusaya. Bakit isesa
san i sinumolia ta éye a
nagpasalamat?
18 Ewan bale tu iba a mag-
soli ta éye a magpasalamat
ta Diyos, éng 'wan basta i
dayuan a éye a éwan Judeo!”
19 Nadid, to pégkagi dén
ni Jesus ta éya, éy kinagi
na to taga Samaria, a “Nay,
umégkat ka dén, Kadimoy, a
ikad mo dén. Tu nagpahusay
diko, éy tu péniwala mo
diyakén.”

Tungkul Ta Kédemét Na Diyos a Maghari

20 Nadid, du Pariseyo
éy nipakelagip de ni Jesus
éng nikésiya i kédemét na
panahun na Diyos a maghari
ta mundua. Ey saye tu
sengbet ni Jesus dide: “Ewan

tu tanda a meta moy ta
kédemét na éya," kagi na.
21 "Ewan be tu magbaheta
ta éya a aldew, a 'Dinumemét
dén siya ta éye,' o 'Edsa dén ta
éya;' da i édseana na kaharian
na Diyos, éy ta isip na tolay."
22 Nadid, kinagi ni Jesus du
alagad na, a "Te dumemét a
panahun a gustu moy maka
a dumeméték, pero éwan moy
meta i demét ko.
23 Te tolay a mégkagi dikam
a talaga, a 'Edsa dén ta éya
a banuwan tu tiniyak na
Diyos a tagapagligtas,' sakay
te mégkagi dikam, a 'Kéye
dén se siya.' Pero diyan kam
méniwala dide.
24 Dahilan," kagi ni Jesus,
"i demét ko a se éy koman i
kilat a bigla a mademlagen i
kabuuana na langet. Sakén i
lélake a gébwat ta langet.
25 Pero baguék se sumoli
ta kona sa, éy kailangan éy
dumemét pa diyakén i mahig-
pit a hirap ko, a idelanék du
tolay ta éye nadid.
26 "I kédemét ko éy ka-
pareho na kédemét no bihéng
to panahun ni Noe.
27 Du tolay to éya a
panahun éy basta méngan
side sakay méginom side,
sakay mégasawa side, hang-
gan to oras a késakay de Noe to
barko. Sakay dinumemét tu
bihéng, éy nalimés du tolay a
étanan. Kona be sa i manyaria
ta kédemét ko.
28 I kédemét ko," kagi
ni Jesus, "éy kapareho be
no nanyari ta Sodom to
panahun ni Lot. Du tolay
ta éya, éy basta méngan side,
sakay méginom side, sakay
nagbugtong side, sakay
naghalaman side, sakay
mégbile side; pero éwan de
maisipan i Diyos.
29 Ey anya i nanyaria dide
to aldew a niginan ni Lot
ta Sodom, éy pinaudinan
side na Diyos ta apoy sakay
asupre, a hanggan da mina-
puksa side a étanan!
30 Ey nadid, éy kona be
sa i manyaria ta kédemét ko,
sakén a gébwat ta langet.
31 "Kédemét na éya a oras,"
kagi ni Jesus, "du édse ta
luwas no bile de, éy diyan
dén side somdép a mangalap
ta kasangkapan de a edse to
bile. Sakay du édse ta uma, éy
diyan be side suméso li ta bile
de.
32 Natandaan moy tu
asawa ni Lot, a naanya siya
to talaga na a isoli to bile de.
33 Dahilan tu pumilit a
meligtas tu buhay na, éy
mebut a talaga. Pero tu
mégpabaya ta buhay na, éy
siya i mabuhaya.
34 Ta éya a kélép," kagi ni
Jesus, "éng mara te éduwa
a lélake a matidug ta esa a
kama, éy maalap tu esa, éy tu
esa éy mawahak.
35 Te éduwa a bébe a
mégkaguman side a mégiling,
éy maalap tu esa, éy tu esa éy
mawahak.
36 Te éduwa a lélake ta uma,
éy maalap tu esa, éy tu esa éy
mawahak."
37 Nadid, pékabati du alagad
ta éya, éy kinagi de, a "Ta ahe
manyari i éya, Panginoon?"
Ey kinagi ni Jesus, a "Eng ahe

i édseana du bangkay, éy édsa
be sa a matipun du wakwak.”

18

Nihalimbawa Na a Diyan Metamad a Manalangin

1 Nadid, kinagi ni Jesus du
alagad na i lagip a te hal-
imbawa, monda palagi side
a manalangin, monda éwan
side mégsawa a manalangin.
2 I kinagi naa, éy “Te huwes
kan wade to banuwan, a éwan
matapat. Ewan siya méniwala
ta Diyos, sakay éwan be siya
tu kagbi ta kapareho na a to-
lay.
3 Nadid, te pobre kan
wade a bébe a bilo ta éya
a banuwan, a medalas a
umadene to huwes a dumay-
ing. I kinagi na kan diya, éy
‘Isuhogék mo to kalbug ko.’
4 Nale a panahun a éwan
pinansing no huwes tu bilo.
Pero kédemét na oras, éy
kinagi na kan to isip na, a
‘Maski éwanék méniwala ta
Diyos, maski éwanék tu kagbi
ta kapareho ko,
5 éy isuhog ko i éya a bilo,
monda éwanék na abalaén a
aldew-aldew.’
6 “Nadid,” kagi ni Jesus,
“tandaan moy tu naisipan no
medukés a huwes. Maski
éwan siya tu kagbi, éy inagu-
man na tu bilo, da medalas
siya a mégkagi diya.
7 Ey nadid i Diyos,” kagi
ni Jesus, “éwan na beman
aguman agad du tolay na
éng medalas side a dumaying
diya?
8 O, aguman na side agad!
Kanya diyan kam mégsawa a
manalangin diya. Pero ta
kédemét ko se a huway, éy
bihira wade i demtan ko a
méniwala diyakén.”

Mahal Na Diyos Du Medukés a Tolay.

Mégidel Siya Du Mégwari-wari
a Mékidiyos

9 Nadid, kinagi ni Jesus ta
halimbawa du sénganya sa a
tolay a akala de éy banal side.
Kanya ahewén de du iba a
tolay.
10 “Te éduwa kan wade a
lélake,” kagi ni Jesus, “a sinu-
mangkay to Templo a man-
alangin. Tu esa éy Pariseyo,
sakay tu esa, éy mégpabuwes.
11 Nadid, tinumaknég tu
Pariseyo, a nanalangin ta
kona se: ‘Mégpasalamaték
diko, Panginoon,’ kagi na,
‘da éwanék tu kasalanan a
kona du iba a tolay. Ewanék
mégdaya; éwanék méngibébi;
éwanék tu mégimet a mali.
Salamat, da éwanék medukés
a kona ta éya a lélake a
mégpabuwes.
12 Makaduwaék a beses a
mégkulasiyon ta esa a simba.
Sakay inatdinan ta ka ta ikas-
apulu a bahagi na étanan a
kabuhayan ko.’
13 “Nadid,” kagi ni Jesus,
“anya i nipanalangin no
lélake a mégpabuwes? Basta
te taknég san siya to iskina
no Templo a mésanike dén.
Te dugsék san siya a mégsisi,
a kinagi na, a ‘Anin, Pangi-
noon, kagbianék mo, a te
kasalananék.’
14 “Entan moy,” kagi ni
Jesus, “tu mégpabuwes, éy
siya i pinagpasensiyaana

na Diyos to késoli na to bile
na. Pero tu lélake a esa, éy
éwan! Dahilan du pumilit a
magmataas, éy pakasaniken
side na Diyos. Pero du
magpababa, éy pataasén side
na Diyos."

Gustu Ni Jesus Du Anak a
Kékétihék

15 To esa man dén a aldew,
éy niange du tolay du anak
de a mabulol ni Jesus, monda
itupu na i kamét na dide a
ipanalangin na side. Ey du
alagad, péketa de dide, éy
pinégkagian de side.
16 Pero ti Jesus, éy dinulaw
na du anak, sakay kinagi na
du alagad, a "Pabayan moy
di anaka a umadene diyakén.
Diyan moy side sésawayén.
Dahilan éy méghari i Diyos ta
kona sina.
17 Tandaan moy," kagi na,
"éng éwan kam umasa ta
Diyos a kapareho na kéasa na
anak to ina na, éy éwan kam
makasdép ta kaharian na."

Bihira Du Mayaman a
Ipasakup Ta Diyos

18 Nadid, i esa a te
tungkulin a Judeo, éy kinagi
na ni Jesus, a "Maistu a
mahusay, kagin pad éng anya
wade i gemtén kua a monda
makaalapék ta buhay a éwan
tu katapusan."
19 "Bakit dédulawénék mo a
mahusayék?" kagi ni Jesus.
"Ewan tu mahusay éng éwan
Diyos.
20 Tukoy mo dén i kautusan
na Diyos: Diyan ka méngibébi,
diyan ka mamuno, diyan ka
mégtako, diyan ka mégbuli-
buli; sakay igalang mo tama
mo éy ta ina mo."
21 "Maistu," kagi no lélake,
"sinunud ko dén ina side a
étanan sapul to kéanak ko."
22 Ey ti Jesus, pékabati na ta
éya, éy kinagi na to lélake, a
"Te esa pa a bagay a kulang
diko. Angen mo ibugtong tu
étanan a ari-arian mo. Sakay
tu kabugtungan na éy iatéd
mo du mahirap. Eng paku-
nan mo sa, éy te kayamanan
ka dén ta langet. Ey nadid éy
sumoli ka se a kumuyoyog ka
diyakén."
23 Ey tu lélake, pékabati na ta
éya, éy nalungkut dén siya, da
napakayaman siya a tahod.
24 Ey ti Jesus, péketa na
a mélungkut siya, éy kinagi
na, a "Mehirap a talaga a
makasdép du mayaman ta
kaharian na Diyos.
25 Makasdép beman i
kabayo ta ébut na digum?
Mas lalo a mehirap a
makasdép i mayaman a tolay
ta kaharian na Diyos."
26 Nadid du tolay sa,
pékabati de ta éya, éy kinagi
de, a "Eng kona sa, éy ti ésiya i
makaligtasa?"
27 Ey kinagi ni Jesus, a
"Tama ngani; éwan maari i
tolay a mangiligtas ta bégi
na. Pero magimet na Diyos
i maski anya."
28 Nadid ti Pedro, éy ki-
nagi na, a "Entan mo, Pangi-
noon. Sikame, éy gininanan
me dén tu bile me, a kinu-
muyog kame diko."

29 Ey "O," kagi ni Jesus;
"sakay tandaan moy: i maski
ti ésiya a magtiis a guminan
ta bile na éy ta tétotop na éy
ta ina na éy ta ama na, éy
ta anak na a monda mag-
pahayag siya ta kaharian na
Diyos,
30 éy atdinan siya na Diyos
ta dubli-dubli a gantimpala
na nadid a panahun. Ey ta
panahun a dumemét," kagi ni
Jesus, "éy makamtan na be i
buhay a éwan tu katapusan."

Méghula Man Dén Ti Jesus a Bunon Siya

31 Nadid, nibukod ni Jesus
du alagad na, a kinagi na
dide, a "Entan moy, umange
kitam nadid ta Jerusalem. Ey
ta éya, éy matupad a talaga i
étanan a nisulat du purupeta
to araw a tungkul diyakén a
lélake a gébwat ta langet.
32 Itugénék de ta éya di
dayuan yae a éwan Judeo.
Ey side éy tétoksonék de,
sakay lélokonék de, sakay
loktabenék de.
33 Sakay balbalénék de,
sakay bunonék de. Ey
ta ikatélo a aldew éy
mabuhayék a huway."
34 Ey du alagad, pékabati de
ta éya, éy éwan de napospu-
san, da niliso dide na Diyos tu
kahulugen na.

Kinagbian Na Tu Mékilimos

35 Nadid, to kéadene de Je-
sus ta Heriko, éy te esa a lélake
a buhék a te eknud to digdig
no dilan, a mékilimos.
36 Ey pékabati na du tolay a
sumalegéd, éy pinakelagipan
na side éng bakit meadu side.
37 Ey kinagi de diya a
sumalegéd ti Jesus a taga
Nasaret.
38 Ey pékabaheta na ta éya, éy
dumédulaw siya a kinagi na,
a "Jesus, Apo ni Dabid, kag-
bianék pad!"
39 Ey du tolay ta ditol, éy
sinaway de siya a diyan siya
tu pehéng. Pero lalo pa siya a
dinumulaw. "Apo ni Dabid,"
kagi na, "Kagbianék mo."
40 Nadid, pékabati ni Jesus
diya, éy hinumintu siya,
sakay inutusan na side a
angen de tu buhék. Ey to
péngiange de ni Jesus, éy
kinagi na diya, a
41 "Anya i gustu mua a
gemtén ko diko?" "Pangi-
noon," kagi na, "gustu ko
maketaék."
42 Ey "Maari," kagi ni Jesus,
"da méniwala ka diyakén, éy
mahusay dén i mata mua."
43 Ey to pégkagi ni Jesus ta
éya, éy naketa siya agad. Ey
tulos inumunonod siya ni Je-
sus to dilan, a pépurién na i
Diyos. Ey du tolay sa, péketa
de ta éya, éy pinuri de be i
Diyos.

19

Ti Jesus Sakay Ti Sakeo

1 Nadid, tulos sinomdép de
Jesus ta Heriko.
2 Ey ta éya éy te lélake a
mayaman, a ti Sakeo i nga-
hen na. Medukés siya a ugali,
da siya i tagapamahala du
mégpabuwes ta éya.
3 Pékabaheta na a dumemét
dén ti Jesus, éy pégpilitan na a
entan. Pero éwan siya maari,
da meaadu a tolay to dilan;

sakay pati, éy medibi siya a lélake.
4 Kanya naginan siya to ditol, a inumunek to kayo to pahipad no dilan, monda meta na ti Jesus a sumalegéd.
5 Ey ti Jesus, kédemét na to sahok no kayo, éy tinangad na ti Sakeo, a kinagi na diya, a "Nay, Sakeo, umogsad ka dén, da tumulosék nadid ta bile mo."
6 Ey ti Sakeo, pékabati na ta éya, éy inumogsad siya agad; éy nasahat siya a nananggap ni Jesus to bile na.
7 Pero du iba sa a tolay, péketa de a tinumulos ti Jesus to bile ni Sakeo, éy pinintasan de siya, a kinagi de, a "Bakit siya tinumulos ta medukés a lélake?"
8 Nadid, tinumaknég ti Sakeo to bile na, a kinagi na ni Jesus, a "Panginoon baten pad i kagin kua diko: i kalahati na kayamanan ko, éy iatéd ko du mahirap a tolay. Sakay éng nakadayaék man ta maski ti ésiya, éy sobra pa sa i isoli ko dide. Bawat kuhata a nadaya ko, éy isoli ko i épat a bahagi."
9 Nadid, kinagi ni Jesus, a "Nadid a aldew, éy niligtas dén na Diyos i bileae, da apo be ni Abraham i lélakeae.
10 Kanyaék se inumange ta mundua, éy monda ahayukén ko du nebut a tolay, a iligtas ko side."

Nihalimbawa Ni Jesus Eng Kodya I

Pangpuhuba Na Diyos Du Sakup Na

11 Nadid, adene dén ti Jesus a dumemét ta Jerusalem. Kanya du tolay, éy akala de éy dumemét dén nadid i panahun a pagharién siya na Diyos. Kanya kinagi ni Jesus dide i halimbawa, monda meta de a éwan pabi.
12 "Te mataas kan wade a lélake," kagi na, "a inumange ta adeyo a banuwan, monda matanggap na i kapangyarian na a maghari, sakay magsoli siya.
13 Bagu siya hinumektat, éy nipauwet na i sapulu a utusan na, a nientarega na ta bawat esa dide i esa a pilak a gintu. 'Puhunan moy ina a magtinda-tinda kam' kagi na, 'hanggan éwanék sumoli.'
14 "Pero du kabébayan na éya a mataas a lélake, éy méiyamut kan side diya. Kanya inutusan de tu esa dide a ange mégkagi to mataas pa diya, a 'Idel me a maghari siya dikame.'
15 "Nadid, to pékaalap no mataas a lélake to kapangyarian na a maghari, éy nagsoli kan dén. Ey kédemét na, éy nipauwet na du sapulu a utusan na, a monda meta na éng sénganya i tubua no kuhata na a nientarega na dide.
16 Tu purumeru a utusan, éy kinagi na kan, a 'Entan mo, Amo, i tubua no nientarega mo diyakén a pilak a gintu, éy naging sapulu dén.'
17 'Ah, mahusay ka a utusan,' kagi kan no mataas. 'Nadid, da matapat ka to nientarega ko diko, éy idéton

ta ka a mayor na sapulu a
banuwan.'
18 "Nadid, tu ikaduwa a
utusan, éy kinagi na kan, a
'Entan mo, Amo, i tubua no
nientarega mo diyakén a pi-
lak, éy naging lima dén.'
19 'Ey tama,' kagi kan no
mataas. 'Kanya idéton ta ka a
mayor na lima a banuwan.'
20 "Nadid tu esa man a utu-
san, éy kinagi na kan to amo
na, a 'Saye tu nientarega mo
diyakén a pilak. Basta nibalut
ko san to panyo ko,' kagi na
kan, 'monda éwan mebut.
21 Kanya éwan ko pinuhu-
nan, éy mégantengék diko, da
metapang ka. Tukoy ko a
alapén mo tu éwan mo koo.'
22 Ey kinagi kan no mataas,
a 'Medukés ka a utusan! Tu
kinagi mo, éy saya i katu-
nayana a te kasalanan ka.
Eng tukoy mo a metapangék,
a alapén ko be i maski éwan ko
koo,
23 éy bakit éwan mo san dén
nihulug ta bangko, monda
makaalapék ta tubu na?'
24 "Nadid, kinagi kan no
mataas du iba sa, a 'Nay,
alapén moy diya i pilak a
gintu, sakay iatéd moy to te
sapalu dén.'
25 'Ey bakit, Amo,' kagi de
kan, 'éy iatéd tam diya, éy
te sapulu dén siya nadid a
kuhata?'
26 'Ey tama,' kagi kan no
mataas. 'Ey tandaan moy,
du tolay a pégkatiwalaan ko to
nientarega ko dide, éy dagda-
gen ko pa side. Pero du éwan
ko pégkatiwalaan, éy alapén ko
be tu kétihék a nientarega ko
dide.
27 Ey nadid,' kagi na kan,
'diden ya a kalaban ko a
mégidel diyakén a maghariék
dide, éy paangen moy se side
a bunon moy side ta harap
kuae!' "

To Kédemét Ni Jesus Ta Jerusalem

28 Nadid, kétapos ni Jesus a
négkagi du tolay, éy hinumek-
tat siya dide, a négdetol siya
dide a umange ta Jerusalem.
29 Ey kéadene na ta Betpage,
sakay ta Betania, sakay ta
Buked na Olibo, éy pinégdetol
na i éduwa a alagad na.
30 "Ikad moy dén ta bariyua
ta dibilew yae," kagi na, "éy
ta késdép moy sa éy meta moy
sa i esa a bul-o a kabayo, a te
egut, a éwan pabi tinolduan.
Ukadén moy a iange moy se.
31 Eng te magpakelagip
dikam éng bakit ukadén moy,
éy kagi moy a kailangan na
Panginoon."
32 Nadid, éy inumange sa
du éduwa a alagad, éy neta
de tu étanan a kinagi ni Jesus
dide.
33 Ey to péngukad de to
kabayo, éy nipakelagip dide
du te koo éng bakit éukadén
de.
34 Ey kinagi de dide a
kailangan na Panginoon.
35 Ey nitugén de tu kabayo
ni Jesus. Sakay sinapinan de
siya to damit de, sakay tulos
pinasakay de ti Jesus.
36 Nadid, to péglakad na a
sédép ta Jerusalem, éy du to-

lay éy naglatag side ta damit
de to kamino a dimanén na.
37 Nadid, to kéadene na
ta Jerusalem, a kébulnok de
ta Buked na Olibo, éy du
meaadu a alagad na, éy
nagsapul side a nagpasala-
mat ta Diyos ta medegsén,
sakay pinépuri de siya, dahi-
lan ta meadu a ginimet dén ni
Jesus a mineta de.
38 "Mabuhay!" kagi de.
"Basbasén maka na Diyos i
hari tamae a pinaange na se!
Mapayapa maka dén i langet,
a purién be i Diyos ta éya!"
39 Ey du Pariseyo a édsa
sa, éy kinagi de ni Jesus, a
"Maistu, sawayén mo du ala-
gad mo a mégkagi ta kona
sa. Ewan tama i pégdulaw dia
diko."
40 Ey "Ewan maari," kagi
ni Jesus. "Eng éwan side
mégdulaw ta kona sa, éy
lewasan side didi bituae a
magpuri diyakén."

Hinulaan Na a Mapuksa I Jerusalem

41 Nadid, péketa ni Jesus ta
Jerusalem, éy nahabag siya
du tolay sa, a mégsanget siya
dide.
42 "Ayhay," kagi na, "sikam
a taga Jerusalem. Mapospu-
san moy maka i mangatéd
dikam ta kapayapaan moy.
Pero éwan, éwan moy mapos-
pusan.
43 Dumemét dikam a talaga
i oras a paghirap moy. Ey du
kalaban moy éy kulungén de
i banuwan moya, a hanggan
éwan kam makaluwas. Sakay
duklusén de kam,
44 a puksaén de i banuwan
moya. Pati du dingding a
pader ta banuwan moy, éy
patumbaén de a étanan. Saya
i paghirap moya," kagi ni Je-
sus, "da éwan moy natenggi i
Diyos to péngange na dikam
péngagaw."

Ti Jesus To Templo

45 Nadid, sinomdép ti Je-
sus to Templo, sakay pinaibut
na sa du étanan a tolay a
mégtinda-tinda,
46 a kinagi na dide, a "Isip
ko nabasa ta libru na Diyos
a i bile na Diyos éy dulawén
de a bile a panalanginan.
Ey bakit nadid, dahil dikam,
kanya dulawén de a bile na
mégdaya!"
47 Nadid, uméange ti Jesus
to Templo a aldew-aldew,
a mégtoldu. Ey du mataas
a padi, sakay du iba a te
tungkulin a Judeo, éy gustu
de a bunon ti Jesus.
48 Pero éwan de meta éng
pakodya i pamunu dia diya,
da meaadu a tolay a te gustu
diya, sakay gustu de be a
mébati i pégtoldu naa.

20

Te Mékipégpasuway Ni Jesus

1 Nadid, to esa a aldew, éy
mégtoldu ti Jesus to Templo ta
Mahusay a Baheta. Ey inu-
madene diya du te tungkulin
a Judeo,
2 éy kinagi de diya, a "Anya
i katungkulan mua a nagimet
ta kona sina a gimet mo?
Ti ésiya i néngatéda diko ta
katungkulan mua a ina?"

3 Ey kinagi ni Jesus dide, a
“Pakelagipan ta kam be. Kagi
moy diyakén,” kagi na,
4 “éng ahe i gébwat na
katungkulana ni Juan a
kanya nagbinyag siya; gébwat
ta Diyos o ta tolay?”
5 Nadid, du te tungkulin,
pékabati de ta éya, éy néguhon-
uhon side, éng anya i seng-
bet dia ni Jesus. “Eng ka-
gin tam a gébwat ta Diyos i
katungkulan ni Juan,” kagi
de, “éy pégkagian na kitam a
talaga éng bakit éwan kitam
naniwala ni Juan.
6 Pero éng kagin tam a to-
lay san i nagutusa ni Juan, éy
di tolay ta palebut tamae, éy
batikalén de kitam a talaga,
da side éy isip de purupeta
ti Juan a gébwat ta Diyos i
katungkulan na.”
7 Kanya kinagi de ni Jesus,
a “Ewan me tukoy.”
8 Ey “Maari,” kagi ni Jesus
dide, “da éwanék moy sineng-
bet, éy éwan ta kam be seng-
bitén éng anya i katungkulan
ko a mégimet ta ginimet ko.”

*Nihalimbawa Na Tu Gi-
namet*
Du Judeo Du Purupeta

9 Nadid, négkagi ti Jesus du
tolay ta halimbawa a kagi.
“Eng mara,” kagi na, “éy te
esa a lakay a nagmula ta ubas
to uma na. Sakay nientarega
na tu uma na du kahati na,
sakay inumange siya ta iba a
lugar, a nale siya ta éya.
10 Ey nadid, kédemét na
panahun na pégpitas ta ubas,
éy pinaange sa no lakay tu
utusan na, a monda alapén
na tu kabahagi na to bunga
no ubas. Pero du kahati na,
péketa de to utusan no amo
de, éy binalbal de siya, sakay
pinéglakad de siya a éwan tu
kébil.
11 Kanya tu lakay, éy
pinaange na sa tu utusan na
a esa. Pero du kahati na, éy
linoko de be siya, a binalbal
de be. Sakay pinéglakad de be
siya a éwan tu kébil.
12 Ey tu lakay, éy pinaange
na man dén i esa man dén a
utusan. Pero siya éy pinasak-
itan de, sakay nibut de siya to
luwas no uma.
13 “Nadid, kinagi kan no
lakay, a ‘Anya wade i gemtén
kua? Paangen ko sa tu anak
ko a mahal ko. Talaga a
igalang de siya,’ kagi na.
14 Pero du kahati na, péketa
de to anak no amo de, éy ki-
nagi de, a ‘Siya i magmanaa;
bunon tam dén, monda koo
tam dén i lutaae a mana na.’
15 Kanya kembil de siya to
adeyo to uma, sakay binuno
de siya.

“Nadid,” kagi ni Jesus,
“anya i isip moya to lakay a
te uma? Anya wade i gemtén
na du kahati na?
16 Umange sa siya a talaga
a bunon na diden ya a tolay,
sakay ientarega na tu uma na
ta iba a tolay!”

Nadid, du tolay sa a naka-
bati ta éya a kinagi ni Jesus,
éy kinagi de, a “Ewan maka
kona sa i gemtén no lakay!”
17 Ey linameng side ni Je-
sus, a kagi na, a “Eng isip
moy a éwan sa kona i gemténa

na Diyos, éy anya i kahulugen na éye a kagi ta kasulatan: 'Tu bito kan a inidelan du mégbile, da isip de a éwan tu pasa, éy siya bale i mahalagaa a bito a panuluk no bile.'
18 Maski ti ésiya i mebagsaka ta éya a bito," kagi ni Jesus, "éy mate siya. Sakay i bagsakana na éya a bito éy mahémsit."

Tungkul Ta Pégbayad Ta Buwes

19 Nadid, du te tungkulin a Judeo, pékabati de ta éya, éy naisip de a side du kahati a pinégkagian ni Jesus to halimbawa. Kanya gustu de dén a dekpén ti Jesus. Pero inumanteng side du tolay.
20 Kanya sinubukan de siya, éng meta de tu pagkékataon de a mangdikép diya, monda itugén de siya ta gubiyerno. Pinaange de diya i iba a tolay a monda puhubaan de siya, éng pagkamalién de siya maka ta kagi na. Ey nagwari-wari side a matapat diya.
21 I kinagi dia diya, éy "Maistu, tukoy me a matapat ka a mégtoldu ta tama; sakay éwan mo ugali a manuyu ta mataas a tolay. Tukoy me be a mégtoldu ka san ta tunay a kaluuben na Diyos.
22 Nadid," kagi de, "anya i isip mua? Labag wade ta utus tam éng bumuwes kitam ta hari ta Roma, o éwan?"
23 Nadid, tukoy dén ni Jesus a pépuhubaan de san siya. Kanya kinagi na dide, a
24 "Nay, ipeta moy diyakén i esa a kuhata moy a pagbuwes. Ké' ni ésiya i éye a letrato, sakay ké' ni ésiya a ngahen i nakasulatae?" "Ey tu hari tam ta Roma," kagi de.
25 "Ey tama," kagi ni Jesus. "Ey nadid, tu koo na hari ta Roma, éy iatéd moy diya. Pero tu para ta Diyos, éy iatéd moy ta Diyos."
26 Nadid, du mégsubuk diya, éy nagtaka side to sengbet na dide. Ey éwan side maari a mapilit siya a mégkagi ta mali ta harap du tolay, da éwan side tu katuwiran diya.

Tungkul Ta Huway a Kébuhay

27 Nadid, éy inumange ni Jesus i sénganya a Saduseyo. (Du Saduseyo, éy éwan side méniwala a mabuhay i tolay a huway.)
28 "Maistu," kagi de, "nisulat ni Moises i kona se: Eng mate kan tu lélake a te asawa, sakay éwan pabi side tu anak, éy tu wadi na, éy dapat asawan na kan tu kayong na a bilo, monda magenak siya, para te anak tu aka na a minate.
29 Nadid, Maistu," kagi de, "éy te pitu a pépétwadi a lélake to éya. Ey nangasawa tu panganay. Ey minate siya a éwan pabi tu anak.
30 Kanya inasawa no wadi na tu kayong na a bilo.
31 Ey kona be sa tu ikatélo. Ey kona be sa hanggan to ikapitu. Ey minate side a étanan a éwan pabi tu anak.

32 Ey katapusana éy minate
be tu bébe.
33 Ey nadid, Maistu," kagi
du Saduseyo, "saye i gustu
mia a mapospusan: Nitoldu
mo a te buhay kan i tolay a
huway. Eng talaga a kona sa,
éy ti ésiya dide a pitu i maging
asawa na ta kébuhay du tolay
a huway, da inasawa de siya
a étanan?"
34 Ey kinagi ni Jesus dide, a
"Mali kam, da entan moy, du
tolay ta munduae, éy ugali de
a mangasawa.
35 Pero du tolay a maari a
mabuhay a huway a umange
ta langet, éy éwan side manga-
sawa,
36 da kapareho side du
anghel ta langet, a éwan side
mate a huway. Anak side na
Diyos, da nabuhay dén side a
gébwat ta pate.
37 Ey sikam a Saduseyo,"
kagi ni Jesus, "éy bakit isip
moy a éwan mabuhay i tolay
a huway? Ti Moises i katu-
nayana a mabuhay i tolay a
huway. Da nabasa to kasu-
latan, a to kéharap ni Moises
to kayo a mégdingat, éy ngi-
nahinan na i Diyos a siya i
Diyos a péniwalaan ni Abra-
ham, sakay ni Isak, sakay ni
Hakob.
38 Kahulugina na éya," kagi
ni Jesus, "éy méniwala side na-
did ta Diyos, maski minate
side to araw, da buhay dén
side nadid ta langet."
39 Nadid, to pégkagi dén ni
Jesus ta éya du Saduseyo, éy
du maistu ta rilihiyon ta éya,
éy kinagi de, a "Tama, Maistu,
tu kinagi mo."
40 Ey du Saduseyo, éy
mésanike side a mékipagpasuway
ni Jesus a huway.
41 Nadid, kinagi ni Jesus
dide, a "Bakit kagi du tolay
a tu tiniyak na Diyos a taga-
pagligtas éy ninuno siya ni
Hari Dabid?
42 Pero dinulaw siya ni
Dabid a amo na! Da kinagi
ni Dabid to araw ta libru na
Manga Kanta, a 'Kinagi na
Diyos to amo ko, a "Mégiknud
ka ta tagirilan kuae
43 a hanggan mapasuku ko
diko du kalaban mo." '
44 Nadid ti Dabid, éy din-
ulaw na a amo na tu taga-
pagligtas. Eng kona sa, éy
bakit kagi du maistu moy a
ninuno san siya ni Dabid?"
45 Nadid, hinatulan ni Jesus
du alagad na. Ey du étanan
a tolay sa, éy négbati side to
kinagi na.
46 "Mangilag kam du
maistu ta rilihiyon," kagi
na. "Gustu de a mégbihis
ta memahal a badu, monda
meta du tolay a mataas side.
Sakay gustu de a saloduan
side na tolay ta plasa na
banuwan. Sakay gustu de be
a umeknud ta pégiknuden na
mataas a tolay ta anyayaan,
sakay ta kapilya.
47 Sakay ugali de be
a ménalangin ta atakdug,
monda isip du tolay a banal
side. Pero éng te bébe a bilo,
éy ganggangén de san tu luta
na. Kanya parusaan side na
Diyos ta lalo a mahigpit!"

21

Tu Niatéd No Bilo Ta Diyos

1 Nadid, to édse ni Jesus
to Templo, éy te itan na du
mayaman a tolay a nitékneg
de tu kuhata to kahon a
pégabuluyan.
2 Ey neta na be i esa a bilo a
bébe a mahirap, a nitékneg na
sa i éduwa san a sentimos.
3 Ey kinagi ni Jesus, a
"Entan moy i bilo yae. Tu
nitékneg na sina to kahon, éy
bilang mahigit pa to niabuluy
du étanan a iba a tolay.
4 Dahilan du iba, éy niabu-
luy de ta Diyos tu sobha de
san. Pero siya, maski pobri
siya, éy niatéd na dén i étanan
a kuhata na, pati ta pamug-
tong ta kabuhayan na."

Tungkul Ta Hirap a Dumemét

5 Nadid du alagad, éy
néguhunan de i tungkul ta
Templo, éng kodya i kamahal
na, sakay du dédekél a bito
ta dingding na, sakay du
dekoresiyon na a nidéton du
tolay.
6 Ey kinagi ni Jesus dide, a
"I étanan a ina a te itan moy,
éy dumemét i oras a éwan
sina tu mabuhay a bito a te
tupo ta kapareho na a bito
ta dingding naa. Matibatibag
side a étanan."
7 "Maistu," kagi di, "nikésiya
i deméta na éya a kinagi mo?
Anya wade i tandaa a monda
mapospusan me a dumemét
dén i éya a hirap?"
8 "Mangilag kam," kagi
ni Jesus, "monda éwan kam
pagkamalién na tolay. Da te
meadu a talaga a umange
se a mégkagi a side i Cristo
a tiniyak na Diyos a taga-
pagligtas ta mundua. Sakay
ipahayag de be a dumemét
dén nadid i katapusan na
mundua. Diyan kam mani-
wala dide.
9 Eng makabaheta kam
ta meadu a gera, sakay
laban, éy diyan kam métageg.
Dumemét a talaga i meadu a
gera, pero éwan ya tanda na
katapusan.

10 "Sakay maglaban-laban
du banubanuwan.
11 Sakay te meadu a lindul,"
kagi na, "sakay dumemét i
meadu a alép, sakay saket, ta
iba-iba a lugar. Te meadu a
dumemét a medukés a man-
yari, sakay dikél a makataka-
taka ta langet.
12 Pero bagu dumemét di-
den ya a hirap, éy ipadikép
kam pa du tolay, a pasaki-
tan de kam. Sakay ipakébil
de kam ta kapilya de, sakay
ta pégpihesuan. Sakay iharap
de kam du hari, sakay gu-
bernador, da méniwala kam
diyakén.
13 Saya tu pagkékataon moy
a magpahayag ta Mahusay a
Baheta.
14 Patibayén moy nadid
i isip moya a diyan kam
métageg éng anya i katuwiran
moya dide,
15 da atdinan ta kam ta
tama a kagi, sakay ta isip
moy a matalinung, monda du
kalaban moy, éy éwan side
makaidel ta katuwiran moya
dide.
16 Pati du magulang moy,
sakay du tétotop moy, sakay
du kadimoy moy, éy itokyon

de kam a ipadikép. Ey i
sénganya dikam éy bunon de.
17 Sakay kaiyamutan kam
na étanan, da méniwala kam
diyakén.
18-19 Pero éng pagtiisan moy
san, éy umabut kam ta buhay
a éwan tu katapusan. Ey éwan
kam mebut a talaga."

Tungkul Ta Képuksa Na Jerusalem

20 "Nadid," kagi ni Jesus,
"éng dumemét i oras a meta
moy a kulungén dén du sun-
dalu i Jerusalem, éy tukoy
moy a adene dén a mapuksa
i éya.
21 Péketa moy ta éya, éy
du édse ta Hudea, éy dapat
guminan side ta buked.
Sakay du édse ta lubuk na
banuwan, éy dapat humektat
side. Sakay du édse ta luwas
na banuwan, éy diyan side
sumoli ta banuwan.
22 Dahilan i éya a panahun,"
kagi ni Jesus, "éy saya i oras a
parusaan na Diyos du Judeo.
Saya i orasa a kétupad na
étanan a nihula du purupeta
ta kasulatan.
23 "Kakakagbi du mabuk-
tet sakay du te mabulol ta
panahun a éya!" kagi ni Jesus;
"da mahigpit a tahod i kahi-
rapan du Judeo ta éye a luta.
24 I kalahati dide, éy mate
side ta laban. Sakay du iba,
éy dekpén de side, a iange
de side a pihesu ta iba-iba
a banuwan ta adeyo. Sakay
i banuwan na Jerusalem, éy
sakupén ya na iba a tolay a
éwan Judeo, a hanggan éwan
malipas i panahun de.

I Kédemét Na Lélake a Gébwat Ta Langet

25 "Nadid," kagi ni Jesus,
"éy dumemét ta langet i
kataka-taka, a te tanda ta
bilag, sakay ta bulan, sakay
du biton. Sakay du tolay ta
mundua, éy méligalig side,
sakay méganteng be side ta
ugung na diget, sakay ta
dalondun na a dikél.
26 Meadu a tolay a manghi-
matay side tu isip, dahil ta
anteng de, ale de a maguhay
ta manyari ta mundua. Pati
du biton, éy matékneg side, da
mayégyég i langet.
27 Nadid, sakén a lélake a
gébwat ta langet, éy metaék de
ta kuném a dumibi ta lutaa a
maghari, a kébil ko i kapang-
yarian ko.
28 Ey nadid," kagi ni Jesus,
"éng meta moy a magsapul di-
den ya a nihula ko dikam, éy
patibayén moy i isip moya, a
dapat masaya kam, da adene
dén a dumemét i kaligtasan
moy."

Tu Pégtoldu a Gébwat Ta Kayo a Igos

29 Nadid, kinagi ni Jesus
dide i halimbawa a iba.
"Mara tu kayo a igos," kagi
na, "sakay du kayo a iba.
30 Bagay mégogbus side, éy
tukoy moy a adene dén i
késinag.
31 Nadid, kona be sa, bagay
meta moy i étanan a éya a ni-
hula ko, éy tukoy moy dén
a adene dén i panahun na
Diyos a maghari ta mundua.
32 Ey tandaan moy, man-
yari pa i étanan a éya bagu

mate i étanan a tolay a buhay
nadid.
33 Maibut i langet éy ta
luta, pero i kagi ko éy éwan
maibut.”
34 “Mangilag kam,” kagi
ni Jesus, “a diyan kam
mékipégabala a méglasing,
sakay mékipégsaya. Sakay
diyan kam mékipégabala a
mégahayok ta kabuhayan
moy. Makay bigla a demtan
ta kam dén a éwan kam
nakahanda.
35 Dahilan, ta kédemét na
péghukum, éy bigla a masakup
i étanan a tolay ta maski ahe ta
mundua.
36 Kanya sikam, éy ban-
tayan moy, sakay manalan-
gin kam a palagi ta Diyos,
a patibayén na i isip moya,
monda mabuhay kam ta éya
a kahirapan, monda éwan
kam masanike a humarap
diyakén ta kédemét ko, sakén
a lélake a gébwat ta langet.”
37 Nadid ti Jesus, éy
mégtoldu siya aldew-aldew
ta Templo. Ey kélép-kélép,
éy natidug siya ta Buked na
Olibo.
38 Ey du étanan a tolay, éy
dumédulug side aldew-aldew
ta amulaldew to Templo, da
gustu de a mabati siya.

22

*Bantaén De a Bunon Ti Je-
sus*

1 Nadid, éy adene dén i
piyesta a ngéngahinan de a
Piyesta na Ala-ala. Saya
i piyesta a péngan de ta
melapis a tinapay.
2 Du mataas a padi, sakay
du maistu ta rilihiyon, éy
naguhunan de a ipadikép
ti Jesus ta lihim, a monda
ipabuno de. Pero méganteng
side du tolay, da meadu du te
gustu ni Jesus.
3 Nadid ti Satanas, éy
inumasék dén siya ni Hu-
das Iskarote, a esa du
labindalawa a alagad.
4 Tulos ange nékipéguhon
ti Hudas du mataas a padi
sakay du pulis no Templo,
éng pakodyan na ti Jesus a
padikép dide.
5 Ey du padi, éy mésahat
side, éy nagkasunduan dén
side de Hudas, a atdinan de
siya ta kuhata.
6 Ey sapul ta éya, éy nagisip
dén ti Hudas ta pagkakataon
na a péngitokyon na ni Jesus
dide, monda éwan mapospu-
san du tolay ta Jerusalem.

*Tu Péngapon De Jesus To
Piyesta*

7 Nadid, kédemét na oras
no piyesta a péngan de ta
melapis a tinapay, éy saya i
oras de a mégbuno ta tupa.
8 Kanya ti Jesus, éy inutu-
san na de Pedro éy ti Juan, a
kinagi na dide, a “Ange kam
maghanda ta paganyayaan
tam para ta Piyesta na Ala-
ala.”
9 Ey “Ahe,” kagi de, “i gustu
mua a paghandaan me?”
10 Ey kinagi ni Jesus dide,
a “Entan moy, umuli kam ta
banuwan. Ey ta éya éy kasam-
bat moy i esa a lélake a te kébil
a dinom. Basta kumuyog
kam diya a somdép kam ta
bile a angayan na.

11 Sakay kagi moy to te bile
ta éya, a 'Tu Maistu me éy
gustu na a mapospusan éng
ahe i kuwarto a péngapunan
me ta Piyesta na Ala-ala.'
12 Eng kagi moy diya i
éya," kagi ni Jesus, "éy ipeta
na dikam tu kuwarto ta
ontok a nakahanda dén. Ey
saya i paghandaan moya ta
péngapon tama."
13 Nadid, to pégkagi dén ni
Jesus ta éya, éy inumuli dén
du éduwa ta banuwan. Ey
nanyari tu étanan a kinagi ni
Jesus dide. Ey naghanda sa
side ta péngapon de a para ta
Piyesta na Ala-ala.

Tu Katapusan a Péngapon

14 Nadid, oras de a péngan,
éy négdipon de Jesus ta éya,
sakay du apostol na.
15 Ey kinagi na dide, a
"Gustu ko a tahod a mékidipon
dikam nadid ta éye a Piyesta
na Ala-ala, baguék mate!
16 Da kagin ko dikam i katu-
tuhanan, a sapul nadid éy
éwan ko dén kanén a huway
i anyaya na Piyesta na Ala-
ala, hanggan éwan matupad
pa tu tunay a kahulugen na ta
kaharian na Diyos."
17 Nadid, inalap ni Jesus tu
tasa a te lasén a alak. Ey to
pégpasalamat na ta Diyos, éy
kinagi na, a "Hati-hatién moy
dén ye a inumén.
18 Da tandaan moy," kagi
na, "sapul nadid, éy éwanék
dén uminom ta alak a huway,
hanggan éwan se dumemét i
péghari na Diyos ta tolay."
19 Nadid, inalap na tu tina-
pay, éy to pégpasalamat na, éy
pinuseng-puseng na, a nitag-
tag na du alagad na. "Saye i
bégi kua," kagi na: "a pabunu
na Diyos a para dikam. Bagay
kanén moy ye, éy maala-alaék
moy."
20 Ey kona be sa tu ginamet
na, ubus de a néngan, éy nige-
wat na dide tu alak, sakay ki-
nagi na, a "I alakae a inumén
tam, éy saye i tanda na bigu a
pangako na Diyos dikam, a i
katibayan naa éy tu digi ko a
mebulak a para dikam.
21 "Pero entan moy," kagi
na, "tu méngitokyon diyakén,
éy kaguman tam san nadid ta
éye a méngan!
22 Kailangan a mateék ayun
to plano na Diyos. Pero
kagbi a tahod tu méngitokyon
diyakén!"
23 Pékabati du alagad ta éya,
éy néguhunan de éng ti ésiya
wade i méngitokyona ni Jesus.

Tu Pégpasuway Eng Ti Esiya Dide I Mataasa

24 Nadid, éy négpasuway
du alagad éng ti ésiya dide i
mataasa.
25 Ey kinagi ni Jesus dide,
a "Du hari du iba a tolay, éy
mégéutusén side du tolay de.
Sakay du tagapamahala, éy
gustu de a purién side na to-
lay.
26 Pero éwan maka sa
kona dikam," kagi ni Jesus.
"Eng'wan, tu mataas dikam,
éy dapat umaheg siya ta
ugali na mababa, a ipabataan
maka siya du kaguman na.
27 Mara, ti ésiya i mataasa,
tu mégiknud san a méngan, o
tu utusan na? Tu mégiknud

a méngan, éy siya i mataasa.
Pero sakén," kagi ni Jesus,
"éy maski mataasék dikam,
éy komanék i utusan moy."
28 "Tukoy ko dén a mat-
apat kam san a kinumuy-
oyog diyakén," kagi ni Jesus,
"maski meaduék dén a hirap.
29 Ey nadid, da nidétunék
dén Nama ko a maghari, éy at-
dinan ta kam be ta karapatan
moy,
30 a kaguman ta kam ta
kaharian ko, a négdipon ki-
tam sa, a mapisan. Sakay
gemtén ta kam a sikam i mag-
mayor du labindalawa a lahi
na Judeo, a apo-apo ni Israel."

Kagi Ni Jesus a Tanggian Siya Ni Pedro

31 Nadid, kinagi ni Jesus ni
Simon Pedro, a "Simon, pinu-
milit dén ti Satanas, a monda
puhubaan na kam ta mahig-
pit.
32 Pero nipanalangin ta
ka dén, Simon, monda
éwan maibut tu péniwala mo
diyakén. Ey nadid, Simon,
éng magsisi ka dén, a nagsoli
ka dén diyakén, éy gustu ko éy
patibayén mo tu péniwala du
kakaguman mo."
33 "Anin, Panginoon," kagi
ni Pedro, "éwan maibut tu
péniwala ko diko. Maski ipih-
esu de kita a bunon de kita, éy
éwan ta ka ginanan!"
34 "Ewan, Pedro," kagi ni
Jesus. "Da tandaan mo, bagu
magtarakot tu tandang nadid
a amulaldew, éy tanggianék
mo ta péntélo a éwanék mo
kaguman."
35 Nadid, kinagi ni Jesus
du alagad na, a "To péglakad
ko dikam to éya a mégtoldu,
éy éwan ta kam pinagkébil ta
kuhata, o suput, o reserba
a sinelas; éy anya, kinulang
kam beman ta maski anya?"
"Ewan," kagi de.
36 "Pero nadid," kagi ni Je-
sus, "éng maglakad kam a
huway a magtoldu, éng te
kuhata kam, éy kébilén moy
dén. Sakay kébilén moy dén
i suput. Sakay éng éwan kam
tu sondang a armas moy, éy
ibugtong moy tu badu moy ta
sondang.
37 Da tandaan moy, tu
kagi ta kasulatan na Diyos
a tungkul diyakén, a kagi
na a mebilangék kan du
makasalanan a tolay, éy
matupad dén ya nadid."
38 "Entan mo, Panginoon,"
kagi du alagad, "te éduwa ki-
tam dén se a sondang." Ey
"Tama dén ya," kagi ni Jesus.

Tu Panalangin Ni Jesus Ta Olibo

39 Nadid, linumuwas de Je-
sus ta Jerusalem, a inumange
man dén side to katidugen de
to Buked na Olibo. Ey kagu-
man na du alagad na.
40 Ey kédemét de sa, éy ki-
nagi ni Jesus du alagad na,
a "Manalangin kam, monda
éwan kam madaig na mang-
puhuba dikam."
41 Nadid, inumadeyo siya
dide ta kétihék, sakay linu-
muhud siya a ménalangin.
42 "Améng," kagi na, "Eng
maari diko, éy iadeyo mo
diyakén i paghirap ko. Pero

éwan na kaluuben kua i masunud, éng'wan na kaluuben mo i masunud."
43 Ey to pénalangin na ta éya, éy pinumeta diya i esa a anghel a gébwat ta langet, a nagpatibay diya.
44 Ey nadid, dahil ta tageg na, éy nanalangin siya ta lalo a mahigpit, a hanggan i asob na éy koman i tuhog na dige, dahil to anteng na.
45 Nadid, kétapos na a nanalangin, éy nagsoli siya du alagad na, a dinemtan na side a tidug, da mélungkut side.
46 "Bakit tidug kam?" kagi na. "Umégkat kam dén, a manalangin kam dén, monda éwan kam madaig na mangpuhuba dikam."

To Péngdikép De Ni Jesus

47 Nadid, pégkagi pabi ni Jesus ta éya, éy dinumemét sa i meaadu a tolay, a kaguman de ti Hudas, a alagad ni Jesus a esa. Ey inumadene siya ni Jesus a monda ahoben na siya.
48 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Bakit, Hudas, itokyonék mo beman ta pamag-itan na péngahob mo diyakén?"
49 Nadid, du alagad a kaguman ni Jesus, péketa de a dekpén siya du tolay, éy kinagi de diya, a "Anya, Panginoon, tegpasén me side ta sondang mia?"
50 Ey tulos tu esa dide a tinegpas na tu utusan no mataas a padi, a tulos minahipas tu talinga na.
51 Pero sinaway ni Jesus du alagad na, a "Tama dén," kagi na, "diyan moy side harangan!" Ey tulos kembilan na tu talingo no utusan, éy mahusay dén!
52 Nadid, kinagi ni Jesus du te tungkulin a Judeo sa a manikép diya, a "Bakit te armas kam a sondang éy ta kayo? Ataay, tulisanék beman a metapang?
53 Aldew-aldew éy édseék dikam ta Templo. Bakit éwanék moy sa dinikép? Pero nadid a kélép, éy saye i oras moy a mangdikép diyakén," kagi ni Jesus, "da saye i oras a mesibét i kapangyarian ni Satanas."

Tinanggian Ni Pedro Ti Jesus

54 Nadid, éy dinikép de ti Jesus, a niange de siya to bile no mataas a padi. Ey tinonodtonod side ni Pedro.
55 Ey nadid, to harap no bile no padi, éy nagdukot side ta apoy. Ey nékiagum ti Pedro du mégeknud sa, a nékipagdengdeng be sa siya.
56 Ey tu esa a bataan ta éya, péketa na ni Pedro to demlag no apoy, éy kinagi na du édsa sa, a "Siya bale ina i kagumana a esa no dinikép moy!"
57 Pero nitanggi ni Pedro. "Ewan," kagi na, "éwan ko siya tukoy!"
58 Mamaya-maya, éy mineta siya no esa a lélake, a tulos kinagi na, a "Siko i alagad na a esa!" Pero nisuway man dén ni Pedro.
59 Nadid, kélipas na manga esa a oras, éy kinagi no esa

a tolay, a “Kaguman na siya
a talaga, da taga Galilea be
siya!”
60 Pero nitanggi man dén ni
Pedro, a kinagi na, a “Ewan
ko tukoy tu kagi mo!” Ey na-
did, to pégkagi pabi ni Pedro
ta éya, éy nagtarakot tu tan-
dang.
61 Ey tu Panginoon, éy
sinuleg na ti Pedro; éy nadid,
péketa ni Pedro diya, éy
naala-ala na tu kinagi ni
Jesus diya, a “Bagu mag-
tarakot i tandang nadid a
amulaldew, éy itanggiék mo
ta pentélo.”
62 Ey to pékaala-ala ni Pedro
ta éya, éy linumuwas siya,
sakay nagsanget siya ta
mahigpit.

Ti Jesus Ta Harap Du Te Tungkulin a Judeo

63 Nadid, du méguwardia
ni Jesus, éy linéloko de siya,
sakay binébalbal de.
64 Sakay tinaklében de tu
mata na ta damit, sakay
sinésuntuk de, a tulos kinagi
de diya, a “Nay, tukuyan mo
éng ti ésiya i nanuntuka diko!”
65 Sakay meadu pa a iba a
kagi i nipangdusta dia diya.
66 Nadid, to gagabi dén,
éy nagmiting dén du te
tungkulin a Judeo. Pati
du mataas a padi, sakay
du maistu ta rilihiyon. Ey
péngiange de ni Jesus to harap
de,
67 éy kinagi de diya, a
“Anya, siko a talaga i Cristo a
tiniyak na Diyos a tagapaglig-
tas ta tolay ta mundua?” Ey
kinagi ni Jesus dide, “Eng
kagin ko ya dikam, éy éwan
kam maniwala.
68 Sakay éng sakén i mag-
pakelagipa dikam, éy éwan
kam sumengbet diyakén.
69 Pero sapul nadid, sakén
a lélake a gébwat ta langet, éy
magdatig kame ta Diyos, a
kagumanék na a maghari.”
70 “Ey nadid,” kagi de, “siko
ngani dén i isesa a anak na
Diyos, o éwan?” “Tama tu kagi
moy,” kagi ni Jesus.
71 Nadid, pékabati du te
tungkulin ta éya, éy kagi de,
a “Bakit kailangan tam pa a
mégbati du magsistigu diya ta
kasalanan na?” kagi de. “Da
nabati tam dén nadid tu sarili
na a kagi a medukés!”

23

Ti Jesus Ta Harap Ni Pilato

1 Nadid, du étanan sa a te
tungkulin a Judeo, éy niange
de ti Jesus ni Gubernador Pi-
lato.
2 Ey niabla de siya ni Pi-
lato, a kinagi de, a “Guber-
nador, dinemtan me i lélake
a éye, a mégtoldu ta mali du
kabébayan me a Judeo, a sin-
away na kan side a mag-
buwes to hari mo ta Roma.
Sakay kagi na be a siya kan i
tiniyak na Diyos a maghari.”
3 Ey ti Pilato, pékabati na ta
éya, éy kinagi na ni Jesus, a
“Anya, siko i haria du Judeo?”
Ey “O,” kagi ni Jesus, “kona to
kinagi mo.”
4 Ey nadid, ti Pilato éy
kinagi na du mataas a padi,
sakay dudu meadu sa a
Judeo, a “Ewan ko meta i

kasalanan na éye a lélake a
monda ipaparusa ko siya."
5 Pero du Judeo, éy pépilitén
de san ti Pilato, a "Ewan,
medukés siya," kagi de, "da
léligaligén na du tolay ta
Galilea, a hanggan ta éye,
dahil ta pégtoldu naa!"

Siniyasat Siya Ni Herod

6 Nadid, pékabati ni Pilato ta
éya, éy pinakelagipan na side
éng taga Galilea ti Jesus. Ey,
"O," kagi de.
7 Ey nadid, pékaisip na a
sakup ni Herod a guber-
nador ta Galilea ti Jesus, éy
nipeange na ti Jesus diya,
da netaun dén ti Herod a
binumisita ta Jerusalem.
8 Ey ti Herod éy mésahat
siya, da nale a panahun a
nabaheta na dén siya, kanya
gustu na siya a meta. I asa
naa, éy makay ipeta ni Jesus
diya i milagro.
9 Kanya pinakelagipan na
ti Jesus ta meadu a kagi; pero
éwan sinumengbet ti Jesus
diya ta maski isesa a kagi.
10 Ey nadid, du te tungkulin
a Judeo, éy te taknég side to
harap ni Herod, a tulos ni-
abla de ti Jesus ta mahigpit.
11 Pati ti Herod, sakay du
sundalu na, éy linéloko de be
ti Jesus, a inéapi de. Binaduan
de siya ta memahal a badu na
hari, sakay pinasoli de siya ni
Pilato.
12 Bagu ta éya a aldew, éy
nagkalinga ti Herod sakay ti
Pilato. Pero sapul ta éya
a aldew, éy naging nagkadi-
moy dén side.

*Nipabuno Ni Pilato Ti Je-
sus*

13 Nadid, pinauwet man
dén ni Pilato du te tungkulin
a Judeo, sakay du iba a Judeo.
14 Ey kinagi na dide, a "Tu
nitugén moy se a lélake, éy
kinagi moy a tinolduan na
kan du tolay ta mali. Pero to
péngsiyasat ko diya ta harap
moy, éy éwan ko mineta i
kasalanan na, a kona to ni-
abla moy diyakén.
15 Ey kona be sa ti Herod,
éy éwan na neta i kasalanan
na. Kanya pinasoli na siya
diyakén. I éye a lélake," kagi
ni Pilato, "éy éwan siya tu
kasalanan a pangbunuan ko
diya.
16 Kanya éy ipabalbal ko
siya, sakay légsiwan ko dén."
17 Nadid, tuwingg piyesta,
éy kailangan ni Pilato a mag-
paluwas ta isesa a pihesu a
para du tolay, da saya i ugali
de. Kanya talaga na a légsiwan
ti Jesus.
18 Pero kinékagi du étanan a
tolay ta medegsén, a "Ewan,
bunon mo siya. I gustu me a
légsiwan mo éy ti Barabas!"
19 (Ti Barabas éy pihesu
siya a lélake a nakabuno. Siya
éy kaguman na du iba a tolay
to péngligalig de ta banuwan.)
20 Ey gustu ni Pilato a
légsiwan na ti Jesus; kanya
nékipégpasuway man dén siya
du Judeo.
21 Pero kinékagi de san ta
medegsén, a "Ewan, ipako mo
siya ta kudos! Ipako mo siya
ta kudos!"
22 Ey kinagi ni Pilato dide
a huway, a "Bakit? Anya

i kasalanan na? Ewanék
tu meeta a kasalanan na a
pamunuan ko diya. Kanya
éy ipabalbal ko siya, sakay
légsiwan ko dén.”
23 Pero du tolay, éy pépilitén
de san ti Pilato ta mahig-
pit, a pinégkagian de siya ta
medegsén, a “Ipako mo siya
ta kudos.” Ey éwan naka-
suway ti Pilato ta gustu de.
24 Kanya pinaayunan na
side ta gustu de.
25 I pinaluwas na sana éy tu
gustu de a ti Barabas. Siya
tu dati a nipihesu de, da lin-
igalig na du tolay, sakay na-
munu be. Ey ti Jesus, éy
nipetugén na dide a ipako ta
kudos.

*Nipako De Ti Jesus Ta Ku-
dos*

26 Nadid du sundalu, to
péngiange de ni Jesus ta
péngipakoan de, éy kasambat
de i esa a lélake a somdép ta
banuwan. Ti Simon i ngahen
na a taga Sirene. Ey pinilit de
siya minangbékle to kudos a
umunonod ni Jesus.
27 Nadid, éy te meaadu
pa a tolay a inumunonod
be ni Jesus. Kaguman
be sa i sénganya a bébe a
mégsésangitén side diya.
28 Ey sinuleg side ni Jesus,
a kinagi na dide, a “Diyanék
moy pégsangitan, sikam a taga
Jerusalem a bébe. Eng'wan,
i pagsangitan moy makaa, éy
na bégi moya, sakay anak
moy.
29 Da entan moy,” kagi na,
“te dumemét a panahun a
mahirap. Ey ta kédemét na, éy
kagi du tolay a masuwerte du
bébe a baug, a éwan tu anak a
mabulol.
30 Lumalo a lumalo i éya a
hirap, a hanggan umasa du
tolay a kayonwan maka side
du buked, monda mate side
maka dén.
31 Entan moy,” kagi ni Je-
sus, “éng pahirapan de dén
nadid tu éwan tu kasalanan,
éy anya wade i gemtén dia
ta esa a panahun dikam a te
kasalanan?”
32 Nadid, to péngiange de ni
Jesus a ipako de, éy niange
de be sa i éduwa a tulisan a
bunon de be.
33 Ey kédemét de to lugar
a ngéngahinan de a Bungu,
éy nipako de ti Jesus, sakay
du éduwa a tulisan. Tulos
nitolnék de side ta magtem-
banga a tagirilan ni Jesus.
34 Ey ti Jesus, éy kinagi na,
a “Pagpasensiyaan mo side,
Améng, da éwan de tukoy tu
gemtén de.”

Nadid, to péngitolnék de dén
du étélo, éy hinati-hati de
tu badu ni Jesus, a nagpal-
abunutan side éng ti ésiya i
makaalapa dide.
35 Ey dudu tolay ta éya, éy
te taknég san side to digdig, a
mégita. Ey du te tungkulin a
Judeo, éy tinétokso de ti Jesus.
“Entan moy,” kagi de, “nilig-
tas na kan du iba. Ey nadid,
éng siya i tiniyak na Diyos a
tagapagligtas, éy bakit éwan
na iligtas nadid i sarili na?”
36 Pati du sundalu sa,
éy tinétokso de be siya, a
ginewatan de siya ta tuba.
37 “Nay,” kagi de, “éng siko
a talaga i haria na Judeo, éy
iligtas mo beman i bégi mua!”

38 Nadid, te pastel to on-
tok no kudos ni Jesus, a i ki-
nagi naa éy "SAYE I HARIA NA
JUDEO."
39 Nadid, tu tulisan a
esa a nipako de be sa, éy
pinégkagian na ti Jesus ta
medukés, a "Bakit," kagi na,
"isip ko siko i tagapagligtasa
ta tolay. Iligtas mo beman i
bégi mua, sakay agawén mo
kame be!"
40 Pero tu tulisan a esa, éy
pinégkagian na tu kaguman
na, a "Bakit, maski mate ka,
éwan ka bale umanteng ta
Diyos ta langet? Entan mo,"
kagi na, "pareho i parusa
tama a ételo,
41 éy tama tu gimet de
dikita, da te kasalanan kita.
Pero i kaguman ta a éye, éy
éwan tu kasalanan."
42 Ey to pégkagi na ta éya,
éy kinagi na ni Jesus, a
"Alélahanénék pad, Jesus, ta
kédemét mo a maghari."
43 Ey kinagi ni Jesus diya,
a "Kagin ko diko i katu-
tuhanan, a nadid a aldew éy
kaguman ta ka ta langet."

Tu Kamatayan Ni Jesus

44 Nadid, sapul to tanghali,
éy nagdiklém hanggan to alas
tres.
45 Ey nadid, tu kortina a
dikél ta lubuk no Templo, éy
bigla a napéknet a nahati dén.
46 Ey dinumulaw nadid ti
Jesus, a kinagi na, a "Améng,
ientarega ko diko i kaliduwa
kuae." Ey to pégkagi na
dén ta éya, éy tulos na dén
nahéngsatan.
47 Nadid, tu kapitan du sun-
dalu, péketa na ta nanyaria,
éy pinuri na i Diyos, a kinagi
na, a "I éye a lélake, éy éwan
siya tu kasalanan a talaga!"
48 Ey du napisan sa a tolay a
mégita, péketa de ta nanyaria,
éy nagsoli side ta bile de a
mélungkut a tahod.
49 Ey du dati a kakaguman
ni Jesus, sakay du bébe a
kinumuyoyog diya sapul to
kéhektat na ta Galilea, éy édsa
be sa side a nangtan-aw ta
nanyaria.

Tu Péngielbéng Ni Jesus

50-51 Nadid, te esa a lakay
ta Jerusalem a taga Arimatea
ta Hudea. Mahusay siya a
lakay, a siya be i maguhaya ta
kédemét na Diyos a maghari.
Maski mataas be siya a Judeo,
a konsiyal siya, éy éwan siya
inumayun ta gustu a gemtén
du kaguman na ni Jesus.
52 Siya éy inumange ni Pi-
lato a inaged na tu bangkay ni
Jesus.
53 Ey nadid, éy pineogsad
na dén tu bangkay to kudos,
sakay sinaputan na to manta,
sakay nielbéng na to kuweba
a nipaébut de to pader, a éwan
pabi ginamit.
54 I éya a aldew éy disperas.
Ta gabia éy pangilin na Judeo.
55 Ey du bébe a kinumuy-
oyog ni Jesus sapul to kéhektat
na ta Galilea, éy kaguman ni
Hose to lébéng. Ey neta de
éng kodya i pinéngielbéng dia
diya.
56 Ey nagsoli dén du bébe to
bile de, a tulos nihanda de tu
don a mesépot, a para ipahid
de to bangkay ni Jesus. Ey to

kagagabian na éya, éy inumimang san side, ayun ta ugali na kautusan de.

24

To Kébuhay ni Jesus

1 Nadid, to simba dén a amulaldew, éy inumange du bébe to lébéng, a kébil de sa tu hinanda de a don a mesépot.

2 Ey kédemét de to kuweba a lébéng, éy dinemtan de a bukas bale dén, a negulung dén to digdig tu takléb na a bito!

3 Ey késdép de to kuweba, éy éwan bale sa tu bangkay ni Jesus.

4 Nadid, to pégisip-isip de éng anya i nanyaria, éy bigla a te taknég sa i éduwa a lélake, a méngislap i badu dia.

5 Ey du bébe, éy inumanteng side, a dinumukog side. Ey kinagi du lélake dide, a "Bakit ahayukén moy tu buhay a tolay ta lubuk na lébéng?

6-7 Ewan moy naala-ala tu kinagi ni Jesus dikam ta Galilea? I kinagi na éy kailangan éy tu lélake a gébwat ta langet, éy metugén kan siya du medukés a tolay, a tulos ipako de ta kudos. Sakay mabuhay siya ta ikatélo a aldew. Kanya éwan se siya," kagi du éduwa, "da nabuhay dén!"

8 Nadid, pékabati du bébe ta éya, éy naala-ala de dén tu kinagi ni Jesus dide ta Galilea.

9 Ey nagsoli dén side, a inumange side nagbaheta du iba a alagad ta nanyaria dide to lébéng.

10 Diden ya a bébe, éy ti Maria Magdalena, sakay ti Juana, sakay ti Maria a ina ni Santiago, sakay du kaguman de a iba a bébe.

11 Pero du apostol a binahetaan de, éy akala de éy kabulyan san, kanya éwan side naniwala du bébe.

12 Pero ti Pedro, éy inumégkat siya a tulos minaginan siya to lébéng a inentan. Ey kédemét na to lébéng, éy niseleg na tu lubuk, éy i neta na sana sa éy basta tu sapot na. Ey nagsoli dén siya nadid to bile de, a mégisip-isip siya éng anya i nanyaria.

Tu Nanyari Du Néglakad Ta Emaus

13 Nadid, ta éya a mismo a aldew, éy naglakad i éduwa a alagad ta Bariyo Emaus, a ikaadeyo na ta Jerusalem éy manga sapulu a kilometro.

14 Ey to péglakad de, éy péguhunan de i nabaheta de a nanyari.

15 Ey nadid, to péguhon de a éduwa, éy inabut side ni Jesus a kinumuyog siya dide a naglakad;

16 pero éwan de natenggi siya.

17 Ey pinakelagipan na side éng anya i péguhunan dia. Ey hinumintu side, a mélungkut a tahod i mudet dia.

18 Ey kinagi no esa, a ti Kleopas i ngahen na, a "Anya gébwat ka ta Jerusalem, éy éwan mo bale nabaheta tu nanyari ta éya to esa a aldew?"

19 "Ey anya i nanyaria?" kagi ni Jesus.

Ey kinagi du éduwa, a “Te
lélake a pinaange se na Diyos,
a ti Jesus i ngahen na, a
taga Nasaret. Ey purupeta
siya,” kagi de. “Ey mahal siya
na Diyos sakay du tolay, da
makapangyarian tu pégtoldu
na, sakay tu ginamet na du to-
lay éy makapangyarian pati.
20 Pero du mataas a padi,”
kagi de, “sakay du tagapama-
hala, éy dinikép de siya sakay
nitugén de ta gubernador a
nipabuno. Sakay nipako de
siya to kudos.

21 “Pero sikame,” kagi de,
“éy inumasa kame diya, da
akala me a siya tu mangtubus
dikitam a Israel du kalaban
tam a taga Roma. Pero besa
ina. Da nadid éy ikatélo na
dén a aldew sapul to nipang-
buno de.
22 Ey nadid, i pégtakaan
mia,” kagi de, “éy tu nibaheta
dikame du kaguman me a
bébe. Binisita de kan tu
lébéng to gagabi se.
23 Pero éwan kan sa tu
bangkay. Ey to késoli du
bébe dikame, éy kinagi de a
pinumeta kan dide i éduwa
a anghel, a kinagi de kan a
nabuhay dén siya.
24 Kanya du kaguman me a
iba, éy inange de inentan tu
lébéng, éy dinemtan de ngani
a éwan dén tu lasén, pero éwan
de neta ti Jesus.”

25 Nadid, kinagi ni Jesus
to éduwa, a “Ayhay, bakit
kulang i isip du tolay! Bakit
mégalanganin kam a méniwala
to nisulat du purupeta to
araw!
26 Ewan moy nabati a
kailangan a mate i Cristo ta
kona sa, bagu siya maghari
ta mundua?”
27 Nadid, tulos ni Jesus a
néngipaliwanag dide ta étanan
a kagi ta kasulatan na Diyos
a tungkul diya. Nitoldu na
dide sapul ta libru ni Moises,
a hanggan ta kasulatan du
purupeta. Pero éwan de pabi
natenggi a ti Jesus siya.
28 Nadid, kéadene du éduwa
a alagad to bariyo a angayan
de, éy nagwari-wari ti Jesus a
magtulos.
29 Pero tu éduwa, éy ginipos
de siya, a kinagi de, a
“Matidug kitam pa se, da
apon dén.” Kanya tinumulos
ti Jesus dide.
30 Ey to péngan de, éy inalap
ni Jesus tu tinapay, a nag-
pasalamat ta Diyos. Sakay
pinuseng-puseng na, a niatéd
na du kaguman na a éduwa.
31 Ey nadid, bigla de a
natenggi siya! Pero siya, éy
basta linompés ta harapan
dia.
32 “Kanya bale éy nagtaka
kita a nasahat kita tu isip,”
kagi de, “to nipagpaliwanag
na dikita to péglakad tam to
dilan!”
33 Nadid, éy inumégkat
side agad, a nagsoli side ta
Jerusalem. Ey kédemét de du
alagad a napisan sa,
34 éy kinagi du alagad dide,
a “Nabuhay ngani dén tu
Panginoon! A pinumeta dén
siya ni Pedro!”
35 Ey “O, ngani,” kagi du
éduwa, “mineta me be dén
siya.” Ey tulos de a nibaheta

dide i nanyaria dide to dilan,
a “Bagu me siya natenggi,”
kagi de, “éy to pémuseng na to
kanén me a tinapay.”

Pinumeta Ti Jesus Du Alagad Na

36 Nadid, to péguhon de pabi
ta éya, éy bigla a te taknég ti
Jesus ta bélog dia, tulos kinagi
na dide, a “Mapayapa kam
dén.”
37 Ey du alagad, éy
kinumégtot side a inumanteng, a akala de éng bélet.
38 Ey kinagi ni Jesus dide, a
“Bakit méganteng kam? Bakit
kulang pabi i péniwala moya?
39 Entan moy i kamét kua
sakay na tikéd kua, a te
talingo dén. Sakén dén ye.
Nay,” kagi na, “kébilanék
moy, a buhayék dén. Ewanék
bélet,” kagi na, “da te bégiék.”
40 Ey to pégkagi ni Jesus
ta éya, éy nipeta na dide tu
kamét na sakay na tikéd na.
41 Ey du alagad, éy basta
natilihan side, a mégisip-isip
side éng méniwala, o éng éwan.
Ey nasahat side ta dikél. Ey
nadid kinagi ni Jesus dide, a
“Te ipakan kam diyakén?”
42 Ey inatdinan de to nituno
de a ikan.
43 Ey kinan na to harap de.
44 Ey tulos kinagi na dide,
a “Ewan moy natandaan tu
kinagi ko dikam to éya, a
kailangan a matupad i étanan
a nipesulat na Diyos to araw
a tungkul diyakén--i édse ta
kautusan ni Moises, sakay ta
libru du purupeta, sakay ta
libru na Manga Kanta.”
45 Ey nadid, tulos ni Jesus a
nipaliwanag dide i kasulatan
na Diyos.
46 “Saye tu nisulat du pu-
rupeta to araw,” kagi na, “a
kailangan a mate tu tiniyak
na Diyos a tagapagligtas
ta mundua, sakay tulos
mabuhay siya a huway ta
ikatélo a aldew.
47 Ey nisulat de be,” kagi
ni Jesus, “a ta pamag-itan no
ngahen ni Cristo, éy mepa-
hayag ta Jerusalem, a hang-
gan ta étanan a mundu, a pag-
pasensiyaan na Diyos i maski
ti ésiya a tolay, éng magsisi
siya, a ibutan na i kasalanan
na.
48 Ey sikam i magpatunaya
ta étanan a éya a nanyari.
49 Ey sakén a mismo,” kagi
ni Jesus du alagad na, “éy
paangen ko dikam tu Banal
a Espiritu a nipangako dikam
Nama ko. Pero maguhay kam
pa ta Jerusalemae, a hanggan
padibién ko dén siya dikam,
da siya i mangatéda dikam ta
kapangyarian moy a gébwat
ta langet.”

Inumontok Siya Ta Langet

50 Nadid, éy niange ni Je-
sus du alagad na ta luwas na
banuwan, a hanggan ta Beta-
nia. Ey ta éya, éy niontok na tu
kamét na, a nipanalangin na
side.
51 Ey pénalangin na pabi, éy
inumadeyo siya dide, a inu-
montok dén ta langet.
52 Ey du alagad, éy nagpag-
soli dén side ta Jerusalem, a
mésahat dén side diya.
53 Ey ta éya, éy kéya
side a palagi to Templo, a

mégpépasalamatén side ta Diyos.

I Mahusay a Baheta tungkul ni Jesu Cristo a nisulat ni Juan

Tu Mégkagi Ta Kagi Na Diyos

1 To araw, bagu nilalang
i mundua éy édsa dén tu
ngéngahinan de a kagi na
Diyos. Kaguman siya na
Diyos, sakay pati éy Diyos
ngani dén siya.
2 Sapul to sapul éy édse siya
ta Diyos.
3 Pinaglalang siya na Diyos
ta étanan. Maski anya a ni-
lalang, éy siya i naglalanga.
4 Nadid, siya a ngéngahinan
de a kagi na Diyos, éy saya
i kégébwatan na buhay tama.
Sakay siya i nagpaliwanag ta
isip na tolay.
5 I Demlag na Diyos, éy
pademlagén na i diklém. I
diklém éy éwan makadaig ta
Demlag na Diyos.
6 Nadid, te lélake a inutusan
na Diyos, a ti Juan i ngahen
naa.
7 Pinaange na ti Juan du
tolay, a monda ipahayag
na dide i ngéngahinan tam a
Demlag, monda maniwala
side diya a étanan.
8 Bakén a ti Juan i Demlag;
éng 'wan, i tungkulin naa éy
ipahayag na du tolay i Dem-
lag.
9 I tunay a Demlag éy ti Jesu
Cristo a dinumibi ta mundua
a magpaliwanag ta isip na to-
lay.
10 Nadid, nilalang ni Jesus
i mundua. Pero to pégiyan
na ta mundua, éy éwan siya
tukoy na tolay, maski siya i
naglalanga dide.
11 Inumange siya to sar-
ili na a banuwan, pero du
kabébayan na a Judeo, éy éwan
de siya tinanggap.
12 Pero du nananggap diya,
a méniwala side diya a talaga,
éy ginimet na side a maging
anak side na Diyos.
13 Ey pakodyan de a naging
anak na Diyos? Nienak wade
side a huway na bébe, ayun
ta plano na tolay? Ewan! Da
Diyos ngani dén i Ama dia.
14 Kanya nadid, tu
ngéngahinan de a kagi na
Diyos, éy naging tolay siya
a négiyan dikame. Siya éy
ti Jesus. Ey mebait siya,
a katutuhanan i kagi naa.
Ey sikame éy neta me i
pagkadiyos na. I pagkadiyos
na éy makapangyarian, da
siya i isi-isesa a anak na
Diyos.
15 Nipahayag siya ni Juan,
a kinagi na du tolay, a "Siya
ya tu kinagi ko dikam to éya,
a te dumemét se a lélake a
ménegipo diyakén a kalewas
ko. Mataas siya diyakén,"
kagi ni Juan, "da baguék
nienak, éy buhay dén siya."
16 Nadid, da mahal na ki-
tam a tahod, éy mebait siya
dikitam a palagi, a kagbian
na kitam.
17 To araw éy inatdinan ni
Moises du tolay ta utus na
Diyos. Pero nadid éy inat-
dinan kitam ni Jesu Cristo

ta kagbi na Diyos, sakay ni-
paliwanag na dikitam i katu-
tuhanan.
18 Ewan tu naketa ta Diyos,
maski nikésiya. Basta tu anak
na a isi-isesa, a kaguman
Nama na a Diyos, éy siya i
nagpahayaga diya.

Tu Katungkulan Ni Juan

19 Nadid ti Juan, éy nag-
binyag siya du tolay ta Be-
tania. Ey du tagapamahala
a Judeo ta Jerusalem, éy ki-
nagi de du padi, a "Ange
moy pakelagipan ti Juan éng
ti ésiya siya, éng siya i taga-
pagligtas ta tolay."
20 Ey nagtapat ti Juan dide.
"Besa a sakén i tiniyak na
Diyos a tagapagligtas," kagi
na.
21 "Ey nadid." kagi de, "éng
éwan siko i tagapagligtas, éy
ti ésiya ka? Ti Elias ka?" Ey
"Ewan," kagi ni Juan. "Ey
siguru siko i mahalaga a pu-
rupetana Diyos?" Ey "Ewan
be," kagi na.
22 "Ey ti ésiya ka," kagi de.
"Kagin pad dén, a monda te
ikagi kame du nagpaange se
dikame diko. Anya ka, da
mégtoldu ka ta kona sa?"
23 Nadid, kinagi ni Juan,
éy "Ewan moy naala-ala tu
nihula ni Purupeta Isaya to
araw? I nihula na, éy te
dumemét kan a lélake a mag-
pahayag ta ilang a lugar, a i
kagi na kan du tolay, a dapat
husayén de i péglakaden na
Panginoon. Ey nadid, sakén i
éya a lélake a nihula na."
24 Nadid du Pariseyo, éy
side i nagutusa dide a inu-
mange ni Juan a nagpake-
lagip.
25 Ey kinagi de ni Juan, éy
"Nadid, éng besa ka tu taga-
pagligtas, éng besa ka be a
ti Elias, sakay besa ka tu
purupera na Diyos, éy bakit
mégbinyag ka ta tolay?"
26 "Sakén" kagi ni Juan, "éy
binyagen ko i tolay ta dinom.
Pero te lélake a esa ta éye a
éwan moy tukoy.
27 Siya, maski ménegipo
diyakén a dumemét, éng
iparehoék moy diya, éy
éwanék tu pasa, da mataas
siya diyakén."
28 I éya éy nanyari ta Beta-
nia, ta dibilew na Hordan.

Tu Bilang Tupa Na Diyos

29 Nadid, to kagagabian na
éya, éy neta ni Juan ti Jesus
a tamo diya. Péketa na diya,
éy kinagi na du tolay sa, a
"Entan moy, siya ina i bilang
tupa na Diyos. Siya i mag-
ibuta ta kasalanan na tolay ta
mundua.
30 Siya ina tu kinagi ko
dikam to éya a te dumemét
se a lélake a ménegipo diyakén
a kalewas ko. Mataas siya
diyakén, da baguék nienak,
éy buhay dén siya.
31 Maski sakén," kagi ni
Juan, "to ditol éy éwan ko be
tukoy éng ti ésiya i tagapaglig-
tas. Pero i tungkulin ko éy
binyagen ko i tolay ta dinom
a monda mepahayag dén siya
ta Israel."
32-33 Nadid, nipahayag ni
Juan ti Jesus a huway ta kona

se: “Bagu ko napospusan éng
ti ésiya siya,” kagi na, “éy
inutusanék na Diyos a mag-
binyag ta tolay. Sakay pati,
éy kinagi na Diyos diyakén a
meta ko i Espiritu na a du-
mibi to esa a lélake a tulos na
umapon diya. Ey kinagi be na
Diyos diyakén a siya éy binya-
gen na du tolay ta Banal a Es-
piritu.” “Nadid,” kagi ni Juan,
“to esa a aldew éy nanyari
tu kinagi na Diyos diyakén, a
mineta ko i Espiritu na Diyos
a dinumibi a gébwat ta langet
a koman i dagalan. Ey tulos
na inumapon ni Jesus.
34 Ey nadid,” kagi ni Juan,
“da mineta ko dén i éya éy
sakén dén i magpatunaya
dikam a siya ya a talaga i isi-
isesa a anak na Diyos.”

Du Neditol a Alagad Ni Jesus

35 Nadid, to kagagabian na
éya, éy kaguman man dén ni
Juan tu éduwa a alagad na.
36 Ey to péketa de ni Jesus a
sumalegéd, éy kinagi ni Juan
du éduwa, a “Entan moy, siya
ina i bilang tupa na Diyos!”
37 Ey tu éduwa a alagad ni
Juan, pékabati de ta éya, éy
tinumagubet side ni Jesus.
38 Ey ti Jesus, to késuleg na
éy neta na side a tumétagubet
diya. Ey kinagi na dide, a
“Anya i gustu moya?” Ey
“Maistu,” kagi de, “ahe i tulu-
san mua?”
39 “Ey kumuyog kam,” kagi
na, “éy meta moy.” Kanya
kinumuyog side ni Jesus, a
mineta de tu tinulusan na a
bile. Ey tinumulos be sa side,
da apapon dén.
40 Nadid, tu ngahen na esa
dide éy ti Andres a wadi ni
Simon Pedro.
41 Kanya ti Andres, éy in-
uwet na agad teka na, a ki-
nagi na diya a “Kadon dén,
mineta me dén tu Cristo.”
(Séya i pégngahen du Judeo to
lélake a éuhayén de a tiniyak
kan na Diyos a tagapagligtas
dide.)
42 Nadid, tulos niange ni
Andres tu aka na ni Jesus. Ey
péketa ni Jesus diya, éy kinagi
na, a “Ti Simon ka kan, a
anak ni Juan. Pero sapul na-
did, i pégngahen mia diko éy
Kepas.” (I kahulugen na éya,
éy Pedro, sakay i kahulugen
na a esa éy bito.)
43 Nadid, to kagagabian na
éya éy naisipan dén ni Jesus
a umange ta Galilea. Ey to
péglakad na éy neta na ti Pelip.
Ey kinagi na diya, a “Kumuy-
oyog ka diyakén a maging
alagad ko.”
44 Ti Pelip éy taga Betsayda.
Siya be ya i banuwana de An-
dres a patwade.
45 Nadid ti Pelip, éy inange
na ti Natanel, a kinagi na
diya, a “Natanel, natandaan
mo tu hinulaan du purupeta
sakay ti Moises to pénulat
na ta utus na Diyos, a te
tagapagligtas kan a dumemét
dikitam? Mineta me dén siya
a talaga! Ti Jesus,” kagi na, “i
ngahen na, a anak ni Hose a
taga Nasaret.”
46 “Ataay,” kagi ni Natanel,
“te mégébwat bale be a
mahusay a lélake ta éya
a kétihék a banuwan na
Nasaret?” “O,” kagi ni Pelip;

"kadon, angen ta entan."
47 Nadid, péketa ni Jesus ni
Natanel a gébék diya, éy ki-
nagi na du édsa sa, a "Entan
moy, i lélake a ina éy tunay a
Judeo, a matapat siya."
48 Ey ti Natanel, pékabati na
ta éya, éy kinagi na ni Jesus,
a "Ta aheék mo a napospu-
san?" "Bagu ka inange ni
Pelip," kagi ni Jesus, "éy neta
ta ka dén a te salendum to
kayo."
49 "Mégtakaék," kagi ni
Natanel. "Méniwalaék dén a
siko ngani dén i isi-isesa a
anak na Diyos! Siko i hari
mia ta Israel a talaga!"
50 "Kanya ka wade san
naniwala diyakén," kagi ni
Jesus, "éy dahilan to kinagi
ko diko a neta ta ka dén a te
salendum to kayo. Pero meta
mo i lalo a kataka-taka ta esa
a aldew.
51 Tandaan moy," kagi ni
Jesus, "meta moy i langet a
bumukas a tulos du anghel a
dumibi diyakén, sakay meta
moy be side a umontok a
gébwat diyakén. Sakén i lélake
a gébwat ta langet."

2

Tu Kasal Ta Kana

1 Nadid, kélipas na éduwa a
aldew, éy te kasal ta Bariyo
Kana ta Galilea. Ey édsa sa tu
ina ni Jesus.
2 Ey kéya be sa ti Jesus sakay
du alagad na, a kinombida sa
side.
3 Nadid, to pégkasayaan de
pabi, éy naubus dén tu alak.
Ey kinagi no ina ni Jesus diya,
a "Naubus dén tu alak."
4 "Diyanék mo utusan,
Inéng," kagi na. "Ewan pabi
oras a ipeta ko i kapang-
yarian ko."
5 Nadid, kinagi no ina na
du bataan sa, a "Sundin moy i
maski anya a kagi na dikam."
6 Nadid, te éném sa a
tapayan a méglasén side ta
manga téglélima a baldi. Side
ya i hinanda du Judeo a
pagugisan, ayun ta rilihiyon
de.
7 Ey kinagi ni Jesus du
bataan sa, a "Putatén moy
side ta dinom." Ey pinutat de
side.
8 Nadid, kinagi ni Jesus
dide, a "Nay, isalduk moy
i sénganya, a kébilén moy ta
namamahala ta kasalae." Ey
sinunud de tu kinagi ni Jesus
dide.
9 Nadid, tu namamahala
to kasal, éy kinenaman na
tu dimom, éy alak bale dén.
Ey éwan na be tukoy éng
ahe i gébwata na éya a alak.
Basta du bataan a nagsalduk
i nakapospusa. Kanya tu
namamahala, éy dinulawan
na tu lélake a kékasalén,
10 a kinagi na diya, a
"Bakit, isip ko ugali na tolay
a iditol de pa a ipenom du
kombidadu de tu memahal
a kalase a alak? Nadid, bagay
nakainom dén side, éy iluwas
na dide tu alak a mehina.
Pero siko éwan, da nadid mo
san iluwas tu memahal a
alak!"
11 I éya a ginimet ni Jesus
ta Kana, éy sáya i purumeru
a gimet na a makataka-taka.
Nagpatunay siya du tolay ta
éya ta pagkadiyos na. Ey du

alagad na, éy naniwala dén side a siya i tiniyak na Diyos a tagapagligtas du Judeo.

12 Nadid, kétapos na éya, éy inumange de Jesus ta Kapernaum. Kaguman na tena na, sakay du tétotop na sakay du alagad na. Ey tinumulos sa side ta sénganya a aldew.

Tu Ginamet Ni Jesus Ta Templo

13 Nadid, kédemét na piyesta na Judeo, éy inumange ti Jesus ta Jerusalem. I ngahen na éya a piyesta éy Piyesta na Ala-ala.

14 Kédemét na ta Jerusalem, éy sinomdép siya ta Templo. Ey to késdép na, éy neta na sa i tolay a mégtinda-tinda, a iyébugtong de i baka sakay tupa sakay palapati. Sakay neta na be sa du mégpalit ta kuhata.

15 Ey naglubid ti Jesus ta pégyabat na, a tulos na side a étanan a nitabuy ta luwas na Templo. Pati du tupa sakay baka éy nitabuy na be side. Sakay du lamesa du mégpalit ta kuhata, éy binalibaleksad na side a tulos nesapwah dén tu kuhata de.

16 Sakay kinagi na du méngibugtong ta palapati, a "Nay, paluwasén moy se side. Bakit, gemtém moy beman a palengke i Bileae Nama ko?"

17 Nadid, du alagad ni Jesus, péketa de ta éya, éy naalaala de tu nisulat ni Dabid to araw, a i kagustuan na kana ta Bile na Diyos, éy saya i kaanyaan na kan.

18 Nadid, du mataas a Judeo, éy inumange side ni Jesus a kinagi de, a "Anya i ipeta mo dikame a katakataka, monda meta me éng te kapangyarian ka a nagpaibut du tolay ta Templo?"

19 "Hukatén moy i Templua," kagi na, "éy pataknégén ko a huway ta étélo san a aldew."

20 Ey "Areh!" kagi du Judeo. "Du neditol a nagpataknég ta Templua, éy épat a pulu éy ta éném a taon a nagtarabaho side! Ey siko, isip mo beman éy mapataknég mo san ta étélo san a aldew?"

21 Ewan tukoy du Judeo a nihalimbawa san ni Jesus dide tu Templo. Pero bégi na san i kinagi naa dide.

22 Nadid, to nikébuhay ni Jesus to ikatélo a aldew, éy nalaala dén du alagad na tu kinagi na a éya. Ey naniwala side diya, sakay naniwala be side ta kasulatan na Diyos.

23 Nadid, to Piyesta na Alaala, éy meadu ta Jerusalem a naniwala ni Jesus, a siya i tagapagligtas dide, da neta de i ginimigimet na a katakataka.

24 Pero ti Jesus, éy éwan siya nagkatiwala dide, da tukoy na dén side a étanan.

25 Ewan siya tu kailangan ta magbaheta ta ugali na tolay diya, da tukoy na dén i isip na tolay a maski ti ésiya.

3

Ti Jesus Sakay Tu Te Tungkulin a Lakay

1 Nadid, te esa a lakay a namamahala du Judeo, a ti Nikodemo i ngahen na.

Sakup siya na rilihiyon a ngéngahinan de a Pariseyo.
2 To esa a kélép, éy inumange siya ni Jesus a nékiohon. “Maistu,” kagi na, “napospusan me a maistu ka a gébwat ta Diyos, da éwan ka makagimet ta gégemtén mua a memahal éng éwan édse diko i Diyos.”
3 Ey kinagi nadid ni Jesus to lakay, a “Tandaan mo: éng éwan ienak i tolay a huway, éy éwan siya maari a ipasakup ta kaharian na Diyos.”
4 “Ey kodya i péngienaka ta matanda dén a tolay a huway?” kagi ni Nikodemo. “Makasdép wade siya ta tiyana nena na a monda ienak a huway?”
5 “Tandaan mo,” kagi ni Jesus, “éng éwan ienak i tolay ta dinom sakay ta Espiritu na Diyos, éy éwan siya makasdép ta kaharian na Diyos.
6 Tu ienak ta tolay, éy meaheg ta tolay, sakay tu ienak ta Espiritu na Diyos, éy meaheg ta Diyos.
7 Diyan ka mégtaka to kinagi ko diko a kailangan a ienak i tolay a huway.
8 Mara i pahés, éy mabati mo, pero éwan mo tukoy i kégébwatan na sakay ta angayan na, da méglebut siya ta maski ahe. Nadid, éy kona be sa i tolay a ienak ta Espiritu na Diyos, a éwan mo be tukoy éng kodya.”
9 Ey kinagi ni Nikodemo, a “Kodya a manyari i éya?”
10 Ey “Anya,” kagi ni Jesus, “isip ko matalinung ka a maistu ta Israel, pero éwan mo beman tukoy tu kinagi ko?
11 Tandaan mo; tu napospusan me sakay tu mineta me, éy ibaheta me dikam a talaga. Pero sikam, éy éwan kam méniwala ta kagi mia.
12 Nadid, éng éwan kam méniwala to kinagi ko dikam tungkul ta munduae, éy pakodyan moy a maniwala éng ibaheta ko dikam i manyaria tungkul ta langet?
13 Entan mo, éwan tu tolay ta mundua a maski ti ésiya a gébwat ta langet, éng éwan sakén san a ngéngahinan de a lélake a gébwat ta langet.”
14 Mara ti Moises to araw, to pégiyan de ta ilang a lugar, éy nagimet siya ta ulag a tanso, a niekpét na to kayo a te tolnék. Nadid, éy kona be sa i lélake a gébwat ta langet, a iekpét de be siya ta te tolnék a kayo,
15 a monda maski ti ésiya a tolay a méniwala diya, éy mabuhay siya a éwan tu katapusan.
16 Mahal na Diyos a tahod i tolay ta mundua. Kanya pinaange na se tu anak na a isesa, monda maski ti ésiya i maniwalaa diya, éy éwan mate, éng éwan mabuhay a éwan tu katapusan.
17 Ewan pinaange na Diyos tu anak na ta mundua a maghukum ta tolay, éng wan magligtas ta tolay.
18 Kanya nadid, maski ti ésiya a méniwala ta anak na Diyos, éy éwan siya hukumén na Diyos. Pero tu éwan

méniwala éy mahukum dén, da éwan side méniwala ta isesa a anak na Diyos, a ti Jesu Cristo.
19 Nadid, inumange dén ta mundua i Demlag a ti Jesu Cristo. Pero inidelan siya du tolay. Gustu du tolay i diklém kesira ta demlag, da medukés i gimet dia. Kanya hukumén side na Diyos.
20 Dahilan i maski ti ésiya a mégimet ta medukés, éy sala de i demlag. Umadeyo side ta demlag da gustu de éwan meta i gimet de a medukés.
21 Pero side a te gimet ta tama, éy umadene side ta Demlag, monda meta dén i gimet de, a ayun ta kaluuben na Diyos.

Ti Jesus Sakay Ti Juan

22 Nadid, kétapos na éya, éy inumange de Jesus sakay du alagad na ta Hudea. Négiyan sa side ta esa a panahun, a nagbinyag side ta tolay.
23-24 I éya a panahun, éy panahun pabi ni Juan a mégbinyag, da éwan de pabi nipihesu. Ey édsa nadid ti Juan ta Enon, a mégbébinyagén sa siya du tolay, da meadu sa i dinom (adene i Enon ta Salim). Ey meadu i dumédulug sa diya a nipabinyag.
25 Nadid, du alagad ni Juan sakay tu esa a Judeo, éy négpasuway side tungkul ta pégbinyag ni Juan sakay ta pégbinyag ni Jesus.
26 Kanya inumange side ni Juan, a kinagi de diya, a "Maistu, anya tu kaguman mo a lélake to éya ta dibelew na Hordan, siya a nipahayag mo? Mégbébinyagén kan dén siya nadid ta tolay, éy meadu kan be diya a dumédulug. Bakit?"
27 "Ewan," kagi ni Juan du alagad na. "Tama tu gimet na. Tandaan moy, maski ti ésiya a te kapangyarian, éy Diyos i méngatéda diya.
28 Ewan moy naala-ala tu kinagi ko dikam? Tu kinagi ko, éy besa a sakén i tiniyak na Diyos a tagapagligtas, éng'wan, inutusanék san na Diyos a mégdetol diya, a paghandaén ko du tolay ta demtan na.
29 Mara tu bébe a kasalén," kagi ni Juan, "ti ésiya i te kooa sa, tu lélake a mangasawa o tu bukabli na? Tu lélake a mangasawa, siya i te koo to bébe. Tu bukabli na, éy masaya siya éng meta na side a nagagum dén. Nadid, kona be sa sakén," kagi ni Juan. "Masayaék be éng meta ko du tolay a umange ni Jesus.
30 Ti Jesus, éy maging tanyag siya a éwan tu katapusan. Pero sakén, éy malipas be san i kétanyag kua." Saya tu kinagi ni Juan du alagad na.

Tu Gébwat Ta Langet

31 Siya a gébwat ta langet, éy siya i mataasa. Siya a édse ta mundua, éy mégtoldu siya ta tungkul ta édse ta mundua, da sé' san ya i kinatobuan na a lugar. Ti Jesus a gébwat ta langet, éy siya i mataasa.

32 Mégbaheta siya ta neta na
éy ta nabati na, pero éwan
méniwala du tolay ta kagi naa.
33 Pero side a méniwala a
talaga ta kagi ni Jesus, éy side
i mégpatunaya a katutuhanan
i Diyos.
34 Tu pinaange se na Diyos
a ti Jesus, éy siya i mégkagia
ta kagi na Diyos, da inatdinan
siya na Diyos ta Espiritu na.
35 Mahal na Diyos tu anak
na a Jesus, a inatdinan na
siya ta étanan, a siya dén i te
kapangyarian.
36 Nadid, maski ti ésiya a
méniwala ta anak na Diyos,
éy mabuhay siya a éwan tu
katapusan. Pero side a éwan
sumunud to anak na, éy éwan
de kamtan i buhay a éwan
tu katapusan, éng'wan, basta
manatili dide i parusa na
Diyos.

4

Ti Jesus Sakay Tu Bébe a Samaritano

1 Nadid, du Pariseyo éy
nabaheta de a bébinyagen kan
ni Jesus i mas meadu a tolay
kesira ni Juan. Sakay naba-
heta de be a te mas meadu
kan a tolay a nipasakup diya,
kesira ni Juan.
2 Pero éwan ti Jesus a mismo
i mégbinyaga du tolay, éng
'wan du alagad na san.
3 Kanya ti Jesus, pékabaheta
na ta éya, éy gininanan na
i Hudea a nagsoli siya ta
Galilea.
4 Ey to péglakad na, éy dinu-
miman pa siya ta Samaria.
5 Ey to péglakad de ta éya éy
dinumemét side ta banuwan
na Sikar. Adene i Sikar to luta
a niatéd ni Hakob to anak na
a Hose to araw.
6 Ey édsa be sa tu medisalad
a bal-ong a kinotkotan kan ni
Hakob to araw. Kédemét sa
de Jesus, éy tanghali dén tu
bilag. Ey inumeknud sa siya
a inumimang, da napagel.
7-8 Du alagad na, éy tinu-
mulos side ta banuwan a ma-
mugtong ta kanén de.

Ey, kéimang ni Jesus to
bal-ong, éy te dinumemét
sa a Samaritano a bébe a
sumagéb. Ey kinagi ni Jesus
diya, a "Penuménék mo."
9 Tu bébe, pékabati na a
mékiohon ti Jesus diya, éy nag-
taka, da du Judeo, éy idel de
a mékiohon du Samaritano.
"Bakit," kagi na, "mékienom
ka diyakén éy Judeo ka, éy
sakén éy Samaritanoék?"
10 Ey kinagi ni Jesus
diya, "Eng tukoy mo i
iatéda na Diyos ta tolay,
sakay éng tukoy mo be i
mékienuma diko, éy siko maka
i mékienuma diyakén. Ey
atdinan ta ka maka dén ta
dinom a makabuhay."
11 "Ey ahe i pangalapan
mua ta dinom a mak-
abuhay?" kinagi no bébe.
"Ewan ka be tu pégsalduk, éy
medisalad pati i balo-ongae.
12 Tu apo tam a Hakob,"
kagi na, "éy saye i enuman
naa, pati du anak na sakay
du baka na to araw. Saye i
niatéd naa dikitam a dinom.
Anya, isip mo mataas ka diya,
a mahusay tu dinom mo ta
dinumae?"
13 Ey kinagi ni Jesus, a "Du
uminom ta dinom ta bal-

ongae, éy mégeplék side a huway.
14 Pero tu iatéd ko a dinom, éy saya i buhay a éwan tu katapusan. Ey maski ti ésiya i uminom ta éya, éy éwan siya mageplék a huway, maski nikésiya, da édse diya a palagi, a koman i bukal a éwan katian."
15 "Ey atdinanék pad ta kona sa a dinom," kagi no bébe, "monda éwanék mageplék a huway, monda éwanék tu kailangan a sumagéb."
16 Ey "Nay," kagi ni Jesus, "ikad mo dén a angen mo tu asawa mo, a soli kam se agad."
17 "Ey éwanék tu asawa," kinagi no bébe. "Ah," kagi ni Jesus, "katutuhanan a talaga tu kagi mo.
18 Da lima dén tu inasawa mo a lélake. Sakay pati tu mékiagum diko nadid, éy besa a asawa mo."
19 "Anin," kagi no bébe, "purupeta ka bale!
20 Anya wade, Amay; i pégsambaan du apo me ta Diyos to éya, éy ta bukidae. Pero sikam a Judeo, éy kagi moy a ta Jerusalem kan san i tama a pégsambaan tam ta Diyos?"
21 "Ewan, Anéng," kinagi ni Jesus. "Tandaan mo, dumemét i oras a éwan sumésamba i tolay ta Diyos ta bukidae. Pati ta Jerusalem, éy éwan de sa sésambaén.
22 Sikam a Samaritano, éy éwan moy tukoy i sésambaan moy. Pero sikame a Judeo, éy tukoy me i sésambaan me, da tu tagapagligtas ta tolay, éy Judeo siya.
23 Ey nadid," kagi ni Jesus, "dinumemét dén i oras a késamba na tolay ta Diyos ta katutuhanan ta isip dia, side a tunay a méniwala diya. Gustu na Diyos éy sambaén siya na tolay ta kona sa.
24 I Diyos éy Espiritu, éwan siya tu bégi. Ey side a sumamba ta Diyos, éy kailangan éy sambaén de siya ta katutuhanan ta isip dia."
25 Nadid, kinagi no bébe, a "Tukoy ko a ta esa a panahun, éy dumemét tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta tolay, siya a ngéngahinan de a Cristo. Ey ta kédemét na, éy ipaliwanag na kan dikitam i étanan."
26 "Ey sakén a mégkagi diko." kagi ni Jesus, "éy sakén ngani dén ye."
27 Nadid, dinumemét du alagad ni Jesus a gébwat ta banuwan. Ey dinemtan de siya a mégkagi to bébe. Ey nagtaka side da mékiohon siya ta bébe. Pero mésanike side a mégpakelagip éng anya i éuhunén dia.
28 Ey nadid, basta pinabayan no bébe tu iyésagéb na, a nagsoli ta banuwan. Ey kédemét na ta banuwan, éy nibaheta na du kabébayan na ti Jesus, a kinagi na, a
29 "Kamon, ipeta ko dikam i lélake yae a mineta ko. Siya i nakatukuya ta étanan a ginamet ko sapul to kékétihék ko! Siguru siya i Cristo a tagapagligtas dikitam!"

30 Nadid, pékabaheta du
tolay to kinagi no bébe, éy
linumwas side a étanan a
angen de entan ti Jesus.
31 Samantala du alagad ni
Jesus, éy inakit de siya a
méngan.
32 Ey "Ewan," kagi ni Jesus,
"da te kanénék dén a éwan
moy tukoy."
33 Pékabati du alagad ta éya,
éy négpakipakelagip side a ki-
nagi de, a "Anya wade, te na-
makan wade diya to édse tam
ta banuwan?"
34 Ey "Ewan," kagi ni Je-
sus, "i kanén kua, éy tupadén
ko i kaluuben na nagpaangea
se diyakén, a tapusén ko i
patarabaho na diyakén.
35 Kagi moy a épat pabi
a bulan bagu panahun na
gapasan. Pero éwan," kagi
ni Jesus. "Entan moy, éwan
moy meta a handa dén nadid
i araduan yae a gapasén moy?
Didi tolay ya a tamo dikitam,
éy side ya i gapasén moya.
36 Entan moy, maski ti ésiya
a magapas ta tolay a iange
diyakén, éy atdinan ko siya
ta gantimpala na. Sakay du
ginapas na a tolay, éy abutén
de i buhay a éwan tu katapu-
san. Nadid, tu méngimula ta
kagi na Diyos ta isip na tolay,
sakay tu mégapas, éy pareho
side a masahat.
37 Nadid éy katutuhanan tu
kékagin na tolay, a mégmula
kan tu esa, pero besa kan tu
mégapas,
38 da inutusan ta kam,"
kagi ni Jesus, "a mégapas ta
éwan moy nimula. Mara,
i kahulugen na éya éy iba
du néngibaheta ta kagi na
Diyos ta tolay, pero sikam i
méngiangea ta tolay diyakén."
39 Nadid, te meadu a
Samaritano ta éya a nániwala
ni Jesus, dahil to kinagi no
bébe dide, a "Natukuyan na i
étanan a ginamet ko sapul to
kékétihék ko."
40 Kanya nékiohon du
Samaritano ni Jesus a tumu-
los siya ta banuwan de. Ey
négiyan sa siya ta éduwa a
aldew.
41 Ey lalo a meadu i nani-
wala, da nabati de tu pégtoldu
na.
42 Ey kinagi du Samaritano
to bébe, a "Naniwala kame to
purumeru dahil to kinagi mo.
Pero nadid méniwala kame
dén a talaga da nabati me be
dén tu pégtoldu na. Tukoy
me nadid a talaga ngani a
siya i tagapagligtasa ta tolay
ta mundua."

Tu Anak a Méladu

43 Nadid, kélipas na éduwa a
aldew, éy hinumektat de Je-
sus, a tamo side ta Galilea.
44 Kinagi ni Jesus a éwan
iyégalang du tolay tu puru-
peta éng kabébayan de.
45 Nadid, kédemét de Jesus
ta Galilea, éy tinanggap siya
du tolay sa. Kanya tinag-
gap de, éy natandaan de tu
ginégimet na ta Jerusalem to
piyesta, da namiyesta be sa
du tolay a taga Galilea.
46 Ey sinumoli ti Jesus ta
Kana. Saya i banuwan a
pinagemtan na ta dinom a
alak.

Nadid, te lélake sa a te
tungkulin a gébwat ta Kaper-
naum. Tu anak na ta éya éy
méladu.
47 Pékabaheta no lélake a
dinumemét sa ti Jesus, éy
inumange sa a nékiohon diya.
Gustu na a umange ti Jesus to
bile de a manggamot to anak
na a adene dén a mate.
48 Ey kinagi ni Jesus diya,
a "Ewan kam méniwala a ta-
laga, éng éwan moy pa meta i
kataka-taka a gimet."
49 Ey kinagi no te
tungkulin, a "Kumuyog ka
pad pa diyakén, Maistu, bagu
mate tu anak ko."
50 Ey kinagi ni Jesus diya,
"Ikad mo dén, mabuhay san
ya tu anak mo." Pékabati no te
tungkulin ta éya, éy naniwala
siya to kagi ni Jesus, a tulos na
dén a naglakad.
51 Ey to péglakad na pabi a
tamo to bile de, éy sinambat
siya du utusan na, a kinagi de
diya, a "Mahusay dén tu anak
mo!"
52 Ey pinakelagipan na side
éng nikésiya siya nagsapul a
naghusay. Ey kinagi de a "To
apon se a ala una, éy naibut tu
palang na."
53 Ey naala-ala na dén a sé'
bale ya i orasa no pégkagi ni
Jesus, a mabuhay tu anak na.
Ey naniwala side a métatena
ni Jesus.
54 Nadid, saya tu ikaduwa
a gimet ni Jesus a makatakata-
taka sapul to kédemét na ta
Galilea a gébwat ta Hudea.

5

Tu Pégpahusay Na To Lakay a Méladu

1 Nadid, kétapos na éya,
éy inumange ti Jesus ta
Jerusalem, a mamiyesta.
2 Nadid, te diposito na
dinom ta Jerusalem. I édsean
na éy adene ta pintuan na
banuwan a sésdépan na tupa.
I pégngahen na Judeo ta
dinuma a éya éy Betesda. Ey
to digdig no dinom éy te lima
a bile.
3 Saya i édseana du te
ladu a tolay a meadu. Te
buhék, te pile, sakay te
lumpu. Mégéuhayén side ta
ipaglimet-limet no dinom.
4 Dahilan éng mensan éy te
anghel kan a dumibi to di-
nom a tulos na a maglimet-
limet to dinom, éy maghusay
kan tu meditol a tolay a lu-
mogbut, maski anya i saket
na.
5 Nadid, te lélake ta éya, a te
ladu ta étélo dén a pulu a taon
éy ta walu.
6 Ey neta siya ni Jesus, éy
tukoy na a nale dén siya a
te katidug ta éya. Ey ki-
nagi na diya, a "Gustu mo a
maghusay ka?"
7 Ey "O," kagi no lélake,
"pero éwan ko kaya, da
éwan tu méngégkat diyakén
a méngilogbut ta dinomae
éng maglimet-limet. Da
pinuhubaan ko dén, éy ked-
itulanék be san du kaguman
ko."
8 Ey "Nay," kagi ni Jesus,
"umégkat ka dén a méglakad
ka dén, a kébilén mo dén i abék
mua."
9 Ey pékabati no lélake ta
éya, éy bigla siya a naghusay.

Ey inalap na tu abék na, a néglakad dén.

Nadid, i éya a aldew, éy sabadu (I sabadu, éy pangilin na Judeo.)

10 Kanya du te tungkulin a Judeo, péketa de to lélake a naghusay, éy pinaginglan de siya, a "Bakit kakébil mo i abék mua?" kagi de. "Isip ko pangilin nadid. Labag ta batas i mégkébil ta aldew a pangilin."

11 "Tu lélake a nagpahusay diyakén," kagi na, "éy inutusanék na a méglakadék, a kébilén ko dén i abék kuae; kanya kinébil ko dén."

12 "Ey ti ésiya i nagutusa diko a méglakad ka dén a kébilén mo i abék mua?" kagi de.

13 "Ewan ko tukoy," kagi no lélake. Kanya éwan na tukoy éng ti ésiya i nagpahusay diya, éy hinumektat dén ti Jesus, da meaadu i tolay ta éya.

14 Nadid, kétapos na éya, éy neta ni Jesus ta Templo tu lélake a ginamot na. Ey kinagi na diya, a "Entan mo, mahusay ka dén. Nadid éy ibutan mo dén i kasalanan mo, monda éwan ka demtan na mas mahirap pa to saket mo."

15 Nadid tu lélake, éy inumange siya du te tungkulin a Judeo, a kinagi na a ti Jesus i nagpahusaya diya.

16 Nadid, saya i katuwirana du Judeo a mékialam ni Jesus, da pinahusay na tu lélake to pangilin.

17 Pero i katuwirana ni Jesus dide, éy "Tama ko a Diyos éy mégtarabaho a palagi, maski pangilin; éy sakén éy konaék be sa."

18 Nadid, pékabati sa du te tungkulin a Judeo, éy lalo dén a gustu de a bunon ti Jesus. Naiyamut side diya da nilabag na tu ugali de tungkul ta pangilin. Sakay naiyamut be side to kinagi na, a Diyos i ama naa. I kahulugina na éya éy kagi na éy kapareho siya na Diyos.

Tu Kapangyarian No Anak Na Diyos

19 Nadid, kinagi ni Jesus dide, a "Tandaan moy ye: i tarabaho ko, éy éwan ta isip kua, éng 'wan ahigén ko i tarabaho Nama ko. Dahilan i gimet Nama ko, éy sé' be ya i gimet kua, sakén a anak na.

20 Gustuék Nama ko. Kanya nipaliwanag na diyakén i étanan a gimet na. Ey ipaliwanag na pa diyakén i gimet ko a lalo a memahal, a monda meta moy a magtaka kam.

21 Mara Tama ko a Diyos, éy pabuhayén na i tolay a pate. Ey sakén a anak na, éy kona be sa i gimet kua, a pabuhayén ko i maski ti ésiya a gustu ko.

22 Ewan be méghukum Tama ko, éng 'wan inatdinanék na ta kapangyarian a sakén i maghukuma,

23 monda igalangék na tolay, a kona ta pénggalang de Nama ko. Tu éwan gumalang diyakén, éy éwan be siya gumalang Nama ko, da siya i nagpaangea se diyakén.

24 “Tandaan moy,” kagi
ni Jesus, “maski ti ésiya a
mangbate ta kagi ko, a sakay
méniwala be siya ta nag-
paangea se diyakén, éy éwan
siya mahukum. Eng'wan,
bilang nabuhay dén siya ta
pate, da te buhay dén siya a
éwan tu katapusan.
25 Tandaan moy be ye:
Dumemét i oras a pangbate
du bilang pate ta kagi na anak
na Diyos. Ey du makabate,
éy mabuhay side a éwan tu
hanggan. Ey dumemét dén
nadid i éya a oras.
26 Tama ko, éy siya i gébwata
na buhay na tolay. Sakay
sakén a anak na, éy inatdi-
nanék na be ta kapangyarian
a magpabuhay ta tolay.
27 Sakay inatdinanék
na be ta kapangyarian a
maghukum ta tolay,” kagi
ni Jesus, “da sakén i lélake a
gébwat ta langet.
28 Bakit mégtaka kam ta éye
a kékagin ko? Entan moy,
dumemét i oras a mabati du
étanan a édsa ta lébéng i dulaw
kua,
29 a tulos de a buméswal
ta lebéng dia. Sakay du
nagimet ta mahusay, éy
tamo side ta buhay a éwan
tu katapusan. Sakay du
nagimet ta medukés, éy tamo
side ta péghukuman.”

Du Mégpatunay Ni Jesus

30 Nadid, kinagi ni Jesus, a
“Ewan gébwat i kapangyarian
ko ta sarili ko san, éng'wan
sundin ko san i utus Nama
ko ta paghukum ko ta to-
lay. Kanya tama i péghukum
kua. Ewan ko sundin i isip
ko sana éng'wan tupadén ko
i kaluuben no nagpaange se
diyakén.
31 Mara, éng sakén san i
mégkagia dikam a te kapang-
yarianék, éy éwan kam mani-
wala.
32 Pero éwan,” kagi ni Jesus,
“da entan moy, te esa a
mégpatunay diyakén. Ey
tukoy ko a katutuhanan i
pégkagi na tungkul diyakén.
33 Mara entan moy ti Juan,
to péngisiyasat moy diya, éy
nipagtapat na dikam i katu-
tuhanan a tungkul diyakén.
34 Sakén éy éwanék tu
kailangan a magpatunay i
lélake diyakén. Pero ipaala-
ala ko dikam ti Juan, monda
maniwala kam maka ta kagi
na a monda meligtas kam.
35 Ti Juan éy koman i
demlag na simbu, da nag-
paliwanag dikam ta katu-
tuhanan. Ey gustu moy
ta sandali a panahun tu
nipagtoldu na dikam.
36 Pero entan moy, te iba
a mégpatunay diyakén a higit
pa ni Juan,” kagi ni Jesus. “I
tarabaho ko a niutus diyakén
Nama ko, éy side ya i sistigu
kua. Side ya i mégpatunaya
a pinaangeék se Nama ko a
Diyos.
37 Pati Tama ko, éy
mégpatunay be diyakén. Pero
sikam, éwan moy nabati tu
boses na, éwan moy neta tu
mata na;
38 sakay éwan kam méniwala
ta kagi na, da éwan kam
méniwala ta pinaange na se.
39 Mégéadalén kam ta kasu-

latan na Diyos," kagi ni Jesus, "da isip moy wade éng
adalén moy éy mabuhay kam
a éwan tu katapusan. Ey i éya
a kasulatan éy mégpatunay be
diyakén!
40 Pero maski patunayanék
na kasulatan, éy idel moy a
ipasakup diyakén, monda te
buhay kam maka a éwan tu
katapusan."

41 Nadid, kinagi ni Jesus, a
"Sakén, éy éwan ko hangad a
puriénék na tolay.
42 Pero tukoy ko a éwan moy
gustu i Diyos.
43 Pinaangeék se Nama ko,
a mégtoldu dikam tungkul
diya; pero éwanék moy tang-
gapén. Pero éng dumemét
dikam i esa a lélake a mégtoldu
dikam, éy méniwala kam diya
a talaga.
44 Ewan kam maari a mani-
wala diyakén, da i gustu moy
sana, éy purién kam na tolay;
pero éwan moy gustu a purién
kam na Diyos.

45 "Diyan moy isipén a
sakén i magablaa dikam
Nama ko," kagi ni Jesus.
"Eng'wan, Ti Moises i mag-
ablaa dikam diya. Umasa
kam ni Moises a siya i
mangtulunga dikam, pero
éwan.
46 Kagi moy a méniwala kam
ta kagi ni Moises, pero éwan!
Eng naniwala kam ni Moises,
éy méniwala kam be diyakén,
da nisulaték na.
47 Nadid, éng éwan kam
naniwala to nisulat ni Moi-
ses, éy pakodyan moy a
maniwala ta pégtoldu kua?"

Tu Nipamakan Na Du Lima
a Libu a Tolay

6

1 Nadid éy nagsoli dén ti Je-
sus ta dibilew na Galilea (I
ngahen a esa na éya a diget, éy
Tiberias.)
2 Ey te meaadu a tolay a
tumétagubet diya, dahilan to
mineta de a ginamet na du
tolay a te ladu.
3 Nadid, inumange de Jesus
ta buked, a kaguman na du
alagad na. Ey négeknud sa
side.
4 Saya i panahun na Piyesta
na Ala-ala.
5 Nadid, pékatan-aw ni
Jesus ta meaadu a tolay a
tumétagubet dide, éy kinagi
na ni Pelip, a "Ahe i pamug-
tungan tam ta ipamakan tam
didi tolay yae?"
6 (To pégkagi ni Jesus ta
éya, éy napospusan na dén i
gemtén na, pero nipakelagip
na ni Pelip da puhubaan na
siya.)
7 Ey kinagi ni Pelip ni Je-
sus, a "Pakodyan tam wade?
Maski ibugtong tam i éduwa a
datos a kuhata ta tinapay, éy
kulang de pa a kanén!"
8 Nadid, te alagad a esa ta
éya a ti Andres, a wadi ni Si-
mon Pedro. Ey kinagi na ni
Jesus, a
9 "Te anak ta éye a te kébil
ta lima a momon a tinapay
sakay éduwa a pindang, pero
gasinu san dén ye ta kakadua
na tolaye."
10 Ey kinagi ni Jesus du
alagad na, a "Pégiknudén moy

side." Nadid, da melawa
i kalamonan ta éya, éy
pinégiknud de du tolay ta éya.
Te manga lima a libu a lélake
(puwera du bébe sakay du
anak).
11 Nadid, inalap ni Jesus
tu tinapay no anak. Ey to
pégpasalamat na, éy binahaba-
hagi na tu tinapay du to-
lay. Pati tu éduwa a pindang,
éy binahagi na be ta maski
sénganya a gustu de.
12 Nadid, to kébésog de dén,
éy kinagi ni Jesus du alagad
na, a "Hempésén moy i sobha
dia, kakenga."
13 Ey to péghempés de, éy na-
putat i labindalawa a gatang
to sobha de a minéngan ta
tinapay.
14 Nadid, péketa du tolay ta
éya a ginamet ni Jesus, éy ki-
nagi de, a "Siya ngani dén ya a
talaga i purupeta a pinaange
se na Diyos a tagapagligtas
dikitam."
15 Pero ti Jesus, pékapospos
na a pilitén de siya a talaga
a maghari dide, éy gininanan
na side a inumange man dén
siya a isesa ta buked.

Méglakad Ti Jesus Ta Dibo Na Diget

16 Nadid, to apon, éy inu-
mange du alagad na to digdig
no diget.
17 Ey sinumakay side to
abeng a umahabes ta Kaper-
naum. Kélép dén, éy éwan
pabi dumédemét ti Jesus dide.
18 Nadid, inabut side na
mesibét a pahés, a tulos no
diget a mesalpuk-salpuk.
19 Nadid, to pégaud de ta
manga pitu a kilumetru, éy
bigla a neta de ti Jesus a
méglakad ta dibo na digita a
gébék dide. Ey inumanteng
side.
20 Ey kinagi ni Jesus dide, a
"Diyan kam méganteng, sakén
ye."
21 Nadid, péketa de a siya
ngani dén, éy pinasakay de to
abeng. Ey to késakay na dén,
éy agad side dinumemét to
punduan de a lugar.

Ahayukén Du Tolay Ti Jesus

22 Nadid, to kagagabian na
éya, éy du tolay a nawahak
to tinulakan du alagad, éy in-
ahayok de ti Jesus. Tukoy
de a te dahik sa tu isesa san
a abeng to apon se. Sakay
tukoy de be a éwan kinu-
muyog ti Jesus du alagad na
to kétulak de ta éya a abeng.
23 Nadid, ahayukén de pabi
ti Jesus, éy te dinumemét
a abeng dide a gébwat ta
Tiberias. Pinumundu side to
tapat no pinénganan du tolay
to tinapay a niatéd dide ni
Jesus.
24 Kanya du tolay, péketa de
a éwan sa de Jesus, éy nipea-
habes side du bigu a demét
a abeng ta Kapernaum. Ey
kédemét de ta éya, éy ina-
hayok de sa ti Jesus.

Tu Kanén a Ikébuhay Na Tolay

25 Nadid, péketa de diya éy
kinagi de, a "Maistu, nikésiya
ka pa se dinumemét?"
26 Ey kinagi ni Jesus dide,
a "Kanyaék moy inahayok, éy

dahilan san to nipakan ko
dikam to apon se a tinapay.
Pero éwan moy maisipan i
kahulugina na éya a ginamet
ko a tanda.
27 Diyan kam pirmi a
mégéahayukén ta kanén moy,
da éwan ya matagal. Eng'wan,
i ahayukén moy makaa éy tu
kanén a iba a makabuhay ta
tolay a éwan tu katapusan. Ey
sakén i mangatéda ta éya a
kanén, da inatdinanék Nama
ko a Diyos ta kapangyarian
ko."
28 Ey kinagi du tolay ni Je-
sus nadid, a "Anya i maigi a
gemtén me, monda tupadén
me i kaluuben na Diyos?"
29 Ey kinagi ni Jesus, a
"Saye i gustua na Diyos a
gemtén moy: maniwala kam
diyakén, da pinaangeék na
se."
30-31 "Ey anya," kagi de,
"éng gustu mo a maniwala
kame diko, éy gemtén mo i
tanda a kataka-taka. Mara du
apo tam to araw, to pégiyan de
ta ilang a lugar, éy pinépakan
side ni Moises ta mana a
gébwat ta langet. Saya i kagia
ta kasulatan na Diyos. Na-
did," kagi du tolay "éng meta
me ka a magimet ta kona sa
a tanda, éy maniwala kame
diko."
32 Ey kinagi ni Jesus dide,
a "Tandaan moy, besa ti Moi-
ses i nangatéda du apo tam
ta kanén a gébwat ta langet,
éng'wan Tama ko i nangatéda.
Sakay nadid, éy atdinan kam
Nama ko ta tunay a kanén a
gébwat ta langet.
33 Nadid, tu kanén a iatéd
na Diyos, éy dinumibi a
gébwat ta langet. I éya a
kanén, éy saya i makabuhaya
ta tolay ta mundua a éwan tu
hanggan."
34 Nadid, pékabati du to-
lay ta éya éy kinagi de, a
"Pekanén mo kame pad a
palagi ta éya a kanén."
35 Ey kinagi ni Jesus dide.
a "Sakén i kanéna a ikébuhay
na tolay a éwan tu hanggan.
Maski ti ésiya a pasakup
diyakén, éy éwan siya mégalép
a huway; sakay siya a mani-
wala diyakén, éy éwan siya
mageplék a huway.
36 Nadid, anya tu kinagi
ko dikam? Tu kinagi ko, éy
maski mineta moy tu gimet
ko a kataka-taka, éy éwan kam
méniwala diyakén.
37 Pero maski ti ésiya i iatéda
Nama ko diyakén, éy pásakup
side diyakén. Ey sakén éy
éwan ko idelan i maski ti ésiya
a pasakup diyakén.
38 Da éwanék se dinumibi
a gébwat ta langet a monda
gemtén ko i kaluuben kua,"
kagi ni Jesus; "éng 'wan i
kaluuben no nagpaange se
diyakén.
39 Ey i kaluuben na, éy éwan
tu mebut a maski isesa a tolay
a niatéd na diyakén, éng'wan
gustu na éy buhayén ko side a
étanan ta kédemét na katapu-
san na mundua.
40 Entan moy," kagi ni
Jesus; "saye i kaluuben Nama
ko: Du étanan a makatukoy
diyakén a anak na Diyos
sakay maniwala be side
diyakén, éy gustu Nama ko
éy mabuhay side a éwan

tu katapusan. Ey sakén i
magpabuhaya ta kona sa
a tolay ta katapusan na
mundua."
41 Nadid, pékabati sa du
Judeo, éy pinintasan de siya.
Ewan side méniwala to kinagi
na a siya i kanén a dinumibi
a gébwat ta langet.
42 "Anya," kagi de, "isip
ko ti Jesus siya, a anak ni
Jose. Bakit kagi na a dinu-
mibi siya a gébwat ta langet,
pero natenggi tam tu ina na
éy tama na?"
43 Ey kinagi dide ni Jesus,
a "Diyan kam mégpintas
diyakén.
44 Entan moy, éwan tu
ipasakup diyakén a talaga
éng éwan pa side amo-amon
Nama ko. Ey du mananggap
diyakén, éy pabuhayén ko
side kédemét na katapusan na
mundua.
45 Mara entan moy, nisu-
lat du purupeta to araw a
ipaliwanag kan na Diyos du
étanan a tolay. Kanya nadid,
maski ti ésiya a maniwala ta
ipaliwanag Nama ko dide, éy
pasakup side diyakén.
46 Pero éwan ko kagin a te
tolay a minaketa ta Diyos,"
kagi ni Jesus. "Ewan. Basta
sakén san i naketaa ta Diyos,
da gébwaték diya.
47 "Tandaan moy i éye a
kagi ko dikam, a maski ti
ésiya a méniwala diyakén éy te
buhay a éwan tu katapusan,
48 da sakén i kanéna a
ikébuhay na tolay a éwan tu
hanggan.
49 Mara entan moy du apo
moy a négiyan ta ilang a lugar:
Maski kinékan de tu mana a
nipépakan dide ni Moises, éy
nate be san side.
50 Pero tu tunay a kanén a
dinumibi a gébwat ta langet,
éy iba. Maski ti ésiya a méngan
ta éya a kanén, éy te buhay
siya a éwan tu katapusan.
51 Ey sakén i kanéna a din-
umibi a gébwat ta langet a
ikébuhay na tolay," kagi ni Je-
sus. "Kanya maski ti ésiya
a méngan ta éya a kanén éy
mabuhay siya a éwan tu kat-
apusan. Ey tu kanén a iatéd
ko éy tu bégi ko. Iatéd ko
a monda mabuhay i tolay ta
mundua."
52 Nadid, pékabati du Judeo
ta éya, éy négpasuway side, a
kinagi de, a "Pakodyan na éye
a lélake a méngipakan dikitam
ta bégi naa?"
53 Kanya kinagi man dén ni
Jesus dide, a "Katutuhanan
tu kagi ko dikam; sakén i
lélake a gébwat ta langet. Eng
éwan kam méngan ta bégi kua
sakay uminum ta digi ko, éy
éwan kam mabuhay a éwan tu
hanggan.
54 Dahilan i maski ti ésiya a
méngan ta bégi ko sakay umi-
nom ta digi ko, éy te buhay
siya a éwan tu katapusan.
Sakay pabuhayén ko siya ta
katapusan na mundua.
55 Tandaan moy" kagi ni Je-
sus, "i bégi kua, éy sáya i tunay
a kanén; sakay i digi kua, éy
sáya i tunay a inumén.
56 Kanya maski ti ésiya a
méngan ta bégi kua éy ta umi-
nom ta digi ko, éy mégiyanék
diya, sakay mégiyan be siya
diyakén.

57 Nadid, pinaangeék se
Nama ko," kagi na. "Siya i
gébwata na buhay na tolay.
Kanya inatdinanék na ta
buhay ko. Ey kona be sa i
maski ti ésiya a méngan ta bégi
ko, éy atdinan ko be siya ta
buhay na.
58 Kanya sakén i tunay a
kanén a dinumibi a gébwat ta
langet. Besa ya tu kinékan du
apo tam, da nate side. Pero
du méngan ta tunay a kanén
éy mabuhay side a éwan tu
katapusan."
59 Sáya tu kinagi ni Jesus
to pégtoldu na du Judeo to
kapilya ta Kapernaum.

Tu Kagi Tungkul Ta Buhay
a Ewan Tu Katapusan

60 Nadid, nabati be du
alagad na tu pégtoldu na.
Kanya kinagi du keaduan de,
a "Mehirap i éya a pégtoldu na.
Ewan tu makatanggap ta éya
a kagi."
61 Nadid, natukoy agad ni
Jesus i péngupos diya du ala-
gad na. Kanya kinagi na dide,
a "Anya, idelan moy be i éya a
nitoldu ko?
62 Ey anya wade i isip moya
éng metaék moy a umontok to
dati ko a édsean ta langet?
63 Tu ikébuhay na tolay éy
Espiritu na Diyos. Tu bégi
éy éwan tu kabuluhan a mak-
abuhay ta tolay. Nadid, tu
kinagi ko dikam, éy gébwat ta
Espiritu, éy makabuhay ya ta
tolay.
64 Pero te sénganya dikam a
éwan méniwala." Négkagi ti Je-
sus ta kona sa, da tukoy na sa-
pul to sapul du éwan méniwala
diya, sakay tu méngitokyon
diya.
65 "Saya i katuwiran ko a
négkagi dikam." kagi na, "a
éwan tu mananggap diyakén,
éng 'wan pa side amo-amon
Nama ko."
66 Nadid, kétapos ni Jesus a
nagtoldu ta éya, éy gininanan
siya du keaduan du alagad
na. Ewan dén side kinumuy-
oyog diya a huway.
67 Ey kinagi ni Jesus du
alagad na a labindalawa, a
"Anya, ginananék moy be?"
68 Ey "Ewan," kagi ni Simon
Pedro. "Eng ginanan me ka,
éy ahe i angayan mia? Ewan
tu iba a mangiligtas dikame
éng éwan siko. Siko i te kagia
tungkul ta buhay a éwan tu
katapusan.
69 Méniwala kame diko,"
kagi ni Pedro, "da tukoy me
a siko i tiniyak na Diyos a
tagapagligtas."
70 Ey kinagi ni Jesus, a
"Pinili ta kam a labindalawa,
a sikam i alagad ko a tunay.
Pero i esa dikam éy dimonyo
a talaga."
71 Négkagi ti Jesus tungkul
ni Hudas Iskarote, da maski
sakup siya na labindalawa a
alagad, éy tukoy ni Jesus a
itokyon na siya ta mangdikép
diya.

7

De Jesus a Pépétwadi

1 Nadid, kétapos na éya, éy
nagtulos ti Jesus ta Galilea
san. Ewan siya uméange
ta Hudea, da gustu du te

tungkulin a Judeo ta éya a
bunuwén.
2 Nadid, adene dén i piyesta
ta Jerusalem a ngéngahinan de
a Piyesta na Tolda.
3 Kanya du tétotop ni Je-
sus, éy kinagi de diya, a "Ikad
mo dén ta Hudea, monda
meta du alagad mo ta éya i
gégemtén mua.
4 Eng gustu mo a tumanyag
ka a talaga," kagi de, "éy bakit
éwan mo ipeta i tarabaho
mua? Umange ka ta piyesta
ta Jerusalem, monda meta du
tolay sa i gimet mua."
5 Pati du tétotop ni Jesus,
éy éwan be side nániwala diya;
kanya pinégkagian de ta kona
sa.
6 Ey kinagi ni Jesus dide,
a "Ewanék umange nadid
ta piyesta, da éwan ko pabi
oras a tumanyag. Mara
sikam." kagi na, "éy maari
kam a umange ta éya ta maski
nikésiya,
7 da éwan méiyamut du
tolay dikam. Pero sakén, éy
méiyamut du tolay diyakén,
da mégpatunayék dide a
medukés i gégemtén dia.
8 Sikam san dén i
mamiyestaa," kagi na. "Pero
sakén éy éwanék sa umange.
Ewan ko pabi oras a tu-
manyag."
9 Nadid, to pégkagi ni Jesus
ta éya du top na, éy nawahak
siya ta Galilea.

Umange Ti Jesus Ta Piyesta

10 Nadid, to kéhektat dén du
top na a inumange to piyesta,
éy tinumagubet ti Jesus. Pero
ta lihim san.
11 Nadid, du te tungkulin
a Judeo ta Jerusalem, éy
nipépakelagip de ti Jesus, éng
ahe siya. Umasa side a
umange siya ta piyesta.
12 Sakay du tolay sa, éy
masiyadu i pégbébaheta de ni
Jesus. Te sénganya a mégkagi a
mahusay siya a lélake. Sakay
te mégkagi be a "Ewan, da
pagkamalién na du tolay."
13 Pero lihim san i
pégbébaheta dia. Ewan
tu néngipahayag diya, da
méganteng side du te
tungkulin a Judeo.
14 Nadid, to pégkalahati dén
no piyesta, éy inumange ti Je-
sus ta Templo a tulos siya a
mégtoldu du tolay.
15 Ey du te tungkulin a
Judeo, éy mégtaka side diya,
da bihasa a mégtoldu. "Bakit
wade matalinung i éye a
lélake," kagi de, "éy éwan be
siya nagadal ta iskul tama?"
16 "Ey dahilan," kagi ni Je-
sus, "i pégtoldu kua, éy éwan
ta isip kua, éng'wan gébwat ta
Diyos. Siya i nagpaangea se
diyakén.
17 Eng gustu na maski ti
ésiya a manupad ta kaluuben
na Diyos," kagi na, "éy ma-
pospusan na a talaga éng ahe
i gébwata na pégtoldu kua--éng
gébwat ta Diyos, o éng gébwat
ta isip ko sana.
18 Mara, tu mégtoldu ta isip
na san, éy gustu na éy purién
siya na tolay. Pero éng te
mégtoldu a inutusan siya na
Diyos, éy gustu na éy purién
na tolay i Diyos. I pégtoldua
na kona sa a tolay éy tama, a

éwan tu mali-mali.
19 "Inatdinan kam ni Moi-
ses ta utus na Diyos, pero
éwan moy sésundin. Ey na-
did éy gustu moy a ipabunoék
moy."
20 "Te dimonyo ka a talaga."
kagi du tolay, "éng kona sa i
isip mua. Ti ésiya beman i
mégpabunua diko?"
21 Ey kinagi ni Jesus, a
"Bakit mégtaka kam éng
pahusayén ko tu lélake ta
aldew na pangilin?
22 Mara entan moy tu
pégbugit: Inutusan kam ni
Moises a bugitén moy du
anak moy (éy gébwat i éya a
ugali du apo tam a neditol ni
Moises). Kanya bugitén moy
du anak moy maski pangilin,
23 monda tupadén moy i
utus ni Moises. Nadid, éng
maari kam a mégbugit maski
pangilin, éy bakit mégingél
kam diyakén da pinahusay
ko tu lélake to pangilin?
24 Kanya sikam," kagi ni Je-
sus, "éy diyan moy pintasan
i tolay éng éwan moy tukoy i
tunay a nanyari."

Négpasuway Du Tolay
Tungkul Ni Jesus

25 Nadid, i senganya du
Judeo ta Jerusalem, éy kinagi
de, a "Isip ko siya tu binanta
de a bunon!
26 Ey entan moy, maski te
taknég san se siya a mégtoldu
ta harap dia, éy éwan tu
néképégkagi diya a maski
isesa! Bakit wade," kagi
de; "siguru éwan de siya
pékialaman da naisip de dén
a siya i tagapagligtas tama a
talaga."
27 Pero, "Ewan wade," kagi
du iba, "dahilan ta kédemét
kan ni Cristo a tagapagligtas,
éy éwan kan tu makapospos ta
nagébwatan naa. Pero i éye, éy
tukoy tam dén i pégiyanan na
a banuwan."
28 Nadid, to pégtoldu ni
Jesus ta Templo, éy kinagi
na, a "Isip moy tukoyék moy,
sakay isip moy tukoy moy i
kinagébwatan kua. Pero éwan!
Ey éwanék se inumange ta
isip ko san, éng 'wan, te iba
a nagpaange se diyakén. Siya
i tunaya. Ey sikam éy éwan
moy siya tukoy.
29 Pero sakén, éy tukoy ko
siya, da gébwaték diya, sakay
pinaangeék na se."
30 Nadid, to pégkagi ni Jesus
ta éya, éy lalo de a gustu a
dekpén siya. Pero éwan de ne-
tulos, da éwan na pabi takda a
madikép.
31 Sakay meadu be a
tolay to piyesta a méniwala
diya. "Siya i tagapagligtas a
talaga," kagi de, "da éwan tu
iba a makagimet ta katakata-
taka a kona diya."
32 Nadid du Pariseyo,
nabati de tu kinékagi du tolay
tungkul ni Jesus. Kanya
inutusan de du pulis a angen
dekpén siya.
33 Ey nadid, kinagi man dén
ni Jesus du tolay, a "Kétihék
san dén a panahun i pékiagum
kua dikam, sakay magsoliék
dén to minagpaange se
diyakén.
34 Ey sikam, éy ahayukénék

moy, pero éwan ék moy meta,
da éwan kam makaange ta an-
gayan kua."

35 Nadid, pékabati du Judeo
ta éya, éy néguhon-uhon side
a kinagi de, a "Ahe wade
i angayan naa? Bakit kagi
na a éwan tam meta? Sig-
uru umange siya mégiyan du
Judeo ta adeyo a banuwan na
Griego, monda tolduan na sa
du Griego a tolay.
36 Anya wade i kahulugen
no kinagi na a ahayukén
tam kan siya, pero éwan tam
meta? Bakit kinagi na a
éwan kitam kan makaange
ta angayan na? Ahe wade
i angayan naa?" Kona sa
i uhuna du te tungkulin a
Judeo.

37 Nadid, to katapusan
a aldew no piyesta ta
Jerusalem, éy tinumaknég
ti Jesus ta harap du tolay, a
kinagi na dide ta medegsén.
"Maski ti ésiya a mégeplék,"
kagi na, "éy umange se
diyakén a uminom.
38 Da maski ti ésiya a
méniwala diyakén, éy koman
dén i te bukal a dinom ta
disalad na bégi na a mégbulos
a ikébuhay na. Kona sa i kagia
ta kasulatan na Diyos."
39 (I éya a kinagi ni Jesus, éy
nihalimbawa na ta Espiritu
na Diyos a umasék ta tolay
a maniwala diya. Pero éwan
pabi umasék, da bagu kona sa
i gimet na Espiritu éy umon-
tok pa ti Jesus ta langet.)

40 Nadid, pékabati du tolay
ta éya, éy kinagi du sénganya, a
"Siya i mahalaga a purupeta
na Diyos a talaga!"
41 Sakay te iba be a mégkagi,
a "Siya i Cristo a tagapagligtas
dikitam." Pero, "Besa ina,"
kagi du iba. "Magébwat be-
man i Cristo ta Galilea?
42 Isip ko i kagia ta kasu-
latan na Diyos éy i Cristo éy
gébwat kan ta lahi ni Hari
Dabid. Sakay ta kédemét na
kan," kagi de, "éy gébwat kan
ta Bethlehem a banuwan ni
Dabid." (Akala de éy nienak
ti Jesus ta Galilea.)
43 Kanya du tolay, éy éwan
paripareho i isip dia tungkul
ni Jesus.
44 I sénganya dide, éy gustu
de maka siya a dekpén. Pero
éwan de nitulos.

Ewan Méniwala Du Te Tungkulin a Judeo

45 Nadid, du pulis a talaga a
manikép ni Jesus, éy nagsoli
side du nagutus dide a
Pariseyo. Ey kédemét de
dide, éy kinagi du Pariseyo,
a "Bakit éwan moy siya
dinikép?"
46 Ey kinagi du pulis, a
"Mésanike kame diya, da éwan
me pabi nabati i memahal a
kagi a kona to kinagi na."
47 Ey "Anya," kagi du
Pariseyo, "pagkamalién na
kam bale be?
48 Bakit, neta moy beman i
maski isesa a mataas a Judeo
a méniwala diya? Ewan!
49 Pero didi tolaya a
mababa," kagi de, "éy
méniwala side da éwan de
inadal tu utus ni Moises.
Dumemét maka dide agad i
parusa na Diyos."

50 Nadid, édsa be sa na-
did ti Nikodemo, da Pariseyo
be siya. Siya tu inumange
nékiohon ni Jesus to kélép. Ey
kinagi na dide, a
51 “Bakit pépintasan moy
siya agad? Isip ko i ugali tama
éy éwan kitam magparusa ta
tolay éng éwan tam pa mabati
tu katuwiran na?”
52 Ey “Anya,” kagi de ni
Nikodemo, “bakit kumampi
ka diya, taga Galilea ka wade
be? Hala, pagadalan mo i
kasulatana, éy meta mo a
éwan tu purupeta a gébwat ta
Galilea.”

8

Tu Bébe a Nadikép Ta Péngilélake

1 Nadid, sinumoli dén du
tolay ta bile de. Pero ti Jesus,
éy inumange san ta Buked na
Olibo a édsa side a natidug.
2 Ey to kagagabian na, éy
inumange man dén siya ta
Templo. Ey dinumulug diya
du tolay. Ey inumeknud sa
siya a nagtoldu dide.
3 Nadid, to pégtoldu na, éy
dinumemét sa du maistu ta
rilihiyon sakay du Pariseyo, a
te kébil side a bébe a nadikép
de ta péngilélake. Ey niharap
de siya du tolay sa.
4 Ey kinagi du Pariseyo ni
Jesus, a “Maistu, nadikép de i
bébe a éye ta péngilélake.
5 Anyan tam siya, da utus ni
Moises éy batibatikalén tam
i kona se a bébe a hang-
gan mate? Anya i isip mua,
Maistu, bunon me siya, o
éwan?”
6 Kanya pinakelagipan de ti
Jesus ta kona sa, éy puhubaan
de siya. Gustu de maka a
pégkagin siya ta mali, monda
te katuwiran side a mangidi-
manda diya. Pero ti Jesus,
éy basta hinumekten siya a
pénulat na tu toldu na to luta.
7 Nadid, to pémilit de
diya a pégpépakelagip, éy
tinumaknég siya a kinagi na
dide, a “Maari; tu éwan tu
kasalanan dikam, éy siya i
meditula a mangbatikal.”
8 Ey to pégkagi ni Jesus ta
éya éy hinumekten man dén
siya a pénulat na tu toldu na to
luta.
9 Ey du Pariseyo, pékabati
de to kagi ni Jesus, éy
mésanike dén side, da tukoy
de a te kasalanan be side.
Kanya nétégitégesa dén side a
néglakad, sapul to katandaan
de. Basta i nawahaka éy ti
Jesus sakay tu bébe.
10 Ey tinumaknég ti Jesus a
kinagi na to bébe, a “Anéng,
ahe dén du nagpehay diko?
Ewan tu nabuhay a mang-
parusa diko?”
11 Ey “Ewan, Maistu,”
kinagi no bébe. “Ey sakén,
éy éwan ta ka be parusaan,”
kagi ni Jesus, “Ikad mo dén,
a diyan ka magkasala a
huway.”

Tu Demlag Ta Mundua

12 Nadid, mégtoldu man dén
ti Jesus du tolay. “Sakén i
Demlaga a mégpaliwanag ta
tolay ta mundua,” kagi na.
“Maski ti ésiya i mékiaguma
diyakén, éy éwan méglakad
ta mediklém. Eng'wan, édse

diya i Demlag a ikébuhay na tolay.”

13 Nadid, pékabati du Pariseyo ta éya, éy kinagi de, a “Ewan kame méniwala diko, da éwan tu iba a mégpatunay diko. Eng'wan, siko be san i mégpatunaya ta sarili mua.”

14 “Maski mégpatunayék ta sarili kua,” kagi ni Jesus “éy katutuhanan tu kagi ko, da tukoy ko i kinagébwatan ko éy ta angayan ko. Pero sikam,” kagi na, “éy éwan moy tukoy i kinagébwatan ko éy ta angayan ko.

15 Sikam, éy pintasan moy i tolay ayun ta isip moya, maski éwan moy tukoy. Pero sakén,” kagi na, “éy éwan ko ugali a mégpintas.

16 Pero éng magpintasék ta tolay, éy katutuhanan tu pintas ko, da éwan san sakén i magpintasa, éng 'wan kaguman ko be i nagpaangea se diyakén.

17 Mara entan moy tu kautusan moy, i kagi naa éng te éduwa kan a mégpatunay ta maski anya a gimet, éy tanggapén moy a katutuhanan.

18 Ey nadid, isip ko te éduwa a mégpatunay diyakén, sakén, sakay tu nagpaange se diyakén a Ama ko!”

19 “Ey ahe tama mo?” kagi du Pariseyo. “Ewanék moy tukoy,” kagi ni Jesus, “sakay éwan moy be tukoy Tama ko. Eng tukoyék moy, éy tukoy moy be dén Tama ko.”

20 Saya tu kinagi ni Jesus du Pariseyo ta Templo. Tu édsean na a mégkagi, éy to tapat no pégabuloyan. Ey du te tungkulin a Judeo, éy éwan de siya nipadikép, da éwan na pabi takda a madikép.

Ewan Kam Makaange Ta Angayan Kua

21 Nadid, kinagi man dén ni Jesus du tolay, a “Adene dén i oras a hektatan ta kam. Ey ahayukénék moy, pero éwanék moy meta. Eng'wan basta mate kam a te kasalanan pabi. Sakay éwan kam makaange ta angayan kua.”

22 “Bakit?” kagi du te tungkulin a Judeo. “Bakit kagi na a éwan kitam kan makaange ta angayan naa? Siguru mégusot siya, kanya éwan kitam makaange diya!”

23 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Sikam éy taga éye kam ta dibeae. Sakén éy taga ontokék. Sikam éy taga mundu kam, pero sakén éy éwan.

24 Kanya katutuhanan tu kinagi ko a mate kam a te kasalanan pabi. Ey mate kam a te kasalanan pabi a talaga,” kagi ni Jesus, “éng éwan kam maniwala diyakén, a sakén ngani i pinaange se na Diyos.”

25 “Ey ti ésiya ka beman ye?” kagi du Pariseyo. “Ey to sapul ngani pa,” kagi ni Jesus, “éy kinagi ko dén ya dikam.

26 Mapintasan ta kam maka ta ugali moy, pero éwan. Dahilan tu ipahayag ko nadid ta tolay, éy tu nipaliwanag san diyakén no nagpaange se diyakén. Siya i tunaya.”

27 Nadid, du lélake a mégbati
ni Jesus, éy éwan de tukoy tu
kagi na a te nagpaange se
diya. Ewan de napospusan
a kinagi na dide Tama na a
Diyos.
28 “Sakén i lélake a gébwat
ta langet,” kagi na. “Ta
péngiekpét moy diyakén ta
te tolnék a kayo, éy mapos-
pusan moy dén a sakén i
pinaangea se na Diyos. Sakay
mapospusan moy be a éwan
gébwat i pégtoldu ko ta sarili
ko san; éng 'wan gébwat to
nipaliwanag diyakén Nama
ko.
29 Sakay tu nagpaange
se diyakén, éy kaguman ko
san. Ewanék na pabayan, da
gégemtén ko i gustu naa.”
30 Nadid, to pégkagi ni Jesus
ta éya, éy meadu i naniwala
diya.

Tu Mégpalibri Ta Tolay

31 Ey kinagi ni Jesus du
Judeo a méniwala diya, a “Eng
sugsugén moy i kagi kua, éy
sikam i tunay a alagad ko a
talaga.
32 Sakay pati, éy mapos-
pusan moy i katutuhanan.
Sakay éng mapospusan moy i
katutuhanan, éy saya i mag-
palibria dikam.”
33 “Ey bakit te magpalibri
dikame?” kagi du Judeo.
“Lahi kame be ni Abraham.
Ewan kame pabi inutusan na
maski ti ésiya! Bakit kagi mo a
te magpalibri dikame?”
34 “Tandaan moy,” kagi
ni Jesus, “maski ti ésiya a
mégkasala, éy tu kasalanan
na éy saya i mégutusa diya, da
sésundin na tu kasalanan na.
35 Mara tu utusan, éy éwan
siya mégiyan a hanggan to
bile no amo na. Pero tu anak
no amo na, éy mégiyan diya a
palagi.
36 Kanya sikam, éng ilibri
kam no anak na Diyos, éy
libri kam a talaga.
37 Tukoy ko,” kagi ni Je-
sus, “a lahi kam ni Abra-
ham. Ey maski lahi kam
ni Abraham, éy gustu moy a
ipabunuék moy, da éwan moy
tétanggapén i pégtoldu kua.
38 Sakén,” kagi na, “éy
mégtolduék ta nipeta diyakén
Nama ko. Sikam éy gemtén
moy tu kinagi dikam nama
moy.”
39 “Ti Abraham,” kagi du
Judeo, “éy siya i ama mia.” Ey
“Ewan,” kagi ni Jesus, “dahi-
lan, éng lahi kam ni Abra-
ham, éy ahigén moy maka tu
ugali na a mahusay.
40 Pero éwan,” kagi na, “da
gustu moy a ipabunuék moy.
Ey éwan sa kona tu ugali ni
Abraham. Ipabunuék moy,
maski kinagi ko dikam i
katutuhanan a nipaliwanag
diyakén na Diyos!
41 Ewan moy ahigén ti
Abraham, éng 'wan ahigén
moy tu ama moy a esa.”

Nadid, mégingél du Judeo,
a kinagi de ni Jesus, a “Ewan
kame mungaw. Tukoy me
tama me, a Diyos i Ama mia!”
42 “Ewan,” kagi ni Jesus.
“Dahilan éng Diyos i Ama
moya a talaga, éy mahalék
moy, da inumangeék se a
gébwat ta Diyos. Ewanék se

inumange ta isip ko san, éng
'wan pinaangeék se na Diyos.
43 Bakit wade éwan moy
mépospusan tu kékagin ko?
Dahilan siguru éy éwan kam
makatiis a mégbati ta pégtoldu
kua.
44 Ewan Diyos i Ama moya,
éng'wan ti Satanas, da gustu
moy a sugsugén i kaluuben
na. Sapul to sapul éy siya
i mégbuno. Sala na i katu-
tuhanan, da i katétubu na a
ugali, éy mebuli. Siya i nagsa-
pulana na étanan a kagi a kak-
abulyan.
45 Pero sakén," kagi ni Je-
sus, "éy kinékagi ko dikam i
katutuhanan, pero éwan kam
méniwala ta kagi kua.
46 Ti ésiya dikam i makapag-
patunay a te kasalananék?
Ewan. Ey nadid, éng
mégkagiék dikam ta katu-
tuhanan, éy bakit éwan kam
méniwala?
47 Du tolay a tunay a anak
na Diyos, éy mégbati side ta
kagi na Diyos. Pero sikam,
éy éwan kam anak na Diyos;
kanya sala moy a mégbati ta
kagi kua."

Ti Jesus Sakay Ti Abraham

48 Nadid, pékabati du Judeo
ta éya, éy méiyamut side ni
Jesus. "Tama bale tu kinagi
me a te dimonyo ka!" kagi
de. "Ewan ka Judeo, éng'wan
dayuan ka a Samaritano."
49 Ey "Ewan," kagi ni Je-
sus. "Ewanék tu dimonyo.
Eng'wan, pataasén ko Tama
ko ta kagi ko. Pero sikam. éy
pépintasanék moy ta kagi moy.
50 Pero pabayan ko san,"
kagi na, "da éwan ko gustu a
magpataas ta sarili ko. Pero
te esa a magpataas diyakén.
Ey siya i bahala.
51 Tandaan moy ye," kagi ni
Jesus, "maski ti ésiya a mang-
tupad ta kagi kua, éy éwan
siya mate, maski nikésiya."
52 Nadid, pékabati du te
tungkulin a Judeo ta éya, éy
"Alakame!" kagi de, "minate
ti Abraham. Minate du
purupeta na Diyos. Pero kagi
na lélakeae éng tupadén na
tolay i kagi na éy éwan kan
side mate! Are! Hinayup siya
a talaga!
53 Anya," kagi de, "isip mo
mataas ka to apo tam a Abra-
ham a minate dén? Sakay du
purupeta éy minate be side.
Bakit, isip mo a siko i mataasa
ta étanan ta munduae?"
54 Nadid, kinagi ni Jesus
dide, "Eng mara pataasén ko
i sarili ko, éy éwan ya tu pasa
a magpataas diyakén. Pero
éwan, da Tama ko i mégpataasa
diyakén. Kagi moy a siya i
Diyos moy,
55 pero éwan, da éwan moy
siya tukoy a talaga. Sakén, éy
tukoy ko siya," kagi ni Jesus.
"Mara éng kagin ko a éwan
ko tukoy i Diyos, éy magbuli-
buliék a kona dikam, da
tukoy ko siya a talaga. Sakay
i kagi naa, éy tupadén ko.
56 Tu apo moy a Abra-
ham: asa na a metaék na a
dumemét. Ey neta na ngani
dén i demét ko, éy mésaya siya
ta éya."
57 "Ey pakodyan mo a
naketa ni Abraham," kagi de,

"éy éwan ka pabi lakay?"
58 "Ey tandaan moy ye," kagi ni Jesus, "bagu nienak ti Abraham, éy naleék dén a buhay."
59 Nadid, pékabati du Judeo ta éya, éy nangalap side ta bito, a talaga de a batibatikalén. Pero éwan, da linumiso ti Jesus dide, a linumwas dén siya ta Templo.

9

Pinahusay Ni Jesus Tu Buhék

1 Nadid, to péglakad de Jesus, éy neta de tu lélake a buhék sapul to nikeeanak na.
2 Ey kinagi diya du alagad na, a "Anya wade, Maistu, bakit wade nienak i lélake a éya a buhék? Parusa ina na kasalanan na a sarili, o na kasalanan dena na?"
3 "Ewan," kagi ni Jesus. "Ewan ina gébwat to kasalanan na. Sakay éwan be gébwat ta kasalanan dena na. Eng'wan, kanya buhék siya, éy monda mepahayag i kapangyarian na Diyos a manghusay diya.
4 Kailangan a tupadén tam i tarabaho no nagpaange se diyakén bagu malipas i panahun a pangtupad tam. Dumemét agad i kélép éy éwan tu makatarabaho.
5 Habang édseék ta mundua, éy sakén i Demlag a mégpaliwanag ta tolay ta mundua."
6 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy linoktaben na tu luta a ginimet na a putik, sakay nikulo na to mata no buhék.
7 Sakay kinagi na diya, a "Ikad mo dén magidemos ta dinuma na Siloe." Nadid inumange sa tu buhék a nagidemos. Ey to késoli na to bile, éy naketa dén siya.
8 Nadid du karatig na, sakay du dati a nakatenggi diya, éy kinagi de, a "Anya, éwan ye tu lélake a dati a te eknud a mékilimos?"
9 Isip du kalahati a tolay éy siya ngani dén ya, pero "Ewan wade ina," kagi du iba, "neubet wade san ye." Ey "Ewan," kagi no lélake, "sakén ngani dén ye."
10 "Ey pakodyan mo a nakabulag?" kagi de.
11 "Tu lélake a ngéngahinan de a Jesus," kagi na, "éy nagimet ta putik to laway na, sakay nikulo na ta mata kua, sakay inutusanék na a magidemos ta Siloe. Ey to pégidemos ko sa, éy naketaék dén."
12 "Ey ahe dén i éya a lélake?" kagi de. Ey "Ahéy," kagi na. "éwan ko dén tukoy."

Siyasatén Du Pariseyo Eng
Kodya I Nipaghusay Na

13-14 Nadid, to pégimet ni Jesus to putik a pagamot na to mata no buhék, éy pangilin a aldew. Kanya du tolay, éy niange de tu lélake du Pariseyo. (Da bawal kan tu ginamet ni Jesus, da pangilin.)
15 Ey du Pariseyo, éy nisiyasat de diya éng pinakodya na a minaketa. Ey kinagi na dide, a "Te lélake a nikulo na tu putik ta

mata kua, éy pégidemos ko, éy
naketaék dén."
16 Nadid, néguhunan du
Pariseyo ti Jesus. "Ewan
gébwat ta Diyos i éya a
lélake," kagi de, "da éwan
siya méngilin ta sabadu."
"Ewan," kagi du iba. "Eng
makasalanan siya a tolay,
éy bakit makagimet siya ta
kataka-taka?" Nadid, kona sa
i nipégpasuwaya du Pariseyo.
Ewan side négkaisa tu isip.
17 Nadid kinagi de man dén
to lélake, a "Siko, anya i isip
mua, da siko kan i pinahusay
na tu mata?" "Purupeta siya
a talaga," kagi na.
18 Nadid, du te tungkulin a
Judeo, éy éwan side méniwala
a buhék tu lélake to éya. Kanya
nipauwet de dena na,
19 a kinagi de dide, a "Anya,
éng saye i anak moya a kagi
moy a buhék sapul to ni-
keenak na, éy bakit naketa
dén nadid?"
20 "Ewan me tukoy," kagi
dena na. "Anak me ngani ina,
a buhék sapul to nikeenak na.
21 Pero éwan me tukoy éng
kodya i nipaketa naa. Sakay
éwan me be tukoy éng ti ésiya
i nagpahusaya ta mata naa.
Pakelagipan moy siya," kagi
de. "Mégkagi ina dikam, da te
idad be dén."
22 Kona sa i kinagi dena na
du te tungkulin, da méganteng
side dide. Tukoy de a nagka-
sunduan dén du te tungkulin
a ibutan de ta kapilya de i
bawat mégkagi a ti Jesus i
tagapagligtas dia.
23 Kanya kinagi de dide a
bahala tu anak de a sumeng-
bet to nipakelagip de dide.
24 Kanya du te tungkulin a
Judeo, éy pinauwet de man
dén tu lélake a naghusay tu
mata. Ey kinagi de diya,
a "Isumpa mo ta Diyos éng
katutuhanan tu kinagi mo
dikame. Ewan maari a ti Je-
sus i nagpahusaya diko, da
makasalanan siya a tolay."
25 "Ewan ko tukoy éng
makasalanan siya, éng'wan,"
kagi no lélake. "Basta i tukoy
ko sana, éy buhékék to éya, éy
nadid éy naketaék dén!"
26 "Ey anya i ginamet naa
diko a talaga?" kagi de.
"Pakodyan na a nagpabulag
ta mata mua?"
27 "Ey isip ko kinagi ko dén
ya dikam," kagi na. "Bakit
éwan kam méniwala to kinagi
ko? Bakit pékelagipanék moy
man dén? Gustu moy wade
be a maging alagad na?"
28 Nadid, pékabati du te
tungkulin ta éya, éy pinag-
inglan de tu lélake, a kinagi
de, a "Siko i alagad na a
talaga. Sikame, éy alagad
kame ni Moises.
29 Tukoy me a ti Moises i
utusan na Diyos. Pero i éya
a lélake, éy éwan me tukoy éng
ahe i gébwat naa."
30 "Mégtakaék dikam!" kagi
no lélake. "Neta moy dén
a pinahusay na i mata kua
éy éwan moy bale tukoy i ki-
nagébwatan naa!
31 Isip ko éwan tulungan na
Diyos i tolay a makasalanan,"
kagi na, "éng 'wan i tulun-
gan na sana éy tu tunay a
méniwala diya.

32 Sapul to sapul, éy éwan
tu nakapagpabulag ta tolay a
buhék sapul to nikeenak na.
33 Eng éwan gébwat i éya a
lélake ta Diyos, éy éwan siya
makagimet ta kona sa," kagi
no buhék.
34 "Alakame!" kagi
du te tungkulin. "Siko
i makasalanana sapul to
kéanak mo, sakay gustu mo
beman a siko i mégtoldua
dikame?" Ey nadid éy, inibu-
tan de siya to pégmitingan de.
35 Nadid ti Jesus, éy naba-
heta na a inibutan de tu
lélake to pégmitingan de. Ey to
péketa na diya, éy kinagi na a
"Méniwala ka ta lélake a gébwat
ta langet?"
36 "Ti ésiya siya?" kagi no
lélake. "Ikagi pad diyakén,
monda maniwalaék diya."
37 "Ey neta mo dén siya,"
kagi ni Jesus, "da sakén a
mégkagi diko, éy sakén ngani
dén ye."
38 "Ey méniwalaék dén diko,
Panginoon," kagi no lélake.
Ey tulos na a sinumamba
diya.
39 Nadid, kinagi ni Jesus
a, "Kanyaék se inumange
ta mundua, éy monda
mahukum i tolay. Sakay
inumangeék be se monda
maketa du buhék ta katu-
tuhanan, sakay monda
mabuhék du mégkagi a meta
de i katutuhanan."
40 Nadid, du Pariseyo a te
taknég sa, pékabati de ta éya,
éy kinagi de, a "Anya, kagi mo
a buhék kame be tu isip?"
41 "Eng buhék kam a ta-
laga," kagi ni Jesus, "éy éwan
kam tu kasalanan. Pero na-
did, da kagi moy a meta moy
i katutuhanan, éy saya i katu-
nayana a te kasalanan kam a
talaga."

10

*Tu Halimbawa Ta Kulun-
gan Na Tupa*

1 "Tandaan moy ye," kagi ni
Jesus. "Mara tu kulungan na
tupa, maski ti ésiya a umunek
to kudal na a éwan dumiman
to pintuan na, éy tulisan ya.
2 Pero tu dumiman to pin-
tuan na, éy siya i tunay a pas-
tor du tupa.
3 Siya, bagay dumemét to
kulungan éy bukasan siya no
bantay to pintuan. Sakay tu
pastor, éy dulawan na i nga-
hen du tupa na. Ey du tupa,
éy pépansingén de tu dulaw no
amo de. Ey kédulug de diya, éy
iluwas na side to kulungan.
4 Nadid, péngiluwas na
dide, éy mégdetol siya dide,
a umunonod side diya a
mahusay, da tukoy de i boses
naa.
5 Ewan side umunonod ta
iba," kagi ni Jesus, "da éwan
de tukoy tu boses na; éng'wan
ginanan de i kona sa."
6 Saya i nihalimbawaa ni
Jesus du te tungkulin a Judeo,
pero éwan de napospusan i
kahulugen naa.

*Ti Jesus I Mahusay a Pas-
tor*

7 Kanya nipaliwanag ni Je-
sus dide, a kinagi na, a "Tan-
daan moy: Sakén i pintuan a
sésdépan na tupa.
8 Du étanan a neditol
diyakén, a mégkukunwari a

mataas, mara side ya i tulisan
a mégtako. Pero du tunay
a tupa ko, éy éwan de side
pinansing.
9 Mara sakén i pintuan,"
kagi na. "Eng sédpanék na
maski ti ésiya a tolay, éy
meligtas siya. Maari siya a
tamo éy soli to kulungan ko.
Sakay sakén, éy atdinan ko
siya ta kanén na.
10 Mara tu tulisan, éy
umange siya to kulungan
a magtako sakay mamuno.
Pero sakén, éy inumangeék
se a monda atdinan ko i tolay
ta malaya a buhay.
11 "Sakén i mahusay a
pastor," kagi ni Jesus. "Tu
mahusay a pastor, éy iatéd
na i buhay na alang-alang du
tupa na.
12-13 Pero tu upaan, éy éwan,
da ginanan na san du tupa
éng meta na tu aliyas a aso
a dumuklos. Pabayan na du
tupa da éwan siya tu pastor
de, sakay éwan na side mahal,
da upaan san siya. Nadid,
tu aliyas a aso, éy kékagitén
na side a hanggan da minase-
bunak side.
14-15 Pero sakén," kagi ni Je-
sus, "éy sakén i mahusay a
pastor. Nadid, tukuyék Nama
ko, sakay tukoy ko be siya. Ey
kona be sa sikame du tupa ko;
tukoy ko side, sakay tukuyék
de be. Ey iatéd ko i buhay ko
alang-alang dide.
16 Nadid, te tupaék be a
iba," kagi ni Jesus, "a éwan
édse ta kulungan ko. Kailan-
gan éy alagaan ko be side. Ey
pansingén de i boses ko a ta-
laga. Nadid, ta pégpasakup de
diyakén éy esa side a gurupu,
a sakén be i pastor dia a isesa.
17 "Nadid, mahalék Nama
ko, da iatéd ko i buhay kua,
sakay mabuhayék a huway.
18 Ewan tu tolay a te
kapangyarian a mamuno
diyakén, éng 'wan sakén san
i bahalaa ta buhay ko, éng
mateék, o éng éwan. Ey
nadid, éy iatéd ko i buhay
ko. Te kapangyarianék a
mamakate ta buhay kua,
sakay te kapangyarianék be
a magpabuhay ta bégi kua.
Saya i niutusa diyakén Nama
ko."
19 Nadid, to péghalimbawa
ni Jesus ta éya du Judeo, éy
négpasuway man dén side,
dahil to kinagi na.
20 Kagi du kalahati, éy
"Diyan moy siya bébaten.
Luku-luku siya! Te dimonyo
siya!"
21 Pero "Ewan," kagi du iba,
"bakit memahal i pégtoldu
naa? Ewan méképégtoldu i
luku-luku ta kona sa. Anya,
makapagpabulag i luku-luku
ta buhék?"

Idélan Du Judeo Ti Jesus

22 Nadid, oras dén na
piyesta ta Jerusalem a
pékaala-ala de ta Templo.
Taglamig ta panahun a éya.
23 Ey édse ti Jesus to kwarto
ni Solomon to Templo.
24 Nadid du te tungkulin a
Judeo, éy dinumulug sa side
diya, a kinagi de, a "Bakit
iliso mo dikame i tungkulin
mo? Ipagtapat mo dikame
éng siko i Cristo a tagapaglig-
tas dikame, o éng éwan."

25 Ey kinagi ni Jesus dide,
a “Isip ko kinagi ko dén ya
dikam, éy éwan kam nani-
wala. I tinarabaho ko a niu-
tus diyakén Nama ko, éy saya
i mégpatunaya diyakén.
26 Pero sikam, éy éwan kam
méniwala, da éwan kam kabi-
lang na tupa ko.
27 Du tupa ko,” kagi ni
Jesus, “éy pépansingén de i
boses kua, éy tukoy ko side.
Sakay side, éy umunonod
side diyakén.
28 Ey atdinan ko side ta
buhay a éwan tu katapusan.
Maski nikésiya éy éwan side
mepahamak. Sakay pati
éy éwan tu méngagew dide
diyakén.
29 Tama ko, éy siya i
mataasa ta étanan. Ey siya i
néngientaregaa dide diyakén.
Ey éwan tu méngagew du tupa
na diya.
30 Nadid, sakén sakay Tama
ko a Diyos, éy esa kame.”

31 Nadid, pékabati du Judeo
ta éya, éy inalap de man dén
du bito, a talaga de man dén
siya a batibatikalén.
32 Ey kinagi ni Jesus dide,
a “Te meadu a mahusay a gi-
namet ko ta harap moya, a
niutus diyakén Nama ko. Ahe
sina i kasalanan ko a pang-
batibatikalan moy diyakén?”
33 “Ewan to ginamet mo
a mahusay i pangbati-
batikalan mia diko,” kagi
du te tungkulin, “éng 'wan i
kasalanan mua, éy lapastan-
gan ka ta Diyos. Mégwari-wari
ka a Diyos, pero tolay ka san.”
34-35 “Ey isip ko,” kagi ni
Jesus, “éy te kagi ta kasula-
tan na Diyos, a nginahinan
na Diyos du utusan na a diyos
be side. Ey éwan malipas i
kasulatan na Diyos.
36 Ey nadid, bakit éwanék
maari a mégkagi a anakék na
Diyos, éy inutusanék be na
Diyos, a pinaangeék na se ta
mundua? Kagi moy a lapas-
tanganék ta Diyos, pero éwan.
37 Entan moy,” kagi ni Je-
sus, “éng éwan ko gemtén i
tarabaho Nama ko, éy diyan
kam méniwala diyakén.
38 Per éng gemtén ko i
tarabaho na, éy maski éwan
kam méniwala ta kagi ko, éy
maniwala kam ta gemtén
kua. Da éng méniwala kam ta
gemtén ko, éy mapospusan
moy a édse diyakén Tama
ko, sakay sakén, éy édseék be
diya.”
39 Nadid du te tungkulin
a Judeo, pékabati de ta éya,
éy talaga de siya a dekpén a
huway; pero éwan, da naka-
hektat siya ta éya a bile.
40 Nagsoli man dén ti Jesus
ta dibilew na Hordan a hang-
gan to pégbinyagen ni Juan to
araw. Ey tinumulos sa siya.
41 Ey meadu i inumangea
sa diya. I kinagia du tolay sa,
éy “Ti Juan, maski éwan siya
nagimet ta kataka-taka,” kagi
de, “éy katutuhanan a talaga
i étanan a kinagi na tungkul ta
lélake a éye.”
42 Ey nadid éy meadu i
naniwalaa ni Jesus ta éya.

11

To Nikate Ni Lasaro

1 Nadid, te lélake a
nagkasakit. I ngahen naa éy
ti Lasaro a taga Betania. Ey
mégiyan be diya du wéwadi
na a éduwa; ti Maria sakay ti
Marta.
2 Na éya a Maria, éy siya
ya tu néngibulak ta pulurida
to tikéd no Panginoon, a tulos
na pinahiden to buk na.
3 Kanya side, péketa de a
garabi dén tu saket no aka
de, éy pinauwet de ti Jesus,
a kinagi de a, "Panginoon,
te saket tu kadimoy mo a
Lasaro."
4 Ey ti Jesus, pékabaheta na
ta éya, éy kinagi na, a "I kata-
pusan na éya a saket, éy éwan
mate ti Lasaro, éng 'wan, tu-
manyag san i kapangyarian
na Diyos, monda purién du
tolay i anak na Diyos."

5 Nadid, ti Jesus, éy mahal
na de Marta a pépétwadi.
6 Pero maski mahal na side,
éy pinalipas na pa i éduwa
a aldew bagu sa inumange
dide.
7 Ey kélipas na éduwa a
aldew, éy kinagi na du alagad
na, a "Kitam dén sumoli ta
Hudea."
8 Ey "Anin, Pangi-
noon," kagi du alagad na,
"éingengaén ka pabi du
mataas a Judeo ta éya a
bunon, éy gustu mo bale sa
a umange a huway?"
9 "Pabayan moy," kagi ni
Jesus. "Ewan moy meta a te
labindalawa a oras ta aldew
bagu dumiklém? Nadid,
éng mara méglakad i tolay ta
aldew, éy éwan siya maanya,
da tanglawan siya na demlag.
10 Basta éng kélép i péglakad
naa, éy maanya siya, da éwan
tu demlag diya."
11 Kona sa i nihalimbawa
na du alagad na, monda
mapospusan de a éwan pabi
siya maanya nadid ta Hudea.
Sakay kinagi na be dide, a
"Tidug dén tu kadimoy tam
a Lasaro. Kanya umange
kitam sa, éy angen ko siya
lukagén."
12 "Ey Panginoon," kagi du
alagad, "éng tidug siya, éy
maghusay siya a talaga."
13 Kanya négkagi side ta
kona sa, éy akala de a tidug
san ti Lasaro ta mahusay.
Pero éwan; i kahulugina no ki-
nagi ni Jesus, éy minate dén.
14 Kanya nipáliwanag dide
ni Jesus a kinagi na, a "Minate
dén ti Lasaro.
15 Ey alang-alang dikam,"
kagi na, "éy mahusay da
éwanék sa to nikate na,
monda meta moy i manyari,
a tumibay i péniwala moya
diyakén. Ey nay," kagi na,
"kitam dén diya ya nadid."
16 Nadid, ti Tomas a kam-
bal, éy kinagi na du kagu-
man na, a "Nay, kumuyog ki-
tam diya, maski mate kitam a
étanan."

*Ti Jesus I Mégpabuhay Ta To-
lay*

17 Nadid, kédemét de Je-
sus ta Betania, éy épat dén a
aldew a nielbéng ti Lasaro.
18 I Betania, éy adene ta
Jerusalem, a étélo san a
kilumetro i kaadeyo naa.
19 Te meadu a taga
Jerusalem a Judeo a dinu-

malaw de Marta a patwadi,
monda wili-wilen de side
dahilan to aka de a minate.
20 Nadid ti Marta,
pékabaheta na a dumemét
dén ti Jesus, éy inange na
sinambat. Pero ti Maria a
wadi na, éy nawahak san to
bile.
21 Ey késambat ni Marta ni
Jesus, éy kinagi na, a "Anin,
Panginoon, éng édse ka maka
se to éya, éy éwan minate teka
ko.
22 Ey maski nadid," kagi ni
Marta, "éy tukoy ko a atdinan
ka na Diyos ta maski anya i
pékiohon mua diya."
23 "Mabuhay a huway teka
mo," kagi ni Jesus.
24 Ey, "O," kagi ni Marta,
"tukoy ko a mabuhay siya ta
pémuhay na Diyos ta tolay ta
katapusan na mundua."
25 "Tandaan mo, Marta,"
kagi ni Jesus; "sakén i mag-
pabuhay ta tolay, sakay sakén
i kégébwatan na buhay na to-
lay. Maski ti ésiya a méniwala
diyakén, éng mate siya, éy
mabuhay siya.
26 Sakay tu bawat tolay
a buhay nadid a méniwala
diyakén, éy éwan siya mate a
hanggan. Méniwala ka Marta
ta éya?"
27 Ey "O, Panginoon.
Méniwalaék a siko i Cristo a
anak na Diyos. Tukoy ko a
siko i pinaangea se na Diyos
a tagapagligtas dikame."

Mégsanget Ti Jesus

28 Nadid, to pégkagi ni
Marta ta éya, éy inange na ti
wadi na a Maria. Kinagi na
diya ta lihim, a "Kéye dén tu
Maistu, a nipauwet na ka."
29 Ey pékabaheta ni Maria ta
éya, éy inumégkat siya agad i
inange na sinambat ti Jesus.
30 Ewan pabi dinumemét ti
Jesus to bariyo, éng'wan, édsa
pabi to pinagkasambatan de
ti Marta.
31 Ey du Judeo a kaguman
ni Maria to bile, péketa de a
linumwas siya agad, éy tinu-
magubet side diya, da akala
de éy umange to lébéng a
magsanget.
32 Nadid ti Maria, kédemét
na to édsean ni Jesus, éy
tinumokém siya to tikéd na, a
kinagi na, a "Panginoon, éng
édse ka maka se to éya, éy éwan
minate teka ko."
33 Nadid ti Jesus, péketa
na diya a mégsanget, pati
du Judeo a kaguman na éy
mégsanget be, éy métageg siya
a tahod.
34 Ey kinagi na dide, a "Ahe
i néngielbéngan moya diya?"
Ey "Kadon," kagi de, "Ipeta
me diko."
35 Nadid, mégsanget be ti Je-
sus.
36 Ey du Judeo, péketa de
diya a mégsanget, éy "Entan
moy," kagi de, "talaga a gi-
nustu na a tahod ti Lasaro."
37 Sakay kinagi du iba, a
"Nagpabulag ta buhék i lélake
a ina. Anya wade," kagi
de, "kaya na wade be a nag-
pahusay ni Lasaro éng inabut
na maka a buhay?"

Nabuhay a Huway Ti Lasaro

38 Nadid, kédemét de Jesus
to lébéng, éy mélungkut man
dén siya a tahod. Tu lébéng éy

kuweba a te takléb a bito to
pintuan na.
39 Ey kinagi ni Jesus, a
“Bukasan moy dén i lébénga.”

Ey sala ni Marta. “Anin,
Panginoon,” kagi na, “épat
dén siya a aldew a nielbéng.
Mebuyok dén nadid.”
40 Pero kinagi ni Jesus, a
“Ewan mo naala-ala, Marta,
bakén a kinagi ko dén diko,
éng méniwala ka éy meta mo i
kapangyarian na Diyos?”
41 Nadid, binukasan de tu
lébeng, a inibutan de tu takléb
na a bito. Ey tinumangad ti
Jesus a kinagi na, a “Salamat,
Améng, da bébatenék mo.
42 Tukoy ko, Améng, a
palagiék mo a bébaten.
Pero ménalanginék diko ta
medegsén nadid alang-alang
di tolayae, monda maniwala
side a siko i nagpaangea se
diyakén ta munduae.”
43 Nadid, éy kinagi ni Je-
sus ta medegsén, a “Lasaro,
lumwas ka dén!”
44 Ey to pégkagi na, éy tulos
a linumwas ti Lasaro a buhay
dén, a te balut pabi tu kamét
na sakay tu tikéd na to sapot
na. Pati tu ulo na, éy te balut
pabi to sapot na. “Nay,” kagi
ni Jesus, “ibutan moy tu balut
na a damit, sakay pabayan
moy siya a méglakad.”

Gayak De a Bunon Ti Jesus

45 Nadid, meadu du kagu-
man ni Maria a Judeo a nani-
wala nadid ni Jesus, dahilan
to ginamet na a mineta de.
46 Pero te sénganya dide
a dinumiretso san side du
Pariseyo a binahetaan de
side to ginimet ni Jesus.
47 Kanya du Pariseyo sakay
du mataas a padi, pékabaheta
de ta éya, éy nagmiting side,
a néguhunan de ti Jesus.
“Magenya kitam?” kagi de,
“Meadu i gimet na a katakata-
ta.
48 Eng éwan tam siya
masaway, éy ipasakup diya
du étanan a Judeo. Nadid,
éng mabaheta na gubiyerno
ta Roma a iba i amo tam, éy
umange se side a talaga a
hukatén de i Templo tama,
sakay pati éy bunon de i
étanan a Judeo.”

49 Nadid, mégkagi ti Kaipas.
Siya i mataasa du padi ta éya
a taon. I kinagi na, éy “Anya
kam ye. éwan kam beman tu
napospusan?
50 Maigi pa éy pabunu tam i
éya a lélake alang-alang du to-
lay. Maigi pa éy mate siya ke-
sira dikitam a étanan a Judeo.”
51 I éya a kinagi ni Kaipas, éy
éwan ta isip na sana, éng'wan,
da siya i mataas a padi nadid,
éy pinahula diya na Diyos a
mate ti Jesus alang-alang du
Judeo.
52 Ey éwan san Judeo, éng
'wan mate be siya alang-
alang du anak na Diyos maski
ta ahe ta mundua, monda
mapisan side a étanan.
53 Nadid, sapul ta éya a
miting de, éy néguhunan du
te tungkulin a Judeo éng
pakodyan de a ipabuno ti
Jesus.
54 Kanya ti Jesus, éy éwan
dén pinumeta a naglakad ta

Hudea. Eng'wan inumange dén side du alagad na ta Epraim ta digdig na ilang a lugar. Ey négiyan sa side.

55 Nadid, adene a dumemét i Piyesta na Ala-ala na Judeo, éy meadu i inumange a tolay ta Jerusalem, monda tupadén de tu utus ni Moises tungkul ta péglinis ta bégi.

56 Ey inahayok de sa ti Jesus, da umasa side a dumemét be siya ta piyesta. Néguhunan de siya ta Templo éng dumemét siya, o éng éwan.

57 Ey du mataas a padi sakay du Pariseyo, éy kinagi de du tolay éng ti ésiya i makapospusa ta édsean ni Jesus, éy dapat ibaheta na dide, monda madikép de siya.

12

Te Nangbulak Ta Pulurida Ni Jesus

1 Nadid éném a aldew bagu Piyesta na Ala-ala, éy dinumemét ti Jesus ta Betania. Saya i bariyua a nangbuhayan na ni Lazaro.

2 Kédemét na éy nipaghanda de siya ta pangapon na. Ey naglamesa ti Marta ta nénganan de, éy ti Lasaro éy édsa be sa a méngan.

3 Ey ti Maria, éy inalap na tu esa a boti a memahal a pulurida, a nibulak na to tikéd ni Jesus, sakay pinahiden na to buk na. Ey linumaganap tu sapot na ta étanan a lubuk no bile.

4 Nadid ti Hudas Iskarote, éy kinagi na, a

5 "Bakit éwan nipabugtong i ina a pulurida ta étélo a datos a kuhata, sakay niatéd tam maka du mahirap i kabugtungan naa?"

6 Pero éwan kanya kinagi ni Hudas i kona sa éy kinagbian na du mahirap. Eng'wan, monda san éy makaalap siya ta kuhata de. Da dati a ugali na a mégbawas ta kapisanan de a kuhata.

7 Ey kinagi ni Jesus ni Hudas, a "Pabayan mo siya, da handa na ye ta aldew a péglébéng diyakén.

8 Palagi a te tolay a mahirap a maari moy a matulungan," kagi na, "pero sakén éy éwanék se dikam male."

9 Nadid, du meadu a Judeo a mémiyesta ta Jerusalem, pékabaheta de a dinumemét dén ti Jesus ta Betania, éy inumange be sa side. Gustu de a meta ti Jesus, sakay gustu de be a meta ti Lasaro a pinabuhay na.

10-11 Dahil ni Lasaro, éy meadu a Judeo a pinabayan de dén du amo de a padi, a méniwala dén side ni Jesus. Kanya du padi, éy ginayak de be a bunon ti Lasaro.

Tu Pénanggap De Ni Jesus Ta Jerusalem

12 Nadid, to kagagabian na éya, éy du meaadu a tolay a mémiyesta ta Jerusalem, éy nabaheta de a dumemét dén ti Jesus.

13 Kanya linumwas side ta banuwan a sambatén de. Ey te kébil side a don na kayo. Ey pékasambat de diya, éy binate de siya, a "Mabuhay," kagi de, "basbasan maka na Diyos i lélakeae a pinaange na

se! Basbasan maka na Diyos i
hariae na Israel!”
14 Nadid, neta ni Jesus tu
bul-o a kabayo a sinakayan
na. Ey i éya a gimet, éy siya
bale ya i nangtupada to hula
a dati ta kasulatan na Diyos. I
kagia na éya a hula, éy
15 “Diyan kam kan
méganteng, sikam a taga
Jerusalem. Entan moy, ta
kédemét na hari moy, éy
mangabayo kan siya ta bul-
o a kabayo.”
16 Du alagad na, éy éwan de
naala-ala ta éya a aldew i hula
a éya. Pero to késoli dén ni
Jesus ta langet, éy naala-ala
de a neta de a natupad bale
dén to péngiangkas de ni Jesus
to kabayo.
17 Nadid, du tolay a édse to
lébéng ni Lasaro to péngbuhay
diya ni Jesus, éy side i nag-
bahetaa du étanan a édse ta
Jerusalem.
18 Kanya meadu a tahod
dudu sinumambat ni Jesus,
dahilan tu nabaheta de a gi-
namet na.
19 Ey du Pariseyo, péketa de
a mégdulug du tolay diya, éy
kinagi de, a “Entan moy, na-
talo na kitam, da meadu a
tahod i mégduluga diya a to-
lay!”

Gustu Du Griego a Mékiohon Ni Jesus

20 Nadid, i kagumana
du Judeo a inumange ta
Jerusalem a sumamba ta
Diyos, éy sénganya wade a
Griego.
21 Diden ya a Griego, éy inu-
mange side ni Pelip, a kinagi
de, a “Eng maari, éy mékiohon
kame pad ni Jesus.” (ti Pelip,
éy taga Betsayda, Galilea.)
22 Kanya ti Pelip, éy kinagi
na ni Andres tu gustu du
Griego, a tulos de a éduwa a
kinagi ni Jesus.
23 Ey ti Jesus, pékabati na ta
éya, éy kinagi na, a “Dumemét
ngani dén nadid i oras a ipali-
wanag na Diyos a sakén i
lélake a gébwat ta langet.
24 Tandaan moy,” kagi na,
“mara tu esa a butil na pa-
hay, éng'wan memula ta luta,
éy éwan tu pasa. Pero éng
metépduk ta luta éy kumadu i
bunga na ta meadu.
25 Nadid i tolay: maski ti
ésiya a mégmahal ta bégi na, éy
mebut a talaga. Pero siya a
magpabaya ta bégi na, éy siya
i mabuhay a éwan tu katapu-
san.
26 Kanya maski ti ésiya a
tunay a utusan ko,” kagi
ni Jesus, “éy kailangan a
umunonod siya diyakén.
Nadid éy kaguman ko siya
a palagi ta édsean ko. Sakay
éng méniwala siya diyakén,
éy atdinan siya Nama ko ta
gantimpala na.

Nikagi Ni Jesus I Ka-matayan Na

27 “Nadid,” kagi ni Jesus, “éy
métagigék tu isip. Ey anya
wade i panalangin ko Nama
ko? Panalangin ko maka
a agawénék na ta kahirapan
ko? Ewan, da saya i hangad
kua a umange ta mundua, a
magtiis ta hirap.”
28 Nadid nanalangin ti Je-
sus a kinagi na, a “Améng,
ipeta mo i kapangyarian mo

ta tolay." Ey to pégkagi na
ta éya, éy te boses ta langet a
kagi na, a "Nipeta ko dén i ka-
pangyarian kua to ginamet
mo. Ey nadid, éy ipeta ko
man dén."
29 Nadid du tolay sa, éy
nabati de be i boses ta langet,
a akala de éy mégkéduh. Pero
"Bakén a kéduh," kagi du iba,
"pinégkagian siya no anghel."
30 Ey kinagi ni Jesus dide,
a "Kanya négkagi ta kona sa
éy éwan alang-lang diyakén,
éng'wan para dikam, monda
mapospusan moy a gébwaték
ta Diyos.
31 Dumemét dén nadid
i oras a hukumén dén i
mundua. Sakay ti Satanas a
amo na tolay ta mundua, éy
adene dén a matalo, a ibut
dén siya.
32 Ey sakén," kagi ni Jesus,
"ta péngiekpét de diyakén ta te
tolnék a kayo, éy paadeneén
ko i étanan a tolay diyakén a
ipasakup diyakén."
33 Kinagi ni Jesus i éya a
monda tukoy du tolay éng
kodya i kate naa.
34 Nadid kinagi du tolay ni
Jesus, a "Isip me kagi na li-
bru na Diyos a mabuhay kan
i tagapagligtas a éwan tu kat-
apusan. Nadid, tu nginahi-
nan mo a lélake a gébwat ta
langet, éng siya i tagapaglig-
tas éy bakit kagi mo a mate
siya ta kayo? Ti ésiya i lélake
a gébwat ta langet?" kagi de.
35 Ey kinagi ni Jesus, a
"Kétihék san dén a panahun
a kaguman moy i Demlag.
Kanya sugsugén moy i Dem-
lag, o makay abutén kam na
diklém. Da maski ti ésiya a
méglakad ta diklém, éy éwan
na tukoy i angayan na.
36 Kanya sikam, éy
méniwala kam ta Demlag
bagu na kam ginanan,
monda sikam, éy bilang anak
kam na Demlag."

Ewan Méniwala Du Judeo Diya

Nadid, to pégkagi ni Jesus ta
éya, éy gininanan na du tolay
a linumiso siya dide.
37 Ey du tolay, éwan side
naniwala ni Jesus, maski
ginimet na ta harap de i
meadu a kataka-taka.
38 Kanya nadid, tu nihula ni
Purupeta Isayas to araw, éy
natupad dén. I kinagi na to li-
bru na, éy: "Panginoon, éwan
tu naniwala to nibaheta me
dide. Maski nipeta me dide
i kapangyarian na Diyos, éy
éwan side naniwala."
39 Kanya éwan maari a
méniwala side, éy tu kinagi ni
Isayas a "iba, a
40 binuhék kan side na
Diyos, sakay pinaktog na kan
be tu isip de, monda éwan
de maisipan ta mahusay,
monda éwan side ipasakup ta
Diyos a iligtas na side."
41 Kanya kinagi ni Isayas
i éya, éy neta na to araw i
pagkadiyos ni Cristo, a tulos
na nibaheta siya.
42 Kona man sa, éy meadu
be a te tungkulin a Judeo a
méniwala diya. Pero lihim
san. Ewan de ipégtapat du
kaguman de, da méganteng
side du Pariseyo. Makay ibu-
tan de side to kapilya.

43 Diden ya a tolay a kona sa
éy gustu de a purién side na
tolay kesira ta purién side na
Diyos.
44 Nadid, kinagi ni Jesus ta
medegsén, a “Maski ti ésiya
a méniwala diyakén, éy éwan
san sakén i péniwalaan naa,
éng'wan pati tu nagpaange se
diyakén a Diyos.
45 Sakay pati, tu méketa
diyakén, éy meta na be tu nag-
paange se diyakén.
46 Sakén i Demlag a inu-
mange ta mundua,” kagi na.
“Maski ti ésiya a maniwala
diyakén, éy éwan siya man-
atili ta diklém.
47 Nadid du makabati
ta kagi kua, pero éwan de
tupadén, éy éwan sakén i
maghukuma dide. Da éwanék
se inumange a maghukum ta
tolay ta mundua, éng'wan i
hangad kua se, éy magligtas
ta tolay.
48 Pero du mégidel diyakén
sakay ta pégtoldu ko, éy
hukumén side a talaga ta
katapusan na mundua. I
magpahukuma dide éy tu
kagi ko.
49 Tama ya,” kagi ni Je-
sus, “dahilan éwanék négkagi
ta sarili ko san a isip, éng'wan
Tama ko i nagutusa éng anya
i kagin kua ta tolay.
50 Tukoy ko i utus Nama ko
a saya i mangatéda ta buhay
a éwan tu katapusan. Kanya
kékagin ko ta tolay i niutus
diyakén Nama ko.”

13

Inugisan Ni Jesus Tu Tikéd Du Alagad Na

1 Nadid, éy disperas dén na
Piyesta na Ala-ala. Ey tukoy
dén ni Jesus a oras dén nadid
a humektat siya ta mundua
a sumoli dén Nama na ta
langet. Sapul to éya, éy mahal
ni Jesus du alagad na. Ey
nadid, maski da adene siya a
mate, éy nipeta na dide éng
hanggan ta ahe i pégmahal
naa dide.
2 To péngan de, éy nipaisip
dén ni Satanas ni Hudas
Iskarote a itokyon na ti Jesus
(ti Hudas a anak ni Simon).
3 Ti Jesus, éy tukoy na a
inatdinan siya na Diyos ta
kapangyarian na ta étanan.
Tukoy na a gébwat siya ta
Diyos, sakay tukoy na be a
sumoli ta Diyos.
4 Kanya nadid, to péngapon
de, éy tinumaknég ti Jesus, a
inékbus na tu badu na sakay
minagken ta tuwalya.
5 Nadid nibulak na tu di-
nom to palanggana, sakay tu-
los na inugisan tu tikéd du
alagad na a tégitégesa, sakay
pinahiden na side to pinagke-
nan na a tuwalya.
6 Nadid, kéadene na ni
Simon Pedro, éy kinagi ni
Pedro, a “Diyan mo ugisan
i tikéd kua, Panginoon,
mésanikeék!”
7 “Ewan mo pabi tukoy na-
did, Pedro, i gimet ko a éye,”
kagi ni Jesus, “pero ta esa a
panahun, éy tukoy mo dén.”
8 “Ewan,” kagi ni Pedro;
“maski nikésiya, éy éwan
ko ipauges diko i tikéd
kua.” “Eng éwan ka ipauges
diyakén, Pedro, éy éwan ka

mékiagum diyakén a alagad ko.”
9 “Eng kona sa, Panginoon,” kagi ni Pedro, “éy éwan san na tikéd kua, éng éwan pati na kamét kua éy ta ulo kua!”
10 “Ewan,” kagi ni Jesus. “Mara tu bigu a négdigus, éy éwan siya tu kailangan a ugisan na tu bégi na, éng'wan tu tikéd na san. Ey sikam, melinis kam dén. Basta isesa san dén i melégi dikam.”
11 Tukoy ni Jesus a te méngitokyon diya a esa dide, kanya kinagi na a te esa dide a melégi.
12 Nadid, to pénguges na to tikéd de, éy nisolot na tu badu na, sakay nagsoli dén to bangko na to lamesa. Sakay kinagi na dide, a “Natukoy moy wade i ginamet kua dikam?
13 Dédulawénék moy a Maistu, sakay dédulawénék moy a Panginoon. Ey tama ya,” kagi na, “da sakén ngani i Maistu moy éy ta Panginoon moy.
14 Nadid, éng sakén i Panginoon moy éy ta Maistu moy, sakay inugisan ko be i tikéd moya, éy dapat a néguge-ugisan kam be ta tikéd moya.
15 Halimbawa ya tu ginamet ko dikam, monda i éya éy dapat moy a ahigén, a magpakabait kam be du kaguman moy.
16 Tandaan moy, mara tu bataan,” kagi ni Jesus, “éy éwan siya mataas to amo na. Sakay tu utusan, éy éwan siya mataas ta mégutus diya.
17 Nadid, éng mapospusan moy i éye a kinagi ko dikam, sakay éng tupadén moy, éy masuwerte kam a talaga.
18 “Pero éwanék mégkagi tungkul dikam a étanan.” kagi ni Jesus, “da te esa dikam a éwan masuwerte. Tukoy ta kam a pinili ko, a te esa dikam a méngitokyon diyakén. Saya i mangtupada to kagi ta kasulatan, a taraidorénék kan no kaguman ko a kadipon ko.
19 Ey nadid, ihula ko ye dikam bagu manyari, monda éng manyari, éy maniwala kam a sakén i tagapagligtas a tiniyak na Diyos.
20 Tandaan moy be ye,” kagi ni Jesus; “maski ti ésiya a tumanggap ta utusan ko, éy bilang tinanggapék na be. Sakay tu tumanggap diyakén, éy bilang tinanggap na be tu nagpaange se diyakén.”

Hinulaan ni Jesus a Te Méngitokyon Diya

21 Nadid, kétapos ni Jesus a négkagi ta éya, éy métageg siya, a kinagi na du alagad na, a “Katutuhanan a te esa dikam a méngitokyon diyakén.”
22 Ey du alagad, pékabati de ta éya, éy néglamilameng side, da éwan de napospusan éng ti ésiya i pinégkagian naa.
23 Nadid, tu esa a alagad ni Jesus a mahal na, éy te eknud to tagirilan ni Jesus.
24 Ey sinenyasan siya ni Pedro, a kinagi na, a “Pakelagipan mo éng ti ésiya i négkagian naa.”
25 Kanya tu alagad, éy sinumangdih siya to salapad ni

Jesus, a “nipakelagip na éng ti ésiya i négkagian naa?”
26 Ey kinagi ni Jesus, a
“Entan moy, isawsaw ko i
tinapayae ta sabawae, sakay
iatéd ko diya.” Nadid, to
péngisawsaw na to tinapay, éy
niatéd na ni Hudas a anak ni
Simon Iskarote.
27 Nadid, to pénanggap ni
Hudas to tinapay, éy tulos
inumasék ti Satanas diya. Ey
kinagi ni Jesus diya, a “Ikad
mo dén a gemtén mo agad i
gayak mua.”
28 Du alagad a iba to
lamesa, éy éwan de tukoy éng
bakit kinagi na ya ni Hudas.
29 Akala de san a inutu-
san na siya a mamugtong
ta kailangan de ta piyesta.
Kanya isip de i kona sa, éy ti
Hudas i bahala ta kuhata de.
Sakay isip du iba, éy inutusan
na siya a umange maglimos
du mahirap.
30 Ey ti Hudas, to pénanggap
na to tinapay, éy binuméswal
dén. Ey kélép dén nadid.

Tu Bigu a Utus

31 Nadid, kinagi ni Jesus,
a “Sakén i lélake a gébwat
ta langet. Ey nadid i orasa
a atdinanék na Diyos ta
pagkadiyos ko. Ey mehayag
be dén i kapanyarian na
Diyos dahil ta gimet kua.
32 Ey nadid, éng mehayag i
kapangyarian na Diyos dahil
diyakén, éy ipahayagék be
agad na Diyos.
33 Sikam a mahal ko a anak
ko,” kagi ni Jesus, “éy kétihék
san dén a panahun i pékiagum
kua dikam. Ahayukénék
moy, pero kagin ko dikam tu
kinagi ko du Judeo, a éwan
kam makaange ta angayan
kua.
34 Nadid,” kagi na, “éy atd-
inan ta kam ta bigu a utus:
négmahalan kam. Eng kodya i
pénggustu kua dikam, éy kona
be sa i négagum moya.
35 Saye i pégpatunay moya
du iba a tolay a sikam i alagad
ko--éng négmahalan kam.”
36 Ey “Anya, Panginoon,”
kagi ni Pedro. “Ahe i an-
gayan mua a talaga?” Ey
kagi ni Jesus, a “Ewan kam
makakuyog diyakén nadid ta
angayan kua, pero ta esa a
panahun, éy tumagubet kam
diyakén ta éya.”
37 “Ey bakit éwanék
makakuyog diko nadid,
Panginoon,” kagi ni Pedro.
“Iatéd ko i buhay ko alang-
alang diko.”
38 “Anya wade, iatéd mo
i buhay mo alang-alang
diyakén a talaga, Pedro?
Ewan. Tandaan mo, bagu
magtarakot tu tandang nadid
a amulaldew, éy tanggianék
mo ta pentélo a éwanék mo
kaguman.”

14

Ti Jesus I Dilan

1 “Diyan kam métageg tu
isip,” kagi ni Jesus. “Mani-
wala kam san ta Diyos, sakay
maniwala kam be diyakén.
2-3 I bilea Nama ko, éy
meadu a kwa-kwarto. Ey
umangeék sa a maghanda ta
para koo moy. Ey nadid, ta
pékahanda ko dén ta para koo
moy, éy magsoliék se a angen

ta kam, monda négpisan
kitam ta édsean kua. Ey éwan
ko ya kinagi dikam éng éwan
katutuhanan.
4 Ey sikam, tukoy moy dén i
dilan a tamo ta angayan kua.”
5 “Ewan, Panginoon,” kagi
ni Tomas, “éwan me tukoy i
angayan mua. Pakodyan me
a mapospusan i dilan?”
6 “Sakén i dilan,” kagi ni
Jesus. “Sakén i mégpaliwanag
ta katutuhanan. Sakay sakén
i kégébwatan na buhay na
tolay. Ewan tu makaange
Nama ko éng éwan sakén i
magpaangea sa diya.
7 Eng tukoyék moy, éy tukoy
moy be dén Tama ko. Ey sa-
pul nadid, éy tukoy moy dén
siya, sakay neta moy be dén
siya.”
8 “Ey Panginoon,” kagi
ni Pelip, “Ipeta mo dikame
Tama mo, éy tama dén
dikame.”
9 “Naleék dén a nékiagum
dikam, Pelip,” kagi ni Jesus,
“éy éwanék moy bale pabi
tukoy? Bakit gustu mo a ipeta
ko dikam Tama ko? Ewan
moy beman tukoy tu naketa
diyakén, éy neta na be dén
Tama ko?
10 Bakit, Pelip, éwan ka
pabi méniwala a édseék Nama
ko, sakay siya éy édse be
diyakén? Entan moy,” kagi
na du alagad na, “tu kinakagi
ko dikam, éy éwan ta isip
ko a sarili, éng 'wan Tama
ko a mégiyan diyakén, siya
i mégpatarabahua diyakén ta
kaluuben na.
11 Dapat maniwala kam to
kinagi ko, a édseék Nama ko,
sakay siya, éy édse be diyakén.
Pero éng éwan kam maniwala
ta éya, éy dapat a maniwala
kam dahil to tarabaho ko.
12 Tandaan moy; maski ti
ésiya a maniwala diyakén,
éy meaheg ta tarabaho
kua. Sakay gemtén na be i
mahigit pa ta tarabaho ko, da
méglakadék dén Nama ko ya.
13 Nadid, maski anya i
agidén moya ta Diyos da
méniwala kam diyakén, éy
atdinan ta kam a talaga,
monda ipeta ko i kapang-
yarian Nama ko.
14 Kanya maski anya i
agidén moya da méniwala
kam diyakén, éy gemtén ko.”

Tu Pangako Tungkul Ta Banal a Espiritu

15 Nadid, kinagi na du ala-
gad na, “Eng gustuék moy, éy
sundin moy i utus kua.
16 Ey sakén, éy manalang-
inék Nama ko a atdinan na
kam ta Espiritu na a kalewas
ko, a siya i Katulung moy, a
kaguman moy a éwan tu kat-
apusan.
17 Siya ya i Banal a Espiritu
na Diyos, a magpaliwanang
ta katutuhanan. Du iba a
tolay ta mundua, éy éwan
de siya tanggapén, da ewan
de meta, sakay éwan de siya
tukoy. Pero sikam, éy tukoy
moy siya, da ménatili siya
dikam sakay mégiyan siya
dikam.
18 “Ewan ta kam pébayan,”
kagi ni Jesus, “éng 'wan
sumoliék dikam.
19 Kétihék san dén a
panahun, éy éwanék dén
metan na iba a tolay. Pero

sikam, éy metaék moy a
huway. Ey nadid, da te
buhayék a éwan tu katapusan,
éy kona kam be sa.
20 Nadid, kédemét na éya
a oras, éy mapospusan moy
a édseék Nama ko. Sakay
sikam, éy édse kam diyakén.
Sakay sakén, éy édseék be
dikam.
21 Nadid," kagi na, "maski
ti ésiya a mananggap ta utus
kua, a sundin na, éy siya i
mégmahala diyakén. Ey nadid,
tu mégmahal diyakén, éy ma-
halén be siya Nama ko. Sakay
sakén, éy mahalén ko be siya,
a ipaliwanag ko diya i sarili
ko."
22 Nadid, te négkagi ni Jesus
a ti Hudas, a i Hudas a éye,
éy bakén a ti Hudas Iskarote.
I kinagi naa éy, "Panginoon,
bakit ipaliwanag mo dikame
i sarili mo, pero éwan mo
ipaliwanang du iba a tolay ta
mundua?"
23 "Eng mahalék na tolay,"
kagi ni Jesus, "éy sundin na i
kagi kua, éy mahal siya Nama
ko. Ey sikame Tama ko, éy
umange kame diya a mégiyan
kame diya.
24 Sakay tu tolay a éwan
méngmahal diyakén, éy éwan
na sundin i kagi kua. Ey tan-
daan moy," kagi ni Jesus, "i
kinékagi kua dikam, éy éwan
gébwat diyakén, éng'wan kagi
ya Nama ko. Siya i nagutusa
diyakén.
25 "Nadid," kagi na, "éy ka-
gin ko dén ye dikam habang
kaguman ta kam pabi.
26 Ey ta péngginan ko dikam,
éy paangen se Nama ko i
Banal a Espiritu alang-alang
diyakén. Siya i Katulung
moy. Magpaliwanang siya
dikam ta étanan, a ipaala-ala
na dikam i étanan a kinékagi
ko dikam.
27 "Nadid, i iwahak kua
dikam, éy kapayapaan. Pero
du tolay ta mundua, éy éwan
side makapangatéd dikam ta
kapayapaan. Pero sakén, éy
iatéd ko dikam i kapayapaan
kua. Kanya diyan kam
métageg tu isip, sakay diyan
kam méganteng.
28 Nabati moy dén tu
kinagi ko," kagi ni Jesus, "a
umangeék ta iba a lugar,
pero sumoliék dikam. Kanya
diyan kam malungkut.
Eng gustuék moy a talaga
éy masaya kam be, da
méglakadék dén Nama ko
ya. Ey siya, éy mataas siya
diyakén.
29 Kinagi ko ya dikam
bagu manyari, monda éng
manyari, éy maniwala kam
diyakén.
30 Nadid, kétihék san dén
a panahun, éy éwanék dén
huway a mégkagi dikam, da
dumemét dén i amo na to-
lay ta mundua, a ti Satanas.
Ewan siya tu kapangyarian
diyakén,
31 éng'wan tupadén ko san
i niutus diyakén Nama ko,
monda meta du tolay a mahal
ko Tama ko. Nay, tapusék
dén a mégkagi," kagi ni Jesus.
"Umégkat kam dén a kitam
dén."

15

Ti Jesus I Ponan Na Ubas

1 Nadid, kinagi ni Jesus,
a "Mara tu kayo a ubas, éy
sakén i ponan na. Sakay
Tama ko, siya i mégalagaa
diya.
2 Nadid, bawat sanga-
sanga ko a éwan mégbunga,
éy kétulén Nama ko. Sakay
bawat sanga ko a mégbunga,
éy pungusan na, monda
magbunga ta mas mahigit pa.
3 Nadid, sikam a alagad ko,
éy melinis kam dén, dahilan
to kinagi ko dikam a kagi.
4 Nadid, manatili kam
diyakén, sakay sakén éy
manatiliék be dikam. Mara
tu sanga no kayo éy éwan
makapagbunga éng éwan
manatili to ponan na. Ey
kona be sa dikam, a éwan kam
be makapagbunga éng éwan
kam manatili diyakén.
5 "Mara sakén i ponan na
kayo," kagi ni Jesus. "Sikam
i sanga-sanga ko. Nadid,
tu manatili diyakén, sakay
manatiliék be diya, éy siya i
magbunga ta meadu, da éwan
kam makagimet ta maski
anya éng mehiwalay kam
diyakén.
6 Kanya éng éwan manatili
i tolay diyakén, éy ibut siya
a koman i sanga no kayo, a
hanggan malanés. Ey nadid,
iduhu de i kona sa a sanga-
sanga, sakay ibut de dén ta
apoy, monda matutod side.
7 Ey nadid sikam," kagi
ni Jesus, "éng manatili kam
diyakén, sakay manatili be
i kagi kua ta isip moya, éy
maari kam a magaged ta
maski anya a gustu moy, éy
iatéd dikam a talaga.
8 Sakay éng magbunga kam
ta meadu, éy saya i mag-
pahayaga ta kapangyarian
Nama ko. Sakay saya i
katunayan moya a sikam i
alagad ko a talaga.
9 Nadid, éng kodya i
pénggustua diyakén Nama ko,
éy kona be sa i pénggustu kua
dikam. Ey sikam, éy diyan
moy pébayan i pénggustu kua
dikam.
10 Entan moy, gustuék
Nama ko a palagi, da sinunud
ko dén i utus naa. Nadid, éng
kona kam be sa, a sundin
moy i utus kua, éy gustu ta
kam be a palagi.
11 "Nadid," kagi na du ala-
gad na, "kinagi ko dén ya
dikam monda édse dikam i
kasayaan ko, monda masaya
kam be ta mahusay.
12 Saye i utus kua dikam,
a négmahalan kam a kona ta
pégmahal kua dikam.
13 Mara éng te tolay a iatéd
na i buhay na alang-alang to
kadimoy na, éy saya i katu-
nayan naa a mahal na siya a
tahod.
14 Ey sikam i kadimoy ko a
talaga, éng sundin moy i utus
kua dikam.
15 Sapul nadid, éy éwan ta
kam dulawén a utusan ko,
éng 'wan dulawén ta kam a
kadimoy ko. Dahilan du utu-
san, mara éwan de tukoy i
gimet no amo de, da éwan na
ikagi dide. Pero sakén, éy
nipaliwanag ko dén dikam i
étanan a kinagi diyakén Nama
ko.
16 Tandaan moy," kagi ni
Jesus; "éwanék moy pinili a

sakén i amo moy, éng 'wan
sakén i nagpilia dikam. Sakay
inutusan ta kam a magbunga
ta meadu a bunga a éwan
malipas, monda atdinan
kam Nama ko ta maski
anya i agidén moya diya, da
méniwala kam diyakén.
17 Ey saye i utus kua dikam,
a négmahalan kam.

Méiyamut Du Iba a Tolay

18 "Tandaan moy," kagi ni
Jesus, "éng maiyamut dikam
du iba a tolay, éy alélahanén
moy a naiyamut pa side
diyakén bagu side naiyamut
dikam.
19 Mara éng sakup kam du
iba a tolay ta mundua, éy
gustu de kam be, da gustu
du iba a tolay i kapareho de.
Pero éwan, da pinili ta kam a
nibukod ta kam dide. Kanya
méiyamut side dikam, da éwan
kam dén ipasakup dide.
20 Diyan moy kaleksapan
tu kinagi ko dikam, a éwan
mataas tu bataan to amo
na. Kanya éng linokoék de
éy lélokon de kam be. Eng
tinupad de i kagi kua, éy
tupadén de be i kagi moya.
21 Kanya mangloko side
dikam, éy dahilan éy sakup
ta kam. Inidelanék de, da
éwan de tukoy tu nagpaange
se diyakén.
22 Mara éng éwanék se inu-
mange a nagtoldu dide," kagi
ni Jesus, "éy éwan maka side
tu kasalanan. Pero nadid,
éy éwan side tu katuwiran ta
kasalanan de.
23 Ey tu méiyamut diyakén,
éy méiyamut be Nama ko.
24 Eng éwanék nagimet ta
harap de ta éwan mégimet
na tolay, éy éwan side tu
kasalanan. Pero nadid te
kasalanan side, da maski
neta de i gimet ko a kataka-
taka, éy méiyamut side
dikame Tama ko.
25 Saye i mangtupada to
kagi ta kautusan de, a éwan
kan side tu katuwiran a
maiyamut diyakén."
26 Ta kédemét na Katulung
éy siya i méngipahayaga
diyakén. Siya i Espiritu a
gébwat Nama ko, a magpali-
wanag ta katutuhanan. Ey
sakén i magpaangea se diya.
27 Sakay sikam, éy magpa-
hayag kam be diyakén, da
sikam i kinumuyuga diyakén
sapul to sapul.

16

1 "Ey nadid, kinagi ko dén
dikam i éya a étanan, a monda
éwan maibut tu péniwala moy
diyakén.
2 Entan moy," kagi ni Je-
sus du alagad na, "dumemét
i oras a paibutén de kam du
kapilya de. Sakay pati, ta
esa a panahun, éy te tolay a
mégakala side a makatulung
ta Diyos éng bunon de kam.
3 Kona sa i péngloko dia
dikam, da éwan de tukoy
Tama ko, sakay éwanék de be
tukoy.
4 Nadid, kinagi ko dén ya
dikam, monda kédemét na
oras a pékialaman de kam, éy
maala-ala moy a nihula ko
dén ye dikam.

*I Tarabaho Na Banal a Es-
piritu*

"Ewan ko kinagi dikam i éya to sapul, da kaguman ta kam pabi.

5 Pero nadid, éy kinagi ko dén dikam, da magsoliék dén ta minagpaange se diyakén. Nadid, éwan moy ipakelagip diyakén éng ahe i angayan kua.

6 Eng'wan, mélungkut kam san dahilan to kinagi ko dikam.

7 Pero entan moy, kagin ko dikam i katutuhanan, a kaigian moy ye da maglakadék dén. Eng éwanék méglakad, éy éwan umange dikam tu Katulung moy. Pero éng méglakadék dén, éy paangen ko siya dikam.

8 Ey kédemét na Katulung moy," kagi ni Jesus, "éy ipaliwanag na du tolay ta mundua tungkul ta kasalanan de, sakay ta tama a gimet, sakay ta péghukum na Diyos.

9 Ipaliwanag na dide a te kasalanan side, da éwan side méniwala diyakén.

10 Ipaliwanag na dide a tama i gimet ko, da magsoliék dén Nama ko, éy éwanék moy meta a huway.

11 Ipaliwanag na dide a hukumén side na Diyos, da hukumén dén i amo na tolay ta mundua.

12 "Te meaduék pabi a itoldu dikam," kagi ni Jesus du alagad na, "pero éwan pabi nadid, da éwan moy pabi kaya a mapospusan nadid.

13 Pero kédemét na Espiritu a magpaliwanag ta katutuhanan, éy ipaliwanag na dikam i buu a katutuhanan. Siya, éy éwan mégkagi ta sarili na a isip, éng 'wan ipaliwanag na san i kinagi na Diyos diya. Sakay ipaliwanag na be dikam i manyari ta esa a panahun.

14 Siya i magpahayaga ta kapangyarian ko, da alapén na be i kagi ko a tulos na itoldu dikam.

15 I étanan a koo Nama ko, éy koo ko be," kagi ni Jesus. "Kanya kinagi ko a alapén na Espiritu tu kagi ko, a itoldu na ya dikam.

Maibut tu Kalungkutan Moy

16 "Kétihék san dén a panahun éy éwanék moy dén meta. Nadid lumipas i kétihék man dén a panahun éy metaék moy man dén."

17 Nadid, pékabati du alagad na ta éya a kinagi na, éy négpakipakelagip side, a kinagi de, a "Bakit kagi na a kétihék kan san dén a panahun éy éwan tam dén meta, sakay kétihék man dén a panahun éy meta tam kan dén siya a huway? Sakay anya wade be i kahulugina no kinagi na, a kona sa da magsoli kan Nama na?

18 Anya wade i kahulugina," kagi de, "na kétihék kan a panahun?" Kona sa i uhuna du alagad, da éwan de napospusan tu kinagi ni Jesus dide.

19 Nadid ti Jesus, éy tukoy na dén a te pakelagip side diya. Kanya kinagi na dide, a "Anya, néguhunan moy wade tu kahulugen no kinagi ko?

20 Tandaan moy," kagi na, "kédemét na éya a oras, éy

magsanget kam a magsisi
kam. Pero du iba a tolay
ta mundua, éy masahat
side. Pero kétihék san dén
a panahun, éy maibut tu
kalungkutan moy a masahat
kam dén.
21 Mara tu bébe a mégenak,
éy mégsisi siya da méghirap
dén. Pero ta kéluwas no anak
na, éy maibut dén tu pégsisi
na, da masahat dén siya to
anak na.
22 Ey kona be sa dikam,"
kagi ni Jesus; "magsisi kam
nadid. Pero ta kédemét ko
dikam a huway, éy masahat
kam dén. Ey éwan tu maka-
pagpaibut ta sahat moy.
23 "Kédemét na éya a
panahun, éy éwan kam
magpakelagip diyakén," kagi
ni Jesus. "Eng'wan magaged
kam Nama ko ta maski anya,
a gamitén moy i ngahen kua,
éy atdinan na kam.
24 Hanggan nadid, éy éwan
moy pabi ginamit i ngahen
ko éng mékiohon kam ta
Diyos. Kanya sapul nadid,
éy mékiohon kam diya, éy
atdinan na kam, monda
masaya kam ta mahusay."

Napasuku Ni Jesus I Mundua

25 Nadid, kagi na du alagad
na, a "Kinagi ko dén dikam
i meadu a halimbawa. Pero
dumemét i oras a éwan halim-
bawa i kagin kua dikam, éng
'wan ipaliwanang ko dikam
Tama ko ta medibo a kagi.
26 Ta éya a panahun, éy
manalangin kam Nama ko
a gamitén moy i ngahen ko.
Sakén, éy éwanék tu kailangan
a ipanalangin ta kam Nama
ko,
27 da siya, éy gustu na kam
be. Gustu na kam da ginus-
tuék moy, a méniwala kam be
a gébwaték ta Diyos.
28 Ey gébwaték ngani Nama
ko a Diyos." kagi ni Jesus,
"a inumangeék se ta mundua.
Ey nadid, éy ginanan ko i
mundua a magsoliék Nama
ko."
29 Nadid, pékabati du alagad
ta éya, éy kinagi de, a "Medibo
ngani dén i kagi mua, Pangi-
noon. Ewan ya medisalad a
halimbawa!
30 Nadid éy tukoy me a siko
i nakapospusa ta étanan," kagi
de, "da maski éwan me ka
pakelagipan éy napospusan
mo dén i isip mia. Kanya
méniwala kame a gébwat ka ta
Diyos a talaga!"
31 "Anya, méniwala kam dén
a talaga?" kagi ni Jesus.
32 "Pero entan moy,
dumemét dén nadid i oras a
mahiwahiwalay kam dén a
pabayanék moy, a guminan
i bawat esa dikam ta bili-
bile moy. Pero te kagumanék
pabi, da édse diyakén Tama
ko.
33 Kinagi ko dén ya dikam,
monda mapayapa kam tu
isip dahil diyakén. Du
iba a tolay ta mundua, éy
paghirapén de kam. Pero
patibayén moy i isip moya,
da napasuku ko dén tu amo
du tolay ta mundua."

17

Panalangin Ni Jesus Du Alagad Na

1 Nadid, to pégkagi dén ni
Jesus ta éya du alagad na, éy
tinumangad siya ta langet a
nanalangin. “Améng,” kagi
na, “Dinumemét dén nadid
i oras. Palitawén mo pad
nadid i kapangyarian ko,
monda palitawén ko be i
kapangyarian mo.
2 Da inatdinanék mo,
Améng,” kagi na, “ta kapang-
yarian ko ta étanan na tolay, a
monda du tolay a niatéd mo
diyakén, éy atdinan ko be side
ta buhay a éwan tu katapusan.
3 Nadid, Améng, siko i tu-
nay a Diyos a isesa. Sakén
éy ti Jesu Cristo a pinaangeék
mo se. Nadid, du makatukoy
dikita, éy side i te buhay a
éwan tu katapusan.
4 Nadid, Améng, éy nipa-
hayag ko dén i kapangyarian
mo ta munduae, a tinupad
ko dén tu nipatarabaho mo
diyakén.
5 Kanya nadid, Améng, éy
atdinanék mo ta kapang-
yarian ko ta harap mua, a
kona to kapangyarian ko to
pékiagum ko diko to araw
bagu nilalang i munduae.
6 “Nipahayag ta ka, Améng,”
kagi ni Jesus, “du tolay a ni-
atéd mo diyakén--du alagad
ko. Side i koo mo, éy niatéd
mo side diyakén. Sinunud de
tu kagi mo,
7 kanya tukoy de a gébwat
diko i étanan a niatéd mo
diyakén a gimet ko.
8 Ey nipahayag ko dide,
Améng, tu niutus mo diyakén
a mégkagi dide, éy tinang-
gap de dén. Ey tukoy
de a gébwaték diko, sakay
méniwala side a siko i nag-
paangea se diyakén.
9 “Ewan ko ipanalangin,
Améng, du iba a tolay ta
mundua,” kagi ni Jesus; “éng
'wan ipanalangin ko san du
tolay a niatéd mo diyakén, da
side i koo mo.
10 I étanan a koo ko, éy koo
mo be. Sakay étanan a koo
mo, éy koo ko be. Ey side
ya di mégpahayaga ta kapang-
yarian ko.
11 Nadid, éy humektaték
ta mundua, Améng, a mag-
soliék diko. Pero du alagad
ko, éy mawahak side ta
mundua. Améng, siko i
banala. Alagaan mo pad
side ta kapangyarian mua a
niatéd mo diyakén. Alagaan
mo side, monda maging isesa
side a kona dikita.
12 To pékiagum ko pabi dide,
Améng, éy inalagaan ko side
ta kapangyarian mo a niatéd
mo diyakén. Inalagaan ko
side, kanya éwan tu napa-
hamak dide. Basta esa san
tu napahamak dide, monda
matupad tu kagi ta libru na
Diyos ta tungkul diya.
13 “Ey nadid, Améng, éy
magsoliék diko. Ey mégkagiék
dén diko nadid ta kona se,
monda masakup di alagad
kuae na kasayaan kua.
14 Nipahayag ko dide tu
kagi mo, Améng. Ey nadid,
du iba a tolay ta mundua,
éy méiyamut side du alagad
ko, da éwan dén side umayun
dide. Ey kona be sa sakén,
da éwanék be umayun ta
mundua.

15 Ewanék ménalangin,
Améng, a ibukod mo side
ta mundua, éng 'wan basta
alagaan mo side ta gimita ni
Satanas.
16 Ewanék umayun du iba a
tolay ta mundua," kagi ni Je-
sus. "Ey kona be sa du alagad
ko, a éwan be side umayun du
iba a tolay ta mundua.
17 Patibayén mo, Améng, i
isip dia a sumunud diko. I
katutuhanan, éy saya i mag-
patibaya dide. Ey tu kagi mo,
saya i katutuhanana.
18 Nadid, Améng, éng kodya
i pégpaange mo diyakén ta
munduae, éy kona be sa i
pégpaange kua di alagad kua
ta iba-iba a lugar ta mund-
uae.
19 Ey alang-alang dide,
éy patibayén ko i isip ko
a sumunud diko, Améng,
monda du alagad ko, éy
sumunud be side diko, ta
pamag-itan na katutuhanan.
20 "Ey nadid, Améng,"
kagi ni Jesus, "éy éwan ko
ipanalangin san di alagad
kuae, éng 'wan ipanalangin
ko be du tolay a maniwala
diyakén ta esa a panahun
dahilan ta ibaheta de dide.
21 Ipanalangin ko side,
Améng, a maging isesa maka
side a kapareho ta, da édse
ka diyakén, sakay sakén éy
édseék diko. Monda édse
maka be side dikita. Kona
maka sa, Améng, monda
maniwala maka du iba a to-
lay ta mundua a pinaangeék
mo se.
22 Inatdinanék mo, Améng,
ta kataasan ko. Sakay sakén,
éy inatdinan ko be side ta
kataasan de, monda maging
isesa side a kapareho ta.
23 Nadid, éy édseék dide,
sakay siko éy édse ka be
diyakén, Améng, monda mag-
ing isesa side ta mahusay.
Nadid," kagi ni Jesus, "tukoy
maka du tolay ta mundua
a pinaangeék mo se. Sakay
tukoy de maka be a gustu mo
side a kona ta pénggustu mua
diyakén.
24 "Ey nadid, Améng, éy ni-
atéd mo dén side diyakén.
Ey gustu ko a édse maka be
side diyakén ta édsean kua,
monda meta de i kapang-
yarian ko. Inatdinanék mo,
Améng, ta kapangyarian ko,
da ginustuék mo bagu ni-
lalang i mundua.
25 Améng, siko i mahusaya.
Du tolay ta mundua, éy éwan
de ka tukoy. Pero sakén, éy
tukoy ta ka. Sakay diden ye
a méniwala diyakén, éy tukoy
de be a siko i nagpaangea se
diyakén.
26 Nipahayag ta ka dide,
Améng, éy ipahayag ta
ka pabi, monda masakup
be side na pénggustu mua
diyakén, sakay monda édseék
be dide."

18

Dekpén De Ti Jesus

1 Nadid, to kétapos ni Je-
sus a nanalangin, éy hinu-
mekatat side du alagad na
ta Jerusalem, a inumahabes
side ta Kedron, a tulos de ta
halamanan ta dibilew.
2 Nadid ti Hudas a
méngitokyon ni Jesus éy tukoy
na be dén i éya a lugar, da

madalas de Jesus a tumétulos
ta éya.
3 Kanya nadid, éy nigiya na
sa du sundalu sakay du pulis,
a négsolo side ta bombilya
sakay sulo a kayo. Sakay te
armas be side. Side du inu-
tusan du mataas a padi sakay
du Pariseyo.
4 Nadid ti Jesus, éy tukoy
na dén i manyaria diya. Ey
kédemét du sundalu to hala-
manan, éy sinambat na side,
a kinagi na, a "Ti ésiya i
ahayukén moya?"
5 "Ti Jesus a taga Nasaret,"
kagi de. "Ey sakén ngani dén
ye," kagi ni Jesus. Kaguman
du sundalu ti Hudas.
6 Nadid, to pégkagi ni Jesus
a "Sakén ngani dén ye," éy in-
umisol side a tulos de a na-
tumba.
7 Ey kinagi na man dén
dide, a "Ti ésiya i ahayukén
moya?" Ey "Ti Jesus a taga
Nasaret," kagi de.
8 Ey kinagi ni Jesus, a "Ki-
nagi ko ngani dén dikam a
sakén dén ye. Nadid, éng
sakén san i haayukén moya,
éy pabayan moy di kaguman
kuae."
9 Kinagi ni Jesus i éya,
monda matupad tu kinagi na
to éya, a éwan mebut i maski
isesa du niatéd diya Nama na.
10 Nadid ti Simon Pedro, éy
binagut na tu sondang na,
a tinegpas na tu utusan no
mataas a padi, a tulos mi-
nahipas tu talinga na. I nga-
hen no utusan, éy ti Malko.
11 Ey "Diyan mo," kagi ni Je-
sus ni Pedro, "Ikaluban mo tu
sondang mo. Isip moy wade
éwan ko tanggapén i hirap ko
a iatéd diyakén Nama ko?"
12 Nadid du sundalu, sakay
du pulis sakay tu kapitan de,
éy dinikép de ti Jesus, a gina-
pus de,
13 sakay kinabitan de a ni-
ange de pa to bile ni Anas.
Ti Anas éy manugen ni Padi
Kaipas. Ti Kaipas i mataas a
padi ta éya a taon.
14 Siya i négkagia du te
tungkulin a Judeo, a maigi
pa éy pabunu de siya alang-
alang du tolay.
15 Nadid ti Simon Pedro
sakay tu esa be a alagad,
éy tinumagubet side de Je-
sus. Ey kédemét de a éduwa
to bile no mataas a padi, éy
nakasdép tu alagad a esa to
karsada no bile, da tukoy siya
no padi.
16 Pero nawahak ti Pedro
ta luwas no kudal. Kanya tu
alagad a esa, éy pinékiohon na
to bébe a mégbantay to pin-
tuan no kudal, a pasdépén na
ti Pedro.
17 Ey késdép ni Pedro, éy
kinagi diya no bébe, a "Alagad
ka wade na éya a lélake?" Ey
"Ewan," kagi ni Pedro.
18 Nadid, du bataan sa,
sakay du pulis, éy nagpabaga
side ta uging, a pégdengdengan
de, da medégnin. Ey
kaguman de ti Pedro, a
mégdengdeng be sa.

Nipakelagip De Ni Jesus

19 Nadid tu mataas a padi
éy nipakelagip na ni Jesus du
alagad na sakay tu pégtoldu
na.
20 Ey kinagi ni Jesus diya, a
"Naleék dén a mégpahayag ta

pégtoldu ko ta harap du tolay.
Ugali ko a palagi a mégtoldu
du tolay ta kapilya sakay ta
Templo, da saya i képisanana
du tolay. Ewanék mégtoldu ta
lihim.
21 Bakit siyasaténék mo?”
kagi ni Jesus. “Siyasatén mo
du tolay a nakabati diyakén.
Tukoy de tu pégtoldu ko.”
22 To pégkagi ni Jesus ta éya,
éy sinapuk siya no esa a pulis,
a kinagi na, a “Bakit kona sa
i sengbet mua ta mataas a
padi?”
23 “Eng mali tu kinagi ko,”
kagi ni Jesus, “éy kagi mo
dén. Pero éng éwan ko kinagi
i mali, éy bakit sinapukék
mo?”
24 Nadid ti Anas, éy
nipetugén na dén ti Jesus a
gapus pabi ni Padi Kaipas.
25 Nadid, mégdengdeng pabi
sa ti Simon Pedro, éy kinagi
diya du édsa sa, a “Ewan siko
i alagad na éya a lélake?” Ey
“Ewan,” kagi ni Pedro.
26 Nadid, te bataan sa no
mataas a padi. Top siya no
lélake a tinegpas ni Pedro tu
talinga na. Ey kinagi na ni
Pedro, a “Isip ko neta ta ka be
sa ta halamanan a kaguman
na dinikép mia?”
27 Pero inéwan man dén ni
Pedro. Ey to péngawan na dén
éy bigla a nagtarakot tu tan-
dang.

Péngbista Ni Pilato Ni Jesus

28 Nadid éy pinaluwas de
ti Jesus to bile ni Kaipas, a
nitugén de to pégiyanan no gu-
bernador. Amulaldew pabi.
Ey du Judeo, éy éwan side
sinomdép to pégiyanan no gu-
bernador, da ugali na rili-
hiyon de, éy mehupet kan tu
somdép. Ey bawal tu mehu-
pet a méngan ta anyaya na
Ala-ala.
29 Kanya linumwas dide ti
Gubernador Pilato, a kinagi
na, a “Anya i abla moya ta éye
a lélake?”
30 Ey kinagi du Judeo, a “Te
kasalanan siya! Eng'wan siya
tu kasalanan, éy éwan me ni-
tugén diko.”
31 Ey kinagi ni Pilato a, “Bis-
taan moy siya ta sarili moy
a huwes.” Ey “Ewan maari,”
kagi du Judeo, “da labag ta
utus a pabunu me i tolay.”
32 Nanyari ya monda matu-
pad tu kinagi ni Jesus, to
pégkagi na a mate siya ta te
tolnék a kayo.
33 Nadid, sinomdép man
dén ti Pilato to pégiyanan na a
pinauwet na ti Jesus, a kinagi
na, a “Anya, siko i haria na
Judeo?”
34 Ey kinagi ni Jesus, a
“Anya, gébwat ina ta sarili mo
a isip, o te négkagi dikam ta
ina?”
35 “Ataay, Judeoék beman?”
kagi ni Pilato. “Anya i
kasalanan mo? Bakit nitugén
ka diyakén du kabébayan
mo?”
36 Kinagi ni Jesus, “I ka-
harian ko, éy éwan ta éye ta
munduae. Mara éng édse
i kaharian ko ta munduae,
éy ipékilabanék du utusan ko,
monda éwanék maka dekpén
du Judeo. Pero éwan,” kagi ni
Jesus, “da éwan édse i kahar-
ian ko ta munduae.”

37 “Ey nadid,” kagi ni Pi-
lato, “hari ka a talaga?” “Kagi
mo a hariék,” kagi ni Jesus,
“éy sé' ngani ya i tungkulin
kua. Kanya nienakék, éy
monda ipahayag ko i katu-
tuhanan. Kanya inumangeék
ta mundua. Ey maski ti ésiya a
nasakup na katutuhanan, éy
baten de i kagi kua.”
38 “Ewan wade tu maka-
pospos ta katutuhanan,” kagi
ni Pilato.

Gustu De a Bunon Ti Jesus

Nadid, to pégkagi ni Pilato
ta éya, éy linumwas man dén
siya du Judeo, a kinagi na
dide, a “Ewanék tu meeta a
kasalanan na lélake a éye a
pamarusaan ko diya.
39 Nadid ayun ta ugali moy,
éy paluwasén ko i esa a pi-
hesu éng Piyesta na Ala-ala,”
kagi ni Pilato. “Anya wade
éng légsiwan ko i éye a lélake a
hari kan na Judeo?”
40 Ey, “Ewan.” kagi du to-
lay. “Bakén a siya, éng'wan
légsiwan mo ti Barabas!” (Ti
Barabas éy tulisan.)

19

1 Nadid ti Pilato, éy nipaya-
bat na ti Jesus.
2 Sakay du sundalu, éy ki-
nawekaw de tu lanot a te set,
sakay nisoklop de ta ulo naa
a kurona na kan. Sakay pin-
abaduan de ta medingat, da
saya i kolor na damit na hari.
3 Sakay nalelewas side a
inumadene diya, a kinagi de
a “Mabuhay! Siko a hari na
Judeo!” a tulos de a sésapukén.
4 Nadid, linumwas man
dén ti Pilato du meaadu a
tolay, a kinagi na dide, a
“Entan moy, iharap ko siya
dikam, monda tukoy moy a
éwanék tu meeta a kasalanan
na a pamarusaan ko diya.”
5 Ey nadid, niluwas de ti
Jesus ta harapan dia, a te
kurona a set, sakay te badu a
medingat. Ey kinagi ni Pilato,
a “Entan moy, saye i lélakia!”
6 Ey du mataas a padi,
sakay du pulis, péketa de
ni Jesus, éy kinagi de ta
medegsén, a “Ipako mo ta
kudos!” Ey kinagi ni Pilato,
a “Alapén moy siya. Sikam i
méngipakua diya, da sakén, éy
éwanék tu meeta a kasalanan
na a pamarusaan ko diya.”
7 Ey kinagi du Judeo, a “Te
kautusan kame, a i kagia ta
éya, éy dapat mate siya, da
siya éy mégwari-wari a anak
na Diyos.”

8 Nadid, pékabati ni Pilato ta
éya, éy lalo siya a umanteng.
9 Kanya sinomdép man dén
siya to pégiyanan na, a kinagi
na ni Jesus, a “Ahe i gébwat
mua a talaga?” Ey éwan sinu-
mengbet ti Jesus.
10 Ey “Bakit,” kagi ni Pi-
lato, “éwan ka sumésengbet
diyakén? Ewan mo beman
tukoy a sakén i te kapangyari-
ana a mangpaluwas diko, o
dikaya ipako ta ka ta kudos?”
11 Ey kinagi ni Jesus, a
“Kanya ka san te kapang-
yarian diyakén, éy kaluuben
na Diyos a niatéd diko i
kapangyarian mua. Kanya
tu néngitugén diyakén diko,
éy siya i lalo a medukés i
kasalanan na.”

12 Nadid, pékabati ni Pilato
ta éya, éy lalo a gustu na a
légsiwan ti Jesus. Péro mégidel
du Judeo, a kinagi de diya,
“Eng légsiwan mo siya, éy kon-
tara ka ta hari tam ta Roma,
da maski ti ésiya a mégwari-
wari a hari, éy kalaban no hari
tam ta Roma.”
13 Nadid, pékabati ni Pilato
ta éya, éy niluwas na ti Je-
sus, sakay négiknud siya to
hukuman. I édsean na huku-
man éy to plasa a semento (i
pégngahen de ta éya ta kagi na
Judeo, éy Gabata).
14 Nadid éy disperas dén na
Piyesta na Ala-ala, to tamo
a tanghali. Ey kinagi ni Pi-
lato du Judeo, a “Saye i hari
moya!”
15 Pero basta kinagi du
tolay, a “Bunuén moy siya!
Ipako moy siya!” “Anya,”
kagi ni Pilato, “ipako ko bale
tu hari moy ta kudos?” Ey
kinagi du mataas a padi, a
“Ewan kame tu hari, éng éwan
tu hari tam ta Roma!”
16 Kanya niatéd ni Pilato ti
Jesus dide, a ipako de ta ku-
dos.

Nipako De Ti Jesus

17 Ey pinaluwas de ti Je-
sus ta banuwan a békle na
tu kudos na. Niange de siya
ta lugar a ngéngahinan de a
“Bungu” (ta kagi na Judeo éy
Golgota).
18 Ey du sundalu, éy nipako
de sa siya to kudos. Sakay ni-
pako de be sa i éduwa a lélake a
nitolnék de ta magtembanga
a tagirilan ni Jesus.
19 Nagpasulat ti Pilato ta
kagi to pastel, a niekpét na to
kudos. I kagia to pastel éy “TI
HESUS A TAGA NASARET, A
HARI NA JUDEO.”
20 Meadu du Judeo a
nakabasa to pastel, da adene
ta banuwan i pinéngitolnékan
dia to kudos ni Jesus. Ey
nisulat ya ta kagi na Judeo,
sakay kagi na Latin, sakay
kagi na Griego.
21 Kinagi du mataas a padi
ni Pilato, a “Diyan mo isulat a
hari siya na Judeo; éng'wan,
i maigi a isulat mo, éy ‘Akala
na éye éy hari na Judeo.’ ”
22 “Ewan,” kagi ni Pilato.
“Bagay nesulat dén, éy éwan
dén maari a palitan.”
23 Nadid du sundalu, to
péngitolnék de dén ni Jesus,
éy hinati-hati de tu badu na
ta épat a bahagi. Esa bahagi
bawat esa a sundalu. Sakay
inalap de be tu badu na a
atakdug. Pero i éya, éy éwan tu
nadigetan, da ginamet a buu
a damit.
24 Kanya kinagi de, a
“Diyan tam pépapéknitén,
sayang. Subali pa, éy mag-
palabunutan kitam, éng ti
ésiya dikitam i makaalapa.”
Ey to pégpalabunutan de, éy
natupad tu kagi ta kasulatan,
a “Pinaghati-hati de kan tu
badu na, sakay tu damit na
kan, éy pinagpalabunutan
de.”
25 Nadid, éy te taknég ta
adene to kudos i épat a bébe:
tu ina ni Jesus, sakay tu top
nena na, sakay ti Maria a
asawa ni Kleopas, sakay ti
Maria Magdalena.
26 Ey ti Jesus, péketa na
nena na, sakay tu alagad na a

ésa a mahal na, éy kinagi na
nena na, a “Entan mo, Inéng,
sapul nadid, éy siya ina i bi-
lang anak mua.”
27 Sakay kinagi na to ala-
gad sa, a “Nadid, éy siya i bi-
lang ina mua.” Kanya sapul
ta éya a aldew, tu alagad éy
pinégiyan na tu ina ni Jesus to
bile na.

Nate Ti Jesus

28 Nadid, éy tukoy ni Je-
sus a naganap dén i étanan a
tarabaho na. Ey kinagi na a,
“Mégeplékék.” (Kinagi na ya a
monda matupad tu kagi a esa
ta kasulatan.)
29 Te ahung sa a putat ta
tuba. Kanya nibisa de tu
damit to tuba, sakay nisélpet
de to kayo, sakay nisadét de
to labi ni Jesus.
30 Ey to péngsépsép ni Jesus
to tuba, éy kinagi na a “Na-
ganap dén.” Ey to pégkagi na
ta éya, éy linuméngte dén, a
tulos na dén a nahéngsatan.
31 Nadid, da disperas no
piyesta, éy pékiohon du Judeo
ni Pilato a papuseng na
tu tikéd du étélo a nipako,
monda mate side agad, a
iogsad de side to kudos. Sala
du Judeo a te tolnék pabi
side du kudos ta kédemét na
piyesta, da mahalaga ya a
aldew.
32 Kanya du sundalu, éy pi-
nuseng de tu tikéd du éduwa a
tulisan a nipako a késabay ni
Jesus.
33 Pero kéadene de ni Jesus,
éy neta de a pate dén. Kanya
éwan de pinuseng i tikéd naa.
34 Pero tu sundalu a esa, éy
binikal na tu hawes ni Jesus
to géyang, éy bigla a binumu-
los diya i dige sakay dinom.
35 Sakén a nanulat ta éye, éy
mineta ko ngani i nanyaria
ta éya. Kanya tukoy moy a
katutuhanan i sistigu ko a éye
dikam. Mégpatunayék dikam,
monda maniwala kam.
36 Nanyari i kona sa,
monda matupad tu kagi
ta kasulatan, a “Ewan kan
mapuseng tu tulang na a
maski isesa.”
37 Sakay natupad be tu iba
a kagi to kasulatan, a i kagi
na, éy “Mémalasén de kan tu
binikal de.”

Ielbéng De Ti Jesus

38 Nadid, kétapos na éya,
ti Hose a taga Arimatea éy
nékiohon siya ni Pilato, a
alapén na tu bangkay ni Je-
sus. Méniwala ti Hose ni Jesus,
pero lihim san, da méganteng
siya du te tungkulin a Judeo.
Ey to pékiohon na ni Pilato, éy
inoan na siya. Kanya inalap
na tu bangkay.
39 Kaguman ni Hose ti
Nikodemo. Siya tu nékiohon
ni Jesus to kélép to araw. Ey
te kébil ti Nikodemo a manga
limapulu a kilo a sépot a halu-
halu a gébwat ta kayo.
40 Inalap de tu bangkay
ni Jesus, a sinaputan de to
manta, a niagum de be sa tu
mesépot, da saya i ugalia na
Judeo éng maglébéng.
41 Nadid, to adene no
pinéngipakoan de ni Jesus,
éy te halamanan. Ey te
peglébngan sa a bigu a
kuweba a éwan pabi ginamit.

42 Ey nielbéng de sa ti Je-
sus, da adene, éy mégagaw dén
side, da adene dén i pangilin.

20

Ewan Dén Tu Lasén Tu Lébéng

1 Nadid, to simba a gagabi,
a medidiklém pabi, éy inu-
mange ti Maria Magdalena to
lébéng. Ey kédemét na sa, éy
neta na a bukas dén, a naibut
dén tu takléb na a bito.
2 Ey naginan ti Maria a soli,
a niange na nibaheta ni Si-
mon Pedro sakay to alagad a
esa a mahal ni Jesus. "Inalap
de tu Panginoon to lébéng,"
kagi na, "éy éwan tam tukoy
éng ahe i néngiangayan dia!"
3 Nadid, pékabati ta éya ni
Pedro sakay tu alagad a esa,
éy inumange sa side a inen-
tan de.
4 Pareho side a naginan,
pero tu alagad a esa, éy ned-
itulan na ti Pedro to lébéng.
5 Niseleg na tu lubuk, éy
neta na san tu sapot. Pero
éwan siya sinomdép.
6 Nadid, pékaabut ni Pedro
to alagad a esa to lébéng, éy
basta tulos na a sinomdép. Ey
neta na be sa tu sapot.
7 Sakay tu panyo a nibalut
to ulo ni Jesus, éy éwan na
kaguman tu sapot, éng 'wan
nihiwalay dén a tiniklup to
digdig.
8 Nadid tu alagad a neditol,
éy tinumagubet ni Pedro a
sinomdép to lébéng. Ey péketa
na a kona sa, éy naniwala
siya a nabuhay dén ti Jesus.
9 Ewan de pabi napospu-
san tu nikagi ta kasulatan, a
mabuhay kan siya a huway.
10 Ey nadid, nagsoli side a
éduwa to bile de.

Pinumeta Ti Jesus Ni Maria Magdalena

11 Pero nawahak ti Maria to
lébéng a mégsanget. Ey késeleg
na to lubuk
12 éy neta na i éduwa a
anghel a te badu ta melatak,
a te eknud side to édsean no
bangkay ni Jesus. Tu esa éy
édse to uluan na: tu esa man
éy édse to uyad na.
13 Ey kinagi de diya, a
"Bakit mégsanget ka, Anéng?"
"Ey dahilan éy inalap de tu
bangkay no Panginoon ko,"
kagi na, "éy éwan ko tukoy éng
ahe i néngiangayan dia."
14 Pégkagi ni Maria ta éya, éy
sinumuleg siya a neta na a te
taknég sa ti Jesus. Pero éwan
na tukoy a ti Jesus.
15 Akala na san éy tu
mégbantay ta halamanan ta
éya. Ey kinagi ni Jesus diya, a
"Bakit mégsanget ka, Anéng?
Ti ésiya ahayukén mua?" Ey
kinagi ni Maria, a "Eng siko
i nangalapa to nielbéng me
ta éye, éy kagin pad éng ahe
i néngiangayan mua, monda
angen ko siya."
16 Ey kinagi ni Jesus, a
"Maria." Ey pékabati ni
Maria ta éya, éy hinumarap
siya diya, a pékatenggi na
diya, a kinagi na a "Raboni!"
(I kahulugina na éya, éy
Maistu.)
17 Ey kinagi ni Jesus diya,
a "Diyanék mo kékbilan, da
éwanék pabi inumontok dén

Nama ko. Ikad mo dén du
kakaguman tam, a kagi mo
dide a umontokék Nama ko.
Siya i Diyos ko. Sakay kagi
mo a siya i Ama moy be sakay
Diyos moy be."
18 Nadid, to pégkagi ni Jesus
ta éya, éy inumange ti Maria
du alagad, a kinagi na dide
a neta na dén tu Panginoon.
Sakay kinagi na be dide tu
nibilin na diya.

Pinumeta Siya Du Alagad Na

19 Nadid, to kélép na éya
a aldew, a simba pabi, éy
napisan du alagad ta esa a
bile. Ey seradu tu pintuan,
da méganteng side du te
tungkulin a Judeo. Ey nadid,
éy dinumemét sa ti Jesus a te
taknég siya ta bélog dia. Ey
kinagi na dide, a "Mapayapa
kam dén."
20 Ey to pégkagi na ta éya, éy
nipeta na dide tu kamét na
sakay tu hawes na. Ey du ala-
gad, péketa de to Panginoon
de, éy mésahat side!
21 Ey kinagi na dide a
huway, a "Mapayapa kam
dén. Eng kodya i nipag-
paangea se diyakén Nama ko,
éy kona be sa i pagpaange
kua dikam ta iba-iba a lugar."
22 Ey to pégkagi na ta éya, éy
inangsan na side, a kinagi na,
a "Tanggapén moy i Banal a
Espiritu.
23 I patawadén moy ta
kasalanan na, éy pinatawad
ngani dén. Sakay tu éwan moy
patawadén, éy éwan ngani
patawadén."

Ewan Méniwala Ti Tomas

24 Nadid, to nipeta ni Je-
sus dide, éy éwan sa ti Tomas
a Kambal. Siya i esa du
labindalawa a alagad.
25 Kanya nibaheta diya du
iba a alagad a neta de tu
Panginoon. Pero éwan nani-
wala ti Tomas. "Baguék mani-
wala," kagi na, "éy meta ko
pa tu talingo no pako to palad
na, a itagéd ko ta toldu kua.
Sakay éng kébilan ko be tu
talingo to hawes na, éy mani-
walaék dén."
26 Nadid, kélipas na esa
simba, éy napisan man dén
du alagad to bile, a kaguman
de nadid ti Tomas. Seradu
san tu pintuan. Ey dinu-
memét ti Jesus a te takneg
ta bélog dia, a kinagi na a
"Mapayapa kam dén."
27 Sakay kinagi na ni
Tomas, a "Entan mo i palad
kua, Tomas, a itagéd mo ta
toldu mua. Nay, igewat mo
se i kamét mua, a kébilan mo
i hawes kua. Maniwala ka
diyakén, Tomas."
28 Ey ti Tomas, basta i ki-
nagi na, éy "Siko i Panginoon
ko, sakay Diyos ko."
29 Ey kinagi ni Jesus diya,
a "Méniwala ka dén da ne-
taék mo dén. Entan mo, ma-
suwerte a tahod du mani-
wala diyakén maski éwanék
de meta."

I Kailangana Ta Libruae

30 Nadid, ginamet ni Jesus i
meadu a iba a kataka-taka ta
harapan du alagad na. Pero
éwan ko side nisulat ta li-
bruae.
31 Pero i nisulat ko a éye,
éy monda maniwala kam
ni Jesus, a siya i Cristo, a

anak na Diyos a tagapagligtas
monda éng maniwala kam
éy te buhay kam a éwan tu
katapusan.

21

Pinumeta Ti Jesus Du Pitu a Alagad Na

1 Nadid, kétapos na éya, éy
pinumeta man dén ti Jesus
du alagad na ta diget na
Tiberias. Saye i nanyaria:
2 Négagum de Simon Pedro,
sakay ti Tomas a Kambal,
sakay ti Natanel a taga Kana,
sakay du anak ni Sebedeo,
sakay éduwa pa a iba a alagad.
3 Ey kinagi ni Simon Pedro,
a "Ikad ko dén mangikan." Ey
kinagi du iba a "Kumuyog
kame diko." Tulos dinu-
mitaw side to abeng de. Ey
nagdamag side a nangikan,
pero éwan side tu nalap.
4 Nadid, to amulaldew dén,
éy te taknég ti Jesus to bay-
bay. Ey du alagad éy éwan de
tukoy a ti Jesus siya, da adeyo
side.
5 Ey dinulawan na side, a
kinagi na, a "Anya, nakaalap
kam?" Ey "Ewan," kagi de.
6 "Ilipat moy pa man i
rambat moya ta lipata, éy
makaalap kam," kagi na.
Nadid, péngitékneg de ta lipat,
éy meaadu bale i nalap dia a
ikan, a hanggan da éwan de
kaya tu rambat a iahawas to
abeng.
7 Nadid, tu alagad a esa a
mahal ni Jesus éy kinagi na
ni Pedro, a "Siya bale ina tu
Panginoon." Ey nadid ti Pe-
dro, péketa na a ti Jesus ngani
dén i édse to baybay, éy nag-
badu siya daékbus siya, sakay
sinumegbu to diget, a tulos
na ta digdig.
8 Pero du iba a alagad, éy
te sakay side a dinumigdig, a
hela de san tu rambat a putat
ta ikan. Ewan side adeyo ta
baybay, basta sandaan wade
san a metro.
9 Nadid, kéahawas de to bay-
bay, éy naketa sa side ta apoy,
a te ikan a nituno, sakay tina-
pay.
10 Ey kinagi ni Jesus dide, a
"Nay, iange moy se i sénganya
a momon a ikan a inalap
moy, a itunu tam."
11 Kanya sinumakay man
dén ti Simon Pedro to abeng,
a hinela na tu rambat to bay-
bay. Ey putat pa ta dédekél a
ikan. Sandaan éy ta limapulu
éy ta étélo a momon. Pero
maski meadu side a tahod, éy
éwan napéknet tu rambat.
12 "Nay," kagi ni Jesus,
"méngan kitam dén." Du
alagad, éy mésanike side a
mégpakelagip diya éng ti ésiya
siya, da tukoy de dén a tu
Panginoon siya.
13 Ey inalap ni Jesus tu tina-
pay, sakay tu ikan, a nigewat
na dide a méngan.
14 Saya i ikatélo a beses a
nipeta ni Jesus du alagad na
sapul to nikabuhay na.

Ti Jesus Sakay Ti Pedro

15 Nadid, kétapos de a
néngan, éy kinagi ni Jesus
ni Simon Pedro a, "Simon,
mahalék mo wade ta mahigit
pa diden yee?" Ey "O," kagi ni
Pedro, "Tukoy mo a gustu ta

ka.” “Siko i pastora du tupa
ko a kékétihék,” kagi ni Jesus.
16 Nadid kagi ni Jesus a
huway, a “Simon, mahalék
mo a talaga?” Ey “O, Pangi-
noon. Tukoy mo a gustu ta
ka.” “Pastoran mo du tupa
ko.”
17 Nadid, kagi ni Jesus diya
ta pentélo, a “Simon, gus-
tuék mo a talaga?” Nadid,
pékabati ni Simon Pedro a
pékelagipan na siya ta pentélo,
éy mélungkut siya. Ey kinagi
na a “Panginoon, siko i naka-
pospusa ta étanan. Tukoy mo
a gustu ta ka.” Ey kinagi ni
Jesus, “Pastoran mo du tupa
ko.
18 Tandaan mo, Simon,”
kagi ni Jesus, “to kéanak mo
pabi, éy nagbadu ka san ta
bégi mo a naglebut ka ta
maski ahe i gustu mua. Pero
kélakay mo, éy igewat mo
tu kamét mo a gapusén de,
sakay iange de ka ta éwan mo
gustu.”
19 Kinagi ya ni Jesus da
ipaliwanag na ni Pedro éng
kodya na a mate. Sakay ki-
nagi na ya monda tukoy na
a ipeta na i kapangyarian na
Diyos ta ikate na. Ey na-
did, kinagi na ni Pedro, a
“Sumunud ka san diyakén.”

Ti Jesus Sakay Tu Alagad a Esa

20 Nadid, sinumuleg ti Pe-
dro, éy neta na tu alagad a
esa to adég na. Siya tu ala-
gad a mahal ni Jesus. Siya
tu sinumangdih to salapad ni
Jesus to péngan de to éya, a
nipakelagip na éng ti ésiya i
méngitokyona diya.
21 Ey péketa ni Pedro diya,
éy kinagi na ni Jesus, a “Anya
wade, Panginoon, i lélakeae?
Maanya siya?”
22 Ey kinagi ni Jesus ni Pe-
dro, a “Eng gustu ko a buhay
siya a hanggan ta késoli ko se,
éy anya i pékialam mua? Basta
sumunud ka san diyakén.”
23 Dahil ta éya a kinagi ni
Jesus, éy akala du tolay a
méniwala diya, a éwan mate
i éya a alagad. Pero éwan
kinagi ni Jesus a éwan siya
mate. Eng'wan, i kinagi
na sana, éy “Eng gustu ko
a buhay siya a hanggan ta
késoli ko se, éy anya i pékialam
mua?”
24 Nadid, sakén a nanulat ta
libruae, éy sakén ngani dén
i éya a alagad. Ey sakén i
mégpatunaya ta étanan a éya
a ginimet na. Ey tukoy ko
a katutuhanan i isistigu kua
dikam.
25 Nadid, te meaadu be a
iba a ginamet ni Jesus, a éwan
ko nisulat ta éye. Anya wade
éng mesulat side a étanan, éy
siguru éwan meubus ta kabu-
uan na mundua i libru na gi-
namet na.

Tu Gimet du Apostol

1 Mahal ko a Teopilo: Nisalaysay ko dén to libru
ko a esa i étanan a ginimet ni Jesus, sakay tu nitoldu na,
2 a hanggan to aldew a niontok na ta langet. Pero
bagu siya inumontok, éy nibilin na pa du lélake a pinili
na a apostol na. Hinatulan na side ta pamag-itan na ka-
pangyarian na Banal a Espiritu na Diyos.
3 Kélipas no hirap na, a nabuhay man dén, éy pinu-
meta siya dide ta meadu a beses, a pinatunayan na dide
a buhay siya. Pinumeta siya dide ta lubuk na épat a pulu
a aldew, sakay négkagi siya dide tungkul ta péghari na
Diyos ta tolay.
4 Habang kakaguman de pabi siya, éy nibilin na dide
a "Diyan kam pa huméhektat ta Jerusalem," kagi na, "éng
'wan uhayén moy pa tu nipangako Nama ko, a kinagi
ko dén dikam tungkul ta Espiritu na Diyos.
5 Natandaan moy, tu tungkulin ni Juan, éy bininya-
gen na du tolay ta dinom. Pero nadid," kagi ni Jesus, "éy
éwan dén male éy mabinyagen kam ta Banal a Espiritu."

To Kéontok Ni Jesus Ta Langet

6 To esa a aldew, a kapisan de ti Jesus, éy kinagi de diya,
a "Anya wade, Panginoon? Panahun wade dén nadid a
mapaibut mo du mégmayor dikame a dayuan, monda
libri man dén i banuwan na Israel?"
7 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Tama ko san i méngitakdaa
ta panahun na panggimet na. Ey éwan dén kailangan a ma-
pospusan moy éng nikésiya ya.
8 Pero sikam, ta kéogsad dikam na Banal a Espiritu,
éy égse dén dikam i kapangyarian na Diyos. Tulos
magpatunay kam diyakén ta Jerusalem, sakay ta Hudea,
sakay ta Samaria, a hanggan ta buu a mundu."
9 Nadid, to pégkagi na dén ta éya, éy inumontok dén siya
ta langet. Ey du alagad na, habang te tangaden de pabi
siya, éy nataklében siya na kuném.
10 Nadid, te tangaden de pabi, éy basta bigla i éduwa a
lélake a te badu a melatak a tinumaknég ta giled dia.
11 "Sikam a taga Galilea," kagi de, "bakit égsina kam san
sina a te tangad ta langet? Ti Jesus éy kaya dén ta langet.
Pero ta esa a panahun éy sumoli man dén se siya," kagi
de. "Ey késoli na éy kona be to nipaketa moy diya to niontok
na."
12 Nadid, nagsoli dén du alagad ta Jerusalem, a gébwat
ta éya a buked na Olibo. I kaadeyo na banuwan
to buked éy manga esa a kilumetro.
13 Diden ya éy de Pedro, Juan, Santiago, Andres,
Pelipe, Tomas, Bartolome,

Mateo, Santiago a anak ni
Alpeo, ti Simon a metapang,
sakay ti Hudas a anak ni
Santiago. Nagsoli dén side
to kuwarto ta ontok no bile
a tinulusan de ta Jerusalem.
14 Ey kaguman sa du bébe,
sakay ti Maria a ina ni Jesus,
sakay du top ni Jesus. Ey
aldew-aldew éy pisan sa side
a ménalangin.

Tu Kalewas Ni Judas

15 Nadid, nakalipas i
sénganya a aldew, éy nagpisan
dén i meadu a méniwala
ni Jesus. Manga sandaan
éy ta duwapulu side. Ey
tinumaknég ti Pedro ta harap
dia a mégkagi dide.
16 "A tétotop ko," kagi na,
"kailangan a matupad i te su-
lat ta kasulatan a kinagi na
Banal a Espiritu ta pamag-
itan ni Dabid. Da nihula ni
Dabid ti Hudas, a méngigiya
siya du manikép ni Jesus.
17 Kabilang ti Hudas
dikame a alagad," kagi ni
Pedro, "da pinili be siya ni
Jesus a kaguman me.
18 Ti Hudas éy namugtong
ta esa a sukat a luta to ni-
bayad de diya a néngitokyon
ni Jesus. Ey minate sa siya,
a tulos pinomtak tu tiyan na,
a tulos newadwad tu bituka
na.
19 Ey nabaheta dén ya
na étanan a mégiyan ta
Jerusalem. Kanya ngi-
nahinan de i luta a éya a
Akeldama. I kahulugina na
éya éy Medige a Uma.
20 Nadid, te kagi ta libru na
Manga Kanta, a 'Maibutan
maka ta tolay tu bile na,
sakay diyan dén sa mégiyan
i maski ti ésiya.' Sakay,
'Te lumewas maka a iba to
tungkulin na a para ta Diyos.'
21-22 "Kanya nadid," kagi
ni Pedro, "éy dapat kitam a
magpile ta kalewas ni Hudas,
monda te kaguman kame
a magpatunay a nabuhay
dén ti Panginoon Jesus.
Kailangan éy pilién tam i
esa du kaguman me sapul to
péngkuyoyog dikame ni Jesus,
sapul to nipangbinyag diya
ni Juan a hanggan éwan siya
inumontok ta langet."
23 Nadid, pékabati de ni Pe-
dro ta éya, éy namili side ta
éduwa a lélake: ti Matias sakay
ti Hose (i palayaw ni Hose éy
ti Barsabas Hustu).
24 Ey nanalangin side, a
kagi de, a "Panginoon, siko
i makapospusa ta isip na to-
lay a étanan. Itoldu mo pad
dikame i pinili mo a lélake ta
éduwa a éye
25 a maging apostol. Ti
ésiya i pinili mo, Panginoon,
a lumewas to tungkulin ni
Hudas, da gininanan dén
ni Hudas tu tungkulin na,
a inumange dén siya ta
impiyerno."
26 Nadid, kétapos de a
ménalangin, éy nagpal-
abunutan side éng ti ésiya
i pilién de. Ey ti Matias i
naalap dia. Siya i nedagdag
ta labindalawa a apostol.

2

*Tu Kédemét na Banal a Es-
piritu*

1 Nadid, kélipas na sapulu
a aldew hanggan to kéontok

ni Jesus ta langet, éy dinumemét dén i Piyesta na Pentekos. Ey du méniwala ni Jesus, éy napisan dén side a étanan.
2 Nadid, bigla de a nabati i ténog a gébwat ta langet, a koman i ténog na mesibét a pahés. Ey meténog a tahod to lubuk no bile a égsean de.
3 Ey mineta de i kékétihék a koman i apoy, a kinumalat a tinumupo ta bawat esa dide.
4 Ey inumasék dén i Banal a Espiritu ta bégi dia a étanan, tulos négkagi side ta iba-iba a kagi, ayun ta nipagkaluub dide na Espiritu.
5 Nadid, égsa nadid ta Jerusalem i meadu a mékidiyos a Judeo, a mamiyesta side. Gébwat side ta iba-iba a banuwan.
6 Pékabati de to ténog, éy dinumulug side to bile du alagad. Nagtaka side, da nabati na bawat esa dide a mégkagi dén du alagad ta iba-iba a kagi de.
7 Mégtaka side a tahod, a kinagi de, a "Bakit, éwan beman taga Galilea san diden ina?
8 Bakit mébati tam dide i sarili tam a kagi?"
9 Du tolay sa a mégtaka éy éwan side taga Galilea, éng 'wan gébwat side ta iba-iba a banuwan a adeyo. Te taga Partia; te taga Medo; te taga Elam; te taga Mesopatamia; te taga Hudea; te taga Kapadosia; te taga Ponto; te taga Asia;
10 te taga Pirigia; te taga Pampiliya; te taga Egipto; te taga Libya a sakup na Sirena. Sakay te binumisita sa a taga Roma a Judeo, sakay éwan Judeo a sakup dén na rilihiyon na Judeo.
11 Te égsa sa a taga Kreta, sakay Arabia. Diden ya a étanan, maski iba-iba i kagi de, éy nabati de tu ginimet na Diyos a memahal, da nibaheta dide du alagad ta kanikaniya de a kagi.
12 Ey basta mégtaka side a tahod, a négpakipakelagip side éng anya i kahulugina no gégemtén du alagad.
13 Pero te iba sa a pinintasan de du alagad, a kagi de a lasing san side.

Tu Talumpati Ni Pedro

14 Ey nadid, tinumaknég du labindalawa a apostol, éy tulos ti Pedro a négkagi du tolay ta medegsén. "Sikam a kapareho ko a Judeo," kagi na, "sakay sikam a binumisita ta Jerusalemae, te kaginék dikam. Baten moy,
15 éwan lasing didi kaguman kuae, da alas nuwebe pabi na gagabi.
16 Eng'wan, saye i péngtupad to nihula ni Purupeta Hoel to araw.
17 Kinagi dén na Diyos i gemtén na ta katapusan a panahun, a iasék na kan i Espiritu na ta étanan a tolay," kagi ni Pedro. "Tulos magpahayag kan siya du anak moy ta kagi na. Sakay du lélake moy, éy maketa kan side ta tanda a kataka-taka. Sakay du matanda moy a lélake, éy ipatagenép na kan dide.

18 Sakay du sakup na Diyos
a tolay, i nihula be ni Hoel,
éy iasék kan dide na Diyos i
Espiritu na ta éya a panahun;
tulos ipahayag de kan i Diyos.
19 Sakay ipeta na kan ta
langet i pagtakaan na tolay,
sakay ipeta na kan be i tanda
ta munduae. Te meta kan
a dige sakay apoy sakay
meaadu a asok.
20 Ey nadid, bagu dumemét
i aldew a késoli na Panginoon
a maghukum," kagi ni Pedro,
"éy dumiklém kan pa i bilag.
Sakay i bulan éy maging ko-
man i dige i kolor naa.
21 Pero i maski ti ésiya a du-
maying ta ngahen na Pangi-
noon éy meligtas.
22 "Nadid, sikam a
kabébayan ko a Judeo," kagi
ni Pedro, "éy baten moy i kagi
kuae. Ti Jesus a taga Nasaret,
éy pinatunayan na Diyos
dikam a gébwat ta langet i
tungkulin naa; da pinagimet
siya na Diyos ta meadu a
makataka-taka, sakay tanda.
Ey tukoy moy dén ya, da
ginimet na dén ya ta harap
moya.
23 Sapul to sapul, éy tiniyak
dén na Diyos a itugén na
dikam ti Jesus. Ey pinabuno
moy siya, da inutusan moy
dén du medukés a tolay a
méngipako diya ta kudos.
24 Pero binuhay siya na
Diyos a huway. Pinaluwas
na siya to lébéng, da éwan
maari a éwan mabuhay siya a
huway.
25 Baten moy tu nisulat ni
Dabid. Nihula na to araw a
manalangin ti Jesus ta kona
se:
'Neta ko a palagi a kéye
se diyakén i Pangi-
noon. Siya i kaguman
ko, monda éwanék
méligalig.
26 Kanya masaya i isip kua,
sakay mésahaték ta kagi kua.
Dahilan maski mateék, éy
umasaék a buhayénék na
Diyos.
27 Ewan mo pébayan tu anak
mo a mahunot tu bégi na ta
luta.
28 Iatéd mo diyakén i
buhay a éwan tu katapusan.
Pasayaénék mo, da siko i
kaguman ko.' Saya tu nisulat
ni Dabid.
29 "A tétotop ko," kagi ni Pe-
dro, "i nisulat a éya ni Dabid,
éy éwan na nibaheta tu bégi
na a sarili, da napospusan
tam a minate dén siya, a
kéye pabi i pantiyung na ta
banuwana a éye.
30-31 Eng'wan purupeta
siya. Nihula na ngani i
tungkul ta kébuhay a huway
ni Cristo. I Diyos, éy nisumpa
na ni Dabid a ta esa a
panahun éy maghari tu apo
na a esa ta kaharian naa. Ey
nisulat ni Dabid i éya. Ey tu
apo na éy ti Cristo. Siya i
éwana pabayan ta Dinatagen.
Siya i éwana mahunot ta
lébéng.
32 Ey nadid," kagi ni Pedro,
"i éya a Jesus, éy siya dén tu
binuhay na Diyos. Ey sikame
i sistigua na éya, da mineta
me dén.
33 Ti Jesus, éy pinataas dén
siya na Diyos, a kaguman na
dén siya nadid a méghari ta

langet. Sakay naalap na dén
Nama na tu nipangako na a
Banal a Espiritu. Ey nadid, i
mineta moya nadid ta éye éy
tu Banal a Espiritu na Diyos,
a niasék na dén dikame.
34 Tukoy tam a éwan niba-
heta ni Dabid i sarili na, da
éwan inumontok tu bégi na ta
langet. Ey te sulat ti Dabid
a esa, a kona se: 'Kinagi na
Diyos to amo ko, a "Mégiknud
ka ta tagirilan kuae,
35 a hanggan mapasuku ko
diko du kalaban mo." '
36 "Kanya nadid," kagi ni
Pedro, "éy dapat mapospu-
san na buu a banuwan na
Israel a i éya a Jesus a ni-
pako moy to kudos, éy siya i
nidéton na Diyos a Panginoon
na étanan. Siya i pinili naa
a maghari ta tolay na mund-
uae."
37 Nadid pékabati du tolay
ta éya a kagi ni Pedro, éy
nagsisi side a minaspduan
side. "Adiyoy, Akéng," kagi
de, "magenya kame?"
38 Ey kinagi ni Pedro, a
"Pagsisian moy sakay ibutan
moy du kasalanan moy.
Sakay ipabinyag kam a
ipasakup kam ni Jesu Cristo,
monda patawadén na kam
ta kasalanan moy, sakay
tanggapén moy i kaluub na
Diyos, a Banal a Espiritu.
39 Dahilan i nipangako na
a Espiritu éy para dikam be,
sakay ta anak moy, a sakay
du édsa ta adeyo a lugar. Para
ina ta maski ti ésiya a pinili na
Panginoon Diyos."
40 Kona sa i péghatul ni
Pedro du tolay. Meadu i
pékiohon naa dide, monda
méniwala side. "Umadeyo
kam du magkadukés a to-
lay," kagi na, "monda melig-
tas kam ta parusa a dumemét
dide."
41 Nadid, du méniwala to ki-
nagi ni Pedro éy nagpabinyag
side. Te manga étélo a libu a
tolay a nipasakup du alagad
ta éya a aldew.
42 Tulos nanatili side a
mégadal ta iyétoldu dide du
apostol, sakay négkakaguman
side ta mahusay. Négpisan
side a aldew-aldew a méngan
sakay ménalangin.

Tu Ugali Du Méniwala

43 Du étanan a tolay sa,
éy méganteng side, dahil ta
meadu a makataka-taka a
tanda a ginimet du apostol.
44 Ey du étanan a méniwala
éy négpisan-pisan side ta
mahusay, sakay nibugtong
de i étanan a ari-arian de.
45 Sakay i kabugtungana na
éya éy niatéd de du kakagu-
man de ayun ta kailangan na
bawat esa.
46 Aldew-aldew éy négpisan
side ta Templo. Sakay
négdipon side ta mahusay
aldew-aldew ta bili-bile de,
a masaya side tu isip.
47 Mégpuri side ta Diyos;
sakay du iba a tolay, éy
iyégalang de side. Ey bawat
esa aldew éy te tolay a bigu
a méniwala, a iyédagdag na
Diyos dide, a niligtas na.

3

Tu Lumpu a Naghusay

1 To esa a aldew, a alas tres
tu bilag, éy inumange ti Pedro

sakay ti Juan ta Templo, da
oras dén na pénalangin. To
késdép de
2 to memahal a pintuan, éy
te lélake sa a lumpu sapul to
nikeenak na. Du kaguman na
éy iwahak de sa siya aldew-
aldew, monda mékilimos ta
bawat sumalegéd.
3 Siya, péketa na de Pedro
a somdép, éy nékeged siya ta
limos.
4 Ey linameng siya du
éduwa, sakay kinagi diya ni
Pedro, a "Oy, enta mo ye."
5 Ey linameng side no
lumpu, a inumasa dén a
limusan de siya.
6 Pero kinagi ni Pedro diya,
a "Ewanék tu kuhata, pero
te ibaék a iatéd diko. Ta
pamag-itan na kapangyarian
ni Jesu Cristo, éy utusan ta ka
a umégkat a maglakad."
7 Nadid, kembilan ni Pe-
dro tu kamét na a inégkat, éy
bigla a nakasibét tu tikéd na a
éduwa.
8 Tulos linumuksu dén siya
a tinumaknég, sakay tulos
na dén a naglakad. Sakay
sinomdép side a étélo ta
Templo. Mésahat tu lumpu,
a mégluksu-luksu siya, sakay
mégpuri siya ta Diyos.
9 Ey du tolay ta lubuk, éy
neta de siya a méglakad, a
pépurién na i Diyos.
10 Ey mégtaka side a tahod,
da natenggi de a siya bale
tu dati a égse to pintuan a
mékilimos.

*Mégtoldu Ti Pedro Ta Tem-
plo*

11 Nadid, habang te kébil
siya ni Pedro sakay ni Juan,
éy méginan du tolay sa a
étanan a dinumulug dide, da
mégtaka side. I égsean dia éy
tu kwarto ni Solomon.
12 Ey ti Pedro, péketa
na du mégdulug dide, éy
négkagi siya dide. "Sikam a
kabébayan ko," kagi na, "bakit
mégtaka kam ta éye? Bakit te
lamengan moy kame ta kona
sina? Akala moy napalakad
me siya ta sarili me san a
kapangyarian, o kabanalan?
Ewan!
13 Diyos ngani dén i nag-
palakad ta lumpuae! Siya ya i
péniwalaana depo tam a Abra-
ham, sakay ni Isak, sakay ni
Hakob. Diyos i nagpataas to
utusan na a ti Jesus. Pero
sikam éy nitugén moy siya
du te kapangyarian, sakay
inidelan moy siya ta harap
ni Gubernador Pilato, maski
gustu na dén a légsiwan.
14 Ti Jesus i mahusay a
lélake, a éwan tu kasalanan.
Pero inidelan moy siya, a
nipékiohon moy ni Pilato a
paluwasén na ta pégpihesuan
i esa a lélake a namuno, a ti
Barabas.
15 Kanya sikam," kagi ni Pe-
dro, "éy binunu moy dén tu
méngatéd dikitam ta buhay
tam. Pero binuhay siya na
Diyos. Ey sikame i sistigua na
éya.
16 Kanya i kapangyarian na
ngahen ni Jesus, éy saya i
nagpahusaya ta lélake a éye.
Naghusay siya da méniwala
siya ta ngahen ni Jesus.
17 "Ey nadid, a tétotop ko,"
kagi ni Pedro, "éy tukoy ko
a éwan moy tukoy tu ginimet

moy, da éwan moy napospusan a anak siya na Diyos; éy kona be sa du tagapamahala moy.

18 Pero tu ginimet moy a éya, éy saya i nangtupad to dati a nipahayag na Diyos ta pamag-itan du purupeta, a ti Cristo éy kailangan a maghirap.

19 Kanya nadid, i pékiohon kua dikam éy magsisi kam, sakay magsoli kam ta Diyos, monda ibutan na du kasalanan moy,

20 sakay atdinan na kam ta mahusay a buhay; sakay pasolen na se a huway ti Jesus, a iligtas na kam. Da siya i pinili naa.

21 Pero nadid a panahun, éy kailangan a manatili pabi ti Jesus ta langet, hanggan éwan dumemét i panahun a pangbagu na Diyos ta étanan, ayun to nipahayag na ta pamagitan du purupeta na to araw.

22 Da kinagi ni Moises a paangen kan na Diyos dikitam i esa a purupeta a kona diya. Ey gébwat kan siya dikitam, kagi na. Ey kagi be ni Moises a dapat tam siya a baten.

23 Da i maski ti ésiya kan a éwan mégbati ta éya a purupeta, éy ibutan siya na Diyos, a pakaten na. Ey nadid, i éya a purupeta éy ti Cristo.

24 Ey du étanan a iba a purupeta to araw, a sapul ni Samwel, sakay du sumunud diya, éy nagpahayag be side tungkul ta panahun tam nadid.

25 Ey sikam," kagi ni Pedro, "éy lahi kam diden ya a purupeta. Kanya para dikam i pangako na Diyos du apo moy to araw. Da kinagi na Diyos ni Abraham, a gemtén na kan i mahusay du étanan a tolay ta mundua ta pamagitan du apo-apo na.

26 Ey nadid," kagi ni Pedro, "éy pinaange dén se na Diyos tu anak na dikam, monda iligtas na kam, monda ibutan moy i ugali moy a medukés."

4

De Pedro Ta Harap Na Huwes

1 Nadid, mégkagi pabi de Pedro du tolay, éy inumange sa dide tu kapitan na guwardia ta Templo. Kaguman na du padi, sakay du sakup na rilihiyon na Saduseo.

2 Mégingél side du éduwa a apostol, da mégtoldu side du tolay a mabuhay i tolay a huway, da nabuhay dén ti Jesus.

3 Kanya dinikép de du éduwa, sakay nipihesu de pa hanggan to gagabi, da apon dén.

4 Pero du meadu a nakabate to pégtoldu ni Pedro, éy naniwala side ni Jesus. Tulos dinumagdag side ta gurupu du alagad, hanggan inumabut side a étanan ta manga lima a libu a lélake.

5 Nadid, to gagabi dén, éy nagmiting ta Jerusalem du tagapamahala a Judeo, sakay du te tungkulin.

6 Kaguman de ti Anas a mataas a padi, sakay ti Kaipas, sakay ti Juan, sakay

ti Alehandro, sakay du iba a
top de.
7 Pinaharap de du éduwa,
éy nipakelagip de éng
pinakodya de a nagpahusay
to lumpu. “Ahe i nangalapan
moya,” kagi de, “ta kapang-
yarian moy a nagimet ta éya
a tarabaho moy?”
8 Nadid, édse ni Pedro ta
mahusay i Banal a Espiritu,
tulos sinengbet na side ta
katuwiran na. “Sikam a
mataas,” kagi na,
9 “éng isiyasat moy dikame
nadid tungkul ta memahal a
nanyari ta lumpuae, sakay
éng kodya siya a naghusay, éy
saye i sengbet mia:
10 dapat mapospusan na
étanan a tolay, a kanya
te taknég se i lumpuae a
mahusay dén éy dahil ta
kapangyarian ni Jesu Cristo
a taga Nasaret. Saya tu
nipako moy to kudos, a tulos
binuhay na Diyos.
11 Mara siya tu bito a inide-
lan du mégbile, da isip de éy
éwan tu pasa. Ey siya bale i
mahalagaa a bito a panuluk
na bile.
12 Kona sa ti Jesus, da siya
san i tagapagligtas ta tolay.
Da maski ahe ta mundua, éy
éwan tu iba a makapagligtas
ta tolay, éng éwan na éya a
pinili na Diyos.”
13 Nadid, du te tungkulin ta
éya, péketa de a metapang de
Pedro sakay ti Juan, a bihasa
side a mégtoldu, éy mégtaka
side dide. Da tukoy de a
mababa san side a tolay, a
éwan nagadal. Ey nadid éy
naala-ala de a kaguman bale
side ni Jesus to te buhay na
pabi.
14 Sakay péketa de to lumpu
a te taknég ta gileda du éduwa,
a mahusay dén, éy éwan side
tu maisip a katuwiran a
pangparusaan de dide.
15 Kanya pinaluwas de pa
side to pégmitingan de, sakay
néguhon side.
16 “Anya i gemtén tam di-
den ya a lélake?” kagi de.
“Da minehayag dén ta buu
a Jerusalem i ginimet dia to
lumpu. Ewan kitam makas-
away ta éya.
17 Pero nadid, monda éwan
kumalat ta lalo i éya,” kagi de,
“éy basta pégkagian tam side a
diyan dén side magpahayag a
huway ta ngahen ni Jesus.”
18 Kanya huway de a
pinauwet de Pedro, sakay
pinégkagian de side a diyan
side huway a mégtoldu ta
ngahen ni Jesus.
19 Pero kinagi dide du
éduwa, éy “Isipén moy éng
anya i gustu na Diyos, éng
sumunud kame dikam, o éng
sumunud kame diya.
20 Pero para dikame,” kagi
de, “éy éwan maari a éwan
me ipahayag i mineta me a
ginimet ni Jesus, sakay tu
pégtoldu na dikame.”
21 Nadid, du te tungkulin,
pékabati de ta éya, éy
pinégkagian de side ta lalo a
mahigpit, sakay linégsiwan de
side. Ewan side tu maisip
a katuwiran de a monda
parusaan de du éduwa, dahi-
lan du iba a tolay éy mégpuri
side ta Diyos dahil to nanyari.

22 Sakay pati, tu lélake a
pinahusay de éy mahigit dén
ta épat a pulu a taon i idad
naa.

Ménalangin Du Apostol

23 Nadid, pékaluwas dén de
Pedro, éy nagsoli side du kak-
aguman de, sakay nikagi de
dide tu kinagi du mataas a
Judeo dide.
24 Ey to pékabati de ta éya,
éy pisan side a nanalangin a
étanan. “Panginoon Diyos,”
kagi de, “siko i nanggimet ta
langet, sakay ta diget, sakay
ta luta, sakay ta étanan a égse
dide.
25 Siko i négkagia ta pamag-
itan ni Dabid a apo me, ta
tulung na Banal a Espiritu.
Bakit mégingél kan du éwan
Judeo a tolay, kagi ni Dabid
to kasulatan na. Sakay bakit
mégisip kan du tolay ta éwan
tama?
26 Du hari kan, sakay du
mayor, éy négagum side a
lumaban side ta Panginoon,
sakay tu pinili na Diyos a
maghari.
27 Ey nanyari dén ya, Pangi-
noon, i éya a nihula ni Dabid,
da minagagum ngani dén ta
banuwanae dudu linumaban
ni Jesus. Ey siya tu inutu-
san mo, Améng, a pinili mo a
maghari. Pati ti Hari Herod,
sakay ti Gubernador Pilato,
éy nékiagum side du Judeo
sakay du éwan Judeo, a linum-
aban side ni Jesus.
28 Ginimet de, Améng, i
étanan a bagay a dapat man-
yari, a nitakda mo to éya pa.
29 Ey nadid, Panginoon,”
kagi de, “éy enta mo,
mégbanta side dikame nadid
a parusaan de kame. Agu-
man mo kame a utusan mo,
monda metapang kame a
mégtoldu ta kagi mua.
30 Itupu mo i kamét mo
dikame, Panginoon, monda
te meadu a tolay a magamot
ta panalangin me. Monda
makagimet kame ta tanda
a makataka-taka ta pamag-
itan no anak mo a banal a ti
Jesus.”
31 Nadid, kétapos de a
ménalangin ta éya a kagi,
éy nayégyég tu égsean de
a bile, a tulos inumasék
dide ta mahusay i Banal a
Espiritu. Tulos metapang
side a mégbaheta ta kagi na
Diyos.

Ugali Du Méniwala a Mégbahabahagi

32 Nadid, du étanan a
méniwala, éy négkaesa side tu
isip. Ewan tu mégkagi a koo
na san tu kasangkapan na,
éng'wan para ta étanan.
33 Ey tulos du apostol a
mégpahayag a minabuhay a
huway ti Jesus. Sakay égse
dide i dikél a kapangyarian
na Diyos. Sakay niatéd na
Diyos i biyaya na du étanan a
méniwala diya.
34 Ewan side tu kailangan
ta kabuhayan de, maski ti
ésiya dide, dahilan du te luta
éy nibugtong de; sakay du
te bile, éy nibugtong de be.
Sakay tu kabugtungan de, éy
niatéd de
35 du apostol. Sakay du
apostol éy binahabahagi de

ta maski ti ésiya dide i te
kailangan.
36 Kona sa i ginimet ni
Hose. Libita siya a taga Sipro.
I palayaw na éy ti Bernabe,
a i kahulugina na éya éy
Matulungin.
37 Nibugtong na tu luta na
sakay niatéd na du apostol i
kabugtungan na.

5

De Ananias a Pasawa

1 Pero te esa a lélake a ti
Ananias i ngahen na. Tu
asawa na éy ti Sapira. Te luta
be side a nibugtong de.
2 Pero ti Ananias, éy bi-
nawasan na pa ta lihim i
kabugtungan na. Ey kagu-
man na tu asawa na. Basta
sénganya san i niatéd na du
apostol.
3 Pero kinagi ni Pedro diya,
a "Bakit, Ananias, éy nadaig
ka dén ni Satanas? Nagbuli-
buli ka dén ta Banal a Espir-
itu! Bakit niliso mo i kalahati
no kabugtungan no luta mo?
4 Bakit?" kagi ni Pedro, "to
éwan mo pabi péngibugtong
to luta, éy éwan beman koo
moya? Nadid, to néngibugtong
moy dén, éy éwan moy
beman koo i kabugtungan
naa? Ewan kame nékeged
diko. Bakit naisip mo a
iliso dikame i kalahati na
kabugtungan naa? Ewan
ka nagbuli-buli dikame,
Ananias, éng 'wan Diyos i
pinagbuli-bulian mua."
5-6 Nadid, pékabati ni
Ananias ta éya, éy basta
minebagsak siya a tulos
minate dén! Ey du ulito sa,
éy sinaputan de ta damit,
sakay nielbéng de dén. Ey du
étanan a nakabaheta ta éya, éy
méganteng side a tahod.
7 Nadid, kélipas na étélo a
oras, éy dinumemét sa tu
asawa na, a éwan siya tu
malay ta nanyaria.
8 Ey kinagi diya ni Pedro,
a "Anya, Sapira, sé' san ya i
kabugtungana no luta moy?"
Ey "O," kagi na, "sé' ngani san
ya."
9 "Bakit," kagi ni Pedro,
"nagkaisa kam bale a ma-
muhuba ta Espiritu na Pangi-
noon! Enta mo, Sapira, di
édse ta pintuana éy side ina
du naglébéng to asawa mo;
sakay siko man dén i ielbéng
dia nadid!"
10 Nadid, pékabati ni Sapira
ta éya, éy bigla be siya a mi-
natumba ta harap ni Pedro,
a tulos nabégsot i angés naa.
Ey késdép du ulito, éy neta de
a minate be tu bébe. Kanya
niluwas de be, a nielbéng de
be to giled no asawa na.
11 Ey méganteng a tahod du
iba a tolay a nakabati ta éya.

Gégemtén Du Apostol

I Meadu a Kataka-taka

12 Nadid, ginimet du
apostol i meadu a tanda
a makataka-taka ta harap
du tolay. Ey du étanan a
méniwala, éy mégpisan-pisan
side aldew-aldew to kuwarto
ni Solomon ta Templo.
13 Ey du iba a tolay ta
Jerusalem, éwan side nanga-
has a mékiagum dide; pero te
galang side du méniwala.

14 Ey tulos a kinumadu
a kinumadu aldew-aldew
i méniwala ta Panginoon.
Lélake éy ta bébe.
15 Sakay dudu te saket, éy
niange side du kakaguman
de ta karsada, a nipakatidug
de ta kakama de, sakay abék
de, monda éng sumalegéd ti
Pedro, éy malduman maka
san no anino na i sénganya
dide.
16 Kanya inumange be sa
i meadu a tolay a gébwat du
banubanuwan ta palebuta
na Jerusalem, a kembil de
sa du te saket, sakay du
hinayup. Ey naghusay side
a etanan.

Parusaan De Du Apostol

17 Nadid, du mataas a padi,
éy ménaghili side a tahod du
apostol. Ey kona be sa du
kaguman de a Saduseo.
18 Kanya dinikép de du
apostol, a nipihesu de.
19 Pero to kélép, éy inu-
mange dide i esa a anghel a
gébwat ta Panginoon, a tulos
binuksan na tu pintuan no
pégpihesuan, sakay niluwas
na side, sakay kinagi na dide,
a
20 "Ikad moy dén ta Templo,
sakay magtoldu kam du tolay
ta tungkul ta bigu a buhay."
21 Ey sinumunud du
apostol. To amulaldew, éy
sinomdép side ta Templo,
tulos mégtoldu man dén side
ta tolay sa.

Mentaras mégtoldu side, éy
dinumulug du mataas a padi
to pégmitingan de, da talaga
side a mangbista du apos-
tol. Nadid, to képisan de, éy
nipauwet de du apostol ta
pégpihesuan.
22 Pero kédemét sa du
pulis, éy éwan bale sa side!
Kanya nagsoli du pulis ta
pégmitingan, a kinagi de
23 a éwan sa side! "Tu
pintuan no pégpihesuan éy
nakakandadu ta mahusay,"
kagi de. "Pati du guwardia
éy mégbantay san side to
pintuan. Pero to péngbukas
me," kagi de, "éy éwan bale tu
tolay ta lubuk!"
24 Nadid tu hepe du pulis
ta Templo, sakay du padi,
pékabati de ta éya, éy méligalig
side tu isip, éng anya i nan-
yaria du apostol.
25 Ey to pégisip de pabi, éy te
dinumemét dide a négkagi, a
"Bakit? Du lélake a nipihesu
moy éy kéya man dén side ta
Templo a mégtoldu!"
26 Nadid tu hepe, sakay
du pulis, pékabati de ta éya,
éy inange de side inuwet.
Pero éwan de side pinilit,
da méganteng side a makay
batikalén side du tolay sa a
mégbati.
27 Nadid, péngiange de dide
to pégmitingan de, éy siniyasat
side no mataas a padi.
28 "Isip ko nibawal me
dikam ta mahigpit a diyan
kam mégtoldu a huway ta éya
a ngahen!" kagi na. "Pero
entan moy i ginimet moya!
Nekalat dén ta Jerusalem i
pégtoldu moya! Sakay gustu
moy pa a sikame i managuta
to nikate na éya a lélake!"
29 Pékabati de Pedro ta éya,
éy kinagi de, éy "Diyos i dapat

me a sundin, kesira dikam.
30 Sikam éy binunu moy ti
Jesus to kudos. Pero i Diyos a
péniwalaan du apo-apo tam, éy
binuhay na siya.
31 Pinataas be siya na Diyos
ta étanan, a siya i kaguman
naa a maghari ta langet. Ti
Jesus i tagapagligtas, sakay
mayor siya ta étanan a tolay,
monda maari du Judeo a ibu-
tan de tu kasalanan de, tu-
los pagpasensiyaan side na
Diyos.
32 Ey sikame," kagi ni
Pedro, "i sistigua na éya.
Sakay pati i Banal a Espiritu
a iatéd na Diyos ta bawat
méniwala diya, éy siya be ya
i mégpatunaya."
33 Nadid, pékabati du te
tungkulin ta éya, éy méiyamut
side a tahod, a gustu de a
ipabuno du apostol.
34 Pero te esa sa a Pariseyo,
a ti Gameliel i ngahen naa.
Maistu siya na rilihiyon na
Judeo. Ey iyégalang siya du
tolay. Siya, éy tinumaknég to
pégmitingan de. Niutus na a
iluwas de pa du apostol,
35 tulos hinatulan na du
kakaguman na. "Kabébayan
ko," kagi na; "isipén moy ta
mahusay i gemtén moy di to-
lay a ina.
36 Tandaan moy ti Teudas
to éya; nagwari-wari siya a
mataas. Ey te manga épat
a datos a lélake a nékiagum
diya. Pero to nikate na éy
nahiwahiwalay du tolay na.
Ey basta naibut tu rilihiyon
na.
37 Ey kétapos na éya, éy
minetanyag man dén i esa
man dén a lélake, to panahun
no sensos; ti Hudas a taga
Galilea. Ey meadu be siya a
tolay a nipasakup diya. Pero
minate be siya, a tulos nahi-
wahiwalay be du tolay na.
38 Kanya nadid," kagi ni
Gamaliel, "éy diyan kitam
mékialam di tolaya a éye.
Pabayan moy side. Eng
gébwat ta isip de sana i gimet
dia, éy maibut.
39 Pero éng gébwat ta
Diyos, éy éwan moy maari a
mabawalan. Makay sakali éy
Diyos dén i labanan moya!"
Nadid du te tungkulin,
pékabati de ta éya a kagi ni
Gamaliel, éy pinumayag side.
40 Ey nadid, pinasdep
de man dén du apostol,
sakay binalbal de side,
sakay binawalan de side a
mégpahayag a huway ta nga-
hen ni Jesus, sakay linégsiwan
de side.
41 Ey du apostol, hinumek-
tat side to pégmitingan de a
mésahat, da neta de a tinang-
gap side na Diyos, a pinili na
side a mégtiis ta hirap alang-
alang ni Jesus.
42 Ey sigi san side aldew-
aldew a méngipahayag ni Jesus
ta Templo sakay ta bili-bile, a
siya i pinilia na Diyos a taga-
pagligtas.

6

Nangpile Side Ta Pitu a Katulung De

1 Nadid, to panahun a éya,
éy négkékakadu i méniwala ni
Jesus. Pero du Judeo sa a
dayuan, éy naglekramo side

du taga Jerusalem a Judeo,
dahilan, kagi de, éy du bilo
de a bébe ta gurupu de, éy
mépabayan kan side aldew-
aldew bagay bahababahagién
du apostol i kabuhayan.
2 Kanya du apostol éy
inipun de i étanan a méniwala
a mégmiting side. "Ewan
maari a sikame i bahala a
mégbahababahagi aldew-aldew
ta gastos a para du kaguman
tam a pobri," kagi de, "da ba-
hala kame san a mégpahayag
ta kagi na Diyos.
3 Kanya, a tétotop me," kagi
de, "éy pilién moy ta kak-
aguman moy i pitu a lélake.
Magpili kam ta matalinung a
lélake a tukoy moy a égse dide
ta mahusay i Banal a Espiritu.
Ey sikame a apostol, éy atdi-
nan me side ta tungkulin de
a side i tagahatia ta gastos a
para du pobre.
4 Ey sikame," kagi de, "éy
tulos kame san a ménalangin,
sakay mégtoldu ta kagi na
Diyos."

5 Nadid, pékabati du gu-
rupu de ta éya, éy mahusay
side tu isip. Tulos nagpili
side ta pitu a lélake. Pinili
de pa ti Esteban, da siya i
méniwala a tahod, sakay égse
diya ta mahusay i Banal a Es-
piritu. I iba a pinili de éy
de Pelip, Prokoro, Nikanor,
Timon, Parmenas, sakay ti
Nikolas a taga Antiokia. Siya
éy éwan Judeo, pero dati siya
a sakup na ugali na Judeo.
6 Side éy niharap de du
apostol; tulos nitupo de i
kamét dia dide, sakay ni-
panalangin de side.
7 Ey nadid, tulos nagk-
abahibaheta dén i kagi na
Diyos. Ey lalo a négkékakadu
i nipasakup ni Jesus ta
Jerusalem. Sakay te meadu
be a padi a méniwala.

Tu Nipangdikép Ni Esteban

8 Nadid ti Esteban, éy
inatdinan na Diyos ta biyaya
sakay ta kapangyarian na;
tulos gégemtén na i meadu
a kataka-taka ta harap du
tolay.
9 Nadid, te iba a Judeo a
inumange sa a nékipagsuway
ni Esteban. Sakup side na
gurupu na Libertines. Te
kaguman be side a Judeo a
taga Sirene, sakay Alehan-
dera, sakay Silisia, sakay
Asia.
10 Pero éwan de nadaig tu
karunungan ni Esteban, a ni-
atéd diya na Espiritu.
11 Kanya side, éy sinulsulan
de ta lihim i sénganya a lélake
a kagin de a ti Esteban éy
nabati de kan siya a méngupos
ni Moises sakay ta Diyos.
12 Nadid, linigalig de du
tolay sakay du te tungkulin
a hanggan naiyamut side ni
Esteban. Tulos dinikép de
siya sakay niharap de siya du
mataas a padi.
13 To péngbista de, éy ni-
harap de be sa du mégsistigu
ta kakabulyan a kontara ni
Esteban. "Palagi siya," kagi
de, "a mégkagi ta kontara ta
Templo, sakay ta ugali ni Moi-
ses.

14 Nabati me siya a mégkagi
a hukatén kan ni Jesus i Tem-
plo tama, sakay baguén na
kan i étanan a ugali tam a
niutus dikitam ni Moises to
araw!”
15 Nadid, du étanan a te
eknud sa éy inentan de ti Es-
teban éy neta de i mudet na
éy koman bale dén i mudet na
anghel a gébwat ta Diyos.

7

Tu Katuwiran Ni Esteban

1 Nadid, tu mataas a padi éy
kinagi na ni Esteban, a “Anya,
tutuhanan i éya a niabla de?
Anya i katuwiran mua?”
2 Ey saye i atakduga a
nisengbet ni Esteban dide:
“Sikam a matétanda, sakay
sikam a tétotop ko,” kagi
na, “baten moy i kagin
kuae. To araw éy pinumeta
i Diyos to apo tam a Abraham
to pégiyan na kan pabi ta
Mesopotamia, bagu négiyan
ta Haran.
3 Ey anya tu kinagi na Diyos
diya? ‘Ginanan mo, Abra-
ham,’ kagi na, ‘du tétotop
mo se, sakay tu luta mo, a
umange ka ta iba a lugar a
ipeta ko diko.’
4 Ey nadid,” kagi ni Este-
ban, “éy hinumektat ti Abra-
ham to banuwan na, a inu-
magton kan dén ta Haran.
Ey to nikate no ama na, éy
pinaagton man dén siya na
Diyos ta banuwan tam a éye.
5 Pero éwan na inatdinan ti
Abraham ta luta na a sarili,
maski kétihék. Pero i nipan-
gako naa diya, éy iatéd na kan
diya ta esa a panahun i lutaae
a étanan, a para koo na apo-
apo na. Ey to péngikagi na
diya ta éya, éy éwan bale pabi
ti Abraham tu anak.
6 Ey kinagi be na Diyos ni
Abraham, a bagu mégiyan se
du apo-apo na, éy mégiyan pa
side ta adeyo a banuwan. Ey
pilitén kan side na iba sa a
tolay, a pahirapan de side ta
lubuk na épat a datos a taon.
7 ‘Pero,’ kagi na Diyos, ‘éy
parusaan ko diden ya a to-
lay a magpahirap du apo-
apo mo. Sakay humektat sa
du apo-apo mo,’ kagi na, ‘a
umange se side a magsamba
se side diyakén.’
8 Ey nadid, to pégkagi na
Diyos ni Abraham, éy inutu-
san na siya a ipabugit, da
saya i tanda no pangako na.
Sakay ti Abraham, pégenak no
anak na a ti Isak, éy binugit
na be siya, to walu pabi a
aldew i idad naa. Sakay ti
Isak, anak na ti Hakob. Sakay
ti Hakob, anak na du sapulu
éy ta éduwa a lélake. Ey side
ya di apo-apo tama to araw,
sikitam a Judeo. Kanya bin-
ugit de du anak de, éy tanda
ya no pangako na Dios to apo
tam to araw.
9 “Nadid, tu anak ni Hakob
a esa, éy ti Hose. Du aka na,
éy sumésene kan side diya.
Kanya nibugtong de siya;
tulos naging utusan siya ta
Egipto. Ey kaguman sa siya
na Diyos,
10 a inaguman na siya
ta étanan a hirap na ta
éya. Inatdinan na kan ti
Hose ta katalinungan na,
monda kéharap na ni Hari

Paraon, éy gustu na siya,
tulos ginimet na ti Hose a
naging gubernador ta étanan
na banuwan na Egipto, sakay
siya kan be i mayor to bile no
hari.
11 Nadid, to panahun pabi
ni Hose éy dinumemét i dikél
a alép ta buu a Egipto a hang-
gan ta Kanaan. Te dikél kan a
hirap, a hanggan éwan dén tu
paketan du apo tam ta kanén.
12 Ey ti lakay a Hakob,
pékabaheta na a te pahay kan
ta Egipto, éy pinaange na sa
du anak na a sapulu. Saya i
purumeru a bisita de ta éya.
13 Nadid," kagi ni Esteban,
"to ikaduwa a bisita de ta
éya a mégipahay, éy nipatenggi
kan dén ti Hose du aka na,
a siya bale dén tu wadi de!
Ey napospusan kan ni Hari
Paraon i tungkul du tétotop ni
Hose.
14 Ey nadid, nipauwet ni
Hose tu ama na a Hakob,
sakay du pamilya na a étanan;
pitu a pulu éy ta lima side a
étanan.
15 Ey nagkobu kan dén de
Hakob ta Egipto. Ey minate
kan sa siya, sakay minate be
sa du apo-apo tam.
16 I bangkay dia, éy kembil
de ta Sikem, sakay nielbéng
de to lébéng a binugtong ni
Abraham to éya pa du anak ni
Hamor.
17 "Nadid, adene a matu-
pad tu pangako na Diyos ni
Abraham, éy meadu dén a
tahod du Judeo ta Egipto.
18 Ey nadid éy te hari dén
a iba ta Egipto a éwan na kan
tukoy ti Hose.
19 Siya éy pinagsamanta-
laan na kan du apo tam,
sakay pinilit na side a ibut
de du anak de a bigu, monda
mate side.
20 Ta panahun a éya éy
nienak ti Moises, éy kama-
halan kan siya a anak. Ey
inalagaan siya nena na ta bile
ta étélo a bulan.
21 Sakay to péngibut de diya,
éy inalap siya no bébe a anak
no hari, sakay pinadikél na
siya a koman na i anak a sar-
ili.
22 Sakay tinolduan de kan
ti Moises ta étanan a adal na
Egipto. Ey naging matalin-
ung kan siya ta kagi éy ta
gimet na.
23 "Nadid," kagi ni Este-
ban, "to épat a pulu a taon i
idad ni Moises, éy naisipan
na a umange bumisita du ka-
pareho na a Judeo, du apo-
apo ni Israel.
24 Ey to kébisita na dide, éy
neta na kan a apién no Egipto
i esa dide. Kanya ti Moises
éy nisuhog na tu Judeo, a bi-
nunu na tu Egipto.
25 Akala ni Moises éy tukoy
du kabébayan na a siya i
pinilia na Diyos a mangagaw
dide ta hirap de. Pero éwan de
kan tukoy.
26 Dahilan, to kagagabian
na éya, éy neta na i éduwa a
Judeo a méglébug; éy talaga
na kan side a awatén. 'Kadi-
moy,' kagi na, 'bakit méglébug
kam? Pareho kam a Judeo.'
27 Pero tu te kasalanan,
basta nitogpal na kan ti
Moises, a kinagi na diya, a
'Ti ésiya i nagutusa diko a

mégmayor dikame?
28 Gustu mo bale a bunonék
mo a kona to ginimet mo to
apon se to Egipto?'
29 Ey ti Moises, pékabati na
kan ta éya, éy ginuminan dén
siya ta banuwan na Egipto,
a inumagton kan dén siya ta
Madian. Ey nagenak sa tu
asawa na ta éduwa a anak a
lélake.
30 "Nadid, pékalipas na épat
a pulu a taon, éy égsa ti Moises
ta buked na Sinay ta ilang a
lugar. Ey pinumeta sa diya
i esa a anghel a te tupo to
kéhiték a kayo a medingat ta
apoy.
31 Péketa ni Moises ta éya,
éy mégtaka kan siya. Ey to
kégébék na a entan, éy nabati
na i boses na Diyos.
32 'Moises,' kagi na, 'sakén
i Diyos a pinéniwalaan du
apo moy a ti Abraham,
Isak, sakay Hakob.' Ey ti
Moises, pékabati na ta éya, éy
méganteng kan siya a tahod,
a mésanike dén a lumameng a
huway.
33 Ey kinagi na Panginoon
diya, a 'Ibutan mo, Moises, i
sinelas mua, da i luta a éye éy
égsean na Diyos.
34 Nadid, Moises,' kagi na
Diyos, 'éy mineta ko ngani
dén i hirap du tolay ko ta
Egipto, sakay nabati ko be
dén i dayidaying dia diyakén.
Ey nadid éy inumogsadék dén
a mangagaw dide. Kadon,
Moises,' kagi na, 'da paangen
ta ka ta Egipto.'
35 "Nadid, i éya a Moises,"
kagi ni Esteban, "éy siya a
mismo tu lélake a inidelan
dén du Judeo to purumeru,
a kinagi de diya éng ti ésiya
i nagutusa diya a magmayor
dide. Ey Diyos ngani dén i
nagutusa diya a magmayor
dide, sakay mangagaw dide,
ta pamag-itan no anghel a
mineta na to kayo a medin-
gat.
36 Ey ti Moises éy ginimet
na kan i meadu a makatakata ta Egipto, sakay ta Medideg a Diget, sakay ta ilang a
lugar ta lubuk na épat a pulu
a taon. Siya i nagpaluwasa du
Judeo ta Egipto.
37 I éya a Moises, éy siya be
i négkagi du Israel, a paangen
kan na Diyos dikitam i esa
a purupeta a kona diya. Ey
gébwat kan siya dikitam, kagi
na.
38 Ti Moises be i kagumana
du tolay a Israel to pégiyan
de to melawa a ilang a lugar. Napisan side ta buked
na Sinay to pégkagi no anghel
ni Moises ta éya. Tinanggap
kan ni Moises ta éya i utus na
Diyos a éwan malipas, monda
iatéd na dikitam.
39 "Pero du apo tam," kagi
ni Esteban, "éy éwan de sinunud ti Moises. Inidelan de
kan siya, a gustu de maka a
sumoli ta Egipto.
40 Kanya, to péglakad ni
Moises to buked, éy kinagi
de ni Padi Aron, a 'Magimet
ka pad ta ribultu a diyos tam,
monda te méngigiya dikitam.
Dahilan,' kagi de, 'ti Moises a
néngigiya dikitam a linumwas
ta Egipto, éy éwan tam tukoy
éng ahe siya.'
41 Tulos ginimet de kan i

diyos-diyosan de a ribultu na baka. Sakay nagatang side to harap na. Ey mésaya side to ginimet de, a nipagpiyesta de.
42 Ey dahil ta éya, éy inidelan side na Diyos, a pinabayaan na side a suméssamba ta diyos-diyosan, ayun to nakasulat ta libru du purupeta. ‘Sikam a Israel,’ kagi na Diyos, ‘bakén a sakén i inatdinan moya to niatang moy ta hayup to pégiyan moy ta ilang a lugar.
43 I sinésambaan moya éy du diyos-diyosan a biton a Molok sakay tu biton a Rempan, sakay du iba a ginimet moy a ribultu. Kanya sakén,’ kagi na Diyos, ‘éy ibut ta kam ta dumanég a sa na Babilonia.’

44 “Nadid,” kagi ni Esteban, “to pégiyan pabi du apo-apo tam to ilang a lugar, éy nagimet side ta dikél a tolda a pégsimbaan de, a kona to niutus na Diyos ni Moises. Saya i tanda a kaguman de i Diyos. I sukat na kan éy kapareho no nitoldu na Diyos ni Moises.
45 Ey to panahun ni Hosue a mayor de, éy kembil de tu tolda to késdép de ta luta a pégiyanan de. Sakay i Diyos, éy inibutan na du iba a tolay a dati a égsa sa. Ey tu tolda, éy ginamit de a hanggan ta panahun ni Hari Dabid.
46 Ey kinasahatan na Diyos ti Dabid. Ey pinakelagipan na i Diyos éng siya i maari a magimet ta dikél a bile a pégiyanan na Diyos.
47 Pero ti Solomon i nagimita ta éya a bile.
48 “Pero entan moy,” kagi ni Esteban, “i mataas a Diyos éy éwan mégiyan ta ginimét na tolay a bile, ayun to kagi no purupeta:
49 ‘Mégiyanék ta langet,’ kagi na Diyos, ‘sakay i mundua éy saya i te tupuana na tikéd kua. Anya i bile a gemtén moy a para diyakén. Anya,’ kagi na Diyos, ‘te kailanganék ta bile a imangan ko?
50 Sakén i nagimita ta étanan.’
51 “Pero sikam,” kagi ni Esteban, “éy mekétog i ulo moya! Ewan pabi nabagu i isip moya! Sala moy a baten i katutuhanan! Bakit éidelan moy i Banal a Espiritu? Kona be sa du apo moy to araw, éy kona kam be sa nadid!
52 Entan moy,” kagi na, “du purupeta to araw, éy linéloko side du apo moy. Sakay du naghula a dumemét se i anak na Diyos, éy binunu de side. Ey nadid, to kédemét na dén se, éy nitokyon moy siya, sakay binunu moy!
53 Sikam i néngiatdinana na anghel ta utus na Diyos to araw pero éwan moy sésundin!”

Binunu De Ti Esteban

54 Nadid, pékabati du te tungkulin ta éya a kagi ni Esteban, éy méiyamut side a tahod, a mégingél side diya.
55 Ey ti Esteban, basta te tangad san siya ta langet, a édse diya ta mahusay i Banal a Espiritu. Sakay neta na sa

i demlag na Diyos, sakay ti
Jesus a te taknég ta giled naa.
56 "Entan moy," kagi na,
"meta ko a bukas dén i langet,
sakay tu lélake a gébwat ta
langet, éy te taknég siya ta
giled na Diyos."
57 Ey du te tungkulin,
pékabati de ta éya, éy basta
tinaklében de tu talinga de,
sakay hinabuhabukan de
siya, sakay bigla de a dinale,
58 sakay hinela de a
niluwas to banuwan. Sakay
binunu de siya a binatikal de
siya ta bito. Ey du namuno
diya, éy niedton de pa tu badu
de to harap no esa a lélake, a i
ngahen na éy ti Saulo.
59 To péngbatibatikal de pabi
diya, éy nanalangin siya,
a kagi na, a "Panginoon,
agawén pad i kaliduwa kua."
60 Tulos linumuhud siya
a kinagi na ta medegsén, a
"Panginoon, diyan pad side
sésisin ta éye a kasalanan
de." Ey to pégkagi na ta
éya, éy tulos minate dén. Ey
mésahat ti Saulo to kéte ni
Esteban. Te sénganya sa a
lélake a mékidiyos, éy side
ya i néngielbénga diya, a
minagsanget side diya ta
meadu.

8

1-2 Nadid, ta éya a mismo a
aldew, éy nagsapul du tolay
ta Jerusalem a méngloko du
méniwala ni Jesus. Mahigpit
i pékialam de dide, a hanggan
minasiwéd-sewéd dén side ta
iba-iba a banuwan ta Hudea,
sakay ta Samaria. Basta du
apostol san i nabuhaya ta
Jerusalem.
3 Samantala ti Saulo, éy
pinumilit siya a mangloko du
méniwala ni Jesus. Pinasdép
na du tolay na ta bili-bile,
sakay pinadikép na du
méniwala, sakay nipepihesu
na side. Lélake éy ta bébe.

Nabaheta Du Tolay Ta Samaria

4 Nadid, du minasiwéd-
sewéd, éy nagpahayag side
ta kagi na Diyos ta bawat
banuwan a inangayan de.
5 Mara ti Pelip éy inumange
siya ta Samaria, sakay nipa-
hayag na ti Jesus du tolay sa.
6 Ey side éy binate de tu
kagi na, da neta de tu gimet
na a kataka-taka.
7 Da neta de a nagamot
dén i meadu a pile éy ta
lumpu; sakay i meadu a tolay
a hinayup, éy naibut dide
du medukés a espiritu, a
mégkélanget side.
8 Te meadu a masaya a to-
lay ta Samaria.
9 Te esa a lélake ta éya a
ti Simon i ngahen na. Dati
siya a mégimet ta pégtakaan
du tolay sa, da bihasa siya
a mégsalamangka. Nagpataas
siya ta sarili na ta pamag-itan
na galing naa.
10 Binati siya na étanan sa
a tolay, da te kapangyarian
kan siya a mahigpit a gébwat
kan ta Diyos.
11 Naniwala side diya, da
nale a panahun a mégtaka
side ta galing na a iyépeta na
dide.

12 Pero nadid, éy nag-
pahayag ti Pelip dide ta
Mahusay a Baheta tungkul
ta péghari na Diyos ta tolay,
sakay ta ngahen ni Jesu
Cristo. Ey naniwala side a
tulos nipabinyag side.
13 Pati ti Simon, éy nani-
wala be, sakay nipabinyag
be siya, sakay nékiagum siya
ni Pelip, da mégtaka siya to
gimigimet na a makataka-
taka.
14 Nadid, pékabaheta du
apostol ta Jerusalem a
tinanggap dén du tolay ta
Samaria i kagi na Diyos, éy
pinaange de sa de Pedro
sakay ti Juan.
15 Side, kédemét de ta
Samaria, éy nipanalangin de
du tolay sa, a monda umasék
dide i Banal a Espiritu,
16 da éwan pabi dinumibi
dide. Dahilan, to pékabinyag
dide ni Pelip, éy ngahen san
ni Panginoon Jesus i dinu-
lawan naa.
17 Nadid ti Pedro sakay ti
Juan, péngitupu de ta kamét
dia dide, éy inumasék dide i
Banal a Espiritu.
18 Nadid ti Simon a
mégsalamangka, éy mineta
na tu ginimet de Pedro, a
umasék i Espiritu du tolay
bagay itupu de tu kamét de
dide. Kanya talaga siya a
mangatéd dide ta kuhata.
19 "Nay," kagi na, "atdi-
nanék moy be ta kabahagi na
kapangyarian moya, monda
éng itupu ko i kamét kua ta
tolay, éy umasék be dide i
Banal a Espiritu."
20 Pero ti Pedro, i kinagi naa
éy "Mepahamak ka, Simon,
sakay na kuhata mua. Bakit,
isip mo makabugtong ka ta
Espiritu na Diyos?
21 Ewan ka tu kabahagi ta
éye, da meeta na Diyos a
medukés i isip mua.
22 Magsisi ka, Simon,
ta gimet mo a medukés.
Manalangin ka ta Panginoon,
monda maka éy pagpasen-
siyaan na ka ta isip mo a
medukés.
23 Da mineta ko a ménaghili
ka tu isip, a nadaig ka na
kasalanan mo."
24 "Adiyoy," kagi ni Simon,
"ipanalanginék moy pad,
monda éwan tu manyari
diyakén a kona to kinagi mo."
25 Nadid, kétapos de Pedro
a nagpatunay ta baheta ni
Jesus ta Samaria, éy nagsoli
side ta Jerusalem. Péglakad
de, éy nagpahayag side ta
Mahusay a Baheta ta bariyo-
bariyo ta Samaria a dinaman
de.

Ti Pelip Sakay Tu Taga Etiopia

26 Nadid, te esa a anghel na
Panginoon a inutusan na ti
Pelip. "Ange ka," kagi na, "du-
miman to kamino a tamo ta
Gasa, a gébwat ta Jerusalem."
I éya a kamino éy édse ta ilang
a lugar.
27-28 Ey ti Pelip, pékabati na
ta éya, éy néglakad dén siya. Ey
katagbu na sa i esa a lélake
a mégkalesa, a taga Etiopia.
Gébwat siya ta Jerusalem, da
inumange sa a sinumamba
ta Diyos. Siya éy katulung
no hari ta Etiopia a bébe.

Iyégalang siya a lélake, da siya i bahala to kayamanan no hari. To péglakad no kalesa na, éy mégbasa siya ta kasulatan ni Purupeta Isaya.

29 Ey tu Espiritu na Diyos, éy kinagi na ni Pelip, a "Nay, abutén mo i éya a kalesa."

30 Kanya minaginan ti Pelip a inabut na tu kalesa, sakay nabati na tu lélake a mégbasa to kasulatan. Ey kinagi ni Pelip diya, a "Anya, mépospusan mo i kahulugina na bébasaén mo a ina?"

31 "Ey pakodyan ko a mépospusan," kagi na, "éng éwan tu magpaliwanag diyakén?" Tulos inakit na ti Pelip a sumakay to kalesa na.

32 Ey nadid, saye i nabasaa no lélake to kasulatan:

"I tupa éy éwan mégsanget
bagay kébilén mo siya
a bunon. Tahimik be
siya bagay gupitan mo.
Ey kona be sa i éya
a lélake. Ta pémasaket
de diya éy umaheg san
siya ta tupa, a te ginék
san.

33 Ta péngloko de diya éy éwan side tu katuwiran. Medukes i éya a lahi a tolay, da bunon de siya."

34 Kinagi no lélake ni Pelip, a "Ti ésiya i pinégkagiana no purupeta, sarili na a bégi, o iba?"

35 Kanya ti Pelip, éy nipaliwanag na diya i éya a kagi, tulos tinolduan na siya ta Mahusay a Baheta tungkul ni Jesus.

36 Ey to péglakad de, éy dinumemét side to dinom. "Entan mo," kagi no lélake, "te dinom dén. Maariék wade dén a binyagen?"

37 "Maari," kagi ni Pelip. "Eng méniwala ka dén a talaga, éy maari dén." "Méniwalaék," kagi na, "a ti Jesu Cristo éy anak na Diyos."

38 Nadid, pinahintu no lélake tu kalesa, a inumogsad side a éduwa, sakay linumusung side to dinom, sakay bininyagen siya ni Pelip.

39 Ey kéahawas de to dinom, éy ti Pelip éy inalap na Espiritu na Panginoon. Ewan dén siya mineta no lélake. Nagtulos san dén siya ta Etiopia a mésahat.

40 Ey ti Pelip, éy édsa dén siya ta Asoto. Ey sapul ta éya éy nagpahayag siya ta Mahusay a Baheta ta étanan a banuwan a dinimanan na hanggan dinumemét siya ta Sesarea.

9

Tu Péngdulaw Ni Saulo

1 Nadid ti Saulo, éy mahigpit dén i péngloko na du tolay a méniwala ni Jesus, a bébantaén na side a bunon. Inumange siya nadid to mataas a padi,

2 a nagpasulat siya diya ta katibayan na, a monda te ipeta siya du Judeo ta Damasko a te kapangyarian siya a mangdikép ta maski ti ésiya ta éya a nipasakup dén ta bigu a péniwala. Talaga na side a kébilén ta Jerusalem a ipihesu; maski lélake éy ta bébe.

3 Nadid, méglakad ti Saulo a tamo ta Damasko. Ey to

kéadene na sa, éy bigla a sinumiklab ta palebut naa i demlag a gébwat ta langet,

4 a tulos nalugmuk ti Saulo to luta, sakay nabati na i boses a kinagi na diya, a "Saulo, bakit lélabananék mo?"

5 "Ti ésiya ka, Amo?" kagi ni Saulo. "Ti Jesusék," kagi no boses. "Sakén i labanan mua.

6 Umégkat ka dén, Saulo, a somdép ka dén ta banuwan. Te mégkagi diko ta éya ta kailangan mo a gemtén."

7 Nadid, du kakaguman ni Saulo éy basta natilihan side, da nabati de i boses, pero éwan side tu mineta a maski anya.

8 Ey ti Saulo éy inumégkat dén siya, pero to kébulag na éy buhék bale dén! Kanya du kakaguman na éy kinabitan de a niange ta Damasko.

9 Nagidad sa siya ta étélo a aldew a éwan naketa, sakay éwan be siya néngan éy ta uminum.

10 Nadid, te esa a alagad ta Damasko a i ngahen na éy ti Ananias. Pinumeta diya i Panginoon, a kinagi na diya, a "Ananias." "Anya, Panginoon," kagi ni Ananias.

11 "Umange ka, Ananias," kagi na, "ta karsada ya a deretyo, a hanggan ta bile ni Hudas. Ipakelagip mo sa i esa a lélake a taga Tarso, a i ngahen na éy ti Saulo. Egsa sa siya nadid a ménalangin.

12 Sakay neta na ka ta tagenép na a sinomdép ta égsean na, sakay nitupu mo kan i kamét mua diya, monda maketa siya."

13 "Pero, Panginoon," kagi ni Ananias, "meadu i nagbahetaa diyakén tungkul ta éya a lélake, a medukés i ginamet na du tolay mo ta Jerusalem.

14 Sakay du padi sa éy inatdinan de kan siya ta kapangyarian na a magpadikép du étanan a méniwala diko ta éye."

15 "Ey éwan," kagi na Panginoon, "diyan ka méganteng. Da pinili ko dén siya a siya i maging katulung ko a magpahayag ta ngahen ko du Judeo sakay du éwan Judeo, sakay ta mataas a tolay.

16 Sakay ipatukoy ko diya i étanan a tiisén na alang-alang diyakén."

17 Kanya inumange ti Ananias diya. Sinomdép siya to bile, sakay nitupu na tu kamét na ni Saulo. "Akéng," kagi na, "pinaangeék se ni Panginoon Jesus. Siya ya tu pinumeta diko to dilan to tamo ka pabi se. Pinaangeék na se, Saulo, monda maketa ka man dén, sakay umasék diko i Banal a Espiritu."

18 Nadid, to pégkagi ni Ananias ta éya, éy bigla a natépduk to mata ni Saulo i koman i keskes, éy naketa dén siya. Ey inumégkat dén siya agad, a tulos na dén a nipabinyag.

19 Ey néngan dén siya, a sinumibét man dén i bégi naa.

Mégtoldu Ti Saulo Ta Damasko

Nadid, tulos kaguman ni Saulo du alagad ni Jesus ta Damasko ta sénganya a aldew.

20 Ey dinumiretso siya ta
kapilya na Judeo, a nipa-
hayag na dide ti Jesus, a siya i
anak na Diyos a talaga.
21 Sakay du étanan a naka-
bati diya, éy nagtaka side.
“Bakit,” kagi de. “Bakén wade
a siya tu dati a mékialam du
méniwala ta Jerusalem? Ewan
beman siya ina tu inumange
se a mangdikép du méniwala
ta éye, a kébilén na du padi ta
éya?”
22 Ey nadid éy lalo a
naging mahusay ti Saulo a
mégpahayag. Nagpatunay
siya a ti Jesus i Cristo a
tagapagligtas. Natalo na du
Judeo ta Damasko.
23 Kanya du Judeo éy gi-
nayak de a bunon siya.
24 Aldo éy ta kélép éy
sésanébén de siya ta pintuan
na banuwan, a monda
mabunu de siya éng lumwas.
Pero napospusan dén ni
Saulo tu gayak de.
25 Kanya to esa a kélép éy
nisakay siya du kaguman na
to gatang, sakay nitostos de
to lipat no dikél a pader ta
palebut na banuwan, monda
makaginan siya du mamuno
diya.

Ti Saulo Ta Jerusalem

26 Nadid, kédemét ni Saulo
ta Jerusalem, éy talaga siya
a mékiagum du alagad ni
Jesus, pero méganteng side
diya. Ewan side méniwala a
nipasakup dén siya ni Jesus.
27 Kanya kinuyog siya ni
Bernabe du apostol; sakay
nilagip na dide éng kodya
i nipetaa na Panginoon ni
Saulo to dilan ta Damasko, a
négkagi diya. Sakay nilagip
na be a mesipag dén ti Saulo
a mégpahayag ta ngahen ni Je-
sus ta Damasko.
28 Ey sapul ta éya, éy
tinanggap de ti Saulo, a
tulos négkaguman dén side ta
Jerusalem.
29 Ewan siya méganteng a
mégpahayag ta Panginoon.
Sakay nékipagpasuway be siya
du Judeo a mégkagi ta Griego.
Kanya ginayak de be siya a
bunon.
30 Ey du kakaguman na,
pékabaheta de ta éya, éy ni-
ange de siya ta Sesarea, tulos
pinéglakad de siya ta Tarso.
31 Kanya nadid éy
natahimik man dén i buhaya
du méniwala ni Jesus ta
Hudea, sakay ta Galilea sakay
ta Samaria. Tinumibay
side sakay kinumadu side
dahil ta tulung na Banal a
Espiritu. Ey méniwala side ta
Panginoon ta mahusay.

Ti Pedro Ta Lida Sakay Ta Hope

32 Nadid ti Pedro, éy
méglebut siya a bumébisita du
méniwala ta bawat banuwan
Ey kédemét na ta Lida
33 éy netaunan na i esa a
lélake a lumpu, a ti Eneas i
ngahen naa. Walu dén siya a
taon a te saket.
34 Ey kinagi ni Pedro diya, a
“Eneas, pahusayén ka ni Jesu
Cristo. Umégkat ka dén, a
lukutén mo dén i abék mua.”
Ey ti Eneas, éy tinumaknég
siya agad.
35 Ey du étanan a tolay sa a
taga Lida sakay Saron, péketa

de diya a mahusay dén, éy
nipasakup be side ta Pangi-
noon.
36 Nadid, te esa a alagad a
bébe ta Hope, a i ngahen naa
éy ti Tabita. I palayaw na éy
ti Dorkas, sakay Ogsa. Mebait
siya a bébe, a palagi siya a
tumulung du mahirap.
37 To kébisita ni Pedro ta
Lida, éy naladu i éya a bébe, a
tulos minate. Ey to pékapunas
de éy niedton de tu bangkay
na to kuwarto ta ontok.
38 Nadid, adene dén i Lida
ta Hope. Ey du alagad ta
Hope, pékabaheta de a kéye
dén ti Pedro ta Lida, éy ni-
pauwet de siya a umange
agad ta Hope.
39 Kanya inumange ti
Pedro ta Hope. Kédemét
na sa, éy niange de siya to
bile a égsean no minate. Ey
agad dinumulug ni Pedro
du meadu a bébe a bilo, a
mégsanget side. Nipeta de
diya tu badu de a ginamet ni
Tabita to buhay pabi siya.
40 Ey ti Pedro, éy pinaluwas
na side a étanan to bile,
sakay linumuhud siya a
nanalangin. Nadid, kélameng
na to bangkay, éy kinagi na, a
"Tabita, umégkat ka dén." Ey
tu bébe, éy binumulag siya,
éy péketa na ni Pedro éy tulos
siya a inumeknud.
41 Ey kembilan ni Pedro
i kamét naa a pinataknég.
Sakay dinulawan na dén du
bilo sa, sakay du iba, tulos
nipeta na siya dide a buhay
dén.
42 I éya, éy nabaheta dén ta
buu a Hope, kanya meadu i
méniwala ta Panginoon.
43 Ey ti Pedro, éy nale siya ta
Hope, a négiyan siya to bile ni
Simon. Tu Simon a méglinis ta
katat.

10

Ti Pedro Sakay Ti Kornelio

1 Nadid, ta Sesarea éy te esa
a sundalu a éwan Judeo, a ti
Kornelio i ngahen naa. Kap-
itan siya na gurupu na sun-
dalu a Italiyano.
2 Mékidiyos siya a lélake, a
méniwala side a mététena ta
Diyos. Pero éwan de tukoy ti
Jesus. Ugali na a méngatéd
du Judeo a mahirap, sakay
palagi siya a ménalangin ta
Diyos.
3 To esa a aldew, a alas tres
tu bilag, éy te anghel a gébwat
ta Diyos a pinumeta ni Kor-
nelio. Sinomdép tu anghel, a
kinagi na diya, a "Kornelio."
4 Ey ti Kornelio, linuma-
meng siya a méganteng a
tahod, a kinagi na, a "Anya,
Amo?" Ey kinagi no anghel,
a "Nabati dén na Diyos,
Kornelio, tu panalangin mo,
sakay tinandaan na be tu
kagbi mo du mahirap.
5-6 Kanya nadid, Kornelio,"
kagi na, "éy te lélake ta Hope
a ti Simon Pedro, a tinumulos
siya ta bile no Simon a esa, a
méglinis ta katat, a i bile dia
éy égse ta digdig na diget. Ey
nadid siko, Kornelio," kagi no
anghel, "éy pauwet mo siya."
7 Nadid, kéhektat no anghel,
éy dinulawan ni Kornelio
du utusan na a éduwa, sakay
tu badigad na a sundalu, a
mékidiyos be.

8 Ey nibaheta na dide i nanyaria diya, sakay pinaglakad
na side ta Hope.

9 Nadid, to kagagabian na
éya, éy adene dén du étélo a
utusan ta Hope. Ey to tang-
hali, éy sinumangkay ti Pedro
to atép no bile a manalangin.
(Tu atép no bile éy pantay.)

10 To pénalangin na éy
mégalép siya. Habang
méglutu pabi side ta kanén na,
éy naketa ti Pedro ta himala.

11 Te koman i tagenép
ti Pedro, a mineta na a
binumukas i langet, sakay
te koman i dikél a manta a
iyétostos de ta lutaa, a te igut
tu épat a iskina na.

12 I lasén naa éy meadu
a kalakalase a hayup, sakay
ulag, sakay manok. Diden ya
éy bawal a kanén na Judeo.

13 Ey nabati nadid ni Pe-
dro i boses a kinagi na, a
"Nay, Pedro, alapén mo dén.
Bunon mo side, sakay kanén
mo dén."

14 Pero "Ewan, Panginoon,"
kagi ni Pedro, "bawal ina side
a kanén me."

15 Ey kinagi man dén no
boses, a "Diyan mo kagin a
bawal tu kagi na Diyos a
mahusay."

16 Pentélo a beses a nanyari
i éya, sakay inapén tu manta a
dikél ta langet.

17 Nadid, mégisip ti Pedro
éng anya i kahulugina na éya
a nanyari, éy dinumemét dén
du étélo a utusan ni Kornelio,
a nagpakelagip side éng ahe
tu bile ni Simon. Te taknég
side nadid to harap no bile,

18 sakay nipakelagip de éng
tinumulos ta éya ti Simon Pe-
dro.

19 Ey ti Pedro, égse pabi siya
to atép a mégisip, éy kinagi
diya na Espiritu na Diyos, a
"Entan mo, Pedro, te étélo a
lélake ta sidung a mégahayok
diko.

20 Umogsad ka dén, Pedro,
sakay diyan ka magalan-
ganin a kumuyog dide,
da sakén ngani dén i nag-
paangea dide ta éye diko."

21 Kanya inumogsad ti Pe-
dro, a kinagi na du lélake, a
"Sakén ti Simon Pedro. Anya
i gustu moya?"

22 Ey kinagi de, a "Pinaange
kame se ni Kapitan Kornelio
a manguwet diko. Siya éy
mahusay a lélake a mékidiyos,"
kagi de, "sakay iyégalang siya
na étanan a Judeo. Ey nadid éy
inutusan siya no esa a anghel
a nipauwet na ka, monda ma-
bati na i kagi mua diya."

23 Nadid, pékabati ni Pedro
ta éya, éy pinatulos na side to
bile.

Nadid, to kagagabian na,
éy hinumektat side, a kagu-
man de ti Pedro. Sakay kinu-
muyog be i sénganya a Judeo a
méniwala ni Jesus.

24 Ey to kagagabian na éya,
éy dinumemét dén side ta
Sesarea. Ey naguhay ti Kor-
nelio dide. Sakay égse be to
bile na du tétotop na, sakay
du kékadimoy na, da inakit na
side a umange sa a maguhay
dide.

25 Nadid, kédemét ni Pedro
to bile, éy linumuhud ti Ko-
rneilo diya a sumamba diya.

26 Pero ti Pedro, éy
pinaégkat na, a kinagi na, a
“Soh, diyan ka sina mégkona.
Tolayék san a kapareho mo.”
27 Ey tulos side a néguhon a
sinomdép to bile. Ey késdép
de, éy mineta ni Pedro i
meadu a napisan sa a tolay
a éwan Judeo.
28 Ey kinagi ni Pedro dide,
a “Tukoy moy dén a bawal
i Judeo a mékiagum ta éwan
Judeo, ayun ta rilihiyon me.
Pero nikagi diyakén na Diyos
a diyan ko ibilang a medukés
i maski anya a kalase a tolay.
29 Kanya,” kagi ni Pedro,
“to nipanguwet moy diyakén
éy éwanék inumidél. Ey na-
did, kagi moy éng bakit ni-
pauweték moy.”

30 Nadid, kinagi ni Korne-
lio, a “To ikaépat a aldew, a
alas tres i bilag, éy nanalang-
inék ta bile miae. Ey bigla a te
taknég ta harap kua i lélake a
méngislap i badu naa.
31 ‘Kornelio,’ kagi na,
‘nabati dén na Diyos tu
panalangin mo sakay tinan-
daan na be tu kagbi mo du
mahirap.’
32 Tulos inutusanék na a
pauwet ta ka ta Hope, Pedro.
Sakay kinagi na be diyakén
a égse ka to bile ni Simon
a méglinis ta katat, ta digdig
kan na diget.
33 Kanya nipauwet ta ka
agad,” kagi ni Kornelio, “éy
salamat, da inumange kam
dén se. Ey nadid, éy meta dén
na Diyos a kéye kitam dén se,
monda baten me éng anya i
nibilina diko na Panginoon.”

Tu Kagi Ni Pedro Du Ewan Judeo

34 Nadid, pékabati ni Pedro
to kinagi ni Kornelio, éy ki-
nagi na dide, a “Tukoy ko
dén nadid a maski bale éwan
Judeo éy gustu na Diyos,
35 sakay tanggapén na i
tolay na maski ahe a lahe,
éng méganteng side diya,
sakay éng gumamet side ta
mahusay.
36 Ey sikam,” kagi ni Pedro,
“éy nabaheta moy wade
dén tu kagi na Diyos du
Judeo, da nipahayag na
dén i Mahusay a Baheta a
tungkul ta pégkasundu dahil
to gimet ni Jesu Cristo. Siya i
Panginoon ta étanan.
37 I éya a baheta, éy minepa-
hayag dén ta buu a Hudea.
Nagsapul i éya a nanyari ta
Galilea, to pégtoldu ni Juan
tungkul ta pégbinyag.
38 I kagin kua éy tungkul
ni Jesus a taga Nasaret.
Nipagkaluub diya na Diyos
i Banal a Espiritu sakay
ta kapangyarian. Maski
ahe i inangayan naa, éy
nagimet siya ta mahusay,
sakay pinahusay na du tolay
a linoko ni Satanas; da
kaguman siya na Diyos.
39 Sikame i sistigua ta
étanan a ginimet na ta
banuwan na Judeo, sakay ta
Jerusalem. Kona man sa éy
binunu de siya to kudos.
40 Pero binuhay siya na
Diyos to ikatélo a aldew, tulos
pinumeta ti Jesus du tolay.
41 Pero éwan siya pinumeta
ta étanan a tolay, éng 'wan

sikame san a pinili dén na
Diyos a mégpatunay diya.
Sakay kaguman na kame be a
néngan to nikabuhay na dén.
42 Inutusan na kame," kagi
ni Pedro, "a magpahayag
diya ta tolay, a siya i pinilia
na Diyos a maghukum ta
tolay a minate, sakay ta tolay
a buhay.
43 Siya i nikékagia na étanan
a purupeta to péngipahayag de
a maski ti ésiya i méniwalaa
diya éy pagpasensiyaan side
na Diyos ta kasalanan de,
dahil ta kapangyarian ni Je-
sus."

Umasék Tu Espiritu Du Ewan Judeo

44 Nadid, mégkagi pabi ti Pe-
dro, éy dinumibi dén i Banal
a Espiritu du étanan a édse to
bile.
45 Ey du kakaguman ni Pe-
dro a Judeo, éy mégtaka side,
da uméasék bale be i Banal a
Espiritu ta maski éwan Judeo
a tolay.
46 Dahilan nabati de du
éwan Judeo a mégkagi ta iba-
iba a kagi, sakay mégpuri side
ta Diyos. Ey kinagi ni Pedro,
a
47 "Kapareho tam bale
di tolayae a dayuan, da
tétanggapén de be i Banal a Es-
piritu! Ti ésiya i makasawaya
dide a ipabinyag?"
48 Tulos niutus ni Pedro a
binyagen side ta ngahen ni
Jesu Cristo. Ey kétapos na éya,
éy inakit de ti Pedro a égsa pa
side a sénganya a aldew.

Tu Katuwiran Ni Pedro Eng Bakit

Bininyagen Na Du Ewan
Judeo

11

1 Nadid, du apostol sakay
du iba a Judeo a méniwala
ta Hudea, éy nabaheta de a
te éwan Judeo a nipasakup
dén ta kagi na Diyos, dahil to
pégtoldu ni Pedro.
2 Kanya du Judeo a
méniwala ni Jesus, éy pinin-
tasan de ti Pedro to kédemét
na ta Jerusalem.
3 "Bakit," kagi de, "tinumu-
los ka ta bile na dayuan a
éwan Judeo, a nékidipon ka pa
dide? Ewan beman ya bawal
ta ugali tam?"
4 Kanya ti Pedro, éy kinagi
na dide i katuwiran na, a
nisalaysay na dide i étanan a
nanyari.
5 "To esa a bulan," kagi
na, "éy égseék ta Hope. Ey
to pénalangin ko, éy naketaék
ta himala. Te komanék i
tagenép, a mineta ko i dikél
a koman i manta ta langet
a iyétostos. Te igut tu épat
a iskina na. Ey dinumibi a
hanggan ta tapat kua.
6 Nadid, tinitigen ko éy
meadu bale a kalakalase a
hayup i lasén naa, sakay ulag
éy ta manok.
7 Sakay nabati ko i boses
a kinagi na diyakén, a 'Nay,
Pedro, alapén mo dén.'
8 Ey 'Ewan, Panginoon,'
kagi ko, 'bawal ina side a
kanén me.'
9 Pero kinagi diyakén a
huway no boses ta langet, a
'Diyan mo kagin a bawal tu
kinagi na Diyos a mahusay.'

10 Pentélo a beses a nanyari
i éya, sakay inapén tu manta
ta langet.
11 “Nadid, ta éya a mismo
a oras,” kagi ni Pedro, “éy
dinumemét to bile a tinu-
lusan ko i ételo a lélake a
gébwat ta Sesarea, a man-
guwet diyakén.
12 Ey inutusanék na Espir-
itu a diyanék mégalanganin a
kumuyog dide. Kanya kinu-
muyogék dide to bile no esa
a lélake a éwan Judeo, a ti Ko-
rnelio i ngahen naa. Sakay
kinuyog ko be di énémae a
kaguman ko.
13 Ey ti Kornelio, éy niba-
heta na dikame a pinumeta
kan diya i esa a anghel to bile
de, a inutusan na kan siya a
pauweték na ta Hope.
14 Kinagi kan no anghel
diya a sakén i magbahetaa
diya ta kagi a méngiligtas diya,
sakay du anak na.
15 Ey nadid,” kagi ni Pedro,
“to pégkagi ko pabi dide, éy
dinumibi bale dide i Banal
a Espiritu a kona to nanyari
dikitam to sapul.
16 Ey sakén, éy naala-ala
ko tu kinagi na Panginoon, a
mégbinyag ti Juan ta dinom,
pero sikitam éy mabinyagen
kitam kan ta Banal a Espiritu.
17 Ey nadid, éy magenyaék?
Eng inatdinan side na Diyos
ta Espiritu na a kona to
nipéngiatéd na dikitam to
nipagpasakup tam diya, éy
anya, sawayén ko beman
i gimet na Diyos? Kanya
tinumulusék dide.”
18 Nadid, du pinégkagian
ni Pedro, pékabati de to
katuwiran na, éy éwan dén
side mégpintas diya. Nag-
pasalamat side ta Diyos,
a kinagi de, a “Inatdinan
bale be side na Diyos ta
pagkékataon de a magsisi ta
kasalanan de, a baguén de tu
ugali de a monda mabuhay
side; maski éwan Judeo a
tolay!”

Du Méniwala Ta Antiokia

19 Nadid, du méniwala ni
Jesus a minasiwéd-sewéd to
pémunu de ni Esteban, éy
nakaabut i sénganya dide
ta Penisia, sakay ta Sipre,
a hanggan ta Antiokia.
Nipahayag de sa i baheta
ni Jesus, pero Judeo san i
néngibahetaan dia.
20 Pero te séngaséngan ya a
Judeo a méniwala a taga Sipre
sakay ta Sirene. Diden ya,
kédemét de ta Antiokia, éy ni-
baheta de ti Cristo du tolay sa
a éwan Judeo.
21 Ey inaguman side na
Panginoon, monda meadu
sa a tolay i ipasakup ta
Panginoon.
22 Nadid, pékabaheta du ala-
gad ta Jerusalem ta éya, éy
pinaange de ti Bernabe ta An-
tiokia.
23 Ey kédemét na sa, éy neta
na i mahusay a gimet na
Diyos dide, éy masaya siya.
Tulos hinatulan na side a
manatili side a matapat ta
péniwala de ta Panginoon.
24 Ti Bernabe éy mahusay
a lélake, a égse diya i Banal
a Espiritu, sakay uméasa siya
a tahod ta Diyos. Ey meadu
i tolay a nipasakup ta Pangi-
noon.

25 Kanya inumange ti Bernabe ta Tarso a ahayukén na ti Saulo.
26 Ey to péketa na diya, éy kinuyog na siya a soli ta Antiokia. Esa a taon side a négiyan ta Antiokia, sakay nagtoldu side ta éya ta meadu a tolay to gurupu du méniwala. Du méniwala sa, éy side ya du neditol a ngéngahinan na tolay a Kristiano.
27 Nadid, ta éya a panahun éy te purupeta a dinumemét ta Antiokia, a gébwat side ta Jerusalem.
28 Tinumaknég i esa dide, a ti Agabo i ngahen na, sakay naghula siya ta pamag-itan na Espiritu, a te dikél kan a alép a dumemét ta mundua. I éya a hula, éy natupad ngani dén to panahun ni Hari Klaudio.
29 Kanya du méniwala sa, éy naisipan de a ipatawed de i tulung de du tétotop de ta péniwala ta Hudea, sigun ta kaya na bawat esa dide.
30 Ey kona ngani sa i ginamet dia. Nipatawed de tu tulung de du matétanda sa, a ti Bernabe sakay ti Saulo i bahala a nagkébil.

12

Mangloko Man Dén Side Du Méniwala

1 Nadid, to panahun a éya, éy ti Hari Herod éy nékialam siya du sénganya a méniwala ni Jesus.
2 Pinutulan na pa ti Santiago a aka ni Juan.
3 Ey nadid, péketa na a mésahat du Judeo ta éya, éy ti Pedro man dén i nipadikép naa. Nanyari ya to piyesta a péngan de ta melapis a tinapay.
4 Pékadikép na ni Pedro, éy nipihesu na siya, a pinaguwardia na siya ta sapulu éy ta éném a sundalu. Tu plano ni Herod éy iluwas na ti Pedro ta kétapos na piyesta, monda ipabuno na siya ta harap du tolay.
5 Kanya binantayan de ti Pedro to pégpihesuan. Pero du kakaguman na a méniwala, éy mahigpit a iyépanalangin de siya.

Pinaluwas No Anghel Ti Pedro

6 To esa a kélép éy tidug ti Pedro ta sélat na éduwa a sundalu, a ginapus siya ta éduwa a kadena. Sakay te guwardia be a mégbantay to pintuan no pégpihesuan. Ta gagabi éy saya i takdaa a aldew a ipabuno siya no hari.
7 Nadid, bigla a dinumemlag tu kuwarto a te katidugen ni Pedro, a te taknég sa i esa a anghel na Diyos. Kembilan na ti Pedro a linukag, a kinagi na, a "Nay, Pedro, umikat ka dén." Nadid, kéégkat ni Pedro, éy basta nalékbes tu kadena ta kamét naa.
8 "Nay," kagi no anghel, "magbadu ka dén, sakay magsolot ka dén ta sapatus mua." Kétapos na éya, éy kinagi na, a "Nay, magalikébkéb ka ta ulés mua, a umunonod ka diyakén."

9 Ey inumunonod ti Pedro
to anghel a linumwas to
pégpihesuan. Ey éwan tukoy ni
Pedro éng tunay ya a nanyari.
Akala na éy tagenép na san.
10 Péglakad de, éy sinalinan
de san tu éduwa a guwardia.
Sakay kédemét de to pintuan
a bakal, éy basta binumukas
dide, a tulos nakaluwas dén
side. Péglakad de to esa a
karsada, éy bigla a linompés
tu anghel.
11 Ey ta éya san naisipan
ni Pedro i nanyaria diya.
"Tutuhanan bale," kagi na,
"a pinaange se na Diyos
tu anghel na a mangagaw
diyakén ni Herod, sakay tu
asaan du Judeo a manyari
diyakén."
12 Nadid, to pékaisip ni Pe-
dro ta éya, éy nagtulos siya to
bile ni Maria a ina ni Juan a
dédulawén de a Markos. Te
meadu sa nadid a napisan a
nanalangin.
13 Tinumuktuk ti Pedro
to pintuan, éy inumange tu
bataan to pintuan a inentan
na éng ti ésiya ya.
14 Siya, pékatukoy na to
boses ni Pedro, éy éwan na
siya binukasan, dahil ta
pagés na; éng 'wan naginan
siya ta lubuk a kinagi na du
ménalangin sa a kéye dén ti
Pedro to pintuan.
15 "Oy!" kagi de, "nabang-
aw ka wade." Pero iyépilit na
a siya ngani dén. Kanya kagi
de a makay anghel na.
16 Samantala ti Pedro éy
mégtuktuk a mégtuktuk. Ey to
péngbukas de éy neta de a siya
bale dén. Ey nagtaka side.
17 Pero pinéypéy na side.
Sakay nilagip na dide éng
kodya siya a pinaluwas na
Panginoon to pégpihesuan.
Sakay nibilin na dide a
ibaheta de de Santiago i
nanyaria. Sakay hinumektat
siya dide a inumange ta iba a
lugar.
18 Nadid, to gagabi dén, éy
naligalig dén a tahod du sun-
dalu, da éwan de tukoy éng
ahe ti Pedro.
19 Ey ti Hari Herod, éy
pinaahayok na siya, pero
éwan de neta. Kanya
siniyasat na du nagbantay,
sakay nipabunu na side. Ey
kétapos na éya, éy nagkobu ti
Herod ta Sesarea.

Tu Kéte Ni Herod

20 Nadid, nale ti Hari Herod
a mégingél du tolay ta Tiro
sakay ta Sidon. Kanya na-
did éy nagkasundu side a
umange diya. Nékiohon pa
side ni Blasto a bisi na, a agu-
man na side a mékiohon ni
Herod. Gustu de a bumate ni
Herod, da gébwat ta banuwan
na i kabuhayan de.
21 Nadid, kédemét no katu-
gunan de a aldew, éy nag-
bihis ti Herod to badu na a
memahal, sakay inumeknud
siya to bangko na ta harap
du tolay, sakay nagtalumpati
siya dide.
22 Ey du tolay, pékabati de
diya éy kinagi de ta médegsén,
a "Ewan siya tolay, éng 'wan
diyos siya a talaga!"
23 Ey nadid, da éwan
kinagi ni Herod a Diyos i
nangtulunga diya, éy bigla a
pinasakitan siya no anghel a

gébwat ta Diyos. Sakay enhés
siya a tulos minate dén.
24 Ey tu kagi na Diyos, éy
lalo a nagkabahibaheta dén.
25 Ey ti Bernabe sakay ti
Saulo, da natapos dén tu
gimet de ta Jerusalem, éy
nagsoli dén side ta Antiokia,
a kinuyog de nadid ti Juan
Markos.

13

Tu Péglakad De Bernabe Ta Adeyo

1 Nadid, du méniwala ta
Antiokia éy te sénganya
dide a purupeta, sakay te
séngasénganya be a mégtoldu.
I ngahen dia éy ti Bernabe,
sakay ti Simion Niger, ti Lusio
a taga Sirene, ti Saulo, sakay
ti Manaen (ti Manaen éy
kaguman ni Herod to kéanak
de).
2 To esa a aldew éy nag-
pisan side a nagkulasiyon,
monda sumamba side ta
Diyos. Ey kinagi dide na
Banal a Espiritu, a "Pilién
moy ti Bernabe sakay ti
Saulo, a ibukod moy side,
monda gemtén de i tarabaho
a nihanda ko dide."
3 Ey kétapos de a nagku-
lasiyon sakay nanalangin, éy
nitupu de dide tu kamét de,
sakay pinéglakad de side.

Mégtoldu Side Ta Sipre

4 Ti Bernabe sakay ti Saulo,
éy inutusan side na Banal a
Espiritu. Kanya inumange
pa side ta Selusia, sakay
sinumakay side ta paraw a
inumahabes side ta puduka
na Sipre.
5 Ey kédemét de ta Salam-
ina, éy nipahayag de du
kapilya sa na Judeo i kagi na
Diyos. Kaguman de be ti Juan
Markos a katulung de.
6 Nilebut de i éya a puduk,
a hanggan ta Papus. Ta
éya éy netaunan de sa i esa
a mégsalamangka a Judeo a
mégwari-wari a purupeta siya.
Ti Barhesus i ngahen naa.
7 Kadimoy siya no guber-
nador ta éya, a ti Sergio Paulo,
a matalinung a lélake. Siya
éy nipauwet na ti Bernabe
sakay ti Saulo, da gustu na
éy mabati na i kagi na Diyos
dide.
8 Pero tu mégsalamangka,
éy talaga na a sawayén
de Bernabe, da sala na a
tumanggap tu gubernador ta
péniwala de. (Tu palayaw no
mégsalamangka éy ti Elimas.)
9 Pero ti Saulo, éy édse diya i
Banal a Espiritu. (Tu palayaw
ni Saulo éy ti Pablo.) Ey lina-
meng na tu mégsalamangka,
10 a kinagi na diya, a
"Utusan ka ni Satanas! Bakit
kontara ka ta mahusay a
gimet? Loko ka, a medukés
ka a ugali! Bakit pakiwélén
mo i katutuhanan tungkul ta
Diyos?
11 Pero nadid," kagi ni
Pablo, "éy parusaan ka na
Diyos. Maging buhék ka,
a male a panahun éy éwan
ka maketa." Nadid, bigla
a naramdaman ni Elimas
a dinumiklém i mata naa,
tulos nagkapa-kapa siya ta
mangkabit diya.
12 Ey tu gubernador, péketa
na ta éya, éy naniwala siya;

da néganteng siya ta pégtoldua
de Bernabe tungkul ta Pangi-
noon.

Ta Antiokia-Pisidia

13 Nadid, tinumulak de
Pablo ta Papus, a inuma-
habes side ta Perge-Pamilia.
Pero kédemét de sa, éy gini-
nanan side ni Juan Markos, a
nagsoli siya ta Jerusalem.
14 Ey sapul ta éya éy nag-
tulos de Pablo ta Antiokia-
Pisidia. Ey to pangilin a
aldew, éy sinomdép side to
kapilya na Judeo to pégmiting
de.
15 Ey kétapos du Judeo a
mégbasa to kasulatan, éy ki-
nagi no tagapamahala sa ni
Pablo éng te kagin siya du
napisan sa a tolay.
16 Kanya tinumaknég ti
Pablo, a niontok na i kamet
naa, sakay nagtalumpati siya
dide.
"Sikam a Israel," kagi na,
"sakay sikam a éwan Judeo
a mékidiyos, éy te kaginék
dikam.
17 I Diyos a péniwalaan
na banuwan na Israel, éy
siya i nangpilia du apo tam
to araw, a side i tolay na.
Sakay pinakadu na side to
pégiyan de ta Egipto. Sakay
pinaluwas na side ta éya ta
pamag-itan na kapangyarian
na.
18 Pinagtiisan na side to
pégiyan de ta melawa a ilang
a lugar ta épat a pulu a taon.
19 Kétapos na éya, éy
pinabuno na du tolay ta pitu
a banuwan na Kanan, sakay
niatéd na tu luta de du apo
tam,
20 para ta panahun na épat
a datos éy ta limapulu a taon.
"Kétapos na éya éy ginimet
na Diyos a te huwes side
a nagmayor dide, a hang-
gan to panahun ni Purupeta
Samwel.
21 Ey nadid gustu du Judeo
a te hari side. Kanya pinili na
Diyos i esa a lélake a gébwat ta
lahi ni Bendyamin. Ti Saulo i
ngahen na, a anak ni Kis. Siya
i hari de para to épat a pulu a
taon.
22 Ey nadid, to péngibut na
Diyos ni Saulo, éy pinili na
ti Dabid a maghari dide. Da
kinagi na Diyos a ti Dabid i
gustu na kana, da tukoy na a
tupadén na i kaluuben na.
23 Ey nadid," kagi ni Pablo,
"tu apo ni Dabid a esa éy ti
Jesus; éy ginimet na Diyos a
siya i tagapagligtas du Israel,
da saya i nipangako na Diyos.
24 Ey bagu dinumemét ti
Jesus éy mégtoldu dén ti Juan
du tolay, a dapat magsisi
side ta kasalanan de, a tulos
ipabinyag side.
25 Ti Juan, to kétapos na
to tarabaho na, éy kinagi
na, a 'Akala moy éy sakén
i tagapagligtas, pero éwan.
Te ménegipo diyakén a
dumemét,' kagi na, 'sakay
éng iparehoék moy diya, éy
éwanék tu pasa, da mataas
siya diyakén.'
26 "A tétotop ko," kagi
ni Pablo, "sikam a apo ni
Abraham, sakay sikam a
éwan Judeo a mékidiyos,
batenék moy! I éya a baheta a
méngiligtas i Diyos ta tolay, éy
para dikam be!

27 Du Judeo ta Jerusalem, éy
éwan de tukoy a ti Jesus i taga-
pagligtas. Sakay tu kasulatan
du purupeta a bébasaén de ta
tuwing pangilin, éy éwan de
be napospusan. Kanya tin-
upad de to nipamuno de ni
Jesus.
28 Maski éwan side tu
katuwiran a magpabuno
diya, éy pinilit de ti Pilato a
ipabuno na siya.
29 Kanya tinupad de tu hula
du purupeta, a nipabuno de
siya. Ey to nikate na dén, éy
nidibe de tu bangkay na to
kudos, sakay nielbéng de to
pantiyung.
30 Pero binuhay siya na
Diyos a huway!
31 Sakay meadu a aldew
a pinumeta siya du alagad
na a kakuyoyog na to éya ta
Jerusalem a gébwat ta Galilea.
Side ya i sistigua a nabuhay
dén siya.
32 Pati sikame a éduwa," kagi
ni Pablo, "éy inumange kame
se a monda ipahayag me
dikam i Mahusay a Baheta a
nipangako na Diyos du apo
tam to araw.
33 Tinupad dén na Diyos
tu nipangako na dikitam, da
pinabuhay na dén ti Jesus a
huway. Te kagi ta ikaduwa a
kanta tungkul ta éya. Siko i
anak ko, kagi na, sakay sakén
i ama mua.
34 Sakay kinagi be na Diyos
a atdinan na siya ta mahusay
a kalagayan a nipangako
na ni Dabid. I kahulugina
na éya," kagi ni Pablo, "éy
buhayén na ti Jesus, monda
éwan mahunot i bégi naa.
35 Sakay te kagi a esa
to kasulatan, a éwan na
kan pabayan a mahunot tu
utusan na a banal.
36 Mara ti Dabid, sinunud
na i Diyos to panahun na,
pero minate siya, sakay
nielbéng de be siya to lébeng
du apo na, tulos nahunot tu
bégi na.
37 Pero ti Jesus éy éwan
nahunot tu bégi na, da bin-
uhay siya na Diyos.
38 "Kanya nadid, a tétotop
ko," kagi ni Pablo, "éy dapat
moy a mapospusan a dahil ni
Jesus éy pagpasensiyaan kam
na Diyos ta kasalanan moy.
39 Da maski sésundin moy
i kautusan ni Moises, éy
éwan kam pagpasensiyaan
ta kasalanan moy; pero éng
maniwala kam ni Jesus éy
makaligtas kam ta parusa na
kasalanan moya.
40 Kanya sikam," kagi ni
Pablo, "éy mangilag kam,
makay makamtan moy tu
nisulat du purupeta to araw.
41 Entan moy, kagi de,
sikam a mégidel ta katu-
tuhanan. Magtaka kam kan
ta gimet na Diyos, pero mate
kam, da éwan kam maniwala,
maski ipaliwanag de dikam."
42 Nadid, kéluwas de Pablo
to kapilya, éy inakit side du
tolay a sumoli side ta sabadu
a esa, a magtoldu side dide a
huway.
43 Ey kétapos no miting, éy
te meadu a tolay a tinumagu-
bet de Pablo, éy hinatulan
side de Pablo a diyan de
pébayan i kagbi na Diyos dide.

44 Nadid, to esa man dén
a aldew a pangilin, éy dinu-
mulug du étanan a tolay ta
banuwan, a monda mabati
de tu pégtoldu ni Pablo ta kagi
na Diyos.
45 Pero du mataas a Judeo,
péketa de du meadu a tolay
a dinumulug de Pablo, éy
nanaghili side, sakay kinagi
de a mali tu pégtoldu na, a
medukés kan siya a lélake.
46 Ey de Pablo éy ti Bernabe,
éy metapang side a mégkagi.
"Dapat a mégpahayag kame pa
dikam ta kagi na Diyos," kagi
de, "da Judeo kam. Pero na-
did, da mégidel kam, a sala
moy a te buhay a éwan tu kat-
apusan, éy pabayan me kam,
a du éwan Judeo san i tolduan
mia.
47 Da saya i niutusa dikame
na Panginoon. Pinili na
kame, kagi na, a sikame
i magpaliwanag du éwan
Judeo, a sikame kagi na i
bahala a mégtoldu ta iba a
tolay tungkul ta kaligtasan
de."
48 Nadid du éwan Judeo,
pékabati de ta éya, éy mésaya
side. "Kamahalan," kagi de,
"i éya a kagi de Pablo tungkul
ta Diyos!" Ey nadid, du pinili
dén na Diyos a para ta buhay
a éwan tu katapusan, éy nani-
wala side.
49 Sakay tu kagi na Diyos éy
lalo a nagkabahibaheta dén
ta éya a lugar.
50 Pero du Judeo a mataas,
éy sinulsulan de du te
tungkulin a lélake ta éya,
sakay i sénganya a mataas
a bébe a méniwala ta Diyos.
Tulos linoko de de Pablo a
hanggan pinaibut de side to
banuwan de.
51 Ey de Pablo, kéhektat de,
éy nihalimbawa de dide a ni-
pagpag de dide tu alikabuk ta
tikéd dia. I éya éy bilang sis-
tigu de a inidelan de i Diyos.
Ey nadid éy inumange side ta
Ikonio.
52 Ey du bigu a méniwala
ta Antiokia éy mésaya side,
sakay édse dide i Banal a Es-
piritu.

14

Ta Ikonio

1 Nadid, kona be sa i
nanyaria ta Ikonio. Ti
Pablo sakay ti Bernabe, éy
inumange pa side to kapilya
sa na Judeo, sakay négkagi
side ta mahusay, monda te
meadu a Judeo a méniwala ni
Jesus, sakay éwan Judeo be.
2-3 Nale sa de Pablo a
négiyan, a metapang side
a nagpahayag ta kagi na
Panginoon. Sakay i Diyos éy
pinatunayan na du tolay tu
kagi de Pablo, da inatdinan
na side ta kapangyarian a
magimet ta tanda a katakat-
aka. Pero du Judeo a éwan
méniwala, éy sinulsulan de
du iba a tolay. Kinagi de a
medukés du kabébayan de
a nipasakup ta pégtoldu de
Pablo.
4 Kanya du tolay ta
banuwan a éya, éy éwan
side paripareho tu isip. Du
kalahati éy kinumampi side
du Judeo; du iba man éy
kinumampi side de Pablo.

5 Nadid, du tolay sa, sakay
du konsiyal na banuwan, éy
mégayak side a mangloko de
Pablo, a talaga de side a bat-
ibatikalén.
6-7 Pero de Pablo,
pékabaheta de ta éya, éy gin-
uminan sa side a inumange
side ta Likaonia. Ta éya éy
nagpahayag side ta Mahusay
a Baheta ta Listra, sakay
ta Derbe, sakay ta bariyo-
bariyo ta éya.

Ta Listra

8 Ta Listra éy te esa a lélake a
éwan mékalakad. Lumpu siya
sapul to nikeenak na.
9 Siya éy négbati to pégtoldu
ni Pablo. Ey ti Pablo, éy
neta na a méniwala siya a
pahusayén maka siya na
Diyos.
10 Kanya kinagi na diya ta
medegsén, a "Siko, tumaknég
ka dén." Ey tu lélake, éy basta
linumuksu dén siya, a tulos
néglakad!
11 Ey du meadu sa a tolay,
péketa de to ginimet ni Pablo,
éy akala de éy diyos side ti
Bernabe. Kinagi de to kagi
de a sarili, a "Dinumibe bale
dén dikitam diden ye a éduwa
a diyos, a naging tolay side!"
12 Ti Bernabe éy nginahi-
nan de ta ngahen no diyos
de a Seus. Sakay ti Pablo éy
nginahinan de ta ngahen no
diyos de a Hermes, da bihasa
ti Pablo a mégkagi.
13 Ta éya a banuwan éy te
bile a pégdasalan de to diyos-
diyosan de a Seus. Nadid,
tu bahala ta éya a bile, éy
niluwas na i baka a te ulay ta
bulaklak. Talaga de a bunon,
a ipagatang de de Bernabe.
14 Pero de Bernabe,
pékapospos de ta gemtén
du tolay, éy naligalig side,
a naginan side du tolay.
"Adiyoy," kagi de,
15 "diyan kam sina
mégkona? Tolay kame san
a kapareho moy!" kagi de.
"Kanya kame se inumange éy
monda ibaheta me dikam i
Mahusay a Baheta ni Jesus,
a monda maka éy ibutan
moy tu péniwala moy ta diyos-
diyosan a éwan tu pasa, a
tanggapén moy i tunay a
Diyos. Siya i naglalang ta
mundua éy ta langet éy ta
diget, sakay ta étanan a égse
dide.
16 To éya," kagi de, "éy pin-
abayan na Diyos du tolay a
éwan Judeo.
17 Kona man sa, éy inat-
dinan kam be na Diyos ta
katunayan, monda matenggi
moy siya ta pamag-itan no
gimet na a mahusay. Ey
anya i gimet na, éy siya i
méngatéda dikam ta uden;
siya i mégpatubu ta halaman
moya; siya i méngatéda dikam
ta kanén moya sakay ta
kasayaan moya."
18 Nadid, maski kona sa
tu kinagi de Pablo, éy mehi-
rap side a nangsaway dide a
mégatang dide ta baka.
19 Ey nadid, kétapos na éya,
éy te dinumemét sa a Judeo
a gébwat ta Antiokia éy ta
Ikonio, a side du kalaban ni
Pablo. Sinulsulan de tu to-
lay ta Listra a hanggan da
binébatikal de ti Pablo, sakay

nihela de siya a nibut de siya
to banuwan de, a akala de éy
minate dén.
20 Pero du tolay sa a
méniwala, to kétipun de diya,
éy inumégkat dén siya, a tulos
sinomdép man dén siya to
banuwan. Ey to kagagabian
na éya éy hinumektat sa side
ti Bernabe, a nagtulos side ta
Derbe.

Nagsoli De Pablo To Kingébwatan De

21 Ta Derbe éy nagpahayag
man dén de Pablo ta Mahusay
a Baheta. Ey te meadu sa a ni-
pasakup ni Jesus. Ey kéhektat
de sa éy nagtulos man dén
side ta Listra sakay ta Ikonio
a hanggan ta Antioka-Pisidia.
22 Pinatibay de sa du bigu a
méniwala, a hinatulan de side
a diyan de pébayan tu péniwala
de. "Magdanas kitam pa
ta meadu a hirap," kagi de,
"bagu kitam makasdép ta ka-
harian na Diyos."
23 Sakay pati, éy pinili de ta
bawat simbaan i matétanda
a mamahala. Nagkulasiyon
pa side, sakay nipanalangin
de side. "Tu Panginoon a
péniwalaan moy," kagi de,
"éy siya i bahala a mégalaga
dikam nadid."
24 Nadid, nagtulos side ta
Pisidia sakay ta Pampilia.
25 Ey to pégpahayag de ta
kagi na Diyos ta Perga, éy
nagtulos man dén side ta
Atalia.
26 Ta éya éy sinumakay side
to paraw, a nagsoli side ta
Antiokia. Saya i hinektatan
dia a banuwan to purumeru
a lakad de a nagtoldu. Saya
tu néngipanalanginan du kagu-
man de dide, a monda agu-
man side na Diyos ta péglebut
de. Ey nadid, natapos dén tu
tarabaho de.
27 Nadid, kédemét de Pablo
ta Antiokia, éy pinadulug de
du étanan a kakaguman de a
méniwala, sakay nibaheta de
dide i étanan a ginimet na
Diyos du banuwan a inan-
gayan de, éng kodya i nipang-
bukas naa to dilan a monda
maari be du éwan Judeo a
maniwala.
28 Sakay nale a panahun a
négiyan sa de Pablo, a kagu-
man de du iba sa a méniwala
ni Jesus.

15

Mégmiting Du Apostol Ta Jerusalem

1 Nadid, ta éya a panahun
éy te sénganya a lélake a inu-
mange ta Antiokia a gébwat
ta Jerusalem. Tulos tinold-
uan de du méniwala ni Jesus
ta éya. "Ewan kam melig-
tas," kagi de, "éng éwan kam
be ipasakup ta rilihiyon na
Judeo a niutus ni Moises to
araw."
2 Pero ti Pablo sakay ti
Bernabe, éy nékipagpasuway
side dide ta mahigpit. "Ewan
tama i pégtoldu moya," kagi
ni Pablo. Nadid, da méligalig
du tolay to simbaan ta éya,
éy pinaange de de Pablo
ta Jerusalem, a monda
mékiohon side du apostol
ta éya tungkul ta problema
a éye: éng te kailangan du
éwan Judeo a sumunud ta

kautusan ni Moises, o éng
éwan.
3 To péglakad de Pablo, éy
nagtulos side ta Penisia sakay
ta Samaria. Nibaheta de du
tolay sa a méniwala, a meadu
dén a éwan Judeo a nipasakup
dén ni Jesus to kinagébwatan
de a banubanuwan. Ey du
méniwala éy mésaya side ta
éya.
4 Ey kédemét de Pablo ta
Jerusalem, éy tinanggap side
du apostol, sakay du iba sa
a méniwala. Ey kinagi dide
ni Pablo i étanan a pinagimet
dide na Diyos.
5 Pero du Pariseyo sa a
méniwala ni Jesus éy kinagi
de, a "Du éwan Judeo a
méniwala ni Jesus, éy kailan-
gan be side a ipasakup ta
kautusan ni Moises."
6 Kanya du apostol sakay
du matétanda éy nagmiting
side a monda péguhunan de i
éya a problema.
7 Nale side a négpasuway,
éy tinumaknég ti Pedro a
négkagi dide. "A tétotop ko,"
kagi na, "tukoy moy dén
a piniliék na Diyos to éya,
a sakén i magpahayag du
éwan Judeo ta Mahusay a
Baheta, monda mabati de a
maniwala side.
8 I Diyos, éy tukoy na dén i
isip na tolay. Ey nagpatunay
siya dikitam a tinanggap na
be du éwan Judeo, da inatdi-
nan na side ta Banal a Espir-
itu a kona to nipéngiatéd na
dikitam.
9 Mahal na Diyos du éwan
Judeo a kona be ta pégmahal
naa dikitam, da pinagpasen-
siyaan na be side dahil to
péniwala de diya.
10 Kanya nadid," kagi ni Pe-
dro, "éy bakit kontaraén moy
i gimet na Diyos? Bakit pil-
itén moy du bigu a méniwala
a éwan Judeo a sumunud ta
kautusan ni Moises? Maski
du apo tam to araw éy éwan
side nakasunud ta éya, éy
kona be sa dikitam nadid.
11 Eng'wan, kanya kitam
meligtas éy dahil san ta kagbi
na Panginoon Jesus dikitam.
Ey kona be sa du éwan Judeo."

12 Nadid, kétapos ni Pedro a
négkagi, éy natahimik dén du
iba sa. Tulos négbati side to
katuwiran de Bernabe sakay
ti Pablo. Nibaheta de dide
tu memahal a ginimet na
Diyos dide a kataka-taka, to
pégtoldu de du dayuan a tolay
a éwan Judeo.
13 Ey kétapos de a négkagi,
éy ti Santiago man dén i
négkagia. "A tétotop ko," kagi
na, "batenék moy.
14 Nipaliwanag dén ni Si-
mon Pedro éng kodya i ni-
pagsapul na Diyos a nanang-
gap du éwan Judeo a tolay;
éng kodya i nipangpili naa ta
sénganya dide a sakup na.
15 Sakay i éya éy ayun be ta
hula du purupeta, da kagi to
kasulatan, a
16 'Magsoliék, kagi na
Diyos, sakay pahusayén ko a
huway i péghari ni Dabid a
nasida,
17 monda du iba be a to-
lay a éwan Judeo a pinili ko,
éy maari be side a ipasakup
diyakén.'

18 Saya tu kinagi na Diyos to
araw.
19 "Kanya i isip kua," kagi
ni Santiago, "éy diyan tam
abalaén du éwan Judeo a ni-
pasakup dén ni Jesus. Diyan
tam side pilitén a umaheg ta
ugali tam a Judeo.
20 I isip ko sana, éy sulatan
tam side a diyan de kanén
tu buhay no niatang, sakay
diyan side méngibébi éy ta
méngilélake; sakay diyan side
méngan ta dige éy ta pilas a
medige.
21 Dahilan sapul to araw éy
nabati dén na tolay ta maski
ahe a banuwan tu kautusan
ni Moises, da bébasaén ya du
Judeo ta tuwing pangilin ta
kapilya de."

Ménulat Side Du Ewan Judeo

22 Nadid, du apostol,
pékabati de to kagi ni San-
tiago, éy naisipan de a
péglakadén de i éduwa a lélake
a kumuyog de Pablo sakay ti
Bernabe a sumoli ta Antiokia.
Tu napili de éy ti Hudas
Barsabas, sakay ti Silas, da
iyégalang side du étanan a
méniwala.
23 Pinagkébil de side ta éye a
sulat:

Tu Sulat

"A tétotop me; sikame a
apostol, éy sinulatan me
kam, sikam a mégiyan ta
Antiokia, sakay Siria, sakay
Silisia. Sikam a éwan Judeo.
Kumusta kam?
24 Nabaheta me a te tolay
a nangligalig dikam, a gébwat
kan side dikame, a kagi de
a te kailangan kam kan a
sumunud ta kautusan ni Moi-
ses. Pero éwan me side inutu-
san.
25-27 Kanya nagmiting
kame dén se tungkul to kinagi
de dikam a mali. Ey nadid éy
naisipan me a paangen me
dikam tu éduwa a kaguman
me, a monda mégkagi side
dikam ta katutuhanan. I
ngahen dia éy ti Hudas sakay
ti Silas. Pinakuyog me side de
kadimoy tam a Bernabe éy ti
Pablo; da side éy nitaya de i
buhay de ta meadu a beses
alang-alang ni Panginoon
tam a Jesu Cristo.
28 Da sikame, éy naisipan
me dén ta pamag-itan na
tulung na Banal a Espiritu,
a éwan me kam pilitén a
sumunud ta rilihiyon na
Judeo. Basta i hatul mia
dikam,
29 éy diyan moy kanén tu
buhay no niatang, sakay
diyan kam méngibébi éy ta
méngilélake; sakay diyan kam
méngan ta dige éy ta pilas a
medige. Eng sundin moy san
diden ya a utus, éy tama dén.
Ewan dén."
30 Nadid, pinéglakad de de
Pablo ta Antiokia, a kébilén
de tu sulat. Ey kédemét de
sa, éy pinatipun de du étanan
a méniwala, sakay niatéd de
dide tu sulat.
31 Ey to pékabasa de éy
mésahat side to kagi no sulat.
32 Ey ti Hudas sakay ti Silas
éy nale side a naghatul dide,
a pinatibay de side tu isip.
33 Ey kélipas na sénganya
wade a aldew, éy nagsoli ti
Hudas ta Jerusalem.

34 Pero gustu ni Silas a
mawahak ta Antiokia.
35 Pati ti Pablo sakay ti
Bernabe, éy édsa pabi side ta
éya, a mégtoldu side ta kagi na
Diyos, a kaguman de du iba
sa a mégtoldu.

Méglakad Man Dén Ti Pablo
Ta Adeyo a Lugar

36 Nadid, kélipas na
sénganya a aldew, éy ti Pablo
éy kinagi na ni Bernabe, a
"Kita dén bumisita a huway
du bigu a méniwala ta inan-
gayan ta a banubanuwan
to éya, éng mahusay pabi tu
péniwala du tolay a tinolduan
ta sa."
37 Ey ti Bernabe éy gustu na
a kuyugén de man dén ti Juan
Markos.
38 Pero sala ni Pablo a
kuyugén, da gininanan side
ni Markos to éya ta Pampilia.
39 Néglébug side ta mahig-
pit ta éya, a tulos naghiwalay
side. Ti Bernabe éy kinuyog
na ti Markos, a inumange
side ta Sipre.
40 Sakay ti Pablo, éy pinili
na ti Silas a kaguman na. Ey
du tolay sa, éy nipanalangin
de de Pablo, sakay pinéglakad
de side.
41 Ey nagtulos pa side ta
Siria sakay ta Silisia, a pati-
bayén de du tolay a bigu a
méniwala ta éya.

16

*Kinuyog Ni Pablo Ti Timo-
teo*

1 Inumange de Pablo ta
Derbe sakay ta Listra. Ta
éya éy te lélake a méniwala ni
Jesus, a ti Timoteo i ngahen
naa. Tu ina na éy Judeo a
méniwala be, pero tu ama na
éy Griego.
2 Du tolay ta Listra sakay ta
Ikonio, éy kagi de a mahusay
a lélake ti Timoteo.
3 Ti Pablo éy gustu na
kuyugén na ti Timoteo.
Kanya binugit na pa siya
ayun ta rilihiyon na Judeo.
Binugit na siya, monda éwan
side idelan du Judeo ta an-
gayan dia a banubanuwan.
Da tukoy de dén a éwan Judeo
tu ama ni Timoteo.
4 Nadid, to péglakad de
Pablo ta bawat banuwan, éy
nipeta de du tolay ta simbaan
tu sulat a ginamet du apostol
ta Jerusalem. Sakay nibilin
de dide a dapat sundin de tu
utus to sulat.
5 Kanya du tolay ta bawat
simbaan, éy lalo a tinumibay
tu péniwala de, dahil to kagi
ni Pablo, sakay lalo be a kinu-
madu du méniwala ni Jesus.

*Pinagtagenép Na Diyos Ti
Pablo*

6 Nadid, nagtulos side ta
Pirgia sakay Galasia, da sin-
away side na Banal a Espiritu
a mégpahayag ta kagi na Diyos
ta Asia.
7 Ey kédemét de to tapat
na Misia, éy talaga side a
umange ta Bitinia, pero sin-
away man dén side na Espir-
itu ni Jesus.
8 Kanya sinalinan de san
i Misia, a nagtulos side ta
Troas.
9 Ta éya a kélép, éy pinagta-
genép na Diyos ti Pablo. Neta
na kan i esa a lélake a te
taknég, a taga Masedonia, a

kinagi na kan diya ta mahigpit, a "Kadon. Umahabes ka pad se dikame ta Masedoniae, a tulungan mo kame."

10 Nadid, to péngikagi ni Pablo dikame to tinagenép na, éy nagayak kame a inumahabes ta Masedonia, da neta me a gustu bale na Diyos a umange kame sa a magpahayag ta Mahusay a Baheta.

To Egse De Ta Pilipos

11 Nadid, tinumulak kame ta Troas, a dinumiretyo kame ta puduk na Samotrasia. Sakay to kagagabian na éya, éy nagtulos kame ta Neapolis.

12 Kéahawas me ta éya, éy inumange kame ta Pilipos, a négiyan kame sa a sénganya a aldew. I Pilipos éy dikél a banuwan ta Masedonia. Sakay meadu a taga Roma a tolay a mégiyan ta éya.

13 To aldew a pangilin éy linumwas kame to banuwan, a inumange kame to dinom, da te pénalanginan sa a para du Judeo. Ta éya éy négkagi kame du bébe a édsa sa.

14 Ey te esa a bébe ta éya a taga Tiatira, a ti Lidia i ngahen naa. I tarabaho na éy méglako ta kundiman. Mékidiyos siya a bébe. Pékabati na to kagi ni Pablo, éy pinagisip siya na Diyos ta mahusay, a monda maniwala siya a tahod to kinagi na.

15 Nadid nipabinyag siya sakay tu kabile na. Tulos inakit na kame, a kinagi na, "Eng ibilangék moy nadid a tunay a katulung na Panginoon, éy tumulos kam pad ta bile mia." Kanya tinumulos kame to bile de.

Tu Pégpihesuan Ta Pilipos

16 To esa a aldew, éy umange kame man dén to pénalanginan na Judeo, éy kasambat me i esa a bébe a utusan, a te bunog a méngatéd diya ta kapangyarian a makapaghula. Du amo no bébe, éy dikél i mineta de a kuhata dahil to péghula no bébe.

17 Siya éy inumunonod dikame ti Pablo, a i kékagi na ta medegsén, a "Diden ye a lélake éy utusan side na mataas a Diyos. Mégpahayag side," kagi na, "éng kodya kam a meligtas."

18 Kona sa i péngabala naa dikame ta meadu a aldew. Ey to esa a aldew, da naabala ti Pablo, éy sinuleg na tu bébe a uméunonod, sakay kinagi na to medukés a espiritu, a "Utusan ta ka ta pamag-itan na ngahen ni Jesu Cristo, umibut ka dén ta ina a bébe!" Ey to pégkagi na ta éya, éy inumibut dén agad to bébe.

19 Pero du amo na, péketa de a naibutan dén side to péketan de ta kuhata, éy dinikép de de Pablo sakay ti Silas, sakay niange de side du konsiyal ta banuwan.

20 Niharap de side du tagapamahala, a nidimanda de side. "Diden ye a éduwa a Judeo," kagi de, "éy méngligalig side ta banuwan tamae.

21 Mégtoldu side ta ugali a
labag ta batas tam. Taga
Roma kitam, a éwan kitam
maari a sumunud ta ugali a
ina.”
22 Pati du meadu sa a to-
lay éy pinaginglan de be side.
Ey du tagapamahala, éy ni-
paékbus de tu badu de Pablo,
sakay nipabalbal de side ta
meadu,
23 sakay nipihesu de side.
Sakay kinagi de to guwardia,
a bantayan na side ta mahig-
pit.
24 Kanya tu guwardia éy
niesdép na side ta medisalad
a kuwarto to pégpihesuan.
Sakay niegut na i tikéd dia ta
sélat no éduwa a tabla.
25 Nadid, to hatinggabi
dén, éy nanalangin de Pablo,
sakay négkanta side ta kanta
ta Diyos. Ey du iba sa a pihesu
éy négbati side dide.
26 Ey nadid éy bigla a
linumindul ta mebagség, a
tulos nayégyég tu pégpihesuan.
Ey dudu pintuan na, éy basta
binumukas side a étanan.
Sakay naukad be du igut du
étanan a pihesu.
27 Ey tu guwardia, kélukag
na éy mineta na a bukas dén
du pintuan. Ey binagut na
tu sondang na, a talaga na a
bikalén tu bégi na, da akala
na éy ginuminan dén du pih-
esu a étanan.
28 Pero dinumulaw ti Pablo
diya, a kinagi na a “Diyan
mo bébunon i bégi mua! Kéye
kame san a étanan.”
29 Ey tu guwardia éy
pinadingat na du simbu,
sakay naginan siya de Pablo,
a dinumapa siya to harap de.
30 Sakay niluwas na side, a
kinagi na dide, a “Anya wade
i gemtén ko, a monda melig-
tasék?”
31 Ey kinagi de Pablo, a
“Maniwala ka ta Panginoon
Jesus, éy meligtas ka; siko
sakay tu pamiliya mo.”
32 Tulos nipahayag dide ni
Pablo tu kagi na Diyos.
33 Ey to kélép be san a éya
éy inugisan no guwardia tu
talitalingo de Pablo, sakay tu-
los nipabinyag siya, sakay du
mététena na.
34 Sakay pinatulos na side
to bile na a pinakan. Ey
mésahat side a mététena, da
méniwala dén side nadid ta
Diyos.
35 Pero to gagabi dén, éy du
tagapamahala, éy pinaange
de du pulis to pégpihesuan a
paluwasén de de Pablo.
36 Kanya kinagi no guwar-
dia, a “Niutus kan du taga-
pamahala a libri kam dén a
lumwas. Maari kam dén a
humektat.”
37 Pero “Ewan,” kagi ni
Pablo du pulis. “Side du
te kasalanan dikame, da
binalbal de kame ta harap
du tolay, sakay nipihesu
de kame, maski éwan kame
tu kasalanan! Sakay taga
Roma kame be. Ey nadid
éy paluwasén de kame bale
ta lihim san? Ewan maari!
Side i bahala a umange se a
méngiluwas dikame.”
38 Nadid, kinagi du Pulis
du tagapamahala tu kinagi ni
Pablo. Ey side, pékabati de a
taga Roma de Pablo, éy inu-
manteng side, a makay iabla
de side ta gubernador.

39 Kanya inumange side
agad to pégpihesuan, a tinu-
mawad, Sakay side a mismo i
néngiluwasa dide ta harap du
tolay, a pinékiohonan de side
a humektat to banuwan de.
40 Ey to kéluwas de dén, éy
nagtulos pa side to bile de
Lidia. Ey to péghatul de du
bigu a méniwala ta éya, éy
hinumektat dén side.

17

Ta Tesalonika

1 Nadid, dinumiman side
ta Ampipolis sakay ta Apolo-
nia, sakay dinumemét side ta
Tesalonika. Da te kapilya sa
na Judeo,
2 éy inumange pa sa ti
Pablo, da saya i ugali na.
To lubuk no étélo a simba
éy nékipagpasuway sa siya du
tolay ta tuwing pangilin, a
gégamitén na tu kasulatan na
Diyos.
3 Pinatunayan na dide a tu
pinili na Diyos a tagapagligtas, éy kailangan a mate pa
ta hirap, sakay mabuhay a
huway. "I éya a Jesus a
iyépahayag me," kagi na, "éy
siya i Cristo a tagapagligtas."
4 Naakit dén i sénganya du
Judeo, a nékiagum dén side ni
Pablo sakay ti Silas. Sakay
te meadu be a éwan Judeo a
méniwala, sakay du sénganya a
mataas a bébe.
5 Pero du Judeo a iba éy
nanaghili side. Kanya inakit
de du istambay ta plasa na
banuwan, a kaguman de, a
tulos linigalig de i banuwan.
Linuuben de pa tu bile ni Hason, a inahayok de sa ti Pablo
sakay ti Silas, a monda idimanda de side.
6 Ey nadid, da éwan de
side neta, éy kembil de ti
Hason a niharap to mayor.
Sakay niange de be sa i iba
a méniwala ni Jesus. Niabla
de ti Pablo, a kinagi de to
mayor, a "Diden ya a lélake, éy
méngligalig side ta tolay maski
ahe a banuwan! Ey nadid
éy sendép de dén i banuwan
tamae!
7 Sakay ti Hason," kagi de,
"éy pinatulos na side ta bile
dia! Sumésuway side a étanan
ta utus no hari tam ta Roma,
da mégtoldu side a te iba kitam kan a hari, a i ngahen na
kana éy ti Jesus!"
8 Nadid du tolay sakay tu
mayor, pékabati de ta éya, éy
naligalig be side.
9 Bagu de linégsiwan de Hason, éy nagaged pa side ta
piyansa.

Ta Berea

10 Nadid, ta éya be san a
kélép, éy du bigu a méniwala
éy pinéglakad de de Pablo
sakay ti Silas ta Berea. Ey
kédemét de sa éy inumange
pa side to kapilya sa du Judeo.
11 Du Judeo ta Berea, éy
mas mebait side kesira du
Judeo ta Tesalonika. Mésahat
side a mégbati to pégtoldu
de Pablo, sakay bébasaén de
aldew-aldew i kasulatan na
Diyos, éng tahod ngani tu
pégtoldu de.
12 Kanya naniwala i meadu
a Judeo ta éya. Ey kona be du
éwan Judeo, sakay i sénganya a
mataas a bébe.

13 Pero du Judeo ta Tesalonika, pékabaheta de a nipahayag dén ni Pablo i kagi na Diyos ta Berea, éy tinumagubet side, sakay sinulsulan de du tolay sa, a monda lébugén de de Pablo.
14 Kanya du tolay sa a méniwala, éy pinéglakad de agad ti Pablo ta diget. Pero nawahak de Silas éy ti Timoteo.
15 Du néngitugén ni Pablo, éy niange de siya ta Atenas, sakay nagsoli side ta Berea, a nibilin dide ni Pablo a tumagubet agad de Silas.

Ta Atenas

16 Habang méguhay ti Pablo dide ta Atenas, éy napansing na a putat i éya a banuwan ta diyos-diyosan a ribultu. Ey nagdukés i isip naa.
17 Kanya nékipagpasuway siya du Judeo to kapilya, sakay du éwan Judeo a mékidiyos, sakay maski ti ésiya a meta na ta plasa na banuwan aldew-aldew.
18 Sakay te sénganya a mataas a maistu no iba a rilihiyon ta éya, a mékipégpagsuway be side ni Pablo. Dinédusta de siya, a kinagi de, a "Anya wade i kékagi-kagin na lélakeae a mégpalalo?" Ey kinagi du iba, a "Mégtoldu wade siya ta iba a kalase a diyos." Kona sa i kagi dia, da mégtoldu ti Pablo tungkul ni Jesus sakay ta kébuhay a huway.
19 Niange de ti Pablo to pégmitingan du matétanda, a monda mabati de éng anya i iyétoldu naa. "Gustu me a mapospusan éng anya i pégtoldu mua," kagi de,
20 "da iba i pégtoldu mua, éy gustu me a mapospusan i kahulugen naa."
21 Du tolay ta Atenas, éy éwan side tu iba a gimet, éng 'wan palagi side a méguhon-uhon ta maski anya a bigu a bagay.
22 Nadid ti Pablo, éy tinumaknég siya ta harap du matétanda, a mégkagi dide. "Sikam a taga Atenas," kagi na, "napansing ko dén a gustu moy i sari-sari a rilihiyon,
23 da neta ko a te meadu kam a puwesto a pégdasalan ta banuwan moyae. Sakay neta ko be tu pastel to pégdasalan moy a esa, a i kagi naa éy 'Saye i pégdasalan tam to diyos a éwan tam pabi tukoy.' Nadid," kagi ni Pablo, "i éya a péniwalaan moy, maski éwan moy pabi tukoy, éy ipahayag ko dikam.
24 Siya i tunay a Diyos a nagimet ta mundua sakay ta étanan a lasén na. Siya i makapangyariana ta langet éy ta munduae. Ey maski anya a kalase a bile a pégdasalan a gemtén na tolay, éy éwan sa mégiyan i Diyos.
25 Ewan be maari i tolay a méngatéd ta Diyos ta kaigian na, da éwan siya tu kailangan. Eng'wan siya i méngatéda dikitam ta buhay, sakay ta iba a kailangan tam.
26 I étanan a kalakalase a tolay ta mundua, éy gébwat side to neditol a ginimet na Diyos a tolay. Sakay pinégiyan

side na Diyos ta maski ahe
ta mundua. Tiniyak dén na
Diyos éng sénganya a taon i
buhay na bawat tolay, sakay
éng ahe i pégiyanan de.
27 Ey bakit pinégiyan na
Diyos i tolay ta mundua?
Monda maka éy isipén de siya
a matukuyan de siya. Ey éwan
adeyo i Diyos ta tolay; éng
'wan adene siya ta bawat esa
dikitam.
28 Siya i mégalagaa dikitam,"
kagi ni Pablo. "Eng éwan
siya éy éwan kitam tu buhay.
Natandaan moy tu kagi no
kabébayan moy a esa, a siki-
tam kan i anak na Diyos.
29 Ey nadid, éng anak ki-
tam na Diyos, éy bakit isipén
moy a diyos du ribultu moy?
Maski ribultu a bito, maski
ribultu a pilak, maski ribultu
a gintu, éy ginamet san ya
dudu bihasa a mégimet ta
ribultu.
30 Nale a panahun a éwan
pinarusaan na Diyos du tolay
a éwan diya nakatukoy. Pero
nadid éy iyéutus na ta tolay
ta maski ahe, a magsisi side,
sakay ibutan de tu ugali de a
medukés.
31 Tandaan moy," kagi
ni Pablo, "nitakda dén na
Diyos i aldew a péghukum ta
mundua. Te lélake a pinili
siya a maghukum. Ey siya
ti Jesus! Sakay pinatunayan
kitam dén na Diyos a ti Jesus
ngani dén i pinili naa, da
binuhay na siya to nikate na."
32 Nadid, to pékabati de
to kagi ni Pablo tungkul
ta kébuhay a huway, éy
pinégngihitan siya du kala-
hati. Pero du iba éy gustu de
a mabati a huway tu kagi na.
33 Ey hinumektat ti Pablo to
pégmitingan de.
34 Te sénganya a lélake a
nékiagum ni Pablo, a tulos
naniwala side ni Jesus. I esa
dide éy ti lakay a Dionisio.
Siya éy konsiyal a esa. Tu esa
man éy ti bakés a Damaris.
Sakay iba pa.

18

Ta Korinto

1 Nadid éy inumange ti
Pablo ta Korinto.
2 Ta éya éy netaunan na i
esa a Judeo a taga Ponto, a ti
Akila i ngahen naa. Tu asawa
na éy ti Priskila. Kédedemét
de pabi a gébwat ta Roma,
da ti Gubernador Klaudio éy
pinaibut na dén du Judeo ta
Roma. Binumisita dide ti
Pablo,
3 sakay tinumulos siya
dide, da i tarabaho de éy
mégimet ta tolda. Ey siya be
ya i hanap-buhay ni Pablo.
4 Tuwing pangilin, éy
nékipagpasuway ti Pablo du
Judeo to kapilya, a pépilitén
na maka side a méniwala;
maski Judeo éy ta éwan Judeo.
5 Ti Silas sakay ti Timoteo,
pékaabut de ni Pablo a gébwat
side ta Masedonia, éy dinem-
tan de a mégtoldu a aldew-
aldew, a mégpatunay siya du
Judeo a ti Jesus i pinilia na
Diyos a tagapagligtas.
6 Pero du Judeo éy kon-
tara side diya, a pinintasan
de siya. Kanya ti Pablo éy
nipeta na tu iyamut na dide,

a nipagpag na dide tu alikabuk to badu na. “Sikam san dén i bahala éng mepahamak kam,” kagi na. “Ewan ko dén kapanagutan. Sapul nadid éy magtolduék du éwan Judeo.”

7 Tulos pinabayan side ni Pablo, a inumagton dén siya to bile ni Tisio Husto. Siya éy éwan Judeo a méniwala ta Diyos. Karatig no kapilya tu bile na.

8 Tu tagapamahala ta éya a kapilya éy ti Krispo. Siya éy méniwala ta Panginoon. Ey méniwala be tu kabile na. Sakay te meadu be a iba a tolay ta Korinto a nabaheta de i tungkul ni Jesus, a naniwala side, sakay nipabinyag side.

9 To esa a kélép éy te tagenép ti Pablo, a kinagi diya na Panginoon, a “Diyan ka méganteng; itulos mo san tu pégpahayag mo, maski anya i manyaria.

10 Da égseék diko, kanya éwan ka maanya. Da te meadu a tolay a maniwala diyakén ta banuwanae.”

11 Kanya ti Pablo, éy nale siya ta éya a banuwan a nagtoldu ta kagi na Diyos. Esa a taon éy ta kalahati.

12 Nadid, to panahun ni Galion a gubernador ta Akaya, éy nagkaesa du Judeo a dekpén de ti Pablo, a nitugén de siya ta huwes.

13 Niabla de siya ni Gubernador Galion, a kinagi de, a “I éye a lélake éy akitén na du tolay a baguén de tu péniwala de ta Diyos, éy labag ya ta batas!”

14 Nadid, talaga a sumengbet ti Pablo, éy kinagi ni Galion du Judeo, a “Eng talaga a dikél i kasalanan na éye a lélake, éy baten ta kam. Pero nadid, da éwan na nilabag i batas,

15 éy bahala kam dén. Ewan ko tanggapén i asuntu moya, da tungkul san ta rilihiyon moy i abla moya.”

16 Ey to pégkagi no gubernador ta éya, éy pinaibut na du Judeo to opisina na.

17 Ey du iba a tolay sa, éy dinale de tu tagapamahala to kapilya du Judeo, a ti Sostenes, sakay binélbég de siya ta harap no opisina no gubernador. Pero tu gubernador éy éwan na side pinansing.

Tu Késoli De Ta Antiokia

18 Kétapos na éya, éy sénganya pa a aldew a mégiyan ti Pablo ta Korinto, sakay néglakad siya ta Siria, a kaguman na de Priskila a pasawa. Kédemét de ta Senkrea, éy nipagupet ti Pablo, da natupad na dén tu nipangako na ta Diyos.

19-21 Kédemét de ta Epeso, éy inumange ti Pablo to kapilya ta éya, a nékipagpasuway siya du Judeo ta éya. Ey inakit de siya a tumulos dide ta male a panahun, pero inidelan na side. Sinala na. “Magsoliék se éng kaluuben na Diyos,” kagi na. Ey hinumektat siya dide a sinumakay siya to paraw.

22 Nadid, to képundu de ta Sesarea, éy inumange pa ti

Pablo ta Jerusalem a binumate siya du méniwala ta éya, sakay nagsoli dén siya ta Antiokia.
23 Kélipas na sénganya a aldew ta éya, éy hinumektat man dén siya a inumange man dén ta Galasia sakay ta Pirigia, a binisita na du méniwala ta éya, a pinatibay na tu péniwala de.

Ti Apolos Ta Epeso

24 Nadid, dinumemét ta Epeso i esa a Judeo, a ti Apolos i ngahen naa. Taga Alehandria siya. Bihasa siya a mégtalumpati, sakay tukoy na ta mahusay i kasulatan na Diyos.
25 Natolduan siya tungkul ta Panginoon, pero éwan étanan, da i tukoy na sana éy tu dati a pégtoldu ni Juan tungkul ta pégbinyag. Mesipag ti Apolos a mégkagi du tolay ta tungkul ni Jesus
26 du kapilya du Judeo. Pero de Priskila a pasawa, pékabati de diya éy niange de siya to bile de, a monda ipaliwanag de diya i ugali na Diyos a éwan na pabi tukoy.
27 Ey nadid, naisip dén ni Apolos a umange ta Akaya. Ey du tolay to simbaan ta Epeso éy inaguman de siya. Nanulat side du kaguman de ta éya a méniwala, a dapat tanggapén de ti Apolos ta mahusay. Ey kédemét na ta éya, éy memahal tu péngtulung na du méniwala ta éya.
28 Da natalo na du Judeo ta pékipégpasuway naa dide ta harap du tolay. Ginamit na tu kasulatan na Diyos a nagpatunay dide a ti Jesus a mismo i tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta tolay.

19

Tu Kédemét Ni Pablo Ta Epeso

1 Nadid, habang kéye pabi ti Apolos ta Korinto, éy ti Pablo man éy nagtulos ta bukibuked ta Pirigia, a linumwas siya ta Epeso. Ey kédemét na sa, éy netaunan na sa i sénganya a tolay a méniwala.
2 Ey kinagi na dide éng inumange dide i Banal a Espiritu to péniwala de. Ey "Ewan," kagi de; "éwan me pabi nabaheta a te Banal a Espiritu."
3 "Anya i kalase no pégbinyag dikam, éng kona sa?" kagi na. "Ey kona be to pégbinyag a nitoldu ni Juan to araw," kagi de.
4 Ey kinagi ni Pablo dide, "i kahulugina no pégbinyag ni Juan, éy monda magpatunay du tolay a inibutan de dén tu kasalanan de. Sakay kinagi be ni Juan dide a dapat side a maniwala ta adene dén a dumemét a kalewas na. Ey ti ésiya tu kalewas na, éng éwan ti Jesus?"
5 Nadid, pékabati de ta éya, éy nipabinyag side a huway, a nipasakup side ta Panginoon Jesus.
6 Ey ti Pablo éy nitupu na i kamét naa dide, a tulos inumasék dide i Banal a Espiritu; sakay tulos négkagi side ta iba-iba a kagi. Sakay

pinégkagi be side na Diyos ta
kagi na.
7 Manga sapulu éy ta éduwa
side a tolay.
8 Nadid, to étélo a bulan éy
uméange ti Pablo to kapilya
du Judeo ta éya, sakay
mékipagpasuway siya du tolay
ta éya. Metapang siya a
mégtoldu dide, a nipaliwanag
na dide éng anya i kapang-
yarian na Diyos ta tolay.
9 Pero tu sénganya dide éy
mégidel side to kagi na, a
éwan side naniwala. Inu-
pos de ti Pablo, a kagi de
du napisan sa, a medukés tu
ugali na Panginoon. Kanya
gininanan side ni Pablo, a
inumagton siya to iskul ni
Tirano, a nagtoldu siya ta éya
a aldew-aldew. Ey kinuyog
na sa du bigu a méniwala to
kapilya.
10 Nagtulos sa siya a nag-
toldu to éduwa a taon. Kanya
du étanan a négiyan ta Asia,
éy nakabati side ta kagi na
Panginoon. Pati Judeo éy ta
éwan Judeo.

Du Pitu a Bunogen

11 Nadid, minagimet i Diyos
ta meadu a kataka-taka ta
pamag-itan ni Pablo.
12 Maski anya a damit ni
Pablo, éng kébilan du te saket,
éy maghusay side. Sakay du
tolay a hinayup, éy naibut
dide du espiritu a medukés.
13-14 Ey nadid te pitu a
Judeo ta éya, a i hanap-
buhay dia éy méglebut side a
mégamot du tolay a hinayup,
a mapaibut de kan i hayup
dide. Anak side ni Padi
Eskeba. Pékabaheta de ni
Pablo, éy inaheg de tu ugali
na. Talaga de a gamitén tu
ngahen ni Jesus a magamot.
I kinagi dia to medukés a
espiritu, éy "Utusan me kam
ta pamag-itan no ngahen ni
Jesus a iyétoldu ni Pablo, a
umibut kam dén."
15 Pero tu nisengbet dide no
espiritu, éy "Tenggi ko ti Je-
sus, sakay tenggi ko ti Pablo,
pero sikam," kagi na, "ti ésiya
kam?"
16 Sakay tu lélake a hinayup,
basta bigla na side a dinale,
sakay binélbég na side a
hanggan da ginuminan side
ta éya a bile, a minatalitalingo
side. Sakay uba be side, da
hinéhiklas na tu badu de.
17 Ey du étanan ta Epeso, éy
nabaheta de i nanyaria dide,
a tulos inumanteng side. Ey
lalo dén du tolay a nagpuri ni
Panginoon Jesus.
18 Sakay meadu du
méniwala, éy nipagtapat de tu
ginamet de a medukés.
19 Sakay du tolay sa a te
bunog, sakay du mégtawas, éy
ta mégilo, éy nagsisi be side, a
niduhu de du sari-sari a kasu-
latan de ta harapa du étanan,
sakay tinutod de dén. Ey to
péngbilang de to halaga diden
ya a libru, éy abut bale ta
limapulu a libu a kuhata!
20 Ey dahil ta éya éy lalo a
négkabahibaheta dén.

Tu Kaguluan Ta Epeso

21 Nadid éy nagayak ti
Pablo a umange ta Masedo-
nia sakay ta Akaya, bagu siya
umange ta Jerusalem. Ey

kétapos na éya éy tu plano na éy umange be siya ta Roma.

22 Kanya pinaditol na pa de Timoteo sakay ti Erasto ta Masedonia. Pero siya éy nawahak pa ta Epeso.

23 Nadid éy nanyari i dikél a ligalig ta éya, dahil du meadu a méniwala ni Jesus.

24 Te esa a lélake ta éya a mégpanday ta pilak, a ti Demetrio i ngahen naa. I hanap-buhay naa éy mégimet ta kékétihék a bibile a pilak, a nipareho na to dikél a bile no diyos-diyosan de a Diana. Ey du tarabahador ni Demetrio, éy meadu i meeta de a kuhata ta éya a iyélako de.

25 Kanya tinipun side ni Demetrio, a kinagi na dide, a "Kékaguman ko, tukoy moy a gébwat i kabuhayan tam ta gégemtén tam a bibile.

26 Sakay nabaheta moy be dén ti Pablo, a kontara tu pégtoldu na ta ugali tam, da kagi na a éwan kan diyos du gégemtén tam a ribultu. Sakay te meadu dén nadid a tolay a méniwala diya ta éye ta Epeso, sakay ta buu a Asia.

27 I antingan kua," kagi na, "éy makay pabayan du tolay i iyélako tam; a sakay pabayan de tu péniwala de to diyos tam a Diana, a péniwalaan na étanan a tolay ta mundua. Makay sakali éy maibut tu péngigalang de diya, éng éwan tam sawayén ti Pablo."

28 Nadid, pékabati du tolay to kinagi ni Demetrio, éy naiyamut side a tahod, a tulos de nidulédulaw, a "Memahal i Diana na taga Epeso!"

29 Négpépehéngén side a hanggan naligalig i étanan na banuwan. Dinale de tu éduwa a kaguman ni Pablo, a ti Gayo sakay ti Aristorko, sakay dinumulug side a étanan to plasa na banuwan.

30 Ey ti Pablo, gustu na maka a umange dide, pero sinaway siya du kakaguman na.

31 Pati du sénganya a konsiyal ta éya, a kadimoy ni Pablo, éy nibilin de to esa a umange mékiohon diya a diyan siya uméange to plasa.

32 Nadid, dikél i pehéng dia, a hanggan naligalig i buu a banuwan. Sari-sari nadid i pépehéngén dia. I keaduan de, éy éwan de tukoy éng bakit minatipun side.

33 I sénganya dide éy akala de éy bahala ti Alehandro, da pinataknég siya du Judeo ta harap dia. Niontok ni Alehandro tu kamét na, a magpatahimik dide, monda mégkagi maka siya dide ta katuwiran na.

34 Pero du tolay, péketa de a Judeo siya, éy lalo side a nagpehéng, a négkékagien side ta lubuk na éduwa a oras, a "Memahal i Diana na taga Epeso!"

35 To katapusan na éya éy napatahimik no mayor du tolay. "Kabébayan ko," kagi na. "Diyan kam métageg a maibut i diyos tam a Diana. Ti ésiya a tolay i éwana mékatukoy a i Epeso éy puwesto na bile ni Diana? Sakay tanyag be dén a minatépduk se to araw tu bito

a gébwat ta langet a meubet diya.
36 Ewan tu makapégkagi a kakabulyan i éya. Kanya mégpakahusay kam, a diyan kam méligalig.
37 Bakit abalaén moy diden ye a éduwa a lélake. Ataay, tinako de tu simbaan ni Diana? Eupusén de beman tu diyos tam?
38 Sakay de Demetrio, éng gustu de a méngidimanda, éy umange maka side ta munisipyo, da te abugadu sa. Maari side a magabla ta éya.
39 Sakay sikam, éng te kagin kam pabi tungkul ta ligalig moyae, éy maguhay kam ta miting du konsiyal.
40 Da dilikadu tu ligalig moy ta éye nadid, a makay mabintangan kitam no hari a méngligalig kitam, éy éwan kitam tu katuwiran."
41 Nadid, kétapos no mayor a négkagi ta éya dide, éy pinasoli na side to bile de.

20

Ti Pablo Ta Masedonia

1 Nadid, kélipas na éya a ligalig, éy pinauwet ni Pablo du méniwala, sakay hinatulan na side. Ey kétapos na éya, éy hinumektat siya, a tinumamo ta Masedonia.
2 Tinumulos sa siya, a pinatibay na du méniwala ta éya. Ey kédemét na ta Gresia,
3 éy tinumulos sa siya a étélo a bulan. Ey to pégayak na pabi a umange ta Siria, éy nabaheta na a ahayukén siya du Judeo a bunon. Kanya nagsoli siya ta Masedonia.
4 Tu kakaguman na nadid éy ti Sopater a taga Berea, a anak ni Piro, sakay ti Aristarko, sakay ti Segundu, a taga Tesalonika side. Kaguman na be ti Gayo a taga Derbe, sakay ti Timoteo, sakay ti Tikoko éy ti Tropimo a taga Asia,
5 sakay sakén a ti Lukas. Nagdetol side, a naguhay side dikame ta Troas.
6 Kélipas no piyesta, éy nénegipo kame dide, a sinumakay kame to paraw ta Pilipos. Lima a aldew i linakad me, éy pinumundu kame ta Troas, a inabut me sa du kakaguman me a minégdetol. Ey esa simba kame sa a tinumulos.

Tu Ulito a Natépduk

7 To simba, éy napisan kame dén a étanan, a monda umaheg kame to katapusan a péngapon na Panginoon. Ey ti Pablo éy nagdamag siya a mégkagi du napisan sa, da méglakad siya to gagabi.
8 Edsa kame to ontok no bile, sakay te meadu kame a simbu.
9 To hatinggabi éy te ulito a te eknud to bintana, a ti Otiko i ngahen naa. Ta tongka na éy minagtongkog siya a hanggan da nakatidug; tulos bigla siya a minatépduk to sidung no melangkaw a bile. Ey to péngégkat de, éy pate bale dén.
10 Ey inumogsad ti Pablo a yinapus na. "Diyan kam méligalig," kagi na, "buhay pabi siya."

11 Ey sinumangkay man
dén siya a minéngan side.
Sakay négkagi man dén ti
Pablo dide a hanggan to
késikat no bilag. Ey to gagabi
dén, éy hinumektat kame
dén.
12 Ey mésahat side to ulito,
da niange de siya to bile a
buhay dén.
13 Nagsakay kame to paraw
a tamo ta Asos. Pero ti Pablo
éy ginumisot. I nibilin naa
dikame éy isakay me siya ta
éya.
14 To pégtagbu me ta Asos, éy
nisakay me siya, a nagtulos
kame ta Mitilene.
15 Kétulak me ta éya, éy dinu-
memét kame to kagagabian
na to tapat no puduk na Kiyo.
Ey to kasunud a aldew, éy
linumampas kame ta Samos;
éy to kahuway man dén a
aldew éy dinumemét kame ta
Mileto.
16 Gustu ni Pablo a sali-
nan me san i Epeso, monda
éwan kame maabala ta Asia.
Mégagaw siya, da gustu na
maka a abutén i Jerusalem
bagu Piyesta na Pentekos.

Nagbilin Ti Pablo Du Taga Epeso

17 Ta Mileto éy nipauwet
ni Pablo du matétanda a
mémahala ta simbaan ta
Epeso.
18 Ey kédemét de, éy
naghatul siya dide. "Tukoy
moy," kagi na, "éng kodya i
ugali kua sapul to kédedemét
ko dikam ta Asia,
19 a mebaiték, sakay nagti-
isék ta meadu a hirap ta
tarabaho ko ta Panginoon.
Sakay meadu be a nékialam
diyakén a Judeo.
20 Tukoy moy a éwanék
méganteng a mégtoldu dikam
ta maski anya a ikahusay
moy, da nagpahayagék ni
Jesus ta harap na meadu a
tolay, sakay ta bili-bile moy.
21 Maski Judeo éy ta éwan
Judeo, éy hinéhatulan ko dén
side a dapat a idelan de i
kasalanan de, sakay magsoli
side ta Diyos, sakay mani-
wala ta Panginoon tam a Jesu
Cristo.
22 "Ey nadid," kagi ni Pablo,
"éy méglakadék ta Jerusalem,
ayun ta utus diyakén na Ba-
nal a Espiritu. Sakay éwan
ko tukoy éng anya i manyaria
diyakén ta éya.
23 Basta i napospusan ko
sana, éy nipaliwanag diyakén
na Banal a Espiritu a maghi-
rapék ta éya, sakay ipihesuék.
24 Pero éwan tu halaga i
buhay ko, éng'wan maganap
ko maka san i tungkulin ko,
sakay tapusén ko i tarabaho
ko a niatéd diyakén na Pangi-
noon Jesus, a mégpahayagék ta
Mahusay a Baheta tungkul ta
kagbi na Diyos.
25 "Ey nadid éy naleék
a négiyan dikam, habang
mégtolduék tungkul ta péghari
na Diyos ta tolay. Pero
sapul nadid," kagi ni Pablo,
"éy éwanék moy dén meta a
huway.
26 Kanya i kagin kua
dikam nadid, éy éwan ko ka-
panagutan éng mapahamak i
maski isesa dikam,
27 da éwan ko niliso dikam i
maski anya tungkul ta plano

na Diyos.
28 Kanya mangilag kam, a
alagaan moy ta mahusay du
tolay na Diyos ta Epeso a
nientarega dikam na Banal a
Espiritu. Pastoran moy du
tupa na Diyos, da side i koo
na a sarili, da tinubus side
na Panginoon to dige na to
nikate na.
29 Eng humektaték éy tukoy
ko a te metapang a aso a du-
muklos dikam, a dalen de du
tupa na Diyos.
30 Sakay pati éy dumemét
i oras a humiwalay dikam
i sénganya ta gurupu moy,
a magtoldu side ta kakab-
ulyan, a monda pagkamalién
de du tolay a méniwala ni Je-
sus.
31 Kanya mangilag kam,
a tandaan moy: aldo éy ta
kélép éy tinétolduan ta kam ta
mahigpit to lubuk na étélo a
taon.
32 "Nadid, da méglakadék
dén," kagi ni Pablo, "éy
ménalanginék ta Diyos, a siya i
mégalagaa dikam. Tu kagi na
maka i magpatibaya dikam.
Maari i Diyos a magpatibay
dikam ta péniwala moy;
sakay atdinan na kam be ta
gantimpala moy a iatéd na du
étanan a tolay na.
33 To pégiyan ko dikam, éy
tukoy moy a éwan ko hangad
tu kuhata moy o dikaya tu
badu moy;
34 eng'wan nagtarabahoék
san ta sarili ko, a monda
maketaék ta ikabuhay ko. Ey
kona be sa du kaguman ko.
35 Ta étanan a pagkékataon
ko, éy nipeta ko dikam a da-
pat kitam a magtarabaho ta
mahusay, a monda matulun-
gan tam du tolay a mahi-
rap. Tandaan moy," kagi ni
Pablo, "tu kinagi na Pangi-
noon, éy lalo kan a masaya tu
méngatéd kesira ta tumang-
gap."
36 Nadid, to pégkagi ni Pablo
ta éya du matétanda, éy linu-
muhud side a minanalangin.
37 Ey mégpégsanget side,
sakay yinapus de siya a
étanan.
38 I nikalungkut dia éy tu
kinagi na a éwan de dén siya
meta a huway. Ey tulos
niange de siya nitugén a
nisakay to paraw.

21

Tu Péglakad Ni Pablo Ta Jerusalem

1 Nadid, éy tinumulak
kame dén, a inumahabes
kame ta Kos. Ey to ka-
gagabian na éya éy nagtulos
kame ta Rodas sakay ta
Patara.
2 Ta éya éy inumagton kame
to esa a paraw a tamo ta
Penisia. Ey to péglakad me,
3 éy tinan-aw me tu puduk
na Sipro. Sinalinan me san
ya, a nagtulos kame dén ta
Siria. Ta éya éy pinumundu
kame ta Tiro, da saya i
néngitognana no paraw to
karga na.
4 Dinemtan me sa i sénganya
a tolay a méniwala, éy tinu-
mulos kame dide ta pitu a
aldew. Ey side éy kinagi de ni
Pablo a diyan siya tumulos ta
Jerusalem. Da kinagi dide na

Espiritu na Diyos a maghirap
kan siya ta éya.
5 Ey to kéhektat me sa, éy
kinumuyog side dikame a
hanggan ta baybay. Linu-
muhud kame a étanan to
baybay a minanalangin,
6 sakay sinumakay kame to
paraw, sakay side, éy nagsoli
dén side to bile de.
7 Kétulak me sa, éy inu-
mange kame pa ta Tole-
mayda. Ey nékiagum kame
be sa du méniwala ni Jesus, a
tinumulos kame dide ta esa a
kélép.
8 Ey to gagabi dén éy
néglakad kame man dén. Ey
kédemét me ta Sesarea, éy
tinumulos kame to bile ni
Pelip. Siya tu esa du pitu a
lélake a pinili de to araw ta
Jerusalem. I tungkulin na
nadid éy mégpahayag siya ta
kagi na Diyos.
9 Ti Pelip éy te épat siya a
anak a madiket, a bihasa be
side a mégpaliwanag ta kagi na
Diyos.
10 Nadid, kélipas na
sénganya a aldew, éy dinu-
memét ta éya i esa a purupeta
a i ngahen naa éy ti Agabo.
11 Kédemét na dikame, éy
inalap na tu sinturon ni
Pablo, sakay ginapus na i
sarili na a kamét éy ta tikéd
na. "Saye tu kinagi na Banal
a Espiritu," kagi na, "a tu te
koo ta sinturonae, éy gapusén
siya du Judeo ta Jerusalem,
a tulos idimanda de siya du
éwan Judeo ta éya."
12 Ey sikame, pékabati me
ta éya, éy pinékiohonan me ti
Pablo a diyan siya tumulos ta
Jerusalem.
13 Pero kinagi ni Pablo
dikame, a "Diyanék moy
sésawayén! Bakit mégsésangitén
kam, a pahinaén moy i isip
kua? Ewanék méganteng éng
gapusénék de ta Jerusalem.
Maski mateék alang-alang ta
Panginoon Jesus, éy handaék
dén."
14 Nadid, péketa me a éwan
mésaway ti Pablo, éy éwan me
dén pinilit. "Masunud maka
i kaluuben na Panginoon,"
kagi me.
15 Nadid, kélipas na
sénganya a aldew, éy nagayak
kame a umange ta Jerusalem.
16 Sakay i séngaséngan ya ta
Sesarea a méniwala, éy kinu-
muyog dikame. Niange de
kame to bile no esa a lélake a
ti Manason a taga Sipro. Siya
éy nale a méniwala ni Jesus. Ey
tinumulos kame sa.

Binumisita Ti Pablo Du Apostol

17 Kédemét me ta Jerusalem,
éy tinanggap kame agad du
méniwala ta éya.
18 Ey to kagagabian na éya,
éy kaguman kame ni Pablo a
bumisita de Santiago. Ey édsa
be to miting me du étanan a
matétanda a tagapamahala ta
simbaan ta Jerusalem.
19 Binate side ni Pablo,
sakay tulos nibaheta na dide
tu nipagimet diya na Diyos
du éwan Judeo a tolay, to
péglebut na ta Asia sakay ta
Masedonia.
20 To pékabati de Santiago
a meadu dén a éwan Judeo i
nipasakup ni Jesus, éy mésaya

side ta Diyos. Sakay kinagi
de ni Pablo i éye: “Entan mo,
wadeng, éng sénganya dén a
libu a Judeo i méniwalaa ni
Jesus. Ey mesipag be side a
tumupad ta kautusan ni Moi-
ses.
21 Ey saye i problema tama,
Pablo,” kagi ni Santiago, “da
side éy nabaheta de a iba
kan i iyétoldu mua du Judeo
a mégiyan ta adeyo ta éye. I
akala dia éy iyétoldu mo dide
a éwan kan dén side tu kailan-
gan a tumupad ta kautusan
ni Moises, sakay ta iba a ugali
tam.
22 Ey nadid, Pablo, éy
mégenya kitam, da nabaheta
de wade dén a dinumemét ka
dén ta éye?
23-24 Kona se i naisipan me,
Pablo, a gemtén mo a monda
meta du Judeo a kakabulyan
san tu nabaheta de a tungkul
diko: Te épat se a lélake a
kaguman me. Judeo side a
méniwala ni Jesus. Ey te pan-
gako side ta Diyos, a gustu de
tupadén. Kanya siko, Pablo,”
kagi ni Santiago, “éng maari,
éy aguman mo side a tupadén
de tu pangako de ta Templo,
a monda ipagupet side. Eng
siko i bahala a magasta dide,
éy meta du Judeo a sésundin
mo bale pabi i kautusan ni
Moises.
25 Ey nadid,” kagi ni
Santiago, “tungkul man dén
du éwan Judeo a méniwala,
éy éwan me side pilitén a
sumunud ta ugali tam a
Judeo; éng'wan nanulat kame
dén dide to éya, a basta diyan
side méngan ta buhay no
niatang, sakay diyan side
méngibébi éy ta méngilélake,
sakay diyan side méngan ta
dige éy ta pilas a medige.”
26 Nadid, pékabati ni Pablo
ta éya, éy pinumayag. Ey
to kagagabian na éya, éy
kinuyog na du épat a lélake,
a inumange side to Templo
a monda tupadén de tu
ugali du Judeo a te pangako
ta Diyos. Sakay kinagi ni
Pablo du padi sa i pedsa na
péngtupad de to pangako de, a
itugén de ta Templo i pégatang
de ta Diyos.

Tu Péngdikép De Ni Pablo

27 Nadid, kélipas na pitu a
aldew, éy te Judeo ta éya a
gébwat ta Asia, éy mineta de
ti Pablo to Templo. Tulos nili-
galig de du meadu sa a tolay,
a sakay dinale de ti Pablo.
28 Dinulawan de du ka-
pareho de a Judeo. “Kamon
dén,” kagi de, “aguman moy
kame! Siya dén ye tu lélake
a medukés,” kagi de, “a
mégtoldu du tolay ta iba-iba
a banuwan a medukés kan
i rilihiyon tam a gébwat ni
Moises! Sakay éwan be siya
tu galang ta Templo tamae,
da pinasdép na be se i tolay a
éwan Judeo!”
29 Kinagi de i éya, da neta
de a kaguman ni Pablo ti
Toropimo to kédedemét na
ta Jerusalem, éy éwan siya
Judeo. Akala de éy pinasdép
na siya to Templo.
30 Nadid, agad méligalig i
étanan na banuwan. Dinumu-
lug side ni Pablo a dinale de,

sakay nihela de siya to Templo, sakay sineraduan de tu pintuan na.

31 Talaga de a bunon ti Pablo, éy nabaheta no kapitan du sundalu a méligalig du Judeo. (Du sundalu éy taga Roma.)

32 Ey agad siya naginan dide, a kinumuyog du sundalu na. Ey du Judeo, péketa de du sundalu éy nihintu de tu pégbélbég de ni Pablo.

33 Ey tu kapitan éy dinikép na siya, a nipagapus na ta kadena, sakay pinakelagipan na side éng ti ésiya siya, sakay éng anya i kasalanan naa.

34 I nisengbita du Judeo éy basta pehéng, a éwan paripareho tu kagi de. Ey tu kapitan, da éwan na mépospusan éng anya i nanyaria, éy inutusan na du sundalu a kébilén de ti Pablo to kwarter.

35 Ey kédemét de to agdenan, éy inégkat siya du sundalu a nisangkay dahil ta kahigpit no ligalig du Judeo.

36 Da uméunonod side du sundalu, a mepehéng side a tahod, a pinégkagian de side a bunon ti Pablo.

Tu Katuwiran Ni Pablo

37 Nadid, to péngiesdép de ni Pablo to kwarter, éy kinagi na to kapitan, a "Eng maari éy te kaginék diko." Ey kinagi na ta éya ta kagi na Griego. Ey kinagi no kapitan, a "Tukoy mo bale i kagi na Griego?

38 Eng kona sa, éy besa a siko tu komander a taga Egipto a nékilaban dikame to esa a taon? Akala ko éy siko tu amo du épat a libu a tulisan to ilang a lugar?"

39 Ey "Ewan," kagi ni Pablo, "Judeoék san a taga Tarso, tu dikél a banuwan ta Silisia. Eng maari, éy mégkagiék pad didi Judeo a éye."

40 Nadid, da pinumayag tu kapitan, éy niontok ni Pablo tu kamét na monda tumahimik side, sakay négkagi siya dide ta kagi na Judeo.

22

1 "A tétotop ko a kabébayan ko," kagi na, "baten moy i katuwiran ko a éye dikam."

2 Nadid, du Judeo, pékabati de a mégkagi ti Pablo dide ta sarili de a kagi, éy lalo side a tinumahimik.

3 "Saken," kagi ni Pablo, "éy Judeoék. Nienakék ta Tarso, pero dinumikélék ta éye ta Jerusalem, a ti Padi Gameliel tu maistu ko. Kanya inadal ko ta mahusay i étanan a kautusan depu tam. Mesipagék be a sumunud ta Diyos a kona dikam.

4 Ey anya tu ginimet ko du tolay a naniwala ni Jesus to éya, éy linoko ko side ta mahigpit, a gustu ko side a ipabuno. Dinikép ko side a nipihesu. Pati lélake éy ta bébe.

5 Maski tu mataas a padi, sakay du tagapamahala moy, éy side i sistigu ko a éwanék mégbuli-buli; da side i nangatéda diyakén ta sulat a te kapangayarianék a magdikép du tolay ta Damasko a méniwala ta éya a

ugali. Sakay inumangeék be
ta Damasko, a monda dekpén
ko sa diden ya a tolay, a talaga
ko side a kébilén ta Jerusalem
a ipaparusa ko side.

6 "Ey anya i nanyaria
diyakén? To kéadene ko ta
Damasko, a tanghali dén tu
bilag, éy bigla a sinumiklab ta
palebut kua i demlag a gébwat
ta langet.

7 Tulos nalugmukék to luta,
sakay nabati ko i boses a
kinagi na diyakén, a 'Saulo,
bakit lélabananék mo?'

8 Ey kinagi ko, éy 'Ti ésiya
ka, Amo?' Ey kinagi no boses,
a 'Ti Jesusék a taga Nasaret.
Sakén i lélabanan mua,' kagi
na.

9 Ey du kakaguman ko, éy
neta de tu siklab, pero éwan
de nabati tu boses a négkagi
diyakén.

10 Ey saken éy kinagi ko,
a 'Magenyaék, Panginoon?'
Ey kinagi diyakén no Pangi-
noon, a 'Umégkat ka dén, a
somdép ka dén ta Damasko, a
te mégkagi diko ta éya ta gustu
na Diyos a gemtén mo.'

11 Ey nadid, kéégkat ko, éy
buhékék dén dahil to siklab.
Ey du kaguman ko éy kinabi-
tanék de a niangeék de dén ta
Damasko.

12 "Ta éya," kagi ni Pablo,
"éy te lélake a mékidiyos, a
ti Ananias i ngahen naa.
Tétupadén na i utus na rili-
hiyon tam, sakay iyégalang
siya du étanan a Judeo ta
Damasko.

13 Siya éy inumange
diyakén, sakay kinagi na, a
'Wadeng, Saulo, maghusay
ka dén tu mata,' Ey sakén,
kélamang ko diya éy naketaék
dén.

14 Ey kinagi ni Ananias
diyakén, a 'Saulo, i Diyos a
péniwalaan depu tam, éy siko
ngani dén i pinili naa, da
gustu na mapospusan mo i
plano na, sakay ipeta na diko
tu anak na a banal. Sakay
nabati mo dén tu boses na.

15 Siko i magpatunaya diya
ta étanan a mineta mo sakay
ta minabati mo tungkul ni Je-
sus.

16 Kanya nadid,' kagi ni
Ananias diyakén, 'éy diyan
ka magalanganin a sumunud
diya. Ipabinyag ka nadid,
Saulo, a monda maibut dén
diko du kasalanan mo, a du-
lawan mo tu ngahen na.'

17 "Nadid," kagi ni Pablo,
"éy nagsoliék ta Jerusalem.
Ey to pénalangin ko ta Templo
a ina, éy naketaék ta himala.

18 Neta ko i Panginoon
a négkagi diyakén, a 'Nay,
Saulo, ginanan mo dén i
Jerusalemae, da di Judeo a
éye éy éwan de tanggapén
i pégpatunay mua tungkul
diyakén.'

19 Ey kinagi ko ta Pangi-
noon, a 'Maniwala wade side
Panginoon, da tukoy de a inu-
mangeék du étanan a kapilya,
a pinarusaan ko du étanan a
méniwala diko.

20 Sakay tukoy de be, Pangi-
noon,' kagi ko, 'a to nipa-
munu de ni Esteban, éy sinul-
sulan ko side, sakay binan-
tayan ko be tu badu du na-
muno diya.'

21 Pero 'Ewan,' kagi na

‘Panginoon diyakén; ikad mo dén, da paangen ta ka ta adeyo a banuwan, a monda ipahayagék mo du iba a tolay a éwan Judeo.’ ”

22 Nadid, ta éya a kinagi ni Pablo, éy binati siya du Judeo. Pero nadid, da kinagi na man dén a mégpahayag siya du éwan Judeo, éy nagpehéng man dén side: “Bunon moy dén!” kagi de. “Dapat mate siya!”

23 Négkélanget side sakay nisalu de tu badu de, sakay nisapwah de be i alikabuk, da méiyamut side a tahod.

24 Ey tu kapitan, éy pinasdép na ti Pablo to kwarter, sakay inutusan na du sundalu na a balbalén de siya, monda ipagtapat na dide éng anya i kasalanan na, éng bakit mégingél du Judeo diya.

25 Ey nadid, to pénggapus de dén ni Pablo, éy kinagi na to sarhento ta éya, a “Ewan beman labag ta batas i mangbalbal ta taga Roma a tolay, éng éwan mo pa bistaan?”

26 Pékabati no sarhento ta éya, éy inange na kinagi to kapitan, a “Magenya ka? Taga Roma bale i lélake a éya!”

27 Kanya tu kapitan éy inange na nipakelagip ni Pablo éng taga Roma siya a talaga. Ey “O,” kagi ni Pablo.

28 Ey kinagi no kapitan, a “Dikél i ginasta ko a kuhata,” kagi na, “baguék sinakup na Roma.” “Pero sakén,” kagi ni Pablo, “éy taga Romaék sapul to kéanak ko.”

29 Nadid, du sundalu a talaga a mamalbal ni Pablo, pékabati de ta éya, éy agad side inumadeyo diya. Pati tu kapitan éy méganteng be, da siya i nagpagapusa diya, éy taga Roma bale siya.

Ti Pablo To Harap Du Mataas a Padi

30 To kagagabian na éya, éy gustu no kapitan a mapospusan éng bakit iabla du Judeo ti Pablo. Kanya pinauwet na du mataas a padi, sakay du tagapamahala a Judeo. Sakay linégsiwan na ti Pablo, sakay niharap na siya dide.

23

1 Ey ti Pablo éy minalas na du tagapamahala sakay kinagi na dide, a “Kabébayan ko, tukoy ko a éwanék tu kasalanan ta Diyos, sapul to kéanak ko.”

2 Nadid, to pégkagi ni Pablo ta éya, éy tu mataas a padi, éy inutusan na du te taknég ta giled ni Pablo a sapukén de i labi naa.

3 Ey ti Pablo éy kinagi na to mataas a padi, a “Sakupén ka maka na Diyos, siko a mégwari-wari a mahusay ka! Kagi mo a te kasalananék, pero siko i te kasalanana, da pinasapukék mo!”

4 Nadid, kinagi du te taknég to adene ni Pablo, a “Pintasan mo bale i mataas a padi?”

5 “O bale,” kagi ni Pablo, “éng tukoy ko a siya bale i mataas a padi, éy éwan ko pinégkagian, da utus na kasulatan na Diyos a diyan tam pintasan du pinuno tam.”

6 Nadid, neta ni Pablo a
te Saduseyo ta éya, sakay
Pariseyo be. Kanya kinagi na
dide a étanan, “A tétotop ko,
sakén éy Pariseyoék sapul to
kéanak ko. Kanya bistaanék
nadid ta éye éy dahil to pag-
asa ko a mabuhay i tolay a
huway.”
7 Nadid, to pégkagi na ta
éya, éy négpasuway ta mahig-
pit du Pariseyo sa sakay du
Saduseyo.
8 Dahilan du Saduseyo
éy éwan side méniwala a
mabuhay i tolay a huway,
sakay éwan be side méniwala a
te espiritu. Pero du Pariseyo
éy méniwala side ta éya.
9 Lalo side a nagpehéng,
a hanggan tinumaknég i
sénganya a Pariseyo a maistu,
a kinagi de, a “Ewan kame
tu meeta a kasalanan na éye
a lélake. Anya wade éng te
espiritu a négkagi diya?”
10 Kanya lalo a négingél du
Saduseyo, a tulos néglébug
side. Ey tu kapitan du
sundalu, éy méganteng siya a
pasakitan de ti Pablo. Kanya
inutusan na du sundalu na a
angen de agawén ti Pablo, a
kébilén de ta kwarter.
11 To éya a kélép, éy
inumadene i Panginoon ni
Pablo, a kinagi na diya, a
“Diyan ka méganteng, Pablo.
Eng kodya i péngipahayag mua
diyakén ta Jerusalemae, éy
kona be sa i péngipahayag mua
diyakén ta Roma.”

Tu Gayak De a Bunon Ti Pablo

12 Nadid, to kagagabian
na éya, éy pinéguhunan dén
du Judeo a bunon ti Pablo.
Nanumpa side a éwan side
méngan éy ta uminum hang-
gan éwan de mabuno ti Pablo.
13 I nangakua ta éya a
sumpa éy mahigit pa ta épat
a pulu a Judeo.
14 To pénumpa de, éy inu-
mange side du mataas a padi,
sakay kinagi de dide, a “Ni-
pangako me a éwan kame
méngan éy ta uminum hang-
gan éwan me pa mabuno ti
Pablo.
15 Kanya sikam,” kagi de,
“éy ikagi moy pad to kapitan a
paangen na se dikam ti Pablo,
a monda siyasatén moy siya.
Ey sikame éy sanébén me
siya, a bunon me siya bagu se
siya dumemét.”
16 Nadid, tu anéng ni Pablo,
éy nabaheta na tu plano
de. Kanya inumange siya to
kwarter a nikagi na ni Pablo.
17 Ey kinagi ni Pablo to
sarhento ta éya, a “Iange mo
i ulito a éye to kapitan, da te
kagin siya diya.”
18 Ey tu sarhento éy niange
na tu anéng ni Pablo to kapi-
tan, a kinagi na diya, a “Gustu
ni Pablo a iange ko se diko i
ulitoae, da te kagin kan siya
diko.”
19 Ey tu kapitan éy kinabi-
tan na tu ulito, a pinadigdig,
sakay nipakelagip na diya
éng anya i kagi naa.
20 “Du Judeo,” kagi na,
“éy négkasundu dén side a
mékiohon side diko a paangen
mo kan tamay ko a Pablo ta

miting de ta gabiya, a monda
siyasatén de siya.
21 Pero diyan ka méniwala
dide, Kapitan. Te épat a
pulu a mangsanéb diya
to dilan. Nanumpa kan
side a éwan side méngan
éy ta uminum hanggan
éwan de siya mabuno. Ey
nadid éy nakahanda dén
side. Méguhay san side, éng
méniwala ka dide."
22 Nadid, pékabati no kap-
itan ta éya, éy pinéglakad na
tu ulito, a kinagi na, a "Diyan
mo kagin ta maski ti ésiya a
kinagi mo ya diyakén."

Pinaange De Ti Pablo To Gubernador

23 Nadid, dinulawan no
kapitan tu sarhento na a
éduwa, a kinagi na dide, a
"Ihanda moy i éduwa a datos
a sundalu, a kaguman be i
pitu a pulu a kabayo, sakay
éduwa be a datos a sundalu
a te gayang. Da péglakadén
ta kam nadid a kélép a alas
nuwebe ta Sesarea.
24 Maghanda kam be ta
kabayo a sakayan ni Pablo,
da gustu ko a itugén moy siya
ni gubernador. Ey alagaan
moy siya ta mahusay."
25 Nadid, nisulat no kapitan
to gubernador; éy saye i nisu-
lat naa:
26 "Mahal ko a Gubernador
Pelik: Kumusta ka? Gébwat
ye ni Kapitan Klaudio Lisias.
27 I lélake a éye a itugén ko
sina diko éy ti Pablo. Inagaw
ko siya du Judeo, da inikép de
siya, a talaga de siya a bunon.
Ey taga Roma siya.
28 Niharap ko siya du
mataas a Judeo, a monda
mapospusan ko éng anya i
kasalanan na, éng anya i iabla
dia diya.
29 Ey neta ko a éwan bale
siya tu kasalanan a pa-
munuan diya, o péngipihesuan
diya. Eng'wan, tu abla
de diya éy tungkul san to
rilihiyon de.
30 Ey to pékabaheta ko a
bunon siya du Judeo, éy
naisip ko éy petugén ko siya
diko. Sakay du Judeo a
nagabla diya, éy pinégkagian
ko side a umange side
mégkagi diko ta dimanda dia.
Ewan dén."
31 Nadid, du sundalu éy tin-
upad de tu utus no kapitan
de, a nitugén de ti Pablo ta
Antipatrida ta éya a kélép.
32 Sakay to gagabi, éy nag-
soli side. Ey du sundalu a
te kabayo éy nagtulos side ta
Sesarea.
33 Ey kédemét de, éy nitugén
de ti Pablo to gubernador,
sakay niatéd de be diya tu su-
lat no kapitan.
34 Ey tu gubernador éy bi-
nasa na tu sulat, sakay ni-
pakelagip na ni Pablo éng
taga ahe siya. Ey pékabati na
a taga Silisia ti Pablo,
35 éy kinagi na, a "Mégbatiék
ta katuwiran mo kédemét se
du néngidimanda diko." Sakay
niutus na du sundalu a ban-
tayan de ti Pablo to bile ni
Herod.

24

Tu Péngiabla De Ni Pablo

1 Nadid, kélipas na lima a
aldew, éy dinumemét ti Ana-
nias a mataas a padi, a kagu-
man na du matétanda a Judeo,
sakay tu abugadu de a ti Ter-
tulo. Nagharap side to gu-
bernador, a kinagi de diya tu
abla de ni Pablo.
2 Ey pénguwet de ni Pablo,
éy niabla siya no abugadu.
"Gubernador," kagi na,
"mahusay ka a amo me,
da nale a mapayapa nadid
i banuwan mia. Siko éy
hinusay mo be dén i meadu
a problema me.
3 Kanya mégpasalamat kame
diko.
4 Ey nadid, Gubernador,
magpasensiya ka pad ta kagi
mia diko. Monda éwan ka
masiyadu a maabala, éy
baten mo kame ta sandali
san.
5 Dahilan," kagi no
abugadu, "éy medukés i lélake
a éye. Maski ta ahe i angayan
na, éy ligaligén na du Judeo.
Sakay amo be siya du tolay
a méniwala to lélake a taga
Nasaret.
6 Higit pa ta éya, éy éwan
siya tu galang to Templo me;
éy dinikép me siya ta éya. Ta-
laga me siya a bistaan ayun ta
sarili me a ugali.
7 Pero ti Kapitan Lisias, éy
sinaway na kame," kagi no
abugadu, "sakay nipadale na
kame du sundalu na, a inalap
na dikame ti Pablo.
8 Sakay inutusan kame be
no kapitan a umange kame
se diko. Ey nadid, Guber-
nador, éng siyasatén mo na-
did ti Pablo, éy meta mo a
katutuhanan i kagi kua diko."
9 Pati du Judeo ta éya, éy ki-
nagi de a tutuhanan tu kinagi
no abugadu.

Tu Katuwiran Ni Pablo

10 Nadid, tu gubernador
éy pinakultaden na ti Pablo
a mégkagi to katuwiran na.
Ey kinagi ni Pablo, a "Tukoy
ko, Gubernador, a nale a
panahun a siko i huwes
na Judeo. Kanya mésayaék
da siko i pégkagian kua ta
katuwiran ko.
11 Da sakén éy labindalawaék
pabi a aldew sapul to kédemét
ko ta Jerusalem. Kanyaék sa
inumange, éy gustu ko san a
sumambaék ta Diyos ta éya.
12 Ey anya," kagi ni Pablo,
"di Judeo a éye, éy dinem-
tanék de beman a léligaligén
ko du tolay ta éya? Ewan!
Ewanék be nékipagsuway du
Judeo ta éya, maski ta Templo,
maski ta kapilya de ta éya.
Kanya éwanék tu kasalanan.
13 Diden ye a Judeo éy
éwan side maari a magpatu-
nay diko ta péngpehay dia
diyakén.
14 Basta i aminén ko sana éy
méniwalaék ta ugali a gébwat
ni Jesus, a kagi de a medukés.
Saya i pégsamba kua ta Diyos.
Sakay méniwalaék be ta ka-
sulatan ni Moises, sakay tu
nisulat du purupeta to araw.
15 Sakay umasaék san ta
Diyos a kapareho diden ye
a Judeo, a pabuhayén na a
huway i étanan a tolay ta
mundua. Maski du mahusay
éy ta medukés.
16 Kanya, Gubernador,"
kagi ni Pablo, "éy puméepiliték

a mégimet ta mahusay,
monda éwanék tu kasalanan
ta Diyos éy ta tolay be.
17 "Nadid, Gubernador,
kélipas na sénganya a taon,
éy nagsoliék ta Jerusalem, a
monda itugén ko tu ambag
me a kuhata du Judeo a te
hirap, sakay méngatédék ta
Diyos.
18 Ey nadid," kagi ni Pablo,
"to édse ko ta Templo, éy
minetaék du Judeo a taga
Asia, a tulosék de a dinikép.
Pero éwanék tu kasalanan, da
éwan tu ligalig ta éya diyakén.
19 Diden ya a taga Asia a
nanikép diyakén, éy bakit
éwan se side nadid? Eng
méngidimanda side diyakén,
Gubernador, éy ahe side?
20 Ey nadid, da éwan se side,
éy maski diden ye a Judeo, éy
gustu ko ipagtapat de maka
diko éng anya i kasalanan
kua a mineta de to péngsiyasat
de diyakén to nipagmiting de.
21 Basta i kasalanan kua
siguru éy tu kinagi ko dide.
Da kinagi ko dide a kanyaék
de bistaan éy dahil to pag-
asa ko a mabuhay i tolay a
huway."
22 Nadid, pékabati ni Guber-
nador Pelik to katuwiran ni
Pablo, éy kinagi na du Judeo,
a "Ewan ko itulos nadid i
bista ni Pablo. Eng'wan
uhayén ko pa ti Kapitan
Lisias." Da tu gubernador,
éy tukoy na dén i ugalia
du méniwala ni Jesus, a
mebait side. Kanya éwan siya
naniwala to abla du Judeo.
23 Sakay inutusan na tu
sarhento. "Siko i bahala
ni Pablo," kagi na, "pero
diyan mo siya higpitan,
sakay pakultaden mo du
kadimoy na a méngatéd diya
ta kailangan na."
24 Nadid, kélipas na
sénganya a aldew, éy dinu-
memét ti Gubernador Pelik,
a kaguman na tu asawa na.
Tu asawa na éy Judeo, a i
ngahen naa éy ti Drusila. Ey
nipauwet de ti Pablo, monda
mabati de tu kagi na tungkul
to péniwala na ni Cristo Jesus.
25 Pero to pégkagi ni Pablo
tungkul ta mahusay a ugali,
sakay ta pégipos ta bégi na
tolay, sakay ta péghukum
na Diyos a dumemét, éy
inumanteng ti Pelik. Kanya
pinasoli na ti Pablo to
kwarter. "Ikad mo dén," kagi
na. "Ipauwet ta ka ta esa a
aldew."
26 I isipa ni Pelik, éy makay
atdinan siya ni Pablo ta
kuhata, a monda légsiwan na
siya. Kanya medalas na siya
a nipauwet, a mékiohon diya.
27 Nadid, kélipas na éduwa a
taon, éy te iba a gubernador
a linewasan na ti Pelik, a ti
Porsio Pesto i ngahen naa.
Ey ti Pelik, da ménuyu siya
du Judeo, éy pinabayan na ti
Pablo to pégpihesuan.

25

Nabati Ni Pesto Ti Pablo

1 Nadid, dinumemét dén ti
Pesto ta Sesarea. Ey kélipas
na étélo san a aldew, éy inu-
mange siya ta Jerusalem.
2 Ey du mataas a padi ta
éya, sakay du te tungkulin a
Judeo, éy kinagi de diya tu

abla de ni Pablo. Nékiohon side ni Presto
3 a pasolen na ti Pablo ta Jerusalem. Te gayak side a sanébén de siya.
4 Pero "Ewan," kagi ni Presto, "da pihesu pabi siya ta Sesarea, éy sumoliék ta éya agad.
5 Kanya," kagi na, "éng gustu moy a mabistaan, éy pakuyugén moy diyakén du konsiyal moy. Sakay éng te kasalanan i éya a lélake, éy idimanda de siya ta éya."
6 Nadid, kélipas na manga siyam a aldew, éy sinumoli ti Gubernador Pesto ta Sesarea, a kakuyog na du Judeo. Ey to kagagabian na, éy nipauwet na ti Pablo, a monda bistaan de siya.
7 Ey kédemét ni Pablo, éy niéabla siya du Judeo, a nilista de i meadu a ginamet na kan a medukés. Pero éwan side maari a mégpatunay to niabla de.
8 Ey kinagi be ni Pablo tu katuwiran na. "Sumuwayék ta abla dia," kagi na, "da éwan ko linabag i batas na Judeo sakay ta Templo. Sakay éwan ko linabag i batas na hari ta Roma."
9 Ey ti Pesto, da ménuyu siya du Judeo, éy kinagi na ni Pablo, a "Gustu mo, Pablo, a umange ta Jerusalem, a monda bistaan de ka ta éya?"
10 Ey "Ewan," kagi ni Pablo. "Dapat siko i mangbistaa diyakén, da siko i pinakangbégia no hari ta Roma. Ewan maari a magbista diyakén du Judeo, da éwanék tu kasalanan dide. Ey tukoy mo dén ya, Gubernador.
11 Gubernador, éng te kasalananék a pamunuan diyakén, éy éwan ko iwasan. Pero éwan katutuhanan tu abla de diyakén éy éwan maari a iatédék mo dide. Gustu ko a dumayingék to hari ta Roma, a siya san i magbistaa diyakén."
12 Nadid, pékabati ni Pesto ta éya, éy nipakelagip na du konsiyal na; sakay kinagi na ni Pablo, "Da gustu mo a bahala tu hari a mangbista ta asuntu mo, éy maari, paangen me ka ta éya."

Ti Hari Agripa

13 Nadid, kélipas na sénganya man dén a aldew, éy dinumemét ta Sesarea ti Hari Agripa (besa a siya tu hari ta Roma). Ey kaguman na ti Bernise. Binumisita side ni Gubernador Pesto.
14 Da nale side ta éya, éy kinagi ni Pesto diya i tungkul ni Pablo. "Te lélake ta éye," kagi na, "a niwahak ni Pelik to pégpihesuan to nihektat na.
15 Ey sakén," kagi ni Pesto, "to kébisita ko ta Jerusalem, éy nidimanda siya du Judeo diyakén, a gustu de éy parusaan ko siya.
16 Pero kinagi ko dide a sikame a taga Roma, éy éwan me ugali a parusaan i tolay éng éwan me pa bistaan. Ugali me, kagi ko, éy dapat mégbati pa tu pihesu du méngidimanda diya, monda makasengbet be siya ta katuwiran na.
17 Kanya, Agripa," kagi ni Pesto, "éy inumange se du

Judeo a méngidimanda diya.
Ey to kagagabian no demét
de, éy nipauwet ko tu pih-
esu, sakay nagharapan kame
a binistaan ko siya.
18 Pero du Judeo, to
péngabla de diya, éy neta ko
a éwan bale siya tu kasalanan
a labag ta batas tam!
19 Eng'wan i néngiablaan dia
diya éy tungkul san ta rili-
hiyon de a sarili, sakay tu
lélake a minate, a ti Jesus.
Pero i iyépilit ni Pablo, éy
buhay kan siya.
20 Ey sakén, Agripa, éy
éwan ko tukoy éng anya i
gemtén ko ta éya a asuntu,
da tungkul san ta ugali na
Judeo. Kanya nipakelagip
ko ni Pablo éng gustu na
a umange ta Jerusalem a
monda bistaan de sa siya.
21 Pero sala ni Pablo ta
éya. Gustu na éy paangen
ko siya ta Roma, a monda
bistaan siya na hari tam ta
éya. Kanya ipabantay ko siya
nadid, hanggan éwan ko siya
mapaange ta Roma."
22 Nadid, kinagi ni Agripa
ni Pesto, a "Eng maari, éy
gustu ko a mabati maka i
katuwiran na." "Maari," kagi
ni Pesto. "Ta gabia éy mabati
mo."
23 Nadid, to kagagabian
na, éy dinumemét de Hari
Agripa sakay ti Bernise to
munisipyo. Ey kaguman
de du mataas a sundalu,
sakay du tanyag a tolay ta
banuwan. Ey ti Gubernador
Pesto éy nipauwet na ti Pablo.
24 "Hari Agripa," kagi
ni Pesto, "sakay sikam a
mégiknud ta éye. Saye ti
Pablo. Siya ye tu lélake a
nagpitisyonan dén du étanan
a Judeo, a dapat kan siya a
mate.
25 Pero sakén, to péngsiyasat
ko diya, éy éwanék tu meeta
a kasalanan na a pamunuan
diya. Ey nadid, da gustu na
bistaan siya no hari tam ta
Roma, éy gustu ko éy paangen
ko siya ta éya.
26 Pero éwanék tu meeta a
isulat to hari tam tungkul
ta lélake a éye, éng anya i
kasalanan naa. Kanya ni-
harap ko siya dikam, Agripa,
monda ipakelagip moy diya,
a tulos ikagi moy diyakén éng
anya i isulat kua to hari ta
Roma.
27 Kodya i pémaange ko
diya ta Roma, éy éwanék be
tu meeta a kasalanan na a
monda bistaan sa siya?"

26

Mégkagi Ti Pablo ni Hari Agripa

1 Nadid, ti Hari Agripa,
éy pinakultaden na ti Pablo
a mégkagi ta katuwiran na.
Ey tinumaknég ti Pablo a
mégkagi.
2 "Hari Agripa," kagi na;
"salamat, da siko i pégkagian
ko ta katuwiran ko tungkul
ta néngiablaan diyaken du
Judeo;
3 da tukoy mo dén i étanan
a ugali me a Judeo, sakay ta
rilihiyon me. Baten mo pad i
kagin kuae:
4 Du étanan a Judeo, éy
tukoy de dén i ugali ko a sa-
pul to kéanak ko, da sapul

to nikeenak ko éy négiyanék
dide ta banuwan ko sakay ta
Jerusalem.
5 Napospusan de a nale
a tétupadén ko ta mahigpit
i utus na rilihiyon me, da
Pariseyoék.
6 Ey nadid, Hari," kagi ni
Pablo, "éy bakit bistaanék
moy? Dahil ta pag-asa ko to
pangako na Diyos du apo me
to araw, a buhayén na i tolay
a huway.
7 Ey du labindalawa a lahi
na Judeo, éy umasa be side
ta éya. Sé' san ya, Hari,
i néngidimandaana du Judeo
diyakén.
8 Bakit isip moy a éwan
buhayén na Diyos i tolay a
minate?
9 "Pero maski sakén," kagi
ni Pablo, "éy akala ko be to
araw, éy dapat labanan ko du
tolay a méniwala ta éya a lélake,
a ti Jesus a taga Nasaret.
10 Ey kona be sa tu ginimet
ko ta Jerusalem. Dahil to
kapangyarian ko a niatéd
diyakén du mataas a padi,
éy nipepihesu ko i meadu
du méniwala ni Jesus. Ey
to nipamunu de ta sénganya
dide, éy nékiagumék dide.
11 Meadu a beses, Hari, éy
inumangeék du kapilya de, a
nipaparusa ko side. Pilitén
ko maka side a ibutan de tu
péniwala de ni Jesus. Dikél
i iyamut kua dide, a hang-
gan inumangeék be ta maski
adiadeyo a banuwan a na-
marusa dide.
12 "To mensan, Hari," kagi
ni Pablo, "éy inumange ék ta
Damasko, a te kébilék a kati-
bayan ko a nisulat du mataas
a padi, a monda dekpén ko
maka sa du méniwala ni Jesus.
13 Ey nadid, Hari, saye i
nanyaria diyakén: to kétamo
ko ta Damasko, a tanghali
tu bilag, éy bigla a mineta
ko ta langet i demlag, a
natanglawan kame du kak-
aguman ko. Ey medédemlag
pa ta bilag.
14 Nalugmuk kame to luta,
éy nabati ko i boses a négkagi
diyakén ta kagi na Judeo, a
'Saulo, bakit lélabanan ék mo?
Siko be dén i masakitan ta
gimet mo a ina.'
15 'Ti ésiya ka, Amo,' kagi
ko. Ey kinagi na Panginoon,
a 'Ti Jesusék. Sakén i lélabanan
mua.
16 Nadid, umégkat ka,
Saulo,' kagi na, 'pinumeta ék
diko da pinili ta ka a siko dén
i utusan kua. Ipahayag ék mo
ta tolay a mineta ék mo nadid
a aldew. Sakay ipahayag mo
be i ipeta kua diko ta esa a
aldew.
17 Agawén ta ka,' kagi na, 'ta
gimet du Judeo sakay pati du
éwan Judeo. Da paangen ta ka
du éwan Judeo
18 da magpaliwanag ka
dide, monda ginanan de i
mediklém a kapangyarian ni
Satanas, a ipasakup side ta
medemlag a kapangyarian
na Diyos. I plano ko,' kagi
na, 'éy ipaliwanagék mo du
tolay, monda méniwala side
diyakén, a tulos pagpasen-
siyaan side ta kasalanan de,
sakay makaagum be side du
iba a tolay na Diyos.'

19 “Kona sa tu nikagi diyakén no boses, Hari. Ey éwan ék sinumway ta éya a utus a gébwat ta langet.
20 Eng'wan, ta Damasko pa, sakay ta Jerusalem, sakay ta buu a Hudea, éy nagtolduék du Judeo éy ta éwan Judeo, a dapat magsisi side ta kasalanan de, a sumoli side a ipasakup ta Diyos. Sakay dapat side a magimet ta mahusay, a magpatunay side a inibutan de dén du kasalanan de a talaga.
21 Dahil ta éya a gimet ko, Hari, éy dinaleék du Judeo ta Templo, a talaga ék de a bunon.
22 Pero éwanék pinabayan na Diyos. Kanya te taknégék se nadid, a mégpatunayék dikam ta éya a baheta. Mégpatunayék ta mataas a tolay éy ta mababa be. Ey i iyétoldu kua, éy kona be san to nihula ni Moises sakay du purupeta to araw,
23 a kailangan a mate tu pinili na Diyos a tagapagligtas. Sakay nihula de be a siya i meditol a mabuhay a huway. Siya be tu mégpahayag du Judeo sakay du éwan Judeo, a iligtas na Diyos du tolay.”
24 Nadid, mégkagi pabi ti Pablo to katuwiran na, éy kinagi ni Pesto diya ta medegsén, a “Pablo, luku-luku ka! Sobra dén tu inadal mo, kanya naloko dén i isip mua!”
25 “Ewan,” kagi ni Pablo. “Ewanék luku-luku, Gubernador, da katutuhanan tu kinagi ko.
26 Maski ipakelagip mo ni Hari Agripa i éye, da tukoy na dén a nale a tutuhanan i iyébaheta kua dikam, da tanyag dén. Ewanék mésanike a mégkagi ta éya ni Hari.
27 Anya, Hari, isip ko méniwala ka ta kasulatan du purupeta?”
28 “Anya, Pablo,” kagi ni Hari Agripa, “piliténék mo beman a maging Cristiano ta sandali a panahun!”
29 Ey “O,” kagi ni Pablo. “Maski sandali a panahun, maski male pabi, éy manalanginék a éwan san siko, éng 'wan étanan a makabati diyakén nadid, éy umaheg maka side diyakén a maging Cristiano. Pero éwan ko gustu a umaheg kam diyakén ta kadena kuae.”
30 Nadid, tinumaknég tu hari, sakay ti Bernise, sakay tu gubernador,
31 éy linumwas side a étanan. Néguhon-uhonan de a kinagi de, a “Bakit gustu de a bunon siya? Ewan siya tu kasalanan a pamunuan diya o péngipihesuan diya.”
32 Ey kinagi ni Hari Agripa to gubernador, a “Eng éwan na kitam pinilit a paangen tam siya ta Roma a monda bistaan siya no hari tam ta éya, éy maari tam maka siya a légsiwan.”

27

Tu Péglakad Ni Pablo Ta Roma

1 Nadid, kédemét na oras, éy péglakadén de ti Pablo ta

Roma. Tu gubernador, éy inutusan na tu kapitan a esa a siya i bahala a méngitugén ni Pablo ta Roma. Sakay te iba be a pihesu. Tu ngahen no kapitan éy ti Hulio. Kapitan siya no batalyon no hari ta Roma.

2 Sinumakay kame to paraw a gébwat ta Adramite, a tumamu ta Asia. To kétulak me, éy te kaguman kame a esa, a ti Aristarko; Masedoniano siya a taga Tesalonika.

3 To kagagabian na, éy pinumundu kame ta Sidon. Ti Kapitan Hulio, éy mebait siya ni Pablo. Pinakultaden na siya a umogsad, a umange bumisita du kadimoy na ta éya, a monda alapén na tu kailangan na.

4 Nadid, kétulak me sa, éy kinumubli kame ta puduk na Sipro, da sinongsong kame na pahés.

5 Ey nagtulos-tulos kame ta tapat na Silisia, sakay Pampilia. Ey pinumundu kame dén ta Mira, Lisia.

6 Ta éya éy naketa tu kapitan me ta paraw a esa, a gébwat ta Alehandrina, a tamo ta Italia. Kanya niagton na kame sa.

7 Nale kame a naglakad, da sinongsong kame man dén na pahés. Meadu a aldew i lakad mia, éy nakaabut kame to tapat na Ginido. Da éwan kame nakatulos, dahil to pahés, éy inumahabes kame ta puduk na Kreta, sakay nagpakubli kame ta éya to tapat na Salmone.

8 Mehirap i lakad me, da balagbag i pahés. Nanigdig kame a hanggan dinumemét kame to luuk a kagi de a Mahusay a Punduan. I éya a luuk éy adene dén ta Lasea. Ey nagpakubli kame sa.

9 Nadid, nale kame dén a naglakad, éy adeyo pabi i Italia. Ey méganteng kame dén a tumulos, da panahun dén nadid na amiyan. Kanya kinagi ni Pablo dide, a

10 "Diyan kitam tumulos. I isip kua," kagi na, "éy dilikadu i lakad tama nadid, da amiyan. Masida a talaga tu paraw, sakay sayang be dén tu karga na, éng tumulos kitam. Sakay mégantengék be dén ta buhay tama."

11 Pero tu kapitan du sundalu, éy pépansingén na tu kagi no te paraw, sakay tu timonel, kesira to kinagi ni Pablo.

12 Sakay pati éy medukés a punduan i éya a luuk éng amiyan. Kanya du keaduan me, éy gustu de a tumulak kame, a pumilit kame maka a umabut to luuk ta Penise, da palingéd i éya ta amiyan. "Palipasan tam ta éya," kagi de, "i panahun na amiyan."

Inabut Side Na Bagyo Ta Ditaw

13 Nadid, péketa me a salatan dén tu pahés, éy akala du timonel éy makatulos kame dén. Kanya binotbot de tu pasanget, sakay nagpabor kame dén. Nanigdig kame san a tinumamo kame ta luuk na Penise.

14 Ey nadid éy inabut kame
agad na mebagség a bagyo, a
tulos amiyan dén.
15 Da éwan kame mékasongsong
ta pahés, éy minepalad kame
san dén ta ditaw.
16 Nadid, pékaabut me
to kétihék a puduk, éy
kinumubli kame sa, sakay
binotbot me tu rimorte, a
naghirap kame a néngisakay
to paraw.
17 Nadid, to péngisakay me,
éy pinatibay me tu paraw,
a binédbéden me ta meadu,
monda éwan umangat tu
tabla. Méganteng kame be
a makay mesayad kame ta
Sirte; kanya tiniklup me tu
layag, sakay peeanod kame
san dén.
18 To kagagabian na éya
éy lalo a mesibét tu bagyo.
Kanya nibut me tu karga.
19 Ey to ikatélo a aldew,
éy nibut me be ta diget tu
kasangkapan no paraw.
20 Nadid, nale kame a bi-
nagyo; sénganya a aldew éy
éwan me meeta tu bilag éy ta
biton. I akala mia éy mate
kame a étanan.
21 Nadid, da nale kame a
éwan minéngan, éy dinulawan
ni Pablo du étanan sa, a kinagi
na dide, “A kakaguman ko,
éng naniwala kam to kinagi
ko, a diyan tam gininanan i
puduk na Kreta, éy éwan tam
sinapit i hirap tam a éye.
22 Pero nadid,” kagi ni
Pablo, “éy patibayan moy i
isip moya, da éwan tu maanya
dikitam. Basta na paraw
sanae i masidaa.
23 Dahilan éy pinumeta
diyakén to kélép se i esa
a anghel na Diyos--i Diyos
a péniwalaan ko a te sakup
diyakén.
24 Kinagi no anghel
diyakén, a ‘Diyan ka
méganteng, Pablo, da kalu-
uben na Diyos a humarap ka
ta hari ta Roma. Ey alang-
alang diko, éy meligtas be du
étanan a kakaguman mo ta
parawae.’
25 Kanya, a kakaguman
ko, éy diyan kam méganteng.
Umasaék ta Diyos a iligtas na
kitam ta bagyoae, a kona to
kinagi diyakén no anghel.
26 Medagsa kitam san ta esa
a puduk.”
27 Nadid, to ikasapulu éy
ta épat a kélép no bagyo, éy
meepalad kame pabi ta di-
get na Adria. To hatinggabi i
kélép, éy isip du tarabahador
éy adene kame ta kati.
28 Kanya tinadul de to lu-
bid, éy neta de a duwapulu
san dén a dépa i kabétong na.
Kégison de éy tinadul de man
dén, éy sapulu san dén éy ta
lima a dépa.
29 Méganteng kame a makay
mebangga kame ta bito-bito.
Kanya nitékneg me i épat a
pasanget to dipos, sakay inu-
masa kame a mapsag maka
dén agad.
30 Du tarabahador éy gayak
de a ginanan tu paraw.
Kanya niogsad de tu abeng,
a mégwari-wari side a iditaw
de tu pasanget to dulung no
paraw.
31 Pero kinagi ni Pablo du
sundalu, a “Eng ginanan de

i parawa, éy malimés kam a
talaga.”
32 Kanya du sundalu,
éy kentol de tu igut no
abeng, sakay pinabayan de
a mineanod.
33-34 Nadid, to tamo a
amulaldew, éy pinilit side
ni Pablo a méngan. “Nay,”
kagi na, “méngan kam dén.
Eduwa kam dén a simba
a éwan minéngan ta anteng
moy. Méngan kam nadid,
monda sumibét i bégi moya.
Diyan kam métageg; éwan tu
maanya dikitam a maski ti
ésiya.”
35 Ey to pégkagi ni Pablo ta
éya, éy inalap na tu tinapay,
sakay nagpasalamat siya ta
Diyos ta harap dia, sakay
pinisad-pisad na tu tinapay, a
minéngan side.
36 Sakay du iba, éy
minéngan be dén side, sakay
pinatibay de i isip dia.
37 I kabilangan me a étanan
to paraw éy éduwa a datos éy
ta pitu a pulu éy ta éném a
tolay.
38 Nadid, kétapos me a
minéngan, éy nibut me to
diget tu karga me a pahay,
monda lumatak tu paraw.

Tu Nikabagbag No Paraw

39 To gagabi dén, éy natan-
aw me dén i digdig, pero éwan
me tukoy éng ahe i éya a lugar.
Ey péketa me ta esa a luuk a te
baybay, éy kagi de ipundu de
maka sa tu paraw.
40 Kanya inéukad me du
pasanget, a niwahak me ta
ditaw, sakay nisoli me tu ti-
mon to dipos, sakay nioklad me tu layag, sakay dinumigdig kame.
41 Kétihék san i nilakad mia, éy minesadsad kame ta kati, a tulos minebaun tu dulung. Nadid, tu dipos no paraw, éy minawasawasak dén dahil to tagmék a mebagség.
42 Nadid du sundalu, éy ginayak de a bunon du pihesu, monda éwan tu makaabut ta digdig a guminan.
43 Pero tu kapitan de éy gustu na a mabuhay ti Pablo. Kanya sinaway na du sundalu na. Sakay pinégkagian na du makanangoy, a sumegbu ta diget, sakay mégdetol ta digdig.
44 Sakay du éwan makanangoy, éy inutusan na side a magpataw ta tabla, a tumagubet. Ey kona man sa, éy nakaahawas kame dén a étanan.

28

Ta Malta

1 Nadid, kéahawas me, éy kagi de éy Malta bale i égsean mia a puduk.
2 Du taga éya, éy mebait side dikame. Tinanggap de kame, a nipagdukot de kame pa ta apoy a nagdengdengan me, da meuden, sakay medégnin kame a tahod.
3 Pati ti Pablo éy nagapoy be. To pégtolo na to apoy, éy te ulag bale a ginuminan to pasi no apoy, a kinaget na tu kamét ni Pablo.
4 Ey du tolay a taga éya, péketa de to ulag a te kaget to

kamét ni Pablo, éy "Adiyoy,"
kagi de, "talaga a nakabuno
dén i lélake a ina. Maski
nakaligtas siya ta diget,
éy pakaten be san siya na
Diyos!"
5 Pero ti Pablo, éy basta ni-
wagseh na san to apoy, sakay
éwan siya naanya.
6 Du tolay sa, éy te itan de
san ti Pablo, éng maanya siya-
-éng bumage tu kamét na, o
éng bigla siya a matumba.
Nadid, péketa, de a éwan siya
maanya, éy nagbagu side tu
isip, a kinagi de a diyos bale
siya!
7 Nadid, to adene no ina-
hawasan me, éy te luta sa a
koo no mayor ta éya a puduk,
a i ngahen naa éy ti Publio.
Siya éy tinanggap na kame a
pinatulos na kame to bile de
a étélo a aldew.
8 Nadid, éy nagkataon a
te saket tu ama ni Publio,
a te palang siya, sakay bu-
lus. Kébisita diya ni Pablo,
éy nitupu na diya tu kamét
na, sakay nipanalangin na, éy
naghusay siya.
9 Ey dahil ta éya a gimet
na, éy du étanan a iba a tolay
ta éya a puduk, éy inumange
side ni Pablo, éy naghusay be
dén side.
10-11 Kanya linimusan de
kame ta meadu. Ey négiyan
kame sa a étélo a bulan.
Nadid, to kéhektat me ta
éya, éy sinumakay kame to
paraw a gébwat ta Alehand-
rina. I tandaa na éya a paraw
éy éduwa a ribultu a édse to
dulung, a kambal side. Mi-
nale be sa siya, da pinalipas
na be tu panahun na amiyan.
Ey kétulak me sa, éy du tolay
a taga éya, éy inatdinan de
kame ta meadu a tulung de
dikame.
12 Kétulak me sa, éy nag-
tulos kame ta Sirakusa, a
négétélo kame sa a aldew.
13 Sapul ta éya, éy nagtu-
los kame ta Regio. Ey to
kagagabian na éy nagabagat
dén. Kanya nagpabor kame
dén a éduwa a aldew, hanggan
dinumemét kame ta Putoli.
14 Ta éya éy naketa kame
ta tolay a méniwala ni Jesus.
Pinatulos de kame to bile de
ta pitu a aldew. Ey kéhektat
me sa, éy nagtulos kame dén
ta Roma.
15 Ey du méniwala ni Jesus ta
Roma, pékabaheta de a pinu-
mundu kame dén ta Putoli,
éy inumange side ta palengke
ta Apio, sakay du étélo a tin-
daan, monda sambatén de
kame. Péketa dide ni Pablo, éy
nagpasalamat siya ta Diyos,
sakay tinumibay dén i isip
naa.

Ta Roma

16 Nadid, kédemét me ta
Roma, éy éwan de nipihesu
ti Pablo, éng 'wan pinatulos
de siya to esa a bile, a kagu-
man na sa tu esa a sundalu a
méguwardiya diya.
17 Nadid, kélipas na étélo
a aldew, éy pinadulaw ni
Pablo du mataas a Judeo ta
éya, a nipaliwanag na dide
i katuwiran na. "A tétotop
ko," kagi na, "du Judeo ta
Jerusalem, éy diniképék de,
sakay nitugénék de a pihesu
to gubernador ta éya a taga
Roma. Pero éwanék," kagi

na, “tu ginamet a kasalanan
ko du Judeo, sakay éwanék
tu kontara ta rilihiyon tam a
gébwat du apo tam to araw.
18 Ey du taga Roma, to
péngsiyasat de diyakén, éy
gustuék de a légsiwan, da neta
de a éwanék tu kasalanan a
pamunuan diyakén.
19 Pero du Judeo éy mégidel
side a légsiwanék no guber-
nador. Kanya napilitanék
a nékiohon to gubernador a
paangenék na ta Roma, a
monda bistaanék no hari ta
éye, maski éwanék tu abla a
kontara du kapareho ko a
Judeo.
20 Kanya ta kam pinadu-
law,” kagi ni Pablo, “éy
monda magketa kitam, sakay
méguhon kitam. Gustu ko a
mapospusan moy éng bakit
éy te iguték a kadena, éy dahil
san ta pag-asa ko to pangako
na Diyos du apo tam to araw.”
21 Nadid, pékabati du Judeo
ta éya a kagi ni Pablo, éy ki-
nagi de diya, a “Ewan me
nabaheta i medukés a kagi a
tungkul diko. Du Judeo ta
Jerusalem, éy éwan de nisulat
dikame tungkul diko. Sakay
du Judeo a dinumemét se a
gébwat ta éya, éy éwan de ka be
pinintasan.
22 Basta i nabaheta mia,”
kagi de, “éy maski ahe kan a
banuwan, éy pépíntasan kan
du tolay i éya a bigu a péniwala
a te sakup diko. Kanya gustu
me a mégbati diko, Pablo, éng
anya i isip mua tungkul ta éya
a bigu a baheta.”
23 Nadid, éy nitakda de i
esa a aldew a umange side
mégbati ni Pablo. Ey meadu
a tahod i dinumuluga diya
to tétulusan na a bile. Ey
naghapun siya a nagtoldu
dide, a pinatunayan na side
tungkul ta péghari na Diyos ta
tolay. Sakay inakit na side
a méniwala side ni Jesus. I
pégpatunay naa dide éy tu
kautusan ni Moises sakay tu
kasulatan du purupeta.
24 I sénganya du Judeo éy
méniwala side. Pero du iba éy
éwan.
25 Ewan side nagkaesa tu
isip. Ey to kéégkat de a
humektat, éy kinagi ni Pablo
dide, a “Tama bale tu nipesu-
lat na Banal a Espiritu ni Pu-
rupeta Isaya to pénulat na du
apo tam to araw.
26 I nisulat ni Isaya, éy

‘Ikad mo dén a mégkagi
du Judeo ta kona se:
maski mabati moy i
katutuhanan, éy éwan
moy mapospusan.
Maski meta moy i
tama, éy éwan moy
tukoy.

27 Entan moy i

kahinaan na isip moya.
Tinampéngan de i
talinga de, sakay kin-
umihép side, da salaék
de a baten sakay salaék
de a entan. Sala de a
mapospusan i Diyos.
Idel de a sumoli diya, a
monda pahusayén na
maka side.’

28 Kanya tandaan moy ye,”
kagi ni Pablo, “i Mahusay a
Baheta ni Jesus éy para du
éwan Judeo a tolay. Side
i maniwala, pero sikam éy

éwan!”
29 Nadid, pékabati du Judeo
ta éya, éy hinumektat side a
négpasuway side ta mahigpit.
30 Ey ti Pablo, éy éduwa a
taon siya a négiyan ta Roma,
to bile na a inupaan na.
Sakay tinanggap na i maski
ti ésiya a tolay a binumisita
diya.
31 Nagpahayag siya a palagi
tungkul ta péghari na Diyos
ta tolay. Sakay mesipag siya
a iyétoldu na ti Panginoon Je-
sus. Ey éwan tu nangsaway
diya.

Tu Sulat ni Pablo du Taga Roma

1 Gébwat ye ni Pablo a
utusan ni Jesu Cristo. Piniliék
na Diyos a maging apostolék,
monda magpahayagék ta
Mahusay a Baheta na Diyos.
2-3 I éya a baheta éy tungkul
to anak na Diyos a tagapagligtas ta tolay. Siya i Panginoon
tam a Jesu Cristo. Siya tu
nipangako na Diyos to araw,
da nipesulat na du purupeta
i éya a baheta. I nisulat dia,
éy tu kasulatan na Diyos. Siya
éy naging tolay, a apo siya ni
Hari Dabid.
4 Nagpatunay i Diyos a
anak na ti Cristo, da ginamit
na Diyos i kapangyarian na
a nangbuhay diya to nikate
na. Ey ayun ya ta Banal a
Espiritu.
5 Dahil ta kapangyarian
ni Cristo, éy inatdinanék
na Diyos ta tungkulin ko a
maging apostolék. Kona sa,
monda hatulan ko i meadu
a tolay a maniwala ni Cristo,
monda ipasakup side diya.
6 Pati sikam a taga Roma,
éy inakit kam dén na Diyos
a ipasakup kam be ni Jesu
Cristo.
7 Nadid, saye i sulat kua
dikam a taga Roma--sikam
a étanan a mahal na Diyos.
Sikam i pinilia na Diyos a
maging tolay na.

Tama tam a Diyos sakay ti
Panginoon tam a Jesu Cristo,
éy atdinan de kam maka ta
biyaya éy ta kapayapaan.

Mégpasalamat Ti Pablo Ta Diyos

8 Mégpasalamaték pa ta
Diyos dahil dikam, da
nabaheta dén na étanan
a tolay tu péniwala moy.
Mégpasalamaték ta pamagitan ni Jesu Cristo.
9 Pilitén ko a tumulung
ta Diyos, a mégpahayagék ta
Mahusay a Baheta tungkul to
anak na. Ey tukoy na Diyos a
ipénalangin ta kam a palagi.
10 Sakay ipanalangin ko
be éng maariék maka sina
dikam a bumisita, éng pakultadenék na.
11 Da gustu ta kam a bisitaén, monda itoldu ko dikam
i kaluub na Banal a Espiritu
dikitam, monda patibayén ko
i isip moya.
12 I gustu ko a kagin éy
monda négtulungan kitam.
Tulungan ta kam ta péniwala
ko, sakay tulunganék moy be
ta péniwala moy.
13 Sikam a tétotop ko, gustu
ko a mapospusan moy a nagayakék ta meadu a beses a
umangeék sina, monda tulungan ta kam. Pero éwanék
nakatulos. Tinulungan ko
dén du iba a tolay a éwan
Judeo; éy nadid éy gustu ko
tulungan ta kam be.
14 Sakén i te karapatan a
magtoldu ta maski anya a
lahi a tolay. Du tolay a nagadal éy ta éwan nakapagadal
éy tolduan ko.
15 Dahil ta éya, éy gustu ko
be a itoldu ko dikam sina ta
Roma i Mahusay a Baheta.

I Mahusay a Baheta Ey

Makapangyarian

16 Ewanék mésanike a méngipahayag ta Mahusay a Baheta tungkul ni Cristo; da saya i kapangyarian na Diyos a méngiligtas ta tolay a méniwala--du Judeo pa, sakay du éwan Judeo.

17 Dahilan i Mahusay a Baheta, éy saya i katunayana a tanggapén na Diyos i tolay a méniwala diya, a ibilang na side a éwan tu kasalanan. Kanya tu tolay a umasa ta Diyos éy tanggapén siya na Diyos, a tulos te buhay siya a éwan tu katapusan. Saya i kagia to kasulatan na Diyos.

Te Kasalanan I Tolay

18 I ingél na Diyos ta langét, éy mehayag dén, a parusaan na a talaga du étanan a medukés a tolay a éwan méniwala diya. Side a mégharang ta katutuhanan dahil ta ugali de a medukés.

19 Parusaan side na Diyos, da nipaliwanag dén na Diyos dide i sarili na, éy napospusan de dén. Pero inidelan de pa.

20 Sapul to pénglalang na Diyos ta mundua, éy nehayag dén i ugali na--i kapangyarian na, éy ta pagkadiyos na. Tukoy dén na tolay i kapangyarian na Diyos, maski éwan de neta, dahil to péglalang na. Kanya éwan side tu katuwiran.

21 Maski tukoy dén na tolay a te Diyos, éy éwan de siya iyégalang, sakay éwan be side mégpasalamat diya. Mégisip san side ta éwan tu kabuluhan, a tulos naloko dén side tu isip.

22 Kagi de a matalinung side, pero luku-luku side a talaga!

23 Inibutan de dén tu péniwala de ta Diyos a éwan mate, a tulos side a sumésamba ta diyos-diyosan a inidsuraan san na tolay. O dikaya sumamba side ta ribultu na manok, éy ta hayup, éy ta ulag.

24 Nadid, da kona sa i kalukoan na tolay, éy pinabayan dén side na Diyos. Ewan na side sawayén a mégimet ta hilig na bégi dia a medukés. Kanya mégpégimet dén side ta makasanisanike.

25 Pinabayan de dén i tunay a Diyos, a tulos naniwala side ta kakabulyan. I sésambaan dia éy du nilalang san na Diyos. Pero i Diyos a naglalang éy inidelan de. Pero siya i dapat purién na tolay, a éwan tu katapusan. Kona sa.

26 Nadid, da kona sa i tolay, éy pinabayan side na Diyos. Ewan na side sawayén a mégimet ta medukés a hilig na bégi dia. Pati i bébe, éy gininanan de dén tu dati a ugali de ta lélake, a tulos inasawa de i kapareho de a bébe.

27 Pati du lélake, gininanan de dén tu dati a ugali de ta bébe, a tulos kapareho de dén a lélake i asawan de. Gégemtén de i bastos a gimet ta kapareho de a lélake. Mékasanisanike ya. Kanya parusaan side na Diyos ta kasalanan de.

28 Nadid, da inidelan dén
du tolay i napospusan de ta
Diyos, éy pinabayan na be
side. Ewan na side sawayén
ta medukés a isip de, sakay na
éwan tama a ugali.
29 Gégemtén de i étanan
a kalase a medukés sakay
kalukoan a gimet. Medémot
side; méiyamut side; ménaghili
side; gustu de a mamuno.
Mékelbug side; méngdaya side;
mégupos side;
30 méiyamut side ta Diyos;
hambug side a mégmalaki
side. Mégisip side ta medukés,
a éwan de sundin i magulang
de.
31 Hangal side, sakay éwan
side matapat. Sakay éwan
tu kagbi; sakay éwan side
mebait.
32 Maski napospusan de
dén i utus na Diyos, a dapat
mate i étanan a mégimet ta
kona sa, éy sigi san side. Ey
laloén de pa a dagdagen, da
masahat pa side a maketa ta
iba a tolay a mégimet ta kona
sa.

2

Tama I Péghukum Na Diyos

1 Nadid, éng mapin-
tasan moy i iba a tolay ta
kasalanan de, éy éwan kam
tu katuwiran. Dahilan, éng
mapintasan moy i iba, éy
pintasan moy be tu sarili moy
a gimet, da tu gimet de a
pinintasan moy, éy kona be
sa i ugali moya!
2 Eng tukoy moy dén a tama
i péghukum na Diyos ta tolay a
mégimet ta medukés a ugali,
3 éy bakit gégemtén moy pa?
Bakit pépintasan moy i iba
ta gimet de, pero gégemtén
moy be i kona sa? Ataay,
isip moy beman éy makaiwas
kam ta péghukum na Diyos
éng ahigén moy be tu pinin-
tasan moy a tolay!
4 Tama a mebait i Diyos.
Kanya, siguru, isip moy éwan
na kam parusaan. Pero éwan!
Ewan moy beman tukoy a
pégpasensiyaan kam san na
Diyos a monda te panahun
kam maka a magsisi ta
kasalanan moy?
5 Pero sikam, da mekétog i
ulo moya, a éwan kam mégsisi,
éy lalo a dikél i parusa moy
ta kédemét na péghukum na
Diyos. Saya i oras a humayag
i tama a parusa na Diyos.
6 Da gantian na Diyos a ta-
laga i étanan a tolay ayun ta
gimet dia.
7 Du tolay a mégimet ta
mahusay, a umasa side ta
gantimpala na Diyos dide ta
langet, éy atdinan na side ta
buhay a éwan tu katapusan.
8 Pero du medukés a to-
lay a isipén de san tu sarili
de, a éwan méniwala ta katu-
tuhanan, éy kéiyamutan side
na Diyos, a parusaan na side
ta mahigpit!
9 Du étanan a tolay a
mégimet ta medukés, éy
maghirap side ta dikél a
hirap, maski Judeo éy ta éwan
Judeo.
10 Pero du tolay a mégimet
ta mahusay, éy atdinan side
na Diyos ta gantimpala a
memahal, sakay ta kapaya-

paan; pati du Judeo éy ta éwan
Judeo.
11 Da éwan kumampi i Diyos
ta isesa a lahi a tolay.
12 Kanya du tolay a éwan
Judeo, éy éwan de tukoy i kau-
tusan ni Moises a gébwat ta
Diyos. Pero parusaan side na
Diyos ta kasalanan de. Ey du
Judeo, da tukoy de dén i kau-
tusan ni Moises, éy parusaan
side na Diyos ta kasalanan de
ayun to kautusan a linabag
de.
13 Dahilan, du mégbati
ta kautusan, sakay éwan
de sundin, éy éwan side
tanggapén na Diyos. Pero du
makasunud to kautusan, éy
side i ibilanga na Diyos a éwan
tu kasalanan.
14-15 Du iba a tolay a éwan
Judeo, éy éwan de tukoy i
kautusan a gébwat ta Diyos.
Pero tukoy de dén ta isip de
éng te kasalanan side. Saya
i katunayana a napospusan
dén na tolay i kautusan na
Diyos dide, maski éwan de
nabasa tu kautusan. Dahilan,
éng mensan, éy sugsugén de i
kautusan, maski éwan de pabi
tukoy.
16 Nadid, dumemét i aldew
a utusan na Diyos ti Cristo
a maghukum ta tolay. Ey
hukumén na Diyos i tolay
ayun ta édse ta isip dia. Saya
i plano na Diyos a iyépahayag
ko.

Du Judeo Sakay Ta Kautusan

17 Nadid, sikam a Judeo, éy
mégmalaki kam a sikam i tolay
na Diyos. Sakay umasa kam
be ta péniwala moy to kautu-
san ni Moises, a iligtas kam
na Diyos.
18 Tukoy moy dén i kalu-
uben na Diyos. Makagimet
kam ta mahusay dahil to
pinagadalan moy a kautu-
san.
19 Sikam a Judeo éy sikam
i makapagpaliwanag ta
mahusay a ugali du tolay a
éwan makapospos.
20 Sikam i makapagtoldua
du éwan pabi nakatukoy ta
Diyos! Isip moy a napospu-
san moy ta mahusay i katu-
tuhanan da inadal moy tu
kautusan ni Moises!
21 Nadid, éng mégtoldu
kam ta iba a tolay, éy bakit
éwan moy tolduan tu sarili
moy? Bakit hatulan moy
du mégtako, pero sikam éy
mégtako kam be!
22 Bakit hatulan moy i
tolay a diyan méngibébi éy
ta méngilélake, pero sikam
éy bakit méngibébi kam be?
Kagi moy a kontara kam ta
diyos-diyosan. Ey tama ya.
Pero bakit mégtako kam be
ta kasangkapan a édse to
pégdasalan de. Mali ya!
23 Purién moy tu kautusan
na Diyos; pero lapastangan
kam ta Diyos dahilan a ugali
moy. Da lélabagén moy i éya!
24 Anya tu dati a kagi to
kasulatan? I kagi naa, éy
“Du iba a tolay éy lapastan-
gan kan side ta Diyos, dahil ta
ugali na Judeo.”
25 Tama ngani a mahusay
i pagkahudeo moy a rili-
hiyon, éng sundin moy i
kautusan. Pero éng labagén

moy, éy éwan dén tu pasa tu
pagkahudeo moy.
26 Kanya du tolay a éwan
Judeo, éng sundin de i utus
na Diyos, éy ibilang side na
Diyos a tolay na, maski éwan
side ipasakup ta rilihiyon na
Judeo.
27 Sakay sikam a Judeo,
maski sakup kam na ril-
ihiyon moy, éy hukumén
kam na Diyos a talaga; da
éwan moy sundin i kautusan
moy. Pero du éwan Judeo,
éy sundin de. Ey side i
katunayana a hukumén kam
na Diyos.
28 Ti ésiya i tunay a tolay na
Diyos? Puwera du nipasakup
ta rilihiyon na Judeo;
29 éng'wan i tunay a tolay
na Diyos éy du tolay a nabagu
dén i isip dia. Ey éwan ya
gébwat to kautusan, éng'wan
gimet na Espiritu na Diyos.
Side i puriéna na Diyos, maski
éwan side purién na tolay.

3

1 Nadid, éng kona sa, éy
anya i lamanga na Judeo ta
éwan Judeo? Anya i kabu-
luhan na rilihiyon na Judeo?
2 Meaadu! I lamanga na
Judeo, éy nipagkatiwala na
Diyos dide i kagi na.
3 Maski éwan naniwala i
sénganya dide ta pangako na
Diyos, éy éwan na pabayan tu
nipangako na.
4 Da matapat i Diyos, maski
mebuli i étanan a tolay. Kanya
kagi no kasulatan, éy tama i
kagi na Diyos; maski sisién
siya na tolay, éy éwan siya tu
kasalanan.
5 Nadid, te tolay a
mékipégpasuway diyakén. I
kagi dia éy mahusay kan éng
mégimet kitam ta medukés,
monda meta kan du tolay a
mahusay i gimet na Diyos.
Kanya, kagi de a éwan na
kitam kan parusaan ta
kasalanan tam.
6 Pero éwan! Mali ya! Da
parusaan na Diyos a talaga i
tolay ta mundua.
7 Sakay te mégkagi a da-
pat kitam kan a mégbuli-buli,
monda meta du tolay a mat-
apat i Diyos. Kanya kagi de a
éwan kitam kan parusaan na
Diyos ta kasalanan tam.
8 Maigi pa, kagi de, éy
gemtén tam kan i medukés,
monda meta du tolay a
mebait i Diyos. Sakay te
méngupos be diyakén, a kona
sa i pégtoldu ko kana. Pero
kakabulyan ya. Parusaan
side na Diyos a talaga!

Ewan Tu Tolay a Ewan Tu Kasalanan

9 Anya wade, sikitam a
Judeo, mahusay kitam wade
ta iba a lahi a tolay? Ewan!
Da nagpatunayék dén a i
étanan a tolay éy nadaig dén
side na kasalanan. Pati Judeo
éy ta éwan Judeo.
10 Tutuhanan ya, da te
kagi to kasulatan na Diyos,
a “Ewan tu tolay a éwan tu
kasalanan ta Diyos, maski
isesa.
11 Ewan tu nakapospos ta
Diyos. Ewan tu te gustu a
méniwala diya.
12 I étanan a tolay, éy inad-
gen de dén i Diyos. Naging

medukés dén side ta Diyos.
Ewan tu mégimet ta mahusay,
a maski ti ésiya.
13 I labi na tolay éy koman i
lébéng a mebébuyok, da palagi
side a mégbuli-buli. Lélokon de
i tolay ta labi dia.
14 Sakay dédustaén de i ka-
pareho de ta medukés.
15 Sakay mémuno side agad.
16 Palagi side a méngloko ta
iba a tolay, a pahirapan de
side.
17 Ewan de pabi tukoy i ma-
payapa a buhay.
18 Ewan side tu galang ta
Diyos."
19 Nadid, napospusan tam
dén a tu kautusan ni Moises,
éy mégkagi tungkul du Judeo,
da side ya i sakupa na éya.
Pero éwan de tinupad. Kanya
éwan side tu katuwiran ta
Diyos. Dahil to kautusan, éy
hukumén na Diyos i étanan a
tolay ta mundua.
20 Ewan tu tolay a nibilang
na Diyos a mahusay da éwan
tu sumunud to kautusan.
Dahilan i kahulugen no
kautusan, éy monda ma-
paliwanagen i tolay a te
kasalanan side.

Ibilang Na Diyos Du Tolay
a Ewan Side Tu Kasalanan

21 Nadid, hinumayag dén
a tanggapén na Diyos i to-
lay, a ibilang na side a éwan
tu kasalanan. Pero éwan ya
gébwat ta pégsunud de to kau-
tusan.
22 Eng'wan, du umasa ni
Jesu Cristo, éy side ya i ibi-
langa na Diyos a éwan tu
kasalanan; maski Judeo éy ta
éwan. (Tu dati a kasulatan i
mégpatunaya ta éya.)
23 Dahilan éy te kasalanan
i étanan a tolay, kanya éwan
side makaadene ta Diyos.
24 Pero nadid, dahil ta
kaluub na Diyos a mebait, éy
tanggapén na i tolay, a ibilang
na side a éwan tu kasalanan.
Ey gébwat ya ni Cristo Jesus a
méngiligtas dikitam.
25 Tiniyak siya na Diyos a
mate alang-alang ta tolay,
monda du méniwala diya,
éy pagpasensiyaan side na
Diyos ta kasalanan de, dahil
to dige ni Jesus. Ginimet ya
na Diyos, monda ipeta na a
tama i ugali na. To éya, éy
éwan na pinarusaan i tolay ta
kasalanan de.
26 Pero nadid, éy pagpasen-
siyaan na Diyos i tolay a
méniwala ni Jesus. Side i ibi-
lang na a éwan tu kasalanan.
Saya i katunayana a tama i
ugali na Diyos.
27 Kanya sikitam, éy éwan
kitam makapagpalalo a
mahusay kitam, da éwan
tam tinupad i kautusan.
Bakit meligtas kitam? Da
sinumunud kitam wade ta
kautusan? Ewan. Meligtas
kitam dahil ta kéasa tam ni
Cristo.
28 Tukoy tam dén ya, a ibi-
lang kitam na Diyos a éwan tu
kasalanan dahil ta kéasa tam
ni Cristo. Ewan ya dahil to
péngtupad tam to kautusan.
29 Ataay, isip moy beman
Judeo san i tolay na Diyos?
Ewan. Iligtas na be i iba a
tolay a éwan Judeo.
30 Siya i Panginoon na

Judeo éy ta éwan Judeo!
Tanggapén na san tu Judeo
a umasa ni Cristo. Ey kona
be sa du éwan Judeo; basta du
umasa ni Cristo i tanggapén
naa.
31 Nadid, éng meligtas ki-
tam dahil to kéasa tam san, éy
anya wade? Kagi tam wade
a éwan tu kabuluhan tu kau-
tusan na Diyos? Ewan. Lalo
kitam nadid a makatupad to
kautusan.

4

Halimbawa Tungkul Ni Abraham

1 Mara ti Abraham a apo
tam to araw, bakit tinanggap
siya na Diyos?
2 Eng mara, nibilang maka
siya na Diyos a éwan tu
kasalanan dahil to gimet na a
mahusay, éy maari maka siya
a magpalalo ta éya. Pero éwan
tu makapagpalalo ta Diyos a
mahusay siya.
3 Da kagi ta kasulatan a
kanya tinanggap na Diyos
ti Abraham a éwan tu
kasalanan, éy dahil to kéasa
na diya.
4 Halimbawa man dén ye:
mara éng mégtarabaho tu tolay
a magpaupa, i iatéd de diya éy
éwan kaluub, éng éwan upa na
san.
5 Pero tu tolay a umasa san
ta Diyos, éy siya i ibilanga na
Diyos a éwan tu kasalanan.
Tanggapén na Diyos i kona sa
a tolay a umasa san ni Jesus.
Ewan na tanggapén i tolay a
umasa to tarabaho na a para
ta Diyos.
6 Négkagi ti Dabid tungkul
ta éya to araw, da kinagi na
a masuwerte i tolay a ibilang
na Diyos a éwan tu kasalanan,
maski éwan nagtarabaho ta
Diyos.
7 "Masuwerte," kagi na, "du
tolay a pinagpasensiyaan na
Diyos to kasalanan de!
8 Masuwerte du tolay a ibi-
lang na Diyos a éwan dén tu
kasalanan."
9 Nadid, anya i isip moya?
Akala moy wade éy Judeo san
i masuwertea? Ewan! Da
kagbian be na Diyos du éwan
Judeo. Mara entan moy ti
Abraham: tinanggap siya na
Diyos a éwan tu kasalanan,
dahil to kéasa na san. Ewan
dahil to tarabaho na diya.
10 Ey nadid, nikésiya na
tinanggap ti Abraham?
Tinanggap na siya bagu na
tinupad tu utus na diya.
Kanya diyan moy isipén a
Judeo san i tanggapén na
Diyos!
11 Kétapos na éya éy tinupad
ni Abraham tu utus na Diyos
diya. To péngtupad na, éy
saya i katunayana a tinang-
gap dén siya na Diyos dahil
to kéasa na san diya. Maski
éwan pabi siya tinumupad, éy
nibilang dén siya na Diyos a
éwan tu kasalanan. Kanya
nadid, ti Abraham éy apo na
du étanan a umasa ta Diyos,
a tanggapén na, maski éwan
side Judeo.
12 Sakay apo be siya du
Judeo. Pero éwan na side
apo dahil ta pagkahudeo de,
éng 'wan dahil ta kéasa de ta
Diyos. Lahi side ni Abraham,
da umaheg side diya a umasa
ta Diyos bagu na tinanggap tu

utus na Diyos diya.

Tu Pangako Na Diyos Ey Para Du Umasa Diya

13 To araw, éy nipangako
na Diyos ni Abraham a siya i
te kapangyarian ta étanan ta
mundua; sakay du apo-apo
na éy te kapangyarian be. Ni-
pangako na diya i éya éwan
dahil to késunud na ta kau-
tusan, éng'wan dahil to pag-
asa na ta Diyos. Kanya ibi-
lang siya na Diyos a éwan tu
kasalanan.
14 Da enta moy: éng mara
du méngtupad ta kautusan
i matanggapa na Diyos, éy
éwan dén tu pasa tu pangako
na; sakay éwan maka be dén
tu pasa tu kéasa tam diya.
15 Dahil to kautusan éy
parusaan na Diyos i tolay, da
linabag de. Pero éng éwan
tu kautusan, éy éwan be tu
manglabag ta éya.
16 Kanya tu pangako na
Diyos éy para du umasa diya.
Saya i ikaluub na du tunay
a apo-apo ni Abraham--éwan
san du sumunud to kautusan,
éng éwan, pati du umasa diya
a kona ni Abraham to araw.
Da ti Abraham i apo tam, siki-
tam a umasa ni Cristo.
17 Da nakasulat dén a ki-
nagi na Diyos ni Abraham, a
"Siko, Abraham, éy gemtén ko
a siko i ama na meaadu a lahi
na tolay." Ey neta na Diyos
a naniwala ti Abraham diya.
Diyos i nangbuhay ta minate.
Siya i naglalang ta étanan to
kagi na san. Kanya makatu-
pad siya to nipangako na.
18-19 Kinagi na Diyos ni
Abraham, a pagenakén na
tu asawa na ta anak, a siya
i maging ama na meaadu a
lahi a tolay. Ey ti Abraham
éy sandaan dén a taon i
idad na. Sakay ti Sara a
bakés na éy baug dén. Pero
maski neta na a matanda
dén side, éy inumasa san siya
ta Diyos. Kanya tinupad na
Diyos tu nipangako na diya,
a nagenak tu asawa na; tulos
kinumadu dén nadid du apo-
apo na.
20 Ewan naibut tu péniwala
na to nipangako na Diyos
diya. Kanya pinuri na i Diyos,
a tulos lalo a tinumibay tu
péniwala na diya.
21 Tukoy dén ni Abraham a
siguradu a tupadén na Diyos
tu nipangako na diya.
22 Ey dahil to kéasa na ta
Diyos, éy ibilang na siya a
éwan tu kasalanan.
23 Nadid, i éya a kagi, a
ibilang na kan a éwan tu
kasalanan, éy éwan san para
ni Abraham,
24 éng'wan para dikitam be,
monda mapospusan tam be a
tanggapén kitam be na Diyos-
-sikitam a méniwala diya. Siya
i nangbuhay ni Panginoon Je-
sus to nikate na.
25 Pinabuno ti Jesus dahil
ta kasalanan tam. Sakay
pinabuhay na Diyos a huway,
monda ibilang kitam na
Diyos a éwan tu kasalanan.

5

Tanggapén Kitam Dén Na Diyos

1 Nadid, ibilang kitam na
Diyos a éwan tu kasalanan,
dahil to kéasa tam ni Cristo.

Kanya nadid, éy tinanggap kitam dén na Diyos, dahil to gimet ni Panginoon tam a Jesu-Cristo.

2 Dahil ta péniwala tam diya éy makamtan tam dén i kabaitan na Diyos. Tinanggap na kitam dén. Ey mésaya kitam, da umasa kitam a kaguman na kitam ta lugar na a memahal.

3 Sakay pati, éy mésaya kitam be ta hirap tam; da tukoy tam éng te hirap kitam éy matolduan kitam be a magtiyaga.

4 Sakay éng magtiyaga kitam éy saya i katunayana a matibay i péniwala tam. Sakay éng matibay i péniwala tam éy umasa kitam ta mahusay.

5 Ey éwan kitam masanike éng umasa kitam ta Diyos, da mahal na kitam a tahod. Ey mébati tam dén i pégmahal na dikitam dahil ta Banal a Espiritu a niatéd na dikitam.

6 To éya a nadaig kitam pabi na kasalanan tam, éy minate ti Cristo para ta makasalanan a tolay. To takda a panahun éy niatéd na i buhay na para ta makasalanan.

7 Tukoy tam a bihira a talaga i tolay a méngiatéd ta buhay na a para ta mahusay a tolay. Pero, éng mensan, éy te tolay a méngitaya ta buhay na para to kaguman na.

8 Pero enta moy ti Cristo: to te kasalanan kitam pabi éy minate siya para dikitam! Saya i nipetaa dikitam na Diyos a mahal na kitam a tahod.

9 Ey nadid, éng tinanggap kitam dén na Diyos dahil to dige ni Jesus to nikate na, éy anya? Ewan na kitam beman agawén ta pégparusa na Diyos?

10 To péngkontara tam pabi ta Diyos, éy tinanggap na kitam a kadimoy na dahil to kéte no anak na. Eng kona sa, éy éwan kitam beman iligtas ni Cristo, da buhay dén siya?

11 Sakay pati, éy masahat kitam dén ta Diyos dahil ta Panginoon tam a Jesu Cristo. Dahil diya éy tinanggap kitam na Diyos a kadimoy na.

Ti Adan Sakay Ti Cristo

12 Natandaan moy ti Adan to araw. Siya i neditol a tolay ta mundua, éy nagkasala. Ey hanggan nadid éy siya be i inahega na étanan a tolay, da side ngani i lahi naa. Kanya mégkasala be side. Ey anya i bunga no kasalanan ni Adan? Ey dikamatayan! Kanya mate nadid i étanan a tolay, éy te kasalanan side a étanan.

13 Bagu nanulat ti Moises to kautusan na Diyos, éy nagkasala pa i tolay. Pero éwan de kapanagutan tu kasalanan de, da éwan de pabi tukoy i kautusan.

14 Pero sapul ni Adan a hanggan to panahun ni Moises, éy minate i étanan a tolay, maski éwan de inaheg ti Adan, to kéidel na to utus na Diyos diya.

Mara ipareho mo ti Adan ni Cristo:

15 éwan side pareho. Da
maski mate i étanan a tolay
dahil to kasalanan ni Adan,
éy siguradu a meligtas nadid
i meadu a tolay dahil to gimet
ni Jesu Cristo. Saya i kaluub
na Diyos dikitam.
16 Kanya éwan pareho i
gimet diden ya a éduwa. Dahil
to kasalanan ni Adan, éy
mégkasala nadid i étanan a
tolay, a tulos parusaan side
na Diyos. Pero nadid, maski
meadu kitam a kasalanan, éy
naibutan dén side ni Cristo, a
atdinan na kitam ta buhay a
éwan tu katapusan!
17 Katutuhanan a dahil to
kasalanan no esa a tolay éy
mate nadid i étanan a tolay.
Pero nadid dahil to gimet no
esa man dén a tolay, a ti
Jesu Cristo, éy lalo a mahig-
pit i makamtan na tolay! Du
étanan nadid a tumanggap
ta kaluub na Diyos, a tu-
los ibilang na side a éwan tu
kasalanan, éy mabuhay side
a éwan tu katapusan.
18 Kanya nadid, i kahulug-
ina no kinagi ko éy kona se:
tu ginimet no esa a lélake a
medukés i nangatéda ta ikate
na étanan a tolay. Pero tu
ginimet no esa man dén a
lélake a mahusay, éy saya i
méngiligtas ta tolay, a atdinan
na side ta buhay a éwan tu
katapusan.
19 Samakatuwid éy inatdi-
nan ni Adan i meadu a to-
lay ta kasalanan, dahil to
késuway na ta Diyos. Ey ti
Cristo, dahil to késunud na, éy
ibilang na Diyos i meadu a
tolay a éwan tu kasalanan.
20 Kanya to pégpahayag ni
Moises to kautusan, éy lalo
a nadagdagen i kasalanan
na tolay. Pero éng dikél i
kasalanan na tolay, éy lalo be
a dikél i kagbi na Diyos dide.
21 Kanya nadid éy mate i
tolay dahil ta kasalanan de.
Pero atdinan kitam be na
Diyos ta kaluub na, dahil to
kabaitan na. Atdinan na ki-
tam ta buhay a éwan tu kata-
pusan, dahil to gimet ni Jesu
Cristo a Panginoon tam.

6

Diyan Kam Utusan Na Kasalanan Moy

1 Nadid, neta tam a kag-
bian kitam na Diyos maski
nagkasala kitam. Ey anya
i isip moya? Itulos tam i
pégkasala tam, monda kag-
bian na kitam ta lalo pa ta
éya?
2 Ewan! Bakit magkasala
kitam pa, éng inagaw kitam
dén na Diyos to dati a ugali
tam a makasalanan! Minate
tu dati a pagkatolay tam.
3 Ewan moy bale pabi na-
pospusan, to nipagpabinyag
tam a nipasakup kitam ni
Cristo Jesus, éy bilang kagu-
man tam siya a minate.
4 Kanya to nipagpabinyag
tam, éy bilang nielbéng kitam
a kaguman ni Cristo, monda
kaguman na kitam be a
mabuhay. Da pinabuhay siya
Nama na ta kapangyarian
na. Kona sa, monda te
buhay kitam a bigu a éwan
makasalanan.
5 Nadid, éng nagpasakup ki-
tam dén ni Cristo, a kaguman

tam siya a minate, éy kaguman tam be siya a mabuhay a huway.

6 Tukoy tam dén tu dati a pagkatolay tam a makasalanan, éy kaguman dén ya ni Cristo a nipako to kudos. Kona sa, monda mate tu dati a pagkatolay tam a medukés, monda éwan kitam utusan na kasalanan tam.

7 Dahilan, éng kaguman moy dén ti Cristo a minate, éy inagaw na kam dén to dati a ugali moy a makasalanan.

8 Dahilan eng kaguman tam ti Cristo a minate, éy tukoy tam a kaguman tam be siya a mabuhay a huway.

9 Da tukoy tam a binuhay dén na Diyos ti Cristo, a éwan dén huway a mate. Ewan dén siya mate nadid, a hanggan.

10 Mensan siya a minate para ta kasalanan tam. Hustu dén ya a katubusan na kasalanan na étanan a tolay. Ey nadid i buhay na éy para ta Diyos.

11 Kanya sikam, dapat ibilang moy a pate dén tu dati a pagkatolay moy a makasalanan, a bigu dén i buhay moy nadid. I buhay moy nadid éy para ta Diyos, da sakup kam dén ni Cristo Jesus.

12 Nadid, dahil ta éya, éy diyan kam dén péutus a huway ta kasalanan. Diyan kam méniwala ta hilig na bégi moya a medukés.

13 Eng'wan utusan kam na Diyos, da inagaw kam dén na Diyos ta kamatayan, a inatdinan na kam dén ta bigu a buhay. Kanya iated moy ta Diyos i bégi moya, monda gamitén na kam ta mahusay a gimet.

14 Ewan maari a utusan kam na kasalanan, da éwan kam dén sakup na kautusan, éng 'wan sakup kam dén na kagbi na Diyos. Aguman na kam nadid, a monda adgen moy tu kasalanan moy.

Inagaw Kam Dén To Kasalanan Moy

15 Nadid, anya i akala moya ta éya? Itulos tam wade i pégkasala tam, da éwan kitam dén to kautusan, da sakup kitam dén na kagbi na Diyos? Ewan! Ewan maari!

16 Ewan moy tukoy? Eng sundin moy i maski ti ésiya a magutus dikam, éy bilang sakupén na kam. Kanya éng sundin moy i kasalanan éy dekpén kam na kasalanan. Ey i bunga na éya éy kamatayan. Pero éng sundin moy i Diyos, éy tanggapén na kam, a atdinan na kam ta buhay a éwan tu katapusan.

17 Salamat ta Diyos! Utusan kam na kasalanan moy to éya. Pero nadid éy sundin moy ta mahusay i katutuhanan a nitoldu dikam na Diyos.

18 Inagaw kam dén ni Cristo to kasalanan moy. Ey nadid éy utusan kam dén na Diyos, a tulos gemtén moy i mahusay.

19 Mégkagiék ta éye ta medibo san a kagi, monda maseplot moy a mapospusan. To éya éy sésundin moy a palagi i medukés a ugali. Ey nadid éy dapat sundin moy a palagi i

mahusay a gimet, da sikam i tolay na Diyos.

20 To éya a sésundin moy pabi i ugali moy a makasalanan, éy éwan kam pabi nasakup na mahusay a ugali.

21 Pero anya i nasapit moya ta éya a mékasanisanike a ginamet moy? Ewan! Da i keangayan sana na éya éy kamatayan!

22 Pero nadid, éy inagaw kam dén ni Cristo to kasalanan moy, a tulos utusan kam dén na Diyos nadid. Nakamtan moy nadid a tolay kam dén na Diyos. Ey anya i keangayana na éya? Ey buhay a éwan tu katapusan.

23 Dahilan i keangayana na makasalanan a ugali éy kamatayan. Pero i kaluub na Diyos éy buhay a éwan tu katapusan. Ey gébwat ya ta Panginoon tam a Cristo Jesus.

7

Libri Kitam To Kautusan

1 A tétotop ko, sikam a nakapospos ta kautusan, éy tukoy moy dén a sakup san na kautusan i tolay habang buhay siya.

2 Mara kona se: i utus a esa to kautusan, éy diyan ginanan na bébe i asawa na habang buhay siya. Pero éng mate dén tu asawa na, éy libri dén tu bébe ta utus no kautusan tungkul ta pasawa. Maari dén siya a mamakét.

3 Mara, éng mékiagum siya ta esa a lélake, a te buhay pabi tu asawa na, éy méngilélake ya. Pero éng mate dén tu asawa na, éy libri dén tu bébe ta utus na kautusan tungkul ta pasawa. Ewan siya tu kasalanan éng mamakét.

4 Ey kona be sa dikam, sakay to kautusan ni Moises. Libri kam dén nadid to kautusan, da bilang pate kam dén, da minate ti Cristo para dikam. Ey nadid éy sakup kam dén ni Cristo. Minabuhay siya a huway, monda gemtén tam i mahusay para ta Diyos.

5 To éya a péngsunud tam to dati a pagkatolay tam, éy dinagdagen na kautusan tu kasalanan tam, da pékabati tam ta éya, éy gustu tam ta lalo a labagén. Pero i keangayana na éya a ugali éy mahukum kitam.

6 Pero nadid éy libri kitam to kautusan ni Moises, da bilang pate kitam dén ta éya. Kanya nadid éy éwan kitam tu kailangan a sumunud ta kautusan; éng'wan i sésundin tam dénа éy Diyos, da binagu kitam na Espiritu a Banal.

Tu Kautusan Ey Mégpaliwanag Ta Kasalanan

7 Ey anya i kahulugina na éya? Medukés wade tu kautusan? Ewan! Pero éng éwan tu kautusan éy éwan ko napospusan éng anya i kasalanan na tolay. Eng éwan kinagi no kautusan a “Diyan ka medémot,” éy éwan ko maka napospusan a kasalanan i medémot.

8 Kanya tu kautusan éy dinagdagen na tu kasalanan ko, da pinadikél na i kedémot ko. Dahilan, éng éwan mo

pabi tukoy i kautusan, éy éwan mo be tukoy éng anya i kasalanan mo.
9 To éya éy akala ko éy éwanék tu kasalanan. Pero to pégadal ko to kautusan éy naisip ko a te kasalananék bale. Sakay dinagdagen ko be tu kasalanan ko ta higit pa ta éya.
10 I kautusan éy dapat maka a méngatéd ta buhay a éwan tu katapusan. Pero sakén, da linabag ko éy siya bale i méngatéda diyakén ta panghukum diyakén.
11 Kanya tu kautusan éy dinagdagen na i kasalanan ko, da akala ko éy tétupadén ko dén, pero bale éy éwan ko kaya. Kanya dahil to kautusan, éy talagaék a hukumén.
12 Kanya i kautusana éy gébwat ta Diyos. Ewan medukés i kautusan, éng'wan mahusay.
13 Nadid, éng mahusay tu kautusan, éy bakit méngatéd ta tolay ta panghukum dide? Ewan! Kanya hukumén na Diyos i tolay éy dahil ta kasalanan de. Bakén a dahil to kautusan. I gimet no kautusan, éy mégpaliwanag ta kasalanan. Saya i katunayana a medukés i kasalanan tam a talaga.

Tu Hilig Na Bégi Na Tolay

14 Tukoy tam a gébwat ta Diyos tu kautusan. Pero sakén, éy tolayék san a éutusanék na kasalanan ko.
15 Mégtakaék éng bakit éwan ko maari a pigilén i gimet ko a medukés. Eng gustu ko a gemtén i mahusay, éy éwan ko kaya. Sala ko be a gemtén i medukés a gimet; pero maski sala ko, éy gemtén ko be.
16 Nadid, éng gemtén ko i éwan ko gustu éy minamaigi ko i kautusan.
17 Kanya éwan ko gustu a mégimet ta medukés. Pero tu katutubu ko a pagkatolay ko a makasalanan, éy saya i mégpilita diyakén.
18 Tukoy ko a medukés i dati a pagkatolay ko. Kanya maski gustu ko a gemtén i mahusay, éy éwan ko kaya.
19 Dahilan éy gustu ko a gemtén i mahusay, pero éwan ko itulos. Sakay sala ko a gemtén i medukés, pero saya i gimet kua!
20 Nadid, éng gemtén ko i éwan ko gustu, éy sala ko a magkuna sa. Pero piliténék na katutubu ko a pagkatolay ko a makasalanan.
21 Kanya nadid, éy saye i napospusan kua: éng gustu ko a gemtén i mahusay, éy gemtén ko san i medukés.
22 Gustu ko a tahod ta isip kua i utus na Diyos.
23 Pero mébati ko be ta bégi kua tu dati a pagkatolay ko a makasalanan. Saya i mégpilita diyakén a magimet ta medukés.
24-25 Kanya sakén, éy sundin ko i Diyos ta isip kua. Pero tu dati a pagkatolay ko éy siya i sumunuda ta hilig na bégi kua a makasalanan.

Kakakagbiék a tahod! Ti ésiya wade i mangiligtasa diyakén ta pagkatolay ko a makasalanan a méngatéd diyakén ta ikate ko?

Salamat ta Diyos! Iligtasék na dahil to gimet ni Panginoon tam a Jesu Cristo!

8

I Buhay Tam Ey Ayun Ta Espiritu

1 Kanya nadid, éy éwan hukumén na Diyos i tolay a nékipagkaesa ni Cristo Jesus.

2 Ewan kitam dén sakup na dati a pagkatolay tam a makasalanan a méngatéd ta ikate tam; dahilan éy nilibri kitam na Espiritu. Siya i méngatéd ta buhay. Ey gébwat ya ta pékiagum tam ni Cristo Jesus.

3 Medukés i dati a pagkatolay tam. Kanya éwan kitam meligtas dahil to késunud tam to kautusan. Pero iligtas kitam na Diyos. I ginimet naa, éy pinaange na tu anak na ta mundua, a naging tolay. Pero éwan siya tu kasalanan. To nikate na éy nilibri na kitam ta kasalanan tam.

4 Ginimet na ya monda makatupad kitam nadid ta kautusan na Diyos. Ey nadid éy sundin tam, da éwan kitam dén nadid sumunud ta dati a pagkatolay tam a makasalanan; éng 'wan i sundin tama nadid éy tu Banal a Espiritu.

5 Du tolay a sumunud ta dati a pagkatolay de a makasalanan, éy sugsugén de san tu gimet a medukés. Pero du sumunud ta Espiritu na Diyos, éy sugsugén de i gustu na Espiritu.

6 Eng sugsugén mo tu dati a pagkatolay mo a medukés, éy hukumén ka na Diyos. Pero éng sugsugén mo i bagay a tungkul ta Espiritu na Diyos, éy éwan ka maligalig, sakay mabuhay ka a éwan tu katapusan.

7 Dahilan tu tolay a sumunud to dati a pagkatolay na éy kontara siya ta Diyos. I kona sa éy éwan maari a sumunud ta utus na Diyos.

8 Kanya éwan maari i kona sa a tolay a gumimet ta kasahatan na Diyos.

9 Pero sikam, éy éwan sa kona, da sikam, éy nékipagkaesa kam ta Espiritu na Diyos, éng talaga a mégiyan dikam i Espiritu. Dahilan éng éwan édse dikam i Espiritu ni Cristo, éy éwan na kam sakup.

10 Pero sikam éy sakup kam dén ni Cristo a talaga, a mégiyan dén siya dikam. Talaga a mate i bégi moya dahil to kasalanan moy, pero i kaliduwa moy éy mabuhay a éwan tu katapusan, da tinanggap kam dén na Diyos a ibilang na kam a éwan tu kasalanan.

11 Tu Espiritu na Diyos, éy siya i nagpabuhay ni Jesus to lébéng. Kanya nadid, éng mégiyan dikam i Espiritu na Diyos, éy buhayén na be a huway i bégi moya.

12 Kanya nadid, a tétotop ko, éy te kailangan kitam a sumunud ta Espiritu na Diyos, a diyan tam sugsugén tu dati a pagkatolay tam a medukés.

13 Dahilan éng sundin moy
i hilig na bégi moya, éy
hukuménkam na Diyos. Pero
éng idelan moy i medukés
a gimet dahil ta tulung na
Espiritu na Diyos dikam,
éy mabuhay kam a éwan tu
katapusan.
14 Dahilan i étanan a alaga
na Espiritu na Diyos, éy side
ngani i anak na Diyos.
15 Kanya éwan kitam dén
nadid méganteng ta parusa na
Diyos, da tinanggap na kitam
dén a anak na. Maari a du-
lawén tam siya nadid a Ama
tam.
16 I Espiritu na Diyos a édse
dikitam, éy siya i mégpatunaya
dikitam a anak kitam na
Diyos.
17 Ey nadid, éng anak na
kitam éy atdinan na kitam be
ta gantimpala a iatéd na ni
Cristo. Dahilan éng kaguman
tam siya ta hirap na, éy kagu-
man tam be siya éng maghari.

I Gantimpala a Dumemét

18 I isip kua, éy éwan im-
portante diyakén i hirap tam
nadid, bagay maala-ala ko
i memahal a gantimpala a
meange dikitam.
19 I étanan a nilalang na
Diyos, éy umasa ta oras a
ipataas na Diyos du anak na.
20 Dahilan, i nilalang na
Diyos, éy naging éwan tu pasa,
da saya i kaluuben na Diyos.
Pero te pag-asa be i tolay.
21 Dahilan te dumemét a
oras a malaya man dén i ni-
lalang na Diyos, monda éwan
mate i maski anya. Kédemét
na éya, éy te kabahagi be di-
den ya a nilalang ta éya a
malaya a buhay a meange du
anak na Diyos.
22 Tukoy tam i nilalang na
Diyos, éy méghirap a méghirap
a tahod a hanggan nadid.
23 Ey kona be sa sikitam.
Ey nadid éy mégtiis kitam
a umasa kitam ta oras a
agawén na Diyos i bégi tama,
a tanggapén na kitam a anak
na. Ey tu neditol a niatéd na
dikitam éy tu Espiritu na.
24 Sapul to nipagligtas diki-
tam ni Cristo, éy umasa ki-
tam ta dumemét dikitam, a
maguhay kitam san ta asaan
tam. Pero éng dinumemét
maka dén i éya a éuhayén tam,
éy éwan kitam dén tu uhayén,
da dinumemét dén.
25 Pero umasa kitam be
ta éya, maski éwan tam pabi
mineta, a mégtiis kitam san a
méguhay.
26 Nadid, éy aguman kitam
be na Espiritu ta kahinaan
tam. Da éwan kitam maru-
nung a manalangin ta tama.
Mara, aguman kitam na Es-
piritu a dumaying ta Diyos ta
disalad a isip tam.
27 Sakay i Diyos, éy tukoy
na dén i isip na tolay. Sakay
tukoy na be i isip na Espiritu,
da duméday ing diya i Espiritu
alang-alang ta tolay na Diyos,
ayun ta kaluuben na Diyos.
28 Tukoy tam ye: ta maski
anya a bagay, éy gemtén na
Diyos i mahusay ta tolay a
mégmahal diya--du étanan a
inakit na, ayun to plano na.
29 Dahilan, sapul to sapul éy
tukoy dén na Diyos éng ti ésiya
i koo na a tolay. Side, éy pinili
na a maging kapareho side

na anak na a sarili, monda ti
Jesus éy siya i panganay de.
30 Sakay du étanan a pinili
na éy side du inakit na. Sakay
side i tinanggap na a ibilang
na side a éwan tu kasalanan.
Sakay side i pataasén na.

Ewan Tu Makapagpahiwalay Dikitam Ni Cristo

31 Nadid, anya be i mak-
agi tam tungkul ta éya? Eng
Diyos i kaguman tam, éy ti
ésiya i makadaig dikitam?
32 I Diyos, éy éwan na
niewad tu sarili na a anak,
éng 'wan niatéd na a minate
to kudos a para dikitam.
Nadid, éng kona sa i gimet
na Diyos, éy anya, éwan na
beman ipagkaluub dikitam
i kailangan tam?
33 Ti ésiya wade i maga-
blaa ta Diyos tungkul diki-
tam? Sikitam i pinili naa, a
ibilang na kitam a éwan tu
kasalanan!
34 Ti ésiya wade i
manghukum dikitam? Mara
ti Cristo Jesus, hukumén na
kitam wade? Ewan! Da
minate siya para dikitam,
sakay nabuhay a huway, a
kaguman na i Diyos nadid.
Siya i dumaying ta Diyos
nadid para dikitam.
35 Ti ésiya i makapagpahi-
walay dikitam ta pégmahal ni
Cristo dikitam? Ewan, da
éwan na kaleksapan i ma-
halén na. Maski te hirap ki-
tam, maski te mékialam diki-
tam, maski te alép kitam,
maski adene kitam a mate, éy
éwan tu makapagpahiwalay
dikitam ni Cristo.
36 Ey te hirap kitam a ta-
laga. Ey kagi to kasulatan
a palagi kitam a adene a
bunon, da méniwala kitam
diya. Kanya ibilang de kitam
a koman i tupa a bunon.
37 Pero ta étanan a éya a
hirap tam éy aguman kitam
ni Cristo, monda kaya tam
side a taluén. Ewan na kalek-
sapan i mahalén na a tolay.
38 Méniwalaék a siguradu a
éwan tu makapagpahiwalay
dikitam ta pégmahal ni Cristo
dikitam. Maski mate kitam,
maski buhay kitam pabi.
Maski anghel, maski espiritu
a iba. Maski anya i manyari
dikitam nadid a panahun
sakay ta esa pa a panahun.
39 Maski du espiritu ta
langet éy ta lutaa. Maski
kontara dikitam i étanan, éy
éwan tu makapagpahiwalay
dikitam ta Diyos, da mahal
na kitam dahil to gimet ni
Panginoon tam a Jesu Cristo.

9

Du Judeo Ey Pinili Na Diyos

1 Nadid, te kaginék dikam
tungkul du Judeo. Katu-
tuhanan i éye a kagi ko.
Sakupék ni Cristo, a éwanék
mégbuli-buli. I Banal a
Espiritu éy mégiyan ta isip
kua. Kanya tukoy ko a tama i
kagi kuae.
2 Mahigpit i kalungkutan
kua du kapareho ko a Judeo!
Mégsisiék tu isip dide, da lahi
ko side! Side i kabébayan kua,
éy talaga a maparusaan side.
3 Gustu ko a sakén maka
i isumpaa na Diyos kesira

dide. Maski sakén maka i
maibuta ni Cristo kesira dide.
4 Du Judeo, éy side i pinilia
na Diyos to araw, a naging
tolay na. Side i anak na Diyos.
Side i kaguman na to araw.
Nékipagkasundu i Diyos dide,
a inatdinan na side to kautu-
san na, sakay to pangako na.
Side i sinumamba diya.
5 Du apo-apo de to araw
éy ti Abraham, sakay ti Isak
sakay ti Israel. Ey ti Cristo,
to naging tolay siya, éy Judeo
be siya a kabébayan de. Siya
i Diyos a mataas ta étanan.
Purién tam siya a éwan tu kat-
apusan! Kona maka sa.

6 Kinagi dén na Diyos a
tolay na du Judeo. Ey éwan
naibut tu nipangako na,
maski inidelan de ti Cristo.
Da éwan étanan a Judeo i
tinanggap na a tolay na.
7 Ewan du étanan a apo-
apo ni Abraham i tolay na
Diyos. Da kinagi na Diyos ni
Abraham, a "Basta du apo no
anak mo a ti Isak i mebilang a
gébwat diko."
8 Nadid, i kahulugan na éya,
éy éwan tolay na Diyos i étanan
a nienak ni Abraham, éng
'wan basta du anak a gébwat
to pangako na Diyos.
9 Ey anya tu nipangako na
Diyos ni Abraham? "Ta esa a
taon," kagi na, "éy magsoliék
dikam. Ta éya a panahun éy
magenak ti Sara a bakés mo
ta lélake." Siya éy ti Isak.

10 Sakay énta moy ti Rebeka
a asawa ni Isak. Méngilog
pabi siya to anak na a kam-
bal,
11-12 éy kinagi na Diyos
diya, a "Tu sumunud a ienak,
éy mataas siya to aka na."
Enta moy, éwan pabi side
nienak, éy pinili dén na
Diyos tu ikaduwa, a ti Hakob.
Makay isip moy pinili na
Diyos tu esa dahil to ugali
na a mahusay. Pero éwan, da
saya i kaluuben na.
13 Da kagi to kasulatan a
pinili na Diyos ti Hakob, a
inidelan na tu aka na a ti
Esaw.
14 Nadid, éng kona sa, éy
anya, makagi tam wade a
éwan tama i gimet na Diyos,
da tanggapén na tu esa, sakay
tu esa éy éwan? Ewan!
15 Da kinagi na Diyos ni
Moises to araw, a "Kagbian
ko i maski ti ésiya a gustu ko
a kagbian."
16 Kanya du tolay a tang-
gapén na Diyos, éy éwan ya
dahil to gimet de, éng 'wan
gébwat san ya ta kagbi na
Diyos.
17 Mara enta moy ti Hari
Paraon to araw: kinagi diya
na Diyos, a "Ginimet ta ka
a Hari ta Egipto, monda éng
ibutan ta ka, éy meta na to-
lay i kapangyarian ko, tulos
metanyag i ngahen ko ta buu
a mundu."
18 Kanya sikitam, meta tam
a kagbian na Diyos i maski ti
ésiya a gustu na. Sakay pati
éy paktogén na i ulo du iba a
gustu na a paktogén.

Gemtén Na Diyos I Tolay Ayun Ta Gustu Na

19 Nadid, éng kona sa i
gimet na Diyos, éy makay

kagi moy a bakit sisién na
pa i tolay éng éwan de siya
sundin, da Diyos ngani dén
i nagpaktog ta ulo dia!
20 Pero i sengbet kua ta
éya, éy éwan kam maari a
magpintas ta plano na Diyos.
Bakit, maari wade i linalang
na Diyos a mégkagi diya, a
"Bakit linalangék ta kona se?"
21 Ataay, tu mégimet ta
binga, éwan bale siya maari a
mégimet ta binga a memahal
sakay ta binga a mura ta esa
san a piraso a luta?

22 Nadid, kona sa i Diyos-
-gemtén na i tolay ayun
ta gustu na. Kanya du
tolay a medukés, éy talaga a
parusaan na. Pero tiisén na
pabi side, monda ipeta na i
pégparusa na dide. Sakay ta
kapangyarian na éy ipeta na
be.
23 Gustu na ipeta na i
kapangyarian na a mataas,
sakay tu kaluub na du tolay
a kagbian na, du pinili na a
mégiyan diya ta langet.
24 Ey sikitam ngani i pinili
naa. Judeo éy ta éwan Judeo i
pinili naa.
25 To kasulatan ni Oseas, éy
kinagi na ta éye: "Du tolay a
éwan Judeo, éy tanggapén ko
side a tolay ko, a mahal ko
side."
26 To éya éy kagi de a éwan
tolay na Diyos du éwan Judeo.
Pero nadid éy dumemét i oras
a dulawén de side a anak na
Diyos.
27 Sakay tu kasulatan ni
Isayas, i kagi na tungkul du
Judeo, éy "Maski meaadu side
a koman i baybay ta diget, éy
kétihék san i meligtasa dide;
28 da bigla na Diyos a
ganapén i pégparusa na ta
tolay ta mundua."
29 Sakay esa pa a kagi ni
Isayas, éy "I mataas a Pangi-
noon, éng éwan na inagaw
du sénganya du anak tam to
te hirap tam, éy naubus ki-
tam a koman i banuwan na
Sodoma sakay ta Gomora."

Du Judeo Ey Ewan Méniwala Ni Cristo

30 Nadid, i kahulugina na
éya, éy kona se: Du éwan
Judeo, éy éwan side pinumilit
a tanggapén side na Diyos;
pero nadid éy tinanggap na
dén side, a ibilang na side a
éwan tu kasalanan, dahil to
péniwala de ni Cristo.
31 Pero du Judeo éy pinu-
milit side a tumupad ta kau-
tusan, monda tanggapén side
na Diyos. Pero éwan de kaya.
32 Kanya éwan side maari,
éy dahil pinumilit side a tang-
gapén side na Diyos dahil to
ginimet de. Pero éwan side
inumasa ni Cristo. Mara ti
Cristo éy bito a kinehakpaan
du Judeo.
33 Da kinagi na Diyos to ka-
sulatan, a "Enta moy, iedton
ko ta banuwan na Judeo i
esa a lélake. Mara bito siya
a kehakpaan na tolay ta iya-
mut de. Pero du tolay a
méniwala diya, éy éwan side
malungkut."

10

1 A tétotop ko, i panalangin
kua, éy meligtas maka du ka-

pareho ko a Judeo. Saya i
gustu ko a tahod a tahod!
2 Tutuhanan a mékidiyos
side a tahod, pero mali i
pékidiyos dia.
3 Da éwan de tukoy éng
kodya na Diyos a tumanggap
ta tolay. Ey nadid, da éwan
de tukoy, éy ginimet de i
sarili de a rilihiyon, monda
gustu maka side na Diyos.
Pero éwan side méniwala a
tanggapén na Diyos i tolay a
umasa ni Cristo.
4 Pero ti Cristo, éy pinali-
pas na dén tu kautusan a
péniwalaan na Judeo. Kanya
nadid éy tanggapén na Diyos
i maski ti ésiya a umasa ni
Cristo, a ibilang na side a
éwan tu kasalanan.

Tanggapén Na Diyos I Maski Ti Esiya

5 Nanulat ti Moises to araw,
a i tolay a sumunud ta étanan
a édse to kasulatan, habang
buhay, éy siya i tanggapéna
na Diyos; siya i meligtas.
6 Pero tungkul ta pénanggap
na Diyos ta tolay a umasa ni
Cristo, éy te kagi be: Diyan
kam kan mégkagi a te kailan-
gan kam a umange ta langet
a magpaange se ni Cristo, a
monda iligtas na kam.
7 Diyan kam kan be mégkagi
a te kailangan kam a maga-
hayok ni Cristo ta Dinatagen,
a monda aguman na kam.
8 Dahilan tu kagi na Diyos a
ipahayag ko éy tanggapén na
Diyos du umasa ni Cristo. Ey
éwan ya mehirap a mapospu-
san, da tukoy moy dén.
9 Eng ipagtapat mo a ti Je-
sus éy Panginoon, sakay éng
méniwala ka a tahod a bin-
uhay siya na Diyos to lébéng,
éy meligtas ka a talaga.
10 Dahilan, éng méniwala ki-
tam a talaga, éy tanggapén ki-
tam na Diyos, a ibilang na ki-
tam a éwan tu kasalanan. Eng
ipagtapat tam a siya i Pangi-
noon tam éy meligtas kitam.
11 Kagi to kasulatan, a
maski ti ésiya a méniwala diya,
éy éwan malungkut,
12 maski Judeo éy ta éwan
Judeo. Da i Diyos éy Pangi-
noon ta étanan. Méngatéd siya
ta biyaya ta étanan a dumay-
ing diya.
13 Dahilan i maski ti ésiya
a dumaying ta ngahen na
Panginoon éy meligtas.
14 Pero i tolay, éy éwan
side dumaying ta Panginoon
éng éwan de siya tukoy.
Ey pakodyan de siya a
matukuyan, éng éwan de
pabi nabaheta. Ey pakodyan
de a mabaheta éng éwan tu
méngibaheta dide?
15 Sakay éwan tu méngibaheta
dide éng éwan tu magutus ta
esa a ange mangibaheta dide.
Kanya te kagi to kasulatan,
a "Masahat i tolay bagay te
dumemét dide a méngibaheta
dide ta Mahusay a Baheta."
16 Pero te meadu be a tolay
a éwan méniwala to nabaheta
de a tungkul ta Mahusay a
Baheta. Maski ti Isayas to
araw, éy kinagi na a "Pangi-
noon, éwan side méniwala to
nibaheta ko dide."
17 Kanya i tolay, méniwala
side ni Cristo bagay maba-

heta de. Sakay mabaheta
de bagay te magtoldu dide
tungkul ni Cristo.
18 Nadid, du Judeo a éwan
méniwala; bakit wade? Ewan
de wade pabi nabaheta?
Ewan! Nabaheta de dén.
Dahilan maski ta ahe ta
mundua, éy nabaheta de dén
i Mahusay a Baheta.
19 Bakit, éwan napospusan
du Judeo a tanggapén be na
Diyos i tolay a maski éwan
Judeo? Ewan! Napospu-
san de dén ya. Da kinagi ni
Moises a gemtén na Diyos a
ménaghili du Judeo dahil ta
kagbi na du iba a tolay a éwan
nakapospos.
20 Sakay kagi ni Isayas, a
pumeta i Diyos du éwan Judeo
a tolay a éwan nagahayok
diya.
21 Pero du Judeo, kagi na,
éy gustu na Diyos a palagi na
side a tanggapén, pero ma-
suwayin side.

11

Ewan Inidelan Na Diyos Du Judeo

1 Nadid, dahil ta éya a
kinagi ko, éy anya isip
moya? Inidelan wade na-
did na Diyos i tolay na a
Judeo? Ewan! Mara sakén,
Judeoék. Apoék ni Abraham.
Sakupék ta lahi a gébwat ni
Bendyamin.
2 Kanya tukoy tam a éwan
inidelan na Diyos i tolay
na a Judeo a pinili na to
araw. Ewan moy maala-ala
tu kagi to kasulatan tungkul
ta éya? Ti Purupeta Eliyas,
éy nagabla siya ta Diyos du
kapareho na a Judeo, a
3 "Panginoon," kagi na, "bi-
nunu de dén du iba a puru-
peta a méniwala diko. Sakay
hinukat de dén du pégdasalan
me diko. Ey nadid," kagi na,
"saken san dén i nabuhaya a
méniwala diko. Sakay gustuék
de be dén a bunon."
4 Pero "Ewan," kagi na
Diyos. "Ewan san siko i
méniwalaa diyakén. Da te
pitu pabi a libu a Judeo a
méniwala diyakén, a éwan pabi
sinumamba to diyos-diyosan
a ti Baal."
5 Ey kona be sa nadid a
panahun tam. Te sénganya
pabi a Judeo a méniwala. Side
i pinilia na Diyos a tolay na,
da kagbian na side.
6 Pinili na side dahil to
kagbi na, éwan dahil to
késunud de to kautusan na.
Dahilan éng tanggapén na
Diyos i tolay dahil ta késunud
de, éy éwan tunay i kagbi na
dide.
7 Nadid, anya i kahulugan
na éya? I keaduan na
Judeo éy éwan tinanggap
na Diyos, maski gustu de a
tanggapén na side. Basta du
séngaséngan ya san a pinili na,
éy side san i tinanggap naa.
Pero du iba, éy mekétog side
tu ulo.
8 Kagi to kasulatan, éy
ginimet side na Diyos a
mekétog tu ulo, monda éwan
de mapospusan i plano na
Diyos. Kanya hanggan nadid
éy kona sa i ugali na Judeo.
9 Sakay ti Dabid, éy kinagi
na tungkul du Judeo i kona

se: “Maparusaan maka side,”
kagi na, “da umasa side ta
kasaganaan de, kesira ta
Diyos. Mahukum maka side.
10 Atdinan maka side ta
luku-luku a isip de, monda
éwan de mapospusan, monda
dumemét dide i mehirap a
buhay.”
11 Nadid, meta tam a dikél
i kasalanan du Judeo, da
inidelan de ti Cristo. Ey
anya wade, idelan wade be
dén side nadid na Diyos?
Ewan! Pero nadid, dahil
to kasalanan de, éy meadu
dén a tolay a éwan Judeo i
makaligtas. Kona sa, monda
sumene maka du Judeo dide,
a tulos side maka a sumoli ta
Diyos.
12 Nadid, da éwan naniwala
du Judeo, éy inatdinan na
Diyos du tolay a iba ta kalig-
tasan de. Kanya kédemét na
oras a maniwala du Judeo
ni Cristo, éy lalo a dikél i
kaluub na Diyos du tolay a
éwan Judeo.

*Halimbawa Ta Sanga-
sanga No Kayo*

13 Nadid, te kaginék dikam
a éwan Judeo. Piniliék na
Diyos a sakén i pinaange na
a mégtoldu du tolay a éwan
Judeo. Kanya mesipagék ta
éya,
14 monda maka sumene du
kapareho ko a Judeo dikam,
monda maka éy tanggapén de
be ti Cristo, a tulos meligtas
be side.
15 Dahilan, to péngpabaya na
Diyos du Judeo, éy tinang-
gap na du iba a tolay a éwan
Judeo. Ey nadid kédemét na
oras a tanggapén na du Judeo
a huway, éy lalo a maigi i
suwerte tama--koman kitam
i tolay a nabuhay a huway!
16 Nadid, ti Abraham to
araw, éy tolay na Diyos.
Kanya du apo-apo na a Judeo,
éy tolay be side na Diyos.
Halimbawa, du neditol a
Judeo, éy ponan na kayo. Eng
koo na Diyos i ponan no kayo,
éy kona be sa i sanga-sanga
na. Mara, i sanga-sanga na éy
du Judeo.
17 Ey nadid, kentol na dén
i sénganya du sanga-sanga na.
Sakay sikam a éwan Judeo,
mara sikam i kalewas de, a
nitongko kam dén nadid to
ponan no kayo. Te buhay
kam a gébwat to ponan.
18 Pero diyan moy apién du
sanga-sanga na a minebut.
Diyan kam mégkagi a
mahusay kam du Judeo. Da
sanga-sanga kam be san, a
gébwat i kabuhayan moy to
ponan.
19 Makay kagi moy a
“Minebut dén du dati a sanga-
sanga na, monda sikame i
kalewas de.”
20 Tahod ya. Minebut
side da éwan side méniwala.
Sakay sikam a éwan Judeo,
tinanggap kam dén na Diyos
dahil san ta péniwala moya
diya. Kanya diyan kam
mégpalalo, éng 'wan dapat
umanteng kam ta Diyos.
21 Da entan moy, éng
pinarusaan na Diyos du
tolay na a Judeo, éy makay
parusaan na kam be.
22 Enta moy i ugali na
Diyos--mebait siya, pero

metapang be! Metapang
siya du éwan méniwala, pero
mebait siya dikam, éng éwan
moy pabayan tu péniwala moy
diya. Pero éng kaleksapan
moy tu péniwala moy diya, éy
parusaan na kam be.
23 Sakay pati du Judeo, éng
soli side a méniwala a huway,
éy tanggapén side na Diyos.
Mara itongko side na Diyos a
huway to ponan no kayo.
24 Sikam a éwan Judeo,
mara sanga-sanga kam a ken-
tol to kayo a éwan mégbunga,
a monda itongko kam to
mahusay a kayo a te bunga.
Ey du Judeo, da kentol side na
Diyos a huway. I sanga-sanga
na éya a kayo éy du tolay na
Diyos.

Kagbian Na Diyos I Etanan

25 A tétotop ko, te kaginék
dikam a lihim, a gustu ko
a mapospusan moy, monda
éwan kam mégkagi a mahusay
kam du Judeo. Saye i gustu
ko a mapospusan moy: I
késuwaya na Judeo éy éwan
pirmi. Nadid san a panahun
i pégidel dia ta Mahusay a Ba-
heta, hanggan éwan pabi nag-
pasakup ni Cristo i étanan a
iba a tolay a pinili na Diyos.
26 Eng nanyari i éya, éy
magsisi du Judeo a meligtas
side a étanan. Da te kagi to
kasulatan, a

"Tu méngiligtas, éy gébwat ta
banuwan na Judeo.
Ibutan na i gimet na
Judeo a medukés.

27 Sakay i Diyos, éy
mékipagkasundu dide, a ibu-
tan na i kasalanan de a
étanan."
28 Du Judeo, da inidelan de i
Mahusay a Baheta, éy naging
kontara side ta Diyos. Ey
dahil ta éya, sikam a éwan
Judeo, éy pagkékataon moy,
da tanggapén kam dén nadid
na Diyos. Pero du Judeo, éy
mahal pabi side na Diyos,
alang-alang du apo de to
araw. Du Judeo, éy side i
pinilia na Diyos
29 a tolay na. Ey éwan siya
magbagu tu isip tungkul du
tolay a tiniyak na a kagbian.
30 Mara sikam a éwan Judeo,
dati kam a masuwayin ta
Diyos to éya. Pero nadid,
da éwan dén méniwala du
Judeo, éy sikam dén nadid i
kékagbian naa.
31 Sikam a éwan Judeo éy
méniwala kam nadid, éy du
Judeo éy éwan. Sikam éy
kinagbian kam dén na Diyos.
Ey kona be sa du Judeo ta esa
a panahun ta pagsisi de.
32 Da kinagi dén na Diyos
a masuwayin i étanan a to-
lay, monda kagbian na side a
étanan.

Puri Ta Diyos

33-34 Dikél a tahod i kagbi
na Diyos ta tolay! Matalinung
siya a tahod, a mépospusan na
i étanan! Ti ésiya i makapos-
pusa ta isip na Diyos? Ti ésiya
i makapagtoldu diya? Ti ésiya
i makapagpaliwanag ta ugali
naa?
35 Ti ésiya i nakapangatéd
ta Diyos, a monda te utang i
Diyos diya?
36 Ewan! Gébwat ta Diyos i
étanan, da siya i naglalanga ta

étanan! Siya i te koo ta étanan. Puri ta Diyos a éwan tu katapusan! Kona sa.

12

I Tunay a Kéasa Tam Ta Diyos

1 Kanya nadid, a tétotop ko, da kinagbian kitam dén na Diyos, éy te pékiohonék dikam. Iatéd moy nadid i bégi moy ta Diyos habang buhay kam. Diyan moy gemtén i medukés, monda koo na i bégi moya. Saya i katunayana a méniwala kam diya a talaga.

2 Diyan kam umayun ta ugali ta munduae. Eng'wan ipabagu kam ta Diyos tu isip, monda mabagu tu ugali moy, monda mapospusan moy éng anya i kaluuben na Diyos. Monda mapospusan moy éng anya i mahusay ta Diyos, o éng anya i kasayaan na, sakay ta tama a gimet.

3 Dahil to tungkulin ko a niatéd diyakén na Diyos, éy mégkagiék ta éye ta bawat esa dikam: diyan moy isipén a mahusay kam ta iba a tolay. Eng'wan isipén moy ta mahusay, éng anya i kinamihasaan moy a nipagkaluub dikam na Diyos. Magisip kam ayun ta péniwala moy a nipagkaluub na Diyos ta bawat esa dikam.

4-5 Mara i bégi na tolay éy meadu a kasangkapan, a éwan paripareho i gimet dia. Ey kona be sa i bégi ni Cristo. Nadid, sikitam i bégi ni Cristo, a sikitam i kasangkapan na bégi naa. Sakay naging isesa kitam dén. Sakay iba-iba i tungkulin tama.

6 Nadid, i tungkulin tam a iba-iba a nipagkaluub dikitam na Diyos, éy gamitén tam side ta mahusay. Eng nipagkaluub diko na Diyos a bihasa ka a magpahayag ta kagi na, éy magpahayag ka ayun ta péniwala mo.

7 Eng pinagkaluuben ka na Diyos ta tungkulin mo a mangtulung ta iba, éy tulungan mo dén. Eng i tungkulin mo éy mégtoldu, éy magtoldu ka dén.

8 Eng i tungkulin mo éy maghatul, éy sigi ka; maghatul ka dén. Eng nipagkaluub diko na Diyos i tungkulin mo a méngatéd ta te kailangan, éy mangatéd ka dén ta mahusay. Eng siko i te kapangyarian ta gurupu mo, éy tulungan mo du kaguman mo ta mahusay. Sakay éng aguman mo i te hirap, éy diyan ka mégtamad.

9 Mahalén moy i kapareho moy ta matapat. Kaiyamutan moy i medukés. Sugsugén moy i mahusay a ugali.

10 Négsuyuan kam a kona ta tunay a pépétwadi. Igalang moy du kakaguman moy ta mahusay.

11 Magpakasipag kam tu isip a magtarabaho ta Panginoon.

12 Dapat masaya kam ta kéasa moy ni Jesus. Magtiyaga kam ta kahirapan moy. Manalangin kam a palagi.

13 Mangatéd kam du tétotop
moy a te kailangan. Patu-
lusén moy ta bile moy i iba a
tolay.

Tulungan Moy I Kalbug Moy

14 Diyan moy isumpa du
méngloko dikam, éng 'wan
ipanalangin moy side.
15 Mékipagsaya kam ta
étanan a masaya. Eng te
mégsanget, éy mékipagkaesa
kam be dide.
16 Négsuyuan kam. Diyan
kam mégmalaki. Ey tang-
gapén moy be i mababa a to-
lay.
17 Eng te méngloko dikam,
éy diyan kam guméganti ta
medukés. Pilitén moy a
gemtén i mahusay a ugali.
18 Eng maari, éy mékiagum
kam ta mahusay ta étanan a
tolay.
19 A kékadimoy ko, diyan
kam bumébilés. Bahala san i
Diyos ta éya. Da kagi to kasu-
latan, a bahala i Diyos a gu-
manti ta nagimet ta medukés.
20 Eng'wan, i maari a
gimet moy éy éng mégalép tu
kalbug mo, éy pékanén mo.
Eng mégeplék, éy pénumén
mo. Eng pakunan mo sa, éy
masanike siya to ginimet na
diko a medukés.
21 Diyan kam bumébilés,
makay madaig kam na
medukés. Maigi pa éy gemtén
moy i mahusay monda
madaig moy i medukés.

13

Ipasakup Kam Ta Gubiyerno

1 I bawat esa a tolay éy da-
pat ipasakup du pinunu na
gubiyerno. Dahilan éy éwan
tu pamahalaan a éwan Diyos
i nagpataas diya. Maski ahe a
pinunu éy Diyos i nagpataasa
diya.
2 Kanya i maski ti ésiya
a éwan méniwala ta pama-
halaan na gubiyerno, éy
kontara siya ta plano na
Diyos. Tu magkuna sa, éy
maparusaan siya.
3 Dahilan, du pamahalaan
éy dapat antingan na mégimet
ta medukés. Pero éwan be
dén umanteng du mégimet
ta mahusay. Gustu mo
a éwan ka méganteng ta
pamahalaan? Gumamet ka
ta mahusay, éy purién de ka.
4 Dahilan, side a pinunu
éy mégtarabaho side ta Diyos
ta ikahusay mo. Pero éng
gémtén mo i kasalanan, éy
umanteng ka, da side éy te
kapangyarian a talaga a mag-
parusa. Side éy utusan na
Diyos a mégparusa ta magimet
ta medukés.
5 Kanya ngani, éy dapat
kam a ipasakup du pamaha-
laan na gubiyerno, monda
maiwasan moy i parusa na
Diyos. Sakay pati éy saya i
tama a ugali.
6 Nadid, du pamahalaan na
gubiyerno, éng tupadén de
tu tungkulin de, éy saya i
tarabaho dia ta Diyos. Kanya
i maigia dikam éy magbuwes
kam.
7 Bayaden moy side ta
utang moy ta gubiyerno.
Maniwala kam dide, a
igalang moy side.

Isolot Moy I Ugali Ni Jesus

8 Bayaden moy tu utang
moy ta kapareho moy, sakay
mahalén moy tu kapareho
moy. Eng kona kam sa, éy
matupad moy dén i utus na
Diyos.
9 Dahilan, éng mahalén
moy tu kapareho moy a kona
ta pégmahal moy ta bégi moy,
éy éwan moy labagén du
utus a diyan ka méngibébi,
diyan ka mémuno, diyan ka
mégtako, diyan ka medémot,
sakay du iba pa a utus.
10 Tu mégmahal ta kapareho
na, éy éwan siya mégimet ta
medukés diya. Kanya éng ma-
halén moy tu kapareho moy,
éy tupadén moy dén a talaga i
utus na Diyos.

11 Dapat kona sa i ugali
moy nadid, da éwan male
a panahun éy sumoli se tu
Panginoon a mangalap diki-
tam. Diyan kam matidug, da
adene dén nadid i oras a iligtas na kitam, kesira to ditol a
péniwala tam.
12 Adene dén a malipas i
kahirapan tam ta munduae.
Adene dén a dumemét i
aldew a agawén kitam na
Panginoon. Kanya ékbusén
tam nadid i ugali ta mundua
a medukés, a isolot tam i ugali
na Diyos.
13 Gemtén tam i mahusay,
da mégiyan kitam nadid
ta demlag. Diyan kitam
méglasing, sakay diyan kitam
mégpehéng ta bastos. Diyan
kitam méngibébi. Diyan
kitam méglébug. Diyan kitam
ménaghili.
14 Diyan moy pépansingén
tu dati a ugali moy a
medukés. Eng'wan isolot
moy tu ugali ni Panginoon
Jesu Cristo.

14

Diyan Moy Pintasan Du Top Moy a Iba

1 Nadid, tungkul ta tolay a
mehina pabi ta péniwala de
ni Cristo, éy tanggapén moy
i kona sa. Pero diyan kam
mékipagpasuway dide tungkul
ta ugali de.
2 Mara, tu tolay a mehina
pabi tu péniwala, éy isip na
a bawal a méngan ta pilas.
Kanya i kanén na sana éy tu
imula. Pero du iba a méniwala
ni Cristo, éy isip de maari a
méngan ta pilas.
3 Sikam a méngan ta pilas,
éy diyan moy pintasan du
méngan ta nimula san. Sakay
sikam a mégisip a bawal tu pi-
las, éy diyan moy be pintasan
tu méngan ta pilas. Da tinang-
gap dén na Diyos i éduwa a éya
a kalase a tolay.
4 Bakit! Isip mo tungkulin
mo a mégpintas ta utusan na
iba? Tu Panginoon na san
i makapégkagi ta utusan na,
éng tama tu gimet na, o éng
éwan. Ey mahusay ngani i
gimet na, da aguman siya na
Panginoon na.

5 Mara, te sénganya a tolay a
ipangilin de i esa a aldew, a
mahigit kan ya kesira ta iba
a aldew. Sakay te iba man
dén a kagi de a paripareho i

étanan a aldew. Dapat mag-
pakatibay i bawat esa ta sarili
na a isip tungkul ta éya.
6 Dahilan i méngilin ta esa a
aldew, éy méngilin side ayun
ta péniwala de ta Panginoon.
Sakay i méngan ta pilas,
éy méngan ta éya ayun ta
péniwala de ta Panginoon, da
mégpasalamat be side ta Diyos
ta kanén de. Ey kona be sa i
méngan ta imula san--méngan
be side ta kona sa ayun ta
péniwala de ta Panginoon, da
mégpasalamat be side ta Diyos
ta kanén de.
7 Sikitam, maski mate ki-
tam o buhay kitam pabi, éy
éwan tam koo a sarili i bégi
tam,
8 éng 'wan koo na Pangi-
noon tam. Kanya maski mate
kitam nadid, o éwan pabi, éy
dapat gemtén tam i kasayaan
na Panginoon tam.
9 Dahilan ti Cristo éy nate
sakay huway a nabuhay,
monda maging Panginoon
siya ta étanan. Pati du pate
sakay na étanan a buhay éy
Panginoon de siya.
10 Kanya sikam, diyan
moy pintasan tu top moy
ta péniwala, éng iba i ugali
de. Sakay diyan moy apién
tu top moy. Da sikitam a
étanan éy paharapén kitam
na Diyos, bagay oras na dén a
maghukum. Kanya siya san i
bahala a mégpintas.
11 Da nakagi to kasulatan a
kinagi na Panginoon, a "Tu-
tuhanan a luméluhud i étanan
a tolay diyakén, sakay am-
inén de a étanan a sakén éy
Diyosék."
12 Kanya tukoy tam i bawat
esa dikitam éy tumaknég ki-
tam a talaga ta harap na
Diyos, a aminén tam diya i
étanan a ginimigimet tam.

Diyan Moy Pagkasalaén Tu Kaguman Moy

13 Nadid, éng kona sa, éy
diyan moy dén pépintasan i
iba. I maigia a isip moy éy
diyan moy atdinan du kak-
aguman moy ta ipagkasala
de.
14 Dahil ta pékiagum ko ni
Panginoon Jesus, éy nasiguru
ko a éwan bawal a méngan ta
maski anya. Pero éng akala
na maski ti ésiya a bawal i
pilas, éy bawal ngani diya a
talaga. Maigi pa éy diyan na
kanén.
15 Eng atdinan mo tu top
mo ta medukés a isip na, da
méngan ka ta pilas, éy mali ka,
da kinagi na a bawal. Bakit,
éwan mo mahalén i top mo
ta péniwala? Minate ti Cristo
para be diya. Kanya diyan
mo siya ipahamak dahil ta
péngan mo.
16 Kanya i ugali mo, maski
mahusay diko, éy diyan mo
itulos éng mapintasan na iba.
17 Dahilan sikitam a ni-
pasakup ta Diyos, éy éwan
importante dikitam i kanén
éy ta inumén. Eng'wan i im-
portantea dikitam éy gemtén
tam i gustu na Diyos, sakay
mabati tam i mapayapa a
buhay sakay ta kasayaan a
gébwat ta Banal a Espiritu.
18 I mégtarabaho ni Cristo ta
kona sa, éy siya i kinagus-

tuan na Diyos. Sakay siya i
iyégalang na tolay.
19 Kanya pilitén tam a
négsuyuan kitam du kakagu-
man tam, sakay makapagpat-
ibay kitam ta bawat esa.
20 Diyan moy sidaén i
péniwala no esa dahil ta
péngan moy ta pilas. Talaga
a maari kitam a méngan ta
maski anya. Pero mali kam
éng pagkasalaén moy i iba a
tolay dahil ta péngan moy.
21 Maigi pa éy diyan moy
gemtén i maski anya a
méngatéd ta kaguman moy
ta ipagkasala na. Mahusay
i éwan méngan ta pilas éy ta
alak, éng mangatéd ya ta iba
ta ipagkasala de.
22 Mara sikam, éng isip moy
a éwan kasalanan i méngan
ta pilas, éy maari. Pero
siko maka san dén, sakay na
Diyos i dapat makapospos ta
péniwala mo tungkul ta éya.
Diyan moy ya ipékipégsuway
ta iba. I tolay a éwan
mégalanganin tungkul ta tama
a kanén, éy siya i mahusay tu
isip.
23 Pero tu mégalanganin
tungkul ta pilas, sakay kanén
na be, éy te kasalanan siya,
da éwan ayun ta péniwala na.
Maski anya i gemtén moya,
éng éwan ayun ta péniwala
moya, éy kasalanan ya.

15

Diyan Moy Isipén Tu Sarili Moy

1 Sikitam a matibay ta
péniwala tam, éy dapat a
pagtiisan tam i ugali du
mehina pabi. Diyan tam
isipén i sarili tam san.
2 Eng'wan aguman tam pa
i kapareho tam, monda tu-
mibay be i péniwala de.
3 Da entan moy ti Cristo:
éwan na inisip tu sarili na. Da
kagi ta kasulatan a tinanggap
ni Cristo i étanan a iyamut na
tolay ta Diyos.
4 I étanan a nesulat to araw
ta kasulatan na Diyos, éy
monda mapospusan tam,
monda umasa kitam ta Diyos
ta mahusay. I kasulatan, éy
atdinan na kitam ta pégtiyaga
tam, sakay patibayén na be i
péniwala tam.
5 Atdinan kam na Diyos ta
pégtiyaga moy sakay ta kétibay
na isip moya. Ey i panalangin
ko nadid, éy aguman na kam
maka, monda négsuyuan kam
ta mahusay, ayun ta kalu-
ubén ni Cristo Jesus.
6 Kona maka sa, monda
négkaguman kam a magpuri
ta Diyos. Siya i Ama na Pangi-
noon tam a Jesu Cristo.
7 Tinanggap kam na Diyos.
Nadid, pati sikam éy tang-
gapén moy be i bawat esa a
kaguman moy, monda ma-
puri na tolay i Diyos.
8 Da tandaan moy, ti Cristo
éy inumange ta munduae
a tulungan na du Judeo, a
monda ipeta na a matapat
i Diyos, sakay tinupad na i
étanan a nipangako na Diyos
du apo-apo de to araw.
9 Sakay pati éy inumange
be se siya, monda du éwan
Judeo, éy purién de i Diyos
ta kagbi na dide. Ayun ya

ta kagi ni Cristo to kasulatan,
a "Purién ta ka ta harap du
tolay a éwan Judeo. Sakay
purién ta ka ta kanta ko."
10 Sakay te kagi a esa a
"Sikam a éwan Judeo, éy
kaguman moy be du tolay na
Diyos a magpasalamat!"
11 "Purién siya a tahod na
étanan a tolay ta mundua!"
12 Sakay tu kasulatan ni
Isayas, i kagi naa éy "Te
dumemét a apo ni Hese a
ienak. Humayag siya a siya
i maghari du éwan Judeo a
tolay. Siya i asaan dia."
13 I Diyos i asaan tama.
Ménalanginék diya, a atdinan
na kam maka ta kasayaan
moy sakay ta mapayapa a isip
dahil ta péniwala moy diya.
Monda i Banal a Espiritu éy
patibayén na pa i pag-asa
moy diya.

Tu Tungkulin Ni Pablo

14 A tétotop ko, méniwalaék a
mahusay i ugali moya. Tukoy
ko a mépospusan moy dén ta
hustu, monda maari kam a
négpaalalahanan.
15 Pero ta sulatae, éy mahig-
pit i pégpaala-ala kua dikam
tungkul ta sénganya a bagay.
Nisulat ko ye dikam ta kaluub
na Diyos diyakén
16 a naging utusanék ni
Cristo. I tungkulin kua éy tu-
lungan ko du éwan Judeo a to-
lay, da sakén i méngipahayaga
dide ta Mahusay a Baheta.
Mara sakén i méngatéda ta
Diyos du éwan Judeo a tolay.
Ey tanggapén na side, da
pinabanal side na Banal a
Espiritu.
17 Dahil ta pékiagum ko ni
Cristo Jesus, éy mésayaék ta
tarabaho ko ta Diyos.
18 I éasaan ko sana, a
pégkagian ko, éy tu nipagimet
ni Cristo diyakén, monda
maakit ko du éwan Judeo a
tolay, monda méniwala side ta
Diyos. Ey inakit ko dén side ta
kagi ko sakay ta tarabaho ko
be,
19 sakay tanda a makatakata-
taka, sakay ta tulung na
kapangyarian na Banal a
Espiritu. Kanya sakén, sapul
ta Jerusalem hanggan ta
Iliriko, éy nipahayag ko dén
i Mahusay a Baheta tungkul
ni Cristo.
20 Saya i hangad kua, a
méngipahayagék ta Mahusay a
Baheta ta maski ahe a lugar a
éwan de pabi tukoy ti Cristo,
monda éwanék magtoldu ta
natolduan dén na iba.
21 Da kagi na kasulatan, éy
"Du éwan pabi nakabaheta ta
tungkul diya, éy mabaheta
de, a mapospusan de dén."

Tu Gayak Ni Pablo

22 Kanya éwanék pabi
sina makaange dikam, da
mégtolduék pabi ta éye.
23-24 Pero nadid, da natapos
dén i tarabaho ko di banuwan
a éye, éy mégayakék a bu-
misita dikam ta Roma. Nale
a panahun éy gustu ko dén
a bumisita dikam. Ey nadid
gayak ko a tumulos dikam
ta péglakad ko ta Espanya. I
asaan ko bia, éy tulunganék
moy be, monda makatulosék
ta Espanya.
25 Pero nadid, éy méglakadék
pa ta Jerusalem, monda

kébilén ko pa sa i tulung me
a para du Judeo a méniwala ni
Jesus ta éya,
26 da te tolay a mehirap
ta éya. Ey du tétotop tam ta
Masedonia sakay ta Akaya,
pékabaheta de a te hirap
du Judeo ta Jerusalem, éy
négambagen side ta para dide.
27 Nalowas side tu isip a
négambagen. Ey talaga a da-
pat a tumulung side du Judeo
a te hirap, da éwan side Judeo.
Ey du éwan Judeo éy te kaba-
hagi side nadid ta kaluub na
Diyos du Judeo.
28 Kanya sakén, péngitugén
ko ta ambag de ta Jerusalem,
éy tumulosék dikam ta Roma,
ta péglakad ko ta Espanya.
29 Ey kédemét ko sina, éy
agumanék ni Cristo, monda
maariék a mégkagi dikam ta
kaigian moy.
30 Nadid, a tétotop ko, te
kaginék dikam. Alang-alang
ta Panginoon tam a Jesu
Cristo, sakay ta pégmahal
moy diyakén a gébwat ta
Espiritu, éy tulunganék moy
ta panalangin moy diyakén.
31 Ipanalanginék moy a
alagaanék na Diyos du éwan
méniwala ta Hudea a kontara
diyakén. Sakay du Judeo
a méniwala ta Jerusalem,
manalangin kam pad a
tanggapén de tu itugén ko
dide a tulung a gébwat du
éwan Judeo.
32 Ipanalanginék moy,
monda éng kaluuben na
Diyos, éy makademéték
dikam a mahusayék tu isip,
monda makatulosék dikam
ta mahusay a kéimang ko.
33 Edsina maka dikam ta
mahusay i Diyos. Siya i
kégébwatan na mapayapa a
isip tam. Kona sa.

16

Mékikumusta Ti Pablo Du Kadimoy Na

1 Ti wadi tam a Pebe, éy
katulung siya ta gurupu ta
simbaan ta Senkea. Mahusay
siya a bébe.
2 Tanggapén moy siya ta
mahusay, da sakup be siya
na Panginoon tam. Saya i
mahusay a ugali na tolay na
Diyos. Sakay aguman moy
siya ta maski anya a kailan-
gan na dikam, da meadu siya
a natulungan. Sakay inagu-
manék na be dén.
3 Ipékikumustaék moy de
Prisila a pasawa. Side i kagu-
man ko to éya a mégtarabaho
ni Cristo Jesus.
4 Nitaya de i buhay de
diyakén. Mégpasalamaték ta
Diyos dide, sakay du étanan
a éwan Judeo a méniwala ni
Jesus, éy mégpasalamat be side
dide.
5 Ipékikumustaék moy be du
tolay a mégsimba ta bile de
Prisila.
Ipékikumustaék moy be ni
Epeneto a kadimoy ko. Siya i
neditula ta Asia a méniwala ni
Cristo.
6 Ipékikumustaék moy be
ni Maria. Nagtarabaho siya
dikam ta mahigpit.
7 Ipékikumustaék moy be
de Androni a patwadi.
Kabébayan ko side, sakay

kaguman ko side to nikepihesu me. Tanyag side du apostol. Sakay neditol be side diyakén a méniwala ni Cristo.

8 Ipékikumustaék moy ni Amplia. Siya i kadimoy ko be ta Panginoon.

9 Ipékikumustaék moy ni Urbano a kaguman tam ta tarabaho tam ni Cristo, sakay ti Estaki a kadimoy ko.

10 Ey kona be sa ti Apeles. Tukoy ko a matapat siya ni Cristo. Ipékikumustaék moy be de Aristo a mététena.

11 Pati de Herodi a kabébayan ko, sakay de Narsiso a mététena. Kaguman tam be side ta Panginoon.

12 Ipékikumustaék moy be de Tiripe sakay ti Tiposa, sakay ti kadimoy ko a Persida. Mesipag side a mégtarabaho ta Panginoon.

13 Mékikumustaék be ni Rupo. Utusan be siya na Diyos. Sakay tu ina na, a ibilang ko a dada ko a tunay.

14 Mékikumustaék be ni Asinki, sakay ti Pilegon, éy ti Hermes, ti Patrobas, ti Hermas, sakay du kakaguman de.

15 Ipékikumustaék moy be ni Pilolo, ti Hulia, de Nereyo a patwade, sakay de Olimpas, sakay du kakaguman de a méniwala ni Jesus.

16 Négbatian kam ta matapat. Du étanan a tolay du simbaan ta éye éy mékikumusta be side dikam.

17 Nadid, a tétotop ko, te kaginék dikam a esa. Mangilag kam ta tolay a mékialam ta péniwala moy. Gustu de éy maghiwalay kam tu isip. I kona sa, éy kontara side ta inadal tam a tungkul ni Cristo, a tinanggap moy. Iwasan moy side.

18 Du mégtoldu ta kona sa, éy éwan side mégtarabaho ni Cristo, éng 'wan ta sarili de san a gustu. Lélokon de du mebait a tolay dahil ta pékisuyu de sakay ta pégkagi de a memahal.

19 Meadu a tolay i nakabaheta dén ta késunud moy ni Cristo. Ey mésayaék dikam ta éya. Ey sakén, éy gustu ko éy mapospusan moy i mahusay, sakay gustu ko a éwan kam tu malay ta medukés a bagay.

20 Diyos i méngatéda dikitam ta kapayapaan tam. Ewan male éy ipadaig na dikam ti Satanas.

Kagbian kam maka ta mahusay ni Panginoon tam a Jesu Cristo.

21 Ti Timoteo a kaguman ko se, éy mékikumusta siya dikam. Ey kona be ti Lusio, sakay ti Hason, sakay ti Sosipa. Side i kapareho ko a Judeo.

22 Sakén éy ti Tersio. Nipagsulat ko ti Pablo ta sulatae. Bumateék be dikam. Méniwalaék be ni Cristo.

23 Mékikumusta dikam ti Gayo. Sakén éy tumulosék ta bile de nadid. Sakay du tolay ta éye, éy mégsimba side ta bile de be. Mékikumusta be dikam ti Erasto. Siya i tusureru ta banuwanae. Sakay tu top tam a Kartus, bumate be siya dikam.

24 Kagbian kam maka ta
mahusay ni Panginoon tam a
Jesu Cristo. Kona sa.
25 Purién tam i Diyos! Pat-
ibayén na kam ta péniwala,
ayun ta Mahusay a Baheta a
ipahayag ko tungkul ni Jesu
Cristo. Ayun be ta katu-
tuhanan a nale a nelihim to
éya,
26 pero nadid éy tinu-
manyag dén ta étanan a tolay,
dahil to nisulat du purupeta
na Diyos. Saya i utus na
Diyos, monda i étanan a tolay
ta mundua, éy maniwala
maka dén side.
27 Purién tam i isiisesa a
Diyos! Siya san i matalin-
unga! Purién tam siya a éwan
tu katapusan, dahil ni Jesu
Cristo. Ewan dén. Pablo

Tu Purumeru a Sulat ni Pablo du Taga Korinto

1 Gébwat ye ni Pablo sakay
ti Sostenes a top tam. Piniliék
na Diyos a maging apostolék
ni Cristo Jesus.
2 Séye i sulat mia du sakup
na simbaan ta Korinto.
Sikam i tolay na Diyos, a kona
du iba-iba a tolay a méniwala
ni Panginoon tam a Cristo
Jesus. Pinili kam dén na
Diyos.
3 Tama tam a Diyos sakay ti
Panginoon tam a Jesu Cristo,
éy atdinan de kam maka ta
biyaya sakay ta kapayapaan.

Kaluub Ni Cristo

4 Palagiék a mégpasalamat ta
Diyos para dikam, da kinag-
bian kam na Diyos, dahil ni
Cristo Jesus. Mégpasalamaték
diya,
5 da mahusay dén i buhay
moya, sakay ta kagi moya éy
ta isip moya. Ey gébwat ya ni
Cristo.
6 Salamat, da matibay dén
i péniwala moy a nitoldu me
dikam a tungkul ni Cristo.
7 Kanya dinumemét dén
dikam du étanan a kaluub na
Diyos; éy méguhay kam dén
ta késoli na Panginoon tam a
Jesu Cristo.
8 Alagaan na kam hang-
gan ta katapusan, monda
kédemét na a maghukum, éy
demtan na kam a éwan tu
kasalanan.
9 Matapat i Diyos. Pinili na
kam a sikam i mékiaguma ta
anak na a Jesu Cristo a Pangi-
noon tam.

Dapat Négkaisa Kam

10 Nadid, sikam a tétotop ko,
dahil ta Panginoon tam a Jesu
Cristo, éy mékiohonék dikam.
Négkaisa kam tu péniwala.
Diyan kam néghiwalay.
11 Dahilan éy nibaheta
diyakén du kaguman ni Kloe
a néglébug kam kan.
12 Eng mara, te esa kan
a mégkagi, a "Sakupék ni
Pablo." Te esa man dén
a mégkagi, a "Sakupék ni
Apolos." Te esa man dén
a mégkagi, a "Sakupék ni
Pedro." Sakay te mégkagi
pa, a "Sakén éy sakupék ni
Cristo."
13 Bakit? Nahati-hati be-
man du méniwala ni Cristo? Ti
Pablo beman i nipakua ta ku-
dos a para dikam? Bininya-
gen kam beman ta ngahen ni
Pablo?
14-16 Salamat, da éwan ta
kam bininyagen, monda
éwan tu méképégkagi a
"Bininyagenék ni Pablo."
Naala-ala ko bale, i bininya-
gen ko sana éy ti Krispo sakay
ti Gayo, sakay de Esteban
a mététena. Pero éwanék
wade dén tu iba a bininyagen
dikam.
17 Dahilan éwanék se
pinaange ni Cristo a mag-
binyag ta tolay, éng 'wan
mégpahayagék ta Mahusay a
Baheta. Sakay i pégpahayag
kua éy éwan koman i matal-
inung a tolay. Dahilan éng
mégkagiék ta medisalad a
kagi, éy éwan mapospusan du

péngipahayagen ko i kahulugen na kamatayan ni Cristo to kudos.

Ti Cristo I Te Kapangyarian

18 Pero du talaga a mapahamak, éy idelan de tu nabaheta de to kudos. Ey sikitam a meligtas, éy tukoy tam tu kudos, a tanda ya na kapangyarian na Diyos a méngiligtas dikitam.
19 Da nesulat dén ta kasulatan, a sidaén na Diyos i isip du matalinung, monda éwan tu kabuluhan i isip dia.
20 Kanya nadid, éy éwan dén tu kabuluhan du matalinung a tolay, da nagpatunay dén i Diyos a mali-mali i isip du matalinung.
21 Ey gemtén na Diyos i plano na a matalinung, a éwan maari du tolay a mapospusan de i Diyos ta katalinungan de. Ey tu nipahayag me, éy kagi de a luku-luku. Ey saya i mangiligtas du méniwala.
22 Pero du Judeo, éy éwan side méniwala éng éwan de pa meta i tanda a makatakataka. Sakay du Griego, éwan side méniwala, da kontara ina to inadal de.
23 Kanya éng ipahayag me a nagpakamatay ti Cristo to kudos para ta tolay, éy méiyamut du Judeo. Sakay du éwan Judeo, kagi de a luku-luku tu nipahayag me.
24 Pero du pinili na Diyos a sakup na, éy Judeo, éy ta éwan Judeo. Side i méniwala a ti Cristo i te kapangyarian a gébwat ta Diyos a méngiligtas ta tolay. Siya i te isip a mahusay a gébwat ta Diyos.
25 Kanya tu isip na Diyos éy mas matalinung ta isip na tolay, sakay tu kapangyarian na Diyos éy mas mahigit pa ta kapangyarian na tolay.
26 Sikam a tétotop ko, isipén moy tu kalagayan moy to péngpili dikam na Diyos. Kétihék san dikam i matalinung. Kétihék san dikam i mataas. Eng'wan mababa kam san a tolay.
27 Pero du pinili na Diyos a sakup na, éy side ya du tolay a éwan matalinung, monda kédemét na oras, éy masanike du matalinung a tolay.
28 Pinili na Diyos du mababa a tolay a ngéngahinan de a medukés, monda maging éwan tu pasa du mataas a tolay.
29 Kanya éwan tu maari a magmalaki ta harap na Diyos.
30 Pero i Diyos éy pinékiagum na kitam ni Cristo Jesus. Siya i katalinungan tama. Tukoy tam i Diyos dahil ni Jesus. Dahil ni Jesus éy ibilang kitam na Diyos a éwan tu kasalanan; tolay na kitam dén. Iligtas kitam na Diyos, da minate ti Jesus to kudos.
31 Kanya te kagi ta kasulatan, a “Diyan kam magmalaki, éng 'wan Diyos i purién moya.”

2

Tu Nitoldu Ni Pablo

1 Sikam a tétotop ko, to
kéange ko sina dikam, éy ni-
pahayag ko dikam i tungkul
ta Diyos. Pero éwanék nag-
toldu dikam ta medisalad a
kagi.
2 I naisip kua éy éwanék tu
iba a itoldu dikam éng'wan ti
Jesu Cristo a nipako to kudos.
3 Kanya to kéange ko dikam,
éy nasanikeék dikam, a
négantingék a tahod.
4 Ewanék nagpahayag
dikam ta medisalad a kagi a
koman i kagi na matalinung;
éng'wan nikagi ko ta kapang-
yarian na Espiritu na Diyos.
5 Kanya tu péniwala moy to
kinagi ko, éy éwan dahil ta
kagi a medisalad, éng'wan ka-
pangyarian na Diyos i nag-
patunaya dikam a tutuhanan
tu nitoldu ko.

Tu Plano Na Diyos

6 Pero itoldu ko be i medis-
alad a kagi du méniwala ni
Jesus ta mahusay. Pero i
éya a medisalad a pégtoldu ko,
éy éwan kona ta medisalad a
pégtoldu na te tungkulin a to-
lay. I pégtoldu dia, éy malipas
san ya.
7 Eng'wan, i pégtoldu kua
éy medisalad a kagi a gébwat
ta isip na Diyos, a nelihim ta
tolay. I éya a kagi éy plano na
Diyos a nihanda na a para ta
kahusayan tam. Ey nihanda
na bagu nilalang i mundua.
8 Pero du te tungkulin a
tolay, éwan de tukoy i éya a
plano na Diyos. Eng napos-
pusan de maka, éy éwan de
binuno tu Panginoon tam to
kudos.
9 Pero nakagi dén ta ka-
sulatan, a "Nihanda dén na
Diyos i kaluub na a para du
mégmahal diya. Pero éwan tu
naketa to plano a nihanda
na; éwan tu nakabati éng
anya i nihanda na. Ewan tu
nakaisip to nihanda na."
10 Pero nadid éy pinaange
se na Diyos i Espiritu na a
néngipaliwanag dikitam to ni-
handa na a plano. Ey tu
Espiritu éy tukoy na i maski
anya a bagay. Maski i isip na
Diyos, éy tukoy na.
11 Mara, éwan tu maka-
pospos ta isip no iba a lélake.
I mapospusan mo sana éy tu
sarili mo a isip. Ey kona be sa
i Espiritu na Diyos--siya san i
makapospos ta isip na Diyos.
12 Ey nadid, i tukoy tam éy
éwan gébwat ta ugali na to-
lay. Eng'wan, pinaange diki-
tam na Diyos i Espiritu na.
Siya i mégpaliwanaga dikitam
ta memahal a plano na Diyos
dikitam.
13 Kanya éwan kame
mégtoldu ta kagi a gébwat
ta isip me san; éng 'wan i
pégtoldu mia éy kagi a gébwat
ta Banal a Espiritu. Kona
sa. Mégkagi kame ta kagi
na Espiritu na Diyos, éng
mégpaliwanag kame du tolay
a pégiyanan na Espiritu.
14 I tolay a éwan pégiyanan
na Espiritu na Diyos éy éwan
de tanggapén i gébwat ta Es-
piritu na Diyos. Kagi de a
luku-luku i gimet na Espiritu.
Ewan de mépospusan i gimet
na Espiritu, da éwan mégiyan
dide.
15 Pero i tolay a pégiyanan

na Banal a Espiritu, éy tukoy
de i maski anya; tukoy de i
katutuhanan éy ta éwan. Pero
du éwan méniwala éy éwan
de tukoy i ugali du tolay a
pégiyanan na Espiritu.
16 Da éwan tu nakapospos
ta isip na Panginoon. Ewan
tu makapagtoldu diya. Pero
sikitam éy tukoy tam i isip ni
Cristo.

3

Utusan Kame San Na Diyos

1 Sikam a tétotop ko, to
kébisita ko dikam, éy éwanék
nakapagtoldu dikam a kona
to gimet ko du tolay a
pégiyanan na Banal a Espiritu.
Da sikam, éy gégemtén moy
pabi tu dati moy a ugali.
Mara, mabulol kam pabi
ta péniwala moy ni Cristo.
Kanya medibo san a kagi tu
nipagtoldu ko dikam.
2 Mara, inatdinan ta kam
san ta gatas, da éwan moy
pabi kaya i kanén a mekétog.
Ey hanggan nadid éy éwan
moy pabi kaya,
3 da sésundin moy pabi
tu ugali moy a dati.
Bagay néglébug kam, sakay
négpanapanaghili kam, éy saya
i katunayana a sundin moy
pabi tu ugali moy a dati. Bakit
ahigén moy du tolay a iba a
éwan méniwala ta Diyos?
4 Bagay te mégmalaki dikam
a sakup ni Pablo, o dikaya
ni Apolos, éy saya i tandaa a
umaheg kam pabi du tolay a
éwan méniwala.
5 Bakit néglébug kam?
Akala moy wade éng
mataasék ni Apolos, o éng
ti Apolos i mataas diyakén.
Ewan moy beman tukoy a
pareho kame a mababa?
Utusan kame san na Diyos.
Nipahayag me san dikam
tu péniwala moy nadid.
Basta éwan pareho tu niutus
dikame na Diyos.
6 Mara, sakén i nagmula ta
bukél; ti Apolos i nagdileg.
Pero besa a sikame i nag-
patubu ta kayo. Diyos san i
nagpatubua.
7 Kanya éwan mahalaga tu
mégmula; éwan be mahalaga
tu mégdileg. Diyos san i ma-
halaga, da siya i mégpatubua
ta kayo.
8 Tu mégmula, sakay tu
mégdileg, éy pareho side a
mababa. Gantian side na
Diyos ayun ta tarabaho de.
9 Ey sikame ti Apolos, éy
mégkaguman kame san a
mégtarabaho ta Diyos ta uma
na. Ey sikam i uma na Diyos.
Mara, tu nimula me dikam,
sakay tu dinileg me, éy éwan
kayo, éng éwan tu Mahusay a
Baheta.

Halimbawa sikam, éy bile
kam dén na Diyos.
10 Ey sakén éy pinagkalu-
ubenék na Diyos a taga-
pagbile ta bile na. Kanya
nagimeték dén ta pundasiyon
na bile. Nadid te iba a lélake
a mégbile diya. Pero dapat
mangilag du tolay a mégbile
ta bile na Diyos.
11 Diyan side magimet ta
iba a pundasiyon, da te pun-
dasiyon dén ta bile na Diyos,
a ti Jesu Cristo ngani dén.
Ewan maari a magimet ta iba

a pundasiyon.
12 Nadid, sari-sari a
kasangkapan i gamitén de
ta pégbile de ta pundasiyon.
Te mégamit ta kasangkapan
a mahalaga: gintu, pilak,
sakay mahalaga a bito. Sakay
te mégamit ta kasangkapan
a mahuna: kayo, sakay
kawayan, sakay kugun.
13 Kédemét na aldew na
péghukum, éy mehayag i
tarabaho na bawat esa a tolay
na Diyos, éng mahusay, o éng
mahuna. Da puhubaan na
Diyos i tarabaho tam ta apoy.
14 Tu tinarabaho na bawat
esa to pundasiyon, éng
mabuhay ta apoy, éy atdinan
siya na Diyos ta gantimpala
na.
15 Pero éng matutod tu
tinarabaho de, éy éwan side
atdinan ta gantimpala de.
Mara, koman side i tolay a
lumuwas ta bile a métutod.
Buhay side, pero natutod i
étanan a ari-arian de.
16 Bakit! Ewan moy beman
mépospusan a sikam i bile na
Diyos? Kanya mégiyan dikam
i Espiritu na Diyos,
17 a sikam i bile na a sarili.
Ey parusaan na Diyos i maski
ti ésiya a mangsida ta bile na.
Ey sikam ngani dén i bile na,
da mégiyan dikam.
18 Diyan kam magkamali tu
isip. Eng te tolay sina dikam
a isip de a matalinung side
ayun ta ugali ta mundua, éy
dapat a ibutan de i kona sa
a isip de. Maari éng maging
mahina side tu isip, monda
makapospos side ta ugali na
Diyos. Nadid, éng kona sa, éy
matalinung side a talaga.
19 Dahilan du tolay a matalinung ta ugali ta mundua,
éy pégngihitan side na Diyos.
Kona man sa, éy nesulat dén
ta kasulatan, a "Pékebuyuén
na Diyos tu isip du matalinung."
20 Sakay "Tukoy na Diyos a
éwan tu pasa i isip du matalinung."
21 Kanya, diyan moy ipagmalaki i maski ti ésiya a tolay.
Inatdinan kam dén na Diyos
ta étanan a kailangan moy:
22 Sakén, sakay ti Apolos,
sakay ti Pedro i niatéd naa
dikam a mangtulung dikam.
I mundua, i buhay, i kamatayan, sakay i panahun
nadid, sakay i panahun a
dumemét, éy sikam i amo de
a étanan.
23 Pero sikam i sakup ni
Cristo. Ey ti Cristo éy sakup
na Diyos.

4

Du Apostol Ni Cristo

1 Tandaan moy; sikame ti
Apolos, éy utusan kame san
na Diyos. I tungkulin mia
éy méngipahayag ta Mahusay a
Baheta, a nelihim to éya.
2 Nadid, i mahalaga a gimet
na utusan, éy sumunud to
amo na.
3 Ey anya sakén? Mahusayék
a utusan, o éwan? Ewan ko
tukoy, Ewanék malungkut
éng pintasanék moy,
4 da Panginoon san i bahala a mégkagi éng sinunud
ko siya, o éng éwan. I isip
kua, éy éwanék tu kasalanan,
pero makay te kasalananék.
Tukoy na Diyos.

5 Kanya sikam, éy diyanék
moy pintasan, da éwan pabi
oras. Késoli na Panginoon, éy
siya i bahala a magpaliwanag
ta lihim a gimet na tolay, éng
tama, o éng medukés. Siya i
magpaliwanag ta hangad na
tolay, a ganti na dide ayun ta
gimet de.
6 Tétotop ko, i nisulat ko a
éye dikam éy ginamit ko dén i
ngahen me ti Apolos, monda
éwan moy kaleksapan tu ni-
toldu me dikam. Diyan moy
ipagmalaki tu esa, a idelan
moy tu esa; da pareho kame
san ti Apolos.
7 Bakit! Diyos i nangatéda
dikam ta mahusay a gemtén
moy.
Bakit mégmalaki kam?
Naleksapan moy wade a
Diyos i nangatéd ta buhay
moy.
8 Mégmalaki kam bale a
sikam san i kampian na
Diyos! Sikam bale san i
mayamana ta Diyos! Isip
moy hari kam bale dén ta
banuwan na Diyos. Pero
sikame a apostol, éy ewan
pabi. Gustu ko maghari kam
maka dén; makay pakultaden
moy kame be a maghari.
9 Pero éwan be. Da sikame
a apostol, éy pinaghirap
kame wade na Diyos ta mas
mahigit ta iba a tolay. Apién
kame na tolay. Kapareho
kame na pihesu a adene a
bunon na pulis. Tolay sakay
anghel i maketaa ta hirap me.
10 Sikame éy luku-luku
kame kan, da méniwala kame
ni Cristo. Pero sikam éy
mégmalaki kam a matalinung
kam ta péniwala moy. Sikame
éy mehina kame kan, pero
sikam éy mesibét i isip moya.
Sikam éy purién kam bale na
tolay. Ey sikame, éy apién de
kame san.
11 Hanggan nadid éy
mégtiis kame ta alép, sakay
eplék. Kulang i badu mia.
Ewan kame tu bile a sarili.
Sakay éng méglebut kame éy
pasakitan kame na tolay.
12 Mégtarabaho kame ta
mahigpit ta kanén me. Bagay
dustaén kame du tolay, éy
panalangin me san side.
Bagay lokuén de kame, éy
tiisén me san.
13 Bagay upusén de kame,
éy mebait kame san dide.
Hanggan nadid, éy apién de
kame a ibilang de kame a
mehupet.
14 I éye éy éwan ko nisulat
a monda masanike kam, éng
'wan gustu ko éy hatulan ta
kam. Da sikam i bilang anak
ko a mahal ko.
15 Dahilan, maski te
meaadu a mégtoldu dikam
ta tungkul ta péniwala moy
ni Cristo, éy sakén san i ama
moya. Da sakén i neditol
a nagpahayag dikam ta
Mahusay a Baheta ni Cristo.
16 I pékiohon kua dikam, éy
umaheg kam diyakén.
17 Kanya nadid, éy paangen
ko dén sina dikam ti Timoteo,
monda siya i magpaala-ala
dikam to pégtoldu ko ta bawat
simbaan a angayan ko. Ti
Timoteo, éy siya i mahal ko a
anak a matapat ta péniwalaan
tam.
18 Te sénganya wade sina

dikam a mégmalaki, da akala
de wade éy éwanék sina
dikam bumisita.
19 Pero éwan. Eng kaluuben
na Diyos, éy umangeék sina ta
sandali a panahun. Ey nadid,
kédemét ko sina, éy puhubaan
ko du mégmalaki sina, éng ta-
laga a te kapangyarian side a
gébwat ta Diyos.
20 Dahilan, éng sakup kam
na Diyos a talaga, éy éwan ma-
halaga tu kagi moy, éng'wan
tu gimet moy.
21 Anya i gustu moya?
Parusaan ta kam ta kédemét
ko, o mebaitéк dikam?
Eng éwan moy ibutan tu
kasalanan moy, éy parusaan
ta kam a talaga.

5

Parusa Ta Mégimet Ta Medukés

1 Nadid, te kaginék dikam.
Nabaheta ko dén a te
méngibébi ta ina ta gurupu
moya, a nékiagum kan ta
asawa nama na. Bakit?
Maski du éwan mékidiyos, éy
éwan side tu ugali a kona sa.
2 Bakit mégmalaki kam,
éng kona sa? Dapat kam a
masanike. I bilin kua dikam,
éy ibutan moy i lélake a éya ta
gurupu moy.
3 Sakén, maski adeyoék, éy
isipén ta kam. Ey naisip ko
dén a kailangan a parusaan
moy i éya a lélake ta kasalanan
na. Saya i bilin kua a gébwat
ni Panginoon Jesus.
4 Kanya, éng magmiting
kam, éy tandaan moy i bilin
ko a éye. Ey aguman kam na
Panginoon tam.
5 I bilin kua dikam, éy ibu-
tan moy i éya a lélake ta gu-
rupu moy. Ipadikép moy siya
ni Satanas, monda pasakitan
na siya. Eng kona sa, éy
makay magsisi siya, monda
meligtas i kaliduwa na ta
aldew na péghukum na Diyos.
6 Bakit mégmalaki kam a
mahusay kam, pero pébayan
moy i kona sa a te kasalanan?
Ataay! Ewan moy beman
tukoy, i tolay a te kasalanan
éy koman i te ladu a makaa-
hes. Eng éwan moy iadeyo tu
te ladu, éy umahes tu ladu na
dikam.
7 Kanya ibutan moy i lélake
a éya a te kasalanan, monda
mahusay kam a gurupu,
a éwan tu te kasalanan
dikam. Ey bilang éwan kam
tu kasalanan a talaga; da ti
Cristo, éy niatéd na i buhay
na para dikitam. Mara, siya
i tupa a binuno du Judeo to
Piyesta na Ala-ala.
8 Kanya sikitam, dapat tam
a alélahanén tu nikate ni Je-
sus para dikitam. Sakay ibu-
tan tam tu medukés dikitam,
monda mahusay tu péniwala
tam, a matapat kitam.
9 Nadid, kinagi ko dikam to
sulat ko a esa, a diyan kam
mékiagum ta tolay a méngibébi
éy ta méngilélake.
10 Pero du medukés a tolay
a éwan mékidiyos, éy besa a
side i kinagi kua dikam, da
éwan kam makaiwas dide, da
kabébayan moy side.
11 Eng éwan, i kahulugen
no kinagi ko dikam, éy diyan
kam mékiagum du tolay a kagi
de a méniwala side ni Jesus,

pero méngibébi side. Kanya
du top moy ta péniwala, éng
medukés side, mara éng te
medémot, éng te suméssamba
ta diyos-diyosan, éng te
méngdusta, éng te méglasing,
éng te mégtako, éy diyan kam
mékiagum dide. Maski éng
méngan kam, éy diyan kam
mékidipon dide.
12-13 Da sakén éy éwanék tu
katungkulan a magsumariya
du éwan méniwala ni Jesus.
Diyos i bahala dide. Pero
du te kasalanan a kasakup
na gurupu moy, éy dapat
moy side a sumariyaén.
Kona se i kagi ta kasulatan:
"Paibutén moy ta gurupu
moy tu medukés a tolay."

6

Eng Te Iabla Kam Ta Top Moy

1 Eng te esa dikam a mag-
abla to kaguman na, éy bakit
mégabla kam ta te tungkulin a
tolay a éwan mékidiyos? Dapat
du méniwala ni Jesus i mag-
sumariya ta abla moy.
2 Bakit! Ewan moy beman
tukoy a du tolay na Diyos
i magsumariya du iba a
tolay, ta kédemét na Diyos
a maghukum? Nadid, éng
sikam i magsumariya du
éwan mékidiyos a tolay ta
panahun a dumemét, éy
bakit éwan kam maari nadid
a magsumariya ta kétihék san
a abla de?
3 Sakay pati, sumariyaén
tam be du anghel na Diyos.
Kanya maari kam nadid a
magsumariya du kaguman
moy sina a te abla.
4 Pero éng te mégabla
sina dikam, éy bakit
mégpasumariya kam du tolay a
éwan méniwala ta Panginoon
tam. Sakay pati éy éwan side
sakup na simbaan moy?
5 Ewan kam beman
mésanike dide? Bakit! Ewan
beman tu esa dikam sina
a maari a magsumariya, a
magpayo du kaguman moy
a magabla?
6 Ewan wade, da méngidimanda
kam tu top moy ta péniwala.
Sakay pati éy tolay a éwan
mékidiyos i pégsumariyaén
moya!
7 Eng iabla moy tu kagu-
man moy, éy saya i katu-
nayana a nagkamali kam.
Ewan beman maari a tiisén
moy san dén tu méngapi
dikam, sakay palipasén moy
san tu méngdaya dikam?
8 Pero sikam, éwan wade sa
kona i ugali moya, da sikam
i méngapi du kaguman moy
a méniwala, sakay méngdaya
kam be dide!
9 Bakit! Ewan moy beman
tukoy, a du medukés a tolay,
éy éwan side tu kabahagi ta
kaharian na Diyos? Diyan
kam magkamali tu isip. Tu
tolay a méngibébi, sakay
du méngilélake, sakay du
méniwala ta diyos-diyosan,
sakay du méngagew ta te
asawa, sakay du bakla,
10 sakay du mégtako,
sakay du medémot, sakay
du méglasing, sakay du
méngdusta, sakay du
méngdaya--du kona sa a tolay
éy éwan side tu kabahagi ta
kaharian na Diyos.

11 Kona sa i sénganya
dikam to éya. Pero nadid
éy nilinis kam dén na Diyos
ta kasalanan moy. Sinakup
na kam dén. Nibilang kam
dén na Diyos a éwan kam tu
kasalanan, dahil tu gimet ni
Panginoon Jesu Cristo, sakay
tu gimet na Espiritu na Diyos.

Purién Moy I Diyos Ta Bégi Moya

12 Nadid, makay te mégkagi
sina, a "Maariék a mégimet
ta maski anya, da nilinisék
na dén to kasalanan ko."
Pero éwan. Da tandaan moy,
te gimet be a magpadukés
dikam. Mara sakén, maariék
a magimet ta maski anya,
pero éwanék ipasakup ta
madukés a ugali.
13 Mara, éwan ka tu
kasalanan éng méngan ka,
da gustu na tiyan mo i
kanén. Pero te panahun be a
pahintuén na Diyos i péngan
na tolay. Nadid, makay isip
mo éwan ka be tu kasalanan
éng méngibébi ka, o dikaya
méngilélake, da siya be ya i
gustu na bégi mo. Pero éwan!
Kasalanan ya! I bégi mo éy
éwan para ta péngibébi, éng
'wan para ta Panginoon. Ey
sinakup dén na Panginoon i
bégi tama.
14 I Diyos, éy binuhay
na a huway ti Panginoon
Jesus. Ey kona kitam be sa, a
pabuhayén na be i bégi tama,
dahil ta kapangyarian na.
15 Ewan moy beman tukoy
i bégi tama éy sakup dén
ni Cristo? Ey nadid, éng
kona sa, éy éwan kam maari a
mékiagum ta medukés a bébe.
Medukés ina a tahod!
16 Ewan moy beman tukoy
i méngibébi éy maging isesa
side tu bégi. Da kagi na Diyos
éy "Maging isesa side."
17 Pero éng mékiagum kam
ta Panginoon éy maging isesa
kam tu isip.
18 Kanya diyan kam
méngibébi éy ta méngilélake.
I iba a kasalanan éy éwan na
paduksén i bégi na tolay. Pero
tu méngibébi, éy paduksén na
i bégi na a sarili.
19 Bakit! Ewan moy tukoy
a i bégi moy éy bile na Ba-
nal a Espiritu? Mégiyan siya
dikam. Saya i kaluub na
Diyos dikam. I bégi moy éy
éwan moy koo, éng 'wan koo
na Diyos,
20 da binugtong na kam ta
dikél a halaga. Kanya purién
moy i Diyos ta bégi moya.

7

Tu Pégpakelagip Tungkul Ta Péngasawa

1 Nadid, saye i sengbet kua
dikam tungkul to nipake-
lagip moy diyakén to sulat
moy: Eng éwan mangasawa i
lélake, éy mahusay ya a ugali.
2 Pero dapat mangasawa
i bawat lélake, monda mai-
wasan de i péngibébi. Da-
pat be a mangasawa i bawat
bébe, monda maiwasan de be
i péngilélake.
3 Sakay dapat tupadén na
lélake i tungkulin na to asawa
na. Sakay kona be sa tu bébe.
Diyan moy idelan tu asawa
moy, éng mékidudug dikam.

4 Dahilan tu lélake, siya i
te kapangyarian ta bégi na
asawa na. Ey kona be sa tu
bébe, éy te kapangyarian be
siya ta bégi na asawa na. I
bégi mo, éy koo dén na asawa
mo.
5 Kanya diyan moy idelan
i asawa moy. Maari a éwan
kam magdudug éng nagka-
sunduan moy a manalangin
kam. Pero sandali san.
Kétapos moy, éy magdudug
kam man dén. Makay éwan
kam makatiis, a tulos kam a
toksoén ni Satanas.
6 Nadid, saya i sengbet kua
dikam to nipakelagip moy.
Ewan kam tu kailangan a
mangasawa; pero éng gustu
moy éy maari be.
7 I gustu ko makaa éy
kaparehoék moy a éwan tu
asawa. Pero éwan paripareho
i kaluub na Diyos dikitam.
8 Ey saye i bilin kua dikam
a éwan tu asawa, sakay
sikam a bilo: éng umaheg
kam diyakén a éwan kam
mangasawa, éy mahusay.
9 Pero éng éwan kam
makatiis, éy maari kam a
mangasawa. Maigi pa i te
asawa kesira ta magkasala.
10 Nadid, saye i utus kua
dikam a te asawa dén. Ey
gébwat ta Diyos i kagi ko a
éye: Diyan humiwalay i bébe
ta asawa na.
11 Pero éng humiwalay tu
bébe, éy diyan siya manga-
sawa a huway. O dikaya
makipagkasundu san siya to
asawa na. Sakay diyan hi-
walayan na lélake tu asawa
na.
12-13 Nadid, sikam a te
asawa a éwan méniwala ta
Panginoon tam, éy te bilinék
be dikam. Pero éwan ye utus
na Diyos; éng'wan gébwat san
diyakén: Eng te asawa ka a
éwan méniwala, pero gustu
na pabi a mékiagum diko, éy
diyan mo siya hiwalayan.
14 Dahilan tu éwan méniwala
éy sakupén siya na Diyos
dahil to péniwala no asawa
na. Eng éwan sa kona, éy éwan
sakup na Diyos du anak moy.
Pero sakup side na Diyos a
talaga.
15 Pero tu asawa mo a éwan
méniwala, éng gustu na a hu-
miwalay, éy pabayan mo siya
a humiwalay. Pakultaden
moy i kona sa, da gustu na
Diyos éy mebait kitam san ta
iba a tolay.
16 Bakit isip mo a meligtas
tu asawa mo éng umagum
san diko? Ewan mo tukoy,
éng meligtas siya, éng éwan.
Kanya éng pumilit siya a
mékihiwalay, éy diyan mo siya
sésawayén.

*Diyan Moy Baguén I Kala-
gayan Moy*

17 Nadid, saye i utus kua
ta bawat simbaan a angayan
ko: Dapat sugsugén na bawat
esa dikam i nipagkaluub
dikam na Panginoon to
nipangsakup na dikam.
18 Mara, éng Judeo ka
to nipangsakup diko na
Diyos, éy diyan mo ibutan tu
pagkajudeo mo. Eng éwan ka
Judeo to nipangsakup diko
na Diyos, éy diyan ka maging

Judeo. Diyan ka ipébugit a
kona du Judeo.
19 Da éwan mahalaga ta
Diyos i lahi mua, éng Judeo
ka, o éng éwan ka Judeo.
Eng'wan i mahalaga a gimet
moy éy sundin moy i utus na
Diyos.
20 Kanya diyan moy baguén
i dati a lagay moy to ni-
pangsakup dikam na Diyos.
21 Mara, éng utusan ka
san to nipangsakup diko na
Diyos, éy diyan mo iwasan tu
pagkautusan mo. Pero éng
maketa ka ta kalayaan mo, éy
maari be.
22 Da tandaan moy, tu
utusan, éng ipasakup siya ta
Panginoon, éy ibilang siya
na Panginoon a malaya dén.
Sakay tu malaya a tolay,
éy siya i maging utusan ni
Cristo.
23 Binugtong kam dén
na Diyos ta dikél a halaga.
Kanya diyan kam mag-
pasakup ta iba a tolay.
24 Kanya nadid, sikam a
tétotop ko, éy diyan moy pil-
itén a baguén tu dati a kala-
gayan moy to nipangsakup
dikam na Diyos.

Tungkul Du Ewan Tu Asawa

25 Nadid, tungkul man dén
du éwan tu asawa, éy éwanék
tu utus a gébwat ta Pangi-
noon. Pero maari kam a
umasa ta kagi ko a sarili,
da agumanék na Panginoon
tam.
26 Nadid, dahil ta mahigpit
a hirap moy, éy naisip ko a
maigi pa a diyan mangasawa
du éwan tu asawa.
27 Ey sikam a lélake a te
asawa dén, éy diyan moy side
hiwalayan. Pero éng éwan
kam pabi tu asawa, éy diyan
kam mangasawa.
28 Pero éng mangasawa
kam, éy éwan kam tu
kasalanan. Pero du manga-
sawa, éy magdanas side ta
hirap. Ey gustu ko maiwasan
moy i mehirap a buhay.
29 A tétotop ko, kanya ibilin
ko dikam i kona se, éy dahil
éy adene dén i katapusan.
Kanya sapul nadid, sikam a
lélake a te asawa, éy diyan
kam maabala du asawa moy.
30 Sakay diyan kam maa-
bala ta kalagayan moy. Mara
éng te hirap kam, éng masaya
kam,
31 éng te meadu kam
a kasangkapan, éng
mégnigosiyo kam, éy diyan
moy side kéabalaan ta péniwala
moy ni Jesus, da adene dén i
katapusan na mundua.
32 I gustu kua éy éwan kam
tu katagigen a mangabala
dikam. Mara tu lélake a éwan
tu asawa, éy isipén na san
i gimet na Panginoon, éng
anya i kasayaan na diya.
33-34 Sakay du madiket, éy
isipén de be san i gimet na
Panginoon. Gustu de tu-
padén de i kaluuben na Diyos
dide. Pero du te asawa, éy
isipén de i kalagayan de, éng
anya i kasayaan no asawa
de. Du te asawa dén, éy
mégsalawahan side, da gustu
de a aguman de i Diyos. Pero
gustu de be a aguman du
asawa de.

35 Kanya i nisulat ko a éye, éy monda aguman ta kam. Ewan ta kam gipusén a mangasawa. Basta i gustu ko sana, éy gemtén moy i mahusay, monda éwan tu maabala dikam ta péniwala moy ta Panginoon.

36 Nadid, tungkul ta magkatipan a nagkasunduan de dén a éwan magagum. Eng gustu no lélake a tahod a magagum side to katipan na, mara éng mahigpit i pagkagustu na diya, éy maari. Dapat side a magasawa. Ewan ya kasalanan.

37 Pero éng naisip no lélake a éwan siya mangasawa, mara éng matiis na a éwan umadene to katipan na, sakay éwan tu magpilit diya, éy maari be. Diyan siya mangasawa.

38 Kanya tu mangasawa to katipan na, éy mahusay ya. Sakay tu éwan mangasawa, éy lalo a mahusay.

39 Nadid tu bébe, éy kailangan siya a mékiagum to asawa na habang buhay tu asawa na. Pero éng mate tu lakay na, éy maari siya a mamakét. Basta tu pakét na éy dapat be a méniwala ni Jesus.

40 Pero lalo a mahusay tu bilo éng éwan mamakét. Saya i isip kua. Ey méniwalaék a sé' be ya i kaluuben na Espiritu na Diyos.

8

Tungkul Ta Niatang De

1 Nadid, ipaliwanag ko dikam i tungkul ta pilas a niatang de ta diyos-diyosan, éng maari tam a kanén, o éng éwan.

Nadid, tukoy ko a sikitam a méniwala éy sikitam i makapospos ta mahusay a gimet. Pero mangilag kam--makay ipagmalaki moy i napospusan moy. Maigi pa éy mahalén moy i iba a tolay kesira ta magmalaki kam dide. Saya i kahusayan de.

2 Eng te magmalaki ta napospusan na, éy saya i katunayana a kulang pabi i napospusan na.

3 Pero tukoy na Diyos i mangmahal diya, a saya i sakupén naa.

4 Nadid, tungkul to pilas a niatang ta diyos-diyosan, tukoy tam a éwan tu pasa i diyos-diyosan. Ewan tu iba a diyos éng éwan i Diyos ta langet.

5 Te kalakalase a talaga a espiritu ta langet sakay ta luta, a péniwalaan du iba a tolay.

6 Pero sikitam, i péniwala tama éy isesa san i Diyos. Siya éy Tama tam a naglalang ta mundua. Siya i asaan tama. Isesa san i Panginoon tam. Ey siya éy ti Jesu-Cristo. Siya be san i asaan tam. Pinaglalang siya na Diyos ta mundua.

7 Nadid, maski napospusan tam dén i éya, du iba a kaguman tam éy éwan de pabi natukoy. Te séngasénganya ta gurupu moy a sinumamba ta diyos-diyosan to éya. Kanya isip de a te kasalanan side éng kanén de i pilas a niatang ta diyos-diyosan.

8 Pero éwan, da éwan mégingél i Diyos éng kanén
moy i pilas a niatang. Ewan
importante ta Diyos éng
kanén moy, o éng éwan.
9 Pero entan moy. Maski
maari kam a méngan ta pi-
las a éya, éng kanén moy,
éy mangilag kam. Makay
mangatéd ya ta kasalanan du
kaguman moy a mehina pabi
tu péniwala.
10 Mara, tu tolay a mehina
pabi tu péniwala, éy tukoy na
a mékapospos ka dén. Na-
did, éng meta na ka a méngan
ta pilas a niatang to diyos-
diyosan, makay kagi na a
maari be siya a méngan, da
éwan bawal diko.
11 Ey nadid, éng tulos na
a kanén, éy makay magsisi
siya a magsisi, da akala na
a te kasalanan siya. Na-
did, makay ipebut mo diya
tu péniwala na ni Jesus, a tu-
los mapahamak siya. Diyan
mo dén, da siya i top mo ta
péniwala, a nagpakamatay ti
Cristo diya.
12 Eng kona sa, éy te
kasalanan kam ni Cristo, da
niatéd moy i nipagkasala no
top moy a mehina pabi tu
péniwala.
13 Kanya sakén, éng te pi-
las a mangatéd ta ipagkasala
no top ko, éy éwan ko kanén,
hanggan.

9

*Maari I Apostol a Ipagas-
tos*

1 Mara sakén, éy inutu-
sanék ni Jesus a maging apos-
tol. Ewanék tu kailangan a
sumunud ta iba a tolay, da
naketaék ta Panginoon Jesus!
Sikam i bunga na tarabaho
ko ta Panginoon.
2 Maski te iba a mégidel ta
pagkaapostol ko, éy tukoy
moy dén a apostolék, da
sikam i mégpatunaya a apos-
tolék a talaga.
3 Saya i sengbet kua du
mégsiyasat diyakén, a kagi de
a éwanék apostol ni Jesus.
4 Nadid, éng apostol kame
ti Bernabe, éy bakit kagi de a
éwan kame maari a ipagastos
dikam ta kailangan me?
5 Mara sakén, éwanék
beman maari a mangasawa,
éng gustu ko maka, monda
te asawaék be a kumuyog
diyakén ta péglebut me? Du
iba a apostol, sakay du top
ni Jesus, sakay ti Pedro, éy
kékuyugén de du asawa de.
Ey sikame éy éwan kame bale
maari?
6 Bakit sikame bale san
ti Bernabe i te kailangan a
mégtarabaho ta gastos me,
Pero du iba a mégtoldu dikam
éy éwan!
7 Mara tu sundalu, éy
gastosan siya na gubiyerno.
Tu mégmula éy makinabang
siya ta bunga na. Sakay
tu mégpastor ta tupa, éy
makinabang siya ta gatas de.
Pero sikame éy éwan kame tu
suweldu ta pégtoldu me.
8 Ey éwan san sakén i
mégkagi a dapat magastos
kam ta mégtarabaho dikam,
da nesulat be dén ta kautusan
9 ni Moises, a “Diyan mo
busalan tu baka a ipagpaégik

mo.” Ey anya, isip moy baka
san i alélahanén na Diyos?
10 Ewan, sikitam i
alélahanén na. Dahil dikitam
éy nesulat ina, da du tolay
a mégaradu éy umasa side a
makinabang side éng oras
dén a magapas. Ey kona be sa
du mégégik, a umasa be side.
11 Ey nadid, éng nimula
me dikam i kagi na Diyos,
éy bakit éwan kame maari
a umasa dikam, a gastosan
moy kame?
12 Du iba a mégtoldu, éng
maari side a ipagastos dikam,
éy lalo dén sikame.

Pero maski maari kame éy
éwan kame mégaged dikam,
éng'wan tiisén me san i hirap
me. Makay idelan du tolay i
Mahusay a Baheta ni Cristo,
éng meta de kame a magaged.
13 Mara du mégtarabaho
ta Templo, éy alapén de tu
kanén de ta éya. Te pékinabang
side ta niatéd du tolay ta éya.
14 Ey kona be sa i niutusa
na Diyos éy du mégpahayag
ta Mahusay a Baheta, éy da-
pat gastusan side du tolay a
mégbate to kagi de.

15 Pero sakén, maski
maariék a pagastos dikam,
éy éwanék nagaged dikam.
Sakay éwan ko kanya nisu-
lat ye dikam éy monda
magagedék dikam. Ewan!
Maski mateék éy éwanék
magpagastos dikam; monda
maariék a mégmalaki a éwanék
nagaged dikam.
16 Pero, éwanék magmalaki
a nagpahayagék ta Mahusay
a Baheta. Ewan. Da saya i ni-
utus na Panginoon diyakén.
Hus, magkamiték ta hirap éng
éwanék mégpahayag ta éya.
17 Mara, i tungkulin ko a éye
a mégpahayag, éng ginimet ko
san, éy maariék a ipagastos.
Pero éwan, da tupadén ko san
tu niutus diyakén na Diyos.
18 Nadid, éng éwanék tu upa,
éy anya i gantimpala kua?
I panggantimpalaan sana
diyakén éy tu pégpahayag ko
ta tolay a éwanék tu bayad.
Maski maariék a ipagastos,
éy inidelan ko.
19 Nadid, maski éwanék
tu kailangan a sumunud ta
tolay, éy sumunudék dide.
Naging utusanék de, monda
makaakiték ta lalo a meadu a
ipasakup ni Jesus.
20 Bagay kaguman ko du
Judeo, éy ahigén ko i ugali
de, monda tanggapanék de
éng akitén ko side. Maski
éwanék sakup ta utus na
Judeo, éy ipasakupék be,
monda maakit ko side.
21 Bagay kaguman ko du
éwan Judeo a tolay, éy ahigén
ko be i ugali dia. Side, éy éwan
side sakup ta utus na Judeo.
Kanya éng kaguman ko side,
éy éwanék be ipasakup ta utus
na Judeo. (Pero sundin ko
pa i utus ni Cristo.) Ahigén
ko side, monda méniwala side
éng akitén ko side.
22 Bagay kaguman ko du to-
lay a mehina pabi tu péniwala,
éy ahigén ko be side, monda
tanggapénék de be, monda
patibayén ko i péniwala de.
Maski anya a kalase na tolay,
éy ahigén ko side a mebaiték
dide, monda éy tanggapén de

maka i pégtoldu kua, a tulos
meligtas side.
23 Ginimet ko i étanan a
éya, alang-alang ta Mahusay
a Baheta. Sakay gemtén ko
be monda te kabahagiék ta
gantimpala na Diyos.
24 Mara ta rombaan,
meadu i maginan, pero tu
manalo san i makaalap ta
gantimpala. Ey nadid sikam
a méniwala ni Cristo, pumilit
kam be a magtarabaho para
ta Panginoon, monda atdi-
nan na kam ta gantimpala
moy.
25 Mara du magkontes,
éy pilitén de i bégi dia a
mégparaktis a mégparaktis,
monda makaalap side maka
ta gantimpala de a maseplot
san a maibut. Pero sikitam,
éy pumilit kitam ta péniwala
tam, monda makaalap kitam
ta gantimpala tam a éwan
maibut.
26 Kanya sakén, éy pilitén
ko a tupadén i tungkulin ko
a niutus diyakén na Pangi-
noon. Mara, deretso i ginan
ko. Mesipagék a mékilaban ta
kontes.
27 Pahirapan ko i bégi
kua, a pilitén ko a éwanék
magkasala. Mégantengék
maski nagpahayagék ni
Jesus, makay éwanék atdinan
na Diyos ta gantimpala ko,
éng maabalaék ta péniwala ko.

10

Baheta Tungkul Ta Diyos-diyosan

1 Sikam a tétotop ko, gustu
ko a alélahanén moy tu nan-
yari du apo-apo tam to araw,
to nikuyog de ni Moises to
melawa a ilang a lugar. To
péglebut de, éy nalduman side
no kuném a nangigiya dide.
Inumahabes side ta Medideg
a Diget.
2 Mara, koman side i
nabinyagen to kuném sakay
to diget, da nagpasakup side
ni Moises.
3 Sakay néngan side a étanan
to kanén a gébwat ta Diyos.
4 Sakay ininom de a étanan
tu dinom a pinabukal na
Diyos to bito. I éya a bito,
éy halimbawa ni Cristo, éy
siya éy kinumuyog dide to
péglebut de.
5 Pero maski kona sa, éy
mégingél i Diyos ta meadu
dide, a tulos pinarusaan na
side hanggan minekalat dén
tu bangkay de ta éya a ilang.
6 Nadid, i éya a nanyari
du Judeo to ilang a lugar, éy
himala ya dikitam, monda
éwan tam gemtén i medukés, a
kona to ginamet de.
7 Diyan kam suméssamba
ta diyos-diyosan a kona ta
sénganya dide. Nesulat dén
a nagkasayaan kan side, a
nagsayaw to diyos-diyosan.
8 Sakay diyan kitam
méngibébi a kona ta sénganya
dide. Kanya pinabuno na
Diyos i éduwapulu éy ta étélo
a libu ta esa a aldew.
9 Sakay diyan moy
puhubaan i Panginoon, da
éwan na pabayan i kasalanan
moy. Side éy pinuhubaan
de i Diyos, éy pinabuno na i
meadu dide ta ulag.
10 Diyan kam méglekramo a
kona ta sénganya dide. Kanya

tu anghel a mégbébuno, éy binunu na du naglekramo.

11 Nadid, i éya a nanyari du
apo-apo tam éy monda tan-
daan du iba. Sakay nesulat
dén para dikitam, monda ma-
tolduan kitam, a diyan tam
ahigén tu kasalanan de. Da
adene dén nadid i katapusan.

12 Makay isip moy éwan
kam magimet ta medukés.
Mangilag kam; makay
magkasala kam.

13 Ewan pabi tu pagsubuk
a dinumemét dikam a éwan
nadanasan na iba a tolay.
Pero matapat i Diyos, éwan
na pakultaden a masubukan
kam ta higit pa ta kaya moy.
Eng'wan, kédemét na pag-
subuk dikam éy patibayén
na i isip moy, monda matiis
moy.

14 Nadid, a kakaguman ko,
diyan kam méniwala ta diyos-
diyosan.

15 Sikam éy te isip kam.
Kanya isipén moy i kagi ko a
éye.

16 Bagay mapisan kitam
a umaheg to katapusan
a péngapon na Panginoon,
éy magpasalamat kitam to
inumén tam a alak; sakay ta
péginom tam, éy mégebahagi
tam to dige ni Cristo. Sakay
tu tinapay a pisad-pisadén
tam a kanén tam, éy saya i
mégebahagi tam be to bégi ni
Cristo.

17 Nadid, esa momon tu
tinapay. Ey sikitam, maski
meadu kitam, éy maging is-
esa kitam be dén a bégi, da ba-
habahagién tam a kanén tam
i esa a momon a tinapay.

18 Entan moy tu ugali du
Judeo. Eng kanén de i pilas a
niatang dén to pégatangan éy
mékipagesa side to mégatang.

19 Nadid, anya i gustu a ka-
gin no kinagi ko a éya? Anya,
kinagi ko a te buhay tu diyos-
diyosan, o te kabuluhan tu
niatang de ta diyos-diyosan?

20 Ewan! I gustu kua a
kagin, éy bagay mégatang
du tolay ta diyos-diyosan, i
péngihayinan dia éy éwan ta
Diyos, éng'wan ta dimonyo!
Diyan kam mékidipon dide.
Sala ko a mékiagum kam ta
dimonyo.

21 Ewan maari a mékidipon
kam ta péngapon na Pangi-
noon sakay tulos kam be a
mékidipon ta péghayinan de ta
dimonyo.

22 Ataay, isip moy beman
éwan mégingél i Diyos du
mégkona sa? O siguru isip
moy mesibét kam diya, a
éwan tu maanya dikam?

23 Nadid, makay te mégkagi
a maari kitam kan a magimet
ta maski anya. Pero éwan. Da
te gimet be a mégpadukés diki-
tam. Tutuhanan ya a maari
kitam a magimet ta maski
anya, pero bakit magimet
kam ta éwan makatulung ta
tolay?

24 Diyan moy isipén tu sarili
moy, éng'wan i sarili na iba.

25 Maari a méngan kam
ta maski anya a pilas a
iyébugtong de ta palengke.
Kanén moy san; pero diyan
moy pakelagip éng gébwat
ta pégatangan, monda éwan

kam matageg a makay te
kasalanan kam.
26 Dahilan i mundu, sakay i
étanan a édse ta mundu éy koo
na Diyos. Kanya éwan bawal
a kanén tam.
27 Nadid, mara te tolay a
éwan méniwala, éng pékanén
de kam, éy kanén moy san
i maski anya a ihayin de
dikam. Diyan moy ipake-
lagip éng gébwat ta pégatangan,
monda éwan kam matageg a
makay te kasalanan kam.
28-29 Pero éng te mégkagi
dikam, a "Gébwat ina ta
pégatangan ta diyos-diyosan,"
éy diyan moy kékanén. Alang-
alang to négkagi dikam éy
diyan moy kanén; makay
matageg siya a te kasalanan
kam.
Makay kagi moy, a "Maski
métageg i iba a tolay a te
kasalanan kitam, éy kanén
tam san, da éwan be bawal."
30 O makay kagi moy, a
"Bakit sawayén de kitam ta
kanén tam, éng nipagpasala-
mat tam be dén ta Diyos?"
31 I sengbet ko man déna
ta éya, éy gemtén moy san i
mahusay, monda purién na
tolay i Diyos. Maski méngan
kam, maski méginom kam, éy
gemtén moy i pangpurian de
ta Diyos.
32 Diyan kam pégsapulan
na kasalanan na iba a tolay,
maski Judeo, maski éwan
Judeo, maski du top moy ta
péniwala.
33 Mara sakén, mékisuyuék
ta étanan a tolay. Pero
éwanék kanya mékisuyu dide
éy monda agumanék de.
Eng'wan, alang-alang dide,
monda meligtas side.

11

Tungkul Ta Pégalibunbun Eng Manalangin

1 Ey sikam, ahigénék moy, a
kona ta péngaheg ko ni Cristo.
2 Nadid, sakén éy masayaék
dikam, da maala-alaék moy,
sakay sésundin moy i étanan a
nitoldu ko dikam.
3 Pero gustu ko a mapospu-
san moy a ti Cristo i te sakup
ta bawat lélake; i lélake éy te
sakup ta asawa na; i Diyos éy
te sakup ni Cristo.
4 Kanya tu lélake, éng man-
alangin, o mégtoldu ta kagi
na Diyos a te alibunbun tu
ulo, éy éwan siya tu galang ni
Cristo.
5 Sakay tu bébe, éng man-
alangin siya, o mégtoldu ta
kagi na Diyos a éwan tu ali-
bunbun, éy makasanisanike
be ya. Koman i pinokpukan a
bébe.
6 Eng mégidel tu bébe
a mégalibunbun éy dapat
pa siya ipapukpok. Pero
kasanisanike i bébe a apehit
tu buk. Kanya dapat i bébe a
magalibunbun.
7 Pero tu lélake, éy éwan
maari a mégalibunbun, da te
kapangyarian i lélake a kona
ta Diyos. Pero tu bébe, éy
sumunud siya ta lélake.
8 Dahilan tu neditol a lélake
to araw éy éwan gébwat to
bébe. Eng'wan, tu bébe i
négébwat to lélake.
9 Sakay éwan be nilalang i
lélake para ta bébe, éng 'wan

nilalang i bébe alang-alang ta
lélake.
10 Kanya dapat mégalibunbun
i bébe, da saya i tandaa a
sakup siya na asawa na. Saya
i patunay naa du anghel, a
gumalang siya ta asawa na.
11 Pero kaluuben na Diyos,
éy umasa i bébe ta lélake,
sakay umasa i lélake ta bébe.
12 Da gébwat tu bébe to
lélake to araw. Pero nadid éy
nienak na bébe i lélake. Sakay
gébwat ta Diyos i étanan.
13 Anya i isip moya? Maari
tu bébe a manalangin a éwan
mégalibunbun? Ewan!
14 Dahilan i ugali tam
éy medukés tu lélake a
mégpaatakdug ta buk na.
15 Pero memahal tu bébe a
mégpaatakdug ta buk na, da
saya i mégealibunbun naa.
16 Nadid, éng te mékipagpasuway
ta éye, i makagi ko sana, éy
éwan kame tu iba a ugali. Ey
sé' be ya i ugalia du tolay a
méniwala ta Diyos ta iba-iba a
simbaan.

Tu Katapusan a Péngapon Na Panginoon

17 Nadid, te hatulék man
dén dikam a iba. Pégkagian
ta kam, dahilan éng mégpisan
kam éy éwan mahusay tu
pégmiting moy, éng éwan
medukés.
18 Dahilan éy nabaheta ko
a bagay magmiting kam éy
éwan kam négkaisa tu isip.
Eng'wan, magurugurupu
kam kan. Katutuhanan
siguru ya.
19 Kailangan wade dikam a
magurugurupu kam, monda
mapospusan moy éng ti ésiya
dikam i matapat.
20 Bagay mégmiting kam éy
kagi moy a ahigén moy tu kat-
apusan a péngapon na Pangi-
noon. Pero iba i péngan moy.
21 Dahilan i bawat esa
dikam éy medémot a méngan
ta bilon na. Ewan moy
diponén du kaguman moy
a kulang tu kanén. Sakay te
sénganya dikam a méglango.
22 Bakit! Eng kanén san i
isipén moya, éy méngan kam
pa ta bile moy. Bakit apién
moy du kakaguman moy
ta simbaan, a pakasanikién
moy du éwan tu kanén? Anya,
purién ta kam ta éya? Ewan!

Tungkul Ta Péngaheg To Katapusan
a Péngapon No Panginoon

23 Saye i kagi na Panginoon
a ihatul ko man dén dikam.
Ti Panginoon Jesus, to kélép a
nipéngitokyon diya, éy inalap
na pa tu tinapay, sakay
24 nagpasalamat, sakay
pinuseng-puseng na, sakay
kinagi na, a "Saye i bégi kua a
meatéd a para dikam. Ahigén
moy ye monda maala-alaék
moy."
25 Ey kona be sa i ginamet
na, ubus de a néngan éy inalap
na tu alak, sakay kinagi na, a
"I alakae, éy saye i tanda na
bigu a pangako na Diyos, a
katunayan na digi ko. Bagay
uminum kam ta éye," kagi na,
"éy maala-alaék moy."
26 Nadid, bagay ahigén moy
i éya, a méngan kam ta tina-
pay sakay uminom kam ta
alak, éy saya i pékaala-ala moy

to nikate no Panginoon tam.
Ahigén moy i éya a péngapon
na hanggan ta késoli na se a
huway.
27 Nadid, dahil ta éya a
kinagi ko, maski ti ésiya a
umaheg ta éya a péngapon na
Panginoon a éwan matapat,
éy medukés. Mara éng kanén
moy tu tinapay, o inumén
moy tu alak, a éwan kam mat-
apat, éy te kasalanan kam, da
éwan moy iyégalang tu bégi na
Panginoon, éy ta dige na.
28 Kanya isipén pa na
bawat esa dikam i sarili na,
éng tama, bagu moy kanén
tu tinapay, sakay inumén tu
alak.
29 Dahilan, éng mékiagum
kam du umaheg ta péngapon
na Panginoon, sakay éwan
moy alélahanén tu bégi na
Panginoon, tu kinan moy i
mangatéda dikam ta parusa
moy.
30 Saya i dahilana na
pégladu na meadu dikam,
sakay te sénganya dikam a
minate dén.
31 Kanya isipén moy pa,
éng te kasalanan kam se, o
éng éwan, monda éwan kam
parusaan na Diyos.
32 Ey parusaan kitam ngani
na Diyos, monda matolduan
kitam, monda éwan kitam
mahukum ta péghukum na du
iba a tolay.
33 Kanya nadid, sikam a
tétotop ko, bagay négpisan
kam a méngan éy diyan kam
meditol du kaguman moy.
Sabay kam san.
34 Eng éwan kam makatiis
ta alép, éy méngan kam pa ta
bile moy bagu kam négpisan.
Makay parusaan kam na
Diyos éng éwan tama tu
péngaheg moy to péngapon na
Panginoon. Ey tungkul ta iba
a bagay, éy hatulan ta kam
kédemét ko sina.

12

I Kaluub Na Banal a Espiritu

1 Nadid, tungkul du kaluub
a gébwat ta Banal a Espiri-
tu, éy ipaliwanag ko dikam.
Gustu ko a mapospusan moy
tungkul ta éye.
2 To éya, bagu kam nani-
wala ni Jesus, éy naniwala
kam pa ta diyos-diyosan, a
éwan be buhay. Side ya i nan-
gatéda ta kamalian moy.
3 Pero nadid éy gustu ko a
mapospusan moy éng gébwat
ta Espiritu na Diyos i kagi du
tolay a mégtoldu. Saye i pang-
puhuba moya dide: Eng kagi
na maski ti ésiya, a “Isumpa
ko ti Jesus,” éy besa a Espiritu
na Diyos i mégpakagia diya.
Sakay éng te mégkagi, a “Ti
Jesus i Panginoon,” éy siya i
tinulungan na Banal a Espiri-
tu.
4 Nadid, iba-iba i kaluuba
dikitam. Pero isesa san i ni-
pagkaluuba dikitam a Espiri-
tu na Diyos.
5 Iba-iba i serbisiyu tam.
Pero isesa san a Panginoon i
pagserbisiyuan tam.
6 Iba-iba i tungkulin tam
a gemtén. Pero isesa san a
Diyos i néngipagkaluub diki-
tam ta tungkulin tam.

7 Nipagkaluub na Espiritu
ta bawat esa dikitam i sar-
ili tam a tungkulin, monda
magserbisiyu kitam ta kak-
aguman tam.
8 Kanya tu iba éy
pinagkaluuben na Espiritu ta
tungkulin na a mégpaliwanag
ta mahusay ta kagi na
Diyos. Sakay tu iba éy
pinagkaluuben na Espiritu a
makapospos sakay mégtoldu
ta kagi na Diyos.
9 Tu iba man dén éy
pinagkaluuben na Espiritu a
dikél i péniwala na ta Diyos.
Du iba pa éy te kapangyarian
a mégpahusay ta te ladu.
10 Du iba éy kaya de a
mégimet ta kataka-taka. Ey
du iba man dén éy kaya de a
mégpahayag ta kagi na Diyos.
I iba man dén i makapospos
éng ahe i gébwat na gimet
na tolay, éng gébwat ta Es-
piritu na Diyos, o éng gébwat
ta medukés a espiritu. Te
iba a méképégkagi ta iba-iba a
kagi. Sakay te iba man dén
a mégpaliwanag ta kahulugen
na iba-iba a kagi.
11 I étanan a éya a tungkulin
éy gébwat ta Espiritu na
Diyos. Ipagkaluub na ta
bawat esa dikitam i iba-iba a
pégserbisiyu, ayun ta gustu na,
monda magserbisiyu kitam
ta kakaguman tam.

Esa a Bégi a Meadu a Kasangkapan

12 Mara ti Cristo éy esa a
bégi a meadu a kasangkapan.
Isesa san a bégi, pero iba-iba i
kasangkapan na.
13 Ey sikitam i kasangka-
pan na bégi na, da sikitam
éy iba-iba kitam--te Judeo, te
éwan Judeo, te mehirap sakay
te malaya dikitam. Pero nag-
ing isesa kitam a bégi to ni-
pangsakup dikitam na Espir-
itu, da bininyagen kitam ta
Espiritu. Ey nadid éy édse
dikitam a étanan i isesa a Es-
piritu na Diyos.
14 Halimbawa, sikam a
étanan éy esa kam san a bégi.
Nadid, i esa a bégi na tolay éy
meadu a kasangkapan.
15 Mara éng kagi no tikéd,
a "Ewanék kamét, kanya
éwanék kaguman na bégi."
Pero kaguman siya no bégi,
da kasangkapan na.
16 Mara éng kagi no talinga,
a "Ewanék mata, kanya
éwanék kaguman na bégi," éy
mali be, da kasangkapan be
siya no bégi.
17 Eng purus a mata i bégi,
éy pakodyan na a makabati?
O éng purus a talinga i bégi, éy
pakodyan na a makaahob?
18 Pero inayus na Diyos i
kasangkapan na bégi, ayun ta
gustu na.
19 Mara éng isesa san i
kasangkapan na bégi, éy éwan
ina bégi!
20 Pero i tutuhanana éy
meadu a kasangkapan, pero
isesa san a bégi.
21 Kanya éwan maari a
mégkagi tu mata to kamét,
a "Ewan ta ka kailangan."
Ewan be maari a mégkagi tu
ulo to tikéd, a "Ewan ta ka
kailangan."
22 Dahilan tu kasangkapan

na bégi a mehina éy kailangan be.
23 Sakay du parti na bégi a kagi de a éwan importante, éy alagaan tam side ta mahusay a tahod. Sakay du parti na bégi tam a éwan mahusay a entan, éy taklében tam ta badu.
24 Pero du iba a parti na bégi tam éy éwan tu kailangan ta badu.
Inayus na Diyos i bégi ta mahusay, monda alagaan tam ta lalo a mahusay du kasangkapan na a mehina,
25 monda maging isesa a isip i iba-iba a kasangkapan na bégi, monda négkasuyuan side ta mahusay.
26 Eng masakitan i esa a parti na bégi, éy masakitan i étanan na bégi. Eng napuri i esa a parti na bégi éy masaya i étanan na bégi.
27 Nadid, i kahulugina na éya, éy sikam i bégi ni Cristo. I bawat esa dikam éy kasangkapan kam na bégi na.
28 Ey inayus na Diyos du tolay na. Nipagkaluub na ta bawat esa dide i tungkulin de. Purumeru a kaluub éy te apostol; ikaduwa éy te mégpahayag ta kagi na Diyos; ikatélo éy te mégtoldu. Sakay te makagimet ta kataka-taka; te mégpahusay ta te ladu; te tumétulung ta te kailangan; te tolay a bihasa a mamahala; sakay te méképégkagi ta iba-iba a kagi.
29 Iba-iba i tungkulin tam a serbisiyu. Ewan kitam paripareho--te apostol dikitam; te mégpahayag ta kagi na Diyos; te mégtoldu; te makagimet ta kataka-taka.
30 Te maari a mégpahusay ta te ladu; te méképégkagi ta iba-iba a kagi. Sakay te mégpaliwanag ta kahulugen na iba-iba a kagi.
31 Kanya pumilit kam a atdinan na Diyos du mahalaga a kaluub na.
Ey nadid, éy ipaliwanag ko dikam i ugali a mahusay ta étanan.

13

I Tunay A Pégmahal

1 Mara, éng méképégkagiék ta iba-iba a kagi, maski méképégkagiék ta koman i anghel, éng éwan ko mahal i kapareho ko, éy éwan ya tu pasa. Koman san i ténog a éwan tu kahulugen na kagi ko, éng kona sa.
2 Mara éng te kapangyarianék a mégpahayag ta kagi na Diyos, sakay matalinungék, sakay mépospusan ko i meadu a lihim, éy éwan ya tu pasa éng éwan ko mahalén tu kapareho ko. Maski dikél i péniwala ko, a hanggan mapaagton ko i buked ta panalangin ko, éng éwan ko mahalén i tolay, éy éwanék tu pasa.
3 Mara éng iatéd ko ta pobre i étanan a ari-arian ko, sakay itaya ko i buhay ko hanggan matututdék, éng éwan ko mahal i tolay, éy éwan tu kabuluhan i gimet ko.
4 Tu mégmahal ta tolay éy magpasensiya ta tolay, sakay mebait siya. Ewan

siya ménaghili. Ewan siya mégpalalo.
5 Ewan siya mégmalaki. Ewan siya malakiin. Ewan siya méiyamut. Ewan siya méghinanakit.
6 Ewan siya masaya ta medukés a gimet, éng'wan i kasayaan na éy tu mahusay a gimet.
7 Tu mégmahal ta tolay, éy tiisén na i hirap na, sakay magkatiwala siya ta iba a tolay, sakay umasa siya dide. Sakay matiyaga siya.
8 Du iba-iba a kaluub na Diyos dikitam éy dumemét i panahun a malipas side. Mara i tungkulin moy a mégpahayag, sakay tu pégkagi moy ta iba-iba a kagi, sakay tu katalinungan moy, éy malipas ya. Pero tu pégmahal moy éy éwan maibut, hanggan.
9 Dahilan i katalinungan tam sakay tu pégpahayag tam, éy mediyo mahusay san.
10 Pero kédemét na oras a mahusay dén i étanan, éy éwan dén tu kailangan tu tungkulin tam a mediyo mahusay; kanya malipas.
11 To éya pa a kéanak ko, éy négkagiék ta koman i anak, te isipék ta koman i anak, sakay nangatuwiranék ta koman i anak. Pero nadid, da te idadék dén, éy inibutan ko dén tu pagkaanak ko.
12 Ey kona sa i pékapospos tam ta Diyos. Koman tam i meeta i larawan na ta salaming a mediklém. Pero dumemét i oras a meta tam siya a mismo. Nadid i pékapospos ko éy koman i anak, pero kédemét na oras, éy mapospusan ko ta mahusay, a kapareho na pékapospos diyakén nadid na Diyos.
13 Kanya nadid, éy te étélo a kailangan tam a manatili: i péniwala tam ta Diyos; sakay i pégasa tam diya, sakay i pégmahal tam ta kapareho tam. Ey nadid i pinakamahalaga diden ya éy tu pégmahal tam.

14

Tungkul Man Dén Ta Kaluub Na Espiritu

1 Nadid, éng kona sa, éy pumilit kam a magmahal ta kapareho moy a tolay. Sakay pilitén moy be a atdinan kam na Diyos du kaluub na; lalo dén tu pégpahayag ta kagi na Diyos.
2 Dahilan tu mégkagi ta iba a kagi éy éwan tolay i pégkagian na, éng'wan Diyos, da éwan tu makapospos to kagi na. Mégkagi siya ta lihim a kagi ta tulung na Espiritu.
3 Pero tu méngipahayag ta kagi na Diyos, éy tolay i pégkagian na, monda hatulan na side, a aguman na side.
4 Tu mégkagi ta iba-iba a kagi, éy tulungan na san tu sarili na, pero tu mégpahayag ta kagi na Diyos, éy tulungan na du kaguman na ta simbaan.
5 Nadid, gustu ko maka a méképégkagi kam a étanan ta iba-iba a kagi. Pero i lalo

a gustu ko, éy makapagpa-
hayag kam ta kagi na Diyos.
Mas mahalaga i magpahayag
kesira ta mégkékagién ta iba-
iba a kagi. Pero maigi be
i iba-iba a kagi, éng te mag-
paliwanag maka ta kahulu-
gen na, monda makatulung
du tolay ta simbaan.
6 Mara sakén, anya i
pékinabang moy diyakén éng
iba-iba san a kagi i kékagin ko
dikam? Ewan! Pero pakina-
banganék moy éng ipahayag
ko dikam tu nipaliwanag
diyakén na Diyos.
7 Mara i pégtogtogen, mara
tu turotot, éng éwan tama i
ténog na, éy pakodyan a ma-
pospusan na tolay éng anya i
togtog na?
8 Mara tu tambuli na sun-
dalu, éng tambulién no sun-
dalu ta mali, éy ti ésiya i maka-
handa ta panglaban?
9 Ey kona be sa dikam éng
iba-iba san a kagi i kékagin
moya. Ey pakodyan a mapos-
pusan na tolay i kahulugen
na kékagin moya. Sayang tu
kagi moy.
10 Talaga ngani a meadu a
kalakalase a kagi ta mundua.
Ey te kahulugen side a étanan.
11 Pero éng éwan ko
mépospusan i kagi a kékagin no
kaguman ko, éy éwan kame
magkaentendian.
12 Kanya nadid, da gustu
moy du kaluub na Espiritu,
éy pilitén moy du mahalaga
a kaluub na, monda makat-
ulung kam du kakaguman
moy ta simbaan.
13 Dahil ta éya, i méképégkagi
ta iba-iba a kagi, éy kailangan
ipanalangin de a atdinan be
side ta kaluub a magpali-
wanag ta éya.
14 Eng manalanginék ta
iba a kagi, éy Espiritu i
mégpakagia diyakén, pero
éwan ko tukoy i kahulugen no
kagi ko.
15 Nadid, éng kona sa, éy
anya i mahusay a gimet ko?
Manalanginék ta iba-iba a
kagi, sakay manalanginék be
ta sarili ko a kagi. Magkan-
taék ta iba-iba a kagi, sakay
magkantaék be ta sarili ko a
kagi.
16 Eng magpasalamat kam
ta Diyos ta iba-iba a kagi, du
kakaguman moy a makabati
dikam, éy éwan side maari a
umo to kagi moy, da éwan de
tukoy i kahulugen na.
17 Maski memahal tu
pégpasalamat moy ta iba a
kagi, éy éwan ya makatulung
du kaguman moy, da éwan de
mapospusan i kahulugen no
kagi moy.
18 Sakén, éy mégpasalamaték
ta Diyos, da mégkagiék ta iba-
iba a kagi ta higit pa dikam a
étanan.
19 Pero éng mékiagumék du
kakaguman ko ta pégmiting,
éy gustu ko a mégkagi ta
maski sandali san a kagi a
makapagtoldu dide, kesira ta
libu-libu a kagi a éwan be tu
makapospos.
20 A tétotop ko, diyan kam
mégisip ta koman i isip na
anak. Koman kam i anak a
éwan tu malay ta medukés a
gimet. Pero mégisip kam be ta
mahusay.

21 Kona se i kagi ta kasulatan, a pinaange se na Diyos
i tolay a dayuan, a monda
pégkagian de du tolay na ta
iba-iba a kagi, pero éwan de
bébaten.
22 Kanya napospusan tam
i kagi a iba-iba a gébwat ta
Diyos, éy tanda ya a para
du éwan méniwala. Sakay tu
pégpahayag ta kagi na Diyos,
éy tanda ya para du méniwala.
23 Nadid, éng mégpisan kam,
sakay mégpégkagi kam ta iba-
iba a kagi; éng dumemét ta
ina i tolay a éwan méniwala,
a makabati dikam, éy éwan
de beman kagin a luku-luku
kam?
24 Pero éng mégkagi kam a
étanan ta kagi na Diyos, sakay
dumémét dikam i tolay a éwan
méniwala, éy maala-ala na i
kasalanan na, a magsisi siya.
25 Tu kasalanan na a lihim,
éy mehayag dén, a tulos siya
a sumamba ta Diyos, a kagi
na, a "Talaga a édse dikam i
Diyos."

Diyan Méligalig Eng Magmiting

26 Anya i gustu ko a ka-
gin? Bagay négpisan kam
ta pégmiting, éy maigi pa
éy te mégkanta, sakay te
mégtoldu, sakay te mégbaheta
ta kaluuben na Diyos, sakay
te mégkagi ta iba-iba a
kagi, sakay te esa be a
mégpaliwanag du kagi a iba-
iba. Gemtén moy i makatu-
lung du kakaguman moy.
27 Eng te mégkagi ta iba-iba
a kagi, éy dapat éduwa san,
o dikaya étélo, a méglelewas
side. Sakay dapat be a te mag-
paliwanag to kagi de.
28 Pero éng éwan tu mag-
paliwanag to kagi de, éy
diyan side tumétulos. Dapat
te ginék san side ta miting.
Manalangin san side ta lihim.
29 Eduwa o étélo dikam i
magpahayag ta kagi na Diyos.
Sakay sikam a iba, éy isipén
moy tu kagi de, éng tama.
30 Sakay éng te esa dikam
ta miting moy a makabati
ta pégpaliwanag diya na
Diyos, éy humintu san tu
mégkagi, monda lewasan na
tu mégpaliwanag.
31 Kona sa, malelewas kam
a étanan a magpahayag ta
kagi na Diyos, monda matutu
i étanan, a patibayén de i isip
dia.
32 Dahilan du pinamihasa
na Diyos a magpahayag ta
kagi na, éy dapat humintu
side a mégkagi, éng te esa a
gustu a mégkagi.
33 Da éwan gustu na Diyos
a maligalig du tolay na
éng magmiting, éng 'wan
matahimik kitam.
Nadid, maski ta ahe a sim-
baan,
34 du bébe éy kailangan
matahimik side ta pégmiting
moy. Bawal side a mégkagi,
da saya i utus ta kasulatan
na Judeo, a kailangan a
sumunud i bébe.
35 Du bébe, éng te gustu
side a mapospusan, éy mag-
pakelagip side ta asawa de
kédemét de ta bile. Dahilan
éy makasanisanike tu bébe a
mégkagi ta simbaan.
36 Bakit éwan kam méniwala

ta éya? Sikam wade beman i
kégébwatan na Mahusay a Ba-
heta! Sikam bale san i maka-
pospusa ta éya!
37 Eng isip na maski ti ésiya
dikam a i tungkulin na éy
mégpahayag, éy dapat na dén
a napospusan a i sulat ko a
éye, éy utus na Diyos. Mara,
i tolay a pégiyanan na Banal
a Espiritu, éy tukoy de dén a
gébwat ta Diyos i utus ko a éye.
38 Tu éwan méniwala ta éye,
éy diyan moy siya alintanaén.
39 Sikam a tétotop ko, dahil
ta éya, éy pilitén moy a mag-
pahayag ta kagi na Diyos.
Sakay diyan moy ipagbawal
tu pégkagi ta iba-iba a kagi.
40 Basta diyan kam
méligalig ta pégmiting moy,
monda maayus.

15

To Kébuhay Ni Cristo a Huway

1 Nadid, sikam a tétotop
ko, éy ipaala-ala ko dikam
i Mahusay a Baheta a ni-
pahayag ko dén dikam.
Tinanggap moy ya, a saya i
péniwalaan moya nadid.
2 Saya i méngiligtasa dikam,
éng éwan moy kaleksapan i
éya a nitoldu ko. Pero éng
éwan tunay tu péniwala moy,
éy éwan tu pasa.
3 Dahilan éy nipahayag ko
dén dikam i mahalaga a ba-
heta a dinumemét diyakén,
a minate ti Cristo dahil ta
kasalanan tam.
4 Sakay nielbéng siya, sakay
nabuhay siya a huway to
ikatélo a aldew. Saya i
nipangtupad na to kinagi to
kasulatan.
5 Sakay tulos pinumeta
siya ni Pedro, sakay du
labindalawa a alagad na.
6 Sakay pinumeta be siya
du tolay a mahigit a lima a
datos a napisan, a méniwala
side diya. Pate dén nadid
i sénganya dide, pero meadu
pabi i buhay dide.
7 Kétapos na éya, éy pinu-
meta be siya ni Santiago,
sakay du étanan a apostol.
8 Nadid, i ménegipo a pine-
taan na éy sakén. Komanék i
mehina a apostol,
9 da sakén i mababaa ta
étanan a apostol. Sakén i éwan
maari a dulawén a apostol,
da pinahirapan ko to éya du
tolay a méniwala ni Jesus.
10 Pero nadid, dahil ta
kaluuben na Diyos diyakén,
éy naging apostolék. Ewan
sayang tu nipagkaluub na
diyakén, da mesipagék ta
mahigit pa du dati a apostol.
Pero éwan ta sarili ko san
i kesipag kua, éng 'wan tu
tulung na Diyos diyakén.
11 Kanya maski sakén i
magpahayag, maski du iba
a apostol, éy pareho san i
péngitoldu mia. Ey saya i
péniwalaan moya.

Tu Katunayan a Mabuhay Kitam a Huway

12 Nadid, i itoldu mia
éy nabuhay a huway ti
Cristo. Pero bakit kékagin
na sénganya dikam a éwan
mabuhay i pate a tolay a
huway?

13 Eng tahod a éwan
mabuhay i pate a huway, éy
éwan be nabuhay ti Cristo.
14 Nadid, éng éwan bale
nabuhay ti Cristo a huway,
éy éwan tu pasa tu pégpahayag
me, sakay éwan be tu pasa tu
kéasa moy diya.
15 Eng kona bale sa, éy kak-
abulyan san i pégpahayag mia,
da iyétoldu me a binuhay na
Diyos ti Cristo. Pero kakab-
ulyan ya, éng talaga a éwan
mabuhay i pate a huway.
16 Eng éwan mabuhay i pate
a tolay a huway, éy éwan be
nabuhay ti Cristo.
17 Pero éng éwan nabuhay
ti Cristo, éy éwan bale pabi
naibut dikitam i kasalanan
tam, sakay éwan be tu pasa tu
kéasa tam diya.
18 Eng kona bale sa, du to-
lay a naniwala ni Cristo a mi-
nate dén, éy napahamak bale
san i kaliduwa de.
19 Eng paasaén kitam san ni
Cristo éy kakakagbi kitam a
tahod, kesira ta iba a tolay.
20 Pero éwan! Da talaga
a nabuhay dén ti Cristo a
huway. Saya i katunayana
a mabuhay be a huway du
étanan a pate a méniwala diya.
21 Mara, mate nadid i to-
lay dahil to gimet ni Adan
to araw. Ey kona be sa,
mabuhay nadid a huway i to-
lay dahil to gimet ni Cristo.
22 Mate i étanan a tolay da
lahi side ni Adan. Ey kona
be sa, éy mabuhay a huway
i étanan a tolay a sakup ni
Cristo.
23 Pero te iba-iba a
panahun a mabuhay i tolay.
Tu neditol a nabuhay a
huway éy ti Cristo. Sumunud
éy buhayén na du sakup na ta
késoli na ta munduae.
24 Sumunud ta éya éy
dumemét i katapusan. Ta éya
a oras, éy madaig ni Cristo
du étanan a hari sakay du iba
pa a te kapangyarian. Sakay
iatéd na Nama na a Diyos a
maghari ta étanan.
25 Dahilan éy maghari ti
Cristo a hanggan éwan na
madaig du étanan a kalaban
na, a tulos na mapasuku side.
26 I ménegipo a kalaban
na a pasukuén na éy tu
kamatayan. Sapul ta éya éy
éwan dén mate i tolay.
27 I Diyos éy mapasuku na
ni Cristo i étanan a bagay.
Kanya sakupén ni Cristo i
étanan. Pero éwan na sakupén
i Diyos, da Diyos i bahala a
magpasuku ta étanan.
28 Nadid, bagay masaku-
pan dén ni Cristo i étanan,
éy tulos ipasakup Nama na a
Diyos. Sakay tulos maghari i
Diyos ta étanan.
29 Nadid, éng éwan
mabuhay i pate a huway, éy
bakit ipabinyag i tolay alang-
alang du tolay a minate?
30 Ey bakit sikame, éy
palagi kame a metaya tu
buhay a mégpahayag ta
Mahusay a Baheta, éng éwan
katutuhanan.
31 A tétotop ko, katu-
tuhanan a itaya ko i buhay
ko aldew-aldew. Mégkagiék
ta éya, da masayaék dikam,
alang-alang ni Cristo Jesus a
Panginoon tam.

32 Eng éwan mabuhay i pate, éy anya i pékinabang kua to nipékipagsuway ko du metapang a kalbug ko ta Epeso? Eng éwan mabuhay i pate a huway, éy maigi pa éy sundin tam san i péginom éy ta péngan, da kédemét na oros, éy mate kitam san.

33 Diyan kam magkamali tu isip. Eng mékiagum kam ta medukés a tolay, éy ahigén moy side a talaga.

34 Baguén moy tu isip moy a mali, a ibutan moy tu kasalanan moy. Te sénganya dikam a éwan de tukoy i Diyos. Ewan kam beman masanike?

I Idsura Na Bégi Tam Ta Huway a Kébuhay

35 Makay te magpakelagip diyakén, a "Pakodyan a buhayén i pate a huway? Anya i idsura na bégi dia?"

36 Isipén moy! Mara tu bukél, éwan magtubu éng éwan moy pa imula ta luta.

37 Mara tu imula moy a pahay, éy éwan pabi tu tubu, éng 'wan bukél pabi.

38 Pero patubuén na Diyos a kona ta gustu na. I bawat esa a kalase a bukél, éy iba-iba i tubu dia bagay tumubu dén.

39 Ey kona be sa i idsura na hayup, a éwan paripareho. Iba a idsura i tolay. Iba be a idsura i hayup; iba be a idsura i manok: sakay iba be a idsura i ikan.

40 Te sari-sari a bégi ta langet, sakay te sari-sari be a bégi ta lutaa. Du édsa ta langet éy iba i kamahal de. Du édse ta lutaa, éy iba be i kamahal de.

41 Iba i demlag na bilag; iba be i demlag na bulan; sakay iba be i demlag na bawat biton.

42 Nadid, kona be sa du pate a mabuhay a huway, I bégi a ielbéng éy mahunot. Pero i bégi a buhayén a huway éy mabuhay a éwan tu katapusan.

43 I bégi a ielbéng éy medukés, a éwan tu kaya. Pero éng buhayén tu bégi éy memahal a mesibét.

44 I bégi a ielbéng éy para ta luta; pero i bégi a buhayén a huway éy para ta langet. Te bégi a para ta luta, sakay te bégi be a para ta langet.

45 Kona se i kagi ta kasulatan: Tu neditol a amo na tolay éy ti Adan. Ey inatdinan siya na Diyos ta buhay na. Ey nadid tu ménegipo a amo tam éy ti Cristo. Siya i Espiritu a méngatéd dikitam ta huway a buhay.

46 I meditol a bégi tam éy para ta luta. Pero i bégi tam a buhayén a huway, éy para ta langet.

47 Tu neditol a lélake a ti Adan, éy gébwat ta luta, da nilalang siya ta alikabuk. Pero ti Cristo éy gébwat ta langet.

48 Ey nadid i tolay, éy te bégi side a koman i bégi ni Adan, a para ta luta san. Pero du tolay a sakup na Diyos, éy te bégi side ta kapareho ni Cristo, a para ta langet.

49 Mara nadid i bégi tama éy meubet ni Adan. Pero kédemét na oras, éy meubet

kitam ta bégi ni Cristo.

50 Saye i gustu ko a kagin,
a tétotop ko: tu bégi a gi-
namet ta pilas sakay ta dige
éy éwan makaabut ta kahar-
ian na Diyos, da para ta luta
san. Tu bégi a para ta luta
éy éwan mabuhay a éwan tu
katapusan.

51 Entan moy. Ikagi ko
dikam i lihim a kagi: Ewan
mate i étanan dikitam. Pero
mabagu kitam a étanan.

52 Ey bigla ya a manyari ta
sandali. Koman i bakség na
esa a kisép na mata. Kasabay
na kéténog na tambuli ta kat-
apusan a aldew. Ta kéténog
na tambuli, éy mabuhay
du minate a huway. Sakay
sikitam a mabuhay pabi, éy
mabagu kitam a étanan.

53 Dahilan i bégi tama a
mate, éy baguén na Diyos,
monda éwan mate, a hang-
gan.

54 Bagay mabagu dén i bégi
tam a para ta luta, éy te
bégi kitam a para ta langet.
Bagay manyari ya, éy matu-
pad dén tu kagi to kasulatan,
a "Nanalo dén i Diyos, a éwan
dén mate i tolay."

55 Ewan kitam dén
méganteng a mate. Nadaig
dén i kamatayan.

56 Kanya mate i tolay éy
dahil to kasalanan de. Sakay
i katunayana a te kasalanan
kitam éy tu utus na Diyos a
éwan tam sinunud.

57 Pero nadid, magpasala-
mat kitam ta Diyos, da atdi-
nan na kitam ta panalo tam ta
kamatayan, dahil ta gimet na
Panginoon tam a Jesu Cristo.

58 A tétotop ko, dahil ta
éya éy patibayén moy i isip
moya, a diyan kam masugpu
ta péniwala moy. Magsipag
kam ta gimet moy ta Pangi-
noon, a isipén moy a éwan
masayang i gimet moy a para
diya.

16

Tu Abuluy Para Du Tétotop Tam

1 Nadid, tungkul ta abuluy
tam du tétotop tam ta Hudea
a te hirap. Gemtén moy be tu
nibilin ko du iba a simbaan ta
Galasia.

2 Tuwing simba, i bawat
esa dikam, éy dapat ibukod
moy i sénganya to mineta
moy, a iimbak moy, monda
éwanék tu kailangan a maga-
ged dikam ta abuluy moy ta
kédemét ko.

3 Ey nadid, kédemét ko sina,
éy péglakadén ko ta Jerusalem
i maski ti ésiya a gustu moy,
a magtugén ta abuluy moy
dide. Sakay manulaték be
ta simbaan ta Jerusalem,
monda tukoy de a sakén i
nagutusa du pinaange moy
sa.

4 Sakay éng maglakadék be
ta Jerusalem, éy kuyugén ko
dén du paangen moy sa.

Tu Gayak Ni Pablo

5 Nadid, éy umangeék pa ta
Masedonia. Kéhektat ko sa, éy
tulos ko sina dikam.

6 Makay maleék sina
dikam. Makay mégiyanék
sina a esa a amiyan, monda
pagayakanék moy éng
maglakadék ta iba a lugar.

7 Idelék a sumibel san sina;
éng 'wan, gustu ko a mata-
gal sina dikam, éng pakul-
tadenék na Panginoon.
8 Pero édseék pabi nadid ta
Epesoae, hanggan éwan mali-
pas i Piyesta na Pentekos.
9 Da maski te meaduék a
kakontara ta éye, éy te meadu
be se a gustu a mégbati ta
pégtoldu ko.
10 Eng dumemét sina
ti Timoteo, éy tanggapén
moy siya ta mahusay, da
mégtarabaho be siya ta Diyos,
a kona diyakén.
11 Diyan moy siya apién.
Maigi pa, éy péglakadén moy
siya ta mahusay, monda
makasoli se siya diyakén, da
sakén éy uhayén ko siya sakay
du kakaguman na.
12 Sakay tu top tam a
Apolos, éy pinékiohonan ko
siya a kuyugén na du iba
a top tam ta péngbisita de
dikam. Pero éwan pabi maari
a makaange sina dikam.
Bumisita siya dikam, bagay
te panahun siya.

Katapusan A Kagi

13 Mangilag kam, a pati-
bayén moy i isip moya ta
péniwala tam. Diyan kam
méganteng.
14 I mahalaga a gemtén moy
éy mahalén moy i kapareho
moy.
15 Nadid, a tétotop ko, éy
te bilinék pa dikam a esa:
Tukoy moy dén de Esteban
a mététena, a side i neditol
a méniwala ta Akaya. Palagi
side nadid a mégtulung du to-
lay na Diyos.
16 I pékiohon kua dikam, éy
pasakup kam ta kona sa a to-
lay. Pasakup kam du étanan
a mégtulung du méniwala ta
Diyos.
17 Masayaék, da dinu-
memét dén se de Esteban,
sakay ti Portuna, sakay ti
Akay. Maski éwan kam se, éy
side i katulung ko.
18 Pinatibay de dén i isip
kua, sakay ta isip moya.
Igalang moy i kona sa a tolay.
19 Du tolay ta bawat sim-
baan ta Asia éy mékikumusta
side dikam. De Akila éy
ti Priska, sakay du tolay
a mégsimba ta bile de, éy
mékikumusta be side dikam,
da top moy be side ta
péniwala.
20 Sakay mékikumusta
dikam du iba a top tam ta
éye. Sikam éy négbatian kam
ta mahusay.
21 Sakén éy ti Pablo. Sakén a
mismo i nagsulata ta éye.
22 Maski ti ésiya éng éwan
na gustu i Panginoon tam--
isumpa siya! Dumemét ka
maka agad, Panginoon!
23 Kagbian kam maka na
Panginoon tam a Jesu Cristo.
24 Mahal ta kam a étanan,
dahil ni Cristo Jesus. Ewan
dén, Pablo.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Pablo du Taga Korinto

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol ni Cristo Jesus ayun ta
kaluuben na Diyos, sakay ti
Timoteo a top tam. Saye i su-
lat mia du sakup na simbaan
ta Korinto sakay du étanan a
tolay na Diyos a édse ta Akaya.
2 Tama tam a Diyos sakay ti
Panginoon tam a Jesu Cristo,
éy atdinan de kam maka ta
biyaya sakay ta kapayapaan.

Pégpasalamat Ni Pablo

3 Purién tam i Diyos, a Ama
no Panginoon tam a Jesu
Cristo. Diyos i mangagbi ta
tolay. Siya i mégpatibay ta isip
na tolay.
4 Siya i mangtulunga
dikitam ta kahirapan tam,
monda makatulung kitam be
du iba a te hirap. Maari me a
tulungan du te hirap, dahil ta
péngtulung dikitam na Diyos.
5 Eng dikél i hirap tam a
kona to hirap ni Cristo to
araw, éy dikél be i péngtulung
na dikitam.
6 Ey sikame éy naghirap
kame, monda tulungan me
kam, a tulos meligtas kam.
Kanya tinulungan kame na
Diyos, éy monda tulungan
me kam be. Patibayén me
i isip moya, monda maka-
pagtiis kam éng madanasan
moy be i hirap a kona ta nag-
danasan me.
7 Umasa kame dikam ta
mahusay. Tukoy me, éng
madanasan moy i hirap a
kona dikame, éy te kabahagi
kam be dikame ta tulung na
Diyos.
8 A tétotop ko, ibaheta me
dikam i kahirapan me a di-
nanas me ta Asia. Dikél a
tahod i hirap me ta éya, hang-
gan talaga kame a mate.
9 Akala me éy dinumemét
dén i oras me a mate. Pero
nanyari ya monda éwan
kame umasa ta sarili me,
éng éwan ta Diyos. Siya i
mégpabuhaya ta pate a huway.
10 Inagaw na kame to tiyak
a ikate me. Ey umasa kame
diya, a agawén na kame a
huway.
11 Sakay sikam, éy aguman
moy kame be ta panalan-
gin moy. Eng meadu i
méngipanalangin dikame,
éy pansingén na Diyos i
panalangin dia, a tulos agu-
man na kame. Eng kona sa,
éy meadu be i magpasalamat
ta Diyos ta gimet na dikame.

Nabagu Tu Gayak Ni Pablo

12 Saye i kasayaan mia.
Tukoy me dén a mahusay
dén i ugali mia. Ey lalo dén
dikam. Matapat kame. I ugali
mia éy éwan kona ta ugali
na tolay, éng 'wan gébwat ta
tulung na Diyos.
13-14 Ewan kame manulat
dikam ta éwan moy maari a
mapospusan. Ey nadid, éng
mapospusan moy i kalahati
san, éy umasaék a mapospu-
san moy i étanan. Eng kona sa,
éy purién moy kame, sakay
purién me kam be ta aldew a
késoli na Panginoon Jesus.

15-16 Nadid, da inumasaék
dikam, éy naisip ko éy tala-
gaék pa dikam a bumisita,
baguék tumulos ta Masedo-
nia. Ey nadid éy talagaék
maka be a sumibel dikam to
késoli ko a gébwat ta Mase-
donia, monda patulusénék
moy ta penduwa; sakay
péglakadénék moy maka be ta
Hudea.
17 Ey nadid, da éwanék
nakatulos, éy makay kagi
moy a mégsalawahanék. Pero
éwan. Diyan moy kékagin a
mégbagu-bagu i gayak ko, a
kona du iba a tolay a éwan
matapat.
18 Maari kam a magkati-
wala ta kagi ko. Ewanék
mégbulibuli. Matapat i Diyos,
sakay matapat be i kagi ko.
19 Sikame ti Silbano sakay
ti Timoteo, éy nagpahayag
kame dikam ta anak na
Diyos, a ti Jesu Cristo. Ey éwan
tu kakabulyan dia. Palagi
siya a matapat.
20 Ti Jesu Cristo i
méngtupada ta étanan a pan-
gako na Diyos. Dahil diya, éy
méniwala kitam ta pangako
na Diyos. Saya i péngpuri
tama ta Diyos.
21 Diyos i nagpatibaya diki-
tam ni Cristo. Sakay pati éy
pinili na kitam, a inatdinan
na kitam ta tungkulin tam.
22 Tinandaan na kitam a
sikitam i koo na, a inatdinan
na kitam ta Espiritu. Saya
i katunayana a tupadén na i
pangako na dikitam.

23 Sistigu ko i Diyos a
éwanék mégbulibuli. Kanya
éwanék sina dikam bumisita
ta Korinto, éy sala ko a pag-
inglan ta kam ta kasalanan
moy.
24 Ewan ko gustu a laluan ta
kam ta péniwala, da matibay
dén i péniwala moy. Eng'wan,
gustu me a tumulung dikam
monda masaya kam.

2

1 Kanya naisip ko dén a
éwanék pabi bumisita dikam
a huway nadid, monda éwan
ta kam man dén palungkutén.
2 Dahilan, éng atdinan ta
kam ta ikalungkut moy, éy
éwanék moy wade dén maari
a pasayaén.
3 Kanya nanulaték dikam
to sulat ko a esa, monda
éwanék moy palungkutén éng
dumeméték sina. Da sikam i
dapat a magpasaya diyakén.
Da méniwalaék a i kahusayan
ko éy kahusayan moy be.
4 To pénulat ko dikam to
sulat a esa, éy nalungkuték
dikam. Nakasangisangeték a
makay éwan moy tanggapén
tu nihatul ko dikam. Ey
éwanék nanulat dikam a
pakasaniken ta kam; éng
'wan, monda mapospusan
moy a mahal ta kam a tahod.

Pégpasensiya Ta Te Kasalanan

5 Nadid, tu kaguman moy
sina a te kasalanan to éya,
éy éwan san sakén i inatdi-
nan na ta kalungkutan, da
pinakasanike na be i sen-
ganya dikam.
6 Pero nadid éy hustu dén tu
nipangparusa moy diya.
7 Pagpasensiyaan moy siya
nadid, a tulungan moy siya,

monda éwan masiyadu i kalungkutan na.
8 Kanya i pékiohon kua dikam nadid, éy ipeta moy diya i pégmahal moy diya.
9 Kanya nisulat ko dikam tu sulat ko a esa, éy monda puhubaan ta kam, éng sumésunud kam diyakén tungkul ta éya a lélake a te kasalanan.
10 Pero nadid, éng patawadén moy siya to kasalanan na, éy patawadén ko be. Ey tukoy ni Cristo a pinatawad ko dén siya nadid, alang-alang dikam.
11 Maigi éy patawadén tam siya, monda éwan kitam matalo ni Satanas. Da tukoy tam dén i paraan na.

Métageg Ti Pablo Ta Troas

12 Nadid, to kédemét ko ta Troas a magpahayag ta Mahusay a Baheta, éy inatdinanék na Panginoon ta mahusay a pagkékataon ko.
13 Pero métagegék tu isip, da éwan sa tinumagbu ti wadi ko a Tito. Kanya nagpaalamék du kakaguman ko sa, a nagtulosék dén ta Masedonia.

Nanalo Kitam Dahil Ni Cristo

14 Pero salamat ta Diyos! Dahil ta pékiagum tam ni Cristo, éy sinakup kitam dén na Diyos, da utusan kitam dén na Diyos a méngipahayag ni Cristo ta tolay. Mara, i ipahayag tama éy koman i sépot a mekalat ta étanan a tolay.
15 Mara, sikitam i sépot ni Cristo a gustu na Diyos. Ey maahob ya du tolay a meligtas, sakay du tolay be a mepahamak.
16 Du mepahamak éy koman side i makaahob ta medukés a ahob a makate i ipahayag tam. Pero du meligtas, éy koman ya i mesépot a ahob a mangatéd ta buhay. Ti ésiya i maari a magimet ta kona se para ta Diyos?
17 Ewan kame kona du iba a mégtoldu ta kagi na Diyos a monda maketa side ta kuhata. Eng'wan, inutusan kame na Diyos. Ey tukoy na a mégtoldu kame ta matapat, da utusan kame ni Cristo.

3

Mégtarabaho Kame Ta Bigu a Pangako

1 Anya, kagi moy wade a ipagmalaki ko dikam i sarili ko? O makay isip moy te kailanganék ta kasulatan a para dikam, o dikaya kasulatan a gébwat dikam, a magpatunay diyakén a tama i pégtoldu ko. Du iba a mégtoldu dikam ta mali, éy gustu de ipeta i kona sa a kasulatan. Pero sakén, éy éwan.
2 Da sikam dén a mismo i katunayana a tama i tarabaho ko. Mara sikam i kasulatan kua, da tukoy na étanan a tolay a méniwala kam ni Cristo dahil diyakén.
3 Mara sikam i kasulatana a gébwat ni Cristo. Ey sakén i néngitugéna ta éya a kasulatan. Ey éwan ya nesulat ta tinta to bito, éng'wan Espiritu na Diyos i nagtoldua ta éya ta isip moya.

4 Nakagi me ye da
mégkatiwala kame ta Diyos,
dahil ni Cristo.
5 Ewan me kaya ta sarili me
a mangtupad ta tarabaho me.
Eng kaya me a tupadén, éy
gébwat ya ta kaluub na Diyos
dikame.
6 Diyos i nagkaluuba
dikame ta kabihasa me a
tungkulin me, a mégtarabaho
kame ta bigu a pangako na
Diyos. I éya a pangako, éy
éwan gébwat ta kautusan ni
Moises, éng 'wan Espiritu
na Diyos i nagpaliwanaga
dikitam ta éya. Dahilan
i kautusan ni Moises, éy
méngatéd san ta ikate. Pero
i Espiritu éy méngatéd ta
buhay.

7 Tu kautusan éy nesulat
dén to bito. Ey to péngiatéd
ni Moises ta éya, éy mehayag
dén i memahal a demlag na
Diyos. Tu mudet ni Moises
éy medemlag a tahod. Ey du
tolay a Israel, éy méganteng
side a lumameng ni Moises,
da medemlag; pero nalipas i
éya a demlag. I éya a kautu-
san, éy méngatéd ta ikate.
8 Pero i Mahusay a Baheta
nadid, a mégpaliwanag i Espir-
itu, éy lalo ya a medemlag to
kautusan.
9 Nadid, éng kamahalan
tu kautusan ni Moises, a
méngatéd ta ikate, éy lalo
a kamahalan i Mahusay a
Baheta, da kagi na éya a éwan
kitam dén tu kasalanan.
10 Dahil ta éya, éy mak-
agi tam a tu dati a kautusan
a kamahalan, éy éwan dén.
Dahilan éy kapalitan na dén
i mas memahal a Mahusay a
Baheta.
11 Eng kamahalan tu
kautusan a nalipas dén, éy
mas mahigit a kamahalan i
Mahusay a Baheta nadid, da
pirmi ina.
12 Nadid, da umasa kitam
ta éya, éy metapang kitam a
mégpahayag ta éya.
13 Ewan kitam kapareho ni
Moises a nagtakléb to mata
na para éwan meta du Israel a
mélipas i demlag to mudet na.
14-16 Pero du Judeo to araw,
éy éwan de napospusan, da
mekétog side tu isip. Ey
maski nadid, bagay basaén
de tu kautusan ni Moises, éy
éwan de mépospusan i kahulu-
gen na. Basta du mékiagum ni
Cristo i nakapospusa ta kahu-
lugen na.
17 Nadid, i éya a Panginoon,
éy siya tu Espiritu. Sakay
du mékiagum ta Espiritu na
Panginoon, éy éwan side tu
kailangan a sumunud to
kautusan du Judeo. Libri
dén side to dati a ugali de a
medukés.
18 Kanya sikitam éy
mépospusan tam ta mahusay.
Ey meta tam i kamahalan a
Panginoon. Sakay baguén
kitam dén na Panginoon,
hanggan pumareho kitam
diya. Gébwat ya ta Pangi-
noon; éy Espiritu siya.

4

Tu Mehuna a Binga a Te Lasén a Gintu

1 Nadid, da kinagbianék na
Diyos, éy inatdinanék na ta

tungkulin ko. Kanya éwanék
manghina tu isip.
2 Iniwasan ko i gimet a
medukés a makasanisanike.
Ewanék méngloko, sakay
éwanék mégtoldu ta kakab-
ulyan. Ewan ko palitan i
kahulugen no kagi a édse
ta kagi na Diyos. Eng'wan,
tukoy na Diyos a mégtolduék
ta katutuhanan. Ey du tolay,
éy tukoy de a katutuhanan i
pégtoldu kua.
3 Pero du tolay a
mepahamak, éy éwan de
mépospusan i ipahayag me.
4 Ewan side méniwala, da
ti Satanas éy pinaktog na
i isip dia. Siya i diyos du
éwan méniwala. Nékialam siya
ta isip dia, monda éwan de
mapospusan i Mahusay a
Baheta. Ewan side maketa
ta demlag na Mahusay a
Baheta, sakay ta demlag ni
Cristo. Ti Cristo éy neubet
siya ta Diyos.
5 Ey sakén, éy éwan ko ipa-
hayag i sarili ko, éng'wan ti
Jesu Cristo, a siya i Pangi-
noon. Sakén éy utusan moy
san, alang-alang ni Jesus.
6 Da Diyos i négkagi, a
"Tumanglaw i demlag ta
kedikléman." Siya i nagpali-
wanag ta isip mia, monda
mapospusan me a meta i
demlag na Diyos ta mudet ni
Cristo.
7 Mara, sakén, éy komanék
i mehuna a binga a te lasén a
mahalaga a gintu. Da maski
mababaék san a lélake, éy te
kébilék ta Mahusay a Baheta.
Sakay meta na tolay a te ka-
pangyarian i Diyos, dahil ta
pégtoldu ko.
8 Naghirapék ta meadu,
pero éwanék mésaway. Eng
mensan, éy mégalanganinék,
pero éwanék manghina tu
isip.
9 Te meadu a mékelbug
diyakén, pero éwanék pébayan
na Diyos. Pinasakitanék na
tolay, pero éwanék de binuno.
10-11 Aldew-aldew, éy
bébantaénék de a bunon, a
kona ni Jesus to éya. Kona
sa, monda meta na tolay a
buhay ti Jesus, a alagaanék
na. Habang buhayék, éy
palagiék a adene a mate,
dahil to tarabaho ko ni Jesus.
12 Dahil ta pégpahayag ko, éy
palagiék a adene a mate. Pero
dahil ta éya, éy naketaun kam
ta buhay a éwan tu katapusan.
13 Te kagi to kasulatan, a
kagi na éy, "Magpahayagék
ta péniwala kua." Ey sakén,
éy kona be sa i péniwala ko.
Kanya ipahayag ko be tu
péniwala ko.
14 Dahilan, binuhay na
Diyos ti Panginoon Jesus. Ey
tukoy ko be a buhayén na
kitam be, a pakuyugén na
kitam ni Jesus ta harap na.
15 I étanan a pégtiis ko éy
alang-alang dikam, monda
éng kumadu a kumadu du
makatanggap ta kaluub na
Diyos, éy kumadu be du mag-
pasalamat ta Diyos, sakay du
mégpuri diya.

Mabagu I Bégi Tama

16 Kanya sakén, éy éwanék
ménghina tu isip. Maski mag-
ing mehina i bégi kua, éy sum-
ibét a sumibét i isip kua.

17 I sandali san a hirap ko
nadid, éy tiisén ko, da man-
gatéd ya diyakén ta dikél a
gantimpala ko, a éwan tu kat-
apusan.
18 Kanya éwanék umasa ta
gantimpala ta munduae, da
malipas ya. Eng'wan, i asaan
kua éy tu tunay a gantimpala
a éwan meta na tolay, da éwan
ya tu katapusan.

5

1 Nadid, kanya tiisén ko i hi-
rap ko nadid, éy tukoy ko éng
mate i bégi tam, éy atdinan
kitam na Diyos ta bégi tam a
bigu ta langet a éwan mate.
2 Mégsawa kitam nadid ta
bégi tam ta éye, a gustu tam
a tahod a tahod a mégiyan
kitam ta bégi tam a bigu ta
langet. Koman ya i badu tam
a bigu.
3 Monda mabihisan kitam
dén a éwan kitam demtan
aékbus.
4 Habang mégiyan kitam
pabi ta bégi tam a dati ta
éye, éy mégsawa kitam ta
hirap tam. Ewan tam ngani
gustu a mate, pero gustu
tam a magsolot ta bégi tam
a bigu ta langet. I bégi tam
a dati a mate, éy gustu tam
a mapalitan ta bégi tam a
bigu, a te buhay a éwan tu
katapusan.
5 Ey nadid, Diyos i
néngitiyaka dikitam para
ta kapalitan na éya. Ey
nipagkaluub na i Espiritu na
a bilang katunayan a baguén
na kitam tu bégi.
6 Nadid, dahil ta éya, éy mat-
ibay dén i isip kua. Tukoy ko a
hanggan mégiyan kitam pabi
ta munduae, éy adeyo kitam
ta Panginoon tam.
7 Maski éwan ko siya meta,
éy mégkatiwalaék diya.
8 Matibay dén i isip kua.
Mahusay éng mateék, monda
mégiyanék dén ta Panginoon.
9 Pero maski mateék nadid,
o éwan pabi, éy gustu ko a
gemtén i gustu naa.
10 Dahilan i bawat esa diki-
tam, éy humarap ni Cristo
ta péghukum na, monda gan-
tian na kitam ta mahusay, o
dikaya ta medukés, ayun to
ginimet na bawat esa diki-
tam to kébuhay tam pabi ta
mundua.

Ibilang Kitam Na Diyos a Kadimoy Na

11 Nadid, da isipén ko i
péghukum na Panginoon, a
makaanteng, éy pilitén ko a
akitén i tolay, monda magsoli
side diya. Tukoy na Diyos
a matapaték, éy umasaék a
tukoy moy be ya.
12 Kinagi ko ye dikam, éwan
monda ipagmalaki ko dikam
i sarili ko, éng 'wan monda
éwan kam masanike ta ugali
ko. Saye i sengbet moya
du mégtoldu sina a mégmalaki,
pero medukés i isip dia.
13 Anya, luku-lukuék be-
man éng mégkagiék ta kona
se? Eng isip moy éy luku-
lukuék, éy pabayan ko san,
da mégkagiék ta kona se da
mégtarabahoék ta Diyos. Pero
éng isip moy éy mahusayék
tu isip, éy mahusay, monda
aguman ta kam.

14 Tu pégmahal ni Cristo
dikitam, éy saya i méngatéd ta
kesipag ko a sumunud diya.
Méniwalaék a minate siya
para ta étanan a tolay. Ey na-
did, éng siya i pinakangbégi
na étanan a tolay to nikate na,
éy bilang pate dén i étanan a
tolay.
15 Minate siya para ta
étanan a tolay, sakay nabuhay
a huway, monda du étanan
a tolay éy éwan de sundin i
sarili de, éng 'wan sumunud
side diya.
16 Kanya nadid, éy éwan
kame dén mékipospos ta
maski ti ésiya ayun ta pagka-
tolay de. To éya éy napospu-
san me ti Cristo ayun san ta
pagkatolay na. Pero nadid éy
éwan dén.
17 Eng mékipagesa i maski
ti ésiya ni Cristo, éy bigu dén
siya a nilalang. Nalipas dén
tu dati a pagkatolay na, a bigu
dén siya a tolay.
18 Diyos i nagimita ta étanan
a éya. Dahil to gimet ni
Cristo, éy sikitam a kalbug
na to araw, éy ibilang kitam
dén na Diyos a kadimoy na.
Sakay inatdinanék na Diyos
ta tungkulin ko, a pagsolién
ko diya i meadu a tolay.
19 I gustu ko a kagin, éy ni-
bilang dén na Diyos i tolay a
kadimoy na, dahil to gimet
ni Cristo. Ewan na dén tan-
daan i meadu a kasalanan
de. Sakay nipagkatiwala na
diyakén i éya, a monda ipa-
hayag ko.
20 Kanya sakén éy utusanék
na Diyos. Ey ginimiték
na Diyos a pinakangbégi
na a mékiohon dikam a
makipagkasundu kam pad ta
Diyos, alang-alang ni Cristo.
21 Ti Cristo éy éwan tu
kasalanan. Pero pinarusaan
siya na Diyos para ta
kasalanan tam, monda
mékipagesa kitam ni Cristo, a
ibilang kitam na Diyos a éwan
tu kasalanan.

6

Tu Kahirapan Ni Pablo

1 Nadid, da katulung
kame na Diyos, éy mékiohon
kame dikam, a diyan moy
pébayan tu pagkékataon moy a
nipagkaluub dikam na Diyos.
2 Da kinagi dén na Diyos, a
"Ta tama a panahun a melig-
tas kam, éy binati ta kam." Ey
entan moy, nadid dén i tama
a panahun moy a meligtas
kam!
3 Sakén, éy pilitén ko a
gemtén i tama a gimet,
monda éwan tu mégpintas
diyakén ta tungkulin ko, a tu-
los umidel side ta Panginoon
ko.
4 Kanya ipeta ko a mahusay
i ugali ko, monda meta na
tolay a tunayék a utusan na
Diyos. Mégtiisék ta mahigpit a
kahirapan;
5 binalbalék de, sakay
nipihesuék, sakay binélbégék.
Nagdanasék ta mahigpit a
tarabaho; nagpuyaték; sakay
pinalasék.
6 Nipeta ko a utusanék na
Diyos ta ugali ko a mata-
pat, sakay ta katalinungan
ko, sakay ta pégpasensiya ko ta
tolay, sakay mebaiték. Kona

sa, da agumanék na Banal a
Espiritu.
7 Matapaték a mégkagi ta
kapangyarian na Diyos. I
ugali ko a mahusay, éy saya i
panglaban ko ta kalinga ko.
8 Te gumalang diyakén.
Pero te mégpakasanike be
diyakén a mégupos diyakén.
Ey maski kagi de a mebuliék,
éy katutuhanan san i kagi ko.
9 Maski tukoyék na tolay,
éy kagi de a éwanék de
tukoy. Maski talagaék dén a
mate, éy mabuhayék! Maski
pinarusaanék na Diyos, éy
éwanék na binuno.
10 Maski mélungkuté k,
éy palagiék be a masaya
ni Cristo. Pobreék, pero
inatdinan ko i meadu ta
kayamanan de. Ewanék
tu kasangkapan, pero édse
diyakén i dikél a gantimpala
ko.
11 Sikam a taga Korinto,
matapat san i kagi ko dikam,
da mahal ta kam a tahod.
12 Bakit méghinanakit kam
diyakén? Ewanék mégtampo
dikam, éng 'wan sikam i
mégtampua diyakén.
13 Magpasensiya kam.
Sikam éy koman ta kam
i anak. Mahal ta kam.
Mahalénék moy be.

Diyan Kam Mékiagum Ta Ewan Méniwala

14 Diyan kam mékiagum
ta éwan méniwala ni Cristo.
Maari beman a magagum i
mahusay éy ta medukés? O
dikaya i demlag éy ta diklém?
15 Maari beman a mégkaigi
de Cristo sakay ti Satanas?
Mékipagesa beman tu tolay
a méniwala sakay tu éwan
méniwala?
16 Maari beman i tolay a
sumamba ta diyos-diyosan
a ribultu ta bile na Diyos?
Ey sikitam ngani i pégiyanan
na Diyos, da siya be dén i
négkagia, a

"Mégiyanék dide, a édseék
dide. Sakén i
péniwalaan dia, a side
i tolay ko.

17 Kanya sikam a tolay ko,
kagi na Diyos, éy umadeyo
kam du éwan méniwala a tolay,
a diyan kam mékiagum dide.
Eng umadeyo kam ta ugali de
a medukés, éy tanggapén ta
kam.
18 Maging Amaék moy, a
sikam i maging anak ko. Saya
i kagi na Panginoon tam a
makapangyarian."

7

Nasaya Ti Pablo To Kagi Ni Tito

1 Nadid, kékadimoy ko, da
nipangako dikitam na Diyos
i éya, éy ibutan tam i maski
anya a kasalanan tam a mag-
padukés ta bégi tam éy ta
isip tam. Sakay gumalang ki-
tam ta Diyos, a gemtén tam i
mahusay ta harap na.
2 Mahalén moy kame.
Ewan kame tu kasalanan ta
maski ti ésiya dikam. Ewan
kame nangloko ta maski
ti ésiya. Sakay éwan kame
nangdaya ta maski ti ésiya.
3 Ewan ta kam sisién ta éya,
da mahal ta kam. Maski
mateék éy éwan maibut tu
pégmahal ko dikam.

4 Mégkatiwalaék dikam.
Purién ta kam ta tolay. Maski
te hirap kame, éy mélowasék
tu isip dikam, a mésayaék.

5 To édse me ta Masedo-
nia, éy éwan kame tu kéimang.
Da panay i hirap me ta éya.
Sakay lébugén me du kon-
tara me, sakay natageg kame
dikam a natageg.

6 Pero i Diyos, éy ugali na
a tumulung du mélungkut. Ey
tinulungan na kame be, da
pinademét na ti Tito dikame.

7 Ey sikame, éy mésaya
kame to demét na. Sakay lalo
kame a mésaya to péngibaheta
na dikame, a tinulungan
moy siya. Nibaheta be ni
Tito dikame a nagsisi kam
dén, a mégamwaw kam kan
dén diyakén, a isuhogék moy
kan dén. Kanya laloék dén a
mahusay tu isip dikam.

8 Maski naghinanakit kam
to sulat ko a esa, éy éwanék
nagsisi. Talagaék a mag-
sisi, da pinalungkut ta kam.
Pero éwan, da sandali san tu
lungkut moy.

9 Nasayaék to sulat ko a éya
dikam, da nagsisi kam dén
to kasalanan moy, a inibutan
moy dén. Diyos i nagpasisia
dikam to sulat ko. Kanya tu
sulat ko, éy éwan nikasida na
isip moya.

10 Dahilan i pagsésisi a
gébwat ta Diyos, éy siya i
nangbagu ta ugali na tolay
a medukés, monda meligtas
side. Pero i tolay a magsisi
ta isip na san, pero éwan na
ibutan tu ugali na a medukés,
éy mapahamak siya!

11 Ey enta moy tu pagsésisi
moy a gébwat ta Diyos. Dahil
ta éya, éy nasanike kam,
a naiyamut kam to gimet
sina a medukés. Sakay
pinarusaan moy agad tu te
kasalanan. Naniwala kam
dén diyakén. Nagpatunay
kam dén diyakén a éwan kam
tu kasalanan.

12 Tukoy na Diyos tu
péngsulat ko dikam, a
éwan monda maparusaan
tu te kasalanan, sakay
éwan san alang-alang to
pinagkakasalananan na, éng
'wan monda palitawén ko
dikam i tunay a pégmahal moy
diyakén.

13 Kanya tu ginimet moy
éy nangatéd dén diyakén ta
mahusay a isip.

Sakay nasahat kame be to
saya ni Tito to péngtulung moy
diya.

14 Pinuri ta kam ni Tito to
araw, éy éwanék dén mésanike
nadid, da neta na dén a
tutuhanan a mahusay kam,
a kona to kinagi ko diya.
Négkagiék dikam ta katu-
tuhanan. Ey nadid, tu kinagi
ko ni Tito, éy katutuhanan be.

15 Kanya nadid, éy lalo a
dikél i pégmahal ni Tito dikam,
da méala-ala na tu pénggalang
moy diya, sakay tu péngsunud
moy.

16 Ey sakén, éy mésayaék
be, da sikam éy maari ko a
pagkatiwalaan.

8

Tungkul Ta Péngatéd Du Te Hirap

1 Nadid, a tétotop ko, éy
gustu ko a ibaheta dikam i
mahusay a kagbi na Diyos
a dinumemét du kakaguman
tam a méniwala ni Cristo ta
Masedonia.
2 Pinuhubaan side na
Diyos, a pinagdanas na side
ta dikél a hirap. Pero maski
édse dide i kahirapan, éy
mésaya san side, a mebait
side. Sakay nangatéd side ta
meadu a ambag de a para
du tétotop tam a te hirap ta
Hudea.
3 Nagsuul side a umambag
ta kaya de. Sakay nangatéd
be side ta higit pa ta kaya de.
Tutuhanan ya,
4 da side i nékiohona
diyakén, a atdinan ko side ta
pagkékataon de a makatulung
side du tétotop tam ta Hudea.
5 Akala ko éy kétihék san tu
ambag de, pero meadu bale!
Sakay higit pa ta éya, da nan-
gatéd be side ta sarili de ta
Panginoon. Sakay tinulun-
ganék de be, ayun ta kalu-
uben na Panginoon.

6 Nadid, sikam kan be san
i nagsapul a nag-ipun ta am-
bag moy be, a para du top tam
ta Hudea a te hirap. Kanya
pinékiohonan ko ti Tito a mag-
soli sina dikam, a monda agu-
man na kam a magtapos ta
iambag moy. Da ti Tito i nag-
paipun dikam to éya.
7 Sikam éy tanyag dén
i péniwala moya, sakay ta
pégtoldu moy, sakay ta katiya-
gaan moy, sakay ta pégmahal
moy dikame. Nadid, i gustu
kua, éy metanyag kam be
dén ta pégambag moy du
kakaguman tam ta Hudea.
8 Ewan ta kam pilitén a
umambag. Basta nibaheta
ko san dikam tu kétulung du
iba, monda masubuk ta kam,
éng kodya i pégtapat moya
diyakén.
9 Dahilan sikam, éy tukoy
moy éng kodya i kadikél na
péngtulung ni Panginoon Jesu
Cristo. To sapul éy siya i
te koo ta étanan. Pero pin-
abayan na i kayamanan na,
a naging tolay siya a mahi-
rap, monda tulungan na ki-
tam, monda yumaman kitam
ta langet, dahil to kahirapan
na.
10 Nadid, saye i hatul kua
dikam ta éya: maigi pa
éy tapusén moy nadid tu
talaga moy a iambag to esa a
panahun. Da sikam i neditol
a nagayak a umambag du
tétotop tam ta Hudea.
11 Dapat tapusén moy na-
did tu ginayak moy, a umam-
bag kam nadid ta kaya moy a
iatéd.
12 Dahilan, éng gustu moy
ngani a umambag du tétotop
tam ta Hudea, éy tanggapén
na Diyos i maski sénganya a
kaya moy a iatéd. Ewan na
hangad a mangatéd kitam ta
éwan tam kaya.
13 Ewanék mégkagi a
ubusén moy tu kuhata moy
ta pégtulung moy du iba
monda maging mayaman
side. Ewan!
14 Pero dapat kitam a
négtulungan. Da masagana
kam nadid, éy dapat tulun-
gan moy du kakaguman tam
ta Hudea a te kailangan. Eng

dumemét i oras a masagana side, sakay sikam i te hirap, éy tulungan de kam be.

15 Te kagi tungkul ta éya ta kasulatan:

"Du tolay a masagana, éy éwan side tu sobha. Sakay du tolay a kulang tu naalap de, éy te hustu, da binunongan de side."

16 Ey nadid, salamat ta Diyos, da kinagbian kam ni Tito a kona ta péngagbi kua dikam.

17 Ewan na inidelan tu nipékiohon ko diya a magsoli dikam. Eng'wan, nagsuul pa a siya i umangea sina.

18 Pakuyugén ko be diya i esa a top tam. Siya, éy tanyag dén ta maski ahe a simbaan, dahil ta pégpahayag na ta Mahusay a Baheta.

19 Sakay pati, éy siya i pinilia du tolay du simbaan ta éye, a siya i kaguman me a méngitugén ta iambag moy ta Hudea. Ey itugén me ya monda du tolay sa, éy purién de i Diyos. Saya i pangtulung tama dide.

20 Siya i sistigu mia, monda éwan tu magpehay dikame a magkupit kame ta iambag moy a kébilén me ta Hudea.

21 Kuyugén me i éya a lélake a matapat, monda mapospusan na tolay a tama i gimet me. Sakay tukoy be dén ya na Diyos.

22 Nadid, pakuyugén me de Tito i esa pa a top tam. Siya éy pinuhubaan me ta meadu a beses, éy palagi siya a matiyaga a tumulung. Ey lalo siya nadid a matiyaga a tumulung dikam, da mégkatiwala siya dikam.

23 Ey ti Tito, éy siya i kaguman ko a méngagum dikam. Ey tu kaguman na a éduwa, éy utusan side du tolay du simbaan ta éye. Dahil ta gimet diden ya a éduwa, éy meadu i méngpuri ta Diyos.

24 Kanya sikam, éy tanggapén moy side ta mahusay, monda du tolay du iba a simbaan ta ina, éy meta de a tutuhanan tu kinagi ko dide a tungkul dikam; da kinagi ko dide a mahusay dén i ugali moya.

9

Dapat Umambag

1 Ewanék dén tu kailangan a sumulat dikam tungkul ta péngtulung moy du iba a top tam ta péniwala.

2 Da tukoy ko dén a sadya kam dén a tumulung du top tam ta Hudea. Pinuri ta kam du taga Masedonia. "Du top tam ta Korinto," kagi ko, "éy talaga side to esa a taon a umambag." Ey nadid, du taga Masedonia, pékabati de ta éya, éy gustu de dén a umaheg dikam.

3 Ey nadid, pégdetulén ko sina dikam de Tito, monda paghandaén de kam ta sadya moy a iambag. Maghanda kam, monda éwanék masanike to kinagi ko di tolayae, a naghanda kam to esa a taon.

4 Eng te taga Masedonia a kumuyog diyakén, sakay

demtan me kam a éwan
pabi nakahanda, makay
masanikeék. Ey sikam, éwan
kam lalo a masanike? Da
pinuri ta kam dide.
5 Kanya paditulén ko de
Tito sina dikam, monda
paghandaén de kam ta
iambag moy a nipangako
moy, monda éy demtan ta
kam a nakahanda dén. Kona
maka sa, monda du kaguman
ko, éy meta de a maluwag
kam tu isip, a éwan kam
sapilitan.
6 Tandaan moy ye: tu
méghasik ta kétihék, éy kétihék
be i ladéyén na. Ey tu
méghasik ta meadu, éy meadu
be i ladéyén na.
7 I bawat esa, éy dapat
mangatéd ta gustu na san, a
maluwag ta isip naa, a éwan
sapilitan. Da gustu na Diyos
tu mégsuul.
8 Kaya na Diyos a mangatéd
dikam ta sobha pa ta kailan-
gan moy, monda éwan kam tu
kulang, monda palagi kam a
maari a mangatéd ta tolay a
te kailangan.
9 Kagi na Diyos tungkul ta
mebait a tolay, a "Palagi siya
a méngatéd du mahirap, a
éwan tu hanggan i kabaitan
na."
10 Diyos i mangatéda ta
binhi a ihasik, sakay ta
kanén a makan. Ey sikam,
éng te kailangan kam, éy
atdinan na kam ta sobha pa
ta kailangan moy, monda lalo
kam a maari a mangatéd ta
mahirap.
11 Kona sa, pakaduén na
Diyos i kabuhayan moy,
monda maari kam a man-
gatéd ta meadu. Ey meadu i
magpasalamat ta Diyos, dahil
ta ambag moy dide, a itugén
me.
12 I éya a iatéd moy éy
aguman na du tolay na Diyos
a mahirap. Sakay pati éy
meadu i magpasalamat ta
Diyos dahil ta niatéd moy.
13 Eng meta na tolay i ugali
moy a tumulung du mahirap,
éy purién de i Diyos dahil ta
pégtulung moy dide, da saya
i katunayana a méniwala kam
a talaga ta Mahusay a Baheta
ni Cristo.
14 Sakay panalangin de
kam be, sakay mahal de kam,
dahil ta dikél a kaluub na
Diyos dide, a gébwat dikam.
15 Salamat ta Diyos, dahil ta
dikél a kaluub na dikitam a
éwan tu hanggan.

10

Nangatuwiran Ti Pablo

1 Nadid, sakén éy ti Pablo.
Te kaginék dikam, a ahigén
ko i kabaitan ni Cristo.
Te sénganya sina dikam a
akala de éy mégantengék
a méngisuwat dikam éng
dumeméték. Kagi de kan
a metapangék san ta sulat,
pero éng kaharapék moy, éy
mebaitéк kan san.
2 I pékiohon kua dikam, éy
diyanék moy puhubaan, éng
metapangék. Siguradu a ta-
laga a isuwat ko du méngupos
diyakén sina; du mégkagi a
medukés i ugali ko.
3 Tutuhanan a mehinaék
san a tolay, pero éwan ko
ahigén i ugali na tolay ta
mundua ta pékilaban ko.

4 I armas ko éy éwan kona
ta armas na iba a tolay;
éng 'wan, kapangyarian na
Diyos i nipangdaig ko du
kalaban ko. Médaig ko du
mékipégsuway ta mali.
5 Sésugpuén ko i tolay
a mégmataas a kontara ta
Diyos. Métalo ko i isip na
tolay, monda sumuku side ni
Cristo.
6 Sakay sikam, éng tulos
kam a méniwala diyakén, éy
handaék dén a magparusa du
édsina dikam a uméedel pabi.
7 Tandaan moy ye: Du to-
lay sina a kontara diyakén, éy
kagi de a koo side ni Cristo.
Pero side, éy dapat alélahanan
de a kooék be ni Cristo.
8 Maski ipagpalalo ko i
kapangyarian ko éy éwanék
mésanike, da niatéd dén ya
diyakén na Diyos a itulung ko
dikam.
9 Diyan moy kékagin a
mégpakantengék dikam du
sulat ko.
10 Te mégkagi kan sina
a "Metapang a meingél ti
Pablo éng sumulat, pero éng
dumemét siya éy meta tam a
mababa san siya, a éwan na
tukoy a mégtoldu."
11 Pero éwan! Tu lélake a
négkagi ta éya, éy dapat ma-
pospusan na i maski anya a
kagin ko ta sulat ko a éye, éy
tupadén ko éng dumeméték.
12 Ewan ko gustu a ipa-
hero ko i sarili ko diden ya
a maistu a mégmalake. Luku-
luku side! Eng anya i gimet
de, éy kagi de a mahusay ya.
13 Pero sakén, éwanék
lumabis ta hanganan na
tungkulin ko a niatéd diyakén
na Diyos. Ey sakup ya ta
pégtoldu ko dikam.
14 Kanya éwanék lumabis ta
tungkulin ko éng magtolduék
dikam, da sakén i neditol
a nakaabut dikam a nagpa-
hayag ta Mahusay a Baheta ta
tungkul ni Cristo.
15 Ewan ko ipalalo i éwan ko
tungkulin, sakay ta ginimet
na iba a tolay. Eng'wan,
i asaan kua, éy tumibay i
péniwala moya, monda du-
mikél a dumikél i tarabaho ko
dikam,
16 monda maariék a mag-
pahayag ta Mahusay a Ba-
heta du banubanuwan sa
ta banda a sa dikam. Pero
éwanék magpalalo a sakén
i nagimita ta tarabaho a
ginimet no iba.
17 Da kagi na Diyos, "Diyan
kam magpalalo, éng 'wan
purién moy i Panginoon
moy."
18 Da purién na Diyos tu
tolay a meta na a mahusay.
Pero éwan na gustu tu tolay a
mégpalalo ta sarili na.

11

Tungkul Du Mégwari-wari a Apostol

1 Nadid, pagpasensiyaanék
moy, éng ipagpalalo ko i ka-
pangyarian ko.
2 Métagegék dikam, da
mahal ta kam a koman i
pégmahal na Diyos dikam.
Da sakén i nangipahayaga ni
Cristo dikam. Mara sikam, éy
kapareho kam no madiket a
adene a ikasal: matapat siya

to katipan na. Mara sikam, éy
katipan ni Cristo.
3 Natandaan moy ti Eba
to araw: mahal na i Diyos,
pero linoko siya no ulag.
Ey i antingan kua nadid, éy
makay te mangloko dikam,
a kaleksapan moy be tu
pégmahal moy ni Cristo.
4 Dahilan gustu moy a
tanggapén i maski ti ésiya a
dumemét dikam a mégtoldu
ta iba a tungkul ni Jesus, a
puwera tu nitoldu ko dikam.
Tinanggap moy kan tu iba
a pégtoldu. Sakay tinanggap
moy kan be i iba a espiritu a
éwan Espiritu na Diyos.
5 Nadid, diden ina a
mégtoldu dikam, a kagi de
a apostol side, éy éwan side
mataas diyakén.
6 Maski éwanék bihasa a
mégkagi ta talumpati, éy
éwanék be mehuli ta katalin-
ungan. Ey sikam, tukoy moy
dén a katutuhanan tu nitoldu
ko dikam.
7 Bakit! To pégpahayag ko
dikam ta Baheta na Diyos éy
éwanék nipaupa dikam. Nag-
pababaék san dikam, monda
aguman ta kam. Kagi moy
beman ya a kasalanan ko?
8 To péngtulung ko dikam, éy
du iba a simbaan i nanggas-
tusa diyakén. Nagpaupaék
dide, pero sikam i nagtaraba-
hoan kua!
9 Sakay pati, to kétulos
ko dikam éy éwanék na-
gaged dikam ta kailangan
ko. Eng'wan, du tétotop
tam a taga Masedonia, éy
tinognanék de ta tulung de.
Ewan ta kam inabala to éya ta
kailangan ko. Sakay éwan ta
kam abalaén habang buhay.
10 Tutuhanan ya ta Diyos!
Maski ahe i angayan ko ta
Akaya, éy éwanék mékeged ta
maski ti ésiya ta kailangan ko.
11 Nadid, maski éwanék
mékeged dikam, éy diyan moy
isipén a éwan ta kam mahal.
Ewan! Tukoy dén na Diyos a
mahal ta kam.
12 Nadid, itulos ko san
i éya a ugali ko a éwan
mékeged, monda ipeta ko a
éwanék umaheg du iba sina
a mégtoldu dikam. Kagi de a
ahigénék de san ta pégpaupa
de dikam, pero éwan.
13 Diden ya a tolay éy éwan
side tunay a apostol. Mégbuli-
buli side, a mégwari-wari side a
apostol ni Cristo.
14 Ey anya pa! Da maski ti
Satanas, éy mégwari-wari siya
a anghel a utusan na Diyos.
15 Kanya diyan kitam
mégtaka éng kona be sa du
utusan ni Satanas. Mégwari-
wari be side a Diyos i nag-
paangea dide sina a mag-
toldu. Pero kédemét na oras,
éy magantian side to gimet de
a medukés.

Nilista Ni Pablo Tu Kahira-
pan Na

16 Nadid, pékiohon ko man
dén dikam. Diyanék moy
isipén a hangal. Pero éng
kona sa i isip moya, éy pag-
pasensiyaan moy be, monda
san éy makapagpalaloék be
ta kétihék.
17 I kagi ko a éye éy éwan
utus na Panginoon. Eng'wan,
i pégpalalo ko a éye éy koman i
kagi na hangal a tolay.

18 Da te meadu sina a mégpalalo, éy magpalaloék be.
19 Isip moy wade éy matalinung kam! Pero tanggapén moy du mégtoldu sina a hangal!
20 Eng matalinung kam, éy bakit tanggapén moy i kona sa. Utusan de kam, alapén de tu kuhata moy, sakay lélokon de kam, sakay apién de kam, pero pégtiisan moy side!
21 Pinakasanikeék moy; kagi moy a mababaék san, da éwanék inumaheg dide a matapang dikam.

Nadid, diden ina a mégwari-wari, éng mégpalalo side, éy makapagpalaloék be, maski komanék i hangal.
22 Mégpalalo side a Judeo side, a lahi side ni Israel, a apo-apo side ni Abraham. Pero konaék be sa.
23 Eng utusan side ni Cristo, éy mas mahusayék a utusan ni Cristo kesira dide. (Hus, komanék i hangal ta kagi ko a éye.) Higit pa dide i tarabaho ko ta Diyos. Higit pa dide i pégparusa na tolay diyakén, dahil ta pégtoldu ko ta katutuhanan. Meadu a beses a nepihesuék. Meadu a beses a yinabaték. Meadu a beses a talagaék a mate.
24 Lima a beses éy binalbalék du Judeo ta meadu. Bawat esa a beses éy épat a pulu a balbal.
25 Etélo a beses a hinapliték du te tungkulin a taga Roma. Mensan éy binatikalék de. Etéloék dén a beses a nabagbag ta te sakayan ko a paraw. To mensan, éy esa a aldewék éy ta esa a kélép a te pataw.
26 To kedalas ko a péglebut, éy keetaunan ko i iba-iba a kahirapan. Bihéng, sakay tulisan. Sakay nékialam diyakén du kabébayan ko a Judeo, sakay du éwan Judeo. Nadanasan ko i hirap ta banuwan, sakay ilang a lugar, sakay ta diget, sakay du mégwari-wari a top tam ta péniwala.
27 Nagdanasék be ta mahigpit a hirap a sari-sari. Measadékék a mégpuyat, sakay mégalép, sakay mégeplék. Nagtiisék be dén ta dégnin, sakay nagkulangék ta badu.
28 Sakay naghirapék ta meadu pa. Sakay bukod ta éya, éy métagegék aldew-aldew du tolay ta étanan a simbaan.
29 Eng te mehina ta péniwala, éy meramayék dide. Sakay éng te nagkasala, éy méghirapék be tu isip.

30 Nadid, da pinilitéк moy dén a magpalalo, éy mégpalaloék san ta kahinaan ko.
31 Ewanék mégbuli-buli. Ey tukoy dén ya na Diyos. Siya i Ama na Panginoon Jesus. Purién siya a éwan tu katapusan.

32 To édsa ko ta Damasko, tu gubernador sa a sakup ni Hari Aretas éy pinabantay na tu pintuan na banuwan, monda ipadiképék.
33 Pero du kaguman ko éy niasékék de to gatang sakay nitostosék de ta lipat

no pader; tulos nakaginanék
dén.

12

To Kéange Ni Pablo Ta Langet

1 Kailangan éy magpalaloék, maski éwan tu pakinabang ta éya. I kékagin kua dikam nadid, éy na nipetaa diyakén na Panginoon a lihim.
2-3 To éya éy kembilék ta langet. Ewan ko tukoy éng kaliduwa ko san i kembil ta éya, o éng bégi ko be. Diyos san i nakapospusa. Basta i napospusan ko sana, éy kembilék ta langet. Nanyari ya to sapulu éy ta épat a taon a nakalipas.
4 To édsa ko sa éy nabati ko i éwan ko maari a ilagip, da bawal i maski ti ésiya a mégkagi ta éya.
5 Nadid, maski maariék a magpalalo ta éya a nanyari diyakén, éy éwan ko itulos. Basta i pégpalalo kua éy tu kahinaan ko.
6 Pero éng magpalaloék maka, éy éwanék hangal, da tutuhanan ya a nanyari diyakén. Pero éwanék magpalalo, da sala ko a maisip na tolay a mataasék. Tama dén éng meta de san i ugali ko sakay ta pégtoldu ko.
7 Nadid, para éwan ko ipagmalaki du meadu a tanda a nipeta diyakén na Diyos, éy inatdinanék na ta kahirapan ko. Pinakultaden na tu esa a utusan ni Satanas a nagpahirap diyakén, monda éwanék magmalaki.
8 Etélo a beses ko a iyédalangin ta Panginoon a ibutan na i éya.
9 Pero i sengbet naa diyakén éy, "Ewan. Tama dén i péngagum ko diko, Pablo. Dahilan," kagi na, "éng mehina ka, éy saya i oras a pékapospos mo ta péngagum ko diko a makapangyarian."

Nadid, to pégkagi na ta éya diyakén, éy mésayaék ta kahinaan ko, monda mapospusan ko i katibayan ni Cristo diyakén, a makapangyarian.
10 Da umasaék ni Cristo, éy tiisén ko san éng mehinaék, éng te hirapék, éng lélokonék na tolay. Dahilan, éng mehinaék, éy saya i oras a mapospusan ko i katibayan ni Cristo diyakén.

Magmalasakit Ti Pablo Du Taga Korinto

11 Komanék i hangal ta pégpalalo ko a éye. Pero pinilitéк moy. Sikam maka i nagpuria diyakén. Da maski mehinaék san a tolay, éy éwanék mehuli diden ina a mégkagi a apostol side.
12 To kétulos ko sina dikam, éy neta moy a tunayék a apostol ni Cristo, dahil to ginimet ko. Maski nagtiisék sina éy neta moy tu ginimet ko sina a tanda sakay kataka-taka.
13 Anya beman ye i mineta moya a nitulung ko du iba a simbaan, a éwan ko be dikam niatéd? Ewan ta kam be inabala ta gastos ko. Siguru saya i kasalanan ko, éy pagpasensiyaanék moy.
14 Handaék nadid a bumisita dikam. Ikatélo dén ye

nadid a beses a bumisitaék
dikam. Pero éwanék magaged
dikam. Sikam a mismo i
gustu ko a entan. Puwera
tu kuhata moy. Dapat éy
magulang i méngatéd ta anak
de, kesira to anak i méngatéd
to magulang.
15 Hus, maari a iobus ko
tu kuhata ko dikam, monda
aguman ta kam. Maski
éwanék moy mahal, éy sakén
éy mahal ta kam a tahod.

16 Pero maski éwanék
nagpagastos dikam, éy te
négkagi sina a nagparaanék
kan dikam, a dinaya ta kam.
17-18 Bakit? Pinagsamanta-
laan ko beman i mahusay a
ugali moy to péngiange ko sina
de Tito? Dinaya kam beman
ni Tito? Ewan! Da pareho
kame tu isip. Pareho i ugali
mia ti Tito.
19 Makay isip moy man-
galapék san ta katuwiran ko
ta sulat kuae. Pero éwan.
Mégkagiék san ayun ta gustu
ni Cristo. Ey tukoy dén ya na
Diyos. I étanan a kagi ko a
éye, éy para aguman ta kam,
a kékadimoy ko.
20 Mégantengék a makay
demtan ta kam a éwan tama
i gimet moy. Eng kona sa éy
makay gemtén ko be i éwan
moy gustu. Makay demtan ta
kam a te méglébug dikam, éy
ta ménaghili; o te meingél éy ta
medémot. Makay te méngupos
dikam, éy ta méngdusta, éy ta
mégmalaki, sakay ligalig.
21 Mégantengék a makay
masanikeék ta Diyos, dahil
ta ugali moya. Malungkuték
éng dumemétéک sina, éng te
séngganya pabi dikam sina a
éwan pabi nagsisi to ginimet
de a medukés. Lalo du
méngibébi éy ta méngilélake.

13

Katapusan a Hatul Ni Pablo

1 Saye i ikatélo a beses a
bumisitaék dikam. Kédemét
ko, éy parusaan ko du te
kasalanan. Pero maski anya
a abla, éy kailangan éy te
éduwa a sistigu, o étélo.
2 To ikaduwa a bisita ko
dikam éy pinégkagian ko du
te kasalanan, a parusaan ko
side éng demtan ko side a
huway a te kasalanan pabi.
Ey pégkagian ta kam a huway
nadid: du te kasalanan pabi
éy éwan side makaiwas ta
parusa ko.
3 Da gustu moy a meta
i katunayan a ti Cristo i
nagutusa diyakén, éy meta
moy! Ewan mehina ti Cristo
dikam, éng 'wan dikél i
kapangyarian na a mang-
parusa dikam.
4 Mehina ngani ti Cristo to
nikate na to kudos. Pero
buhay dén siya nadid, dahil
ta kapangyarian na Diyos a
édse diya. Ey sakén, mehi-
naék be a kona diya. Pero
éng dumemétéک dikam, éy
meta moy a édse be diyakén
i kapangyarian na Diyos, da
mékiagumék ni Cristo.
5 Tiyakén moy, éng man-
atili kam ta péniwala tam o
éwan. Masdan moy i sar-
ili moy. Ewan moy baman
tukoy a édse dén dikam ti Jesu

Cristo? O siguru éwan. Siguru mégwari-wari kam san a méniwala.
6 Umasaék dikam, a isipén moy a tunayék a apostol ni Cristo.
7 Iyédalangin ko ta Diyos a éwan kam maka magkamali. Ewan ko gustu a magpatunay dikam a tama i gimet ko. Eng'wan, i gustu kua éy sikam i magimita ta tama a gimet, maski kagi de a éwanék tunay a apostol.
8 Da éwanék kontara ta katutuhanan a gimet na Diyos. Eng éwan, gustu ko a mapospusan na tolay i katutuhanan.
9 Masahaték éng demtan ta kam a matibay i péniwala moy, monda éwanék tu kailangan a magparusa dikam. Saya i panalangin kua, a maging mahusay kam ta péniwala.
10 Kanya nisulat ko ye baguék sina umange. Monda éng dumeméték sina éy éwanék tu kailangan a magparusa dikam ta kapangyarian a niatéd diyakén na Panginoon. I éye a kapangyarian a édse diyakén éy éwan monda parusaan ko i tolay, éng'wan pégtulung ko ta tolay.
11 Nadid, a tétotop ko, éy saye i katapusan na sulat ko a éye dikam. Pilitén moy a maging mahusay kam. Sundin moy i hatul ko a éye dikam. Magkaisa kam, négsuyuan kam. Tu pégmahal na Diyos, sakay ta kapayapaan na Diyos, éy édse maka dikam.
12 Négbatian kam ta matapat. Mékikumusta dikam du étanan a méniwala ni Jesus ta éye.
13 Kagbian kam maka na Panginoon Jesu Cristo. Edse maka dikam i pégmahal na Diyos, a mékiagum dikam ta mahusay i Banal a Espiritu. Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo du Taga Galasia

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol. Bakén a tolay i nangatéda diyakén ta tungkulin ko a naging apostol, éng'wan ti Jesu Cristo, sakay Tama na a Diyos. Siya i nangbuhay ni Cristo a huway.

2 Pati du tétotop tam ta péniwala ta éye, éy kaguman ko side a nanulat ta éye dikam. Saye i sulat mia du sakup du simbaan ta Galasia.

3 Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon Jesu Cristo, éy atdinan de kam maka ta biyaya sakay ta kapayapaan.

4 Niatéd ni Cristo i buhay na dahil ta kasalanan tam, monda maagaw na kitam ta medukés ta munduae. Saya i kaluuben Nama tam a Diyos.

5 Purién maka siya na tolay a éwan tu katapusan. Kona sa.

I Tunay a Mahusay a Baheta

6 Nadid, sakén éy mégtakaék dikam, éng bakit agad moy pinabayan i Diyos. Nangakit siya dikam dahil ta kagbi ni Cristo. Ey nadid, éy bakit inumagton kam dén ta iba a rilihiyon?

7 Pero éwan tu iba a tunay a rilihiyon. Kanya san éy te méngligalig dikam ta ina, éy pilitén de a baguén i Mahusay a Baheta tungkul ni Cristo.

8-9 Pero tandaan moy ye: saye tu kinagi ko to éya: maski ti ésiya a magtoldu dikam ta éwan kapareho no nitoldu me dikam to éya, éy parusaan siya na Diyos! O ngani. Maski sikame, maski anghel a gébwat ta langet, éy parusaan na Diyos a talaga. Kanya maski ti ésiya i magtoldu dikam ta kontara ta Mahusay a Baheta, éy parusaan na Diyos.

10 Anya, akala moy wade éy tolay i suyuén kua? Ewan. Diyos i suyuén kua. Eng mékisuyuék pabi ta tolay, éy éwanék utusan ni Cristo.

Eng Kodya Naging Apostol Ti Pablo

11 Gustu ko a mapospusan moy, a tétotop ko, a éwan gébwat ta tolay i nipahayag kua a Mahusay a Baheta.

12 Da éwan ya gébwat ta tolay. Ewan be tolay i néngitoldua diyakén ta éya. Eng'wan, ti Jesu Cristo a mismo i néngipaliwanaga diyakén ta éya a baheta.

13 Nabaheta moy dén tu dati a ugali ko, to péniwala ko pabi ta rilihiyon na Judeo. Tukoy moy dén éng pinakodya ko a nipaparusa du méniwala ni Cristo. Sakay pilitén ko side a sidaén.

14 Mesipagék du kaanakan ko a Judeo a ménugsug ta rilihiyon me. Sakay dikél i pégmalasakit ko ta ugali du ninuno me a Judeo.

15 Pero maski nagkunaék sa, éy kinagbianék dén na Diyos. Baguék nienak, éy piniliék na, monda atdinanék na nadid ta tungkulin ko a sakén i utusan na.

16 Ey kédemét na takda na
a oras, éy nipaliwanag na
diyakén i anak na, da kalu-
uben na éy ipahayag ko siya
du éwan Judeo a tolay. Nadid,
to nanyari a éya, éy éwan ko
nipakelagip ti Jesus ta maski
ti ésiya.
17 Sakay éwanék be inu-
mange ta Jerusalem a
néngisiyasat du neditol
diyakén a apostol ni Jesus.
Eng'wan, inumangeék san ta
Arabia. Sakay kétapos na éya,
éy nagsoliék dén ta Damasko.
18 Nadid, kélipas na étélo
a taon, éy inumangeék ta
Jerusalem, a nakipagketaék
ni Pedro. Ey nagkaguman
kame sa ta sapulu éy ta lima
a aldew.
19 Pero éwanék sa tu mineta
a apostol a iba, éng 'wan ti
Pedro san, sakay ti Santiago a
top no Panginoon tam.
20 Tutuhanan ye a kagi ko
ta sulatae. Tukoy na Diyos a
éwanék mégbuli-buli.
21 Nadid, kétapos na éya, éy
inumangeék ta Siria sakay ta
Silisia.
22 Kanya éwanék pabi
mineta du méniwala ni Cristo
ta Hudea.
23 Basta nabaheta de san
dén, a "Tu lélake a dati a nag-
paparusa dikitam, a ti Pablo,
éy méngipahayag kan dén na-
did ta rilihiyon tam a gustu
na ibutan to araw."
24 Kanya nagpuri side ta
Diyos, dahil diyakén.

2

Ti Pablo Sakay Du Iba a Apostol

1 Nadid, kélipas na sa-
pulu éy ta épat a taon, éy
inumangeék a huway ta
Jerusalem, a kaguman ko ti
Bernabe sakay ti Tito.
2 Inumangeék sa da
inutusanék na Diyos.
Nékipéguhonék pa ta lihim
du matétanda sa a apostol.
Nipaliwanag ko dide tu
nitoldu ko du éwan Judeo.
I nitoldu kua éy iligtas na
Diyos i tolay a méniwala
ni Cristo, maski éwan side
maging Judeo. Gustu ko
pumayag maka du apostol
ta pégtoldu ko, monda éwan
maibut tu tarabaho ko.
3 Ey pinumayag side a ta-
laga diyakén. Tu kaguman ko
sa a ti Tito, éy éwan siya Judeo,
pero éwan de siya pinilit a
ipabugit, a ipasakup ta ugali
na Judeo.
4 Pero te sénganya sa a Judeo
a nagwari-wari a méniwala
side ni Jesus. Gustu de
mékiagum dikame monda
subukan de éng sundin me
pabi i ugali na Judeo. Pero
inagaw kitam ni Cristo Jesus
ta éya. Gustu de a ipasakup
kame maka ta utus ni Moises.
5 Pero éwan kame pinu-
mayag dide, da sala me
a mabagu i katutuhanan
tungkul ta Mahusay a Baheta.
Monda éwan moy isipén a
kailangan kam be a ipasakup
ta rilihiyon na Judeo.
6 Pero du mataas sa a
apostol, éy éwan side tu pintas
to nipagtoldu ko tungkul
ni Cristo (Ewan mahalaga
diyakén a mataas side, da
éwan kumampi i Diyos ta

isesa a tolay.)
7 Eng'wan, neta de a
sakén i pinilia na Diyos a
méngipahayag du éwan Judeo,
a kapareho be no nipangpili
na ni Pedro a méngipahayag
du Judeo.
8 Da ginimiték na Diyos
a magpaliwanag du éwan
Judeo, a kona to ginimet na
ni Pedro a nagpaliwanag be
du Judeo.
9 Nadid, du bilang mataas
a apostol ta éya éy de Santi-
ago, sakay ti Pedro sakay ti
Juan. Diden ya, péketa de
a inatdinanék na Diyos a ta-
laga ta éya a tungkulin ko, éy
pinayagen de kame ti Bern-
abe. Ey pinagkasunduan me
a sigi kame a mégtoldu du
éwan Judeo, sakay side éy sigi
side a mégtoldu du Judeo.
10 Basta i nipékiohon de
sana dikame, éy diyan me
pébayan du kaguman de a
mahirap. Ey gustu ko be ya
a gemtén.

Pinégkagian Ni Pablo Ti Pedro

11 Nadid, kétapos na éya, éy
pinégkagian ko ti Pedro ta An-
tiokia, da nagkamali siya.
12 Dahilan to kédedemét na
ta Antiokia, éy nékidipon siya
du éwan Judeo a tolay sa. Ey
tama ya. Pero to kédemét sa
du inutusan ni Santiago, éy
éwan dén nékiagum ti Pedro du
éwan Judeo, da néganteng siya
a pintasan siya du kapareho
na a Judeo. Lalo du mégkagi
a éwan tanggapén na Diyos i
tolay éng éwan side ipabugit, a
monda maging Judeo side.
13 Nadid, du étanan a Judeo
ta Antiokia a méniwala ni Je-
sus, éy tulos be side a inuma-
heg ni Pedro, a éwan be side
nékidipon du éwan Judeo. Pati
ti Bernabe. Nagwari-wari
side a bawal kan ta Diyos i
mékidipon ta éwan Judeo.
14 Kanya sakén, péketa ko
a éwan side matapat ayun ta
Mahusay a Baheta, éy kinagi
ko ni Pedro ta harapan de a
étanan, a "Siko Pedro," kagi
ko, "éy Judeo ka, pero sapul to
péniwala mo éy pinabayan mo
dén i ugali na Judeo. Ey bakit
nadid, éy pilitén mo maka du
éwan Judeo a umaheg ta ugali
na Judeo?"

I Makapagpabanal Ta Tolay Ey

Tu Péniwala De Ni Jesus

15 Tahod ngani a Judeo
kame. Ewan kame
makasalanan a tolay a kona
du éwan Judeo.
16 Pero tukoy me a éwan
tanggapén na Diyos i tolay
éng sundin de i utus ni Moi-
ses. Eng'wan, i tanggapén
na, a ibilang na a éwan tu
kasalanan, éy tu umasa ni
Jesu Cristo. Kanya sikame a
Judeo éy naniwala kame dén
ni Cristo, monda tanggapén
kame be na Diyos. Da maski
nikésiya éy éwan tanggapén na
Diyos i tolay dahil ta késunud
de ta utus ni Moises.
17 Eng pilitén me a tang-
gapén kame na Diyos dahil
ta péniwala me ni Cristo, éy
neta du tolay a te kasalanan
kame be. Kanya te mégkagi
a ti Cristo i nangatéd kana

dikame ta kasalanan me.
Pero mali ya!
18 Pero éng ipasakupék a
huway ta utus ni Moises a in-
ibutan ko dén, éy saya i katu-
nayana a linabag ko dén i éya
a utus.
19 To péketa ko a éwanék
maging banal ta pégsunud ko
ta utus ni Moises, éy gini-
nanan ko, monda ipasakupék
ta Diyos. Kanya komanék be
dén i minate a kaguman ni
Cristo to kudos.
20 Kanya nadid, éy bilang
kaguman ko ti Cristo a nipako
to kudos. I bigu a buhay
ko nadid, éy éwan gébwat
diyakén, éng éwan, gébwat
ni Cristo a mégiyan diyakén.
Sakay hanggan édseék ta
munduae, éy méniwalaék ta
anak na Diyos. Siya, éy
mahalék na, a niatéd na i
buhay na para diyakén.
21 Kanya sakén éy éwan ko
idelan i kaluub na Diyos ta
tolay. Dahilan, éng ibilang na
Diyos a éwan tu kasalanan i
tolay dahil ta késunud de ta
kautusan ni Moises, éy éwan
tu pasa tu nikate ni Cristo.

Diyan Kam Umasa Ta Késunud
Moy Ta Utus Ni Moises

3

1 Naloko kam dén, sikam a
taga Galasia! Bakit pinakul-
taden moy du Judeo a nan-
gatéd dikam ta nipagkamali
moy? Isip ko nipaliwanag
me dikam ti Cristo sakay to
nikate na to kudos?
2 Na éye san i gustu ko a
ipakelagip dikam: tinanggap
moy beman i Banal a Espiritu
dahil ta pégsunud moy ta utus
ni Moises? Ewan. Eng'wan,
tinanggap moy siya dahil ta
péniwala moy ta Mahusay a
Baheta a nibaheta me dikam.
3 Loko kam! Ataay, to
pégsapul moy a méniwala ni
Cristo, éy nékiagum kam ta Es-
piritu. Pero nadid, akala moy
wade man dén éy meligtas
kam ta pégsunud moy ta utus
ni Moises.
4 Eng kona sa, éy maging
éwan tu kabuluhan tu étanan
a dinanas moy alang-alang ni
Cristo.
5 Bakit niatéd dikam na
Diyos i Espiritu na? Bakit
niatéd na dikam i kapang-
yarian moy a mégimet ta
mahusay? Dahil ta késunud
moy ta utus ni Moises, o dahil
ta péniwala moy ta Mahusay a
Baheta?
6 Mara entan moy ti Abra-
ham to araw: “Naniwala
siya ta Diyos; kanya nibi-
lang na kan siya a éwan tu
kasalanan.”
7 Isipén moy ya; du
méniwala ta Diyos, éy side i
tunay a lahi ni Abraham.
8 Nihula no kasulatan to
araw, a tanggapén na Diyos
du éwan Judeo a tolay, a
ibilang na side a éwan tu
kasalanan, dahil to péniwala
de diya. Kanya kinagi na ni
Abraham to araw, a “Dahil
diko, éy pagkaluuben ko i
étanan a tolay ta mundua.”
9 Nadid, pinagkaluuben na
Diyos ti Abraham, dahil to
péniwala na diya. Ey kona be
sa du étanan a méniwala diya
nadid, éy pagkaluuben na be

side.
10 Pero du tolay a umasa a
meligtas side dahil to késunud
de ta utus ni Moises, éy
parusaan side. Da nakagi
dén ta kasulatan, a "Parusaan
du tolay a éwan suméśunud ta
étanan a utus ta kasulatan ni
Moises."
11 Nadid, éng kona sa, éy
tukoy tam dén a éwan ibilang
na Diyos a banal i tolay dahil
to késunud de ta kautusan.
Da nakagi dén to kasultan, a
"Du tolay a ibilang na Diyos
a éwan tu kasalanan dahil to
péniwala de, éy side ya du
mabuhay a éwan tu katapu-
san."
12 Pero tu umasa ta kautu-
san ni Moises, éy éwan umasa
ta Diyos, da nakagi ta kau-
tusan a meligtas i tolay éng
sundin na i étanan a utus ni
Moises.
13 Pero nadid, inagaw ki-
tam ni Cristo to parusa a
gébwat to pégidel tam to kau-
tusan. Tinanggap na dén i
parusa tam to nikate na to
kayo. Tukoy tam a katu-
tuhanan ya, da nakagi dén ta
kasulatan, a "Tu iekpét de ta
kayo, éy siya i parusaan na
Diyos."
14 Nadid, tinanggap ya
ni Cristo monda du éwan
Judeo, éy maari be side a
masakup to kagbi na Diyos a
nipagkaluub na ni Abraham.
Ey nadid, dahil ta éya, éy
maari tam be a tanggapén i
Banal a Espiritu a nipangako
na Diyos du maniwala diya.

Tu Kautusan Sakay Tu Pangako Na Diyos

15 Mara, sikam a tétotop
ko, saye i halimbawa na éya:
Mara i éduwa a tolay, éng
nagkasundu dén side, a pinir-
maan de dén i katibayan de,
éy éwan dén tu maari a mak-
abagu ta éya.
16 Ey nadid, nipangako na
Diyos ni Abraham, sakay tu
apo ni Abraham. Pero éwan
ya para du étanan a apo ni
Abraham, éng'wan tu apo na
san a esa. Ey ti Cristo ngani
dén.
17 Nadid, saye i gustu ko a
kagin: Pinatibay na Diyos tu
nipangako na ni Abraham to
araw. Ey bagu dinumemét
tu kautusan éy minalipas pa i
épat a datos a taon éy ta étélo
a pulu. Ey nadid, éwan maari
i éya a kautusan a mangbagu
to nipangako na Diyos.
18 Mara, entan moy; éng
pégkaluuben kitam na Diyos
dahil to pégsunud tam ta kau-
tusan, éy éwan dén ya dahil
to nipangako na. Pero éwan,
da pinagkaluuben na Diyos ti
Abraham dahil to nipangako
na diya.
19 Nadid, éng kona sa, éy
bakit inatdinan kitam ni Moi-
ses ta kautusan? Nidagdag
na ya, a monda mapospusan
tam éng anya i labag ta Diyos,
hanggan éwan dumemét tu
nipangako na, a apo ni Abra-
ham, ti Cristo. Ey siya i ni-
pangakua na Diyos. Ey éwan
Diyos i nangatéda du tolay
to kautusan, da anghel san i
néngitugéna ta éya ni Moises,
sakay ti Moises i nangiatéda
du tolay to kautusan.

20 Pero tu pangako na Diyos
to araw pa, éy lalo a mahusay,
da Diyos dén a mismo i nan-
giatéda ni Abraham. Ewan na
inutusan tu iba a méngitugén.

Tu Kautusan I Nagtoldua
Ta Tolay

21 Pero diyan kam mégisip a
tu kautusan ni Moises éy kon-
tara to pangako na Diyos ni
Abraham. Ewan! Eng maari
kitam maka a mabuhay a
éwan tu katapusan dahil ta
pégsunud tam to kautusan, éy
sé ngani ya i magpabanala
dikitam ta mata na Diyos.
22 Pero éwan, da nakagi dén
ta kasulatan na Diyos a te
kasalanan i étanan a tolay.
Dahil ta éya, éy napospusan
tam a du méniwala ni Jesu
Cristo, éy tanggapén de tu ni-
pagkaluub na Diyos a pan-
gako na, dahil to péniwala de.
23 Bagu dinumemét ti
Cristo, éy sakup kitam pabi
na kautusan. Mara tu kau-
tusan i nanggipusa dikitam
hanggan éwan dinumemét i
panahun a péniwala tam ni
Cristo.
24 Kanya tu kautusan ni
Moises, éy saya i nagtoldua
dikitam hanggan to panahun
ni Cristo, monda tanggapén
kitam na Diyos, a ibilang na
kitam a éwan tu kasalanan,
dahil ta péniwala tam diya.
25 Ey nadid, da méniwala
kitam dén ni Cristo, éy éwan
kitam dén tu kailangan a
ipasakup ta kautusan ni
Moises.
26 Da nadid éy anak kam
dén na Diyos, a kaguman
kam ni Cristo Jesus, dahil ta
péniwala moya diya.
27 Ey du étanan a
mégpabinyag ta péniwala de ni
Cristo, éy neaheg dén side ni
Cristo.
28 Ewan dén nagkaiba i
Judeo éy ta éwan Judeo, sakay
du pobre éy ta mayaman,
sakay du lélake éy ta bébe,
da naging isesa kam dén a
étanan, da sakup kam dén ni
Cristo.
29 Ey nadid, éng sakup kam
dén ni Cristo, éy bilang apo
kam dén ni Abraham. Kanya
tanggapén moy be tu nipan-
gako na Diyos diya.

4

1 Saye i halimbawa a
tungkul to kautusan ni
Moises: Mara, to kéanak
pabi no pamanaan, éy pobre
pabi siya a koman i utusan,
maski siya i te ari ta étanan a
ipamana nama na.
2 Ale na a anak pabi, éy
édse pabi tu mana na du
tagapamahala. Sakay side
i mégalagaa diya, hanggan
éwan dumemét i oras a
nitakda nama na.
3 Ey kona be sa sikitam;
to éwan tam pabi péniwala ni
Cristo, éy koman kitam pabi i
anak, da utusan kitam be na
ugali ta mundua a medukés.
4 Pero to kédemét no takda
a oras, éy pinaange na Diyos
tu anak na ta munduae.
Nienak siya na bébe, sakay ni-
pasakup be siya ta kautusan
ni Moises,
5 monda agawén na du iba
a sakup na kautusan. Eng

kona sa, éy mebilang kitam dén a anak na Diyos.

6 Nadid, sikam éy anak kam dén na Diyos. Kanya pinagkaluuben kitam na Diyos ta Espiritu no anak na. Tu Espiritu i nagpatunaya dikitam a Diyos i Ama tam.

7 Kanya nadid, éwan kam dén sakup no kautusan, da anak kam dén na Diyos. Sakay éng anak na kam dén, éy sikam be i pamanaan naa.

Katagigen Ni Pablo Du Taga Galasia

8 To éwan moy pabi pékapospos ta Diyos, éy utusan kam san na diyos-diyosan.

9 Pero nadid, éy tukoy moy dén i Diyos; sakay i Diyos éy tukoy na kam be dén. Eng kona sa, éy bakit gustu moy a ipasakup a huway ta ugali ta mundua a medukés? Bakit gustu moy a utusan de kam pa a huway?

10 Bakit! Ipangilin moy i sénganya a aldew, sakay bulan, sakay panahun, sakay taon, monda isuhog kam maka na Diyos. Pero éwan ya tu pasa.

11 Mégantengék makay sayang san tu nitoldu ko dikam to éya.

12 I pékiohon kua dikam, a tétotop ko, éy ahigénék moy, a diyan kam dén ipasakup to kautusan. Da natandaan moy, to nipaniwala ko dén ni Cristo, éy inibutan ko dén tu kautusan. Ey to kétulos ko dikam, éy inagumanék moy.

13 Tukoy moy dén a kanyaék sina mineange a tulos nagpahayag dikam ta Mahusay a Baheta, éy dahilan to nikaladu ko.

14 Ey maski medukés tu ladu ko, éy tiniisék moy, a éwanék moy inahew. Eng'wan, tinanggapék moy a koman i anghel na Diyos. Tinanggapék moy a koman ti Cristo Jesus!

15 To éya éy mésaya kam diyakén. Naala-ala ko a to éya éy gustu moy a mangatéd diyakén ta maski anya a kaya moy. Eng anya wade pa san i mata moya, éy linugit moy maka dén a niatéd diyakén. Pero nadid, éy bakit éwan kam dén mésaya diyakén?

16 Bakit isip moy kontaraén ta kam, da kinagi ko dikam i katutuhanan? Ewan.

17 Du tolay sina a kumampi ta kautusan ni Moises, isuhog de kam ngani, pero éwan tama i hangad dia. Gustu de san a pabayanék moy, monda side i sundin moya.

18 Ewan medukés i péngisuhog ta tolay, éng mahusay i hangad de, maski éwanék sina dikam.

19 Sikam a anak ko a mahal ko; dahilan dikam éy mégtiisék ta hirap a huway, a kapareho na bébe a gégsokan. Mégtiisék a hanggan éwan kam mékiagum ni Cristo ta mahusay.

20 Gustu ko maka a mékiagum dikam nadid, monda makagi ko dikam i édse ta isip kua, da métagegék dikam.

Tu Halimbawa Ni Agar Sakay Ti Sara

21 Saye i pakelagip kua
dikam, sikam a te gustu a
ipasakup ta kautusan: éwan
moy wade nabati i kagia ta
kautusan?
22 Kinagi ta éya a ti Abra-
ham éy te éduwa a anak a
lélake. Tu esa éy nienak no
asawa na a utusan na, sakay
tu esa éy nienak no asawa na
a malaya.
23 Tu anak na to utusan na
éy besa ya tu nipangako na
Diyos ni Abraham. Pero tu
anak na to malaya a bébe, éy
saya tu nipangako na Diyos
ni Abraham.
24-25 I éya éy halimbawa.
Diden ya a éduwa a bébe éy
halimbawa na éduwa a pan-
gako na Diyos. Tu esa éy
saya tu kautusan ni Moises
a inalap na to buked ta Ara-
bia, a ngéngahinan de a Sinay.
Mara saya i kahalimbawaa ni
Agar. Siya tu utusan a na-
genak ta anak ni Abraham.
Ey du anak na éy utusan be.
Mara side du tolay nadid ta
Jerusalem a utusan be side,
da nipasakup be side ta kau-
tusan.
26 Pero tu asawa ni Abra-
ham a esa, éy malaya siya.
Ey sikitam a méniwala, éy ka-
pareho na kitam dén, da éwan
kitam dén ipasakup to kautu-
san.
27 Nakagi dén ta kasulatan,
a
"Diyan ka mélungkut, siko a
bébe a éwan nagenak!
Dumulaw ka dahil ta
kasayaan mo, siko a
éwan nakabate ta gésok
na anak!
Dahilan tu bébe a gininanan
no asawa na, éy atd-
inan siya ta meadu a
anak, a higit pa to bébe
a te asawa!"
28 Nadid, a tétotop ko,
sikitam éy anak kitam na
Diyos ayun ta pangako na.
Kapareho kitam ni Isak a
nienak no bébe a malaya.
29 To éya, tu anak a nienak
no utusan, éy pinahirapan na
tu wadi na a ti Isak, a nienak
ta Espiritu na Diyos. Ey kona
be sa nadid, da pahirapan
kitam nadid du méniwala ta
kautusan ni Moises.
30 Ey kona se i kagia na
kasulatan: "Paibutén mo tu
bébe a utusan sakay to anak
na. Dahilan tu anak no utu-
san éy éwan maari a makahati
ta mana no anak no malaya a
bébe."
31 Kanya ngani, éwan ki-
tam anak na Diyos dahil ta
pégsunud tam to kautusan ni
Moises, éng'wan anak kitam
na Diyos ayun to pangako na.

5

Nilibri Kam Ni Cristo

1 Nadid, éwan kitam dén
sakup no kautusan na Judeo,
da nilibri kitam dén ni Cristo
ta éya. Magpakatibay kam,
a diyan kam dén pasakup a
huway ta kautusan.
2 Tandaan moy i kagi kuae:
éng pumayag kam ta utus
du Judeo dikam, a ipabugit
kam ayun ta ugali dia, éy bi-
lang éwan dén tu kabuluhan ti
Cristo dikam.
3 O ngani, éng ipasakup
kam ta ugali dia a esa, éy
kailangan sundin moy i buu a
kautusan de a gébwat ni Moi-
ses.

4 Maski ti ésiya a pumilit
a maging mahusay ta mata
na Diyos ta pégtupad ta kau-
tusan, éy hiwalay dén ya ni
Cristo. Ewan dén ya kasakup
na kagbi na Diyos.
5 Pero sikitam, éy umasa ki-
tam a ibilang kitam na Diyos
a éwan tu kasalanan, dahilan
ta péniwala tam diya, sakay ta
tulung na Espiritu na Diyos.
6 Maski sinunud tam dén
i kautusan, maski éwan, éwan
ya importante. Basta i mahig-
pit a kailangan dikitam, éy
maniwala kitam ni Cristo,
sakay mahalén tam siya.

7 Mahusay tu péniwala moy
to éya. Ti ésiya wade i nanggi-
pusa dikam nadid ta késunud
moy ta katutuhanan?
8 Ewan ya gébwat ta Diyos,
da siya éy nilibri na kam to
kautusan.
9 Halimbawa, diden ya a
mégtoldu dikam ta mali, éy
koman side tu pégpaalsa ta
tinapay; da maski kétihék, éy
mégpaapsot ya ta meadu.
10 Pero sikam, éy umasaék
pabi a éwan kam magkaiba tu
isip tungkul ta péniwala tam
ta Panginoon tam. Ey masig-
uru ko a parusaan na Diyos
i maski ti ésiya a mangligalig
dikam.

11 Sikam a tétotop ko, te
négkagi wade sina dikam a
mégtolduék kan a dapat kam
a ipasakup ta kautusan na
Judeo. Pero éwan, dahilan éng
kona ngani sa, éy bakit pahi-
rapanék pabi du Judeo? Eng
katutuhanan ya, éy éwan dén
side méligalig ta pégtoldu ko
tungkul to nikate ni Cristo to
kudos.
12 Diden ya a mangligalig
dikam ta pégtoldu de a mali,
éy maano maka ipabating
side!
13 Sikam a tétotop ko, nilibri
kam na Diyos to kautusan
na Judeo. Pero diyan moy
gamitén i kalayaan moy a
sundin moy i hilig na bégi
moya a medukés. Eng'wan,
négsuyuan kam a négtulungan
kam.
14 Dahilan i étanan a kau-
tusan éy meange ta isesa a
kagi: “Mahalén mo tu ka-
pareho mo a kona ta pégmahal
mo ta bégi mo.”
15 Pero, éng néglébug kam,
a meiyamut kam ta kagu-
man moy, éy mangilag kam,
makay masida i gurupu moy.

I Banal a Espiritu Sakay Ta Hilig Na Bégi

16 I hatul kua dikam, éy
sundin moy i Banal a Espir-
itu. Diyan moy sésundin i hilig
na bégi moya a medukés.
17 Dahilan i hilig na bégi
tama éy kontara ya ta gustu
na Espiritu. Sakay i gustu na
Espiritu éy kontara be ta hilig
na bégi tama. Magkalaban di
éduwa a éya. Kanya éng pil-
itén moy a gemtén i kaluuben
na Espiritu, éy te mangsaway
dikam.
18 Pero éng aguman kam
na Espiritu éy éwan kam dén
sakup na kautusan.
19 Ewan meliso i hilig na
bégi a medukés. Péngibébi,
péngilélake,
20 pégsamba ta diyos-
diyosan, pégilo, kéiyamut,

pégingél, pénaghili, kedémot, mégduwa-duwa i isip dia.
21 Sumésene side, méglango side, sakay mégkasayaan side ta medukés, sakay iba be a medukés a gimet. Pégkagian ta kam dén a huway, a éwan matanggap ta kaharian na Diyos du mégimet ta kona sa.
22 Pero tu ugali na pékiaguman na Banal a Espiritu éy négmahalan side, masaya side, mapayapa side, mebait side, mahusay side, matapat side,
23 sakay tipidén de i bégi dia. Du mégkona sa, éy éwan side tu kailangan ta kautusan.
24 Ey du nipasakup dén ni Cristo Jesus, éy inibutan de dén tu dati a pagkatolay de, sakay tu hilig na bégi dia a medukés.
25 Tu Espiritu i nangatéda dikitam ta buhay tama. Kanya Espiritu be i dapat maghari dikitam.
26 Diyan kitam magpalalo; diyan kitam mékelbug; diyan kitam négpanaghilian.

6

Négtulungan Kam

1 A tétotop ko, éng meta moy i kaguman moy a esa a nagkasala, sikam a nékiagum ta Espiritu i mangpasolia diya ta Diyos, a hatulan moy siya ta mebait. Pero mangilag kam be, makay sikam man dén i matokso.
2 Négtulungan kam; éng kona sa i gémtén moy éy matupad moy i utus ni Cristo.
3 Eng te mégisip a mahalaga siya, a éwan siya magkasala, éy magkamali siya tu isip. Ewan mahalaga i kona sa a tolay.
4 Dapat isipén na bawat esa i sarili na a gemtén. Eng mahusay a talaga, éy masahat siya, sakay éwan na dén ipareho tu gimet na ta gimet na iba.
5 Dahilan éy dapat tupadén na bawat esa i sarili na a kailangan.
6 Du tétolduan ta kagi na Diyos, éy dapat atdinan de ta mahusay tu mégtoldu dide.
7 Diyan kam magkamali tu isip. Ewan maloko na maski ti ésiya i Diyos. Eng anya i ginimita na tolay, éy gantian siya na Diyos ayun ta éya.
8 Eng sundin na tolay i hilig na bégi naa, éy dumemét diya i kamatayan na. Eng mégimet siya ta kaluuben na Espiritu na Diyos, éy dumemét diya i buhay a éwan tu katapusan.
9 Kanya diyan kitam mégsawa a mégimet ta mahusay. Kédemét na takda a oras éy dumemét dikitam i gantimpala, éng éwan kitam manghina tu isip.
10 Kanya dapat mégimet kitam ta mahusay ta tolay; lalo dén du tétotop tam ta péniwala.
11 Entan moy, sakén a mismo i nanulata ta éye. Entan moy i kadikél na letra a nisulat ko dikam!
12 Du nagpilit dikam a tumanggap ta utus ni Moises, éy mégpalalo side. I hangadén dia, éy iwasan de i hirap a

dumemét du méniwala a minate ti Cristo to kudos.
13 Maski du nagpabugit
ayun ta ugali na Judeo,
éy éwan side tumupad ta
kautusan. Basta gustu de
sana, éy bugitén de kam ayun
to ugali de, monda mapuri
side a nipasakup kam dén ta
rilihiyon de.
14 Pero para diyakén, i
purién ko sana éy tu Pangi-
noon tam a Jesu Cristo, to
nikate na to kudos. Dahil ta
éya, éy éwanék dén utusan na
ugali ta mundua a medukés.
15 Tu kautusan, maski tinu-
pad mo to araw, maski éwan,
éy éwan ya importante. Basta
i mahigpit a kailangan éy
baguén kam dén ni Cristo,
a maging bigu i pagkatolay
moya.
16 Du étanan a sumunud ta
nisulat ko a éye, éy mapayapa
maka dén side, a kagbian side
na Diyos. Kona maka sa du
étanan a tolay na Diyos.
17 Kanya sapul nadid, éy
diyan maka dén dagdagen na
iba a tolay i hirap kua. Da
hustu dén i pilat kua ta bégi
kua. Saya i katunayana a utu-
sanék ni Jesus.
18 Kagbian kam maka na
Diyos, sikam a tétotop ko.
Kona sa. Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo du Taga Epeso

1 Gébwat ye ni Pablo. Apostolék ni Cristo Jesus ayun ta
kaluuben na Diyos. Saye i
sulat kua du sakup ni Cristo
ta Epeso, side a méniwala ni
Cristo Jesus.
2 Tama tam a Diyos sakay ti
Panginoon tam a Jesu Cristo,
éy atdinan de kam maka ta
biyaya sakay ta kapayapaan.

Purién Tam I Diyos

3 Purién tam i Diyos, a Ama
no Panginoon tam a Jesu
Cristo. Inatdinan na kitam
ta étanan a kagbi na a gébwat
ta langet, dahilan ta pékiagum
tam ni Cristo.
4 Bagu nilalang i mundua,
éy pinili kitam dén na Diyos
a sakup na, dahil to gimet
ni Cristo. Pinili na kitam
monda maging banal kitam a
éwan tu kapintasan ta harap
na. Dahilan a gustu kitam na
Diyos,
5 éy kanya tiniyak na kitam
to éya pa a maging anak na,
dahil ta gimet ni Jesu Cristo.
Saya i kaluuben na sapul to
sapul.
6 Purién tam siya dahil to
memahal a kagbi na dikitam.
Kagbian na kitam da sakup
kitam no anak na a mahal na.
7 Siya i nipanubus naa dikitam tu digi na to nikate na.
Eng kona sa, éy pinagpasensiyaan kitam dén na Diyos ta
kasalanan tam. Kona san dén
sa i kabaitan na dikitam,
8 da kinagbian na kitam a
tahod. Sakay inatdinan na
kitam ta tama a isip tam.
9 Ey nadid, éy ginimet dén
na Diyos tu tiyak a gemtén na,
a nipaliwanag na dén dikitam tu lihim a plano na, da ti
Cristo i nangtupada ta éya.
10 I plano na Diyos, éy du
étanan a édse ta langet éy ta
luta, éy ipasakup na side ni
Cristo. Ey tupadén ya na
Diyos ta kédemét na takda na
a panahun.
11 Dahilan i étanan a gemtén
na Diyos éy ayun ta takda na
a plano na. Tiniyak na a
te kabahagi kitam ta gantimpala na a para du tolay na.
12 Kanya sikame a Judeo a
neditol a inumasa ni Cristo éy
pinili na kame monda purién
me i kapangyarian na.
13 Pati sikam a éwan Judeo,
sapul to pékabaheta moy ta
Mahusay a Baheta a iligtas
kam na Diyos, éy naniwala
kam dén ni Cristo. Ey nadid,
i katunayana a sakup na kam
dén éy tu Banal a Espiritu a
mégiyan dikam. Tu Espiritu a
nipangako na dikitam,
14 éy saya i katibayana a
maalap tam i gantimpala
tam a nipangako na Diyos
para du sakup na. Kanya
mégkompiyansa kitam a iligtas
na kitam a talaga. Purién tam
i kapangyarian na Diyos.

Ménalangin Ti Pablo

15 Nadid, dahil ta éya, sapul
to pékabaheta ko ta péniwala
moy ni Panginoon Jesus,
sakay ta pégmahal moy du
étanan a sakup na Diyos,

16 éy éwan tu tahan i
pégpasalamat kua ta Diyos
dahil dikam. O, panalangin
ta kam a palagi
17 ta Diyos na Panginoon
tam a Jesu Cristo. Siya éy
Tama tam a kamahalan. I
panalangin kua, éy atdinan
na kam ta karunungan moy,
sakay ipahayag na maka
dikam i kaluuben na, monda
mapospusan moy siya.
18 I panalangin kua, éy
paliwanagen na Diyos i isip
moya, monda mapospusan
moy i nipagakit naa dikam a
alapén moy; monda mapos-
pusan moy be éng kodya i
kamahal na gantimpala moy
a nipangako na a para du
sakup na a tolay.
19 Sakay panalangin ko
a mapospusan moy be éng
kodya i kadikél na kapang-
yarian na a édse du méniwala
diya. I éya a kapangyarian a
édse dikitam, éy sé' be ya i
20 ginamit na a kapang-
yarian to nipamuhay na
ni Cristo a huway, a tulos
kaguman na siya ta langet a
méghari.
21 Nadid, éy méghari sa ti
Cristo, a te kapangyarian siya
du étanan a hari sakay du iba
pa a te kapangyarian. Siya
i mataasa nadid, sakay ta
panahun a dumemét, a éwan
tu katapusan.
22 Sakay nipasakup dén na
Diyos i étanan diya. Sakay
nidéton na dén a ti Cristo
i Pangulu na étanan, alang-
alang du méniwala diya.
23 Ey du méniwala diya,
mara side i bégi ni Cristo;
kanya side i mangganap diya.
Ey siya i namamahala ta
étanan.

2

Binuhay Kitam Na Diyos

1 To éya, éy bilang pate kam
dén dahil to kasalanan moy.
2 Sinunud moy to éya i
medukés a ugali ta mundua.
Sinunud moy ti Satanas. Siya
i espiritu a te kapangyarian
ta mundua, a mégutus du
tolay a masuwayin.
3 Pati sikitam, éy kona be
sa i ugali tam to éya. Sinug-
sug tam be tu hilig na bégi
tama a medukés. Kanya kabi-
lang kitam be du kéiyamutan
na Diyos, a kapareho du iba a
tolay.
4 Pero nadid, éy kinagbian
kitam na Diyos a tahod, a ma-
hal na kitam ta mahigpit.
5 Kanya maski bilang pate
kitam dén dahil to kasalanan
tam, éy binuhay na kitam a
kapareho ni Cristo. (Niligtas
na kitam dahil ta kabaitan
na.)
6 Sakay gemtén na a kagu-
man tam ti Cristo ta langet a
méghari.
7 Ginimet ya na Diyos,
monda ipeta na a éwan
tu katapusan i kadikél na
kabaitan na dikitam, dahil ni
Cristo.
8 Kanya meligtas kam éy
dahil ta kabaitan na Diyos,
sakay ta péniwala moy ni
Cristo. Ewan kam meligtas
dahil ta gimet moy a sarili,
éng 'wan gébwat ya ta kalu-
uben na Diyos.

9 Kanya éwan makapag-
palalo i maski ti ésiya a
meligtas siya dahil ta gimet
na a mahusay.
10 Nilalang kitam na Diyos,
a inatdinan na kitam ta bigu
a buhay dahil ta péniwala
tam ni Cristo Jesus. Kanya
binuhay na kitam éy monda
gemtén tam i mahusay a
tarabaho a nihanda na to éya
a para dikitam.

Pinagesa Kitam Ni Cristo

11 Nadid, sikam a éwan
Judeo, éy alélahanén moy
tu dati a kalagayan moy.
Nginahinan kam du Judeo a
dayuan kam, a éwan kam kan
sakup na Diyos, da éwan moy
sundin i utus ni Moises.
12 Ey katutuhanan ngani
ya, da hiwalay kam ni Cristo
to éya, a éwan kam kabilang
du tolay na Diyos. Sakay éwan
kam tu kabahagi ta nipan-
gako na Diyos du tolay na a
Judeo. To éya éy éwan kam
tu pag-asa, sakay éwan moy
tukoy i Diyos.
13 Pero nadid, da mékiagum
kam dén ni Cristo Jesus,
sikam a dati a adeyo éy
meadene kam dén, dahilan
to digi ni Jesus.
14 Pinagkasundu kitam ni
Cristo, sikame a Judeo sakay
sikam a éwan Judeo. Pinagesa
na kitam, da inibutan na dén
tu utus ni Moises a nagpahi-
wahiwalay dikitam.
15 Inibutan na to nikate na
to kudos, monda pagisesaén
na i éduwa a lahi a tolay, a
sakupén na side a pareho,
sakay pagkasunduén na side.
16 Kanya nadid, pati
Judeo sakay éwan Judeo, éy
mékiagum dén side ta Diyos,
sakay naging isesa side a bégi,
da minate ti Cristo to kudos.
Sakay inibutan ni Cristo tu
kéiyamut de.
17 Ey inumange se ti Cristo
a nagtoldu ta Mahusay a
Baheta na kapayapaan. Ey
sikam a éwan Judeo a dati a
adeyo ta Diyos, éy nitoldu na
dikam. Sakay nitoldu na be
dikame a Judeo a dati a adene
ta Diyos.
18 Ey nadid, dahil ni Cristo,
éy makaadene i maski ti ésiya
ta Diyos, maski Judeo éy ta
éwan Judeo, da aguman kitam
na Banal a Espiritu.
19 Kanya nadid, sikam
a éwan Judeo, éy éwan
kam dén dayuan, éng 'wan
négkabébayan kitam dén a
sakup kitam dén na Diyos ta
bile na.
20 Mara, sikam be i
kasangkapan na bile na
Diyos. Du apostol sakay du
purupeta, side i nagpataknég
ta bile. Ey ti Cristo Jesus, siya
i panuluk na.
21 Siya i mégpatibaya ta bile
na Diyos, a pahusayén na ta
mahusay.
22 Ey dahil ta pékiagum moy
ni Cristo, éy sikam be i kagu-
mana du iba ta pégiyanan na
Diyos. Ey gébwat ya ta Banal
a Espiritu.

3

Tu Lihim a Kaluuben Na Diyos

1 Nadid, sakén éy ti Pablo
a pihesuék alang-alang ni

Cristo Jesus. Kanya nepihesuék éy nipahayag ko ti Cristo
dikam a éwan Judeo.
2 Siguradu a nabaheta moy
dén a inatdinanék na Diyos
ta tungkulin ko a mégpahayag
dikam ta kabaitan na.
3 Tukoy moy be a nipali-
wanag na diyakén tu nilihim
na a plano na, a kona to nisu-
lat ko dikam.
4 Kanya éng mabasa moy
ya, éy tukoy moy i pékapospos
kua to nilihim na Diyos a
tungkul ni Cristo.
5 To nakalipas a panahun,
éy éwan tukoy na tolay i éya
a lihim a plano na Diyos,
pero nadid éy nipaliwanag
dén ya na Espiritu du apostol
na sakay du purupeta na.
6 Ey nadid, saye i plano na
a lihim: du éwan Judeo, éy te
kabahagi be side ta gantim-
pala na Diyos a kapareho du
Judeo. Kanya nagagum dén
side du Judeo, a naging isesa
side a bégi. Sakay te kaba-
hagi be side ta pangako na
Diyos, dahil ni Cristo Jesus.
Ey gébwat ya ta Mahusay a
Baheta.
7 Nadid, éy ginimeték na
Diyos a utusan na, a magpa-
hayag ta Mahusay a Baheta.
Sakay inatdinanék na ta ka-
pangyarian na éy ta kabaitan
na.
8 Maski sakén i mababaa
du étanan a tolay na Diyos,
éy sakén i pinilia na Diyos a
méngipahayag du éwan Judeo
ta memahal a gemtén ni
Cristo dide.
9 Sakay ipaliwanag ko ta
étanan a tolay éng pakodyan
na Diyos a gemtén i nilihim a
plano na. Nale a panahun a
nilihim na i gemtén na,
10 monda du espiritu ta
langet, éy mapospusan de na-
did i karunungan na Diyos,
bagay meta de i kahusayana
na nipégagum du sakup na a
tolay.
11 Ey nadid, ginimet dén ya
na Diyos ayun to plano na sa-
pul to sapul. Ey ti Cristo Jesus,
siya i nangtupada ta éya.
12 Ey nadid sikitam, dahil
ta pékiagum tam diya sakay
ta péniwala tam diya, éy
makaadene kitam ta Diyos a
éwan masanike.
13 Kanya sikam, diyan kam
manghina tu isip ta tétiisén
kua se a hirap alang-alang
dikam, da mégtiisék monda
mapospusan moy i Diyos.

I Pégmahal Ni Cristo Dikitam

14 Nadid, éy bagay isipén ko
i memahal a ginimet Nama
tam, éy lumuhudék diya.
15 Siya i Ama du étanan a
tolay ta langet éy ta luta.
16 I panalangin kua, éy
gamitén maka na Diyos i Es-
piritu na a magpatibay ta isip
moya, ayun ta kapangyarian
na.
17 Sakay mégiyan maka ti
Cristo dikam ta mahusay,
dahil ta péniwala moya. Sakay
manatili kam ta pégmahal ni
Cristo dikam.
18 Mapospusan moy maka
be i kadikél na pégmahal ni
Cristo dikitam. Sakay mapos-
pusan maka be du étanan a
tolay na Diyos
19 i pégmahal ni Cristo.
(Pero éwan tu makapospos a

talaga ta étanan a medisalad a
pégmahal na ta tolay.) Saya
i panalangin kua, monda
sakupén kam na Diyos ta
mahusay a tahod.
20 Purién ko i Diyos! Mak-
agimet siya ta mahigit pa ta
étanan a pékiohon tam diya.
Makaatéd siya ta mahigit pa
ta étanan a gustu tam, dahil ta
kapangyarian na a édse dikitam.
21 Du sakup na a tolay, éy
aguman maka side ni Cristo
a purién de i Diyos. Purién
maka siya a éwan tu katapusan. Kona sa.

4

Sikitam I Bégi Ni Cristo

1 Sakén éy nepihesuék
da sakupék na Panginoon.
Kanya mékiohonék dikam, a
sugsugén moy i ugali a kona
to niutus dikam na Diyos to
péngpile na dikam.
2 Dapat a mebait kam, a
pagtiisan moy tu kamalian
na kaguman moy, sakay
négmahalan kam.
3 Pagpilitan moy a pati-
bayén i kapisanan moy a
niatéd dikam na Espiritu,
sakay négsuyuan kam.
4 Sikitam éy négkaguman ki-
tam dén, a naging isesa kitam
dén a bégi. Sakay isesa be
san i pag-asa tam a nipagakit
dikitam na Diyos.
5 Isesa i Panginoon tam; is-
esa i péniwala tam; isesa i
binyag tam.
6 Isesa i Diyos a Ama na
étanan a tolay. Siya i Pangi-
noon na étanan. Gemtén na
i étanan, a mégiyan siya ta
étanan.
7 Pero inatdinan na Diyos i
bawat esa dikitam ta kaluub
na, ayun ta gustu ni Cristo a
méngatéd. Kona sa i kinagia
ta kasulatan.
8 I kinagi na éy to kéontok
kan ni Cristo ta langet, éy
kembil na kan sa du minatalo
na, sakay inatdinan na kan
du tolay ta kaluub na.
9 Nadid, éng inumontok dén
siya ta langet éy napospusan
tam a dinumibe pa siya ta lu-
taae, bagu inumontok.
10 Kanya tu dinumibe, éy
siya be san tu inumontok ta
ontok a tahod a tahod ta li-
pat na langet. Ey nanyari ya
monda sakupén na i étanan.
11 Nadid, i niatéd na a
kaluub dikitam, éy pinami-
hasa na du iba a maging
apostol, sakay du iba éy
maging purupeta, du iba éy
magpahayag ta Mahusay a
Baheta, du iba éy maging
pastor, du iba éy magtoldu.
12 Pinamihasa na side
monda magtarabaho side
diya, monda tulungan de du
méniwala diya, a patibayén de
side ta péniwala de.
13 Ey nadid, i keangayana
na éya, éy maging esa kitam
tu isip ta péniwala tam diya.
Sakay mapospusan tam tu
anak na Diyos ta mahusay.
Sakay maging mahusay i
pagkatolay tama a hanggan
maging kapareho kitam na
ugali ni Cristo.
14 Eng kona sa, éy éwan
kitam dén kona ta isip na
anak, a agad mabagu-bagu

ta maski anya a pégtoldu. Da
éwan dén tu makapagloko
dikitam ta pégtoldu de a
kamalian.
15 Eng'wan, dapat kitam a
matapat du kakaguman tam
dahil ta pégmahal tam dide;
sakay maging mahusay ki-
tam ta péniwala tam ni Cristo.
Siya i Pangulo tama.
16 Mara du méniwala diya,
side i bégi na. Tu ulo éy
namamahala ta bégi. Siya i
méngatéda ta bégi ta kailan-
gan na, monda sumibét a du-
mikél. I kahulugen na éya,
éy lalo a tumibay i nipégagum
tam, da négmahalan kitam.

Utus a Gébwat Ta Pangi-
noon

17 Nadid, te kaginék dikam
a gébwat ta Panginoon. Saye
i kailangan moya a mahigpit:
diyan kam dén umaheg ta
ugali du éwan mékidiyos. Side
éy éwan tu pasa i isip dia.
18 Ewan side tu pékapospos.
Ewan side tu kabahagi ta
buhay a gébwat ta Diyos, da
éwan de tukoy i Diyos, sakay
mekétog i isip dia.
19 Ewan side tu sanike.
Basta gemtén de san i
medukés, a bastos i ugali dia.
20 Ewan sa kona i nitoldua
dikam ni Cristo.
21 Talaga a nabaheta moy
dén diya, sakay nagadal kam
dén ta katutuhanan ni Jesus,
da sikam éy sakup na.
22 Kanyaékbusén moy dén
tu dati a pagkatolay moy, da
saya i talaga a méngipahamak
dikam dahil to ginustu moy a
medukés.
23 Sakay baguén moy i isip
moya.
24 Isolot moy dén i bigu a
pagkatolay moy a gimet na
Diyos, monda umaheg kam
diya, sakay mahusay kam, a
maging banal kam.
25 Dahil ta éya, éy diyan
kam dén mégbuli-buli.
Mégkagi kam ta katutuhanan
ta kaguman moy, da pisan
kitam dén a méniwala ni
Cristo.
26 Eng mégingél kam, éy ila-
gen moy a diyan magkasala.
Ibutan moy tu ingél moy agad
bagu sumahém tu bilag.
27 Makay sakali éy atdinan
moy ti Satanas ta pagkékataon
na a mangloko dikam; da
éng meingél kam, éy saya i
panahun ni Satanas.
28 Tu mégtako éy diyan dén
huway a magtako. Maigi
pa, éy magtarabaho siya ta
mahusay, monda makapan-
gatéd siya ta te hirap.
29 Diyan kam mégkagi ta
medukés a salita. Eng'wan,
mégkagi kam san ta mahusay
a kagi a pangtulung du mak-
abati, monda melagin side tu
isip.
30 Sakay diyan moy
palungkutén i Banal a Espir-
itu ta gimet moy a mali, da i
Espiritu éy siya i katunayana
a pangtubus dikam na Diyos
a talaga, ta kédemét na takda
na a aldew.
31 Mara, diyan kam
mégsekay, diyan kam
méiyamut éy ta mégingél,
diyan kam méghabuhabuk,
diyan kam mégupos, diyan
kam mégdukés tu isip.

32 Eng'wan, i maigia éy
magbait kam, a kagbian moy
du kaguman moy. Sakay
négpasipasensiyaan kam a
kapareho na nipagpasensiya
dikam na Diyos, dahil ni
Cristo.

5

Mégiyan Kam Ta Demlag

1 Nadid, da anak kam dén
na Diyos a mahal na, éy uma-
heg kam diya.
2 Mahalén moy be a palagi
du iba a tolay a kaparis na
pégmahal ni Cristo dikitam.
Entan moy, dahil ta pégmahal
na dikitam, éy niatéd na tu
buhay na para dikitam. Nag-
pakamatay siya a nangtubus
dikitam ta kasalanan tam.
3 Kanya sikam, da tolay
kam dén na Diyos, éy diyan
moy dén bébanggitén, ta
uhon moy, i péngibébi éy ta
méngilélake. Sakay diyan
kam mégkagi ta bastos, sakay
diyan kam medémot.
4 Mangilag kam a diyan
uhunén i éwan tu pasa a kagi,
sakay ta bastos. Sakay diyan
kam mégdadahet ta medukés.
Eng'wan, puri ta Diyos i uhon
moya.
5 Tukoy moy dén a sigu-
radu a tu bastos a tolay, sakay
du méngibébi, éy éwan side
tu kabahagi ta kaharian ni
Cristo sakay ta kaharian na
Diyos. Ey kona be sa du
medémot, da iba i mégediyos
dia.
6 Mangilag kam, a diyan tu
magkamali dikam tungkul ta
éya. Makay kagin de dikam
a éwan ya kasalanan, pero
parusaan ngani na Diyos du
éwan méniwala diya, dahil ta
kona sa a ugali.
7 Kanya diyan kam dén
mékiagum ta kona sa a tolay
a bastos.
8 To éya, éy négiyan kam be
ta diklém. Pero nadid, éy
mégiyan kam dén ta demlag,
da sakup kam dén na Pangi-
noon. Kanya éy sugsugén
moy dén i ugali du mégiyan ta
demlag.
9 Dahilan i ugali du mégiyan
ta demlag éy mahusay, a mat-
apat side.
10 Magadal kam ta kasa-
hatan na Panginoon.
11 Sakay diyan kam
mékiagum du tolay a mégimet
ta éwan tu pasa a ugali a
gébwat ta diklém. Eng'wan,
ipaliwanag moy du tolay i
kona sa a medukés a ugali.
12 Dahilan éy kasanisanike
san a bébanggitén i gégemtén
de a lihim.
13 Pero éng ipaliwanag moy
a medukés i kona sa a ugali,
éy meta de i kasalanan de a
talaga, a tulos maka side a
ipasakup ta demlag.
14 Kanya te mégkagi, a
“Lumukag ka, siko a tidug.
Mabuhay ka a gébwat ta pate,
sakay paliwanagen ka ni
Cristo.”
15 Kanya nadid éy ilagen
moy i ugali moya. Diyan
kam pumaris du éwan maka-
pospos; éng 'wan maging
matalinung kam dén.
16 Samantalaén moy i
pagkékataon moy a magimet
ta mahusay, da medukés ye a
panahun.

17 Diyan kam maloko;
basta isipén moy éng anya
i kaluuben na Panginoon
dikam.
18 Sakay diyan kam
méglango, da saya i makaloko
ta buhay moya. Eng'wan,
pilitén moy a mékiagum
dikam i Banal a Espiritu.
19 Mégpégkanta kam ta
kanta na Diyos. Mégkanta
kam ta puri diya, a matapat
kam diya ta kanta moy.
20 Sakay magpasalamat
kam a palagi Nama tam a
Diyos ta étanan a bagay, a
ngahinan moy ti Panginoon
Jesu Cristo.

Ugali Na Mahusay a Pasawa

21 Nadid, négsunuran kam, a
tanda ya na kégalang moy ni
Cristo.
22 Sikam a bébekés, éy
sundin moy i asawa moy,
da saya i péngsunud moy ta
Panginoon.
23 Dahilan i lélake, éy siya i
pangulo na asawa na, a ka-
pareho ni Cristo éy siya i pan-
gulo du sakup na a tolay. Du
sakup na, mara side i bégi na.
Ey siya i tagapagligtas.
24 Kanya éng pakodyan i
péngsunud dia ni Cristo, éy
kona be sa i péngsunuda du
bébekés du asawa de.
25 Nadid, sikam a lélake,
mahalén moy du asawa moy,
a kaparis na pégmahal ni
Cristo du sakup na a tolay. I
tandaa na pégmahal naa dide,
éy niatéd na i buhay na a para
dide.
26 Ginimet na ya monda
sakupén na side. Sakay linin-
isan na side ta kagi na sakay
ta dinom na pégbinyag.
27 Ginimet na ya monda
tanggapén na du sakup na a
tolay a memahal dén, a éwan
dén side tu kasalanan, sakay
banal dén side.
28 Nadid, sikam a lélake,
dapat a kona sa i pégmahal
moy ta asawa moy. Ma-
halén moy side ta kapareho
na pégmahal moy ta bégi moy
a sarili. Tandaan moy, tu
lélake a mégmahal ta asawa
na, éy mahalén na be tu sarili
na a bégi.
29 Ey éwan tu mégidel ta sar-
ili na a bégi; éng'wan pékanén
na a alagaan na. Ey kona
be sa i pégalaga ni Cristo du
sakup na a tolay.
30 Da sikitam a sakup na,
mara sikitam i kasangkapan
na bégi naa.
31 Kanya te kagi ta kasula-
tan na Diyos, a "Ginanan na
lélake i ina na éy tama na, a
mékiagum siya ta asawa na, a
tulos a maging isesa side."
32 Nadid, éy medisalad i éya
a kagi; pero para diyakén éy
méngikagi ya ta pékiagum ni
Cristo du sakup na a tolay.
33 Pero méngikagi be ya
dikam a pépésawan; a dapat i
lélake a magmahal ta asawa
na ta kapareho ta bégi na.
Sakay dapat du bébekés a
gumalang du asawa de.

6

Ugali Na Mahusay a Patena

1 Sikam a anak, sundin moy
dena moy éy ta ama moy, da
tama ya a ugali.
2 Tandaan moy, te dati a
utus i Diyos tungkul ta éya, a
te halu a pangako. I utus na
éy "Igalang mo tama mo éy ta
ina mo." Sakay i dagdag naa
a pangako, éy
3 "Eng sundin mo ya, éy
umatakdug i buhay mua,"
kagi na, "a mahusay be i
buhay mua."
4 Pati sikam a te anak,
diyan moy side masiyadu a
péginglan ta ikaiyamut de.
Eng'wan, padikélén moy side
ta mahusay, a tolduan moy
side ta pégtoldu na Panginoon
tam.

Ugali Na Mahusay a Utusan, Sakay Ta Amo Na

5 Sakay sikam a utusan,
sundin moy du amo moy ta
matapat, a igalang moy side.
Sundin moy side a koman ti
Cristo i pégtarabahoan moya.
6 Maski éwan de kam te itan,
éy gemtén moy a mahusay i
utus de dikam. Pilitén moy a
gemtén i kagustuan na Diyos,
da utusan kam be ni Cristo.
7 Kanya sumunud kam du
amo moy a melagin kam tu
isip.
8 Da tukoy moy dén a
gantian na Panginoon i
maski ti ésiya ta ginimet na
a mahusay, maski pobre éy
ta mayaman.
9 Ey nadid sikam a amo
du utusan, éy dapat mebait
kam be du utusan moy.
Diyan moy side pégkagian ta
medukés. Da tandaan moy,
pareho kam a utusan ta isesa
a Amo moy ta langet. Ey siya
éy éwan kumampi ta isesa a
tolay.

I Kasangkapan Na Sundalu Na Diyos

10 Nadid, magpakatibay
kam ta pékiagum moy ta
Panginoon; éy gébwat ya ta
tulung na kapangyarian na
dikam.
11 Mara sundalu kam, éy
isolot moy i kasangkapan na
sundalu na Diyos, monda
malabanan moy i tokso ni
Satanas dikam.
12 Dahilan i kalaban tama
éy éwan tolay, éng 'wan du
mesibét a espiritu a medukés
ta langet, du te kapangyarian
ta kedikléman ta munduae.
13 Kanya alapén moy i
kasangkapan na sundalu
na Diyos, monda makatagal
kam a mékilaban dide, éng
dumemét dikam i medukés a
panahun. Nadid, kélipas na
pékilaban moy, éy mahusay
kam be san a te taknég, a éwan
kam madaig.
14 Nadid, saye i gamitén
moy a kasangkapan ta
pékilaban moy de Satanas:
mara i mégesinturon moya
éy tu matapat a ugali. I
mégetakléb ta hako moya éy
tu mahusay a gimet moy.
15 I mégesapatus moya éy
tu péghanda moy a mégtoldu
ta Mahusay a Baheta na ka-
payapaan.
16 I mégekalasag moya éy tu
péniwala moy ni Cristo. Da
saya i pégsalag moya ta pana
ni Satanas.

17 I mégehelmet moya éy
tu pag-asa moy ta kaligtasan
moy. Ey tu kagi na Diyos, éy
siya i mégeispada moya a iatéd
dikam na Espiritu na Diyos.
18 Nadid, manalangin kam
a palagi ayun ta kaluuben
na Espiritu. Pilitén moy
a manalangin ta mahigpit.
Sakay ipanalangin moy be du
étanan a tolay ni Cristo.
19-20 Sakay ipanalanginék
moy be, a agumanék na Diyos
ta pégpahayag ko ta Mahusay
a Baheta, monda mesipagék
a tahod a méngipahayag ta li-
him a plano na Diyos. Alang-
alang ta éya a Mahusay a Ba-
heta, éy nepihesuék, da utu-
sanék na Diyos.
21-22 Nadid, éy paangen ko
sina dikam ti Titiko, monda
ibaheta na dikam i étanan a
kalagayan me ta éye; sakay
patibayén na i isip moya. Ti
Titiko éy top tam a mahal.
Matapat siya a katulung, a
kaguman tam ta tarabaho na
Panginoon.
23 I Diyos éy atdinan na
maka du étanan a méniwala
diya ta kapayapaan, a agu-
man na kam a négmahalan,
dahil ta péniwala moy. Gébwat
ya Nama tam a Diyos sakay ni
Panginoon Jesu Cristo.
24 Kagbian maka na Diyos
du étanan a mégmahal ta
Panginoon tam a Jesu Cristo
a éwan tu bagu. Ewan dén.
Pablo.

Tu Sulat ni Pablo du Taga Pilipos

1 Gébwat ye de Pablo éy ti
Timoteo. Utusan kame ni
Cristo Jesus. Saye i sulat mia
du sakup ni Cristo Jesus ta
Pilipos, sakay tu tagapama-
hala ta ina, sakay du katu-
lung ta simbaan ta ina.
2 Tama tam a Diyos sakay ti
Panginoon Jesu Cristo, éy atd-
inan de kam maka ta biyaya
sakay ta kapayapaan.

Tu Panalangin Ni Pablo Dide

3 Mégpasalmaték ta Diyos
bagay maala-ala ta kam.
4 Sakay éng ipanalangin ta
kam, éy mésahat ék dikam,
5 da maala-ala ko tu
pékiagum moy diyakén to
péngipahayag ko ta Mahusay
a Baheta; da inaguman ék
moy sapul to pénanggap moy
ni Cristo a hanggan nadid.
6 Nadid, Diyos i kégébwatan
na kaligtasan moy. Éy tukoy
ko be a siya be ya i mang-
ganapa ta éya, ta késoli se ni
Cristo a huway.
7 Kanya maala-ala ta kam
ta mahusay, éy mahal ta kam
a tahod. Da inaguman ék
moy ta tungkulin ko a niatéd
na Diyos diyakén. O, inagu-
manék moy nadid a pihesuék.
Sakay inagumanék moy be to
péngisuhog ko ta Mahusay a
Baheta, a pégpahayag ko.
8 Tukoy na Diyos i pagka-
gustu kua dikam. Kapareho
ya na kadikél na pégmahal ni
Cristo dikam.
9 Kanya panalangin ta kam
a négsuyuan kam ta lalo a
mahusay. Sakay panalan-
gin ko a mapospusan moy ta
mahusay, a tama i isip moya,
10 monda matukoy moy i
tama a gimet moy. Nadid
éng magkuna kam sa, éy dem-
tan kam ni Cristo a éwan tu
kasalanan, ta kédemét na a
maghukum.
11 Sakay te mahusay kam a
ugali nadid, a gébwat ni Jesu
Cristo. Ey saya i pégpuri na to-
lay ta kapangyarian na Diyos.

Tu Isip Ni Pablo

12 Nadid, a tétotop ko, éy
gustu ko a mapospusan moy
i nanyaria a éye a hirap ko éy
éwan medukés. Da lalo a ne-
tanyag i Mahusay a Baheta,
dahilan ta nikepihesu ko a
éye.
13 Pati du guwardia ta éye,
sakay du étanan a iba se a to-
lay, éy tukoy de dén a pihe-
suék da utusanék ni Cristo.
14 Sakay meadu du tétotop
tam ta éye a méniwala ni Jesus,
éy tinumibay dén i péniwala
dia dahil ta nikepihesu kua, a
tulos éwan dén side méganteng
a méngipahayag ta kagi na
Diyos.
15 Tahod ngani a te
séngaséngan ya dide a
méngipahayag ni Cristo da
ménaghili side diyakén. Gustu
de be a mataas. Pero du iba,
éy ipahayag de ta mahusay, a
éwan side ménaghili diyakén.
16 Side, éy mahalék de, da
tukoy de a piniliék na Diyos

a méngisuhog ta Mahusay a
Baheta.
17 Pero du iba, éy éwan side
méngipahayag ni Cristo ta mat-
apat. I hangad de sana éy
maging mataas side. Sakay
gustu de éy paghirapénék de
hanggan égseék ta pihesu.
18 Pero pébayan ko san side.
Da maski méngipahayag side
ni Cristo ta éwan matapat,
éy mésayaék san, da te
méngipahayag ta Panginoon
tam.
19 Sakay tukoy ko be a
makalégsewék ta éye dahil ta
tulung na Espiritu ni Cristo,
sakay ta panalangin moy
diyakén.
20 I gustu kua éy ganapén ko
ta mahusay i tungkulin kua.
Ey lalo nadid a nepihesuék,
éy éwanék maka dén mésanike
a méngipahayag ni Cristo. Da
gustu ko purién na tolay ti
Cristo dahil ta ugali ko, maski
bunonék de éy ta éwan.
21 Da para diyakén, éng
buhayék pabi, éy mahusay,
da i buhay kua éy para ni
Cristo. Ey dahil ta éya éy lalo
a mahusay éng mateék.
22-23 Kanya mégsalawahanék
éng anya i gustu kua. Gustu
ko mateék maka, monda
makakuyogék ni Cristo ta
langet, da mahusay ya.
Pero éng buhayék pabi, éy
makagimeték pa ta memahal
a tarabaho.
24 Kanya gustu ko be a
buhayék pabi, monda mat-
ulungan ta kam.
25 Ey siguradu a buhayék
pabi, a tulos kaguman ta
kam, monda mapatibay ko
pa i péniwala moya; monda
masaya kam.
26 Kanya nadid, éng
légsiwanék de, éy purién moy
ti Cristo ta mahusay, da
kaguman ta kam man dén.
27 Nadid, i mahigpit a
kailangan moy, éy tu ugali
moy a dapat umayun ta
Mahusay a Baheta ni Cristo;
monda maski éwanék maka-
soli sina dikam, éy mabaheta
ko a matibay kam san, a
maging esa i isip moya. Sakay
isuhog moy i Mahusay a
Baheta a péniwalaan tam.
28 Diyan kam méganteng du
kalaban moy. I pégtiis moya
dide, éy saya i tandaa dide
a ipahamak side na Diyos;
pero sikam, éy iligtas kam na
Diyos.
29 Da i katungkulan moya a
gébwat ta Diyos, éy éwan san
tu péniwala ni Cristo, éng'wan
magtiis kam be alang-alang
diya.
30 Kanya nadid, éy
pumareho kam dén diyakén,
a mékipaglaban kam be dén
du kontara ta Diyos. Mineta
moy to éya tu pégtiis ko ta éye
a laban. Sakay tukoy moy be
dén a siya ye i tétiisén ko pabi.

Tu Kabaitan Ni Cristo
Sakay Tu Kapangyarian Na

2

1 Nadid, éng nabati moy
dén i pégpatibay ni Cristo
dikam, sakay éng nabati
moy i pégmahal na dikam,
sakay éng mékiagum kam
dén ta Espiritu na, sakay éng
négkasuyuan kam ta mahusay,

2 éy baten moy pad i hatul
ko a éye dikam: éng gustu
moy a masaya i isip kua, éy
maging isesa kam tu isip, a
négmahalan kam.
3 Diyan moy hangadén a
tumanyag i bégi moya. Sakay
diyan kam palalo. Eng'wan,
dapat magpakabait kam;
sakay diyan moy isipén a
mataas kam du iba.
4 Sakay diyan moy san
isipén i sarili moy san a
gemtén; éng 'wan aguman
moy be du iba a tolay ta
gemtén de.
5 Dapat a mebait kam a ka-
pareho ni Cristo.
6 Ti Cristo, maski kapareho
siya na Diyos éy éwan siya
pinumilit a mangalap ta
karapatan na a pumareho ta
Diyos.
7 Eng'wan, inibutan na tu
pagkadiyos na, a tulos naging
tolay siya a mababa, monda
tulungan na i tolay.
8 Ey to naging tolay na, éy
nagpakabait siya. Sakay si-
nunud na tu utus Nama na
a hanggan minate siya. Ey
anya i kinatayan naa, éy to
kudos.
9 Kanya nadid, éy pinataas
siya na Diyos a tahod, a inat-
dinan na ta ngahen a higit pa
ta étanan a iba a ngahen;
10 monda du étanan ta
langet, sakay ta luta, a
hanggan du tolay be a dati a
minate, pékabati de ta ngahen
ni Jesus, éy lumuhud side
diya a gumalang side diya.
11 Sakay kagi de a étanan a
ti Jesu Cristo, éy siya i Pangi-
noon. Saya i pégpuri dia
Nama tam a Diyos.

*Sikam I Demlag a Magpali-
wanag Ta Tolay*

12 Kanya nadid, a kakagu-
man ko, da sinunudék moy ta
mahusay to éya a nipégagum
tam, éy sundinék moy pa
man nadid ta mahigit pa ta
éya. Dapat umanteng kam ta
Diyos, a magtarabaho kam
diya ta mahusay, hanggan
éwan maganap i kaligtasan
moy.
13 Da i Diyos, éy siya i édsea
dikam a méngatéd dikam ta
isip moya sakay ta kaya moy
a magimet ta kaluuben na.
14 Gemtén moy i étanan a
kailangan moy a diyan kam
méglekramo,
15 monda éy éwan kam map-
intasan, sakay mebilang kam
dén a anak na Diyos, hanggan
mégiyan kam ta munduae, a
kahalu kam na madudukés a
tolay. Mara sikam i demlag a
mégpaliwanag ta tolay,
16 bagay kagi moy dide i
kagi a mangatéd dide ta kalig-
tasan de. Eng pakunan moy
sa, éy purién ta kam ta késoli
se ni Cristo. Da sikam i mag-
patunaya a éwan sayang tu
tarabaho ko.
17 Mara tu péniwala moy
ta Diyos, éy saya i iatéd
moya diya. Kanya sakén,
éng bunonék de ta éye nadid,
éy mésayaék san, da iatéd ko
be i buhay kua ta Diyos. Ey
mésaya kitam a pareho ta
péngatéd tama diya.
18 Ey gustu ko masaya kam
be diyakén, monda pareho ki-
tam a masaya.

Ti Timoteo Sakay Ti Epapro

19 Nadid, éng kaluuben ni Panginoon Jesus, éy paangen ko sina agad ti Timoteo, monda matahimik i isip kua éng ibaheta na diyakén i kalagayan moya ta ina.

20 Ewanék tu iba a kaguman ta éye a mébalisa dikam a kapareho diyakén, éng éwan ti Timoteo.

21 Dahilan du étanan a iba ta éye, éy isipén de san i sarili de a gégemtén. Ewan de isipén i gimet ni Jesu Cristo.

22 Pero sikam be dén i nakapospusa ta ugalia ni Timoteo, a matapat siya. Inagumanék na a kapareho na péngagum na anak ta ama na, to péngipahayag ko ta Mahusay a Baheta.

23 Pero bagu ko siya paangen sina, éng mapospusan ko dén éng anya i manyaria diyakén ta éye.

24 Pati sakén, éng kaluuben na Panginoon, éy umasaék a umangeék be sina ta sandali a panahun.

25 Nadid, éy naisip ko be dén a pasolen ko sina dikam ti Epapro. Siya i kaguman kua a mesipag ta tarabaho me ta éye, sapul to pémaange moy se diya a tumulung diyakén.

26 Pero nadid, mégamwaw siya dikam, sakay métageg siya dikam, a makay akala moy a minate siya, da nabaheta moy a minaladu.

27 Ey tama ngani a melubha tu ladu na, a kétihék siya a mate. Pero kinagbian siya na Diyos. Sakay kinagbianék be na Diyos, da éng minate siya, éy lalo a nadagdagen i kalungkutan kua.

28 Kanya gustu ko be pasolen ko ti Epapro dikam, monda meta moy siya, a masaya kam. Sakay sakén éy maibut be dén i balisa kua dikam.

29 Kanya dapat masaya kam a tanggapén moy siya, a ibilang moy dén a tunay a kaguman tam ta péniwala tam. Eng meta moy i tolay a kapareho na ugalia ni Epapro, éy igalang moy side.

30 Da ti Epapro, éy talaga siya a mate dahil to tarabaho na ni Cristo. Sakay pinabayan na i buhay na a monda agumanék na alangalang dikam.

3

Tungkul Ta Utus Ni Moises

1 Nadid, a tétotop ko, dapat masaya kam ta Panginoon. Ewanék mégsawa a méngisulat dikam ta étanan a éye, dahilan i éye, éy kahusayan moy be.

2 Mangilag kam du magkadukés a tolay--du Judeo a kagi de a éwan kam kan iligtas na Diyos, éng éwan kam pa ipabugit ayun ta rilihiyon na Judeo.

3 Diyan kam méniwala ta éya, da i tandaa na tunay a anak na Diyos éy éwan ta pégpabugit, éng éwan tu késamba na ta Diyos. Aguman kitam na Espiritu ta késamba tam ta Diyos. I kasayaan tam éy ti Cristo Jesus. Ewan kitam mégkatiwala ta utus ni Moises.

4 Mara, éng tanggapén
maka na Diyos du méniwala
ta utus ni Moises, éy lalo
dén sakén a tanggapén na,
da bihasaék a dati ta utus ni
Moises.
5 Dahilan sakén, to ikawalu
a aldew san i idad kua, éy bin-
ugiték de. Sakén éy puruék
a Judeo, a gébwaték ta lahi ni
Bendyamin. Apoék ni Israel.
Ey sinugsug ko a tahod i utus
ni Moises, da Pariseyoék.
6 Dahil to kehigpit na
pégmahal ko to rilihiyon me,
éy pinarusaan ko be du
méniwala ni Jesus. Sinunud
ko i utus ni Moises hanggan
éwanék mapintasan.
7 Pero nadid, sapul to
pénanggap ko ni Cristo, éy
nibilang ko a éwan tu pasa i
étanan a éya.
8 Talaga ngani, sapul to
pékapospos ko ta Panginoon
ko, éy nibilang ko a éwan tu
pasa i maski anya a ginimet
ko to éya. Basta i mahalaga
a kailangan ko éy tu pékiagum
ko ni Cristo. Alang-alang diya
éy naghirapék ta meadu.
9 Kanya nadid, éy éwan
ko dén hangadén a maging
mahusayék pabi ta késunud
ko ta utus ni Moises. Eng'wan
ibilangék dén nadid na Diyos
a éwan tu kasalanan, dahil ta
kéasa ko ni Cristo.
10 I gustu ko sana nadid,
éy mapospusan ko ti Cristo a
tahod, sakay mapagdanasan
ko i kapangyarian na to
nikabuhay na. Sakay gustu
ko be a umahegék diya to
pégtiis na ta hirap, maski
mateék be a kapareho na,
11 monda éng maari éy
mabuhayék be a huway.

Tu Pégpilit Ni Pablo

12 Ewanék tu isip a ginanap
ko dén i étanan a pékapospos
ko ni Cristo. Pero pilitén ko
a ganapén, da sakupék dén ni
Cristo.
13 Tukoy ko a éwan ko pabi
tinupad i pékapospos ko ni
Cristo. Pero éwan ko isipén tu
ginimet ko a nakalipas; éng
'wan i isipén kua éy tu kean-
gayan ko.
14 Kanya pilitén ko a
ganapén i pékiagum ko ni
Cristo, monda maalap ko
i gantimpala a nipagakit
diyakén na Diyos, dahil ni
Cristo Jesus. Ey saya i buhay
a éwan tu katapusan.
15 Dapat a kona sa i isipa na
étanan a méniwala ni Cristo ta
matibay. Ey éng éwan sa kona
i isip moya, éy ipaliwanag
dikam na Diyos.
16 Basta i kailangan tam
sana nadid, éy sundin tam
san tu napospusan tam a
péniwalaan tam.
17 Nadid, a tétotop ko, uma-
heg kam diyakén ta éya a
ugali ko. Sakay umaheg kam
be du méniwala diyakén.
18 Natandaan moy tu
kinékagi ko dikam to éya,
a meadu i méngkontara ta
péniwala tam tungkul to ku-
dos ni Cristo. Makasangeték
dide,
19 da i kesapitan dia éy
impiyerno. I mégediyos de
sana éy tu gustu na bégi
dia. Ewan side mésanike
ta gégemtén de a medukés,

éng 'wan masaya side ta éya. Gustu de san i gimet na tolay ta munduae.

20 Pero sikitam, éy sakup kitam na langet. Ey umasa kitam ta késoli na tagapagligtas tam a gébwat ta éya--ti Panginoon Jesu Cristo.

21 Kédemét na éya a aldew, éy baguén na i bégi tam a mehina, a gemtén na a mahusay dén, a kapareho na bégi na. I kapangyarian na a nipamasuku na ta étanan, éy saya i gamitén na a mangbagu dikitam.

4

Tu Pégbilin

1 Nadid, sikam a tétotop ko a mahal ko, sikam i kasahatan kua. Sikam i katunayana a éwan sayang tu tarabaho ko. Mégamwawék dikam. Magpakatibay kam ta késunud moy ta Panginoon.

2 Siko, Eyodi, sakay siko Sintike, i pékiohon kua dikam a éduwa, éy magkasundu kam dén, da magtop kam dén ta Panginoon.

3 Sakay siko, kadimoy, aguman mo diden ya a éduwa a bébe. Side be i nangtulunga diyakén, sakay ti Klemente, to pégpahayag me ta Mahusay a Baheta. Sakay du iba be a kaguman ko. Nakalista ngani dén i ngahen dia ta libru ta langet du te buhay a éwan tu katapusan.

4 Masaya kam san a palagi ta Panginoon. Saya i mahigpit a gemtén moy.

5 Ipeta moy ta étanan i mebait a isip moy. Adene a dumemét i Panginoon.

6 Diyan kam mabalisa ta maski anya. Maigi pa éy ipanalangin moy ta Diyos i étanan a kailangan moy, a magpasalamat kam diya a palagi.

7 Matahimik i isip moya, dahil ta kapayapaan na Diyos, da méniwala kam ni Cristo Jesus. Ewan tu makapospos ta kapayapaan naa.

8 Nadid, a tétotop ko, dapat a isipén moy a palagi i mahusay a bagay sakay ta pégpuri moy. Isipén moy i mahusay, sakay ta tama a gimet, sakay ta mebait a ugali.

9 Gemtén moy i étanan a nitoldu ko dikam. Sakay ahigén moy tu ugali ko. Eng pakunan moy sa, éy mékiagum dikam i Diyos, a iatéd na dikam i kapayapaan.

Salamat Ta Kaluub Moy Diyakén

10 Sakén éy masayaék ta Panginoon, da dinumemét man dén i pagkékataon moy a méngipatawed diyakén ta tulung moy. Tukoy ko a éwanék moy kinaleksapan, pero nale a panahun a éwan kam néngipatawed diyakén ta kaluub moy.

11 Ewanék méglekramo ta hirap ko ta éye. Ewan, da mahusayék san tu isip maski anya i lagay kua.

12 Nadanasan ko dén i hirap, sakay nadanasan

ko be dén i sagana. Pero
tahimik san i isip kua, maski
mégalépék éy ta bésogék;
maski pobreék, maski te
kuhataék.
13 Makatiisék ta maski
anya, dahil ta pégpatibay
diyakén ni Cristo.
14 Eng kona man sa, éy
mahusay tu ginimet moy, da
tinulunganék moy ta hirap ko
ta éye.
15 Sikam a taga Pilipos,
natandaan moy be tu tulung
moy diyakén to ditol a
néngipahayag ko ta Mahusay
a Baheta ta ina. Sakay to
kéhektat ko ta Masedonia,
éy éwan tu iba a simbaan a
néngatéd diyakén ta kuhata,
éng'wan sikam san.
16 Pati to édsa ko dén ta
Tesalonika, éy sénganya a be-
ses a pinatawedenék moy ta
tulung moy.
17 Ewan ko hangad a
magaged a palagi ta kaluub
moy, éng 'wan i gustu kua,
éy gantian kam na Diyos to
pégtulung moy diyakén.
18 Nadid tu kuhata a
nipetugén moy se ni Epapro,
éy tinanggap ko dén. Ey
sobha dén ya. Ewanék dén
tu kailangan nadid. I éya a
tulung moy diyakén, éy saya
i bilang kaluub moy ta Diyos,
éy mésaya siya ta éya.
19 Atdinan kam na Diyos
ta étanan a kailangan moy, a
gébwat ya ta kayamanan na
a éwan maubus, da sikam i
sakup ni Cristo Jesus.
20 Purién maka na tolay
Tama tam a Diyos, a éwan tu
katapusan.
21 Pékikumustaék moy du
étanan sina a méniwala ni
Cristo Jesus. Du tétotop tam
ta éye, éy mékikumusta be side
dikam.
22 Sakay du étanan a iba a
méniwala ni Jesus ta éye, éy
mékikumusta be side dikam.
Ey lalo du mégiyan ta hari ta
éye.
23 Kagbian kam maka na
Diyos, sikam a étanan. Ewan
dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo du Taga Kolosas

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol ni Cristo Jesus ayun ta kaluuben na Diyos, sakay ti Timoteo a top tam.

2 Saye i sulat mia du sakup ni Cristo ta Kolosas, sikam i matapat a top me ta péniwala. Atdinan kam maka Nama tam a Diyos ta biyaya sakay ta kapayapaan.

Tu Panalangin Ni Pablo Dide

3 Palagi kame a mégpasalamat ta Diyos, a Ama na Panginoon tam a Jesu Cristo, bagay ipanalangin me kam.

4 Dahilan éy nabaheta me dén i péniwala moy ni Cristo Jesus sakay ta pégmahal moy du étanan a sakup na Diyos.

5 Kona sa i ugali moya, da te asa kam ta gantimpala moy ta langet. Ey nabaheta moy dén i gantimpala moy sapul to néngipahayag de dikam ta Mahusay a Baheta.

6 I éya a baheta éy linumaganap dén ta étanan a mundu. Meadu dén i tolay a méniwala diya, a tulos nabagu dén i ugali dia. Ey sikam, éy kona kam be dén sa, da nabagu kam be dén tu ugali sapul to pékabaheta moy éy ta pékapospos moy ta kagbi dikam na Diyos.

7 Ti Epapras i nagpahayaga dikam ta éya a Mahusay a Baheta. Siya i kaguman me a mahal, a utusan be na Diyos. Matapat siya a katulung ni Cristo, alang-alang dikame.

8 Ti Epapras i nagbahetaa dikame ta pégmahal moy ta iba; i pégmahal moy a éya, éy gébwat ta Banal a Espiritu.

9 Kanya nadid, sapul to pékabaheta me dikam, éy palagi me kam a pénalangin. I dalangin mia ta Diyos, éy ipékipospos na maka dikam i kaluuben na dikam. Sakay atdinan na kam maka ta tama a isip moy a gébwat ta Espiritu.

10 Nadid, makagimet kam maka ta kagustuan na Panginoon, monda masaya siya dikam. Sakay makagimet kam be ta meadu a mahusay a gimet. Sakay tukoy moy maka a lalo i Diyos.

11 Ipanalangin me kam a patibayén kam maka na Diyos ta kapangyarian naa, monda makatiis kam ta mahusay ta maski anya.

12 Sakay magpasalamat kam maka Nama tam, a masahat kam be. Siya éy gemtén na a te kabahagi kam be ta gantimpala na a para du sakup na a tolay ta kaharian na a medemlag.

13 Inagaw na kitam ta kapangyarian ni Satanas a mediklém, a niagton na kitam ta kaharian na anak na a mahal na.

14 Siya tu nangtubus dikitam, a pinagpasensiyaan na kitam ta kasalanan tama.

Tu Ginimet Ni Cristo

15 Ti Cristo i larawan na Diyos a éwan meeta. Siya i

mataasa ta étanan a nilalang
ta mundua.
16 Dahilan pinaglalang siya
na Diyos ta étanan. I étanan
a édse ta langet éy ta luta,
maski meta mo éy ta éwan,
éy pinalalang diya na Diyos.
Pati du étanan a te kapang-
yarian a anghel éy ta espiritu,
éy nilalang be side ni Cristo
para ta sarili na.
17 Siya i ditol ta étanan,
sakay siya i bahala ta kaayu-
san na étanan.
18 Siya i punu du étanan a
méniwala diya--mara, siya i
ulo na bégi. Siya i gébwata
na buhay na bégi. Siya i
neditol a nabuhay a huway,
monda siya i pinakangmahal
ta étanan.
19 Dahilan nitakda dén na
Diyos a édse to anak na i
étanan a pagkadiyos na.
20 Ey nadid, dahil to
ginimet no anak na, éy
makaadene dén i tolay ta
Diyos. Dahilan to nikate ni
Cristo to kudos, éy nagka-
sundu dén i Diyos sakay ta
étanan a mégiyan ta lutaa éy ta
langet.
21 Pati sikam, to éya éy dati
kam a hiwalay ta Diyos, a
kontara kam diya, dahil to
gimet moy a medukés.
22 Pero nadid éy ginimet
kam dén na Diyos a kadimoy
na, dahilan to bégi ni Cristo a
minate to kudos. Ginimet na
ya monda makaharap kam
diya a éwan tu kapintasan, a
naging banal kam dén.
23 Pero i kailangan moya,
éy manatili kam a matapat ta
péniwala tam. Diyan maibut
tu pag-asa moy a tinanggap
moy to pékabaheta moy to
Mahusay a Baheta. Ey sakén
éy naging utusanék na Diyos
alang-alang ta éya a Baheta.
Ey nadid éy mepahayag
dén ya ta étanan a tolay ta
mundua.

Tu Tungkulin Ni Pablo

24 Ey nadid, éy masahaték
ta hirap ko alang-alang
dikam. Da éng te hirapék tu
bégi, éy ganapén ko dén tu
hirap ni Cristo to araw alang-
alang du sakup na a tolay.
Mara, side i bégi naa.
25 Da sakén, éy naging utu-
sanék na Diyos, da piniliék na
a méngipahayag dikam ta kagi
na. I tungkulin kua, éy ipa-
hayag ko i kagi na ta étanan.
26 Nale a panahun a nili-
him na Diyos tu plano na.
Pero nadid éy inisip na dén a
ihayag na dén ya du sakup na
a tolay.
27 I memahal a plano na
a lihim éy para ta étanan a
tolay. Ey anya i plano na
a lihim: mégiyan dikam ti
Cristo. Ey saya i katunayana
a te gantimpala kam ta esa a
panahun.
28 Kanya sikame, éy
méngipahayag kame ni Cristo
ta étanan a tolay. Hatulan
me i maski ti ésiya, a tolduan
me side ta mahusay, monda
maganap maka dén i péniwala
de ni Cristo.
29 Kanya sakén, éy pilitén ko
ta mahigpit a méngipahayag
ta éya. Sakay gamitén ko
i tulung ni Cristo diyakén a
makapangyarian.

2

1 Nadid, éy métagegék dikam. Kanya ipanalangin ta kam ta mahigpit. Sakay panalangin ko be du édsa ta Laodisia, sakay du étanan a méniwala ta Diyos a éwan ko pabi neta.

2 O ngani, panalangin ta kam a étanan, monda tumibay i isip moya ta péniwala, sakay négmahalan kam. Panalangin ta kam a maganap dén i pékapospos moya ta nilihim na Diyos to éya: éy saya ti Cristo.

3 Kéye diya i étanan a karunungan na Diyos. Siya san i makapagpaliwanag ta tolay tungkul ta isip na Diyos.

4 Kagin ko ye dikam monda éwan dikam pagkamalién ta kakabulyan a kagi na maski ti ésiya.

5 Da maski éwanék sina dikam, éy alélahanén ta kam a palagi. Sakay mésayaék, da tukoy ko a esa dén i isip moya, sakay matibay dén i péniwala moya ni Cristo.

Mahusay I Buhaya Du Mékiagum Ni Cristo

6 Ey nadid, da tinanggap moy dén ti Cristo Jesus a Panginoon moy, éy mékiagum kam diya ta mahusay.

7 Manatili kam diya, monda tumibay ta lalo i péniwala moya a nitoldu dikam de Epapras. Sakay magpasalamat kam ta Diyos a palagi.

8 Mangilag kam makay pagkamalién kam na tolay to kagi de a éwan tu kabuluhan. Te kagi side a mali a gébwat ta pégtoldu du matétanda, sakay du espiritu a medukés. Bakén a gébwat ni Cristo.

9 Dahilan ti Cristo, éy édse dén ta bégi na i buu a pagkadiyos na Diyos.

10 Ey nadid sikam pati, éy naging mahusay dén i buhay moya, dahil ta pékiagum moya diya. Ey siya i mataasa du étanan a te kapangyarian a anghel éy ta espiritu.

11 Mara tu ugali du Judeo, éy sundin de i utus ni Moises, monda umayun side ta utus na Diyos dide. Pero sikitam, i kéayun tama ta Diyos éy éwan sa kona. Mara i pag-asa tama éy tu péngagaw dikitam ni Cristo ta kasalanan na bégi tama.

12 Sakay to nipagpabinyag moy, éy saya i halimbawaa a minelbéng kam dén a kaguman ni Cristo, sakay kaguman moy be siya a nabuhay. Kona sa, da naniwala kam dén ta kapangyarian na Diyos to nipamuhay na ni Cristo a huway.

13 To éya, éy hiwalay kam ta Diyos. Bilang pate kam dahilan to kasalanan moy, sakay pati éy éwan kam Judeo. Pero nadid, éy binuhay kam dén na Diyos a kapareho ni Cristo. Sakay pinagpasensiyaan na kitam ta kasalanan tam.

14 To éya éy bilang nahukum kitam dén da linabag tam i utus na. Pero nadid éy nibut dén ya na Diyos to nikate ni Cristo to kudos.

15 To nikate ni Cristo to ku-
dos, éy tinalo na du medukés
a espiritu. Sakay nagpatunay
be dén siya ta étanan a siya i
nanaloa.
16 Ey nadid, dahil ta éya,
éy diyan kam méniwala du
mégtoldu ta mali. Diyan kam
pasakup ta maski anya a kagi
de tungkul ta bawal kan a
pagkain sakay ta inumén.
Diyan kam maniwala ta
pégtoldu de tungkul ta kailan-
gan moy kan éng te bigu a
bulan, sakay ta pangilin na
Judeo.
17 Diden ya a ugali éy
éwan side pirmi; da bilang
tanda san side na bagay
a dumemét. Ey nadid éy
dinumemét dén ya, éy ti
Cristo siya ngani dén.
18 Te mégtoldu a tolay a
kagi de a matalinung kan
side da neta de kan i himala.
Gustu de a tolduan de kam
maka ta magpakumbaba
kam, sakay pilitén de kam
maka a sumamba ta anghel.
Pero diyan kam méniwala
dide. Magmalaki side, da isip
de éy mataas side.
19 Pero éwan side pasakup
ni Cristo. Mara ti Cristo éy
siya i Pangulu. Du méniwala
diya éy side i bégi. Mara i ulo
éy namamahala ta bégi. Siya
i méngatéda ta bégi ta kailan-
gan na, monda sumibét at du-
mikél ayun ta kaluuben na
Diyos.

Isipén Moy I Langet

20 Nadid, éng nate kam
dén a kaguman ni Cristo, éy
nakaligtas kam ngani dén du
medukés a espiritu. Ey nadid,
da kona sa, éy bakit sugsugén
moy pabi i ugali ta mundua?
Bakit méniwala kam pabi ta
pégtoldu du kontara ta Diyos?
21 Mara kagi de, "Diyan
moy ye kékbilan," sakay,
"Diyan moy ina kenaman."
22 Pero diden ya a utus
éy gébwat san ta isip na to-
lay. Ewan bawal a méngan ta
maski anya a pagkain, da éng
kanén mo, éy maubus be.
23 Kagi du tolay éy mema-
hal i kona sa a utus, da
mékidiyos kan i sumunud ta
éya. Sakay tolduan ka kan
na éya a utus ta panalangin.
Sakay gipusén na kan i bégi
na tolay, a diyan mégimet ta
medukés. Sakay magpababa
ta tolay. Pero éwan tu pasa i
kona sa a utus a magibut ta
hilig na bégi mua a medukés.

3

1 Nadid, éng nabuhay kam
dén a huway a kaguman ni
Cristo, éy isipén moy i édse ta
langet. Tandaan moy, saya i
édsean ni Cristo, a kaguman
na sa i Diyos a méghari.
2 O, isipén moy a palagi
i langet, kesira ta étanan a
bagay ta munduae.
3 Da tandaan moy, bilang
nate kam dén, a sakay édse
kam dén ta Diyos, a kaguman
ni Cristo.
4 Ti Cristo i nangatéda dikitam ta buhay tam a bigu. Nadid, ta késoli na se, éy kaguman na kam be, a hatian na kam ta pagkadiyos na.

Ibutan Moy Tu Dati a Ugali

5 Kanya nadid, éy ibutan
moy ta bégi moya i medukés
a ugali a gimet du tolay
ta mundua. Diyan kam
méngibébi éy ta méngilélake.
Diyan kam mégisip ta bas-
tos. Diyan kam mégimet ta
medukés. Sakay diyan kam
medémot, da éng medémot
kam, éy saya i mégediyos
moya.
6 Kanya ngani éy parusaan
na Diyos du éwan méniwala
diya, éy dahil ta kona sa a
gimet.
7 Pati sikam to éya, éy mi-
nagimet kam be ta kona sa
a medukés, bagu kam nani-
wala.
8 Pero nadid, éy ibutan moy
i étanan a medukés a gimet:
Diyan kam méiyamut; diyan
kam mégdukés tu isip; diyan
kam mégupos; diyan kam
mégkagi ta bastos;
9 diyan kam be mégbuli-buli,
da tandaan moy, inékbus moy
dén nadid tu dati a pagkato-
lay moy,
10 a nisolot moy dén i
bigu a pagkatolay moy a
gébwat ta Diyos. Ey aldew-
aldew éy aguman na kam,
monda makaaheg kam diya
ta mahusay, sakay matukoy
moy siya ta mahusay.
11 Kanya éwan dén
nagkaiba i Judeo éy ta éwan
Judeo, sakay ta dayuan,
sakay ta tolay a iba. Ewan
dén nagkaiba i pobre éy ta
mayaman. Eng'wan, du
méniwala ni Cristo éy naging
isesa dén side a étanan, maski
iba-iba side a lahi, da sakup
dén side ni Cristo.
12 Ey sikam be dén i to-
lay na Diyos. Sikam i pinili
naa a mahal na. Kanya da-
pat kam a mangagbi ta iba,
sakay aguman moy tu te hi-
rap, sakay magpakabait kam,
sakay matiyaga kam.
13 Négsuyuan kam be, sakay
éng néghinahinanakitan kam
éy négpasipasensiyaan kam,
da entan moy, pinagpasen-
siyaan kam dén na Diyos.
14 Sakay i kailangan moya a
mahigpit, éy négmahalan kam,
da saya i mangayusa ta isip
moya a maging isesa.
15 Sakay tu kapayapaan
a gébwat ni Cristo, éy sa'
maka ya i magpahusaya
ta isip moya. Kanya pinili
kam na Diyos, éy monda
maging esa kam a mahusay, a
sikam i bégi ni Cristo. Nadid,
magpasalamat kam ta Diyos
a palagi.
16 Ala-alaén moy a palagi
tu kagi ni Cristo. Sakay
négtolduan kam ta mahusay,
a néghatul-hatulan kam be.
Magkanta kam ta puri ta
Diyos, a isipén moy tu utang
a luub moy ta Diyos.
17 Maski anya i gemtén moy
éy ta kagi moy éy sundin moy
i kaluuben na Panginoon Je-
sus dikam. Sakay éng mag-
pasalamat kam Nama tam a
Diyos, éy ngahinan moy ti
Cristo.

Tu Tama a Ugali Moy

18 Sikam a bébekés, éy
sundin moy i asawa moy,
da saya i tama a ugali na
méniwala ta Panginoon.

19 Sikam a lélake, éy ma-
halén moy tu asawa moy, a
diyan moy side kéiyamutan.
20 Sikam a anak, éy sundin
moy a palagi dena moy éy ta
ama moy, da siya ya i kasa-
hatan na Panginoon.
21 Sikam a te anak, éy
diyan moy side masiyadu a
péginglan; makay manghina
side tu isip.
22 Sikam a utusan, éy
sundin moy a palagi du amo
moy. Maski éwan de kam
te itan éy gemtén moy a
matapat i utus de dikam.
Kona kam maka sa dahil ta
péniwala moy ta Panginoon.
23 Maski anya i tarabaho
moy, éy gemtén moy a mela-
gin ta isip moya, da éwan san
du amo moy i pégtarabahuan
moya, éng 'wan pati i Pangi-
noon.
24 Ala-alaén moy, kédemét
na oras, éy atdinan kam na
Panginoon ta gantimpala
moy. Kanya i tunay a Amo
moy a pégtarabahuan moy éy ti
Cristo.
25 Sakay tandaan moy,
éwan kumampi i Diyos ta
maski ti ésiya. Kanya tu
magimet ta medukés, éy
gantian siya na Diyos ta
kasalanan na.

4

1 Ey nadid sikam a amo du
utusan, ipeta moy dide i tama
a ugali moy, a matapat kam
dide. Da tandaan moy, sikam
a amo, éy te amo kam be ta
langet.
2 Nadid, éy magtiyaga kam
a manalangin, a diyan moy
pébayan. Sakay magpasala-
mat kam ta Diyos.
3 Sakay ipanalangin moy
kame be, a aguman kame
na Diyos ta pégpahayag me ta
plano na, dahil to nikepihesu
ko.
4 O, ipanalanginék moy,
monda makapagpali-
wanagék ta tolay ta tungkul
ni Cristo.
5 Mangilag kam a ipeta
moy i mahusay a ugali du
tolay sina a éwan méniwala
ni Jesus. Samantalaén moy
i pagkékataon moy a mégimet
ta mahusay.
6 Mégkagi kam dide ta
mahusay tungkul ni Cristo.
Sakay dapat i sengbet moya
dide, éy tama a kagi, sakay
mebait, éng ipakelagip de
dikam tu péniwala moy.
7-8 Nadid éy paangen ko
sina dikam ti Tikiko, monda
ibaheta na dikam i étanan a
kalagayan me ta éye; sakay
patibayén na i isip moya. Ti
Tikiko éy top tam a memahal.
Matapat siya a katulung, a
kaguman tam ta tarabaho na
Panginoon.
9 Kaguman na ti Onesimo
a kabébayan moy. Siya be
i memahal a top tam a
matapat. Side a éduwa i
méngibahetaa dikam ta étanan
a nanyari ta éye.
10 Ti Aristarko a kaguman
ko ta éye a pihesu, sakay ti
Markos a pensan ni Bern-
abe, éy mékikumusta be side
dikam. Nibilin ko dén dikam
ti Markos, a tanggapén moy
ta mahusay éng dumemét
sina dikam.

11 Pati ti Jesus Hustus, éy
mékikumusta be dikam. Diden
ya a étélo a Judeo i nangtu-
lunga diyakén ta tarabaho ko
a para ta kaharian na Diyos.
Ey inagumanék de ngani ta
mahusay.
12 Mékikumusta be dikam
ti Epapras a kabébayan moy.
Utusan be siya ni Cristo Jesus.
Panalangin na kam a palagi
ta mahigpit. Ménalangin siya
a maniwala kam maka dén ta
mahusay a tahod, a matibay
kam dén tu isip, a tukoy moy
maka a palagi i kaluuben na
Diyos dikam.
13 Mégpatunayék dikam
éng kodya i sipag na a
méngipanalangin dikam, sakay
du édsa ta Laodisea, sakay du
édsa ta Hirapolis.
14 Mékikumusta be dikam ti
Demas, sakay tu mahal tam a
doktor a ti Lukas.
15 Pékikumustaék moy
du top tam ta Laodisea.
Pékikumustaék moy de Nimpa,
pati du kaguman na a
mégmiting ta bile na.
16 Nadid, pékabasa moy
dén ta éye a sulat, ipabasa
moy be ta kakaguman tam
ta Laodisea. Sakay pati, éy
basaén moy be i sulat a gébwat
dide ta éya.
17 Ikagi moy ni Arkipo a itu-
los na i pégimet diya na Pangi-
noon.
18 Entan moy, sakén a
mismo i te pirma ta sulatae,
a ti Pabloék a nanulat ta éye.
Alélahanénék moy a kéyeék ta
pégpihesuanae. Kagbian kam
maka na Diyos. Ewan dén.
Pablo.

Tu Purumeru a Sulat ni Pablo du Taga Tesalonika

1 Gébwat ye ni Pablo, sakay
ti Silas sakay ti Timoteo. Saye
i sulat mia du sakup na sim-
baan ta Tesalonika. Sikam
a nipasakup Nama tam a
Diyos sakay ni Panginoon
Jesu Cristo. Edse maka dikam
i biyaya na Diyos sakay ta
kapayapaan.

I Ugali Du Taga Tesalonika

2 Mégpasalamat kame ta
Diyos a palagi dahil dikam,
sakay panalangin me kam be
a palagi.
3 Dahilan, bagay ménalangin
kame ta Diyos, éy méala-ala
me tu mahusay a ugali moy a
gébwat ta péniwala moy; sakay
méala-ala me tu péngtulung
moy du iba da mahal moy
side; sakay méala-ala me
tu kéasa moy a matibay ni
Panginoon Jesu Cristo.
4 Sikam a tétotop me, tukoy
me a mahal kam na Diyos,
sakay pinili na kam dén a
sakup na.
5 Dahilan to pégpahayag me
dikam ta Mahusay a Baheta,
éy éwan san na éya a kagi
me i nagpatunaya dikam,
éng'wan pati i kapangyarian
na Banal a Espiritu. Siya
i nagpatunaya dikam a
katutuhanan tu pégpahayag
me. Sakay tukoy moy be
a mahusay tu ugali me to
kétulos me dikam, monda
makatulung kame dikam ta
mahusay.
6 Inaheg moy kame, sakay
ta Panginoon, da sapul to
pénanggap moy ta Mahusay
a Baheta, éy nagdanas kam
be ta meadu a hirap. Pero
maski kona sa, éy inatdinan
kam na Banal a Espiritu ta
kasayaan moy. Kona sa i
péngaheg moya dikame.
7 Nadid, ta éya a ugali moy,
éy ahigén kam be du étanan a
méniwala ta Masedonia sakay
ta Akaya.
8 Pero éwan san Masedonia
sakay ta Akaya i nakabahetaa
ta kagi na Diyos dahil dikam;
éng'wan linumaganap dén ta
maski ahe i péniwala moya ta
Diyos. Ewan kame tu kailan-
gan a magbaheta dide,
9 da tukoy de dén, a side dén
i mégbahetaa éng pinakodya
moy a nananggap dikame,
sakay kékagin de be a in-
ibutan moy kan tu péniwala
moy ta diyos-diyosan, a tulos
méniwala kam kan nadid ta
tunay a Diyos.
10 Kagi de be a umasa kam
kan ta kédemét na anak na
Diyos a gébwat ta langet.
Ti Jesus siya, a binuhay
na Diyos a huway. Siya
i méngiligtasa dikitam ta
parusa a dumemét.

2

Tu Tarabaho Ni Pablo Ta Tesalonika

1 Nadid, a tétotop me, tukoy
moy be dén a pinakinaban-
gan moy to kébisita me sina
dikam.

2 Tukoy moy be a bagu
kame dinumemét sina
dikam, éy pinékialaman de
kame dén ta Pilipos, a nipi-
hesu de kame sa. Pero i Diyos
éy pinatibay na i isip mia,
monda kédemét me dikam,
éy magpahayag kame dikam
ta Mahusay a Baheta. Ewan
kame nagalanganin, maski
te meadu a kontara dikame
ta banuwan moya.

3 Tandaan moy, i pégtoldu
mia éy éwan mali, sakay éwan
tungkul ta medukés a ugali.
Sakay éwan me be hangad a
manglinlang ta tolay.

4 Eng'wan, i pégtoldu me
sana éy tu niutus dikame na
Diyos. Da nipagkatiwala na
dikame i Mahusay a Baheta,
a pinili na kame a magpa-
hayag ta éya. Kanya éwan
me hangad a pasayaén i tolay,
éng 'wan Diyos i pakasayaén
mia. Ey Diyos i méngpuhubaa
ta isip tama.

5 Tukoy moy be a éwan
kame nagwari-wari a sinu-
muyu ta maski ti ésiya ta
banuwan moya. Diyos i
sistigu mia a éwan kame tu
hangadén a lihim. Ewan me
gustu tu kuhata moy,

6 éwan me gustu a déyawén
kame na maski ti ésiya. Maski
te kapangyarian kame, da
apostol kame ni Cristo, éy
éwan kame nagaged dikam.

7 Eng'wan, mebait kame
dikam a kapareho na
péngalaga na bébe to anak na.

8 Mahal me kam a tahod.
Kanya éwan san tu Mahusay a
Baheta i niatéd me dikam, éng
'wan pati i bégi mia, da gustu
me kam a tahod.

9 Ewan moy beman natan-
daan, a nagtarabaho kame
to kétulos me dikam, to
pégpahayag me dikam ta
Mahusay a Baheta? Aldo
éy ta kélép éy nagtarabaho
kame, monda éwan kame tu
kailangan a magaged dikam
ta gastos me.

10 Diyos i sistigu mia a
mahusay san i ugali mia
dikam, a éwan kame tu
kapintasan. Sakay sikam be
i sistigu mia, da mineta moy
be i ugali mia.

11 Tukoy moy be i ugali mia
dikam, éy kona ta ugali na
lélake to anak na. Pinatibay
me i isip moya, sakay hinatu-
lan me kam

12 a dapat gemtén moy i
ikasaya na Diyos. Siya i nag-
pilia dikam a ipasakup ta ka-
harian na sakay ta kapang-
yarian na.

13 Kanya mégpasalamat
kame ta Diyos a palagi, da
tinanggap moy i kagi na
Diyos, to pégpahayag me
dikam. Napospusan moy
a éwan san kagi na tolay,
éng 'wan tukoy moy a saya
i tunay a kagi na Diyos.
Ey katutuhanan ngani ya.
Ey saya i mégtoldua dikam,
sikam a méniwala.

14 Tukoy moy, a tétotop
me, a tu nanyari dikam
éy kapareho to nanyari
du méniwala ni Jesus ta
Hudea. Pinékialaman kam
na kabébayan moy. Ey kona
be sa du sakup na Diyos ta
Hudea, a pinékialaman be side

du kapareho de a Judeo.
15 Du Judeo, éy side ya di
namunua ni Panginoon Je-
sus. Sakay Judeo be i na-
munua du purupeta to araw.
Sakay sikame pati, éy pinahi-
rapan de kame be ta mahig-
pit, Sakay inidelan de be du
tolay a iba. Sala na Diyos i
ugali dia.
16 Sakay pati, éy talaga
de kame be a sawayén a
magpahayag du éwan Judeo
a tolay ta kagi na Diyos
a monda meligtas side.
Saya i medukésa ta étanan
a kasalanan de a meadu.
Pero nihanda dén na Diyos
i parusa de.

Gustu Ni Pablo a Bumisita Side a Huway

17 Nadid, sikam a tétotop
me, maski néghiwalay kitam
ta sandali a panahun, éy
éwan me kam kaleksapan.
Mégamwaw kame dikam.
Talaga kame a bumisita
dikam,
18 da gustu me kam a meta.
Lalo dén sakén a mismo,
éy pépilitén ko a bumisita
dikam, péro sinaway kame ni
Satanas.
19 Tandaan moy, ta kéharap
me ta Panginoon Jesus ta
késoli na, éy dikél i pag-asa me
diya dahil dikam. Sakay dikél
be i kasayaan me dikam.
Sakay éwan kame mésanike
diya, da sikam i katunayana
a mahusay i tinarabaho me
diya.
20 Sikam ngani dén i
pépurién mia, da mésaya
kame dikam.

3

1-2 Nadid, kédemét no oras
a éwan kame nakatiis ta
amwaw me dikam, éy naisip
me a pinaange me dikam ti
Timoteo. Siya i utusan na
Diyos, sakay kaguman me be
a mégpahayag ta Mahusay a
Baheta ni Cristo. Ey sikame,
éy nawahak kame ta Atenas
a naguhay diya. Kanya
pinaange me siya dikam, éy
monda patibayén na i isip
moya, a tulungan na kam ta
péniwala moy,
3 monda éwan moy maka
ibutan tu péniwala moy dahil
du mékialam dikam. Diyan
moy kaleksapan tu kinagi na
Diyos a te hirap a talaga du
méniwala diya.
4 Ewan moy natandaan tu
kinagi me dikam to pégiyan
me sina, a te mangloko dikam
a talaga? Ey nadid, éy nan-
yari ngani dén ya.
5 Kanya pinaange ko sina
dikam ti Timoteo, éy éwan ko
dén natiis i tageg kua dikam.
Pinaange ko siya dikam
monda mapospusan ko tu
péniwala moy, éng mahusay
pabi. Mégantengék makay
tinokso kam dén ni Satanas,
éy sayang dén tu tinarabaho
me dikam.
6 Pero éwan bale. Dahilan
to késoli se ni Timoteo a
gébwat dikam éy binahetaan
na kame a mahusay san
i péniwala moya sakay na
pégmahal moya. Kinagi na be
a alélahanén moy kame kan ta
mahusay, sakay mégamwaw
kam kan dikame a kona ta
pégamwaw mia dikam.

7 Kanya nadid, a tétotop me,
maski meadu i hirap me ta
éye, éy matibay san i isip
mia, da nabaheta me dén a
mahusay kan san i péniwala
moya.
8 Kanya nadid éy mahusay
man dén i isip mia, da tukoy
me dén a matibay dén i
péniwala moya ta Panginoon
tam.
9 Kanya mégpasalamat kame
ta Diyos a tahod ta kasayaan
me a niatéd moy dikame.
10 Ey nadid, éy dumédaying
kame ta mahigpit ta Diyos,
a pakultaden na kame maka
a bumisita dikam a huway,
monda tolduan me kam
maka ta éwan moy pabi na-
pospusan tungkul ta péniwala
tama. Aldo éy ta kélép, éy saya
i daying mia.
11 Ipagkaluub maka Nama
tam a Diyos sakay ti Pangi-
noon Jesus a makaange kame
sina dikam.
12 Patibayén maka na
Panginoon i pinégagum moy
sakay ta pégmahal moy ta iba
a tolay, a hanggan umaheg
kam ta pégmahal me dikam.
13 Eng kona kam maka sa,
éy patibayén na Diyos i isip
moya. Sakay pati, ta kédemét
se ni Panginoon Jesus, a
kaguman na du étanan a
méniwala diya, éy gemtén kam
Nama tam a Diyos a banal ta
kéharap moya diya.

4

I Tama a Ugali a Ikasaya Na Diyos

1 Nadid, a tétotop me, ni-
toldu me dén dikam i tama a
ugali moy a ikasaya na Diyos.
Ey tukoy me a kona dén sa
i ugali moya nadid. Pero i
hatul mia dikam nadid, éy
sipagen moy ta lalo i késunud
moy ta éya. Saya i hatul mia
dikam a gébwat ni Panginoon
Jesus.
2 Nabati moy dén tu niutus
me dikam a gébwat ta Pangi-
noon Jesus.
3 I kaluuben na Diyos, éy
maging banal kam, sakay
diyan kam méngibébi éy ta
méngilélake.
4 Basta asawan moy san i
sarili moy a asawa, da saya i
kaluuben na Diyos.
5 Pero diyan mékialam
i maski ti ésiya dikam ta
éwan mo asawa. Da kona
sa i gimita du tolay a éwan
makatukoy ta Diyos.
6 Mangilag kam. Diyan
moy lélokon du kapareho
moy a tolay ta éya, a diyan
moy pékialaman tu asawa de.
Natandaan moy tu kinagi me
dikam a mahigpit to éya, a
parusaan na Diyos a talaga
i méngibébi éy ta méngilélake.
7 Tandaan moy, éwan ki-
tam pinili na Diyos a monda
magimet kitam ta medukés,
éng'wan monda magimet ki-
tam ta mahusay.
8 Kanya maski ti ésiya i
mangpabaya ta éye a nitoldu
ko, éy éwan utus na tolay
i pabayan naa, éng 'wan
utus na Diyos. Ey Diyos i
méngatéda dikitam ta Espir-
itu na a Banal, monda éwan
tam sa pakunan.
9 Nadid, éwan kame tu
kailangan a manulat dikam

tungkul ta pégmahal moy
du top moy ta péniwala, da
tinolduan kam dén na Diyos
a négmahalan kam.
10 Tukoy me a mahal moy
dén du étanan a tétotop tam
ta maski ahe ta Masedonia.
Kanya i hatul me sana dikam,
éy sigi kam a négmahalan kam
ta lalo.
11-12 Pilitén moy a tahimik
san i buhay moya. Diyan
kam mékialam ta éwan moy
katungkulan. Magtarabaho
kam ta hanap buhay moy,
monda éwan kam tu kailan-
gan a magaged. Saya i nibilin
mia dikam to éya, monda
igalang kam du iba a tolay a
éwan méniwala.

Tungkul Ta Késoli Ni Jesus Ta Mundua

13 Nadid, a tétotop me,
gustu me a mapospusan moy
tungkul du kakaguman tam
a minate, monda éwan kam
malungkut a kona du iba a
tolay a éwan tu pag-asa ta
huway a buhay.
14 Méniwala kitam a minate
ti Jesus, a nabuhay siya a
huway; tama? Nadid, kona
be sa du kakaguman tam a
minate; ta késoli ni Jesus ta
mundua, éy pakuyugén side
na Diyos a dumibe.
15 Baten moy, saye i toldua
na Panginoon: Sikitam a
buhay pabi ta késoli na Pangi-
noon tam, éy éwan kitam
meditol du kakaguman tam
a minate.
16 Kédemét na éya a oras
éy te magdulaw a medegsén,
a dulawan kitam na anghel
a mataas. Sakay tomnog
tu tambuli na Diyos, sakay
i Panginoon tam, éy dumibi
siya a gébwat ta langet. Ey du
naniwala ni Cristo a minate,
éy mabuhay side. Saya i med-
itol a manyari.
17 Nadid, kétapos na éya,
sikitam a buhay pabi, éy ion-
tok na kitam be ta kuném,
a sambatén tam i Panginoon
tam ta ontok. Ey iagum na
kitam du kakaguman tam a
minabuhay dén. Nadid, éng
kona sa, éy kakaguman tam i
Panginoon tam a éwan tu kat-
apusan.
18 Kanya nadid, du tétotop
tam sina a mélungkut, éy wili-
wilen moy side ta kagi ko a
éye.

5

Tu Péghanda Ta Késoli Na Panginoon

1 Nadid, a tétotop me, éwan
kame manulat dikam éng
nikésiya i ideméta na éya.
2 Da tukoy moy dén i aldew
na péghukum na Panginoon,
a i kédemét naa éy kona ta
kédemét na mégtako ta kélép.
3 Bagay kagin du tolay
a mahusay i buhay dia, a
éwan tu antingan, éy bigla
a dumemét dide i kapa-
hamakan de. Ewan side
makaiwas, da i kédeméta na
éya éy kapareho na bébe a
gégsokan, a bigla.
4 Pero sikam, a tétotop
me, éy éwan kam mégiyan ta
diklém a kona du tolay a éwan
méniwala. Ewan kam biglaén
na éya a aldew. Mara kona du
mégtako a biglaén de i tolay,

éy éwan sa kona i manyaria dikam.
5 Da sikam, éy sakup kam dén na demlag, sakup kam dén na aldew, a kahulugen na éya, éy sakup kam dén na Diyos. Ewan kitam dén sakup na kélép éy ta diklém.
6 Kanya dapat kitam a palagi a lukag a nakahanda. Mara, diyan kitam tidug a kapareho na iba a tolay. Eng'wan, ingatan tam i bégi tama.
7 Eng kélép éy tutuhanan a tidug i tolay. Sakay ta kélép be i tutuhanan a péglasing de.
8 Pero sikitam, da sakup kitam na aldew, éy dapat a nakahanda kitam, a ingatan tam i bégi tama. Mara sundalu kitam, éy i kalasag tama éy tu péniwala tam sakay tu pégmahal tam. Ey tu helmet tam éy siya tu pag-asa tam ta kaligtasan tam. Side ya i dipensa tama ni Satanas.
9 Tandaan moy, éwan kitam pinili na Diyos a monda hukumén na kitam. Eng'wan pinili na kitam a iligtas na kitam dahil ta Panginoon tam a Jesu Cristo.
10 Siya éy nagpakamatay para dikitam. Kanya maski pate kitam o buhay kitam man, éy kaguman na kitam a buhay ta késoli na se a huway.
11 Nadid, dahil ta éya, éy patibayén moy i isip na bawat esa, sakay négtulungan kam, a kapareho na gimet moya nadid.

Katapusan a Bilin

12 Nadid, i hatul me a éye dikam, a tétotop me, éy igalang moy du tagapamahala dikam a mégtarabaho dikam. Da side i pinilia na Diyos a magtoldu dikam.
13 Ipeta moy dide i mahusay a pénggalang moy dide sakay ta pégmahal moy dide, dahil ta katungkulan de. Sakay sikam, éy négkaguman kam a mapayapa.
14 I hatul mia dikam, a tétotop me, éy pégkagian moy du metamad a mégtarabaho. Patibayén moy i isipa du ménglupaypay. Tulungan moy du ménghina tu isip. Sakay pagtiisan moy i maski ti ésiya a tolay.
15 Diyan kam guméganti ta magimet ta medukés dikam. Eng'wan, maigi pa éy gemtén moy i mahusay ta kaguman moy sakay ta étanan a tolay.
16 Dapat a masahat kam a palagi.
17 Magtiyaga kam a manalangin.
18 Mégpasalamat kam ta Diyos a palagi, maski anya i buhay moya. Saya i gustua na Diyos du sakup ni Cristo Jesus.
19 Diyan moy sésawayén i gimet na Banal a Espiritu.
20 Mara, diyan moy isipén a medukés i pahayag na tolay a gébwat ta Diyos.
21 Siyasatén moy pa i maski anya a bagay, éy nadid, éng mahusay, éy sugsugén moy.
22 Pero iwasan moy i maski anya a medukés.

23 Nadid, i Diyos éy siya
i méngatéda ta kapayapaan.
Gemtén na kam maka a
banal, a alagaan na kam
maka ta mahusay. Patibayén
na maka i isip moya éy ta
kaliduwa moya éy ta bégi
moya, monda éwan kam tu
kasalanan ta késoli se na
Panginoon tam a Jesu Cristo.
24 Diyos i mangtupada ta
éya dikam, da siya i nagpilia
dikitam a ipasakup diya, éy
matapat siya.
25 Panalangin moy kame
be, a tétotop me.
26 Mékikumusta kam du
étanan a tétotop tam ta ina.
27 Utusan ta kam ta utus
na Panginoon, a kailangan
a basaén moy i sulatae du
étanan a tétotop tam sina.
28 Kagbian kam maka na
Panginoon tam a Jesu Cristo.
Ewan dén. Pablo.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Pablo du Taga Tesalonika

1 Gébwat ye ni Pablo, sakay
ti Silas sakay ti Timoteo. Saye
i sulat mia du sakup na sim-
baan ta Tesalonika. Sikam
a nipasakup Nama tam a
Diyos sakay ni Panginoon
Jesu Cristo.
2 Side éy atdinan de kam
maka ta biyaya sakay ta ka-
payapaan.

Tu Pégparusa Ni Jesus Ta Kédemét Na

3 Sikam a tétotop me, mesi-
pag kame a mégpasalamat ta
Diyos a palagi dahil dikam.
Tama ya, da tumibay dén
i péniwala moya ni Cristo,
sakay lalo be a humigpit dén
i pégmahalan moya.
4 Kanya sikame, bagay bu-
misita kame du méniwala ni
Jesus ta iba-iba a banuwan,
éy pépurién me kam dide.
Pépurién me kam dide dahi-
lan ta péniwala moya sakay
ta pégtiis moya, maski te
meadu kam a hirap dahilan
du mékialam dikam.
5 Nadid, i matibay a
péniwala moy, éy saya i
katunayana a tama i gimet
na Diyos. I keangayana na
ina a hirap moy, éy gemtén
kam na Diyos a mahusay kam
a ipasakup ta kaharian na.
Kanya i pégtiis moya nadid, éy
alang-alang ta kaharian na.
6 Ey tama ngani i gimet na
Diyos, da paghirapén na a ta-
laga du mégpahirap dikam.
7 Sakay sikitam a méghirap
nadid, éy agawén na kitam
ta késoli ni Panginoon Jesus a
gébwat ta langet. Ey ta késoli
na, éy kaguman na du anghel
na a makapangyarian. Sakay
palebut siya na apoy a
medingat.
8 Nadid, ta kédemét na,
éy parusaan na du éwan
makatukoy ta Diyos sakay du
éwan méniwala ta Mahusay a
Baheta ni Panginoon Jesus.
9 Maghirap side ta parusa
na Diyos a éwan tu katapusan,
da hiwalay side ta Panginoon
sakay hiwalay be side ta ka-
pangyarian na.
10 Saya i manyaria dide ta
aldew a kédemét na. Ta éya a
aldew éy purién siya du tolay
na a méniwala diya. Sakay
sikam éy kabilang kam be
ta éya, da tinanggap moy be
i Mahusay a Baheta a nipa-
hayag me dikam.
11 Kanya pénalangin me
kam a palagi, éy monda
gemtén kam maka na Diyos a
mahusay kam a ipasakup ta
péngakit naa dikam. Gamitén
na maka i kapangyarian na
a mangatéd dikam ta étanan
a gustu moy a kasayaan na
Diyos. Sakay aguman na
kam maka ta tarabaho moy
a gébwat ta péniwala moy.
12 Eng pakunan moy sa,
éy purién du iba a tolay i
kapangyarian na Panginoon
tam, dahil ta ugali moy
a mahusay. Sakay siya
éy purién na kam be. Ey
manyari ya dahil ta kagbi
na Diyos, sakay ta kagbi ni

Panginoon Jesu Cristo.

2

Tu Lélake a Masuwayin

1 Nadid, a tétotop me, te
itolduék dikam tungkul ta
késoli ni Panginoon Jesu
Cristo sakay ta kédulug tama
diya. I bilin mia dikam,
2 éy diyan kam méligalig
tu isip to nabaheta moy a
dumemét kan dén nadid
i péghukum na Panginoon.
Diyan kam méniwala ta éya.
Makay te naghula a nabati
moy, o makay te nagtoldu
wade ta éya dikam, o makay
te négkagi a saya tu nisulat me
to éya.
3 Pero éwan. Diyan kam
mégkamali ta kona sa a
paraan. Da bagu dumemét
i péghukum, éy maganap pa
i dikél a kéidel na tolay ta
Diyos. Sakay lumitaw be i esa
a lélake a masuwayin. Siya i
nitakdaa a mapahamak.
4 I éya, éy kontara siya ta
maski anya a rilihiyon. Sakay
pataasén na i sarili na ta
Diyos. Sakay pati i Templo
na Diyos, éy saya i pégiknuden
naa, a tulos magpahayag siya
a siya i Diyos.
5 Ewan moy natandaan a
saya tu kinagi ko dikam to
pégiyan ko dikam to éya?
6 Pero éwan pabi nanyari
i éya, da te méngsaway diya.
Ey tukoy moy dén éng anya
i méngsawaya diya. Pero
kédemét na takda na a
panahun, éy lumitaw a talaga
i éya a lélake a masuwayin.
7 Nadid, i tarabahoa na éya
a masuwayin, éy nagamit dén
ta lihim. Pero i bégi na a
mismo, éy éwan pabi linu-
mitaw, da éwan pabi naibut ta
mundua tu méngsaway diya.
8 Eng maibut dén tu
méngsaway diya, éy lumitaw
dén i éya a lélake a ma-
suwayin,
9 a gébwat i kapangyarian
na ni Satanas. Kanya
nagimet siya ta meadu a mi-
lagro, sakay ta makalinlang a
tanda, sakay ta kataka-taka.
10 Gemtén na i sari-sari a
paraan a pagkamalién na du
étanan a tolay a mapahamak.
Mapahamak side da éwan de
tanggapén i katutuhanan a
monda meligtas side.
11 Nadid, da éwan de
tanggapén i katutuhanan, éy
paangen dide na Diyos tu
mégtoldu dide ta kamalian,
monda maniwala side ta
kakabulyan.
12 Nadid, i keangayana na
éya, éy maparusaan dén i
étanan a éwan méniwala ta
katutuhanan. Basta i gustu
de sana, éy tu gimet de a
medukés. [8b] Sakay tu lélake
a masuwayin, éy yopyopan
san ni Panginoon Jesus, éy
mate dén. Ey talaga ngani
a manyari ya, dahilan ta
késoli ni Jesus ta munduae,
éy ibutan na i kapangyarian
na éya a lélake.

Pinili Na Diyos Du Iligtas Na

13 Nadid, sikam a tétotop
me a mahal na Diyos, éy mesi-
pag kame a mégpasalamat ta
Diyos a palagi dahil dikam.

Dahilan éy sapul to sapul,
éy pinili kam dén na Diyos
a sikam i iligtas naa. Ey
gébwat ya ta gimet na Espiritu
dikam, da naniwala kam ta
katutuhanan.
14 Ey nadid, éy dinulawan
na kam to pégpahayag me
dikam ta Mahusay a Baheta,
monda maging kaguman
moy be ti Panginoon tam a
Jesu Cristo ta kapangyarian
na.
15 Kanya nadid, a tétotop
me, éy manatili kam ta
péniwala moya. Sundin moy
tu nitoldu me dikam sakay tu
nisulat me dikam.
16 Nadid, éy manalangin
kame ni Panginoon tam a
Jesu Cristo sakay Nama tam a
Diyos. Siya i mégmahala diki-
tam; siya i palagi a mégpatibay
ta isip tama; sakay siya i
nangatéda dikitam ta pag-asa
tam, dahil ta kagbi na diki-
tam.
17 I panalangin mia, éy pat-
ibayén na maka i isip moya ta
lalo, a aguman na kam maka,
monda mahusay i étanan a
gimet moy éy ta kagi moy.

3

1 Nadid, a tétotop me, éy
panalangin moy kame be,
monda lumaganap agad
i kagi na Diyos, monda
tanggapén ya du tolay a kona
dikam to éya, a purién de
maka be i kagi na Diyos.
2 Panalangin moy kame be
a agawén kame na Diyos du
medukés a tolay. Da éwan
méniwala i étanan a tolay.
3 Matapat i Panginoon. Pat-
ibayén na kam tu isip a ta-
laga, a alagaan na kam ni Sa-
tanas.
4 Dahil ta Panginoon, éy
mégkatiwala kame dikam, a
sundin moy a palagi i étanan
a utus me dikam.
5 Nadid, ipaala-ala maka
dikam na Diyos i pégmahal
naa dikam, sakay ta pégtiyaga
ni Cristo.

Kailangan a Magtarabaho Kitam Ta Kanén

6 Nadid, a tétotop me, te
utus kame dikam a gébwat ni
Panginoon tam a Jesu Cristo:
I utus mia, éy paibutén moy
dén i maski ti ésiya dikam
a metamad a mégtarabaho,
sakay ta éwan sumunud to
nitoldu me dikam.
7 Da tandaan moy, dapat
a ahigén moy tu ugali me to
pégiyan me dikam. Ey anya
i ugali mia, éy éwan kame
metamad,
8 éwan kame inumasa
ta maski ti ésiya dikam ta
kabuhayan me, éng 'wan
binayaden me kam ta
maski anya a tinanggap me
dikam. Aldo éy ta kélép éy
nagtarabaho kame monda
éwan kame tu kailangan a
magabala dikam a magaged
ta gastos me.
9 Dahilan ta tungkulin me,
éy dapat kame maka a mag-
aged dikam, pero éwan kame
sa kona, da gustu me ipeta
dikam i mahusay a ugali a
monda ahigén moy.
10 Natandaan moy, to
pégiyan me dikam, éy ni-
utus me dikam a diyan

moy pékanén i metamad a mégtarabaho.
11 Kanya ipaala-ala me
dikam nadid i éya a utus, éy
dahilan éy nabaheta me a
metamad kan i séngaséngan ya
dikam a mégtarabaho, a
basta i tarabaho de kana éy
abalaén de du kaguman de a
mégtarabaho.
12 Nadid, diden ya a to-
lay, éy ihatul me dide i kagi
a gébwat ni Panginoon Jesu
Cristo, a kailangan a mag-
tarabaho side ta pagkain de,
sakay patamaén de tu ugali
de.
13 Sakay sikam a étanan,
éy diyan kam magsawa a
magimet ta mahusay.
14 Nadid, éng te éwan
méniwala sina dikam ta éya a
utus ko, éy tandaan moy siya.
Paibutén moy siya, monda
masanike, a pagsisian na
maka tu ketamad na.
15 Pero diyan moy siya
ibilang a kalaban moy.
Eng'wan, hatulan moy siya,
da siya éy bilang top moy.
16 Nadid i Panginoon tam,
éy atdinan na kam a palagi
ta kapayapaan, da siya i taga-
pagpayapaa. Kaguman na
kam maka a palagi.
17 Entan moy, sakén a
mismo, éy pirmaan ko dén i
sulatae, a sakén éy ti Pabloék
a nanulat ta éye. Kona se i
pénulat kua ta étanan a sulat
ko.
18 Kagbian kam maka na
Panginoon tam a Jesu Cristo.
Ewan dén. Pablo.

Tu Purumeru a Sulat ni Pablo ni Timoteo

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol ni Cristo Jesus. Inutusanék na Diyos a magbaheta ta tolay. Siya i méngiligtasa dikitam. Sakay sakén éy inutusanék ni Cristo Jesus. Siya i asaan tama.
2 Saye i sulat kua ni Timoteo a tunay ko a anak ta péniwala tam. Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon tam a Cristo Jesus, éy atdinan de ka maka ta biyaya, sakay kagbian de ka maka, sakay atdinan de ka maka ta kapayapaan.

Mangilag Ka Ta Mali a Pégtoldu

3 Nadid, Timoteo, diyan mo ginanan i Epeso. Da saya tu nibilin ko diko to éya, to péglakad ko ta Masedonia. Te tolay kan sina nadid a mégtoldu side ta mali, éy siko i bahala a mangsaway dide.
4 Hatulan mo side a diyan dén side mégéisipén ta sarisari a lagip, sakay diyan side mégadal du listaan du matétanda to araw. Du mégadal ta kona sa, éy pinégsuwayén de du kaguman de a talaga. Nadid, éng kona sa i gemtén du tolay mo sina, éy éwan side makasunud ta kaluuben na Diyos, da kulang i péniwala dia diya.
5 Kanya gustu ko éy hatulan mo du tolay sina, Timoteo, monda négmahalan side ta mahusay. Ewan kitam maari a négmahalan éng éwan kitam pa méniwala ta mahusay, sakay éng éwan matapat i isip tama.
6 Pero te sénganya sina a tolay a pinabayan de dén i éya a nisulat ko diko. I gustu de sana éy négpasupasuway side ta éwan tu pasa a kagi.
7 Gustu de éy side i magtoldu ta utus na Diyos. Isip de éy tama tu pégkagi de, pero éwan de tukoy a talaga i kahulugina no pégtoldu de.
8 Nadid, mapospusan tam a mahusay i utus na Diyos, éng gamitén na tolay ta mahusay.
9 Pero tandaan mo ye: i utus na Diyos, éy éwan para du mahusay a tolay; éng éwan, i gimet na utus na Diyos éy para matolduan du medukés a tolay. Ginamet ya para du éwan méniwala, sakay du éwan mékidiyos, sakay du te kasalanan, monda meta de tu kasalanan de. Sakay ginamet be ya para du mémuno ta ina de éy ta ama de, sakay du mégbuno ta iba a tolay.
10 Ginamet be ya para du méngibébi sakay du méngilélake, sakay du bakla. Sakay para be du mégkidnap ta tolay, sakay du mégbulibuli. Kanya i utus na Diyos, éy para du tolay a mégimet ta maski anya a bawal ta tunay a pégtoldu. I éya éy para dide, monda meta de a te kasalanan side.
11 I éya a pégtoldu éy gébwat ta Mahusay a Baheta a tungkul ta Diyos. Ey sakén éy inutusanék na Diyos a

méngibaheta ta éya a pégtoldu.

Mégpasalamat Ti Pablo Ta
Kagbi Na Diyos Diya

12 Mégpasalamaték ni Cristo
Jesus a Panginoon tam, da
pinatibay na i isip kua.
Purién ko siya, da sakén be i
pinili naa a mégtarabaho diya.
Tinanggapék na,
13 maski linapastangan ko
siya to araw. Pinékialaman ko
du naniwala diya, a pinahi-
rapan ko side. Pero kinag-
bianék na Diyos, da éwan ko
pabi tukoy a medukés tu gi-
namet ko, da éwanék pabi
méniwala diya.
14 Nadid éy mebait diyakén
a tahod i Panginoon tam.
Binagu na dén i isip kua,
monda maniwalaék diya,
sakay monda mahalén ko be
du iba a tolay. Ey gébwat ya ni
Cristo Jesus.
15 Nadid, Timoteo, tandaan
mo i kagi ko a éye, da tunay
ya. Maniwala maka ta éye
i étanan a tolay: "Inumange
ti Cristo Jesus ta mundua a
monda méngiligtas ta tolay
a te kasalanan." Ey sakén
i medukésa dide, da dikél i
kasalanan ko.
16 Pero kinagbianék na
Diyos, da gustu na a mag-
patunay ta tolay a maka-
pagpasensiya siya ta maski
medukés a tahod a lélake.
Kanya sakén i halimbawaa
na Diyos du tolay a éwan pabi
méniwala, monda umabut
be side ta buhay a éwan tu
katapusan.
17 Purién tam maka dén
i hari tam a Diyos. Ewan
tu katapusan i péghari naa.
Buhay siya a hanggan, a éwan
tu naketa diya. Siya ya i
Diyusa a tunay. Kéye diya i
kapurian a éwan tu katapu-
san.
18 Nadid, Anéng, tan-
daan mo tu nihula diko
du matétanda, a siko kan i
maging tagapamahala du
méniwala. I hula a éya, éy
magpasipag maka diko a
mékipaglaban.
19 Patibayén mo tu péniwala
mo sakay tu isip mo a mat-
apat. Te tolay a nagkamali.
Maski tukoy de a medukés tu
gimet de, éy sigi san side, tu-
los naibut dén tu péniwala de
ta Diyos.
20 Kabilang de pati ti
Himeneo sakay ti Alehandro.
Kanya pinabayan ko side
ni Satanas, monda tolduan
maka side na kahirapan de a
diyan side méglapastangan ta
Diyos.

2

Tungkul Ta Ugali Moy Ta Simbaan

1 Nadid, Timoteo, i kailan-
gan moya, éy ipanalangin
moy du étanan a tolay.
Dumaying kam ta Diyos,
a kagbian na side. Sakay
purién moy i Diyos éng
tulungan na side.
2 Ey ipanalangin moy be
du hari moy, sakay du iba
a tagapamahala, monda
mapayapa dén i buhay
moya. Ipanalangin moy side,
monda mahusay i péniwala
moya, monda igalang kam be
na tolay.

3 Saya i mahusay a gimet
moy a kagustuan na Diyos.
Siya i méngiligtas dikitam.
4 I kaluubena na Diyos, éy
makaligtas i étanan a tolay ta
mundua; sakay i kaluuben
na bia, éy mapospusan de i
katutuhanan.
5 Entan mo, isesa i Diyos.
Sakay isesa be i mékiohon ta
Diyos a para ta tolay. Ey saya
i lélakia a ti Cristo Jesus.
6 Kanya kédemét na takda a
oras, éy nagpakamatay siya,
éy saya i nipangtubus naa ta
étanan a tolay. Nadid, saya i
katunayana a gustu na Diyos
a makaligtas i étanan a tolay.
7 Kanya inutusanék na
Diyos a magtoldu du éwan
Judeo a tolay, monda magpa-
hayagék dide ta katutuhanan
a baheta a tungkul ta péniwala
tam. Saye i katutuhanan
a kagi, Timoteo. Ewanék
mégbuli-buli.
8 Maski ta ahe i pégpisanan
du méniwala ni Jesus, éy gustu
ko éy manalangin du lélake, a
iontok de i kamét dia. Sakay
éng manalangin side éy dapat
éwan side tu kasalanan, sakay
diyan side meiyamut ta ka-
pareho de.
9 Sakay saye i utus kua
du bébe: Mangilag side ta
pégbadu de. Diyan side mag-
badu ta masiyadu a mema-
hal a damit. Diyan side
palalo. Sakay diyan de maka
dédekoresyonan ta masiyadu
i buk dia éy ta badu dia.
Sakay diyan de gégamitén a
masiyadu i alahas.
10 Maigi pa, i pinakang-
dekoresyon na bégi dia, éy
na ugali dia a mebait. Saya
i tama a gemtén du bébe a
mékidiyos.
11 Sakay éng mégmiting
kam, éy dapat manahimik
san i bébe, a magpakabait
side a mégbati.
12 Ewan ko pakultaden du
bébe a mégtoldu, Sakay pati,
éwan side maari a te kapang-
yarian du lélake. Kailangan
san side a manahimik ta
pégmiting.
13 Nadid, Timoteo, bakit
kona sa i utus kua? Dahilan
i neditol a ginamet na Diyos
éy tu lélake a ti Adan, bagu na
nisunud ti Eba a bébe.
14 Sakay pati, éy éwan ti
Adan i linokua ni Satanas,
éng'wan tu bébe i linoko naa.
Tu bébe i naglabaga ta utus na
Diyos.
15 Kanya méghirap du bébe
éng magenak side. Pero
agawén side na Diyos éng
méniwala side diya, sakay éng
mebait side, sakay éng éwan
side tu kasalanan, sakay éng
kagbian de du kapareho de.

3

Utus Tungkul Ta Maging Pastor

1 Nadid, tandaan mo i kagi
a éye a katutuhanan: Eng
gustu na lélake a maging pas-
tor du tolay ta simbaan, éy
mahusay, da memahal ya a
tarabaho.
2 Pero tandaan mo ye: i
kailangana na pastor ta sim-
baan, éy éwan siya tu kap-
intasan. Sakay isesa san
i asawa na. Kailangan be

a éwan siya méglasing, sakay
mahusay be i ugali na. Sakay
kailangan éy igalang siya na
tolay. Sakay bihasa be siya
a mégtoldu. Sakay ugali na
makaa, éy patulusén na ta
mahusay du bisita na. Ewan
maari i lélake a maging pastor
éng éwan sa kona i ugali na.
3 Sakay éwan be maari éng i
ugali naa éy méglasing sakay
mékelbug sakay medémot ta
kuhata. Eng'wan, mebait
maka san i pastor ta simbaan.
4 Sakay i dapat ta pastor
éy alagaan na du mététena
na ta mahusay, sakay sundin
maka siya du anak na, a
igalang de siya.
5 Da éng medukés i lélake a
mégalaga du mététena na, éy
pakodya na a mangalaga du
kagurupu na ta simbaan?
6 Sakay pati, éwan maari a
maging pastor tu bigu pabi
a méniwala ni Jesus. Makay
ipagpalalo na a mataas dén
siya. Nadid, éng mégkona
sa siya, éy parusaan siya na
Diyos, a kona ta péngparusa na
ni Satanas.
7 Eng'wan, i maging pas-
tor makaa, éy maski du
éwan méniwala ni Jesus éy
gumalang side diya, monda
éwan siya mapintasan,
monda éwan siya mabiklugen
ni Satanas.

Utus Tungkul Ta Katulung Na Pastor

8 Nadid, du katulung na
pastor ta simbaan, éy dapat
mahusay maka i ugali dia,
a diyan side mégbuli-buli, a
diyan side méglasing, sakay
diyan side medémot.
9 Kailangan be a sundin de
ta mahusay i tunay a pégtoldu
ta péniwala, sakay matapat
maka i isip dia.
10 Puhubaan moy pa side,
Timoteo, éng mahusay side
a talaga. Nadid, éng meta
moy a éwan side tu kasalanan,
éy atdinan moy side ta
tungkulin de, a maging
katulung side na pastor.
11 Pati du asawa de, éy
kailangan éy mahusay maka
be i ugali dia, a diyan side
tu upos, sakay diyan be side
méglasing. Dapat maka a
umasa dide i tolay.
12 Du katulung na pastor
ta simbaan, éy kailangan éy
isesa san i asawa de, sakay
alagaan de maka ta mahusay
du mététena de.
13 Nadid, éng mégtarabaho
ta mahusay du katulung ta
simbaan, éy igalang side du
kaguman de. Sakay lalo a tu-
mibay tu péniwala de ni Cristo
Jesus.

Makataka-taka I Rilihiyon Tam

14-15 Gustu ko éy bumisitaék
diko agad, Timoteo, pero
makay maabalaék pabi.
Kanya i sulat kua a éye
diko nadid, éy monda maski
éwanék pabi makademét diko
ta ina, éy makapagadal ka
pa ta hatul kua a éye diko,
éng anya i tama a ugali du
anak na Diyos. Sikitam i anak
na Diyos a tunay. Sikitam
i bahala a mégpatibay ta

katutuhanan a pégtoldu na
Diyos.
16 Tukoy tam a masiyadu a
kataka-taka i rilihiyon tam
a nipaliwanag dikitam na
Diyos. Naging tolay ti Cristo.
Nipaliwanag siya na Espiritu
na Diyos dikitam. Neta siya
du anghel. Nipahayag de siya
du étanan a tolay ta mundua.
Meadu i méniwala diya ta
mundua. Pinaontok dén siya
nadid ta langet.

4

Tungkul Du Mégtoldu Ta Kakabulyan

1 Nadid, éy nipaliwanag
dén dikitam na Espiritu na
Diyos, a te dumemét kan
a panahun a ibutan na
sénganya a tolay i péniwala de
ni Cristo. Nadid, i sugugén
dia, éy du mégtoldu ta kakab-
ulyan, sakay tu pégtoldu du
dimonyo.
2 Du mégtoldu ta éya, éy to-
lay a mégbuli-buli. Ewan de
maari a ibutan tu kasalanan
de, da sakup side ni Satanas.
3 I pégtoldua diden ya
a tolay, éy bawal kan a
mangasawa, sakay bawal
kan i kalakalase a kanén.
Pero éwan ya tama, dahilan
i ginamet na Diyos a sari-sari
a pagkain, éy para ta tolay.
Kanya sikitam a makapospos
ta katutuhanan, éy dapat
masaya kitam a méngan,
a magpasalamat kitam ta
kanén tam.
4 Tandaan mo, makan tam
i maski anya a kanén, éng
mégpasalamat kitam pa ta
Diyos, da mahusay i étanan
a ginamet na Diyos.
5 Nadid, éng mégpasalamat
kitam ta kanén tam, sakay
maala-ala tam i kagi na
Diyos, éy maski anya éy
maari tam a kanén.

Tungkul Ta Mahusay a Katulung Ni Cristo

6 Nadid, Timoteo, éng itoldu
mo du kakaguman mo sina i
éye a nisulat ko, éy mahusay
ka a katulung ni Cristo Je-
sus. Sakay lalo a matibay
i péniwala mo, éng alélahanén
mo i tunay a pégtoldu ta kagi
na Diyos.
7 Nadid, Timoteo, iwasan
mo du sari-sari a medukés
a lagip, da éwan ya tu kabu-
luhan. Eng'wan, magpami-
hasa ka a sugugén mo i kalu-
uben na Diyos.
8 Eng mara, pamihasaén
na tolay i bégi na a mag-
tarabaho, éy mahusay. Pero
lalo a mahusay éng mami-
hasa i tolay a mékidiyos. Saya
i magpahusaya ta buhay tam
nadid, sakay ta buhay tam ta
langet ta esa a panahun.
9 Nadid, méniwala maka ta
éya du étanan a tolay, da tunay
ya a kagi.
10 Kanya, Timoteo, éy pil-
itén tam ta mahigpit a magpa-
hayag ta Mahusay a Baheta,
da umasa kitam ta tunay a
Diyos. Siya i mangiligtasa ta
tolay. Ey lalo dén du méniwala
diya.
11 Nadid, Timoteo, itoldu
mo ya du kakaguman mo
sina, a ihatul mo dide a
méniwala side ta éye a kagi.

12 Sakay magimet ka ta
mahusay, monda éwan de
ka pintasan, maski éwan
pabi masiyadu i idad mua.
Ipeta mo dide tu ugali mo a
mahusay, monda meta de i
ugali na méniwala ni Cristo, a
mahusay. Monda ahigén de.
Mahalén mo side, sakay ipeta
mo be dide i péniwala mua ni
Cristo, sakay ipeta mo be dide
a éwan ka tu isip a medukés.

13 Nadid, Timoteo, i gustu
kua a gemtén mo a hanggan
éwanék sina dumemét diko,
éy basaén mo a palagi i kagi
na Diyos du kakaguman mo.
Sakay pati, éy hatulan mo
side a itoldu mo dide i kahu-
lugina na bébasaén mua.

14 Diyan mo kaleksapan,
Timoteo, tu oras a nipéngiatéd
me diko to tungkulin mo
a naging pastor ka, to
pinéngitupo du tagapamahala
ta kamét dia diko. Sakay
nihula de a iatéd diko na
Espiritu na Diyos tu ka-
pangyarian mo a magtoldu.
Kanya, Timoteo, éy diyan ka
mésanike a manggamit ta éya
a niatéd diko na Espiritu.

15 Sakay diyan mo pébayan i
éya a hatul ko diko; éng'wan
sundin mo ya, monda meta
du tolay a mahusay i péniwala
mo ta Diyos.

16 Mangilag ka, a diyan ka
magkamali. Sakay isipén mo
i pégtoldu mua, makay maka-
pagtoldu ka ta mali. Eng
sundin mo a palagi i éya a
hatul ko diko, éy meligtas ka,
sakay meligtas be i tétolduan
mua.

5

1 Nadid, Timoteo, éng te
matanda diko ta gurupu
moya a te kasalanan, éy
diyan mo pégkagian; éng
'wan mékiohon ka diya ta
meimayas, a kona ta pékiohon
mo nama mo. Sakay du
kabataan a lélake, éy ibilang
mo side a top mo.

2 Sakay du bébakés, éy ibi-
lang mo side a ina mo. Sakay
du bobe, éy ibilang mo side a
wadi mo, a diyan ka mégisip
dide ta medukés.

Tungkul Du Bilo a Bébe Ta Simbaan

3 Nadid, Timoteo, du bébe
ta ina a bilo, éng éwan tu
mégalaga dide a talaga, éy tu-
lungan moy side.

4 Pero éng te bilo a te anak,
o éng te apo, éy side i bahala
a mangtulung diya. Dahilan
éng gustu de a talaga i Diyos,
éy dapat side i mégalaga ta ina
de a bilo. Saya i ganti dia ta
dédikél de. Saya i kaluuben
na Diyos.

5 Pero éng te bilo a bébe
a éwan tu mégalaga diya, éy
umasa san siya ta Diyos, a
manalangin san siya aldo éy
ta kélép a monda aguman
siya na Diyos.

6 Pero éng te bilo a sundin
na san i kalayaan na, éy
medukés. Maski buhay pabi i
mégkonaa sa a bilo, éy bilang
pate dén, da éwan tu pasa tu
pékidiyos na.

7 Nadid, Timoteo, ikagi mo
du kakaguman mo sina i
nisulat ko a éye tungkul ta

bilo a bébe, monda éwan tu
magpintas dikam.
8 Kagi mo be dide, a tu
éwan mégalaga ta dédikél na,
éy medukés siya a ugali. Ey
lalo dén du éwan mégalaga ta
pamilya de. I kona sa éy éwan
tu kabuluhan tu péniwala de
ta Diyos. Entan mo, lalo a
medukés i kona sa a tolay ke-
sira du éwan mékidiyos, dahi-
lan du éwan mékidiyos, éy ala-
gaan de du pamilya de. Pero
side éy éwan.
9 Nadid, Timoteo, diyan
moy ilista du bilo a éwan
pabi tu idad. Eng'wan, i
ilista moy sana, éy du bilo a
inumabut ta éném a pulu a
taon tu idad. Diden ya san i
tulungan moya. Pero diyan
moy iyélista du minangasawa
dén ta penduwa.
10 Eng'wan, i ilista moy
sana, éy du tanyag a mahusay
tu ugali de sapul to éya pa.
Mara éng inalagaan na bilo
du anak na ta mahusay,
sakay pinatulos na du bisita
na ta mahusay, sakay tin-
ulungan na du méniwala ta
Diyos, sakay tinulungan na
du mahirap, éy maari. Saya i
maari a ilista moy a bilo.
11 Pero du bilo a éwan pabi
bakés, éy diyan moy iyélista.
Dahilan kédemét na oras, éy
makay pabayan de tu pan-
gako de ni Cristo, a makay
gustu de a mamakét.
12 Nadid, éng magkuna sa
side, éy pintasan side du to-
lay, da gininanan de tu pan-
gako de.
13 Sakay pati, éng ilista moy
du bébelo a éwan pabi bakés,
éy metamad side a talaga a
magtarabaho. Basta i gustu
de sana, éy méglélebutén ta
bawat bile, a mégéupusén ta
sari-sari. Sakay mékialam
side ta tarabaho na iba.
14 Kanya, Timoteo, i gustu
kua éy mamakét du bébelo
a éwan pabi bakés. Sakay i
gustu ko bia, éy magenak side
a alagaan de du anak de. Eng
kona sa, éy éwan tu katuwiran
du kalinga tam a mangpintas
dikitam.
15 Tandaan mo, Timoteo, te
bilo a pinabayan de dén ti
Cristo, a i sésugsugén de déna
éy ti Satanas. Kanya kona se i
hatul kua diko.
16 Nadid, éng te tolay sina a
te top a bilo a bébe, éy kailan-
gan alagaan de siya, monda
éwan masiyadu a mahirapan
i gurupu moya. Monda i ala-
gaan moy san déna, éy du
bébelo a éwan tu asaan.

Tungkul Du Tagapama-
hala Ta Simbaan

17 Nadid du tagapamahala
a mémahala ta mahusay ta
simbaan, éy dapat dubli i upa
dia. Ey lalo dén du mesipag
dide a mégtoldu.
18 Upaan maka side ta
mahusay, da saya i kahu-
lugina no kagi na Diyos, a
“Diyan mo kan busalan tu
baka a ipagpaégik mo, monda
makakan.” Sakay te iba be a
kagi, a “Kailangan kan a te
upa tu mégtarabaho.”
19 Nadid, Timoteo, éng te
magabla diko a te kasalanan
kan i tagapamahala a esa, éy

diyan ka méniwala éng éwan tu sistigu a éduwa, o dikaya étélo.
20 Pero éng te nagkasala a talaga, éy pégkagian mo ta harap na gurupu moy, monda umanteng side a éwan de ahigén tu kaguman de a nagkasala.
21 Nadid, Timoteo, te utusék diko nadid a mahigpit. Ey tandaan mo, i Diyos sakay ti Cristo Jesus, sakay du anghel a banal, éy side i sistigu kua a tama i utus ko a éye diko: Baten mo; i utus kua, éy sundin mo i sulat ko a éye, a pégkagian mo tu te kasalanan. Pariparehuén mo du kagurupu mo; maski kadimoy mo, maski éwan. Diyan mo kampian tu esa dide.
22 Sakay, Timoteo, éy diyan mo atdinan agad i maski ti ésiya a lélake ta tungkulin na a maging pastor, éng éwan mo pa mapospusan i ugali na. Makay magimet siya ta medukés. Makay meramay ka du kasalanan na iba. Sakay ingatan mo be, Timoteo, i bégi mua. Makay magkasala ka be.
23 Nadid, Timoteo, éy diyan san dén purus a dinom i inuméń mua. Eng'wan uminum ka be ta kétihék a alak a gamot na tiyan mua, monda éwan ka medalas a méladu.
24 Te sénganya a tolay a nehayag dén tu kasalanan de nadid, éy parusaan side na Diyos a talaga. Pero i kasalanana du iba a tolay, éy lihim pabi nadid. Pero ta esa a panahun, éy mehayag dén be.
25 Ey kona be sa i mahusay a tolay, a mehayag dén be nadid i ugali dia a mahusay. O dikaya, maski éwan pabi mehayag nadid, éy ipahayag na Diyos ta esa a panahun.

6

1 Nadid, Timoteo, du utusan sina, éy dapat a igalang de du amo de, monda du iba a tolay, éy éwan side tu katuwiran a mangpintas ta Diyos, sakay ta pégtoldu tama.
2 Sakay éng te sénganya sina dikam a te amo a méniwala be ni Cristo, éy diyan de pébayan tu utus no amo de. Mara, diyan de kagin, a “Pabayan ko tu amo ko, da nagtop kame dén.” Eng'wan, sundin de maka san siya ta lalo a mahusay. Bakit éwan de be tulungan tu amo de, éy sakup be siya ni Cristo, a mahal be na Diyos!

Tungkul Ta Pékipéglébug Sakay
Ta Pénggustu Ta Kuhata

Tandaan mo, Timoteo, i éye a isulat ko, éy siko i bahala a méngitoldu ta tolay.
3 Eng te mégtoldu ta iba, a éwan na payagen i tunay a kagi ni Panginoon tam a Jesu Cristo, éy medukés. O ngani, du éwan ménugsug ta pégtoldu tama,
4 éy kulang i isip dia. I pégpalalo diden ya, éy maging mataas side. Gustu de a palagi a mékipagpasuway ta maski anya a kagi. Nadid, i

keangayana na éya, éy man-
aghili side, sakay magdusta
side, sakay mégisip side ta
medukés ta kaguman de,
5 sakay mékelbug side. I
mégkunaa sa a tolay, éy éwan
side tu isip, sakay nileksap
de dén i katutuhanan. Saya i
ugalia du mégtoldu ta kontara
dikitam. I isip dia siguru éy tu
rilihiyon de éy ipagyaman de.
6 Ey tama ngani, te pak-
inabang ka ta rilihiyon éng
tahimik ka san tu isip; pero
éwan kuhata.
7 Entan mo, to nikeenak
tam, éy éwan kitam tu kébil a
kayamanan tam. Sakay éng
mate kitam, éy éwan kitam be
tu kébil a kayamanan tam.
8-9 Ey bakit gustu pa du
tolay a maging mayaman?
Eng te kanén kitam san sakay
te badu kitam, éy tama dén
ya. Pero du mégpilit a mag-
ing mayaman, éy side ya i
tétoksoéna ni Satanas. Tu
meadu a gustu de a alapén, éy
medukés. Saya i méngatéda ta
kasalanan de, sakay sé' be ya
i méngipahamaka dide, sakay
sé' be ya i mamakatea dide.
10 Dahilan i gimita na tolay
a medukés, éy gébwat ta pagk-
agustu dia ta kuhata. Ey te
sénganya a tolay a pinabayan
de dén tu péniwala de, dahilan
ta pégpilit de ta kuhata. Ey
nadid, tulos a naghirap side
tu isip.
11 Pero siko, Timoteo,
iwasan mo i ugali a éya,
da siko i katulung na
Diyos. Diyan ka mégimet ta
medukés. Mékidiyos ka, a
méniwala ka a tahod. Sakay
mahalén mo i tolay, sakay
magpakabait ka, sakay tiisén
mo i maski anya a hirap mo.
12 Sakay gemtén mo i étanan
a kaya mo ta pékilaban tam
alang-alang ta péniwala tam,
monda manalo ka ta buhay a
éwan tu katapusan. Da entan
mo, dinulawan ka na Diyos,
a inatdinan na ka ta éya. Ey
nanyari ya to péngitapat mo
ta meadu a tolay ta péniwala
mua.
13 Nadid, Timoteo, éy te iu-
tusék diko a mahigpit. Diyos
i sistigu kua a katutuhanan i
sulat ko a éye a utus ko diko.
Siya i nagsapulana na buhay
na étanan. Sakay ti Cristo Je-
sus i sistigu ko bia. Siya i
nagpatunaya ta katutuhanan
to kéharap na ni Gubernador
Pilato.
14 Baten mo; saye i utus
kua diko: éy sundin mo ta
mahusay i pégtoldua ni Cristo,
monda éwan tu mangpintas
ta pégtoldu naa. Saya i
tungkulin mua, Timoteo,
hanggan éwan sumoli se tu
Panginoon tam a Jesu Cristo.
15 Tinakdaan dén na Diyos
i aldew a kédemét se ni Cristo
ta mundua. Kamahalan
i Diyos. Siya i isi-isesa a
mataas ta étanan. Siya i
haria na étanan a hari. Siya
i Panginoon ta étanan.
16 Siya san i éwana mate.
Siya i mégiyana ta demlag a
éwan tam maadenean. Ewan
tu maketa diya. Kéye diya
i kapurian sakay ta kapang-
yarian a éwan tu katapusan.
17 Nadid, Timoteo, ihatul
mo du kaguman mo a maya-

man, a diyan side mégpalalo,
sakay diyan side umasa to
kayamanan de, da maibut ya
agad. Eng'wan, i asaan dia
éy Diyos. Siya ya i méngatéda
dikitam ta biyaya a monda
mahusay i buhay tama.
18 Ihatul mo be dide a
magimet side ta mahusay,
sakay magpakabait side,
sakay magkaluub side, a
makapangatéd side du iba.
19 Eng kona sa i gimet
dia, éy bilang te kayamanan
side ta langet a éwan maibut.
Sakay magkamit be side ta
tunay a buhay a éwan tu
katapusan.
20 Nadid, Timoteo, ban-
tayan mo tu pégtoldu ni Cristo
a nipagkatiwala diko na
Diyos. Iwasan mo tu éwan tu
kabuluhan a uhon a kontara
ta Diyos. Sakay iwasan mo
be tu mali a katuwiran, da
mégwari-wari a matalinung i
kona sa a tolay.
21 Te tolay a manugsug ta
éya, éy i keangayana na éya, éy
naibut dén tu péniwala de ni
Cristo. Kagbian kam maka na
Diyos. Ewan dén. Pablo.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Pablo ni Timoteo

1 Gébwat ye ni Pablo
a apostol ni Cristo Jesus ayun ta kaluuben na Diyos.
Inutusanék na Diyos a
méngibahetaék to pangako na
tungkul ta buhay a éwan tu
katapusan. Saya i édsea du
nipasakup ni Cristo Jesus.
2 Saye i sulat kua ni Timo-
teo a bilang anak ko.

Tama tam a Diyos sakay ti
Panginoon tam a Cristo Je-
sus, éy atdinan de ka maka
ta biyaya, sakay kagbian de
ka maka, sakay atdinan de ka
maka ta kapayapaan.

3 Mégpasalamaték ta Diyos, a
mégtarabahoék diya ta tapat,
a kapareho du apo ko to
araw. Mégpasalamaték diya
dahil diko, Timoteo, sakay
palagi ta ka a alélahanén éng
manalanginék diya.
4 Naala-ala ko be tu
pakasangi-sanget mo, Tim-
oteo, to péghiwalay ta, sakay
gustu ko a tahod a tahod a
meta ta ka, monda malowas i
isip kua.
5 Naala-ala ko be i péniwala
mua ni Jesus a matapat. Kona
be sa tu péniwala no apo mo
a Loida. Sakay kona be sa
tu péniwala nena mo a Yunise.
Tukoy ko a kona be sa nadid i
péniwala mua.
6 Kanya, Timoteo, éy
ipaala-ala ko diko a sipagen
mo i tungkulin mo a niatéd na
Diyos diko sapul to péngitupu
ko diko ta kamét kua.
7 Da tandaan mo, i Espiritu
a niatéd na Diyos dikitam, éy
éwan na kitam pakasanikién.
Eng'wan, saya i mégpatibaya
ta isip tama. Sakay atdinan
na kitam ta pégmahal tam ta
iba, sakay ta pégtipid tam ta
sarili tam.
8 Kanya éy diyan ka
mésanike a magpatunay
tungkul ta Panginoon. Sakay
diyanék mo be ikésanike, da
pihesuék alang-alang diya.
Sakay diyan ka alanganin a
magtiis ta hirap alang-alang
ta Mahusay a Baheta tungkul
ni Jesus. Diyos i mégpatibaya
ta isip mua.
9 Niligtas kitam na Diyos,
a pinili na kitam a sakup na
a tolay. Bakén a dahil to
gimet tam a mahusay, éng
'wan niligtas na kitam dahil
ta kagbi na dikitam sakay ta
kaluuben na. Saya i nihanda
na dikitam bagu nilalang i
mundua. Ey ti Cristo Jesus,
siya i nangtupada ta éya a ni-
handa na.
10 Ey nadid éy nepaliwanag
dén dikitam tu nihanda na
Diyos, sapul to kédemét se no
mégligtas dikitam a ti Cristo
Jesus. Siya i nagpaliwanaga
ta buhay a éwan tu katapusan
to pégpahayag na ta Mahusay
a Baheta. Siya i néngibuta ta
kapangyarian na kamatayan
tam.
11 Ey nadid, éy ginimiték na
Diyos a apostol sakay maistu,
a inutusanék na a mégpahayag
ta Mahusay a Baheta.
12 Kanya méghirapék a

nepihesuék. Pero maski,
éwanék mésanike, da tukoy ko
i pagkatiwalaan kua. Sakay
tukoy ko be a agumanék na
ta pégtoldu ko a nikatiwala na
diyakén, hanggan ta aldew a
késoli na se a maghukum.
13 Nadid, Timoteo, sug-
sugén mo i tunay a kagi
a nitoldu ko diko. Sakay
manatili ka be ta péniwala
tam, sakay mahalén mo du
kaguman mo; da saya i ugalia
na mékiagum ni Cristo Jesus.
14 Diyan mo pébayan tu tu-
nay a pégtoldu a nikatiwala
diko na Diyos. I Banal a Es-
piritu a mégiyan dikitam, éy
aguman na ka.
15 Tukoy mo dén a gini-
nananék du étanan a méniwala
ta Asia. Pati ti Pigelio sakay ti
Hermogenes, éy gininananék
de be.
16 Pero ti Onesiporo, éy
éwan. Kagbian maka na Diyos
de Onesiporo a mététena, da
inagumanék na ta meadu a
beses. Maski pihesuék éy
éwanék na ikésanike,
17 éng'wan to kédemét na se
ta Romaae, éy pinilité na a
inahayok hanggan éwanék na
neta.
18 Sakay natandaan mo
wade be tu péngtulung na
diyakén ta Epeso to araw.
Maano maka kagbian siya
na Panginoon ta aldew na
péghukum.

2

Tu Matapat a Sundalu Ni Cristo

1 Nadid, Anéng, patibayén
mo i isip mua ta tulung ni
Cristo Jesus.
2 Te meadu a mégpatunay to
nitoldu ko diko. Ey siko éy
dapat mo a itulos a magtoldu
ta éya a nitoldu ko diko. Told-
uan mo du mapagkatiwalaan
mo a tolay, a monda maari be
side a magtoldu man dén ta
iba.
3 Tiisén mo i hirap mo, da
siko i sundalu ni Cristo Jesus
a matapat.
4 I tunay a sundalu, éy
éwan na masugsug i éwan
na katungkulan. Eng'wan,
pilitén na a mangatéd ta
kasayaan no kapitan na.
5 Sakay tu mégkontes, éy
éwan siya manalo éng éwan na
sundin i utus no kontes de.
6 Sakay tu mesipag a
mégaradu, éy dapat a meditol
a mangalap ta pakinabang
na.
7 Isipén mo diden ya a étélo
a halimbawa, Timoteo, éy
ipaliwanag diko na Diyos i
étanan a kahulugen na éya.
8 Alélahanén mo ti Jesu
Cristo, a nagébwat ta lahi ni
Dabid, a nabuhay a huway.
Saya i Mahusay a Baheta a
ipahayag ko.
9 Kanya méghirapék a
pihesu, dahilan ta nipahayag
kua. Sakay pati, éy kinade-
naanék de be a komanék
i tulisan. Pero éwan de
makadenaan i kagi na Diyos.
10 Kanya tiisén ko i maski
anya a hirap alang-alang du
pinili na Diyos a tolay na,
monda magkamit be side
ta kaligtasan de a gébwat

ni Cristo Jesus, sakay ta
kamahalan a buhay a éwan
tu katapusan.
11 Nadid, tandaan mo i kagi
a éye a tunay: “Eng mate ki-
tam kan a kaguman ni Jesus,
éy kaguman na kitam be a
buhay.
12 Eng tiisén tam san i hirap
tama, éy kaguman tam siya a
maghari. Pero éng idelan tam
siya, éy idelan na kitam be.
13 Maski éwan kitam mata-
pat diya, éy matapat kan pabi
siya dikitam, da éwan maari a
malipas i pangako na.”
14 Ipaala-ala mo ya du
kakaguman mo sina, Timo-
teo, sakay ihatul mo dide a
diyan side mékipégsuway ta
sari-sari a salisalita. Ewan
tu iatéd a mahusay i kona
sa a pégpasuway. Eng'wan
mepahamak san i isipa du
mégbati. Ey Diyos i sistigu ta
péghatul mua dide.
15 Pumilit ka a pumeta
ta Diyos a mégtoldu ka ta
mahusay ta kagi na, monda
purién na ka, monda éwan ka
be masanike ta tinarabaho
mo diya.
16 Sakay iwasan mo tu
éwan tu kabuluhan a uhon
a kontara ta Diyos, dahilan
i mégkagia ta kona sa, éy lalo
a umadeyo ta Diyos.
17 Koman i saket a mékeahes
i kona sa a pégtoldu, da ku-
malat ta iba a tolay a pagka-
malién na side. Kaguman di-
den ya a mégtoldu éy de Hime-
neo éy ti Pileto.
18 Side a duwa, éy inu-
madeyo dén side ta katu-
tuhanan. Sakay sésidaén de
i péniwala du iba, a kékagin de
a éwan kitam kan mabuhay a
huway da nakalipas dén i éya.
19 Pero entan mo, pinati-
bay na Diyos i sakup na a to-
lay. Koman dén side i dikél
a bito a éwan mo mayégyég.
Sakay i kagia no tanda na
éya a bito, éy “Tukoy kan na
Panginoon éng ti ésiya i sakup
na a tunay.” Sakay i tanda a
esa, éy kagi na a, “Tu bawat
kan mégkagi a sakup siya na
Panginoon, éy dapat a ibutan
na tu gimet na a medukés.”
20 Mara du mégiyan ta
memahal a bile, éy te
kasangkapan side a gintu,
sakay pilak, sakay kayo,
sakay binga. Du iba, éy
mahalaga side; du agum
éy éwan side masiyadu a
importante.
21 Nadid, mara du tolay
ta simbaan, éy koman be
side i kasangkapan na bile.
Eng ibutan de tu ugali de a
medukés, éy talaga a handa
dén side a tumulung to amo
de. Gamitén na Diyos i kona
sa ta mahalaga a gimet.
22 Kanya siko, Timoteo, éy
iwasan mo i medukés a ka-
gustuan du olito. Pilitén mo
a gemtén i mahusay éy ta ma-
payapa a buhay. Sakay man-
atili ka ta péniwala mua, sakay
mahalén mo i kapareho mo.
Saya i ugalia du méniwala ni
Jesus ta tunay, a éwan side tu
kasalanan ta isip dia.
23 Iwasan mo be du
mégpasuway a tolay, da éwan
ya tu kabuluhan. Tukoy mo i
keangayana na éya, éy lébug.
24 Ewan maari a mékelbug

i utusan na Panginoon. Eng'wan dapat mebait siya ta étanan. Sakay dapat a matiyaga siya a mégtoldu ta mahusay.

25 Sakay dapat be a mégpasensiya siya du kontara na, a patamaén na i isip dia. Makay sakali éy atdinan side na Diyos ta panahun de a magsisi, monda mapospusan de maka i katutuhanan.

26 Eng kona sa, éy makalégsew maka side ta biklog ni Satanas, da siya ngani i nagdiképa dide a pinilit na side a sundin de i kagustuan na.

3

Tu Ménegipo a Panahun a Dumemét

1 Tandaan mo ye: Te dumemét a hirap ta ménegipo a panahun bagu sumoli ti Cristo.

2 I ugali na tolay ta éya a panahun, éy gustu de san i sarili de, sakay medémot side ta kuhata, sakay palalo side, sakay mégpintas side. Masuwayin side ta magulang de; éwan side tu utang a loob; éwan side mékidiyos;

3 éwan side tu kagbi; mekétog i isip dia; mégahew side; éwan de tipidén i sarili de; metapang side; méiyamut side ta mahusay a tolay;

4 mégtaraidor side; éwan de isipén i gimet dia; hambug side; sakay éwan de sundin i Diyos, éng'wan sundin de san i kalayaan dia.

5 Mégwari-wari side a méniwala side ta rilihiyon tam, péro inidelan de dén i Panginoon tam.

Iwasan mo, Timoteo, i kona sa a tolay.

6 I sénganya dide éy makasdép side ta pamilibilea, a tulos de a mégtoldu ta mali du bébe a kulang tu isip. Du kona sa a bébe, éy mélungkut side ta kasalanan de, sakay sésundin de san i maski anya a gustu de.

7 Diden ya a bébe, éy bébaten de i maski ti ésiya a mégtoldu, pero éwan side makaadal ta katutuhanan.

8 Nadid, diden ya a lélake, éy ahigén de de Hanes sakay ti Hamberes to késuway de ni Moises to araw, da sumuway be side nadid ta katutuhanan. Ewan side tu isip, sakay éwan tu pasa tu péniwala de.

9 Pero éwan de itulos i ugali dia a kona sa, da humayag agad i kalukoan dia. Matalo side a kona de Hanes to araw.

Tu Ménigipo a Hatul Ni Pablo

10 Nadid siko, Timoteo, éy napospusan mo dén i nipagtoldu kua sakay ta ugali kua sakay ta layunin kua. Tukoy mo be dén i péniwala ko éy ta pégtiyaga ko éy ta pégmahal ko ta tolay.

11 Sakay tukoy mo be dén i nipékialama diyakén du tolay ta Antiokia sakay ta Ikonio sakay ta Listra, éng pinakodya de a nagpahirap diyakén. Pero inagawék na Panginoon ta étanan a éya.

12 Ey maghirap a talaga du étanan a méniwala ni Jesus ta

mahusay, da lélokon side na
iba a tolay.
13 Ey du medukés a tolay
sakay du méngloko, éy lumalo
side a medukés, hanggan
maloko be side.
14 Pero siko, Timoteo, éy
diyan mo kaleksapan i katu-
tuhanan a inadal mo, da saya
i péniwala mo a tahod. Da-
pat ka a magkatiwala du nag-
toldu diko.
15 Natandaan mo, sapul to
kékétihék mo, éy tukoy mo
dén i kasulatan na Diyos.
Saya i pagadalan mua a
monda meligtas ka, dahil ta
péniwala mo ni Cristo Jesus.
16 I étanan a kasulatan
na Diyos, éy Diyos i nag-
pasulata. Saya i méngatéda
diko ta pégtoldu mo sakay ta
ipégsaway mo du mégkamali.
Sakay saya i péghatul mo du
makasalanan. Sakay saya i
pégadalan mo ta tama a ugali.
17 Kona sa i iatéda na
kasulatan, monda tu utusan
na Diyos, éy handa dén siya
a magimet ta maski anya a
mahusay a tarabaho.

4

1 Nadid, Timoteo, Diyos
i sistigu kua ta iutus ko a
éye diko. Sakay ti Cristo
Jesus i sistigu ko bia. Siya
i maghukuma du tolay a
buhay sakay du pate. Alang-
alang ta késoli na sakay ta
péghari na, éy utusan ta ka a
2 magpahayag ta baheta na
Diyos. Maski nikésiya, maski
melagen, maski mehirap, éy
sipagen mo a magpahayag.
Magpatunay ka dide, sakay
hatulan mo side, sakay
pégkagian mo du mégkamali.
Sakay pagtiyagaan mo san a
magtoldu.
3 Kanyaék mégbilin diko
ta kona se, Timoteo, éy
dahilan éy te panahun a
dumemét a éwan tanggapén
na tolay i tunay a pégtoldu.
Eng'wan i sundin de sana
éy du mégtoldu ta gustu de a
mabate.
4 Idel de a makabate ta
katutuhanan. Basta sari-sari
a lagip i péniwalaan dia.
5 Kanya siko, Timoteo, éy
patibayén mo a palagi i isip
mua. Pagtiisan mo i hirap
mo. Sigi ka a magpahayag ta
Mahusay a Baheta. Sundin
mo i katungkulan mo.
6 Ey sakén, dumemét dén
nadid i ikate ko alang-alang
ta Panginoon tam.
7 Natupad ko den i pékilaban
ko. Sinipagen ko a nangtu-
pad ta tungkulin ko. Ewan ko
inibutan tu péniwala ko.
8 Kanya nadid éy nihanda
dén na Diyos i gantimpala
ko. Ey ti Panginoon Jesus, éy
siya i mangatéda diyakén ta
kédemét na se a maghukum.
Ey éwan san sakén i atdinan
na, éng 'wan pati du étanan
a méguhay diya a umasa ta
kédemét na. Siya i mahusay a
maghukum.
9 Pilitén mo, Anéng, a
dumemét ta éye agad.
10 Dahilan ti Dimas, éy
pinabayanék na dén. Isipén
na wade san i kalayaan
na. Inumange dén siya ta
Tesalonika. Ti Kresente éy
inumange dén ta Galasia.

Sakay ti Tito, éy inumange ta
Dalmasia.
11 Basta ti Lukas san
dén i kaguman kua nadid.
Ahayukén mo ti Markos a
kuyugén mo ta éye, da dikél
i metulung na diyakén.
12 Ti Titiko éy pinéglakad ko
dén ta Epeso.
13 Kéange mo se, éy kébilén
mo tu diyaket ko a niwahak
ko ni Karpo ta Troas. Pati du
libru. Pero i mas mahalaga a
kébilén mo éy du sulat.
14-15 Mangilag ka ni Ale-
handro a mégpanday, da
pinékialamanék na ta mahig-
pit. Kontara siya a tahod ta
pégtoldu me. Gantian siya
na Panginoon a talaga ta
ginamet na a éya dikame.
16 Tu neditol a sisiyon
de diyakén, éy éwan tu
néngisuhog diyakén. Basta
gininananék de a étanan.
Patawadén maka side na
Diyos.
17 Pero i Panginoon, éy
éwanék na pinabayan. Pinat-
ibay na i isip kua a monda
maariék a mégpahayag ta kagi
na, monda mébati du éwan
Judeo a tolay. Sakay pati, éy
inagawék na to talaga ko a
ikate.
18 Ey agawénék pabi na
Panginoon ta maski anya a
medukés, hanggan éwanék
na kébilén ta kaharian na ta
langet. Purién maka siya a
éwan tu katapusan.
19 Ipékikumustaék mo de
Priska a pasawa, sakay de
Onesiporo a mététena.
20 Nawahak ti Erasto ta Ko-
rinto; sakay niwahak ko ti
Tropino ta Melito da naladu.
21 Nadid, Timoteo, pil-
itén mo a umange se bagu
taglamig. Mékikumusta diko
ti Yubalo. Pati ti Prudente,
ti Lino, ti Klaudia, sakay
du iba a méniwala ta éye, éy
mékikumusta be side diko.
22 Mékiagum maka diko i
Panginoon tam. Kagbian
kam maka na Diyos. Ewan
dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo ni Tito

1 Gébwat ye ni Pablo a utusan na Diyos, sakay apostol
ni Jesu Cristo. Inutusanék
na a monda patibayén ko i
péniwala du pinili na Diyos a
tolay na, monda ipaliwanag
ko dide i katutuhanan ayun
ta péniwala tama.
2 I katibayan na péniwala
tam éy tu kéasa tam ta buhay
a éwan tu katapusan. Saya tu
nipangako na Diyos bagu na
nilalang i mundua. Ey éwan
mégbuli-buli i Diyos.
3 Ey nadid, kédemét na
takda na a oras, éy nipaliwanag na tu nipangako
na. Sakay nipagkatiwala
na diyakén a sakén i magpahayaga ta kagi na ayun
ta utus na Diyos. Siya i
tagapagligtas tama.
4 Saye i sulat kua ni Tito, a
tunay a anak ko ta péniwala
tam. Tama tam a Diyos sakay
ti Cristo Jesus a tagapagligtas dikitam, éy atdinan de ka
maka, Tito, ta biyaya sakay ta
kapayapaan.

Tu Katungkulan Ni Tito Ta Kreta

5 Kanya niwahak ta ka
ta Kreta, Tito, éy monda
husayén mo i étanan a
bagay ta ina a éwan pabi
mahusay du simbaan ta ina;
sakay monda pilién mo du
tagapamahala du simbaan
ta bawat banuwan sina, a
atdinan mo side ta tungkulin
de. Tandaan mo tu nibilin ko
diko:
6 Du matétanda a tagapamahala ta simbaan, éy
kailangan a éwan side tu
kapintasan, sakay isesa san i
asawa de, sakay méniwala be
du anak de, sakay éwan side
manggugulo.
7 Kailangan a éwan tu
kapintasan i tagapamahala
ta simbaan, da side i bahala ta tarabaho na Diyos.
Kailangan a éwan side palalo,
éwan side maiyamutin, éwan
side méglélasing, éwan side
manggugulo, sakay éwan side
tu démot ta kuhata.
8 Eng'wan, dapat a ugali de,
éy patulusén de ta mahusay
du bisita de, sakay mahusay
i ugali de, sakay tipidén de i
sarili de, sakay mékidiyos side
ta mahusay.
9 Kailangan be a sugsugén
de a palagi i tunay a pégtoldu,
monda maari de ya a gamitén
ta péghatul de ta tolay. Sakay
sawayén de du tolay a kontara ta éya a pégtoldu.

Du Mégtoldu Ta Mali

10 Da entan mo, Tito, te
meadu a tolay a mekétog tu
isip, a pagkamalién de du iba
ta pégtoldu dia a éwan tu pasa.
Kona be sa i meadu a Judeo a
méniwala ni Jesus.
11 Kailangan a masaway
side agad, da pinagkamali
de dén i péniwala na meadu
a mététena. Monda san éy
maketa side ta kuhata, kanya
mégtoldu side ta mali.
12 Entan mo, tu kinagi no
purupeta de a esa éy, “Du taga
Kreta kan, éy palagi side a

mégbuli-buli; koman kan side i hayup a metamad side, sakay medémot side.”
13 Ey tama ngani ya. Kanya, Tito, éy pégkagian mo side ta mahigpit, monda tumibay i péniwala dia ni Jesus,
14 monda éwan de sugsugén i sari-sari a lagip a gébwat du Judeo to araw, sakay monda éwan de sundin du tolay a inumidel ta katutuhanan.
15 Melinis i étanan a bagay éng melinis ka be tu isip. Pero du medukés a tolay a éwan méniwala, éy éwan side tu mahusay a gimet, da mehupet a tahod i isip dia.
16 I kékagin dia, éy tukoy de i Diyos, pero éwan. Da i gimet dia, éy éwan umayun ta kagi dia. Medukés side a tahod, sakay masuwayin side. Ewan side makagimet ta maski anya a mahusay.

2

Tu Tama a Pégtoldu

1 Kanya siko, Tito, éy kailangan éy mégtoldu ka ta tama a pégtoldu.
2 Ihatul mo du matétanda a lélake a diyan side méglasing, sakay mahusay maka i ugali de, sakay tipidén de i sarili de. Hatulan mo side a patibayén de tu péniwala de, sakay mahalén de i tolay, sakay magtiyaga side.
3 Pati du matétanda a bébe, Tito, éy hatulan mo be side a gemtén de a palagi i kagustuan na Diyos; sakay diyan side mégupos; diyan side mahilig ta alak. Dapat magtoldu side tungkul ta mahusay,
4 monda matolduan de du kabataan a bébe a mahalén de du asawa de sakay du anak de.
5 Kona maka sa, monda magadal du kabataan a bébe a magtipid ta sarili de, a diyan side meana-ananya. Dapat magsipag side sakay mebait side, sakay sundin de tu asawa de. Kona maka sa monda éwan mapintasan i kagi na Diyos.
6 Pati du kabataan a lélake, éy hatulan mo be side a magtipid ta sarili de.
7 Sakay pati siko, Tito, éy ipeta mo i ugali mo a mahusay, monda ahigén de ka. Magtoldu ka ta matapat, a diyan mo gégemtén a biro.
8 Magtoldu ka ta tama a kagi a éwan mapintasan. Eng pakuna mo sa, éy masanike du kalaban tam, da éwan side tu makagi a medukés dikitam.
9 Pati du utusan, éy hatulan mo be side, Tito, a sumunud side ta amo de, a diyan side pulusupiya. Pilitén de maka a gumamet ta kasayaan na amo de.
10 Diyan side mégkupit. Eng'wan, dapat a matapat side to amo de, monda mepeta de i kamahalan a pégtoldu na Diyos ta gimet dia.
11 Dahilan éy nipaliwanag dén nadid i memahal a gimet na Diyos a kaligtasan na tolay.
12 Saya i mégtoldua dikitam a méngibut ta labag ta Diyos

sakay ta ugali ta mundua a
medukés. Saya i mégtoldua
dikitam a magtipid ta sar-
ili tam sakay ta pégpatama ta
ugali tam, sakay ta pékidiyos
tam.
13 Dapat kona sa i ugali
tam, habang umasa kitam ta
éya a memahal a aldew a
uhayén tam. Saya i aldewa a
dumemét i Diyos tam a ti Jesu
Cristo a tagapagligtas. Ey
dikél i kapangyarian na ta éya
a aldew.
14 Niatéd na tu sarili na, a
monda meligtas na kitam ta
medukés. Sakay lininisan na
kitam, monda sikitam i tolay
na a sarili, monda mesipag
kitam a magimet ta mahusay.
15 Itoldu mo ya, Tito.
Gamitén mo i kapangyarian
mo a maghatul ta tolay, sakay
pégkagian mo side. Diyan mo
pakultaden a te umidel diko.

3

I Dapat a Ugali Du Méniwala Ni Jesus

1 Ipaala-ala mo du méniwala
sina, Tito, a dapat side
sumunud du mayor de sakay
du iba a tagapamahala.
Dapat sundin de side, sakay
palagi side a handa a gu-
mamet ta mahusay.
2 Pégkagian mo side a diyan
side mégupos, sakay diyan
side mékelbug. Kailangan a
mebait side, sakay gumalang
side ta maski ti ésiya a tolay.
3 Da tandaan mo, pati
sikitam, éy medukés i ugali
tam to araw. Mekétog i
isip tam, sakay masuwayin
kitam. Sakay éutusan ki-
tam to éya na maski anya
a gustu tam a medukés.
Ugali tam sana to éya, éy
medukés, sakay sumésene
kitam. Naiyamut dikitam du
iba, sakay naiyamut kitam be
dide.
4 Pero nadid, éy mepali-
wanag dén i ugali na Diyos a
mebait,
5 da niligtas na kitam. Pero
éwan na kitam niligtas dahil
to gimet tam a mahusay, éng
'wan kanya niligtas na ki-
tam éy to kagbi na san diki-
tam. Mineligtas kitam dahil
ta péglinis na dikitam. Dahil
ta éya, éy nienak kitam a
huway, a naging bigu i buhay
tama. Ey gébwat ya ta Banal a
Espiritu.
6 Niatéd na Diyos dikitam
i Banal a Espiritu ta pamag-
itan ni Jesu Cristo a taga-
pagligtas tam.
7 Kona sa i ginamet na,
monda tanggapén kitam na
Diyos, a ibilang na kitam a
éwan tu kasalanan, monda
magkamit kitam ta buhay a
éwan tu katapusan. Saya i
asaan tama.
8 Tandaan mo i kagi ko a
éye, Tito, da tunay ya.

Kanya gustu ko a tiyagaan
mo ya, Tito, a itoldu mo du
méniwala ta Diyos, monda
mesipag side a gumamet ta
mahusay. I éya éy mahusay, a
pakinabangan na tolay.
9 Diyan ka mékipégsuway ta
éwan tu pasa, sakay du atak-
dug a listaan du matétanda
to araw. Iwasan mo be i
pékelbug tungkul ta kautusan.

I éya éy éwan tu kabuluhan.
10 Sakay éng te tolay sina
dikam a pinégsuwayén na du
kaguman moy, éy pégkagian
mo. Nadid, éng éwan siya
maniwala éy pégkagian mo a
huway. Nadid, éng sigi san
siya éy diyan mo pakultaden
a mékiagum dikam.
11 Da tukoy mo dén a
medukés i kona sa a tolay. Te
kasalanan siya, sakay tukoy
na be ta isip na a te kasalanan
dén siya.
12 Paangen ko diko ti
Artemas, o dikaya ti Tikiko.
Kédemét na diko, Tito, éy
pilitén mo a umange diyakén
agad ta Nikopolis, da saya
i pégpalipasan kua a talaga
nadid a taglamig.
13 Pilitén mo a pagayakan
de Senas éy ti Apolos, monda
mahusay i lakad dia. Pa-
gayakan mo side ta étanan a
kailangan de.
14 Matolduan maka du
étanan a kaguman ta a
magtarabaho ta mahusay,
monda matulungan de du
te kailangan. Diyan side
mégbébulakbolén.
15 Du kaguman ko ta éye, éy
mékikumusta side diko. Sakay
sakén, éy ipékikumustaék mo
du kaguman tam ta ina a
méniwala. Kagbian kam maka
na Diyos. Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo ni Pilimon

1 Gébwat ye ni Pablo a pihesu alang-alang ni Cristo Jesus. Sikame ti Timoteo i nanulata ta éye. Saye i sulat mia ni Pilimon, tu mahal me a katulung me ta tarabaho tam.

2 Sulatan me be ti Apia a top tam, sakay ti Arkipo a katulung tam ta kalaban tam, sakay du iba sina a méniwala a te sakup du mégsimba ta bile moy.

3 Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon tam a Jesu Cristo, éy atdinan de kam maka ta biyaya sakay ta kapayapaan.

4 Mégpasalamaték ta Diyos a palagi, dahil diko, Pilimon, a alélahanén ta ka ta panalangin ko.

5 Dahilan éy nabaheta ko dén i pégmahal mo du étanan a méniwala, sakay nabaheta ko be a matibay dén tu péniwala mo ni Panginoon Jesus.

6 Ménalanginék a mapospusan maka du tolay i mahusay a dumemét dikitam a gébwat ni Cristo. Mapospusan de maka ya dahil ta péniwala mo a ipahayag mo.

7 Tu péngmahal mo du iba a tolay, Wadeng, éy saya i nagpasayaa diyakén, da pinatibay mo kan i isip du étanan a méniwala ta Diyos.

8 Kanya nadid, Pilimon, éy te kaginék diko. Pero éwan ko gamitén i kapangyarian ko a gébwat ni Cristo a mangpilit diko a mangtupad ta gustu kua.

9 Eng'wan, alang-alang ta pégkasuyu taa, éy mékiohonék san diko. Maski lakayék a nepihesu alang-alang ni Cristo, éy éwan ta ka pilitén.

10 I pékiohon ko sana diko, Pilimon, éy alang-alang ni Onesimo. Dahilan éy bilang anak ko dén siya a tunay, da tinolduan ko siya a ipasakup ni Jesus ta kinepihesuan kuae.

11 To éya éy éwan ka tu pakinabang ni Onesimo. Pero nadid, éy te pakinabang ka dén diya; sakay sakén éy te pakinabangék be, da inagumanék na.

12 Nadid, Kadimoy, éy pasolién ko dén nadid diko ti Onesimo, maski magamwawék diya.

13 Gustu ko maka a gipusén ko pa se siya a kaguman ko, monda siya maka i mégebégi mo a tumulung se diyakén ale ko a pihesu.

14 Pero éwan, da mésanikeék a gamitén tu utusan mo éng éwan mo pakultaden. Ewan ta ka pilitén éng éwan mo isuul diyakén.

15 Kanya wade nehiwalay diko ti Onesimo a sandali a panahun, éy monda maging kaguman mo siya a huway habang buhay.

16 Ey éwan dén siya nibilang a utusan mo san nadid, éng 'wan higit pa ta utusan, da naging top mo siya nadid ta péniwala. Sakén éy gustu ko siya a tahod. Pero siko, éy mas mahigit i pénggustu mua

diya a talaga, da te utusan ka
man dén, sakay te top ka be
dén a méniwala ta Panginoon
tam.
17 Kanya Pilimon, éng
magkadimoy kita a talaga, éy
tanggapén pad ti Onesimo a
kona maka be ta pénanggap
mo diyakén.
18 Eng te kasalanan siya
diko, o éng te utang diko, éy
sakén i bahala.
19 Tandaan mo, sakén a
mismo, éy pirmaan ko dén i
sulatae, monda maniwala ka
a sakén i bahala a magbayad
ta utang na. Pero, Pilimon,
diyan mo be kaleksapan a te
utang a luub ka be diyakén,
da sakén i néngipaliwanaga
diko ta buhay a éwan tu
katapusan.
20 Kanya, Wadeng, éy
umayun ka pad ta pékiohon
ko a éye diko dahil ta
péniwala ta ta Panginoon.
Pakasayaénék pad, da pat-
wadi kita dén ta péniwala.
21 Mégkompiyansaék diko,
Pilimon, da tukoy ko a sundin
mo i pékiohon kua diko ta
sulatae. Tukoy ko a gemtén
mo i mas mahigit ta gustu ko.
22 Maghanda kam be ta
demtan ko, da umasaék
a paluwasénék de ta
pégpihesuanae, dahil ta
panalangin moya diyakén, a
tulos bumisitaék dikam.
23 I kaguman ko a éye a
ti Epapras, éy mékikumusta
diko. Nipihesu be siya dahil
ta péniwala na ni Cristo Jesus.
24 Sakay du katulung ko
a iba ta tarabaho ko, a ti
Markos, ti Aristarko, ti De-
mas, ti Lukas, éy mékikumusta
be side diko.
25 Kagbian kam maka na
Panginoon tam a Jesu Cristo.
Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat a para du Hebreo

1 To éya éy nipaliwanag na
Diyos i kagi na du apo-apo
tam ta pamag-itan du puru-
peta na. Nipaliwanag na ya
ta iba-iba a panahun, sakay
ta iba-iba a gimet na.
2 Pero nadid, éy nipali-
wanag na dén dikitam i kagi
na ta pamag-itan no anak na.
Siya i pinaglalanga na Diyos
ta étanan. Siya i inutusan na a
bahala ta étanan.
3 Tu anak na Diyos, éy siya
i méngipetaa ta pagkadiyos
na Diyos ta mundua. Dahi-
lan, éng kodya i Diyos, éy
kona be dén sa tu anak na.
Siya be i bahala ta sanlibutan
ta pamag-itan no kagi na a
makapangyarian. To nikate
na a para malinis i tolay ta
kasalanan de, éy nagsoli siya
ta langet, a kaguman na sa i
Diyos a méghari.

Mataas Ti Jesus Du Anghel

4 Kanya tu anak na Diyos,
éy pinataas siya na Diyos du
anghel. Dahilan i tungkulin
na a makapangyarian, éy
mahigit pa du anghel.
5 Da bakén a anghel i
pinégkagiana na Diyos ta kagi
a éye, a "Siko i anak ko. Sakén
i Ama mua." Tu anak na san i
pinégkagian na ta éya. Ti Jesus
san i nginahinan na a anak
na.
6 Sakay to pégpaange na
Diyos to anak na a isesa
ta mundua, éy kinagi na, a
"Dapat a siya i sambaana na
étanan a anghel ko."
7 Nginahinan na Diyos du
anghel a utusan na, a koman
kan side i pahés éy ta apoy,
da mesibét side a gemtén de
agad i utus na Diyos.
8 Pero i ningahen naa to
anak na éy Diyos! Da kinagi
na diya, a "Siko éy Diyos ka.
I kapangyarian mua, éy éwan
tu katapusan. Méghari ka ta
tama.
9 I gimet a mahusay éy
kasahatan mo. Pero i gimet a
medukés éy kaiyamutan mo.
Kanya sakén a Diyos, éy pinili
ta ka dén a mataas ka du
iba. Sakay inatdinan ta ka ta
kasayaan mo."
10 Sakay i kagi a iba a
tungkul to anak na Diyos,
éy "Siko, Panginoon, i
naglalanga ta mundua.
Sakay i étanan ta langet, éy
linalang mo be.
11 Kédemét na oras éy
maibut side. Pero siko
éy éwan ka maibut, maski
nikésiya. Maluma side a
étanan a koman i badu.
12 Ey siko, iduho mo i
mundu, sakay du édsa ta
langet, a koman side i dati
a damit. Mabagu side; pero
siko éy éwan ka mabagu.
Ewan ka tumanda, sakay
éwan ka mate."
13 Sakay bakén a anghel i
pinégkagian na Diyos ta éye, a
"Kaguman ta ka se a maghari,
a hanggan mapasuku ko diko
du kalaban mo." Tu anak na
san i pinégkagian na ta éya.
14 Ey anya i tungkulina na
anghel? Side éy du espiritu a

mégtarabaho ta Diyos. Side i utusan na Diyos a ange tumulung du tolay a meligtas.

2

Diyan Moy Pébayan Tu Inadal Moy

1 Nadid, éng kona sa i kapangyarian ni Jesus, éy dapat a pansingén tam ta mahigpit i katutuhanan a inadal tam tungkul diya, monda éwan tam kaleksapan.

2 Da entan moy tu kahigpitan no kautusan na Diyos a nipahayag du anghel ni Moises to araw. Eng maparusaan na Diyos a talaga i maski ti ésiya a éwan méniwala ta éya,

3 éy anya, isip moy makaiwas kitam beman ta parusa na nadid, éng pabayan tam tu nipahayag no Panginoon tungkul ta pégligtas ta tolay? Da lalo ya a mahigpit to kautusan. Ey tandaan moy, du tolay a nakabati ni Jesus, éy side ya di nagpatunaya dikitam a katutuhanan ya.

4 Pati i Diyos, éy nagpatunay be siya dikitam a katutuhanan tu nitoldu de dikitam. Da inatdinan na side ta kapangyarian a monda makagimet side ta kataka-taka ta harapan tama, monda méniwala kitam. Sakay inatdinan na be du méniwala ta iba-iba a kaluub na a gébwat ta Banal a Espiritu, ayun ta gustu na a iatéd. Diden ya a kaluub éy sa' be ya i mégpatunaya dikitam a katutuhanan tu nitoldu de.

Ti Jesus I Tagapagligtas

5 Nadid, te kagin ék tungkul ta bigu a mundu a dumemét: bakén a anghel i pinilia na Diyos a bahala ta éya, éng éwan tolay.

6 Da kinagi ye to kasulatan:

"Siko, Diyos, bakit tolay i pansingén mua? Maski éwan side tu pasa, éy alagaan mo side.

7 Ta sandali a panahun, éy ginamet mo side a mababa side du anghel. Sakay pinataas mo side a koman i hari,

8 da inatdinan mo side ta kapangyarian ta étanan."

Nadid, éng kinagi na Diyos a inatdinan na i tolay ta kapangyarian ta étanan, éy i kahulugen na éya, éy éwan tu bagay a éwan ipasakup ta tolay. Nadid a panahun éy meta tam a éwan pabi makapangyarian i tolay ta étanan.

9 Pero entan moy ti Jesus. Ta sandali a panahun éy pinababa siya na Diyos du anghel, a naging tolay siya, monda mate siya para ta étanan a tolay. Ey ginimet ya na Diyos da kéagbian na kitam. Pero nadid, éy pinataas dén siya na Diyos a hari, da minate siya para dikitam.

10 Linalang na Diyos i étanan, a siya i bahala ta étanan. Kanya tama i plano na a naghirap ti Jesus, monda maging ganap dén ti Jesus a tagapagligtas ta meaadu a tolay na Diyos, a iange na side ta langet.

11 Ey nadid éy inibutan na dén dikitam tu kasalanan

tam. Ey nadid, i Ama na, at
sakay na Ama tam, éy isesa.
Kanya ti Jesus, éy éwan siya
mégalanganin a dulawan na
kitam a top na.
12 Kona se i kinagi naa
ta Diyos, a “Ipahayag ta ka,
Améng, du tétotop ko. Ta
pégpisan de, éy purién ta ka
ta harap de.”
13 Sakay kagi na be, éy
“Umasa ék ta Diyos.” Sakay
kinagi na be, a “Kéye ék dén
se, a kaguman ko du anak na
Diyos a naging tétotop ko.”
14 Nadid, sikitam a anak
na Diyos, éy tolay kitam a
mate kitam be. Kanya ti Je-
sus éy naging tolay be siya, a
te bégi be, monda mate siya
para dikitam. Ey ta pamag-
itan no nikate na, éy natalo
na ti Satanas, da ti Satanas i
kégébwatan na kamatayan.
15 Minate ti Jesus to kudos,
a monda agawén na kitam ta
anteng tam ta ikate tam.
16 Bakén a du anghel i
tétulungan naa, éng 'wan
sikitam a lahi ni Abraham.
17 Kanya naging tolay siya
a kona dikitam a tétotop
na, monda meramay siya ta
hirap tam, monda kagbian
na kitam. Ginimet na ya a
monda siya i tagapanalangin
dikitam ta harap na Diyos.
Minate siya para ta tolay,
monda pagpasensiyaan na
Diyos i tolay ta kasalanan de.
Matapat ti Jesus, a kinagbian
na kitam dén.
18 Ey nadid, maari na dén
a aguman du tétokson ni
Satanas, monda éwan side
magkasala; da naghirap siya
a tinokso be siya ni Satanas
to éya.

3

Mataas Ti Jesus Ni Moises

1 Sikam a tétotop ko ta
péniwala, pinili kam be dén na
Diyos a anak na. Isipén moy
ti Jesus, siya a nibaheta tam
ta tolay. Siya i pinaange se
na Diyos ta mundua, monda
siya i maging tagapanalangin
dikitam.
2 Inatdinan siya na Diyos ta
tungkulin na; éy matapat siya
ta Diyos, a kona ni Moises.
Da ti Moises, éy matapat be
ta Diyos to araw, to péngatéd
diya na Diyos to tungkulin na
a siya i tagapamahala ta bile
na Diyos. (I bile na éy du tolay
na a Judeo.)
3 Pero ti Jesus éy mas
higit pa ni Moises, da siya i
naglalanga du tolay na Diyos.
Ey ti Moises éy linalang san.
4 Tokoy tam dén a i bawat
bile, éy te tolay a nagimet ta
éya. Ey Diyos i nagimita ta
étanan.
5 Nadid ti Moises, éy mata-
pat a utusan na Diyos a taga-
pamahala ta étanan a tolay na
Diyos to araw. I tungkulin
na sana, éy ipahayag na du
tolay i gimet na Diyos ta esa a
panahun a dumemét.
6 Pero ti Cristo éy éwan utu-
san na Diyos a kona ni Moi-
ses, éng 'wan anak ngani na
Diyos, a matapat siya a taga-
pamahala ta tolay na Diyos
nadid. Ey sikitam i tolay
na, éng éwan tam pébayan i
pag-asa tam diya, sakay éng

mégkompiyansa kitam diya ta mahusay.

Tu Lugar a Para Du Tolay
Na Diyos a Imangan De

7 Kanya isipén moy i kagi na Banal a Espiritu du Judeo to araw: “Bagay mabati moy nadid i kagi na Diyos,
8 éy diyan kam mekétog tu ulo, a kona du apo moy to araw, to péngidel de ta Diyos to ilang a lugar.
9 Da du Judeo to araw, maski mineta de i memahal a gimet na Diyos to lubuk na épat a pulu a taon, éy pinuhubaan de siya éng pabayan na i ugali de a medukés.
10 Kanya kinaiyamutan na Diyos diden ya a tolay, da kinagi na a palagi side a éwan méniwala ta utus na, a medukés be i isip dia.
11 Mégingél i Diyos dide, a nisumpa na side” a kinagi na, a “Ewan side makasdép ta lugar a nihanda ko dide a kaginhawaan de.”
12 Sikam a tétotop ko, mangilag kam, makay te sénganya dikam a te medukés a isip, a maibutan tu péniwala moy ta Diyos.
13 Maigi pa éy négpaalélahanan kam a aldew-aldew, habang te panahun pabi, monda éwan tu esa dikam a maloko na kasalanan na; monda éwan tu esa dikam a umidel ta Diyos.
14 Da kaguman kitam ni Cristo a étanan, éng méniwala kitam diya ta matibay hanggan éwan dumemét i katapusan.
15 Sé' ngani ye i kinagia to kasulatan: “Bagay mabati moy i kagi na Diyos éy sundin moy. Diyan kam mekétog tu ulo a kapareho du Judeo to araw.”
16 Ey ti ésiya diden ya i nakabatia to kagi na Diyos, a tulos de inidelan? Du Judeo ngani a étanan a niluwas ni Moises ta Egipto.
17 Ti ésiya i pinaginglana na Diyos to lubuk no épat a pulu a taon? Diden ya ngani a Judeo a te kasalanan. Ey minate side a étanan to ilang a lugar.
18 Ti ésiya du pinégkagian na Diyos a éwan side makasdép to lugar a nihanda na dide a kaginhawaan de? Du tolay a masuwayin.
19 Kanya tukoy tam a éwan side nakasdép to luta a nipangako na Diyos a para dide, da éwan side naniwala.

4

1 Nadid éy nipangako na Diyos a makasdép du tolay na to adene na, a maginhawa. Ey i éya a pangako éy para dikitam be. Pero mangilag kam; makay te esa dikam a éwan makasdép ta éya a nipangako na.
2 Da sikitam éy nabati tam be dén i Mahusay a Baheta a kona du Judeo to araw, a méngiligtas i Diyos ta tolay. Pero side, éy éwan de pinakinabangan i éya, da éwan side naniwala.
3 Ey sikitam a méniwala nadid, éy makasdép kitam a kaguman tam i Diyos a

maginhawa. Pero du éwan méniwala éy éwan maari. Da mégingél i Diyos ta kona sa, a kinagi na a éwan makasdép i kona sa to lugar a nihanda na dide a kaginhawaan de. Ey kinagi na i éya, maski nakahanda dén tu lugar na sapul to nipaglalang na ta mundua.

4 Da linalang na Diyos i étanan ta éném san a aldew. Sakay to ikapitu a aldew, éy inumimang kan dén siya to péglalang na. Saya tu kagi to kasulatan.

5 Sakay kagi na be ta éya, a diden ya a tolay éy éwan side makasdép a kaguman na Diyos a umimang ta kaginhawaan de.

6 Kanya du tolay to araw a nakabati ta Mahusay a Baheta, éy éwan side nakasdép to lugar na Diyos, da éwan side naniwala. Pero te iba a makasdép a monda kaguman dén side na Diyos a maginhawa.

7 Kanya huway siya a néngitakda ta esa a panahun a makasdép i tolay ta lugar na. Ey nadid ngani dén i panahun a éya! Da kélipas no panahun du tolay a éwan méniwala, éy kinagi ni Dabid tu kagi na Diyos a kona se: "Bagay mabati moy i kagi na Diyos," kagi na, "éy diyan kam mekétog tu ulo."

8 Nadid, i éya a lugar a kaginhawaan, éy bakén a banuwan na Israel a dinemtan du Judeo to péngigiya dide ni Hosue. Da éng kona sa éy éwan maka dén négkagi i Diyos a ta esa pa a panahun éy te dumemét a ginhawa.

9 Samakatuwid, éy te imangan pa a lugar a nakahanda a para ta tolay na Diyos, a kaginhawaan de.

10 I maski ti ésiya a makasdép ta éya éy kaguman na Diyos a maginhawa, a kona to kéimang na Diyos to péglalang na to éya.

11 Kanya magpilit kam a sumunud ta Diyos, monda makasdép kam ta éya a lugar, a kaguman moy siya a maginhawa. Diyan sumuway i maski ti ésiya dikam; makay te éwan makasdép dikam, a kona du Judeo to araw a masuwayin. Dapat kitam a sumunud,

12 da i kagi na Diyos éy éwan malipas, sakay mahigpit ina a méngipeta ta édse ta isip tama. Mara i kagi na Diyos éy metadém ta maski ahe a sondang a magtembang i tadém naa, da bumébétko a hanggan ta isip tama sakay ta angés tama, a puhubaan na i gayak na tolay.

13 Ewan tu makaliso ta Diyos. Meta na i maski anya a gimet na tolay éy ta gayak de. Siya i péngatuwiranan tam ta kasalanan tam.

Ti Jesus I Tagapanalangin

14 Nadid, dapat patibayén tam ta mahusay i péniwala tam ni Jesus. Da te tagapanalangin kitam a inumange ta langet a mékiohon ta Diyos a para dikitam--ti Jesus a mismo, a anak na Diyos!

15 Maigi da ti Jesus i tagapanalangin ta Diyos a para

dikitam. Da siya éy tukoy
na dén i pagkatolay tam a
medukés. Da tolay be siya a
tinokso be ni Satanas. Ewan
tu pégtokso ni Satanas ta tolay
a éwan nabati ni Jesus. Pero
éwan siya nagkasala. Kanya
méhabag siya dikitam.
16 Ey dahil ni Jesus, éy
diyan kitam mésanike a
umadene ta Diyos, da mebait
siya. Manalangin kitam diya,
monda kagbian na kitam,
sakay aguman na kitam
bagay te kailangan kitam.

5

1 Nadid, i bawat mataas a
padi na Judeo, éy pinili siya ta
tolay, a i tungkulin na éy taga-
panalangin ta Diyos a para
dide. Mégatang siya ta Diyos
dahil ta kasalanan de, monda
patawadén side na Diyos.
2 I kona sa a padi éy to-
lay be siya a makasalanan
be. Kanya mahusay siya a
mangagbi du tolay a iba a te
kasalanan.
3 Ey siya, da mehina be,
éy kailangan mégatang siya
éwan san para ta kasalanan
du tolay, éng 'wan para ta
kasalanan na be a sarili.
4 Nadid, tungkul ta
tungkulin na mataas a padi
éy éwan maari i esa a tolay a
mangalap ta éya a tungkulin.
Da Diyos san i nangpilia éng ti
ésiya i mataas a padi, a kona
to nipangpili na ni Aron to
araw.
5 Ey kona be sa ti Cristo.
Ewan siya nagpataas ta sar-
ili na a monda siya i taga-
panalangin. Eng'wan, Diyos i
nagpilia diya a tagapanalan-
gin, to pégkagi na diya, a "Siko
i anak kua. Sakén i Ama
mua."
6 Te iba be a kagi na Diyos
diya, a "Siko i tagapanalangin
ta tolay a éwan tu katapusan,
a kona ni Padi Melkisedek to
araw."
7 Ti Jesus, to pégiyan na pabi
ta munduae, éy ménalangin
siya ta Diyos, a duméday ing
siya a makasanget, da
tukoy na a Diyos i maari a
méngiligtas diya ta ikate na.
Ey pinansing siya na Diyos,
da neta na a masiyadu i
péniwala na diya.
8 Maski anak siya na Diyos
éy natutu siya a méniwala
diya, dahil to hirap a tiniis
na.
9 Ey nadid, naganap dén ti
Jesus ta mahusay, a tulos siya
tagapagligtas nadid ta étanan
a tolay a suméśunud diya.
10 Ey pinili dén siya na
Diyos, a siya i tagapanalan-
gin ta tolay, a kona ni Padi
Melkisedek to araw.

Diyan Moy Pébayan Tu Péniwala Tam

11 Te meadu ék maka pa a
makagi tungkul ta éya, pero
mehirap a ipaliwanag dikam,
da sala moy a mapospusan.
12 Nale kam dén a méniwala
ni Jesus! Bakit kailangan
kam pa a tolduan ta medibo
a pégtoldu na Diyos? Dapat
sikam maka dén i mégtoldu!
Koman kam pabi i anak a
mégsuso pabi, da éwan moy
pabi kaya a méngan ta kanén.
13 Eng gatas san i kaya moy
a kanén, éy koman pabi i
anak i isip moya. Mehina

pabi i péniwala moya, a éwan
moy pabi tukoy i kagi na
Diyos a mégtoldu ta mahusay
a ugali.
14 I mekétog a kanén éy saya
i medisalad a pégtoldu. I éya
éy para san du te isip; side
a gumégimet ta mahusay, da
mapospusan de i mahusay éy
ta medukés.

6

1 Kanya sikam, éy dapat
kam a magadal ta medisalad
a pégtoldu ni Cristo, monda
tumibay i péniwala moya.
Diyan kam san magadal a
huway-huway ta medibo
san a pégtoldu. I medibo a
pégtoldu éy tungkul san ta
péngibut ta ugali a éwan tu
pasa, sakay ta péniwala ta
Diyos,
2 sakay ta pégbinyag, sakay
tungkul ta péngitupo moy ta
kamét moya ta tolay a bas-
basan moy, sakay ta kéhuway
a buhay, sakay ta parusa na
Diyos a éwan tu katapusan.
3 Magadal kam be ta medis-
alad a pégtoldu, éng pakul-
taden kam na Diyos.
4 Da entan moy: i tolay a
nagpasakup dén ni Jesus, éng
idelan de man dén, éy éwan
dén maari a makapagsisi i
kona sa, sakay éwan be maari
a mapasoli side a huway. Du
tolay a kona sa, éng naliwan-
agen dén side, a nabati de dén
i kaluub na Diyos, sakay nag-
ing kabilang dén side du tinu-
manggap ta Banal a Espiritu,
éy anya éng idelan de?
5 Eng nakabati side a
mahusay i kagi na Diyos,
éng makaramdam side ta
kapangyarian na Diyos a
dumemét a maghari, éy anya
éng idelan de?
6 Eng mabati na tolay i kona
sa, sakay tulos idelan de, éy
éwan dén maari a makapag-
sisi i kona sa; éwan dén maari
a makasoli side a huway, da
koman de i nipako a huway ti
Jesus ta kudos, dahil ta kéidel
de diya ta harap na meadu a
tolay.
7-8 Mara i tolay a nipasakup
ni Jesus, sakay tulos idelan
de, éy koman side i luta a
demtan na uden, pero i imula
sa éy éwan magtubu. Ewan
ya tu pasa a luta, da medukés
san a lamon i tumubua ta éya,
sakay set. Talaga a idelan no
te koo i kona sa a luta, a tulos
na a tutudén. Samakatuwid
éy parusaan na Diyos i tolay a
kona ta éya a luta, a inumidel
ni Jesus. Pero du manatili
diya, éy tulungan na.
9 Kékadimoy, maski kona sa
i kinagi ko, éy tukoy ko a
memahal i kalagayan moy,
a iligtas kam na Diyos ta
mahusay.
10 Tama i gimet na Diyos.
Ewan na kéleksapan i ginimet
moya sakay tu pégmahal
moy diya a iyépeta moy to
pégtulung moy du top moy ta
péniwala. Ey sé' pabi ya i ugali
moya nadid.
11 Sakay sakén, i gustu kua,
éy tulos mesipag i bawat esa
dikam a méniwala a hanggan
buhay kam, monda kamtan
moy i asaan tama.
12 Diyan kam metamad.

Eng'wan, ahigén moy du iba
a tolay a tétiisén de i hirap de,
a uméasa side to nipangako
na Diyos dikitam.

Tu Nipangako Na Diyos

13 Entan moy ti Abraham:
to péngako na Diyos diya,
éy nipangako na Diyos a
tupadén na. Ey pinatibay na
tu pangako na ta sarili na a
ngahen. Ey éwan tu mataas ta
ngahen na Diyos.
14 Kinagi na Diyos diya, éy
"Pagpalaén ta ka a talaga,
sakay pakaduén ko i lahi
moy."
15 Ey entan moy ti Abra-
ham: nale siya a naguhay,
pero nakamtan na be tu ni-
pangako na Diyos diya.
16 Eng sumumpa i tolay
ta pangako, éy ngahinan na
i esa a tolay a mataas pa
diya. Ey du makabati, éy
méniwala side ta pangako na
éng isumpa na.
17 Ey kona be sa i Diyos
to araw--pinatibay na tu pan-
gako na ta pamag-itan na
pénumpa, monda du pinan-
gakuan na, éy tukoy de a éwan
malipas tu kagi na.
18 Kanya sikitam a ni-
pasakup ta Diyos, éy umasa
kitam to nipangako na, da
nisumpa na be. Ey matibay
i kéasa tam diya, da éwan siya
mégbuli-buli.
19-20 Tukoy tam a sigu-
radu a tanggapén tam i
nipangako na Diyos dikitam,
da ti Jesus, éy neditol siya
dikitam ta langet, a siya i
tagapanalangina dikitam ta
harap na Diyos, a éwan tu
katapusan. Koman siya ti
Padi Melkisedek.

7

Ti Padi Melkisedek

1 Ti Melkisedek, éy siya i
hari to araw ta Salem. Sakay
padi be siya a tagapanalan-
gin ta Diyos. Ey ti boboy
tam a Abraham, to késoli
na a gébwat to banuwan
a nagpabuno du hari a
kalaban na, éy sinambat siya
ni Melkisedek. Tulos na
a binasbasan ti Abraham,
a monda kagbian siya na
Diyos.
2 Nadid ti Abraham, éy inat-
dinan na ti Melkisedek to
ikasapulu no sinamsam na
du kalaban na. Tu ngahen ni
Melkisedek, éy éduwa i kahu-
lugen na. Tu esa éy hari na
tama a gimet. Sakay tu kahu-
lugen na a ikaduwa, éy hari
na katahimikan, da hari siya
na Salem. (I kahulugen na
Salem éy tahimik.)
3 Ewan tu nakapospos to
ama ni Melkisedek, sakay
to ina na, o dikaya to
kinégébwatan na. Ewan be
nisulat tu nikeenak na o
dikaya tu kamatayan na.
Kanya ti Melkisedek, halim-
bawa éy koman siya ti Jesus a
anak na Diyos, a naging padi
a tagapanalangin ta tolay, a
éwan tu katapusan.
4 Entan moy: mataas siya
a tahod. Maski mataas be
ti boboy tam a Abraham, éy
inatdinan na ti Melkisedek
to ikasapulu no sinamsam de
du kalaban de. Nigalang siya
ni Abraham.

5 Kanya tu padi a koman ti
Melkisedek éy mataas siya du
padi a apo ni Lebi. Da side
san i maaria a mangalap du
kapareho de a Judeo ta ikasa-
pulu na kabuhayan de. Ey du
apo ni Lebi éy apo be side ni
Abraham.
6 Ey ti Abraham, éy mataas
siya, da siya i pinangakuan
na Diyos. Ey ti Melkisedek,
maski éwan siya apo ni Lebi
éy inatdinan siya ni Abraham
to ikasapulu no sinamsam
na. Sakay ti Melkisedek, siya
i nagbasbasa ni Abraham.
7 Ey talaga tu mégbasbas, éy
siya i mataasa to basbasan
na. Kanya mas mataas ti
Melkisedek ni boboy Abra-
ham.
8 Da entan moy, du apo-
apo ni Lebi éy padi side.
Ey alapén de i ikasapulu to
hanap no kapareho de. Pero
maski padi side, éy mate be
side. Pero ti Padi Melkisedek,
éy kagi na kasulatan a buhay
pabi siya.
9 Kanya ti Abraham, to ni-
pangatéd na ni Melkisedek to
ikasapulu no sinamsam na,
éy bilang nangatéd be ti Lebi,
10 da apo siya ni Abraham,
maski éwan pabi nienak.
Kanya mataas ti Melkisedek
ni Lebi.
11 Tu utus a niatéd na Diyos
du Judeo éy monda maging
mahusay side. Nadid, éng
naging mahusay side ta
pamag-itan du padi a gébwat
ta lahi ni Lebi, éy éwan
maka dén kinailangan i iba
a padi, ayun ta pagkapadi
ni Melkisedek. Pero te iba
nadid a tagapanalangin ta
tolay, a ti Jesus ngani dén. Ey
éwan kaparis ni Aron a apo ni
Lebi i pagkapadi naa.
12 Ey to péngbagu na Diyos
to tagapanalangin diya, éy bi-
nagu na be tu kautusan.
13 Ey tu Panginoon tam a
Jesus, éy siya i nanglewasa du
dati a padi a tagapanalangin
ta tolay. Ey éwan siya lahi du
dati a padi,
14 da gébwat siya ta lahi ni
Huda. Ey ti Moises, to pégkagi
na ta tungkul du padi, éy éwan
na kinagi a maging padi du
Judeo a sakup ta lahi ni Huda.

Maari Ti Jesus Du Dati a Padi

15 Kanya tukoy tam a
naibut dén i tungkulin du dati
a padi, da i kalewas dia éy ti
Jesus. Siya i tagapanalangin
a kapareho ni Melkisedek to
araw.
16 I pagkapadi naa éy éwan
gébwat to dati a kautusan,
éng éwan inatdinan siya na
Diyos ta tungkulin na a taga-
panalangin dikitam, dahil ta
kapangyarian na, sakay pati
éy nabuhay siya a huway, a
éwan tu katapusan.
17 Diyos i nagpatunaya ta
éya, da kagi na to kasulatan,
a ti Jesus i tagapanalangin ta
tolay a éwan tu katapusan, a
kona ni Padi Melkisedek to
araw.
18 Kanya tu dati a kautu-
san éy nalipas dén, da éwan
tu pasa, a éwan na kitam tin-
ulungan.
19 Da éwan tu tolay a
makasunud ta éya ta hustu, a
monda mebilang dén a éwan

tu kasalanan. Pero nadid i
kalewas na éya, éy ti Jesus.
Siya i pag-asa tama. Dahil
diya, éy makaadene kitam
dén ta Diyos.

20 Lalo a mahusay i bigu
a ginimet na Diyos, a niatéd
na ti Jesus a tagapanalangin
tam. Ewan nangako i Diyos
du dati a padi.

21 Pero nangako siya ni Je-
sus. Da kagi to kasulatan, a
nangako dén i Diyos a ti Je-
sus i tagapanalangin a hang-
gan. Ey éwan mabagu i isip na
Diyos.

22 Ey dahil ta éya a pangako,
éy tukoy tam a lalo a mahusay
ti Jesus to gimet du dati a
padi. Umasa kitam ta tipan ni
Jesus.

23 Du dati a padi éy meadu
side, da éng mate i esa, éy
kailangan lewasan na iba.

24 Pero ti Jesus éy te buhay
a éwan tu katapusan. Ewan
siya tu kalewas ta tungkulin
na a méngipanalangin dikitam.

25 Kanya maski nikésiya, éy
maari ti Jesus a méngiligtas
ta tolay a umadene ta Diyos
ta pamag-itan na. Da buhay
siya a hanggan, a mékiohon
siya ta Diyos a para dide.

26 Kanya ti Jesus, éy siya
i tagapanalangina dikitam.
Banal siya, a éwan siya tu
kasalanan. Ewan siya tu
medukés a kona ta iba a tolay.
Sakay inumange dén siya ta
langet, a siya i mataasa ta éya.

27 Iba siya du padi a taga-
panalangin. Side éy mégatang
side aldew-aldew ta bayad no
kasalanan de a sarili, sakay
na kasalanan na iba a tolay
be. Pero ti Jesus, éy mensan
san a niatéd na tu bayad du
kasalanan na tolay. Ey anya i
niatéd naa? Tu bégi na a sarili
to nikate na to kudos.

28 Du iba a padi éy pinili
side ayun to kautusan ni Moi-
ses, maski makasalanan be
side. Pero tu kasunud no kau-
tusan éy tu pangako na Diyos.
I pinili naa a tagapanalangin
éy tu anak na. Ey éwan siya
tu kasalanan a maski isesa, a
hanggan.

8

Ti Jesus I Padi Tam

1 Nadid, saye i kahulu-
gen na éya a kinagi ko:
Te pinakangbégi kitam a
kaguman na Diyos a méghari
ta langet, a ti Jesus.

2 Siya i mékiohon ta Diyos
a para dikitam. Mara siya
i padi a manalangin dikitam
ta tunay a bile na Diyos ta
langet. I éya a bile éy éwan
simbaan a nitaknég na to-
lay, éng 'wan i Panginoon i
nagimita ta éya.

3 Du padi a Judeo, i
tungkulin dia éy mégatang,
a méngatéd side ta Diyos.
Kanya tu padi tam a ti Jesus,
éy kailangan a méngatéd be
siya.

4 Pero éng mégiyan pabi ti
Jesus ta mundua, éy éwan siya
maari a maging padi, da te
padi dén a Judeo a mégatang
dén ta Diyos ayun to kautu-
san.

5 I tarabahua diden ya
a padi, éy halimbawa san
na édsa ta langet. Tukoy

tam dén ya, da ti Moises, to péngitolnék na to tolda a kapilya, éy nibilin diya na Diyos. “Magimet ka ta tolda,” kagi na, “a kona to nipeta ko diko to buked.”

6 Sakay tu tungkulin ni Jesus a tagapanalangin, éy mahigit pa ta tungkulin du iba a padi. Dahilan tu bigu a tipan a ginimet na a monda tanggapén kitam na Diyos, éy mas mahusay be. Da i bigu a tipan, éy pinatibay na Diyos to pangako na.

7 Eng éwan kulang tu neditol a tipan na Diyos a nitoldu ni Moises, éy éwan maka dén kailangan i bigu.

8 Pero i Diyos, éy neta na a te mali du tolay na. Kanya i kinagi naa, éy

“Dumemét i oras a mékipéguhonék
ta bigu a tipan du tolay
ta Israel.

9 Ewan kapareho no tipan ko du apo de to araw, to péngiluwas ko dide ta Egipto. Da éwan side matapat,” kagi na Diyos, “to tipan ko dide to éya. Kanya pinabayan ko side.

10 Saye i bigu a tipan a pangako ko du Israel: Kédemét na oras,” kagi na, “éy imula ko i utus ko ta isip dia. Sakén i maging Diyos de, sakay side i maging tolay ko.

11 Ta éya a panahun,” kagi na Diyos, “éy éwan dén kailangan a itoldu na maski ti ésiya to kabébayan na, a ‘Dapat tenggi mo i Panginoon,’ da tenggiék de dén a étanan, sapul du mababa a hanggan du mataas.

12 Sakay sakén, éy patawadén ko side ta kasalanan de, sakay kagbian ko side.”

13 Saya i bigu a pangako na Diyos a tipan. Inibutan na dén tu dati a tipan. Dahilan tu dati a tipan éy minalipas dén.

9

Nakasdép Ti Cristo Ta Kuwarto Na Diyos

1 Tu dati a tipan a nitoldu na Diyos ni Moises, éy te maneho ta pégsamba, sakay te simbaan be a édse ta lutaa.

2 Tu nipataknég de a simbaan éy tolda a dikél, a te éduwa a kuwarto. Tu esa éy ngéngahinan de a kuwarto a panalanginan. I édsaa ta éya éy tu simbuan, sakay tu lamesa sakay tu tinapay a niatéd ta Diyos.

3 Ey te tabing a dikél ta lubuk no tolda. Ta lipat na éya éy te kuwarto a ikaduwa, a ngéngahinan de a kuwarto na Diyos.

4 I édsaa sa éy tu pégsuuben a gintu sakay tu kaban a gintu. I éya a kaban éy tanda no pangako na Diyos. Sakay tu lasén no kaban éy tu garapon a gintu a te lasén a kanén a mana. Edse be to lubuk no kaban tu sahukod ni Aron a nagdon, sakay tu éduwa a bito a pelpel a te sulat sa tu pangako na Diyos.

5 To dibo no kaban éy te éduwa a ribultu a anghel. Side i tandaa a saya i édseana na Diyos. Nataklében no pakpak de tu puwestu a pégdétonan na padi ta dige na baka

éng mégatang, monda mapatawad na Diyos i kasalanan de. Pero éwan ko ipaliwanag dikam nadid i éya.

6 Kona sa i pégkaayusa no lubuk no tolda a pégsimbaan de. Sakay du padi éy sumésdép side aldew-aldew to purumero a kuwarto, monda ganapén de tu tungkulin de.

7 Pero tu mataas san a padi i makasdép to ikaduwa a kuwarto. Sakay siya éy mensan san ta esa a taon. Késdép na, éy kailangan éy te kébil siya a dige a iatéd na ta Diyos. Iwahasek na tu dige to kaban. Saya i pégatang na, monda patawadén na Diyos tu kasalanan na, sakay ta kamalian du tolay.

8 Saya i gimita du padi to simbaan de. Ey dahil ta éya, éy ipaliwanag dikitam na Banal a Espiritu a éwan pabi tu tolay to éya a makaadene ta Diyos, da gégamitén de pabi tu tolda. Ey éwan tu nakasdép to kuwarto na Diyos to tolda, éng'wan basta tu mataas san a padi.

9 Nadid, i éya a ugali to tolda éy halimbawa ya a para dikitam nadid. Mégtoldu i éya dikitam, a du sumésamba ta Diyos to éya, sakay du mégatang, éy éwan ya maari a mangibut ta kasalanan na tolay.

10 Dahilan i éya a ugali de a mégsamba éy tungkul san ta bawal a kanén, sakay ta péginom, sakay ta iba a péglinis. Utus san ya tungkul ta bégi na tolay. Ugali san ya a nalipas dén to kéange se ni Cristo ta mundua. Da siya éy binagu na i éya a ugali to tolda.

11 Ey nadid éy dinumemét dén ti Cristo. Ewan kitam dén tu kailangan ta padi a manalangin para dikitam to tolda, da ti Cristo dén i tagapanalangina dikitam. Nakasdép dén ti Cristo ta tunay a kuwarto na Diyos ta langet.

12 Inumadene dén ti Cristo ta Diyos. Bakén a dige na hayup i kébil na a iatéd, éng'wan tu digi na a sarili. Tanda ya a minate siya a para dikitam. Saya i bayad na kasalanan tam, monda iligtas kitam na Diyos a éwan tu katapusan.

13 To éya, ayun to kautusan, éng te tolay a bilang melége ayun to rilihiyon de, éy wahasikan siya du padi ta digi na hayup, sakay ta abu no baka a tinutod. Eng kona sa éy bilang melinis siya.

14 Nadid, lalo a mahusay tu digi ni Cristo a mangibut ta kasalanan tam. Ti Cristo éy niatéd na i bégi na ta Diyos; éy éwan siya tu kapintasan. Ey inaguman siya na Espiritu na Diyos. Ta pamag-itan no digi na, éy binagu na i isip tama, monda éwan tam dén gemtén i dati a pagkatolay tam a medukés. Monda maari kitam a mégtarabaho ta Diyos ta mahusay.

15 Ti Cristo i bahala ta bigu a tipan na Diyos ta tolay. Minate siya para ta tolay, monda maibut dide tu dati a

kasalanan de a labag to nedi-
tol a tipan na Diyos, a ni-
toldu ni Moises. Kanya na-
did, du tolay a pinili na Diyos,
éy makamtan de i gantimpala
a nipangako dén na Diyos, a
buhay a éwan tu katapusan.
16 Eng mara, i ikahalim-
bawa na éya éy tu lakay a
mégimet to katibayan na éng
ti ésiya i pamanaan na to
kasangkapan na. Kailangan
a mapatunayan a minate dén
tu lakay
17 bagu makaalap tu pa-
manaan na ta kasangkapan
na. Da éng buhay pabi tu
lakay éy koo na pabi tu imana
na. Ey kona be sa ti Jesus, éng
éwan siya minate éy éwan ki-
tam makaalap ta gantimpala
na Diyos.
18 Ey kona be sa tu dati
a tipan na Diyos a gébwat
ni Moises, éwan mapatu-
tuhanan éng éwan ta pamag-
itan na dige du hayup a
niatang de.
19 Nibaheta ni Moises du to-
lay i bawat maneho to kautu-
san. Kétapos na, éy inalap na
tu digi na hayup a te halo a
dinom, sakay nisawsaw na tu
buk no tupa a te egut to kayo,
sakay tulos na winahasikan
tu libru a te sulatan du utus.
Sakay winahasikan na be du
tolay to buk a te egut to kayo.
20 "Saye i dige a mégpatibay
to nipangako na Diyos
dikam," kagi na, "a ipatupad
na dikam."
21 Ey kona be sa, éy ni-
wahasek na be tu dige to
tolda sakay tu kagamitan de
ta pégsimba.
22 Da ayun to kautusan
lahus étanan a bagay éy
wahasikan ta dige, monda
mahusay. Sakay i Diyos, éy
éwan na patawadén i tolay ta
kasalanan na éng éwan pa tu
mate, a mebulak tu dige na.

Niatang Ti Cristo Monda
Ibutan Na I Kasalanan Tam

23 Kanya tu simbaan du
Judeo ta munduae, sakay tu
kasangkapan sa, éy halim-
bawa san ya ta édse ta langet.
Kanya kailangan wahasikan
side ta dige bagu tanggapén
na Diyos. Pero tu simbaan
ta langet, éy kailangan i mas
mahigit a pégatang.
24 Kanya tu niatang ni
Cristo éy tu bégi na a sarili.
Ey dahil ta éya éy sinomdép
dén siya ta tunay a kuwarto
na Diyos ta langet. Bakén a
simbaan na Judeo i sendépan
naa, da halimbawa san ya na
tunay a simbaan ta langet. Ey
édsa siya nadid ta harap na
Diyos, a mékiohon diya para
dikitam.
25 Mara tu padi a Judeo, éy
sumésdép side to kuwarto na
Diyos to tolda a taon-taon, a
te kébil side a dige na hayup.
Pero ti Cristo éy mensan san
a sinomdép to kuwarto na
Diyos ta langet, a niatéd na tu
bégi na, a tama dén ya.
26 Eng éwan sa kona, éy
kailangan a huway-huway
maka siya a mate sapul to
nipaglalang ta mundua. Pero
éwan, da mensan san siya a
dinumemét nadid a adene
dén i kétapos na panahunae,
monda mate siya para ta

tolay, monda ibutan na i
kasalanan de.
27 Tukoy tam a mensan san
a mate i tolay. Sakay kétapos
na éya, éy hukumén na Diyos.
28 Ey kona be sa ti Cristo, a
mensan san siya a minate, a
saya i nipégatanga ta Diyos, a
monda ibutan na i kasalanan
na meadu a tolay. Nadid,
ta kédemét na a huway, éy
éwan na ibutan i kasalanan,
da tinupad na dén ya; éng
'wan iligtas na du umasa diya
a méguhay diya.

10

1 Tu kautusan a gébwat
ni Moises, éy tukoy tam
dén a halimbawa san ya na
mahusay a gimet ni Cristo
ta kédemét na. Ayun to
kautusan, éy mégatang du
padi taon-taon. Pero éwan
maari a ibilang na Diyos du
tolay a éwan tu kasalanan ta
pamag-itan na éya.
2 Da entan mo: éng naibut
dide tu kasalanan de to
pégatang, éy bakit aminén
de a te kasalanan pabi side?
Bakit mégatang side a huway-
huway?
3 Tutuhanan éy mégatang
side taon-taon, da naala-ala
de a te kasalanan pabi side ta
Diyos.
4 Da éwan maari i dige na
hayup a mégpaibut ta tolay ta
kasalanan de.
5 Kanya ti Cristo, kédibi na
ta mundua, éy kinagi na i éye
Nama na a Diyos:
"Ewan mo gustu, Améng,
i hayup a iatang de.
Eng'wan, na bégi kua
i nihanda mua a para
iatang.
6 Ewan mo gustu i hayup a
iatéd de diko ta pégatangan,"
kagi na.
7 "Diyos," kagi ni Cristo, "kaye
ék se a monda tupadén ko i
kaluuben mo, ayun to kagi to
kasulatan a tungkul diyakén."
8 Kinagi ni Cristo a sala na
Diyos i pégatang de diya a
hayup, maski ayun ya to kau-
tusan.
9 Sakay kinagi na be ta Diyos,
a "Kaye ék se, a monda tu-
padén ko i kaluuben mo." Ey
dahil ta éya a kinagi na, éy
tukoy tam dén a inibutan dén
na Diyos tu dati a pégatang, a i
kalewas na éy tu péngiatang to
bégi ni Cristo to kudos.
10 Ey nadid, da sinunud ni
Cristo tu kaluuben na Diyos
diya, éy melinis kitam a
étanan to kasalanan tam.
Lininis kitam ni Jesu Cristo
ta pamag-itan no bégi na a
niatéd na. Ey éwan siya tu
kailangan a mate a huway
para ta tolay.
11 Pero entan moy tu dati
a ugali na padi. Mégatang
side a huway-huway ta
hayup. Pero i éya a ugali éy
éwan maari a mangibut ta
kasalanan na tolay.
12 Pero ti Cristo éy niatang
na tu bégi na a mensan san,
éy saya i nagpaibuta dikitam
ta kasalanan tam. Ey kétapos
na éya, éy inumange siya ta
langet, a kaguman na sa i
Diyos a méghari.
13 Méguhay sa siya hanggan
mapasuku diya na Diyos du
kalaban na.

14 Samakatuwid, ta pamagitan na isesa san a péngatéd
ni Cristo ta Diyos éy ibilang
kitam na Diyos a éwan tu
kasalanan.
15 Sakay i Banal a Espiritu, éy mégpatunay be dikitam
tungkul ta éya; da kinagi na
pa, a
16 "Sakén i Panginoon. Saye
i bigu a tipan a pangako ko
du tolay: kédemét na oras, éy
imula ko i utus ko ta isip dia.
17 Sakay," kagi na,
"patawadén ko side ta
kasalanan de, sakay ta ugali
de a medukés."
18 Ey nadid, da pinagpasensiyaan kitam dén na Diyos ta
kasalanan tam, éy éwan dén
tu kailangan a mégatang ta
Diyos a para malinis i tolay ta
kasalanan de.

Makaadene Kitam Dén Ta Diyos

19 Kanya ngani, a tétotop
ko, éy malaya kitam a
makaadene ta Diyos a manalangin diya, dahil to dige ni
Jesus to nikate na.
20 To nikate ni Jesus, éy saya
i péngbukas na dikitam ta bigu
a dilan, monda makaadene
kitam ta Diyos. I éya a dilan
éy tamo ta buhay a éwan tu
katapusan.
21 Nadid éy ti Jesus dén
i tagapanalangin dikitam, a
siya dén ya i bahala du tolay
na Diyos.
22 Kanya sikitam, éy dapat
umadene kitam ta Diyos a
matapat tu isip, a umasa kitam diya ta mahusay. Da
melinis kitam dén to dige ni
Jesus, a tukoy tam a éwan kitam dén tu kasalanan. Sakay
nabinyagen kitam be dén ta
melinis a dinom.
23 Dapat magpakatibay kitam ta pag-asa tam, a diyan
kitam mégalanganin, da tapat i
pangako na Diyos dikitam.
24 Sakay sikam, éy
négsuyuan kam ta mahusay.
Négmahalan kam, a aguman
moy i bawat esa dikam a
magimet ta mahusay.
25 Diyan moy pébayan tu
miting moy a kona ta ugali
du iba. Eng'wan mapisan
kam a magsimba. Patibayén
moy tu isip du kaguman moy.
Lalo dén nadid da tukoy tam
a adene dén i aldew a kédemét
na Panginoon.
26 Nadid, éng tanggapén na
tolay i pégtoldu a tungkul ni
Cristo, a sakay tulos ibutan
de, éy éwan dén tu huway
a péngatéd ta Diyos a para
ta éya a kasalanan. Ewan
patawadén na Diyos i kona sa
a kasalanan.
27 Basta i keangayana na
magkuna sa éy tu makaanteng a péghukum na Diyos,
sakay mepépasi a apoy a
mangtutod du kalaban na
Diyos.
28 Mara entan moy tu
ménglabag to kautusan ni
Moises: éng te sistigu a
manga étélo a te kasalanan
siya, éy éwan tu kagbi diya.
Basta bunon de dén.
29 Ey anya i tolay a mégidel
ta anak na Diyos, a kagi na
a éwan tu pasa tu dige na
to nikate na? Da i éya a
dige, éy saya tu nagpaibut to

kasalanan tam to éya, ayun to
pangako na Diyos. Anya tu
mégkona sa, a idelan na be i
Banal a Espiritu a nangagbi
diya? Ewan beman lalo a
dikél i parusa na éya?
30 Da tukoy tam dén a ki-
nagi na Diyos, a "Sakén i gu-
mantia. Sakén i magparusa."
Hukumén na Diyos a talaga i
tolay na.
31 Makaanteng a tahod i
péghukum na Diyos du tolay a
umidel diya.
32 Natandaan moy tu
nanyari dikam to éya, to
pékabaheta moy ta Mahusay
a Baheta. Eng pakodya tu
pégdanas moy ta meadu a
hirap, pero éwan kam nadaig.
33 Eng mensan éy linoko
kam na tolay, sakay inapi
de kam, da méniwala kam ni
Cristo. Sakay éng mensan be
éy nékiramay kam du kakagu-
man moy to parusa dide na
tolay.
34 Inaguman moy be du
nepihesu. Sakay to péngagew
de du kasangkapan moy,
éy éwan kam nalungkut, da
tukoy moy dén a te gantim-
pala kam ta langet a éwan
mebut dikam.
35 Kanya diyan kam maibu-
tan nadid ta kéasa moy ta
Diyos. Da éng umasa kam
diya ta mahusay, éy atdinan
na kam ta dikél a gantimpala.
36 Kailangan a magtiis kam,
monda masunud moy i kalu-
uben na Diyos, tulos maalap
moy tu pangako na.
37 Da kétihék san dén a
panahun éy dumemét dén ti
Cristo. Ewan dén male.
38 Du méniwala diya, a ibi-
lang na Diyos a mahusay, éy
atdinan na side ta buhay a
éwan tu katapusan. Pero du
sumuway ta Diyos éy éwan na
side tanggapén.
39 Pero sikitam, éy éwan ki-
tam kabilang du sumuway
ta Diyos a mepahamak. Da
méniwala kitam diya, a melig-
tas kitam.

11

Ugali Du Méniwala Ta Diyos

1 Eng méniwala kitam ta
Diyos a talaga, éy tukoy tam a
siguradu a dumemét dikitam
i asaan tam a éwan tam pabi
neta.
2 Du tolay to araw, éy
kinasahatan side na Diyos
dahilan éy méniwala side diya
ta mahusay.
3 Nadid sikitam, dahil ta
péniwala tam ta Diyos, éy
mépospusan tam a linalang na
Diyos i mundua to kagi na.
Sakay du étanan a bagay a
meeta tam éy gébwat side ta
éwan tam meeta.
4 Mara ti Abel to araw,
dahil to péniwala na ta Diyos,
éy nangatéd siya ta Diyos ta
mas mahusay a bagay ke-
sira to niatéd no aka na a
Kain. Dahil to péniwala ni
Abel éy nibilang siya na Diyos
a mahusay, a tinanggap na
tu niatéd na. Maski nale dén
a pate ti Abel, éy mégtoldu
pabi siya dikitam, da naba-
heta tam tu péniwala na a
mahusay.
5 Sakay ti Enok: dahil
to péniwala na éy éwan siya
nate, éng 'wan niagton siya

na Diyos ta langet. Ewan
kan dén siya mineta, da
niagton dén na Diyos ta
langet. Ey kona sa, da ti Enok
éy kinasahatan na Diyos.
6 Ewan kasahatan na Diyos
i éwan méniwala diya. Dahi-
lan i maski ti ésiya a mag-
pasakup ta Diyos, éy dapat
méniwala a te Diyos. Sakay
dapat be a méniwala a man-
gatéd i Diyos ta gantimpala
du magpasakup diya a talaga.
7 Sakay ti Noe: dahil to
péniwala na éy binati na
tu banta na Diyos tungkul
to dilobiyo a dumemét,
maski éwan na pabi mineta.
Nagimet siya ta dikél a
abeng, monda meligtas side a
mététena ta bihéng. Sinunud
ni Noe i Diyos, éy saya i
katunayana ni Noe a te
kasalanan du iba a tolay.
Sakay siya éy nibilang na
Diyos a mahusay dahil ta
péniwala na diya.
8 Sakay ti Abraham: dahil
to péniwala na, éy sinunud na
i Diyos to pégpaange na diya
ta iba a banuwan a iatéd na
diya. Gininanan na tu dati a
banuwan na, maski éwan na
pabi tukoy éng ahe i angayan
na.
9 Dahil to péniwala na, éy
inumange a négiyan ta iba a
banuwan. Dayuan siya ta
éya, maski nipangako diya na
Diyos a iatéd na diya i éya a
luta, sakay tu anak na a Isak,
sakay tu apo na a Hakob. I
bile de sana ta éya éy tolda.
10 Da inumasa ti Abraham
ta pirmi a banuwan ta langet
a éwan masida, a pinalano na
Diyos a ginimet na.
11 Sakay ti Sara a asawa ni
Abraham: dahil to péniwala
de, éy pinagkaluuben siya na
Diyos a nagenak, maski da
bakés a baug. Kanya nagbuk-
tet ti Sara, éy naniwala siya
to nipangako na Diyos diya, a
magenak siya.
12 Kanya ti Abraham,
maski da lakay dén a tahod
éy nagenak tu asawa na a
bakés dén. Ey gébwat ta éya
i étanan a lahi ni Abraham a
meaadu a tahod! Ey nadid i
apo-apo ni Abraham éy éwan
mabilang, da meadu side a
koman i biton ta langet, o
dikaya baybay ta diget.
13 Nadid, diden ya a étanan,
éy minate side bagu de
nakamtan tu nipangako na
Diyos dide, a luta de. Pero
maski kona sa, éy éwan de
inibutan tu péniwala de, da
inumasa san side a atdinan
side na Diyos. Tukoy de a
dayuan san side ta mundua,
a i tunay a banuwan de éy ta
langet.
14 I tolay a kona sa, éy
kagi de a éwan ta munduae
i banuwan de, da i tunay a
banuwan de éy ta langet.
15 Eng maala-ala de
Abraham tu banuwan a
kinagébwatan de, a saya i
banuwan de a sarili, éy te
pagkékataon side a magsoli ta
éya.
16 Pero éwan side nagsoli,
dahilan i gustu dia éy tu esa
a banuwan a lalo a mema-
hal. I éya a banuwan éy édse
ta langet. Kanya i Diyos,
éy éwan siya mégalanganin a

tanggapén na side a tolay na,
da nipaghanda na side ta esa
a banuwan.
17-18 Nipangako na Diyos ni
Abraham a meadu siya a apo,
a gébwat side ni Isak a anak
na. Pero i Diyos, éy pin-
uhubaan na ti Abraham, a in-
utusan na a iatang na tu anak
na a bunon. Ey ti Abraham,
dahil to péniwala na, éy talaga
na a bunon tu anak na.
19 Naisip ni Abraham éng
mate tu anak na, éy buhayén
siya na Diyos a huway. Ey
halimbawa a kagi, éy koman
i nabuhay ngani dén a huway
tu anak na, da talaga a bunon
siya ni Abraham, pero sin-
away siya na Diyos.
20 Ey nadid ti Isak: dahil
to péniwala na, éy nipanalan-
gin na du anak na a ti Hakob
sakay ti Esaw, a kinagi na
dide a dumemét i oras a ta-
laga a paginhawaén side na
Diyos, ayun to nipangako na.
21 Sakay ti Hakob, nani-
wala be siya ta Diyos. To
adene siya a mate, éy kinom-
bil siya to sahukod na a sinu-
mamba ta Diyos. Sakay ni-
panalangin na du apo na a
éduwa, a anak ni Hose.
22 Sakay ti Hose, naniwala
be siya ta Diyos. To adene
siya a mate, éy kinagi na
a siguradu a humektat du
Judeo ta Egipto. Da matibay
i péniwala na ta éya, éy nibilin
na du apo na a kébilén de tu
tulang na éng humektat side.
23 Sakay ti Moises: dahil to
péniwala dena na ta Diyos, éy
sinuway de tu utus no hari,
a kailangan a bunon de du
anak du Judeo a lélake. Kanya
niliso de ti Moises ta étélo a
bulan, da neta de a memahal
a anak.
24 Ey ti Moises, éy naniwala
be siya ta Diyos. To te idad
na dén, éy idel na a ibilang
a anak siya no bébe a nag-
padikél diya. I éya a bébe éy
anak no hari.
25 I gustu naa éy mékiagum
siya du tolay na Diyos a Judeo
ta hirap de, kesira ta pékiagum
na du Egipto. Maski masaya
du Egipto, éy tukoy ni Moises
a malipas, da kasalanan ta
Diyos i ugali de.
26 I isip ni Moises éy maigi
pa éy maghirap siya alang-
alang ta tiniyak na Diyos a
tagapagligtas ta mundua, ke-
sira ta te kayamanan siya ta
Egipto. Da umasa siya ta
gantimpala a iatéd na Diyos
diya.
27 Dahil to péniwala ni Moi-
ses éy gininanan na i Egipto, a
éwan siya méganteng to hari ta
éya a mégingél diya. Matibay i
isip naa, da koman na i meeta
i Diyos.
28 Dahil to péniwala ni Moi-
ses, éy nitatag na i Piyesta
na Ala-ala. Inutusan na du
Judeo a pahiden de ta dige
i pintuan du bile de, monda
tu anghel a mamuksa éy éwan
na bunon du anak de a pan-
ganay.
29 Sakay du Judeo, dahil ta
péniwala de, éy nakaahabes
side ta Medideg a Diget.
Pinakatian ya na Diyos,
monda makaahabes side ta
memade a luta. Pero du
Egipto a nanghagad dide, to
kéahabes de, éy nalimés side.

30 Sakay du Judeo, éy
naniwala be side ta Diyos.
Dahil to péniwala de, éy
nayuno tu pader ta palebut
no banuwan na Heriko,
kétapos de a linebut ta pitu
a aldew.
31 Tulos dinuklos side
du Judeo. Ey te bébe sa a
medukés, a ti Rahab i ngahen
na. Naniwala siya ta Diyos,
a tinulungan na i éduwa a
Judeo a nagsubuk ta éya a
banuwan. Ey dahil ta éya,
éy éwan siya neramay du
kabébayan na a minapuksa,
side a éwan naniwala ta
Diyos.

32 Ey te meadu pa a nag-
patunay ta péniwala de ta
Diyos. Ewan ko maari a
isalaysay side a étanan dikam.
Mara de Gideon, ti Barak, ti
Samson, ti Hepte, ti Dabid, ti
Samwel, sakay du purupeta.

33 Dahil to péniwala de,
éy natalo de du kalaban
de. Du iba éy nagimet side
ta mahusay. I iba man éy
inatdinan side na Diyos ta
mahusay. I sénganya dide éy
sinaway de du liyon, monda
éwan side mégkaget.

34 I iba éy éwan natutod ta
landub na apoy. I iba éy
nakaiwas side du talaga dide
a mamuno. Du iba a mehina
tu bégi éy pinasibét side na
Diyos. Du iba éy metapang
a lumaban, a tinalo de du
dayuan a sundalu.

35 I sénganya a bébe, éy nani-
wala be ta Diyos. Ey du anak
de a minate éy binuhay na
Diyos.

Sakay te iba be to araw a
naniwala ta Diyos a naghi-
rap. I sénganya dide éy pinahi-
rapan side na tolay a hang-
gan a éwan side mate. Idel de
a ipalégsew, da inumasa side a
buhayén side na Diyos ta higit
pa a mahusay a buhay.

36 I iba éy dinusta side
sakay binalbal. Sakay te édsa
be a nepihesu, a ginapus ta
kadena.

37 I iba éy binébatikal, sakay
pinilak side ta lagari. I iba éy
binuno side ta sondang, dahil
to péniwala de. I iba éy kulet
san na hayup i badu dia. In-
api side na tolay, a pinaghi-
rap de side.

38 I iba éy ginuminan side
ta buked, a négiyan side ta
kuweba. Pero ta Diyos éy side
i mahusay a tolay ta mundua.

39 Nadid, diden ya a étanan
éy kasahatan na Diyos,
da naniwala side diya ta
mahusay. Pero i pangako na
Diyos dide, éy éwan natupad
to kapanahunan de.

40 Da mas memahal i plano
na Diyos dikitam nadid, a
sikitam éy kaguman de bagu
tupadén na Diyos tu nipan-
gako na.

12

Parusaan Na Diyos Du Anak Na

1 Nadid, kona sa i ugalia du
méniwala to araw. Kanya siki-
tam éy dapat kitam a uma-
heg dide, da nipeta de dén i
tama a ugali na méniwala ta
Diyos. Dapat tam a ibutan i
maski anya a kasalanan tam,
monda masugsug tam i Diyos
ta mahusay.

2 Isipén tam ti Jesus. Siya
i kinagébwatan na péniwala
tama. Siya be i mégpatibaya
ta péniwala tam. Ewan siya
nasanike a nate to kudos,
da tukoy na a masaya siya
ta kétapos na éya. Ey nadid
éy kaguman siya na Diyos ta
langet a méghari.
3 Alélahanén moy éng kodya
na a nagtiis ta hirap dahil
du makasalanan a tolay a
méiyamut diya. Isipén moy ya,
monda sikam éy éwan kam
manghina tu isip.
4 Da entan moy, maski te
hirap kam da inidelan moy tu
medukés a ugali, éy éwan tu
nangbuno dikam.
5 Bakit, kinaleksapan moy
wade dén tu hatul na Diyos
dikam a anak na? I kinagi
naa, éy

"Sikam a anak ko, éy pansingén moy ta mahusay bagay tolduan ta kam ta hirap moy. Diyan kam malungkut bagay parusaan ta kam.

6 Da tolduan ko du anak ko
a mahal ko, a parusaan ko
i bawat esa dide, monda
matutu side."
7 Tanggapén moy i parusa
na Diyos dikam. Bakit, tu
te anak, éwan na beman
parusaan, monda matutu
siya? Saya i katunayana a
ibilang kam na Diyos a anak
na a tunay.
8 Eng éwan na kam parusaan,
éy siguru éwan na kam anak a
tunay.
9 Mara du dédikél tam éy
pinarusaan de kitam to
kéanak tam pabi, éy gumalang
kitam dide. Ey anya, éwan
lalo a maari a ipasakup
kitam Nama tam a Diyos
éng parusaan na kitam?
Da parusaan na kitam ta
mahusay, monda mabuhay
kitam.
10 Du dédikél tam, éy
pinarusaan de kitam to
kéanak tam, ayun ta isip de.
Pero i Diyos éy parusaan na
kitam ta ikaigi tam, monda
magsisi kitam, monda mag-
ing mahusay kitam a kona
diya.
11 Mentaras parusaan kitam
na Diyos, éy malungkut ki-
tam. Pero kélipas na éya éy
mahusay dén i ugali tam, a
mapayapa dén i buhay tama.

Dumiretso Kam Ta Tunay a Dilan

12 Kanya sikam a mélungkut
ta pémarusa na Diyos dikam,
éy patibayén moy tu péniwala
moy.
13 Dumiretso kam ta tunay
a dilan, monda du kaguman
moy a ménghina tu isip ta
péniwala, éy mapatibay moy
side.
14 Pumilit kam a mékisuyu
ta étanan a tolay, sakay
gemtén moy i mahusay. Da
éwan moy meta i Panginoon
éng éwan kam sa kona.
15 Mangilag kam, a diyan
ginanan na maski ti ésiya
dikam i kagbi na Diyos.
Mangilag kam, makay te
esa dikam a mégimet ta
medukés; éng kona sa éy
makay matolduan na du
kaguman moy ta medukés be.
16 Mangilag kam, makay te
esa dikam a pabayan na tu

péniwala na ta Diyos, a kona
ni Esaw to araw. Da ti Esaw
éy nipalit na i karapatan na
a bilang pagkapanganay na,
para ta esa san a péngan. I
kaluuben na Diyos diya, éy
basta pinabayan na a para ta
kanén san.
17 Ey kétapos na éy nagsisi
siya a nagsanget, da gustu
na atdinan siya nama na to
mana na. Pero inidelan siya
nama na, da nipalit na dén to
wadi na ta kanén.
18 Nadid, i pégpasakup tam
ta Diyos nadid, éy éwan kona
du Judeo to araw. Da side, to
pégpasakup de ta Diyos, éy inu-
mange side to dikél a buked
ta Sinay. Te méglandub a apoy
ta éya. Sakay te diklém, sakay
te bagyo.
19 Nakabati side ta éya ta
ténog no tambuli, sakay ta
boses na Diyos a medegsén.
Pékabati de ta boses na Diyos,
éy méganteng side. Mékiohon
side diya a diyan dén siya
mégkagi dide.
20 Da éwan de kaya tu utus
na Diyos, a éwan kan maari i
maski ti ésiya a umadene to
buked. Maski tolay, maski
hayup, kagi na, éng umadene
side to buked éy batikalén de
a hanggan mate.
21 Talaga makaanteng i
métan-aw dia to buked. Pati ti
Moises éy méganteng a tahod.
22 Pero sikitam, to
pégpasakup tam ta Diyos, éy
éwan kitam inumanteng a
kona diden ya to araw. Da
meramay kitam dén du tolay
a suméssamba ta Diyos ta iba
a buked a ngéngahinan de a
Sion. Halimbawa éy saya i
banuwana na Diyos ta langet.
Saya i édseana na meaadu a
anghel.
23 Nasakup kitam dén du
étanan a anak na Diyos a
nelista dén i ngahen de ta
langet. Nékiagum kitam dén ta
Diyos. Siya i manghukum ta
tolay. Tumagubet kitam dén
du kaliduwa du mahusay a
tolay na Diyos a minate dén.
24 Nipasakup kitam dén ni
Jesus. Siya i nagimita ta bigu
a tipan a monda tanggapén
kitam na Diyos. Ta pamag-
itan no dige na, éy nilinis na
kitam dén to kasalanan tam.
Mahusay tu dige na to dige
ni Abel, da tu dige ni Abel éy
tanda ya na parusa na Diyos.
25 Kanya sikam éy mangi-
lag kam, a pansingén moy tu
kagi na Diyos. Da entan moy
du tolay to araw a inumidel to
kagi ni Moises dide a gébwat
ta Diyos: pinarusaan side na
Diyos! Ey anya sikam? Isip
moy éwan kam maparusaan
be éng pabayan moy tu kagi
na Diyos nadid?
26 To éya éy naglindul i lutaa
to boses san na Diyos. Pero
nadid éy kinagi na a kédemét
na oras éy palindulén na man
dén i luta éy ta langet!
27 I kahulugen na éya, éy
ibutan na Diyos i étanan a
linalang na. Basta i manatili
sana éy tu kaharian na.
28 Kanya magpasalamat ki-
tam ta Diyos, da sakup ki-
tam dén na kaharian a éwan
maibut. Dapat sumamba ki-
tam diya ta kasahatan na. Da-

pat gumalang kitam diya a
umanteng kitam.
29 Da i Diyos éy koman i
apoy a makaapong.

13

Gimet a Kasahatan Na Diyos

1 Tulos mahalén moy tu top
moy ta péniwala.
2 Patulusén moy be i tolay
a taga iba a banuwan a éwan
moy natenggi. Te tolay to éya
a nagpatulos ta tolay ta bile
de, éy éwan de tukoy a anghel
bale side a gébwat ta langet!
3 Aguman moy du kagu-
man moy a pihesu dén.
Kagbian moy side a koman
kam be i nepihesu ta pégéisip.
Aguman moy be du méghirap,
a koman kam be dén i
méghirap.
4 Diyan tu mégkagi a
medukés a ugali i péngasawa.
Matapat kam ta asawa moy, a
diyan tu méngibébi. Parusaan
na Diyos tu méngibébi sakay
tu méngagew.
5 Diyan kam medémot ta
kuhata. Basta tama dén
dikam tu kuhata a édse
dikam. Da kagi na Diyos a
éwan na kam pébayan.
6 Magkompiyansa kam
ta Diyos, a mégkagi kam ta
kona se: "I Panginoon ko i
tumétulung diyakén. Ewan ék
méganteng. Anya i pékialama
diyakén na tolay?"
7 Alélahanén moy du bahala
dikam to éya. Side i nag-
pahayaga dikam ta kagi na
Diyos. Isipén moy tu ugali
de to nikate de, sakay ahigén
moy tu péniwala de.
8 Ti Jesu Cristo éy éwan
mabagu, hanggan to araw, a
hanggan nadid, a éwan tu kat-
apusan.
9 Diyan kam malinlang
ta iba a pégtoldu a sari-
sari. Maigi pa éy patibayén
tam i isip tama ta tulung
na Diyos, da éwan maari tu
utus a tungkul ta pagkain
a mangtulung dikitam ta
péniwala tam.
10 Sikitam a méniwala ni
Cristo, éy tukoy tam a niatang
siya to kudos a para dikitam.
Ey du padi a Judeo a mégatang
pabi ta hayup éy éwan side
tulungan ni Cristo, da éwan
side umasa diya to péngiatang
diya to kudos.
11 Du padi to simbaan de, éy
kembil de tu dige na hayup ta
lubuk no kuwarto na Diyos,
a saya i iatéd na a para ta
kasalanan de. Pero du hayup
a binuno de, éy tutudén de ta
luwas no banuwan de.
12 Ey kona be sa ti Jesus, da
binuno de be siya ta luwas
no banuwan, monda malinis
na i tolay du kasalanan de ta
pamag-itan no dige na.
13 Kanya sikitam, éy da-
pat kitam a uméange ni Je-
sus a aldew-aldew, a diyan
kitam dén umasa to dati a
rilihiyon na Judeo. Dapat
mégtiis kitam be ta hirap a
kona diya, to péngiluwas de
diya ta banuwan a bunon.
14 Da éwan kitam se tu
pirmi a banuwan ta mund-
uae. Eng'wan, uhayén
tam i kédemét na banuwan
na Diyos. Saya i pirmi a
pégiyanan tam.

15 Kanya sikitam éy dapat purién tam i Diyos a palagi, dahil ni Jesus. Saya i iatéd tama diya. Mégkagi kitam ta tolay a gustu tam ti Jesus.

16 Gemtén moy i mahusay, sakay tulungan moy i iba a tolay, da saya i kasahatan na Diyos.

17 Pasakup kam du tagapamahala dikam, da side i mégalagaa dikam a méniwala. Ey panagutan de ta Diyos tu tungkulin de, éng tama, o éng mali. Eng sundin moy side, éy masahat side ta pégtupad de to tungkulin de. Pero éng éwan, éy malungkut side. Eng kona sa, a éwan kam sumunud, éy éwan ya makaigi dikam.

18 Ipanalangin moy kame. Tukoy me a éwan kame tu medukés a ugali, éng 'wan gustu me san a gemtén i mahusay.

19 Ipanalangin ék moy, a gemtén na Diyos a makasoli ék agad dikam.

20 Diyos i méngatéd ta kapayapaan. Siya i nangbuhay ni Panginoon tam a Jesus. Ti Jesus i mégpastor dikitam a tupa na, dahil to dige na to nikate na. I dige na éy saya i katibayan no pangako na a tanggapén kitam na Diyos. Ey éwan ya malipas.

21 Maano, tulungan na kam ta étanan, a monda makagimet kam ta buu a kaluuben na. Maano gemtén na dikitam i kasahatan na, ta pamag-itan ni Jesu Cristo. Purién tam ti Cristo a éwan tu katapusan.

22 Sikam a tétotop ko, i pékiohon kua dikam, éy baten moy ta mahusay i hatul ko a éye dikam ta sulatae, da apehit san ye a sulat.

23 Ti Timoteo a top tam, éy nakaluwas dén ta pihesu. Eng dumemét se siya agad, éy kuyugén ko siya ta kéange ko sina dikam.

24 Ipékikumusta moy kame du méniwala ni Jesus ta ina, sakay du tagapamahala dikam. Mékikumusta dikam du top tam a taga Italia.

25 Maano kagbian kam na Diyos ta mahusay. Ewan dén.

Tu Sulat ni Santiago

1 Gébwat ye ni Santiago a
utusan na Diyos, sakay ta
Panginoon Jesu Cristo. Saye
i sulat kua du étanan a to-
lay na Diyos a mégiyan ta
iba-iba a parti na munduae.
Mékikumustaék dikam.
2 A tétotop ko, i hatul kua
dikam, éy dapat masaya kam
éng te dumemét dikam a hi-
rap.
3 Dahilan éy tukoy moy
dén a lalo a tumibay tu
péniwala moy éng tiisén moy
ta mahusay tu hirap moy.
4 Kanya tiisén moy san tu
hirap moy, monda maging
mahusay tu péniwala moy ta
Diyos, monda éwan kam ku-
lang tu isip.
5 Pero éng te esa dikam
a éwan makapospos ta
mahusay a gemtén na, éng
manalangin siya ta Diyos, éy
atdinan na siya ta tama a isip
na. Da i ugalia na Diyos éy
mebait, sakay méngatéd siya.
6 Pero éng manalangin
kam ta Diyos, éy kailangan
a méniwala kam a agu-
man na kam. Diyan kam
mégalanganin diya. Dahilan
tu mégalanganin, éy kapareho
na tagmék ta diget a pasoli-
soli, éng mabati na i pahés.
7 I Diyos, éy éwan na atdi-
nan a talaga i kona sa a tolay
a mégalanganin diya,
8 da éwan siya mégkatiwala
ta Diyos, éng éwan, pasoli-soli
san tu isip na.

Du Mayaman Sakay Du Mahirap

9 Nadid, du kaguman tam
a mahirap, éy dapat masaya
side, da mahal side na Diyos.
10 Sakay du kaguman tam
a mayaman, éy dapat masaya
be side éng maging mababa
side. Dahilan du mayaman
a tolay, éy malipas san side a
koman i bulaklak
11 bagay mabati na tu pasi
na bilag. Da késikat na bilag
a mepasi, éy malanés i bu-
laklak a hanggan mate. Pati
tu kemahal de, éy maibut be.
Nadid, kona be sa i mayaman
a tolay, a mate be side a gi-
nanan de tu kayamanan de.

*Anya I Mangtokso Ta To-
lay*

Ta Ipagkasala Na?

12 Masuwerte ngani i
tolay éng éwan na ibutan
tu péniwala na ta Diyos, éng
dumemét diya i hirap na.
Da kélipas na péngpuhuba
na Diyos diya, éy atdinan
na siya ta gantimpala na a
nipangako na a para du tolay
a mégmahal diya---buhay a
éwan tu katapusan.
13 Nadid, éng mabati na
tolay a te méngtokso diya
ta ipagkasala na, éy diyan
siya mégkagi a "Tinoksoék
na Diyos." Ewan! Da éwan
méngtokso i Diyos ta tolay, éy
éwan be tu makapagtokso ta
Diyos ta ipagkasala na.
14 Eng'wan, tu gustu
na tolay a medukés, éy
saya i méngtoksoa dide ta
ipagkasala de.

15 Nadid, tu gustu na tolay a medukés, éy tulos na a
mangatéd dide ta ipagkasala
de. Ey nadid tu ginimet de a
kasalanan, bagay meadu dén,
éy siya dén ya i mamakatea
dide.
16 Kanya, a tétoptop ko,
diyan kam magkamali ta éya.
17 Tandaan moy ye: i
étanan a dumédemét diki-
tam a mahusay, éy Diyos
i méngatéda dide. Siya i
naglalanga du medemlag ta
langet. Ey side a medemlag
ta langet, éy mabagu, da éng
mensan éy mehina tu demlag
de. Pero i Diyos, éy éwan
mébagu, maski nikésiya.
18 Sakay ginimet kitam na
Diyos a anak na, da saya i
kaluuben naa. Ginimet na
ya to pégpaliwanag na dikitam
ta tunay a baheta. Ginimet
na ya da gustu na éy mataas
kitam du iba a linalang na a
tolay.

Sugsugén Moy I Kagi Na Diyos

19 Nadid, a tétotop ko, tan-
daan moy ye: maigi pa éy
sipagen moy a mégbati ta kagi
na Diyos. Pero diyan kam
méseplot a mégkagi, at sakay
mégingél.
20 Dahilan éng meingél i to-
lay, éy éwan de masugsug i
kaluuben na Diyos dide.
21 Kanya ibutan moy i
étanan a ugali moy a medukés.
Magpasakup kam ta Diyos
ta mahusay, a tanggapén
moy i kagi na a nipaliwanag
na dén ta isip moya. Da
saya i méngatéda dikam ta
kaligtasan moy.
22 Pero éng isip moy a tama
dén tu gimet moy éng baten
moy san tu kagi na, éy magka-
mali kam! Kailangan sundin
moy be.
23 Dahilan, tu mégbati san ta
kagi na Diyos, sakay éwan na
sundin, éy mali siya! Mara
kuman siya i esa a tolay a en-
tan na tu mudet na ta salam-
ing.
24 Pero kéhektat na éy kalek-
sapan na agad tu mudet na.
25 Pero i utus na Diyos éy
tama, a maari a mégpalaya ta
tolay. Kanya éng sugsugén
moy ina ta mahigpit, a éwan
moy kaleksapan, éy atdinan
kam na Diyos ta suwerte moy
ta maski anya a gemtén moy.
26 Anya, makay sakali éy te
tolay sina dikam a isip na éy
mékidiyos ta mahusay? Pero
tandaan moy, éng éwan na
matipid tu dila na a mégkagi,
éy éwan tu pasa tu pékidiyos
na.
27 I tunay a mékidiyos éy tu
mégalaga ta ulila sakay ta bilo
a bébe ta hirap de. Sakay
éwan siya umaheg ta ugali ta
mundua a medukés. Saya
i tunay a mékidiyos ta mata
Nama tam.

2

Diyan Moy Apién I Tolay

1 Nadid, sikam a tétotop ko,
éng méniwala kam a talaga ta
Panginoon tam a Jesu Cristo,
éy bakit du mayaman san i
iyégalang moya, sakay apién
moy du pobre?

2-3 Halimbawa, te lélake
a mayaman a somdép ta
pégmitingan moy a te badu a
memahal, sakay te sangkalan
a gintu. Ey igalang moy siya,
a pégiknudén moy ta bangko
a mahusay. Mamaya-maya
éy te somdép kan be a lélake
a pobre, a medukés i badu
na, sakay pégiknudén moy san
siya ta luta.
4 Eng kona sa éy anya?
Ewan beman ya katunayan a
te isip kam a medukés? Da
akala moy éy mahusay du
mayaman, pero du pobre éy
apién moy san.
5 Tandaan moy ya, a tétotop
ko; du pobre a tolay ta
mundua, éy side ya di pinilia
na Diyos a méniwala diya ta
mahusay. Side ya di pinili
naa a te sakup ta kaharian
na, da saya i pangako na a
gantimpala na du mégmahal
diya.
6 Pero sikam, bakit apién
moy du pobre? Ti ésiya i
méngdayaa dikam? Ti ésiya
i méngidimandaa dikam, éng
éwan du mayaman?
7 Side ngani i méngpintasa ta
memahal a ngahen ni Jesus a
te sakup dikitam.
8 Nadid, tama ngani tu
gimet moy éng sundin moy
a talaga tu mahalaga a utus
na Diyos a édse ta kasulatan
na, a i kagi naa, éy "Mahalén
mo tu kapareho mo a kona ta
pégmahal mo ta bégi mo."
9 Kanya éng igalang moy du
mayaman, sakay apién moy
du pobre, éy te kasalanan
kam ayun ta utus na Diyos;
dapat kam a parusaan.
10 Mara, éng sundin na
maski ti ésiya i étanan a iba
a utus na Diyos, pero nilabag
na tu isesa san, éy ibilang na
Diyos a nilabag na dén i buu
a utus na.
11 Da kinagi na Diyos, a
"Diyan ka mengibébi éy ta
méngilélake." Sakay utus
na be a esa, éy "Diyan ka
mémuno." Nadid, maski éwan
ka méngibébi, éng mamuno ka
éy nilabag mo i buu a utus na
Diyos.
12 Kanya mangilag kam ta
gimet moy sakay ta pégkagi
moy, dahilan éy hukumén
kam ayun ta utus a mag-
palaya ta tolay.
13 Sakay i Diyos éy éwan
siya tu kagbi éng hukumén
na i tolay a éwan makapospos
a méngagbi. Pero i mekagbi
éy éwan dapat a umanteng ta
oras na péghukum.

I Katunayan Na Péniwala Moy Ey Tu Gimet Moy

14 A tétotop ko, anya wade
i pékinabanga na tolay éng
kagi na a méniwala siya
ta Diyos, pero éwan na be
mapatunayan tu gimet na
a mahusay? Meligtas wade
siya ta kona sa a péniwala?
Ewan.
15 Mara, éng te kaguman
kam a mahirap, a éwan side tu
badu sakay kanén.
16 Eng mara, péglakadén
moy side a kagi moy, a "Kag-
bian kam maka na Diyos, a
paketan na kam ta badu moy
éy ta kanén moy." Nadid,
anya i kabuluhan na éya a

kinagi moy éng éwan moy side
atdinan ta kailangan de?
17 Eng kona san sa tu
péniwala moy, a éwan tu
kahalo a gimet a mahusay, éy
éwan dén tu pasa tu péniwala
moy.
18 Makay te mékipégsuway,
a kagi na, “Eng méniwala san
i tolay, éy tanggapén siya na
Diyos.” Pero i sengbet kua
ta éya, éy importante be a
gemtén na tolay i mahusay.
Da éng éwan moy gemtén i
mahusay éy ahe i katunayan
moya a méniwala kam a ta-
laga? Kanya éng gemtén tam
i mahusay éy meta du tolay
a méniwala kitam ni Cristo a
talaga.
19 Ataay, isip mo meligtas
ka da méniwala ka a isesa i
Diyos? Ewan! Da pati du
dimonyo éy méniwala ta éya,
sakay side éy méganteng a
tahod!
20 Dikél i kamalian na to-
lay, éng isip na hustu dén tu
péniwala na, éng éwan na be
gemtén i mahusay. Entan
moy
21 tu apo tam a Abraham.
Tinanggap siya na Diyos
dahil to gimet na a mahusay.
Da sinunud na i Diyos, a
talaga na a iatéd diya tu anak
na a ti Isak to pégatangan.
22 Entan moy: tu péniwala
na éy te halu a gimet a
mahusay. Tu ginimet na,
éy saya i nagpatibaya to
péniwala na.
23 Kanya katutuhanan tu
kagi to kasulatan, a kagi na a
“Kanya tinanggap na Diyos ti
Abraham éy dahil to péniwala
na diya.” Sakay dinulaw de
ti Abraham a kadimoy na
Diyos.
24 Ewan moy meta? Kanya
tinanggap na Diyos i tolay éy
dahil to gimet na a mahusay;
éwan dahil ta péniwala na san.
25 Kona be sa tu medukés
a bébe, a ti Rahab--tinanggap
be siya na Diyos dahil to
gimet na a mahusay. Da
pinatulos na i éduwa a Judeo
a mégsubuk to banuwan na.
Sakay pinadiman na be side
to iba a dilan, monda éwan
side madikép.
26 Tu bégi a éwan tu espir-
itu, éy pate dén. Ey kona be
sa i péniwala mo; éng éwan
meagum i gimet a mahusay,
éy éwan be tu pasa.

3

Tu Halimbawa Ta Dila

1 A tétotop ko, diyan moy
pilitén a meadu dikam i mag-
toldu. Da tukoy moy, sikame
a mégtoldu, éy lalo a mahig-
pit i parusa me éng mégtoldu
kame ta mali.
2 Medalas kitam a étanan
a mégkamali. I tolay a éwan
mégkamali ta kagi na a maski
nikésiya, éy siya i mahusay
a tolay. Siya i maari a
mangtipid ta sarili na.
3 Eng mara tu kabayo,
bagay binukaduan tam i
labi naa, éy maari tam siya
mapasuku, a paangen tam ta
maski ahe i gustu tam.
4 Ey kona be sa tu paraw.
Maski dikél siya, maski
itoglad na mesibét a pahés, éy
maari tu timonel a péglakadén

na ta maski ahe i gustu na,
dahil to timon a kétihék.
5 Ey kona be sa i dila na
tolay, da maski kétihék be,
éy mesibét be a kapareho
na kétihék a bukadu sakay
kétihék a timon. Ey dikél be i
tarabaho na.

Mara i dila, éy kapareho
no kétihék a dingat na apoy a
makatutod ta dikél a talon.
6 I dila na tolay, éy ko-
man i apoy, da makagimet
ta medukés. I kégébwatana
na medukés ta mundua, éy
tu dila. Siya i mégpadukés
ta étanan a bégi tam. Siya i
ménglokua dikitam ta étanan a
buhay tam. Ey tu gimet na
dila a medukés, éy gébwat ni
Satanas.
7 Maari i tolay a mégpaamo
ta maski anya a kalase a
hayup. Pati i manok, sakay
ulag, sakay ikan, éy nasupil
na tolay.
8 Pero éwan masupil na to-
lay i dila. Medukés i dila, a
éwan mo madaig. Putat ina
ta kamandag a makate, da
makasaket éng mégkagi.
9 Saya i gamit tama a
mégpuri ta Panginoon tam
a Ama tam. Ey siya be ya
i gamit tama a mégbauy ta
tolay a linalang na Diyos a
kapareho na.
10 Bakit lumwas ta esa a
labi i mahusay a kagi éy ta
medukés a kagi? A tétotop ko,
éwan maka maari a mégkuna
kitam sa.
11 Bakit, te mahusay a di-
nom sakay te medukés be
a dinom a lumwas ta esa a
bukal? Ewan!
12 Mara tu abukadu, éwan
makapagbunga ta bayabas.
Sakay tu lanot éy éwan maka-
pagbunga ta abukadu. Ey
kona be sa i diget--éwan ka
sa makasagéb ta mahusay a
dinom. Ey kona maka be sa
dikitam: mahusay maka san
i kagin tama, a éwan tu halo a
medukés.

Ugali Na Tolay a Te Talin-
unng
a Gébwat Ta Diyos

13 Nadid, éng te tolay dikam
a matalinung, a maari a mag-
toldu, éy maigi éng palagi a
mahusay i ugali na. Maigi
be éng mebait siya, da saya i
katunayan na a matalinung a
talaga.
14 Pero éng ménaghili kam
du kapareho moy, a gustu
moy a sikam i mataasa dide,
éy medukés. Mara, éng te esa
dikam a kona sa, éy diyan
siya mégpalalo a matalinung,
da mebuli ya.
15 I éya a kalase na katalin-
ung, éy éwan gébwat ta Diyos,
éng éwan, gébwat san ta ugali
ta mundua sakay ta isip na
tolay, sakay du dimonyo.
16 Tandaan moy, maski ta
ahe, éng te tolay a ménaghili,
a gustu de a maging mataas
du kapareho de, éy te ligalig
ta éya dide, sakay te gimet sa
a medukés.
17 Pero tu tolay a te tal-
inung a gébwat ta Diyos éy
mahusay siya. I ugalia na éya
éy mebait sakay kagbian na
du kapareho na, a tulungan

na side. Ewan siya mégbagu-
bagu tu isip, sakay éwan be
siya mégwari-wari.
18 Nadid, side a tiwasay,
a mégpayo side du kapareho
de, éy pagemtén de side ta
mahusay.

4

Diyan Moy Sugsugén I Ugali Ta Mundua

1 Anya wade i sapula na
pinéglébugen moya? Ewan
beman gébwat ta hilig na bégi
moya a medukés. Saya i man-
gligalig ta isip moya.
2 Te gustu kam a alapén,
pero éwan moy maalap.
Kanya magayak kam a
mamuno. Gustu moy i koo
na iba, sakay éng éwan kam
makaalap, éy mékelbug kam.
Ewan moy maalap i gustu
moy, da éwan moy agidén ta
Diyos.
3 Sakay tu agidén moy ta
Diyos, éy éwan na iatéd, da
medukés i hangad moya.
Gustu moy san para ta
kalayaan moy.
4 Ayhay, sikam a pinabayan
moy tu péniwala moy ta Diyos!
Ewan moy beman tukoy a du
ménugsug ta ugali a medukés
ta mundua, éy maging kon-
tara side na Diyos? Entan
moy, maski ti ésiya a te gustu
ta ugali ta mundua, éy kala-
ban na Diyos.
5 Bakit, akala moy wade éy
éwan importante tu kasula-
tan na Diyos? I kagi naa éy
Tu Espiritu a niatéd na Diyos
dikitam, éy sala na a mahal
tam i kontara ta Diyos.
6 Pero tulungan kitam na
Diyos ta mahusay. Da kagi
no kasulatan, a "Kontara na
Diyos du palalo, pero tumu-
lung siya du mababa."
7 Kanya i maigia dikam, éy
ipasakup kam ta Diyos. La-
banan moy ti Satanas, éy gi-
nanan na kam a talaga.
8 Umadene kam ta Diyos,
éy umadene be siya dikam.
Sikam a makasalanan, éy lin-
isan moy i ugali moy. Sikam a
mégsalawahan san ta péniwala
moy, éy patibayén moy i isip
moya.
9 Sakay magsisi kam
a pagsangitan moy tu
kasalanan moy. Diyan
kam masaya a mégngihit ta
kasalanan moy.
10 Sakay magpababa kam
ta Diyos, éy itaas na kam.

Diyan Kam Mégpintas

11 A tétotop ko, diyan kam
mégpintas ta kakaguman
moy. I mégpintas ta kaguman
na, éy idelan na be i utus na
Diyos. Nadid, éng idelan moy
i utus na Diyos, éy talaga a
éwan moy sundin.
12 Bakit isip moy maari
kam a mégkagi a te kasalanan
du kaguman moy? Ewan
ya tama. Diyos i nagimita
ta utus na. Siya san i
maaria a magpintas ta tolay.
Tandaan moy, siya san i
maari a mangiligtas ta tolay.
Sakay siya be san i maari a
manghukum ta tolay.
13 Nadid, batenék moy,
sikam a mégkagi, a "Maglakad
kame ta gabia ta iba a
banuwan, a magnigosiyo

kame sa ta esa a taon, a
monda maging mayaman
kame."
14 Bakit mégisip kam ta
kona sa, pero éwan moy isipén
i Diyos? Entan moy, éwan tam
tukoy i manyaria dikitam ta
gabia, da koman i kuném i
buhay tam, a matunaw agad.
15 Ewan! I maigi a kagi
moy, éy "Eng kaluuben na
Panginoon, éy mabuhay
kame, sakay itulos me tu
gayak me a gemtén."
16 Pero sikam, éng
mégpalalo kam ta gayak moy
a gemtén, éy magkamali kam
ta dikél.
17 Tandaan moy ye: éng
tukoy na maski ti ésiya i
tama a gemtén na, sakay
éwan na tulos a gemten, éy te
kasalanan siya.

5

Dapat Mangilag I Maya-
man

1 Nadid, sikam a mayaman,
tandaan moy i kagin kuae.
Magsisi kam a magsanget
kam ta dikél, da te dumemét
dikam a hirap a talaga!
2 Neta na Diyos a éwan tu
pasa tu kayamanan moy.
Sakay tu meadu a damit moy,
éy kutamén dén.
3 Sakay tu kuhata moy a
niimbak moy, éy pinikas dén.
Sakay tu pikas na, éy saya
i tandaa na kasalanan moy.
Saya i katunayana a medémot
kam. Isip moy wade éy tu
niimbak moy a para ta esa
a panahun, éy kuhata. Pero
éwan! Eng éwan, i niimbak
moy a éya, éy parusa moy a
apoy!
4 Enta' moy, neta dén na
Diyos a te liso ta bile moy
tu suweldu du dinaya moy
a tarabahador moy. Sakay
nabati dén na Mataas a Diyos
i sanget dia.
5-6 Pinarusaan moy be du
éwan tu kasalanan, sakay
pinabunu moy side. Ey
éwan side linumaban dikam.
Pero sikam, éy melagin san
i buhay moy, a meadu i
kalayaan moy. Pero éwan
moy alélahanén i péghukum na
Diyos dikam. Kapareho kam
no baka a pinatabi a éwan na
tukoy éng adene dén siya a
bunon.

Magtiyaga Kam a
Maguhay
Ta Kédemét Na Panginoon

7 Nadid, sikam a tétotop
ko, magtiyaga kam pa a
hanggan ta kédemét na
Panginoon. Mara, entan moy
tu ménubigan, mégtiyaga san
siya a hanggan éwan maluto
tu pahay na. Sakay maguhay
be siya ta panahun na uden,
monda makataluk.
8 Ey nadid sikam, éy dapat
kam be a magtiyaga. Pati-
bayén moy i isip moya, da
adene dén i kédemét na Pangi-
noon.
9 Diyan kam négpipintas, a
tétotop ko, monda éwan kam
hukumén na Diyos. Da adene
dén i péghukum na Diyos ta
tolay.
10 Tandaan moy du puru-
peta to éya a inutusan na
Diyos. Basta tiniis de san tu

kahirapan de. Ey sé' maka ya
i ahigén moya.
11 Kagi tam a masuwerte
du mégtiyaga, sakay mégtiis.
Nabaheta moy dén ti Hob,
tungkul to pégtiis na. To
kélipas no hirap na, éy
ginimet siya na Panginoon a
mahusay. Saya i katunayan
a mebait i Panginoon, a
méngagbi ta tolay.
12 Nadid, a tétotop ko, i ma-
halaga a utus ko dikam na-
did, éy diyan kam ménumpa
bagay mangako kam ta tolay.
Diyan moy kagin a i sistigu
na kagi moya éy luta éy ta
langet. Diyan moy isumpa a
maski anya i sistigu na kagi
moya. Eng éwan, i maigia, éy
umo kam san dén, o dikaya
éwanén moy san dén, monda
éwan kam parusaan na Diyos.

Hatul a Tungkul Ta Panalangin

13 Nadid, éng te esa dikam
a te hirap, éy dapat manalan-
gin siya. Eng te esa dikam a
masaya, éy dapat magkanta
siya ta kanta a puri ta Diyos.
14 Eng te esa dikam a
te saket éy dapat pauwet
na du tagapamahala a
matétanda ta simbaan moya,
monda ipanalangin de siya.
Sakay kuluan de ta langis,
a dulawan de i ngahen na
Panginoon.
15 Ey du manalangin,
éng umasa side ta Diyos,
éy maghusay tu te saket.
Pahusayén na Panginoon
a talaga. Sakay éng te
kasalanan siya a dati, éy
pagpasensiyaan siya na
Diyos ta éya.
16 Kanya i maigia dikam,
éy ipagtapat moy du kagu-
man moy i kasalanan moy.
Sakay ipanalangin moy be i
bawat esa, monda magamot
kam éng te saket kam. Da
entan moy, i panalangin na
mahusay a tolay, éy dikél i
kabuluhan na.
17 Mara ti Elias to araw: ka-
pareho tam san siya a tolay,
pero to pénalangin na a éwan
umuden, éy étélo a taon éy ta
kalahati a éwan tu uden!
18 Nadid, to pénalangin na a
huway, éy naguden man dén,
a nagbunga man dén i hala-
man na tolay.
19 A tétotop ko, éng mara te
esa dikam a umadeyo ta tu-
nay a péniwala tam, éy maigi
éng mapasoli siya no esa a
kaguman na.
20 Tandaan moy, éng ma-
pasoli moy tu kaguman moy
a te kasalanan, éy meligtas
moy tu kaliduwa na ta parusa
na Diyos. Sakay pati, éy
pagpasensiyaan na Diyos i
kasalanan na a meadu. Ewan
dén. Santiago.

Tu Purumeru a Sulat ni Pedro

1 Gébwat ye ni Pedro, a
apostol ni Jesu Cristo. Saye i
sulat kua du pinili na Diyos
a tolay na a nangalat dén ta
iba-iba a banuwan: ta Ponto,
sakay ta Galasia, sakay ta
Kapadosia, hanggan ta Asia,
hanggan ta Bitinia.
2 Sikam éy pinili kam Nama
tam a Diyos sapul to sapul,
da saya i kaluuben na. Kalu-
uben na a sikam i ibukod
naa a maging tolay na, a
ipasakup kam ni Jesu Cristo.
Éy gimet ya na Banal a Es-
piritu. I nipangibut naa ta
kasalanan moy éy tu digi na.
Edse maka dikam i biyaya na
Diyos, sakay ta kapayapaan.

Matibay I Pag-asa Tam

3 Salamat ta Diyos, a Ama
no Panginoon tam a Jesu
Cristo. Dahil ta kagbi na a
dikél, éy nienak kitam dén a
huway, a anak kitam nadid
na Diyos, sapul to nikabuhay
a huway ni Jesu Cristo. Kanya
matibay i pag-asa tama,
4 a umasa kitam ta gantim-
pala na Diyos a para dikitam
a sakup na a tolay. Hinanda
na dén ya ta langet, da éwan sa
mabagu, sakay éwan maibut,
sakay éwan malipas.
5 Dahil ta péniwala tam, éy
alagaan kitam na Diyos ta
kapangyarian na, hanggan
méguhay kitam ta kaligtasan
tam a dumemét ta katapusan
na panahunae.
6 Nadid, dapat a masahat
kam ta éya, maski mélungkut
kam nadid ta sari-sari a hi-
rap moy. Diden ya a hirap
moy éy ipangpuhuba dikam
na Diyos.
7 Mara ta gintu, éy
puhubaan na tolay ta apoy,
monda meta de éng tunay.
Ey kona be sa i péniwala
moy; puhubaan na Diyos,
monda meta na éng tunay. I
péniwala moya, éy mahigit pa
ta kamahal na gintu. Nadid,
éng meta na Diyos a tunay i
péniwala moya, éy purién na
kam ta aldew a késoli ni Jesu
Cristo. Sakay igalang na kam
be.
8 Nadid, maski éwan moy
pabi neta ti Jesus, éy tukoy
ko a mahal moy dén siya
sakay méniwala kam dén diya.
Kanya mésahat kam a tahod a
tahod,
9 da makamtan moy i
kaligtasan na kaliduwa
moya, da saya i keangayana
na péniwala moya.
10 Entan moy du purupeta
to araw, siniyasat de ta
mahigpit i tungkul ta éya a
kaligtasan. Side i naghulaa
tungkul ta mahusay a iatéd
na Diyos dikam.
11 Siniyasat de éng nikésiya
i deméta na éya, sakay éng
kodya na a manyari, dahilan
nipaisip dide na Espiritu ni
Cristo i tungkul ta panahun a
éye. Sakay nipahayag dide na
Espiritu a maghirap ti Cristo,
sakay nipahayag na be dide
i kapangyarian ni Cristo ta
kétapos na a maghirap.
12 Nipahayag na Diyos di-

den ya a purupeta a éwan
matupad i éya a péghula de
ta panahun de a sarili, éng
'wan nadid a panahun tam.
Ey nadid, du utusan na Diyos,
éy nipahayag de dén dikam i
Mahusay a Baheta, da nipali-
wanag dide na Banal a Espir-
itu. Ey du anghel ta langet, éy
gustu de be a mapospusan i
éya.

Kailangan a Maging Banal Kam

13 Kanya nadid, éy pat-
ibayén moy i isip moya.
Ingatan moy i bégi moya.
Umasa kam ta mahigpit ta
memahal a iatéd na Diyos
dikam ta késoli ni Jesu Cristo.
14 Da anak kam na Diyos,
éy sundin moy siya. Diyan
moy gégemtén a huway tu
ugali moy to éwan moy pabi
pékapospos ta katutuhanan.
15 Eng'wan, dapat a maging
banal kam ta étanan a gimet
moy, da banal i Diyos.
16 Da i kagia ta kasulatan,
éy kailangan kan a magpaka-
banal kam, da banal i Diyos.
17 Nadid, éng dulawén
moy i Diyos a Ama moy ta
panalangin, éy kailangan
a igalang moy siya habang
buhay kam. Tandaan moy,
siya i maghukuma ta étanan
a tolay ayun to ginamet de, a
éwan siya tu kampian.
18 Tukoy moy dén éng anya
i nipanubus naa dikam to
medukés a ugali moy a gébwat
du apo moy. Bakén a kuhata
i nipanubus naa dikam, da
maibut ya.
19 Eng'wan i nipanubus
naa dikam, éy tu dige ni
Cristo. Siya i tupa a éwan tu
kapintasan, a nipagtubus na
Diyos ta kasalanan na tolay.
20 Bagu linalang i mundua,
éy nihanda dén siya na Diyos
ta éya a gimet na. Ey nadid a
panahun, éy pinaange se siya
na Diyos monda tubusén na
kitam.
21 Dahil ni Cristo éy
méniwala kam ta Diyos. Ey
Diyos i nagpabuhaya diya a
huway, a inatdinan na siya
ta kapangyarian na. Kanya
nadid éy méniwala kam ta
Diyos a umasa kam diya.

22 Nadid, éy melinis kam
dén dahil ta késunud moy ta
katutuhanan. Ey matapat
dén i pégmahal moy du top
moy ta péniwala. Kanya pil-
itén moy a négmahalan kam.
23 Tandaan moy, nihuway
kam dén a nienak, a Diyos
dén nadid i Ama moya. Ey
gébwat ya ta kagi na Diyos a
éwan malipas. I éya a kagi i
méngatéda ta bigu a buhay a
éwan tu katapusan.
24 Dahilan te kagi ta kasula-
tan, a i kagi naa éy: "Koman
kan i lamon i tolay, da san-
dali san i buhay dia. Sakay
i kamahal na tolay éy koman
kan san i bulaklak, a malanés
agad i lamon sakay tu bulak-
lak na.
25 Pero i kagi na Diyos, éy
pirmi." Nadid, i éya a kagi na
Diyos, éy saya i Mahusay a Ba-
heta a nepahayag dén dikam
a talaga!

2

Tu Bito a Maging Hari

1 Kanya nadid sikam,
éy ibutan moy i étanan a
medukés a ugali. Diyan
kam mégbuli-buli; diyan
kam mégwari-wari; diyan
kam ménaghili; diyan kam
mégpintas.
2 Mara entan moy tu mabu-
lol, gustu na a palagi i gatas,
monda sumibét siya. Na-
did éy kona maka sa i ahigén
moya--dapat a gustu moy a
palagi i kagi na Diyos, monda
sumibét i péniwala moya, a
hanggan magkamit kam ta
kaligtasan.
3 Da sikam, éy nabati moy
dén i kabaitan na Panginoon.
4 Umadene kam ta Pangi-
noon. Mara siya i bito a inide-
lan na tolay. Pero i Diyos, éy
pinili na siya a mahal na.
5 Ey nadid sikam, mara
maging bito kam be, monda
gamitén kam na Diyos a
kasangkapan na ta pégbile
na. Nadid, éy sikam be i
tagapanalangin, a méngatéd
kam ta Diyos ta gustu na, ta
pamag-itan ni Jesu Cristo.
6 Da kinagi na Diyos ta ka-
sulatan, a te pinili kan siya a
maging hari. Mara bito siya a
mahalaga. Ey pataknégén na
kan siya ta Jerusalem, a siya
i bito a panuluk na bile. Ey
éwan kan magsisi i maski ti
ésiya a méniwala diya.
7 Kanya ngani mahalaga ti
Jesus dikam a méniwala diya.
Pero du éwan méniwala, éy
side i mangtupada ta éye a
kagi ta kasulatan, a i kagi naa
éy: "Tu bito a inidelan du
tagapagbile, da isip de éwan
tu pasa, éy siya bale kan i
mahalagaa a bito a panuluk
na bile."
8 Sakay te kagi be a iba, a "I
éya a bito, éy keehakpaan kan
na tolay." Kanya side mee-
hakpa, éy éwan side méniwala
ta kagi na Diyos. Nadid,
i kahulugina na hakpaa, éy
hukum! Ey saya i nihanda na
Diyos dide a parusa.
9 Pero sikam, éy éwan kam
sa kona, da sikam i lahi na
a pinili na. Sikam i taga-
panalangina ta tunay a hari.
Sikam i tolay na, a pinili
kam na Diyos a monda mag-
pahayag kam ta memahal a
gimet na. Pinaadeyo na kam
ta kedikléman, a pinégiyan na
kam ta demlag naa a mema-
hal.
10 To éya, éy éwan kam to-
lay na Diyos. Pero nadid, éy
tolay na kam dén. To éya, éy
éwan kam pinagpasensiyaan
na Diyos, pero nadid éy ki-
nagbian na kam dén a pinag-
pasensiyaan na kam dén.

Du Utusan Na Diyos

11 Nadid, kakaguman ko
a mahal, natandaan moy,
éwan kitam dén sakup na
munduae, éng 'wan sakup
kitam dén na langet. Kanya
i bilin kua dikam nadid, éy
iwasan moy tu gustu na bégi
moya a medukés, da saya i
méngsawaya ta késunud moy
ta Diyos.
12 Dapat a mahusay san
i ugali moya ta harap du
éwan mékidiyos, monda maski

pépintasan de kam nadid, éy
meta de a mahusay bale i
ugali moya. Nadid, éng kona
sa, éy purién de be i Diyos ta
aldew a késoli na ta mundua.
13 Nadid, alang-alang
ta Panginoon, éy dapat
ipasakup kam du te kapang-
yarian ta banuwan. Maski
hari, da siya i mataasa,
14 maski mayor, éy sundin
moy be, da side i utusan
na hari a mégparusa du te
kasalanan. Sakay purién de
be du mégimet ta tama.
15 Da saye i kaluuben na
Diyos: Magimet kam san ta
mahusay, monda meta na
tolay a kakabulyan san tu
pégpintas dikam du iba a tolay
a kulang tu isip.
16 Sikam éy libri kam dén,
da niligtas kam dén na Diyos.
Pero diyan kam mégisip a
makagimet kam ta medukés
da libri kam. Eng'wan dapat
a utusan kam na Diyos.
17 Igalang moy i maski ti
ésiya a tolay. Sakay mahalén
moy du top moy ta péniwala.
Igalang moy be i Diyos, sakay
igalang moy be tu hari moy.

Ahigén Moy Tu Tiniis Ni Cristo

18 Sikam a utusan, éy
kailangan a igalang moy
du amo moy. Ipasakup
kam dide maski mebait side,
maski meiyamut side.
19 Dahilan, éy kasahatan
na Diyos i kona sa a tolay a
mégtiis ta parusa, éng éwan
siya tu kasalanan, da isipén
na éya i Diyos.
20 Pero anya, purién kam
beman na Diyos éng tiisén
moy i parusa dahil ta ginamet
moy a medukés? Ewan! Pero
éng tiisén moy i parusa dahil
ta ginamet moy a mahusay,
éy kagbian kam na Diyos.
21 Tandaan moy, kanya
pinili kam na Diyos, éy
monda magtiis kam be.
Nagtiis ti Cristo ta hirap
alang-alang dikam. Ey nadid
éy dapat ahigén moy siya.
22 Ewan siya nagimet ta
maski anya a kasalanan.
Ewan tu nakabati diya a
nagbuli-buli.
23 To péngdusta de diya, éy
éwan siya ginumanti dide ta
salita a medukés. To péghirap
na, éy éwan siya nagbanta
dide. Eng'wan, basta inu-
masa siya ta Diyos, da Diyos
i tunay a maghukum dide.
24 Naparusaan dén ti Cristo
ta kasalanan tam to péngipako
de diya to kudos, monda
sikitam, éy ibutan tam tu
kasalanan tam, a tulos
gemtén tam i mahusay a
gimet. I nipamahusay naa
dikam, éy tu talitalingo na.
25 To éya, éy koman kam
i tupa a netawtaw ta talon.
Pero nadid, éy pinasoli kam
dén na Diyos ta Pastor moy a
tagaalaga dikam.

3

Ugali Na Pasawa a Méniwala Ni Jesus

1 Nadid, sikam a bébekés,
éy dapat ipasakup kam du
asawa moy, monda maski
éwan side méniwala nadid ta

kagi na Diyos, éy amo-amon
moy side dahil ta ugali moy
a mebait. Nadid maniwala
side, maski éwan moy side
pégkagian,
2 éng meta de i ugali moya a
mahusay sakay tu pénggalang
moy dide.
3 Sikam a bébekés, éy diyan
kam masiyadu a magpa-
ganda ta bégi moya, kaparis
na pégaayus ta buk, sakay ta
pégsolot ta gintu, sakay ta
pégbihis ta damit a mahalaga.
4 Eng'wan, i mégebihis moy
makaa, éy tu mebait a isip
moy, da éwan malipas i kona
sa a kamahal na bébe. Sakay
pati, éy dulawén ya na Diyos
a memahal a tahod.
5 Kona sa i ugalia du bébe
to éya a panahun a inumasa
ta Diyos. I mégebihis dia éy tu
ugali de a mebait to asawa de.
6 Saya i gimita ni Sara to
araw. Tu asawa na a Abra-
ham, éy dinulaw na a amo
na, a sinunud na siya. Ey na-
did sikam a bébekés, éy sikam
ngani i lahi naa éng magimet
kam ta mahusay, sakay éng
éwan kam méganteng.
7 Nadid pati sikam a lélake,
dapat a kagbian moy du
asawa moy, a igalang moy be
side, da mehina side kesira ta
lélake. Diyan moy kaleksapan
a mebilang be side ta buhay
a éwan tu katapusan. Nadid,
éng kona sa, éy éwan abala i
panalangin moya.

Tungkul Ta Hirap Du Méniwala

8 Nadid, saye i bilin kua
dikam a étanan: Maging is-
esa kam tu isip. Négsuyuan
kam. Mahalén moy du top
moy ta péniwala. Sakay mag-
ing mebait kam a diyan kam
palalo.
9 Diyan moy gantian ta
medukés tu mégimet ta
medukés dikam. Sakay diyan
moy dustaén tu mégdusta
dikam. Eng'wan i ganti moy
maka dide, éy ipanalangin
moy side a kagbian maka
side na Diyos. Da tandaan
moy, maski nagkasala kam
ta Diyos éy pinili na kam a
bendisiyonan na kam.
10 Kanya kagi na kasulatan,
a "Tu te gustu a magkamit
ta malaya a buhay, éy diyan
kan siya mégkagi ta medukés,
sakay diyan mégbuli-buli.
11 Dapat pabayan na kan i
gimet a medukés, a magimet
siya ta mahusay. Sakay pil-
itén na kan be i mapayapa a
buhay.
12 Da alagaan kan na Pangi-
noon du mahusay, a baten
na a palagi i panalangin de.
Pero du mégimet ta medukés,
éy idelan na kan."
13 Kanya nadid, ti ésiya
i magpasakita dikam éng
mesipag kam a magimet ta
mahusay?
14 Pero maski maghirap
kam da mégimet kam ta
mahusay, éy masuwerte
kam. Diyan kam méganteng
ta tolay, sakay diyan kam
métageg.
15 Eng'wan, basta méniwala
kam ni Cristo, a gemtén moy
a Panginoon moy. Sakay
handa kam maka dén a palagi
a magpaliwanag ta maski ti

ésiya a magpakelagip dikam
tungkul ta kéasa moya ta
Diyos.
16 Pero éng magpaliwanag
kam ta tolay éy dapat mebait
san i kagi moya dide, a
igalang moy du pégkagian
moy. Pamihasaén moy a
matapat kam tu isip, monda
éng pépintasan kam na tolay
dahil ta ugali na péniwala
moy, éy masanike side.
17 Mara, éng maghirap kam
dahil ta gimet moy a mali,
éy parusa ya to kasalanan
moy. Pero, éng maghirap
kam dahil ta gimet moy a
tama, éy mahusay ya, da
tukoy tam a kaluuben na
Diyos a maghirap i sakup na
a tolay.
18 Kaluuben na a ahigén
tam ti Cristo ta hirap na. Ey
nagpakamatay ti Cristo para
dikam. Minate siya para ta
kasalanan na étanan, monda
maari kam a ipasakup ta
Diyos. Minate tu Mahusay
alang-alang du medukés.
Minate tu bégi na, pero tu
espiritu na éy buhay,
19 a tulos inumange tu
espiritu na du nepihesu a
kaliduwa na tolay a minate
to araw, a nagpahayag siya
dide.
20 Side ya du éwan naniwala
ta Diyos to panahun ni Noe to
nipagimet na to barko. Nale
a nagtiis i Diyos to ugali de a
medukés. Ey nadid, sénganya
du sinumakay to barko a
nakaligtas to bihéng? Walu
san a tolay!
21 Ey nadid, i dinom na éya
a bihéng éy saya i halimbawa
na pégbinyag a magligtas
dikam. I pégbinyag éy éwan
monda maibut tu légi ta
bégi, éng'wan monda atdinan
kam na Diyos ta melinis a
isip a éwan tu kasalanan.
Kanya nakaligtas dén du
nagpabinyag, éy dahil to
nikabuhay a huway ni Jesu
Cristo.
22 Ey nadid éy nagsoli dén
siya ta langet, a kaguman na
sa i Diyos. Ey siya i te kapang-
yariana ta étanan a anghel
sakay du espiritu sakay du
iba pa a mataas ta langet.

4

1 Nadid, da naghirap ti
Cristo, éy dapat a maghanda
kam be a maghirap. Dahilan
maski ti ésiya a mégtiis ta
hirap, éy éwan siya maabala
ta kasalanan.
2 Kanya sapul nadid, éy
ipasakup kam ta kaluuben na
Diyos dikam, habang buhay
kam. Diyan moy sésundin
tu gustu na bégi moya a
medukés.
3 To éya éy nagimet kam be
ta gimet du éwan mékidiyos
a kagustuan de. To éya éy
bastos tu ugali moy; sakay
medukés i gustu na bégi
moya; sakay méglélasing kam;
sakay suméssamba kam be ta
diyos-diyosan, maski bawal.
Pero nadid éy tama dén ya
a pégimet moy ta medukés.
Diyan kam dén huméhuway.
4 Kanya mégtaka nadid
dikam du éwan mékidiyos,
da éwan kam dén mékiagum
dide ta kona sa a medukés

a gimet. Kanya dédustaén de
kam nadid.
5 Pero kédemét na oras a
humarap side ta Diyos, éy
panagutan de i kasalanan de.
Ey handa dén nadid i Diyos a
maghukum du tolay a buhay,
sakay du pate.
6 Nadid minepahayag be
dén i Mahusay a Baheta du
tolay a pate. Kanya maski na-
parusaan side to kébuhay de
to araw, éy makasapit be dén
i kaliduwa de ta buhay a éwan
tu katapusan, a kona ta Diyos.

Gamitén Moy Tu Utus Na
Diyos a Namihasaan Moy

7 Tandaan moy, adene dén
i katapusan na mundua.
Kanya mangilag kam a
tipidén moy i bégi moya,
monda makapanalangin
kam ta mahusay.
8 I mahigpit a kailangan
moy, éy négmahalan kam
ta mahusay. Dahilan du
mégmahal ta tolay, éy nabuha
dén i kasalanan de.
9 Tu top moy ta péniwala,
éy patulusén moy side agad
ta bile moy, a diyan kam
mégdukés tu isip.
10 Nadid, éng pinagkaluu-
ben kam na Diyos ta maski
anya a tungkulin moy, éy
saya i gemtén moya a pangtu-
lung moy du kaguman moy.
Nadid, éng pakunan moy sa,
éy mahusay i pégamit moya ta
niatéd dikam na Diyos.
11 Mara, éng nipagkaluub
diko na Diyos a magtoldu, éy
sigi ka a magtoldu ka ta kagi
na Diyos. Eng nipagkaluub
na diko a mangtulung ta top
mo ta péniwala, éy tulungan
mo side ta lalo, a gamitén
moy i niatéd diko na Diyos
a tungkulin mo. Nadid, éng
kona kam sa, éy purién na
tolay i Diyos dahil ni Jesu
Cristo. Siya san i purién na
tolay. Siya san i te kapang-
yarian a éwan tu katapusan.

Maghirap a Talaga Du Méniwala Ni Jesus

12 Nadid, a kakaguman ko,
diyan kam mégtaka ta dikél
a hirap moy a tétiisén moy
nadid, da saya i péngpuhubaa
dikam na Diyos.
13 Eng'wan dapat a masa-
hat kam ta éya, da saya i kaba-
hagi moya to hirap ni Cristo.
Nadid, éng pakunan moy sa,
éy masahat kam a tahod a ta-
laga ta aldew a késoli ni Cristo
a ipeta na i kapangyarian na.
14 Sakay éng ahewén kam
na tolay da sakup kam ni
Cristo, éy masuwerte kam, da
tanda ya a édse dikam a ta-
laga i memahal a Espiritu na
Diyos.
15 Pero mangilag kam,
a diyan kam magimet ta
medukés, monda éwan kam
maparusaan. Mara diyan
kam mémuno, diyan kam
mégtako, diyan kam mékialam
ta éwan moy katungkulan.
16 Pero éng maparusaan
i maski ti ésiya dikam da
méniwala kam ni Jesus, éy
diyan na ikésanike tu parusa
na; éng 'wan dapat a mag-
pasalamat siya ta Diyos, da
sakup siya ni Cristo.
17 Da entan moy, dumemét
dén nadid i oras a puhubaan

na Diyos du sakup na a tolay. Ey nadid, éng paghirapén
na kitam pa, éy anya wade
i hirapa du éwan méniwala ta
Mahusay a Baheta a gébwat ta
Diyos éng puhubaan na side?
Mahigpit a talaga!
18 Dahilan, “Eng talaga a
éwan meligtas du mahusay a
tolay, éy anya wade i keangayana du éwan mékidiyos a
makasalanan?”
19 Kanya sikam a te hirap
ayun ta kaluuben na Diyos
dikam, éy basta sigi kam san
ta gimet moy a mahusay, a
umasa kam san ta Diyos, da
matapat siya.

5

Du Tupa Na Diyos

1 Nadid, sikam a tagapama-
hala du méniwala ta ina, éy te
kaginék dikam. Ey tandaan
moy, sakén éy tagapamaha-
laék be. Sakay sistiguék be
to péghirap ni Cristo to kudos.
Sakay te kabahagiék be ta ka-
pangyarian na a humayag ta
késoli na. Nadid, saye i bilin
kua dikam a tagapamahala:
2 Pastoran moy du tupa
na Diyos a nipagkatiwala
na dikam. Pero dapat a
maluwag kam tu isip, da
saya i gustua na Diyos.
Sakay diyan moy hangadén
a maketa kam ta kuhata, éng
'wan i hangadén moy sana,
éy tulungan moy du tupa na
Diyos.
3 Diyan kam metapang
du nipagkatiwala dikam na
Diyos ta simbaan moy, éng
'wan ipeta moy dide i mebait
a ugali moy, monda ahigén
de maka i ugali na tunay a
méniwala ni Jesus.
4 Ey nadid, késoli se na
Mataas a Pastor, éy atdinan
na kam ta gantimpala moy a
éwan malipas.
5 Nadid, éy kona be sa
sikam a kabataan: Kailan-
gan a ipasakup kam du
matétanda. Sakay négsuyuan
kam a étanan, da entan moy,
“Du palalo, éy idelan kan na
Diyos; pero du mebait, éy
kagbian na kan.”
6 Kanya, éy ipasakup kam
nadid ta kapangyarian na
Diyos, monda itaas na kam
ta takda na a panahun.
7 Umasa kam ta Diyos ta
étanan a hirap moy, da siya éy
mahal na kam.
8 Mangilag kam, dahilan
tu kalinga moy a Satanas,
éy palebut-lebut san a ko-
man i metapang a liyon a
mégéngéh, a mégahayok ta
duklusén na a tolay.
9 Labanan moy siya, sakay
patibayén moy i péniwala
moya, monda éwan na kam
madaig. Da tukoy moy a kona
be sa i pégtiisa du kapareho
moy a méniwala ta maski ahe
ta mundua.
10 Ey nadid, kétapos
moy a magtiis ta sandali,
éy pahusayén na Diyos i
péniwala moya, a patibayén
na i isip moya. Siya i
méngagbia ta tolay. Siya i
nagpilia dikam a monda
te kabahagi kam be ta
kapangyarian na a éwan tu
katapusan, dahil ni Cristo.

11 Siya i te kapangyarian a éwan tu katapusan! Kona sa.

12 Ti Silbano i katulung ko a nanulat ta sulatae dikam. Ey ibilang ko siya a top ko a matapat. Kanya nisulat ko i éye dikam, éy monda hatulan ta kam, monda patunayan ko dikam a saye i tunay a kagbi na Diyos dikam. Manatili kam ta éye.

13 Nadid, di top tama ta simbaanae na Babilonia, éy mékikumusta side dikam. Side be i pinilia na Diyos. Sakay ti Markos a bilang anak ko ta éye, éy mékikumusta be dikam.

14 Négbatian kam a négmahalan kam. I kapayapaan éy umagum maka dikam, sikam a tagasunud ni Cristo. Ewan dén. Pedro.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Pedro

1 Gébwat ye ni Simon Pe-
dro, a apostol sakay utusan
ni Jesu Cristo. Saye i sulat
kua dikam a tinumanggap ta
péniwala. Nadid éy kapareho
me kam dén a sakup na Diyos.
Ey gébwat ya ta mahusay a
gimet na Diyos tam a ti Jesu
Cristo a tagapagligtas.
2 Edse maka dikam i biyaya
na Diyos sakay ta kapaya-
paan, dahil ta pékapospos moy
ta Diyos éy ta Panginoon tam
a Jesus.

I Dapat a Ugali Du Méniwala

3 Pinili kitam na Diyos,
monda mabati tam i kapang-
yarian na éy ta kabaitan
na. Da tukoy tam siya, éy
patibayén na i isip tama, ta
pamag-itan na kapangyarian
na, monda matapat kitam
diya tu ugali.
4 Ey nadid, dahil ta ka-
pangyarian na, éy nangako
siya dikitam ta mahalaga a
bagay, monda makaiwas ki-
tam ta medukés a gimet na
tolay ta munduae a kapa-
hamakan, sakay maaheg tam
i ugali naa.
5 Kanya nadid, dahil ta éya,
éy magimet kam ta mahusay,
monda metibay i péniwala
moya. Sakay mégisip kam ta
tama;
6 sakay tipidén moy i bégi
moya; sakay tiisén moy i
hirap moy; sakay mékidiyos
kam ta mahusay;
7 sakay négsuyuan kam;
sakay négmahalan kam.
8 Nadid, éy kona sa i ugali
moya a talaga, éy tukoy moy
dén i Panginoon tam a Jesu
Cristo, sakay maging maha-
laga i tarabaho moya diya.
9 Pero i maski ti ésiya a
éwan sa kona i ugali na, éy
koman dén siya i kulang tu
isip. Naleksapan na wade
den tu nipagpasensiya diya
na Diyos ta kasalanan na.
10 Kanya nadid, sikam a
tétotop ko, da pinili kam dén
na Diyos a dinulaw na kam,
éy patibayén moy i éya a lagay
moy. Eng pakunan moy sa, éy
éwan kam mebut a talaga.
11 Sakay matanggap kam
a mahusay ta kaharian na
Panginoon tam a Jesu Cristo
a tagapagligtas. Ey éwan tu
katapusan i kaharian na.
12 Nadid, maski matibay
dén i péniwala moya sakay
tukoy moy dén i éya a nisulat
ko, éy ipaala-ala ko san dikam
a huway-huway.
13 Dahilan habang
buhayék, éy minamaigi ko
a ipaala-ala ko ye dikam,
monda isipén moy.
14 Tukoy ko a adene dén
i oras a maibut i buhay ko
ta munduae, ayun to kinagi
diyakén ni Panginoon Jesus.
15 Kanya nadid éy gemtén
ko i kaya ko a magimet
ta sulat a para dikam,
monda maski mateék éy te
magpaala-ala dikam tungkul
ta éye a pégtoldu.

*Du Naketa Ta Kapang-
yarian Ni Cristo*

16 Tandaan moy, to pégpahayag me dikam
tungkul ta késoli na Pangi-
noon tam a Jesu Cristo, éy
éwan me sinugsug i sari-sari
a kakabulyan a lagip. Da
sikame a mismo i naketaa ta
kapangyarian na.
17-18 Entan moy, kaguman
kame ni Jesus to édse na to
buked a pinégkagian dikame
na Diyos. Nabati me tu boses
Nama na ta langet to péngpuri
na diya, a dinemlagen na i
bégi naa. I kinagi naa, éy
"Saye i anak ko a mahal ko, éy
mésayaék diya."
19 Nadid, i éya a nanyari
ta harap mia, éy saya i nag-
patunaya a tama tu nihula
du purupeta to araw. Kanya
sikam, éy sugsugén moy i éya
a hula, da koman ya i simbu
a mangdemlag ta kedikléman,
a hanggan éwan dumemét a
huway i Panginoon. Mara,
koman siya i palawayan a
magpaliwanag ta isip moya.
20 Pero i mahigpita a
kailangan a matandaan moy,
éy éwan tu makapagpali-
wanag ta maski anya a hula
ta kasulatan na Diyos, éng
isip na san.
21 Dahilan i nihula du pu-
rupeta, éy éwan gébwat ta isip
na tolay, éng 'wan pinégkagi
na Banal a Espiritu diden ya a
tolay, to pégpahayag de ta kagi
na Diyos.

2

Tungkul Du Mégtoldu Ta Mali

1 Pero te mebuli be a
purupeta to araw a nagtoldu
du Judeo ta kakabulyan.
Ey kona be sa nadid, te
umange be dikam a talaga
a tolay a mebuli, a mégtoldu
ta kamalian. I pégtoldu
dia, éy makay makasida ta
péniwala moya. Sakay pati,
éy idelan de tu Panginoon
de a néngiligtas dide. Kanya
bigla a dumemét dide i
kapahamakan de.
2 Sakay pati, éy meadu a
tolay du simbaan a umaheg
ta ugali de a bastos. Ey nadid,
dahil ta éya, éy mapintasan
na tolay i péniwala tam.
3 Diden ya a mégtoldu ta
mali, éy linlangén de kam ta
sari-sari a uhon de, monda
maalap de i kuhata moy.
Pero nakahanda dén a dati
i maghukuma dide.
4 Mara, entan moy du
anghel a iba a nagkasala.
Ewan side pinatawad na
Diyos, éng 'wan nibut na side
ta impiyerno, a nipihesu na
side ta mediklém a lugar.
Sakay ginapus na sa side ta
kadena a hanggan ta aldew
na péghukum.
5 Sakay du tolay to araw a
nagkasala, éy pinabihéng na
Diyos i mundua a hanggan
da minapuksa side. Basta i
niligtas na sana éy de Noe
a mététena, a walu side. Ti
Noe a nagtoldu ta mahusay a
ugali.
6 Sakay du banuwan na
Sodoma sakay Gomora, éy
pinarusaan side na Diyos a
pinuksa na side ta apoy. Ey
saya i tandaa para ta étanan a
tolay, a hukumén na Diyos a
talaga du medukés.

7 Basta i niligtas na sana
ta éya, éy ti Lot, da mahusay
siya. Ti Lot, éy mélungkut a
mélungkut ta medukés a ugali
diden ya a bastos a tolay.
8 Dahilan to pégiyan ni Lot
dide, éy neta na aldew-aldew
i ugali de a medukés. Kanya
mélungkut siya.

9 Nadid, i kahulugina na
éya a étélo a halimbawa, éy
monda meta moy i ugali na
Panginoon a méngagaw du
mékidiyos a tolay ta hirap
de. Sakay ugali na be a
méngipihesu du medukés a
tolay a hanggan ta aldew na
péghukum.
10 Ey lalo i parusa na du to-
lay a sundin de san i kalayaan
na bégi dia a bastos, sakay
du mégidel ta tagapamahala
dide.

Nadid, diden ya a mégtoldu
ta mali, éy kona be sa i
péngparusa naa dide. Side éy
méngahas, sakay palalo side.
Sakay éwan side gumalang
du anghel ta langet, éng'wan
dustaén de side.
11 Pero du anghel, maski
mataas side diden ya a
mégtoldu ta mali, éy éwan
de side iabla ta harap na
Panginoon.
12 Pero side a mégtoldu ta
mali, éy sugsugén de san
tu katétubu de a ugali a
medukés. I isip dia éy koman
san i isip na mealiyas a hayup
a linalang na Diyos a monda
bunon na tolay. Dustaén de
be i maski éwan de tukoy.
Pero mate side a koman i
mealiyas a hayup.

13 Saya i kabayadena no
gimet de a medukés. Maski
aldew dén éy sundin de san
i kabastosan de a ikésaya
de. Sakay éng mékidipon side
dikam ta pégmiting moy, éy
kapintasan tu péngan moy.
Mésaya side ta péngloko de
dikam a pégtoldu de.
14 Ewan side tu iba a
ahayukén, éng 'wan bébe a
kasayaan de. Ewan side
mégsawa ta gégemtén de a
kasalanan. Pagkamalién de
du tolay a mehina san tu
péniwala de. Namihasa side a
medémot. Pero nisumpa dén
side na Diyos.
15 Diden ya a mégtoldu ta
mali, éy pinabayan de dén
i tunay a péniwala, a tulos
naibut dén side. Inaheg de
tu ugali ni Balam a anak ni
Bosor to araw. Ey anya tu
ugali ni Balam, éy nagimet
siya ta medukés monda
maketa siya ta kuhata.
16 Pero to talaga na a
pagkasala, éy sinaway siya
no kabayo na, a pinégkagian
na siya ta boses na tolay,
dahil to gimet na a medukés.
17 Side a mégtoldu ta mali,
éy koman side i bukal a na-
tian, da éwan dén side tu pasa.
Kuman side i kuném a ni-
anod na pahés. Ey nadid,
éy nipaghanda dén side na
Diyos ta mediklém a lugar a
medukés.
18 Isip de matalinung i
pégkagi dia, pero éwan tu pasa
a talaga a kagi. Mara du
tolay a bigu a méniwala ni
Jesus, éy talaga a ginanan
de i kaguman de a medukés.

Pero diden ya a mégtoldu, éy tétatangguan de side. I nipangtatanggu dia dide, éy éwan kan bawal i gustu na bégi dia a kabastosan.
19 I pégtoldu dia, éy maging malaya kam kan éng ipasakup kam dide. Pero side, éy éwan side malaya, da gégipusén side na ugali de a méngipahamak dide. Bakit, éwan de wade tukoy a matalo i tolay ta ugali de a medukés?
20 Entan moy, éng makalégsew i tolay ta ugali a medukés ta mundua, da tukoy de ti Panginoon Jesu Cristo, éy mahusay. Pero nadid, éng madikép man dén side na ugali ta mundua, éy lalo a medukés i lagay dia kesira to neditol.
21 Maigi maka san dén éy éwan napospusan na kona sa a tolay i péniwala tam, kesira ta tinanggap de, sakay tulos pinabayan de.
22 Eng kona sa, éy tupadén de tu lagip, a "Ugali na aso, maski i ota na kan, éy kanén na be a huway. Sakay tu babuy kan, maski digusén mo, éy sumoli san ta putik."

Tu Pangako Ni Jesus
Tungkul Ta Késoli Na

3

1 Nadid, a kakaguman ko, saye i ikaduwa a sulat a nisulat ko dikam. Kanya ko nisulat dikam i éduwa a éye a sulat, éy monda éwan moy kaleksapan tu péniwala tam.
2 I gustu kua, éy ipaalaala ko dikam tu nihula du purupeta na Diyos to araw. Sakay ipaala-ala ko be dikam tu utus na Panginoon a nipahayag dikam du apostol.
3 I kailangan a mapospusan moy, éy bagu dumemét i katapusan na panahunae, éy te lumitaw a tolay a mangloko dikam. Side éy sundin de san i kalayaan de. I pangloko dia dikam
4 a kagi, éy "Bakit, ahe se tu Panginoon moy? Isip me i pangako na éy sumoli kan? Bakit," kagi de, "nale dén a nate du apo tam, péro éwan pabi nabagu i munduae sapul to pénglalang na Diyos!"
5 Pero entan moy, du mangloko dikam ta kona sa, éy naleksapan de dén i ginamet na Diyos to araw. Basta kinagi na Diyos, éy nalalang dén i mundu éy ta langet. I nipanglalang na ta mundua, éy dinom.
6 Sakay pati, i nipamunu naa ta tolay to araw, éy dinom be, da pinabihéng na ta dikél i mundua.
7 Ey nadid, i mundu tama éy ta langet, éy kagi na Diyos a matutod side ta apoy. Matutod kan side kédemét na aldew a péghukum na Diyos du medukés a tolay.
8 Nadid, a kakaguman ko, tandaan moy, maski malipas i sanglibu a taon, éy koman san ya i esa a aldew ta Diyos.
9 Kanya diyan moy isipén a naleksapan dén na Panginoon tu nipangako na tungkul ta katapusan na mundua. Eng'wan kanya meale pabi, éy mégpasensiya siya ta tolay. Umasa siya

a magsisi maka side ta
kasalanan de, da sala na a
mapahamak side.

10 Pero entan moy, i aldew
na péghukum na Panginoon,
i kédemét na éy koman i
kédemét na mégtako, a basta
bigla! Kédemét na éya a oras,
éy bigla a maibut i langet,
a te makaanteng a ugung.
Sakay matunaw ta apoy i
bilag, sakay tu bulan, sakay
du biton. Pati i mundua, éy
matunaw be.
11 Nadid, da kona sa i kat-
apusana na étanan, éy dapat
a mahusay i ugali moya, a
sumunud kam ta Diyos.
12 Maguhay kam san ta
éya a aldew na Diyos, a
gemtén moy i kaya moy
monda dumemét agad. Saya
i aldewa a matutod i langet,
a tulos matunaw. Sakay tu
pasi na apoy, éy tunawén na
tu bilag, sakay tu bulan sakay
du biton.
13 Pero sikitam éy umasa
kitam ta bigu a langet sakay
ta bigu a mundu, da saya i
pangako na Diyos. Ey éwan tu
medukés ta éya a maski anya.

14 Kanya nadid, a kakagu-
man ko, ale moy a maguhay
ta éya a aldew, éy pilitén moy
a magimet ta mahusay, a ma-
payapa i isip moya, monda
demtan kam na Diyos a éwan
kam tu kasalanan.
15 Alelahanén moy, kanya
meale pabi i Panginoon, éy
monda madagdagen pa du
tolay a meligtas. Kona be sa
tu nisulat no top tam a Pablo.
Ey Diyos i nangatéda diya ta
katalinungan na a nanulat
dikam.
16 Négkagi ti Pablo ta étanan
a sulat na ta tungkul ta éya.
Pero te kagi be du sulat ni
Pablo a medisalad, éy mehi-
rap ya a mapospusan. Kanya
du mali tu isip, éy ipaliwanag
de ta éwan tama. Ey kona be
sa i gimet dia ta iba a kasula-
tan. Kanya mapahamak side.
17 Pero sikam a kakagu-
man ko, da napospusan moy
dén ya, éy mangilag kam.
Makay pagkamalién kam du
medukés a tolay a mégtoldu ta
mali. Ey mebut kam be.
18 Tumibay a tumibay
maka i péniwala moya ni
Jesu Cristo, dahil ta kagbi na
dikam sakay ta pékapospos
moya diya. Siya i Panginoon
tam a Tagapagligtas tam.
Siya san i purién na tolay,
a éwan tu katapusan. Ewan
dén. Pedro.

Tu Purumeru a Sulat ni Juan

1 Ménulaték dikam nadid
tungkul diya. Sapul to sa-
pul éy siya dén i mégkagi ta
kagi na Diyos a méngatéd ta
buhay. Ey sikame éy nabati
me dén siya, sakay mineta
me, sakay kinapot me be.
2 Siya, to kédemét na,
éy mineta me ngani dén.
Ey nadid éy ipatunay me
dikam. Ey siya bale i Cristo
a méngatéd ta buhay a éwan
tu katapusan. Kaguman
na Tama tam a Diyos bagu
dinumemét dikame.
3 Nadid éy ibaheta me
dikam i éya a mineta me
sakay minabati me, monda
mékiagum kam dikame a
makipagkaesa kitam Nama
tam a Diyos, sakay ta anak na
a Jesu Cristo.
4 Ey isulat ko ye dikam na-
did, monda lalo a masaya ki-
tam ta mahusay.

I Diyos Ey Demlag

5 I Diyos éy siya i demlag, a
éwan tu diklém diya.
6 Kanya éng kagin tam a
kaguman tam siya, pero tu-
los kitam pabi ta kedikléman
a medukés, éy mégbuli-buli ki-
tam.
7 Pero éng tulos kitam ta
demlag a kona ta Diyos a édse
ta demlag, éy mahusay. Eng
kona kitam sa éy négkaesa ki-
tam. Sakay tu digi no anak na
a Jesus éy siya i nipaglinis na
dikitam ta étanan a kasalanan
tam.
8 Eng mégkagi kitam a éwan
kitam tu kasalanan, éy lélokon
tam san i isip tama, a maibut
dén tu katutuhanan ta isip
tam.
9 Pero éng ipagtapat tam
i kasalanan tam ta Diyos éy
pagpasensiyaan na kitam ta
kasalanan tam. Sakay linisan
na kitam ta étanan a medukés
ta isip tama, da tama i gimet
naa.
10 Pero éng kagin tam a
éwan kitam tu kasalanan, éy
nangangahulugan a mebuli i
Diyos, da éwan ya umayun ta
kagi na Diyos. Eng kona sa
i kagi moya, éy inadgen moy
dén i kagi naa.

2

Ti Cristo I Katulung Tama

1 Manulaték dikam a
anéng ko, monda éwan
kam magkasala. Pero éng
magkasala i esa dikitam, éy
te magsangki dikitam, a ti
Jesu Cristo. Siya i éwana tu
kasalanan. Siya i mékiohuna
Nama na a para dikitam.
2 Ti Cristo a mismo, éy
siya i nangtubusa dikitam ta
kasalanan tam. Ey éwan san
du kasalanan tam, éng 'wan
kasalanan na étanan a tolay.
3 Nadid, éng sundin tam san
i utus na Diyos, éy mapospu-
san tam a tukoy tam siya.
4 Mara, éng mégkagi i maski
ti ésiya, a tukoy na dén siya,
pero éwan na sundin i utus
na, éy mebuli siya. Maibut tu
katutuhanan ta isip naa.
5-6 Pero tu sumunud ta kagi
na, éy siya i mégmahal ta Diyos

ta mahusay. I maski ti ésiya
a mégkagi a ménatili siya ta
Diyos, éy dapat siya a uma-
heg ta ugalia ni Jesu Cristo.
Eng kona kitam sa, éy mapos-
pusan tam a ménatili kitam
dén ta Diyos a talaga.

Tu Bigu a Utus

7 Enta moy ye, a wéwadi ko.
Ewan ye bigu a utus i isu-
lat kua dikam nadid. Ewan
bigu, da nabati moy dén ye
a nale. Nabati moy dén ye
to pékabaheta moy ta hatul ni
Jesus to éya.
8 Pero i utus a éye a isulat
ko dikam, éy bigu be, dahi-
lan éy méglililipas dén i diklém
a mégdédedemlag dén i tunay
a demlag. Ey katututuhanan
ngani be i éye a utus, da
méniwala kam diya, éy gébwat
ya ni Cristo.
9 Mara, i mégkagi a édse
dén siya ta demlag ni Cristo,
sakay te iyamut pabi ta kagu-
man na, éy égse pabi i kona sa
ta diklém.
10 I mégmahal ta kaguman
na, éy siya dén ya i ménatilia
ta demlag. Sakay éwan siya
méngatéd ta ipagkasala na ka-
pareho na.
11 Pero tu méiyamut ta kagu-
man na, éy égse pabi siya ta
kedikléman. Méglakad siya ta
kedikléman, sakay éwan na be
tukoy éng ahe i angayan na,
da binuhék siya na diklém.
12 Manulaték dikam a
anéng ko, da pinagpasen-
siyaan dén na Diyos du
kasalanan moy, dahil ni
Jesus.
13 Manulaték dikam a
matétanda, da tukoy moy ti
Jesus, a buhay dén siya to
éwan pabi tu mundu. Man-
ulaték dikam a kabataan, da
nadaig moy dén ti Satanas a
medukés. Manulaték dikam a
anéng ko, da tukoy moy Tama
tam.
14 Manulaték dikam a
matétanda, da tukoy moy a
buhay dén siya to éwan pabi
tu mundu. Manulaték dikam
a kabataan, da matibay dén
i isip moya. Edse a palagi i
kagi na Diyos ta isip moya. Ey
nadaig moy dén ti Satanas.
15 Diyan moy mahalén i
gustu na tolay ta mundua.
Eng mahalén moy i ugali
ta mundu, éy éwan kam
mégmahal Nama tam.
16 Kona se i gustua du tolay
a iba ta mundua: méghangad
side ta sari-sari a isip de.
Méghangad be side ta bawat
meta de a gustu de. Ham-
bug side. Ewan ya kaluuben
Nama tam, éng éwan, sé san
ya i gustua du tolay a iba ta
mundua.
17 I Mundu, sakay i étanan
a égse diya a gustu na tolay,
éy maibut. Pero i tumétupad
ta kaluuben na Diyos éy
mabuhay a éwan tu katapu-
san.

Tu Kontara Ni Cristo

18 Sikam a anéng ko, adene
dén i katapusan. Tandaan
moy, nabaheta moy dén a
dumemet se tu kontara ni
Cristo. Ey entan moy, te
meadu dén nadid a dinu-
memét a kontara na, a
mégtoldu side ta éwan tama.
Kanya tukoy tam a adene dén
i katapusan.

19 Diden ya a tolay a
kakontara ni Cristo, éy dati
a kaguman tam to éya.
Pero éwan side tunay a
mékipagkaesa dikitam. Da éng
tunay a kaguman tam side, éy
manatili maka side dikitam.
Pero hiniwalayan de kitam,
kanya maliwanag dén a side
éy éwan tam kaguman.
20 Pero sikam, éy inatdinan
kam ni Cristo ta Espiritu a Ba-
nal. Kanya napospusan moy
dén i katutuhanan tungkul ta
Diyos.
21 Nadid, manulaték dikam
da tukoy moy dén i katu-
tuhanan. Ewanék tu isip a
éwan moy tukoy. Napospusan
ko a tukoy moy dén. Sakay
tukoy moy be a éwan kakab-
ulyan i tunay a pégtoldu ni
Cristo.
22 Nadid, ti ésiya i mégbuli-
bulia? Side a mégkagi a ti
Jesus éy éwan Cristo, éy side
i mégbuli-bulia. Tu mégkagi
ta kona sa, éy sé' ngani ya i
kontaraa ni Cristo a talaga.
Mégidel side Nama tam sakay
to anak na a Jesus.
23 Side i mégidela to anak na
Diyos. Sakay i maski ti ésiya a
tumanggap ta anak na Diyos,
éy umédse be diya Tama na a
Diyos.
24 Kanya diyan moy ibu-
tan ta isip moya tu nabaheta
moy to éya. Eng pirmi kam
a méniwala ta éya a nabaheta
moy to éya, éy pirmi kam be
a meagum Nama tam a Diyos,
sakay ta anak na a Jesu Cristo.
25 Ey anya i nipangakua
dikitam ni Cristo? Buhay a
éwan tu katapusan!
26 Nadid, i isulat kua dikam
a éye, éy tungkul du kontara
ni Cristo, da puhubaan de
kam a lokon ta péniwala moy.
27 Pero sikam éy inatdinan
kam ni Cristo ta Espiritu na.
Bagay mégiyan dén i Espiritu
dikam, éy éwan dén kailan-
gan a te mégtoldu dikam a
maski ti ésiya. Dahilan Es-
piritu na Diyos i mégtoldua
dikam ta étanan. Ey éwan
kakabulyan i pégtoldu naa.
Kanya sikam, éy sundin moy
i pégtoldu na Espiritu, sakay
mékiagum kam ni Cristo ta
mahusay.
28 Sikam a anéng ko,
mékiagum kam ni Cristo
ta mahusay, monda éwan
kam umanteng ta aldew a
kédemét na. Monda éwan kam
mésanike.
29 Napospusan moy dén a
mahusay i Diyos. Kanya da-
pat mapospusan moy be a
side a mégimet ta mahusay, éy
anak side na Diyos.

3

Du Anak Na Diyos

1 Enta moy éng kodya i
pégmahal dikitam Nama tam!
Da nginahinan na kitam a
anak na! Ey tutuhanan ya.
Saya i dahilana na bakit éwan
kitam tukoy na iba a tolay, da
éwan de be tukoy i Diyos.
2 A kakaguman ko, anak
kitam dén na Diyos. Ewan
pabi mehayag éng anya i
kalagayan tama. Pero tukoy
tam a kédemét se ni Cristo
éy meaheg kitam diya, da
meta tam siya ta tunay na a
kalagayan.

3 Ey nadid, i maski ti ésiya a
umasa ni Cristo, éy idelan na i
medukés, monda melinis siya
a kona ni Cristo.
4 I bawat mégkasala, éy
labagén na i kautusan na
Diyos. Da labag ta kautusan i
kasalanan.
5 Tukoy moy dén a inu-
mange se ti Cristo a mangibut
ta kasalanan na tolay. Ey siya
éy éwan tu kasalanan.
6 Kanya side a mékiagum ni
Cristo, éy éwan side magtulos
ta kasalanan. Ey side a mag-
tulos ta pégkasala, éy éwan de
pabi siya tukoy.

7 Mangilag kam, sikam
a anéng ko; makay pagka-
malién kam na tolay. I maski
ti ésiya a mégimet ta mahusay,
éy mahusay siya a koman ti
Cristo.
8 Sakay i mégtulos ta
pagkasala, éy sakup ni
Satanas. Da ugali ni Sa-
tanas a sapul to sapul éy
makasalanan. Kanya inu-
mange se tu anak na Diyos,
monda ibutan na tu gimet ni
Satanas.

9 I maski ti ésiya a tinanggap
na Diyos a bilang anak na,
éy éwan mégtulos ta pégkasala,
dahilan siya éy te bigu a
buhay a gébwat ta Diyos. Da
Diyos dén i Ama na nadid, éy
éwan siya maari a magtulos
pa ta pégkasala.
10 Saye i pakapospusan
moya éng ti ésiya i anaka na
Diyos, sakay ti ésiya i anaka ni
Satanas; i maski ti ésiya a éwan
mégimet ta mahusay, sakay
éwan mégmahal ta kaguman
na, éy side i éwana anak na
Diyos.

Dapat Négmahalan Kam

11 Saye i pégtoldu a nabati
moy to éya pa: dapat
négmahalan kitam.
12 Diyan kitam umaheg ni
Kain. Siya éy sakup ni Sa-
tanas. Kanya binunu na tu
wadi na. Ey bakit binunu na
siya? Da medukés tu gimet
na, pero mahusay tu gimet no
wadi na.
13 Kanya, a wéwadi ko,
éy diyan kam mégtaka éng
méiyamut dikam du tolay a
iba. Da umaheg san side ni
Kain to keiyamut na to wadi
na.
14 Napospusan tam a inu-
magton kitam dén ta buhay,
a gébwat kitam ta kamatayan,
da mahal tam dén nadid i
kakaguman tam. Du éwan
mégmahal ta kakaguman de,
éy manatili ta kamatayan.
15 I tolay a méiyamut ta ka-
pareho na a tolay, éy bilang
nagbuno dén ta tolay. Ey
tukoy moy, i mégbuno ta tolay
éy éwan siya tu buhay a éwan
tu katapusan.
16 Ti Jesus i nagtoldua diki-
tam éng kodya i pégmahal tam
ta kaguman tam, da niatéd
na i buhay na para dikitam.
Kanya dapat a iatéd tam be i
buhay tam para ta kaguman
tam.
17 Mara éng te mayaman a
tolay a meta na i kaguman na
a te kailangan, sakay éwan na
siya tulungan, éy kodya na a
mégkagi a mahal na i Diyos,
éng kona sa i ugali na?

18 Anéng ko, éwan hustu tu
kagi moy a mahal moy du
kakaguman moy, éng éwan
moy patunayan. Kanya patu-
nayan moy be tu pégmahal
moy dide a tulungan moy
side ta mahusay.

Diyan Kam Mésanike Ta Diyos

19 Eng kona sa i pégmahal
tam, éy tukoy tam a tunay ki-
tam a sakup na Diyos. Ewan
kitam mésanike ta harap naa.
20 Pero maski éng mésanike
kitam diya ta isip tam dahil
to kasalanan tam, éy diyan
kitam dén mésanike. Dahilan
Diyos i mékapuspusa ta étanan.
21 A kakaguman ko, éng
éwan kitam mésanike diya éy
éwan kitam be mégalanganin a
umadene diya a manalangin.
22 Ey matanggap tam i
maski anya a agidén tam
diya, dahilan éy sésundin tam
i utus na, sakay gégemtén tam
i ikasaya na.
23 Ey anya i utus naa?
Maniwala kitam ta anak na a
Jesu Cristo, sakay négmahalan
kitam, a kona to nikagi ni
Cristo dikitam.
24 Maski ti ésiya a
suméunud ta utus na Diyos
éy ménatili dén siya ta Diyos,
sakay ménatili be i Diyos diya.
Ey bakit tukoy tam a ménatili i
Diyos dikitam? Tukoy tam ya
dahil ta Espiritu na a niatéd
na dikitam.

4

Mangilag Kam Du Mégtoldu Ta Mali

1 A kakaguman ko, diyan
kam méniwala agad ta bawat
mégkagi a égse dide i Espiritu
na Diyos. Eng'wan puhubaan
moy pa side, monda mapos-
pusan moy éng gébwat ta Es-
piritu na Diyos i pégtoldu dia.
Dahilan éy te meadu dén a
mégtoldu ta éwan tama.
2 Saye i pékapospusan moya
éng gébwat ta Espiritu na
Diyos i pégtoldu dia; éng
mégpahayag side a inumange
se ti Jesu Cristo ta mundua, a
naging tolay, éy gébwat ngani
ta Espiritu i kagi dia.
3 Pero tu éwan mégpahayag
ta kona sa tungkul ni Jesus
éy éwan gébwat ta Espiritu i
pégtoldu dia. Eng'wan, i es-
piritu no kontara ni Cristo i
égse ta kona sa a tolay. Naba-
heta moy dén a umange se tu
kontara ni Cristo. Ey nadid éy
dinumemét dén.
4 Pero sikam a anéng ko,
éy sakup kam dén na Diyos,
sakay nadaig moy dén du
mégtoldu ta kakabulyan.
Dahilan tu Espiritu a égse
dikam éy makapangyarian
siya ta espiritu a égse du tolay
a sakup na ugali ta mundua.
5 Side, i pégtoldu dia éy
gébwat ta ugali ta mundua.
Ey du iba a tolay éy méniwala
side dide, da sakup be side na
ugali ta mundua.
6 Pero sikitam éy tolay ki-
tam na Diyos. Maski ti ésiya
a makapospos ta Diyos éy
mégbati side dikitam. Sakay
du éwan mékatukoy ta Diyos éy
éwan mégbati dikitam. Saya i
tandaa éng ti ésiya i égsean na
Espiritu na Diyos, sakay éng
ti ésiya i égsean na espiritu no

kontara ni Cristo.

Mégmahal I Diyos Ta Tolay

7 A kakaguman ko, dapat
négmahalan kitam, da Diyos i
kégébwatan na éya a ugali.
8 Siya a éwan mégmahal ta
kapareho na, éy éwan na be
tukoy i Diyos, da ugali na
Diyos a mégmahal.
9 Saye i katunayana na
Diyos a mahal na kitam:
Pinaange na se i isesa a anak
na ta munduae, a monda
magkaruun kitam ta buhay
a éwan tu katapusan.
10 Ewanék nanulat tungkul
ta pégmahal tam ta Diyos, éng
éwan, i sulat kua, éy tungkul
ta pégmahal na Diyos diki-
tam. Da mahal na kitam
a pinaange na se tu anak
na a mangtubus dikitam ta
kasalanan tam.
11 Nadid, a kakaguman ko,
éng kona sa i pégmahal na
Diyos dikitam, éy dapat ki-
tam be a négmahalan.
12 Enta moy, éwan pabi tu
naketa ta Diyos. Ey maski
éwan tam pabi siya neta, éy
mékiagum dén siya dikitam
éng négmahalan kitam. Sakay
pati éy husayén na i pégmahal
tam ta iba.
13 Nadid, séye i tandaa diki-
tam a mékiagum kitam dén ta
Diyos, sakay siya éy mékiagum
be dikitam: i tandaa éy tu Es-
piritu na a niatéd na dikitam.
14 Ey sikame éy mineta me
dén, sakay ipahayag me na-
did, a Diyos i nagpaangea se
to anak na a méngiligtas ta to-
lay ta mundua.
15 Maski ti ésiya a
mégpahayag a ti Jesus éy anak
na Diyos, éy siya i mékiaguma
ta Diyos, sakay i Diyos éy
mékiagum be diya.
16 Ey sikitam éy tukoy tam a
mahal kitam na Diyos.

Ugali na Diyos a mégmahal
ta tolay; kanya side a
mégmahal ta kapareho de, éy
mékiagum side ta Diyos, sakay
mékiagum be i Diyos dide.
17 Nadid, husayén na Diyos
i isip tama, monda mahalén
tam tu kapareho tam, sakay
ta Diyos; monda éwan ki-
tam méganteng kédemét na
péghukum na Diyos. Da
sikitam éy kapareho kitam ni
Cristo, maski kaye kitam pabi
ta mundua.
18 Kodya i péganteng tama
ta Diyos, éy mahal na kitam ta
mahusay? Sakay éng mahal
tam be siya ta mahusay, éy
éwan kitam méganteng diya.
Eng méganteng kam pabi
diya, éy éwan pabi mahusay
i pégmahal moya diya.

19 Nadid sikitam éy ma-
halén tam i kapareho tam,
dahilan Diyos i neditula a
nagmahal dikitam.
20 Eng mégkagi i maski ti
ésiya a mahal na i Diyos,
sakay méiyamut be siya ta
kapareho na, éy mebuli siya.
Dahilan éng éwan mo maari
a mahalén i kapareho mo
a meeta mo, éy kodya i
péngmahal mo ta Diyos, éy
éwan mo be meta?
21 Saye i utus a nibilin ni
Cristo dikitam: i mégmahal ta
Diyos, éy dapat be a mahalén
na i kapareho na a tolay.

5

Makadaig Kitam Ta Ugali Ta Mundua

1 I maski ti ésiya a méniwala
a ti Jesus i pinilia na Diyos
a tagapagligtas, éy anak side
na Diyos. Sakay i tunay a
mégmahal Nama tam a Diyos,
éy mahalén na be du anak na.
2 Nadid, éng mahal tam i
Diyos, a méniwala kitam ta
utus naa, éy tukoy tam a ma-
hal tam be du anak na Diyos.
3 Ey anya i gemtén tama éng
mahal tam i Diyos? Mani-
wala kitam ta utus na. Ey
éwan be mehirap i utus na,
4 dahilan i bawat anak
na Diyos, éy makadaig side
ta maski anya a ugali ta
mundua a medukés. I
péniwala tam, éy saya i
mégpatibay ta isip tama,
monda makadaig kitam ta
ugali ta mundua.
5 Ti ésiya i makapanalo
ta ugali ta mundua? Tu
méniwala a ti Jesus éy anak na
Diyos.

Te Etélo a Tanda a
Magpatunay Ni Cristo

6 Ti Jesu Cristo i inumangea
ta mundua. Tu tanda no
kédemét na éy dinom, sakay
dige, da bininyagen siya ta
dinom, sakay binumulos tu
dige na to kudos. Bakén a
dinom san i tanda naa, éng
éwan, dige be. I nagpatunaya
ta éya éy Espiritu na Diyos. Ey
katutuhanan i Espiritu.
7 Kanya te étélo a tanda a
mégpatunay ni Jesus, a anak
siya na Diyos.
8 I Espiritu, sakay to dinom
a nipangbinyag diya, sakay
tu dige na to nikate na. Ey
diden ya a étélo, éy nagkaesa
side.
9 Nadid, éng méniwala kitam
ta katunayan na tolay, éy lalo
dén i katunayan na Diyos a
méniwala kitam. Ey tu ételo a
katunayan na, éy ipahayag de
a ti Jesus éy anak na Diyos.
10 Nadid, maski ti ésiya,
éng méniwala siya ta anak na
Diyos, éy tukoy na ta isip na
a tama i péniwala naa. Pero
maski ti ésiya a éwan méniwala
ta éya, éy nangangahulugan
a mebuli i Diyos, da éwan
méniwala to pégpatunay na
Diyos tungkul to anak na.
11 Ey saye i katunayana na
Diyos: inatdinan na kitam ta
buhay a éwan tu katapusan.
Ey i buhay a éya éy gébwat ta
anak na.
12 Siya a nipasakup ta anak
na Diyos éy te buhay a éwan
tu katapusan. Ey siya a éwan
nipasakup ta anak na Diyos,
éy éwan siya tu buhay.

Tu Buhay a Ewan Tu Kata-
pusan

13 Nadid, i sulat ko a éye
éy para dikam a méniwala ta
anak na Diyos. I isulat ko
a éye dikam, éy monda ma-
pospusan moy a talaga a te
buhay kam a éwan tu katapu-
san.
14 Ewan kitam mégalanganin
a umadene ta Diyos a man-
alangin, da tukoy tam dén a
baten na kitam ta agidén tam,
éng manalangin kitam ayun
ta kaluuben na.

15 Ey tukoy tam a katu-
tuhanan ya. Sakay éng ma-
bati na i agidén tam, éy tukoy
tam be a iatéd na dikitam.
16 Nadid, éng te esa dikam
a meta na tu kaguman na a
mégimet ta kasalanan, éy da-
pat ipanalangin na siya, éy at-
dinan siya na Diyos ta buhay
a éwan tu katapusan. Pero éng
mégimet tu kaguman moy ta
kasalanan a magpahiwalay
diya ta Diyos a hanggan, éy
diyan moy siya ipanalangin.
Dahilan te esa a kasalanan
a pahiwalayén na i tolay ta
Diyos a éwan tu katapusan.
17 I maski anya a gimet
a medukés éy kasalanan
ta Diyos. Pero te isesa a
kasalanan a pahiwalayén na
i tolay ta Diyos a hanggan.
18 Tukoy tam a éwan tulos
a mégkasala i tunay a anak
na Diyos, da éalagaan side no
anak na Diyos. Ey éwan maari
a mékialam dide ti Satanas.
19 Tukoy tam a sakup kitam
dén na Diyos. Pero du étanan
a tolay ta mundua éy sakup
dén side na kapangyarian ni
Satanas.
20 Nadid, tukoy tam be
dén a inumange dén se ta
mundua i anak na Diyos. Ey
pinaliwanagen na dén i isip
tama monda mépospusan tam
i tunay a Diyos. Ey nadid, éy
mékiagum kitam dén ta tunay
a Diyos, da mékiagum kitam
be dén ni Jesu Cristo a anak
na. Ey siya i tunay a Diyos.
Ey gébwat diya i buhay a éwan
tu katapusan.
21 Sikam a anéng ko,
umadeyo kam dudu diyos-
diyosan. Ewan dén. Juan.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Juan

1 Gébwat ye ta lakay a taga-
pamahala. Saye i sulat kua
a para ta mahusay a bakés
a pinili na Diyos, sakay du
anak na. Sakén éy mahal
ta kam. Sakay du étanan a
makapospos ta katutuhanan,
éy mahalén de kam be;
2 da nipasakup kitam dén
ta katutuhanan, éy éwan ya
maibut dikitam, a hanggan.
3 Tama tam a Diyos sakay
tu anak na a ti Jesu Cristo,
éy atdinan na kitam ta biyaya
éy ta kapayapaan, sakay kag-
bian na kitam. Ey aguman na
kitam ta péniwala tam ta kata-
tuhanan, sakay ta pégmahal
tam ta kakaguman tam.

Dapat Négmahalan Kitam

4 Sakén, Dada, éy mésahaték
a tahod, da dinemtan ko i
sénganya a anak mo a ménatili
ta tunay a péniwala tam, a
kona to niutus dikitam Nama
tam.
5 Kanya, Dada, i bilin kua
diko nadid, éy négmahalan ki-
tam. Ey éwan ya bigu a utus
i isulat kua nadid diko, éng
éwan, nabati tam dén ya a
nale.
6 Nadid, éng mahal tam i
Diyos, éy méniwala kitam dén
ta utus na. Ey anya i utus
na a nabati moy dén to araw:
négmahalan kam.

Mangilag Kam Du Mégtoldu Ta Mali

7 Nadid, te meadu a tolay
a kinumalat dén ta mundu, a
mégtoldu side ta éwan tama.
Ewan side mégpahayag a inu-
mange se ti Jesu Cristo ta
mundua, a naging tolay. Side
éy kakontara ni Cristo, éy
mégtoldu side ta pégkamali na
tolay.
8 Kanya sikam, Dada, éy
mangilag kam; makay pagka-
malién de kam be. Mangilag
kam, monda éwan masayang
tu ginimet moy a para ta
Diyos, monda makamtan
moy i buu a gantimpala
Nama tam.
9 I maski ti ésiya, éng dagda-
gen na tu pégtoldu ni Cristo,
éy éwan siya sakup na Diyos.
Ewan siya ménatili ta pégtoldu
na a dati. Pero side a ménatili
ta pégtoldu na, éy sakup side
Nama tam, sakay ta anak na.
10 Eng te dumemét dikam
a bakén a na éya i kébil na
a pégtoldu, éy diyan moy
tanggapén ta bile moy; sakay
diyan moy be pansingén.
11 Dahilan i bumati ta kona
sa, éy maging kaguman na ta
gimet na a medukés.
12 Nadid, éy te meaduék
maka pa a kagin dikam, pero
sala ko a isulat ta papelae.
Eng'wan, mégayakék a ange
bumisita dikam, monda
masaya kitam a méguhon.
13 Du anak no wadi
mo a kaguman ko se, éy
mékikumusta side dikam.
Ewan dén. Juan.

Tu Ikatélo a Sulat ni Juan

1 Gébwat ye ta lakay a taga-
pamahala. Saye i sulat kua ni
kadimoy ko a Gayo, a mahal
ko a tunay.
2 Kadimoy, ipanalangin ta
ka a mahusay maka i kala-
gayan mo, a éwan ka tu ladu.
Tukoy ko a matibay dén i
péniwala mua.
3 Melubhaék dén a sahat,
Gayo, to kédedemét se na
sénganya a top tam, da niba-
heta de diyakén a matapat
ka dén a mahusay ta péniwala
tam. Saya i ugali mo a palagi.
4 Saye i kasahatan kua,
bagay mébati ko a ménatili du
anéng ko ta katutuhanan.

Mahusay Ti Gayo

5 Kadimoy, tu nipang-
tulung mo du top tam ta
péniwala, maski éwan mo
side natenggi, éy saya i
katunayana a matapat ka.
6 Side, kédemét de se a
gébwat ta bile mo, éy nagpatu-
nay side dikame ta simbaan
ta éye tungkul ta kabaitan mo
dide. Kanya lalo a mahusay
éng matulungan mo pa side
ta kailangan de, éng tumulos
man dén side diko. Da side
i méglebut a mégtoldu ta
tungkul ni Cristo.
7 Uméange side ta bawat
banuwan, a mégpahayag ni
Cristo, sakay sala de a tu-
manggap ta tulung na tolay a
éwan méniwala ni Cristo.
8 Kanya sikitam a méniwala,
éy dapat tulungan tam side
ta kabuhayan de, monda
sikitam be i katulung dia ta
tarabaho de ta Diyos.

Ti Diotrepes Sakay Ti Demetrio

9 Nadid, Gayo, éy ni-
patawed ko dén tu sulat ko
a esa ta gurupu mo ta ina
ta simbaan moy. Pero ti
Diotrepes éy pinabayan na
dén, da siya éy gustu na a siya
i tagapamahala ta simbaan
moy ta ina.
10 Pero sakén, kédemét
ko sina éy ikagi ko i étanan
a ginimet na a medukés,
sakay tu medukés a upos na
dikame, sakay tu kagi na a
mebuli. Sakay i kasalanan
ni Diotrepes a iba, éy éwan
na tanggapén du top tam a
mégtoldu éng dumemét side
diya. Sakay pati éy sésawayén
na be i iba a kaguman moy
éng tanggapén de side. Gustu
na a paibutén na side ta
simbaan.
11 Kadimoy ko, diyan
ka umaheg ta medukés a
ugali, éng 'wan ahigén mo
i mahusay. Tu mégimet ta
mahusay a ugali, éy sakup
siya na Diyos, sakay tu
mégimet ta medukés a ugali,
éy éwan na tukoy i Diyos.
12 Tungkul ni Demetrio, éy
mégkagi i étanan a mahusay
siya a lélake, da umayun
siya ta katutuhanan. Sakay
sikame be éy mégpatunay
kame a mahusay siya. Ey
tukoy moy a katutuhanan i
kagi mia.

13 Te meaduék maka pa a
kagin diko, pero sala ko a isu-
lat ta papelae.
14 Umasaék a magketa kita
agad, monda magkauhon
kita ta mahusay.
15 Umange maka diko i ka-
payapaan. Du kadimoy mo ta
éye éy mékikumusta diko. Iku-
mustaék mo du kadimoy ta ta
ina. Ewan dén. Juan.

Tu Sulat ni Hudas

1 Gébwat ye ni Hudas, a utusan ni Jesu Cristo, a wadi be ni Santiago. Saye i sulat kua du pinili na Diyos a maging tolay na. Side ya i mahala Nama tam a Diyos. Sakay side ya i éalagaana ni Jesu Cristo.

2 Kagbian kam maka na Diyos, a édse maka dikam ta mahusay i kapayapaan, sakay ta pégmahal na Diyos.

Tungkul Du Mebuli a Mégtoldu

3 Sikam a kékadimoy ko. Talagaék a manulat dikam tungkul to péngiligtas dikitam no te sakup dikitam. Pero nabati ko a dapat ko pa a isulat dikam, monda hatulan ta kam a sumuway ta pégtoldu na tolay a kontara ta péniwala tam. Nipaliwanag dén na Diyos i katutuhanan ta tolay na; éy éwan maari a palitan ya na tolay.

4 Dahilan éy te tolay a éwan mékidiyos a nékiagum dén dikitam; éy éwan tam san side napansing. Side éy idelan de ti Panginoon Jesu Cristo a Amo tam. Ey nadid éy palitan de maka i dati a baheta a tungkul ta kagbi na Diyos ta tolay. I katuwirana no ugali de a medukés éy éwan kan magparusa i Diyos ta tolay ta kasalanan de, da mebait kan siya. Pero te dati a kagi ta kasulatan tungkul ta parusa a makamtan na kona sa a tolay.

5 Nadid, maski tukoy moy dén a dati a ugali na Diyos a mégparusa, éy ipaala-ala ko man dén dikam i ginimet na a éye: éng kodya a inagaw na Diyos du lahi ni Israel to te hirap de, a pinaluwas na side ta Egipto. Pero to nipangagaw na dide, éy pinuksa na du éwan méniwala diya.

6 Sakay tandaan moy be du anghel to araw a inumidel to tungkulin de, a gininanan de i édsean dia ta langet. Ey nadid nipihesu dén side na Diyos ta mediklém a lugar, a ginapus na side ta kadena a éwan méukad. Ey niwahak na sa side hanggan ta aldew a péghukum.

7 Sakay tandaan moy be i banuwan na Sodoma sakay Gomora, sakay du banuwan ta palebut dia. Du tolay sa éy inaheg de du anghel a bastos, a néngibébi side sakay néngilélake. Sakay i ugalia du lélake sa, éy melétog side ta kapareho de a lélake. Ey pinarusaan side na Diyos a pinuksa na side ta apoy. Ey saya i tandaa a para ta étanan, a te apoy a iba a éwan maédéédép. Ey saya i pégparusaan na Diyos.

Nadid, diden ya a étélo a nilagip ko, éy saya i katunayana a ugali na Diyos a mégparusa.

8 Nadid, diden ya a tolay a nékiagum dikitam, a mégtoldu ta mali, éy kona be sa i ugali de. Da éwan side makapospos, éy paduksén de i bégi dia. Sakay idelan de i kapangyarian na Diyos dide.

Sakay dédustaén de du anghel
na Diyos ta langet.
9 Pero entan moy ti Migel
a mataas a anghel; maski
da anghel siya, éy éwan sa
kona i ugali na. Nagpasuway
side ti Satanas to araw to
bangkay ni Moises, éng ti
ésiya i makaalapa diya. Ey
maski da naglébug side, éy
méganteng ti Migel a mang-
dusta ni Satanas. Basta i ki-
nagi na sana, éy "Sawayén ka
maka na Diyos."
10 Pero diden ya a tolay a
mégtoldu ta mali, éy dustaén
de i éwan de tukoy. Koman
san side i hayup, da sugsugén
de san tu katutubu de a ugali
a medukés. Ey saya i ma-
makatea dide.
11 Kagbi side. Inaheg de
tu ugali ni Kain. Sakay ina-
heg de tu kasalanan ni Bal-
aam, monda makaalap side
ta kuhata. Pero ipabunu side
na Diyos a kapareho ni Kore,
to pégidel de Kore ta kapang-
yarian ni Moises.
12 Diden ya a mégtoldu ta
mali, bagay mékidipon side
dikam ta pégmiting moy,
éy paduksén de tu péngan
moy, da medukés tu ugali
de. Ewan side tu sanike.
Makasarili san side. Koman
side i kuném a éwan tu
kabuluhan, da éwan tu lasén a
uden. Kapareho side na kayo
a éwan mégbunga. Kapareho
be side na kayo a minate a
tulos nabuwal.
13 Kapareho be side na
dikél a tagmék, da i gimet dia
a medukés, éy koman i melégi
a bugak na tagmék a éwan
tu pasa. Kapareho be side
no biton a gininanan na tu
édsean na. Pero nipaghanda
dén side na Diyos ta medukés
a mediklém a lugar. Ey
saya i pégiyanan de a éwan tu
katapusan.
14 Enta moy ti Enok a ika-
pitu dén a salin ni Adan. Siya i
nanghulaa to araw ta tungkul
diden ya a mégtoldu ta mali. I
kinagi naa, éy "Tandaan moy,
dumemét se i Panginoon, a
kaguman na du libu-libu a
anghel na a banal.
15 Ey maghukum siya du
étanan a tolay," kagi na.
"Hukumén na du étanan a te
kasalanan a éwan mékidiyos,
dahilan to gimet de a labag
diya. Sakay parusaan na be
side, dahilan to kinagi de a
medukés a kontara diya."
16 Nadid, diden ya a
medukés a tolay a mégtoldu
ta mali, éy palagi side a
mégpintas, a méiyamut side
ta suwerte de. Sugsugén
de san i maski anya a
gustu de a medukés. Sakay
mégpépalaluén side. Sakay
manuyu síde du iba a monda
maloko de side.
17 Nadid sikam a kékadimoy
ko, éy alélahanén moy tu ki-
nagi dikam du apostol ni Jesu
Cristo to éya.
18 Tu kinagi de dikam, éy
kédemét na iba a panahun,
éy te mangloko dikam a to-
lay dahil ta péniwala moy.
Gemtén de san tu ugali de a
medukés.
19 Side kan i magimet ta
pégkahiwahiwalay na tolay.
Ewan égse dide i Espiritu na

Diyos, éng 'wan sugsugén de
san i ugali ta mundua.
20 Pero sikam, a kékadimoy
ko, patibayén moy tu péniwala
moy ta tunay a pégtoldu. Man-
alangin kam ta pamag-itan
na tulung na Banal a Espiritu.
21 Manatili kam ta pégmahal
na Diyos dikam, hanggan
méguhay kam ta Pangi-
noon tam a Jesus Cristo a
magkaluub dikam ta buhay
a éwan tu katapusan, dahil ta
kagbi na dikitam.
22 Kagbian moy du
mégalanganin ta péniwala tam.
Agawén moy side ta apoy.
23 Nadid, te iba be a tolay a
dikél i kasalanan de. Kagbian
moy side, pero mangilag kam
dide, a idelan moy tu ugali de.
Makay pagkamalién kam na
ugali de a medukés.
24-25 Nadid i isesa a Diyos
a mangiligtas dikitam, éy
siya i mégalagaa dikam a
monda éwan kam magkasala.
Siya i magpaadenea dikam
ta harap na ta langet, a
pakasayaén na kam. Ta
pamag-itan ni Jesu Cristo a
Panginoon tam, éy tanyag
dén i Diyos a siya i mataasa.
Sakay dikél i kapangyarian
na. Saya i katutubu na a
sapul to sapul, a hanggan
nadid, a éwan tu katapusan.
Ewan dén. Hudas.

Tu Pahayag ni Jesu Cristo a Nisulat ni Juan

1 Saye i pahayaga a niatéd
na Diyos ni Jesu Cristo,
monda tulos ti Cristo a
méngipahayag du méniwala
diya, éng anya i adene dén a
dumemét. Ey tulos ni Cristo
a nipaange na to anghel na ti
Juan a méngipahayag diya. Ti
Juan a utusan na.
2 Ey sakén éy ti Juan. Sakén
a mismo i nanulata ta éye.
Nadid éy nipahayag ko dén i
étanan a mineta ko. Saye i
ipahayag kua a kagi a gébwat
ta Diyos, at sakay gébwat be ta
katutuhanan a nipahayag ni
Jesu Cristo.
3 Masuwerte i magbasa ta
libru a éye. Sakay du mégbati
ta hula a éye, a sugsugen de,
éy masuwerte be side. Da
adene dén i panahun a maga-
nap i étanan a nisulat ko a éye.
4 Gébwat ye ni Juan. Saye
i sulat kua du tolay ta pitu a
simbaan ta Asia:
Atdinan kam maka na
Diyos ta biyaya sakay ta
kapayapaan. Siya i te buhay
sapul to sapul, a hanggan
nadid, a éwan tu katapusan.
Pati i Banal a Espiritu a édse
ta harap na Diyos. Siya i te
pitu a tungkulin.
5 Sakay ti Jesu Cristo.
Ti Cristo i mégpatunaya ta
katutuhanan. Siya i neditol
a nabuhay a huway. Siya
i mataasa dudu hari ta
mundua.
Mahal kitam ni Cristo. To
nikate na, éy nilibri na ki-
tam ta kasalanan tam, dahil
to digi na a nebulak.
6 Sinakup kitam ni Cristo
ta kaharian na, a sikitam i
purién na, a manalangin ki-
tam Nama na a Diyos. Siya
san i purién na tolay. Siya san
i te kapangyarian a éwan tu
katapusan. Kona sa.
7 Tandaan moy, ta kédemét
na éy édse siya ta kuném. Ey
meta siya na étanan. Pati du
nagpabikal diya to gayang,
éy meta de be siya. Ey
dahil diya, éy magsanget i
étanan a tolay ta mundua,
dahil ta parusa na dide. O,
magkakuna ngani sa.
8 "Sakén i neditula ta
étanan," kagi na Diyos, "Sakay
sakén i katapusana." Siya
i Panginoon a makapang-
yarian. Siya i te buhay sapul
to sapul, a hanggan nadid, a
éwan tu katapusan.

Neta Ni Juan Ti Cristo

9 Sakén éy ti Juan a top moy.
Sakén i kaguman moy ta hi-
rap tam, sakay ta kaharian na
Diyos, sakay ta pégtiis tam. Ey
kaguman tam be ti Jesus ta
éya a hirap. Nadid, sakén, éy
nibuték ta puduk na Patmos
dahil to pégpahayag ko ta kagi
na Diyos sakay ni Jesus.
10 To esaék dén a simba ta
éya, éy te nanyari diyakén:
Nipaisip diyakén na Espiritu
na Diyos, a tulos nabati ko ta
adég kua i boses a mebakség,
a koman i ténog na tambuli.

11 I kinagi naa diyakén éy
“Isulat mo dén i étanan a meta
mo, a ipatawed mo du pitu a
simbaan. Ipatawed mo,” kagi
na, “du méniwala ni Jesus a
édsa ta Epeso, sakay du taga
Esmirna, sakay du taga Perg-
amo, sakay du taga Tiatira,
sakay du taga Sardis, sakay
du taga Piladelpia, sakay du
taga Laodisea.”
12 Nadid, pékabati ko ta éya,
éy sinuleg ko, monda meta ko
i négkagia diyakén. Ey tu neta
ko éy pitu a simbu a gintu.
13 Sakay to lubuk du simbu
éy naketaék be sa ta koman
i lélake. Te badu siya a atak-
dug, sakay te bédbéd ta hako
naa i gintu.
14 Koman i bulak i kalatak
na buk naa, a melélatak a
tahod. At saka i mata naa, éy
medédingat a koman i apoy.
15 Sakay i tikéd naa, éy
mégdiléng-diléng a koman i
tanso a tinunaw ta apoy.
Sakay i boses naa éy koman
i pahungupong na dinom.
16 Sakay te kébilan na i pitu
a biton ta kamét naa. Ey
linumwas ta labi naa i ispada
a magtembang i tadém naa. I
mata naa éy makadile a ka-
pareho na bilag éng tanghali.
17 Nadid, péketa ko diya, éy
minalugmukék to tikéd na, a
komanék i pate. Pero kembi-
lanék na a kinagi na a, “Diyan
ka méganteng, Juan, Sakén i
neditol ta étanan, at sakén i
katapusana.
18 Sakén i nabuhaya,” kagi
na. “Entan mo, minateék,
pero nabuhayék dén nadid a
éwan tu katapusan. Sakén i te
kapangyarian ta kamatayan
sakay ta Dinatagen.
19 “Kanya nadid, Juan,”
kagi na, “éy isulat mo dén i
étanan a mineta mo nadid,
sakay na ipeta kua diko a
manyari ta esa a panahun.
20 Mara, i kahulugen na
pituae a biton a te kébilan
ko, éy side ye di pitu a taga-
pamahala ta pitu a simbaan
ta Asia. Sakay di pituae a
simbu,” kagi na, “mara side
ye du pitu a simbaan.”

2

Tu Sulat To Simbaan Ta Epeso

1 Nadid, kinagi no lélake
diyakén, a “Isulat mo ye to
tagapamahala to simbaan ta
Epeso:
“Saye i peekagia ni Jesus.
Siya i te kébila to pitu a biton.
Siya tu méglakad ta lubuk no
pitu a simbu a gintu:
2 “Napospusan ko dén i
gégemtén moya,” kagi na.
“Tukoy ko dén i étanan a
tarabaho moy a mahigpit,
éy ta pégtiis moya. Sakay
tukoy ko be a inidelan moy
i medukés a tolay. Sakay
du mégwari-wari a apostol, éy
pinuhubaan moy dén side, a
pinatunayan moy a mebuli
side.
3 Tukoy ko a matiyaga kam,
a nagtiis kam ta hirap alang-
alang diyakén. Sakay éwan
kam nanghina tu isip.
4 Pero, te kasalanan kam
pabi diyakén, da éwanék moy
mahalén a masiyadu, a kona
to dati.

5 Kanya, alélahanén moy tu
dati a kalagayan moy, a pag-
sisian moy i medukés a gimet
moy. Sakay gemtén moy a
huway tu dati a gimet moy to
ditol. Eng éwan kam magsisi,
éy umangeék sina a ibutan ko
ta édsean moya i simbu moya.
6 "Pero sé' man dén ye
i napuri kua dikam, da
kéiyamutan moy be a kona
diyakén i ugalia du Nikolaita
a medukés.
7 "Eng mékabati kam, éy
baten moy i kékagin na Banal
a Espiritu du simbaan!
"Du éwan madaig na
medukés ta mundua, éy
atdinan ko side ta karapatan
de a méngan ta bunga no
kayo a makabuhay, a édse ta
kaharian na Diyos."

Tu Sulat To Simbaan Ta Esmirna

8 Nadid, kinagi na man dén
diyakén, a "Isulat mo ye to
tagapamahala to simbaan ta
Esmirna:
"Saye i peekagia ni Jesus.
Siya i neditula ta étanan, at
sakay siya i katapusana. Siya
i minatea sakay siya be i
minabuhay a huway.
9 "Napospusan ko dén i hi-
rap moya," kagi na, "da pobre
kam a tahod (pero te kaya-
manan kam ta langet). Na-
pospusan ko be i pégpintas
dikam du Judeo. Kagi de a
Judeo side a sakup kan side
na Diyos. Pero éwan, da sakup
side ni Satanas!
10 Diyan kam méganteng
ta pagdanasan moy a hirap
a adene a dumemét dikam.
Baten moy, ipepihesu ni
Satanas i sénganya dikam,
monda puhubaan na kam.
Ey maghirap kam ta sapulu a
aldew. Basta manatili kam a
matapat diyakén, hanggan ta
ikate moy, éy atdinan ta kam
ta gantimpala moy, a buhay
a éwan tu katapusan.
11 "Eng mékabati kam, éy
baten moy i kékagin na Banal
a Espiritu du simbaan. Du
éwan madaig na medukés
ta mundua, éy éwan side
magdanas ta ikaduwa a
kamatayan."

Tu Sulat To Simbaan Ta Pergamo

12 Nadid, kinagi no lélake
diyakén, a "Isulat mo ye to
tagapamahala to simbaan ta
Pergamo:
"Saye i peekagia ni Jesus.
Siya i te ispada ta magtem-
bang tu tadém:
13 "Napospusan ko i
pégiyanan moya," kagi na, "a
mesibét i kapangyarian ni
Satanas ta banuwan moya.
Ey maski kona sa, éy ménatili
kam a matapat diyakén.
Sakay éwan moy inibutan tu
péniwala moy diyakén, maski
binunu de ti Antipas ta édsean
ni Satanas ta banuwan moya.
Siya i matapata a utusan ko a
nagpatunay diyakén.
14 Pero te sénganya kam
pabi a kasalanan diyakén,
da te sénganya dikam a
suméunud ta pégtoldu ni
Balam. Ti Balam i néngitoldua
ni Balak to éya, a pagkasalaén
na du Israel, da tinolduan
side ni Balak a méngan ta

kanén a niatéd de ta diyos-
diyosan. Sakay tinolduan
na be side ta péngibébi éy ta
péngilélake.
15 Sakay te sénganya be
dikam a suméSunud ta
pégtoldu du Nikolaita.
16 Kanya pagsisian moy a
ibutan moy i kasalanan moy.
Eng éwan kam magsisi, éy
umangeék sina a hukumén
ko du tolay ta ina dikam ta
ispadaa a luméluwas ta labi
kua.
17 “Eng mékabate kam, éy
baten moy i kékagin na Banal
a Espiritu du simbaan. Du
éwan madaig na medukés ta
mundua, éy atdinan ko side
ta te liso a kanén a gébwat
ta langet. Ey atdinan ko be
i bawat esa dide ta melatak
a bito a te sulat a ngahen a
bigu. Ey éwan tu iba a maka-
pospos ta ina a ngahen, éng
éwan tu néngiatdinan san.”

Tu Sulat To Simbaan Ta Tiatira

18 Nadid, kinagi man dén
no lélake diyakén, a “Isulat mo
ye to tagapamahala to sim-
baan ta Tiatira:
“Saye i peekagia no anak
na Diyos. Siya i te mataa a
medédingat a koman i apoy.
Sakay siya i te tikéda ta
mégdiléng-diléng a koman i
tanso.
19 “Napospusan ko dén i
gégemtén moya,” kagi na,
“sakay ta pégmahal moy
diyakén sakay ta pégtapat
moy diyakén. Tukoy ko be i
pégtulung moy ta iba sakay na
pégtiyaga moy. Sakay tukoy
ko be a lalo dén a mahusay i
gimet moya nadid kesira to
neditol.
20 Pero saye i hinanakit
kua dikam: bakit pinakul-
taden moy tu bébe a ti Hese-
bel a mégtoldu du kakagu-
man moy? Lélinlangén na
du utusan ko a méngibébi at
méngan ta kanén a iatéd ta
diyos-diyosan. Mégwari-wari
siya a gébwat i pégtoldu na ta
Diyos.
21 Inatdinan ko dén i éya
a bébe ta tama a panahun a
monda magsisi siya ta ugali
na a bastos, pero éwan siya
mégbagu.
22 Kanya nadid, éy pa-
datayén ko siya to kama
na. Pati du méngibébi diya
éy pagdanasén ko side ta
mahigpit a hirap de éng éwan
side magsisi ta médukés a
gégemtén de diya.
23 Sakay pati, éy bunon ko
du anak na, monda mapos-
pusan du simbaan a sakén
san i nakapospusa ta isip na
tolay. Monda mapospusan
de a gégantian ko i bawat esa
dikam ayun ta gimet moya.
24 “Pero sikam a iba ta
Tiatira a éwan méniwala
ta medukés a pégtoldu ni
Hesebel, éy éwanék tu idagdag
a utus dikam. Da sikam,
éy éwan kam nagadal ta
magkadisalad kan a lihim ni
Satanas.
25 Basta i utus kua dikam,
éy manatili kam ta péniwala
moya hanggan éwanék
dumemét.
26-27 Du éwan madaig na
medukés ta mundua, sakay
du mangtupad ta kaluuben

ko a hanggan ta katapusan, éy atdinan ko side ta kapangyarian a kona to niatéd diyakén Nama ko. Gemtén ko a side i mamamahala du banubanuwan ta mundua. Magmayor side du banubanuwan ta mahigpit, a péparusan de side a hanggan madurug side a koman i kédurug na binga.

28 Sakay atdinan ko side ta talang-umaga; samakatuwid éy buhay a éwan tu katapusan.

29 "Eng mékabati kam, éy baten moy i kékagin na Banal a Espiritu du simbaan."

3

Tu Sulat To Simbaan Ta Sardis

1 Nadid, kinagi man dén no lélake diyakén, a "Isulat mo ye to tagapamahala to simbaan ta Sardis:

"Saye i peekagia ni Jesus. Siya i pégiyanan na Banal a Espiritu a te pitu a tungkulin. Siya i te pitu a biton.

"Napospusan ko dén i gégemtén moya," kagi na. "Kagi de a buhay kam dén, pero para diyakén éy pate kam dén!

2 Kanya nadid, éy mangilag kam, a patibayén moy i péniwala moya, da adene dén a maglipas. Neta na Diyos a éwan pabi naganap i gégemtén moya a para diya.

3 Isipén moy tu nabaheta moy a tinanggap moy to éya. Sugsugén moy ya, sakay ibutan moy tu gégemtén moy a medukés. Eng éwan kam mangilag, éy demtan ta kam a bigla a talaga. Ey éwan moy mapospusan i oras a kédemét ko.

4 "Pero te sénganya sina dikam ta Sardis a éwan tu kasalanan. Mara éwan de hinupitan i badu dia ta medukés a ugali ta ina. Kumuyoyog ya side diyakén a te solot side ta melatak, da mahusay side.

5 Ey du éwan madaig na medukés ta mundua, éy pégbaduén ko side ta melatak, a tanda ya a banal side. Sakay éwan ko ibutan i ngahen de to libru a listaan na ngahen na mabuhay a éwan tu katapusan. Sakay ipagtapat ko side Nama ko sakay du anghel na, a side i sakup kua.

6 "Eng mékabati kam, éy baten moy i kékagin na Banal a Espiritu du simbaan."

Tu Sulat To Simbaan Ta Piladelpia

7 Nadid kinagi na man dén diyakén, a "Isulat mo ye to tagapamahala to simbaan ta Piladelpia:

"Saye i peekagia no banal a lélake a pégkatiwalaan tam. Siya i te kapangyarian ta kaharian ni Dabid. Ewan tu makasaway ta pasdépén na ta kaharian na, at sakay éwan tu makasdép to pintuan éng éwan na pakultaden.

8 "Napospusan ko dén i gégemtén moya," kagi na. "Tukoy ko a maski mehina i kapangyarian moy, éy sinunud moy dén i pégtoldu kua. Sakay éwanék moy pinabayan. Ey nadid éy

binukasan ko dén i pintuan
ko ta harap moya. Ey éwan tu
makasaway dikam a somdép.
9 Entan moy, padulugén ko
dikam du tolay a sakup ni
Satanas, sakay paluhudén ko
side ta harap moya. Mégwari-
wari side a Judeo side a
méniwala ta Diyos, pero éwan.
Ipeta ko dide a sikam i mahal
kua.
10 "Ey nadid, da tinupad
moy dén i niutus kua dikam a
nagtiyaga kam, éy agawén ta
kam be ta hirap a dumemét
ta mundua. I éya a hirap i
pangpuhuba ta étanan a tolay
ta mundua.
11 Dumeméték agad. Kanya
manatili kam ta péniwala
moya diyakén monda éwan
tu makaagew ta gantimpala
moya.
12 Du éwan madaig na
medukés ta mundua éy
gemtén ko side a manatili
a pirmi ta pégiyanan na
Diyos, a éwan side maibut ta
éya, maski nikésiya. Sakay
tandaan ko side ta ngahen na
Diyos ko. Sakay tandaan ko
side a side i sakup na bigu a
Jerusalem a dumibi a gébwat
ta Diyos. Sakay tandaan ko
side ta ngahen ko a bigu.
13 "Eng mékabate kam, éy
baten moy i kékagin na Banal
a Espiritu du simbaan."

Tu Sulat To Simbaan Ta Laodisia

14 Nadid, kinagi no lélake
diyakén a huway, a "Isulat
mo ye to tagapamahala to
simbaan ta Laodisia:

"Saye i peekagia no mat-
apat a mégpatunay ta katu-
tuhanan. Siya i kégébwatan na
étanan a nilalang na Diyos.
15 "Napospusan ko dén i
gégemtén moya," kagi na.
"Tukoy ko a éwanék moy
kéiyamutan. Pero éwanék
moy be mémahalén. Maano
maka éy kaiyamutanék moy,
o dikaya éy mahalénék moy.
16 Pero nadid, éwanék moy
kéiyamutan sakay éwanék moy
be mahalén. Basta éwanék
moy isipén. Kanya isopha ta
kam ta labi kua.
17 Sikam, éy kagi moy a
mayaman kam, a sagana
kam ta étanan. Pero éwan, da
éwan moy tukoy a kakakagbi
kam, sakay pobre kam, sakay
buhék kam, sakay uba kam.
18 Kanya i bilin kua dikam,
éy mangalap kam diyakén
ta tunay a kayamanan moy,
monda mayaman kam a
talaga. Sakay mangalap
kam be diyakén ta melatak a
damit a takléb na bégi moya,
da makasani-sanike. Sakay
mangalap kam diyakén ta
gamot na mata moya, monda
maketa kam.
19 "Tandaan moy, pag-
inglan ko du étanan a tolay
ko a mahal ko, a parusaan
ko side. Ey purusaan ta kam
be éng éwan moy ibutan tu
ketamad moy diyakén, sakay
éng éwan kam magsisi.
20 Entan moy, te taknégék
ta luwas na pintuan a
mégtétuktukén. Eng batenék
na maski ti ésiya, a bukasan
na i pintuan na, éy somdépék

ta pégiyanan na, sakay maga-
gum kame ta mahusay.
21 Du éwan madaig na
medukés ta mundua, éy
atdinan ko side ta kapang-
yarian, a kaguman ko side
a maghari. Kona sa Tama
ko diyakén, a kagumanék na
be a méghari, da nadaig ko i
mundua.
22 "Eng mékabati kam, éy
baten moy i kékagin na Banal
a Espiritu du simbaan."

4

Tu Neta Ni Juan Ta Langet

1 Nadid, kétapos na éya, éy
linameng ko a huway, éy neta
ko ta langet i bukas a pintuan.
Sakay nabati ko a huway tu
boses a koman i ténog na
tambuli, a kinagi na diyakén,
a "Sumangkay ka se. Ipeta
ko diko i manyari ta esa a
panahun."
2 Nadid, éy nipaisip
diyakén na Espiritu na Diyos
éy neta ko ta langet i bangko
a édsean na Diyos a méghari.
3 Tu mudet na Diyos éy
mégdiléng-diléng a kapareho
na mahalaga a bito. Sakay
te balaghari ta palebut no
bangko, a asul i kolor naa.
4 Sakay pinalebutan siya
na bangko a duwapulu éy
ta épat, a pégiknuden du
matétanda a duwapulu be
éy ta épat. Te badu side a
magkalatak, sakay te kurona
side a gintu ta ulo dia.
5 Te sumésiklab a ki-
lat a gébwat to bangko
a pégiknuden na Diyos, a
kasabay i mebakség a kéduh.
Te pitu a medingat a sulo to
harap no bangko na Diyos.
Ey side ya i pitu a tungkulin
na Banal a Espiritu na Diyos.
6 Ey te édsa be to harap
no bangko i koman i diget
a melélekmang a koman pa i
salaming.

Ey te épat be a hayup ta
palebut no bangko na Diyos,
a putat ta mata i harap dia éy
ta adég dia.
7 Tu neditol a hayup éy ko-
man i liyon. Tu ikaduwa a
hayup éy koman i baka. Tu
ikatélo éy te mudet a koman
i tolay. Sakay tu ikaépat a
hayup éy koman i sébed a
uméegbéh.
8 Tégénném side ta pakpak.
Sakay putat ta mata i bégi na
bawat esa dide, ta lubuk éy
ta luwas. Ewan tu bagu i
pégkanta dia, maski aldo éy ta
kélép. I kanta dia, éy

"Banal a tahod i Panginoon
Diyos a makapang-
yarian ta étanan. Siya
i te buhay sapul to sa-
pul, a hanggan nadid,
a éwan tu katapusan."

9 Mégkékantaén du épat
a hayup ta puri ta Diyos,
sakay na kemahal na, sakay
na pégpasalamat de diya. I
pégkantaan dia, éy tu mégiknud
to bangko. Siya i te buhay a
éwan tu katapusan. Ey bagay
mégkanta side diya,
10 éy dumédapa diya du
duwapulu éy ta épat a
matétanda, a sumésamba side
diya. Siya i te buhay a éwan tu
katapusan. Sakay itogpal de

du kurona de ta harap naa, a
kékagin de a,
11 “Siko a Panginoon me
a Diyos! Kailangan
éy purién na tolay i
kemahal mo sakay na
kapangyarian mua,
da siko i naglalanga
ta étanan. Sakay
nilalang mo side ayun
ta kaluuben mo.”

5

Tu Kasulatan Sakay Tu Tupa

1 Nadid éy neta ko i Diyos
a te eknud to bangko, a te
kébil siya a kasulatan. I papel
a te kébilan na éy te sulat ta
harap éy ta adég. Pero éwan
tu makabuklat, da kempétan
ta pitu a képét.
2 Sakay neta ko be i mesibét
a anghel a kinagi na ta
mebakség, a “Ti ésiya i maaria
a mangsida du képét sakay
mangbuklat ta kasulatan?”
3 Pero éwan tu minaketa ta
langet éy ta luta éy ta disalad
na luta ta makapagbuklat ta
kasulatan, a monda meta i
lasén na.
4 Kanya sakén, éy
nagsangeték ta mahigpit, da
éwan tu meeta a maari a
mangbuklat ta ina.
5 Pero nadid, kinagi
diyakén no matanda a esa, a,
“Diyan ka mégsanget. Entan
mo ti Jesus ina. Siya i
ngéngahinan de a liyon, a
gébwat ta lahi ni Huda, a apo-
apo siya ni Dabid. Siya éy
nanalo dén. Kanya siya i te
kapangyarian a mangsida ta
pitu a képét, sakay mangbuk-
lat ta kasulatan.”
6 Nadid, to pégkagi no
anghel ta éya, éy naketaék
ta esa a Tupa a te taknég to
lubuk du matétanda. Sakay
to bangko na Diyos, sakay du
épat a hayup. Samakatuwid
éy ti Jesus dén ya. Ey mineta
ko a te pilat bale, a koman
i te namuno diya. Te pitu
siya a saduk, sakay te pitu
be a mata, a side ya du
pitu a tungkulin na Espiritu
na Diyos a pinaange na ta
mundua.
7 Nadid, inumadene tu
Tupa ta Diyos to bangko,
sakay inalap na tu kasulatan
a te kébilan na.
8 To péngalap na ta éya,
éy dinumapa diya du épat
a hayup, sakay dinumapa
be diya du duwapulu éy ta
épat a matétanda. Te kébil i
bawat esa dide ta pégtogtogen
sakay ahung a gintu a putat
ta suub. Tu suub, éy saya i
halimbawaa na panalangin
na tolay na Diyos.
9 Nadid, kékantaén de i
kanta a bigu, a i kagi dia, éy
“Siko i maari a mangalap ta
kasulatan, sakay siko
be i maari a mangsida
ta pitu a képét na a
seradu na. Da siko,
éy binunu de ka dén,
éy dahil to nikate mo,
éy tinubus mo i tolay
a para ta Diyos, tolay
a gébwat ta étanan
a lahi ta mundua,
sakay ta étanan a
banubanuwan, sakay
kanikanya a salita.

10 Sinakup mo side ta kaharian na Diyos, a side i magpuri
ta Diyos, a manalangin diya."
11 Nadid, kélameng ko a
huway, éy nabati ko i meaadu
a libu-libu a anghel. Te
taknég side to palebut no
bangko na Diyos, sakay du
hayup, sakay du matétanda.
12 Kinagi de ta medegsén, a
"I Tupa a binuno, éy kailan-
gan éy purién na tolay
i kemahal na ugali na.
Siya i maaria a te ka-
pangyarian, sakay
kayamanan, sakay
karunungan!"
13 Nadid, nabati ko i étanan
a nilalang na Diyos a mégpuri
diya. Du étanan ta langet,
sakay ta luta, sakay ta dis-
alad na luta, sakay ta diget, éy
mégpégpuri side diya. I kinagi
dia, éy
"Purién na tolay i Diyos
a méghari, sakay tu
Tupa. Purién de i
kemahal na ugali de
sakay na kapang-
yarian de, a éwan tu
katapusan."
14 Ey nadid, kinagi du épat
a hayup, a "kona sa." Ey du
matétanda, éy dinumapa side,
a sinumamba side diya.

6

Péngisida No Tupa To Pitu a Képét

1 Nadid, neta ko a sinida
no Tupa tu neditol a képét to
kasulatan. Sakay nabati ko
a mégkagi tu esa a hayup a
koman i kabakség na kéduh, a
"Kadon se," kagi na.
2 To pégkagi na ta éya, éy
neta ko a linumitaw i kabayo
a melatak, a te sakayan na te
kébil ta busog. Inatdinan siya
ta kurona, a tulos hinumek-
tat siya a ange mangdaig to
kalaban na.
3 Nadid, sinida no Tupa tu
ikaduwa a képét to kasula-
tan, éy nabati ko i kagi no
ikaduwa a hayup, a "Kadon."
4 Ey to pégkagi na ta éya, éy
linumitaw man dén i kabayo
a esa, a medideg. I te sakaya
ta éya, éy inatdinan siya a
te kapangyarian a magsapul
ta gera ta mundua, monda
négpatayan i tolay. Esa a dikél
a sondang i niatéda diya.
5 Nadid, péngsida no Tupa to
ikatélo a képét, éy nabati ko a
kinagi no ikatélo a hayup, a
"Kadon." To pégkagi na ta éya,
éy te kabayo sa a mengitet a
mineta ko, a te sakayan na te
kébil ta timbangan.
6 Sakay nabati ko i koman
i ténog a gébwat to édsean du
épat a hayup, a kinagi na diya,
a "Gemtén mo a esa san a
takal a pahay i mabugtunga
du tolay to upa de ta magha-
pun. Sakay étélo san a takal a
maes i mabugtunga to upa de
ta maghapun. Pero diyan mo
halagaan i langis éy ta alak,"
kagi na.
7 Nadid sinida no Tupa tu
ikaépat a képét to kasulatan,
a tulos nabati ko tu kagi no
ikaépat a hayup, a "Kadon."
8 To pégkagi na ta éya,
éy neta ko sa i kabayo a
esa, a putla i kolor naa. I
ngahina na sakaya na éya
éy ti Kamatayan. Sakay

i kaunonoda na éya éy ti
Dinatagen. Inatdinan side ta
kapangyarian de ta ikaépat a
bahagi na mundua, monda
mamuno sa side ta sondang,
sakay ta alép, sakay ta saket,
sakay ta mebagsik a hayup.

9 Nadid, péngsida no Tupa
to ikalima a képét, éy neta ko
ta sahok no dambana dudu
kaliduwa du binuno. Binuno
side dahil to pégpahayag de ta
kagi na Diyos.

10 Side, éy kinagi de ta
medegsén, a "Panginoon a
makapangyarian! Siko i
tunaya a banal. Sénganya pa
i paguhay mia diko," kagi
de, "bagu mo hukumén dudu
tolay ta mundua? Nikésiya pa
i iganti mua du minamuno
dikame?"

11 Nadid, to pégkagi de ta
éya, éy inatdinan i bawat
esa dide ta melatak a badu.
Sakay kinagi dide no esa
sa, a "Umimang kam pa ta
kétihék a panahun a hanggan
éwan mabunu i sénganya pa
a tétotop moy, da bunon be i
sénganya dide a kona dikam."

12 Nadid, neta ko a sinida
no tupa tu ikaéném a képét.
Ey to péngsida na, éy linumin-
dul ta mesibét, a tulos ng-
inumitet tu bilag a koman i
pégluksa a damit. Sakay tu
bulan, éy koman i dige i kolor
naa.

13 Sakay du biton, éy
natépduk side ta lutaa. I
kétépduk dia éy koman i
kétépduk na bunga na kayo
bagay yégyégén na mesibét a
pahés.

14 Sakay tu langet, éy basta
naibut a koman i abék a bigla
a nilukot. Sakay naibut be
du buked sakay du puduk to
édsean de.

15 Ey nadid dudu hari ta
mundua, sakay dudu mataas,
sakay du heneral, sakay du
mayayaman, sakay du te ka-
pangyarian, éy linumiso side
a étanan du kuweba sakay ta
sahok du bito to bukibuked.
Pati du étanan a tolay, maski
malaya, maski mababa, éy
linumiso be side.

16 Dinumaying side du buk-
ibuked, sakay dudu bito, a
"Anin, tapuhan moy kame,"
kagi de, "monda éwan kame
meta no méghari ta langet.
Sakay monda éwan me mas-
apit i iyamuta dikame no
Tupa!

17 Da dumemét dén," kagi
de, "i aldew a kéiyamut na
Diyos, éy ti ésiya i makaiwas
ta parusa na!"

7

*Du Sandaan Ey Ta Epata-
pulu Ey Ta Epat a Libu a Tolay*

1 Nadid, kétapos na éya, éy
naketaék ta épat a anghel, a
natagtag side a te taknég ta
épat a digdig na mundua. I
gimet dia, éy sésawayén de
i épat a pahés ta mundua,
monda éwan dén pumahés ta
lutaa sakay ta digita, sakay
maski ta ahe a kayo.

2 Ey nadid, éy neta ko be i
esa a anghel a sumésangkay
ta dumanég ta sikatan. Kébil
na i marka na Diyos. Nadid,
dinumulaw siya du épat
a anghel. (Side ya i te

tungkulina a gébwat ta Diyos,
a mangsida ta luta éy ta
diget.)
3 I kinagi naa dide, éy
"Diyan moy pa péperdién
i lutaa éy ta diget éy ta
kayo, hanggan éwan me pa
mamarkaan du sakup na
Diyos ta kidép dia."
4 Nadid, kinagi de diyakén
éng sénganya i mamarkaan
dia, a sandaan kan éy ta épat
a pulu éy ta épat a libu. Ey
gébwat side ta étanan a lahi na
Israel.
5 Labindalawa a libu a
gébwat ta lahi ni Huda;
labindalawa a libu a gébwat
ta lahi ni Ruben; labindalawa
a libu a gébwat ta lahi ni Gad;
6 labindalawa a libu a
gébwat ta lahi ni Aser;
labindalawa a libu a gébwat ta
lahi ni Neptali; labindalawa
a libu a gébwat ta lahi ni
Manases;
7 labindalawa a libu a
gébwat ta lahi ni Simeon;
labindalawa a libu a gébwat
ta lahi ni Lebi; labindalawa a
libu a gébwat ta lahi ni Isakar;
8 labindalawa a libu a
gébwat ta lahi ni Sabulon;
labindalawa a libu a gébwat
ta lahi ni Hose; labindalawa
a libu a gébwat ta lahi ni
Bendyamin.

Du Meadu a Tolay a Niligtas No Tupa

9 Kétapos na éya, éy péngenta
ko, éy te meadu bale a tolay
a éwan mabilang na maski ti
ésiya. Side éy gébwat ta bawat
lahi, sakay banubanuwan,
sakay kanikanya a salita. Te
taknég side ta harap na Diyos,
sakay ta harap no Tupa. Te
badu side a melatak, sakay te
kébilan de i meadu a kayakas.
10 Sabay-sabay side a
négkagi ta medegsén, a "I
Diyos tamae a te eknud ta
bangkuae," kagi de, "sakay
na Tupaa, éy side i néngiligtasa
dikitam!"
11 Te taknég i étanan a
anghel ta palebut no bangko
a édsean na Diyos, sakay
ta palebut du matétanda,
sakay ta palebut du épat a
hayup. Ey nadid, dinumapa
side to harap no bangko a
sinumamba ta Diyos.
12 I kinagi dia, éy "Purién
na tolay i Diyos tam," kagi
de, "a magpasalamat side
diya. Siya i kamahalan;
siya i marunung; siya i te
kapangyarian, a éwan tu
katapusan. Kona sa."
13 Nadid, kinagi diyakén no
matanda a esa a, "De ésiya di
tolaya a te badu ta melatak?
Ahe i kinagébwatan dia?"
14 "Ewan ko tukoy," kagi
ko. "Siko i nakapospusa."
Ey kinagi na diyakén, a "Side
ina di nagébwata to mahigpit
a hirap. Lininis de sakay
pinalatak de to digi no Tupa
i badu dia. Samakatuwid éy
naibut dén tu kasalanan de to
digi ni Jesus.
15 Kanya édse side ta harap
no bangko na Diyos," kagi na,
"a tulungan de siya aldo éy
ta kélép ta bile naa. Sakay i
Diyos a te eknud to bangko,
éy alagaan na side.
16 Ewan dén side magalép.
Ewan dén side mageplék.
Ewan be dén side makabati

ta pasi na bilag.
17 Dahilan tu Tupa a édse to
bangko," kagi na, "éy siya i
magalagaa dide. Sakay iange
na side ta bukal a dinom a
méngatéd ta buhay. Sakay
pahiden na Diyos i léwa ta
mata dia, monda maibut i
lungkut dia."

8

Tu Ikapitu a Képét

1 Nadid, péngsida no tupa
to ikapitu a képét to kasula-
tan, éy matahimik i langet ta
manga kalahati a oras.
2 Ey kétapos na éya, éy neta
ko du pitu a anghel a te
taknég ta harap na Diyos, a
inatdinan na i bawat esa dide
ta tambuli.
3 Nadid, te esa pa a anghel
a inumange to harap no
dambana. Te kébil siya a
ahung a gintu a pégsuuben.
Sakay inatdinan siya ta
meadu a kamangyan, monda
iedton na to dambana a
gintu a édse to harap na
Diyos. Gamitén na ya
monda meagum tu asok na
to panalangin du sakup na
Diyos a tolay.
4 Ey tu asok no kamangyan
éy mégalalutot a gébwat to
kamét no anghel, a kasabay
na panalangin du sakup na
Diyos.
5 Nadid, inalap no anghel
tu baga to dambana, a ni-
asék na to ahung a pégsuuben,
sakay nibatikal na ta lutaa.
Ey agad nagkéduh, sakay te
ugung, sakay nagkilat, sakay
naglindul.

Du Pitu a Tambuli

6 Nadid, du pitu a anghel
a te kébil ta pitu a tambuli,
éy nakahanda dén side a
mangyopyop to tambuli de.
7 Nadid, enyopan no ned-
itol a anghel tu tambuli na,
éy inumuden ta yelo sakay
apoy, a te halu a dige. Natu-
tod i ikatélo a bahagi na lutaa,
sakay i ikatélo a bahagi du
kayo, pati du étanan a sariwa
a lamon.
8 Nadid, enyopan no
ikaduwa a anghel tu tambuli
na, éy binumagsak to diget
i koman a dikél a buked a
minatutod. Naging koman i
dige i ikatélo a parti na digita,
9 sakay minate i ikatélo
a bahagi na ikan, sakay
nawasak i íkatélo a bahagi na
sésakyan ta digita.
10 Nadid, enyopan no
ikatélo a anghel tu tambuli
na, éy natépduk a gébwat
ta langet i esa a dikél a
biton a mégdingat. Sakay
binumagsak ta ikatélo a
bahagi na manga dinom,
sakay ta manga bukal.
11 I éya a biton éy
ngéngahinan de a Meapsot. Ey
inumapsot i ikatélo a bahagi
na dinom. Sakay meadu a
tolay i minate to kéinom de
ta éya, da inumapsot.
12 Nadid, enyopan no
ikaépat a anghel tu tambuli
na, éy naperdi i katélo a
bahagi na bilag, sakay na
bulan, sakay du biton, a
hanggan da minaibut i
ikatélo a bahagi na demlag
de. Nagdiklém be i ikatélo a
bahagi na aldo. Sakay pati

éy éwan tumanglaw i ikatélo a bahagi na kélép.

13 Nadid, kétapos na éya, éy péngenta ko, éy nabati ko i esa a sébed a mégegbéh ta ontok, a kinagi na ta mebakség, a "Adiyoy, adiyoy, adiyoy, i hirap beman di édsea ta mundua bagay éyupan pa du étélo pa a anghel du tambuli de."

9

1 Nadid, enyopan no ikalima a anghel tu tambuli na, éy neta ko ta lutaa i koman i biton a minatépduk dén. Sakay niatéd diya i susi no ébut a medédisalad.

2 Sakay binukasan na tu ébut, éy tinumébwag i asok to ébut a koman i asok na dikél a dagmang. Ey nagdiklém i bilag sakay ta langet, dahil to asok a gébwat to ébut.

3 Ey tulos nagbéswal to asok i meadu a pésah, a tulos side nangalat ta mundua. Ey inatdinan side ta kapangyarian de a magpasaket side a koman i kaget na kahame.

4 Pinagbilinan side a diyan de péperdién i lamon éy ta kayo, sakay maski anya a halaman. Basta du tolay a éwan tu marka na Diyos ta kidép dia, éy saya i pasakitana du pésah.

5 Ewan side pinakultaden a bunuén de i tolay, éng'wan pasakitan de san side hanggan lima a bulan. Koman i kaget na kahame i kasaket dia, monda mahirapan du tolay.

6 To lubuk no lima a bulan, éy gustu du tolay a mate, pero éwan maari, da umadeyo i kamatayan dide.

7 Dudu pésah, éy koman side i kabayo a handa ta pékilaban. Te soklong side a koman i kurona a gintu, sakay koman i mudet na tolay i mata dia.

8 Sakay i buk dia éy koman i buk na bébe. I ngipén dia éy koman i ngipén na liyon.

9 Sakay i hako dia, éy nataklében ta koman i badu a bakal. I payadpad na pakpak dia, éy koman i ténog na meadu a kalesa a hela na kabayo a tamo ta gera.

10 Te ipos side a mekamandag a koman i kahame i dégés naa. Ey kéye ta ipos dia i kapangyarian de a magpasaket ta tolay para ta lima a bulan.

11 I hari dia éy tu anghel a medukés a bahala to ébut a medédisalad. Ti Abadon i ngahen na ta kagi na Hebreo. Ey du Griego, i pégngahen de dia éy ti Apoliyon. (I kahulugen na éya éy siya i magwasaka.)

12 Nakalipas dén i neditol a hirap. Eduwa pa i dumemét.

13 Nadid, enyopan no ikaéném a anghel tu tambuli na, éy nabati ko i boses a gébwat ta épat a iskina no dambana a gintu ta harap na Diyos.

14 Kinagi no boses to ikaéném a anghel, a "Du épat a medukés a anghel a te gapus to digdig no dinom na Uprates, éy ukaden mo."

15 Kanya inukaden na
du épat a anghel, a monda
bunon de i ikatélo a bahagi
na manga tolay. Talaga a
hinanda side a para ta takda
a oras a mamuno.
16 Te négkagi diyakén éng
sénganya du sundalu a nakak-
abayo ta éya, a éduwa a datos a
milyon.
17 Saye tu nipeta diyakén.
Neta ko du kabayo, sakay du
te sakay dide, éy te badu side
a medingat a koman i kolor
na apoy, sakay asul, sakay di-
law. Koman i ulo na liyon
i uloa du kabayo. Sakay
bumébéswal ta labi dia i apoy,
sakay asok, sakay asupre.
18 Te ételo a peste i ma-
muno ta ikatélo a bahagi na
manga tolay: apoy, sakay
asok, sakay asupre. Diden ya
a ételo éy gébwat side ta labia
du kabayo.
19 I kapangyarian du
kabayo, éy kéye ta labi dia
sakay ta ipos dia. I ipos dia
éy koman i ulag, a te ulo
side, monda gégamitén de ta
pégpasaket de.
20 Nadid, du tolay a
nawahak to hirap a éya a
éwan minate, éy éwan side
nagsisi. Ewan de inibutan
tu pégsamba de ta dimonyo
sakay ta diyos-diyosan a
ginimet de--du larawan a
gintu, pilak, tanso, bito,
sakay kayo. Pero éwan
maketa i diyos-diyosan; éwan
side makabate, éwan side
makapaglakad!
21 Sakay du tolay, éy éwan
de be pégsisian tu binuno de,
sakay tu pégilo de, sakay tu
péngibébi de, sakay tu pégtako
de.

10

Tu Anghel a Te Kébil To Kétihék a Kasulatan

1 Nadid, kélipas na éya, éy
neta ko man dén i esa pa
a anghel a mesibét, a inu-
mogsad a gébwat ta langet. Te
balut siya ta kuném, sakay te
balaghari ta némo na ulo naa.
Makadile a koman i bilag i
mata naa, sakay i tikéd naa éy
medingat a koman i adigi a
apoy.
2 Te kébilan na i kétihék a ka-
sulatan a binuklat. Niepdék
na i kawanan a tikéd na ta
digita. Sakay tu kawihe a
tikéd na éy niepdék na be to
luta.
3 Dinumulaw siya, éy ko-
man bale i boses na liyon i
kabakség na dulaw naa. To
kédulaw na, éy nagténog i pitu
a kéduh.
4 Nadid, éy talaga ko a nisu-
lat tu kinagi no kéduh, éy sin-
awayék no boses ta langet, a
kinagi na, a "Diyan mo ina
isulat! Ilihim mo tu kinagi du
pitu a kéduh."
5 Nadid, tu anghel a mineta
ko a te pédék to diget éy to
luta, éy niontok na tu kamét
na,
6-7 a tulos nanumpa siya
ta Diyos. I kinagi naa, éy
"Ewan dén male. Eng'wan,
bagay yopyopan no ikapitu a
anghel tu tambuli na," kagi
na, "éy tupadén na Diyos i
plano na a lihim. Tupadén
na a kona to nipahayag na
dudu purupeta a utusan na
to araw. Diyos i te buhay a

éwan tu katapusan," kagi na,
"a siya i naglalanga ta langet,
sakay ta luta, sakay ta diget,
sakay du étanan a édsa sa."
8 Nadid, kétapos na éya, éy
kinagi man dén diyakén no
boses ta langet, a "Ange mo
alapén i kasulatana a binuk-
lat," kagi na, "a te kébilan na
anghela. Na te pédék ta digita
sakay ta lutaa."
9 Kanya sakén, pékabati ko
ta éya, éy inadenean ko tu
anghel sakay inaged ko tu ka-
sulatan. "Alapén mo dén,"
kagi na, "a kanén mo dén.
Metam-is ina ta labi mua,"
kagi na, "a koman i tam-is no
pitukan. Pero meapsot ina ta
tiyan mua."
10 Nadid, ginewat ko tu
kétihék a kasulatan, sakay
kinan ko dén. Ey metam-
is ngani ta labi kua; pero to
péngietlén ko dén, éy meapsot
bale ta tiyan kua.
11 Ey nadid te négkagi
diyakén, a "Kailangan ihula
mo a huway du meadu a
tolay, sakay dudu nasiyon,
sakay dudu hari."

11

Tu Eduwa a Sistigu

1 Nadid, te nangatéd
diyakén ta atakdug a kayo
a pégsukat. Sakay kinagi
na diyakén, a "Angen mo
sukatén tu templo na Diyos,
sakay no dambana. Sakay
bilangén mo du suméssamba
ta éya.
2 Pero diyan mo sésukatén
tu karsada to palebut no
templo," kagi na. "Pabayan
mo ya, da niatéd dén ina
dudu tolay a éwan mékidiyos.
Pusungén de i éya a banuwan
na Jerusalem para ta ételo a
taon éy ta kalahati.
3 Pero paangen ko sa i
éduwa a sistigo ko, a te badu
side ta sako a damit," kagi na.
"Ey magpahayag side ta kagi
na Diyos para ta étélo a taon
éy ta kalahati."
4 Diden ya a éduwa a sis-
tigu, mara side ina di éduwa a
kayo a olibo, sakay na éduwa
a simbu a édse ta harap na
Diyos.
5 Eng te magayak a mag-
pasaket dide, éy buméswal ta
labi dia i apoy a mangtutod ta
kalaban de a mamuno dide.
6 Te kapangyarian be side
a mangsaway ta langet, a
monda éwan maguden ta
panahun na pégpahayag de
ta kagi na Diyos. Sakay
te kapangyarian be side a
paging digién de i meadu
a bukal a dinom. Sakay
mangatéd be side ta tolay
ta mundua ta maski anya a
peste, kada gustu de.
7 Nadid, kétapos du éduwa
a sistigu a magpatunay,
éy buméswal i metapang
a hayup a édse to ébut a
medédisalad. Mékipaglaban
siya dide a éduwa, éy matalo
side a mabunu side no hayup.
8-9 Ey nadid tu bangkay de,
éy te dégso san ta karsada
na éya a dikél a banuwan ta
étélo a aldew éy ta kalahati.
Ey pégitaan du étanan a to-
lay ta mundua tu bangkay
de, a éwan side pumayag a

méngielbéng dide. Saya tu banuwan a néngipakuan de to Panginoon de. I palayawa na éya a banuwan, éy Sodoma, sakay Egipto.

10 Ey masahat du tolay ta mundua, dahil éy minate dén du éduwa. Magkasayaan side, sakay mangatéd side ta regalo, da minate dén du éduwa a éya a purupeta a nagpahirap dide ta masiyadu.

11 Nadid, kélipas na étélo a aldew éy ta kalahati, éy inatdinan na Diyos du éduwa a bangkay ta angés, a tulos de a nabuhay, tulos tinumaknég side. Ey du étanan a naketa ta éya, éy néganteng side a tahod!

12 Nadid, nabati du éduwa i medegsén a boses ta langet, a kinagi na, a "Umontok kam dén see!" Ey hanggan te itan side du kalaban de, éy inumontok side a hanggan da sinomdép side to kuném.

13 Ta éya a mismo a oras, éy linumindul ta mebébakség. Tulos nebagsak i ikasapulu a bahagi no banuwan, sakay pitu a libu a tolay i minatea. Ey du nabuhay a tolay, éy méganteng side, a pinuri de i Diyos ta langet.

14 Nakalipas dén i ikaduwa a hirap. Esa san dén i dumeméta.

Tu Ikapitu a Tambuli

15 Nadid, enyopan no ikapitu a anghel tu tambuli na, éy te mebakség a boses ta langet, a kinagi de, a "I péghari na tolay ta mundua, éy niagton dén to Panginoon tam, sakay tu pinili na a ti Cristo. Maghari siya a éwan tu katapusan," kagi no boses.

16 Nadid, du duwapulu éy ta épat a matétanda a kaeeknud du bangko de ta harap na Diyos, pékabati de ta éya, éy dinumapa side sakay sinumamba side ta Diyos.

17 I kinagi dia, éy

"Panginoon Diyos a makapangyarian ta étanan. Siko i te buhay sapul to sapul, a hanggan nadid. Magpasalamat kame diko, da ginamit mo dén i kapangyarian mo, a nagsapul ka dén a maghari.

18 Du éwan mékidiyos, Panginoon, éy méiyamut side. Pero dinumemét dén i oras mo a mégingél. Dinumemét dén i péghukum du pate. Dinumemét dén i oras a péngatéd mo ta gantimpala mo du utusan mo a purupeta, sakay du étanan a méniwala diko, mataas éy ta mababa. Oras dén nadid a lipulén mo du étanan a nagpahirap ta mundua." (Saya tu kinagi du matétanda.)

19 Nadid, nabukasan i templo na Diyos a édse ta langet, éy neta me tu kaban a édsean no pangako na a kasulatan. Ey nadid, tulos nagkilat sakay te ugung, sakay nagkéduh, sakay linumindul, sakay naguden ta meadu a yelo.

12

Tu Bébe Sakay Tu Biklat

1 Nadid, kétapos na éya, éy linumitaw ta langet i tanda a

dikél, a nipeta na i manyaria
ta esa a panahun: te esa a
bébe a te taknég to bulan, a
mabuktet siya. I ulo naa éy
te kurona ta labindalawa a
biton, sakay i badu naa éy
medédemlag a koman i bilag.
2 Sakay adene dén siya
a magenak. Gégsokan siya
hanggan da yékéhéyona.
3 Nadid, esa pa a tanda i
linumitawa ta langet: Neta
ko ti Satanas a koman dén
siya i medideg a biklat a na-
pakasiyadu a dikel. I éya éy
pitu i ulo naa, sakay sapulu i
saduk naa. Sakay te kurona i
bawat ulo na.
4 Dinagil no ipos na du
ikatélo a bahagi du biton ta
langet, a tulos nibatikal na ta
mundua. Dinumoho tu biklat
ta tikéda no bébe a adene dén
a magenak, a monda ietlén
na maka agad tu anak ta
péngienak na.
5 Nadid tu bébe éy nienak
na tu anak a lélake--tu tiniyak
a maghari ta mahigpit ta
étanan a banubanuwan. Ey
nadid, agad inagaw tu anak
a kembil na siya ta Diyos to
bangko na.
6 Tu bébe man dén, éy
ginuminan ta ilang a lugar--
linumiso siya to esa a lugar
a nihanda na Diyos a para
koo na, monda maalagaan sa
siya para ta étélo a taon éy ta
kalahati.
7 Nadid, kélipas na éya, éy
nagsapul i gera ta langet.
Ti Anghel a Migel sakay du
kakaguman na a anghel, éy
linumaban side to medideg a
biklat sakay du kaguman na
a anghel a medukés.
8 Natalo tu biklat sakay du
anghel na, tulos naibut side
ta langet.
9 Tu dikél a biklat, éy
siya tu matanda a ulag, a
ngéngahinan de a Diyablo.
Ti Satanas ngani dén. Siya
tu minangloko ta étanan
a mundu. Nibut siya ta
mundua, a kaguman na dudu
étanan a anghel na.
10 Nadid, nabati ko man
dén i medegsén a boses ta
langet. I kinagi naa, éy
“Dumemét dén i pégligtas
na Diyos. Nipeta dén na
Diyos i kapangyarian na a
maghari! Hinumayag be dén
i kapangyarian no pinili na a
ti Cristo! Dahilan éy pinaibut
dén ta langet tu palagi a
mégpintas du tétotop tam.
11 Du tétotop tam,” kagi no
boses, “éy nanalo side to nil-
aban de ni Satanas, dahil to
digi no Tupa. Sakay nanalo
be side dahil to katutuhanan
a nipahayag de. Ewan side
nanghinayang ta buhay de.
12 Kanya sikam a mégiyan ta
langet,” kagi na, “éy masaya
kam. Pero sikam a mégiyan
ta mundua, éy makaanteng i
pagdanasan moya! Dahilan
éy inumogsad dén dikam ti
Satanas, éy méiyamut siya a
tahod! Tukoy na a kétihék san
dén a panahun i nabuhaya
diya.” (Saya tu kinagi no
boses a nabati ko.)
13 Nadid tu medideg a bik-
lat, péketa na a nibut dén siya
ta mundua, éy hinagad na tu
bébe a néngienak to anak a
lélake.

14 Pero tu bébe, éy inatdinan siya ta éduwa a pakpak
a dédekél a gébwat to dikél a
sébed, monda ginanan na tu
ulag. Makaegbéh siya ta li-
sawan na ta ilang a lugar. Ey
alagaan sa siya ta para ételo a
taon éy ta kalahati.
15 Nadid tu biklat, péketa na
a éwan na maabut tu bébe,
éy néngisopha siya ta dinom a
meadu, a monda meanod tu
bébe.
16 Pero tu luta, éy tinumu-
lung to bébe, da pinomtak a
tulos na ininum tu dinom a
nisopha no biklat.
17 Ey tu biklat, péketa na a
meligtas tu bébe, éy méiyamut
siya diya. Kanya nagsoli a
monda geraén na du étanan
a lahi na éya a bébe. Side
ya du sumésunud ta utus na
Diyos, du mégpatunay ni Jesus
ta matapat.
18 Ey te taknég tu biklat ta
digdig na diget.

13

Tu Hayup a Gébwat To Diget

1 Nadid, neta ko i dikél a
hayup a metapang a linu-
mitaw ta diget. Pitu i ulo
naa, sakay sapulu i saduk
naa. Sakay te kurona i bawat
saduk na. Sakay nakasulat
ta bawat ulo na i ngahen a
medukés a kontara ta Diyos.
2 Koman siya i tigre. I
tikétikéd na éy dédekél. Sakay
na labi naa éy koman i labi
na liyon. Ey tu medideg a
biklat, éy niatéd na tu sibét
na to hayup. Sakay niatéd na
be diya tu kapangyarian na a
maghari ta mundua.
3 I uloa a esa no hayup, éy
te talingo ta ikate na, pero
buhay san siya. Sakay du
étanan a tolay ta mundua,
éy nagtaka side to hayup, a
sumésunud side diya.
4 Pati tu biklat, éy sinamba
siya du étanan a tolay, da ni-
atéd na tu kapangyarian na
to hayup a metapang. Sakay
sinamba de be tu hayup. “Ti
ésiya i makaahiga to hayup?”
kagi de. “Ti ésiya i makala-
bana diya?”
5 Nadid maari tu hayup
a magpalalo, sakay mégkagi
ta kontara ta Diyos, sakay
maghari ta ételo a taon éy ta
kalahati. Ewan siya sinaway
na Diyos.
6 Linapastangan na i Diyos,
sakay ta ngahen na Diyos,
sakay ta pégiyanan na. Sakay
linapastangan na be dudu
mégiyan ta langet.
7 Sakay maari be tu hayup
a lumaban du sakup na Diyos
a tolay na, sakay taluén na
side. Sakay inatdinan siya ta
kapangyarian na a mémahala
ta étanan a tolay ta mundua.
8 Ey sésambaan siya du
étanan a tolay. Pwera du tolay
a nakasulat i ngahen de to
libru a péglistaan ta mabuhay
a éwan tu katapusan. I
éya a libru éy koo no Tupa
a binuno. Ey nelista dén
i ngahen de ta éya bagu
nilalang i mundua.
9 Eng mékabati kam éy
baten moy ye.
10 Eng ti ésiya i takdaa a

madikép, éy madikép ngani. Sakay du takda a bunon, éy bunon side a talaga. Kanya kailangan éy mégtiis a méniwala du tolay na Diyos.

Tu Hayup a Gébwat To Luta

11 Nadid, éy neta ko i esa pa a dikél a hayup a metapang a linumitaw to luta. Te saduk siya a éduwa a koman i saduk na tupa. Pero i boses na éy koman i boses na biklat.

12 Inaguman na tu neditol a hayup, sakay ginamit na i étanan a kapangyarian na éya. Sakay pilitén na du étanan a tolay ta mundua a sumamba to neditol a hayup. Siya tu te talingo ta ikate a naghusay dén.

13 Makataka a milagro i ginimita no ikaduwa a hayup. Pinadibi na be ta harapa du tolay i apoy a gébwat ta langet.

14 Naloko na du étanan a tolay, dahil to milagro a ginégimet na ta harapa no neditol a hayup. Sakay pati, éy naakit na be side a magimet ta ribultu no neditol a hayup--tu te talingo ta sondang a ikate na, pero buhay san siya.

15 Nadid, maari be tu ikaduwa a hayup a magpabuhay to ribultu no neditol a hayup. Pinakultaden siya na Diyos. Kanya méképégkagi tu ribultu, sakay ipabunu na du étanan a éwan sumamba diya.

16 Nadid, pinilit no hayup a minarkaan i étanan a tolay ta kamét dia sakay ta kidép dia. Pati du mababa éy ta mataas, pati mayaman éy ta pobre, éy minarkaan side a étanan ta tanda na.

17 Ey éwan maari a mamugtong o dikaya magpabugtong du tolay a éwan tu marka ta ngahen no hayup, o tu numero a kapareho no ngahen na.

18 Isipén moy, sikam a mégbasa ta éye--du matalinung san i makapospusa ta kahulugen no numeru no hayup. Dahilan i kaparehua no numeru na éy ngahen na esa a lélake. I numeru na éy 666.

14

Mégpégkanta Du Tinubus Na Diyos

1 Nadid, kélameng ko, éy kéya sa tu Tupa a te taknég ta Buked na Sion, a kaguman na i sandaan éy ta épat a pulu éy ta épat a libu a tolay. Te sulat ta kidép dia i ngahen no Tupa sakay tu ngahen no Ama na.

2 Sakay nabati ko nadid i boses ta langet a i ténog na éy koman i pahungupong na dinom, sakay ta kadegsén na kéduh. Sakay koman be i togtog na meadu a gitaha.

3 Mégpégkanta side a étanan ta bigu a kanta ta harapan na Diyos sakay ta harap du épat a hayup, sakay ta harap du duwapulu éy ta épat a matétanda. Ey éwan tu makaadal ta éya a kanta, éng 'wan side san a tinubus na Diyos ta mundua--du sandaan éy ta épat a pulu éy ta épat a libu.

4 Side ya du lélake a éwan
inumadene ta bébe, sakay
éwan side nangasawa. Basta
uméunonod side to Tupa
maski ahe i angayan na.
Tinubus side ta étanan a tolay.
Side ya du neditol a méniwala
ta Diyos sakay to Tupa.
5 Ewan side nagbuli-buli,
maski nikésiya. Sakay éwan
side tu kapintasan.

Tu Etélo a Anghel

6 Nadid, mineta ko man dén
i esa pa a anghel a uméegbéh
ta ontok. Siya éy te Mahusay
a Baheta a éwan malipas,
monda ipahayag na dudu
étanan a tolay ta mundua.
Ibaheta na du tolay ta maski
ahe a banubanuwan, sakay
maski anya a lahi, sakay
ibaheta na du tolay a iba-iba
tu kagi.
7 Kinagi no anghel ta
medegsén, a "Gumalang
kam ta Diyos, sakay purién
moy i kapangyarian na.
Da dumemét dén i oras a
péghukum na. Sambaén moy i
Diyos a naglalang ta langet,"
kagi na, "sakay ta lutaa,
sakay ta diget éy ta bukal na
dinom."
8 Nadid, neta ko man dén
i esa a anghel a kasunud, a
kinagi na, a "Bumagsak dén
a talaga i dikél a banuwan
na Babilonia! Da side i
néngitoldua du étanan a tolay
ta gimet dia a medukés,
sakay ta pégsamba de ta diyos-
diyosan."
9 Nadid, te anghel a esa a
tinumagubet du éduwa. Ey
kinagi na be ta medegsén, a
"Sindu sumésamba to hayup
a metapang sakay to ribultu
na, sakay tinanggap de tu
marka na ta kamét dia éy ta
kidép dia,
10 éy parusaan side na
Diyos ta dikél," kagi na, "a
éwan na side kagbian ta
maski kétihék. Pahirapan
side ta apoy sakay ta asupre
ta harapan no Tupa sakay du
banal a anghel.
11 Ey tu asok a gébwat to
apoy a magpahirap dide,"
kagi na, "éy éwan tu bagu
i tumétébwaga. Aldo éy ta
kélép éy éwan tu kéimang du
sinumamba to hayup sakay
to ribultu na; sakay sindu
tinumanggap to marka no
ngahen na."
12 Dahil ta éya a kinagi
no anghel, éy kailangan éy
magtiis du sakup na Diyos.
Side a méniwala ta utus na
Diyos sakay ni Jesus.
13 Nadid, nabati ko man
dén i boses ta langet, a kinagi
na, a "Isulat mo ye: Masuw-
erte du étanan a mate sapul
nadid éng édse side ta Pangi-
noon!" "Tahod ngani," kagi
na Banal a Espiritu, "da umi-
mang side to tarabaho de,
sakay kamtan de be i gantim-
pala no tarabaho de."

Tu Mégapas Ta Mundua

14 Nadid, kélameng ko, éy
neta ko i melatak a kuném, a
te eknud sa i koman i lélake.
Te kurona siya a gintu, sakay
te kébilan na i metadém a
gapas.
15 Nadid, linumuwas to
templo i esa pa a anghel,
sakay kinagi na ta medegsén
to te eknud to kuném, a

"Gamitén mo dén i gapas mua," kagi na, "a magapas ka dén, da panahun dén na pégapas. Nalutu dén i gapasén ta mundua."
16 Nadid, pékabati ta éya no te eknud to kuném, éy nagapas dén siya, éy nagapas dén i gapasén ta mundua.
17 Nadid, linumuwas to templo ta langet i esa man dén a anghel. Siya éy te kébil be ta gapas a metadém.
18 Sakay te linumuwas man den to dambana a esa a anghel. Siya tu namamahala ta apoy. Kinagi na to anghel a te gapas a metadém, a "Nay, gamitén mo dén i gapas mua, a ladéyén mo dén i bunga na ubas a étanan ta mundua," kagi na, "da minalutu dén side."
19 Kanya ginamit no anghel tu gapas na a linadéy na du ubas, sakay nibatikal na to pégpésitan ta bunga na ubas. Kahulugen na éy nibatikal na du tolay to pégparusaan na Diyos du kéiyamutan na.
20 Ey tulos pensépsit de du ubas ta luwas na banuwan. Ey binumulos to pégpésitan i dige, a hanggan da étélo a datos a kilumetru i kalawa no bihéng a dige. Sakay i kabétong na éy sadpa.

15

Du Pitu a Ménegipo a Peste

1 Nadid, neta ko i esa pa a dikél a tanda ta langet: pitu a anghel a te kébil ta pitu a peste. Saye i katapusana a peste, da kélipas de, éy humintu be i iyamut na Diyos.
2 Nadid, te minetaék a koman i diget a melélekmang a te halu a apoy. Neta ko be sa du nanalo to metapang a hayup a dikél, sakay to ribultu na. Sakay nanalo be side to te numero a kapareho no ngahen na. Te taknég side to diget a melélekmang, sakay te kébilan de i gitaha a niatéd na Diyos.
3 Kékantaén de tu kanta ni Moises a utusan na Diyos, sakay tu kanta no Tupa:

"Panginoon Diyos a makapangyarian ta étanan.
Kamahalan a tahod i étanan a gimet mo!
Siko i Haria du étanan a banubanuwan. Tama a katutuhanan i étanan a ugali mo!

4 Ti ésiya i éwana umanteng diko, Panginoon? Ti ésiya i umidila a méngipahayag ta kapangyarian mo? Ange sumamba diko du étanan a tolay, da meta na étanan i tarabaho mo a tama."
5 Nadid, kétapos na éya, éy neta ko be a binumukas i templo ta langet. Sakay neta ko be sa tu tolda a édsean no pangako na Diyos.
6 Ey nadid éy linumuwas to templo du pitu a anghel a te kébil ta pitu a peste. Te badu side ta melinis a manta. Sakay te gintu a te bédbéd ta hako dia.
7 Nadid, du épat a hayup, éy esa dide i nangatéda du pitu a anghel ta ahung a gintu. Diden ya a ahung éy putat ta iyamut na Diyos. Diyos i te buhay a éwan tu katapusan.

8 Ey tu templo éy putat ta
asok. Saya i tanda a kamaha-
lan i kapangyarian na Diyos.
Ey éwan tu makasdép to tem-
plo hanggan éwan matapos
du pitu a peste a kébil du pitu
a anghel.

16

Méngibulak Du Pitu a Anghel To Ahung De

1 Nadid, nabati ko i
medegsén a boses to templo
a mégutus du pitu a anghel.
I kinagi naa, éy "Angen moy
dén ibulak ta mundua i lasén
na pitu a ahung a iyamut na
Diyos!"

2 Kanya inumange tu nedi-
tol a anghel éy ange na nibu-
lak ta mundua tu lasén no
kébil na a ahung. Ey dahil
ta éya, éy natalitalingo du to-
lay ta medukés a meaapdés a
talingo--du te marka to nga-
hen no dikél a hayup, sakay
du mégsamba to ribultu na.

3 Sakay tu ikaduwa a
anghel, éy nibulak na tu lasén
no ahung na to diget. Ey tu
diget éy naging koman i dige
na pate a tolay. Ey minate du
étanan a te buhay ta diget.

4 Tu ikatélo a anghel, éy
nibulak na tu lasén no ahung
na ta bawat dinom sakay du
bukal, éy naging dige be i éya.

5 Tulos nabati ko a kinagi
no anghel a tagapamahala du
étanan a dinom, a

"Siko i banal; siko i te buhay
sapul to sapul, a hang-
gan nadid. Tama tu
gimet mo a péghukum,
Panginoon,

6 da binunu de du sakup mo a
tolay, sakay du purupeta mo.
Kanya pinenom mo be side ta
dige a inumén de. Sé' ina i
tamaa dide."

7 Sakay nabati ko be i boses to
dambana, a kinagi na, a

"Panginoon Diyos a maka-
pangyarian ta étanan,
talaga a mahusay a
tama i péghukum mua!"

8 Nadid, tu ikaépat a anghel,
éy nibulak na tu lasén no
ahung na to bilag. Inatdinan
na ta pasi na a monda tu-
tudén na a masiyadu i tolay.

9 Pero maski da napasi side
to bilag, éy éwan side nag-
sisi to kasalanan de; éng'wan
linapastangan de pa i Diyos.
Ewan de pinuri i kapang-
yarian na, maski da siya i na-
mamahala diden ya a peste.

10 Nadid, nibulak no
ikalima a anghel tu lasén
no ahung na to bangko no
dikél a hayup, éy nagdiklém
i kaharian na. Tulos du tolay
a kinaget de tu dila de dahil
to saket de.

11 Sakay linapastangan de i
Diyos dahil to saket de sakay
du talitalingo de. Sakay éwan
be side nagsisi to gimet de a
medukés.

12 Nadid, nibulak no
ikaéném a anghel tu lasén no
ahung na to melawa a dinom
na Uprates. Tulos natian tu
dinom a para te dimanén du
hari a gébwat ta sikatan.

13 Ey neta ko nadid i étélo a
medukés a espiritu, a koman
side i tukak. Natagtag side
a binuméswal to labi no me-
dideg a biklat, sakay to labi

no dikél a hayup, sakay to labi
no mebuli a purupeta.
14 Di espiritu a éye éy du
dimonyo a mégimet ta katakataka. Lélebutén de du étanan
a hari ta mundua, a monda
tipunén de side a para ta
laban ta takda a aldew na
Diyos. Diyos i makapangyarian ta étanan.
15 "Tandaan moy ye," kagi
ni Jesus. "I kédemét ko éy
koman i kédemét na mégtako,
a basta bigla! Masuwerte
du mégbantay diyakén, a hinanda de dén tu badu de.
Side éy éwan maglakad a uba
a tulos éwan side masanike."
16 Nadid, du étélo a
medukés a espiritu, éy
tinipun de i étanan a hari
ta lugar a ngéngahinan de
a Armagedon ta kagi na
Hebreo.
17 Nadid, tu ikapitu a
anghel éy nisapwah na ta
ontok tu lasén no ahung na,
monda makébil no pahés.
Tulos te kagi a medegsén a
gébwat to bangko na Diyos
ta langet, a kinagi na, a
"Naganap dén i parusa ko du
tolay."
18 Nadid, kinumilat,
sakay te ugung, sakay
nagkéduh, sakay linumindul
ta mebébakség. Sapul to
péglalang ta tolay ta mundua,
éy saya i mebébakséga a
lindul.
19 Pinomtak ta étélo a
bahagi tu dikél a banuwan,
sakay binumagsak be i
étanan a banubanuwan ta
mundua. Tinandaan ngani
na Diyos i dikél a banuwan na
Babilonia. Sakay pinarusaan
na side ta masiyadu dahil ta
iyamut na.
20 Naibut dén du étanan a
puduk, sakay nayuno be du
étanan a buked.
21 Inumuden be ta dédekél
a yelo, a i timbanga na bawat
esa a pirasu éy limapulu a
kilu. Ey binumagsak ya du
tolay. Ey linapastangan de i
Diyos, dahil to uden a yelo.
Medukés a tahod i peste a éye!

17

Tu Tanyag a Bébe a Medukés

1 Nadid, kétapos na éya, éy
inumadene diyakén i esa du
pitu a anghel a te pitu a
ahung. Kinagi na diyakén, a
"Kadon se. Ipeta ko diko éng
kodya i pamarusaa to tanyag
a bébe a medukés. Siya i
maghari to dikél a banuwan
a édse ta meadu a dinom.
2 Dudu hari ta mundua,"
kagi na, "éy inaheg de dén i
ugali na éya a bébe. Sakay
dudu tolay ta mundua, éy
nalango side to alak na a bastos. (Samakatuwid éy inaheg
de tu ugali na a bastos.)"
3 Nadid, nipaisip diyakén
na Espiritu na Diyos, a tulos
kembilék no anghel to ilang a
lugar. Ey neta ko sa tu tanyag
a bébe, a te sakay to medideg
a hayup. I hayup a éya éy
te pitu a ulo sakay sapulu a
saduk. Ey nakasulat ta étanan
a bégi na i meadu a ngahen a
kontara ta Diyos.
4 Sakay tu bébe, éy te solot
ta medideg a badu na hari.
Sakay te meaadu siya a alahas a gintu, sakay mahalaga a

bito, sakay perlas. Te kébilan
na i ahung a gintu a putat ta
ugali na a medukés.
5 Te sulat ta kidép naa i nga-
hen a lihim i kahulugen na.
I kagia no sulat éy "I dikél
a banuwan na Babilonia, éy
siya i kégébwatan na étanan
a medukés a ugali sakay ta
étanan a makasanisanike ta
mundua."
6 Sakén, to péketa ko ta éya a
bébe, éy mégtakaék, da lasing
dén siya ta digi na tolay ni
Jesus a binunu na.

Méngipaliwanag Tu Anghel Ta Kahulugen No Bébe

7 "Bakit mégtaka ka?" kagi
diyakén no anghel. "Ipali-
wanag ko diko i kahulugen
na bébea a ina sakay na te
sakayan naa a hayup.
8 Tu hayup a mineta mo
éy buhay to éya, pero nadid
éy pate dén. Pero buméswal
pa siya to ébut a medédisalad,"
kagi na, "a tulos umange ta
kapahamakan. Ey du tolay
ta mundua, éy magtaka side.
Saya du tolay a éwan naka-
sulat i ngahen de to libru a
péglistaan ta mabuhay a éwan
tu katapusan. Ey nelista dén
i ngahen ta éya bagu nilalang
i mundua. Diden ya a tolay,"
kagi na, "bagay meta de tu
hayup a pitu tu ulo sakay sa-
pulu i saduk naa, éy magtaka
side a tahod, da minate dén
sakay huway a lumitaw.
9 "Nadid, isipén mo," kagi
diyakén no anghel, "du
matalinung san i makapos-
pusa ta kahulugen na éye: Du
pitu a ulo éy side ina du pitu
a buked a édsean no banuwan
a pégharian no bébe.
10 Sakay i kahulugen be
na éya," kagi na, "éy pitu
be a hari. Nakalipas dén i
lima. Ey méghari pabi nadid
i esa; sakay tu ménegipo éy
éwan pabi dinumemét. Ey
ta kédemét na," kagi na, "éy
maghari san siya ta sandali.
11 Sakay tu hayup a dikél a
minate, éy saya tu ikawalu a
hari. Ey esa be siya du pitu.
Ey mepahamak be siya."
12 Nadid, kinagi pabi no
anghel diyakén, a "I sapulu a
saduk a mineta mo, éy sapulu
be side a hari a iba. Pero éwan
pabi side naghari. Ta péghari
de, éy mamahala side a kagu-
man no hayup ta sandali san.
13 Esa i isip di sapulu a éye.
Sakay iatéd de to hayup tu
kapangyarian de.
14 Labanan de tu Tupa,"
kagi na, "pero natalo na side,
da siya i Panginoon ta étanan,
sakay siya i Hari ta étanan
a hari. Ey du kaguman no
Tupa, éy side du méniwala
diya a inakit na."
15 Sakay kinagi man dén no
anghel diyakén, a "Tu mineta
mo a dinom a pégharian no
bébe a tanyag," kagi na, "éy
tolay ya a gébwat ta étanan a
lahi sakay banubanuwan.
16 Sakay tu sapulu a saduk
a mineta mo, sakay tu hayup,
éy maiyamut side to bébe a
tanyag. Agiwan de siya ta
étanan a ari-arian na, sakay
ginanan de a uba. Kanén de
tu pilas na," kagi no anghel,
"sakay tutudén de tu bégi na.

17 Ipaisip dide na Diyos,
monda gemtén de i kaluuben
na, maski éwan de tukoy. Ey
kaluuben na Diyos," kagi na,
"éy magesa side a iatéd de
tu kapangyarian de to hayup.
Kona sa éy maganap dén i
kagi na Diyos.
18 "Sakay tu medukés a
bébe a neta mo," kagi no
anghel, "samakatuwid éy
saya tu dikél a banuwan a
makapangyarian dudu hari
ta mundua."

18

Tu Kébagsak Na Babilonia

1 Nadid, kétapos na éya, éy
neta ko i esa man dén a
anghel a inumogsad a gébwat
ta langet. Dikél i kapang-
yarian na. Dinumemlag i
mundua dahil to bégi na a
medingat.
2 I kinagi na ta medegsén,
éy "Binumagsak dén tu
tanyag a bébe a medukés.
(I kahulugen na éya, éy
binumagsak dén i dikél a
banuwan na Babilonia.)
Pégiyanan dén nadid du
dimonyo," kagi na, "da
péglebutan ya na magkadukés
a espiritu. Sakay péglobunan
na magkadukés a manok a
makaanteng.
3 Da inaheg dén du tolay i
ugali na a bastos. Sakay dudu
hari ta mundua, éy binébi de
siya. Sakay du mégnigosiyo,"
kagi na, "éy nagyaman side to
kayamanan na a medukés."
4 Nadid, to pégkagi no
anghel ta éya, éy nabati ko
i boses a iba ta langet, a
kinagi na, éy "Umadeyo kam
diya, sikam a sakup ko a
tolay. Diyan kam mékihati ta
kasalanan na, monda éwan
kam maparusaan a kaguman
na.
5 Da neta na Diyos i
meadu a kasalanan na," kagi
no boses, "sakay éwan na
pabayan i kaduksan na.
6 Gemtén diya na Diyos i
ginamet naa dikam. Gantian
na siya ta dubli to ginamet na
a medukés. Mara, penumén
siya na Diyos ta higit pa to
nipenom na dikam a alak a
meapsot.
7 To éya éy nagmataas siya
a malaya siya. Pero na-
did," kagi na, "éy atdinan
moy siya ta hirap na sakay
ta pégsisi na. Kinagi na a
'Mataasék ta étanan. Ewanék
bilo. Ewanék makasapit ta
medukés a malas.'
8 Pero éwan! Da entan moy,
dahil to kinagi na a éya, éy
demtan siya ta esa a aldew
na meadu a peste! Sabay a
dumemét diya i saket, sakay
pégsisi na sakay alép. Tulos
tutudén siya na apoy. Dahi-
lan i Panginoon a maghukum
diya, éy makapangyarian
siya."

9 Nadid, dudu hari ta
mundua, a kaguman na a
malaya, a néngibébi diya, éy
magsanget side a magsisi
bagay tan-awén de tu asok no
banuwan a natutod.
10 Te taknég side ta adeyo,
da méganteng side a meramay
ta sinapit naa a parusa.
I kékagin dia, éy "Anin!
Makaanteng! Esa san dén
a oras éy natunaw dén i

éya a dikél a banuwan na
Babilonia!”
11 Pati dudu mégnigosiyo ta
mundua, éy magsanget be
side a magsisi, da éwan dén tu
mamugtong ta tinda dia.
12 Ewan dén tu mamug-
tong ta gintu de, sakay pilak,
alahas a bito, perlas, sakay
sari-sari a mahalaga a damit
(manta, seda, sakay kundi-
man); éwan dén tu mamug-
tong ta kalakalase a maha-
laga a kayo, sakay sangho na
elepante, tanso, bakal, mina,
13 rikadu, kamangyan, pu-
lurida; éwan tu mamugtong
ta alak éy ta langis, arina,
pahay, baka sakay tupa,
kabayo, kalesa, sakay tolay
a ibugtong de.
14 “Naibut dén du étanan
a memahal a ari-arian mo,”
kagi de. “Sakay naibut be
dén i étanan a kayamanan mo,
sakay éwan mo side meta a
huway.”
15 Du tolay a naging maya-
man dahil to pégnigosiyo de
ta éya a banuwan, éy éwan
side inumadene ta éya, da
méganteng side a meramay
ta kahirapan na. Magsanget
side a magsisi,
16 a kagi de, a “Anin!
Makaanteng i nanyaria ta
dikél ya a banuwaneh! Dati
a nagbihis ta sari-sari a
memahal a damit sakay sari-
sari a alahas a gintu, sakay
perlas.
17 Pero nadid,” kagi de,
“naibut ya side ta esa san a
oras.”
Sakay du kapitan du
paraw, sakay tu méglakad
ta diget, sakay du étanan a
mégtarabaho ta diget, pékatan-
aw de
18 to asok a tumétébwag
to banuwan a natutod, éy
“Adiyoy,” kagi de. “Ewan
tu kapareho tu kadikél i
banuwan a éya!”
19 Tulos kinuluan de ta
alikabuk i ulo dia, sakay
nagsanget side, a kinagi
de, a “Anin! Makaanteng
i nanyaria ta éya a dikél
a banuwan! To éya éy
nagyaman du étanan a pinu-
mundu to pégpunduan na,”
kagi de, “pero nadid, éy
nawasawasak dén i éya a
banuwan ta esa san a oras!”
20 Kanya masahat kam,
sikam a mégiyan ta langet,
da nawasak dén i éya a
dikél a banuwan. Masahat
kam, sikam a sakup na
Diyos, sakay sikam a apostol,
sakay sikam a purupeta, da
hinukum dén siya na Diyos
dahil to ginamet na dikam!
21 Nadid, i esa a anghel
a mesibét, éy inégkat na tu
dikél a tahod a bito, a tu-
los nibakség na a nibatikal
to diget. Sakay kinagi na,
a “Kona sa i péngibagsaka ta
dikél a banuwan na Babilo-
nia, a éwan dén siya meta a
huway!
22 Ewan dén mabati ta éya
i togtog du mégmosiko! Ewan
dén meta a huway ta éya du
mégtarabaho! Ewan dén ma-
bati ta éya i ténog na kiskisan!
23 Ewan dén meta ta éya i
maski isesa a simbu! Ewan
dén mabati ta éya i boses na
kasalén!” kagi no anghel,

"dahilan du kabébayan de a mégnigosiyo, éy side i maka-
pangyariana ta mundua. Sakay du taga éya a tolay, éy
linéloko de i tolay ta mundua
ta mebuli a salamangka!"
24 Pinarusaan i Babilonia
da mineta be sa diya i dige
du purupeta sakay tu dige du
tolay na Diyos, sakay du iba
pa a tolay a binuno.

19

1 Nadid, kétapos na éya, éy
nabati ko i medegsén a ténog
ta langet, a koman i boses na
meaadu a tolay a mégkanta.
"Salamat ta Diyos!" kagi
de. "Diyos i néngiligtasa diki-
tam. Purién na tolay i ka-
pangyarian na!
2 Mahusay a tama i
péghukum na! Hinukum
na dén tu tanyag a bébe a
medukés; siya i nagpadukésa
ta mundua to ugali na a
bastos. Pinarusaan siya na
Diyos dahil to nipangbunu na
du utusan na Panginoon!"
3 Nadid, huway side a
négkanta, a "Salamat ta
Diyos!" kagi de. "Ewan san tu
bagu i tumétébwaga a asok to
dikél a banuwan a natutod."
4 Nadid, to pégkanta de
ta éya, éy tulos dinumapa
du duwapulu éy ta épat a
matétanda a sumésamba side
ta Diyos. Éy kinagi de a "Kona
sa; salamat ta Diyos!" Diyos i
mégiknud to bangko a méghari
ta langet.

Tu Kasal No Tupa

5 Nadid, te négkagi to
adene no bangko na Diyos,
a "Purién moy i Diyos tam,"
kagi na, "sikam a étanan a
utusan na. Igalang moy siya
a étanan, sikam a mababa éy
ta mataas."
6 Ey to pékabati ko ta éya,
éy nabati ko i ténog a koman
i boses na meaadu a tolay.
Koman i pahungupong na di-
nom sakay ta kabakség na
kéduh. I kinagi dia, éy "Sala-
mat ta Diyos! Da méghari
dén i Panginoon tam! Siya i
makapangyarian ta étanan!
7 Dapat masahat kitam,"
kagi de, "sakay purién tam
siya! Da adene dén i kasal
no Tupa. Nakahanda dén tu
katipan na a bébe,
8 da pinagbadu dén siya ta
melinis a melélatak a damit."
(Mara tu damit, éy saya du
mahusay a gimet du sakup na
Diyos.)
9 Nadid, kinagi diyakén
no anghel, a "Isulat mo ye:
Masuwerte du kombidadu to
kasal no Tupa." Sakay kinagi
be no anghel diyakén, a "Saya
i tunay a kagi na Diyos."
10 To pégkagi ta éya no
anghel diyakén, éy dinuma-
paék ta tikéd na a sumamba
diya. Pero kinagi na diyakén,
a "Diyan mo! Utusanék be
san a kapareho mo. Utusanék
san a kona du étanan a tétotop
mo a méniwala ni Jesus. Basta
Diyos i sambaan mua." kagi
na. (Dahilan i keangayana
na pégtoldu du purupeta, éy
magpatunay ni Jesus.)

Tu Te Sakay To Kabayo a Melatak

11 Nadid, nabukasan i
langet, éy neta ko i esa a
kabayo a melatak. I te sakaya

ta éya, éy ngéngahinan de a Matapat a Katutuhanan. Ey tama i péghukum na sakay tu pékilaban na.

12 I mata naa éy koman i dingat na apoy, sakay meadu siya a kurona ta ulo naa. Te sulat ta bégi naa i ngahen na, pero siya san i nakapospusa ta kahulugen na.

13 I badu naa éy memansa ta dige. Sakay i pégngahen de diya, éy "Siya i kagi na Diyos."

14 Sinumunud diya du étanan a sundalu na langet, a te badu be side ta melinis a damit a melatak. Sakay te sakay be side ta kabayo a melatak.

15 Linumuwas ta labi naa i sondang a metadém. Saya i gamit na a pénalu na du étanan a banuwan ta mundua. Sakay tulos maghari siya dide ta mahigpit. Sakay bunon na side ta pégpésitan ta bunga na ubas. (Mara, saya i pégparusaan na Diyos du kéiyamutan na.)

16 Te sulat ta badu na sakay ta pukél na i ngahen, a "Hari siya dudu étanan a hari, sakay siya i Panginoon ta étanan."

Du Inanyayaan a Manok

17 Nadid, neta ko man dén i esa a anghel a te taknég to bilag. Dinulawan na du manok, a kinagi na, a "Kamon se; mapisan kam ta dikélae a anyaya na Diyos!

18 Kamon dén. Méngan kam dén ta pilas na hari, sakay ta pilas na heneral, sakay sundalu, sakay kabayo, sakay du te sakay dide. Nay," kagi na, "kanén moy dén i pilas na étanan a tolay, pati mababa éy ta mataas, pati mayaman éy ta pobre!"

19 Nadid, neta ko a dinumulug tu dikél a hayup a metapang, sakay dudu hari ta mundua, sakay dudu sundalu de, monda labanan de tu te sakay to kabayo a melatak, sakay du sundalu na.

20 Ey nadikép tu dikél a hayup. Sakay nadikép be tu mebuli a purupeta a nagimet ta milagro ta harapa no hayup. Saya i ginamet na a péngloko na du tolay a te marka ta ngahen no hayup, sakay du sinumamba to ribultu na. Ey nadid, di éduwa a éya, éy nibatikal side a buhay to melélawa a apoy a mégdingat ta asupre.

21 Sakay du sundalu de éy binuno side to sondang a luméluwas to labi no te sakay to kabayo, hanggan da nagsawa dén du manok ta pégkékan de to bangkay de.

20

Tu Panahun Na Sanlibu a Taon

1 Nadid, kélipas na éya, éy neta ko i esa a anghel a inumogsad a gébwat ta langet. Te kébilan na i dikél a kadena sakay susi no ébut a medédisalad.

2 Nadid dinikép na tu medideg a biklat, a siya ya tu ulag a dati, a ngéngahinan de a Diyablo, sakay Satanas. Pékadikép na diya, éy ginapus na to kadena, a ipihesu na ta sanlibu a taon.

3 Nibatikal siya no anghel
to ébut a medédisalad, sakay
sineraduan na a kinan-
daduan, monda éwan siya
makaluwas a makapangloko
a huway dudu tolay ta
banubanuwan, a hanggan
éwan matapos i sanlibu a
taon. Kétapos na éya, éy
paluwasén siya ta kétihék a
panahun.
4 Nadid, naketaék ta
meadu a bangko. Sakay du
mégiknud sa éy inatdinan
side ta kapangyarian de
a makapaghukum. Neta
ko be sa du kaliduwa du
binuno dahil to pégpahayag
de ni Jesus sakay ta kagi
na Diyos. Side ya du éwan
sinumamba to dikél a hayup
sakay to ribultu na; sakay
éwan de tinanggap tu marka
no hayup ta kidép dia sakay
ta kamét dia. Side éy binuhay
side a monda kaguman de ti
Cristo a maghari ta sanlibu a
taon.
5 Saya i neditula a pémuhay
ta pate a tolay. Bagu buhayén
du iba pa a minate a tolay, éy
makalipas pa i sanlibu a taon.
6 Masuwerte a maging
banal du neditol a nabuhay.
Ewan side magdanas ta
ikaduwa a kamatayan. Mag-
puri side a manalangin ta
Diyos sakay ni Cristo. Sakay
kaguman na side a maghari
ta sanlibu a taon.

Tu Nikatalo Ni Satanas

7 Nadid, kélipas na sanlibu a
taon, éy légsiwan ti Satanas to
ébut a medisalad.
8 Paluwasén siya a monda
lukoén na man dén dudu
tolay ta banubanuwan
ta mundua. Du tolay a
ngéngahinan de a Gog sakay
Magog. Padulugén side ni
Satanas a monda kaguman
na side a lumaban. Koman i
kakadu na baybay ta digdig
na diget didi sundalu a éya.
9 Kumalat side ta étanan a
mundua a monda kulungén
de du sakup na Diyos a to-
lay, sakay tu mahal na a
banuwan. Pero dumibi i
apoy a gébwat ta langet a tu-
tudén na side.
10 Ey nadid ti Satanas
a nangloko dide éy ibut
ta melélawa a apoy a te
halu ta asupre. Saya tu
pinéngibatikalan be to dikél
a hayup sakay to mebuli a
purupeta. Ey mapisan sa side
a pahirapan, aldo éy ta kélép,
a éwan tu katapusan.

Tu Dikél a Péghukum

11 Nadid, kétapos na éya, éy
neta ko i esa a dikél a bangko
na hari a melatak. Sakay neta
ko be i Diyos a te eknud ta éya.
Tulos linompés ta harap naa i
mundua éy ta langet; éy éwan
dén side meta a huway.
12 Ey neta ko a te taknég
sa ta harap no bangko du
étanan a minate a tolay, maya-
man éy ta pobre. Ey bukas
dén du libru. Pati tu li-
bru a péglistaan ta ngahen
na mabuhay a éwan tu kat-
apusan, éy bukas be. Ey
hukumén du minate ayun to
ginimet de a nakalista du li-
bru.
13 Sakay pati éy nitugén sa
na diget du étanan a pate a
édse diya. Sakay nitugén be

na Kamatayan sakay na Dinatagen du étanan a pate a édse dide. Ey hukumén side a étanan ayun to ginimet de.

14 Nadid, kétapos na éya, éy nibatikal ta melélawa a apoy du étanan a minate sakay du étanan a édsa ta Dinatagen.

15 Maski ti ésiya a éwan nakasulat i ngahen de to libru a péglistaan ta mabuhay a éwan tu katapusan, éy nibatikal to melélawa a apoy.

21

I Bigu a Langet Sakay I Bigu a Mundu

1 Nadid, kétapos na éya, éy neta ko i bigu a langet sakay bigu a mundu. Ewan dén tu dati a langet, sakay tu dati a luta, sakay tu dati a diget.

2 Sakay neta ko be a dumédibe a gébwat ta Diyos ta langet i bigu a Jerusalem, a banuwan na Diyos. Kamahalan dén a kapareho na kamahal no bébe a kasalén, a nakahanda dén a sumambat to lélake a maging asawa na.

3 Nadid, nabati ko i medegsén a boses to bangko, a kinagi na, a "Nadid, i pégiyanan na Diyos éy édse dén ta tolay! Mégiyan siya dide, éy side i sakup na a tolay. Ey palagi na side a kaguman.

4 Sakay pahiden na Diyos i léwa ta mata dia," kagi na, "sakay éwan dén tu mate; éwan dén tu kalungkutan; éwan dén tu magsanget; éwan dén tu te saket; da nakalipas dén i étanan a dati a nanyari."

5 Nadid, kinagi man dén na Diyos, a "Entan mo, baguén ko dén nadid i étanan a bagay." Sakay kinagi na be diyakén, a "Isulat mo ye, da maasaan ye a katutuhanan i kagi a éye.

6 Naganap dén i tarabaho ko," kagi na. "Sakén i neditula ta étanan, sakay sakén i katapusana. Sindu mégeplék éy atdinan ko ta dinom a éwan tu bayad a gébwat to bukal a méngatéd ta buhay.

7 Sakay du éwan madaig na medukés ta mundua, éy atdinan ko side ta gantimpala de. Ey sakén i Diyos de, sakay side i maging anak ko.

8 Pero du méganteng a manatili diyakén," kagi na, "sakay du éwan méniwala, sakay du medukés, sakay du mémuno, sakay du méngibébi, sakay du méngilélake, sakay du mégilo, sakay du suméssamba ta diyos-diyosan, sakay du étanan a mégbuli-buli, i pagdanasan dia éy tu melélawa a lumélagablab a apoy sakay asupre, a saya i ikaduwa a kamatayan."

I Bigu a Jerusalem

9 Nadid, inumadene diyakén i esa du pitu a anghel a néngibulak to pitu a ahung a putat ta peste. Kinagi na diyakén, a "Kadon se, a ipeta ko diko tu bébe a maging asawa no Tupa."

10 Pékabati ko ta éya, éy nipaisip diyakén na Espiritu na Diyos, a tulos kembilék no anghel to melangkaw a buked, sakay nipeta

na diyakén i Jerusalem
a banuwan na Diyos, a
dumédibe a gébwat ta langet.
11 I demlag na Diyos
i mégpademlaga ta éya a
banuwan. Ey méngislap i éya
a kapareho na mahalaga a
bito--melélekmang a koman
pa i salaming.
12 Sakay tu pader ta palebut
no banuwan éy melangkaw,
sakay te labindalawa siya a
pintuan. I bawat esa dide
éy te guwardia a anghel. Ey
nakasulat ta bawat pintuan i
ngahen na labindalawa a lahi
na Israel.
13 Te étélo a pintuan ta
bawat parti no pader: te
étélo ta sikatan; te étélo be ta
kamiyanan; te étélo ta kaba-
gatan, sakay te étélo be ta
sahéman.
14 I padera no banuwan éy
te tupo ta labindalawa a bito.
Ey te sulat be dide i ngahen
du labindalawa a apostol no
Tupa.
15 Nadid, tu anghel a
négkagi diyakén éy te kébil
ta pégsukat a gintu, a monda
sukatén na tu banuwan,
sakay du pintuan na, sakay
tu pader na.
16 Tu banuwan éy
kwadradu--éng kodya i
kaatakdug naa, éy kona be
sa i kalawa naa. Ey nadid,
to péngsukat no anghel to
banuwan, éy duwapulu éy
ta épat a datos a kilumetru
i kaatakdug naa, sakay ta
kalawa naa. Ey kona be sa
i kalangkaw naa.
17 Sinukat na be tu pader,
éy épat a pulu a dépa i
kalangkaw na.
18 Tu pader éy ginimet ta
mahalaga a bito, sakay tu
banuwan éy purus a gintu, a
koman i bubug a melekmang.
19-20 Sakay du labindalawa
a bito a te topwan no pader,
éy nahiyasan side ta étanan a
kalakalase a mahalaga a bito.
Te bito a medideg, sakay di-
law, sakay mengitet, sakay
asul, sakay berde, sakay du
iba a bito éy halu-halu side
a kolor. Ey kamahalan side
a tahod. Labindalawa side a
kalakalase.
21 Sakay du labindalawa a
pintuan, éy ginimet i bawat
esa dide ta esa a perlas. Sakay
tu karsada na banuwan éy
ginimet ta purus a gintu, a
koman i bubug a melekmang.
22 Nadid, napansing ko a
éwan tu templo ta banuwan
a éya a panalanginan de ta
Diyos. Da édsa sa I Pangi-
noon Diyos sakay tu Tupa.
Kanya éwan side tu kailangan
a umange ta templo a man-
alangin.
23 Sakay éwan dén kailan-
gan i bilag éy ta bulan a dem-
lag de ta éya, da demlag na
Diyos i tanglaw de ta éya,
sakay i demlag no Tupa.
24 Sakay mégiyan i étanan a
tolay ta éya a demlag. Sakay
du étanan a hari ta mundua,
éy purién de i éya a banuwan,
a gumalang side diya.
25 Palagi a bukas ta magha-
pun du pintuan na éya
a banuwan. Ewan side
mégseradu, da éwan dén sa
dumemét i kélép.

26 Sakay kébilén sa du tolay
i kayamamanan de a gébwat
dudu iba a banuwan.
27 Pero éwan somdép ta
éya i maski anya a medukés.
Sakay éwan be sa makasdép
i maski ti ésiya a mégimet ta
medukés, sakay du mégbuli-
buli. Basta du nakasulat tu
ngahen to libru a makabuhay
a koo no Tupa, éy side ya di
makasdépa ta éya a banuwan.

22

1 Nadid, nipeta be diyakén
no anghel tu dinom a
méngatéd ta buhay. I dinom
a éya éy koman i kalekmang
na bubug. Mégbukal ya to
bangko na Diyos sakay to
Tupa,
2 a bumébulos to lubuk no
karsada no banuwan. To
magtembang a dibilew no
dinom éy te kayo a mak-
abuhay, a mégbunga side a
bulan-bulan. Sakay i don naa
éy pégamot ta saket du tolay ta
iba-iba a banuwan.
3 Sakay éwan ka tu meta ta
éya a maski anya a nisumpa
na Diyos. Ey saya i pégharian
na Diyos sakay no Tupa, a
sambaan siya du étanan a
méniwala diya.
4 Meta de i mata naa, sakay
mesulat ta kidép dia i ngahen
naa.
5 Ta éya éy éwan tu kélép;
sakay éwan dén side man-
gailangan ta simbu éy ta
bilag, dahilan éy Panginoon
Diyos i tanglaw dia. Ey du
tolay na, éy maghari sa side a
éwan tu katapusan.

Tu Kédemét Ni Jesus

6 Nadid, kinagi diyakén no
anghel, a "Maasaan a katu-
tuhanan i kagi a éye. I Pangi-
noon Diyos a mégpaliwanag du
purupeta na ta hula, éy siya
i nagpaangea se to anghel
na, a monda ipahayag na du
méniwala diya i étanan a adene
dén a manyari."

7 "Tandaan mo," kagi ni Je-
sus, "dumeméték agad! Ma-
suwerte du makasunud ta
hula a nesulat ta libruae."

8 Sakén éy ti Juan. Sakén
éy nabati ko sakay neta ko i
étanan a nisulat ko ta libruae.
Ey to pékabati ko, éy dinuma-
paék to tikéd no anghel a
sumamba diya.

9 Pero kinagi na diyakén,
a "Diyan mo! Utusanék be
san a kapareho mo. Utusanék
san a kona du étanan a tétotop
mo a purupeta. Kaparehoék
be san du iba a sumésunud
ta kagi ta libru a ina. Basta
Diyos i sambaan mo," kagi
na.
10 Sakay kinagi be diyakén
no anghel, a "Diyan mo
iyélihim i hula a édse ta libru
a ina," kagi na, "da adene dén
a matupad i étanan a ina.

11 Kédemét na éya a oras,"
kagi na, "éy sigi pabi du
medukés a mégimet ta
medukés; sigi pabi du te
kasalanan a mégkasala. Pero
du mahusay a banal, éy
sigi san side a mégimet ta
mahusay."

12 "Tandaan mo," kagi ni
Jesus, "dumeméték agad!
Kédemét ko éy gantian ko i
bawat esa ayun to gimet de!

13 Sakén i neditula ta étanan," kagi na, "sakay sakén i katapusana."
14 Masuwerte du méglinis ta badu dia--samakatuwid éy naibut dén tu kasalanan de to digi ni Jesus. Da atdinan side ta karapatan de a makasdép ta éya a banuwan, sakay méngan side ta bunga no kayo a makabuhay.
15 Pero mawahak ta luwas no banuwan du tolay a medukés, du mégilo, du méngibébi sakay du méngilélake, du mémuno, sakay du ménalangin ta diyosdiyosan, sakay du mégbulibuli ta kagi de éy ta gimet de.
16 "Sakén éy ti Jesus a nagpaange to anghel ko ta ina a monda ipahayag na i éye dikam. Sikam a étanan a sakup dudu simbaan. Sakén éy gébwaték ta lahi ni Hari Dabid. Sakén i talangumaga."
17 I Espiritu na Diyos, sakay tu bébe a kasalén, éy kagi de, a "Kadon." Du étanan a nakabati ta éya, éy dapat mégkagi be side a "Kadon."

Umadene se i maski ti ésiya a mégeplék. Kamon se a mangalap ta dinom a méngatéd ta buhay, a éwan tu bayad.
18 Nadid, sakén éy ti Juan, éy magbilinék ta maski ti ésiya a makabati ta kagi ta libru a éye: Eng ti ésiya i magdagdag ta lasén na libruae, éy idagdag be na Diyos diya to parusa na i peste a nakasulat ta éye.
19 Sakay i maski ti esiya a mangibut ta maski anya a hula a nesulat ta éye, éy ibutan be na Diyos tu karapatan na ta bunga no kayo a makabuhay. Sakay ibutan na be tu karapatan na a somdép ta banuwan na Diyos. I éya a banuwan a nikagi ko ta libru a éye.
20 Nadid, tu mégpatunay ta étanan a kagi a éye, éy kinagi na dén a "Dumeméték agad a talaga!"

Kona sa, dumemét ka maka dén, Panginoon Jesus!
21 Maano maka éy masapit na étanan i kagbi ni Panginoon Jesus.